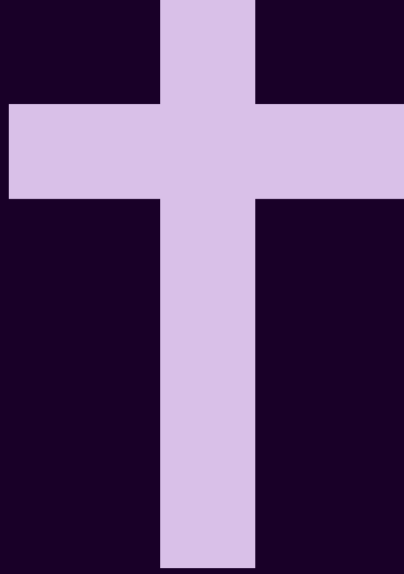

Maija'quë Huajë Ca
Nëose'e

New Testament in Secoya (EC:sey:Secoya)

Maija'quë Huajë Ca Nëose'e
New Testament in Secoya (EC:sey:Secoya)

copyright © 2012 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Secoya

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Secoya [sey], Ecuador

Copyright Information

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Secoya

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 29 Jan 2022
995e68c5-fe57-54e6-bf8e-0637526d3f7d

Contents

SAN MATEO	1
SAN MARCOS	61
SAN LUCAS	97
SAN JUAN	160
HECHOS	207
ROMANOS	262
1 CORINTIOS	287
2 CORINTIOS	311
GÁLATAS	327
EFESIOS	336
FILIPENSES	344
COLOSENSES	350
1 TESALONICENSES	356
2 TESALONICENSES	361
1 TIMOTEO	364
2 TIMOTEO	371
TITO	376
FILEMÓN	379
HEBREOS	381
SANTIAGO	399
1 SAN PEDRO	406
2 SAN PEDRO	413
1 SAN JUAN	417
2 SAN JUAN	423
3 SAN JUAN	424
SAN JUDAS	425
APOCALIPSIS	427

SAN MATEO

Jesús N̄ecuëohua'i (Lc 3.23-38)

¹ Iye a'ë, Abraham cui'ne David tsëcapë acohua'ire cuëcuese'e ja yë'ta'a Jesucristo pa'ima'në pa'isicohua'ire.

² Isaac pëca ja'quë paji'i, Abraham. Jacob pëca ja'quë paji'i, Isaac. Cui'ne Judá cui'ne i yo'je tsj pëca ja'quë paji'i, Jacob.

³ Fares cui'ne Zara pëca ja'quë paji'i, Judá. Cui'ne johua'i pëca ja'co paco'ë, Tamar. Esrom pëca ja'quë paji'i, Fares. Aram pëca ja'quë paji'i, Fares.

⁴ Aminadad pëca ja'quë paji'i, Aram. Naasón pëca ja'quë paji'i, Aminadad. Salmón pëca ja'quë paji'i, Naasón.

⁵ Booz pëca ja'quë paji'i, Salmón. Cui'ne i pëca ja'co paco'ë, Raab. Obed pëca ja'quë paji'i, Booz. Obed pëca ja'co paco'ë, Rut. Isaí pëca ja'quë paji'i, Obed.

⁶ Pai ëjaë David pëca ja'quë paji'i, Isaí. Salomón pëca ja'quë paji'i, David. Cui'ne Urías nëjo pa'isicopi Salomón ja'co paco'ë.

⁷ Roboam pëca ja'quë paji'i, Salomón. Abías pëca ja'quë paji'i, Roboam. Asa pëca ja'quë paji'i, Abías.

⁸ Josafat pëca ja'quë paji'i, Asa. Joram pëca ja'quë paji'i, Josafat. Uzías pëca ja'quë paji'i, Joram.

⁹ Jotam pëca ja'quë paji'i, Uzías. Acáz pëca ja'quë paji'i, Jotam. Esequías pëca ja'quë paji'i, Acáz.

¹⁰ Manases pëca ja'quë paji'i, Esequías. Amón pëca ja'quë paji'i, Manases. Josías pëca ja'quë paji'i, Amón.

¹¹ Jeconías cui'ne i yo'je tsj coni pëca ja'quë paji'i, Josías. Jaohua'i cato coasicohua'i paë'ë, Israelita paire tseani Babilonia yejana sa maca.

¹² Israelita pai sa cuañosi jeteyo'je Salatiel pëca ja'quë paji'i, Jeconías. Zorobabel pëca ja'quë paji'i, Salatiel.

¹³ Abiud pëca ja'quë paji'i, Zorobabel. Cui'ne Eliquin pëca ja'quë paji'i, Abiud. Azor pëca ja'quë paji'i, Eliquin.

¹⁴ Sadoc pëca ja'quë paji'i, Azor. Aquim pëca ja'quë paji'i, Sadoc. Eliud pëca ja'quë paji'i, Aquim.

¹⁵ Eleazar pëca ja'quë paji'i, Eliud. Matán pëca ja'quë paji'i, Eleazar. Jacobo pëca ja'quë paji'i, Matán.

¹⁶ José pëca ja'quë paji'i, Jacobo. José cato Jesucristo pëca ja'co María ëjë paji'i.

¹⁷ Jaje pa'ina, Abrahampi cui'ne David pa'i macaja'a cuëcueto catorce pa'ye de ai de'huase'e pa'iji. Davidpi cui'ne Israelita mañare Babiloniana tseseni sasi macaja'a cuëcueto cui'ne catorce pa'iji. Cui'ne yequë catorce pa'i maca Cristo ai de'opi.

Jesucristore Coase'e (Lc 2.1-7)

¹⁸ Jesucristore coase'e ñeje pa'iji: María i pëca ja'co, José ja're huejaja'coa, ca nëosico paco'ë. Jaje ca nëosicopi ja yë'ta'a tsioni pa'ima'në tsj etapë de'o Maija'quë joyo tutupi.

¹⁹ José io ëjë nuñerepa pa'i paji'i. Jaje pa'ita'a nëjo Maríare si'aohua'i pai asajëna, jeoñe coepi. Coa ai jerepa pajje ti asama'pëna ise'e jeosi'i cuasapi.

²⁰ Jaje cuasaquë pa'ina, Ëjaë huiñaëpi ite huëo hue'ñaja'a ñaini capi: “José David tsëcapë aquë, Mariáre ca'rama'ë pa'ijë'ë, nējore de'huani paye. Io paja'quë cato Maija'quë joyo tsequë api.

²¹ Tsihuaë'ni paja'coa. Pacona, i mami Jesure sëojë'ë, huasoquëre. Jaje hue'equë pa'ija'quë api, i paire co'aye yo'ocohua'ire huasoja'quë sëte.”

²² Si'aye jaje ti'api, tsoe hue'ña Maija'quëre quëacaiquë ca nëoquë pa'ise'epi, ñeje:

²³ Nomio tsio, ëmë ti yo'oma'copi tsj quë'io de'oni tsihua'ëre pasio.

Jaëpi i mami hue'equë pasipi, Emanuel.

Jaje cani cayë, Maija'quë mai ja're pa'iji.

²⁴ Ja maca José sëtani mai Ëjaë cuañese'eje Mariáre nējore pao cuasaquë ti pëani nējore papi.

²⁵ Jaje pa'iquëta'are huejasicohua'i pa'iyepi pa'iye pahüë, mamaquëre të'ya dani i mami Jesús hue'yo macaja'a.

2

Jesure Do'i Daise'e

¹ Judea yejana Jesús coasiquë paji'i, a'ri daripë Belén huë'e daripëna. Ja mu'seña Herodes paji'i, Pai Ëjaë, ja yeja cuañequë. Ja mu'seña Jerusalénci daë'ë, ëse mëi te'tepi, yequë ëmëohua'i Magos hue'ecohua'ipi. Jaohua'i cato pairiohua'i paë'ë, ëse mëi te'te quë'ro acohua'i. Ma'ñoco yo'oye ye'yecohua'ipi cui'ne de'hue ta'ñe cacohua'i paë'ë, iti yo'oyere ñajë.

² Jaohua'ipi dani se'i'ë: “¿Jerore pa'iquë'ni, judío pai Ëjaë yure coasiquë? Jeto ëse mëi te'tepi ñahuë, i ma'ñocore. Jaje ñani daë'ë, ite do're ja'rujë se'ñu'u cajë iñona.”

³ Cajëna, pai ëjaë Herodes asani ai cuasapi, ¿me yo'ose'ere caye'ni? caquë, cui'ne si'a Jerusalén pa'icohua'i ai cuasahuë, itire asani.

⁴ Ja maca pai ëjaë si'aohua'ire soipi, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ire cui'ne cuañese'e paire ye'yacohua'ire. Soini seni asapi, jaohua'ire, ¿jerona Cristore coa ja'ñe ca nëose'e pa'iquë'ni? caquë.

⁵ Caquëna, jaohua'ipi cahuë, ite: Belén Judea yejana coaja'quë api, caquë. Maija'quë jëjo daoquë tsoe aquë toyapi, ñeje:

⁶ Belén maca, Judá yeja pa'ico.

Më'ëre cuañecohua'i jerepa a'rico maca pa'ima'o pa'iyë, më'ë.

Jaje pa'ina, më'ëpi etaja'quë api, Ëjaërepa, Israel paire ñacaija'quë.

⁷ Cajëna, asani ja maca Herodes Magos hua'ire yahuerëpa soini johua'ise'ere seji'i, ¿je yëhua ma'ñoco ñaina, ñare'ni? caquë.

⁸ Seni asani ja maca Belénna jaohua'ire jëjo saquë capi: “Saijë'ë. Jarona sani asajë'ë, de'oyerepa tsihua'ë pa'iyere pa'ire pama'quë. Jaje ini ti'asicohua'i pani yë'ëre dani quëajë'ë. Yë'ëje sani do're ja'ruquë sejas'i'i, ite.”

⁹ Jaje pai ëjaë caëna, Magos maña saë'ë. Saijëna, ma'ñoco johua'i ëse mëi te'te ñasiquëpi du'ru sai sapi. Jaje saiquëpi tsihua'ë pa'i hue'ñana nëajani huesëpi, sa tëjini.

¹⁰ Ja maca Magos maña ma'ñocopi jaje yo'ouna, ñani ai sihuahuë.

¹¹ Sihuajë huë'ena sa cacajë ñahuë, tsitu'ure pëca ja'co María ja're uina. Ñani do're ja'runi tsihua'ëre de'oquë macani cajë sihuahuë. Ja jeteyo'je johua'i mahuëa mañare hui'yoni oro, huëo sëñe cui'ne mirra ite isihuë, jai do'ire.

¹² Ja jeteyo'je Maija'quëpi huëo hue'ñaja'a quëapi, Herodes quë'ro co'ima'pë pa'ijë'ë, caquë. Jaje quëaëna, yequë ma'aja'a col'ihuë, johua'i yejana.

Egíptona Catise'e

¹³ Jaohua'i Magos saisi jeteyo'je Ējaë huiñaëpi huëo hue'ñaja'a ñani Josére capi: “Huëni tsihua'ëre cui'ne pëca ja'core sai sajë'ë, Egípto yejana. Jarona sani pëajë'ë, yë'ëpi yeque yo'oye pa'ito caëna, yo'oja'quë. Yure cato Herodespi tsihua'ëre huani jëosi'i caquë co'ēja'quë api. Ja do'ire saijë'ë.”

¹⁴ Jaje caëna, José huëni tsihua'ëre cui'ne i pëca ja'core sëtoni ñami sai sapi, Egíptona.

¹⁵ Jarote paë'ë, Herodes ju'i macaja'a. Tsoe aquë Maija'quëre quëacaiquëpi Ējaëpi caquëna, toyapi: “Egíptopi yë'ë mamaquëre soihuë” ja toyase'epi tì'aëna, jaje yo'ohuë.

Tsire Huaise'e

¹⁶ Ja maca Herodes, Magos hua'i yë'ëre co'aquë api cajë yo'ore caquë ai pëi tsire caya ometëca pacohua'ire cui'ne ai tsitu'ñare huani jëajë'ë, cuañëpi. Belén pa'icohua'ire, cui'ne iti yërëhue pa'icohua'ireje caquë, caya ometëca ma'ñoco pa'i huëose'e pa'iji, Israel pai ta'ñe pa'iohua'i case'ere cuasaquë jaje yo'opi.

¹⁷ Jaje yo'oquëna, tì'api, Maija'quëre quëacaiquë Jeremias ñeje toyaquë pa'ise'e.

¹⁸ Rama quë'ropi, cuiye cui'ne jaiye oi yë'o jutaquëna asahuë.

Ja cato Raquelpi mamajëni oco'ë.

Yëhuotojë asaye coeo,

Mamajëpi tsoe jujusicohua'i pa'ijëna.

¹⁹ Herodes ju'isi jeteyo'je, Ējaë huiñaëpi Josére huëo hue'ñaja'a ñaini capi, Egíptore pa'ina:

²⁰ “Huëni tsihua'ëre më'ëpi coani, cui'ne pëca ja'core huëoni co'ijë'ë, Israel yejana. Tsoe tsihua'ëre huajo yëjë pa'isicohua'i juju sahuë.”

²¹ Ja maca José huëni tsihua'ëre cui'ne pëca ja'core sai sapi, Israel yejana.

²² Jaje saiquëta'a José asapi, Herodes mamaquë Arquelaopi pëca ja'quë yo'ora'ase'ere yo'oji cajëna. Jaje asani jaro saiye ca'raquëna, huëo hue'ñaja'a Maija'quëpi quëaëna, Galilea yeja quë'rona saji'i.

²³ Jarona tì'ani Nazaret huë'e daripëna pëapi. Jaje yo'oquëna, Maija'quëre quëacaicohua'i ca nëojë pa'ise'e tì'api, “Jesús Nazareno pa'ija'quë api” case'e.

3

Juan Oco Doquë Cuene Yeja Pa'ie

(Mr 1.1-8; Lc 3.1-9, 15-17; Jn 1.19-28)

¹ Ja mu'sëña Juan oco doquëpi Judea cuene yejana soquë peo hue'ñana Maija'quë cocare quëaquë daji'i.

² Ñeje caquë: “Ma'tëmo cuañëne ja'yere pa'iji. Ja do'ire ja'rë cuasase'e jëoni ponëjë'ë.”

³ Iquë Juan yo'o ja'ñere Maija'quëre quëacaiquë Isaías toya'aji'i, ñeje:

Cuene yëjapi pai ñeje cuiye asa cuañoji.

Ne de'huajë'ë, Ējaërepa ma'are.

Nui ma'arepa hui'yocaijë'ë.

⁴ Juan ju'i ca camello nañapi nesico paji'i. Cui'ne i tëicaje ca'ni me paji'i. Jaje pa'ipi pu'suni aji'i. Cui'ne mejaë payare ocuequë paji'i.

⁵ Jerusalén daripë pa'icohua'i, cui'ne si'aohua'i Judea yeja pa'icohua'ije, cui'ne Jordán tsiaya ja'ye maca pa'icohua'ije i quëaye daijë asahuë.

⁶ Jaohua'ipi iohua'i co'aye yo'ose'ere oijë quëacohua'ini Juanpi Jordán tsiayana dopi.

⁷ Jaje yo'oquëna, jai pai fariseohua'i cui'ne saduceohua'i conì oco do cuañoñu'u cajè daijèna, Juanpi ñani capi, jaohua'ire: “¡Aña tsëcapë acohua'ì! ¿Nepi mësarute quëare'ni, Maija'quë nejoñe, tì'añere jëajë'ë, cajë?”

⁸ Jaje pa'ito nuñerepa ponësicohua'i yo'oyere yo'ojë'ë, tiña ñañerepa ja'në pa'ise'e jëoni.

⁹ Cui'ne mësarujala sa'ñe yëquë Abraham tsëcapë acohua'ì a'ë cama'pë pa'ijë'ë. Care payë, Maija'quëpi iye quëna pëaque ipi yëni Abraham tsëcapëre neñe pa'iji.

¹⁰ Jaje pa'ina, tsu'upo tsoe niusicoa, soquë ñëa cueja'core. Si'a soquë ñëa de'o ca quëi ma'ñe cuëni taoni ëo ja'ñe a'ë.

¹¹ Yë'ë nuñerepa ocopi doyë, mësarute, ja'në cuasase'e jëoñere iño ja'ñere. Jaje pa'iquëta'are jeteyo'je daiquë api. Jaëpi yureta'a Maija'quë joyopi cui'ne toapi doja'quë api, jerepa pa'ipi. Yë'ë cato ite de'oye necaiye tì'ama'quë a'ë.

¹² Tsoe i jëtëpi pala cajiji, trigo ne de'huaquë jorose'e tirona huahueja'core. Iti care pase'e huë'ena de'huaquë, iti jorose'e se yayama'a toana ëoja'quë api.”

Jesure Doye

(Mr 1.9-11; Lc 3.21-22)

¹³ Juanpi dojaquë caquë Jesús Galileapi Jordán tsiayana daji'i.

¹⁴ Jaje daquëna, Juan du'ru macarepa coepi, doye. Jaje coequë capi, Jesure: “Yë'ëpi më'ëni do cuaño'ñe pa'ì a'ë. ¿Me yo'oquë yë'ë quë'rona daquë'ni?”

¹⁵ Caquëna, Jesús ite capi:

“Yures'e jaje pa'ijaquë. Coa Maija'quë yëyejë pa'ye yo'oye pa'iji.”

Caëna, ja maca Juanpi sehuoni dopi.

¹⁶ Jesús do cuañosiquëpi tsiayapi tumasi maca, ma'tëmopi hui'yo sai maca Jesús ñapi, Maija'quë joyopi su'teje pa'ipi i siopë quë'rona nëca meina.

¹⁷ Ja maca ma'tëmopi yë'ose'e ñeje pisiquëna, asahuë: “Iquë api, yë'ë mamaquë. Jaëni sihuaquë pa'iyë.”

4

Jesure Neñañe

(Mr 1.12-13; Lc 4.1-13)

¹ Ja jeteyo'je Maija'quë joyopi sai sapi, cuëne yejana, huati neñajaquë caquë.

² Jarote paji'i, cuarenta mu'seña cui'ne cuarenta ñamiña ti ao aima'quëpi. Jaje pa'ina, ao ëaye nëji'i, ite.

³ Ja maca huatipi Jesure tsio dani neñasi'i caquë capi:

“Maija'quë mamaquërepa pani iye quëna pëare pan de'huajë'ë.”

⁴ Jaje caquëna, Jesupi ite sehuopi:

“Toyase'e caji: Coa pan aine mañapi pa'iyë peoji, pai. Coa ai jerepa Maija'quë cayere yo'oyepi pa'iyë pa'iji.”

⁵ Ja maca huatipi Jerusalénna sapi, Maija'quëre se huë'e ëmëje'ena.

⁶ Cui'ne jaroni capi, ite: “Maija'quë mamaquërepa pani iñopi tomejë'ë, yejana. Toyase'e caji, ñeje:

Maija'quëpi i huiñaohuaire cuañeina, jëñapi tse'e pajëna,

quëna pëna i quëo ja'hua a'si tomeñe peoye tomeja'quë api.”

⁷ Caquëna, Jesupi ite sehuopi:

“Yequë huë'ñapi toyase'eje caji:

‘Më'ë Èjaë Diusure neñasi'i caquë yo'oma'ë pa'ijë'ë.’ ”

⁸ Tijupë huatipi sa copì, jai cutihuëna. Jaroni sani si'a yejaña pa'iyere cui'ne si'aye io de'oyere iñopi.

⁹ Iñoquë capi, ìte: “Yë'ëpi mël'ëre si'aye iyere isisi'i, mël'ëpi yë'ëni do're ja'runi de'oquëre pani caquë pa'ito.”

¹⁰ Caquëna, ja maca Jesupi ìte capi: “Saijë'ë, Satanás. Toyase'e caji: Më'ë Èjaë, Diosuni de'oquëre pa'ni caquë sihuajë'ë. Cui'ne jaëse'ere te'ire necaijë'ë.”

¹¹ Ja maca Jesure josa yo'osiquë huati saquëna, huiñaohua'i dani de'oyerepa necaë'ë.

Jesús Galilea Yejana Yo'o Huëoye
(Mr 1.14-15; Lc 4.14-15)

¹² Juan co cuãñosiquë pa'iji. Asani Galilea yejana saji'i, Jesús.

¹³ Jaje saisiquëta'a pëama'ë paji'i, Nazaret daripë. Pëama'ë Capernaum daripëna sani paji'i, jaira tëtëpa pa'icona, Zabolón cui'ne Neftalí yeja quë'rona.

¹⁴ Jaje yo'opi, Isaías Maija'quëre quëacaiquë toyaquë pa'ise'epi tì'ajaquë caquë ì toyase'e caji:

¹⁵ “Zabolón cui'ne Neftalí yeja pa'icohua'ipi,
Jai tsiaya tëtëpa ma'a pa'icohua'ipi,
Jordán tsiaya je tëtëpa pa'icohua'ipi,
Galilea judío pai peo hue'ña pa'icohua'ipi.

¹⁶ Nea hue'ñare pa'isicohua'ipi
Jaiye miañere ñahuë.
Cui'ne ju'iñepi tëhuosicohua'i pa'isicohua'ini,
Miañere papi ñata saopi.”

¹⁷ Ja maca Jesús quëa huëopi, ñeje caquë: “Ja'në cuasase'e jeoni ponëjë'ë, ma'tëmo cuãneñe ja'yere pa'iji.”

Cuatro Hua'i Yo'ecohua'ire Jesús Soiye
(Mr 1.16-20; Lc 5.1-11)

¹⁸ Jesús Galilea jaira tëtëpaja'a saiquëpi ja maca ñapi, cayahua'ire, yo'jeipi cui'ne maja'yëpi pa'ijëna. Simón jare ìpi yequë mami Pedro hue'equëpi, cui'ne ì yo'jei Andrés paë'ë. Hua'i yo'ecohua'i sête tsiayana yo'eñu'u cajë yo'e nëare jëa dësohuë.

¹⁹ Ja maca Jesús capi, jaohua'ire:
“Tuijë'ë, yë'ëni. Yë'ëpi paire yo'ecohua'ire nesi'i, mësarute.”

²⁰ Jaje ca maca ìti macapi johua'i yo'e nëa se jeoni ì ja're conì saë'ë.

²¹ A'ri maña seña maca Jesús saiquëpi ñapi, cui'ne cayaohua'ire yo'jeipi, maja'yëpi pa'ijëna. Jaohua'i cato Zebedeo mamajë paë'ë, Jacobo cui'ne Juan. Jaohua'ipi pëca ja'quë ja're conì johua'i yo'e nëare quë'quejë jai yohuëre paë'ë. Pa'ijëna, jaohua'ire Jesupi soipi.

²² Soina, ìti macapi yohuëre jeoni cui'ne pëca ja'quëre saiyë canì ì ja're conì saë'ë.

Jesús Jai Paire Ye'yaye
(Lc 6.17-19)

²³ Jesús si'a hue'ña Galilea quë'ro ye'yarojaji'i, pai tsi'si hue'ñana. De'o cocare quëaquë, cui'ne Maija'quë cuãneñe ayere quëaquë cui'ne si'a ju'i dahuë jujuquë cuji'i.

²⁴ Jaje yo'oquëna, Jesús yo'oye Siria yeja pa'icohua'i asahuë. Asani si'aohua'i ai yo'ocohua'ire dahuë, ì quë'rona. A'si ju'icohua'ire, co'a joyo hue'ecohua'ire, hue'hue dahuë ju'icohua'ire, cui'ne quë'quë dahuë ju'icohua'ire dahuë. Dajëna, Jesupi jujupi.

25 Jaje yo'oquëna, jai pai Galilea acohua'ipi Decápolis pa'icohua'ipi, Jerusalén pa'icohua'ipi, cui'ne Judea yeja pa'icohua'ipi cui'ne Jordán tsiaya je te'te pa'icohua'ipi coní ite pe'tehuë.

5

Cutihü Pa'i Quëase'e

1 Si'a paire Jesús ñani ai cutihuë mēni jaronā ja'rupi. Ja'runa, ite ye'yecohua'ipi i quë'rona tsi'sihuë.

2 Ja maca Jesupi ye'ya huëopi, ñeje caquë:

3 "Joyo pa'iyē caraji cajē asacohua'ipi sihuacohua'i pa'iyē, Ma'tēmo iohua'i tseco pa'iyē sēte.

4 Oicohua'ipi sihuacohua'i pa'iyē, Maija'quēpi iohua'i oiyere ne de'huacaija'quēni.

5 Teaye pa'i a'ē cuasa joyo hue'ecohua'i maña sihuacohua'i pa'iyē, Maija'quē ca nēosi yejare pa'ija'cohua'ipi.

6 Sihuacohua'i pa'iyē, nuñere pare yo'oñu'u cajē ao ēa ju'iñeje pa'ye cui'ne oco ēa ju'iñeje pa'ye nuñerepa yo'oyere yēcohua'i cato. Jaje pa'ina, Maija'quēpi cōcaina, de'hue yo'o tija'cohua'i a'ē, iohua'i yēye.

7 Ai yo'ocohua'ire oijē cōcaicohua'ipi sihuacohua'i pa'iyē, iohua'ireje Diusupi oi ñaquē cōcaija'quēni.

8 De'o joyo hue'ecohua'i cato sihuacohua'i pa'iyē, Maija'quēre ñaja'cohua'ipi.

9 De'oye jo'cua pa'iyere cajē ai yo'ocohua'i cato sihuacohua'i pa'iyē, Maija'quē mamajērepa pa'ija'cohua'ipi.

10 Maija'quē yēyere yo'ojēna, yecohua'ipi sañope josa yo'ojēna, ai yo'ocohua'i cato sihuacohua'i pa'iyē, ma'tēmo iohua'i tseco pa'iyē sēte.

11 Mēsaru te pa'ipi co'acohua'i a'ē cajē, co'aye yo'ojē, cosojē sañope cacohua'i pa'ito sihuacohua'i pa'iyē, yē'ē do'ire ca cuañojē.

12 Ai yo'osicohua'i cato jaiye ma'tēmona de'huacaisi co'amaña payē. Jaje pa'ito ai sihuajē de'oye pa'ijē'ē, co'a ju'iñe peoyerepa, yure mēsaru te yo'oyeje pa'ye Maija'quēre tsoe quēacaicohua'ireje sañope yo'ojē pa'ahuē'ē.

Asije Pa'iyē Cui'ne Iye Yeja Paire Miacaiye (Mr 9.50; Lc 14.34-35)

13 Mēsaru a'ē, asije pa'iohua'i, iye yeja pa'ini. Jaje pa'iohua'ita'a sai ja'ñere carajaisicohua'i pa'ni cōcayē peoji. Jaje pa'ina, ti cōcayē peocore yejana jecoye pa'iji, pa'ipi tsa'cujēna, uija'core.

14 Mēsaru toaje pa'iohua'i pa'iyē, yecohua'ire miacaiye iye yeja pa'ini. Pai daripēpi ai cutihuēre pa'ini peoji, catiye.

15 Mahuē sa'nahuēna nēcoja'coni toaje tsēoma'cohua'i a'ē. Coa ai jerepa huē'e pa'icohua'ire miacaija'coni tiñarepa nēcocohua'i a'ē.

16 Jaje mēsaruje tiñarepa paire miacaicohua'i pa'ijē'ē. Jaje pa'ijēna, paije mēsaru de'oye pa'iyere ñajē mēsaru ja'quē ma'tēmo pa'iquēre jaohua'ije sihuajē de'oquē api, caji'cohua'ire.

Jesús Cui'ne Cuañese'e

17 Yē'ēpi Moisés cuañese'ere cui'ne Maija'quēre quēacaicohua'i ye'yase'ere nejosi'i caquē daisiquē api cuasama'pē pa'ijē'ē. Yē'ē cato jaohua'i case'eje pa'ye yo'o tija'si'i, caquē daisiquē a'ē.

18 Jaje pa'ina, nuñerepa cayē, mēsaru te. Ja yē'ta'a ma'tēmo cui'ne yeja pa'ito cuañese'ere te'e toya e'quehuēje nejoñe peoji, cui'ne te'e coca yē'opojē. Jaje pa'ina, si'aye ca nēose'e tija macaja'a pa'i ja'ñe a'ē.

¹⁹ Jaje pa'ina, iye cuañese'e ayere de'oye sehuoma'quëpi ai a'riquë macapi, paini i yo'oyeje pa'ye se ye'yasiquë pani, ai a'riquë maca ma'tëmo cuañe hue'ñana pa'ija'quë api. Jaje pa'iquëta'are de'oye sehuocaiquëpi yecohua'ire i yo'oyeje pa'ye se ye'yasiquë cato Maija'quë cuañe te'tena jaiquë pa'ija'quë api.

²⁰ Jaje pa'ina, mësarute cayë. Mësarupi cuañese'e ye'yacohua'ire cui'ne fariseohua'ire tëto sani nuñerepa Maija'quë yëyere yo'oma'cohua'i pani ma'tëmo cacaye peoji.

*Jesupi Ye'yaye, Pëiñe Ayere
(Lc 12.57-59)*

²¹ Mësarupi asahuë, mësarupi aiohua'ire case'e: 'Huani jeoma'ë pa'ijë'ë. Jaje pa'iquëta'are huani jeosiquë pani pa'ito i yo'osi do'ire sañe pa'iji cajë ña de'huaye pa'iji.'

²² Jaje pa'iquëta'are yë'ëpi cayë, coa yo'jeire pëisiquëje i pëisi do'ire sañe pa'ina. Ña de'hua cuañoñe pa'iji cui'ne yo'jeire tea ju'iquëreje i tea ju'i do'ire sañe pa'ina, ca tëji ëjaohua'ipi ña de'huaye pa'iji. Cui'ne yo'jeire huesë ai caquë cato toa yejana saiyere pa'iji.

²³ Jaje pa'iyë sëte, Maija'quëre isisi'i caquë saquëpi më'ë yo'jeipi më'ëre sañope cayë payere cuasani.

²⁴ Iti macana më'ë isisi'i caquë saye oani co'ini më'ë yo'jei jare cajei de'ojë'ë. Ja maca yureta'a sani më'ë isisi'i caquë dase'e Maija'quëna isijë'ë.

²⁵ Jaje pa'ina, më'ëni co'aye yo'opi caquë yequëpi, pai yo'oye ña de'hua hue'ñana saquë pa'ito iti më'ëre co'aye yo'opi caquë saquëni ja sai ma'ana ca de'huajë'ë, pai yo'oye ñaquëna, quëaye paja'quëre. Pañe cato pai yo'oye ñaquëna, quëaëna, asani jaëpi yureta'are më'ëre paire cocohua'ina se cuañeina, co hue'ñana coja'cohua'i a'ë.

²⁶ Nuñerepa cayë, cosi maca yureta'a, jaropi etaye peosipi, më'ë curiquë të'ña maña si'aye saima'ë pani.

Yequë Nomiore Yo'oye Ayere Jesús Case'e

²⁷ Mësarupi asacohua'i a'ë, tsoe case'e: 'Yequë nëjore yo'oma'pë pa'ijë'ë.'

²⁸ Jaje pa'iquëta'are yë'ëpi cayë. Nomioni yëjë ëaye ñasicohua'i pani, tsoe yeconi nomiore yo'ose'e pa'iji, joyopi iote se cuasase'ëpi.

²⁹ Jaje pa'ina, më'ë ëja te'te ñacoapi tayoyena ne taoco pa'ito dutani so'ona jeocojë'ë. Ai jerepa de'oji, më'ë capë acose'ere nejoñepi si'a më'ë capë toa yejana nejo cuañoñe paja'core.

³⁰ Cui'ne yeque panita'a, më'ë ëja te'te jëtëpi tayo yo'oyena sa yëto tëto tëani so'ona jeocojë'ë. Ai jerepa de'oji, te'e te'te capë nejoto si'a capë toa yejana nejo cuañoñe paja'core.

*Jesús Ye'yase'e, Huejasicohua'ipi Jeocoyere
(Mt 19.9; Mr 10.11-12; Lc 16.18)*

³¹ Ja'në tsoe case'e pa'iji: 'Nëjore jeoquë pani iti jeoco do'ire quëaquë toyasi ja'huare isiye pa'iji.'

³² Jaje pa'iquëta'are yë'ëpi cayë. Ejëpi yequë ëmëohua'ire yo'oma'coni nëjore coa jeocoquë pani i do'ire yequë ëmëre yo'ojacore neji. Jaje pa'ina, jeocosiconi yequëpi huejani yequë nëjore yo'oquë de'oji. Ja do'ire si'a jupë co'aye yo'o huesëyë.

Jesús Ye'yaye, Care Payë Cayë Ayere

³³ Mësarupi asacohua'i a'ë, tsoe acohua'ire case'e: 'Mai Ejaë ña hue'ñana care payë ca huesosicohua'i cato jare neñe pa'iji, iti ca nëose'e.'

³⁴ Jaje pa'iquëta'are yë'ëpi cayë. Yequena se ca co'ijajjè care payë cajë cama'pë pa'ijjè'ë. Ma'tëmona se ca co'ijajjè care payë cama'pë pa'ijjè'ë. Jaro cato Maija'quë ñu'i saihuë a'ë.

³⁵ Yejana se ca co'ijajjè care payë cama'pë pa'ijjè'ë. Jaroje Maija'quë tsa'cupa hue'ña'ë. Jerusalénna se ca co'ijajjè care payë cama'pë pa'ijjè'ë. Jaoje Mai Ejaërepa daripë a'ë.

³⁶ Cui'ne mël'ë sïopëna co'ye ca co'ijajjè care payë cama'ë pa'ijjè'ë. Je poja'icore cui'ne neacore ne tï'añu'ju caye'ni. Coa Maija'quëse'e neñe pa'iji. Jaje pa'ito jaje caye pajjè'ë.

³⁷ Coa te'e nuñe cajjè'ë, 'jaë'ë' panita'a 'pañë'. Jaje pa'iquëta'are ai jerepa se tuajjè caye cato huatí aye a'ë.

*Jesús Ye'yayere, Pëijjè Saiñe Ayere
(Lc 6.29-30)*

³⁸ Mësarupi asacohua'i a'ë, Moisés cuañese'e caye: 'Yequë ñacoare nejo-caiquë pani i ñacoapi saiñe pa'iji. Cui'ne yequë cujire tëtto jëyoquë pani i cujipi saiñe pa'iji, cui'ne nejo cuañoquë.'

³⁹ Jaje pa'iquëta'are yë'ëpi cayë, mësarute. Co'a paire sañope saïma'pë pa'ijjè'ë. Coa ai jerepa tsiana tëttoquë pa'ito, yequë te'te tsiajje nëocaijje'ë, tëttojaquë.

⁴⁰ Cui'ne, yecohua'ipi më'ëre isijjè'ë cajjè, më'ë camisare jio pa'ito, dëi ju'i caje isijjè'ë, sajjjè.

⁴¹ Yeque co'amañare hue'equë te'e kilómetro sacaijje'ë, cajjè cuañesicohua'i pa'ito ai jerepa caya kilómetros hue'ecaijje'ë.

⁴² Yequëpi më'ë co'amañare sequë pa'ito isijjè'ë. Cui'ne ne tëjini co'yosi'i caquë pa'ito isijjè'ë. Coa ësema'ë pa'ijjè'ë.

*Më'ëre Sañope Yo'ocohua'ire Oijjè'ë
(Lc 6.27-28, 32-36)*

⁴³ Cui'ne asacohua'i a'ë, mësarute tsoe case'e: 'Oijjè'ë, më'ë cajeire, më'ëre oiquëni, cui'ne më'ëre sañope yo'oquëni oima'ë pa'ijjè'ë.'

⁴⁴ Jaje pa'iquëta'are yë'ëpi cayë, mësarute. Oijjè'ë, mësarute sañope yo'ocohua'ire. Mësarute co'aye cacohua'ire, de'oye pa'i ja'ñere cacaijje'ë, mësarute coecohua'ire de'oye yo'ojjè'ë cui'ne mësarute tea ju'ijjè cui'ne co'aye yo'ocohua'ire oijjè Maija'quëre secacaijje'ë.

⁴⁵ Jaje mësarute yo'ojjè Maija'quë mamajjè pa'ija'cohua'i a'ë, i yo'oyejje yo'ojjè. I je'quë co'acohua'ire, cui'ne de'ocohua'ire ëscäiye necaji'i. Cui'ne ocoyejje si'aohua'ire necaji'i.

⁴⁶ Jaje pa'iquëta'are mësarupi mësarute oicohua'ise'ere de'oye yo'ojjè pa'icohua'i pani, ¿Iquëre mësarute isi cuañoja'cohua'i a'ni, ja yo'osi do'ipi? Curiquë pa'i do'i secohua'i yo'oyejje yo'osicohua'i pani.

⁴⁷ Mësarute yo'je tsise'ere pëpajjè yo'oni ¿Iquere de'oye yo'oye'ni? Si'ahua'i Maija'quëre sehuoma'cohua'i yo'oyere yo'oni.

⁴⁸ Nuñerepa de'oye yo'ocohua'i pa'ijjè'ë, mësarute ja'quë nuñe yo'oquë ma'tëmö pa'iquëjje pa'iohua'i.

6

Jesús Ye'yaye, De'oyerepa Yo'oye Ayere

¹ Paini de'oye yo'oyere iñoñu'u cajjè yo'oma'pë pa'ijjè'ë. Jaje cuasajjè yo'ocohua'ire cato mësarute ja'quë ma'tëmö pa'iquëpi de'huacaisi co'amaña isiye peoji.

² Jaje pa'ina, mäsarupi peocohua'ini cocaisicohua'i pani si'a pa'i asajajë cajë carojaima'pë pa'ijë'ë, coa cacohua'i yo'oyeje. Jaohua'i cato pa'i tsi'sisi huë'ñana cui'ne ma'añana carojacohua'i a'ë, paipi de'ocohua'i a'ë, cajajë cajë. Jaje pa'ina, yë'ë mäsarute nuñerepa cayë, jaje yo'ocohua'i cato tsoe payë, iohua'i yo'o do'ire isi cuañose'e pa'i sihuacaiyere.

³ Jaje pa'ina, më'ëpi peocohua'ire co'amaña isiquë pani, më'ëse'e yahuerapa isi tējijë'ë, më'ë de'o cajeireje quëaye peoye. Coa ne ma'ñeje pa'i pa'ijë'ë.

⁴ Coa yahue yo'ojë'ë. Cui'ne më'ëpi jaje yahue yo'oquëna, më Ja'quëse'e ñasiquëpi më'ëre co'amaña isisipi, de'huacaise'ere.

Jesupi Ye'yapi Señere
(Lc 11.2-4)

⁵ Cui'ne mäsarupi secohua'i pani coa cacohua'i yo'oyeje yo'oma'pë pa'ijë'ë. Coa cacohua'i cato pa'i tsi'sisi huë'ñana huëni nēcani cui'ne ma'aña sonohuëapi señere yëcohua'i a'ë, paipi ñajajë cajë. Care payë, ja yo'ose'epi tsoe payë, iohua'i yo'o do'ire isi cuañose'e pa'i sihuacaiyere.

⁶ Jaje pa'ina, më'ëpi sequë pani më'ë turihuëna cacani eta sa'ro sioni më ja'quë më'ë ja're coní pa'iquëni sejë'ë, jaropi. Ja maca më'ë ja'quë më'ë yahue yo'oye ñaquëpi, më'ëre de'huacaisi co'amañare isija'quë api.

⁷ Maija'quëre se maca cui'na yë'ore ca coma'pë pa'ijë'ë, do'i peoyepi. Maija'quëre sehuoma'cohua'ipi jaiye te'oni cajëna, Diusu asacasipi cajë cuasacohua'i a'ë.

⁸ Jaohua'ijë pa'iohua'i pa'ima'pë pa'ijë'ë, mäsaru cato. Mäsaru ja'quë cato tsoe ñaji, mäsarute caraye ja yë'ta'a mäsaru ite sema'në.

⁹ Jaje pa'ina, mäsarupi secohua'i pani ñeje sejë'ë:

'Ma'tëmo pa'iquë yëquë ja'quë,
De'oyere pa'ë case'e pa'ijaquë, më'ë mami.

¹⁰ Më'ë cuañeñepi daijaquë yëquëna.

Më'ë yëyepi yo'oye pa'ijaquë, iye yejajë jaro ma'tëmo yo'oyeje pa'ye.

¹¹ Yurepi isijë'ë, ao mañaje yëquëre caraye.

¹² Yëquë co'aye yo'ose'ere oi ne de'huacaijë'ë, yequëre co'aye yo'osicohua'ire yëquë oijë ne de'huacaiyeje pa'ye.

¹³ Yëquëre neñañepi daina, coa ñama'ë, co'ayere esa nejocaijë'ë. Më'ë tse a'ë cuañeñe, jerepa pa'i pa'iyë cui'ne de'oyerepa, carajaiñe peoyerepa. Jaje pa'ijaquë.'

¹⁴ Jaje pa'ina, mäsarute co'aye yo'ocohua'ire oijë ne de'huacaijë'ë. Mäsarupi jaje yo'ocohua'i pa'ito, Diusu ma'tëmo pa'iquëje mäsaru tayoyere oi ne de'huacaija'quë api.

¹⁵ Jaje pa'iquëta'are mäsarupi yecohua'ire co'aye yo'oyere oijë pa'ijaquë cajë ne de'huacaiye pato mäsaru ja'quë ma'tëmo pa'iquëje mäsaru tayo yo'oyere oi ne de'huacaiye pasipi.

Aoma'pë Señe

¹⁶ Jaje pa'ina, mäsarupi ao aima'pë secohua'i pani coa cacohua'i yo'oyeje pa'ye oiyeje pa'i tsia neni yo'oma'pë pa'ijë'ë. Jaje yo'ocohua'i cato paipi ao aima'cohua'ipi yo'oyë cajajë cajë yo'oyë. Care payë, jaje yo'oni tsoe iye yejana payë, de'huacaisi co'amaña.

¹⁷ Jaje pa'iquëta'are më'ëpi ao aima'quëpi sequë pani, tsia si'sini cui'ne nañaje de'oye yojë'ë.

¹⁸ Më'ë ao aima'quëpi seña paije ña ti'añe paja'cohua'ire, coa më'ë ja'quë më'ë ja're coní pa'iquëse'e asajaquë, më'ëre de'huacaisi co'amaña isija'quëse'e.

Ma'tëmo Co'amaña
(Lc 12.33-34)

¹⁹ Iye yejana jaiye co'amaña t_siso t_imëma'pë pa'ijë'ë, pu'ju ai hue'ñana, co'amaña ne huesë hue'ñana, co'amaña ñacohua'i cacajë ima hue'ñana.

²⁰ Ai jerepa ma'tëmo co'amañana t_si'so t_imëjë'ë, pu'jujë aima'tona, co'amañaje ne huesëma'tona, cui'ne co'amaña yahue imama'tona.

²¹ Ja maca yureta'a mësaru joyopi co'amaña pa'i hue'ñare cuasajë pa'ija'cohua'i a'ë, më'ë.

Mai Capëre Miacaiye
(Lc 11.34-36)

²² Më ñaco ca cato më'ë capë miacaiye a'ë. Jaje pa'ina, më'ë ñaco capi de'oye pa'ito, si'ao më'ë capëjë io miacaiyere pasipi.

²³ Jaje pa'iquëta'are më'ë ñaco capi co'ayere cuasaquë ñañe pa'ito, si'a më'ë capëjë nea hue'ñare pa'iji. Jaje pa'ina, më'ë ñañepi nea'ñere pa'ito, ¡ñaco ca neañe jerepa neañe pa'iji, yequejë!

Diusu Cui'ne Curiquë
(Lc 16.13)

²⁴ Te'ipi caya ëjaohua'ire necani t_i'añe peoji. Jaje pa'ina, yo'o jujani yequëni coequë, yequëni oiye pa'iji panita'a yequëni de'oye sehucquë, yequëni de'oye sehuoma'ë sañope caye pa'iji. Jaje pa'ina, Maija'quëre cui'ne curiquëre necani t_i'añe peoji.

Maija'quë I Mamajëre Ñacaiye
(Lc 12.22-31)

²⁵ Mësarute cayë, ¿jere aija'cohua'i a'ni? ¿jere ucujë pa'ija'cohua'i a'ni? panita'a ¿jere caña ju'ija'cohua'i a'ni? cuasajë co'a ju'ima'pë pa'ijë'ë, caquë. Mësaru pa'iyepi ao aife jerepa do'i quë'ye a'ë. Cui'ne capëpi caña jerepa do'i quë'ye a'ë. Jaje pa'ito ¿me airepa co'a ju'iñe'ni?

²⁶ Ñajë'ë, pi'ani peo de'oto cu'icohua'ini ao tama'cohua'ita'a, tëama'cohua'ita'a tëani huë'ena de'huama'cohua'ita'a, de'hue mësaru ja'quë ma'tëmo pa'iquëpi aocuëna, pa'icohua'ini. Mësaru cato pi'a jerepa do'icohua'i a'ë.

²⁷ Jaje pa'ina, mësaru aquë ¿nepi ai jerepa co'a ju'i do'ipi jerepa tsoaquë ai de'oja'quë a'ni?

²⁸ Jaje pa'ito ¿Me yo'ojë caña ju'iyere cuasajë co'a ju'iñe'ni? Ñajë'ë, airo de'o joro mëañere, co'amaña ne ma'ñepi cui'ne oya ma'ñeta'a,

²⁹ pai ëjaë Salomón maca ju'ise'e seña maca de'o joro a'ë. De'o hue'ñare pare pa'inije jorohuëje pa'irepa ju'iyepi.

³⁰ Jaje taya je'quë esa pani tomeñeta'a Maija'quëpi de'o joro suñacaiji, se ñataquëna, toapi ëo ja'ñeta'a. Jaje pa'ina, mësaru paire pare sëte Maija'quë jerepa de'oye ñacasipi. ¡Necaiye paja'quë api, cuasacohua'i maña!

³¹ Jaje pa'ito, co'a ju'ima'pë pa'ijë'ë, ¿iquere aija'cohua'i a'ni, cajë panita'a iquere ucujä'cohua'i a'ni, cajë panita'a iquere ju'ija'cohua'i a'ni?' cajë.

³² Iye yeja pai cato jaje cajë oijë pa'iyë. Jaje pa'iquëta'are mësaru cato payë, ja'quëre, ma'tëmo pa'iquëre, si'aye mësarute caraye ñaquë pa'iquëre pani.

³³ Jaje pa'ina, Maija'quë quë'rore cuasajë cui'ne i yëyere de'oye yo'ojë pa'ijë'ë, Jaje cuasajë yo'ocohua'ini si'aye iti caraye isija'quë api.

³⁴ Jaje pa'iyepi sëte co'a ju'ima'pë pa'ijë'ë, ñamina'a pa'i ja'ñere. Ñamina'a cato yeque co'a ju'iñere isija'coa. Jaje pa'ina, ñamina'a pa'i ja'ñere se co'a ju'ima'pë pa'ijë'ë. Jaje pa'ina, mu'seña ñape t_iñe co'a ju'ijë ai yo'oye daji.

7

*Pai Yo'oyere Ña De'hua Caye**(Lc 6.37-38, 41-42)*

¹ Yecohua'i tayoyere pai yo'oyere ña de'huacohua'i cayeje cama'pë pa'ijë'ë, Maija'quëpi mësarü tayoyere sañope caye paja'quëre.

² Jaje pa'ina, mësarü yecohua'ire tayoyë case'eje pa'ye, cui'ne mësaruteje tayoyë caja'quë api cui'ne mësarü yecohua'ire yo'ose'eje pa'ye cui'ne yo'oja'quë api.

³ Jaje pa'ito ¿me më'ë yo'jei ñacoa ju'i ne'cua ña tì'aë'ni, më'ë ñacoa ju'iconire jai soquë tsaroje pa'iore ña tì'ama'quëta'a?

⁴ ¿Me më'ë ñacoare soquë tiroje pa'ioipi ju'iona, 'Dajë'ë. Dutacasi'i, më'ë ñacoa ne'cua ju'icore casi'ni?'

⁵ ¡Coa caquë maca! Du'ru macarepa më'ë ñacoa tiro ju'iconi duta jeoni, ja maca de'oye ñaquë më'ë yo'jei ñacoa ne'cua ju'icoreje dutacaiye pa'iji.

⁶ Jo'ya yaina de'oyere pare isima'pë pa'ijë'ë, mësaruna co'ye ponëni cucu huesojë peo hue'ñarepa. Sesena mësarü jai do'i yi'yore ocaima'pë pa'ijë'ë, tsa'cu huesojë.

*Señe Co'eye, Cui'ne Eta Sa'rona Tëcaye**(Lc 11.9-13; 6.31)*

⁷ Isijë'ë cajë seto Diusupi isija'quë api. Co'ecohua'ipi tì'aja'cohua'i a'ë. Eta sa'rona të'cacohua'ini hui'yocaiye pa'iji.

⁸ Jaje pa'ina, isijë'ë caquë sequëpi isi cuañoja'quë api. Cui'ne co'equëpi tì'añe pa'iji. Cui'ne eta sa'rona të'caquëni hui'yocaiye pa'iji.

⁹ Ique ëmëpi ¿Mësarü aquë mamaquëpi panre seina, quëna përe isiquë pa'iquë'ni?

¹⁰ Panita'a ¿tsiaya hua'ini seina, añani isiquë pa'iquë'ni?

¹¹ Jaje pa'ina, cayë, mësarü ai co'acohua'ita'a mësarü mamajëre de'o co'amañare isicohua'i a'ë. ¡Jaje pa'iyë sëte mësarü ja'quë ma'tëmo aquëpi ai jerepa de'o co'amañare isiye pa'iji, ite secohua'ire!

¹² Jaje pa'ito, mësarü yecohua'ire de'oye yo'o cuañoñe yëyeje pa'ye cui'ne de'oye yo'ojë'ë, yecohua'ire. Jaje cuañëji, Moisés cuañese'e cui'ne Maija'quëre quëacaicohua'i toyase'eje.

*A'ri Jato Sa'ro**(Lc 13.24)*

¹³ Cacajë'ë, a'ri jato sa'roja'a. Nejo hue'ñana sacco cato jai jato sa'ropi cui'ne jai ma'a'ë. Ja ma'ana jai pai cacayë.

¹⁴ Jaje pa'iquëta'are a'ri ma'api cui'ne a'ri sa'ro a'ë, pa'i hue'ñare pana sacco. Ja ma'a cacacohua'ipi a'ri pai pa'iyë.

*Më'ë Yo'oyere Ñajë Asaja'cohua'i A'ë, Më'ëre**(Lc 6.43-44)*

¹⁵ De'hua ñajë'ë, cosocohua'ire Maija'quë cocare cayë cajë cacohua'ire, yëi ñama ca'nire suñase'eje pa'iohua'ipi sa'nahuë cato yaije pa'iohua'ipi ai yëcohua'ipi cacohua'ire.

¹⁶ Mësarü ñaño pa'iji, iohua'i yo'oyena. Miu soquë yëna tëama'cohua'i a'ë, cuiya'ire. Cui'ne ëne ñëna tëama'cohua'i a'ë, toa pëa.

¹⁷ Jaje pa'ina, jare de'o soquë yëpi de'o care quëiñe pa'iji, cui'ne co'a soquë yëpi jare co'a care quëiñe pa'iji.

¹⁸ De'o soquë yëpi co'a ca quëiñe peoji, cui'ne co'a soquë yëpi de'o ca quëiñe peoji.

¹⁹ Jaje pa'ina, si'a soquë de'o ca quëi ma'ne cato cuëni toana ëo jeo'ne pa'iji.

20 Jaje pa'ina, mäsaru iohua'i yo'oyena ñaja'cohua'i a'ë.

Si'ahua'irepa Ma'tëmo Cacaye Peoji

(Lc 13.25-27)

21 Yë'ë, 'Ëjaë, Ëjaë', cacohua'ipi si'aohua'irepa ma'tëmo cuañe huë'ña cama'pë pa'ija'cohua'i a'ë. Jaje pa'ina, yë'ë ja'quë ma'tëmo pa'iquë yëye yo'ocohua'ise'e cacaja'cohua'i a'ë.

22 Iti mu'se tì'asi maca jai pai yë'ëre caja'cohua'i a'ë, 'Ëjaë, Ëjaë, yëquë më'ë mamire quëahuë, cui'ne më'ë mamipi cajë huatlohua'ire eto saohuë, cui'ne më'ë mamipi cajë jaiye pai yo'o tì'a ma'ñe nehuë.'

23 Jaje cajëna, yë'ëpi quëaquë caja'quë a'ë, jaohua'ire: 'Ti ñama'quë a'ë, mäsarute. Yë'ë quëno maca pa'ima'pë saijë'ë, co'ayere yo'osicohua'i.'

Caya Huë'ña Ne Huë'ña

(Mr 1.22; Lc 6.47-49)

24 Jaje pa'ina, yë'ë caye asani cui'ne yo'oquë cato, quëna yejana ta'ñe asaquëpi, huë'e nese'ejë pa'i api.

25 Jaje quëna yejana nesiconi oconi tsiaña co'jeni jai tutu dani yo'onije ne taoñe pao.

26 Jaje pa'iquëta'are yë'ë caye asaquëta'a yë'ë cayeje yo'oma'quë cato mejahuëna huesëquëpi huë'e nese'ejë pa'i api.

27 Jaje huesëquë nesicopi, oconi tsiaña col'jeyena cui'ne, tutuyena, huë'e tani meaona, ja maca ai yo'oye paji'i!"

28 Jaje Jesús ca tējisi maca paipi ai cuasahuë, ¿i ye'yayere de'oyerepa ye'yaquëni cajë?

29 I ye'yaye cato cuañequë Ëjaërepa ye'yayeje paji'i, pani cuañese'e ye'yacohua'i ye'yayeje pa'ye.

8

Jesús Jujucaye, Ja'ju Dahuë Ju'iquëre

(Mr 1.40-45; Lc 5.12-16)

1 Jesús ai cutihuëpi cajeina, jai pai ite pe'tehuë.

2 Pe'tejëna, ja'ju dahuë ju'iquëpi Jesús quë'rona tsiojani do're ja'runi capi.

"Ëjaë më'ëpi yë'ëre ju'i dahuë jujucaye yëni necaijë'ë."

3 Jaje caquëna, Jesupi jëtëpi patoquë capi:

"Yëyë, si'si peoquë pa'ijë'ë."

Jaje ca maca ja'ju dahuë ju'iquë pa'isiquëpi tsoe de'oquë paji'i.

4 Cui'ne ja maca Jesupi capi, ite:

"Ina, yecohua'ire quëama'pë pa'ijë'ë. Coa Maija'quë huë'ere necaiquëse'ere sani iñojë'ë. Iñoquë Moisés cuañequë pa'ise'ere isijë'ë, Maija'quëna. Jaje yo'oquëna, si'aohua'i ju'i dahuë peoquë tomesiquëpi yo'oji, cuasajë ñaja'cohua'ire."

Jesús Jujucaye, Romano Jo'yaëre

(Lc 7.1-10)

5 Jesús Capernaum yejana sa tì'acquëna, te'i Capitán romanopi tsio dani ite seji'i,

6 ñeje caquë:

"Ëjaë, yë'ë huë'e ñacaiquëpi yë'ë jo'yaëpi ju'iji. Ti cu'ima'ë cui'ne ai a'si ju'iji."

7 Caquëna, Jesupi capi, ite:

"Yë'ëpi sani jujusi'i."

8 Caquëna, Capitánpi sehuopi:

“Co'acquë maca'ë, Ëjaë, yë'ë huë'ena daima'ë pa'ijë'ë. Coa co'ya ja'ñese'e se cuañejë'ë. Jaje yo'ouna, yë'ëre necaiquëpi co'yajaquëre.

⁹ Jaje yë'ëpi ëjaëohua'ipi meñe cuañesiquëpi pa'iyë. Jaje pa'ita'a yë'ë soldado paireje se meñe payë, yë'ë cuañecohua'ire. Yë'ëpi jaohua'i aquëni 'saijë'ë' cato saiji. Cui'ne 'daijë'ë' ca maca daiji. Cui'ne yë'ëpi yë'ë jo'yaëre 'jaro nejë'ë' caquë cuañeru, yë'ë cuañese'ere nequë api.”

¹⁰ Jaje caquëna, Jesús asani ta'ñerepa caquë a'ni cuasaquë ñapi, ìte. Ja maca ìte pe'tecohua'ire capi:

“Nuñerepa cayë, si'a Israel pai ti peohuë, iquë cuasayeje ta'ñe cuasacohua'i.

¹¹ Jaje pa'ina, yë'ëpi cayë, jai pai ë'së mëi huë'ñapi cui'ne ë'së du'i huë'ñapi daija'cohua'i a'ë, Abraham, Isaac, cui'ne Jacobo ja're cõni ma'tëmona aija'cohua'ipi.

¹² Jaje pa'iquëta'are ìti ma'tëmo pati'ñe pa'iohua'ipi nea huë'ña huë'sena jeocosicohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. Jaropi oijë cuji qui'coja'cohua'i a'ë.”

¹³ Ja maca Jesús capitánre capi:

“Saijë'ë më'ë huë'ena, më'ë cuasase'eje yo'ose'e pa'ijaquë.”

Ì jaje ca maca ì jo'yaë co'yasiquë paji'ì.

Pedro Huaore Jujucaiye

(Mr 1.29-31; Lc 4.38-39)

¹⁴ Pedro huë'ena Jesupi saji'ì. Sani ñapi, Pedro huaopi cai saihuëre suña dahuëre ju'icopi uiona.

¹⁵ Ñani ja maca ìote jëtëpi patoquëna, suña dahuë peo huë'ña jeouna, huëni ìopi ìte necai huëo.

Jai Paire Jujucaiye

(Mr 1.32-34; Lc 4.40-41)

¹⁶ Ñami de'oye ja'ì maca jai pai Jesús quë'rona huati quë'iohua'ire dahuë. Darena, te'e yë'opo cayepi huatiohua'ire eto saopi, cui'ne ju'icohua'ireje jujupi.

¹⁷ Iye cato Maija'quëre quëacaiquë Isaías caquë pa'ise'epi tì'aëna, yo'opi. Ñeje case'epi: “Ìpi mai ju'iñere hue'equë saji'ì cui'ne mai ju'ì dahuëje jujucaji'ì.”

Jesure Pe'teye Yëcohua'ì Ayere Quëaye

(Lc 9.57-62)

¹⁸ Jesús ì quë'rona jai pai tsi'sijëna, ñani jaira je te'tena jeñu'u ne de'huajë'ë cuañepi, ì ye'yacohua'ire.

¹⁹ Caquëna, ja maca cuañese'e ye'yaquëpi Jesús quë'rona tsio dani capi:

“Ye'yaquë, coa si'a huë'ña më'ë saina, tuiye yëyë.”

²⁰ Caquëna, Jesupi sehuopi, ìte:

“Airo yai mañaje cõña pacohua'ì a'ë, cui'ne pi'aje ìohua'ì tsianoa pacohua'ì a'ë. Jaje pacohua'ita'are Pai Mamaquë cato peoquë api, ì siopë tëoni pëa huajë huë'ñaje.”

²¹ Caquëna, ì ye'yacohua'ì aquëpi ìte capi:

“Ëjaë, du'ru yë'ëta'a yë'ë ja'quëre tajasi'ì.”

²² Caquëna, Jesupi sehuopi, ìte:

“Yë'ëni pe'tejë'ë, ìohua'ise'e tajajë ju'isicohua'ire jaje cui'ne ju'isicohua'ije pa'iohua'ipi.”

Jesupi Tuture Cui'ne To'añere Cuañëñe

(Mr 4.35-41; Lc 8.22-25)

²³ Ja maca Jesús jai yohuëna aya mëni saina, ì ye'yacohua'ije cõni saë'ë.

24 Jaje saijëna, jairana ai tutu dapi, yohuëna to'añepi cacayerepa. Jaje yo'otoje Jesuta'a caisiquëpi paji'i.

25 Pa'ina, ja maca i ye'yacohua'ipi ite sani ne sëtojë cahuë:

“iËjaë, huasojë'è! iMai ea du'iyë!”

26 Ca maca ipi sehuopi:

“¿Ina me yo'ojë airepa ca'raye'ni? iMësarü, Maija'quëpi nequë api, cuasayere a'ri maña payë!”

Cani huëni nëcani tuture cui'ne co'poyere yo'oma'o capi. Ca maca jairapi ti yo'oma'corepa de'o nëco'ë, tutuje peoyerepa.

27 Iohua'ipi jare ñani ai cuasajë cahuë:

“¿Iqueire pa'ni, iquë, ja jerepa tutupi cui'ne jai tsiayapi asani sehuo-
quërepa?”

Gadara Yeja Acohua'ipi Huati Quë'iohua'i Pa'ise'e

(Mr 5.1-20; Lc 8.26-39)

28 Jesús jaira je te'tena, Gadara yejana ti'asi maca huati quë'iohua'ipi caya ëmëohua'i ju'isicohua'ire ta hue'ñapi etani daicohua'ipi i quë'rona tsio daë'ë. Cayahua'i huati quë'iohua'i paë'ë. Jaje pa'iohua'ipi pa'ijëna, yecohua'ijë ja ma'a ti cu'iyë pahüë, ai pëti yëcohua'i pa'ijëna, ca'rajë.

29 Jaohua'ipi ñani cuihuë, ñeje:

“¿Me nesi'quë yëquëre josa yo'osi'i caquë daquë'ni, Maija'quë mamaquë? ¿Ja yë'ta'a nejoñe ti'ama'në yëquëre ai yo'oyena, nejosi'i caquë daquë?”

30 Jaropi a'ri maña so'ore jai sese tsëcapë aore aijë nëtërojaië'ë.

31 Jaje nëtërojaiëna, asajë co'a joñoapi Jesure seë'ë:

“Më'ëpi yëquëre eto saoquë pani, coa ñajë'ë yequëse'e sesena cacaja'cohua'ire.”

32 Cajëna, Jesupi capi:

“De'oji, cacajë'ë.”

Caëna, ja maca jaohua'ire pa'isicohua'ipi, co'a joñoapi etani sesena caca maca sesepi tëtëpaja'a hua'que tomejë jairana dutu jujuhuë.

33 Ja maca sesere ñacohua'ipi quëquëni huë'huëjë pai daripëna ti'ani si'aye iti yo'ose'e quëajë cui'ne huati quë'iohua'i pa'isicohua'ire yo'ose'eje quëahuë.

34 Quëajëna, asani pai daripë pa'icohua'ipi si'aohua'i Jesús pa'i hue'ñana daë'ë. Dani ite ñani se'i'ë, saijë'ë, iño yëquë quë'ro pa'ima'ë, cajë.

9

Quë'quë Dahüë Ju'iquëre Jujuye

(Mr 2.1-12; Lc 5.17-26)

1 Jaje cajëna, Jesús asani yohuëna aya mëni jaira je te'tena jeji'i, i pa'i daripëna.

2 Jarote pa'ina, quë'quë dahüë ju'iquëpi cai saihuëre uina, dahüë. Jujuquë api cuasajë yo'orena, ñani capi, ju'iquëre:

“Tsihua'ë co'ya huajësi'i caquë yo'ojë'ë. Më'ë co'aye yo'ose'e yurepi oi ne de'huacaiyë.”

3 Jaje caquëna, cuañese'e ye'yacohua'i acohua'ipi cuasahuë: “Iquë Maija'quëni cue'cuequë jaje caji cajë.”

4 Jaje cuasajëna, Jesús asaquë capi, jaohua'ire:

“¿Me yo'ojë mësarü co'ayerepa cuasayere paye'ni?”

5 Jaje pa'ito ¿me cayepi de'oquë'ni, Më'ë co'aye yo'ose'ere oi ne de'huacaiyë, caye, panita'a 'huëni saijë'ë' caye?”

⁶ Jaje se cani capi: “De'oji. Iñosi'i, Pai Mamaquë iye yejare pa'i tutu quë'irepa pa'iyere, pai tayo co'aye yo'oyere oi ne de'huacaiyere.” Cani quë'quë dahuë ju'iquëre capi:

“Huëijë'ë. Huëni më'ë ui daisicore de'huani huë'ena saijë'ë.”

⁷ Jaje ca maca quë'quë dahuë ju'iquëpi huëni i huë'ena saji'i.

⁸ Paipi ja yo'ose'ere ñani ai ca'rajë Maija'quëre de'oquëre pa'ni cajë si-huahüë, paina Maija'quëpi iye tutu isise'ere, cuasajë.

Jesús Mateore Soiye

(Mr 2.13-17; Lc 5.27-32)

⁹ Ja yo'o sitopi jeoni saji'i, Jesús. Saisiquëpi Mateore ñapi, pa'i do'i sai hue'ñare ñu'i curiquëre seina. Ñani capi:

“Pe'tejë'ë, yë'ëre.”

Jaje caëna, Mateo huëni i ja're saji'i.

¹⁰ Mateo huë'ena ao ai saihuëre Jesús ñu'i aina, pa'i do'i secohua'i cui'ne co'aye yo'ocohua'i dani te'e Jesús ja're coní ao ai saihuëre paë'ë. I ye'yacohua'ije jarote coní paë'ë.

¹¹ Jaje yo'ojëna, fariseohua'ipi ñani i ye'yacohua'ire sei'ë. “¿Me yo'oquë mësarute ye'yaquë curiquë pa'i do'i secohua'i ja're cui'ne co'aye yo'ocohua'i ja're coní aiquë'ni?”

¹² Jesupi iyere asani capi:

“De'oye huajëcohua'i pa'icohua'ipi jujuquëre co'ema'cohua'i a'ë. Ju'icohua'ipi co'ecohua'i a'ë, jujuquëre.

¹³ Jaje pa'ito sani iye toyase'e cayere ye'yejë'ë: ‘Ai yo'ocohua'ire teaye ñani co'caiyere yë'ë cato yëyë. Coeyë, nëicohua'ire huani isiye cato.’ Jaje paina, yë'ë cato daima'ë paë'ë, de'ocohua'ini soisi'i caquë. Tayo yo'ocohua'ini caquë daë'ë, jaohua'ipi iohua'i yo'oye jeoni ponëjajë caquë.”

Jesure Señe, Aima'pë Señere

(Mr 2.18-22; Lc 5.33-39)

¹⁴ Juan oco doquë ye'yacohua'ipi Jesure tsio dani sei'ë:

“Yëquë cui'ne fariseohua'i ja're ao aima'pë señe. ¿Me yo'ojë më'ë ye'yacohua'ise'e yo'omapë pa'iyë'ni?”

¹⁵ Cajëna, Jesupi sehuopi:

“Mësarupi ñacohua'i a'ë, hueja posë pa'ina, ña'ñu'u cajë daisicohua'ije oima'cohua'i pa'iyë. Jaje pa'isicohua'ita'are tija'coa, hueja posëni yequë mu'se jio jeocaiye. Ja macata'a ao aima'pë seja'cohua'i a'ë.

¹⁶ Yecohua'ije ai ju'i cana huajëcopi se sëo de'huama'cohua'i a'ë, huajëcore se sëosicopi jojajëna, quërësio ai jerepa jaicore ne yeto saoye pa'iji, ai ju'i care.

¹⁷ Cui'ne ai ca'ni topëna huajë cuiya'i conore ayama'coa. Jaje pa'iquëta'are ayasico pa'ito ai ca'nihuëpi o'saona, joni saona, si'aye o'sa cono cui'ne topë nejoñe pa'iji.”

Jairo Mamaco Cui'ne Jesús Cañare Patoco

(Mr 5.21-43; Lc 8.40-56)

¹⁸ Ja yë'ta'a Jesús iyere caquëna, Judío pai ëjaëpi titani i ña hue'ñana do're ja'runi capi:

“Yë'ë mamacopi ja'arepa juni huesëo. Jaje pa'iquëta'are më'ëpi dani jëñapi iona patoquë pa'ito cui'naopi huajëco huëija'coa.”

¹⁹ Caquëna, Jesupi asani huëni i ja're coní saji'i. Saina, i ye'yacohua'i coní saë'ë.

²⁰ Ja mu'se si'anë tsie cajequëna, doce ometëca ju'icopi Jesús jeteyo'jeja'a tsiojani yahuerëpa i ju'i cana pato,

21 I ju'i cana patoni co'yaja'coa'ë cuasaco.

22 Jaje yo'ocona, Jesupi co'ye ponëni iote ñani capi:

“Co'ya huajëjë'ë, tsihua'o, jujuquë api, më'ë cuasasi do'ire.”

Ca maca jare ìti macapi co'yasico paco'ë.

23 Jesús pai ëjaë huë'ena ti'acquë ñaquëna, musica yo'ocohua'i ne de'huasicohua'ipi paë'ë, ta maca yo'ocaija'cohua'ipi. Pa'ijëna, paije ai cuijë oicohua'ijë paë'ë, ìti maca.

24 Pa'ijëna, ñani capi:

“Etajë'ë. Tsihua'o ju'ima'co paco'ë, coa caico.”

Jaje caquëna, paipi coa cani cuasajë cue'cuejë sohuë.

25 Jaje cuasatojë Jesupi paire hue'sena eto saopi. Eto saoni, cacani tsihua'ore jëtëpi tseaquëna, huajëcorepa huëco'ë.

26 Ja yo'ose'ere si'a huë'ña jaro pa'icohua'i asahuë, yecohua'ipi se quëajëna.

Jesupi Cayaohua'ire Ñama'cohua'ire Jujuse'e

27 Jaropi Jesús etani sai maca caya ëmëohua'i ñama'cohua'ipi ;David ma-maquë yëquëre oijë'ë! ;Teaye ai yo'oyë! cajë cuijë daë'ë.

28 Huë'ena Jesús cacasi maca ñama'cohua'ipi i quë'rona tsio datena, ìpi seji'i, iohua'ire: “¿Mësaru yë'ëpi necaiquë api ñeje pa'ye cuasaye?”

Caquëna, iohua'ipi cahuë:

“Jaje cuasayë, Èjaë.”

29 Cajëna, Jesupi iohua'i ñaco cana patoquë capi:

“Mësaru cuasase'ejë nese'e pa'ijaquë.”

30 Ca maca ñacohua'i ponëhuë. Ponësi maca Jesús jaohua'ire cuañëpi, ñeje caquë:

“De'hua yecohua'ire quëaye peoyerëpa cu'ijë'ë.”

31 Jaje casiquëta'are coa sa etani quëahuë, si'a huë'ña pa'icohua'ire, Jesús iohua'ire jujuse'ere.

Coca Cama'quëre Jujucaiye

32 Ñama'cohua'i pa'isicohua'ipi eta maca, Jesús quë'rona dahuë, coca cama'quëre huati quë'ire.

33 Dasi maca Jesupi huatire eto saouna, coca cama'quë pa'isiquëpi coca ca huëopi. Jaje caquëna, paipi ñani ai cuasahuë.

34 Jaje cuasajë fariseo paipi cahuë:

“Iquë cato huatiahua'i ëjaëpi de'oye sehuojëna, huatire eto saoji.”

Jesús Paire Oiye

35 Pai ñape daripëa pai tsi'si huë'ña pa'iyena Jesús cu'i ye'yarojaji'i. Maija'quë cuañe te'te ayere de'o cocare quëaquë. Cui'ne si'a ju'i dahuë jujucai, cui'ne a'si ju'ijë ai yo'ocohua'irejë jujucaji'i.

36 Yëi ñama'cohua'ire ñacaiquëre peocohua'ijë pa'iohua'ipi pai maña ai yo'ojë cui'ne co'a ju'ijë pa'ijëna, ñani oji'i.

37 Jaje oi i ye'yacohua'ire capi:

“Nuñerepa jaiye a'ë, tëaye. Jaje pa'iquëta'are necohua'ipi a'ri pai pa'iyë.

38 Jaje pa'ina, Maija'quëni sejë'ë, ìti tse aquëni, jaëpi ìti tëacohua'ire jëjo daoja'quëre.”

10

Jesús Doce Ye'yecohua'ire Soiye (Mr 3.13-19; Lc 6.12-16)

¹ Jesupi i doce ye'yacohua'ire soini tutu isipi, huatiahua'ire etoye cui'ne si'a ju'i dahuë jujuye cui'ne ai yo'ojë a'si ju'icohua'ire jujuyeje.

² Ñeje hue'ecohua'i paë'ë. I doce jëjo saocohua'i cato: Simón cui'ne jare ipi Pedro hue'equë paji'i. I yo'jei Andrés paji'i. Jacobo cui'ne i yo'jei Juan paë'ë, Zebedeo mamajë.

³ Felipe, Bartolomé, Tomás paë'ë. Cui'ne Mateo pa'i do'i curiquë tsi'soquë pa'isiquë paji'i.

⁴ Yequë Simónje paji'i, judío pairepa de'oye pa'iyere cuasajë yo'o tsëcapë aquë. Cui'ne Judas paji'i, Jesure yehuoja'quëje.

Jesús Jëjo Saoye, I Ye'yacohua'ire

(Mr 6.7-13; Lc 9.1-6)

⁵ I ye'yacohua'ire Jesús ñeje quëani jëjo saopi:

“Judío pai peocohua'i quë'ro saima'pë caquë cui'ne cacama'pë pa'ijë'ë, Samaria quë'roje.

⁶ Coa judío pai quë'rose'e sani quëajë'ë, yëi ñama ne huesëse'eye pa'iohua'ise'ere.

⁷ Tsoe ti'api, Maija'quë cuañe te'tere pa'iyë, cajë quëajë'ë.

⁸ Ju'icohua'ire jujucijë'ë. Ju'isicohua'ire ne huëojë'ë. Si'si dahuë ju'icohua'ire a'si peocohua'ire necaijë'ë. Huatire eto saojë'ë. Do'i peoye jujucijë'ë, mësarute do'i peoye isise'eye cui'ne.

⁹ Curiquë sama'pë pa'ijë'ë.

¹⁰ Mësaruni ju'icose'ere ju'ijë saijë'ë. Te'e ju'i ca saijë'ë. Topëje saye pajë'ë, zapatoje. Soquë tupëje si'aye peocohua'i saijë'ë. Co'amaña nequë cato i ne do'ipi aiquë api.

¹¹ Jaje pa'ina, mësaruni pai daripëna panita'a te'ohua'ise'e pa'i hue'ñana ti'asichua'i pani co'ejë'ë, de'oye ca paini. Ti'ani i huë'ena pëajë'ë, quëa tējini sai macaja'a.

¹² Huë'ena cacacohua'i pani pëpajë'ë, de'oye pa'ijajë cuasacaijë.

¹³ Jaje pëpajëna, ja huë'e pa'icohua'ipi yëjëna, iohua'ina de'oye pa'iyë jëocani pëpani saijë'ë. Jaje pa'iquëta'are jaje pëpajëna, coecohua'i pa'ito, ja pëpase'e jiojë'ë.

¹⁴ Cui'ne mësarute co'ejë cui'ne asayeje coecohua'i pa'ito, ja maca ja huë'epi panita'a ja daripëpi etani ne'ña mësaruni tsa'cuse'ere hue'sena ti'to tojë'ë.

¹⁵ Nuñerepa cayë. Jaje yo'osicohua'ire sañe pasipi, pai yo'ose'e ña mu'se ti'asi maca. Ja maca jaohua'ire Sodoma cui'ne Gomorra daripëa yo'ose'e seña maca co'ayere papi yo'oye pasipi.

Ai Yo'oye

¹⁶ Ai yo'oyena mësarute yë'ë jëjo saoyë, yëi ñamaje pa'iohua'ini yai jopona. Jaje pa'ina, añaje pa'iohua'i pa'ijë'ë, ta'ñe asajë yo'ocohua'i. Jaje pa'iohua'ita'a yecohua'ire sañope nema'cohua'ipi su'teje pa'iohua'i pa'ijë'ë.

¹⁷ De'hua ñajë'ë, mësarute paipi co'acohua'i a'ë cajë ëjaohua'ina isija'cohua'i a'ë, cui'ne të'caja'cohua'i a'ë, pai tsi'sisi huë'ñapi.

¹⁸ Cui'ne mësarute saja'cohua'i a'ë, cuañecohua'i quë'rona cui'ne pai ëjaohua'i quë'rona, yë'ë do'ire. Jaje yo'ojëna, mësaruni quëaja'cohua'i a'ë yë'ë pa'iyë ayere. Jaohua'i asajëna, cui'ne judío pai peocohua'i asajëna, quëaja'cohua'i a'ë.

¹⁹ Mësaruni ëjaohua'ina isisicohua'i pa'ito co'a ju'ima'pë pa'ijë'ë. ‘¿Me caja'cohua'i a'ni?’ cuasajë ca ja'ñere co'ema'pë pa'ijë'ë. Maija'quëpi isija'quë api, coca cayë ti'asi maca.

²⁰ Maija'quë joyo isiyepi caja'cohua'i a'ë, jaje pa'ina.

21 Maja'yë jupëpi yo'je tsire tsea jeo cuañoja'cohua'i a'ë, huani jeaja'cohua'ire. Cui'ne pëca ja'quëohua'ipi mamajëre tsea jeo cuañoja'cohua'i a'ë. Mamajëpi pëca ja'quëohua'ire sañope yo'oja'cohua'i a'ë. Jaje yo'ojë mamajëpi pëca ja'quëohua'ire huahuo jëoja'cohua'i a'ë.

22 Si'a pai mësarute coeja'cohua'i a'ë, yë'ë do'ire. Jaje pa'itoje quëcoquë cui'ne nuñerepa pa'i carajaisiquëpi jaëpi huasosiquë pa'ija'quë api.

23 Pai daripëre pa'ijëna, tseañu'u cajë co'ecohua'i pa'ito catijë'ë, yequë daripëna. Jaje pa'ina, nuñerepa cayë. Pai Mamaquë, ja yë'ta'a mësaruru si'a Israel pai dari quëa saoma'në daija'quë api.

24 Ye'yequë cato ite ye'yaquëje pa'irepa peoji. Necaiquëje i ëjaëje pa'irepa peoji.

25 Ye'yequëpi ite ye'yaquëje pa'i ti'ani ije pa'i a'ë cuasaye pa'iji. Cui'ne co'amaña necaiquëpi i ëjaëje pa'i ti'ani ije pa'i a'ë cuasaji. Jaje pa'ina, yë'ëni yure iti huë'e ëjaëni huati ëjaëpi cani ¿Me mësaruteje caye pañe'ni?

Neni Mai Ca'raye Pa'iquë'ni

(Lc 12.2-7)

26 Ca'rama'pë pa'ijë'ë, paire. Si'aye ña ja'ñese'e pa'iji. Yahue sitona yo'ose'eje ña ja'ñese'e pa'iji. Si'aye asa ja'ñese'e pa'iji.

27 Yë'ë nea hue'ña case'ere mësarupi mia hue'ñana cajë'ë. Cui'ne yë'ë yahuese'ere, mësarupi tiñarepa huë'ña ëmëje totopi nëcajë cuijë'ë.

28 Ca'rama'pë pa'ijë'ë, capë huani jëocohua'ire joyo huani ti'ama'cohua'ire. Ai jerepa ca'rajë'ë, capë nejoquë cui'ne joyoje toa yejana nejoquëre pani.

29 Te'e curi të'quire caya pi'are isicohua'i a'ë, mësaruru. Jaje a'ri do'icohua'ita'are, ja'quëpi ësequëna, te'ijë tomeñe pa'cohua'i a'ë.

30 Jaje pa'ina, mësaruru siopë nañaje cuëcuese'e a'ë, te'e mease'e si'aye cuëcuese'epi pa'iji.

31 Jaje pa'ina, ca'rama'pë pa'ijë'ë. Mësaruru a'ë, pi'a jerepa do'icohua'i.

Jesure Cacaiye Pa'iji

(Lc 12.8-9)

32 Pai ña hue'ñana Jesús acohua'i a'ë cacaisicohua'ire yë'ëje cui'ne yë'ë ja'quë ma'tëmo pa'iquë ña hue'ñana yë'ë pai a'ë, caquë quëasi'i.

33 Jaje pa'iquëta'are pai ña hue'ñana yë'ëre cacaima'cohua'ire yë'ëje cui'ne ja'quë ma'tëmo pa'iquë ña hue'ñana cacaiye paja'quë a'ë.

Jesús Do'ire Paipi Hua Saiye

(Lc 12.51-53; 14.26-27)

34 De'oye pa'i ja'ñere necaisiquë iye yejana daji'i, cuasama'pë pa'ijë'ë, yë'ëre. Yë'ë cato coa ai jerepa sañope yo'oyere dahuë.

35 Paipi pëca ja'quëre sañope yo'o ja'ñere dahuë. Mamacopi pëca ja'core sañope yo'oyere, cui'ne mamaquë nëjopi huaore pëicore paja'coa.

36 Jaje yo'ojë cajë te'e tsëcapëta'a pai ñape johua'i pëicohua'ire paja'cohua'i a'ë.

37 Pëca ja'quëni cui'ne pëca ja'coni yë'ëre oiye jerepa oiquë pani do'i peoquë pa'iji. Cui'ne mamaquëni panita'a mamaconi yë'ëre oiye jerepa oiquë pani do'i peoji, yë'ëre.

38 Cui'ne i pa'iyere ai oi yë'ëre pe'tema'quë pani do'i peoquë pa'iji, yë'ëre.

39 Jëasi'i caquë yo'oquëpi i pa'iyere coa nejo huesoja'quë api. Jaje pa'iquëta'are yë'ë do'ire yo'oquë i pa'iyere cuasaquë jëasi'i caquë yo'oquëpi i pa'iyere coa nejo huesoja'quë api. Jaje pa'iquëta'are yë'ë do'ire yo'oquë i pa'iyere nejosiquëpi pa'iyere ti'aja'quë aquëpi.

*Yo'osi Do'ire Isi Co'amaña
(Mr 9.41)*

⁴⁰ Mësarute de'oye tsioquë pani yë'ëni de'oye tsioji. Yë'ëni de'oye tsioquë pani yë'ëre jëjo daosiquëni de'oye tsioji.

⁴¹ Maija'quë yo'o ja'ñere quëacaiquëni de'oye yo'oquë pani jare jaohua'ire isi co'amaña ayere iñe pa'iji, nesi do'i. De'o paini de'oye tsioquë pani jare nuñerepa pa'icohua'ire isi co'amaña ayere iñe pa'iji, nesi do'i.

⁴² Yë'ëre tuiquë macani oco mañare ocuasicohua'i pani de'o co'amaña isi cuãñoja'cohua'i a'ë."

11

*Juan Ti Doquë Jëjo Saocohua'i Jesuna
(Lc 7.18-35)*

¹ Jesús i doce ye'yacohua'ire iohua'i yo'o ja'ñe quëa tējini saji'i, ye'yaquë cui'ne quëasi'i caquë ja yeja pa'i daripëana.

² Juan co sitore ñu'iquëpi Cristo yo'oyere asani i ye'yacohua'ire Jesús quë'rona jëjo saopi, seni asaja'cohua'ire.

³ Më'ë a'ë, Cristo iti daija'quëre ca nëosiquë panita'a yequëre uteye pa'iquë cajë.

⁴ Jëjo saosicohua'ipi sejëna, Jesupi sehuopi, jaohua'ire:

"Sani Juanre cajë'ë, mësaruru ñase'ere cui'ne mësaruru yure asase'ere.

⁵ Ñama'cohua'i pa'isicohua'ipi ñañere, cu'ima'cohua'i pa'isicohua'ipi cu'iyere, si'si dahuë ju'icohua'i pa'isicohua'ipi tome sayere, asama'cohua'ipi asayere, ju'isicohua'i pa'isicohua'ipi huajëcohua'i huëoyere, cui'ne co'amaña peocohua'ina de'o coca quëayere quëajë'ë.

⁶ Yë'ëre jëa coema'cohua'ipi de'oye sihuajë pa'ija'cohua'i a'ë, ire papi cuasacohua'ipi.

⁷ Jaohua'i saisi maca Jesús Juan pa'iyere ayere ca huëopi, paire. Ñeje capi: ¿Iquere mësaruru soquë peo hue'ña saisicohua'i ñare'ni, catë ja'ore tutupi ju'aquëna, huahuëquëna, ñare?

⁸ ¿Iqueini ñare'ni, jaje pa'ito? ¿De'o caña suñasiquëni ñare? Tsoe mësarupi ñacohua'i a'ë, pai ëjaohua'i huë'e pa'icohua'i cato de'o caña ju'icohua'i pa'iyere.

⁹ Jaje pa'ina, tējiyerepa cayë. ¿Iqueini ñare'ni, sani? ¿Maija'quëre quëacaiquë? Jaje pa'ijë'ë. Jaëpi Maija'quëre quëacaicohua'i aquë jaëje pa'iohua'i peoahuë'ë, iquë Juan cato jerepa pa'i api.

¹⁰ Jaë, Juan ayere toyase'e caji, ñeje:

Yë'ëpi jëjo saoyë, yë'ëre quëacaiquëre më'ë ña hue'ñana,

Më'ëre ma'a ne de'huacaija'quëre.

¹¹ Nuñerepa cayë, mësarute. Si'a pai tsoe pa'isicohua'ipi cui'ne yure pa'icohua'ijë Juan oco doquëre tëto saisicohua'i peoyë. Jaje pa'iquëta'are ma'tëmo cuãne te'tere a'riquë pa'iquëpi Juanre tëto saisiquë pa'iji.

¹² Juan oco doquë daisi maca acohua'ipi yureje tutu yo'oyë, ma'tëmo cuãne te'tena tija'ña'u cajë. Jaje yo'ojë tutu quë'iohua'ise'e de'hue tija'ñë.

¹³ Si'aohua'i Maija'quëre quëacaicohua'i cui'ne Moisés cuãnese'e ye'yacohua'i cahuë, ma'tëmo ayere, Juan dai macaja'a.

¹⁴ Juan cato Elíaspi jaëni Maija'quëre quëacaicohua'i ca'ahuë'ë, 'daija'quë api'. Jaje pa'ina, mësarupi i api cuasajë'ë.

¹⁵ Cajoro hue'ecohua'ipi asajë'ë, iye.

¹⁶ ¿Iquena coní quëa iñora'ye iye'në pai pa'iyere? Cani capi: Tsipi co'amaña huero hue'ñana ja'rusicohua'ipi dujë cajeohua'ire.

17 'Ñeje cuiyeje pa'iohua'i a'ë. Pi'cohuëapi juitoje pairama'pë paë'ë, mësarupi. Oi ëaye jëjetoje mësarupi oima'pë paë'ë.'

18 Juan cato daji'i, jaiye ao aima'quëpi cui'ne o'sa cono ucuma'quëpi. Jaje pa'ini mësarupi cayë, huati quë'i api. Jaje pa'iquëta'are Maija'quë ta'ñe yo'oye cato iñoji, iti yo'oyepi.

19 Ja jeteyo'je daji'i, Pai Mamaquë ao aikuëpi cui'ne o'sa cono ucuquëpi. Jaje pa'ini cayë, jai aupi, cui'ne jai conoupi, co'aye yo'ocohua'i cajeipi cui'ne curiquë tsi'sohua'i cajeipi. Jaje cajëta'are Maija'quë ta'ñe yo'oye cato iñoji, iti yo'oyepi."

Sehuoma'cohua'i
(Lc 10.13-15)

20 Ja maca Jesús pai yo'o ti'a ma'ñere ne iñosi darire tutu yëhuopi, iohua'i pa'iye ponëma'pë pa'isi do'ire caquë.

21 Yëhuoquë capi:

"¡Teayerepa Corazín daripë! ¡Betsaida daripë! Mësarute ne iñose'eje pa'ye Tiro cui'ne Sidón darina ne iñoñe pa'ito tsoe asani ponëra'huë, ja'rë pa'ise'e jeoni. Cui'ne oijë suña cañani huatapi co'ye jo'jëni oijë iñora'huë, iohua'i oiye.

22 Jaje pa'ina, mësarute cayë. Pai yo'ose'e ña mu'se ti'asi maca ai co'ayerepa mësarute saiñe pa'iji, Tiro cui'ne Sidón daripëa saiñe seña maca pa'yepi.

23 Capernaum daripë ¿Më'ë ma'tëmöre pana sa cuañoja'coa'ë, cuasaco? Coa ai jerepa më'ë cato meñe caje huesëja'coa'ë, ju'isicohua'i quë'rona. Sodoma yejañana, mësarute iñoñeje pa'ye iñoñe pa'ito iohua'i yo'oye jeoni ponëra'huë, cui'ne ja pai daripë ja yë'ta'a yureje patira'o.

24 Jaje pa'ina, cayë, mësarute. Pai ñape yo'ose'e ña mu'se ti'asi maca mësarupi ai jerepa co'ayerepa sai cuañoja'cohua'i a'ë, Sodoma yejaña quë'ro pa'icohua'ire yo'ose'e jerepa pa'yepi."

Jesuna Sani Pëa Huajëye
(Lc 10.21-22)

25 Ja mu'seña Jesús capi:

"Sihuayë, ja'quë më'ëre ma'tëmo cui'ne yeja ëjaëre. Më'ëpi iñohuë, teaye pa'iohua'ini, ta'ñe pa'iohua'ire cui'ne ta'ñe asacohua'ire yahuesi co'amañare.

26 Jaje pa'ijë'ë. Ja'quë më'ëpi yë jaje yo'ohuë.

27 Yë'ë ja'quëpi yë'ëna si'a co'amaña isipi. Pëca ja'quëse'e mamaquëre ñaji. Cui'ne mamaquë iñoñe yëcohua'ise'e asaye pa'iji, ite.

28 Daijë'ë, yë'ëna. Si'aohua'i co'amaña nejë, cui'ne hue'ejë jë'josicohua'i yë'ëpi pëa huajëye isisi'i, mësarute.

29 Yë'ë pa'iyere ñani cui'ne yo'oñu'u cuasajë'ë caquë yë'ë yo'oye isiyë. Ye'yejë'ë, yë'ëni. Yë'ë cato esa yo'o jujama'quë a'ë cui'ne jerepa pa'i a'ë cuasama'quë a'ë. Jaje yo'onita'a ti'aja'cohua'i a'ë, jayo pëa huajë hue'ña.

30 Yë'ë quërë saihuëre mësarute isiyë, a'jiñe sayere cui'ne pëañe hue'eyere."

12

Jesure Ye'yecohua'ipi Huajë Mu'se Yo'oye
(Mr 2.23-28; Lc 6.1-5)

1 Jesús ta sitoja'a saji'i. Jaje saina, i ye'yacohua'i ao ëaye nëina, trigo sa'ñare tëa huëohuë. Tëani iti care aë'ë.

2 Jaje yo'ojëna, fariseohua'ipi ñani cahuë, Jesure:

"Ñajë'ë, më'ë ye'yacohua'i co'amaña neñere. Co'amaña nema'a mu'se a'ë."

3 Jaje cajëna, ipi jaohua'ire capi:

“¿Ñama'cohua'i a'ni, mësaru, David yo'ose'e i cajeohua'i ja're conì ao ëa ju'i maca?

⁴ Ao ëa ju'lijë Maija'quë huë'e necaicohua'ise'e aïñere Maija'quë huë'ena cacani David cui'ne i cajeohua'i aë'ë, ite cui'ne yecohua'ire ësesere, Maija'quëna isise'ere.

⁵ Moisés cuañese'epi toyase'e caji: 'Maija'quë huë'e necaicohua'i cato huajë mu'seje neñe payë.' Jaje pa'iquëta'are johua'ire sañope caye peoji.

⁶ Jaje pa'ina, cayë mësarute iñore pa'iji, Maija'quë huë'e seña maca pa'ire papi.'

⁷ Iye toyase'e caye asama'pë paë'ë, mësaru. Japi caji: 'Mësarupi paire teaye ñajë oicohua'i pa'iyere yë'ë cato yëyë. Coeye nëicohua'ire huajë isiye cato.' Paire oiyere asacohua'i pani paire do'i peocohua'ini co'acohua'i a'ë caye para'huë, mësaru.

⁸ Jaje pa'ina, Pai Mamaquë cato huajë mu'se Ëjaëpi.”

Jëtë Cuenesicore Paquëre Jujuye

(Mr 3.1-6; Lc 6.6-11)

⁹ Ja maca Jesús jaropi sani pai tsi'si huë'ena cacapi.

¹⁰ Jarote te'i jëtë cuenesicore hue'equëpi paji'i. Jaje pa'ina, ñani Jesupi tayo caëna, ite sañope cayeque pa'iji cuasajë se'ë:

“¿Ju'iquëre jujuye de'oquë huajë mu'se pa'itoje?”

¹¹ Cajëna, Jesupi sehuopi:

“¿Nepi mësaru acohua'i yëi ñamapi cojena duquëna sani dutama'cohua'i a'ni, huajë mu'se pa'itoje?”

¹² Jaje pa'ina, paipi do'iji, yëi ñamare jerepa. Jaje huajë mu'se pa'itoje de'oye yo'oye pa'ito yo'oye pa'iji.”

¹³ Cani ja maca ite capi:

“Jëtëre mëajë'ë.”

Jaje caquëna, ipi se mëaquëna, yequë te'te jëtëje pa'io huajëco ponëo.

¹⁴ Ja maca fariseohua'ipi etani Jesure huani jeo ja'ñere ca huëohuë, ¿me neni huani jeoja'cohua'i a'ni? cajë.

Jesús Ayere, Tsoe Quëase'e

¹⁵ Jesús jare asani jaropi yequë hue'ñana saji'i. Saina, jai pai ite tuë'ë. Jesupi coa si'a ju'i dahuë ju'icohua'ire jujupi.

¹⁶ Jujuquë cui'ne ësepi, yecohua'ire se quëayeje.

¹⁷ Iye cato yo'oreña, Maija'quëre quëacaiquë Isaías toyaquë caquë pa'ise'epi ti'a ja'ñere, ñeje:

¹⁸ Iquë api, yë'ë jo'yaë yë'ë sahuani tseasiquë,

Itë oiyë, cui'ne ini sihuaquë pa'iyë.

İna, yë'ë joyo jeocaija'quë a'ë.

Cui'ne ipi si'a paire yë'ë nuñerepa pa'i yo'oyere quëacaija'quë api.

¹⁹ Painsi co'a cocare cama'ë pasipi, cuima'ë pasipi.

Cui'ne i cayeje asacaiye paja'cohua'i a'ë, cu'i hue'ñana.

²⁰ Catëpë ca'huere quë'ioreje ne jëyoma'ë pasipi.

Cui'ne picose'e mëicoreje yayoma'ë pasipi.

İ nuñerepa cuañeñe ne macaja'a jaje yo'oja'quë api.

²¹ Si'a pai maña ini necaija'quë api cajë utejë pa'ija'cohua'i a'ë.

Jesupi Huati Tutupi Yo'oji, Coa Caye

(Mr 3.20-30; Lc 11.14-23; 12.10)

²² Jesús quë'rona sahuë, ñama'quëre cui'ne coca cama'quëre huatire hue'equëre. Sarena, Jesupi jujupi. Jujuna, ñaquë cui'ne coca caquë ponëpi.

23 Jare si'a paí ña quëquëni cahuë:

“¿Iquë David mamaquëre papi?”

24 Jaje cajëna, fariseohua'ipi asani cahuë:

“Iquë cato huatíohua'ire eto saoji, íohua'i ëjaë Beelzebú tuture hue'equëpi.”

25 Jesupi íohua'i cuasaye asani capi, jaohua'ire:

“Te'e yeja ëjaëpi jopore paja'a huani íti paíja'a sa'ñe uihuajë yo'ocohua'i pani peo hue'ñarepa carajaiñe pa'iji. Paí daripëpi, panita'a te'e tsëcapëpi sa'ñe pëicohua'i pani quëcoye peoji, yecohua'ire.

26 Jaje cui'ne huati ëjaëje íja'a co'ye eto saokuë pani ¿Me cui'ne í tutu paquë'ni, íja'a sañope yo'oquë pani?

27 Mësarupi yë'ëre cayë, Beelzebú tutupi huatíohua'ire eto saoji. Jaje pa'ito ¿nepi tutupi ísiye'ni, mësarute tuicohua'ire eto sao tutu? Jaohua'ini sení asato mësarupi coa tayo huesëhuë, caja'cohua'i pa'ini.

28 Yë'ë cato huatíohua'ire eto saoyë, Maija'quë joyo tutupi. Yë'ë yo'oye cato quëaji, Maija'quë cuañe te'tepi mësaruna títase'ere.

29 ¿Tutu quë'i huë'e pa'ito cacani í co'amaña sioye peoji, du'ru ini tseama'cohua'i pani? Jaje pa'ina, ini tseanita'a de'hue cacani í co'amaña ñne pa'iji.

30 Yë'ë yo'oyere co yo'oma'quë cato yë'ëre sañope yo'oquë api. Cui'ne yë'ë ja're coní tëama'quë cato coa ne ña'ñe saokuë api.

31 Jaje pa'ina, cayë, mësarute. Si'aye co'aye paíre yo'ose'e pa'itoje saí de'huacaiye pa'iji, si'aye co'aye case'e pa'itoje. Jaje pa'iquëta'are Maija'quë joyore co'aye casicohua'i pa'itota'a ti saí de'huacaiye peoji.

32 Cui'ne yë'ë Paí Mamaquëni co'aye casicohua'ireje saí de'huaye pa'iji. Jaje pa'iquëta'are Maija'quë joyore sañope casicohua'ire saí de'huacaiye peoji.

Soquë Yë Ña'ñe Pa'iji, Io Quëiñena

(Lc 6.43-45)

33 De'o soquë yëpi de'o care quëiñe pa'iji. Co'a soquë yëpi jare co'a care quëiñe pa'iji. Jaje pa'ina, io quëiñena ña'ñe pa'iji, soquë yë.

34 ¡Aña tsëcapë acohua'í! ¿Me de'oye ca tí'añe'ni, mësarú, jare mësarupi co'acohua'í pa'ini? Jaje pa'ina, yë'opo cato joyo pa'iyere caye pa'iji.

35 De'o paí cato de'o cocare caji, jare í joyo pa'iyepi. Cui'ne co'a paípi caji co'ayere, jare í joyo co'aye pa'iyeye pa'ye.

36 Jaje pa'ina, yë'ë cayë. Jaohua'ire paí ñape yo'ose'e ña mu'se tí'asi maca si'aohua'í ññoñe pa'iji, si'aye íohua'í cuasama'pë case'ere.

37 Jaje pa'ina, më'ë case'eje pa'ye ña de'hua cuañoñe pa'iji, do'í peoquë panita'a do'í quë'í.”

Co'acohua'ipi Se'ne, Paí Yo'o Tí'a Ma'ñere

(Mr 8.12; Lc 11.29-32)

38 Ja maca Jesure fariseohua'í cui'ne cuañese'e ye'yacohua'í coní cahuë:

“Ye'yaquë, yëquë ña'ñe yëyë, më'ëpi paí yo'o tí'a ma'ñe yo'oquëna.”

39 Cajëna, Jesupi sehuopi, jaohua'ire:

“Co'a paípi nuñerepa cuasama'cohua'ipi paí yo'o tí'a ma'ñe yo'oquëna, ñañu'u cajë, se'ñe. Jaje se'jëta'are Maija'quëre quëacaiquë Jonás ññoquë pa'ise'eje pa'ye jerepa ññoñe peosipi.

40 Coa Jonás jai hua'í étapë pa'ise'eje pa'yese'e ññoñe pa'iji. Jaë je'quë toaso mu'seña cui'ne toaso ñami pa'ají'í. Jaje pa'ye Paí Mamaquëje toaso mu'seña cui'ne toaso ñami pa'íja'quë api, yeja sa'nahuëre.

41 Tsoe hue'ña Nínive daripë pa'isicohua'ipi huëni paí ñape yo'ose'e ña mu'se tí'aëna, iye'në pa'icohua'ire nejoja'cohua'í a'ë. Nínive acohua'í cato de'hue

asani ja'rë pa'ise'e jeoni ponëahuë'ë, Jonás Maija'quë coca quëaquëna, asani. Yure ñnore pa'iji, Jonás seña maca pa'ipi.

⁴² Cui'ne huë'ehuë te'te pai ëjaoje huëija'coa, nejo mu'se ti'asi maca. Huëni iye'në pa'icohua'i yo'ose'e ñani cui'ne nejoñe pa'iji, caji'coa. Ja'o cato so'o yejapi Salomón ta'ñe yo'oyere asasi'i caco daisico sête. Yure ñnore pa'iji, Salomón jerepa pa'ipi.

Co'a Joyo Co'iyë
(Lc 11.24-26)

⁴³ Huatipi pa'ire pa'isiquëpi etani saisiquë pani cu'iji, cuënesi yejañare pëa huajë hue'ñare co'equë ti'ama'ë co'e jujani cuasaji:

⁴⁴ 'Co'isi'i, cui'naona, yë'ë huë'ena yë'ë etani daisiconá.' Jaje cani co'iquë ñaquëna, pai peo huë'epi coa yuasicopi cui'ne de'oye ne de'huasicopi pa'iji.

⁴⁵ Pa'ina, ñani ja maca sani siete huatiahua'ire i jerepa co'acohua'ini quërëjani, dani ina cacani pëayë. Pëarena, ja maca ja'në pa'ise'e seña maca co'aquë pa'ija'quë api. Jaje cui'ne iye co'a pa'ire yo'oye pa'ija'coa."

Jesús Pëca Ja'co Cui'ne I Yo'je Tsi
(Mr 3.31-35; Lc 8.19-21)

⁴⁶ Jesús ja yë'ta'a paini caquëna, titahuë, pëca ja'co cui'ne i yo'je tsi coní. Dani hue'sena pëahuë, ini cajë daisicohua'ipi.

⁴⁷ Jaje pa'ijëna, yecohua'ipi Jesure quëahuë:

"Më ja'co cui'ne më yo'je tsi hue'sere pa'iyë, më'ëni cajë dani."

⁴⁸ Caquëna, iti quëaquëre capi, Jesús:

"¿Ne a'ni, yë'ë ja'co cui'ne ne a'ni, yë'ë yo'je tsi?"

⁴⁹ Cani i ye'yacohua'ire ñnoquë quëapi:

"Icohua'i a'ë, yë'ë ja'co cui'ne yë'ë yo'je tsi.

⁵⁰ Pa'ipi yë'ë ja'quë ma'tëmo pa'iquë yëyere yo'ocohua'ipi jaohua'i a'ë, yë'ë yo'jei panita'a yo'jeo cui'ne ja'co."

13

Taquëpi Pa'iyë
(Mr 4.1-9; Lc 8.4-8)

¹ Ja mu'se Jesús huë'epi etani sani jaira të'të macana ja'rupi.

² Jarote pa'ina, jai pai i quë'rona daijëna, ñani jai yohuëna aya mëni ja'rupi. Si'a pai mejahuëna pëa sahuë.

³ Ja maca jaiye ye'yapi iohua'i ña'ñe ayena coní quëaquë capi:

"Taqüëpi tasi'i caquë saji'i.

⁴ Sai taquëna, yequë capi tomëpi, ma'ana. Ja tomëse'ere pi'api dani peo hue'ña ocue saohuë.

⁵ Yequë capi tomëpi, quëna pëa quë'rona, jaiye yeja peo hue'ñana. Ja capi esa sacapi, ya'opi huai'ñe peoquëna.

⁶ Jaje mëasicota'a ë'sëpi ëo hue'api, jaiye tsita mese'e peoye sête juji'i.

⁷ Yequë capi tomëpi, miu quë'rona. Tomeina, miupi mëani ne hue'api.

⁸ Jaje tomequëta'are yequë capi tomëpi, de'o yejana. Tomëni mëani jaiye quëquëna, tëahuë. Yequë ñëapi quëji'i, cien ca. Yequë ñëapi quëji'i, sesenta ca. Cui'ne yequë ñëapi quëji'i, treinta ca.

⁹ Mësarupi cajoro quë'iohua'i pani jasajë'ë!"

Me Ne Ja'ñere Pai Ña'ñena Coni Quëaë'ni
(Mr 4.10-12; Lc 8.9-10)

¹⁰ Ja maca i ye'yacohua'ipi Jesús quë'rona tsio dani se'i'ë, Ite:

"¿Me ne ja'ñere pa'ire iohua'i ña'ñena coní jaje quëaquë'ni?"

11 Sejëna, ipi sehuopi:

“Mësarute Maija'quëpi ta'ñe asaye isipi, yahuese'ere ma'tëmo te'te ayere. Jaje pa'iquëta'are jaohua'i cato asa ti'añe pañë.

12 Jaje pa'ina, paquëna, ai jerepa yeque se isiye pa'iji, isina, jaiye paja'quëre. Jaje pa'iquëta'are peoquëni ai jerepa jero sa'ana se sio huesoye pa'iji, a'ri maña i payeque.

13 Jaje pa'ina, iohua'i ña'ne ayena coní caquëna, ñajëta'a ña ma'ñeje pa'iohua'i ña huesëyë. Cui'ne asajëta'a ti asama'cohua'ije pa'iohua'i asa huesëyë.

14 Jaje yo'o ja'ñere Maija'quëre quëacaiquë Isaías capi:

Mësarú cato asaja'cohua'i a'ë. Jaje asajëta'a asa ti'ama'pë pa'ija'cohua'i a'ë.

Ña'ne cato ñaja'cohua'i a'ë. Jaje ñajëta'a ña ti'ama'pë pa'ija'cohua'i a'ë.

15 Pai joyopi jëacorepa ne huesësi do'ire,

Co'ayerepa asaja'cohua'i a'ë.

Cui'ne iohua'i ñaco caje siose'ere hue'eja'cohua'i a'ë ñaco capi.

Ñama'pë pa'ija'cohua'i.

Cui'ne asama'pë pa'ija'cohua'i a'ë.

Cui'ne joyopi asa ti'ama'pë pa'ija'cohua'i a'ë.

Cui'ne yë'ëna juju cuañoñu'u cajë yo'oma'pë pa'ija'cohua'i a'ë.

16 Jaje pa'iquëta'are mësarú cato sihuajë'ë, ñaco capi ñajë cui'ne cajoropi asa do'ire.

17 Nuñerepa cayë, mësarute. Jai pai Maija'quëre quëacaicohua'i cui'ne de'o pai ña'ne yëhuë, mësarú yure ña'ne. Jaje yëjëta'a ñama'pë paë'ë. Asaye yëhuë, mësarú asayere. Jaje yëjëta'a asama'pë paë'ë.

Taquëre Quëase'e Ayere

(Mr 4.13-20; Lc 8.11-15)

18 Asajë'ë. Jaje pa'ito taquëre quëase'e ayere.

19 Ma'ana iti ca tomesë'e cato quëaji, ma'tëmo pa'i te'te ayere asacohua'ita'a asa ti'ama'cohua'ini cui'ne huatipi iohua'i de'o coca asase'ere peo hue'ña sioyere.

20 Quëna pëa quë'rona tomesí ca cato quëaji, du'ru macare pase'e sihuajë asani sehuocohua'ini.

21 Jeteyo'je jaiye tsita peoye sëte quëcoma'pë neñañepi cui'ne yecohua'ipi josa yo'ojëna, ai yo'oyepi pa'ina, yo'o jujani jëocohua'ini.

22 Miu quë'rona tasi ca cato quëaji, Maija'quë coca asajëta'a iye yeja co'amañare ai cuasajë jaiye co'amaña ëayena coso cuañoñere. Si'aye iye Maija'quë cocare pë'pë huesoye a'ë. Jaje yo'oquëna, paipi quëiñeje pa'ye de'oye yo'o ti'añe peoye a'ë.

23 Jaje pa'iquëta'are de'o yejana tasi ca cato quëaji, Maija'quë coca asani jëoma'pë tuicohua'ini, de'oyerepa quëicohua'ini. Jaje pa'ina, yecohua'ipi cien ca, yecohua'ipi sesenta ca cui'ne yecohua'ipi treinta ca quëicohua'i pa'iyë.”

Co'a Taya Ayere Quëaye

24 Ja'në quëase'eje pa'ye neni iñoquë Jesús quëapi, ñeje:

“Trigo care pare taquëpi yejana tase'eje pa'ye a'ë, ma'tëmo pa'i te'te aye.

25 Tasiquëta'are ite sañope yo'oquëpi si'aohua'i çaisi maca dani co'a çare tani saji'i.

26 Saquëna, trigopi ai de'oni iti tsá'ña ne maca te'e co'a tayaje etapi.

27 Ja maca jo'yaohua'ipi iti tse aquëre sani cahü: ‘Ëjaë, më'ë tsio de'o çase'e taçicohua'ita'a çjero ayepi iye co'a taya coní mëaë'ni?’

28 Cajëna, iti tse aquëpi capi, jaohua'ire: 'Yequë co'aquëpi yo'opi yë'ëre sañope yo'oquëpi.' Caquëna, i jo'yapi cahuë, ite: '¿Yëquëpi ja co'a taya du'te jëocaiye yëma'quë?'

29 Cajëna, ipi capi, jaohua'ire: 'Pani, co'a tayare dutajë trigojë duta jëoma'cohua'ipi yo'oye'ni.

30 Iose'e mëajaco tëa mu'se ti'aëna, nejo ja'ñepi, ja macata'a co'amaña necohua'ire jëjo saosi'i, co'a tayare ti pëa huëni toana ëo jëoja'cohua'ire, ja jeteyo'je trigo care pase'e yë'ë de'hua hue'ñana de'huacaijajë.' "

Mostaza Ca Ayere Ye'yaye

(Mr 4.30-32; Lc 13.18-19)

31 Quëaye neni Jesús quëapi, ñeje:

"Ma'tëmo pa'i te'te cato mostaza care yejana paipi tase'eje pa'ye a'ë.

32 Mostaza cato nuñerepa a'ri ca'ë. Jaje pa'isicota'a ai de'oco jai soquë yë de'ona pi'api iona daijë capëana tsianoa necohua'i a'ë."

Pan Ne Pore Ayere Ye'yase'e

(Lc 13.20-21)

33 Yequë cui'ne quëaye neni quëapi, ñeje:

"Ma'tëmo pa'i te'te cato pan ne porejë pa'ye a'ë. Jaje pa'yere nomiopi tres jai ji'so harina neona, si'a sëpë o'saco jujucoa."

34 Jesús si'aye paire quëapi, iohua'i ña'ne ayepi caquë. Co'arepa ña ma'ñepi caquë quëama'ë paji'i.

35 Iye cato yo'ose'e pa'iji, Maija'quëre quëacaiquë toyaquë pa'ise'epi ti'lajaquë caquë i toyaquë pa'ise'epi caji:

"Caja'quë a'ë, iohua'i ña'ne ayepi conì."

Caja'quë a'ë, yahuesi co'amaña pa'ise'ere yeja de'huanë ayere.

Co'a Taya Ayere Ye'yaye

36 Ja maca Jesús paire ca tējini huë'ena cacapi. Cacaëna, jaron a ite ye'yecohua'i tsiojani cahuë:

"Quëajë'ë, co'a tayapi tsiona mëase'e ayere."

37 Cajëna, Jesupi capi, jaohua'ire:

"De'o ca taquë cato Pai Mamaquë api.

38 Cui'ne tsio cato si'a yeja'ë. De'o ca cato Maija'quë te'te acohua'ini quëaji, cui'ne taya cato quëaji, huati te'te acohua'ini.

39 Sañope yo'oquëpi co'a taya taçaisiquë cato huati ëjaëpi. Tëaye cato quëaji, yeja carajai ja'ñere, cui'ne iti ca tëacohua'i cato huiñaohua'i a'ë.

40 Co'a taya tsi'soni toana ëo jëoñeje pa'ye cui'ne yeja carajai maca yo'oye pa'ija'coa.

41 Pai Mamaquëpi jëjo daoja'quë api, huiñaohua'ire i cua'ne te'tere pa'ijë tayo yo'oye yecohua'ire necohua'ire, cui'ne co'acohua'ire tsi'soja'cohua'ire.

42 Tsi'soni toana ëo jëoja'cohua'i a'ë. Jaropi yureta'a oijë cui'ne cuji qu'i'coja'hua'i a'ë.

43 Ja maca Maija'quë yëye yo'ocohua'ipi ësë miañeje miaja'cohua'i a'ë, iohua'i pëca ja'quë te'tere pa'ijë. Jaje pa'ina, mësarupi cajonoa hue'ecohua'i pani jasajë'ë!

Curi Mahuë Ayere Ye'yaye

44 Ma'tëmo pa'i te'te cato curi mahuë yejana quëni yahue oase'eje pa'io. Jaje pa'ioni te'i paipi curi mahuëre ti'ani cui'naoni iti macana se yahue oani ai sihuaquë sani si'aye i paye isi saoni curi quë'i yejare huerose'eje pa'ye a'ë.

Jai Do'i Quë'nare Pare Ye'yaye

⁴⁵ Ma'tëmo pa'i te'te cato co'amaña isiquëpi jai do'i quënare pare perla hue'yosi quëna përe, co'equë cu'iyeye pa'ye a'ë.

⁴⁶ Jaje co'equë jai do'ire tì'ani si'aye i pase'e isi jëani, jai do'i quënare pare hueroyeje pa'ye a'ë.

Hua'i Yo'eco Ayere Ye'yaye

⁴⁷ Ma'tëmo pa'i te'te cato hua'i yo'econi jai tsiayana jëo dëoni coa si'a hua'ire neñeje pa'ye a'ë.

⁴⁸ Hua'i yo'eco timësi maca hua'i yo'ecohua'ipi mejahuëna naë mani jaropi ñu'ijë sahuajë de'o hua'ise'ere do'rohuëna ayajë co'acohua'ise'ere jëococohua'i a'ë.

⁴⁹ Jaje yeja carajaisi maca huiñaohua'ipi etani co'acohua'ire cui'ne de'o hua'ire sahuajë huahueja'cohua'i a'ë.

⁵⁰ Ja maca co'acohua'ire cato toa cojena jëo dëorena, jaropi cuji qui'cojë oi'ja'cohua'i a'ë."

Ye'yacohua'ipi Asaye

⁵¹ Ja maca Jesús seji'i, jaohua'ire:

"¿Asaye mësarü si'aye iye?"

Seina, sehuohuë:

"Jaje pa'ijë'ë asayë, Èjaë."

⁵² Cajëna, Jesupi capi:

"Cuañese'e ye'yaquëpi Maija'quë cuañe te'te ayere ai ye'yequë pani huë'e paquëje pa'i ponëji, i de'huase'ere co'amaña cui'ne ai co'amaña etoquë isiyeje pa'irepa."

Jesús Nazaretre Pa'iyë

(Mr 6.1-6; Lc 4.16-30)

⁵³ Ja maca Jesús jaje quëaquë ye'ya tëjini saji'i, yequë hue'ñana.

⁵⁴ Sai tì'api, i yejana i ai de'o sitona. Jarona tì'asiquëpi pai tsi'si hue'ñana ye'yapi. Ye'yaquëna, paipi ai cuasajë ñajë cahuë:

"¿Jerona iquë ye'yei'ni, jerepa ta'ñe caye? ¿Merepa cui'ne pai yo'o tì'a ma'ñe yo'oquë'ni?"

⁵⁵ Carpintero mamaquëta'a cui'ne ñnore pa'iyë, i pëca ja'co María. Cui'ne Jacobo, José, Simón, Judas pa'iyë, i yo'je tsije.

⁵⁶ Ñnore i yo'je tsì nomiohua'ije pa'iyë. ¿Jaje pa'ito jerona iye si'aye ye'yei'ni?"

⁵⁷ Jaje cajë coejë asaye pahüë, i caye. Jaje coejëta'are Jesupi capi, jaohua'ire:

"Si'aohua'i yëyë, Maija'quë jëjo daoquëre. Jaje pa'iquëta'are i ai de'osi yeja acohua'i cui'ne huë'e acohua'irepa coeyë, ìte."

⁵⁸ Ìte ire papi cajë asama' do'ire ñaquë jaro cato jaiye pai yo'o tì'a ma'ñe neñe papi.

14

Juan Ti Doquëre Huaiye

(Mr 6.14-29; Lc 9.7-9)

¹ Ja mu'seña Herodes Galilea cuañequë paji'i. Jaje pa'ipi Jesús pai yo'o tì'a ma'ñere yo'oyere asapi.

² Asani i ja're conì pa'icohua'ire capi:

"Juan oco doquëpi huëni tutu paquë yo'oma'quë."

³ Jaje cuasapi, Herodes cato Juanre tseani huëni co'acohua'ire co hue'ñana cosiquë sëte yo'jei Felipe nëjo do'ire.

⁴ Juan cato caëña, Herodesre:

“Më nējore payeje pama'ë pa'ijë'ë.”

⁵ Jaje caquëna, Herodes Juanre huani jeosi'i caquëta'a paini ca'raquë papi, si'aohua'i Juanre Maija'quë coca quëaquë api ca do'ire ca'raquë.

⁶ Jaje pa'iquëta'are ite Herodesre coasi mu'seña tija'asi maca Herodías macacopi pai tsi'isicohua'i ñajëna, etani pairacona, Herodes ñani ai sihuaquë.

⁷ Ca nëopi si'aye më'ë seña pa'ito isisi'i, co'amaña.

⁸ Jaje ca maca pëca ja'copi du'ru yëhuosico sëte cao, Herodes:

“Juan oco doquë siopëre quëna de'huana ayasiconi isijë'ë.”

⁹ Jaje ca maca Herodes oi ëayerëpa asapi. Jaje ipi tsoe si'aohua'i soisicohua'i asajëna, isisi'i, më señere ca nëo huesosiquë sëte jëjo saopi, isijë'ë caquë.

¹⁰ Ja maca cuañeña, sani Juan cosiquë pa'iquëre siopëse'e tëto tējajani,

¹¹ quëna de'huana ayasiconi dani isihuë, nomi tsiona. Jaopi se isio, pëca ja'cona.

¹² Jaje yo'orena, Juanre ye'yecohua'ipi dani i capëse'e sani tahuë. Tani ja jeteyo'je sani Jesure quëahuë, iti yo'ose'ere.

Cinco Mil Ëmëohua'ire Aõe

(Mr 6.30-44; Lc 9.10-17; Jn 6.1-14)

¹³ Jaropi jare asani Jesús saji'i, pai peo hue'ñana yohuëja'a. Jaje saisiquëta'are paipi asa tija'ni ite tui huëohuë, yejaja'a pai daripë pa'icohua'ipi.

¹⁴ Jesús yohuëpi etaquë ñaquëna, jai pai paë'ë. Jaje pa'ijëna, teaye oi jaohua'ire ñani jujupi, ju'icohua'ire iohua'i dacohua'ire.

¹⁵ Tsoe na'iquëna, ñani i ye'yacohua'ipi Jesús quë'rona dani cahuë:

“Tsoe na'iji. Iño pai peo hue'ña'ë. De'oji. Ja macaja'a ca tējijë'ë, sani pai pa'i hue'ñana hueroni aõ maña aijajë.”

¹⁶ Cajëna, Jesupi capi, jaohua'ire:

“Saiye peoji. Jaohua'ire mësarupi aøjë'ë.”

¹⁷ Caquëna, jaohua'ipi cahuë, ite:

“Peoyë. Coa cinco pan cui'ne caya hua'ire pare payë, iño.”

¹⁸ Cajëna, Jesupi capi:

“Dajë'ë, iñona itire.”

¹⁹ Cani cui'ne paire cuañepi, tayahuëna ja'ru sajë'ë, caquë. Ja jeteyo'je i jëñapi cinco pan pëa cui'ne cayaohua'ire ini cajiquë ma'tëmona ñaquë, Maija'quëre de'oji caquë pëpapi. Pëpani panre jë'yeni i ye'yacohua'ina isipi. Isina, jaohua'ipi paire se aohuë.

²⁰ Si'aohua'i ani huajësicohua'i paë'ë. Ja jeteyo'je ani jujase'ere doce do'rohuëarepa ayahuë.

²¹ Ja aisicohua'i cato paë'ë, cinco mil ëmëohua'ise'e. Nomiohua'ire cui'ne tsire cuecueye peoyerepa jaohua'ique pa'ini ai jerepa pa'iyë.

Jesupi Oco Ëmëjeja'a Cu'ise'e

(Mr 6.45-52; Jn 6.16-21)

²² Ja jeteyo'je Jesús paini pëpa tējiquë i ye'yacohua'ise'ere du'ru jai yohuëna aya mëijë'ë caëna, aya mëtena, jaira je tē'tena jëjo saopi.

²³ Paire pëpa tējini mëji'i, jai cutihuëna te'i, Maija'quëre sesi'i caquë. Ñami de'osi maca Jesús jarote te'i paji'i.

²⁴ Jai yohuë cato jopo jairare ja yë'ta'a saio nëco'ë, to'añepi yohuëna tutu ju'acquëna, saë'ë.

²⁵ Nataquëna, Jesús iohua'i quë'rona tsiojaji'i, oco da'ca ëmëjeja'a nëcaquë.

²⁶ Ja maca i ye'yacohua'i tsiayaja'a nëcaquë daina, ñani quëquë huesëje ca'rajë cuihuë:

“¡Pai joyo huatio!”

²⁷ Jaje cajëna, Jesupi capi, jaohua'ire:

“Quëcojè'ë, yè'ë a'ë. Ca'rama'pë pa'ijè'ë.”

²⁸ Caquëna, ja maca Pedropi capi, ñeje:

“Ejaë, mè'ërepa pani yè'ëreje cuañejè'ë, tsiayaja'a nëcaquë sasi'i, mè'ë què'rore pana.”

²⁹ Caquëna, Jesupi capi:

“Daijè'ë.”

Caëna, Pedropi yohuëpi cajeni tsiayaja'a nëcaquë sai huëopi, Jesús pa'i hue'ñana tì'asi'i caquë.

³⁰ Jaje saiquëta'a tutu ju'ayena asaquë, quëquëquë du'i huëoquë cuiipi:

“¡Huasoje'ë, Èjaè!”

³¹ Jare ìti macapi Jesús jèñana tseaquë capi, ìte:

“¡Yè'ëna quëcoyere a'ri maña paquë, mè'ë! ¡Me yo'oquë nema'quëje pa'ire cuasaë'ni!”

³² Jai yohuëna aya mëisi maca tutu tomeipi.

³³ Ja maca jai yohuë pa'icohua'ipi Jesuna do're ja'runi cahuë:

“Nuñerepa mè'ë Maija'quë mamaquëre pa'ë.”

Genesaret Pa'icohua'ire Jujuse'e

(Mr 6.53-56)

³⁴ Je'ejè tì'ahuë, Genesaret yejana.

³⁵ Tì'arena, paipi Jesús daise'ere asa tì'ani si'a hue'ña ìti yeja pa'icohua'ire quëahuë. Quëarena, ì pa'i hue'ñana ju'icohua'ire dahuë.

³⁶ Dajè sei'ë, ì ju'i cana patoni co'yato de'oma'quë cajë. Jaje cani si'aohua'ì ì ju'ì cana patocohua'ìpi co'ya sahuë.

15

Paire Co'aye Neñe

(Mr 7.1-23)

¹ Jerusalénpì fariseohua'ì cui'ne cuañese'e ye'yacohua'ìpi daisicohua'ìpi Jesús què'rona tsio dani sei'ë:

² “¿Me yo'ojè mè'ë ye'yacohua'ì mai aipè cuañese'e sehuocaiye pañe'ni, ja yè'ta'a ao aima'nè jèña tsoajè'ë, cuañese'e?”

³ Jaje cajëna, Jesupi seji'i, jaohua'ire:

“¿Cui'ne mësarù me yo'ojè Maija'quë cuañese'e de'oye sehuocaima'pè pai cuañese'ere de'oye sehuoye'ni?”

⁴ Maija'quë cato capi: ‘Mè ja'core cui'ne mè ja'quëre ëjaohua'ire ñaquë pajè'ë.’ Cui'ne capi: ‘Pëca ja'quëre cui'ne pëca ja'core co'aye sañope caquë cato huani jeo cuañoja'quë.’

⁵ Jaje pa'iquëta'are mësarupi cayë pëca ja'quëre cui'ne pëca ja'core cayë de'oji: ‘Tsoe si'aye yè'ë paye Maija'quëna ìsi sahuë. Jaje pa'ina, coçaiye peoyè.’

⁶ Cui'ne jaje cacohua'ìpi pëca ja'quëre panita'a pëca ja'core coçaiye peoyè, cuasajè pa'iyè. Jaje yo'ojè Maija'quë cuañese'ere do'ì peoye ne huesoni coa pai cayere sehuocaijè pa'iyè.

⁷ ¡Coa cacohua'ì! Nuñerepa Maija'quëre quëacaiquë Isaías capi, mësarù ayere toyaquë ñeje:

⁸ Iye pai yè'ëre yè'opose'e oiyè, Iohua'ì joyo cato so'ore pa'ina.

⁹ Mësarù Maija'quëre seña do'ì peoye a'ë, Paise'e cuañeñepì huëojè yo'ojëna.”

10 Ja maca paire soini capi:

“De'hua asajë cuasa ti'ajë'ë.

11 Yë'opoja'a cacaye cato paire co'a de'hua ma'ñe a'ë. Coa ai jerepa paire co'a de'huaye cato yë'opopi etaye a'ë.”

12 Ja maca i ye'yacohua'ipi Jesús quë'rona tsio dani cahuë:

“¿Asaë, më'ë fariseo pai më'ë cayere asajë oise'e?”

13 Jaje cajëna, iipi sehuopi, jaohua'ire:

“Yë'ë ja'quë, ma'tëmo pa'iquë ta ma'ñe cato peo hue'ñarepa duta ja'ñe a'ë.

14 Coa ñajë'ë, johua'ise'e pa'ijajë. Jaohua'i cato ñaco ca peocohua'i a'ë. Cui'ne ñama'cohua'ini cuacohua'i a'ë. Jaje pa'ina, ñama'quëpi cui'ne ñama'quëni sai saquë pani si'a jupë cojena du'ie pa'iji.”

15 Pedropi ja maca capi, Jesure:

“Quëajë'ë, më'ë quëase'e ayere.”

16 Caquëna, Jesupi capi:

“¿Mësarujë ja yë'ta'a asa ti'ama'pë pa'ie?”

17 ¿Huesëye, mësaruru, si'a ayo yë'opoja'a cacani ëtatu'una saise'epi jeteyo'je eta saiye?

18 Jaje pa'iquëta'are yë'opoja'a etaye cato joyo pa'iyepi etaji. Ja'ë, paire co'ayerepa ne'ne.

19 Jaje pa'ina, joyopi etaji, co'aye cuasaye, huani jëo ëaye, nomi ëaye cuasaye, co'amaña ña'ne, coa cosoye, cui'ne co'a coca caye.

20 Iye a'ë, paire co'a de'huayerepa. Jëña tsoajë'ë cuañese'ere sehuoma'pë ai'ne cato paire co'aye ne ma'ñe a'ë.”

Yequë Yeja Acopi Jesure Sehuoye

(Mr 7.24-30)

21 Jesupi jaropi etani saji'i, Tiro cui'ne Sidón yejana.

22 Jarote paco'ë, cananea nomio jaopi Jesús quë'rona cuico daco'ë, ñeje:

“¡Ëjaë, David mamaquë oijë'ë, yë'ë macare! Yë'ë mamacopi huati joyore hue'eco, ai ai yo'oco co'ayerepa.”

23 Jaje catojë Jesús ti a'ri mañaje sehuoma'ë saji'i. Saina, i ye'yacohua'ipi dani ite sei'ë:

“Quëa saojë'ë, te'ija. Co'aye mai jeteyo'jeja'a cui daoco.”

24 Cajëna, Jesupi capi:

“Maija'quë yë'ëre jëjo daopi, Israel paini caquë yëi ñama ne huesëse'eje pa'ioni caquë.”

25 Jaje pa'iquëta'are i ña hue'ñana do're ja'runi cao:

“¡Ëjaë, cöcaijë'ë!”

26 Jaje cacona, Jesupi capi, jaote:

“De'oma'coa, mamajë aiconi aore jioni jo'ya yaina aoto.”

27 Jaje catojë iopi ite cao:

“Jaje pa'ijë'ë, Ëjaë. Jaje pa'iquëta'are jo'ya yaijë aicohua'i a'ë, pai ani to ne'ña mañaje.”

28 Jaje cacona, Jesupi capi, jaote:

“¡Nomio ta'ñerepa ne'ne pa'iji, cuasayë, më'ë! Më'ë yëse'e nese'eje pa'ijaquë.”
Caëna, iti macapi io mamaco co'yasico paco'ë.

Jesupi Ju'icohua'ire Jujuse'e

29 Jesús jaropi etani Galilea jaira të'tëpaja'a tëto sani cutihuëna mëni jarona ja'rupi.

30 Jarote pa'ina, jai pai daë'ë, i pa'i hue'ñana. Daijë dahuë, do'pëcuhua'ire, ñama'cohua'ire, asama'cohua'ire, peo tupëare, cui'ne jai pai yeque

ju'icohua'ire dahuë. Dani i quëo yë'quë macana oijëna, Jesupi jujupi, ju'icohua'ire.

³¹ Pai ña quëquëyerepa yo'opi, asama'cohua'ipi cui'ne coca cama'cohua'ipi asajë cajëna, nëcañoa peo tupëapi de'ocohua'i ponëjëna, do'pëcohua'ipi cu'ijëna cui'ne ñama'cohua'ipi, ñacohua'i ponëjëna. Jaje yo'oquëna, ñajë Israel pai Maija'quëre ai de'oji cajë sihuahuë.

*Jesupi Cuatro Mil Ëmëohua'ire Aopi
(Mr 8.1-10)*

³² Ja maca Jesús i ye'yacohua'ire soini capi:

“Teaye iye pai mañare oi ñañë. Tres mu'seña pa'iji, iño iohua'i pa'iye. Jaje pa'ijë ti peoyë, iohua'i ai mañaje. Jaje pa'ina, aima'cohua'ire huë'ena jëjo saoye pasi'i saijë ma'ana dahuëra ju'ima'cohua'ini.”

³³ Caquëna, ja maca i ye'yacohua'ipi cahuë, ite:

“Jaje pa'iquëta'are ¿me iño pajë peo hue'ña aó hueroni aóñe'ni, jai paire pare?”

³⁴ Cajëna, Jesupi seji'i:

“¿Je so pan paye'ni, mësarü?”

Seina, iohua'ipi cahuë:

“Siete pan cui'ne a'ri maña tsiaya hua'ire payë.”

³⁵ Cajëna, ja maca paire cuañepi, yejana ja'ru sajë'ë caquë.

³⁶ Ja'rusi maca siete pan cui'ne hua'ire ini Maija'quëre de'oji caquë seji'i. Seni tëjini i ye'yacohua'ina se isina, jaohua'ipi paire se aóhuë.

³⁷ Ja maca si'aohua'i ani huajëhuë. Jaje pa'itojë ja yë'ta'a siete do'rohuëa ani jujase'e nëaëna, ayahuë.

³⁸ Iti aísicohua'i cato cuatro mil pai paë'ë, nomiohua'ire cui'ne tsire cuëcuema'pëna.

³⁹ Ja jeteyo'je Jesús paire sai pëpa tëjini jai yohuëna aya mëni saji'i, Magdala yejana.

16

*Pai Yo'o Tí'a Ma'ñe Yo'ojë'ë Cajë Señere
(Mr 8.11-13; Lc 12.54-56)*

¹ Fariseohua'i cui'ne saduceohua'i coní Jesure neñañu'u cajë dani ma'tëmo ayere pai yo'o tí'a ma'ñere iñojë'ë sei, ipi yo'ouna, ñani tseañu'u cajë.

² Jaje cajë sejëna, ipi sehuopi, jaohua'ire:

“Na'iquëna, ma'tëmo maja'ico pa'ina, ñani mësarü cacohua'i a'ë, 'De'o mu'se pa'ija'coa.’

³ Cui'ne ñataquëna, nea siri pa'ina, ñani cacohua'i a'ë, 'yure cato co'a mu'se pa'ija'coa.' ;Mësarü, coa cacohua'i a'ë! Ma'tëmore ñani ta'ñe asacohua'ita'a ¿me yo'ojë iye mu'seña yo'oye ñani ta'ñe cama'pë ja yë'ta'a huesëcohua'i pa'iye'ni?

⁴ Iye co'a pai nuñe yo'oma'cohua'ipi señë, ma'tëmo yo'oyere nejë'ë ñañu'u cajë. Jaje sejëta'are Jonásre yo'ose'ejë pa'yepi iñose'e pasipi. Jerepa yo'o iñoñe peoji.”

Jaje cani jeoni saji'i.

*Fariseohua'i O'sa
(Mr 8.14-21)*

⁵ Jaira je të'huina je'ejë i ye'yacohua'i pan sayere huñëyei'ë.

⁶ Huñëyesicohua'ini Jesupi jaohua'ire capi:

“Ina de'hua ñajë'ë, fariseohua'i cui'ne saduceohua'i o'saque pa'iji.”

⁷ Caquëna, i ye'yacohua'ipi sa'ñe iohua'ija'a cahuë:

“Mai panre dama'pë patena, caji.”

⁸ Jaje yahue caye Jesupi asani capi, jaohua'ire:

“¿Me yo'ojë pan peoyë caye'ni? ¿Ai jerepa mësaru, yë'ëre nequë api, cuasayere peoye'ni?”

⁹ Ja yë'ta'a asa tì'añe pañe, cui'ne ñaño pare cinco pan pa'ise'ere cinco mil paire aose'eje cui'ne ani jujarena, do'rohuëana de'huase'eje?

¹⁰ ¿Cui'ne siete pan pa'ise'epi cuatro mil paire aõ maca do'rohuëa nëase'eje cuasaye pañe?

¹¹ ¿Me yo'ojë mësaru yë'ë ca maca panre caji, cuasare'ni? De'hua ñajë'ë, fariseohua'i cui'ne saduceohua'i o'sana co'me huesëye.”

¹² Jaje ca maca cuasa tì'ahuë, Jesús pan neñere cama'ë pa'ise'ere. Coa ai jerepa Fariseo cui'ne saduceohua'i ye'yayere case'ere.

Pedropi Jesús Ayere Caye

(Mr 8.27-30; Lc 9.18-21)

¹³ Jesús Cesarea Filipino yeja quë'rona tì'ani i ye'yacohua'ire seji'i:

“¿Iiqueipi caye'ni, Pai Mamaquëre?”

¹⁴ Caquëna, jaohua'ipi cahuë:

“Yecohua'ipi cayë, Juan oco doquë api. Yecohua'ipi cayë, Elíaspi. Cui'ne yecohua'ipi ja yë'ta'a yeque cayë, Jeremiaspi panita'a yequë Maija'quë jëjo daoquë api, caye.”

¹⁵ Ja maca jaohua'ire capi:

“Cui'ne mësaruta'a ¿iqueipi caye'ni?”

¹⁶ Caquëna, Simón Pedropi capi:

“Më'ë cato Cristo a'ë, Diosu huajëquërepa mamaquë a'ë.”

¹⁷ Caquëna, Jesupi sehuopi:

“De'oji. Simón Jonás mamaquë yecohua'ije më'ëre quëaye pahüë. Coa yë'ë Ja'quë ma'tëmo pa'iquëpi iñopi.

¹⁸ Jaje pa'ina, yë'ëpi më'ëre cayë Pedro jare iye quëna pë ëmëje'ena yë'ë huë'e nesi'i. Neina, ju'iñe tutuje quëcoquë ti neñe peoji.

¹⁹ Yë'ëpi më'ëre ma'tëmo pa'i te'te hui'yocore isija'quë a'ë. Më'ëpi iye yejana sëaquë pa'ito ma'tëmoje sëaye pa'iji. Cui'ne më'ëpi iye yejana joyequë pa'ito ma'tëmoje joyeye pasipi.”

²⁰ Ja maca Jesupi cuañepi, i ye'yacohua'ire. Yë'ëre Cristo api, cajë paire quëama'pë caquë.

Jesús Capi, Ju'ija'quë A'ë

(Mr 8.31-9.1; Lc 9.22-27)

²¹ Jare ja macapi Jesupi quëa huëopi, i ye'yacohua'ire. Jerusalénna sani ai yo'oja'quë a'ë, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi cui'ne cuañese'e ye'yacohua'ipi yo'ojëna, caquë. Cui'ne capi, jaje yo'ojë huani jëoja'cohua'i a'ë. Jaje huani jëosicohua'ita'are toaso mu'seña pa'i maca huëija'quë a'ë.

²² Ja maca Pedropi tirona ite sani yëhuosi'i caquë capi:

“¡Maija'quëje jaje yo'oye coeji, Ejaë! ¡Jaje yo'oye ti peojaquë më'ëre!”

²³ Jaje caquëna, Jesús co'ye pönëni ñani ite Pedroro capi:

“Saijë'ë. Yë'ë quë'ro pa'ima'ë, huati ëjaë. Yë'ëre josa tëhuoquë, ai. Më'ë cato Maija'quë cuasayeje cuasama'quë a'ë. Coa pai cuasayeje cuasaquë a'ë.”

²⁴ Ja maca Jesupi i ye'yacohua'ire capi:

“Yë'ëre tuiye yëcohua'i pani huänëyeye pa'i co'ye de'oye pa'iyere. Jaje yo'oni ai yo'oye pa'ito quëcojë tuiye pa'iji, co'ye cuasama'pë.

²⁵ Jaje pa'ina, co'ye de'oye pa'iyere cuasaquë yo'oquëpi coa ne huesoja'quë api, i pa'iyë. Jaje pa'iquëta'are yë'ë do'ire ai yo'oquë i pa'iyë ne huesosiquëpi tì'aja'quë api, pa'iyë.

²⁶ Jaje pa'ina, ¿Iquere cocaiye pa'iquë'ni, paipi si'aye iye yejana co'amañare pajëta'a joyore ne huesoto? ¿Je ja'ye saiñe pa'iquë'ni, i joyo do'ire?

²⁷ Jaje pa'ina, Pai Mamaquë daija'quë api, si'a i pëca ja'quë de'o tutu quë'ipi cui'ne i huiñaohua'ina coní. Ja maca ipi saija'quë api, te'ohua'ise'e yo'ose'eje pa'ye.

²⁸ Jaje pa'ina, nuñerepa cayë, ja yë'ta'a yure pa'icohua'i ju'ima'pë Pai Mamaquë i quë'ropi daina, ñaja'cohua'i a'ë."

17

Jesús Tiñe Pa'i Ponëse'e (Mr 9.2-13; Lc 9.28-36)

¹ Seis mu'seña tëto sai maca Jesupi sapi, Pedrore, Jacobore cui'ne Juanre Jacobo yo'jeire te'i jaohua'i ja're saji'i, jaí ëmë cutihuëna.

² Jarona i capë iohua'ique ñajëna, tiñerepa ponëpi. I tsia cato ëse mëiñeje pa'yere miaco ponëpi. Cui'ne i ju'i capi toaje pa'iorepa ponëpi, miañerepa.

³ Cui'ne ja maca ñañu'u cuasama'pë pa'ise'ere ñahuë, Moisés cui'ne Elías, Jesús ja're cocare cajëna.

⁴ Ja maca Pedropi capi, Jesure:

“Ëjaë, ¡De'oji. Yureta'a iñore pañu'u! Më'ëpi yëto neñu'u toaso a'ri huë'ña: më'ë tsecore te'ore, Moisés tsecore, cui'ne Elías tsecore yecore.”

⁵ Ja yë'ta'a Pedro cocare caquëna, miacore papi sirio nëca meni peo hue'ña ca'ne huesona sirio jopopi yë'ose'e ñeje pisiquëna, asahuë:

“Iquë yë'ë mamaquëre papi ini ai sihuaquë pa'iyë. Asajë'ë, i cayere.”

⁶ Iyere asani i ye'yacohua'i yejana iohua'i tsiapi meñe simeni uë'ë, quëquëquë huesëni.

⁷ Ja maca Jesupi iohua'i quë'rona tsiojani patoquë capi:

“Huëijë'ë. Ca'rama'pë pa'ijë'ë.”

⁸ Caquëna, huëijë coa Jesuse'e te'i pa'ina, ñahuë, yecohua'ita'a peojëna.

⁹ Jaropi cajejëna, Jesupi cuañepi, jaohua'ire:

“Quëama'pë pa'ijë'ë, yecohua'ire, iye mësarü ñase'e. Pai Mamaquë ju'isiquëpi cui'naëpi huëima'ë pa'ito juni huëisi maca quëajë'ë.”

¹⁰ Ja maca i ye'yacohua'ipi Jesure sei'ë:

“¿Me yo'ojë cuañese'e ye'yacohua'i jaje pa'ito Elíaspi du'ru daija'quë api, cayë'ni?”

¹¹ Cajëna, Jesupi sehuopi:

“Nuñerepa cayë. Du'ru daija'quë api. Si'aye ne de'huaja'quë api.

¹² Jaje pa'iquëta'are yë'ëpi cayë, mësarute. Elíaspi tsoe daji'i. Daisiquëta'are iohua'ipi de'hua ñama'pë coa iohua'i yëyeje yo'ohuë, ite. Jaje cui'ne Pai Mamaquëje ai yo'oja'quë api, jare jaohua'i jëñapi yo'ojëna.”

¹³ Ja maca i ye'yacohua'ipi cuasa ñajaë'ë, Juan oco doquë pa'isiquëni caji cuasajë.

Jesupi Hue'hue Dahuë Paquëre Jujuye (Mr 9.14-29; Lc 9.37-43)

¹⁴ Pai pa'i hue'ñana daisi maca Jesús quë'rona te'i tsio dani i ña hue'ñana do're ja'runi capi:

¹⁵ “Ëjaë, oijë'ë, yë'ë mamaquëre. Ai yo'oji, hue'hue dahuëre hue'equë. Jaje pa'ipi jaiye toana tai yequere tsiayana du'i yo'oji.

¹⁶ Iye macana dahuë, ite. Më'ë ye'yacohua'ina, iñosiquëta'are juju ti'ama'pë paë'ë.”

¹⁷ Caquëna, Jesupi sehuopi:

“¡Ina, necaiquë api cuasama' paì cui'ne co'acohua'i! ¿Je yëhuarepa pa'ija'quë a'ni, mësarù ja're conì? ¿Je yëhuarepa quëcoja'quë a'ni? Dajë'ë, ìñona tsihua'ëre.”

¹⁸ Cani ja maca Jesupi co'a joyore pëni eto saopi, tsihua'ëre pa'isicore. Jare ìti macapi tsihua'ë huajëquë co'yapi.

¹⁹ Ja jeteyo'je ìse'ere ì ye'yacohua'i cahuë:

“¿Me yo'ojë yëquë huatire eto saoye pare'ni?”

²⁰ Sejëna, Jesupi capi:

“Mësarù ne tì'añe peoji, cuasayere payë. Nuñerepa cayë. Mësarupi mostaza ca ja'iore ne tì'añe pa'iji cuasayere hue'ecohua'i pani cara'huë ja cutihuëre: 'Saijë'ë, iye macapi yequë hue'ñana.' Carena, ai cutihuëpi saija'coa. Ti coa ca jujaye peoji, mësarupi neñe pa'iji cuasacohua'i pani.

²¹ Jaje pa'iquëta'are iye co'a joñoare cato, eto saoye pa'iji Maija'quëre señepi cui'ne aò aima'pë señepi.”

Tijupë Jesús Capi, I Ju'ñe Ayere

(Mr 9.30-32; Lc 9.43-45)

²² Si'a jupë Galilea quë'rore cu'i maca Jesupi capi, jaohua'ire:

“Paì Mamaquëre tseani paina ìsi huesoja'cohua'i a'ë.

²³ Jaje yo'ojë huani jeoja'cohua'i a'ë. Jaje huani jeosicohua'ita'are toaso mu'seña pa'ì maca cui'naëpi huëija'quë api.”

Jaje quëaquëna, ai oi ëaye asahuë.

Paì Tsi'si Huë'e Do'i Saiñe

²⁴ Jesús cui'ne ì ye'yacohua'i Capernaum daripëna tì'asi maca Maija'quë huë'e do'ire curiquë secohua'ipi Pedrore sani ñani sei'ë:

“¿Mësarù ye'yaquë curiquë saiquë Maija'quë huë'e do'i?”

²⁵ Cajëna, Pedropi sehuopi:

“Jaje pa'ijë'ë. Saiji.”

Jaje cani huë'ena Pedropi cacaquëna, Jesupi du'ru ìte capi, ñeje:

“¿Me cuasaquë'ni, më'ë Simón? ¿Neni iye yeja ëjaohua'ì co'amaña pa do'ì cui'ne pa'ì do'ì seña'ni, ìohua'ì tsecohua'ì panita'a tìohua'ìni seña?”

²⁶ Caquëna, Pedropi sehuopi, ìte:

“Tìohua'ìni seña.”

Caquëna, Jesupi capi, ìte:

“Jaje pa'ito ìohua'ì tsecohua'ì cato saiñe peoji.

²⁷ Jaje pa'iquëta'are sañope yo'oyere coejë saiñu'u. Jaje pa'ito jairana sani mojë'ë, hua'ini. Du'ru macarepa hui'yoquëni moni ì ye'opore curiquë pa'ina, ìni sani saijë'ë, si'aye, yë'ë pa'ì do'ì cui'ne më'ë do'ì conì te'epi.”

18

Nepi Jerepa Do'ì Pa'iquë

(Mr 9.33-37; Lc 9.46-48)

¹ Jare ja macapi ì ye'yacohua'ì Jesús quë'rona tsiojani seteña, ìte: “¿Nepi jerepa pa'ìohua'ì pa'ija'cohua'ì a'ni, ma'tëmo?”

² Cajëna, ja maca Jesupi tsihua'ëre soini ìohua'ì jopona nëcoquë

³ capi:

“Nuñerepa cayë. Mësarupi ja'rë pa'ise'e jeoni cui'ne tsihua'ëje pa'ìohua'ì de'oma'pë pani ma'tëmo caca tì'añe peoji.

⁴ Jaje pa'ina, ìti jerepa pa'ì ma'tëmo pa'ì te'tequëpi, ai jerepa pa'ì a'ë cuasama'quëpi iquë tsihua'ëje pa'ì pa'iji.

⁵ Cui'ne yë'ëni cuasajë iquëre tsihua'ëre de'oye necaicohua'ì pani yë'ëni necaiyë.

Co'aye Yo'oyena Taiñe
(Mr 9.42-48; Lc 17.1-2)

⁶ Yè'ère asaquëni yequëpi co'aye yo'oyere ye'yaquë pa'ito jai quëna pëpi ñaje tēcana sēani jai tsiayana huai hue'ñana jēo dēoto de'oji.

⁷ ¡Co'acore pa'ni, iye yeja, paire co'aye yo'oyena ne taoco! Paire co'ayena ne tañere jēaye ti peoji. Jaje pa'iquëta'are yecohua'ire co'aye yo'oyena ye'yaquë ne tañoquëpi ai jerepa teaye co'aquëpi pa'iji.

⁸ Jaje pa'ina, mē'ë jētëpi panita'a mē'ë nēcayopi co'aye yo'oyena sacco pa'ito tēto tēani so'ona jēocojë'ë. Ai jerepa de'oji, pa'i hue'ñana saiyepi peo tupëpi, panita'a do'pëquëpi, toa yejana caya jēña cui'ne caya nēcañoa hue'equëpi jēoco cuañoto co'aji.

⁹ Panita'a mē'ë ñacoapi co'ayena sacco pa'ito duta jēoni so'ona jēocojë'ë. Ai jerepa de'oji, pa'i hue'ñana cacayepi te'e ñacoa hue'equë api, toa yejana caya ñaco ca hue'equëpi jēoco cuañoto co'aji.

Yëi Ñama Ne Huesësico Ayere Ye'yaye
(Lc 15.3-7)

¹⁰ Coema'pë pa'ijë'ë, icohua'i a'ricohua'ire. Quëare payë. Jaohua'i cato huiñaohua'ire payë, ma'tëmöre yë'ë ja'quë ña hue'ñare.

¹¹ Pai Mamaquë cato daisiquë api, ne huesëse'ere huasosi'i caquë.

¹² ¿Me yo'oquë a'ni? Cien yëi ñamare paquëni te'i ne huesësiquë pa'ito sani co'equë api, noventa y nueve ñamare cutina jēo sani.

¹³ Jaje co'equë ne huesësiquëre tlasiquë pani noventa y nueve ne huesëma'cohua'ire sihuaye jerepa sihuaquë api.

¹⁴ Jaje cui'ne mësaru ja'quë ma'tëmo pa'iquëjē co'eji, te'e a'riquëjē ne huesëye paja'quë caquë.

Cajere Sai De'huacaiye
(Lc 17.3)

¹⁵ Mē'ë yo'jeipi co'aye mē'ëre yo'osiquë pa'ito ise'ere cajë'ë, i tayose'e asa sëtaja'quëre. Jaje caquëna, mē'ë cayere asani sehuocaisiquë pa'ito, mē'ë yo'jeire se quëcohuë, mē'ëpi.

¹⁶ Jaje pa'iquëta'are mē'ë caye asa yëma'ë pa'ito ja maca soijë'ë, te'ire panita'a cayaohua'ire i yo'oye ñacohua'ipi te'e cui'ne pa'ye caja'cohua'ire.

¹⁷ Jaohua'irejē asama'ë pa'ito quëajë'ë, jai pai tsi'si sitona. Jai pai catojē asa yëma'ë pa'ina, ja maca Maija'quëre asa ma'ñeje pa'ire jēojë'ë, panita'a pa'i do'i curiquë sequëjē pa'ire.

¹⁸ Nuñerepa cayë, mësarute. Iye yejana mësaru sēasiquë pani ma'tëmoje sēasiquë pasipi. Cui'ne mësarupi iye yejana joyesiquë pani cui'ne joyesiquë pasipi, ma'tëmoje.

¹⁹ Cui'ne cayë, mësarute yequejē. Mësarupi cayaohua'i iye yejare pa'ijë te'e cuasajë Maija'quë co'amañare seto yë'ë ja'quë ma'tëmo pa'iquëpi isija'quë api.

²⁰ Jaje pa'ina, cayaohua'i panita'a toasocohua'i yë'ë mamire cajë tsi'sicohua'i pa'ito jarote yë'ëjē pa'ija'quë a'ë.”

²¹ Ja maca Pedro sani Jesure seji'i:

“¿Ejaë, yë'ëni yë'ë yo'jeipi co'aye yo'oquë pa'ito je soñe sai de'huacaija'quë a'ni, ite?”

²² Caquëna, Jesupi sehuopi:

“Sieteja'a pa'ye sai de'huacaijë'ë caye pañë. Ai jerepa sai de'huacaijë'ë, siete pa'ye setenta.

Sai De'huaye Esequë

23 Jaje pa'ina, ma'tëmo pa'i te'te cato pa'i ëjaëpi ite necaicohua'i ne do'ire saïneje pa'ye a'ë.

24 Ja'a ne de'hua huëoquëna, jaiye curiquë i do'i saïne paquëre dahuë.

25 Darena, i jo'yaë curiquë peoquë paji'i. Jaje peoquë pa'ina, i ëjaëpi cuañepi, isi jeojë'ë, ite cui'ne i nëjore, mamajëre cui'ne si'aye i co'amañaje ja curipi i do'i paye saija'quëre.

26 Ca maca i jo'yaëpi i ëjaë ña hue'ñana do're ja'runi seji'i: 'Ëjaë, quëcojë'ë, yë'ë macare. Saija'quë a'ë, si'aye më'ëre.'

27 Caquëna, ëjaëpi ite teaye caji cuasani oi ne de'huacani eto huasopi.

28 Ja maca jo'yaëpi esa etani sai ti'api, yequëre i cajeire, cui'ne necaiquëre ti'ani ñaje tëcana tseani huani jeo huëopi, ñeje caquë: 'Saijë'ë, më'ë yë'ëre do'i payere.' Jaë cato a'ri maña ite do'i paquëni jaje yo'opi.

29 Ja maca i cajeipi do're ja'runi seji'i: 'Quëcojë'ë, saija'quë a'ë, si'aye më'ëre do'i paye.'

30 Jaje catoje yequëpi coequë coa ai jerepa paire co'a hue'ñana sani copi, saisi maca etoja'quë api, caquë.

31 Ja maca ëjaë jo'yapi iyere ñani ai co'a ju'ijë sani quëahuë, iohua'i ñase'ere si'aye.

32 Ja maca i ëjaëpi jëjo saopi, ite soija'cohua'ire. Soini capi, ite: 'Co'a merepa co'a jo'yaë. Yë'ëpi më'ëre sai de'huacaë'ë, si'aye më'ë do'i pa'ise'e më'ëpi seina.

33 Më'ëje cui'ne më'ë cajeire quëcoquë sai de'huacaiye paji'i, yë'ë më'ëre teaye caquëna, sai de'huacaise'eje.'

34 Ja maca i ëjaëpi pëi jaje yo'osi do'ire cojë'ë, cuañepi, si'aye saina, jeojë'ë caquë."

35 Jesupi jaje ca tëjiquë capi:

"Jaje cui'ne yë'ë ja'quë ma'tëmo pa'iquëje mësaruteje yo'oja'quë api, mësarupi pa'i ñape cajeire joyore papi co'aye yo'ose'e sai de'huacaiye pa'cohua'ire."

19

Jesús Ye'yase'e Nomioire Jeocoye Ayere (Mr 10.1-12; Lc 16.18)

1 Jesús iye coca casi jeteyo'je Galileapi saji'i. Sai Judea quë'rona Jordán tsiaya quë'rona ëse mëi te'tena ti'api.

2 Jai pa'i ite pe'tehuë. Pe'terena, jaronna ju'icohua'ire jujupi.

3 Ja maca fariseohua'i Jesure tsiojani seji'ë, tayo sehuouna, tseañu'u cajë ñeje:

"¿Nëjore jeocoye pa'iquë coa a'ri maña yequere yo'ona?"

4 Cajëna, ipi jaohua'ire sehuopi:

"¿Ñama'cohua'i a'ni, toyase'e caye si'aye du'ru pa'i huëose'e nesiquëpi 'Nepi ëmëre cui'ne nomioire'?"

5 Cui'ne caji: 'Jaje pa'ina, pëca ja'quëre cui'ne pëca ja'core jeoni nëjona tsioni cayaohua'i pa'ima'pë coa te'ije pa'iohua'i pa'ija'cohua'i a'ë.'

6 Jaje pa'ina, cayaohua'i pa'iye paja'cohua'i a'ë. Coa ai jerepa te'i pa'ija'cohua'i a'ë. Jaje pa'ina, ëmëpi nëjore jeocoye peoji, Maija'quë ñaquë tsiose'e."

7 Ja maca ite seji'ë:

"¿Me yo'oquë Moisés nëjore jeocoye pa'iji, toya ja'huana jeoco do'ire toyani cuañei'ni?"

8 Cajëna, Jesupi capi:

“Mēsaru jëa joyo pa'i do'ire Moisés jëocoye de'oji, capi. Du'ru pa'i huëo maca cato jaje pa'iyë papi.

⁹ Jaje pa'ina, yë'ëpi cayë. Yequë ëmëohua'ire yo'oma'ona jëoconi yequë nomiore huejaquë pani tsoe co'a de'opi, yecore yo'o do'ire. Cui'ne jëocosi nomioni posëpi huejaquë panije cui'ne co'a de'oji, ëjëre paconi yo'oquë.”

¹⁰ Ja maca i ye'yacohua'ipi cahuë:

“Jaje pa'iyë sëte ëmëpi nomiore huejaye co'aji.”

¹¹ Cajëna, Jesupi capi:

“Si'aohua'i iye asaye peoji. Coa Maija'quë ta'ñe asaye isisicohua'ise'e asaye pa'iji.

¹² Iye do'ire yecohua'i ëmëohua'i huejama'cohua'i pa'iyë. Tsì'nëna co'a de'osicohua'i ai de'oyë, paipi huejama'pë pa'ijajë cajë co'a de'huasicohua'i pa'iyë. Yecohua'ipi huejama'cohua'i pa'iyë, ma'tëmo ayere cajë. Iye yë'ë case'e yëquëpi jaje pasi'i cuasani jaje huejama'quë pa'ijë'ë. Pai ñape tiñe pa'i do'ire ëmëohua'i huejaye pañë. Yecohua'ipi hueja ti'añe pa'ija'cohua'ipi ai de'oyë. Paipi huejama'pë pa'ija'cohua'ire nesicohua'ipi pañë. Yecohua'ipi ma'tëmo pa'iyere cajë huejaye pañë. Jaje pasi'i cani jaje pa'ijë'ë, ai cuasaquëpi.”

Jesupi Tsire De'oyerepa Cacaiye

(Mr 10.13-16; Lc 18.15-17)

¹³ Ja maca tsire Jesús quë'rona dahuë, ipi jëñapi patoquë secacaijaquë cajë. Jaje yo'ojëna, i ye'yacohua'ipi tsire dacohua'ire dama'pë cajë ësehuë.

¹⁴ Jaje cajëna, Jesupi capi:

“Coa ñajë'ë, tsì'iohua'ise'e yë'ë quë'rona daijajë. Eësema'pë pa'ijë'ë. Ma'tëmo cato jaohua'ije pa'iohua'i tsecoa.”

¹⁵ Ja maca tsire i jëñapi patoquë yo'o tējini saji'i, yequë hue'ñana.

Posëpi Jaiye Co'amaña Paquëpi Jesure Case'e

(Mr 10.17-31; Lc 18.18-30)

¹⁶ Posëpi jaiye co'amaña paquëpi Jesure sani seji'i:

“De'o ye'yaquë. ¿Ique de'o co'amañare yo'oja'quë a'ni, ma'tëmo ti pani huesëye ti'asi'i cani?”

¹⁷ Caquëna, Jesupi capi, ite:

“¿Me yo'oquë de'oquë caquë'ni, yë'ëre? Peoji, de'oquë. Coa te'i pa'iji, jaë cato Diosupi. Jaje pa'iquëta'are më'ëpi ti pa'i hue'ña cacaye yëni sehuoye pa'iji, cuañese'ere.”

¹⁸ Caquëna, posëpi ite capi:

“¿Je a'ni, iti yë'ë sehua ja'ñe?”

Caquëna, Jesupi capi, ite:

“Huani jëoma'ë pa'ijë'ë, yequë. Nējore yecore yo'oma'ë pa'ijë'ë. Co'amaña ñama'ë. Yecohua'ire cosoma'ë pa'ijë'ë.

¹⁹ De'oye sehuojë'ë, më'ë ja'quëre cui'ne më ja'core. Cui'ne oijë'ë, më quëno maca pa'iquëre më'ëja'a co'ye oiyeje pa'ye.”

²⁰ Posëpi ite capi:

“Si'aye iye tsihua'ë pa'inëpi de'oye yo'osiquë a'ë. ¿Jaje pa'ito iquepi caraquë'ni, yë'ëre?”

²¹ Caquëna, Jesupi sehuopi, ite:

“Më'ëpi de'oquërepa pasi'i cani sani më'ë payere isiquë curiquë nequë cui'ne peocohua'ini coa isijë'ë. Ja macata'a më'ë ma'tëmöre jaiye co'amaña paye pa'iji. Ja jeteyo'je dani tuijë'ë, yë'ëre.”

²² Jaje caquëna, iyere posë asani ai oi saji'i, jaiye co'amaña paquë sëte.

²³ Ja maca Jesupi i ye'yacohua'ire capi:

“Nuñerepa cayë, mësarute. Ai jëaji, ma'tëmo jaiye co'amaña pacohua'ipi cacaye.

²⁴ Cayë, tijupë mësarute. Camellore miu ñaca cojeja'a sa etojaiñe peoji. Jaje pa'ita'are ai jerepa jëaji, jaiye co'amaña pacohua'ipi ma'tëmo cacaye.”

²⁵ Jare i ye'yacohua'ipi asani ai cuasajë iohua'ija'a sa'ñe sei'ë: “¿Jaje pa'ito nepi huasosicohua'i pa'iye pa'iquë'ni, cajë?”

²⁶ Jesupi ñani capi, jaohua'ire:

“Paire cato caca ti'añe peoji. Jaje pa'iquëta'are Maija'quëre cato neñe pa'iji, si'aye.”

²⁷ Ja maca Pedropi capi, ite:

“Ëjaë, yëquë si'aye yëquë co'amaña pase'e jeoni më'ëre tuë'ë. ¿Jaje yo'osicohua'i iquere yëquë paja'cohua'i a'ni?”

²⁸ Cajëna, Jesupi sehuopi, jaohua'ire:

“Nuñerepa cayë, mësarute. Ja mu'se si'aye huajëye de'osi maca Pai Ma-maquëpi i ñu'i saihuëna Ëjaërepa ja'rusi maca, mësaru yë'ëre tuisicohua'ije ja'ruja'cohua'i a'ë, doce ñu'i saihuëana, doce tsëcapëa Israel pai yo'ose'e ña de'huaja'cohua'ipi.

²⁹ Huë'e panita'a a'yëre, a'yore, panita'a ja'quëre, panita'a ja'core, panita'a nëjore, panita'a mamajëre, panita'a yejare yë'ë do'ire jeosicohua'i cato cien pa'ye jerepa paja'cohua'i a'ë, cui'ne ti pani huesëyere paja'cohua'i a'ë.

³⁰ Jaje pa'iquëta'are jai pai yure du'ru pa'icohua'ipi tējiohua'irepa pa'ija'cohua'i a'ë, cui'ne yure jeteyo'jerepa pa'isicohua'ipi du'ru acohua'i pa'ija'cohua'i a'ë.

20

Co'amaña Necohua'i Yo'oyeje Pa'ye Quëase'e

¹ Ma'tëmo pa'i te'te cato jai tsio paquëpi nea hue'ñarepa co'amaña necaico-hua'ire co'esi'i, cuiya'i tëaja'cohua'ire caquë saise'eje pa'ye a'ë.

² Co'amaña necaicohua'ire ti'ani te'e mu'se yo'o do'ire te'e ëja ja'hua saisi'i, capi. Jaje quëani ne de'huani jëjo saopi, i tsio necaija'cohua'ire.

³ Nea hue'ña nueve pa'i maca etani saji'i. Sai ñaquëna, nema'cohua'ipi jai pai quë'rore coa paë'ë.

⁴ Pa'ijëna, capi, jaohua'ire: ‘Mësaruje sani yë'ë tse tëacaijë'ë, saisi'i, iti sañe pa'iyëje' caëna. Ja maca saë'ë, tëaja'cohua'ipi.

⁵ Mu'se jopo pa'i maca tsio aquë etani saji'i. Saisiquëpi tres pa'i maca sani copi, jare cui'ne paire co'equë.

⁶ Saisiquëpi cui'ne neato cinco pa'i maca, sani copi. Sani ti'api, pai coa pa'i hue'ñare yo'oma'pë coa nëcacohua'ire. Ñani capi: ‘¿Iquere yo'ojë si'a mu'se coa pa'iyë'ni?’

⁷ Caquëna, iohua'ipi cahuë, ite: ‘Yëquëre yecohua'ije co'amaña nejë'ë cajë cuañese'e peocohua'i a'ë.’ Cajëna, iohua'ire capi: ‘Jaje pa'ito sani mësaruje yë'ë co'amañare necaijë'ë.’

⁸ Ñami de'osi maca iti tsio aquëpi co'amaña necaicohua'ire ñacaiquëre soini capi: ‘Co'amaña nesi do'ire saijë'ë. Jeteyo'je cacasicohua'ini saijë'ë du'ru saini jeteyo'je du'ru cacasicohua'ire saijë'ë.’

⁹ Caëna, co'amaña nesicohua'ire soiquëna, neato cinco pa'i maca cacasicohua'ipi daë'ë. Datena, te'e mu'se yo'osi do'i ja'ye saipi.

¹⁰ Ja jeteyo'je du'ru cacasicohua'ire soiquëna, cuasahuë, jerepa curiquë neja'cohua'i a'ë, cajë. Jaje cuasasicohua'ita'are pai ñapere te'e mu'se yo'ose'e ja'ye saipi.

¹¹ Jaje sai cuañoni sañope ca huëohuë, iti co'amaña paquëni,

12 ñeje cajë: 'Icohua'i jeteyo'je cacasicohua'i cato coa te'e hora nehuë. Jaje nesicohua'ita'are yëquë si'a mu'se co'amaña nejë, ëse uquëna, quëcojë nesicohua'ire saïñe ja'ye saïhuë, më'ë.

13 Jaje cajëna, iti tsio aquëpi sehuopi, jaohua'i aquëre ñeje: 'Cajei, co'aye yo'oma'ë pa'iyë, më'ëre. ¿Më'ëje paipi te'e mu'se ne do'ire, saijë'ë caquë yë'ë ja're conì, ne de'huasiqüeta'a?

14 Jaje pa'ito iye më'ë ne do'i ini saijë'ë. Yë'ëpi yëë më'ëre isiye ja'ye iquëreje isiye, jeteyo'je cacasiqüereje.

15 ¿Më'ëpi cuasani yë'ë curiquëre, yë'ë yëyeje pa'ye yo'oye peoji, cuasaquë? ¿Panita'a coa jaiye pasi'i cuasaquëna, pëti éaye më'ëre nëiquë yë'ëpi paire oiquëpi yo'okuëna?

16 Jaje pa'ina, jeteyo'je pa'isicohua'ipi du'ru acohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. Cui'ne du'ru acohua'ipi jeteyo'je pa'ija'cohua'i a'ë. Jaje pa'ina, jai pai soisicohua'i pa'iyë. Pa'ijëta'are, sahuani jo'ya nesicohua'ipi a'ri ja'i pai pa'iyë."

Jesús I Ju'i Ja'ñere Quëaye

(Mr 10.32-34; Lc 18.31-34)

17 Jesús Jerusalén ma'are pa'i i doce ye'yacohua'ire iohua'ise'ere tiro sani capi:

18 "Mësarupi ñañë, mai Jerusalénna mëi huëoye, Pai Mamaquëre Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ina cui'ne cuañese'e ye'yacohua'ina isija'tona, isisi maca jaohua'ipi huani jeoja'quë api cajë,

19 ti paina isija'cohua'i a'ë. Isirena, jaohua'ipi ite cue'cuejë të'cajë yo'oni, soquë sarahuana quejajë cajë. Jaje yo'osicohua'ita'are toaso mu'seña pa'i maca huëija'quë api."

Jacobo Cui'ne Juan Pëca Ja'co Sëse'e

(Mr 10.35-45)

20 Jesús quë'rona Jacobo cui'ne Juan pëca ja'copi Zebedeo mamajë ja're conì do're ja'ruo, Jesús ña huë'ñana necai ja'ñere sësi'i caco.

21 Ja maca ipi seji'i, iote:

"¿Iquere yëco'ni, më'ë?"

Caquëna, sehuo, ñeje: "Yë'ë caya mamajëre më'ë pa'i te'tena ëjaohua'ire neni më'ë ëja te'tena yequëre cui'ne ari te'tena ñocaijë'ë."

22 Cacona, Jesupi sehuopi:

"Cuasaye peoye huesërepa sëñë, mësarü. ¿Mësarü de'hue tëto sani ti'añe, yë'ë sëje cono tëto sai ja'ñeje pa'ye, cui'ne do cuañño ti'añe yë'ë do cuañño ja'ñeje pa'ye?"

Jaohua'ipi cahuë:

"Ti'añë."

23 Cajëna, ipi capi, jaohua'ire:

"Nuñerepa cayë, jaje pa'ijë'ë. Mësarü tëto saija'cohua'i a'ë, iye sëje conoja'a. Cui'ne yë'ë do cuañnose'eje do cuaññoja'cohua'i a'ë. Jaje pa'iquëta'are ëja te'te cui'ne ari te'tena ja'ruye cato yë'ëpi isiye peoji. Yë'ë ja'quëpi i ne de'huacaisicohua'ina isija'quë api."

24 Jaje caquëna, diez i ye'yacohua'ipi iyere asani sañope pëti huëohuë, caya hua'ire.

25 Jaje sañope yo'oye pa'ina, Jesupi soini capi, jaohua'ire:

"Mësarü, tsoe ta'ñe asayë. Iye yeja pai ëjaohua'i cato si'a co'amaña mëne payë, cui'ne iohua'i huë'ehuë maca acohua'ipi mëne ëjaohua'ire payë, iohua'ire.

26 Jaje pa'ye peosipi, mësarute cato. Ai jerepa pa'i pasi'i caquëpi yecohua'ire necaiquë pa'iyë pa'iji.

27 Cui'ne mësaru aquëpi du'ru aquë pasi'i caquë pani yecohua'ini necaiquëpi jo'yaë pa'iye pa'iji.

28 Pai Mamaquëje pa'iohua'i pa'iye pa'iji. Jaë je'quë daima'ë paji'i, yecohua'ipi necaijajë caquë. Coa ai jerepa necasi'i caquë daji'i, i pa'iye do'ipi jai pai de'oye pa'i ja'ñe necasi'i caquë.”

Jesupi Cayaohua'ire Ñama'cohua'ire Jujuse'e
(Mr 10.46-52; Lc 18.35-43)

29 Jericó daripëpi etani saiñena, jai pai Jesure tuë'ë.

30 Saiñena, jarote cayaohua'i ñama'cohua'ipi paë'ë, ma'a yë'quë macare. Pa'icohua'ipi Jesupi tëtosaïji asani cuihuë:

“Ëjaë, David Mamaquë, yëquë mañare teaye ñani cõcaijë'ë.”

31 Cajëna, païpi cuima'pë pa'ijë, cahuë. Jaje catoje ai jerepa cuihuë:

“Ëjaë, David Mamaquë yëquë mañare teaye ñani cõcaijë'ë.”

32 Ja maca Jesús nëcajani ñama'cohua'ire soini seji'i, jaohua'ire:

“¿Iquere necaijaquë cajë yëye'ni, yë'ëre?”

33 Caquëna, jaohua'ipi sehuohuë:

“Ëjaë, yëquë ñañere yëyë.”

34 Cajëna, Jesupi teaye pa'iohua'ire ñani oi patopi, ñaco cana. Jaje patoquëna, iti macapi tsoe ñacohua'i paë'ë. Pa'ijë Jesure tuë'ë.

21

Jesupi Jerusalén Cacase'e
(Mr 11.1-11; Lc 19.28-40; Jn 12.12-19)

1 Jerusalén ja'ye macare pa'ijë tì'ahuë, Betfagé daripëna, Olivos ai cutihuë quëno maca pa'icona. Jaropi Jesús cayahua'ire i ye'yacohua'ire jëjo saopi.

2 Jëjo saoquë capi, jaohua'ire:

“Saijë'ë, je'ñerepa pa'i daripëna. Jarona tì'aja'cohua'i a'ë, burra sëa nëosicopi. Burrito ja're cõni nëiona, ñani joyeni dacaijë'ë.

3 Jaje sajëna, yecohua'ipi ¿me neja'quëni, saye? Cato cajë'ë: ‘Ëjaëpi cusil' caëna, yo'oyë. Esa co'yoja'quë api, cuni tējini.”

4 Iye cato yo'ose'e paji'i tsoe aquë Maija'quëre quëacaiquë toyaquë caquë pa'ise'epi tì'acquëna ñeje toyase'epi:

5 Sión daripëre cajë'ë:

“Ñajë'ë. Më'ë ëjaëre papi më'ëna daiji, Jerepa pa'i a'ë cuasama'quëpi burroni ñu'i Co'amaña hue'eco burra mamaquëni ñu'i.”

6 Ja maca i ye'yacohua'ipi sani Jesús cuañese'eje yo'ohuë.

7 Burrare cui'ne io mamaquëre dani cañapi iohua'i jetena jajehuë. Jajerena, ja maca Jesupi mëni ja'rupi.

8 Ja maca jai pai pa'iye sëte cañapi ma'ana jajehuë. Yecohua'ipi soquë capëare tëtëjë ma'ana oehuë, sihuajë.

9 Ja maca du'ru sai pai cui'ne jeteyo'je dai païpi cui huëohuë:

“iDe'oquëre pani, pai ëjaë David mamaquë! iËjaërepa mami hue'equëpi daiji, de'oquëpi! iDe'oquëre papi, Maija'quë!”

10 Jesús Jerusalén cacasi maca si'a pai iti daripë pa'icohua'i ai cuasajë yecohua'ire se'ë:

“¿Iquei'ni, iquë?”

11 Cajëna, païpi cahuë:

“Iquë cato Maija'quëre quëacaiquë api Jesupi, Nazaret Galilea aquë api.”

Jesupi Maija'quë Huë'ere Tsoa Tose'e
(Mr 11.15-19; Lc 19.45-48; Jn 2.13-22)

¹² Ja jeteyo'je Jesús cacapi, Maija'quëre huë'ena. Cacani si'aohua'ire huerojë cui'ne isijë yo'ocohua'ire hue'sena eto saopi, jaro pa'isicohua'ire mesaña po'ne taño saopi, curiquë paire cambiase'e cui'ne su'tere isicohua'i ñu'i saije po'ne taño saopi.

¹³ Jaje yo'oquë capi, jaohua'ire:

“Toyase'e caji, ñeje: ‘Yë'ë huë'e cato Maija'quëre se huë'e hue'yosicoa.’ Jaje pa'iquëta'are mësaruru cato co'amaña ñaohua'i tu'aro neni yo'oyë.”

¹⁴ Maija'quëre se huë'ena ñama'cohua'i cui'ne do'pëcohua'i daë'ë. Jesús quë'rona daijëna, ipi jujupi.

¹⁵ Jaje yo'oquëna, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi cui'ne cuañese'e ye'yacohua'ipi iye pai yo'o ti'a ma'ñere yo'oquëna, ñahuë. Cui'ne tsipi Maija'quë huë'epi ai ñeje cuijë cajëna, asahuë. ¡De'oquëre papi David ma-maquë pai Ejaë! Jaje cajëna, asani pëijë,

¹⁶ Jesure cahuë:

“¿Asaquë, më'ë jaohua'i më'ëre cuijë caye?”

Cajëna, Jesupi sehuopi:

“Jëjë'ë, asayë. ¿Mësaruru ñama'cohua'i a'ni, toyase'e ñeje caye? Më'ëpi a'ricohua'i mañare cui'ne oje tsu'sucohua'ire nehuë, Maija'quëre de'oyerepa jëjëja'cohua'ëre.”

¹⁷ Jaje cani saji'i, yequë a'ri daripë Betaniana. Jarona ñami pëapi.

Quëima' Soquë Yëre Jesús Pëi Case'e
(Mr 11.12-14, 20-26)

¹⁸ Nea huë'ña Jesús pai daripëpi co'iquëna, ai ëaye nëji'i.

¹⁹ Nëina, ma'a yë'quë maca nëca yëre ja'ye maca tsiojani ñaquëna, ti peoyë paji'i. Quëima' ñë, coa ja'ose'e paji'i. Ja maca Jesupi capi, soquë yëre:

“¡Yureta'a ti quëima'o pa'ijë'ë cuañëñë, më'ëre!”

Jaje i ca macapi cuene huesësico paco'ë.

²⁰ Iyere ñani i ye'yacohua'ipi ai cuasajë Jesure se'ë:

“¿Me yo'oquë soquë yë esarepa cuene huesëco'ni?”

²¹ Cajëna, Jesupi sehuopi, jaohua'ire:

“Nuñerepa cayë. mësarute. Mësarupi neñe pa'iji cuasacohua'i pani jëa coeye peoni yë'ë soquë yë caëna, yo'ose'eje yo'oye pa'iji. Iye cutihuëre cacohua'i pani cayë: ‘Iye macapi sani jai tsiayana sa du'ijë'ë.’ Jaje ca maca tsoe yo'ose'e pa'iyë pa'iji.

²² Cuasare pajë secohua'i pani si'aye mësaruse'e ti'aja'cohua'i a'ë.”

Jesús Cuañëñerepa Pa'iyë
(Mr 11.27-33; Lc 20.1-8)

²³ Ja maca Jesús Maija'quë huë'ena pa'i ye'yapi. Jarote ja yë'ta'a ye'yaquëna, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i cui'ne judío pai aiohua'i tsio dani ite se'ë:

“¿Ique cuañëñepi iye co'amaña yo'oquë'ni? ¿Nepi më'ëre iye cuañë tutu paquëre nere'ni?”

²⁴ Cajëna, Jesupi sehuopi, jaohua'ire:

“Yë'ëje cui'ne mësaruteje se'si'i. Iye sese'ere sehuorena, yë'ëje quëasi'i iye co'amaña yo'o tutu aye.

²⁵ ‘¿Ne cuañësiquëpi paquë'ni, Juan oco doquë, Maija'quë panita'a paipi cuañësiquë paquë?’ ”

Caëna, ja maca sa'ñe ca huëohuë, iohua'ija'a ñeje:

“Maija'quë jëjo daosiquë paji'i, cato ipi sehuoja'quë api, maire: ‘¿Jaje pa'iquëta'are me yo'ojë mësaru asama'pë pate'ni?’

²⁶ Cui'ne ‘maipi pai cuañesiquë paji'i' canije ca'rayë, paire. Juanre cato Maija'quë cocare quëaquë paji'i cuasayë, paije.”

²⁷ Jaje pa'ina, cahuë, Jesure:

“Huesëyë, yëquë.”

Cajëna, ije capi:

“Yë'ëje quëaye pañë, iye co'amaña yo'o tutu cuañequëre.”

Caya Mamajë Yo'oye Ayere Quëaye

²⁸ Jesupi capi, jaohua'ire:

“¿Me cuasaye'ni, mësaru iyere asani? Paipi caya mamajëre paquëpi capi, jaohua'i aquëni: ‘Tsihua'ë, yure sani yë'ë co'amañare necaijë'ë, cuiya'i tëayere.’

²⁹ Mamaquëpi sehuopi: ‘Pañë.’ Jaje casiquëta'a tiñe cuasa ñajani sani co'amaña nepi.

³⁰ Ja jeteyo'je sani yequëre capi, cui'ne caquëna, ipi sehuopi: ‘Jaë, ja'quë sasi'i.’ Casiquëta'a saiye papi.

³¹ ‘¿Jaje pa'ito jequëpi pëca ja'quë yëse'e necaquë'ni, jaohua'i aquë?’ ”

Caquëna, jaohua'ipi cahuë:

“Du'ru aquë.”

Ja maca Jesupi capi, jaohua'ire:

“Nuñerepa cayë, mësarute. Pa'i do'i curi secohua'i, cui'ne ëmëohua'ire yo'orojaicohua'ipi, ma'tëmo du'ru cacaja'cohua'i a'ë, mësaru ja cacama'pëna.

³² Juan oco doquëpi mësarute quëapi. Iti pa'iyere quëaquëta'are mësarupi asama'pë paë'ë. Jaje pa'iquëta'are pa'i do'i curiquë secohua'ipi cui'ne si'a ëmëohua'ire yo'ocohua'ipi asajë ponëhuë. Jaje si'aye ñajëta'a mësaru ponëma'pë paë'ë.

Co'acohua'i Yo'oye Ayere Quëaye

(Mr 12.1-12; Lc 20.9-19)

³³ Asajë'ë, yure iye quëayere. Jai tsio paquëpi tapi, pisi cuiya'ire. Tani tsioja'a tëhuo tël'ijaji' cui'ne cuiya'i suja'coreje nepi, cui'ne jai ëmë huë'eje nepi, iopi tuijë si'a tsio ñaja'core yahue imacohua'ire. Ja jeteyo'je co'amaña necohua'ire co'eni necaijë'ë cani so'ona saji'i.

³⁴ Saisiquëpi tëa mu'seña ti'asi maca jëjo daopi, i jo'yare. Sani ite co'amaña necaicohua'ina sejëna, jaohua'ipi ite cajë nëocaise'ere isijajë caquë.

³⁵ Jaje caquë jëjo saosiquëta'are co'amaña necohua'ipi i jo'ya mañare tseani tël'cahuë, te'ire. Yequëni coa huani jeohuë. Cui'ne yequëni quëna pëapi jea huëohuë.

³⁶ Jaje yo'oruje iti tse aquëpi tijupë du'ru jëjo daose'e seña maca jai paire jëjo daopi, i jo'yare. Jaje jëjo daoruje co'amaña necohua'ipi cui'ne jaohua'ireje yo'ohuë.

³⁷ Ai tējijerepa jëjo daopi, i mamaquëre pani, ‘oijë dahuëre ñaja'cohua'i a'ë, cuasaquë.’

³⁸ Jaje jëjo daosi maca i mamaquëni ñani, co'amaña necohua'ipi iohua'ija'a sa'ñe cahuë: ‘Iquë api, iti co'amaña tse aquë de'oja'quë. Jaje pa'ito huani jeoñu'u, maipi iye yeja tse acohua'i pa'ija'cohua'i.’

³⁹ Jaje cani tseani tsiopi hue'sena etoni sani huani jeohuë.”

⁴⁰ Ca tējini Jesús seji'i:

“Iti tsio aquëpi daisiquë pani, ¿me neja'quë a'ni, co'amaña necohua'ire?”

⁴¹ Caquëna, jaohua'ipi cahuë, ite:

“Huani jeoja'quë api, ti oiye peoye co'acohua'ire. Yo'oni yecohua'ini co'eni tsio co'amaña neja'cohua'ire jeosipi. Jeona, quëi maca t̄i'aëna, t̄ëani ite isija'cohua'i a'ë, ite cajë necaise'ere.”

⁴² Ja maca Jesupi capi, jaohua'ire:

“¿Ti ñama'cohua'i a'ni, toyase'e, mësarü? Caji ñeje:

Necohua'ipi yo'o jujani jeosi quëna pëpi,

Yure cato du'ru huëocorepa p̄onëo.

Iye cato ëjaëpi jaje neina, merepa jaje neini cajë ai cuasajë ñañe pa'iji.

⁴³ Jaje pa'ina, mësarute cayë. Diusu pa'i t̄e'te pasicohua'ire mësarute sioja'quë api. Tsioni yecohua'ina isija'quë api, i pa'i t̄e'tena iti ca t̄ëani isicohua'ina.

⁴⁴ Quëna pë cato, yecohua'ipi io ëmëje'ena tomecohua'ipi jë'yecoa. Cui'ne quëna pëpi yecohua'i ëmëje'ena tomeco pani peo s̄epëare neñe pa'iji.”

⁴⁵ Jaje caquëna, Maija'quë huë'e ñacai ëjaohua'i cui'ne fariseohua'ipi maini caji cuasajë Jesús caye asahuë.

⁴⁶ Ja maca tseañe yëj̄eta'a p̄aini ca'rajë p̄ahuë, jai p̄ai Jesure Maija'quëre quëacaiquë api cuasacohua'i pa'ijëna, ñani.

22

Huejaye Fiesta

¹ Jesús tijupë ca huëo copi, p̄ai ñañe ayeja'a iñoquë ñeje:

² “Ma'tëmo cato p̄ai ëjaëpi mamaquëre huejaquëna, sihuaquë p̄aire tsi'soni yo'ose'eje pa'ye a'ë.

³ Jaje yo'oquë jëjo saopi, i jo'yare, huëosicohua'ire quërëjajj̄ë'e, caquë. Jaje pa'iquëta'are huëosicohua'ipi daiye coehuë.

⁴ Tijupë i jo'yare jëjo saquë capi: ‘Quëajj̄ë'e, soisicohua'ire. Tsoe si'aye ai ja'ñe de'hua saohuë. Huequëreje hui'yape quë'iohua'ini huani ne de'huahuë, huejaye ñaja'cohua'i daijajj̄ë caquë.’

⁵ Caquëna, asani i case'e quëajj̄ëna, huëosicohua'i asacaima'pë pa'ë'e. Yequëpi tsiona saji'i. Yequë co'amaña isi sapi.

⁶ Cui'ne yecohua'ipi ja ëjaë jo'yare tseani co'aye yo'ojë huani jeahuë.

⁷ Ja maca p̄ai ëjaë p̄ëi i soldado p̄aire jëjo saopi, huaisicohua'ire. Huani jëani iti daripëje ëo jeoja'cohua'ire.

⁸ Ja jeteyo'je capi, i jo'yare. ‘Hueja āo ne de'huase'epi paji'i. Jaje pa'iquëta'are soisicohua'i daiye p̄ahuë. Ja soisicohua'i cato do'i peocohua'i pa'ë'e.

⁹ Jaje pa'i do'ire jai ma'añana sani huëojj̄ë'e. Coa si'aohua'ire ma'a pa'icohua'ire dajj̄ë'e, hueja āo aija'cohua'ire.’

¹⁰ Caëna, p̄ai ëjaë jo'yapi etani sani ma'aja'a cu'ijë co'acohua'ire cui'ne de'ocohua'ire si'sohuë, huë'e t̄imë huesëyerepa.

¹¹ Ja maca ëjaë cacani soisicohua'ire ñapi. Ñaquëna, te'i hueja caña suñama'quëpi ñuji'i.

¹² Ñani capi, ite: ‘¿Cajei, me më'e iño caca'ni, hueja caña suñama'quë?’ Jaje caquëna, ipi ti sehuoma'ë paji'i.

¹³ Cama'ëna, ja maca p̄ai ëjaëpi mesa ñu'icohua'ire necaijë pa'icohua'ire capi: ‘Jaëte tseani nëcañoa cui'ne jëña s̄ëani jeocojj̄ë'e, nea hue'ña hue'sena. Jaropi oi cui'ne cuji qui'cojaquë.’

¹⁴ Jaje pa'ina, jai p̄ai pa'iyë, soisicohua'i. Jaje pa'iquëta'are a'ri maña pa'iyë, sahuani jo'ya nesicohua'i.”

Pai Do'i Saiñe Ayere Case'e
(Mr 12.13-17; Lc 20.20-26)

15 Jā maca fariseohua'ipi sani sa'ñe coca cajë te'e cuasahuë. Jaje cajëna, tayo sehuouna co'aye capi cajë ne ja'ñere.

16 Jaje cani jëjo saohuë, ïohua'i acohua'ire Herodes tsëcapë acohua'ina conï te'e Jesure caji'cohua'ire ñeje:

“Ye'yaquë, asayë, yëquë më'ë nuñerepa caquë pa'iye, cui'ne nuñerepa Maija'quë ma'are ye'yaquëpi paï cayere asacaima'quëpi cui'ne paï pa'iye ëmëjese'e ñaquë cama'quë pa'iye.

17 ¿Jaje pa'ipi me më'ë caquë'ni? ‘¿De'oquë pa'i do'ire si'a paï ëjaë Césarna curi sa'ñe panita'a pañe?’ ”

18 Jaje cajëna, Jesús tsoe asapi, ïohua'i co'aye cuasajë seña. Jaje pa'ina, capi, jaohua'ire:

“Coa cacohua'i, ¿Me yo'ojë yë'ëre cosojë neñu'u cajë caye'ni?

19 Ìñojë'ë, pa'i do'i sai të'quire.”

Caquëna, te'e të'qui romano curi të'quire dahuë.

20 Darena, Jesús ñani jaohua'ire seji'i:

“¿Ne tsiare hue'eco'ni, iye të'qui ico cui'ne ne mamire hue'eco'ni?”

21 Caquëna, ïohua'ipi sehuohuë:

“Si'aohua'i ëjaërepa mamipi pa'iji.”

Cajëna, Jesupi capi, jaohua'ire:

“Ìsijë'ë, paï ëjaë tseco pa'ito jare ìti tse aquëna. Cui'ne Maija'quë tse pa'ito jare Maija'quëna ìsijë'ë.”

22 Caquëna, iyere asani ai cuasahuë. Jaje yo'oni ìte jëoni saë'ë.

Ju'isicohua'i Huëiye Pa'iquë Cajë Seña

(Mr 12.18-27; Lc 20.27-40)

23 Jare ja mu'se saduceohua'i Jesure sani ñañu'u cajë saë'ë. Saduceo hua'i cato ju'isicohua'i huëiye peoji, cacohua'i a'ë. Jaje pa'iohua'ipi iyere cahuë, ìte:

24 “Ye'yaquë, Moisés capi, huejasiquëpi mamajëre peoquë ju'isiquë pa'ito yo'jeipi huejaye pa'iji, hua'jeore, maja'yë ju'isi do'ire mamajëre pacaija'quëpi.

25 Yëquë acohua'ipi siete yo'je tsj te'e tsëcapëre paë'ë. Pa'icohua'ipi du'ru maja'yëpi huejani juji'i, mamajëre peoquë. Ju'i yo'jeina jëocaji'i, nëjore.

26 Jaëje mamajëre peoquë juji'i. Juquëna, toasone aquë huejapi. Huejani jare jaje peoquë juji'i. Jajese'e si'a tsëcapë siete juju sahuë.

27 Ai jeteyo'jerepa nomio juco'ë, si'aohua'i jutena.

28 Jaje pa'ito ju'isicohua'i huëi maca ¿ne nëjo pa'ija'coa'ni, jaje si'aohua'i te'oni huejasico?”

29 Jesupi sehuopi, jaohua'ire: “Mësarupi tayo cuasayë, toyapë ñama'cohua'i sëte cui'ne Maija'quë tutu ñama'cohua'i sëte.

30 Ju'isicohua'ipi huëisicohua'i huejama'pë pa'ija'cohua'i a'ë. Cui'ne mamajë nomiohua'ire huejoma'pë pa'ija'cohua'i a'ë. Ma'tëmo acohua'i huiñaohua'ijë pa'iohua'i pa'ija'cohua'i a'ë.

31 Jaje pa'ito mësarupi ju'isicohua'i huëiye aye Maija'quë case'ere toyase'e ñama'cohua'i a'ë. Toyase'e ñeje caji:

32 ‘Yë'ë cato Abraham, Isaac, cui'ne Jacobo Diusu a'ë. Diusu cato ju'isicohua'i Diusu peoji. Jaë cato huajëcohua'i Diusu api.”

33 Jaje caquëna, iyere paï asani ai cuasahuë, me ja jerepa ye'yaquë'ni, cuasajë.

Ai Jerepa Pa'ye Cuañese'e

(Mr 12.28-34)

34 Jesupi saduceo paire ti sehuoye peoyerepa ca huesopi, asani fariseo paipi tsi'sihuë, coca cañu'u cajë. Jā maca dani

³⁵ Fariseo paɪ aquēpi cuañese'e ye'yaquēpi neñasi'i caquē ite seji'i:

³⁶ “Ye'yaquē, ¿Jeco a'ni, cuañese'e si'aye seña maca pa'io paire ye'ya ja'ñe?”

³⁷ Seina, Jesupi capi:

“Oijē'ë, më Èjaë Diusure, si'a më joyopi, si'a më pa'iyepi cui'ne si'a më'ë cuasayepi.

³⁸ Iye a'ë, si'aye seña maca jerepa pa'ye cui'ne du'ru macarepa cuañese'e.

³⁹ Yecoje jare cui'ne pa'io. Jaopi caji, ñeje: ‘Oijē'ë, më quēno maca aquēre më'ëja'a co'ye cuasaquē oiyeje pa'ye.’

⁴⁰ Iye cayayena si'aye Moisés cuañese'e cui'ne Maija'quēre quēacaicohua'i ye'yase'e meñe quēco paji.”

¿Ne Mamaquē A'ni, Cristo?

(Mr 12.35-37; Lc 20.41-44)

⁴¹ Ja yē'ta'a fariseohua'i tsi'sisicohua'i pa'ijēna,

⁴² Jesús seji'i, jaohua'ire:

“¿Me cuasayēni, mësarū Cristore? ¿Ne mamaquē a'ni?” Caquēna, iohua'ipi sehuohuē: “David mamaquē api, jaë cato.”

⁴³ Ja maca Jesupi capi, jaohua'ire: “¿Jaje pa'iquēta'are David Maija'quē joyopi quēaquēna, Èjaë hue'you'ni, ite? Jaje pa'ina, Davidpi capi:

⁴⁴ Èjaēpi capi, yē'ë Èjaēre:

‘Ja'rujē'ë, yē'ë ëja te'tena,

Mē'ëre sañope yo'ocohua'ire më'ë quēo huē'ehuēna tē'ya me macaja'a.’

⁴⁵ ¿Me jaje pa'ito Cristo David mamaquē pa'iquē'ni, Davidpi Èjaë ite hue'yoto?”

⁴⁶ Ja maca te'ijē ti te'e yē'opojē caye pa'ipi. Cui'ne jare ja mu'sepi cuañese'e ye'yacohua'ijē jaiye señe jēohuē, ca'rajē.

23

Fariseohua'ire Cui'ne Cuañese'e Ye'yacohua'ire Sañope Case'ere

(Mr 12.38-40; Lc 11.37-54; 20.45-47)

¹ Ja maca Jesupi capi, paire cui'ne i ye'yacohua'ire:

² “Cuañese'e ye'yacohua'i cui'ne fariseo paɪ cato Moisésjē pa'iohua'i a'ë.

³ Jaje pa'ina, mësarū si'aye jaohua'i caye sehuocaiye pa'iji. Jaje pa'iquēta'are iohua'i yo'oyere ye'yema'pē pa'ijē'ë. Jaohua'i cato ñeje yo'oye pa'iji casicohua'ipi iohua'i case'ere yo'oma'pē ai yequere yo'ocohua'i a'ë.

⁴ Jaohua'i cato hue'ocaiyē, dēquēyere pare. Quēco ëa ma'ñere pare jare pa'ipi hue'ejajē cajē yo'oyē. Jaje yo'ojēta'a iohua'i cato moño maca pu'peyeque coecohua'i a'ë.

⁵ Si'aye iohua'i yo'oye cato pa'ipi ñajajē cajē yo'oye a'ë. Jaje pa'ina, tsia tiñare pana cui'ne tãta tuna caña ca'tina Maija'quē coca ayepi toyase'ere sēoni ju'ijē cu'iyē. Cui'ne ju'i ca niamoaja'a de'oyerepa tsoa caña nēojē huatose'ere ju'iyē, yequē paɪ ju'iyē seña maca de'oyere.

⁶ De'o hue'ñana aō aĩñere yēcohua'i a'ë. Cui'ne sihua cuañocohua'i ñu'i saihuēna ja'ruye yēcohua'i a'ë, paɪ tsi'si hue'ñana.

⁷ Cui'ne pa'ipi de'oyerepa ëjaohua'i a'ë cajē ca'rajē pēpayere yēcohua'i a'ë.

⁸ Jaje jaohua'i yo'ocohua'ita'are mësarū cato pa'ipi ye'yacohua'i a'ë hue'yojajē cajē yo'oma'pē pa'ijē'ë. Jaje pa'ina, si'aohua'i mësarū cato te'e yo'je tsi a'ë. Cui'ne te'ere ye'yaquēre pacohua'i a'ë, Cristore.

⁹ Ja'quē hue'yoma'pē pa'ijē'ë, te'irejē iye yeja acohua'ire. Coa te'ire ma'tēmo pa'iquēse'ere ja'quēre payē, mësarū.

¹⁰ Paipi mēsaru te ĩjaohua'i a'ĕ, cajajĕ cajĕ yo'oma'pĕ pa'ijĕ'ĕ, te'i mēsaru ĩjaĕ Cristo pa'ito me jaje yo'oye.

¹¹ Jaje pa'ina, mēsaru aquĕpi yecohua'ire necaiquĕpi ai jerepa pa'i pa'iji.

¹² ĩja'a co'ye jerepa pa'i a'ĕ, cuasaquĕ cato meñe casa cuañoñe pa'iji. Jaje pa'iquĕta'are jerepa pa'i a'ĕ cuasama'quĕni jerepa pa'ire neñe pa'iji.

¹³ ĩTeayerepa mēsaru cuañese'e ye'yacohua'i cui'ne fariseo pa'i! Coa cacohua'i. Teayerepa mēsaru cuañese'e ye'yacohua'i cui'ne fariseo pa'i, coa cacohua'i. ĩMe yo'ojĕ ma'tĕmo caca sa'ro tĕhuoye'ni? yecohua'i pa'ijajĕ cajĕ. Jaje yo'ojĕ mēsaruĵe cacama'pĕ yecohua'i cacañu'u cajĕ yo'ocohua'ireĵe ĕseyĕ.

¹⁴ ĩTeayerepa, mēsaru cuañese'e ye'yacohua'i cui'ne fariseo pa'i. Coa cacohua'i! ĩMe neñu'u, cajĕ hua'jeohua'i huĕ'ña sioĵĕ yo'oye'ni, mēsaru? Jaje yo'ocohua'ipi paipi de'ocohua'i a'ĕ cuasajajĕ cajĕ tsoaye señĕ. Jaje yo'osi do'ire mēsaru te jerepa co'ayerepa sañe pa'iji.

¹⁵ ĩTeayerepa mēsaru cuañese'e ye'yacohua'i cui'ne fariseo pa'i! ĩCoa cacohua'i! Mēsaru cato cu'icohua'i a'ĕ, yeja cui'ne jai tsiaya pa'ini mēsaru sehuoyena ye'yañu'u cajĕ. Jaje yo'orójajĕ neni ĩti sehuoquĕni mēsaru seña maca cayaye jerepa co'aquĕre neñĕ, toana uja'quĕre.

¹⁶ Teayerepa mēsaru ñaco ca peocohua'ijĕ pa'iohua'ipi yecohua'ire sacohua'i pa'iyĕ. Jaje pa'iohua'ipi cayĕ, 'Maija'quĕ huĕ'e do'ipi ca nĕose'e cato neñe peoji. Maija'quĕ huĕ'e pa'i oropi ca nĕose'epi neñe pa'iji.'

¹⁷ Huesĕohua'ipi cui'ne ñaco ca peocohua'ijĕ pa'iohua'ipi. ĩMēsaru ñato je a'ni, ĩti jerepa pa'ye, oro pañita'a Maija'quĕ huĕ'epi orore Maija'quĕ tse necaiye a'ni, ĩtirepa?

¹⁸ Yequeĵe mēsaru cayĕ, 'Maija'quĕre ĩsi sai huĕ do'ipi nesi'i ca nĕoñe peoji.'

¹⁹ ĩHuesĕohua'i cui'ne ñaco ca peocohua'ijĕ pa'iohua'i! ĩIque a'ni, jerepa pa'ye, ĕmĕĵe'e tuiye pañita'a ĩti sai huĕ, Maija'quĕ tse necai sai huĕ?

²⁰ Jaje pa'ina, ĩti sai huĕ do'ipi ca nĕoquĕ pani coa ĩose'ere cama'ĕ pa'iji. Si'aye ĩo ĕmĕĵe'e tuiye conĕ caji.

²¹ Cui'ne Maija'quĕ huĕ'e do'ipi ca nĕoquĕ pani jaro pa'iquĕni Diosuni caye pa'iji.

²² Cui'ne ma'tĕmo do'ipi ca nĕoquĕ pani Maija'quĕ ñu'i sai huĕna caye pa'iji. Cui'ne ĩoni caquĕ Maija'quĕ ĩote ñu'iquĕni caye pa'iji.

²³ ĩTeayerepa mēsaru cuañese'e ye'ya pa'i cui'ne fariseo pa'i! ĩCoa cacohua'i! Maija'quĕre mēsaru ĩsiyĕ, menta, anis cui'ne comino aña señe neñere, diez ayere te'ore huase'ere. Jaje yo'ojĕta'a cuasaye pañĕ, ai jerepa do'i quĕ'yere, nuñerepa pa'iyere, paire oiyere, cui'ne Maija'quĕre pa'iji cuasayere. Iyeĵe yo'ojĕ cui'ne ja yĕ'ta'a yequeĵe yo'oye pa'iji, jeoma'pĕ.

²⁴ Ñaco ca peocohua'ipi yecohua'ire sacohua'ipi pa'iyĕ, mēsaru. Mi'are de'oye ñajĕ ĩma jeocohua'ita'a camellore nĕocohua'i a'ĕ.

²⁵ ĩTeayerepa mēsaru cuañese'e ye'yacohua'i cui'ne fariseo pa'i! ĩCoa cacohua'i! ĕmĕĵe'ese'e ucu duruhuĕa cui'ne quĕna ne'ña tsoacohua'i a'ĕ. Sa'nahuĕ cato co'amaña yahue ĩmañe cui'ne te'ohua'i jaiye co'amaña pañu'u caye ĩmĕsicohua'i pa'iyĕ.

²⁶ ĩFariseo, ñaco ca peoquĕ! Du'ru macarepa ucu duruhuĕre cui'ne quĕna de'huare tsoajĕ'ĕ. Sa'nahuĕ pa'iyere jeteyo'je yureta'a hue'se pa'iyĕĵe si'si peoye pasipi.

²⁷ Teayerepa mēsaru cuañese'e ye'yacohua'i cui'ne fariseohua'i. Coa cacohua'i. Mēsaru cato paire taši dariĵe pa'iohua'i a'ĕ, huĕ'ese'e poja'icore tsoase'ĕĵe pa'iohua'ipi. Jaje pa'iohua'ipi sa'nahuĕ cato ju'isi tara cui'ne si'aye si'si ĩmĕ huesĕsicohua'i a'ĕ.

28 Jaje pa'iohua'i a'ë, mësaru, pa'i ña hue'ñase'e de'ocohua'ipi. Sa'nahuë cato coa cosoyena cui'ne co'aye yo'oyena timësicohua'i a'ë.

29 ¡Teayerepa mësaru cuañese'e ye'yacohua'i cui'ne Fariseo pa'i! ¡Coa cacohua'i! Mësarupi de'oye necaicohua'i a'ë, cuasajë tsoe Maija'quëre quëacaicohua'i jutena, tasi darire cui'ne de'o paipi ju'isicohua'ini iohua'ire tasi darina quëna tupëa ëja de'huacohua'i a'ë.

30 Jaje yo'ojë cayë: 'Maipi mai aipë pa'inë pa'icohua'i pani co huaiye para'huë, Maija'quëre quëacaicohua'ire.'

31 Jaje iyere yo'ojë tsoe mësaruja'a ñañë, Maija'quëre quëacaicohua'ire huasi tsëcapë acohua'i a'ë cajë.

32 ¡Jaje pa'ito ja macaja'a yo'o tējijjë'ë, mësaru aipë yo'o huëojë pa'ise'e!

33 ¡Añahua'i! ¡Aña tsëcapë! ¿Me jëaja'cohua'i a'ni, mësaru toa yeja uye?

34 Mësarupi yo'o saojajë iyere caquë jëjo daoja'quë a'ë, yequë mu'seña pa'i ja'ñe quëacohua'ire, ta'ñe asacohua'ire, cui'ne cuañese'ere ye'yacohua'ire. Jaje pa'iquëta'are mësarupi yecohua'ire huani jeojë soquë sarahuana quëni huani jeojë yo'oja'cohua'i a'ë. Jaohua'i acohua'ire cui'ne yecohua'ini ts'i si huë'ñana tseani të'caja'cohua'i a'ë. Cui'ne si'a pa'i dari ñape co'erojajjë josa yo'oja'cohua'i a'ë.

35 Jaje yo'ojëna, mësaruna si'a de'o paire huani jeosi do'i tomeja'coa. Nuñerepa yo'oquë Abelre huani jeosi macapi Zacarias, Berequías mamaquëre huani jeosi macana, ëojë se sai huë cui'ne de'o hue'ña jopo sa'rona mësaru huani jeosiquëna tomesipi.

36 Nuñerepa cayë. Si'aye iye do'i cato yure pa'i paipi saiñe tomeja'coa.

Jerusalén Paire Jesús Ñaquë Oiye (Lc 13.34-35)

37 Jerusalén, Jerusalén, yequë mu'se pa'i ja'ñe quëacohua'ire cui'ne Maija'quë coca quëacohua'ire më'ëni caquë Maija'quë jëjo daoquëna, huani jeohuë, mësaru. Yo'ojëta'are de'huerepa më'ë mamajëre tsisosi'i caquë yo'ohuë, cura mamajëre io capëa huë'ehuëna de'huasi'i caco yo'oyeje. Yo'oquëna, cohuë.

38 Ñajë'ë. Yure mësaru huë'e jeocosico pa'ico.

39 Nuñerepa cayë. Yë'ëre mësaru ña coñe paja'cohua'i a'ë, 'mësarupi de'oquëre pa'ni ëjaë mamirepa hue'equë daiquë' ca maca ti'añe pato."

24

Maija'quë Huë'e Nejosico Pa'i Ja'ñe (Mr 13.1-2; Lc 21.5-6)

1 Jesupi Maija'quë huë'epi etani je'në saina, i ye'yacohua'ipi tsio dani ite Maija'quë se huë'e ayere ñajë ca huëohuë.

2 Cajëna, Jesupi capi:

"¿Si'aye mësaru ñañe? De'oji, nuñerepa mësarute cayë. Si'aye ja mësaru ñañe nejose'e pa'ija'coa. Iye maca ti te'e quëna pëje jupë uñe paja'coa."

Ja Yë'ta'a Yeja Carajaima'ñë Iño Ja'ñe (Mr 13.3-23; Lc 21.7-24; 17.22-24)

3 Ja maca Olivos çutihüëna saë'ë. Sani Jesús ja'runi ñu'ina, i ye'yacohua'ipi ite yahuerëpa cahuë:

"Ina, yëquëre quëajë'ë. ¿Je yëhua jaje yo'ojacoa'ni? ¿Me iñoñe pa'ija'coa'ni, më'ë daiye cui'ne yeja carajaiñe?"

4 Cajëna, Jesupi capi:

"De'hua ñajë pa'ijë'ë, mësarute yecohua'ipi coso huesojë.

⁵ Jai pai yè'è mamipi cajë daija'cohua'i a'è: 'Yè'è a'è, Cristo' cajë. Cajëna, jai pai iohua'ire tuija'cohua'i a'è.

⁶ Si'a hue'ña sa'ñe huajo huaiyere mësaru asaja'cohua'i a'è. Asani quëquëma'pë pa'ijë'è. Jare jaje tëto saiye pa'iji. Pa'iquëta'a ja yè'ta'a tëjiye peoji.

⁷ Yequë yeja pa'icohua'ipi yequë yeja pa'icohua'ire se uihua'ia'cohua'i a'è. Cui'ne yequë paipi yequë paini se uihua'ia'cohua'i a'è. Cui'ne aiñeje peoquëna, ai ëa ju'ija'cohua'i a'è. Cui'ne yeja ñu'cueye pa'ija'coa, yequë hue'ña ñape.

⁸ Iye cato ja'a ai yo'o huëoyepi pa'ija'coa.

⁹ Cui'ne yè'è do'ire mësarute co'aye yo'ojë tseani yecohua'ina isijë cui'ne huani jeojë yo'ojë cui'ne si'a pai mësarute coeja'cohua'i a'è.

¹⁰ Ja mu'seña ai Maija'quëre cuasase'e nejo huesoja'cohua'i a'è. Jaje yo'ojë yecohua'ire coejë cajeohua'ijë pa'iohua'ita'a sa'ñope yo'ocohua'i pa'ija'cohua'i a'è.

¹¹ Cui'ne jai pai coa cosocohua'ijë pa'ija'cohua'i a'è, Maija'quëre quëacaicohua'i a'è cacohua'ijë. Jaje yo'ojëna, jai pai cosoyere asaja'cohua'i a'è.

¹² Cui'ne jaje jaiye co'aye pa'ina, yo'ojë jai pai paire oiye jeoja'cohua'i a'è.

¹³ Jaje pa'iquëta'are iti quëcoquë nuiñe pa'isiquëpi jaëpi huasosiquë pasipi.

¹⁴ Cui'ne iye de'o cocajë si'a hue'ña yeja pa'icohua'ire quëase'e pa'ija'coa, jaohua'ijë asajajë cajë. Ja macata'a ti'aja'coa, carajaiñerepa.

¹⁵ Maija'quëre quëacaiquë Daniel toyapi, paire co'a de'huaquë cui'ne paire ne huesoquë yo'oye ayere. Jaje pa'ina, iquëpi si'si peo hue'ñana ti'asi maca ñani toya ja'o ñaquëpi asaye pa'iji, ti'api, caquë.

¹⁶ Ja maca Judea pa'icohua'ipi catiye pa'iji, ai cutina.

¹⁷ Huë'e ëmëje'e totore pa'iquë pani cajeye peoji, sa'nahuë co'amaña pa'iyë isi'i caquë.

¹⁸ Cui'ne tsiore pa'iquë pani co'iyë peoji, caña imasi'i caquë.

¹⁹ Teayerëpa ja mu'seña nomiohua'i tsi ëtapëa pa'icohua'i cui'ne oje tsu'sucohua'ire pacohua'i maña ai yo'oja'cohua'i a'è.

²⁰ Jaje pa'ina, sejë'è, Maija'quëre sësë tëcahuë catiye peoja'core, cui'ne huajë mu'seña catiye peoja'core.

²¹ Ja mu'seña cato jaiye ai yo'oye pasipi, ja'a yeja de'huasi maca ti peose'epi jeteyo'jeje peo ja'ñepi.

²² Ja mu'seña Maija'quëpi tëama'quë pa'ito te'i macajë huaso cuañoñe peora'pi. Jaje pa'iquëta'are Maija'quëpi i jo'ya nesicohua'ini oi tëaja'quë api.

²³ Mësarute yecohua'ipi caja'cohua'i a'è: 'Ñajë'è, iñore pa'iji, Cristo panita'a Ñajë'è, jarote pa'iji.' Jaje catojë carepa ma'ñe cuasama'pë pa'ijë'è.

²⁴ Daija'cohua'i a'è, yè'è Cristo a'è, cacohua'i coa cosocohua'ipi. Cui'ne Maija'quë coca quëacaicohua'i a'è, cacohua'ipi. Jaohua'ipi cui'ne jaiye pai yo'o ma'ñe ne iñoja'cohua'i a'è, coa cosoñu'u cajë. Jaje yo'ojëna, Maija'quërepa jo'ya nesicohua'ijë care payë cajë sehuoja'cohua'i a'è, a'ji sehuocohua'i cato.

²⁵ Jaje pa'ina, tsoe du'ru cahuë iye mësarute jaje yo'o ma'ñe caquë.

²⁶ Jaje pa'ina, yecohua'ipi mësarute 'jeto cuene yejare pa'iji, ñajë'è' cacohua'i pa'ito saima'pë panita'a yeque 'Ñajë'è, iño tu'rihuëre pa'iji,' catojë asama'pë pa'ijë'è.

²⁷ Pai Mamaquë daiyerepa cato ësë mëi hue'ñapi cui'ne ësë sa du'i hue'ñana mujuë ye'hueyeje pa'yerepa pa'ija'coa.

²⁸ Ju'isiquë capë pa'i hue'ñana jaronã pë'përi tsi'sija'cohua'i a'è.

*Pai Mamaquë Dani Coñe**(Mr 13.24-37; Lc 21.25-33; 17.26-30, 34-36)*

²⁹ Esa ai yo'o mu'seña tēto sai maca ësë yayaja'quë api. Cui'ne ñañëje miama'ë pa'ija'quë api. Ma'ñocoje ma'tëmopi tomeja'cohua'i a'ë. Cui'ne ma'tëmo tutu pa'iyequë tsasija'coa.

³⁰ Ja maca Pai Mamaquë tutu yo'oye ñaja'cohua'i a'ë, ma'tëmopi yo'oquëna. Cui'ne si'a pa'i dari yeja pa'icohua'i oija'cohua'i a'ë. Ja maca ñaja'cohua'i a'ë, Pai Mamaquë ma'tëmopi sirija'a daiye, tutu quë'ire papi cui'ne de'oyepi quëcosiquëpi daina.

³¹ Ja maca huiñaohua'ire cuañeja'quë api, i sahuasicohua'ire cajese'e yeja tē'ña, si'a yeja pa'icohua'ire tsì'sojë'ë, caquë ai tutu duruhuë juiyepi.

³² Ye'yejë'ë, higuera soquë yë yo'oye ayere quëaquëna. Huiña capëa pa'i maca ja'o etaquëna, mësaru ñani je'në utëcahuë tì'acquëna, yo'oji cacohua'i a'ë.

³³ Jaje cui'ne si'aye iye tēto saina, ñani je'në carajai mu'seña tì'acquëna, eta sa'rore pa'ina, yo'oji cuasajë'ë.

³⁴ Nuñerepa cayë, mësarute. Si'aye iye yo'o ja'ñe a'ë, ja yë'ta'a iye mu'seña pai juju sama'pëna.

³⁵ Ma'tëmo cui'ne yeja carajai ja'ñe a'ë. Yë'ë cocata'a ti carajaiñe pa ja'ñe a'ë. Jare iti case'eje tì'acquë pa'i ja'ñe a'ë.

³⁶ Jaje pa'iquëta'are peoji, iti mu'serepa cui'ne hora quëaye. Huesëyë, yecohua'ijë. Ma'tëmo pa'icohua'i huiñaohua'ijë cui'ne Maija'quë mamaquëje huesëji, coa Maija'quëse'e asaji, iti.

³⁷ Noé pa'i mu'seña yo'ojë pa'ise'eje pa'ye pasipi, Pai Mamaquë dai macaje.

³⁸ Ja mu'seña ja yë'ta'a co'jema'në paipi ao aijë, ucujë, nomi huejajë, cui'ne pëca ja'quëohua'ipi nomi tsire huejojë paë'ë, Noé jai yohuëna caca macaja'a.

³⁹ Ja huesëjëna, jai co'je dani si'aohua'ire peo hue'ña co'je huea'co'ë. Jaje cui'ne pasipi, Pai Mamaquë dai macaje.

⁴⁰ Ja mu'seña caya ëmëohua'i tsiore pa'ija'cohua'i a'ë. Pa'ijëna, te'ire saquë cui'ne te'ire jeosipi.

⁴¹ Caya nomiohua'i hueare toaja'cohua'i a'ë. Toajëna, te'ore saquëna, cui'ne te'o jeo saisico pa'ija'coa.

⁴² Èjaë daija'a maca huesëye sëte cui'ñasicohua'ipi pa'ijë'ë.

⁴³ Jaje pa'iquëta'are iyeje asajë'ë, iti huë'e aquëpi ñami ja hora pa'i maca co'amaña ñaquë daija'quë api asaquë pani sëtasiquëpi i huë'e co'amaña cacani imañe ëseja'quë api.

⁴⁴ Jaje pa'ina, mësaruje ne de'huasicohua'ipi pa'ijë'ë, mësaru huañëyesi maca Pai Mamaquë dani quëcoquë.

*Nuñerepa De'o Jo'yaë Cui'ne Co'a Jo'yaë**(Lc 12.41-48)*

⁴⁵ ¿Jequë a'ni, nuñerepa de'o jo'yaë, cui'ne asaquërepa iti tì'asi maca i huë'e acohua'ire aocaijë'ë, caquë jeoni saisiquë?

⁴⁶ Sihua cuañoja'quë api, i ëjaë cuañese'eje yo'oquë pa'ina, titani ñasiquëpi.

⁴⁷ Nuñerepa cayë iti tse aquë si'aye i paye ñacaijë'ë caquë cuañe nëoja'quë api.

⁴⁸ Jaje pa'iquëta'are co'a jo'yaë pani cuasaji, tsoe nëija'quëre me je esa títasina, cuasaquë.

⁴⁹ I ëjaë jo'yare co'aye yo'o huëoni cui'ne ao ai huëoni cui'ne cono ucu huëoni cuepecohua'i ja're cono yo'oquë pasipi.

⁵⁰ Pa'ina, ja maca i ëjaë co'isipi, i jo'yaë huañëyeni je dasina caquë utema'ë yo'o maca.

⁵¹ Ja maca ite ai co'ayerepa si'seni coa cacohua'ire nejoñepi nejoñe pa'iji. Ja maca oisipi, cujije qui'coquë.

25

Diez Nomi Tsi Yo'ose'eje Pa'ye Quëaye

¹ Jaje pa'ito ma'tëmo pa'i te'te cato diez nomi tsipi hui'yapepi dani toa tsëopëare imani hueja hue'ñana iohua'i ëjère ti'añu'u cajë saise'eje pa'ye a'ë.

² Cinco pa'iohua'i ne de'huama'cohua'i paë'ë. Cui'ne cinco ne de'huasicohua'i paë'ë.

³ Ne de'huama'cohua'ipi toa tsëo pëa sajëta'a hui'yapere sama'pë paë'ë.

⁴ Ne de'huasicohua'ipi sahuë, quëna huëana hui'yape dose'ere cui'ne toa tsëo pëaje si'aye timëse'ere sahuë.

⁵ Huejaja'quëpi esa daima'ë pa'ina, huëo cai ëapi si'a nomiohua'ire jaje huëo cai ëaquëna, ute jujani caë'ë.

⁶ Ja maca ñami jopo pa'i maca asahuë, cuiye: 'Je'nërepa daiji, huejaja'quëpi etani ite pëpajë'ë.'

⁷ Cui maca si'a nomi tsi huëni iohua'i toa tsëo pëa ne de'huahuë.

⁸ Ja jeteyo'je cinco ne de'huama'cohua'ipi cahuë, cinco ne de'huasicohua'ire: 'Isijë'ë, a'ri maña mësaruru hui'yapere yëquë toa tsëo pëapi yaya huëoji.'

⁹ Jaje cajëna, cinco nomi tsi ne de'huasicohua'ipi cahuë: 'Pañë, ti'añe pama'coni yëquëre cui'ne mësarureje ¿me isiye'ni? Saijë'ë. Iti isi hue'ñana sani huerojë'ë, mësaruru tsëo ja'ñese'e.'

¹⁰ Carena, cinco nomi tsi ne de'huama'cohua'ipi hui'yape hueroñu'u cajë saijëna, tsoe titapi, huejaquë. Nomi tsi cui'ñani utesicohua'i cato i ja're coní cacahuë, hueja hue'ña. Cacarena, eta sa'ro sio huesopi.

¹¹ Ja jeteyo'je titahuë, yequë nomi tsi titani cahuë: 'Ëjaë, ëjaë hui'yocaijë'ë.'

¹² Jaje cajëna, ipi capi, jaohua'ire: 'Nuñerepa cayë, mësarute ñama'quë a'ë, yë'ë.' "

¹³ Ja maca Jesupi capi, jaohua'ire:

"Pai Mamaquë daija'a maca huesëyë, mësaruru, iti dai mu'se cui'ne horaje. Jaje pa'ina, mësaruru sëtasicohua'ipi pa'ijë utejë'ë.

Curiquë Yo'ose'e Ayere Quëaye

¹⁴ Ma'tëmo pa'i te'te aye cato paipi yequë yejana sai huëoni, i jo'yare soini curiquë isisiquë cuañe nëose'eje pa'io.

¹⁵ Jaohua'i aquëni isipi, cinco mil curiquë të'ña. Yequëni isipi, caya mil të'ña. Cui'ne yequëni isipi, te'e mil. Pai ñapere iohua'i tutu pa'iye ja'ye isini ja maca saji'i, so'ona.

¹⁶ Cinco mil të'ña isisiquëpi sani japi hueroni ai jerepa cui'ne cinco mil të'ña se ne copi.

¹⁷ Caya mil isisiquëje cui'ne yeque caya mil se ne copi.

¹⁸ Jaje yo'ojëta'are yequëpi te'e mil isi cuañosiquëpi sani yeja coje nesicono, tapi, curiquë.

¹⁹ Ai tsoepi co'ipi, iohua'i ëjaë. Co'ini iohua'i nese'e ña huëopi.

²⁰ Du'ru macarepa titapi, cinco mil të'ña isi cuañosiquëpi. Titani isipi, i ëjaëre, ñeje caquë: 'Ëjaë cinco mil më'ë yë'ëre isihuë. Isisiquëni yequë cinco mil ne cohüë, iye më'ë tse.'

²¹ Caquëna, ëjaëpi capi, ite: 'Ai de'oji, më'ë de'o jo'yaë'ë, de'oye yo'osiquëre cato yure ai jerepa jaiye isi nëosi'i cacajë'ë, yë'ë ja're coní sihuaja'quë.'

22 Jeteyo'je daji'li, caya mil isisi jo'yaë. Jaëpi capi, cui'ne: 'Ëjaë, më'ë yë'ëre caya mil isihuë. Jaje isisiquëni yeque caya mil se ne cohüë, iye më'ë tse.'

23 I Ëjaëpi capi, ite: 'Ai de'o'ji, më'ë de'o jo'yaë'ë, nuñerepa pa'i a'ë. A'ri mañare nuñerepa de'oye yo'osiquëni ai jerepa jaiye isisi'li, ñacai ja'ñe. Cacani yë'ë ja're con sihuajë'ë.'

24 Jaë te'e mil isisiquëpi tütani capi, i Ëjaëre: 'Ëjaë më'ëpi paire oima'quëpi më'ë tama'tona coa tütäquë cui'ne më'ë ti jea ma'ñere tëaquëre asayë.

25 Jaje pa'ina, ca'raquë sani më'ë curiquë yejana yahuehuë. Iye më'ë curiquë dacaë'ë.'

26 Caquëna, ëjaëpi sehuopi, ite: 'Jo'yaë co'aquë cui'ne josäë. Yë'ëpi yë'ë ta ma'ñere tëaquëpi cui'ne yë'ë jeama'tore tëaquë pa'iye asaquë sëte.

27 Ja do'ire yë'ë curiquë bancona tëoyere paë'ni. Tëosiquë pa'ito co'ini itipi se nesi do'ire curiquë nera'huë, yë'ë tse.'

28 Ja maca capi, iti maca pa'icohua'ire: 'Siojë'ë, curiquë të'ña. Sioni isijë'ë, diez mil të'ña paquëna.

29 Jaje pa'ina, jaiye paquëni ai jerepa se isiye pa'iji. Isina, jaiye tëto saquëna, nëase'equë paye pa'iji. Jaje pa'iquëta'are peoquëni ai jerepa se sioye pa'iji, i a'ri maña payeque.'

30 Jaje cani capi, iquë co'a jo'yaëre: 'Tseani jeocojë'ë, nea hue'ña hue'sena, jaropi oi cui'ne cuji qui'coja'quëre.'

Si'a Paire Ñaña, Jesupi

31 Pai Mamaquë pai ëjaërepa cuañequë huiñaohua'ipi të'ijaisiquëpi daisi maca i de'o ñu'li saihuëna ja'ruja'quë api, cuañequëre papi.

32 Ja maca si'a yeja pa'icohua'ipi tsi'sija'cohua'i a'ë, i ña hue'ñana. Ja paire huahueja'quë api, yëi ñamare cui'ne cabrare ñaquëpi huahueyeje pa'ye.

33 I ëja te'tena yëi ñamare cui'ne ari te'tena cabrare huahuesipi, ti tsëcapëase'e.

34 Ja maca pai ëjaëpi caja'quë api, i ëja te'te pa'icohua'ire: 'Daijë'ë, mësarü yë'ë ja'quë ñacaina, de'oye pa'isicohua'i. De'oye pa'ijë'ë, ma'tëmöre mësarure caquë yeja de'hua maca Dïusu de'huacai pa'i sitore.

35 Ao ëa ju'ina, mësarupi de'hue aohuë. Oco ëa ju'ina, cui'ne ocuahüë. Mësarupi huë'e peoquëpi coa cu'iquë paë'ë. Pa'ina, pëa hue'ña isihuë.

36 Caña peoquë pa'ina, mësarupi de'hue isihuë. Ju'iquë paë'ë. Pa'ina, yë'ëre do'i sani ñahuë. Tayo yo'ocohua'ire co hue'ñana co cuañosiquë paë'ë. Pa'ina, dani ñahuë, yë'ëre.'

37 Ja maca iti nuñerepa yo'osicohua'i etasicohua'ipi caja'cohua'i a'ë: '¿Ëjaë, je yëhua më'ëre ao ëa ju'iquëre ñani aore'ni, panita'a je yëhua oco ëa ju'iquëre ñani oco ocuare'ni?'

38 Panita'a ¿je yëhua huë'e peoquëpi coa cu'ina ñani pëa hue'ñana isire'ni? Panita'a ¿je yëhua caña peoquë pa'ina, ñani isire'ni, ju'iyë?'

39 Panita'a ¿je yëhua ju'iquëre më'ëre ñare'ni? Panita'a ¿co hue'ñana cosiquëpi pa'ina, sani ñare'ni më'ëre?'

40 Cajëna, pai ëjaëpi sehuoja'quë api, jaohua'ire: 'Nuñerepa cayë, mësarute. Si'aye mësarü jaohua'ire yë'ë yo'je tsini a'ricohua'ire teaye pa'iohua'ire ñajë de'oye yo'ose'e cato jare yë'ëni de'oye yo'ose'e pa'iji.'

41 Ja maca cui'ne Ëjaëpi caja'quë api, ari te'te pa'icohua'ire: 'Saijë'ë, yë'ë quë'ro pa'ima'pë nejosi te'tere pa'icohua'i. Saijë'ë, huatire cui'ne i jo'yare caquë toa yeja de'hua sitona.

42 Ao ëa ju'ina, mësarü aoma'pë paë'ë, yë'ëre. Oco ëa ju'ina, ocoje cui'ne ocuaye pahüë.

⁴³ Huë'e peoquëpi coa cu'iquë paë'ë. Jaje pa'ina, mësarupi pëa hue'ña isiye pahuë. Caña peoquë paë'ë. Pa'ina, mësarupi isima'pë paë'ë. Ju'iquë paë'ë. Pa'ina, mësaru dani ña'ne pahuë. Cosiquë paë'ë. Pa'ina, sani ñama'pë paë'ë, mësaru.'

⁴⁴ Ja maca iohua'ipi caja'cohua'i a'ë, ite: '¿Ejaë, je yëhua më'ëre ao ëa ju'iquëre panita'a oco ëa ju'iquëre, panita'a coa cu'iquëre, panita'a caña peoquëre panita'a ju'iquëre, panita'a cosiquëre ñajëta'a cõcaiye pare'ni?'

⁴⁵ Jaje cajëna, pai ëjaëpi sehuoja'quë api: 'Nuñerepa cayë, iohua'i teaye pa'i paire ñajëta'a cõcaiye pajë cui'ne yë'ëreje ai jerepa ti necaiye pahuë, mësaru.'

⁴⁶ Jaje casi maca iohua'i saija'cohua'i a'ë, ti nejo hue'ñana. Cui'ne nuiñe yo'osicohua'ipi ti pa'i hue'ñana saija'cohua'i a'ë."

26

Jesure Tseañe Cuasase'e

(Mr 14.1-2; Lc 22.1-2; Jn 11.45-53)

¹ Jaje Jesús si'aye iyere ca tējini capi, i ye'yacohua'ire:

² "Mësarupi tsoe asayë, caya mu'seña pa'i maca Israel pai Egítopi etajë pa'ise'ere cuasajë tsi'sini yo'oye ti'a ja'ñe. Ja maca Pai Mamaquë tseañe cuañosiquë pa'ija'quë api, que cuañoja'quëpi."

³ Ja mu'seña Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i, cuañese'e ye'yacohua'i, cui'ne aiohua'i, tsi'sisicohua'ipi paë'ë, Caifás Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaë jai huë'e hue'se daripëna.

⁴ Jarona Jesure coa cosojë tseani huani jeo ja'ñere ca ñahuë, iti yo'o ja'ñere.

⁵ Jaje pa'iquëta'are "fiesta pai tsi'si macata'a tseañe pañu'u, paipi co'aye sañope yo'oma'cohua'ini" cahuë.

Huëo Sëñepi Jesure Tsoacaise'e

(Mr 14.3-9; Jn 12.1-8)

⁶ Simón huë'ere Jesús paji'i, Betania daripëre ja'ju dahuë ju'iquë hue'yosiquë huë'ere.

⁷ Jarote pa'ina, nomiopi quëna huë jai do'i quëna huëna de'o së ma'ñapi timësiconi cajico dacopi tsio dani, Jesús mesare ñu'ina, ja ma'ñapi i sjiopëna doo.

⁸ Jaje iyere yo'ocona, ñani i ye'yacohua'ipi pëijë ca huëohuë.

"¿Me ne ja'ñere coa nejoco'ni, jai do'ire?"

⁹ Iopi yecohua'ina isico jaiye curi neni peocohua'i mañani cõcaito de'o'ñe pa'ioni yo'oco."

¹⁰ Cajëna, Jesupi asani capi:

"¿Me yo'ojë josa cayë'ni, iote? Iye yë'ëre yo'ocaiye de'oye a'ë.

¹¹ Coa si'anë mësaru co'amaña peocohua'ire paja'cohua'i a'ë, mësaru acohua'ire. Jaje pa'iquëta'are yë'ëre cato si'anë mësaru pama'pë pa'ija'cohua'i a'ë.

¹² Yë'ë sjiopëna huëo së ma'ñapi doye cato yë'ëre tasi maca huëo së ja'ñere ne de'huacaio yo'oco.

¹³ Jaje pa'ina, nuñerepa cayë, mësarute. Coa si'a hue'ña iye huaso coca quëanije ico yë'ëre yo'ose'e quëaja'cohua'i a'ë. Jaje quëajëna, paije iote huänëyoma'pë cuasaja'cohua'i a'ë, io yo'oco pa'ise'e."

Judaspi Jesure Yehuoye

(Mr 14.10-11; Lc 22.3-6)

¹⁴ Ja maca i ye'yacohua'ipi aquëpi Judas Iscariote hue'equëpi Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i quë'rona sani capi:

¹⁵ "¿Je ja'ye sañe yëye'ni, yë'ëpi Jesure tseacaito?"

Jaje caquëna, asani ite saihuë, treinta curiquë tē'ña.

¹⁶ Jare ja macapi Judas Jesure pai peo maca ñani tseani jaohua'i jēñana isisi'li caquë co'epi.

Mai Ējaë Ani Tējise'e

(Mr 14.12-25; Lc 22.7-23; Jn 13.21-30; 1 Co 11.23-26)

¹⁷ Fiesta huëo mu'se o'saye co'mema'a ao ai mu'se ti'aëna, i ye'yacohua'ipi Jesure tsio dani sei'ë: ¿Jerona neja'cohua'i a'ni na'iquëna, aiñe, Egítopi Israel pai etajë pa'ise'ere cuasajë ai ja'ñe?

“¿Jerona Egítopi Israel pai etase'e cuasajë na'iquëna, ai ja'ñe neñe'ni?”

¹⁸ Cajëna, ipi capi, iohua'ire:

“Saijē'ë, jai daripëna sani huë'e pa'iquëni ti'ani ite cajē'ë: ‘Ye'yaquëpi caji: Yē'ë yo'o maca tsoe ja'yere pa'iji. Jaje pa'ina, mē'ë huë'ena yē'ë ye'yacohua'i ja're coní Egítopi Israel pai etajë pa'ise'ere cuasajë yo'oye nesi'i,’ caquë jëjo saopi.”

¹⁹ Jaje caëna, i ye'yacohua'ipi Jesús cuañese'eje yo'ohuë. Yo'ojë na'iquëna, ai ja'ñe ne de'huahuë.

²⁰ Ñami de'osi maca Jesús mesare i doce ye'yacohua'i ja're coní paji'i.

²¹ Pa'i ja yē'ta'a aore ai ñu'i capi, cui'ne:

“Nuñerepa cayë mēsarute, mēsaru aquëpi yē'ëre yehuoja'quë api.”

²² Ja maca jaje caquëna, jaohua'ipi ai oi éayerepa asa huesëhuë. Asani sa'ñe iohua'ija'a se huëohuë, ñeje cajë:

“Ējaë, ¿mē ñato yē'ëpi yo'oja'quë a'ni?”

²³ Cajëna, jaohua'ire sehuopi, Jesupi:

“Yē'ë ja're coní te'e quëna de'huana aikuëpi iti yē'ëre de'oye yo'oyeje yo'loquë cosoquë tseja jëo cuañoja'quë.”

²⁴ Jaje pa'ina, Pai Mamaquë cato toyase'e cayeje pa'ye yo'o saoye pa'iji. Jaje pa'iquëta'are teayerepa yo'oja'quë api, ite yehuoquë. De'ora'pi, jaë ai de'oma'ë patu.”

²⁵ Ja maca Judaspi, iti cosoquë tseja jëo cuañoja'quëpi ite capi:

“¿Ye'yaquë, mē'ë ñato yē'ëpi yo'oja'quë a'ni?”

Caquëna, capi:

“Jaje pa'ijē'ë. Mē'ë a'ë.”

²⁶ Ja yē'ta'a aore aijë dujëna, Jesús i jēñapi panpë ini Maija'quëre de'oji caquë seji'i. Ja jeteyo'je i ye'yacohua'ire isiquë capi:

“Aijē'ë. Iye cato yē'ë ca'ë.”

²⁷ Ja jeteyo'je ucu duruhuë i jēñapi ini Maija'quëre de'oji caquë seni iohua'ina se isiquë capi:

“Si'aohua'i ucujē'ë, iye ucu duruhuëna.

²⁸ Iye cato yē'ë tsie a'ë. Huajëye ca nēoñere neñe a'ë. Cui'ne jai pai co'aye yo'ose'ere sai de'huayere caquë isiye a'ë.

²⁹ Jaje pa'iquëta'are cui'naëpi iye cuiya'i o'sa cono ucuye paja'quë a'ë, mēsaru ja're coní, yē'ë ja'quë cuañe te'tena mēsaru ja're huajë o'sa cono ucuye ti'a macaja'a.”

Pedro Jesure Ñama'quë A'ë, Caye

(Mr 14.26-31; Lc 22.31-34; Jn 13.36-38)

³⁰ Jējë tējisi jeteyo'je Olivos cutihuëna saë'ë.

³¹ Ja maca Jesupi capi, jaohua'ire:

“Iye ñami si'aohua'ire mēsarute yē'ëre quëco pase'e ti peocohua'ire nēija'coa. Jaje pa'ina, toyase'e caji: ‘Huani jëosi'i, yēi ñamare ñacaiquëre. Huani jëosi maca yēi ñama huahuesicohua'i pa'ija'cohua'i a'ë.’

32 Jaje pa'iquëta'are yë'ëpi ju'isiquëpi huëni du'ru Galileana saquëna, mësarupi jeteyo'je tì'aja'cohua'i a'ë.”

33 Jaje ca maca Pedropi sehuopi:

“Jaje si'aohua'ire më'ëre tuiye jëosicohua'i pa'itoje yë'ë cato pañë.”

34 Jaje caquëna, Jesupi capi, ite:

“Nuñerepa cayë, më'ëre. Iye ñami ja yë'ta'a cura yë'ima'ëna, më'ë yë'ë ti ñama'quë a'ë caquë toasoñe coa caja'quë a'ë.”

35 Pedropi capi, ite:

“Më'ë ja're conì ju'iñe pa'ito ju'iñë, yë'ë. Coa caye pañë.”

Caquëna, cui'ne si'aohua'i i ye'yacohua'i cahuë.

Jesús Getsemaní Quë'rona Señe

(Mr 14.32-42; Lc 22.39-46)

36 Ja maca Jesús i ye'yacohua'i ja're conì tì'api, Getsemaní hue'yo hue'ñana. Tì'ani capi, jaohua'ire:

“Yë'ëse'e sani je macana seina, mësaruse'e iye macana ja'rujë'ë.”

37 Jaje cani coa Pedrore cui'ne Zebedeo mamajëre cayaohua'ire sai sapi. Sani ai oi cui'ne ai co'a ju'i ai yo'o huëopi.

38 Ja maca capi, jaohua'ire:

“Ai oiyë, yë'ë joyopi, juni huesëye pa'ina. Jaje pa'ina, mësaruse'e iye macana pëajë'ë, cui'ne yë'ë ja're conì sëtasicohua'i pa'ijë'ë, mësarujë.”

39 Jaje cani Jesús ai seña maca te'i se saji'i. Sani jàrona tsiapi yejana simeni ui seji'i, Maija'quëre, ñeje caquë:

“Yë'ë ja'quë maca, de'hue ne tì'añe pa'ito iye sëje da'care pare yë'ëre nejocaijë'ë, pani yë'ë yëquë cayeje pa'ye yo'oye, coa më'ë yëyepi yo'ose'e pa'ijaquë.”

40 Ja maca i ye'yacohua'i quë'ro co'iquë tì'api, tsoe çaisicohua'ipi uijëna. Ñani Pedrore capi:

“¿Quëco tì'añe pare, yë'ë ja're conì te'e hora macaje?

41 Sëtasicohua'i pa'ijë'ë. Cui'ne sejë'ë, co'aye mëiñena, taisicohua'i pa'iyë paja'cohua'i. Nuñerepa joyo cato yëji, neñe. Jaje pa'iquëta'are capëpi tutu peoji.”

42 Tijupë sani conì seji'i, ñeje:

“Yë'ë ja'quë iye neñañe ai yo'oyere yeque necaiye peoto, coa më'ë yëyeje yo'ose'e pa'ija'quë.”

43 Tijupë co'ipi. Co'iquë i ye'yacohua'i çaisicohua'ini tì'a copi. Iohua'i ñaco capi ai huëo ça'a do'ire sjo meina, caë'ë.

44 Ja maca ñani jëoni saji'i, cui'naëpi Maija'quëre sësi'i caquë toasoñe acore. Ja'rë i case'eje pa'ye caquë seji'i.

45 Ja maca saji'i. I ye'yacohua'i quë'rona sani capi, jaohua'ire:

“Yureta'a de'oji. Çajë'ë, cui'ne huajëjë'ë. Tsoe tì'api, Pai Mamaquëre co'aye yo'ocohua'i jëñana isija'a maca.

46 Huëijë'ë. Sañu'u. Tsoe daiji, yë'ëre yehuoja'quë.”

Jesure Tseañe

(Mr 14.43-50; Lc 22.47-53; Jn 18.2-11)

47 Jesús ja yë'ta'a cocare capi, Judas títasi macaje. Jaë cato doce soisi-cohua'i aquë paji'i. Cui'ne i ja're conì jai pai daë'ë, hua'ña cui'ne tara conì çajicohua'ipi. Jaohua'i cato Maija'quë huë'e ñacaicohua'i jaohua'i jëjo daocohua'i cui'ne judío pai aiohua'i jëjo daocohua'i paë'ë.

48 Judas iti yo'oquë yehuoja'quëpi quëaëña, jaohua'ire:

“Yë'ë ini sihuaja'quë a'ë. Jaëni tseajë'ë.”

49 Jaje casiquëpi Jesuna tsiojani ite sihuayeje yo'oquë capi:

“¿Pa'iquë, ye'yaquë?”

50 Caquëna, Jesupi sehuopi ite:

“¿Cajei, iquena daiquë'ni?”

Ja maca Jesure tsiojani tseani sahuë.

51 Ja maca jaje yo'ojëna, Jesús cajeipi hua'tiyo dutani cajorose'e tëto tëapi, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaë jo'yaëre pani.

52 Jaje yo'oquëna, Jesupi capi:

“De'huajë'ë, më'ë hua'tiyo io pa'i hue'ñana. Si'aohua'i hua'tiñoapi uihuacohua'i cato jare cui'ne hua'tiñoapi huajëna, ju'ija'cohua'i a'ë.

53 ¿Huesëquë më'ë yë'ëpi yë'ë ja'quëre sequëna, yurepi tsoe doce mil huiñaohua'ire jëjo daouna, cöcatira'se'e?”

54 Jaje yo'oye pa'ito ¿me toyase'e caye ti'acquë'ni, jaje yo'o ja'ñe a'ë, ca nëose'e?”

55 Ja maca Jesús paire capi:

“¿Mësaru yë'ëre tseañu'u cajë hua'ñapi cui'ne tarapi conì tse'ejë date, co'amaña ñaëre tseañeje pa'ye? Si'a mu'seña mësaru ja're yë'ë pa'i Maija'quë huë'ëpi ñu'i ye'yaquëna, mësaru ti yë'ëre tseañu'u cama'pë pa'isicohua'i a'ë.

56 Jaje pa'iquëta'are si'aye iye yo'oye pa'iji, tsoe acohua'i Maija'quëre quëacaicohua'i toyajë pa'ise'ëpi ti'ajaquë cajë.”

Ja maca si'aohua'i i ye'yacohua'i Jesure te'ire jëoni cati saë'ë.

Judío Pai Ca Tëjicohua'ipi Jesure Yo'oye

(Mr 14.53-65; Lc 22.54-55, 63-71; Jn 18.12-14, 19-24)

57 Jesure tseasicohua'i sahuë, Caifás Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaë quë'rona. Cui'ne jãrote cuañese'e ye'yacohua'i cui'ne aiohua'i tsi'sisicohua'ipi paë'ë.

58 Jaje pa'ijëna, Pedropi so'o maca se ñaquë jeteyo'je tuji'i, pai ëjaërepa huë'e daripë quë'rore paja'a. Sani jãro cacani ja huë'ere ñacaicohua'i ja're conì ja'rupi, merepa yo'oja'cohua'i a'ni ite tseasicohua'i cuasaquë.

59 Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi cui'ne aiohua'ipi cui'ne si'a judío pai yo'oye ñani ca tëjicohua'ipi co'ehuë, Jesure sañope co'aye yo'oquë api cacohua'ini ti'ani Jesure huani jëoñu'u cajë.

60 Jaje co'ejëta'a ti'añe pahüë, ite sañope ca ja'ñe. Jaje ti'ama'pë jai pai ite coa huëojë cosojë co'aye yo'oquë api, cahuë. Jaje yo'o maca cayaohua'i tëji hue'ñarepa sañope cacohua'i daë'ë.

61 Jaohua'ipi dani cahuë: “Iquë cato yë'ëpi Maija'quë huë'e nejosiquëpi toaso mu'seña pa'i maca cui'naoni huëoja'quë a'ë, caquë api.”

62 Ja maca Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëpi huëni nëcani capi, Jesure:

“¿Ti te'e yë'opojë sañope sehuoye paquë, më'ë? ¿Më'ëre sañope jaohua'i caye asaquë, më'ë?”

63 Jaje catoje Jesús ti cama'ë paji'i. Ja maca Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëpi capi, ite:

“Maija'quë huajëquërepa mamipi më'ëre care pajë'ë, cayë. Quëajë'ë, më'ëpi Maija'quë mamaquërepa Cristo pani.”

64 Jaje caquëna, Jesupi capi, ite:

“Jaje pa'ijë'ë. I a'ë, yë'ë, më'ë cayeje. Cui'ne mësaru ñaja'cohua'i a'ë, Pai Mamaquë Diusu tutu quë'irepa ëja te'tere ñu'ina, cui'ne ma'tëmopi sirija'a daina.”

65 Ja maca Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëpi i ju'i care naë ye'sapi, ai coa care paji caquë iñoquë. Jaje yo'oquë capi:

“Iquë Maija'quëre ai cue'cuequë yo'oji, i yë'opo cayepi. ¿Jaje pa'ito iquere yeque cajë i yo'oquëna, ñasicohua'ini seni asañu'u cajë co'eye'ni? Mësarupi tsoe asahuë, i cue'cuequë caye.

⁶⁶ Jaje pa'ito ¿me caye'ni, mësaruru?”

Caquëna, iohua'ipi cahuë:

“Jaje co'aye caquë api. Jaje pa'ina, ju'iñe pa'iji.”

⁶⁷ Ja maca i tsiana copi tse'sejë cui'ne tarapi të'cahuë. Yecohua'ipi tsiana mosicapi të'cahuë.

⁶⁸ Jaje yo'ocohua'ipi cahuë, ite:

“¿Më'ë a'ë, Cristorepa se ta'ñe ca ñajë'ë, nepi më'ëre tëtore'ni?”

Pedro Cosose'e

(Mr 14.66-72; Lc 22.56-62; Jn 18.15-18, 25-27)

⁶⁹ Jaje yo'ojëna, Pedro cato hue'se yejare ja'rusiquëpi ñuji'i. Ñu'ina, paire necaico i quë'rona tsiojani cao, ite:

“Më'ëje Jesús Galilea aquë ja're coní cu'i pa'isiquë aë.”

⁷⁰ Jaje cacona, Pedropi si'aohua'i pa'i hue'ñana coa cosopi, ñeje caquë:

“Huesëyë, më'ë caye. ¿Iquere jaje caco'ni?”

⁷¹ Pedro eta sa'ro quë'rona huëni je'në saina, yecopi nomio ñani cao, iti maca pa'icohua'ire:

“Iquë Jesús Nazaret aquë ja're coní cu'i pa'isiquë api.”

⁷² Cacona, ja maca Pedropi tijupë coso copi:

“Ñama'quëre pa'ë, jaëte. Quëare payë.”

⁷³ A'ri maña tsoe pa'i maca iti maca pa'icohua'ipi Pedro quë'rona tsiojani cui'ne ite cahuë:

“Nuñerepa më'ë i ye'yasicohua'i aquëre pa'ë. Jaje pa'ina, më'ë coca cayequë tiñe pa'iji, huesëye peoye.”

⁷⁴ Cajëna, ipi capi:

“Ti ñama'quë a'ë, caye asa ma'ñe, mësaruru.”

Jaje itire yo'oquë caquëna, cura yëji'i.

⁷⁵ Yë'ina, ja maca Pedro cuasa ñajaji'i, Jesús ite case'e: “Ja yë'ta'a cura yë'ima'ëna, më'ë toasoñe yë'ëre ñama'quë a'ë cosoja'quë a'ë.” Jare cuasaquë ja maca jaro pa'isiquëpi Pedro etani ai oji'i, co'a ju'i.

27

Pilatona Jesure Isiye

(Mr 15.1; Lc 23.1-2; Jn 18.28-32)

¹ Ñata tomesi maca Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi cui'ne judío pai aiohua'ipi te'e cuasaye nehuë, Jesure huani jea ja'ñere cajë.

² Sëasiquëni sani Poncio Pilatona iti yeja ëjaëna isihuë.

Judas Ju'ise'e

³ Judas Jesure yehuoquëpi ñaquëna, Jesupi huani jeo cuañoja'quë pa'ina, ñani ai oi pañete yo'ore'ni cuasaquë oi treinta curi të'ña ite isise'ere cui'nare co'yopi, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ina.

⁴ Co'yoquë capi, jaohua'ire:

“Co'aye yë'ë yo'ohuë, ti do'i peoquëni huani jeoja'quëre isiquë.”

Jaje caquëna, iohua'ipi sehuohuë, ite: “¿Iquere yëquë oiye'ni, ja yo'ose'e? Më'ëse'e yo'oquë cajë'ë.”

⁵ Ja maca Judas, curiquë Maija'quë huë'ena jeo ñato saoni sani queo deni juji'i.

6 Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi curiquë ña'ñe ɔese'ere tsi'soni careña:

“Iye curiquë Maija'quëre coa isijë aya mahuëna ayaye peoji, tsie do'i saise'e me ayaye'ni.”

7 Ja jeteyo'je jaohua'i te'e cui'ne si'a yë'quë maca cuasajë ca de'huahuë, “soto ne hue'ñana yejare hueroñu'u, tjo'hua'ire taja'a yejare” cahuë.

8 Jaje pa'ina, ja yeja yureje “Tsie Yeja” hue'eji.

9 Jaje tjo'api, tsoe aquë Maija'quëre quëacaiquë Jeremias toyaquë pa'ise'e ñeje cayepi: “Treinta curiquë të'ña imahuë, i do'ire Israel pai isise'ere.

10 Japi huerohuë, soto ne yejare, ëjaë yë'ëre cuañese'eje pa'ye.”

Jesús Pilato Ña Hue'ñare Pa'ise'e
(Mr 15.2-5; Lc 23.3-5; Jn 18.33-38)

11 Jesús pai ëjaë quë'rona sasiquë paji'i. Pa'ina, ipi ite seji'i:

“¿Më'ë aë, judío pai ëjaërepa?”

Caquëna, Jesupi capi, ite:

“Jaje pa'ijë'ë. Më'ë case'eje pa'i a'ë.”

12 Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi cui'ne aiohua'ipi sañope co'aye catoje Jesús ti a'ri mañaje sehuoma'ë paji'i.

13 Paquëna, ja maca Pilatopi capi, ite:

“¿Asama'quë më'ë, më'ëre sañope yo'ojë caye?”

14 Jaje catoje Jesús ti sehuoma'ë paji'i. Jaje pa'ina, ña jujani pai ëjaëpi ai ise'ere ñani ¿me neja'quë a'ni? cuasapi. Cui'ne huesëpi, yeque yo'oye peoquëna.

Jesure Huaiye Pa'iji, Caye
(Mr 15.6-20; Lc 23.13-25; Jn 18.38-19.16)

15 Jaje pa'iquëta'are si'anë fiesta pa'i maca pai ëjaëpi cosicohua'ire eto saquë yo'oye paquë paji'i. Paipi jaëni etoye pa'iji cajëna, etoquë paji'i.

16 Paji'i, cosiquë Barrabás hue'equë si'aohua'i i co'aye yo'oye asaquë.

17 Jarote jai pai tsi'sisicohua'i pa'ijëna, Pilatopi seji'i, jaohua'ire:

“¿Neni yëye'ni, de'oye pa'ija'quëre jëjo saoye, Barrabás panita'a Jesucristo?”

18 De'hue asapi, paipi Jesuni ai yëjë yo'o do'ire pëijë co'aye yo'oma'quëni tsease'e. Jaje pa'ina, Pilato jaje capi.

19 Ja yë'ta'a Pilato pai co'aye yo'ose'ere asani ne de'hua hue'ñare ñu'ina, i pacopi jëjo dao, io case'ere quëaja'quëre ñeje caco:

“Jaëre nuñerepa de'o paire cui'na cono yo'oma'ë pa'ijë'ë. Coa ñajë'ë. Jaëte yo'o do'ire huëo cano ñahuë, ai co'ayerapa.”

20 Jaje pa'iquëta'are Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi cui'ne judío pai aiohua'ipi paire cuañehuë, Barrabásni etojë'ë cajë, cui'ne Jesuni huani jëoja'quëre cajë'ë, cahuë.

21 Pai ëjaëpi tijupë cui'ne seni coquë capi:

“¿Cayahua'i tseasicohua'i pa'icohua'ire jequëni yëye'ni, eto saoye?”

Caquëna, jaohua'ipi cahuë:

“Barrabásni etoye yëyë.”

22 Cajëna, Pilatopi seji'i, jaohua'ire:

“¿Cui'ne me neja'quë a'ni, Jesure Cristo hue'equëre?”

Caquëna, si'aohua'i sañope cahuë:

“¡Queja'quë api!”

23 Ja maca Pilato capi, jaohua'ire:

“¿Jaje pa'ito iquere co'aye yo'o u'ni?”

Caquëna, tijupë cui'ne cui cohuë:

“¡Queja'quë api!”

²⁴ Pilatopi i co'aye yo'ose'e asa ti'ama'ëna, coa paipi jerepa josa yo'ojë sañope jase'e cajëna, ña jujani jëña tsoasi'i caquë oco daja'quëre jëjo saouna, daëna, tsoaquë capi:

“Yë'ëpi iquë de'o paire huani jeo ja'ñe cuañema'ë pa'iyë. Mësaruse'e yo'ojë'ë.”

²⁵ Jaje caquëna, si'a paï sehuohuë:

“Yëquëna cui'ne yëquë mamajëna ite huani jeo do'i tomejaquë.”

²⁶ Ja maca Pilatopi Barrabásni eto saopi, de'oye pa'ija'quëre. Etoquë Jesuni si'seni ja jeteyo'je queni huani jeoja'quëre jëjo saopi.

²⁷ Ja jeteyo'je paï ëjaë soldado paipi Jesure sahuë, jai huë'ena. Si'a soldado paï tsi'sisicohua'irepa paë'ë, Jesús pa'i hue'ñana.

²⁸ Ja jeteyo'je i ju'i ca dutani maja'i ju'i care suñacaë'ë.

²⁹ Cui'ne siopëna miu maro puacaë'ë. Cui'ne ëja te'te jëtëna soquë tarapë isihuë. Ja maca i ña hue'ñana do're ja'runi cue'cuejë ñeje ite cahuë:

“¡Pa'ijë'ë, judío paï ëjaërepa!”

³⁰ Jaje cajë cui'ne copi tse'sejë cui'ne ite tarapëpi siopëna të'cajë yo'ohuë.

³¹ Jaje ite cue'cue tëjini maja'i ju'i ca dutani i ju'i care pare suñacani ja maca queja'quëre sahuë.

Ite Ques'e

(Mr 15.21-32; Lc 23.26-43; Jn 19.17-27)

³² Jaropi etani saijë Cirene aquëre ti'ahuë, Simón hue'equëre. Jaëni Jesure queja'a sarahua sacaija'quëre cuañehuë.

³³ Jaje yo'ojë Gólgota hue'e hue'ñana ti'ahuë. Jaje cani cayë, paï siopë tara.

³⁴ Jarona Jesure cuiya'i o'sa conona sëjeñe cono co'mesicore ocuahüë. Jaje ocujëna, Jesús ipi neñani ucuye coepi, iote.

³⁵ Ite ques'i maca jeteyo'je soldado paipi Jesús ju'i care ¿nepi iote paja'cohua'i a'ni? cajë yo'ohuë, sa'ñe iohua'ija'a. Jaje yo'ojëna, tose aquë Maija'quëre quëacaiquë toyase'e ñeje caye ti'api: “Yë'ë ju'i care paï ñape huahuehuë, iohua'ija'a ¿nepi paja'cohua'i a'ni?” cajë yo'ohuë.

³⁶ Jaje yo'o tëjini yecohua'ipi dani sama'cohua'ini cajë ja'runi ñahuë.

³⁷ Cui'ne i siopë sa'nihuëna ja do'ire ju'iji caco quëacore toyani sëohuë. Toyasico cato paji'i, ñeje: IQUË API, JESÚS, JUDÍO PAI ËJAË.

³⁸ Cui'ne caya co'amaña yahue imacohua'ire quesicohua'i paë'ë, i ja're cono, yequëni i ëja te'tena cui'ne yequëni i ari te'tena.

³⁹ Cui'ne iti macasa'a da saicohua'ipi cue'cuejë tea ju'ijë siopë api së'cuijë saë'ë, ite ñajë.

⁴⁰ Cui'ne cahuë:

“Më'ë a'ë, Maija'quë huë'e peo hue'ña nejoni cui'ne toaso mu'seña pa'i maca cui'naoni huëoja'quë a'ë, caquë pa'isiquë. Jaje pa'i sëte yure co'ye huasojë'ë. Më'ëpi Maija'quë mamaquë pani cruzupi caje nëcajë'ë.”

⁴¹ Jaje cui'ne Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ijë cui'ne cuañese'e ye'yacohua'ijë, fariseohua'ijë cui'ne cue'cuehuë, ite. Jaje cue'cuejë sa'ñe iohua'ija'a cahuë:

⁴² “Yecohua'ita'are huasopi. Jaje pa'iquëta'a ija'a co'ye huasoyere paji. Jaje pa'ina, ipi Israel paï ëjaërepa pani yurepi cruzu dequëpi caje nëcaëna, sehuoye patira'pi, maire.

⁴³ Iquë cato Maija'quëna ire papi cuasaquë quëcoquë paji'i. Jaje pa'isiquëre sëte yure Maija'quëpi ite huasojaquë, ite oiquërepa pani. Ita'a maire 'yë'ë cato Diosu mamaquëre pa'ë' caquë pa'isiquë api.”

44 Cui'ne co'amaña ñaohua'ije i ja're coní quesicohua'ique tea ju'ijë sañope cahuë.

Jesús Ju'ise'e

(Mr 15.33-41; Lc 23.44-49; Jn 19.28-30)

45 Ja maca yureta'a si'a yeja ñamije pa'ioyepa de'o nëji'i, mu'se jopore papi na'i maca tres pa'i macaja'a.

46 Cui'ne jare ja hora pa'i maca Jesús ai tutu cui'ne: “Eli, Eli, lama sabactani”. Ja caye cato caji: Yë'ë Diosu, Yë'ë Diosu, ¿me nesi'quë yë'ëre jeoco huesou'ni?

47 Yecohua'i iti maca pa'icohua'ipi asani cahuë:

“Tsoe aquë Maija'quëre quëacaiquë Elías pa'isiquëni soiji.”

48 Jare iti macapi te'i huë'huëpi, oco saësi pë quërëjasi'i caquë. Quërëjani dani o'sa cuiya'i conore saë tējini soquë tarapëna huë sëoni ucujaquë caquë ja'ye maca sapi.

49 Jaje yo'loquëna, yecohua'ipi cahuë:

“Yo'oma'ë. Ñañu'u, Elíaspi dani ite huasoquë pa'ito.”

50 Tijupë Jesús tutu cui'ne cui cōpi. Ja maca juni huesëpi.

51 Jare iti macapi Maija'quë huë'e ta'tëpo tëhuosico cayaye ëmëje'epi huë'ehuëre pana yete saji'i. Yejaje ñu'cuequë cui'ne quëna yejañaje tsate saji'i.

52 Cui'ne ju'isicohua'ire tase'eje hui'ye sapi. Cui'ne Maija'quëre asani ju'isicohua'ije huëisicohua'i paë'ë.

53 Tasi daripëapi huëisicohua'i paë'ë, Jesús huëisi jeteyo'je. Huëni de'o Jerusalén daripëna cacahuë. Cacajëna, jai pai ñahuë, jaohua'ire.

54 Ja maca Capitán cui'ne i ja're coní Jesure ñacohua'ipi yeja ñu'cueye ñani cui'ne yequë jaiye yo'oyere ñajë ai ca'rajë cahuë: “Nuñerepa iquë Maija'quë mamaquërepa paji'i.”

55 Jarote jai pai nomiohua'ije paë'ë, so'opi de ñajë, Jesure Galileapi cōcapijë tuisicohua'i.

56 Jaohua'i ja're coní paë'ë, María Magdalena, María Jacobo cui'ne José pëca ja'co cui'ne Zebedeo mamajë pëca ja'co coní paë'ë.

Jesure Tase'e

(Mr 15.42-47; Lc 23.50-56; Jn 19.38-42)

57 Ñami de'o huëo maca jaiye co'amaña paquë José hue'equë Arimatea daripë aquëpi daji'i. Jaë cato Jesure tuiquë de'osiquë paji'i.

58 Jaje pa'ipi jaëpi Pilato quë'rona sani Jesús capëre seji'i. Seina, ja maca Pilatopi cuañepi, isijë'ë caquë iti ñacaicohua'ire.

59 Josépi i capë si'si peo capi peo hue'ña deapi.

60 Yo'oni huajëcore pana i tsecona opapi, quëna yeja përepëna coje nesicono. Ite tani jai quëna pëpi daripë se sioni saji'i.

61 Cui'ne jarote paë'ë, María Magdalena, cui'ne yequë María coní, daripë tiñare pare ja'rusicohua'ipi.

Jesús Tasito Ñacaicohua'i

62 Se ñatasi mu'se cato huajë mu'se de'hua tējisi maca paji'i. Pa'ina, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi cui'ne fariseohua'i coní Pilato quë'rona saë'ë.

63 Ti'ani cahuë: “Ëjaë, yëquë jaë cosou ja yë'ta'a huajëquë pa'inë ñeje caquë pa'ise'ere cuasayë, ‘Toaso mu'seña pa'i maca ju'isiquëpi cui'naëpi huëija'quë a'ë case'ere.’”

64 Jaje pa'ina, jëjo saojë'ë, tasi daripë ñaja'cohua'ire toaso mu'seña pa'i macaja'a, i ye'yaquë pa'isicohua'ipi dani i capë ñani sani, ja maca paire

‘Tsoe huëji'i, juni huesësiquë pa'isiquëpi' cama'cohua'ini. Jaje yo'ose'e cato ai jerepa du'ru cosose'e jerepa coa cosose'e pa'ima'coni tëjijerepa cosoyepi.’’

⁶⁵ Cajëna, Pilatopi capi, jaohua'ire:

“Jaohua'i pa'iyë, iti ñacohua'i soldado pai. Jaje pa'ito sani de'oyerepa ñajë'ë.”

⁶⁶ Jaje caëna, sani tasi daripëre de'oyerepa de'huani iti coje sio quëna pë ëmëje'ena toyani sëohuë. Sëoni iti macana soldado paire ñaja'cohua'ire jëoni saë'ë.

28

Jesús Jui'siquëpi Huëise'e

(Mr 16.1-8; Lc 24.1-12; Jn 20.1-10)

¹ Huajë mu'se tëto sani du'ru macarepa semana mu'se ñata maca María Magdalena, cui'ne yeco María con tasi daripë ñañu'u cajë saë'ë.

² Saijëna, cuasama'tore papi tutu yeja ñu'cueye paji'i, ja cato Èjaë huiñaëpi ma'tëmopi tasi daripë quë'rona titani yo'opi, quëna pë coje siosiconi ne taoni io ëmëje'ena ja'rupi.

³ Mujuë ye'hueye miañe ñañeje pa'irepa paji'i. Cui'ne i ju'i capi po yëioje pa'ioirepa paji'i.

⁴ Jare ñani soldado paipi quëquë huesëni tsasijë ju'ise'eje pa'iohua'i de'ohuë.

⁵ Ja maca ëjaë jo'yaëpi capi, nomiohua'ire:

“Ca'rama'pë pa'ijë'ë. Tsoe yë'ëpi asayë, Jesure quëni huani jëosiquëre mësar co'eye.

⁶ Iño peoji. Tsoe huëji'i, i case'eje pa'ye. Dani ñajë'ë, ite o'a sitore.

⁷ Sani esa cajë'ë, i ye'yacohua'ire: ‘I cato ju'isiquë pa'isiquëpi huëji'i. Yure jaje pa'ipi mësar Galilea ja yë'ta'a ti'ama'pëna du'ru saija'quë api. Jarona ite ñaja'cohua'i a'ë, mësar. Iyese'e pa'iji, yë'ë mësarute casi'i cuasase'e.’’

⁸ Ja maca nomiohua'ipi esa tasi daripë quë'ropi ca'rajë cui'ne ai sihuacohua'ipi huë'huëjë saë'ë, huajë cocare i ye'yacohua'i pa'isicohua'ire quëañu'u cajë.

⁹ Ja huë'huëjëna, Jesupi jaohua'ina ñaini pëpapi. Pëpaquëna, ja maca Jesure ire papi cajë i quëona su'cuajë de'oquëre pani cahuë.

¹⁰ Yo'ojëna, ipi capi, jaohua'ire:

“Ca'rama'pë pa'ijë'ë. Sani quëajë'ë, yë'ë yo'je tsire. Galileana sani yë'ëre ñañe pa'iji.’’

Soldado Pai Quëase'e

¹¹ Ja yë'ta'a nomiohua'i saijëna, yecohua'i soldado pai iti ñasicohua'ipi pai pa'i hue'ñana sani si'aye johua'i yo'oquëna, ñase'ere quëahuë, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ire.

¹² Èjaohua'ipi sani aiohua'i ja're con cahuë, si'a yë'quë maca cuasaye pa'ijaquë cajë. Jaje cajë ja maca soldado paire jaiye curiquë isihuë.

¹³ Isijë cahuë, jaohua'ire:

“Mësarupi cajë'ë: ‘ñami yëquë cani huesësi maca Jesús ye'yaquë pa'isicohua'ipi dani i capë ñani sahuë.’

¹⁴ Jare pai ëjaëpi asa ti'ani, mësarute sañope yo'oye pa'ito yëquëpi ite ca de'huacañu'u. Cui'ne ai yo'oye pa'itoje cocaija'cohua'i a'ë, mësarute.’’

¹⁵ Ja maca soldado paipi curiquë imani, sani jare johua'i yëhuojë case'eje pa'ye quëahuë. Jaje pa'ina, yure iye mu'señaje judío pai cui'ne quëajë pa'icohua'i a'ë.

Jesupi I Jëjo Daocohua'ire Cuañese'e
(Mr 16.14-18; Lc 24.36-49; Jn 20.19-23)

¹⁶ Jaje du'ru ca nëose'e sëte ì ye'yacohua'i once pa'iohua'i Galileana saë'ë, Jesús quëa nëosi cùtihuëna.

¹⁷ Jarona Jesure ñani ìte do're ja'runi de'oquëre pa'ni cajë yo'ohuë, ja yë'ta'a yecohua'i jëa coejëta'a.

¹⁸ Ja maca Jesús jaohua'ire tsiojani capi:

“Yë'ëna si'aye tutu isise'e pa'iji, ma'tëmo cui'ne yeja cuañequërepa pa'ija'quëre.

¹⁹ Jaje pa'ina, saijë'ë, coa si'a yejaña pai pa'i hue'ñana. Sani yë'ëre ye'yecohua'ire necaijë'ë. Jaohua'ire Maija'quë mamipi, ì mamaquë mamipi, cui'ne de'o joyo mamipi oco docaijë'ë.

²⁰ Jaje yo'ojë cui'ne ye'yajë'ë, yë'ë mësarute cuañese'ere si'aye sehuojajë cajë. Cui'ne cuasajë'ë, yë'ëpi mësarü ja're si'a mu'seña pa'iji, yeja carajaisi macaja'a.” De'oji. Jaje pa'ijaquë.

SAN MARCOS

Juan Oco Doquë Ayere Quëaye

(Mt 3.1-12; Lc 3.1-9, 15-17; Jn 1.19-28)

¹ De'o coca ñeje huëopi. Ñeje yo'opi, Ëjaë Jesucristo Maija'quë mamaquë.

² Maija'quëre quëacaiquë Isaíaspi Maija'quë quëaquëna, toyapi, ñeje:
“Yë'ëre quëacaiquëre du'ru jëjo saosi'i,
saija'a ma'a ne de'huacaija'quëre.

³ Airopi ì yë'ose'e jutaja'coa.

Ne de'huajë'ë,

Mai Ëjaë daija'a ma'a, nui ma'a hui'yocaijë'ë.”

⁴ Jaje pa'ina, Juan cuene yejaja'a dai paire doquë daji'i. Jaje dai capi: Mësarujarë cuasase'ere jëoni pönëto oco doye pa'iji, mësarucol'aye yo'ose'e sai de'huacaise'e pa'ija'core.

⁵ Judea quë'ro pai cui'ne Jerusalén daripë pai si'aohua'i ì pa'i hue'ñana sani iohua'i col'aye yo'ose'e oijë quëajëna, Juanpi Jordán tsiayana dopi.

⁶ Juan caña cato camello nañapi nese'e paji'i. Cui'ne ì tëi ca cato canipi nesico paji'i. ì aiñe cato pu'su cui'ne mejaë paya paji'i.

⁷ Ñeje caquë paire quëaëña:

“Yë'ë jeteyo'je jerepa pa'ipi daiji. ì jo'yaë në meni zapato joyecaiquëje pa'iyë'ë peoyë, ai teaye pa'i a'ë.

⁸ Ocopi dohuë, mësarute. Jesuta'a Maija'quë joyore isija'quë api.”

Jesure Doye

(Mt 3.13-17; Lc 3.21-22)

⁹ Ja mu'seña Jesupi Nazaret daripëpi de daquëna. Nazaret daripë cato Galilea quë'ro paji'i. Daquëna, Juanpi Jordán ñana dopi, Jesure.

¹⁰ Do tējina, Jesús tsiayapi tumaquëna, ma'tëmo jaca sacona, ñaëña. Ñaquëna, Maija'quë joyo ire pana nëca mequëña, su'teje pa'ipi.

¹¹ Nëca meina, ma'tëmopi yë'ose'e jutaëña:

“Më'ë yë'ë mamaquë a'ë. Më'ëre ai yëyë. Ai sihuaquë pa'iyë, më'ëre.”

Jesure Neñañe

(Mt 4.1-11; Lc 4.1-13)

¹² Ja maca jë'nërepa Maija'quë joyopi saëña, Jesure, yequë hue'ñana, pai peo hue'ñana.

¹³ Saëna, airo acohua'i quë'rona cuarenta mu'seña pa'ina, mënapicol'aye yo'ojaquë caquë dani neñaëña. Mënapijaje yo'o tēji maca huiñaohua'ipi dani Jesure necateña.

Jesús Yo'o Huëoye, Galileana

(Mt 4.12-17; Lc 4.14-15)

¹⁴ Juanre tsoe tseani cosi maca Jesús jeteyo'je saji'i, Galileana, de'o cocare quëaquë Diosu tē'te ayere.

¹⁵ Ñeje caquë quëapi:

“Tsoe tlapì, Maija'quë cuañe tē'te. Ja'yere pa'iji. Mësarujarë cuasase'ere jëoni yeque cuasayena pönëjë'ë. Huaso cocare asajë'ë.”

Hua'ire Yo'ecohua'ire Soiye

(Mt 4.18-22; Lc 5.1-11)

¹⁶ Jesupi Galilea jaira tē'tëpaja'a saina, Simón ì yo'jei Andrés conì hua'ihuaterë jëo deojëna, ñaëña, ìti hua'iyocohua'isëte.

17 Ñani jaohua'ire capi:

“Yë'ë ja're daijè'ë. Yureta'a paire yo'ecohua'i pa'ija'cohua'ire nesi'i, yë'ëpi.”

18 Ca tëjina, huaterè jeoni sateña, i ja're.

19 Satena, seña maca saina, Zebedeo mamajèpi Jacobopi i yo'jei Juanpi conì yohuère ñu'ijè huaterère que'que do'sejèna, ñaèña.

20 Ñani johua'ire soiña. Soina, jaohua'ijè pèca ja'quère jeoni Jesús ja're sateña, i saina cõcaicohua'i ja're conì yohuère pa'ina.

Co'a Joyore Hue'equè

(Lc 4.31-37)

21 Jeõ saiscohua'ipi capernaum daripèna sa tì'ani, du'ru huajè mu'se Judea pai tsi'si huè'ena cacarena, ye'yaèña, Jesupi.

22 Ye'yaquèna, me nesiquèpi de'oyerepa ta'ñerepa ye'yaquè'ni, jaè, cuañequèje pa'irepa ye'yaquè'ni. Maire ye'yacohua'i yo'oyeje yo'oye paji, cuasareña.

23 Cui'ne pai tsi'si huè'ere huati què'i paquèña.

24 Pa'ipi caèña:

“¿Jesús Nazaret daripèpi daiquè me nesi'què yèquère yo'oquè'ni? ¿Yèquère huasi'què daiquè? Ti cuañequèrepa de'oquèni ñahuè, mè'ère.”

25 Caquèna, Jesupi huatire caèña:

“Cama'è pa'ijè'ë. Jaète jeoni etajè'ë.”

26 Caquèna, asani hue'hue dahuèje pa'ye ju'iquète yo'oni cuini etaèña, huati.

27 Jaje yo'ouna, ñani si'aohua'i quèquè huesèni sa'ñe seteña:

“¿Ique a'ni, iye? ¿Iquerepa huajè ye'yaye a'ni, iye? ¿Huatiohua'ire eto sao tuture paque paji. Jaje paquèni i cuañèñe sehujè etayè?”

28 Jaje Jesús yo'oyese'e esa Galilea yeja pa'icohua'i asa tì'areña.

Simón Pedro Huaore Jujuye

(Mt 8.14-15; Lc 4.38-39)

29 Ye'ya tëjini pai tsi'si huè'epi etani Simón cui'ne Andrés huè'ena cacaèña. Jacobo cui'ne Juan conì cacarena, Jesús ja're.

30 Cacarena, Simón huao suña dahuère ju'io uico pacoña. Pa'iona, io ju'iñe quèareña, Jesure.

31 Quèarena, asani dani io jètèna tseani naè huèouña. Naè huèouna, suña dahuè jeouña. Jeouna, huèni si'aohua'ire aõña.

Jai Paire Ne Co'yaye, Jesús Yo'oquèna

(Mt 8.16-17; Lc 4.40-41)

32 Na'iquèna, èsè caje huesèquèna, ja daripè si'a ju'icohua'ire cui'ne huati què'iohua'ire Jesús què'rona dareña.

33 Si'a pai ja daripè acohua'i tsi'sireña, eta sa'ro què'rona.

34 Tsi'sirena, jai paire jujuquèna, co'yareña, si'aohua'i. Si'aye ju'iñe pa'itoje de'oye jujuña. Cui'ne huati què'iohua'i pa'ijèna, eto saouña, huatiohua'ire. Huatiohua'ipi tsoe Jesure ñareña. Jesupi huatiohua'i cayete èsequè, cama'pè pa'ijè'ë, canì eto saouña.

Jesús Yèhuoye, Galilea Què'rore

(Lc 4.42-44)

35 Ja yo'o tëjini pèani canì nea hue'ñarepa huèni saquèña, pai peo hue'ñana Maija'quèni casì'i caquè.

36 Ja caquèna, Simón cui'ne yecohua'i conì tuteña.

37 Tuni tì'ani ite careña:

“Si'aohua'i mè'èni co'eyè.”

38 Cajëna, Jesupi iohua'ire caëña:

“Je darina sañu'u. Je darije cui'ne Maija'quë coca quëasi'quë daë'ë.”

39 Cani saquëña. Si'a hue'ña Galilea quë'roja'a sai si'a Judea tsi'si huë'ena cacani Maija'quë coca quëarojaquëña. Cui'ne huatiohua'ire eta saouña.

Jesús Jujucaiye, Ja'ju Dahuë Ju'iquëre

(Mt 8.1-4; Lc 5.12-16)

40 Jesús pa'i hue'ñana te'i ju'iquëpi daquëña. Ja'ju dahuë ju'iñe hue'equëpi dani do're ja'runi oi sequëña:

“Më'ëpi yëni ne co'yajë'ë, yë'ëre.”

41 Ju'iquëte oi ñaquë jëtëpi se patoquë caëña:

“Yëyë. Më'ëre jujusi'i.”

42 Cani patoquëna, ti ju'iñe peoquëre pare ne co'yaëña, ite.

43 Ne co'yani Jesupi yëhuoña, yë'ë ne co'yase'e quëama'ë pa'ijë:

44 “Yecohua'ire quëama'ë pa'ijë'ë, coa Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëse'ere iñojë'ë, Moisés cuañequë pa'ise'ere isiquë më'ë si'sire tsoa tosiquë pa'iyere iñoquë. Jaje yo'oquëna, yecohua'i ñajajë caëña. Cani jëjo saouña.”

45 Ti jujusiquëpi etani sani Jesús yo'ose'ere si'a hue'ña quëaëña. Quëaëna, Jesupi pai daripëa tiñarepa cacaye peouña. Peoquëna, hue'sere pai peo hue'ñare paquëña. Pa'iquëta'are paipi i quë'rona si'a hue'ña acohua'ipi dateña.

2

Quë'quë Dahuë Ju'iquëre Jujuye

(Mt 9.1-8; Lc 5.17-26)

1 Yequë huë'ñare panirojani tëjini, tijupë Capernaum yejana co'i copi. Co'ina, huë'ere pa'iji asareña, yecohua'i.

2 Asani esa tsi'sireña. Si'a huë'e timë huesëoña, so'o sa'ro peoyerepa. Jaje tsi'sirena, i cato Maija'quë cocare quëaëña.

3 Quëaquëna, cajese'e ëmëohua'ipi ju'iquëre hue'ejë dareña. I ju'iñe cato quë'quë dahuë paji'i.

4 Dani jai pai pa'ijëna, Jesús pa'i hue'ñana caca ti'añe peoquëna, ña jujani huë'e ëmëje'aja'a coje neni ju'iquëre cai saihuëre uina, Jesús nëca hue'ñana casareña.

5 Jujucaija'quë api cuasajë yo'oyere ñani Jesús ju'iquëre capi:

“Tsihua'ë, më'ë co'aye yo'ose'ere sai de'huacaise'e a'ë.”

6 Jaje caquëna, iti maca ñu'icohua'ipi cuañese'e ye'yacohua'i acohua'ipi asani cuasahuë.

7 ¿Me yo'oquë jaje caquë'ni, iquë? Coa Maija'quëni cue'cuequë caji. Iye yeja acohua'i pai co'aye yo'ose'ere sai de'huaye peoji. Coa Diosuse'e yo'oye a'ë, ja cato.

8 Cuasajëna, Jesús i joyopi iohua'i cuasase'e asani caëña:

“¿Me neñu'ju jaje cuasayë'ni, mësarü?”

9 Ique a'ni, ju'iquëre ai de'oye ca'ñe pa'ye: ‘Më'ë co'aye yo'ose'e sai de'huacaise'e a'ë.’ Panita'a caye, ‘Huëni më'ë cai saihuë ini saijë'ë.’

10 Jaje pa'ito mësarute iñosi'i, yë'ë Pai Mamaquë iye yeja pa'i pai co'aye yo'ose'ere sai de'hua tutu paquë pa'iyere.”

Jaje cani ju'iquëre caëña:

11 “Më'ëni cayë, huëjë'ë. Më caicore ini hue'equë më huë'ena saijë'ë.”

12 Jare caëna, ju'iquëpi i cai sëohuë ini hue'equë saquëña. Saquëna, ñani Maija'quë ai de'oji cajë sihuareña, mai ña ma'ñere ñañë, cajë.

*Jesupi Levíre Soiye**(Mt 9.9-13; Lc 5.27-32)*

¹³ Jesupi sani cōuña, jaira tē'tēpana. Sani cōuna, si'a pa'i i quē'rona tsi'sirena, ye'yaēña.

¹⁴ Ye'ya tējini jerepa saina, Leví, Alfeo mamaquēpi pa'i do'i sa'i huē'ere ñu'ina, Jesupi ñani caēña:

“Yē'ē ja're daijē'ē.”

Caēna, asani i ja're saquēña.

¹⁵ Jesupi Leví huē'ena sani ñu'i aina, jai pa'i do'i secohua'i cui'ne yecohua'i co'aye yo'ocohua'i cui'ne i ye'yacohua'i coní te'e ñu'ijē ateña.

¹⁶ Jesupi jaje jaohua'i ja're coní ñu'i aina, ñaquē ñani cuañese'e ye'yacohua'ipi cui'ne fariseohua'ipi i ye'yacohua'ire seteña:

“¿Me neni mēsarute ye'yaquē pa'i do'i secohua'i ja're coní cui'ne co'acohua'i ja're coní ucuquē cui'ne aiquē'ni?”

¹⁷ Sejēna, Jesupi asani sehuouña, jaohua'ire:

“Huajēcohua'i cui'ne de'oye pa'icohua'i jujuquēre co'ema'cohua'i a'ē. Ju'icohua'ipi co'ecohua'i a'ē. Yē'ē cato de'ocohua'ini soisi'i caquē daiye pahuē. Co'acohua'ini caquē daisiquē a'ē.”

*Ai Mañere Cajē Señe**(Mt 9.14-17; Lc 5.33-39)*

¹⁸ Fariseo pa'i ye'yacohua'ipi cui'ne Juanre ye'yacohua'ipi aima'pē Maija'quēre sejēna, yecohua'ipi ñani Jesús quē'rona dani seteña:

“¿Me yo'ojē mē ye'yacohua'i aima'pē seña pañe'ni, Juan ye'yacohua'i cui'ne fariseo pa'i ye'yacohua'ise'e aima'pē sejēna?”

¹⁹ Sejēna, Jesupi sehuouña:

“¿Hueja aō aija'cohua'ire soisicohua'i je'quē aima'cohua'ini iti hueja posēpi iohua'i ja're coní pa'ito? Ipi pa'ito aiñe pa'iji.

²⁰ Jaje pa'iquēta'are hueja posēje pa'ini yequē mu'se sio cuañoni ja macata'a aima'pē seja'cohua'i a'ē.

²¹ Ai ju'i care huajē capi jaoma'cohua'i a'ē. Jaje yo'osicohua'i pa'ito jojajēna, huajē capi quērēsio ai ju'i care jerepa jai coje neñe pa'iji.

²² Cui'ne huajē cuiya'i conore ai ca'ni topēna ayama'cohua'i a'ē. Ayasicohua'i pa'ito huajē cuiya'i conopi o'saquē qui'co joiye pa'iji. Ja maca yureta'a si'aye nejoñe pa'iji, cono cui'ne topēje coní. Ja do'ire huajē cuiya'i cono ja're huajē ca'ni topēna ayaye pa'iji.”

*Jesús Ye'yecohua'ipi Huajē Mu'se Yo'oye**(Mt 12.1-8; Lc 6.1-5)*

²³ Te'e mu'se Jesús huajē mu'se pa'ina, trigo tsioja'a saina, i ye'yacohua'ipi sa tēto saijē tēahuē.

²⁴ Tēajēna, ñani fariseo pa'ipi careña, Jesure:

“Ñajē'ē, jaohua'i yo'oyere huajē mu'se yo'oye peoji, huajēye pa'i mu'sere.”

²⁵ Cajēna, ipi iohua'ire caēña:

“¿Maija'quē toyapē mēsarū ñama'cohua'i a'ni? Toyase'e cato caji: Abiatar Maija'quē huē'ere ñacaicohua'i ējaērepa pa'i maca, Davidpi cui'ne i cōcohua'ipi aiñe peoquēna, ai ēa ju'ijē.

²⁶ David cui'ne i cōcohua'i coní cacani aore Maija'quē ña huē'ñana tēose'ere aē'ē. Iye aō cato Maija'quē huē'e ñacaicohua'ise'e ai ja'ñe pa'iji. Yecohua'ire ēsese'e paji'i.”

²⁷ Cui'ne jaohua'ire Jesupi caēña:

“Paini caquē Maija'quē huajē mu'se nepi. Pani pa'ipi huajē mu'se do'ire ai yo'ojajē caquē neñe.

28 Yë'ë Pai Mamaquë cato huajë mu'se ëjaëpi yo'oyë.”

3

Jëtë Sëyë Huesësiquë
(Mt 12.9-14; Lc 6.6-11)

1 Pai tsi'si huë'ena Jesupi tijupë cacapi. Cacaëna, jarote jëtë sëyë huesësiquë paji'i.

2 Pa'ina, huajë mu'sere Jesupi jujuquëna, ñañu'u cuasajë cama'pë ñahuë, jujuquëna, sañope ite cañu'u cajë.

3 Ja maca Jesús jëtë sëyësiquëre ñani caëña:

“Huëni nēcani iye maca jopore pana dani nēcajë'ë.”

4 Jaje se cani yecohua'ire seji'i:

“¿Huajë mu'se ique yo'oyepi de'oquë'ni? ¿De'oye, panita'a co'ayere yo'oye, paire huasoye, panita'a paire huani jeoñe?”

Jaje caquëna, ti sehuoye pareña.

5 Jaje Jesús seni jujani pëi iohua'ire ñapi, i cayere asaye coejëna, ñani. Jaje oi ña jujani ju'iquëre capi:

“Më'ë jëtëre pi'najë'ë.”

Caquëna, pi'napi. Pi'naquëna, i jëtëpi tose de'oco paji'i.

6 Jare ñani fariseo pai etasicohua'ipi Jesure huani jeo ja'ñere ca de'huajë paë'ë, Herodes pai ja're coní.

Jaira Të'tëpare Jai Pai Pa'iyë

7 Jesupi i ye'yacohua'i ja're coní saji'i. Saina, jai pai tuteña, Galilea paipi.

8 Jaiye yo'oquëna, asa ti'ani Judea, Jerusalén, Idumea, Jordán je te'te quë'ro acohua'i, Tiro yeja acohua'i, cui'ne Sidón yeja acohua'i i quë'rona ñañu'u cajë dateña.

9 Jaje pa'ina, Jesupi i ye'yacohua'ire caëña. Yohuë ja'yena dajë'ë, paipi qui'ima'cohua'ini.

10 Iye cato capi jai paire jujuquëna, ñani ju'icohua'ipi ini patoni co'yañu'u cajë yo'ojëna.

11 Cui'ne huatiahua'ipi ini ñani do're ja'rujë cuijë cahuë:

“Më'ë cato Maija'quë mamaquë a'ë.”

12 Jaje cajëna, Jesús ai ësepi cama'pë caquë. Jaë api, quëaye coepi.

Jesupi Yë Sahuani Soiyë

(Mt 10.1-4; Lc 6.12-16)

13 Ja jeteyo'je ai cutihuëna tumani jarona i yë sahua nëosicohua'ire soina, dateña.

14 Datena, soipi, si'a jëña cayañoa pa'iohua'ire tsi'soni sahua nëosicohua'ire yë'ë ja're pa'ijajë caquë jaohua'ire mësarute jëjo saosi'i yë'ë coca quëaja'cohua'ire.

15 Cui'ne ju'icohua'ire juju tutu cui'ne huatiahua'ire eto sao tutu isiña.

16 Icohua'i a'ë, doce i soisicohua'i: Simón jare ini Pedrore hue'yopi.

17 Jacobo cui'ne i yo'jei Juan, Zebedeo mamajë paë'ë, cui'ne jaohua'ini hue'yopi Boanerges jaje caní cayë mujuë mamajë.

18 Andrés, Felipe, Bartolomé, Mateo, Tomás, Jacobo cato Alfeo mamaquë Tadeo, Simón paji'i. Jaë cato judío pai de'oye pa'iyere caquë yo'o tsëcapë aquë paji'i.

19 Cui'ne Judas Iscariote paji'i, Jesure cosoquë yehuoja'quëje.

Jesús Co'a Joyo Tuture Paquë Cayë
(Mt 12.22-32; Lc 11.14-23; 12.10)

²⁰ Jaje quëa tējini i ye'yacohua'i ja're huë'ena cacaëña. Cacaëna, tijupë paipi tsi'si dateña. Tsi'si huesējëna, ai yo'oye pa'ina, ai yo'ojë aiñeque pareña.

²¹ Jaje pa'ina, i cajeohua'ipi asani Jesure quërëjañu'u cajë dateña, coa cuepei neni yo'oji, caye pa'ina.

²² Cuañese'e ye'yacohua'ipi Jerusalénpi daisicohua'ipi careña:

“Huati ëjaë Beelzebúre hue'equëpi yo'oji. Jaje pa'ina, jaë tutupi co'a joñoare eto saokuë yo'oji.”

²³ Jaje cajëna, ja maca Jesupi soiña, tiña asajajë caquë quëapi, pai yo'oyeje pa'ye ñeje caquë:

“¿Huati ëjaë pani me ija'a co'ye eto saokuë'ni?

²⁴ Paipi yeja ëjaëpi huasiquë pani, yecohua'ipi ini sañope yo'ojëna, uihuaquë coa carajaiñe pa'iji.

²⁵ Cui'ne te'e huë'e acohua'ipi uihujë huasicohua'i pani coa sañe yo'ojë carajaiñe pa'iji.

²⁶ Jaje huatipi ija'a sañe uihuaquë pani quëcoye peoji. Jaje yo'oquë pani tsoe carajaisiquë yo'oye pa'iji.

²⁷ Ai tutu quë'i huë'e pa'ito cacaye peoji, i co'amaña sioñu'u cajë. Ini du'ru huenita'a i co'amaña jioye pa'iji.

²⁸ Nuñerepa cayë, mësarute: si'aye pai co'aye yo'ose'e sai de'huacaiye pa'iji. Cui'ne Maija'quëre co'a coca cayeje sai de'huacaiye pa'iji.

²⁹ Jaje pa'iquëta'are Maija'quë joyore sañope co'a coca casiquëre cato sai de'huacaiye ti peosipi. Si'anë do'i pasipi.”

³⁰ Huatire hue'equë api casi do'ire, jaje Jesús quëaëña.

Jesús Pëca Ja'co Cui'ne I Yo'je Tsi

(Mt 12.46-50; Lc 8.19-21)

³¹ Jesús pëca ja'co cui'ne i yo'je tsi coni dani hue'sere pa'ijë Jesure quëacaija'quëre jëjo saoreña, daijaquë cajë.

³² Jare asani Jesús quë'ro jai pai ñu'ijë asacohua'ipi Jesure careña:

“Më'ë ja'co cui'ne më yo'je tsi më'ëni soiyë, hue'sepi.”

³³ Cajëna, sehuouña:

“¿Ne a'ni, yë'ë ja'co, cui'ne yë'ë yo'je tsi?”

³⁴ Jaje cani i quë'ro ducohua'ire seña tējijani caëña:

“Iñore pa'iyë, ja'coje pa'iohua'i cui'ne yë'ë yo'je tsije pa'iohua'i.

³⁵ Si'aye Maija'quë yëyete yo'ocohua'ipi yë'ë yo'jei cui'ne yë'ë yo'jeo cui'ne yë'ë ja'cohua'i pa'iyë.”

4

Taquë Yo'ose'eje Pa'ye Quëase'e

(Mt 13.1-9; Lc 8.4-8)

¹ Tijupë Jesús jaira tē'tēpapi ye'ya huëouna, jai pai i quë'rona tsi'si dateña. Jai pairepa tsi'si daijëna, Jesús ña jujani iti maca jaira huahua yona aya mëni ja'ruña, paise'e mejahuëre pa'ijëna.

² Ja maca yureta'a jaiye ye'yaëña, pai yo'oyeje pa'ye ñeje caquë.

³ “Asajë'ë, iyere, taquë sani tase'ere.

⁴ Jaje sani taquëna, yequë capi ma'ana tomeipi. Tomeina, pi'api dani peo hue'ña ocue saopi.

⁵ Yequë capi quëna yejana tomeo. Tomeni esa mëapi, pea yeja do'ire.

⁶ Jaje mëacota'are ësëpi ëo hueapi, tsita mema'coni.

⁷ Yequepi tomeipi, miu pisi quë'rona. Jaje pa'ina, miu pisipi te'e ai de'oni hue hueapi. Jaje yo'oni quëima'o paco'ë, tase'e.

⁸ Yeque cāpi de'o yejana tōmepi. Tōmeni mēani jaiye de'oye quēji'i. Iti cā yeque ñēapi quēji'i, treinta cā, yequepi sesenta cā cui'ne yequepi cien cā quēji'i."

⁹ Casi jeteyo'je caēña, jaohua'ire:
"Cajoro hue'ecohua'i pani, asajē'ē."

Me Ne Jañere Pai Ñañena Coni Quēaē'ni
(Mt 13.10-17; Lc 8.9-10)

¹⁰ Quēa tējisi jeteyo'je Jesús te'i pēaēña. Pēaēna, ñani i quēno maca i ye'yacohua'i ja're coni pa'icohua'ipi seteña: ¿Iohua'i ñañena coni ique yo'oyere quēaē'ni, jaje?

¹¹ Cajēna, iipi sehuouña. Sejēna, Jesupi caēña:

"Mēsarute Maija'quēpi tañe asaye isipi, yahuese'ere ma'tēmo te'te ayere. Jaje pa'iquēta'are jaro tiro pa'icohua'ire cato iohua'i ñañe ayepi coni caquē quēaye pa'iji.

¹² Jaohua'ipi ñajēta'a ñañe pajajē caquē. Cui'ne asajēta'a ti jare caji cuasama'cohua'ipi pa'ijajē caquē, cui'ne asani ponēma'pēna iohua'i co'aye yo'ose'e sai de'huacaiye peojaquē caquē quēayē."

Taquē Yo'oyeje Pa'ye Quēaye
(Mt 13.18-23; Lc 8.11-15)

¹³ Caēña, yequeje:

"¿Mēsaru iye quēase'e asa tñ'añe pañe? ¿Jaje pani me yeque cui'ne pa'ye quēato asa tñ'aja'cohua'i a'ni?

¹⁴ Maija'quē coca quēaquē api, iti cā tañeje pa'i. Maija'quē coca'ē, iti cā.

¹⁵ Ma'ana iti tomesese'je pa'iohua'i pa'iyē, yecohua'i. Jaje pa'iohua'ipi Maija'quē coca asayē. Asarena, huatipi dani, peo hue'ña iohua'i asase'ere nejoñere quēaji.

¹⁶ Quēna yejana tase'je pa'iohua'i a'ē, yecohua'i. Jaje pa'iohua'ipi ai yējē asani sihuajē de'huayē, Maija'quē coca.

¹⁷ Jaje asasicohua'ita'a quēcoma'pē ai yo'oyepi pa'ina, panita'a de'o coca do'ire paipi sañope yo'ojēna, yo'o jujani jeoñere quēaji.

¹⁸ Yecohua'ipi miu pisi quē'rona taēna mēañeje pa'iohua'ipi de'o coca asayē.

¹⁹ Asasicohua'ita'a iye yeja co'amañare ai cuasajē jaiye co'amaña pa'ēayepi cosoquēna, coa si'a co'amaña yē huesēni yo'ojē Maija'quē cocare nejoñe a'ē. Jaje yo'ocohua'i quēiñeje pa'ye de'oye pa'iyere iño tñ'añe peoji.

²⁰ Yecohua'ipi de'o coca asani ti de'huacohua'i pa'iyē. Jaohua'ipi jaiye quēiñeje pa'iohua'i pa'iyē, de'o yejaje pa'iohua'i. Yecohua'ipi treinta cā quēise'je pa'iohua'i pa'iyē. Yecohua'ipi sesenta cā quēise'je pa'iohua'i pa'iyē. Cui'ne yecohua'ipi cien cā quēise'je pa'iohua'i pa'iyē."

Toa Tsēo Pē Yo'oye Ayepi Ye'yaye
(Lc 8.16-18)

²¹ Caēña, cui'ne:

"¿Toa tsēo pēre dani mahuē huē'ehuēna nēcocohua'i a'ni panita'a cai saihuē huē'ehuēna nēcocohua'i a'ni? Pani, toa tsēo pē cato si'a hue'ña miaja'coni tñare pana nēcoye pa'iji.

²² Yahuese'e pa'ise'epi si'aye tñ'a jañese'e a'ē cui'ne pai ñama'pē pa'ijajē cajē yo'ose'ere si'aohua'i, asase'e pa'ija'coa.

²³ Mēsarupi cajoro hue'ecohua'i sēte asa tñ'ajē'ē."

²⁴ Caēna, cui'ne:

“De'hua mēsaru asase'ere yo'ojë'ë. Mēsaru yecohua'ire cuēcueni isiyeje pa'ye mēsaruteje Diusupi cuēcueni isija'quë api. Mēsaruni jerepa isija'quë api, iti asacohua'ini.

²⁵ Jaje pa'ina, paquëni jerepa isiye pa'iji. Cui'ne peoquëni jerepa a'ri maña i payeque jioye pa'iji.”

Tase'e Mëañe Ayepi Quëaye

²⁶ Jesupi capi, cui'ne:

“Maija'quë cuañe te'te cato yejana iti care taëna, iose'e mëañeje pa'ye a'ë.

²⁷ Jaje pa'ina, ta tējisi jeteyo'je sani iti tasiquë caiji. Cani tējini na'iquëna, huëji. Jaje cui'ne mu'seña cui'ne ñamije tēto saiji. Yo'oquëna, tasi ca cato tsatani mëa huëoji. Jaje yo'oquëna, iti tasiquë cato huesëquë pa'iji, io yo'oye.

²⁸ Yejase'e ai de'oye necaina, mëaji. Du'ru macarepa iti ñë macapi mëaji. Jeteyo'je iti tsa'ña neji. Jeteyo'je iti ca yureta'a neji, iti tsa'ñana timë ja'ñe.

²⁹ Iti ca ya'ji tējisi maca iti ca tēasi'i caquë etaquë api. Jaje yo'oyeje pa'ye a'ë, Maija'quë te'te aye.”

Mostaza Ca Ayepi Ye'yaye

(Mt 13.31-32; Lc 13.18-19)

³⁰ Yequeje caëña, Jesús:

“¿Iqueje pa'ye a'ni, Maija'quë te'te aye, panita'a iquena coni caquë quëara'ye iohua'i asa ja'ñe?

³¹ Mostaza care yejana tañeje pa'ye a'ë. Ja ca cato si'a soquë ca maña seña maca ai a'ri ca'ë.

³² Jaje pa'iquëta'are tasicopi ai de'osico pani si'a soquë ñëa maña jerepa jaico ai de'ocoa. Jaje pa'ioipi jai soquë capëa pa'iona, pi'aje iona daijë pëa huajëjë pa'icohua'i a'ë, ja'o huë'ehuëna.”

³³ Jaje Jesús ye'yapi, Maija'quë coca. Jaiye iohua'i ñaño ayepi caquë iohua'i a'jiñe asa ti'añeque quëapi.

³⁴ Iohua'i ñaño ayepi caquë si'anë quëaëña. Coa peoye quëaye paëña. Jaje pa'iquëta'are i ye'yacohua'ise'ere si'aye i quëase'ere jare cayë caquë nuñerepa quëaëña, te'ohua'ire.

Jesupi Tuture Cui'ne To'añere Cuañeñe

(Mt 8.23-27; Lc 8.22-25)

³⁵ Iti mu'se na'iquëna, ire ye'yecohua'ire caëña:

“Je të'huina jeñu'u.”

³⁶ Caëna, ja maca Jesús yohuëre pa'ina, paire jeoni sateña, Jesús ja're. Saijëna, cui'ne yequë yohuëja'a coni sateña.

³⁷ Saijëna, ai tutu huëouña. Jairapi ai to'aquë yohuëna ocopi timëoña.

³⁸ Timëquëna, Jesuta'a sëtipe quë'rore coa ui caquëña, i siopë tēo pacona tēo paquë. Caina, jaohua'ipi dani sētoni careña:

“Ye'yaquë, mai ne huesëyë.”

³⁹ Cajëna, huëni tuture cuañeña. Cui'ne jairare caëña.

“Yo'oma'o pa'ijë'ë.”

Caquëna, tutupi jo'cua jeo nëquëña. Cui'ne jairaje tsiña de'huaje pa'io de'oña.

⁴⁰ Ja maca jaohua'ire caëña:

“¿Me yo'ojë ca'raye'ni? ¿Maija'quëpi ñacaiji, cuasa ma'ñe?”

⁴¹ Caquëna, ire ye'yecohua'ipi ña quëquëni careña:

“¿Iqueire papi, iquë ja jerepa tuture cui'ne jairate cuañequë'ni, cui'ne sehuoco?”

5

Huati Quë'ire Gadara Aquëre Quëaye
(Mt 8.28-34; Lc 8.26-39)

- ¹ Jaira je të'huina tì'areña, Gadara quë'rona.
- ² Yohuëpi Jesús ja'a tumaquëna, ju'isicohua'ire ta hue'ñapi te'i ëmë huati quë'ipi sañope daquëña.
- ³ Huati quë'i cato, ju'icohua'ire ta hue'ñare pa'iquë paquëña, quëna meapi hueñu'u cajëta'a hueñe peoquëpi.
- ⁴ Jëña nëcañoa cõni jaiye huëtoje ipi naë tëte jeaëña. I jerepa tutu neñe peouña.
- ⁵ Ñami, mu'se ju'isicohua'ire ta hue'ñare ai cutihuëre pa'i cuiquë quëna pëapi co'ye huai yo'oquë paquëña.
- ⁶ So'opi Jesure ñani huë'huëni Jesús nëca macana tì'ani Jesús më'ëpi jerepa tutu paquë cani do're ja'ruña.
- ⁷⁻⁸ Do're ja'runa Jesupi caëña, huatire:
“Iye ëmëre etajë'ë.”
Caquëna, ai tutu caquë sequëña:
“Jesús, Diusu ti ëjaërepa mamaquë ai yo'oyete yë'ëre isima'ë pa'ijë'ë.”
- ⁹ Seina, Jesupi jaëte caëña:
“¿Ique mami a'ni?”
Caquëna, sehuouña:
“Yë'ë mami cato jai pai a'ë.”
- ¹⁰ Cani Jesure ai sequëña:
“Iye huatiohua'ire yequë hue'ñana jëjo saoma'ë, iñore pa'ijajë.”
- ¹¹ Caquëna, ja'yere jai sese dohuë cuti perepëre aijë pa'ijëna,
- ¹² Huatiohua'ipi asani setëña:
“Sese quë'rona jëjo saojë'ë. Yëquëre jaohua'ina cacañu'u.”
- ¹³ Careña, de'oji saijë'ë caëna, etani sani sesena cacareña. Cacarena, si'a dos mil sese huë'huëjë jai hua'que të'tëpapi tomejë jairana dutu juteña.
- ¹⁴ Jutena, sesere ñacaicohua'ipi ñani huë'huëni pai daripëna si'aye quëareña, iti yo'ose'e. Quëarena, paipi asani dateña.
- ¹⁵ Jesús pa'i hue'ñana tì'ani ñajëna, huati quë'i pa'isiquëpi caña suñasiquëpi de'o cocare caquë ñuquëña. Ñu'ina, ite ñani si'aohua'i ca'rareña.
- ¹⁶ Ca'rajëna, sese ñacaicohua'ipi Jesús yo'ose'ere quëareña, huati quë'ire yo'ose'e cui'ne sesere yo'ose'e cõni.
- ¹⁷ Jaje quëajëna, asani Jesure saijë'ë, iño pa'ima'ë cajë, se huëoreña.
- ¹⁸ Carena, Jesupi yohuëna aya mëni sai huëoquëna, huati quë'i pa'isiquëpi ai sequëña, Jesure më'ë ja're cõni sani pasi'i caquë.
- ¹⁹ Caquëna, Jesupi pani sehuouña:
“Më'ë huë'ena saijë'ë. Sani më'ë cajeohua'ire quëajë'ë, më'ë ëjaëpi oi ñani necaise'ere.”
- ²⁰ Caëna, saquëña. Sani si'a jëña daripëa quëa huëouña. Ire Jesús necaise'ere quëaquëna, asani ai de'oye yo'ose'e pa'iji, careña.
- Ju'icopi Jairo Mamaco Jesús Ca'core Patoye*
(Mt 9.18-26; Lc 8.40-56)
- ²¹ Jesupi yohuëja'a cui'naëpi yequë te'tena je'esi maca jai pai tsi'si dateña. Jaje yo'ojëna, jaira të'tëpare pa'ina.
- ²² Ja maca pai tsi'si hue'ña cuañequëpi Jesús pa'i hue'ñana Jairo hue'equëpi ite ñani do're ja'runi,
- ²³ caëña:
“Yë'ë mamacopi juni huesëco. Sani më'ë jëtëpi pato co'yacaijë'ë.”

24 Seina, Jesupi i ja're coní saquëña. Saina, jai paí cui'ne sateña. Jaje pa'ijë ite qui'i huesoreña.

25 Jaje jai paí pa'i hue'ñare te'o nomio doce ometëca ju'ico pacoña. Si'anë tsie cajequëna, ai yo'oco pacoña.

26 Iote si'a jujucohua'i yo'o jujajëna, ai yo'oco pa'ico pacoña. Si'aye io paye juju do'ina sai saosico pacoña. Si'aye ja coñe paëña, iote. Coa ai jerepa ai yo'oco pacoña, co'yaye peoyerepa.

27 Jaje pa'ioپی Jesús cayere cajëna, asani dani jeteyo'jeja'a i ju'i çana patoña.

28 Coa i ju'i çana patoni co'yasico pa'ija'coa'ë, caco.

29 Pato macarepa tsie cajeye jeouña. Ja maca asaoña, tsoe io capë co'yasico pa'ie.

30 Jaje yo'osi maca Jesupi asaëña, i tutupi ju'icore jujuse'e. Jaje pa'ina, co'ye ponëni paire ñani caëña:

“¿Nepi yë'ë ju'i çana patore'ni?”

31 Caquëna, i ye'yacohua'ipi careña:

“Tsoe më'ëpi paí qui'iyerepa pa'ie ñaquëta'a, ¿nepi patore'ni sequë'ni?”

32 Jaje catoje Jesús cato si'a hue'ña ponëquë ñaëña, nepi patore'ni caquë.

33 Ñaquëna, ti co'yasicopi asani ca'raco tsasico dani i nëca hue'ñana tani io yo'ose'e nuñerepa quëaonia.

34 Quëacona, Jesús jaore caëña:

“Huau maca yë'ëre cuasase'epi ne co'yahuë. Señaco saijë'ë. Iye ju'iñe ti ne co'yahuë, më'ëre.”

35 Ja caquëna, yecohua'ipi dateña, paí tsi'si huë'e cuañequë huë'epi. Dani Jairore careña:

“Më'ë mamaco tsoe ju'isico paco'ë. Ye'yaquëre jerepa josa cama'ë pa'ijë'ë.”

36 Caquëna, Jesupi asasiquëta'a asa ma'ñeje pa'ipi tsi'si huë'e cuañequëre caëña:

“Ca'rama'pë pa'ijë'ë. Maija'quëpi necaiquë api cuasajë'ë.”

37 Jesupi saina, Pedro coní Jacobo coní cui'ne Jacobo yo'jei Juan coní sateña. Yecohua'i coní saiye ëseiña.

38 Tsi'si huë'e cuañequë huë'ena ti'ani ai yo'oye ñaëña, paipi ai cuijë oijëna.

39 Jaje oijëna, huë'e cacani jaohua'ire caëña:

“¿Me neni mësarú ai yo'ojë cajë cui'ne ai oiye'ni? I mamaco ju'ima'o paco'ë. Coa caico.”

40 Caquëna, jaohua'ipi ire soreña. Sojëna, Jesús si'aohua'ire hue'sena eto saouña. Coa pëca ja'quëpi cui'ne pëca ja'copi coní ju'isico pa'i hue'ñana cacareña.

41 Cacani ju'isico jëtëna tseani iote caëña:

“Talita cumi.” Mai coca cato “tsihua'o huëijë'ë” caye a'ë.

42 Jaje ca macarepa doce ometëca pacopi tsihua'o huëni cucoña. Jaje cu'iona, ñani de'oquëre papi yo'oji cuasareña.

43 Jaje jujusiquëta'a ai ëseiña, yecohua'ire quëaye pajë'ë caquë. Tsihua'ore sani aore aojë'ë, caëña.

6

Jesús Pa'ie, Nazaret Daripëre

(Mt 13.53-58; Lc 4.16-30)

1 Jaropi etani i quë'rona co'iña, ire ye'yecohua'i ja're coní.

2 Huajë mu'se ti'asi maca paí tsi'si huë'ena ye'ya huëouña. Ye'yaquëna, i paipi ai de'oyerepa ye'yaquë'ni cuasareña. Jaje cuasajë careña:

“¿Jerona iquë jerepa si'aye ye'yei'ni? ¿Iquerepa ta'ñe ye'yaye a'ni, cui'ne nepi ite pai yo'o ti'a ma'ñe yo'o ja'ñe isire'ni?

³ Iquë cato mai ñaquë api, María mamaquë api, huë'ña de'huaquë api, Jacobo, José, Judas cui'ne Simón maja'yë api, cui'ne i yo'jeohua'ije mai ja're con pa'iyë, iñore.”

Jaje cajë i caye asaye coereña.

⁴ Jaje cajëna, Jesupi jaohua'ire caëña:

“Si'a huë'ña yecohua'i cato Maija'quëre quëacaiquëre yëcohua'i a'ë. Jaje pa'iquëta'are i yeja acohua'ipi cui'ne i cajeohua'ipi cui'ne i huë'e acohua'ipi coeyë.”

⁵ Jarona airepa pai yo'o ti'a ma'ñe yo'oye paëña, paipi ite asaye coe do'ire. Jaje pa'ina, coa ju'icohua'i mañase'ere pato co'yaquë a'ri pai mañare jujuña.

⁶ Jaje pa'ina, nequë api cuasama'pëna, ñani me yo'ojë jaje pa'iyë'ni cuasaëña. Ja jeteyo'je yeque huë'ñana sani cu'i ye'yarojaquëña.

Jesupi I Ye'yacohua'ire Jëjo Saoye

(Mt 10.5-15; Lc 9.1-6)

⁷ I ye'yacohua'ire doce pa'iohua'ire soini, huatire eto saoja'a tutu isini cayaohua'ise'ere jëjo saouña.

⁸ Jëjo saquë cuañeiña:

“Sama'pë pa'ijë'ë, ao tupë, curiquëje. Coa topë macase'e sajë'ë.

⁹ Cui'ne zapato cui'ne camisa sajë'ë, yeque suña ja'ñe sama'pë.”

¹⁰ Cui'ne caëña, jaohua'ire:

“Huë'ena cacasicohua'i pani iti macana pëajë'ë, ja daripë quëa tējini sai macaja'a.

¹¹ Cui'ne yequë huë'ñapi mësarute coecohua'i pa'ito, panita'a asaye coecohua'i pa'ito mësar quëo ya'o tsa'cuse'ere ti'to toni eta saijë'ë. Jaje yo'ojë iñoñe pa'iji, iohua'ire sañope yo'oye. Nuñerepa cayë, pai ñape yo'ose'e ña mu'se ti'aëna, jaohua'ire ai co'ayerepa sañe pa'iji, mësarute ësesicohua'ire. Sodoma cui'ne Gomorra yeja paire cato a'ri ja'ye sañe paji'i.”

¹² Jaje jëjo saosicohua'ipi huajëye pa'iyena ponëñe pa'iji cajë quëareña, paire.

¹³ Cui'ne huatiahua'ireje eto saoreña. Ju'icohua'ire hui'yapepi nejëna, co'yareña, jai pai.

Juan Oco Doquë Ju'iñe

(Mt 14.1-12; Lc 9.7-9)

¹⁴ Ja maca romano pai ëjaë Herodesje asaëña, si'a pai Jesús yo'oye asajëna. Jaje asani Herodespi caëña:

“Juan oco doquëpi huëji'i. Jaje pa'ina, tutu paquë yo'oji.”

¹⁵ Yecohua'ipi careña:

“Tsoe aquë Maija'quëre quëacaiquë Elíaspi.”

Cui'ne yecohua'ipi careña:

“Tsoe huë'ña Maija'quëre quëacaicohua'i pa'ise'eje pa'i api.”

¹⁶ Jare Herodespi asani caëña:

“Jaë cato Juanpi yë'ë cuañeina, siopë tëto tëasiquë api. Jaëpi ju'isiquëpi huëni yo'oji.”

¹⁷ Herodes cato Juanre tseani quëna meapi huëni co'acohua'ire co huë'ñana co'aji'i, Herodías do'ire. Herodías cato yo'jei Felipe nëjo paco'ë. Jaje pa'ioni Herodespi yo'jei nëjore jioni i nëjore nepi.

¹⁸ Jaje yo'oquëna, Juanpi caëña, Herodesre:

“Më'ë yo'jei nëjoni jioni paye co'aji.”

19 Jaje caquëna, Herodíaspi Juanre ai coeco pacoña. Jaje pa'ina, huani jeosi'i cacota'a huani jeoñe tì'añe pañoña.

20 Herodespi ìte Juanre nuñerepa de'oquë api caquë ca'raëña. Jaje pa'ina, ìpi huani jeoñe ësequëna, pañoña. Ì caye si'aye asama'quëta'a Herodes cato ì caye yë asaquë paquëña.

21 Jaje pa'iquëta'are Herodías tì'aoña, ìo huani jeoñe oise'e. Herodespi ìte coasi mu'se tì'aëna, paì ëjaohua'ire, soldado ëjaohua'ire, cui'ne Galilea ëjaohua'ire soini ao aì maca.

22 Herodías mamacopi cacani de'oyerepa pairacona, ñani ai sihuareña, si'aohua'i ìti ñacohua'i. Jaje pa'ina, Herodes sihuaquë caëña, nomi tsjore:

“Më'ë yëyere sejë'ë. Ìsisi'i, më'ëre.”

23 Cui'ne caëña, care payë. Coa caye pañë. Si'a co'amaña më'ë sese'e ìsiye pa'iji. Yë'ë cuañeñe jopore paja'a ìsinije ìsiyë, caëña.

24 Jaje caëna, asani sani pëca ja'core seçoña:

“¿Iquere seja'coa'ni, ìte?”

Cacona, ìopi caoña:

“Sejë'ë, Juan oco doquë sïopëre.”

25 Jaje quëaona, asani paì ëjaë pa'i hue'ñana sani caoña:

“Yurepi Juan oco doquë sïopëre quëna de'huana ayasiconi ìsijë'ë.”

26 Jare paì ëjaëpi asani ai co'a juquëña. Jaje pa'iquëta'are tsoe ca huesosiquë sëte pañë caye peouña, cui'ne ì soisicohua'ijë asasi do'ire.

27 Ja do'ire jare ìti macapi te'e soldadore jëjo saouña, Juan sïopë quërëjajaja'quëre.

28 Caëna, soldadopì sani Juanre huani jeoni sïopë yëto tëani quëna de'huana ayani dani ìsiña. Ìsina, Herodespi nomi tsjona ìsina, jaopi pëca ja'core ìsio.

29 Ja yo'ose'ere asani Juanre ye'yecohua'ipi dani Juan capë maca sani ta jeoreña.

Cinco Mil Ëmëohua'ire Aoñe

(Mt 14.13-21; Lc 9.10-17; Jn 6.1-14)

30 Ja jeteyo'je doce paire jëjo saosicohua'ipi co'ini tsi'sini Jesure quëareña, ìohua'i yo'ose'ere, cui'ne ìohua'i ye'yase'ere.

31 Quëajëna, Jesupi caëña, jaohua'ire:

“Daijë'ë. Sani paì peo hue'ñana pëa huajëñu'u.”

Ao aìñeque peoyerepa paì tsi'si ja'ñere asaquë capi.

32 Jaje caëna, saë'ë, yohuëja'a ìohua'ise'e paì peo hue'ñana.

33 Jaje saijëta'are jai paì ñareña, ì saiyë. Jaje ñani Jesupi saiji canì huë'huëjë, ì sai hue'ñana si'a daripëa pa'icohua'i sateña. Ja tì'ama'në du'ru tì'areña, paìpi.

34 Jaje yo'ojëna, Jesupi yohuëpi tumanì paì mañare teaye oi ñaëña, yëi ñama ñacaiquëre peocohua'ijë pa'ìohua'i mañapi. Pa'ijë yo'ojëna, ñani jaiye ìohua'ire ye'ya huëouña.

35 Ai na'i huesëquëna, ñani ì ye'yacohua'ipi ìte careña:

“Tsoe na'iji, ìño paì peo hue'ña'ë.”

36 Jëjo saojë'ë, sani paì pa'i hue'ñana ao maña hueroni aijajë. Ìño cato peoyë, ìohua'ire aoñe.”

37 Cajëna, Jesupi sehuouña ìohua'ire:

“Mësarupi aojë'ë.”

Caquëna, ìohua'ipi careña:

“¿Jaje pa'ito yëquëpi sani veinte mil të'ña do'ire papi pan hueroni aojë?”

38 Cajëna, Jesupi caëña:

“¿Je so pan paye'ni, ìño? Sani ñajë'ë.” Caquëna, careña:

“Pa'iji, cinco pan cui'ne caya tsiaya hua'i.”

³⁹ Cajëna, Jesupi cuañeña, paire. Jaje pa'ito si'aohua'i tayahuëna ja'rujë'ë, caëña.

⁴⁰ Caëna, cien paise'e cui'ne cincuenta pai de'o tsëcapëa ja'rureña.

⁴¹ Ja maca Jesupi cinco pan cui'ne caya tsiaya hua'ire ini ma'tëmona ñaquë de'oji caquë Maija'quëre pëpani, panre i ye'yacohua'ina isiña. Isiquëna, jaohua'ipi paire se isicateña.

⁴² Ja maca si'aohua'i ani sihuacohua'i pateña.

⁴³ Ani tëjisi jeteyo'je ani jujase'ere tsì'soreña, doce do'rohuëa hua'ina cojë.

⁴⁴ Ja pan aisicohua'i cato cinco mil ëmëohua'i pateña.

Oco Da'ca Ëmëje'aja'a Cu'iyë
(Mt 14.22-27; Jn 6.16-21)

⁴⁵ Ja jeteyo'je Jesús i ye'yacohua'ire capi, du'ru saijë'ë, yohuëja'a Bet-saidana. Yë'ëse'e paire saiyë caquë pëpa tëjini sasi'i, caëña.

⁴⁶ Saiyë, caquë pëpa tëjini ai cutihuëna Maija'quëre casi'i caquë saquëña.

⁴⁷ Ñami de'osi maca Jesús te'i yejare pa'ina, yohuë saisicohua'i cato jaira jopore pateña.

⁴⁸ Jaropi pa'i i ye'yacohua' ai yo'ojë co'mejëna, ñaëña, tutupi sañope tutuquëna. Je'në ñata tome maca Jesupi oco da'ca ëmëje'aja'a nëcaquë saquëña, i ye'yacohua' quë'rona. Coa sa tëto sasi'quë saiyëje pa'ye saquëña.

⁴⁹ Oco da'ca ëmëje'aja'a nëcaquë saina, ñani huati pa'ima'co cuasajë quëquëni cuihuë.

⁵⁰ Si'aohua' i ñani quëquëni cuijëna, ipi capi, jaohua'ire:

“Ai yo'ojë cama'pë yë'ë a'ë. Ca'rama'pë pa'ijë'ë.”

⁵¹ Jaje cani iohua' pa'i yohuëna aya mëina, tutupi jeouna, ja maca merepa jaje yo'oquë'ni cuasajë ñareña, i yo'ose'e.

⁵² A'ri maña pan pa'ise'ere jaiye neni paire aose'ere cuasaye pareña, iohua' i joyo jëa do'ire. Jaje pa'ina, ai cuasareña.

Genesaret Ju'icohua'ire Jujuyë
(Mt 14.34-36)

⁵³ Jeni tì'areña, Genesaret yejana. Jarona iohua' i yohuë sëa huahuoreña.

⁵⁴ Yohuëpi sa tumasi maca Jesu api cajë ñareña.

⁵⁵ Ñani ja maca si'a huë'ña cu'ijë ju'icohua'ire da huëoreña, cai saihuëre uijëna, Jesús quë'rona.

⁵⁶ A'ri dari mañana saina, pai daripëana saina, tsio huë'ñana saina, ju'icohua'ire i sai ma'añana oereña, jujucaijaquë cajë. Jesure ai seteña, më'ë ju' i cana patoni ju'icohua' i co'yajajë cajë. Si'aohua' i ju' i ca patocohua' i co'yareña.

7

Paire Co'aye Neñë
(Mt 15.1-20)

¹ Jesús quë'rona Fariseo pai cui'ne cuañese'e ye'yacohua' i tsio dateña, Jerusalénp i daisicohua'ipi.

² Jaje daisicohua'ipi ñajëna, Jesús ye'yacohua'ipi jëña tsoama'pë aë'ë. Jaje tsoama'cohua'ipi aijëna, ñani cue'cuehuë, si' si jëñapi ainë cajë.

³ Jaohua' i cato ja yë'ta'a ao aima'në jëña tsoajë'ë. Aipë case'ere yo'ocohua' i paë'ë.

⁴ Jaje pa'iohua'ipi ao huero huë'ñapi co'ini ai jëña tsoacohua' i pateña. Cui'ne jaiye yeque yo'ocohua' i pateña, iohua' i aipë yo'oye, ucu duruhuëa tsoaye, quëna ne'ña tsoaye, cãisi saihuë tsoaye, yo'ocohua' i pateña.

⁵ Jaje yo'ocohua'ipi fariseo paí cui'ne cuañese'e ye'yacohua'ipi seteña, Jesure ñeje:

“¿Me yo'ojë mëlë ye'yacohua'i jëña tsoajë'e ja yë'ta'a aima'në case'e yo'oma'pë, si'si jëñapi aïne'ni?”

⁶ Jaje cajëna, Jesupi capi, jaohua'ire:

“Nuñerepa jaje mësaru coa cacohua'i pa'ijëna, asaquë co'aji Maija'quëre quëacaiquë Isaías ñeje caquë toyapi:

Icohua'i cato yë'ëre coa yë'opose'e oiyë cayë.

Jaje pa'iquëta'are iohua'i joñoapi yë'ëre oiye pañë.

⁷ Iohua'i yë'ëre señë cajë yo'oye do'i peoye a'ë.

Coa païse'e cuañese'ere ye'yajë yo'o do'ire.

⁸ ¿Me yo'ojë mësaru Maija'quë cuañese'ere yo'oma'pë yequere coa paí cuañese'ere yo'oye'ni? ¿Ucu duruhuëare tsoaye, quëna ne'ña tsoayerere cui'ne jaiye jaje pa'ye yequeje yo'oye'ni?”

⁹ Caëña, Jesús yequeje:

“Mësaru aiohua'i case'ere yo'oñu'u cajë Maija'quë cuañese'ere tirona jeoni yo'oyë, mësaru.

¹⁰ Moisés cato capi: ‘Mëlë ja'core cui'ne më ja'quëre de'oye oi sañope cama'ë pa'ijë'ë. Pëca ja'core cui'ne pëca ja'quëre sañope co'aye caquëre cato huani jeoñe pa'iji.’

¹¹ Jaje case'e pa'iquëta'are mësaru cayë pa'iji: ‘Ja'quëre cui'ne ja'core co'aiye pañë. Si'aye yë'ë paye Maija'quëna isihuë.’

¹² Jaje mësaru cani cayë, ja'core cui'ne ja'quëre co'aiye peoji, cajë.

¹³ Jaje mësaru yo'ojë Maija'quë cuañese'ere pare jeocoyë, paí case'ere yecohua'ina se ye'yajë. Jaje pa'ye yequeje jaiye yo'oyë, mësaru.”

¹⁴ Tijupë Jesús soini capi, païre:

“Asajë'ë, si'a paí. Coa tayo asama'pë de'huajë'ë.

¹⁵ Si'aye ëmëje'epi se cacaye cato païre co'aye ne ma'ñe a'ë. Sa'nahuë joyopi co'aye etaye a'ë, païre co'aye si'si neñe.

¹⁶ Cajoro pacohua'i sëte asajë'ë.”

¹⁷ Jaje casi jeteyo'je païre jeoni huë'ena Jesús cacasi maca i ye'yacohua'ipi ja case'ere quëajë'ë cajë seteña.

¹⁸ Sejëna, caëña:

“¿Jaje pa'ito mësaruje asa ti'añe pare? Mësarupi asahuë, si'aye ëmëje'epi cacase'e cato païre co'aye neñe peoji.

¹⁹ Ao cato joyona saiye paí. Coa ai ëtatu'una saise'epi jeteyo'je eta saiji.

²⁰ Cui'ne paí joyopi etaye a'ë, co'aye neñe.

²¹ Sa'nahuë joyore cayë jaropi etaji, si'aye co'aye cuasaye: yecohua'ini nomiohua'ire, ëmëre yo'oye, païre huani jeoñe,

²² co'amaña imañe, yecohua'i co'amañare pa ëaye ñañe, si'aye co'ayere yëye, cosojë yo'oye co'ayena sëo measicohua'i pa'iye, yecohua'i payere ëa ñajë pëiñe, yequëna co'a coca ca ma'ñere se quëaye, jerepa pa'i a'ë cuasaye, cui'ne yecohua'i pa'iye cuasacaima'pë coa josa yo'orojaiñe.

²³ Si'aye iye joyo sa'nahuëpi etaji. Japi païre si'si neñe a'ë.”

Yequë Yeja Acopi Jesure Sehuoye

(Mt 15.21-28)

²⁴ Jaropi Jesús Tiro cui'ne Sidón yejana saji'i, huë'ena cacani païje huesëjajë yë'ëre caquë. Yo'oquëta'are catiye peopi.

²⁵ Ja do'ire tsoe Jesu api asaco, huati quë'io pëca ja'copi i quë'rona dani do're ja'runi seco'ë, huatire eto saocaijë'ë, yë'ë mamacore pa'icore.

²⁶ Jao cato Sirofenicia paio paco'ë, yequë yeja aco.

27 Jaje cacona, Jesupi capi, iote:

“Mamajëpi du'ru aijajë, co'aji, mamajë aĩñere sioni jo'ya yaina isiye.”

28 Caquëna, iopi sehuoña:

“Jaje pa'ijë'ë, Èjaë. Jaje pa'iquëta'are jo'ya yaijë aicohua'i a'ë, mamajë aijë ne tō ne'ña mañaje.”

29 Cacona, Jesupi caëña:

“De'oyerepa më'ë cayë, tsoe më'ë mamacore huati eta saji'i, señaco saijë'ë, de'oji.”

30 Caëna, huë'e tĩ'ani ñacona, cai saihuë uicopi mamaco tsoe huatire peocopi de'oye pacoña.

Jesupi Asama'quëre Jujuye

31 Jesús Tiro yejapi etani Sidón yeja sa tēto sani cui'ne Decápolis daripëaje tēto sani Galilea jaira tĩ'aëña.

32 Jarote pa'ina, asama'quëpi cui'ne hua'hua coca caquëni dareña. Dani pato co'yacaijë'ë, cajë seteña.

33 Sejëna, Jesupi pai peo te'tena sani moñopi cajorona saquëña. Sa'i copi i moñona tse'seni tsemeñoje papiña.

34 Papiquë ma'tëmona ñaquë ai yë'eni caëña:

“¡Efata!” Jaje cani capi, Hui'yojë'ë.

35 Ja maca tsoe cajoro hui'yopi. Ja maca de'oye coca caquë paquëña.

36 Jaje yo'oni capi, jaohua'ire, yecohua'ire quëama'pë. Jaje caëna, coa jerepa quëareña.

37 Quëarena, de'oyerepa yo'oquë'ni cuasajë careña:

“Si'aye de'oye yo'oji. Yo'oquëna, asama'cohua'ijë asacohua'i de'oyë, cama'cohua'ijë cayë.”

8

Jesupi Cuatro Mil Paire Aõe

(Mt 15.32-39)

1 Jare ja mu'se jai pai tsi'sireña, tsi'sisicohua'ipi aĩñe peoreña. Peojëna, Jesupi i ye'yacohua'ire soini caëña:

2 “Teaye pai mañare ñañë, yë'ë ja're tsoe tres mu'seña aĩñe peocohua'ipi pa'ijëna.

3 Jaje aima'cohua'ini jëjo saquë pa'ito jopo ma'ana dahuëra ju'ija'cohua'i pa'ini, yecohua'ipi so'opi daisicohua'ipi pa'iyë.”

4 Caquëna, i ye'yacohua'ipi careña:

“¿Me iño cato hueroni aõe'ni, pajë peo hue'ña?”

5 Cajëna, Jesupi sequëña:

“¿Je so pan paye'ni, mësarü?”

Seina, careña:

“Siete pan payë.”

6 Cajëna, asani paire cuañeiña, tayahuëna ja'rujë'ë caquë. Ja maca siete pan ini Maija'quëre de'oji caquë pëpani. Ja jeteyo'je i ye'yacohua'ina huahueni isipi. Isina, jaohua'ipi paire se aohuë.

7 Tsiaya hua'ireje pahuë. Pajëna, Jesupi cui'ne jaohua'ireje yo'oni huahueni i ye'yacohua'ina isina, se aohuë.

8 Si'a pai ani sihuacohua'i paë'ë, siete do'rohuëa nëapi, ani jujase'e.

9 Ja aiscohua'i cato cuatro mil paë'ë. Ja maca Jesupi iohua'ire saiyë cani

10 saji'i, i ye'yacohua'i ja're cōni yohuëja'a Dalmanuta yejana.

Pai Yo'o Tì'a Ma'ñere Yo'ojë'ë Cajë Señere
(Mt 16.1-4; Lc 12.54-56)

¹¹ Fariseo paipi dani Jesure sañope careña. Ite neñañu'u cajë seteña, pai yo'o tì'a ma'ñere ma'tëmo ayere ne iñojë'ë cajë.

¹² Sejëna, ai ëja yë'eni caëña:

“¿Me neñu'ju iye pai jaje seña'ni pai yo'o tì'a ma'ñere yo'o iñojë'ë cajë? Care payë, mësarute iñoñeje peoji, te'oreje.”

¹³ Jaje cani jëoni, cui'naëpi yohuëna aya mëni jaira je te'tena saquëña.

Fariseo Pai Co'ayere Neñe
(Mt 16.5-12)

¹⁴ Pan huñeyeni saë'ë, ai ja'ñe peocohua'i, coa te'e panpë maca sahuë. Jaose'e yohuë paquëña.

¹⁵ Pa'ina, Jesupi iohua'ire cuañeña. De'hua ñajë'ë, fariseo pai o'sa cui'ne Herodes pai o'sana co'me huesëye caquë.

¹⁶ Jaje caquëna, i ye'yacohua'ipi sa'ñe careña: pan peocohua'i datena caji.

¹⁷ Jaje cajëna, Jesupi asani caëña, jaohua'ire:

“¿Me yo'ojë pan peoyë, caye'ni? ¿Ja yë'ta'a huesëjë jaje caye? ¿Ai jëa joyore hue'eye, mësarü?”

¹⁸ ¿Cui'ne ti ñama'pë pa'iye, cui'ne asama'pë pa'iye, mësarü cajoropi? ¿Yë'ë ja'rë jaiye pan nese'e cuasaye pañe?

¹⁹ Mësarupi ñasicohua'ita'a cinco panpi cinco mil paire aose'e: ¿ajëna, cui'ne je ja'ye nëaë'ni?”

Caquëna, iohua'ipi sehuoreña:

“Doce do'rohuëa nëapi.”

²⁰ “¿Cui'ne cuatro mil paire siete pan pa'ise'epi aoto je ja'ye nëaë'ni?”

Caquëna, iohua'ipi careña:

“Siete do'rohuëa nëapi.”

²¹ Jaje cajëna, iipi caëña:

“¿Ja yë'ta'a jaje ñasicohua'ita'a cui'ne huesëcuhua'i pa'ijë jaje cuasaye'ni?”

Jesupi Ñama'quëre Jujuye

²² Ja jeteyo'je Betsaidana tì'areña. Tì'asi maca Jesús quë'rona dareña, ñama'quëni jujucijë'ë cajë.

²³ Jaje cajëna, asani ñama'quë jëtëna tseani caji quë pai daripëpi hue'sena etouña. Copi ñaco cana neni ina patoquë, sequëña, iDe'hue ña cuañoquë!

²⁴ Caquëna, ñama'quëpi caëña:

“Ñañë, paire. Ñaquëta'are soquë ñëaje pa'yepi cu'iji.”

²⁵ Jaje caquëna, Jesupi tijupë ñaco cana patoquëna, yureta'a de'oyerepa ñaquë ponëni co'yasi quë paquëña.

²⁶ Ja maca Jesús huë'ena ite jëjo saoquë caëña:

“Pai daripë cacama'ë cui'ne yecohua'ireje quëama'ë pa'ijë'ë.”

Pedropi Jesús Ayere Caye
(Mt 16.13-20; Lc 9.18-21)

²⁷ Ja jeteyo'je Jesús cui'ne i ye'yacohua'i coni Cesarea cui'ne Filipino yeja pai a'ri darina sateña. Saijëna, ma'ana Jesupi sequëña, i ye'yacohua'ire:

“¿Iqueipi yë'ëre caye'ni, pai?”

²⁸ Caquëna, iohua'ipi careña:

“Yecohua'ipi më'ëre cayë, Juan oco doquë api. Yecohua'ipi cayë, Elíaspi. Cui'ne yecohua'ipi Maija'quë jëjo daoquë api cayë.”

²⁹ Ja maca iipi sequëña, iohua'ire: “¿Mësaruta'a iqueipi caye'ni, yë'ëre?”

Caquëna, Pedropi caëña:

“Më'ë cato huasoquë Cristore pa'ë.”

³⁰ Jaje caëna, Jesupi caëña, jaohua'ire:

“Yecohua'ire quëama'pë pa'ijë'ë.”

Jesupi I Ju'ïñere Quëaye

(Mt 16.21-28; Lc 9.22-27)

³¹ Jã maca ye'ya huëoni ye'yaquë caëña. Pai Mamaquë yë'ë ai yo'oye pa'iji. Aiohua'ipi yë'ëre coeja'cohua'i a'ë. Pai ëjaohua'ije coeja'cohua'i a'ë. Cui'ne cuañese'e ye'yacohua'ije yë'ëre coeja'cohua'i a'ë. Jaje coejë yë'ëre huani jëoja'cohua'i a'ë. Jaje huani jëosicohua'ita'are toaso mu'seña pa'i maca huëija'quë a'ë.

³² Iye tiñarepa quëaëña. Quëaquëna, Pedro ite tirona sani caëña. Jaje yo'oto co'aji. Iye cama'ë pa'ijë'ë, ca huëoëña.

³³ Jaje caquëna, Jesús co'ye ponëni i ye'yacohua'ire ñaëña. Ñani Pedrore tutu caëña:

“Huati ëjaë saijë'ë. Iño pa'ima'ë. Më'ë cato Diosu cuasayeje cuasama'quë a'ë. Coa pai cuasayere cuasaquë a'ë.”

³⁴ Jã maca Jesús i ye'yacohua'ire cui'ne paire soini caëña:

“Yë'ëni tuñu'u cani co'ye de'oye pa'iyere huñeyejë'ë. Jaje yo'oni më'ëre queja'core hue'oni tuijë'ë, yë'ëre.

³⁵ Jaje pa'ina, i pa'iyë jëasi'i caquë yo'oquëpi coa ne huesoja'quë api. Jaje pa'iquëta'are yë'ë do'ire cui'ne yë'ë coca do'ire i pa'iyë nejosiquëpi pa'iyë ti'aja'quë api.

³⁶ ¿Jaje pa'ina, iquere cõcaiquë'ni, paipi si'aye iye yeja co'amaña ti'asicohua'ipi iohua'i joyore coa nejoto?

³⁷ Joyore nejosiquë pani yecore ti'añe peoji.

³⁸ Yë'ëni cui'ne yë'ë cocare huajëya'ye quëama'quëpi cajë paini ca'rajë pasicohua'ire, yë'ë Pai Mamaquëpi cui'ne huajëya'ye quëama'quëpi caquë coeja'quë a'ë, yë'ë ja'quë de'o tuture papi cui'ne i huññaohua'i ja're dai maca.”

9

¹ Cui'ne Jesús ca'quëña:

“Nuñerepa cayë, mësarute. Mësarü acohua'i iye maca pa'icohua'i ju'ima'pë pa'ija'cohua'i a'ë, ma'tëmo te'te ñama'pë pani.”

Jesús Tiñe Pa'i Ponëse'e

(Mt 17.1-13; Lc 9.28-36)

² Seis mu'seña tëto saisi maca Jesupi Pedrore, Jacobore cui'ne Juanre sai saëña, ai cutihuëna. Jarona i ju'i ca cui'ne i tsia tiñe pa'i ponëña.

³ Miacorepa iye yeja caña joja ti'añe peoji, jare coa sësë pe, poja'iyëje poja'ico ponëña, i ju'i ca ye'hue pa'iorepa.

⁴ Jã maca ñareña, Elíasre cui'ne Moisésre Jesús ja're nëcajë cocare cajëna.

⁵ Jã maca Pedropi Jesure caëña:

“Ye'yaquë, ¿de'oyerepa iño pa'iyë'ni, mai? Toaso a'ri huë'ña neñu'u. Më'ë huë'e, Moisés huë'e, cui'ne Elías huë'e neñu'u.”

⁶ Jaje Pedro cani ti cuasama'ë capi, toe quëquë huesë sitopi. Si'ahua'i i ye'yacohua'i cato quëquë huesësicohua'i pateña.

⁷ Jã maca ma'tëmopi sirio iohua'i quë'rona nëca mequëna, asajëna, yë'ose'e pisiña:

“Iquë cato yë'ë mamaquë api. Ini ai sihuaquë pa'iyë. I cayere asajë'ë.”

⁸ Jã jeteyo'je coa Jesuse'e te'i paquëña.

⁹ Ai cutihuëpi cajequë Jesús i ye'yacohua'ire caëña, yecohua'ire mësarü ñase'e quëama'pë, yë'ë ju'isiquëpi huëisi maca quëajë'ë, caëña.

10 Jaje caëna, iohua'ise'e yahue de'huase'ere pareña. Jaje pajë coa sa'ñe seteña, iquere caë'ni, ju'isiquëpi huëisi maca quëajë'ë caquë.

11 Jaje pa'ina, Jesure seteña:

“¿Me yo'ojë cuañese'e ye'yacohua'i Elíaspi du'ru daiye pa'iji, caye'ni?”

12 Cajëna, ipi sehuouña:

“Nuñerepa du'ru daija'quë api. Dani si'aye ne de'huaja'quë api. Cui'ne ¿me caquë'ni, toyase'e yë'ë Pai Mamaquë aye? Ai yo'oja'quë api. Cui'ne pajë ite coeja'cohua'i a'ë, caji.

13 Jaje pa'iquëta'are yë'ë cayë tsoe Elías daji'i. Ini pai iohua'i yëyeje yo'ohuë, toyase'e cayëje pa'ye.”

Huatire Jesús Etose'e

(Mt 17.14-21; Lc 9.37-43)

14 Jeteyo'je co'ireña, i ye'yacohua'i pa'i hue'ñana. Dani jai pai pa'ijëna, ñareña. Ñajëna, cui'ne i ye'yacohua'i ja're cõni sañope cajë pateña, cuañese'e ye'yacohua'ipi.

15 Jaje cacohua'ipi Jesure ñani se jeõni huë'huëni pëpareña, de'oquëre pa'ni cuasajë.

16 Ja maca Jesupi iohua'ire sequëña:

“¿Iquere sa'ñe yo'ojë care'ni, jaohua'i ja're?”

17 Seina, iohua'i ja're pa'isiquëpi sehuouña:

“Ye'yaquë yë'ëpi dahuë, huati quë'ini, yë'ë mamaquëre cama'quëni më'ëni ña cuañosi'i caquë.

18 Huatipi ite de'oye pa'ina, ne taoquë yo'oji. Yo'oquëna, siri yë'opoja'a mëaquë cui'ne cuji qui'coquë yo'oji. Jaje yo'oquë tutu peoquë de'o huesëji. Më'ë ye'yacohua'ire eto saocaijë'ë, caquë seni jujahuë, ne ti'añe peojëna.”

19 Caquëna, Jesupi caëña:

“iMaija'quëpi necaiquë api cuasama'cohua'i! ¿Mësaruru ja're yë'ë tsoe aquëpi pa'iyë? ¿Je ja'ye tsoerepa mësarute quëcoquë cõcai pa'ija'quë a'ni, jaje huesëto? Dajë'ë, tsihua'ëre.” 2

20 Caëna, darena, huatipi Jesure ñani, hue'hue dahuë nequëna, sa tãni tearojani siri yë'opoja'a etoquë yo'ouña.

21 Jaje yo'oquëna, ñani Jesús caëña, pëca ja'quëre:

“¿Je ja'ye tsoe jaje yo'oquë pa'iquë'ni?”

Caquëna, pëca ja'quëpi caëña:

“Tsihua'ë pa'inë aquë api.

22 Yequere toana, tsayana huani jeõsi'i, caquë yo'oquë api, jaiye. Jaje pa'ina, më'ëpi yëquëre oi cõcailjë'ë, de'hue.”

23 Caquëna, Jesupi caëña:

“Më'ëpi neñe pa'iji, cuasaquë pa'ito neñe pa'iji, si'aye.”

24 Caquëna, tsihua'ë pëca ja'quëpi cuiña:

“Neñe pa'iji, cuasayë. Cõcailjë'ë, ai jerepa jaje cuasa ja'ñere.”

25 Ai jerepa jai pai tsi'si daijëna, ñani huatire caëña:

“Huati asama'quë cui'ne cama'quë, yë'ëpi më'ëre cayë, etajë'ë. Iquë tsihua'ëre jeõni sani cui'naëni cacaye pajë'ë.”

26 Caquëna, huatipi cuini yeque hue'hue dahuë se ne couña. Neni ju'ise'eje pa'ire jeõni saquëña. Jare ñani yecohua'i ju'isiquë pa'iji, careña.

27 Jaje cajëna, Jesupi ite jëtëna tseani naë huëo nëcouña.

28 Ja maca Jesús huë'ena cacaëna, i ye'yacohua'ipi seteña:

“¿Me yo'ojë yëquë huatire eto saoye pare'ni?”

29 Cajëna, Jesupi caëña:

“Ñeje pa'i huatire cato coa aima'pë cui'ne Maija'quëre señepi eto saoye pa'iji.”

Tijupë Jesús Capi, I Ju'iñe Ayere
(Mt 17.22-23; Lc 9.43-45)

³⁰ Jaropi saijë Galileaja'a tëto sateña. Paije huesëjëna, sasi'i cuasaëña, Jesús.

³¹ Ja mu'se cato Jesús i ye'yacohua'ini quëaquë cuquëña. Yë'ë Pai Mamaquë cato tsea cuañosiquë pa'ija'quë a'ë. Jaohua'ipi huani jeoja'cohua'i a'ë caëña. Cui'ne caëña, toaso mu'seña pa'i maca ju'isiquëpi huëija'quë a'ë.

³² Jaje quëaquëna, i ye'yacohua'i asa ti'añe pareña. Pajëta'a seni asaye pareña, ca'rajë.

Nepi Jerepa Do'i Pa'iquë
(Mt 18.1-5; Lc 9.46-48)

³³ Capernaum daripëna ti'ani huë'ere pa'i maca Jesupi sequëña:

“¿Iquere mësarü ma'a daini sa'ñe yo'ojë care'ni?”

³⁴ Caquëna, sehuoma'pë pateña. Nepi jerepa pa'i pa'ija'quë a'ni, cajë sa'ñe yo'ojë casicohua'ipi ma'a dai maca.

³⁵ Pajëna, ja'runi ñu'i doce i ye'yacohua'ire caëña:

“Si'aohua'ire tëto saisiquë pasi'i, cani si'aye yecohua'ire necaiquë jo'yaë pa'iyë pa'iji.”

³⁶ Jaje ca tëjini tsihua'ëre jopore pana nëconi, su'cuani caëña, jaohua'ire:

³⁷ “Yë'ëje pa'ire cuasajë tsihua'ëre de'oye yo'ocaini yë'ëni yo'oye pa'iji. Yë'ëre de'oye yo'oquë cato yë'ëse'ere de'oye yo'oye peoji, cui'ne yë'ëre jëjo daosiquëreje de'oye yo'ocaiye pa'iji.”

Maire Sañope Yo'oma'quë Pani Maire Coçaiquë Api
(Mt 10.42; Lc 9.49-50)

³⁸ Ja maca Juanpi caëña:

“Ye'yaquë, yëquë ñahuë, më'ë mamipi caquë huatire eto saoquëre. Ñani yo'oma'ë cajë ësehuë, mai ja're coní cu'ima'quëpi yo'oquëna.”

³⁹ Caquëna, Jesupi caëña:

“Esema'pë pa'ijë'ë, yë'ë mamipi cajë pai yo'o ti'a ma'ñe yo'ocohua'ire. Jaohua'i cato yë'ëre sañope cama'cohua'i a'ë.

⁴⁰ Maire sañope yo'oma'quë cato mai te'tere pa'iji.

⁴¹ Mësaruni yecohua'ipi yë'ë do'ipi cajë oco mañare ocuacohua'i pani de'huacaisi co'amaña paja'cohua'i a'ë, mësarü Cristo acohua'ini de'oye yo'osi do'ire.

Co'aye Yo'oyena Taiñe
(Mt 18.6-9; Lc 17.1-2)

⁴² Tayo yo'oyena ne taoquëre cato, quëna pëpi ñaje tēcana sëani jai tsiayana jeo dëo'ñe pa'i api, a'ricohua'ipi yë'ëre cuasacohua'ire co'a de'huaquëre.

⁴³ Jaje pa'ina, cayë më'ë jëtëpi tayo yo'oyena saco pa'ito tëto tëajë'ë. Ai jerepa de'oji, pa'i huë'ñana peo tupëpi cacato toa yejana saiye peoye,

⁴⁴ pecoje ju'ima'tona cui'ne toaje yayama'tona.

⁴⁵ Më'ë nëcayopi tayo yo'oyena saco pa'ito tëto tëajë'ë. Ai jerepa de'oji, pa'i huë'ñana peo tupëpi cacato. Ai jerepa co'aji, caya nëcañoa hue'equëpi toa yejana saito.

⁴⁶ Jaro pecoje ju'ima'tona cui'ne toaje yayama'tona.

⁴⁷ Panita'a më'ë ñacoapi tayo yo'oyena saco pa'ito dutani jeocojë'ë. Ai jerepa de'oji, Diosu cuañe te'tena te'e ñacoa hue'equëpi cacato. Ai jerepa co'aji, caya ñacoa hue'equëpi toa yejana saito.

⁴⁸ Jaro pecoje ju'ima'tona cui'ne toaje yayama'tona.

49 Si'ahua'i toapi ne de'huasicohua'i pa'ija'cohua'i a'ë, cui'ne si'aye Maija'quë coa isiye cato asipi, ne de'huase'e pasipi.

50 Asipi io sēñere carajaisico pani co'aji, hua'i saraye. Jaje pa'ina, cayë: Mësaru sai ja'ñere ne huesoma'pë pa'ijë'ë, pai ja're sañope yo'oma'pë jo'cua de'oye pa'ijë'ë."

10

Jesús Ye'yase'e Nomiore Jeocoye Ayere (Mt 19.1-12; Lc 16.18)

1 Ye'ya tējini Capernaum sani Jordán ña oca te'tena saquëña, Judea yejana. Jarona jai pai tsi'sireña, i pa'i hue'ñana. Tsi'sirena, ye'yaëña, i ye'yaye sēte.

2 Fariseo paipi neñañu'u cajë seteña, ñeje:

“¿Nějore jeoñe deoquë?”

3 Cajëna, ipi sehuouña:

“¿Moisés me cuañei'ni, mësarute?”

4 Caquëna, careña:

“Moiséspi cuañepi pai ëjaëpi nëjore jeoco toya ja'o necaquëna, jeocoye pa'iji.”

5 Cajëna, Jesupi caëña:

“Ja cato Moisés cuañepi mësaru joyopi de'oye cuasama' do'ire.

6 Ja'a Maija'quë si'aye yeja pa'iye de'hua maca ëmëre cui'ne nomiore de'huapi.

7 Ja do'ire huejani pëca ja'quëre cui'ne pëca ja'core jeoni nëjona tsioni pa'iye pa'iji.

8 Ja maca caya hua'i pa'iye pañë. Coa te'ije pa'iohua'i pa'iyë.

9 Ja do'ire nëjore jeoñe co'aji, Maija'quë de'oye ñacai tsiose'ere.”

10 Hu'ëna co'isi maca i ye'yacohua'ipi Jesure cui'nare seni coreña, nuñerepa asañu'u cajë.

11 Cajëna, Jesupi caëña:

“Nějore jeoconi yecore huejaquë pani yeconi nomiore yo'oji, co'aye nëjore paquëta'a.

12 Nomioipi ëjere jeococicopi yequëre huejaco pani ëmëre yo'oco, ëjere pacota'a, jaoje co'aye yo'oco.”

Jesús Tsire De'oyerepa Cacaiye (Mt 19.13-15; Lc 18.15-17)

13 Jesús quë'rona tsire dareña, ipi papicaija'quë cajë. Jaje yo'ojëna, i ye'yacohua'ipi tsire dacohua'ire dama'pë Jesús quë'ro cajë ësereña.

14 Jaje ësejëna, Jesupi ñani pëi caëña, jaohua'ire:

“Coa ñajë'ë, tsire iohua'ise'e daijajë, ësema'pë. Ma'tëmo cato jaohua'ije pa'iohua'i tsecoa.

15 Nuñerepa cayë, mësarute. Maija'quë cuañe te'te cacaye peoji, tsije pa'iohua'i pa'iye pani.”

16 Cani tsire su'cuani siopëna jëñapi patoquë de'oye pa'ijë'ë, cacaquëña.

Posëpi Jaiye Co'amaña Paquëpi Jesure Case'e (Mt 19.16-30; Lc 18.18-30)

17 Jaje yo'o tējini Jesús saina, te'i huë'huë tome dani do're ja'runi caëña:

“De'o ye'yaquë, ¿me neja'quë a'ni, ti pa'iyere ti'asi'i cani?”

18 Caquëna, Jesupi caëña:

“¿Me yo'oquë ye'ëre de'oquë caquë'ni? Peoji, de'oquë. Coa Maija'quëse'e de'oquë pa'iji.

¹⁹ Maija'quë cuañese'e më'ëpi asayë, paire huani jeoma'ë pa'ijë'ë. Yequë paconi yo'oma'ë pa'ijë'ë. Co'amaña ñama'ë pa'ijë'ë. Cosoma'ë pa'ijë'ë, yecohua'ire. Më'ë ja'quëre cui'ne më'ë ja'core de'oye oi necaijë'ë, co'aye cama'ë.”

²⁰ Caquëna, Jesure ipi caëña:

“Ye'yaquë, yë'ë cato tsihua'ë pa'inëna, iye cuañese'e asani si'a mu'seña de'oye sehuohuë.”

²¹ Caquëna, Jesupi ite oi ñani caëña:

“Ja yë'ta'a te'o carapi. Sani si'aye më'ë co'amaña isijë'ë. Isini ja curire peocohua'ina coa isijë'ë. Jaje yo'oni ma'tëmona jaiye paja'quë, isi tējini daijë'ë, yë'ë ja're conì.”

²² Jaje caquëna, posëpi oi saquëña, jaiye co'amaña paquë sëte.

²³ Saquëna, Jesús ñani ite ye'yacohua'ire caëña:

“Jaiye co'amaña pacohua'ire ma'tëmo ma'a cacaye ai jëaji.”

²⁴ Caquëna, ite ye'yacohua'ipi ai cuasareña. Cuasajëna, Jesupi ca couña:

“Huau dohuë, curiquëpi si'aye tì'añë cuasacohua'i ma'tëmo ma'a cacaye peoji.

²⁵ Tì'añë paji, camellore miu ñaca cojeja'a jua etojaiñe. Jaje pa'ina, jaiye co'amaña paquëre cato ai jerepa jëaji.”

²⁶ Jaje caquëna, asani ai cuasa co'me huesësicohua'i pa'ijë seteña:

“Jaje pa'ito ¿nepi huaso cuañosicohua'i pa'ija'cohua'i a'ni?”

²⁷ Sejëna, Jesupi jaohua'ire ñani caëña:

“Pai cato ne tì'añë peoji. Jaje pa'iquëta'are Maija'quë cato ne tì'añë pa'iji. Maija'quëre cato si'aye ne tì'añese'e pa'iji.”

²⁸ Caquëna, Pedropi caëña:

“Ëjaë, yëquë co'amaña si'aye jeoni më'ëre tuë'ë.”

²⁹ Cajëna, Jesupi caëña:

“Nuñerepa cayë, mësarute. Huë'ere, a'yëohua'ire, yo'jeohua'ire, ja'quëre, ja'core, nëjore, mamajëre, yejaña yë'ë do'ire cui'ne huaso coca do'ire jeosicohua'i pani,

³⁰ iye yejana cien jerepa paja'cohua'i, huë'e, a'yëohua'ire, yo'jeohua'ire, ja'core, mamajëre, yejaña paja'cohua'i a'ë, cui'ne yecohua'ipi josa yo'oye cui'ne ma'tëmona ti pa'iyere tì'aja'cohua'i a'ë.

³¹ Jaje pa'iquëta'are yure jerepa pa'iohua'i pa'isicohua'ipi jeteyo'jere, pa'ija'cohua'i a'ë, cui'ne yure jeteyo'jere pa'isicohua'ipi jerepa pa'iohua'i pa'ija'cohua'i a'ë.”

Jesupi I Ju'i Ja'ñere Quëaye

(Mt 20.17-19; Lc 18.31-34)

³² Jesupi du'ru saina, i ye'yacohua'ipi jeteyo'je saë'ë, Jerusalënna tumaquëna. Saijëta'a merepa yo'oye pa'ija'coa'ni cuasajë quëquë huesësicohua'ipi saë'ë. Saijëna, ja maca Jesupi iohua'ise'ere soini ite yo'o ja'ñere,

³³ ñeje caëña:

“Ñañë, mai Jerusalënna saiye. Jarona Pai Mamaquëre Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ina cui'ne cuañese'e ye'yacohua'ina tseani isija'cohua'i a'ë. Isirena, jaohua'ipi yequë paina se isija'cohua'i a'ë, huani jeoja'quëre.

³⁴ Isirena, jaohua'ipi yë'ëre cue'cuejë copi tse'seja'cohua'i a'ë. Jeteyo'je yë'ëre huani jeoja'cohua'i a'ë. Huani jeorena, toaso mu'seña tasiquëpi huajëquë huëija'quë a'ë, yë'ë.”

Jacobo Cui'ne Juan Sese'e

(Mt 20.20-28)

³⁵ Ja maca Zebedeo mamajëpi Jacobo cui'ne Juan Jesús quëno macana dani seteña:

“Ye'yaquë, yëquëre necaijë'ë.”

³⁶ Cajëna caëña:

“¿Iquere necaiye'ni?”

³⁷ Caquëna, jaohua'ipi careña:

“Më'ë cuañe te'te de'o hue'ñare pana ëjaërepa de'oni ja'ru maca yëquëre më'ë ëja te'tena te'ire cui'ne më'ë ari te'tena te'ire ñojë'ë.”

³⁸ Sejëna, Jesupi caëña:

“Mësaru huesëjë coa señë. ¿De'hue mësaru yë'ë sëje çono ucu tì'añe panita'a de'hue mësaru yë'ë do cuañoñeje pa'ye pa'ito tëto sani tì'añe? Yë'ë cato ai yo'oja'quë a'ë.”

³⁹ Caquëna, sehuoreña, ìte:

“Yëquëje yo'o tì'aja'cohua'i a'ë.”

Cajëna, Jesús jaohua'ire caëña:

“Jaje pa'ire paji. Yë'ë ai yo'ose'ëje mësaruje ai yo'oja'cohua'i a'ë. Cui'ne yë'ë do cuañose'ëje pa'ye mësaruje do cuañoja'cohua'i a'ë.”

⁴⁰ Yë'ë ëja të'huina cui'ne yë'ë ari të'huina ñu'iñe ìsiye peoji. Ja cato Maija'quëpi ìsi ja'ñe a'ë, ì caquë ne de'huasicohua'ina.”

⁴¹ Jare asani diez, ì ye'yacohua'ipi Juanre cui'ne Jacobore sañope pëti huëoreña.

⁴² Jaje sa'ñe pëijëna, Jesupi jaohua'ire soini caëña:

“Iye yeja cuañe ëjaohua'i cato si'aye ëjaohua'irepa de'ocohua'i a'ë. Cui'ne ìohua'i meñe acohua'ipi ëjaohua'ire pa'ë, cuasajë ìohua'ini ca'rajëna, pa'icohua'i a'ë.”

⁴³ Mësaru cato yeque yo'oye pa'iji. Pai ëjaë pasi'i, cani yecohua'ini necaiquë pa'iyë pa'iji.

⁴⁴ Cui'ne ai jerepa du'ru aquë pasi'i cani si'aohua'ire necaiquëpi jo'yaë pa'ijë'ë.

⁴⁵ Yë'ë Pai Mamaquë daima'ë pa'ë, pa'ipi necaijajë caquë. Yë'ëpi paini necasi'i caquë da'ë. Yë'ë ju'i do'ipi si'aohua'ire huasoyere caquë da'ë.”

Bartimeore Ñama'quëre Jujuse'e
(Mt 20.29-34; Lc 18.35-43)

⁴⁶ Jericó daripëna tì'asicohua'ipi ìti daripëpi etareña, Jesús cui'ne ì ye'yacohua'i cui'ne jai pai çoni. Jaro eta hue'ñare Bartimeo ñama'quëpi da saicohua'ini curiquë seì ñuquëña, Timeo mamaquëpi.

⁴⁷ Ñu'iquëpi Jesús Nazaret aquëpi daiji asani cui huëouña:

“¡Jesús David mamaquë, yë'ë macare çocaijë'ë! ¡Ai yo'oyë!”

⁴⁸ Caquëna, pa'ipi pëijë ìte careña:

“Cama'ë pa'ijë'ë.”

Cajëna, ai jerepa tutu ca çuñña:

“¡David mamaquë yë'ëre oi necaijë'ë! ¡Ai yo'oyë!”

⁴⁹ Caquëna, asani Jesupi caëña:

“Daijë'ë cajë'ë, ìte.”

Caëna, ñama'quëre careña:

“Ai pequë maca huëni saijë'ë, ì quë'rona. Më'ëre soiji, ìpi.”

⁵⁰ Carena, esa ì ëmëje'e ju'icore se dutani Jesús quë'rona saquëña, tsoe nëiñe peoyerepa.

⁵¹ Jesús quë'rona saquëna, caëña, ìte:

“¿Me necaiyete yëquë'ni, më'ë?”

Caquëna, ñama'quëpi caëña, ìte:

“Ējaë, yë'ë de'oye ñañere yëyë.”

⁵² Caquëna, Jesupi ìte caëña:

“De'oji, de'hue jujuquë api cuasato jujucasi'i, më'ère.”

Ca macarepa sëtani ñaëña. Ñani Jesús ja're saquëña.

11

Jesús Jerusalén Cacase'e

(Mt 21.1-11; Lc 19.28-40; Jn 12.12-19)

¹ Jerusalén ja'ye macana tì'ani Olivos cùtihuë je'ñerepa daripëa Betfagé cui'ne Betania daripëare pa'i Jesupi cayaohua'ire ì ye'yacohua'ire jëjo saouña.

² Ñeje caquë:

“Je te'te a'ri daripëna sani tì'a maca mësarü ñaja'cohua'i a'ë, burro posëre papi paireje hue'ema'quëni, sëasiquëni. Nëina, joyeni dajë'ë.”

³ ¿Yecohua'ipi me neñu'ju saye'ni? cacohua'i pa'ito cajë'ë: ‘Ējaëpi cusì'i caquëna, sayë. Cuni tējini jëo daija'cohua'i a'ë, cajë'ë.”

⁴ Caëna, sani burrore tì'areña, ma'are sëasiquëpi hue'sere nëina, caca sa'ro yë'quë macare. Ñani ìte joyereña.

⁵ Joyejëna, ìti maca pa'icohua'ipi careña:

“¿Me neja'quëni burrore saye'ni?”

⁶ Cajëna, Jesús case'eje careña. Cajëna, de'oji. Sajë'ë, careña.

⁷ Carena, Jesús quë'rona burrore dareña. Dani ìohua'i cañapi burro jetena jajereña.

⁸ Mëni ja'runa jai paì ìohua'i cañapi, ì sai ma'ana jaje oereña. Yecohua'ipi jaiye ja'o tēteni da oereña, ì sai ma'ana.

⁹ Du'ru saicohua'ipi cui'ne jeteyo'je saicohua'ipi sihuajë cuireña:

“De'oquërepa daiji, Maija'quë jëjo daoquë.”

¹⁰ Ì cuãne maca jerepa de'oye pasio. Mai ñecuë David maca cuãne maca pa'ise'eje Maija'quë ai de'oji.”

¹¹ Jerusalénna cacani Maija'quë huë'ena sani cacani si'a huë'e ñani na'ì huesëquëna, Betania quë'rona ì doce ye'yacohua'ì ja're conì saquëña.

Jesupi Higuera Soquë Yëre Pui Case'e

(Mt 21.18-19)

¹² Ñatasi mu'se Betaniapi saijëna, Jesure aì ëaëña.

¹³ Aì ëaquëna, so'opi señaquë, higuera soquë yëpi ja'o quëi ñëpi nëcaofña. Nëcacona, ìti ca pa'ìma'quë caquë saquëña. Sani ñaquëna, coa ja'ose'e paquëña, ìti quëima'a tēcahuë sēte.

¹⁴ Pa'ina, Jesús ìti ñëre caëña:

“Yureta'a paì ocueye peosipi, më'ë quëise'e.”

Jaje caquëna, ì ye'yacohua'ìpi asareña.

Jesupi Maija'quë Huë'ena Tsoa Tose'e

(Mt 21.12-17; Lc 19.45-48; Jn 2.13-22)

¹⁵ Ja jeteyo'je Jerusalén tì'ani, Jesús Maija'quë huë'ena cacani co'amaña huerojë cui'ne co'amaña ìsicohua'ire eto saofña. Curiquë cambia mesaña jë'je taño sauña. Cui'ne su'tere ìsicohua'ì ñu'ì sai jë'je taño sauña.

¹⁶ Maija'quë huë'ena co'amañare saye ëseiña.

¹⁷ Ēseni ye'yaquë caëña:

“Toya pëpë caji: ‘Yë'ë huë'e cato si'a paì Maija'quëre se huë'e hue'yoye pa'iji.’ Jaje pa'iquëta'are mësarü cato co'amaña ñacohua'ì tu'aro neni yo'oyë.”

18 Jaje caquëna, asani Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi cui'ne cuañese'e ye'yacohua'ipi Jesure huani jëñere careña: ¿Me huani jëjoa'cohua'i a'ni? cajë. Yecohua'i cato airepa de'oye ye'yaquë'ni cuasareña. Ja do'ire ëjaohua'ipi Jesure ca'rajë huani jëñere careña.

19 Ñami de'oquëna, Jesús paï daripëpi tirona saquëña.

Higuera Soquë Yë Cuënese'e
(Mt 21.20-22)

20 Ñatasi mu'se nea hue'ña saijë ñajëna, higuera soquë yë tsoe sucua mañaque cuëne huesësicopi pa'iona, ñareña.

21 Ñani ja maca Pedro, Jesús case'ere cuasa ñajani caëña, ite:
“Ye'yaquë ñajë'ë, më'ë casi ñëre, tsoe cuëne huesësico pa'ico.”

22 Caquëna, Jesupi i ye'yacohua'ire caëña:
“Nequëre papi cuasajë'ë, Maija'quëre.

23 Nuñerepa cayë, mësarute. Iye cutihuëre tsiayana jëjo saoye yëni Maija'quëre nequë api cuasani seto neñe pa'iji.

24 Nuñerepa cayë, Maija'quëre seni isija'quë api cuasato isiye pa'iji.

25 Maija'quëre se maca yequere sañope yo'oye pacohua'i pa'ini sai de'huacaijë'ë, Maija'quë ma'tëmo aquëpi mësaruru co'aye tayo yo'ose'e sai de'huacaija'quëre.

26 Jaje pa'iquëta'are mësarupi sai de'huacaima'cohua'i pa'ito mësaruru ja'quë ma'tëmo pa'iquëje mësaruru tayose'e sai de'huacaiye pasipi.”

Jesús Cuañeñerepa Pa'iyë
(Mt 21.23-27; Lc 20.1-8)

27 Ja maca Jerusalëna co'ireña. Co'ini Jesús Maija'quë huë'ëja'a cu'ina, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi cui'ne cuañese'e ye'yacohua'ipi cui'ne aïohua'ipi Jesús quë'rona dani

28 ite setëña:

“¿Ique cuañeñepi iye më'ë yo'oquë'ni? ¿Nepi më'ëre cuañequë ëjaëre carena, yo'oquëni?”

29 Cajëna, Jesupi caëña:

“Yë'ëje mësarute sësi'i te'ore. Mësarupi yë'ë señere sehuorena, yë'ëje quëasi'i, yë'ëre cuañequëre jëjo daoquëre.

30 ¿Nepi Juan iti doquëre jëjo daore'ni, Maija'quë panita'a paï? Mësarupi sehuojë'ë.”

31 Jaje caëna, sa'ñe careña, ñeje:

“Maipi Diusu jëjo daosiquë pa'iji cato ipi sehuosipi ‘Jaje pa'iquëta'are mësaruru me yo'ojë ite care paji cajë asaye pare'ni?’

32 Cui'ne païpi cuañesiquë pa'iji cayeje pañu'u.”

Si'a paï Juanre Maija'quë cocare quëaquë paji'i, cuasa do'ire ca'rajë.

33 Jaje cani Jesure careña:

“Huesëyë.”

Cajëna, Jesupi caëña:

“Cui'ne yë'ëje, yë'ë cuañe tutu quëaye pañë.”

12

Co'acohua'i Yo'oye Ayere Quëaye
(Mt 21.33-46; Lc 20.9-19)

1 Ja maca Jesús paï yo'oyeje pa'ye caquë quëaëña, ñeje:

“Pajli, tel'i pai yeja paquë. Jaje pa'ipi tapi, cuiya'i. Tani tu'rihuë tëhuopi. Cui'ne cuiya'i suni de'huaja'toje nepi. Cui'ne cuiya'i tsio ëmë huë'epi tuijë si'a tsio ñaja'core nepi.

Jaje si'aye ne tëjini co'amaña necaichua'ini isi nëoni saji'i.

² Tëaye ti'asi maca i jo'yare jëjo daopi, co'amaña necaichua'i quë'rona ite cajë necaise'e pa'iji, caquë.

³ Jaje jëjo daosiquëta'are co'amaña necohua'ipi tseani si'seni isima'pë jëjo saohuë.

⁴ Jaje yo'orena, iti tse aquëpi yequëre jëjo saopi. Jëjo saouna, jaëreje quëna pëapi jëahuë. Cui'ne siopëje a'si quë'ire tea ju'ijë yo'oni jëjo saohuë.

⁵ Jaje yo'oruje iti tse aquë ja yë'ta'api yequëre jëjo sao copi. Jëjo saosiquëni jaëni coa huani jëohuë.

⁶ Jëjo saoquë pequë yureta'a i mamaquëre pani jëjo saopi, yë'ë mamaquëre cato yo'oye peoji caquë.

⁷ Jaje caquë jëjo saosiquëta'are co'amaña necohua'ipi ñani 'iquëpi si'a co'amaña paja'quë api huani jëoni maipi iti tse acohua'i neñu'u,' cani huani jëohuë.

⁸ Jaje yo'oni tseani huani jëoni i capë hue'sena jëocohuë.”

⁹ Jaje quëa tëjini Jesús sequëña:

“¿Me yo'oja'quë a'ni, iti yeja aquë?” Cani caëña, iti yeja aquë cato dani, huani jëaja'quë api, co'amaña necohua'ire. Huani jëoni yecohua'ina isija'quë api.

¹⁰ ¿Ñama'cohua'i a'ni toya pëpë caye? Ñeje caji:

Quëna pëa huë'e necohua'i yo'o jujani jëocosi quëna pëpi yure cato huë'ehuërepa ui quëna pë de'oye iti quëco pacorepa.

¹¹ Iye cato ëjaëpi jaje yo'opi. Jaje yo'ose'ere de'oyerepa yo'o u'ni cajë ñañë, mai.

¹² Casi maca Jesure tseañu'u cajë yo'oreña. Jesupi yo'ose'eje pa'ye caquë iohua'i yo'oyere caëna, asani pëijë yo'oreña. Jaje yo'ojëta'a tseañe pareña, paini ca'rajë. Jaje pa'ina, yo'oma'pë pateña.

*Jesure Sese'e Pa'i Do'i Saiñere
(Mt 22.15-22; Lc 20.20-26)*

¹³ Ja jeteyo'je Jesús quë'rona fariseo acohua'ire cui'ne Herodes acohua'ire jëjo daoreña, jaohua'ipi ite neñajajë cajë.

¹⁴ Jaje daisicohua'ipi Jesure careña:

“Ye'yaquë, yëquë asayë, më'ë nuñerepa caquëpi pa'iye, pai cayere asama'quëpi nuñerepa Maija'quë cocare caquëpi paire si'aohua'ire si'a yë'quë maca caquëpi pa'iye. Jaje pa'ina, ¿de'oquë pa'i do'ire romano pai ëjaëna saiñe, panita'a pañe?”

¹⁵ Cajëna, Jesupi tsoe iohua'i coa caye asani caëña:

“¿Me neñu'ju yë'ëre cosojë neñañu'u cajë caye'ni? Dajë'ë, curiquë të'quire ñaja'core.”

¹⁶ Darena, Jesús ñani sequëña:

“¿Ne tsia'ni ico? ¿Cui'ne, ne mamire toyasicoa'ni?”

Caquëna, sehuoreña:

“Romano pai ëjaë mamipi toyasicoa.”

¹⁷ Cajëna, Jesupi caëña:

“I tseco pa'ito ina isijë'ë. Maija'quë tseco pa'ito Maija'quëna isijë'ë.”

Jaje sehuouna, airepa de'oyerepa caë'ni, cuasareña.

*Ju'isicohua'i Huëiye Pa'iquë Cajë Señe.
(Mt 22.23-33; Lc 20.27-40)*

18 Jesure ñañu'u cajë dateña, saduceo pai acohua'ipi. Jaohua'i cato ju'isicohua'i huëiye peoji cacohua'i pateña. Jaohua'ipi careña, ñeje:

19 “Ye'yaquë, Moiséspi yëquëre toyani jeoca'aji'i, maja'yëpi huejani mamajëre peoquë ju'isiquë pa'ito yo'jeipi huejani mamajëre pacaiye pa'iji, maja'yë do'ire.

20 Te'ipi siete mamajë ëmëohua'ire paëña. Paquëna, jaohua'i aquë maja'yëpi huejani mamajëre peoquë juji'i.

21 Juquëna, yo'jeipi hua'jeore huejapi. Jaëje mamajëre peoquë juji'i. Juquëna, yo'jeipi huejani cui'ne yo'opi.

22 Jare jajese'e si'a tsëcapë hua'jeore huejajë juju sahuë, si'aohua'i mamajëre peocohua'i. Ja jeteyo'je ioje juco'ë.

23 ¿Jaje pa'ito ju'isicohua'i huëi maca ne nëjo pa'ija'coa'ni, te'oni siete pairepa huejasico?”

24 Cajëna, Jesupi sehuouña:

“Mësaru coa tayo huesëjë cayë, Maija'quë tuturepa cui'ne Maija'quë toya pëpë ñama' do'ire.

25 Ju'isicohua'ipi huëisicohua'i cato huejaye peoji. Mamajëre isiye peoji. Ma'tëmo huiñaohua'ijë pa'iohua'i pa'ija'cohua'i a'ë.

26 ¿Ju'isicohua'i huëiye ayere, toyase'e mësaru ñama'cohua'i a'ni, Moisés toyase'e jaropi caji, Maija'quë a'ri soquë yëpi toaje pa'io tsë'isicopi case'ere? 'Yë'ë cato Abraham Diusu a'ë, Isaac Diusu a'ë, cui'ne Jacobo Diusu a'ë.’

27 Diusu cato ju'isicohua'i Diusu peoji, huajëcohua'i Diusupi. Jaje pa'iquëta'are mësaru coa tayo huesëni yo'ojë cayë.”

*Si'a Cuañese'e Jerepa Pa'ye
(Mt 22.34-40)*

28 Sa'ñe yo'ojë cajëna, Jesupi si'aye tayoma'ë sehuoquëna, asasiquëpi cuañese'e ye'yaquëpi titani sequëña:

“¿Jeco a'ni, du'ru macarepa huëo maca cuañesico jerepa pa'io?”

29 Caquëna, Jesupi caëña:

“Du'ru macarepa cuañese'e si'aye jerepa pa'io cato caji: Israel pai asajë'ë, mai Ejaë Diusure. Jaëse'e te'i pa'iji.

30 Oijë'ë, Ejaë Diusure si'a më'ë yëyepi, si'a më'ë joyopi, si'a më'ë cuasayepi cui'ne si'a më'ë tutupi. Jaje caji, cuañese'e du'ru macarepa aye si'aye jerepa pa'ye.

31 Cayaye acoje jare cui'ne pa'io. Jaopi caji ñeje: ‘Oijë'ë, më'ë quëno maca pa'iquëre më'ëja'a co'ye oiyeje pa'ye.’ Yequë jerepa pa'ye peoji.”

32 Jaje sehuouna, cuañese'e ye'yaquëpi caëña:

“De'oyerepa cahuë, më'ë ye'yaquë. Peore paji, yequë Diusu. Te'i pa'iji, Diusu. Nuñerepa cahuë, më'ë.

33 Jaje pa'ina, Maija'quëre si'a më yëye oiyeipi si'aye më asaye oiyeipi cui'ne si'a joyo oiyeipi cui'ne si'a tutu oiyeipi, cui'ne mai quëno maca pa'iquëre co'ye oiyeje pa'yepi, ja oiyeipi jerepa pa'ye a'ë, Maija'quëre isiye, cui'ne ëojë señe jerepa.”

34 Si'aye nuñerepa caquëna, Jesupi ñani caëña:

“Më'ëre Maija'quë cuañe te'te so'ore pa'iye paji.”

Jaje caëna, asani yecohua'ijë ite seni coñe pareña, si'aye asaquë api cajë.

*Ne Mamaquë A'ni, Cristo
(Mt 22.41-46; Lc 20.41-44)*

35 Maija'quë huë'ena ye'yaquë Jesús caëña:

“¿Me yo'ojë cuañese'e ye'yacohua'i Cristo cato David mamaquë api caye'ni?”

³⁶ David jare ipi capi. Maija'quë joyopi quëaquëna, ñeje capi:
 Ëjaëpi capi, yë'ë Ëjaëre:
 'Yë'ë ëja tē'tena ja'rujē'ë,
 yë'ëpi mē'ëre sañope yo'ocohua'ire mē'ë quëo huë'ehuëna tē'ya me macaja'a.'
³⁷ ¿Jaje pa'ito me Cristo David mamaquë pa'iquë'ni, Davidpi Cristore yë'ë ëjaë hue'yoto?"

Jaje caquëna, jai pai tsi'sisicohua'ipi ai yëjē asareña.

Jesupi Sañope Case'e Cuañese'e Ye'yacohua'i
 (Mt 23.1-36; Lc 11.37-54; 20.45-47)

³⁸ Jesupi caëña, i ye'ya maca:

"De'hua ñajē'ë, cuañese'e ye'yacohua'i yo'oye ye'yema'pë. Jaohua'i cato tosa caña suñani cui'ne paipi de'oye pëpajajë cajë yo'ocohua'i a'ë.

³⁹ Jaohua'i cato de'o ñu'i saire pai tsi'si huë'ñana co'eni ja'rucohua'i a'ë, cui'ne de'o huë'ñana ajoje aicohua'i a'ë.

⁴⁰ Hua'jeohua'i huë'ña jiojē yo'ocohua'i a'ë. Paipi de'ocohua'ire pa'ë cajajë cajë tsoaye Maija'quëre señë cajë yo'ocohua'i a'ë. Jaohua'i a'ë, iti jerepa si'se cuañoja'cohua'i, jaje yo'osi do'ire."

Peocopi Isise'e
 (Lc 21.1-4)

⁴¹ Jesús Maija'quë huë'ere paquëña, Maija'quëna curi isi mahuë je'ñere pare. Jarote ñu'i ñaquëna, jaiye curi pacohua'i daijē iti mahuëna ayareña.

⁴² Ayajëna, ñaquë ñu'ina, hual'jeo maca curiquë peocopi dani caya cobre tē'ñare ayaoña, jai do'i peoyere.

⁴³ Jaje ñani i ye'yacohua'ire soini caëña:

"Nuñerepa cayë, mësarute. Jaō hual'jeo co'amaña peocopi si'aohua'i curi ayaye jerepa ayao do'i quë'yerepa.

⁴⁴ Yecohua'i cato iohua'i huero jujase'ere isiyë. Jaje pa'iquëta'are ico cato peocopi si'a mañare isi sao."

13

Jesús Quëase'e Maija'quë Huë'ere Nejo Ja'ñere
 (Mt 24.1-2; Lc 21.5-6)

¹ Maija'quë huë'epi Jesús eta maca i ye'yaquëpi caëña:

"iYe'yaquë, iye quëna pëare ñajē'ë, cui'ne jai huë'ñare!"

² Jaje caquëna, Jesupi sehuouña:

"¿Jai huë'ñare ñaquë caquë? Ja mē'ë ñase'e yequë mu'se, peo ja'ñe a'ë. Quëna pëapi tuñajë nese'e si'aye nejo ja'ñe a'ë."

Ja Yë'ta'a Yeja Carajaima'ñë Iño Ja'ñe
 (Mt 24.3-28; Lc 17.22-24; 21.7-24)

³ Ja maca Maija'quë huë'e je'ñere pare Olivos cutihuë pa'icona sani Jesús ja'rusiquëpi ñu'ina, Pedro, Jacobo, Juan cui'ne Andrés coni pai asama'tona seteña:

⁴ "Je yëhua jaje yo'o ja'ñere mē'ë caë'ni, yëquëre quëajë'ë. ¿Me pa'ija'coa'ni, iti yo'o iño ja'ñe ja yo'oye ti'a maca?"

⁵ Cajëna, Jesupi sehuouña:

"De'huarepa ñajë pa'ijë'ë, mësarute coa cosojëna, sehuoye.

⁶ Jai pai yë'ë mamire cajë 'yë'ë a'ë, Cristo' caja'cohua'i a'ë. Jaje cajë coa cosojëna, sehuoja'cohua'i a'ë, jai pai.

7 Jaje pa'iquëta'are mësarupi huajo coca cui'ne uihuaye asacohua'i pani quëquëma'pë pa'ijë'ë. Ja cato jare jaje yo'oye pa'ina, yo'oji. Jaje yo'onije ja yë'ta'a carajaiñe peosipi.

8 Yequë pai tsëcapëpi yequë tsëcapëre se uihuaja'cohua'i a'ë. Cui'ne yequë yeja paipi se uihuaja'cohua'i a'ë. Si'a hue'ña yeja ñu'cueye pa'ija'coa. Cui'ne aopi peoquëna, ai ëa ju'ija'cohua'i a'ë. Cui'ne ai yo'oyepi pasipi. Iye pasipi, du'ru macarepa ai yo'oye.

9 De'hua mësaruja'a co'ye de'oye ñajë'ë. Mësarute cato paipi tseani pai ëjaohua'ina isija'cohua'i a'ë. Jaohua'ipi cuañejëna, mësarute pai tsi'si hue'ñana si'sejë yo'oja'cohua'i a'ë. Jaje yo'ojëna, mësarupi yë'ë do'ire iñoja'cohua'i a'ë cuañecohua'i cui'ne si'a pai ëjaohua'i ña hue'ñana.

10 Ja yë'ta'a carajaima'në de'o cocare quëaye pa'iji, si'a hue'ña.

11 Mësaruni ëjaohua'i quë'rona sasicohua'i pa'ito ¿me caja'cohua'i a'ni? cuasama'pë pa'ijë'ë. Cajë'ë, Maija'quë isi cocapi, ja maca cato. Jaje pa'ina, mësarupi caye paja'cohua'i a'ë, Maija'quë joyopi caja'quë api.

12 Te'e tsëcapë acohua'ipi yo'jeire panita'a maja'yëre quëa yehuoja'cohua'i a'ë huani jeojë'ë, cajë. Pëca ja'quëohua'ipi mamajëre quëa yehuoja'cohua'i a'ë, cui'ne mamajëpi pëca ja'quëohua'ire sañope yo'ojë huani jeoja'cohua'i a'ë.

13 Si'a pai mësarute coeja'cohua'i a'ë, yë'ë do'ire. Jaje pa'iquëta'are yo'o jujama'quëpi huaso cuañoja'quë api nuñerepa yo'oquëpi.

14 Maija'quëre quëacaiquë Daniel toyaquë pa'aji'i, si'si nequëpi cui'ne coa nejoquëpi si'si pa'ima'tore pa'ina, ñani Maija'quë toya ja'o ñaquëpi asa ti'añe pa'iji. Ja maca Judea pa'icohua'ipi ai cutihuëana catiye pa'iji.

15 Ja mu'se huë'e ëmëje'e totore pa'iquë pani cajeni cacani co'amañare sasi'i caquë yo'oma'ë.

16 Tsiore pa'iquë pani co'ini caña sasi'i caquë yo'oma'ë pa'ijë'ë.

17 Ja mu'seña nomiohua'i tsi'ëtapëa pa'icohua'i cui'ne tsi' mañare pacohua'i ai yo'oja'cohua'i a'ë, teaye.

18 Mësaru cato Maija'quëni sejë'ë, sësë mu'seña catiye peoja'core.

19 Si'aye ai yo'oye tëto saise'erepa pa'ija'coa. Ja mu'seña cato ai co'a mu'seña pasipi, yeja de'hua maca peopi. Cui'ne jeteyo'je peosipi, ja jerepa ai yo'oye.

20 Ja mu'seña Ëjaëpi ja yo'oye tëama'quë pa'ito te'ije jëaye peo'ñe pa'io. Jaje pa'iquëta'are i sahuasicohua'ini i p'aini caquë ja ai yo'oyere tëaquëna, yecohua'ije c'oni jëaja'cohua'i a'ë.

21 Mësarute yecohua'ipi 'iñore pa'iji, Cristo ñajë'ë, cacohua'i pa'ito asama'pë pa'ijë'ë, panita'a 'Jetore pa'iji.' Catoje sehuoma'pë pa'ijë'ë, iohua'i caye.

22 Coa cacohua'i daija'cohua'i a'ë. Yë'ë a'ë, Cristo cacohua'i, cui'ne Maija'quë cocare quëacohua'i a'ë cacohua'ije daija'cohua'i a'ë. Jaohua'ipi pai yo'o ti'a ma'ñere yo'o iñoja'cohua'i a'ë, coa cosoñu'u cajë. Jaje yo'ojëna, Maija'quërepa sahuasicohua'ique jaohua'ire sehuoye ja'i maca yo'oja'cohua'i a'ë.

23 Jaje pa'ina, mësarute du'ru quëa nëohuë de'oye ñajë pa'ijë'ë, caquë.

Pai Mamaquë Dani Coñe

(Mt 24.29-35, 42-44; Lc 21.25-36)

24 Jaje ai yo'o mu'seña tëto saisi maca yureta'a, ësëpi yaya huesëja'quë api. Ñañëje miañe paja'quë api.

25 Ma'ñocoje ma'tëmopi tomeja'cohua'i a'ë. Jaje yo'o maca ma'tëmo tuture paque tsasija'coa.

26 Ja maca sirija'a tutu quë'ire papi cui'ne de'oquëre papi Pai Mamaquë daija'quë api.

27 Ja jeteyo'je i huiñaohua'ire cuañesipi, i sahuasicohua'ire cajese'e tutu jupëapi i paire tsi'sojë'ë, caquë si'a hue'ña pa'icohua'ire.

28 Higuera soquë yë yo'oye ayere ye'yejë'ë. Ja soquë yë cato huiña capëa pa'i maca je'nërepa ja'o eta huëocoa. Eta maca ñani cacohua'i a'ë, utëcahuë tija'i.

29 Ja yo'oyeje pa'ye mësarupi ñajëna, yë'ë case'epi tijaquë tëto saina, ñajë je'në ja'yere eta sa'rore pa'iji cayë.

30 Nuñerepa cayë, ja yë'ta'a iye maca pa'icohua'i ju'ima'në tëto saija'coa, iye.

31 Ma'tëmo cui'ne yeja pani jujani carajai ja'ñe a'ë. Jaje pa'iquëta'are yë'ë coca cato yë'ë case'ejë ti pa'i ja'ñe a'ë.

32 Iti mu'se cui'ne hora pai huesëyë. Huiñaohua'ije cui'ne Maija'quë ma-maquëje huesëji. Si'aohua'i huesëyë. Coa ja'quëse'e asaji, iti mu'se.

33 Jaje pa'i do'ire, mësaruru cato si'anë sëtasicohua'ije pa'iohua'ipi ñajë sejë pa'ijë'ë, i dai hora huesëye sëte.

34 Yë'ë dai maca cato te'i so'ona sai huëoni ja yë'ta'a huë'epi saima'në i jo'yare pai ñapere co'amaña yo'o ja'ñe isini cui'ne eta sa'ro ñacaiquëre cuañeni ñajë'ë cani saise'ejë pa'iye a'ë.

35 Jaje pa'ina, mësaruru cato sëtasicohua'ipi pa'ijë'ë, coa si'anëpi, iti huë'e aquë titayerë huesëye sëte. Na'i maca, ñami jopo, mu'se, cura yë'i maca, panita'a nea hue'ña daima'quëni cajë.

36 Yo'ojëna, cuasama'topi caisicohua'ini titama'quëni de'hua ñajë'ë.

37 Iye mësarute caye cato si'a paire cayë: "Sëtasicohua'ipi pa'ijë'ë, caquë."

14

Jesure Tseañu'u, Cajë Yo'oye

(Mt 26.1-5; Lc 22.1-2; Jn 11.45-53)

1 Israel pai Egíptopi etajë pa'ise'ere cuasajë yo'oye, cui'ne o'sa peo pan aiñe caya mu'seña cara maca, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi cui'ne cuañese'e ye'yacohua'ipi merepa Jesure coa cosojë tseani huani jëora'ye cajë. Iti yo'o ja'ñere co'ehuë.

2 Careña, cui'ne pai tsi'sini sihuajë yo'o maca huaiye pañu'u, co'aye paipi cuasa co'me huesëni sañope ai yo'ojë cama'cohua'ini, careña.

Huëo Sëñepi Jesure Tsoacaise'e

(Mt 26.6-13; Jn 12.1-8)

3 Jesús Betania daripëre paquëña, Simón ja'ju dahuë hue'equë pa'isiquë huë'ere, mesare ñuquëña, Jesús. Ñu'ina, te'o nomio jai do'i huëo së da'care quëna huëna timësiconi dani Jesús siopëna iti da'capi dooña. Nardo da'case'e nesicopi, yequeje co'mema'copi.

4 Iti maca ñu'icohua'ipi pëti huëoreña. Jaje pëti huëojë careña:

"¿Me yo'oco huëo së da'ca coa nejoco'ni?"

5 Iopi yecohua'ina se isico pani trecientos romano curiquë të'ña nera'o. Jaje yo'oní co'amaña peocohua'ire cocatira'o."

Jaje cajë iote coejë pëijë ñareña.

6 Jaje ñajëna, Jesupi caëña:

"Coa ñajë'ë, iose'e yo'oja'co. ¿Me yo'ojë josa caye'ni? Iye io yë'ëre necaise'e cato de'o co'amaña'ë.

7 Co'amaña peocohua'ire si'anë mësaruru ñajë paja'cohua'i a'ë. Jaje pa'iquëta'are yë'ë cato mësaruru ña hue'ñare si'anë pa'iye paja'quë a'ë.

8 Io cuasaye ja'i maña ico cato de'hue yë'ë siopë huëo sëñe necaco'ë, du'runa yë'ëre ta ja'ñere caco.

9 Nuñerepa cayë, coa si'a hue'ña ico yo'ose'e quëaye pa'ija'coa, io yo'ose'e huanëyema'pë cuasa ja'ñere cajë, huaso coca quëa maca.”

Jesure Judas Isise'e

(Mt 26.14-16; Lc 22.3-6)

10 Judas Iscariotepi sani Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i ja're coní coca caëña, Jesure tseani iohua'ina isi ja'ñere. Jaë cato doce ye'yacohua'i aquë paji'i.

11 Jaje caquëna, asani ai sihuareña. Jaje sihuajë curiquë isireña. Isirena, Judaspi ¿Jesure merepa tseani isija'quë a'ni? caquë i yo'o ja'ñere co'eña.

Mai Ejaë Ani Tëjise'e

(Mt 26.17-29; Lc 22.7-23; Jn 13.21-30; 1 Co 11.23-26)

12 Egíptopi Israel pai etajë pa'ise'ere cuasajë sihuajë pai tsi'sini, toe yo'ojë pa'ise'eje yo'o mu'se tija'ëña, o'sa co'me ma'a ao ai mu'se. Du'ru mu'serepa, cui'ne yëi ñamare huai mu'serepa tija'ëña. Jaje tija'ëña, Jesús ye'yacohua'ipi seteña:

“¿Egíptopi Israel pai etajë pa'ise'ere cuasajë, aña jerona sani ne de'huarena aña yëquë'ni?”

13 Cajëna, Jesupi cayaohua'ire i ye'yacohua'ire jëjo saquë caëña:

“Jai pai daripëna sani oco yurupë saquëni tiani i ja're saijë'ë.

14 Sani ja're sa cacajë cajë'ë ite huë'e aquëre: ‘Ye'yaquëpi capi: ¿Jerore pa'ico'ni, tu'rihuë yë'ë ye'yacohua'i ja're na'iquëna aija'co, Egíptopi Israel pai etase'ere cuasajë? cajë'ë.’

15 Ipi mësarute iñoja'quë api, jai tu'rihuëpi toe ne de'huasiconi. Jarona yureta'a ñani ne de'huajë'ë, mai tse.”

16 I ye'yacohua'ipi sani tija'reña, jai daripë. Tiani jare Jesús quëase'eje si'aye tija'reña. Tiani na'iquëna, ai ja'ñe ne de'huareña, Egíptopi Israel pai etase'ere cuasajë yo'oyere.

17 Ñami de'osi maca Jesús i doce ye'yacohua'i ja're tija'ëña, iti hue'ña.

18 Tiani mesare ñu'i aiquëpi caëña, Jesús:

“Nuñerepa mësarute cayë. Mësaruru aquëpi yë'ë ja're te'ona aiquëpi isi yehuoja'quë api.”

19 Jaje ca maca iohua'ipi sa'ña iohua'ija'a seteña:

“¿Yë'ë pa'ija'quë a'ni?”

20 Cajëna, Jesupi caëña:

“Doce aquëpi yo'oja'quë api, yë'ë ja're te'e quëna de'huana aiquëpi.

21 Jaje pa'itoje de'oji. Pai Mamaquë cato jare iti toyase'e pa'ieje saiji. Jaje pa'iquëta'are Teayerepa yo'oja'quë api, ite isi yehuoquëta'a! Ipi ai de'oye pasiquë pa'ito de'ora'pi, jaëte.”

22 Ja yë'ta'a aore aijëna, Jesupi panpë ini Maija'quëre de'oji caquë seni i ye'yacohua'ire aequë caëña:

“Aijë'ë. Iye cato yë'ë capë a'ë.”

23 Jeteyo'je ucu duruhuë ini Maija'quëre de'oji, caquë seni, i ye'yacohua'ina isina. Isina, si'aohua'i ucureña, iote.

24 Ucurena, caëña:

“Iye cato yë'ë tsie a'ë. Jai pai de'oye pa'i ja'ñere caquë huajëye Maija'quë paire cayere quëaye a'ë.

25 Jaje pa'ina, mësarute nuñerepa cayë cui'naëpi iye, cuiya'i o'sa cono ucuye paja'quë a'ë. Yequë mu'se Maija'quë cuãne te'tena cuiya'i o'sa ucuñu'u.”

Pedro Cosose'e

(Mt 26.30-35; Lc 22.31-34; Jn 13.36-38)

26 Jējē tējini Olivos cutina sateña.

27 Jesupi caëña, jaohua'ire:

“Si'aohua'i mësaru yë'ëre jëcoja'cohua'i a'ë, iye ñami. Jaje pa'ina, toyase'e caji: ‘Huani jëoja'quë a'ë, yëi ñamare ñacaiquëre. Ja maca yëi ñamapi tiya huesëja'cohua'i a'ë.’

28 Jaje pa'iquëta'are ju'isiquëpi huëisi maca yë'ëpi du'ru saija'quë a'ë, Galileana, mësaru ja yë'ta'a saima'pëna.”

29 Jaje caquëna, Pedropi caëña:

“Jaje yecohua'i më'ëre jëcotojë yë'ë cato më'ëre jëoñe pañë.”

30 Caquëna, Jesupi caëña:

“Nuñerepa më'ëre cayë. Iye ñami ja yë'ta'a cura cayaye yë'ima'në më'ëpi toasoñe cosoja'quë a'ë, ìte ñama'quë a'ë caquë.”

31 Jaje Jesús caquëna, ìpi caëña:

“Yë'ë cato pañë, cosoye. Ju'ìne pa'itojë më'ë ja're ju'ija'quë a'ë.”

Caquëna, yecohua'ijë cui'ne careña.

Jesús Sese'e Getsemanína

(Mt 26.36-46; Lc 22.39-46)

32 Getsemaní hue'e hue'ñana tì'ani Jesús caëña, ì ye'yacohua'ire:

“Ìñore dujë pa'ijë'ë, yë'ëse'e Maija'quëre sani sësi'ì.”

33 Cani coa Pedrore, Jacobore, cui'ne Juanre saëña. Ja maca ai cuasaquë cui'ne ai yo'o huëouña.

34 Jaje yo'oquë caëña, jaohua'ire:

“Ai oi ëaye nëiji, yë'ë joyore papi jùnì huesëye pa'ina. Ìñona mësaru cato pëani sëtasicohua'ipi pa'ijë'ë, caïma'pë.”

35 Cani Jesús ìse'e seña maca sani yejana do're ja'rùnì Maija'quëre de'hue neñe pa'ito, necaijë'ë, ai yo'oye pa'si'ì, ìti yo'o maca tì'aëna, caquë sequëña.

36 Jaje seì caëña:

“Yë'ë ja'quë, më'ëre cato si'aye neñese'e pa'iji. Nejocaijë'ë, yë'ëre ai yo'oye ne ja'ñere. Yë'ë yëye peoja'quë, coa më'ë yëyepi yo'oye pa'ija'quë.”

37 Jaje señi tējini ì ye'yacohua'ì quë'rona sani ñaquëna, caìsicohua'ipi pateña. Pa'ijëna, Pedrore caëña:

“¿Simón caiquë, më'ë? ¿Te'e hora macajë sëtasiquëpi ña tì'añe paë, më'ë?”

38 Sëtasicohua'ipi pa'ijë Maija'quëre sejë'ë, co'ayena taiñe paja'cohua'ì. Nuñerepa joyo cato yo'oye yëji. Jaje pa'iquëta'are më'ë capëpi tutu peoji.”

39 Jaje canì tìjupë sani ja'rë case'eje pa'ye caquë sequëña.

40 Jaro cui'naëpi co'iquë cui'ne caìsicohua'ìni tì'api ì, ye'yacohua'ire. Airepa huëo ca'quëna ñaco naimopi jameina caë'ë, quëcoñu'u cajëta'a. Jaje pa'ina, ìte sañope sehua tì'añe peohuë.

41 Toasoñe acore saìsiquëpi tìtaquë caëña, jaohua'ire:

“Yureta'a canì huajëjë'ë. Tsoe de'oji. Ja ja'ye caijë'ë. Tì'api Pai Mamaquëre co'aye yo'ocohua'ì jëñana ìsi maca.

42 Huëijë'ë. Sañu'u. Yë'ëre ìsi yehuoja'quëpi daiji.”

Jesure Tsease'e

(Mt 26.47-56; Lc 22.47-53; Jn 18.2-11)

43 Ja yë'ta'a Jesús cocare ì ye'yacohua'ì ja're caquëna, Judaspi tsoe tìtaëña. Jaë cato doce acohua'ì aquë paji'ì. Ì ja're conì jai pai hua'tì cajicohua'ìpi cui'ne tara cajicohua'ìpi dateña. Maija'quë huë'e ñacaicohua'ì ëjaohua'ìpi, cuañese'e ye'yacohua'ìpi cui'ne aìohua'ìpi jëjo daocohua'ìpi conì daisicohua'ìpi pateña.

44 Judas ìti ìsi yehuoja'quëpi caëña, jaohua'ire:

“Yè'èpi ini tì'ani sihuaaja'què a'è. Sihuaquèna, ñani jaèni tseajè'è. Tseani de'oye sèani sajè'è.”

⁴⁵ Jaje casiquèpi tì'ani Jesure tsiojani caèña:

“Ye'yaquè, Ye'yaquè.”

Jaje caquè tsu'supi.

⁴⁶ Tsu'suquèna, ja maca Jesure tome dani tseani sareña, sèasiquèni.

⁴⁷ Jaje yo'o maca iti maca pa'iquèpi hua'ti dutani Maija'què huè'e ñacaicohua'i necaiquèni cajorose'e tètò tèaèña.

⁴⁸ Ja maca Jesuje caèña, ite tseja paire:

“¿Tarapi hua'ñapi cõni date, yè'ère tseañu'u cajè co'amaña yahue imaquère yo'oyeje pa'ye?”

⁴⁹ Yè'è si'a mu'seña Maija'què huè'epi pa'i mèsarute ye'yaquèna, mèsarupi yè'ère tseañe pahüè. Jaje pa'iquèta'are iye cato toyase'epi tì'aquèna, jaje yo'oye pa'iji.”

⁵⁰ Ja maca i ye'yacohua'ipi Jesuse'ere te'ire jeoni cati sateña.

Posèpi Catiye

⁵¹ Jaje pa'iquèta'are te'i tsi posè macapi jai capi deasiquèpi tuquèña, Jesure. Tuina, tseareña.

⁵² Tsearena, jai case'e jeoni peoyo catiña.

Jesure Ca Tèjicohua'i Què'rona Sase'e

(Mt 26.57-68; Lc 22.54-55, 63-71; Jn 18.12-14, 19-24)

⁵³ Jesure ja maca sareña, Maija'què huè'e ñacaicohua'i èjaèrepa què'rona. Jarona Maija'què huè'e ñacaicohua'i èjaohua'i tsi'sireña, aiohua'i, cui'ne cuañese'e ye'yacohua'i cõni.

⁵⁴ Jaje sajèna, Pedroje so'o maca se ñaquè tuquèña, Maija'què huè'e ñacaicohua'i èjaèrepa huè'e hue'se daripère pana. Jarona soldado pai ja're cõni pèani toare cui ñuquèña.

⁵⁵ Maija'què huè'e ñacaicohua'i èjaohua'i cui'ne pai yo'oye ca tèji èjaohua'ire papi Jesure jaje yo'oquère papi cayere co'ereña, asani huani jeõnere cajè. Jaje co'ejèta'a tì'añe pareña.

⁵⁶ Cui'ne jai pai coa huèojè ti yo'o ma'ñere sañope Jesure careña, cosojè. Cui'ne iohua'ija'a sa'ñe yo'ojè careña, te'e cayepi peoquèna.

⁵⁷ Yecohua'ipi co'arepa huèojè careña.

⁵⁸ Yèquèpi i caye asasicohua'i a'è, cajè yo'ojè careña:

“Ñeje caquè api, yè'èpi Maija'què huè'e nejoja'què a'è, pai de'huasi huè'e. Jaje yo'onì jeteyo'je tres mu'seña pa'i maca huajècore neja'què a'è, paipi nema'core.' Jare asahuè.”

⁵⁹ Jaje canije nuñerepa te'eje pa'ye caye pareña.

⁶⁰ Ja maca Maija'què huè'e ñacaicohua'i èjaèpi iohua'i ca jopoja'a huèni nècayepi Jesure sequèña:

“¿Asaquè mè'è, mè'ère sañope caye? ¿Me yo'oquè sañope sehuoye paquè'ni?”

⁶¹ Caquèna, Jesupi ai jerepa ti sehuoye paèña, i caye. Jaje paquèna, Maija'què huè'e ñacaicohua'i èjaèpi tijupè Jesure sequèña, ñeje:

“¿Mè'è Cristo, Maija'què de'oquèrepa mamaquè a'è?”

⁶² Caquèna, ja maca Jesupi sehuouña:

“Jaje pa'ijè'è. Yè'è a'è. Cui'ne mèsarupi Pai Mamaquère yè'ère ñaja'cohua'i a'è, Diusu tutu què'irepa èja te'tere ñu'ina. Cui'ne Ma'tèmopi sirija'a nèca meina, ñaja'cohua'i a'è.”

⁶³ Jaje caquèna, asani Maija'què huè'e ñacaicohua'i èjaèpi i ju'i care co'ye naè yeto saquè caèña:

“¿Iquere cajë jerepa paire quëaja'cohua'ire co'eye'ni, tsoe t̄i'api?

⁶⁴ Jare mësarupi asahuë, i yë'opopi Maija'quëre cue'cuequë caye. Jaje pa'ito ¿me caye'ni, mësarü?”

Jaje caëna, yureta'a si'a pai careña:

“Huani jeoñe pa'iji.”

⁶⁵ Casi maca je'nërepa yecohua'ipi copi tse'se huëoreña. Cui'ne yecohua'ipi tsiana cañapi tëto queoni tël'cajë yo'ojë careña:

“¿Nepi tël'care'ni? Se ca ñajë'ë.”

Cajëna, soldado pajë yo'oreña, ìte.

Pedro Cosose'e

(Mt 26.69-75; Lc 22.56-62; Jn 18.15-18, 25-29)

⁶⁶ Pedro cato huë'ehuëre paquëña, hue'se daripëre. Jarote pa'ina, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëre necaicopi

⁶⁷ toare cui ñu'ina, ñani ìte caoña:

“Ina, më'ëje Jesús Nazaret aquë ja're pa'isiquë a'ë.”

⁶⁸ Cacona, Pedropi caquë cosouña:

“Ñama'quë a'ë, ìte. ¿Iquere jaje caco'ni? Huesëyë.”

Jaje canì eta sa'ro quë'rona etaëña. Eta maca curapi yëquëña.

⁶⁹ Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëre necaicopi ñani cui'naopi ca huëo coña, ìti maca pa'icohua'ina:

“Iquë cato Jesús ye'yacohua'i aquë api.”

⁷⁰ Jaje catojë ìje cui'naëpi coso couña, ñama'quë a'ë caquë. A'ri maña tsoe maca pa'i maca Pedrorë ìti maca pa'icohua'ipi careña:

“Më'ë Jesús ye'yacohua'i aquëre pa'ë. Më'ë cato Galilea aquë a'ë. Cui'ne më'ë coca cayeje Jesús ye'yacohua'i caye a'ë.”

⁷¹ Jaje caquëna, Pedropi yureta'a sañope co'aye caquë, cui'ne ñama'quë a'ë care payë caquë capi:

“¿Iquere mësarü yo'ojë caye'ni? Ñama'quë a'ë, jaëte.”

⁷² Caquëna, cui'naëpi cura yëni copi. Jaje cura yë'i maca yureta'a Pedro cuasa ñajaji'i, Jesús ìte case'e. Jesús cato ca'aji'i: “Ja yë'ta'a cura cayaye yë'ima'ëna më'ëpi toasoñe ñama'quë a'ë caquë cosoja'quë a'ë.” Jaje ì case'je t̄i'aëna, ìtire cuasa ñajani ota huëoni ai oji'i.

15

Jesupi Pilato Quë'rore Pa'iye

(Mt 27.1-2, 11-14; Lc 23.1-5; Jn 18.28-38)

¹ Ñata tome maca Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi tsi'sireña, judío ìohua'i ja're, cui'ne cuañese'e ye'yacohua'i ja're, cui'ne pai yo'oye ñani ca tējicohua'i ja're çoni. Tsi'sini ca tējini Jesure sëasiquëni Pilato quë'rona sareña.

² Ja maca Pilatopi ìte ñani sequëña:

“¿Më'ë a'ë, judío pai ëjaërepa?”

Caquëna, Jesupi sehuouña:

“Jaje pa'ijë'ë, më'ë cayeje.”

³ Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i cato jaiye sañope careña.

⁴ Jaje cajëna, Pilatopi t̄ijupë seni couña, Jesure:

“¿Me yo'oquë sehuoma'quë'ni? Ñaquë më'ë ìohua'i më'ëre sañope caye.”

⁵ Jaje catojë Jesús cato ti sañope sehuoye paëña. Jaje paquëna, Pilato ai cuasaëña: ¿Me yo'oquë paquë'ni? caquë.

Jesure Huani Pa'iji Caye

(Mt 27.15-31; Lc 23.13-25; Jn 18.38-19.16)

⁶ Pilato cato judío paí tsi'si mu'seña tí'aëna, tseasiquère eto saoquë yo'oquë paquëña, paipi yëjë sequëni.

⁷ Jaro co sitore paquëña, Barrabás hue'equëpi yecohua'i paire huaisico-hua'i ja're coní.

⁸ Paipi Pilatore dani seteña: Jare më'ë yo'oyeje pa'ye yo'ojë'ë, cajë.

⁹ Jaje cajëna, Pilatopi sehuouña:

“¿Yëye judío paí ëjaëni eto saoye?”

¹⁰ Ja cato caëña, coa í de'oye yo'oyere ëa ñajë pëijë Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi tseani yo'oyë cuasaquë.

¹¹ Jaje pa'iquëta'are Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi paire ca co'me huesojë cui'ne yëhuoreña, Barrabásni eto saoja'quëre sejë'ë, cajë.

¹² Ja maca Pilatopi paire sequëña:

“¿Me nejaquë caye'ni, mësarú judío paí ëjaë hue'yoquëre?”

¹³ Caquëna, jaohua'ipi careña, cuijë:

“Queja'quë pa'ijaquë.”

¹⁴ Cajëna, Pilatopi caëña:

“¿Iquere í co'aye yo'o u'ni?”

Jaje catoje íohua'í jero sa'na ai cuireña:

“Queja'quë api.”

¹⁵ Jaje asani Pilato Judea paini de'o cajei pasi'i caquë Barrabásni joye sauña. Jesuni si'seni queja'quëre jëjo saoquë.

¹⁶ Ja maca soldado paipi jai paí tsi'sini Jesure paí ëjaë huë'ere pana sareña.

¹⁷ Sani nea maja'í care suñani cui'ne miu maro puani sareña.

¹⁸ Ja jeteyo'je cue'cuejë cuireña:

“¡Pa'ijë'ë. Yure judío paí Ëjaërepa!”

¹⁹ Jaje cajë siopëna të'careña, tarapi. Copi tse'sejë, cui'ne do're ja'rujë ëjaëre pa'ë më'ë cajë yo'oreña.

²⁰ Jaje ite cue'cue tëjini maja'í ju'í ca dutani í ju'í care pare suñacateña. Ja jeteyo'je í ju'í ca dutareña, queja'quëre.

Jesure Huani Jeose'e

(Mt 27.32-44; Lc 23.26-43; Jn 19.17-27)

²¹ Cirene aquëpi tsiopi daina, ñani Jesure queja'coní hue'ejë'ë, cajë soldado paipi cuañereña. Jaë cato Simón hue'equë paji'í, Alejandro cui'ne Rufo pëca ja'quë.

²² Ja maca Jesure Gólgotana sareña, paí siopë tara hue'e hue'ñana paí coca cato.

²³ Jarona Jesure quereña.

²⁴ Quëni soldado paipi Jesús ju'í care nepi saja'cohua'í a'ni cajë neñareña, de'hue nesiquëpi saye pa'iji cajë.

²⁵ Ja yo'o maca cato nea hue'ña nueve paji'í, ite quësi maca.

²⁶ Toyasicore í sio sa'nihuëna sëoreña, ja do'ire queñë cajë. Toyasicopi capi: JUDÍO PAI ËJAËREPA.

²⁷ Í ja're coní caya co'amaña yahue ímacohua'íre quehuë. Te'ire ëja te'tena cui'ne yequëni ari te'tena nëconi quehuë.

²⁸ Jaje yo'o maca toyase'e ñeje caye tí'api: “Co'acohua'í ja're coní que cuañopi.”

²⁹ Cui'ne coa da saicohua'íje ite ñajë cue'cuejë ñeje cajë sateña:

“¡Asajë'ë. Yure më'ëpi Maija'quë huë'e nejoni toaso mu'seña pa'í maca huajë huë'e nesi'í caquë maca!”

³⁰ Yure co'ye huasoni da caje ñajë'ë, quësi sarahuapi.”

31 Jaje cui'ne Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ijë, cui'ne cuañese'e ye'yacohua'ijë ite cue'cuejë careña:

“Yecohua'ita'are huasopi. Jaje pa'iquëta'are ija'a co'ye huaso tija'ne paji.”

32 Israel pai ëjaëpi Cristore papi caja'cohua'i a'ë cruzupi caje nëcaquëna, ñanita'a careña. I ja're coní te'e quesicohua'ique ite pëteña.

Jesús Ju'ise'e

(Mt 27.45-56; Lc 23.44-49; Jn 19.28-30)

33 Je'nërepa mu'se jopo tija' maca si'a yeja ñamije pa'io ne huesëña. Toaso hora jaje paquëña.

34 Jare ja' maca Jesús tuturepa cuiña ñeje:

“Eloi, Eloi ¿lama sabactani?” Jaje caní caye a'ë, ¡Yë'ë Diosu maca, yë'ë Diosu maca! ¿Me yo'oquë yë'ëre jecou'ni, te'ire?”

35 Jaje cuiquëna, ití maca pa'icohua'ipi asani careña:

“Asajë'ë. Tsoe aquë Maija'quëre quëacaiquë Elíasni cuiji.”

36 Jaje cajëna, iohua'i aquëpi huë'huëni o'sa conore yëi sëohuëna saquëni ucujaquë caquë sani nëoquë caëña:

“Coa ñajë'ë. Ñañu'u, Elíaspi ite cruzu dequëre casa nëcoquëna.”

37 Ja' maca Jesús ai tutu cuini juni huesëña.

38 I ju'i maca Maija'quë huë'e joporepa tëhuocopi jopore paja'a cayayese'e meñe yete saquëña.

39 Romano Capitánpi Jesús je'ñerepa nëcasiquëpi jaje Jesús cuiquë juni huesëquëna, ñasiquëpi caëña:

“Nuñerepa iquë Maija'quë mamaquërepa paji'i.”

40 Cui'ne nomiohua'i so'opi de ñajë nëcareña. Jaohua'i cato paë'ë, María Magdalena. Cui'ne yeco paco'ë, María, Jacobo posërepa, José cui'ne Salomé, pëca ja'co.

41 Iye nomiohua'i cato Jesure cõcaicohua'i pateña. I Galilea cu'i maca cui'ne jarote jai pai yecohua'ijë pateña, Jesús ja're Jerusalëna saisicohua'ijë.

Jesure Tase'e

(Mt 27.57-61; Lc 23.50-56; Jn 19.38-42)

42 Ñamina'a huajë mu'se pa'ija'coa cajë fiesta yo'o ja'ñe ne de'hua mu'se na'iquëna,

43 José Arimatea aquëpi pai yo'oye ñani ca tëjicohua'i ëjaohua'irepa aquë paquëña. Jaë cato Maija'quë cuañe te'te yo'oyere utequë paquëña. Jaje pa'ipi Pilato quë'rona si'a tuturepa cacani ca'rama'ë Jesús capëre tasi'i caquë sequëña.

44 Jaje seina, Pilatopi ai cuasaëña, i juni huesëre pa'ë caquë. Jaje cuasa do'ire Capitánre soini i juni huesë caquë seni asaquëna, ju'ire papi, caëña.

45 Jaje caëna, asani Pilatopi Jesús capëre saye de'oji caëña, Josére.

46 Caëna, Josépi sani Jesús capë casani jai do'i sabanare hueroni deani quëna yejana coje nesicona tani quëna pëpi siouña.

47 Tajëna, ñareña, María Magdalena cui'ne María José pëca ja'co coní.

16

Jesús Ju'isiquëpi Huëise'e

(Mt 28.1-10; Lc 24.1-12; Jn 20.1-10)

1 Huajë mu'se tëto sai maca María Magdalena cui'ne Jacobo, Salomé pëca ja'copi María coní huëo së ma'ñare hueroni sateña, Jesús capëre huëo sëñepi neñu'u cajë.

² Semana huëo mu'serepa ai nea hue'ñarepa tsoe ësë pa'ina, sani tì'areña, tasi daripë quë'ro.

³ Iohua'ija'a sa'ñe careña:

“¿Nepi jai quëna pë hui'yoja'cohua'i a'ni?”

⁴ Jaje cajë ñajëna, tasi daripëpi tsoe hui'yosico pacoña.

⁵ Pa'iona, ñani tasi daripëna cacareña: Cacadjë ñajëna, ëja te'tere poja'i ju'i care posëpi ju'i ñuquëña. Jaëni ñani ai quëquëreña.

⁶ Quëquëjëna, ìpi caëña:

“Quëquëma'pë pa'ijë'ë. Mësaru cato Jesús Nazaret aquëni co'eyë, que sarahuana quesiquëni. Jaje pa'iquëta'are ì cato tsoe huëji'i. Peoji, ìño. Ñajë'ë. Ìte oa sitore peoji.

⁷ Mësarupi sani ì ye'yacohua'ire cui'ne Pedrore quëajë'ë. Galileana du'ru saija'quë api. Jaron a ìte ñaja'cohua'i a'ë, ì ja'rë mësarute quëase'eje.”

⁸ Ja maca nomiohua'ipi quëquë huesëni tsasijë etani tasi daripëpi sateña. Co'ini yecohua'ire quëaye pareña, quëquë huesësicohua'i pa'ijë.

María Magdalenapi Huëisiquëre Du'ru Ñase'e

(Jn 20.11-18)

⁹ Semana huëo mu'se huëisiquëpi du'ru macarepa María Magdalenana ñaiña. Ja o cato siete huatiohua'ire eto sao cuañosico paco'ë.

¹⁰ Jaopi yureta'a ñani sani quëaoña, ì ja're cu'ijë pa'isicohua'ire oijë co'a ju'ijë pa'icohua'ire.

¹¹ Jaohua'ipi quëacona, asani care paco cuasaye pareña, ìo case'e.

Ìte Ye'yecohua'ipi Cayahua'i Ñase'e

(Lc 24.13-35)

¹² Ja jeteyo'je Jesús ñaiña, cayaohua'i tsiona ma'aja'a saicohua'ina.

¹³ Jaohua'ipi sani yecohua'ire quëareña. Quëajëna, jaohua'ijë coa cayë cuasajë asaye pareña.

Ì Once Soisicohua'ipi Ìte Ñase'e

(Mt 28.16-20; Lc 24.36-49; Jn 20.19-23)

¹⁴ Ai tsoe maca yureta'a once ì ye'yacohua'ina ñaiña, mesare ñu'ijëna. Ñaini jaohua'ire yëhuo nu'ñeiña, ju'isiquëpi huëisiquëre ñani quëacohua'ire asacaiye pasi do'ire, ìohua'ì jëa joñoa hue'e do'ire.

¹⁵ Yëhuoquë caëña:

“Si'a hue'ña sani cu'ijë iye huaso cocare quëajë'ë, si'a paire.

¹⁶ Quëajëna, asani quëare payë caquë asaquëni oco dosiquëpi huasosiquë pasipi. Jaje quëajëna, coa cayë caquë asama'quë cato nejosiquë api.

¹⁷ Iye tuture paja'cohua'ì a'ë yë'ëre asacohua'ì cato: Yë'ë mamipi cajë huatire eto saoja'cohua'ì a'ë. Huajë cocapi caja'cohua'ì a'ë.

¹⁸ Añare tseaja'cohua'ì a'ë. Tsimare ucusicohua'ì panije ai yo'oye paja'cohua'ì a'ë. Cui'ne yequeje, ju'icohua'ire patojëna, co'yaja'cohua'ì a'ë, ju'icohua'ipi.”

Jesupi Ma'tëmo Saise'e

(Lc 24.50-53)

¹⁹ Jaje ca tējini Èjaë Jesús ma'tëmona sa cuañopi. Jaron a Diusu ëja te'te ñu'ì saihuëna ja'ruña.

²⁰ Ja maca jaohua'ipi si'a hue'ña cu'ijë quëareña, huaso cocare. Jare Èjaëpi cocai cui'ne ìpi pai yo'o tì'a ma'ñere yo'o ìñoquëna, quëareña, huaso coca. Ì cocare pa'ë caquë yo'oquëna, ja yo'oyepi ìñojë huaso cocare quëareña. Ca tējihuë.

SAN LUCAS

Asajajë Caquë Toyaye

¹⁻² Iti du'ru huëose'e ñasicohua'ipi de'o coca quëajëna, asajë jai paï toyahuë, mai quë'ro yo'ose'ere.

³ Jaje pa'ina, yë'ëjê asare paquë iti yo'ose'eje pa'ye du'ru huëose'ere papi toyayë, më'ëna, Teofilo, yë'ë cajei.

⁴ Më'ëpi më'ëre ye'yase'ere tiñarepa asa ti'aja'quë caquë.

Huiñaë Quëase'e Juan Coase'ere

⁵ Herodes Judea paï ëjaë pa'i maca, te'i Maija'quë huë'e ñacaiquë Zacarías hue'equë paji'i, Abías tsëcapë aquëpi. I paco Elisabet hue'ecopi, Maija'quë huë'e ñacaiquë Aarón tsëcapë aco paco'ë.

⁶ Cayahua'i de'oye nuñerepa pa'icohua'i paë'ë, Maija'quë ña hue'ña pa'iohua'ipi i cuañese'e cui'ne i case'ere de'oye sehuocohua'i paë'ë. Jaje pa'icohua'ini yecohua'ijê co'aye pa'iyë caye ti peocohua'irepa paë'ë.

⁷ Jaje pa'iquëta'are mamajëre peocohua'i paë'ë. Elisabetpi mamajëre pama'co paco'ë, carao. Cui'ne jaje pa'iohua'ipi si'a jupë aiohua'i maña paë'ë.

⁸ Te'e mu'se Zacarías ja're Maija'quë huë'e ñacaicohua'i pa'icohua'ipi yequë yo'o tējina jare jajese'e si'a iohua'i tsëcapë yo'oye paji'i, Maija'quë pa'i hue'ñana.

⁹ Jaje pa'iohua'ija'a nepi mañare ëojë yo'oye pa'iquë'ni cajë neñajëna, Zacaríasna tomeipi, iti yo'oye. Tomeina, Maija'quë huë'ena cacapi.

¹⁰ Cacani huëo sēñere ëoquëna, hue'seja'a jai paï Maija'quëre sejë paë'ë.

¹¹ Ja maca Ejaë jo'yaëpi huiñaëpi Zacarías huëo sēñe ëo saihuë ëja te'tena ñai nëcapi.

¹² Nëcaquëna, Zacaríaspi ñani me neja'quë a'ni caquë quëquë huesëquëna.

¹³ Ejaë jo'yaëpi capi, ite:

“Zacarías ca'rama'ë pa'ijë'ë. Maija'quëpi më'ë señe asapi. Jaje pa'ina, më'ë paco Elisabetpi tsihua'ëre pasio. Pacona, më'ëpi i mami hue'yojë'ë, Juanre.

¹⁴ Më'ë ite sihuaja'quë a'ë, cui'ne yecohua'ijê jai paï ite coasi maca sihuaja'cohua'i a'ë.

¹⁵ Më'ë mamaquë cato de'oyerepa yo'oquë pa'ija'quë api, Maija'quë jo'yaëpi. Jaje pa'ipi ja yë'ta'a ite coama'në Maija'quë joyopi ini pa'ija'quë api. Pa'ina, cuepe ëaye neñe cono ucuma'quë pasipi.

¹⁶ Jaëpi jai paï Israel paire cui'naohua'ipi iohua'i mai Ejaë Diosuna co'ye asa coñe necasipi.

¹⁷ Maija'quë ñacaina, iquë Juan de'oye yo'oquë pa'ija'quë api, mai Ejaë paï deojajë. Jaje pa'ipi, tsoe hue'ña Maija'quë jëjo daoquë Elías yo'oquë pa'isi tuture hue'equë pasipi. Jaëpi pëca ja'quëohua'i ja're mamajë de'oye pa'iyë necasipi. Jaje sehuoma'cohua'ire ponaja'quë api, Ejaëre de'oye asaja'cohua'ire, mai Ejaë paï deojajë.”

¹⁸ Zacaríaspi Maija'quë huiñaë seji'i, ñeje:

“¿Yë'ëjê ai maca pa'ina, cui'ne yë'ë pacojê aio maca pa'ito me yë'ë nuñere pa'ë caquë asaye'ni?”

¹⁹ Caquëna, Maija'quë huiñaë ite sehuouña:

“Yë'ë Gabriel a'ë, Maija'quëre necai pa'iquë. Jaje pa'ina, yë'ëre ipi jëjo daouna, iye huajë coca quëasi'i, më'ëre caquë daë'ë.

20 Jaje pa'iquëta'are yure mē'ë yē'ë nuñerepa quëayere asama'ë pa'isi do'ire cama'quë de'oni cama'ë pa'ija'quë a'ë, mē'ë mamaquëre coa macaja'a iye case'e tī'a ja'ñe a'ë, itī mu'se tī'aëna."

21 Jaje yo'oquë Maija'quë huë'e ëo hue'ñana cacasiquëpi tsoe nëina, yeco-hua'i hue'se pa'icohua'i iquere yo'oquë Zacarías etama'quëpi nëi pa'ini cajë utehuë.

22 Utejëna, jaropi Zacarías etani jaohua'ire cama'ë paji'i. Jaje cama'ëna, ñani cani ñañeje pa'ye Maija'quëre se hue'ñana cacani ñapi, cuasahuë. Jaje pa'ipi coa jëtë a'uñese'epi capi, cama'quë pönese'e sëte.

23 Zacarías Maija'quë huë'e co'ai mu'seña carajaisi maca, saji'i, i huë'ena.

24 Ja jeteyo'je i paco Elisabet tsj ëtapë de'o. De'oni cinco ñañëohua'ire io huë'epi yequë hue'ña saima'o ai cuasaco paco'ë, ñeje:

25 Ëjaëpi yure yē'ëre jaje ñacai yo'opi, paipi tsj pama'coa cajë cue'cuema'pë pa'ijajë caquë.

Huiñaë Quëase'e Jesús Coase'e

26 Seis ñañëohua'i pa'i maca Maija'quëpi i huiñaë Gabrielre Galilea yejana Nazaret hue'e daripëna jëjo saopi.

27 Nomi tsio María hue'ecopi ëmëohua'ire yo'oma'core do'i ñaja'quëni caquë. Ja'o cato José hue'equëna, huejaja'coa. Ca nëosicopi paco'ë, ëjaë David tsëcapë aquëna.

28 Maija'quë jëjo daoquëpi io pa'i hue'ñana cacani capi:

"Pëpayë, mē'ëre. Sihuajë'ë. Mai Ëjaëpi mē'ë ja're pa'iji. Diusupi si'a nomiohua'i sihuaye jerepa isipi, mē'ëre."

29 Jaje caquëna, iopi Maija'quë jëjo daoquëre ñani quëquëo i cocare asaco cui'ne ja maca co'ye seco'ë: "¿Me yo'oquë jaje pëpaquë'ni?"

30 Jaje cacona, Maija'quë huiñaëpi capi, iote:

"María ca'rama'o pa'ijë'ë, Maija'quë mē'ëre sihuaquë api.

31 Yurepi pa' quë'io de'oni mē'ë tsihua'ëre paja'coa'ë. Paco i mami hue'yojë'ë, Jesure.

32 Jaë cato jerepa pa'i pa'ija'quë api, jaje pa'ipi Maija'quërepa mamaquë paipi hue'yoquëni. Jaje pa'ina, Maija'quëpi pa' ëjaë David ñu'i saihuëre isija'quë api, pa' ëjaëre de'huanì.

33 Israel pa'ire ti cuañequërepa pa'ija'quëpi, i cuañeñe cato carajaiñe peoja'coa."

34 Ja maca Maríapi Maija'quë huiñaëre seco'ë:

"¿Me iye jaje yo'o ja'ñe a'ni, yē'ë ëmëohua'i ja're conì pa'ima'core?"

35 Cacona, Maija'quë huiñaëpi sehuouña:

"Maija'quë joyopi mē'ëna necaina, cui'ne Maija'quërepa tutupi mē'ëna sirio tsiocaiyeje tsio daija'coa. Ja do'ire mē'ë mamaquëre Maija'quë mamaquë hue'yoja'cohua'i a'ë.

36 Jaje cui'ne mē'ë cajeo tsëcapë aco Elisabetje tsihua'ëre paja'coa, aio macata'a. Tsj pama'coa pa' cajë pa'isicota'a seis ñañëohua'ire pa' quë'io pa'ico, yure.

37 Maija'quëre cato neñese'e pa'iji. Peoji, i ja'rujaiñe."

38 Ja maca Maríapi cao:

"Yē'ë cato Ëjaë jo'yao maca'ë. Maija'quëpi mē'ë case'eje yo'oja'quë yē'ëre sihuayë."

Jaje Maija'quë huiñaë iyese'e quëani saji'i.

Maríapi Do'i Saiye Elisabet Quërona

39 Ja mu'seña María esa saco'ë, Judea cuti quë'rore pa' daripë pa'i hue'ñana.

40 Sani Zacarías cui'ne Elisabet pa'i huë'ena cacani pëpao.

41 Pëpacona, Elisabetpi io pëpaye asa maca tsihua'ë ëtapë pa'iquëpi tì'topi Maija'quë joyopi ìoni pa'ina, paco'ë, Elisabetpi.

42 Jaje pa'ìopi tutu cao:

“Maija'quëpi më'ëre yequë nomiohua'ire sihuaye necaiye jerepa de'oye necaji'i. Cui'ne më'ë mamaquë ai de'oquërepa pa'ija'quë api.

43 ¿Ique o'ni, yë'ë jaje yë'ë Èjaë pëca ja'copi do'i dani ña ja'ñe?

44 Më'ë yë'ëre pëpacona, asa maca tsihua'ë yë'ë ëtapëpi sihuaquë teapi.

45 Ai sihuayë, më'ë case'ere care paji caco asa do'ire.”

46 Ja maca María cao:

Yë'ë ai sihuayë, Maija'quëre.

47 Cui'ne yë'ë joyopi sihuayë, Maija'quë yë'ëre huasoquëna.

48 Maija'quëpi ì jo'yao ai cuasaye peocore de'oye cuasapi.

Yureta'a jaje yo'oquëna, si'a paipi ai sihuaco si'anë caja'cohua'i a'ë.

49 Maija'quë ai jerepa tutu quë'ìpi yë'ëna de'oye necaë'ë.

Yë'ë Èjaë ì mami cato ai de'oyerepa.

50 Si'anë oiquë api, ìte ca'racohua'ire.

51 Tutu quë'ì co'amaña yo'oquë nepi, ì jëñapi.

Jerepa pa'iohua'i a'ë cuasa joña hue'ecohua'ini meñe quëconi huahue hue-sopi.

52 Ñajë'ë, ì yo'ose'ere: Èjaohua'i pa'isicohua'ini meñe peocohua'ire nequë

Cui'ne ìti jerepa pa'iohua'i a'ë cuasama'cohua'ini ñese mëose'ere.

53 Ao ëa ju'icohua'i pa'isicohua'ini de'oye ao tìmëpi.

Cui'ne jaiye co'amaña pasicohua'ini coa peo jëña ne saopi.

54 De'hue cocaji'i, Israel paire.

Ì jo'yare huanëyema'ë oji'i.

55 Abrahamre ca nëose'ere de'oyerepa yo'opi, mai aiohua'ire.

Cui'ne jaje Abraham tsëcapë Israel paire de'oye yo'oja'quë api, si'anë jajese'e.

56 Ca tējini pëpao, Elisabet huë'ena, toaso ñañëohua'ire. Pëasicopi pani tējini jeteyo'je io huë'ena co'io.

Juan Ti Doquë Cqase'e

57 Ja jeteyo'je Elisabet tsihua'ëre coa mu'seña tì'aëna, mamaquëre pao.

58 Io cajeohua'i cui'ne do'icohua'i ja'ye pa'icohua'i sani pëpahuë, ìote, Maija'quë de'oye yo'ose'ere asani sihuajë.

59 Ocho mu'seña pa'i maca sahuë, cui'ne pëca ja'quë Zacarías mamire sëoñu'u cajë Israel pai deojajë cajë, cui'ne pëca ja'quë Zacarías mamire sëoñu'u cajë yo'ohuë.

60 Jaje cajëna, pëca ja'copi cao:

“Pani, ì cato Juan hue'eye pa'iji.”

61 Jaje cacona, ìote cahuë:

“¿Me yo'oquë jaje hue'equë'ni, më'ë pairepa ja mamire hue'ecohua'i peoyë. Jaje pa'ì mami hue'ecohua'ì peoto?”

62 Ja maca tsihua'ë pëca ja'quëre moñopi ìñojë seì'ë:

“¿Ique mamire hue'yoye yëquë'ni?”

63 Sejëna, pëca ja'quëpi soquë totore dajë'ë caquëna, isirena, ìona toyapi: “Ì mami cato Juanpi.” Jaje toyaëna, si'a hua'ì ai cuasajë ñahuë.

64 Ja macapi Zacaríasje cui'naëpi coca caquë de'oni Maija'quëre sihuaquë ca huëopi.

65 Jaje iye yo'ose'ere ñani ì quëno maca pa'icohua'ì ai cuasahuë. Cui'ne iye yo'ose'ere si'a Judea ai cuti pa'icohua'ìre quëajëna, asahuë.

66 Si'ahua'ì ìti quëaye asacohua'ì ìtire cuasahuëni asa'ñe nëina, senirojaë'ë:

“¿Me yo'oquërepa ai de'oja'quë a'ni, jaë tsihua'ë?”
Maipi ñahuë, Maija'quëre papi ite ñacaise'e.

Zacarías Jujuse'e

- ⁶⁷ Zacarías Maija'quë joyo timësiquëpi Maija'quë isi yë'opi capi:
⁶⁸ Sihuañu'u, mai Ëjaëre Israel pai Diusure.
Jaë cato maina dani huasopi.
⁶⁹ Maina Maija'quëpi isipi tutu quë'ire, paire huasoquëre.
Jaë cato i jo'yaë David tsëcapë aquëpi.
⁷⁰ Maija'quëpi ñeje ca nëoa'ji'i, i case'ere quëacaicohua'i tsoe hue'ña acohua'i ja're:
⁷¹ Maire huasosi'i, si'aohua'i maire coejë sañope yo'ojëna, pa'icohua'ire.
⁷² Mai aipëre teaye ñaquë
I ca nëose'e huñëñema'ë de'oye necaji'i.
⁷³⁻⁷⁵ Yë'ëna isisicohua'ipi nuñe pa'icohua'ipi ca'rama'pë
Yë'ëre necaicohua'i ti pa'ija'cohua'i a'ë caquë
Mësarute sañope yo'oyere huasosi'i ca nëopi, mai ai ñecuë Abrahamre.
⁷⁶ Maija'quërepa quëacaiquë hue'yoja'cohua'i a'ë, paipi,
Më'ëpi mai Ëjaë saija'a ma'are nui ma'arepa sani ne de'huaja'quëni.
⁷⁷ I paire de'hue iohua'i co'aye yo'o do'ire sai de'huacaiye pa'iji, quëaja'quë a'ë, më'ëpi.
Ja do'ipi huasosicohua'i pa'ija'cohua'i a'ë.
⁷⁸ Maija'quë oi cui'ne teaye ña do'ipi,
Ësë ñata maca mëi miañeje pa'ye maire huasoquë ma'tëmopi daija'quë api,
maire miaja'quë.
⁷⁹ Huesëcohua'ire juni tējicohua'ire miacai
Cui'ne de'oye i maire huasoye asajajë caquë pa'iyere ye'yaja'quë api.
⁸⁰ Juan ai de'opi. Cui'ne i joyoje ai de'opi. Ai de'oquëpi pai peo hue'ña cuene
vejare paji'i, Israel paire quëa huëo macaja'a.

2

Jesús Coase'e

(Mt 1.18-25)

- ¹ Ja mu'seña pai ëjaë César Augustopi si'a yeja pa'icohua'ire cuëcueye pa'iji caquë cuañepi.
² Iye du'ru macarepa paire cuëcueye cato yo'ohuë, Cirenio Siria cuañequë pa'i maca.
³ Jaje pa'ina, si'ahua'i saiye paji'i, pai ñape iohua'i daripëre pana jaron a cuëcue cuañoja'cohua'ipi.
⁴ José cato David tsëcapë aquë paji'i. Ja do'ire Galilea yeja daripë Nazaretpi sani Judea yeja daripë Belénna saji'i, Davidre coa sitona.
⁵ Toya cuañoja'quëpi Belénna saji'i, María i huejaja'coa ca nëosicopi coañe tija huesësico ja're.
⁶ Jaje sani Belénre pa'ijëna, María coañe tija'ëna,
⁷ jaron a pao, io du'ru mamaquëre. Pani caña catipëpi tunani huequë ai de'huana oao, pai pëa hue'ña peo do'ire.

Huiñaëpi Yëi Ñamare Ñacohua'ire Quëaye

- ⁸ Belén quëno macare yëi ñamare ñacohua'ipi ñamique tsiore iohua'ini ñajë paë'ë.
⁹ Pa'ijëna, cuasama'tore papi Ëjaë huiñaë ñai nëcaquëna, Maija'quë miañepi iohua'ire mia huesoquëna, ai quëquë huesëhuë.

10 Jaje ña quëquëjëna, Maija'quë huiñaëpi capi:

“Ca'rama'pë pa'ijë'ë, mësarute huajë coca quëasi'quë daiyë, mësarute si'ahua'i asani ai sihua ja'ñere.

11 Yure David daripëna tsitu'ure coao, mësarute huasoja'quëpi. Jaë cato Cristo Ëjaëre papi.

12 Mësarute ñani i api cuasa ja'ñere caña catipëpi tunani huequë ai de'huana oasiquëpi uina tija'cohua'i a'ë.”

13 Te'i Maija'quë jo'yaë huiñaë ñai macapi yecohua'i ma'tëmo acohua'ije ñaihuë. Ñeje cajë Maija'quëre sihuajë:

14 Sihuajë de'oyerepa cañu'u, Maija'quëre ma'tëmo aquëre, De'oye pa'iyere pa'ijë'ë, ipi sihuaquëna pa'icohua'ipi.

15 Maija'quë jëjo daosicohua'i ma'tëmona co'isi maca yëi ñamare ñacohua'ipi iohua'ija'a sa'ñe ca huëohuë.

“Jaje pa'ito esa Belënna sani ñañu'u, ëjaë maire quëase'ere.”

16 Sani tija'huë, Mariare, Josére cui'ne tsihua'ëpi huequë aocona oasiquëpi uina.

17 Jaje ite ñani Maija'quë jo'yaë iohua'ire quëase'ere quëareña.

18 Quëajëna, asacohua'ipi ai cuasareña.

19 Jaje yecohua'i yo'ojëta'are María cato io joyona de'huao, si'aye iye, ti yo'ose'ere cuasaco.

20 Yëi ñamare ñacohua'i si'aye iohua'ire case'eje paye pa'ina, ñani Maija'quëna sihuajë jëjëjë co'ihuë.

Maija'quëna Jesure Isiye

21 Ocho mu'seña pa'i maca tsihua'ë ca'ni maña tëajë cui'ne i mamije hue'yohuë, Jesús, huiñaë Mariare ja peoco pa'i maca quëase'ere.

22 Tsitu'ure pasi jeteyo'je si'sire tsoa to mu'seña tija'ëna, Jerusalén daripëna saijë tsitu'ureje sahuë, Maija'quëna isinu'u cajë, Moisés cuañese'epi jaje caye sëte.

23 Jaje yo'ohuë, ëjaë cuañese'epi ñeje toyase'e pa'i do'ire: “Si'a ëmë tsi du'ru coacohua'i Maija'quëna isisicohua'i pa'ija'cohua'i a'ë.”

24 Ëjaë cuañeñepi caji: “Caya pi'are panita'a caya su'tere isijë'ë.” Ja yo'oyere cajë saë'ë.

25 Ja mu'seña Jerusalén pa'iquëpi Simeón hue'equëpi paji'i. Nuiñerepa pa'iquëpi Maija'quëre sei pa'iquëpi, Israel paire huasoyere utequë paji'i. Jaje pa'ina, Maija'quë joyopi Simeón ja're pa'i

26 quëapi, më'ë ju'iñe paja'quë a'ë, ëjaë jëjo daoquë Cristore ñama'ë pani.

27 Maija'quë joyopi quëaquëna, Maija'quëre se huë'ena sani pa'ina, Jesús pëca ja'quëohua'i tsihua'ëre cuañese'e cayeje neñu'u cajë Maija'quëre se huë'ena dahuë.

28 Dajëna, Simeónpi tsihua'ëre coani Maija'quëna sihuaquë capi:

29 Ëjaë, yë'ë yureta'a sihuaquë ju'iñe pa'iji.

Më'ë ca nëose'ere ñasiquëpi.

30 Yë'ë ñaco capi huasoquëre ñahuë,

31 Si'a pai ña hue'ñana më'ë necaisiquëre.

32 Jaë api, Israel peocohua'ire miacaija'quë

Cui'ne i do'ire yecohua'ipi Israel pai ai de'ocohua'i a'ë, caji'cohua'i a'ë.

33 Simeón tsihua'ëre ñaquë cayere ai cuasareña, pëca ja'quëohua'i.

34 Ja maca Simeón Maija'quëpi de'oye ñacaija'quë icohua'ire caquë Maija'quëre seji'i. Seni tëjini Mariare capi, Jesús pëca ja'core:

“Asajë'ë. Iquë tsihua'ë jai paire Israel paire ne tañojaquë api. Cui'ne jai paire Israel paire Maija'quëre tuiye huëoquë yo'oja'quë api. Jaje pa'ina, jai pai ite sañope caja'cohua'i a'ë.

³⁵ Cui'ne, iquë do'ire jai pai pai ñape iohua'i joñoa cuasaye ñaño pa'ija'coa. Jaje pa'iquëta'are më'ëreta'a si'aye iye yo'oyete cuasani hua'tipi më joyoja'a tota etojaiñeje pa'ye pa'ija'coa, oi do'ire.”

³⁶ Cui'ne jarote te'lo nomio yequë mu'se pa'i ja'ñere asaco quëaco. Ana hue'eco, Fanuel mamaco paco'ë. Aser tsëcapë aco, aio maca paco'ë. Nomi tsiopi huejani siete ometëca ëjere pani hua'jesicopi paco'ë.

³⁷ Yure cato hua'jeopi ochenta y cuatro ometëca paco'ë. Maija'quëre se huë'epi etama'copi ñamiña cui'ne mu'seña Maija'quëre sihuaco ao aima'o seo paco'ë.

³⁸ Jao Anapi iti jaje yo'ojë ca maca dani Maija'quëre du'ru se de'oji caco pëpa toni Jerusalén paire huaso ja'ñere utecohua'ini quëao, tsihua'ë Jesús yo'o ja'ñe ayere.

Nazaretna Co'iyë

³⁹ Ja maca si'aye ëjaë cuañese'e yo'o tējini co'ihuë, Galileana iohua'i pa'i daripë Nazaretna.

⁴⁰ Tsihua'ë i ai de'oyeje ai tutu quë'i cui'ne ai ta'ñe pa'i de'opi, Maija'quëpi ite de'oyerepa ñacaina.

Jesús Maija'quë Huë'ere Pa'iyë

⁴¹ I pëca ja'quëohua'i coa si'a ometëcaña Jerusalénna saë'ë, Israel pai Egíptopi etasi mu'sere cuasajë tsi'siyena.

⁴² Jesús doce ometëca tì'ani pa'i maca si'ahua'i Jerusalénna ja fiesta yo'oyena tsi'siñu'u cajë saë'ë, noni jaje yo'ojë pa'icohua'i sëte.

⁴³ Ja fiesta carajaquëna, co'i maca tsihua'ë Jesús Jerusalénna pëapi, pëca ja'co cui'ne José huesëjëna.

⁴⁴ Te'e mu'serepa ma'aja'a Jesuje daiji jai pai coní cuasajë saë'ë. Saijëta'a do'ijë quë'ro cui'ne iohua'i ñacohua'i quë'ro co'ejëna, peopi.

⁴⁵ Peoquëna, ñani ja maca yureta'a co'ihuë, Jerusalénna co'eñu'u cajë.

⁴⁶ Toaso mu'seña pa'i maca tì'ahuë, Maija'quë huë'ere pa'ina, cuañese'e ye'yacohua'i ja're coní ja'rusiquëpi ñu'i iohua'i cayere asaquë cui'ne iohua'ireje sañope sei yo'oquëna.

⁴⁷ Si'a pa'icohua'i Jesús si'aye ta'ñe asaquëpi sañope de'oyerepa sehuoyere asajë quëquëhuë. Merepa ai asaquë'ni, jaë cajë ai cuasareña.

⁴⁸ Pëca ja'quëohua'ipi ite tì'ajë ai cuasajëna, pëca ja'copi cao:

“Tsihua'ë, më'ëni më ja'quë cui'ne yë'ë co'a ju'ijë co'erojaiñë. ¿Me nesi'quë jaje yëquëre, huesë ëaye yo'ou'ni?”

⁴⁹ Jaje cacona, Jesupi iote capi:

“¿Me yo'ojë yë'ëre co'eye'ni? Huesëma'pë yë'ë cato ja'quë co'amañare yo'oja'quë a'ë.”

⁵⁰ Jaje caquëna, iohua'ipi cuasaquë cayere asa tì'ama'pë paë'ë.

⁵¹ Ja maca iohua'i ja're coní co'ipi, Nazaretna. Si'anë de'oye sehuoquë paji'i, pëca ja'quëohua'ire. Pëca ja'copi iyere si'aye io joyona de'hua.

⁵² Jaje yo'oquë Jesús ai de'opi, i capë cui'ne i cuasayeje. Maija'quëpi cui'ne paipi coní i de'oye pa'iyere ñajë de'oquë api cuasahuë, tayoye peoquëna.

3

Juan Ti Doquëpi Yëhuoye
(Mt 3.1-12; Mr 1.1-8; Jn 1.19-28)

¹ Tiberio César pa*i* ějaě pa*j*i'i. Ipi quince ometěca cuañequě pa'i maca Poncio Pilatopi pa*j*i'i, Judea cuañequě ějaě. Herodespi Galilea cuañequě pa*j*i'i. I yo'jei Felipepi Iturea cui'ne Tranconite cuañequě pa*j*i'i. Cui'ne Lisanciaspi Abilinia cuañequě pa*j*i'i.

² Maija'quě huě'e ñacaicohua'i ějaohua'i cato Anás cui'ne Caifás paě'ě. Jaohua'i pa'i mu'seña Maija'quěpi Zacarías mamaquě Juanna capi, cuene yejare pa'ina.

³ Juan cato Jordán tsiaya quě'roja'a sai si'a huě'ña pa*i* pa'icohua'ire capi: Ja'ně co'aye cuasase'ere jeoni poněne pa'iji. Poněni oco dosicohua'ini Maija'quěpi měsaru co'aye yo'ose'ere sai de'huaja'quě api. Jaje yěhuopi.

⁴ Tsoe ja'rě Maija'quě caye quěacaiquě Isaíaspi toyaquě pa'ise'eje cui'ne ja*p*i t*l*'api, i toyase'e caji:

Cuene yejapi pa*i* cui'neje asa cuañoji,

Ne de'huajě'ě, mai ějaě ma'are.

Nuñerepa ma'a necaijě'ě, i cu'i huě'ña.

⁵ Yo'cohuě pa'ise'ere ne timě ja'ñe a'ě.

Jai cuti cui'ne a'ri cuti pa'ise'ere nui yejarepa ne ja'ñe a'ě.

Nui ma'aña peose'ere nui ma'aña de'huaye a'ě.

Dea pěa quě'i ma'aña pa'ise'ere nui yeja ne ja'ñe a'ě.

⁶ Ja maca Maija'quě paire huasoye si'a pa*i* ñaja'cohua'i a'ě.

⁷ Ite oco do cuañoñu'u cajě pa*p*i i quě'rona daicohua'ire Juanpi capi:

“iAña tsěcapě acohua'i! ¿Nepi měsarute quěare'ni, Maija'quě pěi nejoquěna, jěa ja'ñere?”

⁸ Poněsicohua'i pani, poněsicohua'i yo'oyere yo'ojě'ě. Jaje yo'ojěna, ñani dosi'i. Abraham tsěcapě a'ě cama'pě pa'ijě'ě. Ja caye t*l*'a ma'ñe a'ě. Maija'quěpi yěni iye quěna pěaje Abraham tsěcapěre neñe pa'iji.

⁹ Tsu'upo tsoe ne de'huasicoa, soquě ñěa cueja'core. Si'a soquě ñěa de'oye quěi ma'ñe cato cueni toana ěocoa. Maija'quě tsu'upojě pa'i.”

¹⁰ Ja maca pa*p*i i te seteña:

“¿Jaje pa'ito iquere neja'cohua'i a'ni?”

¹¹ Sejěna, Juanpi sehuopi:

“Caya ju'i caña paquě pani te'ore isiye pa'iji, ti peoquěna. Aiñe paquě pani peoquě ja're con i aiñe pa'iji, te'e.”

¹² Pa'i do'i curiquě secohua'ijě oco do cuañoñu'u cajě daisicohua'ipi pa'ijě Juanre sei'ě:

“¿Ye'yaquě, iquere yěquě neja'cohua'i a'ni?”

¹³ Sejěna, Juanpi capi:

“Cuañese'e caye pa'ina, jerepa curiquě sema'pě pa'ijě'ě.”

¹⁴ Soldado pa'icohua'ipi i te seteña:

“Cui'ne yěquě, ¿iquere neja'cohua'i a'ni?”

Cajěna, sehuopi:

“Tutu yo'ojě sioma'pě pa'ijě'ě, yecohua'i payere. Coa coso do'ire tsioma'pě. Cui'ne měsarute saiñere t*l*'api cuasajě pa'ijě'ě, sihuani.”

¹⁵ Juanni Cristo pa'ima'quě cuasajě pa*i* utehuě. I a'ě caquěna, asañu'u cajě.

¹⁶ Cuasajěna, Juanpi capi:

“Ocopi doye, měsarute. Ja yě'ta'a yě'ě jeteyo'je daija'quě api, yě'ě jerepa de'oquěpi. I jo'yaě i zapato joyecaiquě yě'ěre těto saisiquě api. Yě'ě jerepa teaye pa'i a'ě. Jaě cato doja'quě api, Maija'quě joyopi cui'ne toapi.

¹⁷ Tsoe pala cajiji, trigo jěoquě iti case'e de'huaquě ja'ose'e huahueja'core. I ti care pase'e i de'hua huě'ñana de'huaquě ja'ose'e toa ti yayama'cona ěoja'quě api.”

18 Ñeje caquë paire de'o coca yëhuoquë cui'ne jaiye yequeje Juan quëapi.

19 Cui'ne Herodes pai ëjaëpi yo'jei Felipe nëjo Herodíasni jioni paquëña. Jaje yo'o ma'ñe a'ë caquë cui'ne i yeque co'aye yo'ose'ena coní yëhuopi, Juan.

20 Jaje quëaquëta'are Herodespi i caye asama'ë. Ja yë'ta'api yeque co'aye yo'o coquë Juanre co'a paire co huë'ñana copi.

Jesure Doye

(Mt 3.13-17; Mr 1.9-11)

21 Ja yë'ta'a co cuañoma'quëpi Juan oco doquë pa'ina, Jesuje do cuañosiquë paji'i, cui'ne ipi Maija'quëre se maca ma'tëmopi jaca saiona.

22 Maija'quë joyopi su'teje pa'ipi ina nëca meni paije ñajëna, ja maca yë'ose'e ma'tëmopi jutapi, ñeje:

“Më'ë a'ë, yë'ë mamaquërepa. Më'ëni ai sihuaquë pa'iyë.”

Jesús Ñecuëohua'i

(Mt 1.1-17)

23 Jesús treinta ometëca paquëpi Maija'quë co'amañarepa ne huëopi. Pai caye cato José mamaquë paji'i.

24 José paji'i, Elí mamaquë. Elí paji'i, Matat mamaquë. Matat paji'i, Leví mamaquë. Leví paji'i, Melqui mamaquë. Melqui paji'i, Jana mamaquë. Jana paji'i, José mamaquë.

25 José paji'i, Matatías mamaquë. Matatías paji'i, Amós mamaquë. Amós paji'i, Nahúm mamaquë. Nahúm paji'i, Esli mamaquë. Esli paji'i, Nagai mamaquë.

26 Nagai paji'i, Maat mamaquë. Maat paji'i, Matatías mamaquë. Matatías paji'i, Semei mamaquë. Semei paji'i, José mamaquë. José paji'i, Judá mamaquë.

27 Judá paji'i, Joana mamaquë. Joana paji'i, Resa mamaquë. Resa paji'i, Zorababel mamaquë. Zorababel paji'i, Salatiel mamaquë. Salatiel paji'i, Neri mamaquë.

28 Neri paji'i, Malqui mamaquë. Melqui paji'i, Adi mamaquë. Adi paji'i, Cosam mamaquë. Cosam paji'i, Elmodam mamaquë. Elmodam paji'i, Er mamaquë.

29 Er paji'i, Josué mamaquë. Josué paji'i, Elizer mamaquë. Elizer paji'i, Jorim mamaquë. Jorim paji'i, Matat mamaquë.

30 Matat paji'i, Leví mamaquë. Leví paji'i, Simeón mamaquë. Simeón paji'i, Judá mamaquë. Judá paji'i, José mamaquë. José paji'i, Jonán mamaquë. Jonán paji'i, Eliaquim mamaquë.

31 Eliaquim paji'i, Melea mamaquë. Melea paji'i, Mainán mamaquë. Mainán paji'i, Matata mamaquë. Matata paji'i, Natán mamaquë.

32 Natán paji'i, David mamaquë. David paji'i, Isaí mamaquë. Isaí paji'i, Obed mamaquë. Obed paji'i, Booz mamaquë. Booz paji'i, Salmón mamaquë. Salmón paji'i, Naasón mamaquë.

33 Naasón paji'i, Aminabab mamaquë. Aminabab paji'i, Aram mamaquë. Aram paji'i, Esrom mamaquë. Esrom paji'i, Fares mamaquë. Fares paji'i, Judá mamaquë.

34 Judá paji'i, Jacob mamaquë. Jacob paji'i, Isaac mamaquë. Isaac paji'i, Abraham mamaquë. Abraham paji'i, Taré mamaquë. Taré paji'i, Nacor mamaquë.

35 Nacor paji'i, Serug mamaquë. Serug paji'i, Ragau mamaquë. Ragau paji'i, Peleg mamaquë. Peleg paji'i, Heber mamaquë. Heber paji'i, Sala mamaquë.

³⁶ Sala paji'i, Cainán mamaquë. Cainán paji'i, Arfaxad mamaquë. Arfaxad paji'i, Sem mamaquë. Sem paji'i, Noé mamaquë. Noé paji'i, Lamec mamaquë.

³⁷ Lamec paji'i, Matusalén mamaquë. Matusalén paji'i, Enoc mamaquë. Enoc paji'i, Jared mamaquë. Jared paji'i, Mahalaleel mamaquë. Mahalaleel paji'i, Cainán mamaquë.

³⁸ Cainán paji'i, Enós mamaquë. Enós paji'i, Set mamaquë. Set paji'i, Adán mamaquë, cui'ne Adán paji'i, Diusu mamaquë.

4

Jesure Neñañe

(Mt 4.1-11; Mr 1.12-13)

¹ Maija'quë joyo ini pa'ina, Jordán tsiayapi co'iquëna, Maija'quë joyopi sapi, cuene huesësi yejana.

² Jarote cuarenta mu'seña ao ti aima'ë pa'ina, jeteyo'je ao ëaye nëi maca

³ huatipi ite neñasi'i, caquë capi:

“Maija'quë mamaquë sëte iye quëna përe cuañejë'ë, pan pë de'ojaco.”

⁴ Caquëna, Jesupi ite capi:

“Toyase'e caji, Coa aose'e ai pa'iye peoji, pai. Peoquëna, ai jerepa si'aye Maija'quë ca cocare de'oye sehuocaiye pa'iye pa'iji.”

⁵ Ja jeteyo'je huatipi sapi, ai cutihuëna. Sani iye yeja pa'iyere te'epi esa iñopi si'aye, paire cui'ne iote pa'iyeye.

⁶ Iñoni huatipi ite capi:

“Yë'ëpi më'ëre si'a iye tutu, cui'ne iye jai yejaña de'o co'amaña isisi'i. Yë'ëna isise'e a'ë, si'aye iye. Jaje pa'ina, yë'ë yëyeje isiye pa'iji, yë'ë isiye yëquëna.

⁷ Më'ëpi do're ja'runi yë'ëni sequë pa'ito më'ë tse pasipi.”

⁸ Jesupi ite sehuopi:

“Yë'ë quëno maca pa'ima'ë pa'ijë'ë, Satanás. Saijë'ë. Toyase'e caji: Sejë'ë, më Ëjaë Diusuni cui'ne ise'ere necaijë'ë.”

⁹ Ja jeteyo'je huatipi Jerusalén daripëna sani Maija'quë huë'e jetena mëani capi:

“Maija'quë mamaquërepa pani tito sa tomejë'ë, iye macapi yejana.

¹⁰ Toyase'e caji:

Maija'quëpi i huiñaohua'ire cuañeina, më'ëre ñacaija'cohua'ire.

¹¹ Më'ëpi tomequëna, iohua'i jëñapi tseaja'cohua'i a'ë,

Quëna pëana më nëcañoa a'si nema'quëni cajë.”

¹² Caquëna, Jesupi ite sehuopi:

“Yequeje toyase'e caji: Më'ë Ëjaë Diusure neñama'ë pa'ijë'ë.”

¹³ Caquëna, huati Jesure si'aye neñani yo'o jujani, tsoe maca jeoni saji'i.

Jesupi Galileana Yo'o Huëoye

(Mt 4.12-17; Mr 1.14-15)

¹⁴ Jeo saquëna, Jesupi Galileana co'ipi, Maija'quë joyo tutu timësiquëpi. Jaje pa'ina, pai i pa'iyere quëajëna, ja yejaña pa'icohua'i asahuë.

¹⁵ Pai dari ñape tsi'si huë'ña pa'iyena ye'yaquë pa'ina, si'ahua'i ite de'oquëre papi cajë sihuahuë.

Jesús Nazaretre Pa'iye

(Mt 13.53-58; Mr 6.1-6)

¹⁶ Ja maca Jesús Nazaretna saji'i, i ai de'osi daripëna. Huajë mu'se ti'aëna, pai tsi'si huë'ena cacani ja'rupi. Jaje i si'anë yo'oye sëte. Ja'rusipi Maija'quë coca pëpë ñasi'i caquë huëni nēcapi.

17 Nēcaquēna, Isaías Maija'quēre quēacaiquē toyaquē pa'ise'ere isiēña. Iti maca aquēpi isiquēna, hui'yoquē t̄i'api, ñeje toyase'e pa'i hue'ñare:

18 Mai Ējaē joyopi yē'ēni pa'iji.

Jaje pa'ina, yē'ēna de'o cocare isipi, carajaicohua'ina quēa ja'ñere.

Cui'ne ai oicohua'ire yēhuo huasoja'quē a'ē.

Tsea cuañosicohua'i pa'icohua'ire quēa huasoja'quē a'ē.

Cui'ne ñama'cohua'ini ñacohua'ire neja'quē a'ē.

Co'aye yo'ojēna, ai yo'ojē pa'icohua'ini de'o pa'iye isija'quē a'ē.

19 Mai Ējaē oi necai tēcahuēre paipi asaja'cohua'i a'ē caquē yē'ēre jējo daopi.

20 Jaje Jesús ña tējini tēoni pa' tsi'si huē'e cocaiquēna, isini ja'rupi. Ja maca si'ahua'i ai ñahuē, ise'ere, pa' tsi'si huē'ere tsi'sicohua'i.

21 Ñajēna, iohua'ire je'nērepa ca huēopi:

“Yure iye mu'se t̄i'api, iye toyase'e caye mēsaru asa maca.”

22 Si'ahua'i Jesús de'oquē api cajē i case'ere merepa de'oye caēna, cajē ai cuasajē sa'ñe cahuē:

“¿Iquē coa José mamaquē api, pa'ima'quē?”

23 Jesupi capi, jaohua'ire:

“Jujuquē sēte co'ye jujujē'ē, caja'cohua'i a'ē. Casicohua'ipi yequeje caja'cohua'i a'ē. Capernaum yejana yo'ose'eje yure iño mē'ē yejare pana yo'ojē'ē, yēquē asase'eje.”

24 Ja maca ai seña maca ca saoquē cui'ne capi:

“Nuñerepa cayē. I ai de'o sito pa'icohua'i caye Maija'quēre quēacaiquēre te'ije de'oyerepa sihua cuañosiquē peopi.

25 Maija'quēre quēacaiquē Elías pa'i mu'señare Israel pa' hua'jeohua'i jai pa' pa'ē. Ja mu'seña tres ometēca jerepa ocoma'ēna, si'a yeja pa'icohua'i a'o ēa ju'ijē ai yo'ohuē.

26 Jaje ai yo'ojēta'are Maija'quēpi Elíasre Israel pa' hua'jeohua'ire jējo saoye papi. Paquē Sareptare hua'jeo pa'ico quē'rona jējo saopi, Sidón yejana.

27 Cui'ne Maija'quēre quēacaiquē Eliseo pa'i mu'señaje jai pa' Israel pa' ja'ju dahuē ju'icohua'i pa'ē. Pa'ijēta'are te'ireje jujucaiye papi. Paquē Siria yeja aquē Naamánni jujucaji'i.”

28 Jaje caquēna, asani tsi'sisicohua'ipi ai pēti huēohuē.

29 Ja maca huēni nēcani Jesure tseani pa' daripē peo hue'ña hue'sena etoni sahuē, cuti sa'nihuēre pana. Jaropi jējo toñu'u cajē. Iti cutihuēre pa' pa'i daripē paji'i.

30 Jaje jējo toñu'u cajē sasicohua'ita'are Jesús iohua'i jopoja'a etani saji'i.

Co'a Huati Joyo Hue'equē

(Mr 1.21-28)

31 Ja maca Jesús saji'i, Capernaumna Galilea yeja daripēna. Jarona sani huajē mu'seña paire ye'ya huēopi.

32 Iohua'ire ye'yayere asajē ai ñahuē. ¿Merepa jaje cuañequē quēayeje pa'yerepa quēaquē'ni? cuasajē.

33 Jaro tsi'si hue'ñare paji'i, te'i emē huati joyo hue'equē. Jaēpi cuipi.

34 “Yēquēre yo'oma'ē. ¿Me nesi'quē yēquēre yo'oquē'ni, Jesús Nazaret aquē? ¿Nejosi'quē daiquē? Mē'ere yē'ē ñañē. Mē'ē cato Maija'quē mamaquē, de'oquēre pa'ē.”

35 Ja maca Jesús co'a joyore capi:

“Cama'ē. Jaēte jeoni saijē'ē.”

Jaje ca maca co'a joyopi pa' ña hue'ñana co'aye neñe peoyerepa yejana ne taoni eta saji'i.

36 Si'ahua'i ña quēquēni sa'ñe iohua'ija'a cahuē:

“¿Ique yë'o a'ni, ja jerepa pa'ye iye? Cuañequëna, huatiohua'ije ite sehuojë etayë.”

³⁷ Jaje yo'oquëna, paipi Jesús yo'oye ayere ja yeja si'a hue'ña quëarojateña.

Jesupi Simón Pedro Huaore Jujuye

(Mt 8.14-15; Mr 1.29-31)

³⁸ Ja maca Jesús tsi'si huë'epi etani Simón huë'ena cacapi. Jarote paco'ë, Simón huao suña dahuë ai ju'icopi. Jaje pa'iona, Jesure jujucijë'ë, cajë sei'ë.

³⁹ Ja maca Jesús suña dahuë ju'iconi ñaquë suña dahuëre pi'ra saouna, suña dahuë peocopi huëni aore neni ao.

Jesús Jai Paire Jujucaiye

(Mt 8.16-17; Mr 1.32-34)

⁴⁰ Èsë cara mesi maca jai paire ju'icohua'ire dahuë, coa si'a ju'i dahuë quë'iohua'ire Jesuna. Dajëna, ju'icohua'ire i jëtëpi pai ñapere patoquëna, co'yahuë, si'ahua'i.

⁴¹ Ju'icohua'ire pa'isicohua'ipi huatiohua'i etajë Maija'quë mamaquëre papi cuijëna. Jesupi ja cayere ësepi, tsoe iohua'ipi Maija'quë jëjo daoquë Cristo api asa do'ire.

Jesús Yëhuoye, Galilea Quë'roro

(Mr 1.35-39)

⁴² Jesús nea hue'ñarepa pai peo hue'ñana saquëna, saima'quëni cajë co'ejë ti'ahuë.

⁴³ Ti'asi maca Jesupi capi, jaohua'ire:

“Quëaye pa'iji, de'o coca Maija'quë pa'i te'te ayere yequë pai daripëaje. Jare caquë jëjo daosiquë a'ë.”

⁴⁴ Jaje Jesús cu'i quëarojaji'i, Galilea tsi'si huë'ñana.

5

Tsiaya Hua'ire Yo'eye

(Mt 4.18-22; Mr 1.16-20)

¹ Jesús Genesaret Jaira tëtëpare pa'i quëaquëna, jai pai qui'iyerepa Maija'quë coca asa'nu'u cajë dateña.

² Daijëna, Jesupi caya yohuë, peo huëapi huahuaquëna, ñapi. Iti yohuë acohua'ipi yo'e nëare tsoa toñu'u cajë tumareña.

³ Ñani ja maca Jesús yohuëna aya mëji'i. I aya mëisi yohuë Simón tse paco'ë. Ja maca capi, a'ri maña so'ona jëjo sao huahuojë'ë, yohuë. Huahuojëna, ja'runi ñu'i Jesús paire ye'ya huëopi.

⁴ Ye'ya tējini Simónre capi:

“Hua'i pa'i hue'ñana yohuëja'a sani mësaruru yo'e nëapi hua'ire neñu'u.”

⁵ Simónpi sehuopi:

“Ye'yaquë, si'a ñami te'e hua'ireje neñe peoyerepa ai yo'ohuë, nema'pë. Jaje pasicohua'ita'a më'ëpi cuañeñe sëte hua'i yo'erë jëo dëosi'i.”

⁶ Cani jëo dëosi maca hua'ipi airepa timërena, hua'i yo'erëpi tēi huëo.

⁷ Ja maca yequë yohuëre cajeohua'i pa'icohua'ire jëñapi soihuë. Soina, dani si'ahua'i caya yohuëa ea tete macarepa aya timëhuë.

⁸ Ja maca Simón Pedro iyere ñani do're ja'runi Jesure capi:

“Saijë'ë, Èjaë, yë'ë quëno maca pa'ima'ë. Yë'ë co'aye yo'oquë a'ë.”

⁹ Coa quëquë huesëni jaje caquëna, i ja're coni pa'icohua'ije hua'ire nese'ere cuasajë ai quëquëhuë.

¹⁰ Cui'ne, Zebedeo mamajë Jacobo cui'ne Juan, Simón cajeohua'ije quëquë huesësicohua'i paë'ë. Jaje quëquëjëta'are Jesús capi, Simónre:

“Ca'rama'e pa'ijë'e. Më'e yurepi paire yo'ecaiquë pa'ija'quë a'e.”

11 Ja maca yohuëare të'tëpana sani jëoni Jesús ja're saë'e.

Jesús Jujucayë, Ja'ju Dahuë Ju'iquëre

(Mt 8.1-4; Mr 1.40-45)

12 Jesús pai daripëre pa'ina, te'i pai ja'ju dahuë ju'iquëpi titani Jesure ñani i tsiapi yejare pana semeni seji'i. Ñeje caquë:

“Ejaë, më'ëpi yë'ëre jujuyë yëni jujujë'e. Yë'ë ju'i dahuë.”

13 Ja maca Jesús i jëtëpi patoquë capi:

“Yë'ë jujucayë.”

Caquëna, jare iti macapi ja'ju dahuë peoquë de'opi.

14 Ja maca Jesús ite capi:

“Quëama'e pa'ijë'e, paire. Coa Maija'quë huë'e ñacaicohua'ise'ere sani iñojë'e. Iñoni më'ë co'ayere tsoa toquë yo'o do'ire isijë'e, Moisés cuañequë pa'ise'ere. Jaje yo'oquëna, si'a hua'i më'ë ju'iquë pa'isiquëpi de'oquë ponëni yo'oye ñaja'cohua'i a'e.”

15 Jaje pa'iquëta'are Jesús yo'oyepi jero sa'ana jai saji'i. Jaje pa'ina, jai pai i cayë asañu'u cajë daijëna, ju'icohua'ijë daë'e, juju cuañoñu'u cajë.

16 Jaje yo'ojëna, Jesús pai peo huë'ñana sai Maija'quëre seji'i.

Quë'quë Dahuë Ju'iquëre Jujuyë

(Mt 9.1-8; Mr 2.1-12)

17 Jesupi ye'yaquëna, jarote ja'rusicohua'ipi ñuë'e. Fariseo acohua'i cui'ne cuañese'e ye'yacohua'i coní, Galilea yejare si'a huë'ña pa'icohua'ipi daisicohua'i paë'e. Pa'ijëna, yecohua'ipi Judeapi cui'ne Jerusalénpí daisicohua'ijë paë'e. Pa'ijëna, Jesupi paji'i, Maija'quë tutu ju'icohua'ire jujucayë.

18 Paquëna, yo'oye peoquëpi ju'iquëni cai saihuëna oasiquëni cuajjë Jesús pa'i huë'ña coareña, ñajaquë cajë.

19 Dajëta'are caca huë'ñapi jai pai timësico pa'i do'ire cacayë pajë ña jujani huë'e jeteja'a mëni peo coje tëtëni ju'iquëre pai jopoja'a meñe casahuë, Jesús ña huë'ña cai saihuëna oasiquëni.

20 Ja maca Jesús iohua'ipi ite jujuquë api cuasayere ñani ju'iquëre capi:

“Më'ë co'aye yo'ose'ere sai de'huacaiyë.”

21 Jaje caquëna, asani cuañese'e ye'yacohua'i cui'ne fariseohua'i cuasa huëoreña: “Paiپی yequë co'aye yo'ose'ere sai de'huacaiyë peoji. Jare Maija'quëse'e sai de'huacaiyë pa'iji. ¿Iquei'ni, iquë ja jerepa Maija'quëre cue'cuequë caquë?”

22 Jesupi jaje cuasajëna, ñani capi:

“¿Me yo'ojë jaje cuasaye'ni?”

23 Co'aye yo'ose'ere sai de'huaye cui'ne iquëre jujucayë pai cato yo'o tija ma'ñe a'e. Ajjiñe yo'oye peoji.

24 Jaje pa'ito de'oji. Iñosi'i, mësarute. Yë'ë Pai Mamaquëpi te'ipi iye yeja cuañequëre papi co'aye yo'ose'ere sai de'huacaiquë pa'iyë.”

Jaje se caní ju'iquëre capi:

“Më'ëni cayë, huëijë'e. Më uicore ini më'ë huë'ena saijë'e.”

25 Caquëna, ja macarepa iti ju'iquë pa'isiquëpi jaohua'i ñajëna, huëni nëcani i uisicore se de'huaní Maija'quëre sihuaquë caquë saji'i, i huë'ena.

26 Saina, si'ahua'i ña quëquëni Maija'quëre sihuajë careña.

“Yurena ñahuë, pajje yo'o ma'ñere yo'oye.”

Jesús Levíre Soiyë

(Mt 9.9-13; Mr 2.13-17)

27 Iye yo'osi jeteyo'je Jesús etaquë Leví hue'equère ñapi, pa'i do'i sai hue'ñare ñu'i curire seina, ñani capi:

“Tuijē'è, yē'èni.”

28 Ja maca Leví i yo'oye si'aye se jeoni Jesús ja're coní saji'i.

29 Ja jeteyo'je Leví jai fiesta nepi, i huè'ena, Jesuni sihuaquë. Jarote cui'ne jai paí pa'i do'i secohua'i cui'ne yecohua'i coní aí saihuëna ja'rusicohua'ipi paë'è.

30 Pa'ijëna, ñani fariseohua'i cui'ne cuañese'e ye'yacohua'i Jesure ye'yecohua'ipi de'oye yo'oma'cohua'i a'è, cuasajë sañope ca huëojë careña:

“¿Me yo'ojë mësarú pa'i do'i secohua'i ja're cui'ne co'aye yo'ocohua'i ja're coní aijë cui'ne ucuye'ni?”

31 Cajëna, asani Jesupi sehuopi:

“De'oye pa'icohua'i cui'ne huajëcohua'i jujuquëre co'eye pañë. Jaje pa'ina, ju'icohua'ipi co'ecohua'i a'è, jujuquëre.

32 Ja do'ire de'ocohua'ini soisi'i caquë, daisiquë peoyë. Co'acohua'ini soisi'i caquë daisiquë a'è, jaohua'ipi ja'rë yo'ose'e jeoni ponëjajë caquë.”

Jesure Señe, Aima'pë Señere

(Mt 9.14-17; Mr 2.18-22)

33 Caquëna, iohua'ipi Jesure seteña:

“Juanre ye'yecohua'i yo'oye sëte aima'pë Maija'quëre ai sejë yo'oyë, cui'ne fariseo ye'yecohua'ijë. ¿Me yo'ojë më'è ye'yacohua'ise'e si'anë aijë cui'ne ucujë pa'iyë'ni?”

34 Cajëna, Jesupi sehuopi:

“¿Hueja aó aija'cohua'ire soisicohua'ire aima'pë pa'ijë'è cacohua'i a'ni, mësarú, huejaquëpi iti macare coní pa'ito?”

35 Jaje pa'iquëta'are yequë mu'se huejaquëre yë'ëre sioye pa'iji. Ja maca huejaquëpi peoëna, aó aima'pë pa'ija'cohua'i a'è.”

36 Cui'ne quëa iñopi, iohua'i ñañëna coní ñeje:

“Yecohua'ijë huajë ju'i care tëani ai ju'i care sëoma'cohua'i a'è. Jaje yo'ocohua'i pani coa huajë ju'i care nejoñë. Cui'ne huajë ca catipëpi ai ju'i cana sëosicohua'i pa'ito te'ojë pa'io ña cuañoñe paji.

37 Jare cui'ne pa'iji. Cuiya'i cono doye peoji, ai ca'nihuë de'huasicona. Jaje ai ca'nihuëna huajë cuiya'i cono doto yete saiye pa'iji. Jaje yete saina, si'aye nejoñë pa'iji, cuiya'i cono cui'ne ca'nihuë de'huasi topëje nejoñë pa'iji.

38 Jaje pa'ina, huajë cuiya'i cono doye pa'iji, jare cui'ne huajë ca'ni topëna. Jaje huajëyese'e pa'i de'oye quëcoja'coa.

39 Jaje pa'ina, o'sasi cono ucucohua'ijë huajë cono ucuye pañë, o'sasi cono ai de'oye a'è, cajë.”

6

Jesure Ye'yecohua'ipi Huajë Mu'se Yo'oye

(Mt 12.1-8; Mr 2.23-28)

1 Te'e huajë mu'se Jesús ta sitoja'a saina, ire ye'yecohua'ipi trigo tsa'ña tëajë saë'è. Yo'oni jeteyo'je jëñapi iti case'e po'tejë aë'è.

2 Jaje yo'ojëna, fariseo acohua'ipi ñani sei'è:

“¿Moisés cuañese'e caji huajë mu'se yo'oye peoji. Jaje pa'iquëta'are me neñu'ju yo'oyë'ni?”

3 Cajëna, Jesupi sehuopi:

“¿Ñama'cohua'ini David cui'ne i cajeohua'i coní aó ëa ju'ijë yo'ose'e?”

4 Maija'quë huë'ena cacani aore imani aí cui'ne i ja're pa'icohua'ireje aopi.”

⁵ Cui'ne capi, jaohua'ire:

“Paï Mamaquëre papi tutu payë, huajë mu'se pa'itojë cuañeñe.”

Jëtë Cuënesicore Paquëre Jujuye

(Mt 12.9-14; Mr 3.1-6)

⁶ Yëquë huajë mu'se Jesús pai tsi'si huë'ena cacani, ye'ya huëoquëna, jarote paji'i, te'i ëmë ëja të'hui jëtëre cuënesicore hue'equë.

⁷ Pa'ina, cuañese'e ye'yacohua'i cui'ne fariseohua'i conï cuasahuë. Jesupi huajë mu'sere jujuquëna, ñani ìte sañope cañu'u cajë utejë ñahuë.

⁸ Jaje cuasaye ñaquëta'a cuënesi jëtë hue'equëre capi:

“Huëijë'ë. Huëni ja maca jopore pare nëcajë'ë.”

Caquëna, huëni nëcapi.

⁹ Ja maca Jesús yecohua'ire capi:

“Sësi'i, mësarute te'ore. ¿Iquepi de'oquë'ni, huajë mu'se yo'oye, de'oye panita'a co'aye? ¿Paire huasoye panita'a paire coa nejoñe?”

¹⁰ Ja maca si'ahua'ire seña të'ijani Jesús capi, ju'iquëre:

“Më jëtëre mëajë'ë.”

Caquëna, ì case'eje yo'opi. Yo'oquëna, ì jëtë cuënesico pa'isico de'oco paco'ë.

¹¹ Jaje yo'oquëna, ñani yecohua'i ai pëti ëaye ñajë ca huëohuë, sa'ñe ìquepi Jesure sañope ne'ñe pa'ioni cajë.

Jesús Doce Ye'yecohua'ire Soiye

(Mt 10.1-4; Mr 3.13-19)

¹² Ja mu'seña Jesús Maija'quëre sësi'i caquë saji'i, ai cutihuë. Jaropi si'a ñami Maija'quëre seji'i.

¹³ Ñata tomesi maca ì ye'yacohua'ire soini doce pa'iohua'i ì ja're pa'icohua'ire hue'yopi, jëjo daocohua'ire.

¹⁴ Jaohua'i cato paë'ë: Simón, jare jaëni se hue'yo cosiquë paji'i, Pedro. Cui'ne ì yo'jei, Andrés paji'i. Jacobo, Juan, Felipe, Bartolomé,

¹⁵ Mateo, Tomás, cui'ne Alfeo mamaquë Jacobo paji'i. Simón Cananista tsëcapë aquë paji'i.

¹⁶ Judas Jacobo yo'jei paji'i. Cui'ne yequë Judas Iscariote Jesure yehuoja'quëje.

Jesús Jai Paire Ye'yaye

(Mt 4.23-25)

¹⁷ Jesús ai cutihuëpi ì ye'yacohua'ì ja're conï cajequëpi perepë yejana pëapi. Jarote jai pai paë'ë. Si'a huë'ña acohua'i, yecohua'ipi Judea cui'ne Jerusalén cui'ne jai tsiaya të'tëpa Tiro cui'ne Sidón quë'ro acohua'ì daisicohua'ì paë'ë, Jesús cayere asañu'u cajë cui'ne ìohua'ì ju'ì dahuëre jujucaijaquë cajë daisicohua'ipi.

¹⁸ Huati yo'oquëna, ai yo'ojë pa'icohua'ipi juju cuañosicohua'ì de'ohuë.

¹⁹ Si'a pai Jesure patosicohua'ipi ì tutupi si'ahua'ì co'yasicohua'ì paë'ë. Jujusicohua'ire ñani pato do'ire si'ahua'ì yëhuë, patoye.

Nuñerepa Case'e Pai Ayere

(Mt 5.1-12)

²⁰ Ja maca Jesús ì ye'yacohua'ire ñani capi:

“Sihuacohua'ì pa'ijë'ë, mësarute te'oye pa'iohua'ì, Maija'quë te'tena de'oye cacani paja'cohua'ì a'ë.

²¹ Sihuacohua'ì pa'ijë'ë, mësarute ayo ayo ëa ju'icohua'ipi jeteyo'je si'aye ti'aja'cohua'ipi. Sihuacohua'ì pa'ijë'ë, oicohua'ì pa'isicohua'ipi jeteyo'je soja'cohua'ipi.

²² Pai Mamaquëre tui do'ire paipi mësarute pëijë coejë ñohua'i quë'rore etojë cue'cueye pa'iji. Jaje yo'oto sihuajë'ë, yë'ëre tui do'ire.

²³ Jaje yo'ojëna, ai sihuajë'ë, ma'tëmona mësarute caquë de'huacaisi co'amañare jerepa paja'cohua'ipi. Mësarute co'aye yo'oyeje pa'ye yo'oa'huë'ë, Maija'quë tsoe hue'ña quëacaicohua'ire.

²⁴ Jaje pa'iquëta'are jaiye yure co'amaña pajë sihua tosicohua'ireta'a, sihuaye peoja'coa.

²⁵ Teayerepa mësarureta'a yure ao ani timëni sihuajë pa'isicohua'ire jeteyo'je ao ëa ju'iñe pasipi. Teayerepa mësaru yure so huajëjë pa'isicohua'ireta'a jeteyo'je oiye pasipi.

²⁶ Teayerepa mësaru pa'iye'ni si'a pai de'o paire pa'ë cajëna, pa'icohua'i maña. Tsoe acohua'ijë jaje cui'ne de'ocohua'i a'ë ca'ahuë'ë, Maija'quë jëjo daocohua'ijë pa'icohua'ita'a coa cosocohua'ini.

Mësarute Sañope Yo'ocohua'ire Oiye

(Mt 5.38-48; 7.12)

²⁷ Jaje pa'iquëta'are mësaru yë'ëre asacohua'ire cayë: Oijë'ë, mësarute sañope cacohua'ire. De'oye yo'ocaijë'ë, mësarute coecohua'ire.

²⁸ De'oye pa'i ja'ñere cacaijë'ë, mësaruni sañope ai yo'o ja'ñere de cacohua'ini. Secacaijë'ë, mësarute tea ju'icohua'ireje.

²⁹ Yecohua'ipi tsiana te'le te'te tëtoru yequë te'te tsiaje nëocaijë'ë. Cui'ne yecohua'ipi më sësëquëna ju'iconi jioni sato huë'ehuë ju'icoreje se isi saojë'ë.

³⁰ Secohua'i pa'ito isijë'ë. Yequë më tseconi jiosicohua'i pa'ito, coa ñajë'ë, cui'naoni seña pajë'ë.

³¹ Yecohua'ipi mësaruni de'oye yo'ojajë cuasayeje pa'ye yecohua'ini se de'oye yo'ojë'ë, mësarupi.

³² ¿Jaje pa'iquëta'are mësarupi mësarute oicohua'ise'ere oicohua'i pani, iquere de'oye yo'oye'ni? Co'ahua'ijë cui'ne sa'ñe oiyere yo'ocohua'i pani.

³³ ¿Jaje pa'ina, mësarupi mësarute de'oye yo'ocohua'ise'ere de'oye yo'oni iquere de'oye yo'oye'ni? Co'acohua'ijë cui'ne yo'oyere yo'oni.

³⁴ ¿Jaje mësarupi de'oye co'yocohua'ise'ere co'yoja'cohua'i a'ë cuasajë isicohua'i pani iquere de'oye yo'oye'ni? Co'acohua'ijë co'yoja'cohua'i a'ë cuasajë yo'oyere yo'oni.

³⁵ Jaje pa'iquëta'are mësaru cato oiye pa'iji, mësarute sañope yo'ocohua'ire. Jaohua'ire de'oye yo'ojë isiye pa'iji, co'yoja'cohua'i a'ë cuasaye peoyerepa. Jaje yo'osicohua'ini ma'tëmo jaiye de'o co'amaña isiye pa'iji. Cui'ne mësaru pa'ija'cohua'i a'ë, Maija'quë Ejaërepa mamajë, cui'ne ije oiquë api, co'acohua'ire cui'ne i isiyere de'oji cama'cohua'ireje.

³⁶ Jaje cui'ne mësaruje oijë'ë, yecohua'ire, Maija'quë oiyeyeje.

Pai Yo'oyere Ña De'hua Caye

(Mt 7.1-5)

³⁷ Jaje pa'ina, co'acohua'i a'ë cama'pë pa'ijë'ë, yecohua'ire. Jaje pajëna, Maija'quëje mësarute co'acohua'i a'ë caye paja'quë api. Yecohua'ire nejoñe pajë'ë. Jaje pajëna, Maija'quëje mësarute nejoñe pasipi. Yecohua'i tayo yo'oyere sai de'huacaijëna, Maija'quëje mësaru tayo yo'oye sai de'huacaija'quë api.

³⁸ Yecohua'ire isicohua'i pa'ijëna, Maija'quëje mësarute isisipi. Isija'quë api, i topëna de'oye cuasa ti'acore pani. Dëso quiosiconi, ña'co quiosiconi, timësicore pani, mësaru yecohua'ire isiyeje pa'ye Maija'quëje isija'quë api, mësarute."

³⁹ Jesupi ñeje yo'oyeje pa'ye a'ë capi:

“Ñama'quëpi yequë ñama'quëni sai saquë pa'ito cojena tomeja'cohua'i a'ë, si'a jupë.

⁴⁰ Ye'yecohua'ipi iohua'ire ye'yaquëre tëto saisicohua'i peoyë. Ye'ye tējinita'a tī'añe pa'iji, iohua'ire ye'yaquëje pa'iohua'i.

⁴¹ ¿Me jaje pa'ito, më'ë yo'jei ñacoare ne'cua pa'icore se ñaquë casi'ni? ¿Më'ë ñacoare soquë tiro ja'iore papi ju'icore du'ru ñama'ë pa'ini?

⁴² Më'ë ñacoare pare soquë tiropi ju'iona ti ñama'ë pa'iquëpi me më'ë yo'jeire casi'ni: ‘Huau, më'ë ñacoare ne'cua ju'icore dutasi'i, nëocaijè'ë.’ De'oquëre pa'ë coa caquë yo'oquë maca. Më'ëpi du'ru macarepa më'ë ñacoare soquë tiro ju'iconi duta jëojè'ë. Jeteyo'je de'oye ñaquëpi më'ë yo'jeire ne'cua ju'icore dutacaiye pa'iji.

Më'ë Yo'oyere Ñajë Asaja'cohua'i A'ë, Më'ëre
(Mt 7.17-20; 12.34-35)

⁴³ De'o soquë yëpi co'a ca quëiñe peoji. Jaje cui'ne co'a soquë yëje de'o ca quëiñe peoji.

⁴⁴ Jaje pa'ina, soquë ñëa ñape ñaño pa'iji, iti quëiñena. Miu soquë yë pani quëiñe paji, cosa care. Jaje cui'ne miu pisi pani quëiñe paji, cuiya'i care.

⁴⁵ Jaje pa'ina, de'o pa'i pani caji, de'oyere, i joyo de'oyepi pa'iyere. Cui'ne co'aquë pani co'ayere caji, i joyo co'ayepi pa'iyere. Yë'opopi caji, joyo pa'iyepi etaquëna.

Caya Huë'ña Ne Huë'ña
(Mt 7.24-27)

⁴⁶ ¿Me yo'ojë mësarü yë'ëre Èjaë, Èjaë cajëta'a yë'ë cayeje ne ma'ñe'ni?

⁴⁷ Quëasi'i, yë'ëna dani asacohua'ipi cui'ne yë'ë cayeje yo'ocohua'i pa'iyere. Iyeje pa'ye pa'iji.

⁴⁸ Jaohua'i cato ëmë cutihuëna nëconi huë'e nesiquëje pa'i pa'iji. Tsiayapi co'jenije tī'ama'ëna taiñe paja'quë api. De'o yejana nesi do'ire.

⁴⁹ Jaje pa'iquëta'are asaquëta'a yë'ë case'je ye'oma'quëpi mejahuëna nëconi huë'e nesiquëje pa'i pa'iji. Tsiaya co'jeni ai tutu tsä'ina taiñe pa'iji.”

7

Jesupi Romano Jo'yaëre Jujuyë
(Mt 8.5-13)

¹ Jesús coca ca tējini saji'i, Capernaum yejana.

² Jarote romano soldado pa'i capitán i jo'yaë i oiquëre papi juni huesë tējiquëre paquëpi paji'i.

³ Jaje pa'ina, capitánpi Jesure asani jëjo saopi, judío aiohua'i acohua'ini, dani i jo'yaëre jujucaija'quëre seni daja'cohua'ire caquë.

⁴ Jaohua'i Jesure tsiojani ai se huëohuë, ñeje cajë:

“Iye capitán de'oquë api, më'ëpi ite cocati'ñe pa'i a'ë.

⁵ Cui'ne judío paire oiquë api. Jaje yo'oquëpi pa'i tsi'si huë'e saicaina, mai secore nehuë.”

⁶ Jaje cajëna, Jesús asani iohua'i ja're coni saji'i. Saijë i huë'e tī'añe ja'i macare pa'ijëna, capitánpi jëjo daopi i cajeohua'ire Jesure ñeje quëaja'cohua'ire:

“Èjaë, ai yo'oma'ë pa'ijë'ë. Jaje pa'ina, cayë yë'ë co'aquë huë'ena daima'ë pa'ijë'ë.

⁷⁻⁸ Yë'ë ëjaohua'i cuañeñere yo'oquë pa'iquëpi yë'ë soldado paire meñe cuañequëna, sehuocohua'ire payë. Jaje paquëpi yë'ëpi cayë, jaohua'i aquëni: ‘Saijë'ë’, caëna, saiji. Cui'ne yequëni ‘daijë'ë’ caru, daiji. Cui'ne yë'ë jo'yaëni:

‘jare neje’ë’ cuañeru neji. Jaje mē’ēpi co’yajē’ë cuañeru, yē’ë jo’yaēpi co’yasipi asayē, yē’ë. Jaje pa’ina, daima’ē cuañejē’ë, yē’ë jo’yaē co’yajaquē.”

⁹ Jaje case’ere asani Jesús ai sihuapi, ta’ñe caquēre papi pa’iquē’ni caquē. Jaje cuasani ite tuicohua’ire capi:

“Ti ñama’ē paē’ë, Israel paipi jaje yē’ëre necaija’quē api cuasacohua’ire iquē yo’ose’eje care paye.”

¹⁰ Ja maca i jējo daosicohua’i huē’ena co’ini capitán jo’yaē toe co’yasiquēni tī’ahuē.

Posē Ju’isiquēre Huēoye

¹¹ Iye yo’osi jeteyo’je Jesús saji’i, Naín hue’e daripēna. Saina, cui’ne i ye’yacohua’i cui’ne jai paī conī saē’ë.

¹² Paī daripē eta sa’rona ja’ye tī’asi maca ju’isiquēni tañu’u cajē sacohua’ire ñapi. Jai paī conī saē’ë, itī daripē acohua’ije. Pēca ja’quē juquēna, hua’jeopi te’ire nēcoquēpi ju’isiquē paji’i.

¹³ Jaje saijēna, Ējaēpi jaote teaye ñani oi capi:

“Oima’o.”

¹⁴ Ja maca Jesús tsiojani mahuēna patopi. Patoquēna, itī sacohua’i nēcajaē’ë. Ja maca Jesús ju’isiquēni capi:

“Posē, yē’ēpi cayē mē’ëre, huēijē’ë.”

¹⁵ Caquēna, itī ju’isiquēpi huēni ja’runi coca ca huēopi. Pēca ja’cona huēoni isipi, Jesús.

¹⁶ Ja maca iyere ñani si’ahua’i quēquēni Maija’quēre de’oquēre pa’ni sihuajē ca huēohuē ñeje:

“Mai aquēpi Maija’quē quēacaiquē pa’iji, jerepa pa’ipi.”

Cui’ne cahuē:

“Maija’quēpi i paire cocasi’i caquē daji’i.”

¹⁷ Jaje Jesús yo’ose’ere Judea pa’icohua’i cui’ne Judea yeja niamoa pa’icohua’ije asahuē.

Juan Ti Doquē Jējo Saocohua’i Jesuna

(Mt 11.2-19)

¹⁸⁻¹⁹ Juanpi si’aye iye yo’ose’ere asapi, ite ye’yecohua’ipi quēajēna. Jaje asani daija’quē api ca nēosiquē ¿Cristorepa pa’ima’quē, panita’a ja yē’ta’a yequēre uteye pa’iquē? cuasaquē i ye’yacohua’ire cayahua’ire soini Jesús quē’rona jējo saopi, seni asaja’cohua’ire.

²⁰ Jējo saosicohua’ipi Jesús quē’rona tī’ani cahuē:

“¿Cristo itī daija’quē api ca nēosiquē pa’ima’quē mē’ë? Panita’a ja yē’ta’a ¿yequēre uteye pa’iquē? caquē Juan oco doquēpi yēquēre jējo daopi.”

²¹ Sa tī’ajēna, Jesupi jai paire ju’icohua’ire cui’ne ai yo’ocohua’ire huati quē’iohua’ire eto saoquē, cui’ne ñama’cohua’ire jujuquē yo’opi.

²² Yo’oquēni sejēna, Jesupi sehuopi, jaohua’ire:

“Sani Juanre cajē’ë: Mēsaru ñajē cui’ne asase’ere quēajē’ë, ñama’cohua’i pa’isicohua’i ñañere, cu’ima’cohua’i pa’isicohua’ipi cui’yere, ja’ju dahuē hue’ecohua’ipi peocohua’i tomeñere, asama’cohua’ipi asayere, ju’isicohua’ipi huēiyere, cui’ne teaye ai yo’ocohua’ini huaso coca quēayere.

²³ Coa asani yē’ëre ire papi caquē jēa coeye paquēpi sihuaquē de’oye pasipi.”

²⁴ Juan jējo daosicohua’ipi co’isi maca Jesupi paire ca huēopi, Juan ayere ñeje:

“¿Iquere sani ñare’ni, cuēne yeja saisicohua’i? ¿Tutupi catēna ju’aquēna, huahuēyere ñare? Pañi.

²⁵ Jaje pa'ina, ¿iquere sani ñare'ni? ¿Ëja de'oni jai do'i cañare ju'iquëni ñare? Pani. Jaje pa'ina, mësarupi ñacohua'i a'ë, paï ëjaohua'i huë'ña pa'icohua'ipi jai do'i cañare ju'ijë pa'icohua'ire.

²⁶ Tijupë cayë, jaje pa'ito: ¿Iqueini sani ñare'ni, Maija'quë jëjo daoquë? Jaje pa'ijë'ë. Nuñerepa cayë, Maija'quë quëacaiquë jerepa pa'í api.

²⁷ Toyase'e cato caji:

Jëjo saosi'i, yë'ëre quëacaiquëre më'ë sai huë'ñana

Më'ëre ma'a ne de'huacaija'quëre.

²⁸ Jaje pa'ina, cayë, mësarute. Paï pa'i huë'ñana iquë Juan oco doquëje pa'i ti peopi, Maija'quë quëacaiquë jerepa pa'í. Jaje pa'iquëta'are ai a'riquë macapi Maija'quë pa'í te'te jerepa pa'í pa'ija'quë api."

²⁹ Jaje caquëna, asani si'aohua'i Juanre oco do cuañosicohua'i co'a paï cui'ne pa'í do'í curi secohua'i Maija'quë de'oyerepa yo'ose'ere sihuajë nuñerepa pa'í api, Maija'quë.

³⁰ Jaje pa'iquëta'are Juan oco do cuañoma'cohua'ipi fariseo païpi cui'ne cuañese'e ye'yacohua'ipi Maija'quë iohua'ire caquë yo'oyere asacaiye coreña, co'aye a'ë cajë.

³¹ Ëjaëpi yequeje capi:

“¿Iquena coní iye'në paire ja yo'oyeje pa'iohua'i a'ë caquë quëara'ye? ¿Ique yo'oyeje pa'iohua'i ña cuañoñe'ni?

³² De'oji, jaje pa'ito tsipi jai paï pa'í huë'ñana ca'a yo'oñu'u cajë ja'rusicohua'ipi caje tsini pi'cohuëre jucacaitoje bailaye pahüë. Cui'ne oiyeje pa'iohua'ita'a jëjëñere jëjëcaitoje oire paye pahüë. Yure pa'icohua'i cui'neje pa'iyë.

³³ Juan oco doquëpi ai aïma'quëpi cui'ne o'sa ucuma'quëpi pa'ina, mësarupi ite huati quë'í api cayë.

³⁴ Ja jeteyo'je Paï Mamaquë daji'i, ao aiquëpi cui'ne o'sa ucuquëpi. Jaje pa'ina, mësarupi jaiye aiquë api cui'ne jaiye o'sa ucuquë api, co'aye yo'ocohua'í cajeipi cui'ne pa'í do'ire curi secohua'í cajeipi cayë.

³⁵ Jaje pa'iquëta'are Maija'quë mamajëpi i iñoñere cayahua'í yo'oye de'oji, asayë."

Fariseohua'í Aquë Simón Huë'ere Pa'íye

³⁶ Fariseo aquëpi Jesure soipi, i huë'ena sani ao aijë'ë caquë. Soina, Jesús sani ao ai saihuëna ja'rupi.

³⁷ Ja'runi ñu'ina, iti daripë, te'o nomio co'aye pa'isicopi asani i pa'í huë'ña daco'ë, ai huëo së ma'ña da'care quëna huëna daco.

³⁸ Dani iopi Jesús quëno macana do're ja'runi oio io oi copi i quëo tsoani jeteyo'je io nañapi tëno cuenani tsu'suco sihuaco huëo së ma'ñapi i quëoje doco.

³⁹ Jaje yo'ocona, fariseo Jesure soisiquëpi ñani cuasapi: “Iquë Maija'quë coca quëacaiquërepa pani ite co'a nomioipi papico yo'oye asara'pi, co'a nomioipi yo'oco caquë.”

⁴⁰ Cuasaquëna, Jesupi fariseore capi:

“Simón, më'ëre yeque maña caye payë.”

Caquëna, fariseopi sehuopi:

“Cajë'ë, ye'yaquë.”

⁴¹ Jesupi capi:

“Curiquë prestaquëni caya ëmëohua'í curire co'yoye pahüë. Quinientos denario te'ipi do'í papi, yequëpi cincuenta denario do'í papi.

42 Jaje do'i pacohua'ipi sai ti'añe pajëna, ñani curiquë prestasiquëpi jaohua'ire oi ipi sai de'huapi. Jaje pa'ito yure quëajë'ë. ¿Nepi jaohua'i aque ai jerepa oiye'ni, ite?"

43 Caquëna, Simónpi sehuopi:

"Iti ai jaiye do'i pasiquëpi ite sai de'huacaisiquëre ai oji'i, cuasayë."

Jaje caquëna, Jesupi sehuopi:

"Nuñerepa cayë, më'ë."

44 Ja maca Jesús nomiore ñani capi, Simónre:

"¿Ñaquë io yo'oye? Më'ë huë'ena yë'ë caca maca më'ëpi oco dacaima'ë paë'ë, yë'ë nëcañoa tsoa ja'ñere. Jaje pa'iquëta'are icopi io oisi ocopi tsoacaco'ë, nëcañoare cui'ne nañapi tëno cuënao.

45 Më'ëpi sihuaquë pëpama'ë. Jaje pa'iquëta'are io cato caca macapi sihuao de'oyerepa pëpao, ja yë'ta'a yo'oco.

46 Më'ëpi yë'ëre siopë hui'yape pe'nama'ë paë'ë. Jaje pa'iquëta'are io cato yë'ëre huëo së ma'ñapi nëcañoana doo.

47 Jaje pa'ina, më'ëre cayë, io ai oio yo'oyepi io jaiye co'aye yo'ose'ere sai de'hua cuañosico pa'io, iñoco. Jaje pa'iquëta'are a'ri mañare sai de'hua cuañoquëpi a'ri maña oiyyere iñoji."

48 Jaje se cani capi, iote:

"Më'ë co'aye yo'oco pa'ise'e sai de'huacaë'ë."

49 Jaje caquëna, soisicohua'i ñu'icohua'ipi sa'ñe iohua'ija'a ca huëohuë:

"¿Iquei'ni, iquë jaje co'aye yo'ose'ere sai de'huacaiquë?"

50 Jaje cajëta'are Jesupi capi, iote:

"Maija'quëpi huasoja'quë api cuasani yo'o do'ire huasosico pa'iyë, më'ë. Señaco de'oye saijë'ë."

8

Jesure Coçaicohua'i Nomiohua'ipi

1 Ja jeteyo'je Jesús jai daripëana cui'ne a'ri daripëana si'a huë'ña cu'i quëarojai, cui'ne Maija'quë cuãñe te'tena cacani de'oye pa'iyere quëapi. Ite cohüë, doce i ye'yacohua'ipi.

2 Cui'ne nomiohua'ipi huati quë'iohua'i pa'isicohua'i cui'ne ipi ju'i dahuëje jujucaisicohua'ipi ite coní cuahuë. Jaohua'i ja're coní María Magdalena hue'ecoje sacco'ë, iti siete huatíohua'ire eto cuañosicopi.

3 Cui'ne Herodes yëyere ise'e cuasaquë huë'e de'oye necaiquë Chuza i nëjo Juana cui'ne Susana, cui'ne jai pai yequë nomiohua'ije iohua'i co'amañapi coçaë'ë, ite.

Taquëpi Pa'iyë

(Mt 13.1-9; Mr 4.1-9)

4 Pai daripëa ñape etani daë'ë, Jesure ñañu'u cajë. Jaje jai pai datena, ñani quëapi, iohua'i ñañe ayena. Caquë iñoque ñeje capi:

5 "Taquëpi tasi'i caquë tsiona sani iti care jeaquëna, ma'ana tompëpi. Tomeina, cu'icohua'ipi tsacu huesohuë, cui'ne yequë care pi'api ocue huesohuë.

6 Yequë capi tompëpi, quëna yejana. Tomeni ai de'oquëta'a ocopi peoquëna, cuene juji'i.

7 Yequë capi tompëpi miu pisi quë'rona. Tomeni ai de'oquëna, pisiye te'e ai de'oni huë huëapi.

8 Cui'ne yequë capi tompëpi de'o yejana. Tomeni ai de'oni cien ca jaiye iti ñëa ñape quëji'i."

Jaje iyere Jesús ca tējiquë ai tutu capi:

“Mësarupi cajoro quë'iohua'i pani asajë'ë.”

Me Ne Ja'ñere Pai Ñañena Coni Quëaë'ni
(Mt 13.10-17; Mr 4.10-12)

⁹Ja maca i ye'yacohua'ipi se'i'ë: ¿Iquere ja më'ë jaje quëaë'ni, iohua'i ñañena coni?

¹⁰Cajëna, iipi jaohua'ire sehuopi:

“Maija'quë i te'te ayere paije asa ti'a ma'ñere iñoquëna, de'hue asayë, mësarü. Jaje pa'iquëta'are yecohua'ini cayë iye yo'oyeje pa'ye a'ë caquë iohua'i ñañe ayepi iti ñajëta'a ña ma'ñeje pa'iohua'i pa'iyere caquë. Cui'ne itire asajë coa noni asa huesojë ti asa ti'añe pajajë caquë.

Taquë Quëase'e Ayere
(Mt 13.18-23; Mr 4.13-20)

¹¹Iye a'ë. Iye quëase'e caye: Iti ca cato Maija'quë cocaje pa'ye.

¹²Ma'a cato quëaji, Maija'quë coca asacohua'ini. Jaje asacohua'ini huatipi dani iohua'i joñoana de'huase'ere peo hue'ña jioni asama'cohua'ire neni ne huesoyere quëaji.

¹³Quëna yejana iti ca tomes'e cato Maija'quë cocare du'ru macarepa sihuajë asacohua'ipi pa'ijëna, jeteyo'je ai yo'oyepi ti'asi maca yo'o jujani jeocohua'ini quëaji.

¹⁴Miu pisi quë'rona iti ca tomes'e cato quëaji. Asajëta'a ja yë'ta'a iohua'i ai cuasayere yo'ojë pa'icohua'ini jaje yo'ojë co'amaña jaiye payena cuasajë cui'ne yeja sihuayere yëjë co'a ju'ijëna, pisi meapi hue hueañeje pa'ye yo'oquëna, iti ca quëima'pë pa'iyere.

¹⁵Cui'ne yequë ca de'o yejana tomes'e cato quëaji, de'o joyopi jaje yo'oñu'u cajë asacohua'ini cui'ne yëhuose'ere asani cui'ne yo'ocohua'ipi cui'ne yo'o ju-jama'cohua'ipi nuñerepa itire pa'ijë iti ca quëicohua'ijë pa'icohua'i pa'iyere.

Miacaiye Ayere Quëaye
(Mr 4.21-25)

¹⁶Toa tsëoma'cohua'i a'ë, tsëoni jeteyo'je yequë co'amañapi sioja'coni panita'a cai saihuë hue'ehuëna nëcoja'coni. Jaje yo'oye pajë coa ai jerepa ëmëje'na nëcojë yecohua'i cacajëna, miacaija'core.

¹⁷Yahuese'epi ti yahue huesose'e pani huesoye peoji. Cui'ne pai asa ma'ñepi ti asama'pëna, pa'iyë peoji. Si'aye asa ja'ñe a'ë, tiñarepa.

¹⁸Jaje pa'ito de'oye asajë'ë. Jaje pa'ina, paquëna ai jerepa se isi coñe pa'iji. Jaje pa'iquëta'a peoquëni ai jerepa se sio coñe pa'iji, i payë, cuasase'e mañaque si'aye.”

Jesús Pëca Ja'co Cui'ne I Yo'jeohua'i
(Mt 12.46-50; Mr 3.31-35)

¹⁹Ja maca Jesús pëca ja'co cui'ne i yo'je tsj coni titahuë, i pa'i hue'ñana. Titasicohua'ita'a jai pai pa'i do'ire i pa'i hue'ña ti'añe pahüë.

²⁰Jaje pa'ina, yecohua'ipi Jesure quëahuë:

“Më ja'co cui'ne më'ë yo'je tsj coni hue'sere pa'iyë, më'ëni ñañu'u cajë dani.”

²¹Cajëna, iipi capi:

“Maija'quë coca asani cui'ne iti cayeje yo'ocohua'ipi yë'ë ja'co cui'ne yë'ë yo'je tsj pa'iyë.”

Jesupi Tuture Cui'ne To'añere Cuañeñe
(Mt 8.23-27; Mr 4.35-41)

²²Te'e mu'se Jesús jai yohuëna i ye'yacohua'i ja're coni tumëni capi:

“Jaira je te'tena jeñu'u.”

23 Caëna, ja je'ejëna, Jesús caji'i. Caina, ai tutu dapi. Jairare pa'ijëna, tutu dani co'poyepi yohuëna oco timë huëopi, ea du'iyë ja'i macarepa.

24 Ña quëquëni caiquëre sëtoni cahuë:

“Ye'yaquë, Ye'yaquë, ea du'iyë, mai.”

Cajëna, Jesús huëni nëcani tuture cui'ne co'poyere yo'oma'o capi. Ca macarepa tsiña de'huajë pa'iorepa de'opi, ti co'poma'co.

25 Co'poma'co de'ona, i ye'yacohua'ire capi:

“¿Je ja'ye tsoe Maija'quëpi necaija'quë api cuasaye jëore?”

Jajë caquëna, jaohua'i cato quëquë huesësicohua'ipi ai ñahuë. Ñajë johua'ija'a sa'ñe cahuë:

“¿Iqueire pani, iquë, tutu cui'ne oco asani sehuocaiquërepa?”

Huatiahua'i Pa'ise'e Gadara Yeja Aquëre

(Mt 8.28-34; Mr 5.1-20)

26 Ai yo'osi jeteyo'jere papi Gadara yejana ti'ahuë, Galilea jë'ñerepa pa'icona.

27 Ti'ajëna, Jesús tumaquëna, te'i ëmë iti daripë aquëpi tsio daji'i. Ai tsoe iquë huatire hue'equëpi, ju'i cañaje ju'ima'quëpi cui'ne huë'eje pa'ima'quë paji'i. Jajë pa'ipi coa pai ju'isicohua'ire ta hue'ñare pare iquë paji'i.

28 Jajë pa'ipi Jesure ñani tani do're ja'runi ai cuipi:

“¿Me yo'oquë Jesús yë'ëre josa yo'osi'quë daiquë'ni, Maija'quërepa ma-maquëpi? Señë, më'ëre. Yë'ëre josa yo'oma'ë pa'ijë'ë.”

29 Iye cato Jesupi huatire etani saijë'ë, cuañequëna, ja do'ire jajë capi. Iquë cato huatipi ite jo'ya nesiquëre papi ai tsoe. Jajë pa'ina, paipi ite quëna meapi sëahuë, saima'ë pa'ija'quë cajë. Jajë yo'ojëta'are huatipi tutu isiquëna, ne tëtë saquë saiquëpi pai peo yejana huatipi saquëna.

30 Jesupi capi, ite:

“¿Ique mami a'ni, më'ë?”

Seina, ipi sehuopi:

“Yë'ë Legión hue'equë a'ë.”

Jajë cani capi, huatiahua'ipi ina jai pai cacani pa'i do'ire.

31 Jajë pa'ijë huatiahua'ipi Jesure sei'ë. Jëjo saoma'ë pa'ijë'ë, nejo hue'ñare pana cajë.

32 Coa sëtë quë'rona jëjo saojë'ë, yëquëre cahuë, ai cutihuëre jai pai sëtë nëijë aicohua'ina. Cajëna, Jesupi de'oji, sehuouna.

33 Paite pa'isicohua'ipi etani sesena cacahuë. Cacajëna, sëtë jai hua'que tëtëpapi tomejë jairana dutu jujuhuë.

34 Ja maca iti sesere ñacaicohua'ipi ña quëquëjë huë'huëni pai darina cui'ne yequë hue'ñana iti yo'ose'ere quëahuë.

35 Quëarena, paipi ña'ñu'u cajë saë'ë. Saijë Jesús pa'i hue'ñana ti'ajë ñajëna, huati quë'i pa'isiquëpi i quëno macare ju'i ca suñasiquëpi dahuëre pa'ipi yo'oma'quëpi ñuji'i. Ñu'ina, ñani ai ca'rahuë.

36 Ja maca iti ñasicohua'ipi daripëpi daisicohua'ire quëahuë, huati quë'i pa'isiquëni Jesupi jujuse'ere, nuiñere cuasaquëre.

37 Jajë asani Gadara yeja paipi si'ahua'i ini ai ca'ra do'ire sei'ë. Saijë'ë. Iño pa'ima'ë pa'ijë'ë cajë. Jajë cajëna, asani Jesupi jai yohuëna aya mëni saji'i.

38 Saina, iti huatire eto sao cuañosiquëpi saijë'ë yë'ëreje caquë seji'i. Seina, Jesupi ite pëajë'ë, cani capi:

39 “Co'ijë'ë, më'ë huë'ena. Co'ini si'aye më'ëre Maija'quë ne de'huase'ere quëajë'ë.”

Jajë caëna, sani si'a daripë cu'i quëapi, Jesús ite ne de'huase'ere.

Jairo Mamaco Cui'ne Jesús Cañare Patoco
(Mt 9.18-26; Mr 5.21-43)

⁴⁰ Jaje Jesús jaira je te'tepi co'ina, si'ahua'i ite utejē pa'isicohua'ipi sihuajē pēpahuē.

⁴¹ Pēpa maca Jairo hue'equēpi pai tsi'si huē'ere ñacaicohua'i ējaēpi tītapi. Tītani Jesús quēo yē'quē maca do're ja'runi yē'ē huē'ena daijē'ē, caquē seji'i.

⁴² Te'o macare mamacore paquēni, doce ometēca pacopi, juni huesē tējiconā. Sequēna, jujucaija'quē Jesupi jarona saji'i. Saina, jai pai conī qui'iyerepa saē'ē.

⁴³ Saquēna, saru dahuē ju'icopi ai yo'oco paco'ē, tsieje tēcama'ona doce ometēca. Jaje pa'ioipi jujucohua'ini juju cñañosi'i caco si'aye io curi saio sao. Jaje yo'otoje jujuye peopi.

⁴⁴ Jaje ai yo'ocopi Jesure tsiojani tuni i ju'i cana patocona, jare iti macapi tsie tēcapi.

⁴⁵ Jaje patocona, Jesupi seji'i:

“¿Nepi yē'ere patore'ni?”

Caquēna, si'ahua'i cahuē:

“Pahuē, patoye.”

Cajēna, Pedro cui'ne i cajeohua'i conī cahuē:

“Ye'yaquē, jai pai si'a te'ñapi jē'jejēna, ñaquēta'a sequē'ni, ¿nepi yē'ere patore'ni?”

⁴⁶ Cajēna, Jesupi capi:

“Asayē, yē'ē tutupi yē'ere patosicore jujuse'ere.”

⁴⁷ Ja maca tsoe co'yasico pa'io yahue yo'ose'e peoquēna, tsoe asapi caco ca'raco tsa'sico dani do're ja'runi Jesús quēo yē'quē macapi quēao, si'ahua'i ñajēna, io cuasani yo'ose'ere cui'ne io pato macapi esa co'yase'ere.

⁴⁸ Quēa maca Jesupi capi:

“Huau, mē'ēpi jujuja'quē api cuasani yo'osi do'ipi jujusico pa'iyē, mē'ē. Señaco de'oye saijē'ē.”

⁴⁹ Ja yē'ta'a Jesús cocare caquēna, Jairo huē'epi dani tītaquē Jairore capi:

“Mē'ē mamaco tsoe juco'ē. Ye'yaquēre ai jerepa josa yo'oma'ē.”

⁵⁰ Caquēna, Jesupi asani capi, Jairore:

“Quēquēma'ē pa'ijē'ē. Yē'ēpi jujuja'quē api caquē utejē'ē. Jaje cuasaquē utequēna, mē'ē mamaco co'yasico pasio.”

⁵¹ Huē'ena tī'asi maca te'ireje coñe papi, i caca hue'ña. Coa Pedro, Jacobo, Juan cui'ne tsihua'o pēca ja'quē cui'ne pēca ja'co jaohua'ise'e cacahuē, i ja're conī.

⁵² Si'ahua'i oē'ē, co'a juē'ē, ionī cuasajē. Jaje oijēna, Jesupi capi, jaohua'ire:

“Oima'pē pa'ijē'ē. Tsihua'o ju'ima'o paco'ē. Coa caico.”

⁵³ Caquēna, tsoe ju'isiconī caji cajē i cayere cue'cuejē sohuē.

⁵⁴ Ja maca Jesupi ju'isico jētēna tseani capi:

“Tsihua'o huēijē'ē.”

⁵⁵ Jaje caquēna, iti macapi pa'i huēo cui'naopi, nēcaco. Nēcacōna, ja maca Jesús aore aojē'ē cñañepi.

⁵⁶ Pēca ja'quēohua'ipi ai cuasahuē, iti yo'ose'ere. Ja maca Jesupi cñañepi, iye yo'ose'e yecohua'ire ti quēama'pē pa'ijē'ē, caquē.

9

Jesús Jējo Saoye I Ye'yacohua'ire
(Mt 10.5-15; Mr 6.7-13)

¹ Jesupi i doce ye'yacohua'ire tsi'soni isipi, i tuture cuañecohua'i pa'ijajë coa si'aye tñe pa'i co'a joñoare eto saojë cui'ne ju'icohua'ire jujujë yo'o ja'ñere.

² Maija'quë cuañe te'tena cacani pa'iyere quëaja'cohua'ini cui'ne si'a ju'iñere jujucaija'cohua'ini jëjo saopi.

³ Jaje jëjo saquë capi:

“Tupë, turupë ao, curiquë sama'pë pa'ijë'ë. Ma'a sajë te'e ju'i ca sajë'ë, cayaye sama'pë, peojë saijë'ë.

⁴ Te'e daripë yo'oye pa'ina, te'e huë'ena pëajë'ë, mësarute sihuacohua'i pa'ito.

⁵ Yequë mësaruni coecohua'i pa'ito etani saijë ya'o si'si pa'iyere tñto tojë'ë. Jaje yo'ojë japi iñoñe pa'iji, iohua'ire sañope Maija'quë yo'o ja'ñere.”

⁶ Jaje caëna, etani sateña, si'a huë'ña pa'i pa'i huë'ñana, huaso cocare quëajë cui'ne ju'icohua'ini jujujë.

Juan Ti Doquëre Huaiye
(Mt 14.1-12; Mr 6.14-29)

⁷⁻⁸ Jaje Jesús yo'oquëna, yecohua'ipi Juan huëisiquëpi huëni yo'o'ji, cajëna, cui'ne yecohua'ipi Maija'quë jëjo daoquë Elíaspi ñaipi cahuë. Cajëna, yecohua'ipi ai tsoe Maija'quë jëjo daoquë pa'isiquëpi huëni yo'o'ji, cahuë. Jaje cajëna, Galilea ëjaë Herodespi asaquë cui'na ja'yese'e cuasa huesëpi.

⁹ Jaje pa'iquëta'a Herodespi capi:

“Yë'ëpi Juan siopëre yëto tëajë'ë caquë cuañehuë. Jaje pa'ito ¿iqueipi jaiye co'amaña yo'oquërepa pa'ina, cajëna, asaye'ni?”

Jaje pa'ina, Jerodespi ite ñasi'i caquë yo'opi.

Cinco Mil Ëmëohua'ire Aõe
(Mt 14.13-21; Mr 6.30-44; Jn 6.1-14)

¹⁰ I jëjo saosicohua'ipi co'ini Jesure quëahuë, iohua'i yo'orojaise'ere. Quëa tëjijëna, ja jeteyo'je sai sapi, jaohua'ire, pa'i peo huë'ñana, Betsaida daripë quë'rona.

¹¹ Jaje saicohua'ita'are pa'ipi asani tuë'ë. Tuijëna, Jesús sihuaquë pëpani Maija'quë te'te ayere quëani cui'ne ju'icohua'ire jujupi.

¹² Neato de'o huëoquëna, i doce ye'yacohua'ipi tsio dani Jesure cahuë:

“Ja'ye huë'ña pa'i huë'ña iño ti peoji. Paire quëajë'ë, saijajë, sani huajëjajë, cui'ne pa'i daripëna sani ao hueroni aijajë.”

¹³ Jaje cajëna, Jesupi capi:

“Mësarupi aojë'ë, jaohua'ire.”

Caquëna, iohua'ipi sehuohuë:

“Coa cinco pan pëa cui'ne caya tsiaya hua'ire pare payë. Jaje pa'ina, si'ahua'ire aõe cani sani hueroyese'e pa'iji.”

¹⁴ Cinco mil ëmëohua'i paë'ë. Jaje pa'ijëta'are Jesupi i ye'yacohua'ire capi:

“Cincuenta paise'ere te'e macana ño'e saojë'ë. Jaje ja sochua'ise'ere si'ahua'ire huahuejë'ë.”

¹⁵ I case'eye yo'ojëna, si'ahua'i ja'ru sahuë.

¹⁶ Ja maca Jesús cinco pan cui'ne caya tsiaya hua'ire imani ma'tëmona ñaquë de'o'ji iye më'ë isise'e payë caquë Maija'quëre pëpapi. Pëpani jë'yeni i ye'yacohua'ina isipi, paire aojë'ë caquë. Ja maca jaohua'ipi paire aohuë.

¹⁷ Si'ahua'i iohua'i yëse'ere tñ'asicohua'i paë'ë. Aní tëjisi jeteyo'je iti nëase'ere doce do'rohuëa aya tñmëhuë.

Pedropi Jesús Ayere Caye
(Mt 16.13-19; Mr 8.27-29)

18 Yequë mu'se Jesús te'ipi Maija'quëre seji'i, paì peo hue'ñana. Seina, ì ye'yacohua'i datena, seji'i, jaohua'ire:

“¿Iqueipi caye'ni, paì yè'ère?”

19 Caquëna, ìohua'ipi sehuohuë:

“Yecohua'ipi cayë, mè'ère Juan oco doquë api. Yecohua'ipi Elíaspi cayë. Yecohua'ipi mè'ère cayë, ai tsoe Maija'quë jëjo daoquë pa'isiquëpi huëji'i.”

20 Jaje cajëna, seji'i, ìohua'ini:

“¿Cui'ne mësaruta'a yè'ère ìqueipi caye'ni?”

Caquëna, Pedropi capi:

“Mè'è cato Cristo, maire huasoquë, Maija'quë tsequëre pa'è.”

Jesupi Capi, Ju'ija'quë A'ë

(Mt 16.20-28; Mr 8.30-9.1)

21 Jaje asajëna, Jesupi jaohua'ire ai cuañëpi: Quëama'pë pa'ijë'ë, yecohua'ire caquë,

22 cani capi, jaohua'ire:

“Paì Mamaquë ai yo'oja'quë api, aïohua'i, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ijë, cuañese'e ye'yacohua'ijë yè'ère coejë huani jëoja'cohua'i a'ë. Jaje yo'osiquëta'a toaso mu'seña pa'i maca huëija'quë api.”

23 Ja jeteyo'je si'ahua'ire capi:

“Paìpi yè'ère tuiye yëni jeoñe pa'iji, ìohua'i yè'ë tse a'ë cuasase'ere, yè'ëse'e cuasase'ere. Jeoni yè'ère tuiye pa'iji, si'a mu'seña ai yo'oye pa'itojë.

24 Jaje pa'ina, ì pa'iyere de'oye pasi'i cuasaquë pani, coa ne huesoye pa'iji. Jaje pa'ina, yè'ë do'ire ì pa'iyere ne huesosiquëpi jaëpi huasosiquë pasipi.

25 ¿Te'ipi yo'oni si'aye iye yeja co'amañare hueroni paquëpi ja yè'ta'a ì joyo ise'e ne huesëquëna, pa'ito de'oquë?

26 Jaje pa'ina, yè'ë mamire cui'ne yè'ë cocare asaquëta'a paini ca'raquë yè'ë yo'oye ayere quëama'ë pa'isiquëre cui'ne ìtejë yè'ë Paì Mamaquëpi ëjaë de'oni, ja'quë pa'iyepi cui'ne huiñaohua'i conì dai maca ca'raja'quë a'ë, ja'quëna quëayere.

27 Jaje nuñerepa cayë. Iye maca pa'icohua'ipi Maija'quë te'te ayere ñama'pë paja'cohua'i a'ë. Maija'quë te'te ayepi daina, ñajëna, jeteyo'je ju'inë pa'iji.”

Jesús Tinë Pa'i Ponëse'e

(Mt 17.1-8; Mr 9.2-8)

28 Iye case'e pa'i maca ocho mu'se jeteyo'je Jesupi saji'i, ai cutihuëna Maija'quëre seji'i caquë. Saina, conì saë'ë, Pedro, Jacobo cui'ne Juan.

29 Ja maca sani Jesupi Maija'quëre ja seì tinë pa'i tsiarepa ponëpi, cui'ne ì ju'i caje ai miacore papi ña ti'añe peocorepa ponëpi.

30 Ponë maca Jesuje pa'ìohua'ipi ñaini caya hua'i so'oja'a miañerepa nëcajë Jesús ja're cocare cahuë. Jaohua'i cato Moisés cui'ne Elías paë'ë.

31 Jesús Jerusalënna sani ai yo'oquë ju'i ja'ñere cahuë.

32 Ja maca ai huëo ca'añe Pedrore cui'ne ì cajeohua'ire nëise'epi peo hue'ñarepa tomeina, sëtasicohua'ipi ñahuë, Jesús irepa pa'iyere, cui'ne cayahua'i ì ja're nëcajëna.

33 Ja maca Jesús quëno maca pa'isicohua'i jëo saijëna, Pedropi capi:

“Ye'yaquë, ñno pëato de'oji. Toaso huë'ña ne'ñe pa'io; mè'ë huë'e, Moisés huë'e, cui'ne Elías huë'e.”

Jaje caquëta'a Pedro coa huesë capi, cuasama'ë.

34 Jaje ja yè'ta'a caquëna, sirioipi nëca meni sio huesopi. Sio huesoquëna, ai quëquëhuë, sirio sa'nahuëre pa'ijë.

35 Jaje pa'ijëna, sirioipi yè'ose'e caye asahuë:

“Iquë yè'ë mamaquë yè'ë oiquëre papi ì cayere asajë'ë.”

³⁶ Jaje casi jeteyo'je ñajëna, te'i Jesuse'e pajli'i. Pa'ina, ñani jaohua'i ti cama'cohua'i jo'cua paë'ë. Cui'ne yecohua'ireje iohua'i ñase'e ti quëama'pë paë'ë.

Jesupi Huatire Eto Saoye

(Mt 17.14-21; Mr 9.14-29)

³⁷ Se ñatasi mu'se ai cutihuëpi cajejëna, jai pai Jesure sañope ti'ahuë.

³⁸ Ja maca pai jopo aquëpi te'i tutu capi:

“Ye'yaquë, ñacaijë'ë, care payë yë'ë mamaquë te'i macapi.

³⁹ Huatire hue'equëna, jaëpi josa yo'oquëna, cui'ne cuiquë yo'o'ji, cui'ne hue'hue nequëna, yë'opoja'a siri etoquë yo'o'ji, co'aye yo'oquë ti jeoñe coeji, ite.

⁴⁰ Tsoe më'ë ye'yacohua'ire sei'ë, huatire eto saojë'ë caquë. Jaje caëna, coa yo'o jujahuë.”

⁴¹ Caquëna, Jesupi asani i ye'yacohua'ire capi:

“Maija'quë necaiquë api cuasama'cohua'ipi tiñere cuasacohua'i. ¿Je yëhuarepa tsoe mësarü ja're conï pa'i yo'oquëna, ñani Maija'quëpi nequë api cuasaja'cohua'i a'ni, mësarü? Jaje canï dajë'ë, më'ë mamaquëre iñona.”

⁴² Jaje caëna, tsihua'ëpi i quë'rona ja'ye tsiojaina, huatipi yequë hue'hue ne coquëna, taji'i, yejana. Jaje yo'oquëna, Jesupi huatire yo'oma'ë canï eto saoni tsihua'ëre jujuni pëca ja'quëna isipi.

⁴³ Ja maca si'a pai ai cuasahuë, Maija'quë jaiye yo'oyere ñani.

Tijupë Jesús Capi, I Ju'iñe Ayere

(Mt 17.22-23; Mr 9.30-32)

Cui'ne si'ahua'i Jesús yo'ose'ere ñani ai cuasajëna, Jesupi i ye'yacohua'ire capi:

⁴⁴ “De'oye asajë'ë, iyere. Huanëyema'pë pa'ijë'ë. Yë'ëre Pai Mamaquëre pai jëñana isiye pa'iji. Jaje pa'ina, iohua'i yëyeje yo'o'ja'cohua'i a'ë, yë'ëre.”

⁴⁵ Jaje caquëna, i ye'yacohua'i ti asa ti'añe pahüë, i caye. Jare jaje asaye pajajë ipi cuasaye sëte. Jaje pa'ina, iohua'i ca'racohua'ipi seni asaye pahüë, i case'ere.

Nepi Jerepa Do'i Pa'iquë

(Mt 18.1-5; Mr 9.33-37)

⁴⁶ Ja maca i ye'yacohua'i sa'ñe cahuë, iohua'ija'a nepi airepa pa'iohua'i pa'iohua'i a'ni, cajë.

⁴⁷ Jaje cuasajëna, Jesupi iohua'i cuasaye asani ja maca tsihua'ëre i quë'rona dani nëcopi.

⁴⁸ Dani jaohua'ire capi:

“Iquë tsihua'ëre yë'ë mamipi cuasajë ñacaini yë'ëni ñacaiyë. Cui'ne yë'ëre ñacaicohua'i pani yë'ëre jëjo daosiquëreje cui'ne ñacaiyë. Jaje pa'ina, iti mësarü aquëpi yecohua'ire ai jerepa ñacaiquë pani ai jerepa pa'i pa'ija'quë api.”

Sañope Yo'oma'quë Caye Ayere

(Mr 9.38-40)

⁴⁹ Caquëna, Juan capi, ite:

“Ye'yaquë, yëquë te'i ëmë më'ë mamipi caquë huatire eto saquëre yo'oma'ë pa'ijë'ë cajë ësehuë, yëquë ja're conï cu'ima' do'ire.”

⁵⁰ Caquëna, Jesupi capi:

“¿Me neñu'ju ëserë'ni? Maire sañope cama'quë pani mai yo'oye yo'o cocohua'i a'ë.”

Que Joyo Pa'iquë

⁵¹ Jesús ma'tëmo mëiñe t̄i'añe ja'i maca pa'ina, Jerusalénna sai huëoni saji'i, ì cuasa nëose'ere yo'osi'i caquë.

⁵² Saija'quëpi jëjo saopi, ì du'ru sani ì pëajato co'ejā'cohua'ire, Samaria paì quë'rona.

⁵³ Jaje pa'iquëta'are Jerusalénna saiye nëina, Samaria paì coehuë, pëa hue'ña isiye.

⁵⁴ Ja maca jaje ësejëna, asani ì ye'yacohua'i Juan cui'ne Jacobo cahuë:

“Ëjaë, yëquë më'ë jaohua'ire toapi cñañerena, ma'tëmopi tomeni peo hue'ñarepa ëo huesoye. Tsoe Maija'quë jëjo daoquë Elías yo'oquë pa'ise'eje yo'oñu'u.”

⁵⁵ Jaje cajëna, Jesús ñani jaohua'i case'ere coequë sañope capi:

“¿Ique joyore hue'eye'ni, mësarū?”

⁵⁶ Yë'ë Paì Mamaquë cato daima'ë paji'i, paì joñoare nejosi'i caquë. Coa ai jerepa paìni huasosi'i caquë da'ë'ë.”

Jaje cani jëoni yequë paì pa'i hue'ñana saë'ë.

Jesús Pe'teye Yëcohua'i Ayere Quëaye

(Mt 8.19-22)

⁵⁷ Ma'aja'a jaohua'i saijëna, te'i ëmë Jesure capi:

“Ëjaë, më'ë ja're cõni saiye yëyë. Coa si'a hue'ña më'ë saitojë.”

⁵⁸ Jesupi sehuopi:

“Airo jo'ya mañaje coña pacohua'i a'ë cui'ne pi'a mañaje tsiaro pacohua'i a'ë. Paì Mamaquë cato ti peoquë api, ì siopë tëo paquë ùi mañaque.”

⁵⁹ Jesupi yequëre capi:

“Yë'ëre tuijë'ë.”

Jaje caquëna, ìpi capi:

“Ëjaë, utejë'ë. Yë'ëta'a du'ru ja'quëre tajasi'i.”

⁶⁰ Jesupi sehuopi:

“Yë'ëre cuasama'cohua'i ju'isicohua'ijë pa'iohua'i pa'iyë. Jaohua'ipi cui'neje ju'isicohua'ini tajajë. Më'ë cato daijë'ë, Maija'quë pa'iyere yecohua'ire quëaja'quëpi.”

⁶¹ Ja maca yequëpi capi:

“Ëjaë, tuiye yëyë. Utejë'ë. Du'ru macarepa yë'ëta'a huë'e pa'icohua'ire pëpa tējisi'i.”

⁶² Jesupi ìte capi:

“Yë'ë co'amañare ne huëosiquëpi, jaiye yeque yo'oyere cuasaquë yo'oquë pani yë'ë co'amaña ne t̄i'añe peoji.”

10

Jesupi Setentare Jëjo Saoye

¹ Jaje iye yo'osi jeteyo'je setenta pa'iohua'ini ì saija'a daripëana du'ru jëjo saopi, cayaohua'ise'ere, ìpi ñaquë sahuasicohua'ini.

² Jëjo saoquë capi, jaohua'ire:

“Nuñerepa cayë. Tëa ja'ñe cato jaiye a'ë. Jaje pa'iquëta'are ìti necohua'ipi a'ri maña pa'iyë. Jaje pa'ina, sejë'ë, ìti tse aquëni jai paire jëjo saojaquë neja'cohua'ire.

³ Ñajë saijë'ë. Mësarute jëjo saoyë, yëi ñamaje pa'iohua'ini yaijë pa'iohua'ini jopona.

⁴ Sama'pë pa'ijë'ë, curi topëje, cai topëje, cui'ne curiquëje, cui'ne zapatojë, cui'ne ma'aja'a saijë paì pa'icohua'ini pa'ito coa sa pëpajë saijë'ë, tsoe nëcajani cayë peoye.

5 Huë'ena cacacohua'i pani du'ru macarepa ñeje cajë'ë: 'Iye huë'e pa'icohua'ire de'oye pa'iyepi pa'ijë'ë.'

6 Jaje pëpajëna, jaohua'ipi de'oye pa'iyere oicohua'i pa'ito mësarupëpase'epi iohua'ini pa'ija'coa. De'oye pa'iyere oima'cohua'i pa'ito ja pëpase'epi mësaruna co'i cõsipi.

7 Du'ru pëpasi huë'ena cacani pëani iohua'i aõñere aijë cui'ne ucujë pa'ijë'ë. Co'amaña necohua'ire sête iohua'ipi sañeje pa'ye cõcaiyepi pa'ijë'ë. Jaje pa'ina, huë'ña ñape cu'ima'pë pa'ijë'ë.

8 Pai daripëna tì'arena, jaro aquëpi i huë'ena pëpasiquëpi aore aoto aijë'ë.

9 Jarore ju'icohua'i pa'ito jujucijë'ë. Cui'ne quëajë'ë, Maija'quë cuañe te'tena mësarupi ponëñe ja'yere pa'iji cajë.

10 Jaje pa'iquëta'are yequë huë'ña daripë pa'icohua'ipi mësarute coeto iti daripë ma'añana etani cajë'ë:

11 'Mësarupë ya'opi yëquë quëona sè'ase'ere tì'to toñë, mësarupë asaye yëma'pë pa'i do'ire iñojë.' De'hua cuasajë'ë, iyere, Maija'quë pa'i te'tena ja'yere pa'iji, mësarute.

12 Mësarute cayë, pai ñape yo'ose'e ne de'hua mu'se tì'asi maca jaohua'i co'aye yo'ose'e sañe pasipi. Sodoma daripë acohua'ire yo'ose'e jerepa co'ayepi.

Sehuoma'cohua'i (Mt 11.20-24)

13 Teayerepa më'ë Corazín daripë maca cui'ne Betsaida daripë. Jaiye pai yo'o tì'a ma'ñere yo'otojë coa ñahuë, më'ë. Jaro yo'ose'eje pa'ye Tirona cui'ne Sidón daripëna yo'oquëna, ñasicohua'i pani tsoe otira'huë. Iohua'i co'ayere cuasajë ai ju'i care suñani huatapi jorëjë ai oiyere iñora'huë.

14 Jaje pa'iquëta'are pai ñape yo'ose'e mu'se tì'asi maca mësarupi ai jerepa co'aye yo'osi do'ire sai cuañoñe pa'iji. Tiro cui'ne Sidón daripëa pa'icohua'i seña maca.

15 Cui'ne mësarupë Capernaum daripë pa'icohua'i yëquëpi ai jerepa têtõ saisicohua'i a'ë ma'tëmõ quë'rore pana cuasayë, mësarupë. Pani mësarupë cato coa ai jerepa huë'ehuëre pana caje huesëja'cohua'i a'ë, toa yejana.

16 Mësarupë cayere asacohua'i pani yë'ëni asaja'cohua'i a'ë, cui'ne mësarupëni coecohua'i pani yë'ëni coeja'cohua'i a'ë, cui'ne yë'ëni coecohua'i pani yë'ëre jëjo daosiquëni coeyë."

Setenta Jëjo Saosicohua'ipi Co'iyë

17 Jaohua'i setenta pa'iohua'i ai sihuayë. Co'ini cahuë:

"Ëjaë, huatiahua'ique yëquë më'ë mamire cajëna, asajë ca'rajë etahuë."

18 Jesupë capi, jaohua'ire:

"Jaje pa'ijë'ë. Yë'ëje ñahuë, huati ëjaëpi ma'tëmõpi mujuë ye'hueyeje pa'yerepa tomequëna.

19 Yë'ëpi mësarupë tutu isihuë, añañe, punire tsa'cujëna, ti a'si neñe peo ja'ñere. Cui'ne maire sañope yo'oquë tutu jerepa isihuë, quëcoja'cohua'ire caquë.

20 Jaje pa'iquëta'are sihuama'pë pa'ijë'ë, huatiahua'i mësarupë sehuoyere. Coa ai jerepa mësarupë mami ma'tëmõre toyase'e pa'iyere sihuajë'ë."

Jesús Sihuayë (Mt 11.25-27; 13.16-17)

21 Ja maca Jesús Maija'quë joyopi i ja're pa'iyë sête ai sihuaquë capi:

“Sihuayë, Ja'quë më'ëre ma'tëmo cui'ne yeja Èjaëre. Më'ëpi iyere iñohuë, tsije pa'iohua'ina më'ëpi ta'ñe cuasajë pa'icohua'ire cui'ne ai asacohua'ire yahuese'ere. Jaje ti'api, më'ë yëyeje.”

²² Yë'ë ja'quëpi si'a co'amaña yë'ëna isipi. Maija'quë mamaquë api cajë pai ña'ne pa'ñë. Coa ja'quëse'e asaji, i mamaquëre. Ja'quëreje pai ña'ne pa'ñë. Coa mamaquëse'e asaji, ite. Jaje asaquë i mamaquëpi i yëcohua'ina iñocohua'ise'e asayë, i pa'iyë.

²³ Ja maca i ye'yacohua'ise'ere capi:

“Mësaru ña'neje ñacohua'ipi sihuacohua'i a'ë.

²⁴ Jaje pa'ina, cayë, mësarute. Jai pai Maija'quë yo'o ja'ñere quëacaicohua'i cui'ne pai ëjaohua'i mësaruru ña'neje pa'ye ña'ne yëhuë. Jaje yëjëta'a ñama'pë pa'ë. Cui'ne asaye yëhuë, mësaruru asayeje pa'yere. Jaje yëjëta'a asaye pahüë.”

De'oquërepa Samaria Aquëpi

²⁵ Ja maca cuañese'e ye'yaquëpi huëni Jesús quë'rona i ja're coca caquë, neñasi'i cuasaquë sani seji'i:

“¿Ye'yaquë, me neja'quë a'ni, ti pa'iyë ti'a'ne cani?”

²⁶ Jesupi sehuopi:

“¿Iti cuañese'ere ñato me pa'iquë'ni, më'ëpi asato?”

²⁷ Caquëna, cuañese'e ye'yaquëpi sehuopi:

“Oijë'ë, më'ë Èjaë Diusure si'a më'ë yëyepi, si'a më'ë joyo, si'a më'ë tutu, cui'ne si'a më'ë cuasaye. Cui'ne oijë'ë, më'ë quëno maca aquëre më'ëja'a co'ye oiyeje pa'ye.”

²⁸ Caquëna, ja maca Jesupi capi:

“Ite de'oyerepa sehuohüë, më'ë. Jaje më'ë yo'oquë pani, ti pa'iyë ti'aja'quë a'ë.”

²⁹ Jaje caquëna, cuañese'e ye'yaquëpi de'oye yo'oquë a'ë caquë Jesure iñosi'i caquë sa'nope seji'i:

“¿Jaje pa'ito ne a'ni, yë'ë quëno maca pa'iquë?”

³⁰ Caquëna, Jesupi sehuopi ite:

“Te'i pai Jerusalénpi ma'aja'a Jericóna meji'i. Meina, co'amaña ñacohua'ipi tseani si'aye i paye cui'ne i ju'i caje jiohuë. Ai të'carena, ju'ise'eje pa'i uina, jeoni saë'ë.

³¹ Cui'na ma'aja'a judío Maija'quë huë'ere ñacaiquë saiquëpi ma'are uina, ñani coa ñaquë sa saji'i.

³² Cui'ne iti ma'aja'a levita sai coa ñani saji'i.

³³ Jaje sai sitore Samaria pai coecohua'i aquëpi cui'ne ma'aja'a sai teaye ñani.

³⁴ Ja maca tsiojani a'sire hui'yape ocopi cui'ne o'sayepi tsoani cañapi huëni jujupi. Jeteyo'je i caballona tëoni sapi, saicohua'i pëa huë'ena.

³⁵ Se ñatasi mu'se Samaria aquëpi sai huëoni caya curiquë të'ña isipi, iti huë'e aquëre. Isiquë capi: ‘De'hua ñacaijë'ë, iquëre. Më'ëpi ai jerepa i do'ire necaisiquë pa'itoje yë'ëpi saisi'i cui'naëpi co'i cosi maca.’

³⁶ De'oji. Jaje pa'ito: ¿Toasocohua'i aquë jequë paquë'ni, ñaohua'i huani oani saisiquë quëno maca aquë ite oisiquë, më'ëpi cuasato?”

³⁷ Caquëna, cuañese'e ye'yaquëpi capi:

“Ite ñani oi necaisiquë api cuasayë.”

Caquëna, ja maca Jesupi capi, ite:

“Më'ëje cui'ne sani yo'oquë pa'ijë'ë.”

Jesupi Marta Cui'ne María Huë'ere Pa'iyë

³⁸ Jesús ma'aja'a saiquëpi ti'api, a'ri daripëna. Jarote cui'ne paco'ë, Marta hue'ecopi. Jaopi io huë'ena pëpao, ite, cui'ne i ye'yacohua'ije.

³⁹ Cui'ne paco'ë, Marta yo'jeo María hue'ecoje. Jaopi Jesús quëo yë'quë macana ja'runi ñu'io asao, ì cayere.

⁴⁰ Asacona, Martapi jaiye huë'e co'amaña neñe pa'ina, ñani ai cuasa huesëco Jesús quë'rona tsio dani cao:

“¿Ëjaë, yë'ëse'e necona, yë'ë yo'jeo coa ñu'ico ñaquë, më'ë? Jaje pa'ina, cayë ìote cajë'ë, yë'ëre sani cöcailja'co.”

⁴¹ Jaje cacona, Jesupi sehuopi:

“Marta, Marta më'ë jaiye neñere co'a ju'io, cui'ne ai cuasaco.

⁴² Jaje pa'iquëta'are te'o pa'iji nuñerepa cöcailye. Jare María tì'ao, yeco-hua'ije jioye ti peoyere.”

11

Jesupi Ye'yapi, Maija'quëre Señe

(Mt 6.9-15; 7.7-11)

¹ Tìjupë Jesús Maija'quëre seni tējisi maca ì ye'yacohua'i aquëpi capi, ìte. Ëjaë, ye'yajë'ë, Maija'quëre seña, Juan ì ye'yacohua'ire ye'yaquë pa'ise'eje.

² Caquëna, Jesupi sehuopi:

“Secohua'i panì ñeje cajë'ë:

Yëquë Ja'quë ma'tëmo pa'iquë,

Më'ë mami de'oyere pa'ë.

Më'ë cuañeña daijaquë yëquëna,

Më'ë yëyepi yo'oye pa'ija'quë, iye yejaje, ma'tëmo yo'oyeje pa'ye.

³ Iye mu'se ai ja'ñere isijë'ë, caraye peoye.

⁴ Yecohua'ipi yëquëni do'i pajëna, sai de'huacaiyeje pa'ye më'ëpi yëquë do'ire sai de'huacaijë'ë.

Neñaña pa'ito më'ëpi co'ayere nejocaijë'ë.”

⁵ Jesupi capi, jaohua'ire:

“Mësarü aquëpi te'ire ì cajeire paquëni jaëpi ñami jopo ì huë'ena dani caji, ìte: ‘Cajei, toaso ao isijë'ë, co'yoja'quë a'ë.’

⁶ Yë'ë cajeipi yure titaëna, aonëpi peoquëna, cayë, caji.

⁷ Caquëna, tu'rihuëpi de sehuoquë casipi: ‘Josa da cayë. Eta sa'ro siosicoa. Jere më'ëre isisi'quë coa huëiye'ni, tsì ja're uini.’

⁸ Jaje casiquëta'a cajei pa'isi do'ire huëni isiye papi, coa josa jerepa sema'quëni caquë huëni isipi, si'aye ìte carase'ere.

⁹ Jaje pa'ina, yë'ëpi cayë, mësarute: Sejë'ë. Maija'quëpi isija'quë api. Co'ejë tì'aja'cohua'i a'ë. Eta sa'rona të'cajëna, hui'yosipi.

¹⁰ Jaje pa'ina, sequëpi isì cuañoñe pa'iji. Cui'ne co'equëpi tì'añe pa'iji. Cui'ne eta sa'rona të'caquëni hui'yocaiye pa'iji.

¹¹ Mamaquëpi panre seina, quëna përe isì'ñe pa'i a'ë mësarü aquë je'quë mamaquëre çpanita'a hua'ire seina, añani aonë pa'i a'ë?

¹² Çpanita'a tsiapëre seina, punini aonë pa'i a'ë? Páni.

¹³ Ñajë'ë. Mësarü co'acohua'ita'a mamajëre oijë de'oyere isicohua'i a'ë. Jaje pa'iye sëte mësarü Ja'quë ai jerepa oiquë sëte ì de'o joyore pañu'u cajë secohua'ire isija'quë api.”

Jesupi Huati Tutupi Yo'oji, Coa Caye

(Mt 12.22-30; Mr 3.20-27)

¹⁴ Yequë mu'seña huatipi coca cama'quëre nesiquëni Jesupi huatire eto sauna, coca capi, cama'quë pa'isiquëpi caquëna, ñajë jai paì ai cuasahuë, merepa yo'o u'ni iye cajë.

¹⁵ Yecohua'ipi cahuë:

“Huatiohua'i ëjaë Beelzebú tutupi yo'oji, iquë, huatire eto saokuëna, ñajë.”

¹⁶ Yecohua'ipi pai yo'o tì'a ma'ñe ma'tëmo ayere yo'o ññojë'ë cajë sei'ë.

¹⁷ Ja secohua'i cuasayere asaquëpi jaohua'ire capi:

“Te'e yeja ëjaohua'ipi jopoja'a huasicohua'i pani sa'ñe uihuani co'ye iohua'i yejare nejoñë. Cui'ne te'e caje tsëcapë pa'isicohua'ipi hua saisciohua'i pani sañope yo'ojë iohua'ija'a peo hue'ña ne huesëyë.

¹⁸ Satanáspi ì tsëcapëni sañope yo'oquë pani ¿me si'aohua'i cuañe tì'añe pa'iquë'ni? Iye cayë, mësarupi yë'ëni Beelzebú tutupi huatire eto saoji cajëna.

¹⁹ Jaje yë'ëpi Beelzebú tutupi yo'oquë pa'ito, ¿nëpi mësarute tuicohua'ire tutu isiye'ni, huatiohua'ire eto sao ja'ñe? Jaje pa'ina, iohua'ini mësarupi seni asajë'ë, quëajajë.

²⁰ Jaje pa'iquëta'are yë'ë cato Maija'quë tuture papi huatire eto saokuë yo'oyë. Jaje pa'ina, yë'ë yo'oye cato Maija'quë cuañe tē'tepi tsoe títapi caquë ññoñe a'ë.

²¹ Ai tutu quë'ipi cui'ñasiquë ì co'amañare de'oye ñaquë pa'ito, yecohua'ije jioye peoji.

²² Jaje pa'iquëta'are yequë ai jerepa tutu quë'ipi cacani ìte quëco saoye pa'iji. Ja maca si'aye ì quëcoquë uihua ja'ñere pase'e jioni ì tse de'huaye pa'iji, ì pase'ere.

²³ Jaje pa'ina, yë'ë yo'oyere de'oji cacaïma'quë cato yë'ëre sañope yo'oquë api, cui'ne yë'ë ja're te'e tsi'soma'quë pani, coa ne tiya saokuë api.

Co'a Joyopi Cui'naona Co'iyë

(Mt 12.43-45)

²⁴ Huatipi paini pa'isiquëpi eta saisiquë pani coa cuene yejañare cu'iji, pëa hue'ñare co'equë. Jaje co'equë tì'ama'ë co'isi'i yë'ë etani daisi huë'ena cuasaji.

²⁵ Cani co'iquë ñaquëna, de'oyerepa yuani ne de'huase'eje pa'ipi pa'iji.

²⁶ Pa'ina, ñani sani siete huatiohua'i ì jerepa co'acohua'i ja're conì cacani cui'naëna, pëasi maca yureta'a ja'në pa'ise'e seña maca co'acquë pa'ija'quë api.”

Nuñerepa Sihuaye

²⁷ Jesús ja yë'ta'a ìtire caquëna, pai jopopi nomiopi cuio:

“Më'ëre çani ai de'huasico ai sihuaco pa'ico.”

²⁸ Jaje cacona, ìpi capi:

“Ai jerepa sihuacohua'i pa'iyë, Maija'quë caye asacohua'ipi cui'ne sehuacohua'ipi.”

Co'acohua'ipi Señe, Pai Yo'o Tì'a Ma'ñere

(Mt 12.38-42; Mr 8.12)

²⁹ Paipi Jesús quëno macana tsi'sini saijëna, ìpi coca ca huëopi:

“Iye'në pai co'acohua'i a'ë. Jaje pa'iohua'ipi señe, pai yo'o tì'a ma'ñere yo'o ññojë'ë cajë. Jare setoje Maija'quë yo'o ja'ñere quëacaiquë Jonás yo'oquë pa'ise'eje pa'ye de'oye yo'o ññoñe pa'iji. Mësarupi yëyere ññoñe peosipi.

³⁰ Jonás Nínive daripë paire Maija'quë case'ere ññoçaiquë paji'i. Cui'neje pa'isiquëpi yure Pai Mamaquëpi yure pa'icohua'ire ññoja'quëpi pa'iji.

³¹⁻³² Nínive daripë pa'icohua'ipi pai ñape yo'ose'e ña mu'se huëni iye'në paire sañope caja'cohua'i a'ë. Jonáspi Maija'quë cocare quëaquëna, asani ja'rë pa'ise'e jeoni ponësi do'ipi. Ññoñe yure Jonásre tëto saisiquëpi pa'iji. Pai ñape yo'ose'e ña mu'se pa'i maca iye paire iohua'i yo'ose'eje pa'ye sai maca tì'aëna, huë'ehuë tē'te pai ëjaopi huëni nejoñe pa'iji caja'coa. Io so'o yejapi Salomón ta'ñe yo'oye asasi'i caco daisi do'ire. Ññoñe Salomón jerepa pa'ipi pa'iji, yure.

Maire Miacaiye
(Mt 5.15; 6.22-23)

³³ Toa tsëoni yahueye peoji, panita'a mahuë sa'nahuëna ayaye peoji. Jaje yo'oye pajë coa ai jerepa ëmëje'ena nëcoyë, daicohua'ire miacaija'coni.

³⁴ Capëre ñaco ca miacaiye pa'iji. Jaje pa'ina, më'ë ñaco capi de'oyere ñañe pa'ito më capëje de'oye miacaisico pa'iji. Jaje pa'iquëta'are më'ë ñaco capi co'ato si'a më'ë capëje ai yo'oyere pa'iji.

³⁵ De'hua ñajë'ë, më'ë miañe pa'iyere, neañena ponëma'coni caquë.

³⁶ Jaje pa'ina, më'ë capëpi miañe jopore pa'ito si'aye tiñarepa ñañe pa'iji, neañe peoto. Toa tsëocopi miacaina, ñañeje pa'ye.”

Fariseohua'ire Cui'ne Cuañese'e Ye'yacohua'ire Sañope Caye
(Mt 23.1-36; Mr 12.38-40; Lc 20.45-47)

³⁷ Jesús coca ca tëji maca, fariseopi Jesure huëopi, i huë'ena ao sani aijë'ë caquë. Huëouna, sani ja'rupi ao ai saihuëna.

³⁸ Ja'runa, fariseopi jëña tsoajë'ë aima'në cuañese'ere yo'oma'aji'i, ñaquë cuasapi.

³⁹ Jaje cuasaquëna, Èjaëpi capi, ite:

“Mësaru fariseo pai cato coa ëmëje'e ucu duruhuëase'e cui'ne quëna neñase'e tsoacohua'i a'ë. Jaje yo'ocohua'ita'a sa'nahuë cato si'sio. Yecohua'i payere yëcohua'ipi cui'ne co'ayepi timësicohua'i a'ë. Mësaru cui'ne pa'iyë.

⁴⁰ Huesëohua'i, ña ma'ñe ëmëje'e nesiquëpi sa'nahuë ayeje Maija'quëpi nese'e a'ë.

⁴¹ Jaje pa'ina, peocohua'ina isijë'ë, mësaru sa'nahuë payere. Jaje yo'oto si'aye tosa tose'e pa'ija'coa.

⁴² Teayerepa mësaru fariseo pai maña. Mësarupi diez topëa neni te'ore Maija'quëna isiyë, añañe huëo sëñe nejë añañe, cui'ne tase'e con. Jaje de'oye yo'ojëta'a nuñerepa de'oye yo'oyere cui'ne Maija'quë oiyeje pa'ye yo'oyere peocohua'ipi pa'iyë. Jaje pa'ina, iyere yo'oye pa'iji, mësaru tose de'oye yo'oyena con.

⁴³ iTeayerepa mësaru fariseo, pai maña! Pai tsi'si huë'ñare de'o saire ñu'ijëna, ñajë paipi jerepa pa'iohua'i a'ë cajajë cuasacohua'i a'ë, cui'ne co'amaña huero huë'ñare nëcajëna, jai pai iti maca ñacohua'ipi jerepa pa'iohua'i a'ë cajë de'oye pëpajajë cajë, mësaruje teaye yo'ocohua'i a'ë.

⁴⁴ Cuañese'e ye'yacohua'i cui'ne fariseo pai con teayerepa coa cacohua'i a'ni, tasi daripëje pa'iohua'ini, pai ñama'pë tsa'cujë si'si neñeje yo'oyë.”

⁴⁵ Jaje caquëna, cuañese'e ye'yaquëpi ñeje caquë sañope sehuopi:

“Ye'yaquë, jaje më'ë cani yëquëreje tea ju'i cayë.”

⁴⁶ Jaje caquëna, Jesupi sehuopi:

“Teayerepa mësaruje cuañese'e ye'yacohua'ije yo'oyë. Yecohua'ise'ere dëquë co'amañare hue'ocaiyë. Jaje yo'ojëta'a mësarupi te'e moño macajë se cocaiye cocohua'i a'ë.

⁴⁷ Maija'quë yo'o ja'ñere quëacaicohua'ire jare mësaru aiohua'ipi huani jeoni tasi daripëare mësaru teayerepa ne de'huacohua'i a'ë.

⁴⁸ Jaje yo'ojë mësaru aipë yo'ose'ere de'oji cuasajë yo'oye ñañe pa'iji, mësarupi iohua'ini huani tasi daripëare ne de'huajëna.

⁴⁹ Jaje pa'ina, Maija'quë i ta'ñe asayepi capi: ‘Jëjo saoja'quë a'ë yequë mu'se yo'o ja'ñere ca nëocohua'ire cui'ne sahuani yë'ë coca quëacohua'ire nesico-hua'ireje jaohua'ini huani jeaja'cohua'i a'ë, yecohua'ini coa josa yo'ojë.’

⁵⁰ Jaje pa'ina, yeja de'huasi macapi ite quëacaicohua'ire huaisi do'ire yure pa'i paini Maija'quëpi seja'quë api.

⁵¹ Abelre huaisi macapi cui'ne Sacariare huaisi macaja'a acohua'i do'ire yëi ñamare ëo hue'ñana cui'ne Maija'quëre së huë'ena joporepa. Jaje pa'ina, nuñerepa cayë quëapi, yure pa'i paina seja'quë api, tsie do'ire.

⁵² Teayerepa mësarü cuañese'e ye'yacohua'i nuñerepa cocare yahueyë. Jaje yo'ojë coejë yecohua'i asañu'u cajë yëcuhua'irejë ësejë sañope yo'oyë, mësarupi."

⁵³ Ñeje Jesús caquëna, asani cuañese'e ye'yacohua'i cui'ne fariseohua'i ai pëtitei'ë. Jaje pa'ijë jaiye së huëohuë.

⁵⁴ Sejëna, tayo sehuouna, ñani tseañu'u, co'aquë api cajajë cuasajë.

12

Coa Cayere Sañope Yëhuoye

¹ Jai pai mil jerepa te'e macana tsi'sini airepa timëni sa'ñe ju'ajë yo'ohuë. Yo'ojëna, Jesupi i ye'yacohua'ini du'ru macarepa ca huëopi, ñeje:

"De'hua ñajë'ë, fariseohua'i porere. Jaje cani capi fariseohua'i coa cajë yo'oyere ye'yema'pë pa'ijë'ë caquë.

² Jaje pa'ina, asama'pëna yo'ose'ere ti'a ja'ñe a'ë cui'ne yahue yo'ose'ere, asa ja'ñe a'ë.

³ Jaje pa'ina, mësarü nea hue'ña yo'ose'ere mu'sepi asaja'cohua'i a'ë, cui'ne yahuerpa tu'rihuëna sionni case'ere huë'e sa'nihuëpi nëcajë cui ja'ñe a'ë, pai asa hue'ñana.

Neni Mai Ca'raye Pa'iquë'ni

(Mt 10.28-31)

⁴ Jaje pa'ina, cayë, mësarute. Capë huaicohua'ire ca'rama'pë pa'ijë'ë. Jaohua'i cato jerepa yo'oye peoyë.

⁵ Jaje pa'ina, quëasi'i. Ca'rajë'ë, huani jëosi jeteyo'je toa yejana jëjo saquëni. Jaje pa'ina, ca'rajë'ë, Maija'quëni.

⁶ Mësarupi asayë, cinco pi'ani caya të'ña isicohua'i a'ë cajë. Jaje a'ri do'iohua'ita'are Maija'quë huänëyema'ë ñacaiji.

⁷ Jaje pa'ina, mësarü nañaque cuëcuese'e a'ë, ca'rama'pë mësarupi. Jaje pa'ina, pi'a jerepa do'icohua'i a'ë.

Jesure Cacaiye Pa'iji

(Mt 10.19-20, 32-33; 12.32)

⁸ Si'aohua'i mësarupi yë'ëni ca'rama'pë yë'ë cajeipi cacohua'ire cato, yë'ë Pai Mamaquëje Maija'quë huññaohua'ina yë'ë cajeipi quëaja'quë a'ë cayë.

⁹ Jaje cui'ne yë'ëni ca'rajë cajei peoyë, pai asa hue'ñana casicohua'ire yë'ëje cui'ne Maija'quë huññaohua'i ña hue'ñana yë'ë cajei peoji, caja'quë a'ë.

¹⁰ Jaje pa'ina, yecohua'ipi Pai Mamaquëre co'aye casicohua'i pani sai de'hua cuañone pa'iji. Jaje pa'iquëta'are yecohua'ipi Maija'quë joyore co'aye casicohua'i pani sai de'hua cuañone ti peoji.

¹¹ Mësarute tseani pai tsi'si huë'ñana, panita'a pai yo'oye ñacohua'i quërona co'aye yo'ocohua'i a'ë cajë sacohua'i pa'ito du'ru cuasama'pë pa'ijë'ë, me sehuoja'cohua'i a'ni cajë.

¹² Iti caye ti'asi maca Maija'quë joyopi quëaquëna, mësarü caja'cohua'i a'ë."

Jaiyere Payepi Huajëya'ye Neñe

¹³ Pai jopopi Jesure capi, ñeje:

"Ye'yaquë, se quëajë'ë, yë'ë a'yëre yë'ëreje co'amaña huacaijaquë ja'quë pase'e."

¹⁴ Caquëna, Jesupi capi, ite:

“¿Ina, nepi yè'ère paì yo'oye ñaquère cui'ne co'amaña huahuequère cuañere'ni?”

¹⁵ Yequeje capi, Jesús:

“Si'aye co'amaña ëayere de'hua ñajë'ë. Jaje pa'ina, paì pa'iyè cato jaiye co'amaña payepi còcaina, pa'iyè peoji.”

¹⁶ Jaje caquë paì pa'iyere tiñarepa quëasi'i caquë capi:

“Pa'iji, telì ëmë jaiye co'amaña paquë. Pa'ina, ì tasi co'amañapi jaiye tèa ja'ñepi quëji'i.

¹⁷ Ja maca ñani jaiye co'amaña paquëpi ¿me neja'quë a'ni, ìti de'hua hue'ñaje? ¿Jerna de'huaja'quë a'ni, quëise'e? caquë cuasa huëopi.

¹⁸ Ja maca cuasapi, peo hue'ña ja'rë de'hua huë'ña pa'ise'e nejoni yeque jerepa jai huë'ña nesi'i. Neni jàrona de'huasi'i si'aye yè'ë tèase'e cui'ne si'aye yè'ë tsoe paye còni.

¹⁹ Ja jeteyo'je de'huani yè'ëja'a casi'i: ‘Jaiye co'amaña de'huase'e payë, tsoe ometëca pa'ì ja'ñere pëa huajëquë sihuaquë ucuquë aì pasi'i' cuasapi.

²⁰ Jaje cuasaquëna, Maija'quëpi ìte capi: ‘Huesë maca, iye ñami më'ë ju'ija'quë a'ë. Jaje pa'ina, më'ë de'huase'e ¿ne tse pa'ì ja'ñe a'ni?’

²¹ Ja maca ponëni si'aohua'ire capi. Jaje yo'oye pa'iji. Jaiye co'amaña paquëpi co'ye de'oye pa'iyese'e cuasaquë, Maija'quëre cuasama'quë cato.”

Maija'quë Ì Mamajëre Ñacaiye

(Mt 6.25-34)

²² Jeteyo'je Jesús ì ye'yacohua'ire capi:

“Jaje pa'ina, mësarute co'a ju'ima'pë pa'ijë'ë, jere aija'cohua'i a'ni cuasajë. Cui'ne co'a ju'ima'pë pa'ijë'ë, jere caña ju'ija'cohua'i a'ni cuasajë.

²³ Ao aìne jerepa do'iyè a'ë, paì pa'iyè. Cui'ne caña ju'iyè jerepa do'iyè a'ë, mai capë.

²⁴ Ñajë'ë, jaohua'i pë'përi, co'amaña tama'cohua'ita'a cui'ne tëama'cohua'ita'a cui'ne ìti cã de'hua huë'e peocohua'ita'a cui'ne pëa hue'ña peocohua'ita'a de'hue Maija'quëpi còcaina, pa'icohua'ini. Jaje pa'ina, mësarupì'a seña maca do'icohua'i a'ë, paìrepa sète.

²⁵ Jaje pa'ito ¿nepi mësarupì acohua'i ai co'a ju'ì do'ire metro joporeja'a tsoacohua'ì ai de'oja'cohua'ì a'ni?

²⁶ Jaje pa'ina, ai cuasa do'ire a'ri maña pa'ise'ere jaiye se mëoñu'u ai jerepa cuasaye'ni. Jaje pa'ito ¿me neñu'ju airepa yequë co'amañare co'a ju'ìne'ni?

²⁷ Ñajë'ë, cui'ne jorore coa mëani pa'iyere co'amaña ne ma'ñeta'a cui'ne yëije oya ma'ñeta'a ai de'o joro pa'iyere. Jaje pa'ina, cayë, paì ëjaë Salomón maca ì de'o hue'ñare pa'inije de'o jo'ya joroje pa'irepa ju'iyè paì.

²⁸ Jaje Maija'quë taya mañata'a de'oye suñacaise'ere paì, coa yures'e pani ñamina'a tsoe ju'ise'e pa'ina, toana ëo ja'ñeta'a. Jaje pa'ito mësarute ai jerepa caña suñacaiye pa'iji, Maija'quë necaima'quë api, cuasacohua'ì.

²⁹ Jaje pa'ina, co'a ju'ijë cui'ne co'ejë cu'ima'pë pa'ijë'ë, jere aija'cohua'ì a'ni cui'ne jere ucuja'cohua'ì a'ni cuasajë.

³⁰ Iye yeja paì jaje ai cuasajë pa'iyë, si'aye iyere. Jaje pa'iquëta'a mësarupì tsoe mësarupì ja'quëre payë, si'aye mësarute jopo caraye asaquëni.

³¹ Jaje pa'ina, mësarupì Maija'quë cuañe te'tere ai oijë yo'oto Maija'quëpi de'hue jopo caraye isiquëna, co'amaña pajë'ë.

Ma'tëmo Co'amaña

(Mt 6.19-21)

³² Ca'rama'pë pa'ijë'ë, yè'ère asacohua'ì mësarupì a'ri paì maña'ë. Jaje pa'iquëta'are mësarupì ja'quëpi ì cuañe te'tere isiyè yëji.

³³ Mësaru paye pa'ito isijë'ë, curiquëpi cui'ne co'amaña carasicohua'ina do'i peoye coa isijë'ë. Jaje yo'ojë ai huano topëa de'o ma'ñere tija'ajë'ë. Ma'tëmo co'amaña carajai ma'ñere, cui'ne ñaëje cacama'tore pu'juje pu'juma'tore paja'cohua'i.

³⁴ Mësaru co'amaña pa hue'ñare, cui'ne jarote mësaru joñoaje pasipi.

Ne De'huasicohua'ipi Pa'ijë'ë

³⁵ Ne de'huasicohua'ipi ñare pajë pa'ijë'ë.

³⁶ Fiesta ña tējini ëjaë co'ija'quëpi cayë, i jo'ya utejë pa'ieje pa'iohua'i pa'ijë'ë. Tītani eta sa'rona tē'ca maca esa hui'yocaiyeje yo'oja'cohua'ipi.

³⁷ Sihuaja'cohua'i a'ë, iohua'i ëjaëpi utejë pa'ijëna, titaëna ñani. Nuñerepa cayë, iohua'i ëjaëpi sihuaquë ao ai saihuëna soini aore aoja'quë api.

³⁸ Ñami joporepa panita'a ñata ñami titaquëta'a, sëtasicohua'ini titaquë pa'ito sihuaja'cohua'i a'ë, ite necaicohua'i mañapi.

³⁹ De'hua asajë'ë, co'amaña ñaquë dai ja'ñere asasiquëpi utequë pa'ito i huë'e co'amaña imani saye peoji.

⁴⁰ Mësaru huesë maca Pai Mamaquë daija'quë api. Jaje pa'ina, de'hua ñajë utejë pa'ijë'ë."

Nuñerepa De'o Jo'yaë Cui'ne Co'a Jo'yaë

(Mt 24.45-51)

⁴¹ Ja maca Pedropi capi:

"¿Ëjaë, iye ye'yase'e yëquëse'ere caquë ye'yaë? ¿Panita'a si'aohua'ire caquë ye'yase'e a'ni?"

⁴² Caquëna, Ëjaëpi sehuopi:

"Jaje pa'ito ne a'ni, ta'ñe asaquëpi cui'ne nuñe yo'oquëpi i ëjaë ñacaijë'ë huë'e pa'ie case'ere de'oye sehuoquë, cui'ne i ëjaë jo'yareje ao de'oye aoque yo'oquë?"

⁴³ I ëjaë titaquë ñaquëna, i case'eye yo'oquë, cato de'oye pa'ija'quë api.

⁴⁴ Nuñerepa cayë, mësarute. Co'amaña paquëpi si'aye i co'amaña de'oye ñacaisiquëna, si'aye i co'amañare ñacaijë'ë caquë isija'quë api.

⁴⁵ Jaje isiquëni i jo'yaëpi ëjaë ja yë'ta'a tsoe nëija'quë api caquë i ëjaë jo'yani co'aye si'sequë yo'oquë cui'ne nomiohua'i iti huë'e pa'icohua'ire, co'aye yo'oquë cui'ne ao fiesta nequë ai huëoni cui'ne cono ucuquë cuepe huëoni.

⁴⁶ Yo'o maca i ëjaë co'ija'quë api, i jo'yaë huñeyeni utema'ë huesëquë yo'o maca ja maca sehuoma'cohua'ire nejoñepi nejoja'quë api, i yo'osi do'ire ai si'seni.

⁴⁷ I ëjaë yëye i jo'yaë asaquëta'a de'oye yo'oma'quëpi cui'ne i caye sehuoma'ë yo'oquë cato jaiye tē'ca cuañoñe pa'iji.

⁴⁸ Jaje pa'iquëta'are i ëjaë yëye huesëquëpi, coa yo'oni a'ri maña tē'ca cuañoñe pa'iji. Jaje pa'ina, ai cuasaye isisiquëni ai seña pa'iji, cui'ne iti de'hue nequëni nequë api cuasani ai jerepa cuañeñe pa'iji.

Jesús Do'ire Paipi Hua Saiye

(Mt 10.34-36)

⁴⁹ Iye yejana yë'ë toa tsëosi'i caquë daë'ë. Tsoe co'arepa toa ne'su mëiñeje yo'oquëna, ñara'ye, merepa tsoe ne saose'e pa'ina, ñara'ye.

⁵⁰ Ja saoma' do'ire yure cato oco doyeje pa'ye ai yo'oyepi yë'ëre yo'oquëna, tējyerepa ai yo'oquë tēto saija'quë a'ë caquë oiyë.

⁵¹ ¿De'oye pa'ija'ñere dapi, cuasaye mësaru? Pani. Coa ai jerepa huahueyere dahuë.

⁵² Jaje pa'ina, yurepi seña maca mu'seña cato cinco te'e tsëcapëre pa'icohua'ipi huani toasocohua'i sañope yo'oja'cohua'i a'ë, cayahua'ini cui'ne cayahua'ipi toasocohua'ini sañope yo'oja'cohua'i a'ë.

⁵³ Cui'ne pëca ja'quëpi mamaquëre sañope yo'oye pa'iji. Mamaquëpi pëca ja'quëre sañope yo'oye pa'iji. Cui'ne pëca ja'copi mamaconi sañope yo'oye pasipi. Cui'ne mamacopi pëca ja'core sañope yo'oye pasipi, huaopi io mamaquë nëjore sañope yo'oye pasipi. Cui'ne mamaquë nëjopi huaore sañope yo'oye pasipi.”

Mai Yure Pa'iyë Cuasaye

(Mt 16.1-4; Mr 8.11-13)

⁵⁴ Jesupi capi, paire:

“Ësë caje hue'ñapi nea siri mëina, ñani cacohua'i a'ë ocoja'coa. Carena, cui'ne ocoji.

⁵⁵ Jaje cui'ne huë'ehuë te'tepi tutuquëna, ñani cayë ai ësë uja'coa. Jaje carena, cui'ne ësëquë uji.

⁵⁶ Coa cacohua'i, mësarü ta'ñe cacohua'i a'ë ma'tëmo cui'ne yeja yo'oyena, ñani. Jaje yo'ocohua'ita'a ¿me yo'ojë mësarü pa'i tëcahuë ayere yure jaje yo'o macare pa'iyë cajë asa ma'ñe'ni, ta'ñe?

Esa Ne De'huaye

(Mt 5.25-26)

⁵⁷ ¿Me yo'ojë mësaruse'e tayo yo'oye ñani?

⁵⁸ Jaje pa'ina, yequëpi më'ëre do'i paquëpi cani saquë pa'ito më'ëre do'i paquë api caquë saquëni du'ru ne de'huajë'ë, ja yë'ta'a pai yo'ose'e ñaquë quë'rona ti'ama'në. Jaje ne de'huaëna, pai yo'oye ñaquë quë'ro sama'ë pa'ija'quëre. Jaje më'ëpi yo'oma'ë pa'ito pai yo'oye ñaquëpi co'acohua'ire cocohua'ina isina, jaohua'ipi yureta'a co'acohua'ire co hue'ñana coja'cohua'i a'ë, më'ëre.

⁵⁹ Jaronä cosiquë pani etaye peoji, më'ëpi si'aye më'ë do'i saïma'ë pani.”

13

Huajë Pa'iyena Ponañe Pa'iji

¹ Jare ja mu'seña Pilatopi Galilea acohua'ire huani jëani, cui'ne johua'i ëojë seña'u cajë huaisicohua'i tsiena pai tsiepi co'meni yo'ose'ere, yecohua'ipi quëahuë, Jesure.

² Quëajëna, capi:

“¿Mësarupi cuasani huani jëosicohua'ipi Galilea paire seña maca co'acohua'i paë'ë, cuasaye?

³ Pani. Jaje pa'ina, cayë, mësarü. Ja'rë yo'oyere jëoni pönëma'cohua'i pani si'a pai mësarujë jaje yo'o cuañoja'cohua'i a'ë.

⁴ Mësarupi cuasani Jerusalén pa'icohua'ire seña maca co'acohua'ini, diez y ocho paire Siloé tupëpi quëo huea'co'ë, cuasaye.

⁵ Pani. Nuñerepa cayë. Jaje pa'ina, mësarupi huajëye pa'iyë pönëma'cohua'i pani jare cui'ne yo'o cuañoja'cohua'i a'ë.”

Higuera Ñë Ayere Quëaye

⁶ Ja maca Jesús pai yo'oyejë pa'ye neni quëaquë capi:

“I yejana tasi ñë paquëpi quëima'o paco caquë sani ñaquëna, quëima'co paj'i.”

⁷ Pa'ina, ñani ja maca yeja ñaquëre capi: ‘ina, toaso ometëca daiyë, iti ca quëise'e ñasi'i caquë. Daiquëta'a ti'ama'ë pa'iyë, quëisico pa'iona. Jaje pa'ito cuëni jëojë'ë. Me nesi'co coa yejare quë'eñe nëcaco'ni.’

⁸ Caquëna, iti yeja ñacaiquëpi sehuopi: ‘Ëjaë iye ometëcahuëse'e pa'ija'co, a'ji yeja neni yequë co'amañapi o'a ñasi'i, quëija'core.

⁹ Jaje neruta'a quëti'ñe pa'io iti ca. Jaje neruje quëima'ona, ña jujani ja macata'a cuëni jeojë'ë, capi.”

Jesupi Nomiore Jujupi, Huajë Mu'se Pa'ina

¹⁰ Huajë mu'se pai tsi'si huë'ñana ye'yaquëna,

¹¹ jarote paco'ë, te'o nomio diez y ocho ometëca ju'ico, huatipi ne quë'casicopi ti nuiñe nëcaye peocopi.

¹² Pa'iona, ñani Jesupi soini capi:

“Nomio më'ë ju'i dahuë tsoe jeopi. De'oye pa'ijë'ë.”

¹³ Caquë ja maca i jëñapi ñona pato maca jare iti macapi nuñerepa nëcaco ponëni, Maija'quë de'oquë api, sihuaco ca huëo.

¹⁴ Jaje Jesús huajë mu'se jujuna, ñani pai tsi'si huë'e ñacaiquë ëjaëpi iyere ñani pëi, paire capi:

“Seis mu'seña pa'iji, co'amaña ne mu'seña. Ja mu'seña jaje pa'ito dani juju cuañojë'ë, pa'ni huajë mu'se juju cuañoñe.”

¹⁵ Caquëna, ja maca Ëjaëpi sehuopi:

“i'Coa cacohua'i pai! ¿Joyema'cohua'ini mësarü acohua'i je'quë, huajë mu'se pa'ina, mësarü duruhuequëpi panita'a burropi oco ucuja'quëre?”

¹⁶ ¿Ico nomio cato Abraham tsëcapë aconi Satanáspi diez y ocho ometëca huëse'eje pa'ioni, joyeye co'aquë huajë mu'se pa'i do'ire?”

¹⁷ Jaje Jesús caëna, ite sañope cacohua'ipi huajëya'yerepa maire caëni cuasahuë. Jaje cuasajëta'are si'a pai sihuahuë, Jesús pai yo'o ti'a ma'ñere de'oye yo'oquëna, ñani.

Mostaza Ca Ayere Ye'yaye

(Mt 13.31-32; Mr 4.30-32)

¹⁸ Ja maca capi:

“¿Iqueje pa'ye a'ni, Maija'quë te'te aye? ¿Iquena cui'ne pa'ye neni iñora'ye?”

¹⁹ Jaje cani capi, a'ri mostaza care taquëpi yejana taëna, ai de'oni jai soquë ye de'ona pi'api iti ñe capëana tsianoa neje payeje pa'ye a'ë.”

Pan Ne Pore Ayere Ye'yase'e

(Mt 13.33)

²⁰ Jaje cani yequeje capi, Jesús:

“¿Iquepi coní cui'ne pa'yeje ne iñora'ye, Maija'quë te'te aye yo'oye?”

²¹ Cani capi: Pan necopi harinare toaso jai ji'so neni cui'ne o'sa mëñere a'ri maña ñona co'meni ñona si'a sëpë juju mëicoa. Ja juju mëiñeje pa'ye yo'oye a'ë, Maija'quë te'te ayeje.”

A'ri Jato Sa'ro

(Mt 7.13-14, 21-23)

²² Jerusalënna sai, pai daripëa cui'ne a'ri daripë pa'icohua'ire ye'yaquë sa tëto saji'i.

²³ Jaro pa'iquëpi seji'i, ite:

“Ëjaë, ¿a'ri pai maña pa'iyë, huaso cuañocohua'i?”

Caquëna, ipi sehuopi:

²⁴ “A'ri jato sa'roja'a cacasi'i cani si'a më cuasayepi yo'ojë'ë. Jaje pa'ina, cayë mësarute pai cacayere yëja'cohua'i a'ë. Jaje yëjëta'a caca ti'ama'pë pa'ija'cohua'i a'ë.

²⁵ Ja maca iti huë'e aquëpi huëni jato sa'ro sïosi maca, mësarü huë'se pa'isicohua'ipi caji'cohua'i a'ë jato sa'rona të'cajë ‘Ëjaë, hui'yojë'ë’. Jaje cajëna, ipi casipi ‘ñama'quë a'ë, mësarute. Jero acohua'i a'ni.’

²⁶ Caquëna, mësarupi ca huëoja'cohua'i a'ë: 'Më'ë ja're conì aijë cui'ne ucuje yo'osicohua'i a'ë cui'ne jare më'ëpi pa'i hue'ñana dani ye'yasiquë a'ë.'

²⁷ Cajëna, sehuoja'quë api: 'Tsoe cahuë ñama'quë a'ë, mësarute. Jero acohua'i a'ni. Saijë'ë, co'ayese'e yo'ocohua'i.'

²⁸ Jaje casi maca Maija'quë te'tere Abraham, Isaac, Jacobo, cui'ne Maija'quë yo'o ja'ñere quëajë pa'isicohua'i pa'ijëna, ñani mësarupi hue'sena jeococohua'i pa'ijë cuji qui'cojë oija'cohua'i a'ë.

²⁹ Ja maca daija'cohua'i a'ë ëmëje'e te'te cui'ne huë'ehuë te'te, ëse mëi hue'ña cui'ne sa'nihuë paipi Maija'quë quë'rona tsi'sini ao aija'cohua'ipi.

³⁰ Ja maca yure teaye pa'iohua'i pa'isicohua'i jerepa pa'iohua'i pa'ija'cohua'i a'ë cui'ne yure jerepa pa'iohua'i pa'isicohua'ipi teaye pa'iohua'i pa'ija'cohua'i a'ë."

Jerusalén Paire Jesús Ñaquë Oiye (Mt 23.37-39)

³¹ Jare ja mu'se daë'ë, fariseo paì dani ìte cahuë:

"Saijë'ë, Herodes më'ëre huani jeosi'i caji."

³² Cajëna, ìpi sehuopi:

"Sani cajë'ë, jaëte co'aquë ta'ñe asama'quëre: 'Yure, cui'ne ñamina'a huatiohua'ire eto saoquë yo'oni cui'ne ju'icohua'ire juju tëjini ñamina'a jerepa mu'se saosi'i.'

³³ Jaje pa'iquëta'are ja yë'ta'a yo'oja'quë a'ë yure, ñamina'a cui'ne se ñatasi mu'seje. Co'aji, Maija'quëre quëacaiquëpi Jerusalén peo hue'ñana ju'ito.

³⁴ ¡Jerusalén Maija'quë yo'o ja'ñe quëacaicohua'ire huani jeo daripë! Cui'ne Maija'quë më'ëni caquë jëjo daocohua'ire quëna pëapi jea daripë. Jaiye mësarute oi cura mamajëre oio capëa huë'ehuëna coyeje yo'osi'i caquë yo'loquëna, coehuë.

³⁵ Mësarute Maija'quëpi jeocoja'quë api. Cui'ne yë'ëre ña co'ne peoja'cohua'i a'ë, 'mësarupi de'oquëre pa'ni Èjaë mamirepa hue'equë daiquë' ca maca tì'añe pato."

14

Jesupi Coto Dahuë Ju'iquëre Jujucaiye

¹ Huajë mu'se tì'aëna, Jesús saji'i, fariseo ëjaë huë'ena, ao asi'i caquë. Saquëna, fariseohua'ipi huajë mu'se ì yo'oquëna, ña'ñu'u cuasajë cui'ñani ñahuë.

² Ñajëna, ì ñaquë ñu'i hue'ñare te'i coto dahuë ju'iquëpi paji'i.

³ Pa'ina, Jesús seji'i, cuañese'e ye'yacohua'ire cui'ne fariseo paire:

"¿Jujuye de'oquë huajë mu'se pa'ito ju'iquëre, mësarupi asato, panita'a jujuye pa'ne?"

⁴ Jaje caquëna, coa ai jerepa cama'pë paë'ë. Pa'ijëna, ìpi ju'iquëre jujuni capi, saijë'ë.

⁵ Jaje se jujuni fariseohua'ire capi:

"¿Nepi mësarua acohua'i burropi panita'a huequëpi cojena tomesiquëre etoma'cohua'i a'ni, huajë mu'se pa'ì do'ire?"

⁶ Caquëna, ti sehuoye pahüë.

Huejajëna, Soisiquë Yo'oye

⁷ Soisicohua'ipi de'o ñu'i saina co'ejë ao ai saihuëna ja'rujëna, ñani Jesupi jaohua'ire ñeje yëhuopi, ìohua'ì asa ja'ñere:

8 “Mè'èni yecohua'ipi huejajèna, ñaja'quère soisiquè pani de'o ñu'i saihuèna tètò sani ja'ruma'è pa'ijè'è. Ja'runi ñu'ina, mè'è jerepa pa'ini dani mèsarute soisiquèpi cama'quèni: ‘Mè'è ñu'i saihuère iquèna isijè'è.’

9 Caquèna, mè'èpi pai ñajèna, huajèya'ye huèni ai jeteyo'jerepa ñu'i saihuèna sani ja'ruma'quèpi jaje yo'osi'ni.

10 Jaje yo'oma'è, huèosicohua'i pa'ito, jeteyo'je ñu'i saihuèna ja'rujè'è. Jaje ja'rusiquèpi ñu'ina, mè'ère huèosiquèpi dani cajuquè: ‘Yè'è cajei, iño de'o hue'ñana dani ja'rujè'è.’ Jaje cato mè'èje sihuaquè i ja're conì aò ai saihuèna ja'rusicohua'i ñajèna, de'o ñu'i saihuèna ja'ruja'què a'è.

11 Jaje pa'ina, yè'è a'è jerepa pa'i caquè ija'a yo'osiquèpi coa ai jerepa co'aquè maca ponène pa'iji. Cui'ne iti co'aquè teaye pa'i pa'isiquèpi jerepa pa'i ponène pa'iji.”

12 Capi, ìte soisiquèreje:

“Aore aòquè pani, panita'a na'iquèna, aore aòquè pani, soima'è pa'ijè'è, mè'è cajeohua'ire, cui'ne yo'je tsire cui'ne mè'è do'ijère cui'ne mè'è quèno maca jaiye co'amaña pacohua'ire. Mè'èpi jaje soisiquè pa'ito johua'ije mè'èreje soija'cohua'i a'è, aija'quère. Ja maca saise'eje pa'ye pasipi.

13 Jaje pa'i do'ire mè'èpi aore paquè pani soijè'è, co'amaña peocohua'ini, co'a de'osicohua'i mañani, cu'ima'cohua'ini, cui'ne ñama'cohua'ini.

14 Co'ye isiye ti paja'cohua'ini cocaijè'è. Jaje pasicohua'ita'are, nuñe yo'ocohua'i ju'isicohua'ipi huèi maca mè'èje huèni sai cuañoja'què a'è, Maija'quèni.”

Aojajè Caquè Jai Paire Soiye (Mt 22.1-10)

15 Jaje iyere caquèna, asani aò ai saihuè ñu'icohua'i aquèpi capi, Jesure:

“De'hue Maija'què te'tere pa'i aò aija'quèpi sihuaquè pa'iji.”

16 Caquèna, Jesupi capi, ìte:

“Jai pai tsi'sirena, aosi'i caquè jai paire huèopi.

17 Huèosiquèpi aò ai macarepa tì'aèna, i jo'yaère capi: ‘Quèrèjaijè'è, huèosicohua'ire si'aye ne saohuè’ capi.

18 Jaje casiquèta'are si'aohua'i paja'què pa'ini ca huèohuè. Du'ru macarepa aquèpi capi: ‘Ja'arepa yejare huerohuè. Jaote sani ñañeque pa'iji. Care payè, yè'ère oi cuasama'è.’

19 Yequèpi capi: ‘Diez duruhuequère huerohuè, yeja a'jiñe necohua'ire jaohua'ire neñañeque pa'iji. Yè'ère ai cuasama'è, pa'ijè'è.’

20 Yequèpi capi: ‘Ja'arepa huejahuè. Jaje pa'ina, saiye pañè.’

21 Ja maca i jo'yaè co'ini i asase'ere si'aye quèapi. Quèaquèna, Èjaèpi asani pèi i jo'yaère capi: ‘Esa sani jaje pa'ito co'amaña peocohua'ini, cu'ima'cohua'ini cui'ne ñama'cohua'ini, si'aye ai yo'ojè pa'icohua'ini tì'ani dajè'è, jai daripè cu'i ma'ña pa'icohua'ini.’

22 Ai tsoe pa'i maca dani i jo'yaèpi capi: Èjaè mè'è cuañese'eje yo'ohuè. Jaje pa'iquèta'are ja yè'ta'a peo sa'noa pa'iji, timèñe peoye.

23 Jaje caquèna, èjaèpi i jo'yaère capi: ‘Sani iye daripèpi sai ma'aña pa'icohua'ini cuañejè'è, dani yè'è huè'e timèjajè.’

24 Care payè, yè'è du'ru huèosicohua'i aquè telijè aine peoji, yè'è aò macarepa.”

Jesús Tui Do'ire

25 Jai pai Jesure tuijèna, ìpi co'ye ponèni johua'ire capi:

26 “Yè'ère tuiye yèni ai yè'èni oiye pa'iji, ja'quère, ja'core, nējore, mamajère, yo'jeire, yo'jeore cui'ne co'ye pa'iyè oiye jerepa. Jaje yè'èni oima'què pani yè'ère ye'yequè pa'iyè peoji.

27 Cui'ne yè'è do'ire i pa'iyè ai yo'oye pa'itojè jare tusi'i cuasama'è, coa tusi'i caquè yo'oquè pani yè'ère ye'yequè peoji.

28 Cui'ne mèsaru acohua'ipi jai huè'e neñu'u cajè huèocohua'i pani du'ru ja'runi dujè cuasacohua'i a'ni ¿Je ja'yepi curiquè neja'cohua'i a'ni cajè?

29 Jaje de'oye cuasama'pè, coa ja'a huèo macase'e neni, cui'ne jeteyo'je ne saoye p̄ato, si'aohua'i ìti ñasicohua'ipi cue'cue huèoja'cohua'i pa'ini, yo'o jujayerè ñani.

30 J̄a maca cue'cuejè caja'cohua'i a'è: ‘Nesi'i caquè huèosiquèta'a ne sao t̄i'ama'è pa'iji.’

31 Jaje pa'ina, cui'ne paì èjaè yequè yeja èjaè j̄a're uihuasi'i cani, ne t̄i'añe pa'iquè caquè ja'runi cuasani, i soldado paìre cuecue ñaquèna, diez mil paì pa'iyè. Pa'ijèna, ìte huajo daquèpi paji veinte mil soldado paìre.

32 Paquèna, neña jujani, j̄a yè'ta'a yequè èjaè so'ore pa'ina, uihuaye pañu'u ca de'huaja'cohua'ire jèjo saoj̄a'què api.

33 Jaje cui'ne mèsaru acohua'ipi si'aye j̄a'rè pa'ise'ere j̄eone coecohua'i pani, yè'è yo'oye ye'yecohua'i peoyè.

Asije Pa'i Ayere

(Mt 5.13; Mr 9.50)

34 Asi de'oye a'è, saija'ñe pani. Jaje pa'iquèta'are saì j̄a'ñere carajaisico pani ¿me cui'naopi saì j̄a'ñe de'o cōco'ni?

35 Cui'ne me cocaico'ni pu'cani nea ya'o neina, tañu'u cajè nesi tsu'supèje, co'a de'ose'e pani. Jaje pa'ina, coa j̄eocoye pa'iji, yeja ne de'huaye cōcai ma'ñe pa'ito. Cajoro què'iohua'i sète cuasajè asajè'è.”

15

Yèi Ñama Ne Huesèsicore Ayere Ye'yaye

(Mt 18.10-14)

1 Pa'i do'ire curiquè secohua'i cui'ne co'aye yo'ocohua'i si'aohua'i Jesure asañu'u cajè tsio daè'è, i què'rona.

2 Jaje yo'ojèna, ñani fariseohua'i cui'ne cuañese'e ye'yacohua'i cōni cue'cuejè ñeje cahuè:

“Iye èmè co'aye yo'ocohua'ini yèquè tsioni aiji.”

3 Jaje cajèna, Jesupi paì yo'oyeje pa'ye neni quèapi, iye:

4 “¿Nepi mèsaru acohua'i aquèpi cien yèi ñamare paquèni te'i jaohua'i aquèpi ne huesèna ne huesèjaquè noventa y nueve pa'ijajè cani co'ema'què a'ni, t̄i'ama'è pani?

5 De'hue co'equè t̄i'ani sihuaquè t̄ata tupèna cōa seoni.

6 I huè'ena t̄i'ani i cajeohua'ire cui'ne i ja'ye pa'icohua'ire soihuè, yè'è j̄a're cōni sihuajè'è, ne huesèsicore t̄i'a do'ire.

7 Jaje pa'ina, co'aye yo'oquèpi j̄a'rè pa'ise'ere j̄eoni ponèto huiñaohua'ipi ai sihuayè, noventa y nueve de'oye pa'icohua'ire sihuase'e jerepa.

Curi Tèqui Ne Huesèsicore Ayere Ye'yaye

8 Cui'ne ¿ico nomiopi diez tè'ña pasiconi te'o ne huesèni toa tsèoni si'a huè'e ñare paco yuaco co'ema'coa, t̄i'aja'coa'è caco?

9 Jaje de'hue co'eco t̄i'ani io cajeohua'i j̄a're cōni cui'ne io quèno maca huè'e acohua'i ja're cōni sihuaco casio: ‘Yè'è j̄a're cōni sihuajè'è, curi tè'qui ne huesèsicore t̄i'ahuè.’

10 Jaje pa'ina, cayë, cui'ne Maija'quë huiñaohua'i sihuaye pa'iji, te'i co'aye yo'oquëpi i pa'ise'e jeoni ponëto."

Posë Huesëquëpi Yo'oye

11 Jesupi capi, yequeje:

"Caya mamajë emëohua'ire paquë paji'i.

12 Pa'ina, yo'jeipi capi pëca ja'quëre: 'Ja'quë isijë'ë, yë'ëre isija'a co'amaña ca nëose'ere.' Caquëna, pëca ja'quëpi co'amañare huahuecaji'i, pai ñape iohua'i pa ja'ñe.

13 Isisi jeteyo'je a'ri maña pa'iquëpi yo'jeipi i yejare isipi, yecohua'ina. Ja do'ipi curiquë neni saji'i, ai so'o yejana. Jarona sani si'a curiquë co'ayere yo'oquë nejo saopi.

14 Jaje si'aye curiquë neja saosi maca jaiye ao peopi, ja yeja. Ja maca ipi ao ëa ju'i huëopi.

15 Ja maca curi peoquë co'epi, co'amaña neñe ja yeja aquë co'amañare. Jaëpi ite cuañepi i jo'ya sesere ñacaijë'ë caquë.

16 Ja maca ai ao ëaye tja'ëna, sese aïñere ati'ñerepa nëji'i. Ite yecohua'ije ao aone pahüë.

17 Ao ëa ju'i cuasa huëopi, 'ja'quë huë'e co'amaña necaicohua'i co'arepa ao ani huajëjë. Pa'ijëna, iñore yë'ë teaye ao ëa ju'i pa'iye.'

18 Jaje pa'ito ja'quë pa'i huë'ñana co'ini ite casio: 'Ja'quë, më'ëre cui'ne Maija'quëre co'aye yo'ohuë.

19 Më'ë mamaquëre caye peoji, yë'ëre. Më'ëre necaicohua'ire yo'oyepi cui'ne cuañëjë'ë.'

20 Ja maca jaje cuasani co'ipi, ma'aja'a pëca ja'quë huë'ena.

Ja yë'ta'a so'ore pa'ina, pëca ja'quë ñani ite teayerepa yo'oroja'quë'ni cuasani ite ñani, ja maca huë'huë tomejani su'cuaquë cui'ne tsu'suquë sihuapi.

21 Ja maca mamaquëpi ite capi: 'Yë'ë ja'quë co'aye yo'ohuë, Maija'quëre cui'ne më'ëreje. Jaje pa'ina, më'ë mamaquëre caye peoji, yë'ëre.'

22 Jaje caquëna, pëca ja'quëpi capi, i jo'yare: 'Esao maña de'o cañare etoni suñacaijë'ë. Cui'ne i moñona aniño suñacaijë'ë, zapatoje suñacaijë'ë, i quëo.

23 Cui'ne duruhuequë tsi jujusiquëni dani huani jeojë'ë, añu'u jai pai tsi'sini sihuajë.

24 Iquë yë'ë mamaquë ju'isiquëje pa'i pa'isiquëpi cui'naëpi pa'iji. Ne huesësiquëpi tja'siquë pa'iji.' Jaje cani sihuaquëna, jaiye ao ne huëohuë.

25 Jaje yo'ojëna, i mamaquë du'ru aquëpi daji'i, co'amaña ne huë'ña pa'iquëpi. Huë'e ja'ye tja'quë, asapi musica yo'oye cui'ne pairaye.

26 Asani posëohua'i aquëre soini seji'i. Iquere jaje yo'oye'ni jaro, caquëna.

27 Tsi posëpi ite capi: 'Më'ë yo'jeipi daji'i. Jaje daquëna, më'ë ja'quëpi huëquë tsini huaijë'ë jujusiquëni cuañepi, i huajëquëpi cui'ne de'oye titasi do'i caquë.'

28 Jaje quëaquëna, maja'yëpi pëi cue'yoni huë'e cacaye coequëna, pëca ja'quë etani ite huë'ena cacani ñajë'ë caquë ai seji'i.

29 Seina, ipi pëca ja'quëre capi: 'Tsoe më'ëpi asayë, më'ëre yë'ë necai pa'iye, ti josa coeye peoyerepa. Jaje pa'iquëta'are te'e ñamareje yë'ë cajeohua'i ja're coní fiesta neja'quëre isiye pahüë, më'ë.

30 Jaje pa'iquëta'are yure iquë më'ë mamaquë më'ë curiquë co'a nomiohual'ini yo'oquë neja saosiquëpi titaëna, sihuaquë duruhuequë tsi jujusiquëre huani jeoni yo'oyë ñañë.'

31 Caquëna, pëca ja'quëpi ite capi: 'Yë'ë mamaquë më'ë cato si'anë yë'ë ja're coní pa'iyë. Jaje pa'ina, si'aye yë'ë paye më'ë co'amaña'ë.

³² Jaje pa'ina, yure nuñerepa fiesta neñe pa'iji, sihuajë. Më'ë yo'jei ju'isiquëje pa'i pa'isiquëpi cui'naëpi pa'i do'ire. Ne huesësiquë pa'isiquëni yure ti'asi do'ire.' Jaje yo'oyë."

16

I Co'amaña Ñacaiquë Neñe Ayere

¹ Jesupi capi, i ye'yacohua'ire:

"Pa'iji, te'e ëmë co'amaña paquëpi ñacaiquëre paquë. Jaje pa'ini sani quëahuë, co'amaña paquëna. Më'ë co'amaña ñacaiquëpi co'aye yo'oquë saoji, asahuë cajë.

² Quëarena, asani ëjaëpi ite soini capi: '¿Iquere më'ë yo'oquëna, yë'ëre quëaye'ni? Dajë'ë, më'ë co'amaña nese'le toyase'ere ñasi'i, më'ë yë'ëre necaiquë pa'iye peoji.'

³ Ja maca co'amaña ñacaiquëpi ai cuasa huëopi: '¿Me neja'quë a'ni, yure yë'ë ëjaëpi co'amaña neñe peoyerepa eto huesoru? Tutujë peoyë, yeja neni tañeje. Cui'ne huajëya'ji yecohua'ini peoyë isijë'ë caquë senirojaiñeje ca'rayë' cuasapi.

⁴ Cuasani capi: Tsoe cuasahuë. Jaje yo'osi'i, yë'ë co'amaña neñe peoquë pa'ina, iohua'i huë'ena pëpaja'cohua'ire.

⁵ Cani ja maca soipi te'ohua'ise'ere, i ëjaë do'i pacohua'ire, du'ru aquëni seji'i: '¿Je ja'ye yë'ë ëjaëre do'i paquë a'ni?'

⁶ Caquëna, sehuopi ipi: 'Cien jai quëna huëa hui'yape isiye pa'iji,' caquë co'amaña ñacaiquëpi capi, ite: 'Icoa, më'ë ja'në saija'a do'i caquë toyasico, jaote nejoni esa yecore toyajë'ë, coa cincuentase'e.'

⁷ Ja jeteyo'je seji'i, yequëre: '¿Cui'ne më'ë je ja'ye do'i paquë'ni?' Caquëna, ipi capi: 'Cien trigo topëa isiye pa'iji,' caquëna, capi: 'Icoa, më'ë ja'rë saija'a do'i toyasico yecona esa toyajë'ë, coa ochenta topëase'e.'

⁸ Ja maca ñapi, i ëjaë jaë co'acquë i co'amaña ñacaiquëpi tsoe si'aye ne de'huasiquëpi paji'i. Jaje pa'ina, iye yeja acohua'i ta'ñe asani yo'ocohua'i a'ë, sehuosicohua'i yo'oye jerepa yo'ocohua'i a'ë.

⁹ Jaje pa'ina, cayë, mësarute. Iye yeja co'amañapi isijë yecohua'ini cajeohua'ire nejë'ë. Jaje yo'ojë saosicohua'ipi ti'ajëna, ti pa'i hue'ñapi sihuaquë daijë'ë caquë Maija'quëpi pëpaja'quëre.

¹⁰ De'oyerepa a'ri maña pa'ina, ñacaiquëpi cui'ne jaiye pa'itojë de'oyerepa ñacaiye pa'iji. Jaje a'ri mañare de'oye ñacaima'pë pani, jaiyere pajë de'oye ñacaiye peoji.

¹¹ Jaje pa'ina, mësarupi coa yeja co'amañare de'oye ñacaima'pë co'aye yo'ocohua'i pa'ito, ¿nepi mësarute de'hue necohua'i a'ë cuasaja'cohua'i a'ni, de'o co'amañare pare yo'oye pa'ito?

¹² De'oye yecohua'i tserë ñama'pë yo'oto, ¿nepi isija'cohua'i a'ni, mësarupaji'ñe?

¹³ Jaje pa'ina, ëjaohua'ire necaiquë pani caya ëjaohua'ire necaiye peoji. Jaje yo'oquë pani yequëni coequë cui'ne yequëni oiye pa'iji. Panita'a yeque, yequëni de'oye sehuocai yequëni sañope cayë pa'iji. Jaje pa'ina, te'ipi Maija'quëre cui'ne curiquëre necaiye peoji."

¹⁴ Fariseo pai curiquë ai yëcohua'i sëte i cayere asani Jesús coa caji cajë cue'cuehuë.

¹⁵ Ja maca Jesupi capi, jaohua'ire:

"Mësarupaji'ñe, pai ña hue'ñase'e de'ocohua'i a'ë cajë yo'ocohua'i. Maija'quë cato ñaji, mësarupaji'ñe, jaje yo'ojëta'are. Jaje pa'ina, pai jaiye de'oye yo'oyë cajë pa'i'yere Maija'quëpi coequë api.

Moisés Cuañese'e Cui'ne Maija'quë Cuañe Te'te

¹⁶ Juan pa'i macaja'a Moisés cuañese'e cui'ne Maija'quë yequë mu'se yo'o ja'ñere ca nëocohua'i ye'yajëna, asahuë. Ja maca yure quëa huëohuë, de'o cocare Maija'quë cuañe te'tena cacayere. Jaje quëajëna, asajë cacañu'u cajë si'aohua'i tutu yo'oyë.

¹⁷ Ma'tëmo cui'ne yeja carajaiñe pa'iji. Jaje pa'iquëta'are Maija'quë coca cato carajaiñe peoyerepa. Ti'asipi, io cayeje.

Nëjore Jeocoye Ayere

(Mt 19.1-12; Mr 10.1-12)

¹⁸ Jaje pa'ina, ëmë huejasiquëpi nëjore jeoni cui'ne yecona se huejani, de'oye yo'oye paji. Cui'ne ëmëre jeocosiconi yequëpi huejani cui'ne co'aye yo'oji.

Ai Jaiyere Paquë Cui'ne Lázaro

¹⁹ Paji'i, te'i ëmë jaiye paquë si'anë de'o caña cui'ne jai do'ire ju'iquë cui'ne si'a mu'seña fiesta nequë de'oyerepa yo'oquë pa'iquë.

²⁰ Jaje pa'iquë pa'ina, cui'ne Lázaro ca'mi quë'ipi teaye yo'oquë pa'iquëje paji'i. Jaje pa'ipi jaiye co'amaña paquë huë'e eta sa'rore ñuji'i.

²¹ Jaje iquë teaye pa'i macapi ao ëa ju'i ao ai saihuë tomeñere ati'ñerepa nëina, ñapi. Cui'ne i a'sire jo'yaque daijë ne'nejëna, ñuji'i.

²² Jaje pa'iquëpi teaye pa'i maca juji'i. Juquëna, huiñaohua'ipi sahuë, ma'tëmona Abraham ja're coni pa'ija'quëre. Jaje cui'ne jaiye paquëje juji'i. Juquëna, tahuë.

²³ Jaiye co'amaña paquëpi juni saji'i, ju'isicohua'i ai yo'o hue'ñana. Jarore papi ñapi, Abrahamre cui'ne Lázarore.

²⁴ Ja maca ñani cuipi: 'Ja'quë Abraham, yë'ëre oi ñajë'ë. Ai yo'oyë. Jëjo saojë'ë, Lázarore ocore i moño sa'nihuëna neni dani sësëye yë'ë tsemeñona ne huasojaquë. Ai yo'oyë, yë'ë toase'epi pa'ina.'

²⁵ Jaje caquëna, Abrahampi capi ite: 'Tsihua'ë cuasajë'ë më'ë de'oye pa'ise'ere ja yë'ta'a më'ë huajëquë pa'inë, cui'ne iquë Lázaropi ai co'aye paji'i, jaro pa'i maca. Jaje pa'isiquëpi yure ipi de'oye pa'iji, iñore. Cui'ne më'ëpi ai yo'oyë.

²⁶ Cui'ne jaje si'aye iye më'ë yo'ose'e pa'itoje pa'iji, cui'ne jai hua'que të'tëpaje, yëquë tëto saiye peoyerepa cui'ne më'ëje iñona tëto daiye peoye. Jaje pa'ina, iño pa'icohua'i jaro tëto saiye peoji, cui'ne jaro acohua'ijë iño daiye peoji.'

²⁷ Ja maca jaiye paquë pa'isiquëpi capi: 'Jaje pa'ito ja'quë Abraham më'ëre señë, Lázarore jëjo saojë'ë, yë'ë ja'quë huë'ena.

²⁸ Jarote cinco yo'je tsire payë. Sani quëacajë'ë, iño yë'ë ai yo'o hue'ñana daima'pë caquë.'

²⁹ Jaje caquëna, Abrahampi capi, ite: 'Jaohua'i cato payë, Moisés cuañese'e cui'ne yecohua'i Maija'quëre quëacaicohua'i toyase'ere, jare ñani sehuojajë.'

³⁰ Jaje caquëna, jaiye paquë pa'isiquëpi sehuopi: 'Jaje pa'itoje ja'quë Abraham sehuoye pañë. Ju'isicohua'i aquëpi sani quëatota'a ja'në pa'ise'e jeoni ponëja'cohua'i pa'ini.'

³¹ Jaje caquëna, Abrahampi capi, ite: 'Moisés cui'ne Maija'quëre quëacaicohua'i case'ere sehuoye coeni, me ju'isiquëpi huëtujë sehuoye'ni.'

17

Co'ayena Yo'oyena Taiñe

(Mt 18.6-7, 21-22; Mr 9.42)

¹ Jesupi capi, I ye'yacohua'ire:

“Pai co'aye neñe carajaiñe peoja'coa. Jaje pa'iquëta'are co'ayere pa'iquëpi yecohua'ire se ye'yaquëna, co'aye ne do'ire teayerepa pa'ija'quë api.

² Jaje pa'ina, tsire co'aye ye'yama'në, jaje pa'ire ñaje tēcana quëna pëpi sëani jairana jeo dëoto ai jerepa de'o'ñe pa'io.

³ De'hua ñajë'ë. Më'ë yo'jeipi më'ëre co'aye yo'osiquë pa'ito yo'oma'ë quëajë'ë cui'ne ja'rë yo'ose'ere jeoni ponëna i yo'ose'ere sai de'huacaijë'ë.

⁴ Cui'ne më'ëni te'le mu'sere siete pa'ye co'aye yo'osiquë pani, cui'ne siete pa'ye dai caye pa'iji: ‘Tijupë co'aye yo'oye pa'si'i.’ Jaje caquëna, i co'aye yo'ose'ere sai de'huacaiye pa'iji.”

Nuñerepa Neñe Pa'iji Cuasayepi Tutu Quë'i

⁵ Ite ye'yecohua'ipi cahuë, Ëjaëre: Isijë'ë yëquëre ai nuñerepa neñe pa'iji cuasayere.

⁶ Cajëna, Ëjaëpi sehuopi jaohua'ire:

“Mësarupi neñe pa'iji cuasayere a'ri maña mostaza caje pa'ye pacohua'i pani cayë, iye soquëre iye macapi etani jaira jopore pare sa nëcajë'ë. Ca maca asani sati'ñe pa'io.

Necaiquëpi Yo'oye Pa'iji

⁷ Mësarupi co'amaña necaiquëre pacohua'ini tsio co'amaña ne tējini panita'a huequëre ña tējini co'iquëna, ¿cacohua'i a'ni, ‘da sani ja'rujë'ë, ai aija'quë?’

⁸ Jaje cama'pë coa ai jerepa cayë: ‘Aore cua'cojë'ë, neato ai ja'ñere, yë'ë ao ai huëosi maca de'oye ao ja'ñere cui'ñajë'ë, yë'ë ani tējisi jeteyo'je më'ëje ai cui'ne ucuja'quë.’

⁹ Jaje cuañese'ere yo'oquëna, necaire pahuë de'o'ji cajë pëpaye peoji jo'yaëpi cuañese'ere necaito. ¿Me de'o'ji caye'ni, jo'yaëpi cuañese'ere neto?

¹⁰ Jaje cui'ne pa'iji, mësarujë. Jaje pa'ina, Maija'quë cuañese'ere si'aye nesicohua'i pani: ‘Co'a jo'ya maña'ë, më'ë nejë'ë casi mañase'e nehuë,’ caye pa'iji.”

Diez Ja'ju Dahuë Ju'icohua'ire Ne Co'yaye

¹¹ Jesús ja yë'ta'a Jerusalénna sai Samaria cui'ne Galilea yejaña tëto saji'i.

¹² Saiquëpi a'ri daripëna tijaquëna, diez ëmëohua'i ja'ju dahuë ju'icohua'ipi sañope tija'huë. Tija'jëta'a so'ona nëcajani,

¹³ cuihuë:

“¡Jesús, Ye'yaquë, yëquë mañare oijë'ë!”

¹⁴ Ja maca Jesupi ñani jaohua'ire capi:

“Sani Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ina iñojaijë'ë.”

Jaje caëna, ja saijë iohua'i ju'i dahuë peocohua'i tome huesëhuë.

¹⁵ Ja maca tel'i jaohua'i aquëpi ju'i dahuë peo huë'ña tomesiquë pa'i ña jujani Maija'quëni tutu yë'opi caquë sihuaquë co'ipi.

¹⁶ Co'ini do're ja'rupi Jesús ña huë'ñana cui'ne i tsiapi yejare pana në meni Maija'quëre de'o'ji caquë sihuapi. Iquë ëmë iti sihuasiquë Samaria yeja aquë paji'i.

¹⁷ Ja maca Jesupi capi, ite:

“¿Mësarú diez pa'iohua'i pa'ima'pë pate, iti ju'icohua'i? ¿Yecohua'i nueve jerore pa'iyeni?”

¹⁸ ¿Iquë yequë yeja aquëse'e Maija'quëre sihuasi'i caquë co'isiquë pa'iquë?”

¹⁹ Jaje cani ite capi:

“Huëni saijë'ë. Jujuquë api, më'ë cuasani yo'o do'ipi co'yasiquë sëte.”

Maija'quë Cuañe Te'te Pa'i Tija'ña (Mt 24.23-28, 36-41)

20 Fariseo paipi Jesure sei'è: ¿Je yèhua Maija'què te'te ayepi ti'aja'coa'ni? Jaje sejèna, ipi sehuopi:

“Maija'què cuañe te'te ayere tiñarepa ñañe peoji, co'amaña ñañeje pa'ye.

21 ‘Iñore tsoe pa'iji’ panita'a ‘jetore pa'iji’ caye peoji. Jaje pa'ina, tsoe Maija'què cuañe te'te ayere mèsaru joponi pa'iji, yure.”

22 Jaje pa'ina, ire ye'yecohua'ire capi:

“Ti'aja'coa, co'a mu'seña Pai Mamaquè yo'oquèna, ña èa mu'seña. Jaje ña èaquèta'are ñañe paja'cohua'i a'è.

23 Jaje ña èaquèna, pa'ijèna, caja'cohua'i a'è: ‘Iñore pa'iji’ panita'a ‘jetore pa'iji’. Jaje catoje saima'pè, cui'ne tuima'pè pa'ijè'è.

24 Ma'tèmopi mujuè ye'hueyeje pa'ye pasipi. Pai Mamaquè tita mu'se cato asa tayoye peoja'coa.

25 Jaje pa'iquèta'are du'ru macarepa ai ai yo'oye pa'iji. Yure pa'iji, yure pa'i paipi yè'ère coejèna.

26 Noé pa'i mu'seña yo'ojè pa'ise'eje pa'ye cui'ne pa'ija'coa, Pai Mamaquè daija'a mu'señaje.

27 Ja mu'seña je'què ao aijè cui'ne ucujè, huejajè cui'ne mamajère huejojè yo'ohuè. Jaje yo'ojèna, Noé jai yohuèna cacapi. Cacasi maca, jai co'je ti'aèna, jaohua'i si'aohua'i co'je jujuhuè.

28 Jaje cui'ne Lot pa'i mu'señaje yo'ohuè: Ao aijè cui'ne cono ucujè huerojè cui'ne yecohua'ina se isijè, co'amaña tajè cui'ne huè'ña nejè paè'è.

29 Jaje yo'ojè pa'ijèna, Lot Sodomapi etani saji'i. Saisi maca ma'tèmopi oco tomeñeje pa'ye toapi tomequè si'aohua'ire huani jeapi, Sodoma paire.

30 Jaje cui'ne pa'ye pasipi, Pai Mamaquè ñaija'a mu'señaje.

31 Ja co'a mu'seña ti'aèna, huè'e hue'sere pa'ijèna, co'amañapi huè'e sa'nahuère pa'ito ijañu'u cajè yo'oma'pè pa'ijè'è. Cui'ne yecohua'ipi tsiore pa'icohua'i pani co'ima'pè pa'ijè'è, huè'ena.

32 De'hua cuasajè'è, Lot nèjo yo'ose'ere.

33 Jaje pa'ina, co'ye i pa'iyere ai cuasaquè cato si'aye ne huesèye pa'iji.

34 Jaje pa'ina, cayè. Ja ñami cai saihuèna cayahua'i caicohua'i pa'ito te'ire saquè yequèni jeo saiye pa'ija'coa.

35 Cui'ne caya nomiohua'i te'e toacohua'ini te'ore saquè cui'ne yeconi jeo saiye pa'ija'coa.

36 Jaje cui'ne caya èmèohua'i tsiore pa'ijèna, te'ire saquèna, cui'ne te'i jeo saisiquè pa'ija'què api.”

37 Jaje caquèna, iyere asani seteña:

“¿Jerona iye yo'o ja'ñe a'ni, Èjaè?”

Cajèna, ipi capi:

“Ju'isiquè ui hue'ña pè'pèri tsi'siyeje pa'ye tsi'sija'cohua'i a'è.”

18

Hua'jeopi Cui'ne Yo'oyere Ca Tèjiquè

1 Si'anè Maija'quère sejè pa'iyè pa'iji, yo'o jujaye peoye caquè Jesús pai yo'oye ayena tiña caquè ñeje, ye'yapi.

2 Ye'yaquè capi:

“Pa'iji, pai daripè pai yo'oye ñaquè, Maija'quère ca'rama'quèpi, cui'ne yecohua'ireje oima'quèpi.

3 Cui'ne jare ja daripère paco'è, hua'jeo. Jaopi pai yo'oye ñaquèna, iote sañope yo'oquèni quèaona ca de'huacaijaquè caco si'anèpi saco'è.

4 Jaje saio yo'ocona, pai yo'oye ñaquèpi coepi. Coesiquèta'a jeteyo'je cuasapi: ‘Maija'quère ca'rama'quèje cui'ne paireje oima'quèpi.

5 Cɔcasi'i hua'jeore, jɔsa si'anē daio yē'ē yequere cuasaquēna, cama'o pa'ija'core, cuasapi.”

6 Jaje capi, iquē pa'i yo'oye ñaquē co'aquē. Jaje pa'ito Jesús capi:

7 “¿Maija'quēre mu'señapi cui'ne ñamiñapi secohua'ire i jo'ya nesicohua'ire cɔcaiye paja'quē aē? ¿Tsoe utejē'ē, caquē aē?”

8 Pani. Jaje pa'ina, cayē, ti tsoe nēiñe peoye cɔcaija'quē api, Maija'quē. Jaje pa'iquēta'are ¿yē'ē iye yejana dai maca, de'hue yē'ēre necaiquē api cuasacohua'i pa'ijēna, tija'quē a'ni?”

Fariseo Cui'ne Pa'i Do'ire Sequē Ayere Quēaye

9 Pa'i yo'oyeje pa'ye neni Jesús quēapi, de'ocohua'i a'ē cuasajē yecohua'ire co'acohua'i a'ē cajē coecohua'ire.

10 Quēa huēoquē capi:

“Caya emēohua'i Maija'quēre se huē'ena saē'ē, señu'u cajē. Te'i jaohua'i aquēpi fariseo pa'iji, cui'ne yequēpi pa'i do'i curiquē sequē paji'i, pa'i ējaēre necaiquē.

11 Pa'ina, fariseopi coa nēcaquē seji'i, ñeje: 'Ina, ja'quē mē'ēre sihuayē, yē'ēre cato jaohua'i co'amaña ñacohua'i, cui'ne co'acohua'i cui'ne nomiohua'ire coa yo'ocohua'ijē pa'i peoyē. Cui'ne jaē pa'i do'i sequēje pa'i ti peoyē.

12 Cui'ne te'e semanare cayaye aɔ aima'quēpi sei cui'ne yē'ē yo'oquē curiquē neñeje Maija'quē huē'ena diez pa'ye neni te'ore isiquē a'ē, de'hue.’

13 Jaje seina, pa'i do'ire sequēpi so'o macana pēani ñaco ca mañaje ma'tēmona se mēani ñama'ē coa ai jerepa coti saihuēna tē'caquē ñeje caquē seji'i: 'Ina, yē'ē Ja'quē yē'ēre oijē'ē, yē'ē maca ai co'aquē a'ē.’

14 Jaje pa'ina, cayē, mēsarute. Iquē pa'i do'ire curiquē sequē cato Maija'quēna i co'aquē pa'iyē quēa tɔni Maija'quē ja're pa'i sihuaquē co'ipi. Jaje co'iquēta'are fariseo cato ti sihuama'ē paji'i. Jaje pa'ina, co'ye yē'ē jerepa pa'i a'ē cuasacohua'ire cato coa ai jerepa meñe neñe pa'iji. Jaje pa'iquēta'are yē'ē teaye pa'i a'ē cuasaquēni ai jerepa pa'ire neñe pa'iji.”

Jesús Tsire De'oyerepa Cacaiye

(Mt 19.13-15; Mr 10.13-16)

15 Jesús quē'rona tsire dahuē, papijaquē cajē. Jaje yo'ojēna, i ye'yacohua'ipi ñani iti tsire dacohua'ire yo'oma'pē pa'ijē'ē ca huēohuē.

16 Jaje cajēna, Jesús jaohua'ire soini capi:

“Coa ñajē'ē, ēsema'pē tsire, iohua'ise'e daijajē yē'ē quē'rona. Maija'quē quē'ro jaohua'ijē pa'iohua'ise'e cacaye pa'iji.

17 Jaje pa'ina, nuñerepa cayē, mēsarute. Tsi de'oji cajē yēyeje pa'ye yo'oma'cohua'i pani ti cacaye peoji, Maija'quē cuañe hue'ña.”

Posēpi Jaiye Co'amaña Paquēpi Jesure Case'e

(Mt 19.16-30; Mr 10.17-31)

18 Pa'i ējaohua'i aquēpi seji'i, Jesure:

“De'o ye'yaquē, ¿me yo'oni ti pani huesēye tija'quē a'ni?”

19 Jesupi ite capi:

“¿Me yo'oquē yē'ēre de'oquē caquē'ni? Peoji, te'ijē de'oquē. Coa te'i Maija'quēse'e de'oquē pa'iji.

20 Asaquē a'ē, Maija'quē cuañese'e: 'Nomiore yo'oma'ē nējore peoni, paire huani jeoma'ē, co'amaña ñama'ē, coa cosoma'ē, cui'ne ējaohua'ire ñajē oijē'ē, mē ja'quēre cui'ne mē ja'core.' Jare mē'ēpi asaē.”

21 Jaje caquēna, iti sesiquēpi capi, ite:

“Si'anē iye tsihua'ē pa'inēpi de'oye sehuoquē a'ē.”

22 Jaje caquēna, Jesupi asani ite capi:

“Ja yè'ta'a te'lo carapi, mè'ère. Si'aye mè'è payere isijë'è, peocohua'ini. Jaje mè'è yo'onita'a Ma'tèmöre co'amaña paye pa'iji. Ja jeteyo'je dani tuijë'è, yè'ère.”

²³ Jaje caquëna, iyere asani ai oi, jaiye co'amaña paquë sète.

²⁴ Jaje oina, ñani Jesús capi:

“Airepa jëaye pa'iji, jaiye co'amaña pacohua'ipi Maija'quë cuañe te'tena cacaye.

²⁵ Camellore miu ñaca cojeja'a etojaiñe ti peoji. Ja jëaye seña maca jëaji, co'amaña pacohua'ipi Maija'quë te'tena cacaye.”

²⁶ Jaje caquëna, iti asasicohua'ipi cahuë:

“Jaje pa'ito ¿nepi huasosicohua'i pa'ija'cohua'i a'ni?”

²⁷ Cajëna, Jesupi capi, jaohua'ire:

“Jaje pa'ina, pai ne tì'añe peoyere, Maija'quëse'e ne tì'añe pa'iji.”

²⁸ Caquëna, Pedropi capi:

“Ëjaë, yëquë pase'e si'aye jeohuë, mè'ëni tuñu'u cajë.”

²⁹ Caquëna ipi sehuopi:

“Nuñerepa cayë. Paipi Maija'quë te'te do'ire i huë'e, ja'quëohua'ire, a'yëohua'ire, nējore, mamajëre jeosiquë pani,

³⁰ yequë yejana pa'iyere huëo maca ti pa'iyere tì'aja'quë api.”

Jesús I Ju'i Ja'ñere Quëaye

(Mt 20.17-19; Mr 10.32-34)

³¹ Jesús pai peo hue'ñana i ye'yacohua'ire soini, capi:

“Yure sañu'u, Jerusalénna. Jarona si'aye tì'aja'coa, Pai Mamaquëre yo'o ja'ñere Maija'quëre quëacaicohua'i toyajë pa'ise'e.

³² Jarona yè'ère isija'cohua'i a'è, judío pai peocohua'ina. Isirena, cue'cuejë yo'oja'cohua'i a'è yè'ère co'aye cajë, cui'ne copi tse'seja'cohua'i a'è.

³³ Tè'ca tējini huani jeoja'cohua'i a'è. Jaje yo'osicohua'ita'are toaso mu'seña pa'i maca huëija'quë a'è.”

³⁴ Jaje caquëna, jaohua'i coa huesë asahuë, iquere caquë'ni cuasajë. Ipi tiña asaye ësequëna.

Jesús Ñama'quëre Jujuse'e

(Mt 20.29-34; Mr 10.46-52)

³⁵ Jesupi Jericó daripë quëno macare pa'ina, te'i ñama'quëpi ma'a yè'quë macare ñu'i curiquë da saicohua'ire seji'i.

³⁶ Sequëpi jai pai saijë cajëna, asani seji'i, iquere jaje yo'ojë caye'ni caquë.

³⁷ Seina, ite quëahuë. Jaroja'a Jesús Nazaret aquëpi daina, yo'ojë cayë.

³⁸ Cajëna, ja maca asani cuipi:

“Jesús, David mamaquë yè'ère oijë'è. Ai yo'oyë.”

³⁹ Jaje cuiquëna, yecohua'ipi du'ru saicohua'ipi ite cahuë, cuima'è pa'ijë'è. Ja cajëta'are ipi ai jerepa ja yè'ta'api cuipi:

“David mamaquë yè'ère oijë'è. ¡Ai yo'oyë!”

⁴⁰ Caquëna, asani Jesús nēcajani, quërējani dajë'è caquë jëjo saopi, te'ire. Dasi maca ite seji'i:

⁴¹ “¿Me nejaquë cuasaquë'ni, mè'è yè'ère?”

Caquëna, ñama'quëpi sehuopi:

“Ëjaë, ñaco care de'huacaijë'è. Ñasi'i, yè'è.”

⁴² Caquëna, Jesupi capi, ite:

“¡Ñaquë pa'ijë'è! Mè'è nequë api cuasaquë ca do'ipi.”

⁴³ Jaje ca macapi, tsoe ñaquë paji'i, ñama'quë pa'isiquëpi. Ja maca Jesure tuji'i, Maija'quëre sihuaquë. Cui'ne si'aye iye yo'oye ñasicohua'ije Maija'quëre ai sihuahuë.

19

Jesús Cui'ne Zaqueo

- ¹ Ja maca Jericó daripëna Jesús cacani tëto saina,
² cui'ne jarote jaiye co'amaña paquë Zaqueo hue'equëje paji'i, curiquë pa'i do'i secohua'i ëjaëpi.
³ Jaë cato Jesure ñañe yëquë paji'i. Jaje yëquëta'a me ñaquë'ni pai ja'i maña pa'ijëna, Zaqueo nëhuiquë paji'i.
⁴ Jaje pa'ipi du'ru huë'huëni soquë yëna mëji'i, Jesús ja'ye tëto saija'tona ñani.
⁵ Ja maca Jesús jaroja'a saiquëpi ñani Zaqueore capi:
 “Esa cajejë'ë, yure më'ë huë'ena sani pëaja'quëpi saiyë.”
⁶ Ja maca Zaqueo esa cajeni sihuaquë Jesure i huë'ena sai sapi.
⁷ Ja maca iyere yecohua'i ñani si'ahua'i de'oye yo'oma'aji'i cahuë, Jesupi co'aye yo'oquë huë'ena pëasi'i caquë, saquëna.
⁸ Ja maca Zaqueopi huëni nëcani capi, Ëjaëre:
 “Ina Ëjaë, yë'ë paye jopore paja'a isisi'i co'amaña pecohua'ire, cui'ne yë'ë coa cosoquë jerepa nese'e pa'ito co'yosi'i cuatro pa'ye jerepa yë'ë se jiosiquëre.”
⁹ Jaje caquëna, Jesupi capi, ite:
 “Iye mu'se títapi iye huë'e huasoye cui'ne iye ëmë cato Abraham tsëcapë aquë api.
¹⁰ Jaje pa'ina, Pai Mamaquë daji'i, ne huesësicohua'ire co'equë huasosi'i caquë.”

Curiquë Yo'ose'e Ayere Quëaye

- ¹¹ Ja yë'ta'a Jesús cayere pai asajë cuasahuë, yure Maija'quë cuañe te'te tija'coajë. Jaje cuasahuë, Jesupi Jerusalén ja'yere pa'i do'ire ñajë. Jaje cuasajëna, ipi pai yo'oyeje pa'ye caquë quëa huëopi.
¹² Ja maca capi:
 “Paji'i, te'e pai de'o tsëcapë aquë. Jaëpi so'o yejana saji'i, pai ëjaëre nesi maca, pai ëjaë de'oni cui'naëpi co'i cos'i caquë.
¹³ Ja yë'ta'a saima'në, diez pa'iohua'ire i jo'ya acohua'ini soini, pai ñapere isipi jai do'i curiquë tël'ñare te'e tël'ñase'e isiquë capi: ‘Iye curiquëpi se hueroni yequë jaiye nejë'ë, yë'ë co'i macaja'a.’
¹⁴ Jaje casiquëta'are i yeja pa'i paipi ite coejë, i saisi jeteyo'je jëjo saohuë, quëaja'cohua'ipi: ‘Coeyë, më'ëre yëquë ëjaë de'oye' cajë.
¹⁵ Jaje casicohua'ita'are pai ëjaë de'osiquëpi co'ipi, i yejana. Títani cuañe saopi, i curiquë isisicohua'ire quërëjaijë'ë caquë. Asasi'i, je ja'ye pai ñape ja curiquëpi nere'ni caquë.
¹⁶ Soina, du'ru macarepa titaquëpi capi: ‘Ëjaë, më'ë curiquëpi diez pa'ye jerepa se ne cohüë.’
¹⁷ Pai ëjaëpi sehuopi: ‘Ai de'oji, më'ë de'o jo'yaë'ë. Më'ë a'ri mañare de'oye ñacaisi do'ire, më'ëre diez daripëa cuañequëre neñë.’
¹⁸ Yequëpi dani capi: ‘Ëjaë, më'ë curiquëpi cinco pa'ye jerepa nehuë.’
¹⁹ Cui'ne iquëreje sehuopi: ‘Më'ë cato cinco daripëa cuañequë pa'ijë'ë.’
²⁰ Ja maca yequëpi dani capi: ‘Ëjaë, iye pa'iji, më'ë curiquë pañuelo ca'tipëna deani de'huase'e.’

21 Mè'èpi paire oima'è yo'oquë mè'è isi ma'ñere tsi'soni, cui'ne mè'è ta ma'ñere coa tèaquë, yo'oquëni ca'raquë pahüë.'

22 Caquëna, paì ëjaëpi capi: 'Co'a jo'yaë, jare mè'è case'epi iñoji, mè'è co'aquë pa'iyë. Jaje yè'è paire oima'è yo'oquëpi yè'è ne ma'ñere tsi'soquë cui'ne yè'è ta ma'ñere coa tèaquë yo'oye asaquë sète.'

23 ¿Me yo'oquë curiquë isirena, itipi ne do'ire co'ye sai hue'ñana tèoma'è paquë'ni, yè'è dani iti mañaque neja'quëta'are huë'e títasi maca?'

24 Jaje cani iti maca pa'icohua'ire capi: 'Jiojè'è, curi tè'quire. Jioni isijè'è, diez tè'ña paquëna.'

25 Caquëna, jaohua'ipi cahuë, ite: '¿Ëjaë, tsoe diez tè'ña paquëre me ai jerepa isiye'ni?'

26 Cajëna, paì ëjaëpi sehuopi: 'Nuñerepa cayë, paquëni ai jerepa se isiye pa'iji. Jaje pa'ina, cui'ne peoquëni coa ai jerepa se jio coñe pa'iji, si'aye i payeje peo hue'ñarepa.'

27 Cui'ne yecohua'i yè'ère ëjaë de'oye coesicohua'ire quërëjani iñoña dani yè'èque ñaquëna, huani jeajè'è, capi."

Jesupi Jerusalén Cacase'e

(Mt 21.1-11; Mr 11.1-11; Jn 12.12-19)

28 Jaje iye se ca tëjini Jesús Jerusalénna saji'i.

29 Tsoe Betfagé cui'ne Betania daripëa cui'ne Olivos hue'yosi cutihuëa tì'añe ja'i maca pa'i i ye'yacohua'ire cayaohua'ire jëjo saopi.

30 Ñeje caquë:

"Ja maca ja'ye daripëna saijè'è. Tì'a maca jarote pa'ija'quë api, burro sëasiquëpi, paìje ja yè'ta'a tuima'quëpi. Tì'ani joyeni dajè'è.

31 Joyëjëna, yecohua'ipi me neja'quëni saye'ni secohua'i pa'ito, cajè'è, Ëjaëpi yo'oye pa'iji."

32 Ja maca i ye'yacohua'ipi sani Jesús case'eje tì'ahuë.

33 Tì'ani burroni joyëjëna iti tse acohua'ipi seì'è:

"¿Me neñu'ju joyeye'ni?"

34 Cajëna, iohua'ipi sehuohuë:

"Ëjaëpi yo'oye pa'iji, caëna, yo'oyë."

35 Jaje quëani joyeni Jesús quë'rona sahuë. Sani cañapi burro jetena jajeni Jesure mëo ñohuë.

36 Ja maca ñu'i saji'i. Saina, paì cañare i saija'a ma'ana jajehuë.

37 Olivos cutihuë perepë cajeye ja'i macare pa'ina, si'ahua'i ite asani tuicohua'ipi Maija'quëre sihuajë cui huëohuë, paì yo'o tì'a ma'ñere yo'oquëna, ñasicohua'ipi.

38 Ñeje cajë:

"De'oquëre papi paì Ëjaë daiji, Maija'quë jëjo daoquëre papi, de'oye pa'iyere papi conì. Jaje pa'ito sihuañu'u, ite ma'tëmo acohua'ije sihuajëna."

39 Ja maca fariseohua'i paì jopore conì pa'icohua'ipi cahuë, ite:

"Ye'yaquë, mè'ère tuicohua'ire cama'pë cajè'è."

40 Jaje cajëna, Jesupi sehuopi:

"Nuñerepa cayë. Icohua'ipi cuiye jecohua'i pa'ito quëna pëapi cuija'coa."

41 Ja maca Jesús Jerusalén quëno maca tì'aquë iti daripëre ñani oji'i.

42 Ñeje caquë:

"iye mu'se mè'è de'hue asato yè'è isiye de'ora'pi. Mè'è de'oye pa'iyë tì'ara'huë, isiyere! Jaje pa'iquëta'are yure cato yahuese'e pa'iji. Jaje pa'ina, mè'è ña tì'añe peoji.

⁴³ Co'a mu'se ti'aja'coa, mē'ere. Mē'ere sañope yo'ocohua'ipi quēna tēhuopaje pa'iore tē'yajaicohua'i a'è. Jaje yo'oni coa si'a te'ñapi etaye peojajē cajē yo'ocohua'i a'è.

⁴⁴ Jaje yo'ojē yejana si'aye quēna pēa ne tao oaja'cohua'i a'è, huani jeaja'cohua'i a'è, mē'è mamajēre, huesē pa'isi do'ire Maija'quē mē'ere do'i daisi maca.”

Jesupi Maija'quē Huē'ere Tsoa Tose'e
(Mt 21.12-17; Mr 11.15-19; Jn 2.13-22)

⁴⁵ Ja maca Jesús Maija'quēre huē'ena cacani iti huē'ena co'amaña isijē cui'ne huerojē yo'ocohua'ire peo hue'ñarepa eto saopi, hue'sena.

⁴⁶ Yo'oquē capi, jaohua'ire:

“Toyase'e caji, ñeje: ‘Yē'è huē'e cato Maija'quēre se huē'e a'è.’ Jaje pa'iota'are mēsaru cato, co'amaña ñaohua'i tu'aro neni yo'oyē.”

⁴⁷ Si'a mu'seña Jesús ye'yapi, Maija'quēre se huē'ena. Jaje ye'yaquēna, Maija'quē huē'e ñacaicohua'i ējaohua'i cui'ne cuañese'e ye'yacohua'i cui'ne pai daripē ējaohua'i je me neni huani jeoja'cohua'i a'ni cuasajē co'ehuē, iti yo'o ja'ñere.

⁴⁸ Jaje co'ejēta'a ti'ama'pē paē'è, ite ne ja'ñere. Si'a pai ise'ere asajē cui'ne sehuojē yo'ojēna, ñajē.

20

Jesús Cuañeñerepa Pa'ie
(Mt 21.23-27; Mr 11.27-33)

¹ Te'e mu'se Jesús Maija'quēre se huē'ere paire ye'yaquē cui'ne huaso co-care quēaquē pa'ina, titahuē, Maija'quē huē'e ñacaicohua'i ējaohua'i, cuañese'e ye'yacohua'i cui'ne aiohua'i conī.

² Jaohua'ipi titani cahuē:

“¿Quēajē'è, ique tutupi cuañequērepa pa'i yo'oquē'ni, iye? ¿Iqueipi iye cuañe tutu isina, yo'oquē'ni?”

³ Cajēna, ja maca Jesupi jaohua'ire capi:

“Yē'ere cui'ne sesī'i, mēsarute. Sehuojē'è, yē'è cato:

⁴ ¿Nepi cuañere'ni, Juan oco doquē pa'i ja'ñe? ¿Maija'quē panita'a pai?”

⁵ Caquēna, sehuoye pajē coa sa'ñe iohua'ija'a cahuē, ñeje:

“¿Me caja'cohua'i a'ni? Maipi Maija'quēpi jējo daopi cacohua'i pa'ito ipi sehuoja'quē pa'ini: ‘¿Jaje pa'ita'are me yo'ojē sehuoye pare'ni?’

⁶ Cui'ne maipi paipi cuañesiquē paji'i catoje, si'a pai huēni maire quēna pēapi jeajē huani jeaja'cohua'i pa'ini, si'aohua'i Juanre Maija'quē coca quēaquērepa paji'i cuasajē cahuē.”

⁷ Jaje cuasani cahuē: “Huesēyē. Ne sa'api Juanre oco doquē pa'i ja'ñe cuañehuē.”

⁸ Cajēna, Jesupe capi, jaohua'ire:

“Yē'ēje mēsaru sese'e quēaye pañē.”

Co'acohua'i Yo'oye Ayere Quēaye
(Mt 21.33-44; Mr 12.1-11)

⁹ Ja jeteyo'je Jesús paire coca ca huēopi. Pai yo'oyeje pa'ye neni quēapi, ñeje: “Paji'i, te'i tsio paquēpi cuiya'i tani i co'amaña necaicohua'ina isi nēoni sani huesēquē.

¹⁰ Tēaye ti'asi maca saisiquēpi i jo'yaēre jējo daopi, co'amaña necaicohua'ire seni tēani dajē'è, yē'ere nēocaise'ere caquē. Jaje canī jējo daosiquēni jaohua'ipi coa tarapi tē'canī jējo saohuē, peoquēre.

11 Ja maca iti tse aquëpi yequë jo'yaëre jëjo dao copi. Cui'ne jaëteje tarapi të'cani jëjo saohuë, ti isima'pë.

12 Iti tse aquëpi tijupë yequë jo'yaëre jëjo daoruje co'amaña necaicohua'ipi ñani jaëteje të'cani hue'sena quërë eto saohuë, pëijë.

13 Ja maca ña jujani iti yeja tse aquë capi: '¿Me neñe jaje pa'ito? cani i oi mamaquëre pani jëjo saopi. Jaëni ñanita'a ca'rajë de'oye sehuoja'cohua'i a'ë.'

14 Jëjo saouna, ipi ti'acquëna, tsio ñacaicohua'ipi ñani sa'ñe cahuë: 'Iquëpi iye tsio tse aquë de'oja'quë api, huani jëoñu'u. Jaje yo'oni ti ñese maipi iti tse acohua'i de'oñu'u cahuë.'

15 Jaje cani tsio peo hue'ñana etoni ite huani jëohuë."

Jaje quëani Jesupi seji'i:

"¿Jaje yo'osi do'i me yo'oja'quë a'ni, iti tsio aquë jaohua'ire?"

16 Cani capi, ipi:

"Dani co'amaña necohua'ire huani jëani yecohua'ina isija'quë api, i yeja."

Jaje caquëna, iyere asani cahuë:

"jaje yo'oto Maija'quëje coeni!"

17 Jaje cajëna, Jesús iohua'ire ñani capi:

"Jaje mësarü cuasato, ¿iquere caquë'ni, toya pëpë, pa'iye ñañu'u? Ñeje caji: Huë'e necaicohua'i ne jujani nejosi quëna pëpi

Jaopi yure quëna pë iorepa pa'iji.

18 Jao quëna pë ëmëje'na paipi tomecohua'i pani, tome jë'yeye pa'iji. Cui'ne quëna pëpi pai ëmëje'na tomeço pani peo sëpëarepa neñe pa'iji."

Pa'i Do'ire Saiñe Ayere Ye'yese'e

(Mt 21.45-46; 22.15-22; Mr 12.12-17)

19 Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i cui'ne cuañese'e ye'yacohua'i Jesure iti macapi tseani coñu'u maini caquë jaje quëaji. Cuasajëta'a paini ca'rajë yo'oye pahuë.

20 Ja maca yahue de'o pairepa cayeje cajë coa cosoja'cohua'ire jëjo saohuë. Jaohua'ipi sejëna, ipi tayo caëna, ja do'ire pai ëjaëna tseani isiñu'u cajë.

21 Ite seni ñañu'u cajë saisicohua'ipi cahuë:

"Ye'yaquë, më'ë paire nuñerepa caquë ye'yaquëpi cui'ne paireje si'ahua'ire si'a yë'quë maca caquëpi coa ai jerepa nuñere pare Maija'quë cocare ye'yaquëna, asayë, yëquë.

22 Jaje pa'ina, señë. Quëajë'ë: ¿De'oquë pa'i do'ire pai ëjaë Césarna saiñe, panita'a co'acquë?"

23 Cajë sejëna, tsoe Jesús asapi, iohua'i co'aye cuasajë señë. Jaje ñani capi:

"¿Me yo'ojë yë'ëre jaje neñañu'u cajë yo'oye'ni?"

24 Iñojë'ë, curiquë të'quire. ¿Ne tsiare hue'eco'ni? ¿Cui'ne ne mamire toyase'eje hue'eco'ni?" Caquëna, iohua'ipi sehuohuë:

"Romano pai ëjaë mamire toyasicoa."

25 Cajëna, ja maca ipi capi:

"Jaje pa'ito isijë'ë, romano pai ëjaëna i tseco pa'ito. Cui'ne Maija'quë tse pa'ito Maija'quëna isijë'ë."

26 Jaje pai ña hue'ñana si'aye iohua'i cosojë neñu'u cajë yo'ose'ere sehuoquëna, ñani ai ta'ñe asaji cuasajë ca'rajë jerepa cama'pë paë'ë.

Ju'isicohua'i Huëiye Pa'iquë Cajë Señe

(Mt 22.23-33; Mr 12.18-27)

27 Jeteyo'je Saduceohua'ipi Jesure sani ñahuë. Jaohua'i Saduceohua'i cato ju'isicohua'i huëiye peoji cacohua'i paë'ë. Jaje pa'iohua'ipi cahuë, Jesure:

28 “Ye'yaquë, Moisés toyani yëquëre jëocaji'i, ñeje: Te'i ëmëpi mamajëre pama'ë nëjore jëoni ju'isiquë pa'ito i yo'jeipi hua'jeore huejani mamajëre pacaiye pa'iji, maja'yë do'ire, toyapi careña.

29 Jaje pa'ina, te'e tsëcapëre siete ëmëohua'ipi ñeje yo'ohuë: Maja'yëpi huejapi. Huejani mamajëre peoquë juji'i.

30 Juquëna, jeteyo'je aquëpi hua'jeore huejani cui'ne jaëje juji'i, mamajëre peoquë.

31 Ja maca toasoñe aquëpi huejapi iote jaëje cui'ne yo'opi. Jare jajese'e siete pa'iohua'i huejajë mamajëre peocohua'i juju sahuë.

32 Ai jeteyo'jerepa nomio juco'ë.

33 Jaje pa'ito ju'isicohua'i huëi maca ¿nëpi jaote nëjore paja'cohua'i a'ni, si'ahua'i siete pa'iohua'i huejasicore?”

34 Cajëna, ja maca Jesupi sehuopi, jaohua'ire:

“Iye yeja cato ëmëohua'i cui'ne nomiohua'i huejajë. Cui'ne nomiohua'ire huejojë yo'oyë.

35 Jaje pa'iquëta'are sehuosicohua'ipi ju'isicohua'ipi huëisicohua'ipi ma'tëmo ti'ani huejaye peoji, cui'ne mamajëre pajë huejoye peoji.

36 Jaro cato huiñaohua'ije pa'iohua'i pa'ija'cohua'i a'ë ju'isicohua'ipi huëisi do'ire Maija'quë mamajërepa pa'ija'cohua'i a'ë, ju'ima'cohua'i.

37 Jaje pa'ina, soquë yëpi tsë'isi maca, Moisés ñaquë pa'ise'ere toyase'e acopi caji, ñeje: ‘Ëjaëpi ca'aji'i. Yë'ë cato Abraham, Isaac, Jacobo, Diosu a'ë. Ja do'ire asayë, ju'isicohua'ipi huajëcohua'i huëiye.’

38 Jaje pa'ina, Maija'quë ju'isicohua'i Diosu peoji, coa ai jerepa huajëcohua'i Diosupi. Jaje pa'ina, ite cato si'ahua'i huajëcohua'ise'e pa'iyë. Peoji, ju'isiquë ipi ñato.”

39 Ja maca cuañese'e ye'yacohua'i acohua'ipi cahuë:

“Ye'yaquë, de'oyerepa cahuë, më'ë.”

40 Jaje cani ai jerepa jaiye seña pahüë, ca'rajë.

Ne Mamaquë A'ni, Cristo

(Mt 22.41-46; Mr 12.35-37)

41 Jesupi capi, jaohua'ire:

“¿Me yo'ojë Cristore David tsëcapë api caye'ni?

42 Jaje ipi David ñeje casiquëta'are Salmos toya pëpëna:

Ëjaëpi capi, yë'ë Ëjaëre:

Ja'rujë'ë, yë'ë ëja te'tena.

43 Më'ëre sañope yo'ocohua'ire yë'ëpi më'ë quëo të'ya me macaja'a.

44 ¿Jaje pa'ito me yo'oquë Cristo David tsëcapë aquë pa'iquë'ni, tsoe jare ipi Davidpi Yë'ë Ëjaë cato?”

Ju'isicohua'i Huëiye Ayere Seña

(Mt 23.1-36; Mr 12.38-40; Lc 11.37-54)

45 Si'a pai asahuë, Jesús i ye'yacohua'ire jaje cajëna:

46 “Cuañese'e ye'yacohua'i cato tosa caña suñani cui'ne de'oyerepa jai pai pa'i hue'ñapi pëpajëna, cu'iyere yëcohua'i a'ë, cui'ne pai tsi'si huë'ñaje ai de'o ñu'i saina co'ejë ja'ruyere yëcohua'i a'ë, jerepa pa'iohua'i a'ë cajë. Jaje yo'oye mësaruta'a de'hua ñajë'ë. Cui'neje yo'oma'pë pañu'u cajë.

47 Cui'ne hua'jeohua'ireje iohua'i huë'ña jiojë yo'ocohua'i a'ë, cui'ne paipi de'ocohua'i a'ë cajajë cajë, tsoerepa secohua'i a'ë. Jaje pa'ina, jaohua'i a'ë, iti co'ayerepa sai cuañoja'cohua'i.”

21

Peocopi Maija'quëre Isiye

(Mr 12.41-44)

¹ Jesús ñapi, jaiye pacohua'ipi Maija'quëre se huë'ena cacajë, mahuëana curiquë ayajë Maija'quëre isijëna.

² Cui'ne ñapi, te'o hua'jeo macapi caya a'ri tē'ña mahuëna ayacona.

³ Ñani Jesupi capi:

“Nuñerepa cayë, mësarute. Ico hua'jeo ti peocopi si'ahua'i isiye jerepa isio.

⁴ Jaje pa'ina, jaohua'i si'ahua'i isihuë, iohua'i huero jujajëna, nëañere. Jaje pa'iquëta'are jaō ti peocopi isio, si'aye io paco pa'i mañare.”

Maija'quë Huë'e Nejosico Pa'i Ja'ñe

(Mt 24.1-2; Mr 13.1-2)

⁵ Yecohua'ipi cocare cahuë, Maija'quëre se huë'e ayere, cui'ne io de'o quëna pëapi nesico pa'iyere cui'ne Maija'quëre coa isisi co'amañapi nesico pa'iyere. Jaje cajëna, Jesupi capi:

⁶ “Yequë mu'se mësaru ñase'e peo huë'ña nejo ja'ñe tì'asipi, yequë quëna pë ëmëje'e tuiyeje peoyerepa.”

Ja Yë'ta'a Yeja Carajaima'ñë Iño ja'ñe

(Mt 24.3-28; Mr 13.3-23)

⁷ Jaje caquëna, sei'ë, ite:

“¿Ye'yaquë, je yëhua jaje më'ë case'eje yo'oja'coa'ni? ¿Me yo'o iñoñe pa'ija'coa'ni, iye yo'oye tì'añe ja'i maca pa'ito cahuë?”

⁸ Cajëna, Jesupi capi:

“De'hua ñajë'ë, mësarute cosojë. Jaje pa'ina, cayë. Jai pai yë'ë mamire cajë yo'oja'cohua'i pa'ija'cohua'i a'ë, 'yë'ë a'ë, Cristo,' cui'ne 'yure a'ë. Tsoe tì'api' caja'cohua'i a'ë. Jaje catoje, sehuoma'pë pa'ijë'ë.

⁹ Yequë yejapi cui'ne yequë yejana uihuaye pa'ina, cui'ne sa'ñe iti yeja acohua'ija'a uihuaye pa'ina, asani, quëquëma'pë pa'ijë'ë. Jaje iyepi du'ru tëtō saiye pa'ija'coa. Jaje pa'iquëta'are ja yë'ta'a carajaiñerepa tì'añe paja'coa.”

¹⁰ Ai jerepa yequeje ñeje capi:

“Te'e jai yejapi cui'ne jai yejana se uihuaye pasipi. Cui'ne yequë paipi yequë pai ja're uihuaja'cohua'i a'ë.

¹¹ Pasipi, yeja ñu'cueyeje, aō ëa ju'iñe. Cui'ne coa si'a huë'ña ju'i dahuë pasipi. Cui'ne ma'tëmopi huajëya'ye yo'oye pa'ina, ñaja'cohua'i a'ë. Cui'ne jaiye ti ña ma'ñere ñaja'cohua'i a'ë.

¹² Ja yë'ta'a iye si'aye yo'oma'në, mësarute tseajë cui'ne jōsa yo'oja'cohua'i a'ë. Jaje yo'ojë co'acohua'i a'ë cajë saja'cohua'i a'ë, pai tsi'si huë'ñana. Paire co huë'ñana coja'cohua'i a'ë. Jaje yo'ojë pai ëjaohua'i quë'rona, cui'ne cuañecohua'i quë'rona saja'cohua'i a'ë, yë'ë mami do'ire.

¹³ Jaje yo'ojëna, mësaru yë'ë cocare quëacaija'cohua'i a'ë.

¹⁴ Jaje pa'ina, tsearena, ca ja'ñere ne de'huañu'u cajë ai cuasama'pë pa'ijë'ë.

¹⁵ Jaje pa'ina, yë'ëpi ta'ñe coca caye isiquëna, mësarute sañope yo'ocohua'ire sañope de'hue sehuoye peoyerepa cui'ne quëcoye peoyerepa caja'cohua'i a'ë, mësaru.

¹⁶ Jaje pa'iquëta'are mësaru ja'quëohua'ipi, yo'je tsipi, do'ijëpi cui'ne ca-jeohua'ipi, tseani yecohua'ina isija'cohua'i a'ë, cui'ne yecohua'ini huani jeaja'cohua'i a'ë.

¹⁷ Cui'ne si'a pai mësarute coeja'cohua'i a'ë, yë'ë do'ire.

¹⁸ Jaje yo'ojëta'are mësaru siopë naña me macaje te'ojë ne huesëye pasipi.

¹⁹ Yo'o jujama'pë nuñerepa pa'isicohua'i pani, ti pa'iyere pana tì'aja'cohua'i a'ë.

²⁰ Jerusalén daripëre soldado paipi tēhuo tē'ijaisico pa'iona, ñani ja maca cuasajë'ë, yure maca nejosico pa'ija'coa cajë.

²¹ Ja maca Judea pa'icohua'ipi catiye pa'iji, jai cutihuëna. Jerusalén daripë pa'icohua'ipi etani saiye pa'iji, yequë hue'ñana. Cui'ne tsio pa'icohua'ipi co'iye peoji, cui'na daripëna.

²² Ja mu'seña cato johua'i yo'osi do'ire sai mu'seña pasipi. Jaje yo'o mu'seña si'aye toyase'e tì'asipi.

²³ Co'ayerepa ja mu'seña tsi ëta pëa maña cui'ne tsi tu'ña pacohua'i maña ai yo'oja'cohua'i a'ë, Maija'quë pëi ai yo'oye nesi maca.

²⁴ Jaje pa'ina, huajore huaijé yecohua'i huahuoja'cohua'i a'ë, yecohua'ini coa tsesejë coa si'a hue'ñana saja'cohua'i a'ë. Cui'ne judío pai peocohua'ipi Jerusalén daripë tsa'cu huesoja'cohua'i a'ë, Maija'quë ña nëosi tēcahuë, carajai macaja'a.

Pai Mamaquë Dani Coñe

(Mt 24.29-35, 42-44; Mr 13.24-37)

²⁵ Ja maca ëse yo'oye, cui'ne ñañë yo'oye cui'ne ma'ñocohua'i yo'oyere ñajë iye yeja pa'icohua'ipi cuasa co'me huesësicohua'i pa'ija'cohua'i a'ë, jai tsiayapi co'poco ai pìsiquëna, asajë quëquësicohua'i pa'ijë.

²⁶ Pai coa quëquë huesëjë ju'ise'eje pa'iohua'i dahuëra etajaijëna, yo'oja'cohua'i a'ë, iye yeja carajai yo'o maca, ma'tëmo tuture paque tsasija'coa.

²⁷ Ja maca ñaja'cohua'i a'ë, Pai Mamaquë sirija'a tutu quë'ire papi cui'ne i de'oye pa'iyepi daina.

²⁸ Jaje pa'ina, iyepi si'aye yo'o huëoquëna, ñani sihuajë'ë, cui'ne siopëa maña mëani ñajë'ë, tsoe de'oye pa'iyë mësarute isija'quëpi daija'quë api cajë.”

²⁹ Ja maca quëapi, pai ñajëna, soquë yë yo'oyeje pa'ye ñani quëaquë capi:
“Higuera soquë yë yo'oyeje pa'ye yo'oja'coa. Tsoe mësarupi ta'ñe asacohua'i a'ë, io yo'oye.

³⁰ Jaje pa'ina, ja'opi mëa huëoquëna, ñani ometëcahuë tì'añe ja'yere pa'iji, cacohua'i a'ë.

³¹ Jaje cui'ne yë'ë case'epi tì'acquë yo'o huëoquëna, ñani tsoe tì'aji. Ja'yere pa'iji, Maija'quë cuañe te'te.

³² Nuñerepa cayë. Si'aye iye jaje yo'o saoja'coa. Ja yë'ta'a yure iye yo'o huëo ñasicohua'i pa'icohua'i juju sama'në.

³³ Jaje pa'ina, ma'tëmo, yeja pani tējini carajaija'coa, yë'ë cocata'a ti pani huesëja'coa.

³⁴ De'hua ñare pajë pa'ijë'ë, më joñoare jëa jayo neñere, co'aye yëyere, cono cuepeyere cui'ne iye yeja pa'ijë de'oye pañu'u cayere, ja mu'se tì'acquëna, cuasama'pë yo'oyepi.

³⁵ Trampana siñeje yo'oja'coa, ja mu'se si'a hue'ña yeja pa'icohua'ire.

³⁶ Ne de'huasicohua'ipi pa'ijë'ë, Maija'quëre si'anë sejë, iye tēto saitoje jëasicohua'i pa'icohua'ipi Pai Mamaquë daina, de'oyepi iñoja'cohua'i.”

³⁷ Ja mu'seña cato Jesús ye'yapi, Maija'quëre se huë'e Jerusalén pa'icona. Cui'ne ñamire Olivos hue'yosi cutihuëna sani pëapi.

³⁸ Jaje pa'ina, si'a nea hue'ña paipi daë'ë, Maija'quëre se huë'ena i quëaquëna, asañu'u cajë.

22

Jesure Tseañe Cuasayere

(Mt 26.1-5, 14-16; Mr 14.1-2, 10-11; Jn 11.45-53)

¹ Jujuma' ao aiñe ti'añe ja'i maca pa'iji, ja cato. Egípto pai mamajëse'ere huai Israel pai mamajëre huaiye pase'ere co'ye cuasajë sihuajë yo'oye pa'iji.

² Ja mu'seña Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i cui'ne cuañese'e ye'yacohua'ipi, Jesure me neni huani jëoja'cohua'i a'ni cuasajë co'ehuë, ite asa paini ca'rajë.

³ Ja maca huati ëjaëpi Judas cui'ne yequë mami Iscariote hue'equëna cacapi, doce Jesús soisicohua'i aquëna.

⁴ Cacaquëna, jaëpi saji'i, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i quë'rona cui'ne Maija'quëre se huë'e ñacaicohua'i quë'rona sani jaohua'i ja're coní Jesure ñeje yo'oni tseani mësarü jëñana isi'ñe pa'i api capi.

⁵ Jaje caquëna, asani jaohua'i ai sihuajë curiquë saiñu'u ca nëohuë, ite.

⁶ Cajëna, ipi sehuoni ite tseä ja'ñere me pai peo maca ite tseani isija'quë a'ni cuasaquë i yo'o ja'ñe co'epi.

Na'i Maca Jesús Aise'e

(Mt 26.17-29; Mr 14.12-25; Jn 13.21-30; 1 Co 11.23-26)

⁷ Jujuma' ao aijë cui'ne yëi ñamare huani Maija'quëre isijë se mu'se ti'api.

⁸ Ti'aëna, Jesupi Pedrore cui'ne Juanre jëjo saokuë capi:

“Sani ne de'huajë'ë, na'iquëna ai ja'ñere Israel pai fiestare cuasajë.”

⁹ Jaohua'ipi ite sei'ë:

“¿Jerona ne de'huaye'ni?”

¹⁰ Cajëna, Jesupi sehuopi:

“Mësarü jai daripëna caca maca ti'aja'cohua'i a'ë, te'i ëmëpi yurupëna oco saquëni. Ti'ani i huë'ere pana tuijë'ë. Ipi cacaquëna, ñani te'e cacajë'ë.

¹¹ Cacani ja maca iti huë'e aquëre sejë'ë: “¿Jerore pa'ico'ni, yë'ë ye'yacohua'i ja're coní na'iquëna, Israel pai fiestare cuasajë aija'a tu'rihuë? Capi ye'yaquëpi, cajë'ë.

¹² Jaje cajëna, ipi iñosipi, ëmëje'e tu'rihuëpi, jai hue'ñapi tsoe si'aye pa'iconi. Ñani jaronä ne de'huajë'ë.”

¹³ Jaje caëna, jaohua'ipi sani jare Jesús case'eje ti'ahuë. Ti'ani Israel pai fiesta yo'oyere cuasajë ne de'huaë.

¹⁴ Ao aiñe ti'asi maca Jesús cui'ne i ye'yacohua'i coní ja'ruhuë, ao ai saihuëna.

¹⁵ Ja maca Jesupi capi, jaohua'ire:

“Mësarü ja're coní iye fiesta na'iquëna, aiñe yëhuë. Ja yë'ta'a yë'ë ai yo'oye ti'ama'në.

¹⁶ Jaje pa'ina, cayë, mësarute. Tijupë cui'naëpi mësarü ja're coní iye fiesta yo'o coñe paja'quë a'ë, iye yejana. Iye yo'oye Maija'quë te'tena ne sao maca ja maca ani çosi'i.”

¹⁷ Ja maca jaje cani ucu duruhuë ini Maija'quëre de'oji, se pëpani capi:

“Iyere ini huahuejë'ë.

¹⁸ Care payë, mësarute. Tijupë cui'naëpi cuiya'i cono ucuma'ë pa'ija'quë a'ë, Maija'quë cuañe te'tena yo'oye ti'añe pato.”

¹⁹ Ja jeteyo'je panpë ini Maija'quëre de'oji se pëpani ipi hua'quequë jaohua'ina isipi. Isini capi:

“Iye yë'ë ca'ë. Iye yo'oyeje pa'yere yo'ojë'ë, yë'ëre cuasajë.”

²⁰ Jaje cui'ne ucu duruhuëje ani tējini ini capi:

“Iye ucu duruhuë cato huajëye yo'o ja'ñere ca nëoñe a'ë, yë'ë tsiepi mësarü de'oye pa'i ja'ñere caquë nejaja'a do'ipi.

21 Jaje pa'ina, yè'ère cosoquë tseani yecohua'ina isija'quë ñnore pa'iji, yè'è ja're te'e ao ai saihuëna tëose'epi.

22 Jaje yo'oye pa'iji, Pai Mamaquë cato jare ìte quëa nëosi ma'aja'a saiji. Jaje pa'iquëta'are ÿteaye pa'i pa'iji, ìti yehuoja'quë!"

23 Ja maca jaje caëna, ñohua'ija'a sa'ñe se'è, "¿nepi mai aquë yehuoja'quë a'ni?" cajë.

Nepi Jerepa Pa'iquë Api Sa'ñe Caye

24 Ja maca sa'ñe cajë, "¿nepi ai jerepa pa'i pa'ija'quë a'ni?" cahuë.

25 Cajëna, Jesupi sehuopi:

"Yejaña ëjaohua'ipi ìti necaicohua'ire cajë cuañecohua'i a'è, cui'ne ìti yeja de'oye pa'i ja'ñere cajë necaicohua'ipi, cajeohua'ire hue'yocohua'i a'è, ñohua'i ëjaëre.

26 Jaje pa'iquëta'are mësaruru cato jaje yo'ocohua'i pa'iye peoji. Coa ai jerepa ñeje yo'oye pa'iji. Ìti ai jerepa pa'ipi mësaruru aquë cato tsì posëje pa'i pa'iye pa'iji, cui'ne ìti cuañequëpi coa necaiquëje pa'i pa'iye pa'iji.

27 Jaje pa'ito, ¿ne a'ni, ai jerepa pa'i, ao ai saihuëna ja'runi ñu'i aikuë, panita'a ìti aore sa aokuë? Jaje pa'ina, mësarupi ñato ao ai saihuë ñu'iquë api jerepa pa'iji, cayë. Jaje pa'iquëta'are yè'è cato mësarute necaiquë pa'iye.

28 Mësaruru a'è, yè'ère ai yo'oye pa'ina, si'anë yè'è ja're conì pa'isicohua'ipi.

29 Jaje pa'ina, mësarute yè'ëpi cuañecohua'i pa'i ja'ñere, ja'quë yè'ère isise'eje isiyë.

30 Yè'è ja're conì ao ai saihuëna, yè'è cuañe hue'ñana aijajë cui'ne ucuja'cohua'ini cui'ne cuañecohua'i ñu'i saire pana ja'rujajë doce Israel pai tsëcapë acohua'i yo'ose'ere ña de'huaja'cohua'ini pa'ija'cohua'i a'è, mësaruru."

Pedro Jesure Ñama'quë A'è, Caye

(Mt 26.31-35; Mr 14.27-31; Jn 13.36-38)

31 Èjaëpi yequeje capi:

"Simón, Simón Satanáspi më'ère trigo ñu'cuyeje pa'ye yo'osi'i caquë seji'i. De'hua ñajë'è.

32 Jaje pa'iquëta'are yè'ëpi më'ëni caquë Maija'quëre secacaë'è, më'è cuasayepi de'oye pa'ijaquë caquë. Më'ëpi ja yo'oye tëto sani yè'ëna ponësi maca. Cocaijë'è, më'è yo'je tsire nuñerepa pa'ija'cohua'ini."

33 Jaje caquëna, Simónpi capi:

"Èjaë, yè'è cato më'è ja're conì co hue'ña cotoje co cuañosi'i cuasayë, cui'ne ju'iñe pa'itoje te'e ju'iñere yëyë."

34 Caquëna, Jesupi capi, ìte:

"Pedro, care payë. Më'ère iye ñata tome maca ja yè'ta'a cura yè'ima'ëna, toasoñe pa'ye cosoja'quë a'è, më'è ñama'quë a'è ìte, yè'è caquë."

Ti'a Tëjiji, Jesús Ai Yo'oye

35 Jesupi seji'i, jaohua'ire:

"Mësarute topëa peocohua'ire cui'ne curiquë peocohua'ire, cui'ne zapatoje peocohua'ire jëjo saosi maca ¿mësarute co'amaña jopo caraë?"

Jaje seina, ñohua'ipi cahuë:

"Pani."

36 Cajëna, capi, jaohua'ire:

"Jaje yo'ose'e pa'iquëta'are yure cato tiñe yeque yo'oye pa'iji. Jaje pa'ina, topë paquë pani saye pa'iji. Cui'ne curiquë ayacore paquë pani saye pa'iji. Cui'ne hua'ti peoque pani dëi ju'i care isiquë curi neni hueroye pa'iji, hua'tije.

37 Yè'ëna tose toyajë pa'ise'ere ti'añe pa'iji. Ja toyase'epi caji: 'Co'acohua'i ja're conì cuëcuhë.' Jaje pa'ina, si'aye toyase'e nuñerepa ti'añe pa'iji, yè'ëna."

38 Jaje caquëna, jaohua'ipi cahuë:
 “Ëjaë, iñore caya hua'ña pa'iji.”
 Jaje cajëna, ipi sehuopi:
 “Tsoe tji'api.”

Jesús Getsemaní Quë'rona Señe
 (Mt 26.36-46; Mr 14.32-42)

39 Ja maca saji'i, etani Olivos cutihuëna noni i sai hue'ñana. Saina, i ye'yacohua'ije coní tuë'ë, ite.

40 Iti hue'ña tji'ani, jaohua'ire capi:
 “Sejë'ë, huati neña maca taiñe paja'cohua'i.”

41 Cani ja jeteyo'je Jesús jaohua'ire jeoni saji'i, quëna pë jeoñe ja'i macana. Jarona do're ja'runi seji'i, Maija'quëre.

42 Ñeje caquë:

“Ja'quë, më'ëpi iye sëje cono da'ca nejocaiye pa'ito nejocaijë'ë, ai yo'o ja'ñere. Ja yë'ta'a yë'ë cuasase'je yo'oma'ë pa'ijë'ë. Coa ai jerepa më'ë cuasase'ere yo'osi'i.”

43 Jaje pa'ina, Maija'quë huiñaëpi ma'tëmopi ñaipi, ite tutu isisi'i caquë.

44 Jaje ai oi yo'oquë ai jerepa tutu Maija'quëre seji'i cui'ne i ai ësë cajeyeje pa'ye tsiepi yejana cajepi.

45 Jaje Maija'quëre seni tējini huëni saji'i, i ye'yacohua'i quë'rona. Tji'acquë ñaquëna, oiyepi quëco huesouna caisicohua'ipi paë'ë.

46 Pa'ijëna, ja maca capi, jaohua'ire:

“¿Me yo'o'jë caisicohua'ipi uñe'ni? Huëijë'ë. Huëni sejë'ë, huatipi neñaquëna, taima'pë pa'ija'cohua'ipi.”

Jesure Tseañe
 (Mt 26.47-56; Mr 14.43-50; Jn 18.2-11)

47 Jesupi ja yë'ta'a cocare caëna, jai pai tji'asi macaje Judas hue'equë doce i soisicohua'i aquëpi du'ru daji'i. Daina, yecohua'i jeteyo'je daë'ë. Jäëpi tji'ani Jesure tsu'susi'i caquë tsio daji'i.

48 Tsio dai maca Jesús ite capi:

“Judas, ¿coa tsu'suquë sihuayeje pa'yepi yo'oquë yehuosi'i caquë yo'oquë Pai Mamaquëre, më'ë?”

49 Ja maca Jesús ja're coní pa'icohua'ipi ñani sei'ë:

“Ëjaë, ¿hua'ñapi jaohua'ire huaiye de'oquë?”

50 Jaje se maca iohua'i aquëpi tsoe Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaë jo'yaëni ëja te'te cajorona tëtöpi, peo te'terepa.

51 Jaje yo'oquëna, Jesupi capi:

“Jeojë'ë, tsoe de'oji.”

Ja maca Jesús Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaë jo'yaë cajorore cui'naoni ini tuacaji'i.

52 Ja jeteyo'je Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ire cui'ne Maija'quë huë'e ñacai soldado pai ëjaohua'ire cui'ne aiohua'ire Jesupi capi, ite tseani sañu'u cajë daisicohua'ire:

“¿Co'amaña ñaëre yo'oyeje pa'ye mësarü tarapi, hua'ñapi coní date? yë'ëre tseañu'u cajë.

53 Yë'ë mësarü ja're coní si'a mu'seña Maija'quëre se huë'e pa'ina, mësarupi yë'ëre pu'pema'pë pa'isicohua'ita'a jaje yo'o macapi tji'aëna, mësarü yo'o'jë neañepi quëco huesosi maca.”

Pedro Cosose'e
 (Mt 26.57-58, 69-75; Mr 14.53-54, 66-72; Jn 18.12-18, 25-27)

54 J̄a maca Jesure tseani coñu'u cajë sahuë, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaë huë'ena. Sajëna, cui'ne Pedrojē tujī'i, so'o maca se ñaquë.

55 J̄aro hue'se daripë tēhuo sitopi toa suahuë. Suani ja'ru tē'ijaë'ë, i_oja'a. Cui'ne Pedrojē iohua'i ja're conī ja'rupi.

56 J̄a maca te'o huë'e necaicopi toa yë'quë macare ja'rusiquëpi toa mia hue'ñare ñu'ina, ise'ere ai ñani cao:

“Iquë Jesús ja're conī pa'isiquë api.”

57 J̄aje cacona, Pedropi cosoquë capi:

“Ñama'quë a'ë, ite.”

58 A'ri maña tsoe pa'i maca yequëpi sani cui'ne capi:

“Më'ëje Jesús ye'yacohua'i aquë a'ë.”

J̄aje caquëna, Pedropi capi:

“Pani. Yë'ë yequë a'ë.”

59 Te'e hora tēto sai maca yequë cui'ne t̄itani capi:

“Nuñerepa më'ë i ja're conī pa'isiquë a'ë. Cui'ne j̄aje pa'ipi Galilea aquë a'ë, më'ë. Asayë, më'ë cocana.”

60 Caquëna, Pedropi capi:

“Huesëyë, yë'ë më'ë caye. ¿Iquere caquë'ni, j̄aje pa'ye?”

J̄a yë'ta'a itire Pedro caquëna, cura yëji'i.

61 Yë'ina, j̄a maca Èjaëpi co'ye ponëni ñapi, Pedrore. J̄a maca Pedro Èjaë case'ere cuasa ñajaji'i: “J̄a yë'ta'a cura yë'ima'ëna, toasoñe pa'ye cosoja'quë a'ë, më'ë case'ere.”

62 J̄a maca Pedro hue'sena etani ai oji'i, i tayose'ere co'a ju'i.

Jesure Cue'cueye

(Mt 26.67-68; Mr 14.65)

63 Jesure tseani pacohua'ipi cue'cuejë cui'ne ite tara pëapi tē'cahuë.

64 Ite ñaco ca cañapi sëani tsiana mosicapi tē'cajë cahuë:

“¿Se ca ñajë'ë. Nepi tē'care'ni?”

65 Cui'ne jaiye yequë cocajë cahuë, ite tea ju'ijë.

Judío Pai Ca Tëjicohua'ipi Jesure Yo'oye

(Mt 26.59-66; Mr 14.55-64; Jn 18.19-24)

66 Mu'se pa'i maca Judío iohua'i Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i, cui'ne cuañese'e ye'yacohua'i tsi'sini Jesure sahuë. Jerepa ëjaohua'ipi ca tëjicohua'irepa quë'rona, seni asañu'u cajë, sani cahuë:

67 “Quëajë'ë. ¿Më'ë aë, Cristorepa?”

Cajëna, ipi sehuopi, jaohua'ire:

“Yë'ë i a'ë catojē mësaru coa caji cuasaye pa'iji.

68 Cui'ne yë'ëpi mësaruni sequë pa'ito yë'ë señere sehuro t̄i'añe peoji, cui'ne joye saoyejē paja'cohua'i a'ë.

69 J̄aje pa'isicohua'ita'are yureta'a Pai Mamaquë Maija'quërepa ëja te'tere ja'rusiquëpi ñu'ija'quë api, Èjaërepa pa'ija'quëpi.”

70 J̄aje caquëna, j̄a maca si'ahua'i ite sei'ë:

“¿J̄aje pa'ito më'ë aë, Maija'quë mamaquë?”

Sejëna, Jesupi sehuopi:

“J̄aje pa'ijë'ë. Yë'ë a'ë, mësaru cayeje.”

71 Caquëna, j̄a maca iohua'ipi cahuë:

“¿Iquere cajë ai jerepa i caquëna, asasicohua'ire co'eye'ni? Tsoe maipi asahuë, i yë'ore pare cahuë.”

23

Pilatona Jesure Isiye

(Mt 27.1-2, 11-14; Mr 15.1-5; Jn 18.28-38)

¹ J̄a maca j̄aje cani si'ahua'i huēni Jesure sahuē, Pilato quē'rona.

² Jarona co'aquēre papi ca huēohuē, ñeje cajē:

“Iquē co'aye yo'oye t̄i'ahuē, yēquē p̄aini co'a de'huaquē cui'ne p̄ai do'i saima'pē pa'ij̄ē'ē, romano p̄ai ējaēre caquē. Cui'ne, j̄are ipi yē'ē Cristo, p̄ai ējaēre pa'ē caquē api.”

³ J̄aje caquēna, Pilatopi seji'i, ite:

“¿Mē'ē a'ē, judío p̄ai ējaē?”

Caquēna, Jesupi sehuopi:

“J̄aje pa'ij̄ē'ē, mē'ē case'eje.”

⁴ Caquēna, j̄a maca Pilato capi, jaohua'ire Maija'quē huē'e ñacaicohua'i ējaohua'ire, cui'ne p̄aire:

“Iquē co'aye yo'oye t̄i'ama'ē pa'iyē.”

⁵ Caquēna, iohua'ipi ai tutu cahuē:

“I ye'yapi si'a Judea p̄aire co'a de'huaquē sañope ējaohua'ire, yo'ocohua'ire nequē api. J̄aje pa'ipi yure iñona cui'ne yo'oji, Galileapi huēosiquēpi.”

Herodesna Jesure Isiye

⁶ Pilatopi j̄are asani, j̄aje pa'ito iquē Galilea aquē a'ē capi.

⁷ J̄aje pa'ina, mēsarupi j̄aro aquē api carena, Herodes quē'rona j̄ejo saosi'i, Galilea daripē cuañequēna, capi. J̄a mu'seña cato j̄aēje Jerusalénre paji'i.

⁸ Sarena, Herodespi ñani ai sihuaquē ai tsoe coa ña ēa ju'i pa'iquēpi i yo'oyese'e cajēna, asaquē paji'i. J̄aje pa'ipi p̄ai yo'o t̄i'a ma'ñere yo'oquēna, ñasi'i caquē pa'iquē paji'i.

⁹ J̄aje pa'ipi jaiye seji'i. Sequēta'are Jesús te'oreje sehuoma'ē paji'i.

¹⁰ Cui'ne j̄arote Maija'quē huē'e ñacaicohua'i ējaohua'ipi cui'ne cuañese'e ye'yacohua'ipi jaohua'ipi ite ai sañope cacohua'i paē'ē.

¹¹ J̄a maca Herodes cui'ne i soldado p̄ai tea ju'ij̄ē co'aye yo'ohuē. Coa ini cue'cueñu'u cajē suñahuē, de'o cañare p̄ai ējaohua'i ju'i care. J̄a jeteyo'je cui'naēni Pilato quē'rona j̄ejo saopi.

¹² J̄a mu'se Pilato cui'ne Herodes cajeohua'i de'ohuē, j̄a'rē p̄eicohua'i pa'isicohua'ipi.

Jesure Huaiye Pa'iji, Caye

(Mt 27.15-26; Mr 15.6-15; Jn 18.39-19.16)

¹³ J̄a maca Pilato Maija'quē huē'e ñacaicohua'i ējaohua'ire cui'ne p̄ai ējaohua'ire tsi'soni,

¹⁴ capi:

“Mēsarupi dahuē, iquēre yē'ē quē'rona co'aye p̄aire yo'oji cajē. J̄aje pa'iquēta'are yē'ēpi seni asasi'i caquē mēsarupi ñajēna, yo'ohuē. J̄aje pa'ina, tsoe mēsarupi ñahuē, do'i peoquē pa'ina. J̄aje pa'ito ique do'ire ite co'aye caye'ni.

¹⁵ J̄aje pa'ina, Herodesje ti co'aye yo'oma'quē pa'ina, ña jujani j̄ejo daopi. J̄aje pa'ina, iquēre huani j̄eōñe peoji.

¹⁶ J̄aje pa'ina, coa si'seni jeteyo'je joye saoj̄a'quē a'ē, pa'ija'quēre.”

¹⁷ J̄aje fiesta mu'seña cosicohua'ire te'ire eto saquē paji'i, p̄aire de'oye yo'osi'i caquē.

¹⁸ J̄aje caquēna, si'ahua'i cui huēohuē:

“j̄aēte huani j̄eōñe pa'iji! ¡Barrabásni eto saoj̄ē'ē!”

19 Iquë Barrabás cato paire huaisiquëni cosiquë paji'i. Cui'ne ja daripë pai iohua'i ëjaohua'ire uihuaye huëoquëpi.

20 Pilato cato Jesuni etoye yëpi. Jaje pa'ina, tijupë ca copi.

21 Caquëna, ai jerepa tutu cuihuë:

“¡Queja'quë api, queja'quë api!”

22 Toasoñe aye Pilato capi, jaohua'ire:

“¿Iquere co'aye yo'o u'ni, i? Yë'ë i co'aye yo'ose'e ti'ama'ë pa'iyë. Jaje pa'ire ¿me coa huaiye'ni? Jaje pa'ina, coa ai si'seni jëjo saosi'i, pa'ija'quëre.”

23 Jaje caquëna, ai jerepa tutu cuihuë, queja'quë api cajë. Jaje ai cui do'ipi Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i case'e ja yo'oye ti'ahuë.

24 Ja maca Pilato iohua'i yëjë cayeje yo'ose'e pa'ijaquë cuasapi.

25 Cuasani jaje iohua'i casiquëni eto saopi, paire huaiquë co'aquëni. Ja maca Jesuni iohua'i yëyeje huaija'quëre isipi.

Ite Quese'e

(Mt 27.32-44; Mr 15.21-32; Jn 19.17-27)

26 Ja maca Jesure queja'quëre sajëna, Cirene aquëpi Simón hue'equëpi sañope daina, ti'ani tseani cuañehuë, Jesure queja'core cruzu hue'equë saja'quëre cajë Jesupi du'ru saina.

27 Jaje saina, jai pai tuë'ë. Cui'ne nomiohua'ije jai pai oijë cuijë saë'ë, ini co'a ju'ijë.

28 Jaje oijëna, Jesús ñani capi, jaohua'ire:

“Jerusalén nomiohua'i oima'pë pa'ijë'ë, yë'ëre. Coa ai jerepa mësaruja'a cui'ne mësaru mamajëni oijë'ë.

29 Yequë mu'se ñeje caye ti'aja'coa: ‘Nomiohua'i mamajëre peocohua'i, tsj pama'pë pa'isicohua'i, cui'ne ojeje tsosama'pë pa'isicohua'i jerepa si-huaja'cohua'i a'ë.’

30 Cajëna, paipi ca huëoja'cohua'i a'ë, ai cutire: ‘Yëquëna quëñojë'ë’ cui'ne a'ri cutihuëare caja'cohua'i a'ë, ‘Yahuejë'ë, yëquëre.’

31 Huajë soquë yëje pa'ini yë'ëre jaiye yo'oni me mësarute paja'cohua'i a'ni cuenisi soquë yëje pa'iohua'ire.”

32 Jesús ja're coní huaija'cohua'ire caya paire sahuë, co'amaña yahue ñacohua'ire.

33 Ja maca Pai Sjopë hue'yosi hue'ñana ti'ani Jesure quehuë. Cui'ne caya co'a paire coní, yequëni i ëja te'tena cui'ne yequëni i ari te'tena nëcohuë.

34 Ja maca ite quejëna, Jesupi capi:

“Ja'quë oijë'ë, jaohua'ire iohua'i yo'oye huesëjë yo'ocohua'ire.”

Soldado paipi Jesús ju'i care dutani sa'ñe iohua'ija'a nepi, iote paja'cohua'i a'ni cajë yo'ohuë.

35 Jaje yo'ojëna, paipi ai ñahuë. Cui'ne pai ëjaohua'ique cue'cuejë cahuë:

“Yecohua'ire huasopi. Yureta'a co'ye huasoyere paji, nuñerepa Cristo Maija'quë tsequërepa pani co'ye huasoye pa'ini.”

36 Cui'ne soldado paije cue'cuejë ite o'sa cuiya'i conore ocuasi'i cajë yo'ohuë.

37 Jaje yo'ojë ite cahuë:

“Judío pai ëjaë pani më'ëja'a co'ye huasojë'ë.”

38 Cui'ne i sjopë ëmëje'ere toyasico paco'ë, griego, latín cui'ne hebreo cocapi ñeje: IQUË JUDÍO PAI ÈJAËPI.

39 Co'aye yo'ocohua'i aquëre que deosiquëpi iti maca dequëpi tea ju'i co'aye capi, ñeje:

“Më'ëpi Cristorepa pani më'ëja'a co'ye huasoni jeteyo'je yëquëre huasojë'ë.”

40 Jaje caquëna, yequëpi i cajeire capi cama'ë:

“¿Maija'quëre ca'rama'quë, më'ëje cui'ne ju'ija'quë me casi'ni?

⁴¹ Mai cato nuñerepa co'aye yo'ocohua'ipi yo'o cuañoñë, jare mai co'aye yo'osi do'ire saijë. Jaje pa'iquëta'are iquë ti co'aye yo'oma'quëpi yo'o cuañoji, ñaquë më'ë.”

⁴² Cani ja maca capi:

“Jesús huanëyema'ë pa'ijë'ë, yë'ëre më'ë cuañe huëo maca.”

⁴³ Caquëna, Jesupi capi, ite:

“Nuñerepa cayë, më'ëre. Yurepi yë'ë ja're conì pa'ija'quë a'ë, de'o huëñare.”

Jesús Ju'ise'e

(Mt 27.45-56; Mr 15.33-41; Jn 19.28-30)

⁴⁴ Mu'se joporepa pa'i maca si'a yeja ñamije pa'iorepa de'opi, tres pa'i macaja'a na'iquëna.

⁴⁵ Èsëje miañe pa'ni cui'ne ta'tëpo capi Maija'quëre se huë'e Maija'quë pa'i sito tëhuosicoje jopore paja'a tsata saji'i, ëmëje'epi meñe huë'ehuëre pana.

⁴⁶ Ja maca Jesupi cuipi:

“Ja'quë, Ja'quë yë'ë joyo më'ëna isi nëoñë.”

Jaje cani juni huesëpi.

⁴⁷ Ja maca capitán, romanopi iye yo'ose'ere ñani Maija'quëre sihuaquë capi:

“Nuñerepa iquë ti co'aye yo'oma'quë paji'i.”

⁴⁸ Si'ahua'i ja maca pa'isicohua'ipi ite yo'ose'ere ñani quëquë huesëjë coti saihuëana të'cajë saë'ë.

⁴⁹ Jaje saijëta'are si'ahua'i Jesús ñacohua'ipi cui'ne nomiohua'i Galileapi tuisicohua'ipi so'ona pëani ñahuë, iye yo'oye.

Jesure Tase'e

(Mt 27.57-61; Mr 15.42-47; Jn 19.38-42)

⁵⁰ Paji'i, te'i nuñerepa yo'oquëpi i mami José hue'equëpi, Judea yejare Arimatea daripëre pa'iquë. Jaë cato judío pa'i ëjaohua'i aquë paji'i.

⁵¹ Iquë José cato Maija'quë te'te aye yo'oye ñasi'i cuasaquë utequë paji'i. Jaje pa'ipi yequë ëjaohua'i Jesure huai ja'ñere cajëna, te'e cui'ne cuasaye pa'pi.

⁵² Jaje pa'ina, ëjaëpi Pilatore sani seji'i, Jesús capë ta ja'ñere caquë.

⁵³ Cruzu dequëre casani jai cañapi ca'neni quëna yejana coje nesicona oapi, ja yë'ta'a pa'ire tama'a cojena.

⁵⁴ Huajë mu'se pa'ija'coni ne de'hua mu'se paji'i. Ja mu'se cato tsoe huëoye ja'i maca pa'iji.

⁵⁵ Galileapi Jesure nomiohua'i tuisicohua'ipi sani ta'si daripë ñahuë, me oare'ni, i capë cajë.

⁵⁶ Ñani ja maca huë'ena co'ini huëo së ma'ña ne de'huahuë. Ne de'huani huajë mu'se huajëhuë, iti cuañese'e pa'iyeye.

24

Jesús Ju'isiquëpi Huëise'e

(Mt 28.1-10; Mr 16.1-8; Jn 20.1-10)

¹ Du'ru macarepa co'amaña ne mu'se pa'i maca cui'naohua'ipi saë'ë, ta'si daripë quë'rona nea huëñarepa huëo sëñe ne de'huase'ere sajë. Cui'ne yecohua'i nomiohua'i conì saë'ë.

² Ja maca ti'ajë ñajëna, quëna pë daripë siosicopi ti'rore pa'iona, ti'ahuë.

³ Ti'ani cacajë Ejaë Jesús capëre ti'ama'pë.

⁴ Peoquëna, ai quëquëhuë, me nei'ni cajë. Jaje quëquëjë ñajëna, jarote caya ëmëohua'i mia ju'i caña ju'icohua'ipi iohua'i ja're conì nëcahuë.

⁵ Jaje ña quëquëni yejare pana në me huesëjëna, ñajë jaohua'ipi, cahuë:

“¿Iquere co'eye'ni, ju'isicohua'i què'ro? Tsoe huajëquëpi pa'iji.

⁶ Ìñore pa'ima'ë pa'iji. Tsoe huëji'i. Cuasajë'ë. Ja yè'ta'a Galilea pa'ima'ca i ca'ñere,

⁷ ñeje: 'Pai Mamaquë co'aye yo'ocohua'i jëñana isisiquë pa'ija'quë api. Pa'ina, jaohua'ipi queja'cohua'i a'ë, soquë sarahuana. Jaje yo'osiquëta'a toaso mu'seña pa'i maca huajëquë huëija'quë api.' Tsoe jare quëapi”.

⁸ Jaje caëna, ja maca Jesús ca'ñe cuasa ñajaë'ë.

⁹ Ja jeteyo'je daripë ñasicohua'ipi co'ini si'aye iohua'i ñase'ere quëahuë, once soisicohua'ire cui'ne si'ahua'i iti maca conì pa'icohua'ireje.

¹⁰ Iye coca i soisicohua'ire sani quëasicohua'i cato paë'ë: María Magdalena, Juana, María, Jacobo pëca ja'co, cui'ne yequë nomiohua'i conì.

¹¹ Jaje quëajëna, i soisicohua'ipi jaohua'i quëaye asani sehuoma'pë paë'ë, coa cuepejë cayeje pa'ye nëina.

¹² Jaje nuñerepa cayë cuasama'quëta'a Pedropi etani huë'huëquë saji'i, tasi daripëre ñasi'i caquë. Sa tì'ani ñaquëna, ite ca'nesi caña tìrona ne saose'epi paji'i. Pa'ina, ñani ai cuasaquë saji'i, huë'ena.

Emaúsna Sai Ma'ana Yo'oye

(Mr 16.12-13)

¹³ Jare ja mu'se caya ëmëohua'i Emaús daripëna saë'ë, Jerusalénci once kilómetro sai huë'ñana.

¹⁴ Saijë Jesús ayere cajë saë'ë.

¹⁵ Jaje cajë saijëna, jare ipi Jesús jaohua'ire tsiojaji'i. Tsiojani iohua'i ja're conì saji'i.

¹⁶ Saina, a'ri maña carapi, iohua'i ña tì'are paye ite.

¹⁷ Ja maca sai Jesupi jaohua'ire seji'i:

“¿Iquere sa'ñe cajë saiye'ni, ma'aja'a saine? ¿Me yo'ojë oicohua'i pa'iyen'ni?”

¹⁸ Caquëna, jaohua'i aquë Cleofas hue'equëpi sehuopi, ite:

“Si'a yeja Jerusalén daripë iye mu'se yo'ose'e asayë. ¿Jaje pa'iquëta'are cui'ne më'ëse'e iti huë'ña pa'inije asama'ë pani sequë?”

¹⁹ Caquëna, ja maca ipi capi, ite:

“¿Me yo'ore'ni?”

Caquëna, iohua'ipi cahuë:

“Jesús Nazaret aquëpi, Maija'quëre quëacaiquëpi, si'aye tutu quë'ipi cui'ne i cayeje Maija'quë ña huë'ñana, nuñerepa caquëpi si'a pai ña huë'ñana caquëre pare yo'ose'ere cayë.

²⁰ Jaje pa'ini, quëni huani jeohuë, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i maire cuañecohua'i cui'ne si'a ëjaohua'i huani jeoñe pa'iji cajëna.

²¹ Yëquë cato jaëpi Israel paire huasoja'quë api cajë utecohua'i paë'ë. Yure jaje pa'ijëna, si'aye iye co'aye yo'ohuë, coa toaso mu'seña ite yo'ose'e tëtosaiji, yure.

²² Jaje yo'ose'e pa'itoje ai jerepa ai cuasaye pa'iji. Yëquë ja're conì nomiohua'i pa'icohua'ipi nea huë'ñarepa sani ña quëquëhuë, tasi daripë.

²³ Jesús capë peoco pa'ina, jaje ñani jaohua'ipi dani yëquëre quëahuë. Huëo cani ñañeje pa'ye huññaohua'ire ñajëna, jaohua'ipi Jesús huajëquëpi pa'iji cahuë cajë.

²⁴ Ja jeteyo'je yëquë cajeohua'ije tasi daripëre sani ñajëna, jare jaje nomiohua'i case'eje pa'ye pa'ina, tì'ani ñahuë. Jesureta'a ñama'pë paë'ë.”

²⁵ Jaje quëaquëna, ja maca Jesupi capi, jaohua'ire:

“Asa tì'ama'cohua'ire pa'ni, mësarü. Je yëhua asani sehuoja'cohua'i a'ni Maija'quëre quëacaicohua'i cajë pa'ise'e.

26 ¿Mësarupi cuasato Cristo ai yo'oye paja'quë paquë si'aye iye ja yë'ta'a i de'o hue'ñarepa saima'ë pani?"

27 Jaje se cani ja maca quëa huëopi, si'aye ite yo'o ja'ñere cajë toyase'ere. Moisés toyaquë pa'ise'epi huëoni cui'ne yecohua'i Maija'quë quëaquëna, toyasichua'i toyajë pa'ise'e conì quëapi.

28 Iohua'i cajë saisi daripëna tì'ani, Jesús ja yë'ta'a i sai hue'ña sasi'i caquë yo'oyeje yo'opi.

29 Jaje yo'oquëna, jaohua'ipi soihuë:

“Yëquë ja're conì pëajë'ë na'iji, coa ñami de'o tējiji.” Asani ja maca Jesús iohua'i ja're conì cacani pëapi.

30 Pëasiquëpi aō ai saihuëna iohua'i ja're conì ja'rusi maca ipi panpë ini Maija'quëre se pëpani jëyoni jë'yequë jaohua'ire aopi.

31 Jaje i yo'o maca ña tìtahuë, ire papi cuasajë. Jaje cuasa maca tsoe peo hue'ña huesëpi.

32 Ja maca iohua'ija'a sa'ñe cahuë:

“Maipi asahuë, mai joñoa ai sihua ëaye nëñe, ma'aja'a dai toyase'ere ipi quëaquëna.”

33 Jaje ñani ti uteye peoyerepa ma'aja'a dai huëoni daë'ë, cui'naohua'ipi Jerusalénna. Tìtajëna, jarote paë'ë, once Jesús soicohua'i tsi'sisicohua'ipi iohua'i cajeohua'i ja're conì.

34 Pa'ijëna, tìtani asajëna, jaohua'ije cahuë:

“Nuñerepa Jesús huëji'i. Cui'ne ise'ere iñopi, Simónre.”

35 Cajëna, ja maca iohua'ije quëahuë, ma'aja'a saijëna, yo'ose'ere. Cui'ne Jesupi panre jë'yequëna, ñani ite ña tìtase'ere.

Jesupi Ñaiñe, Ire Ye'yecohua'ina

(Mt 28.16-20; Mr 16.14-18; Jn 20.19-23)

36 Ja yë'ta'a iti yo'ose'ere cajëna, Jesús iohua'i jopore pana ñai nëcapi. Ja maca pëpapi, ñeje caquë:

“De'oye pa'ija'cohua'i a'ë, mësarü.”

37 Caquëna, jaohua'ipi ai quëquë huesëhuë, i pa'isi joyore ñañë cuasajë.

38 Jaje cuasajëna, Jesupi jaohua'ire capi:

“¿Me yo'ojë quëquë huesësicohua'i pa'iyeni? ¿Me yo'ojë mësarü joñoa jëa coeyequë hue'eyeni?”

39 Ñajë'ë, yë'ë jëñare cui'ne yë'ë quëore. Jare yë'ë i a'ë, mësarü ñasiquërepa. Patoni cui'ne ñajë'ë. Joyo cato capë cui'ne tara peocōa. Mësarupi yë'ëre ñajë'ta'a capë tara hue'equë pa'iyë. Yë'ë a'ë, me joyo pa'iyeni.”

40 Jaje cani jaohua'ire iñopi, jëña cui'ne quëo ite quese'ere.

41 Jaje yo'oquëna, ja yë'ta'a ire papi cuasaye pahüë, ai sihua do'ire, cui'ne quëquë do'ire. Jaje pa'ina, Jesupi jaohua'ire capi:

“¿Ai maña paye, iño?”

42 Caquëna, ini isihuë, tsiaya hua'i tsaro sëyosiconi.

43 Isijëna, ini iohua'ique ñajëna, aji'i.

44 Ja jeteyo'je capi, jaohua'ire:

“Ja yo'ose'e cato yë'ë mësarü ja're ja yë'ta'a conì pa'i case'ere yo'ohüë. Si'aye Moisés cuañese'e cui'ne Maija'quëre quëacaicohua'i toyase'e, cui'ne Salmos toyase'e si'aye tì'añe paji'i. Me paquë'ni, nuñerepa case'e. Jaje pa'ina, yo'ohüë.”

45 Ja cato quëapi, toyase'e cayere nuñerepa asa tì'ajajë caquë.

46 Jaje pa'ina, quëaquë jaohua'ire capi:

“Ñeje toyase'e pa'iji. Cristo ai yo'oquë juni huesëye pa'iji. Jaje ju'isiquëta'a toaso mu'seña pa'i maca cui'naëpi huëija'quë api.

⁴⁷ Jaje pa'ina, Cristo mamire cajë quëaye pa'iji. Si'a hue'ña pa'icohua'ire Jerusalén paire quëa huëoye pa'iji. Huëosicohua'ipi ñeje cajë: Ja'në cuasase'e jeoni ponëjë'ë. Jaje yo'ojëna, mësarü co'aye yo'ose'ere sai de'huacaiye pa'ija'coa.

⁴⁸ Jaje pa'ina, mësarü a'ë, yure iye ñasicohua'irepa.

⁴⁹ Ina, yë'ëpi, ja'quë ca nëose'e jëjo daoja'quë a'ë, mësaruna. Jaje pa'ina, saima'pë iño Jerusalén daripëre pa'ijë'ë, ma'tëmo jëjo dao tuture utejë'ë, mësarü suña ja'ñere.”

Ma'tëmona Sa Cuañoñe

(Mr 16.19-20)

⁵⁰ Jesupi sai sapi, jai daripë Betaniare pana. Jarona jëña mëani Maija'quëre secacaji'i, jaohua'ire.

⁵¹ De'oye pa'ijë'ë, cani jaohua'ire jeoni ma'tëmona sa cuañoñopi.

⁵² Ja jeteyo'je Maija'quëre seni tëjini co'ihuë, Jerusalénna ai sihuajë.

⁵³ Cui'ne si'anë Maija'quëre së huë'ere pa'ijë Maija'quëre de'oquë api cajë sihuajë paë'ë. De'oji. Ca tëjihüë.

SAN JUAN

De'o Cocapi Pai De'ose'e

¹ Ja yè'ta'a yequë co'amaña pa'ima'në iti coca tsoe paji'i. Iti coca cato Maija'quë ja're paji'i. Iti coca cato Diusupi.

² Du'ru huëo macana Maija'quë ja're conì paji'i, iti cocapi.

³ Ipi Maija'quë ja're conì co'amaña de'huapi. Peoji, i de'hua ma'ñe, si'aye i de'huase'e a'ë.

⁴ Ini paji'i, ti pani huesëye. Ti pani huesëyepi paire miacaiye pa'iji.

⁵ Iye miañepi nea hue'ñare pana miacaji'i. Miacaina, neañepi ne yayo ti'añe papi.

⁶ Pa'iji, Maija'quë jëjo daoquë Juan hue'equë.

⁷ Jaë cato iti miañe ñasiquëpi quëacaiquë paji'i, i cayere care paji cuasani si'a pai asajajë caquë.

⁸ Juan cato miañe peopi. Jaë cato coa miañe ñasiquëpi quëacaiquë paji'i.

⁹ Nuñerepa si'a paire miacaiyepi iye yejana titapi.

¹⁰ Ipi Diusu ja're pa'i iye yeja de'huasiquëta'are iye yeja pa'icohua'ipi ire papi cajë asaye pahüë.

¹¹ I paire pana daji'i. Daisiquëta'are i paipi ite de'oye sihuajë yo'oye pahüë.

¹² Jaje jai pai pajëta'are de'hue te'ohua'ise'e sihuajë ite nuñerepa Cristo huasoquë api cuasajë asahuë. Jaje ite cuasasicohua'ini nuñerepa Maija'quë mamajërepa pa'iye nepi.

¹³ Pai mamajëje pa'iohua'i peoyë. Diusu mamajë cato, Diusupi necaina, i mamajë de'osicohua'i a'ë. Pai ai de'oyepi ai de'oma'cohua'i a'ë. Panita'a coa yëjë yo'oyepi ai de'ose'eje pa'iohua'i peoyë.

¹⁴ Cristopi pai de'oni mai ja're conì paji'i, paire oiquëre papi, cui'ne nuñerepa pa'ipi. Jaje pa'ini i de'oquë pa'iyerepa ñahuë, yëquëpi, Maija'quë Mamaquërepa te'i macapi, ai de'oquërepa pa'ina.

¹⁵ Jaje pa'ina, Juan Cristo do'ire ca'aji'i, ñeje:

“Iquë api, yë'ë mësarute quëasiquë. Jaëni yë'ë quëahuë. Yë'ë jeteyo'je daiji, jerepa pa'i. Yë'ë peo'në pa'isiquë ca'aji'i.”

¹⁶ De'oye pa'iye ti'ahuë, i do'ipi.

¹⁷ Cuañese'e cato Moisésja'a Maija'quëpi isise'e a'ë. Cui'neje paire oiye, cui'ne nuñerepa yo'oye cato Jesucristoja'a isise'e a'ë.

¹⁸ Te'ijë Diusure ñasiquë peoji. Coa i mamaquë i ja're conì pa'iquëse'e. Jaëse'e ñapi. Maire quëa iñopi, i pa'iye aye.

Jesucristo Ayere Juan Cacaïse'e

(Mt 3.11-12; Mr 1.7-8; Lc 3.15-17)

¹⁹ Jerusalén pa'i judío ëjaohua'ipi Maija'quë huë'e ñacaicohua'ire cui'ne levitasre jëjo saoreña, Juanre iquei'ni më'ë cajë seni asaja'cohua'ire.

²⁰ Jaje jëjo saorena, sani sejëna, Juanpi tiñarepa quëaëña:

“Yë'ë cato Cristo Maija'quë paire huasoquë peoyë.”

²¹ Jaje caquëna, seni coreña:

“¿Jaje pa'ito iquei'ni, më'ë, tsoe hue'ña Maija'quë quëacaiquë pa'isiquë?”

Cajëna, Juanpi caëña:

“Pani.”

Yeque seni coreña:

“Jaje pa'ito ¿Maija'quëre quëacaiquë daija'quë api ca nëosiquë aë, më'ë?”

Jaje catojë sehuouña:

“Pani.”

²² Ja maca careña:

“¿Iquei'ni, jaje pa'ito? ¿Me yëquëre jëjo daosicohua'ire sani quëaja'cohua'i a'ni? Më'ë ayere quëajë'ë, yëquëre.”

²³ Cajëna, Juanpi caëña:

“Yë'ë cato yë'ose'e cuëne yejapi cuiquë a'ë: ‘Nui ma'arepa hui'yojë'ë, Ejaë daija'a ma'a.’ Maija'quëre quëacaiquë Isaías caquë pa'ise'eje caquë a'ë, yë'ë.”

²⁴ Juanre sani casicohua'i cato fariseo paipi jëjo saosicohua'i paë'ë.

²⁵ Jaohua'ipi seteña, ite:

“Cristo peoni, cui'ne Elíasje peoni, cui'ne Maija'quë jëjo daosi'i casiquëje peoni, ¿Me yo'oquë cui'ne oco doquë'ni?”

²⁶ Cajëna, Juanpi caëña:

“Yë'ë cato oco doquë aë. Jaje pa'iquëta'are mësarü ja're conï pa'iji, mësarü ña ti'ama'quëje.”

²⁷ Jaë cato yë'ë jeteyo'je daija'quë api, yë'ëre tëto saisiquëpi. Yë'ë cato do'i peoyë, i zapato joyecaiyeque.”

²⁸ Iye cato Betábara hue'e hue'ñana yo'ose'e a'ë, Jordán tsiaya ësä mëi te'tena Juan oco do hue'ñana.

Maija'quë Yëi Ñamapi, Jesús

²⁹ Se ñatasi mu'se Jesupi Juan quë'rona tsio daina, ñaquë caëña, Juan:

“Ñajë'ë. Iquë api, Maija'quë Yëi ñama iye yeja pa'icohua'i tayo yo'oye nejocaiquë.”

³⁰ Yë'ë jaëni cahuë: ‘Yë'ë jeteyo'je daiji, yë'ëre tëto saisiquë. Jaë cato yë'ë peo maca pa'isiquë api.’

³¹ Yë'ëje huesëhuë. Iquei'ni cuasahuë. Jaje pa'iquëta'are ocopi dohuë, Israel paipi ñajajë caquë.”

³² Caëña, Juan yequeje:

“Yë'ëpi ñahuë, Maija'quë de'o joyopi ma'tëmopi su'teje pa'ipi ina cajeni pëaquëna.”

³³ Yë'ë cato ja yë'ta'a huesëhuë, iquei'ni cuasaquë. Jaje pa'iquëta'are yë'ëre oco dojë'ë caquë cuañesiquëpi capi: ‘Më'ëpi oco doquë ñaquëna, de'o joyopi cajeni ina pëasiquëpi. Jaë api, paire Maija'quë de'o joyopi doquë.’

³⁴ Jaje pa'ina, yë'ë iti ñasiquëpi quëacaiquë pa'iyë, Maija'quë Mamaquëre papi caquë.”

Jesús I Ye'yacohua'ire Du'ru Macarepa Nese'e

³⁵ Se ñatasi mu'se Juan cui'ne i ye'yacohua'i conï paë'ë, ja'rë pa'isi macare.

³⁶ Pa'ijëna, Jesús da saina, ñaquë Juan capi:

“Ñajë'ë. Jaë api, Maija'quë Yëi ñama.”

³⁷ Jaje Juan caquëna, asani i ye'yacohua'ipi cayaohua'i Jesure tuteña.

³⁸ Jaje tuijëna, Jesupi asani co'ye ñani caëña, jaohua'ire:

“¿Iquere co'eye'ni?”

Caquëna, iohua'ipi careña:

“Ye'yaquë, ¿Më'ë jerona pa'iquë'ni?”

³⁹ Cajëna, Jesupi capi:

“Dani ñajë'ë, yë'ë pa'i hue'ña.”

Caëna, i pa'i hue'ñana sani ñani i ja're pëani paë'ë, cuatro pa'i maca ti'asicohua'ipi iti mu'se na'i macaja'a.

⁴⁰ Juan caquëna, asani tuisicohua'iaquë cato, te'i Andrés paji'i, Simón Pedro yo'jei.

41 Ja yè'ta'a yeque yo'oma'në du'ru macarepa cato Andrés, maja'yë Simónni sani co'epi. Tì'ani capi, ite:

“Tì'ahuë, yëquë, Mesías maire huasoquë.”

42 Jaje quëani Andrés sai saëña, Simónre Jesús quë'rona. Saquëna, ñani Jesupi caëña:

“Më'ë cato Jonás mamaquë Simón'ë. Jaje pa'iquëta'are Cefas hue'equë pa'ijë'ë. Jaje cani Pedro caye a'ë. (Mai coca cani quëna pë caye pa'iji.)”

Jesús Soise'e Felipere Cui'ne Natanaelre

43 Se ñatasi mu'se Jesús Galilea yeja quë'rona sasi'i caquë yo'oquë, Felipere tì'api. Tì'ani capi:

“Tuijë'ë, yë'ëre.”

44 Iquë Felipe cato Betsaida daripë aquë paji'i, Andrés cui'ne Pedro pa'i hue'ña aquë.

45 Ñani ja maca Felipe Natanaelre co'ese'e caquë sani tì'ani ite capi:

“Ai tsoe Maija'quëre quëacaicohua'i cui'ne Moisés toyaquë pa'isiquëni ñahuë, yëquë. Jajë cato Jesupi José mamaquë Nazaret daripëpi aquë api.”

46 Caquëna, Natanaelpi capi:

“¿Nazaret daripëpi de'o pa'i eta tì'añe pa'iquë?”

Caquëna, Felipepi capi:

“Dani ñajë'ë, ñini.”

47 Natanaelpi Jesús quë'rona tsiojaina, Jesús capi:

“Nuñerepa Israelita macapi daiji, iquë cosoye peoquëpi.”

48 Jaje caquëna, Natanaelpi sequëña:

“¿Me yë'ëre ñaquë'ni?”

Caquëna, Jesupi capi:

“Ja yè'ta'a Felipe më'ëre soima'në ñahuë, Higuera soquë yë huë'ehuëre më'ë nëca maca.”

49 Ja maca Natanaelpi capi:

“Ye'yaquë, më'ë cato Diosu mamaquë a'ë. Judío pa'i ëjaëre pa'ë, më'ë.”

50 Caquëna, Jesupi sehuopi:

“¿Coa Higuera soquë yë huë'ehuëre pa'i maca ñahuë case'ere nuñerepa Ëjaëpi caji caquë asaquë, më'ë yë'ëre? Ai jerepa pa'yere, më'ë ñaja'quë a'ë, jeteyo'je.”

51 Yequeje Jesupi capi, ite:

“Nuñerepa cayë. Ma'tëmo hui'yosicopi pa'iona, Diosu huiñaohua'ipi mëisicohua'ipi cajesicohua'ipi Pai Mamaquëni cajë yo'ojëna, ñaja'cohua'i a'ë.”

2

Caná Daripëna Huejase'e

1 Toaso mu'seña sa tëto sai maca Caná daripëre hueja fiesta paquëña, Galilea yejare. Jarote Jesús pëca ja'coje pacoña.

2 Jesús cui'ne i ye'yacohua'i coní hueja fiestana soi cuañoisicohua'ipi pa'ijë sateña.

3 Cuiya'i o'sa carajaisi maca, Jesús pëca ja'copi cao:

“Cuiya'i o'sa yure peoji.”

4 Cacona, Jesupi sehuopi:

“¿Nomio me yo'oco jaje yë'ëre caco'ni? Yë'ë yo'o maca ja yè'ta'a tì'añe paji.”

5 Jaje catoje iopi cao, paire necaicohua'ire:

“I cayeje yo'ojë'ë.”

6 Jarote seis quëna yurupëa paji'i, judío pa'i si'si cuya tojë yo'o yurupëa. Te'le yurupë cato veinte panita'a veinticinco galones doye paji'i.

7 Jesupi paire necaicohua'ire capi:
 “Iye yurupëana ocore do'e òimëjè'è.”

Caëna, do'e òimëreña.

8 Do'e òimërena, Jesupi capi:

“Yure cato a'ri maña doni fiesta yo'oye ñacaiquëna sacaijè'è.”

Caëna, jaje yo'oreña.

9 Sarena, fiesta yo'oye ñacaiquëpi, ocopi cuiya'i cono de'ose'ere neñapi, huesëquë. Iti ñajë ocopi yurupëana dosicohua'ise'e ja'ë cuasahuë. Jaje neñani fiesta yo'oye ñacaiquëpi huejaquëre soini capi:

10 “Si'a pai du'ru macarepa cato de'o cuiya'i conore pare ucucua. Ai ucusi macarepa jeteyo'je a'ri maña de'o cuiya'i cono ocuacoa. Jaje pa'iquëta'are më'è cato ai de'o cuiya'i conore pare de'huaahuë.”

11 Jesús Caná daripë Galilea vejana pai yo'o tì'a ma'ñere yo'ose'e cato du'ru macarepa yo'o ñnose'e paji'i, ì de'oquërepa pa'iyere. Jaje yo'ouna, ite ye'yecohua'ì ire papi cuasahuë.

12 Iye yo'o tëjisi jeteyo'je Capernaum daripëna saji'i, pëca ja'co, yo'je tsi, cui'ne ì ye'yacohua'ì conì saijëna. Sani jàrona paë'è, a'ri maña mu'seña.

Jesupi Maija'quë Huë'ere Tsoa Tose'e
 (Mt 21.12-13; Mr 11.15-18; Lc 19.45-46)

13 Israel pai Egíptopi etajë pa'ise'ere cuasajë judío pai yo'o mu'seña tì'a tëjiquëna, Jesupi Jerusalénna saji'i.

14 Sani tì'api, Maija'quë huë'ere curiquë neñu'u cajë duruhuequëre isicohua'ì, cui'ne yëi ñamare isicohua'ì, cui'ne su'tere isicohua'ì cui'ne curiquë cambiacohua'ì ja'rusicohua'ìpi ñu'ijëna, ñani.

15 Jesupi iohua'ire si'seja'core neni yureta'a si'a paire co'amaña isicohua'ire yëi ñamare cui'ne huequëre conì te'epi curiquë cambiajë ñu'icohua'ini eto saoni iohua'ì curì topëa jëa ña'ñe saocai, cui'ne mesa saihuëaje jè'je taño saocaji'i.

16 Su'tere isicohua'ini capi:

“ìEto saojè'è, ñno pama'pë! ìYë'è Ja'quë huë'ere co'amaña huero huë'e neni yo'oma'pë!”

17 Jà maca ì ye'yacohua'ìpi toyase'e cayere cuasa ñajateña, ñeje cayere: “Si'aye yë'è pa'iyë më'è huë'ere cuasani ñacai yo'oyë.”

18 Jà maca judío paipi Jesure seì'è:

“¿Iquepi më'è ñnoja'quë a'ni, më'è cuañequë pa'iyë iye yo'oquë?”

19 Cajëna, Jesupi sehuopi:

“Nejojè'è, iye huë'ere. Jaje yo'ojëna, yë'èpi coa toaso mu'señapi nesi'ì, cui'naoni.”

20 Caquëna, judío paipi careña:

“Cuarenta y seis ometëcarepa nescore ¿me më'èpi coa toaso mu'señapi huë'e nesi'ni?”

21 Jaje Jesús canì ì capëre capi, huë'ere pare caye papi.

22 Jaje pa'ina, Jesús ju'isiquëpi huëisi maca ì ye'yacohua'ìpi cuasa ñajateña, ì iye case'ere. Cui'ne jà maca toyase'e case'eje nuñerepa care pa'è cajë asahuë.

Si'aohua'ire Jesús Ñaquë Api

23 Jesús Jerusalénre pa'ì pai yo'o tì'a ma'ñere yo'oquëna, ñani jai pai ite ire papi cajë asahuë, Israel pai Egíptopi etase'ere cuasajë yo'o fiesta pa'ì maca yo'oquëna.

24 Jaje pa'iquëta'are Jesús cato pai cuasayere ñani pai nuñerepa cayë cuasaye papi, si'aye pai cuasaye ñaquë sëte.

²⁵ Paipi ite dani jaje yo'oquë api iquë cajë quëa tì'añe peopi, tsoe ise'e asapi, pai joyo cuasajë pa'iyë.

3

Jesús Cui'ne Nicodemo

¹ Paji'i, te'i fariseo Nicodemo hue'equë. Jaë cato ëjaërepa paji'i, judío pai aquë.

² Jaje pa'ipi Nicodemo ñami Jesure ñasi'i caquë, sani capi, ite:

“Ye'yaquë, asayë, më'ëre Diusupi ye'yaja'quëre jëjo daosiquëpi pa'i, pai yo'o tì'a ma'ñere yo'oquë tutu iñoquë cui'ne si'aye yo'oquëna. Paise'e pa'ini jaje yo'o tì'añe peoji, Diusupi conì yo'oye pato.”

³ Caquëna, Jesupi capi, ite:

“Nuñerepa më'ëre cayë, pëca ja'coja'a të'ya daise'eje pa'ye tìjupë të'ya dani cuañoma'quë pani Maija'quë cuañe tē'te ñañe peoji.”

⁴ Caquëna, Nicodemopi seji'i, ite:

“¿Me jaje aipi pëca ja'cona caca conì të'ya dani cuañoñe pa'iquë'ni? ¿Me jaje yo'oye pa'iquë'ni?”

⁵ Caquëna, Jesupi sehuopi:

“Nuñerepa më'ëre cayë. Cui'naëpi pëca ja'co të'ya daise'eje pa'ye ocopi cui'ne joyopi të'ya dani cuañoma'quë cato Maija'quë cuañe tē'te cacaye peoji.

⁶ Pëca ja'quëohua'i paipi parena, të'ya daisicohua'i cato jare pai pa'iyë. Joyopi të'ya daisicohua'i cato jare joyo acohua'i pa'iyë.

⁷ Ai cuasama'ë pa'ijë'ë. Yë'ëpi ñeje cato: ‘Si'a pai huajëye ai de'oye pa'iji.’

⁸ Tutu cato si'a hue'ña daicoa, io pisiyese'e asajëna. Jaje pa'iquëta'are huesëyë, io dai hue'ña cui'ne io sai hue'ñaje. Si'a joyopi të'ya daisicohua'i cato, tutujë pa'iohua'i pa'iyë.”

⁹ Jaje caquëna, Nicodemopi seji'i:

“¿Me jaje yo'oye pa'iquë'ni?”

¹⁰ Seina, Jesupi sehuopi:

“¿Më'ë judío paire ye'yaquëre pata'a huesëquë'ni, iye?”

¹¹ Nuñerepa më'ëre cayë, yëquë asayere, cui'ne itì ñase'ere quëayë. Jaje pa'iquëta'are mësarupi nuñerepa cayë cajë asaye pañë.

¹² Iye yeja ayere quëaquëna, asama'pë pani ai jerepa asaye peoji, yë'ëpi ma'tëmo ayere quëato.

¹³ Pai mañaje ma'tëmo mëni ñama'cohua'i a'ë. Coa itì hue'ñapi Pai Mamaquë daisiquëse'e asaji, ma'tëmo aquëse'e.

¹⁴ Moisés añare cuene yejana neni soquë tarapëna tëoni huëo nëcoquë pa'ise'eje cui'ne Pai Mamaquëjë huëo nëco cuañoja'quë api.

¹⁵ Si'ahua'i ite secohua'ipi ne huesëma'pë ti pani huesëyere pajajë caquë.

Maija'quë Paire Oise'e

¹⁶ Si'a paire oi do'ire Maija'quëpi i mamaquë te'i macani isipi, si'a pai ite, nuñerepa ire papi, cajë cuasacohua'ipi ne huesëma'pë, ti pani huesëjajë caquë.

¹⁷ Diusu mamaquëre jëjo daoma'ë paji'i, paire nejoja'quëni. Jëjo daopi, huasoja'quëni.

¹⁸ Diusu mamaquëre nuñerepa i api caquë cuasaquëpi nejosiquë peoji. Jaje pa'iquëta'are ire papi caquë cuasama'quëpi nejosiquë pa'iji, Diusu mamaquëre asama' do'ire.

¹⁹ Ire papi cajë cuasama'cohua'i cato nejosicohua'i a'ë, miañepi iye yejana daisiquëta'a nea hue'ñare miañe jerepa yëhuë, iohua'i yo'oyepi co'a do'ire.

²⁰ Si'a pai co'ayere yo'ocohua'ipi miañere coecohua'i a'ë, iohua'i yo'oyepi tiñarepa ña cuañoma'quëni cajë.

21 Jaje pa'iquëta'are de'oyerepa yo'ojë pa'icohua'ipi tsio daiyë, miañena. Iohua'i yo'oye cato Diusupi yëni cöcaina, yo'oye a'ë cajë iñoñu'u cajë.”

Jesús Ayere Juan Ca Cose'e

22 Ja jeteyo'je Jesús i ye'yacohua'i ja're cöni Judea yejana saji'i. Jarote tsoe maca iohua'i ja're pa'i oco doquë yo'opi.

23 Juanje ja mu'seña cato Enón quë'rore oco doquë paji'i, Salim ja'ye macare, jarote ocoje ai pa'i do'ire. Si'a pa'i i quë'ro daisicohua'i oco do cuañosicohua'i paë'ë.

24 Iye cato ja yë'ta'a Juanre tseani coma'në yo'ose'e a'ë.

25 Ja maca Juan ye'yacohua'i acohua'ipi judío pa'i ja're sañope yo'ojë careña, si'si tsoa toñe ayere cajë.

26 Jaohua'ipi Juanre sani careña:

“Ye'yaquë, asajë'ë, më'ë ja're cöni Jordán tsiaya oco doquë pa'isiquëpi, më'ë yëquëre quëasiquëpi. Yure cato ocore doquëna, jai pa'i ise'ena saiye.”

27 Cajëna, Juanpi capi, jaohua'ire:

“Maija'quëpi isima'quë pa'ito yecohua'ije jaje yo'o tutu paye peoji.

28 Tiñarepa yë'ë quëahuë, mësarute. Cristo peoyë caquë, cui'ne quëahuë yë'ë cato ite ne de'huacaiquë du'ru jëjo daosiquë a'ë.

29 Se ñajë'ë, cui'ne hueja fiesta jë'quë huejaja'core paquë api, iti huejaquërepa. Huejaquë cajei cato cocare asaquë, sihuaquë ñu'iquë api. Jaje yë'ëje yure asaquë sihuayë, i ayere cajëna.

30 Jaë cato jero sa'ana jerepa pa'i pa'ija'quë api, yë'ë cato coa jero sa'na do'i peoquë de'oja'quë aë.”

Ma'tëmo Aquëpi Daiye

31 Ëmëje'pi daiquë cato si'a paire tëto saisiquë api. Iye yeja aquë cato jare iye yeja aquë api. Jaje pa'ina, yeja cocare caji. Jaje pa'iquëta'are ma'tëmo daiquë api, si'a pa'i jerepa pa'i.

32 Jaje pa'ina, ñase'ere cui'ne asase'ere quëaji. Quëaquëta'are paipi nuñerepa caji cajë asaye pañë, i cayere.

33 Nuñerepa caji caquë cuasasiquë pani, Maija'quë nuñerepa caquë api cacaji.

34 Jaje pa'ina, Maija'quë jëjo daosiquë cato Maija'quë cocare caji, Maija'quë ëseye peoyerepa i de'o joyore isiquëna.

35 Pëca ja'quë oiji, i mamaquëre. Jaje pa'ina, si'aye i jëñase'ena jëopi, yo'ojaquë caquë.

36 Pa'i Mamaquëre ire papi caquë cuasaquëpi ti pani huesëja'quë api. Jaje pa'iquëta'are asama'ë coequë cato ja pa'iyë peoji. Peoquëpi coa ai jerepa Maija'quë pëi saiñena sai cuañeja'quë api, co'ayerepa.

4

Samaria Paiore Jesús Case'e

1 Jesupi Juan seña maca ite tuicohua'ire paquëpi cui'ne jai paire oco doquë yo'oji asareña, fariseo pa'i.

2 Nuñerepa Jesupi oco doye papi. Coa i ye'yacohua'ipi oco dohuë.

3 Jaje Jesús asani Judea yejapi etapi, Galileana sasi'i caquë.

4 Co'i maca Samaria yejaja'a tëto saiye paji'i.

5 Pa'ina, daiquëpi Samaria yeja daripë Sicar titapi, Jacobo mamaquë Josére yeja isiquë pa'isico quë'rona.

6 Jarote Jacobo oco coje paji'i. Ma'aja'a dai jë'josiquë sëte Jesús oco coje yë'quë macana ja'rupi. Mu'se joporepa paji'i, ja maca cato.

7-8 Ye'yacohua'ipi paɪ daripëna aĩne hueroñu'u cajë saë'ë. Satena, ja maca te'i ñu'ina, Samaria nomiopi oco easi'i caco daco'ë. Dacona, Jesupi capi:

“Ocore isijë'ë, yë'ëre.”

9 Jaje caquëna, Samaria nomiopi sehuoo:

“¿Më'ë judío paɪta'a, me yo'oquë yë'ë Samaria nomioni oco hueroquë'ni?”
(Judío paɪ cato Samaria paɪre tsioma'cohua'i a'ë.)

10 Ja maca Jesús sehuopi:

“Diusu më'ëre isiye asaco pani, cui'ne më'ëre oco sequëreje jaë api asaco pani, më'ëpi yë'ëre setira'huë. Seona, yë'ëpi pa'i ocore pare isira'huë, më'ëre.”

11 Caquëna, iopi cao:

“Ëjaë, ¿jepi më'ë oco eani isisi'ni, yë'ëre? Iti eayeje peoquë, cui'ne oco coje cato huaiçoa. ¿Jero ayere pa'i ocoje yë'ëre isisi'ni?”

12 Iye oco coje cato yëquë ai Jacob necaisicoa. Jaje icona ije cui'ne i mamajëje cui'ne nëicohua'ijë ucujë pa'ahuë'ë. ¿Më'ëpi cuasani i jerepa pa'i a'ë cuasaquë?”

13 Cacona, Jesupi sehuopi:

“Si'ahua'i iye oco ucucohua'i cato si'anë oco ëaquëna, pa'iyë.

14 Jaje pa'iquëta'are yë'ë isi oco ucusiquë cato cui'naëpi oco huëoye peosipi. Yë'ë oco cato sa'nahuëre papi oco coje tsa'ĩneje pa'ye etaquëna pasipi, ti pani huesëye isiyepi.”

15 Ja maca cao iopi:

“Ëjaë, jaje pa'ito ja ocore isijë'ë, yë'ëre, cui'naopi oco ëaye peoye, cui'ne iye oco coje ea daiye pa'ajacore.”

16 Cacona, Jesupi capi:

“Më'ë ëjëre soijani ja maca daijë'ë, iñona.”

17 Caquëna, iopi cao:

“Ëjëre peocoa'ë.”

Cacona, Jesupi sehuopi:

“Ëjëre peocoa'ë cani peore paco cayë, më'ë.

18 Ja'në cato më'ë cinco ëmëohua'ire pahuë. Yure më'ë paquë cato më'ë ëjë peoji. Peocoa'ë cani më'ë care pahuë.”

19 Jare asani iopi caco:

“Ëjaë, më'ë cato Maija'quëre quëacaiquë a'ë asayë, më'ëre.

20 Yëquë aiohua'i Samaritano paɪ iye cutihuëna Maija'quëre sejë pa'ahuë'ë. Jaje pa'iquëta'are mësarü judío paɪpi Jerusalënna Maija'quëre señe pa'iji, cacohua'i a'ë.”

21 Cacona, Jesupi sehuopi:

“Care paɪi cuasajë'ë, nomio. Maija'quëre coa si'a huë'ña pa'ijë señe tɪ'api. Ja maca cato ai cutihuëna panita'a Jerusalënna sani señe peosipi.

22 Mësarü Samaria paɪ cato huesëjë coa señë. Yëquë judío paɪ cato asajë señë. Huaso coca cato judío paɪ tsëcapë aye a'ë.

23 Tsoe iti macarepa tɪ'api. Yure a'ë, Maija'quëre secohua'irepa joyore papi nuñerepa cuasajë yo'o maca. Jaje yo'oyere ai yëji, ja'quë.

24 Diusu cato joyo api. Jaje pa'ina, ite secohua'ijë joyo ayere papi yo'oye pa'iji, nuñerepa yo'oyepi.”

25 Caquëna, Nomiopi cao:

“Yë'ë cato asayë, Mesías, maire huasoquë Cristopi dani jaëpi si'aye quëaja'quë api.”

26 Cacona, Jesupi capi:

“Yë'ë a'ë, iipi më'ë ja're coca caji.”

27 Jesús jaje cocare caquëna, i ye'yacohua'ipi títareña. Nomio ja're Jesús coca caquëna, quëquë ñareña. Jaje ñajëta'a seni asañu'u iquere yë caë'ni, panita'a ique cocare nomio ja're caë'ni cajë seña pahuë.

28 Ja maca io yurupë iti macana ñoni paí daripëna sani cao:

29 “Dani ñajë'ë, yë'ë yo'ose'ere si'aye casiquëni. ¿I Cristo pa'ima'quë?”

30 Ja maca asani, paipi Jesús quë'rona saë'ë.

31 Ja yë'ta'a paí daima'pëna i ye'yacohua'ipi Jesure cahuë:

“Ye'yaquë, ao aijë'ë.”

32 Cajëna, ipi capi:

“Mësaru ña ma'ñere yë'ë cato payë, yë'ë ai ja'ñe.”

33 Jaje caëna, ja maca i ye'yacohua'ipi sa'ñe iohua'ija'a setëña:

“¿Paipi dacatena, ani cama'quë?”

34 Cajëna, Jesupi capi:

“Yë'ë ao cato yë'ëre jëjo daosiquë yëyeje yo'oye a'ë. Cui'ne i co'amaña ne saocaiye a'ë.

35 Mësarupi cacohua'i a'ë: ‘Ja yë'ta'a cuatro ñañëohua'i carapi, tëaye.’ Jaje cacohua'ita'are yë'ëpi cayë: Ñani cuasajë'ë, tase'ere tsoe querepi, tëa ja'ñe.

36 Tëaquëje sai cuañoñe pa'iji, iti ca tëase'e cato ti pani huesëye a'ë, iti taquë cui'ne iti tëaquë si'a yë'quë maca sihuaye pa'iji caquë.

37 Nuñerepa caji. Paí case'e je'quë ñeje: ‘Iti taquë cato yequë api cui'ne iti tëaquë cato yequë api.’

38 Yë'ëpi mësarute jëjo saohuë, tëajë'ë caquë, mësaru ai yo'ojë ta ma'ñere. Jaje pa'ito yecohua'ipi nerena, mësaru cato coa tëacohua'i a'ë.”

39 Jai paí Samaria acohua'i Jesure ire papi cajë cuasahuë, nomio case'ere cuasajë. Jaó cato cao, “Yë'ë yo'ose'ere si'aye capi.”

40 Jare Samaria paí asani Jesure se'ë, pëajë'ë cajë. Cajëna, asani caya mu'seña pëapi.

41 Ai jerepa ire papi cuasajë asahuë, ipi i ayere quëaquëna.

42 Ja maca Nomiore cahuë. Yureta'a ire papi cuasayë, yëquë. Më'ë case'e asacohua'ipi, cui'ne yure yëquëje asa con i caquëna, ja do'ire asayë. Nuñerepa Cristo api, iye yeja huasiquë cajë.

Paí Èjaë Jo'yaë Mamaquëre Jesús Jujuse'e

43 Caya mu'seña Samaria pëasiquëpi Galilea yejana saji'i.

44 Jare ipi Jesús ca'aji'i, Maija'quëre quëacaiquëre i quë'ro acohua'i cato coecohua'i a'ë.

45 Galilea tì'asi maca de'oye ite pëpahuë. Jaohua'i cato, Jesús Jerusalénre pa'i de'oye yo'oquëna, ñasicohua'ipi pëpahuë. Egíptopi Israel paí etajë pa'ise'ere cuasajë yo'ojë te'e sani ñasicohua'ipi.

46 Ja maca Jesús Caná daripëna co'ipi, Galilea yejana, i ocore cuiya'i o'sa cono ne sitona. Jarote paji'i, paí ëjaërepa yo'oye ayere cocaiquëpi. Jaëpi mamaquëre Capernaum yejare ju'iquëre paquëpi.

47 Jaje paquëpi paí ëjaëre pare cocaiquëpi Jesús, Judea yejapi Galileana daji'i asani, sani Jesure ñapi. Ñaquë seji'i, yë'ë huë'ena sani yë'ë mamaquë juni huesë tëjiquëre jujucaijë'ë, caquë.

48 Ja maca Jesupi capi:

“Mësaru nuñere pa'ë cuasajë asaye pañë, paí yo'o tì'a ma'ñere yo'o iñoñe pato.”

49 Jaje caquëta'are paí ëjaëre pare cocaiquëpi capi:

“Èjaë, esa daijë'ë, yë'ë mamaquë ja ju'ima'në.”

50 Caquëna, Jesupi ja maca capi:

“Co'ijë'ë, më'ë huë'ena. Më'ë mamaquë huajëquëpi pa'iji.”

Caquëna, care paji cuasaquë asani saji'i, i huë'ena.

⁵¹ I huë'ena je'nërepa tì'aquëna, ñani i jo'yapi ite ñañu'u cajë etani ite cahuë:
“Më'ë mamaquë huajëquë pa'iji.”

⁵² Jaje cajëna, ìpi seji'i:

“¿Ique hora pa'i maca huajëquërepa paquë'ni?”

Caquëna, iohua'ipi cahuë:

“Ñamina'a mëñerepa sa të'yo maca, una pa'i maca ja maca suña dahuë tëto saji'i.”

⁵³ Jaje cajëna, tsihua'ë pëca ja'quëpi asani cuasa ñajaquëña, jare ja hora pa'i maca Jesús, “më'ë mamaquë huajëquëpi pa'iji” case'ere. Jaje ñani i cui'ne si'a huë'e pa'icohua'i Jesure nuñerepa i api cajë asareña.

⁵⁴ Iye yo'ose'e cato cayaye aco paco'ë, pa'i yo'o tì'a ma'ñere Jesús yo'ose'e, Judeapi, Galilea co'isi maca.

5

Betsaida Aquëre Jesús Jujuse'e Cu'ima'quëni

¹ Ja yo'osi jeteyo'je judío paipi fiestare yo'ohuë. Yo'ojëna, Jesuje co'i copi, Jerusalénna.

² Ja daripëre yëi ñama hue'yosi eta sa'ro paji'i. Pa'ina, jao yë'quë macare ocore tëhuosi dea pëpi Betesda mami hue'eco paco'ë. Hebreo pa'i coca cato jaopi cinco huajëjë ñu'i pepëa quë'io paco'ë.

³ Jarote jai pa'i ju'icohua'i pëasicohua'ipi uë'ë, peo yejare. Si'a ju'i dahuë ju'icohua'i paë'ë: ñama'cohua'i, do'pëcohua'i, cui'ne quë'quësicohua'i. Jaohua'ipi utejë paë'ë, oco da'capi, tu'ejaco cajë.

⁴ Jarona te'e mañase'e huiñaëpi cajeni ocore tu'equëna, ñani du'ru du'isiquëpi ja jeteyo'je co'yaye pa'iji, coa si'a ju'i dahuë hue'equëje.

⁵ Jarote paji'i, treinta y ocho ometëca ju'iquë.

⁶ Jaje pa'ipi, uina, ñani Jesús ite tsoe jaje ai yo'oquë pa'iyere asaquë seji'i, ite:

“¿Co'yaye yëquë, më'ë?”

⁷ Caquëna, ju'iquëpi sehuopi:

“Èjaë, yë'ëre oco da'cana jëjo dëoni ma oaquëpi peoji. Jaje pa'ina, oco tu'e maca tsoe yequëpi du'iji, ja'a yë'ë dusi'i caquë yo'oquëna.”

⁸ Caquëna, Jesús capi:

“Huëni më'ë caico macare ini sai huëojë'ë.”

⁹ Jaje ca maca tsoe co'yasiquë paji'i. Pa'i i caicore ini sai huëopi. Jaje pa'iquëta'are ja mu'seña cato huajë mu'se paji'i.

¹⁰ Jaje pa'i do'ire judío paipi cahuë, iti juju cuañosiquëre:

“Iye mu'se cato huajë mu'se a'ë. Më'ë caicore hue'eye peoji.”

¹¹ Cajëna, ìpi sehuopi:

“Yë'ëre jujusiquë cato ‘më'ë uì caicore ini saijë'ë, capi.’ ”

¹² Caquëna, ja maca seteña:

“¿Jequëpi më'ëre ‘më'ë uì caicore ini saijë'ë’ caë'ni?”

¹³ Cajëna, huesëña iti jujusiquëre Jesús cato jai pa'i jopoja'a sani huesëña, ña cuañoñe peoye.

¹⁴ Jaje yo'osiquëpi jeteyo'je Maija'quë huë'ena tì'ani ite caëña:

“Ina, yure më'ë huajëquë pa'iye sëte, cui'naëpi tayo co'ayere yo'oma'ë. Yo'oquëna, jerepa më'ëre co'aye ne coco.”

¹⁵ Jaje caëna, ja maca sani judío paire quëapi, Jesús paji'i, yë'ëre jujusiquë caquë.

16 Ja do'ire judío pai Jesure huani jeoñu'u cajë cui'ne josa yo'ohuë, huajë mu'sere yo'osi do'ire.

17 Jaje pa'iquëta'are Jesupi capi:

“Yë'ë Ja'quë si'anë co'amaña nequë api, cui'ne yë'ëje co'amaña yo'oyë.”

18 Jaje casi do'ire jerepa judío pai huani jeoñu'u cajë yo'ohuë. Huajë mu'sere sehuoma'ë yo'osi do'ise'e pa'iye papi. Jerepa ipi Diusuje pa'i a'ë caquë cui'ne Diusu api, yë'ë ja'quë ca do'ire yo'ohuë.

Maija'quë Mamaquëpi Si'a Tuturepa Paye

19 Ja maca Jesús capi, jaohua'ire:

“Nuñerepa mësarute cayë. Diusu mamaquë cato ise'e cuasayepi yo'oye peoji. Pëca ja'quë yo'oquëna, ñase'ere yo'oquë api. Si'aye pëca ja'quë yo'oyere mamaquëje yo'oquë api.

20 Jaje pa'ina, mamaquëre oiiji. Pëca ja'quëpi ja do'ire i yo'oye iñoji. Cui'ne iye yo'ose'e jerepa pa'yere iñoja'quë api. Jaje yo'oquëna, mësaru merepa yo'oquëni cuasaja'cohua'i a'ë, ña quëquëjë.

21 Pëca ja'quë ju'isicohua'ire cui'naohua'ini huajëcohua'ire huëoni pa'iye isiyeje pa'ye, cui'ne i mamaquëje isiji, pa'iye, i isiye yëquëna.

22 Ja'quë cato pai yo'oyere ña de'huama'aji'i. Paquë mamaquëna isipi, pai yo'ojëna, ñaquë ne de'huaja'a tutu.

23 Ja do'ire mamaquëre de'oquëre papi caja'cohua'i a'ë, pëca ja'quëre cayepi. Pëca ja'quë jëjo daosiquëni de'oquëre papi caye pani pëca ja'quëreje de'oquëre papi caye peoji.

24 Nuñerepa cayë, mësarute. Yë'ë caye de'hue asacani, cui'ne yë'ëre jëjo daosiquëre ire papi caquë cuasasiquëpi ti pani huesëye paji. Nejoñe peoji, ite. Juni huesëyepi ti pa'iyena tëto saisiquë api.

25 Nuñerepa, cayë, mësarute. Titàji, hora. Yure iti maca'ë, ju'isicohua'ipi Diusu mamaquë yë'ore asaja'a maca. I caye asani sehuocaicohua'ipi pa'ija'cohua'i a'ë.

26 Ja'quë cato pa'iye paji. Jaje paquëpi mamaquëre pa'iye isipi.

27 Jaje cui'ne pai yo'oye ne de'huaja'a tutuje isipi, Pai Mamaquëre.

28 Iyere asani ai cuasama'pë pa'ijë'ë. Quëare payë. Ju'isicohua'i tasicohua'ipi si'aohua'i i yë'o asaja'a maca tija'coa.

29 Asani tasi daripëapi etaja'cohua'i a'ë, si'aohua'i. De'oyerepa yo'osicohua'ipi ti pa'iyena huëija'cohua'i a'ë. Jaje pa'iquëta'are co'ayere yo'ojë pa'isicohua'i cato coa nejoja'cohua'ipi huëija'cohua'i a'ë.

Jesús Cuañequërepa Pa'iye Quëaye

30 Ja'quëre ja seni asama'ë yë'ëse'e cuasayepi nejoñe peoyë. Yë'ë cato yë'ëre cuañese'ëje caquë a'ë, tayo yo'ocohua'ire. Yë'ë yo'oye cato nuñerepa yo'oye a'ë. Yë'ë yëyeje yo'oye coeyë. Ja'quë yë'ëre jëjo daosiquë yëyepi yo'oquë a'ë.

31 Jaje pa'ina, yë'ëpi co'ye yë'ëja'a de'oye yo'oyë caquë pa'ito yë'ë caye care paji cacaiquë peora'pi.

32 Jaje pa'iquëta'are pa'iji, yë'ë yo'oye ñaquëpi yë'ëre de'oye cacaiquë. Jaje pa'ina, yë'ëre i cacaiye cato nuñerepa do'i pa'iji.

33 Mësarupi Juanre seni asaja'cohua'ire jëjo saoreña. Sejëna, Juanpi nuñerepa sehuopi, jaje pa'ire paquëna.

34 Iye cato cayë mësarupi huaso cuañosicohua'i pa'ijajë caquë yë'ë cato paipi de'oye cacaiyere co'ema'ë pa'iyë.

35 Juan cato toa tsëo pë miañeje miacaiquë paji'i. Jaje pa'ina, mësarupi i miañere sihuacaicohua'i paë'ë, coa nëhui tëcahuë.

³⁶ Juan yé'ère cacaise'e jerepa de'oye yé'èja'a co'ye quëaye payë. Yé'è yo'oye cato ja'quë yé'ère yo'ojë'è caquë cuãñe nëose'e a'è. Jajë pa'ina, japi quëaji, yé'è nuñerepa ja'quë jëjo daosiquë pa'iyë.

³⁷ Ja'quë yé'ère jëjo daosiquë cato, quëaji, yé'è nuñerepa de'oye yo'oquë pa'iyere, mësarü i yé'o asama'cohua'i pa'itojë cui'ne ite ñama'cohua'i pa'itojë.

³⁸ I coca itire pa'è cajë cuasama' do'ire i coca mësarute cacaye paji, pëca ja'quë jëjo daosiquë coe do'ire.

³⁹ Mësarü cato Maija'quë coca tayoye peoye ye'yeyë, ti pani huesëyere itire ñajë tì'añu'u cajë. Jajë pa'iquëta'a ja toyase'e cato yé'è ayere caji.

⁴⁰ Jajë yëjëta'a yé'èna daiye coeyë, ja pa'iyë paja'cohua'ita'a.

⁴¹ Yé'è cato co'ema'ë pa'iyë, paipi de'oquëre papi cajë yo'oyere.

⁴² Asayë, mësarü nuñerepa Maija'quëre oima'cohua'i pa'iyë.

⁴³ Yé'è cato ja'quë pa'i huë'ñapi daisiquë a'è. Jajë pa'iquëta'are mësarupi asaye coeyë. Coa paise'e huëoni co'ye ire pa'è caquëni cuasacohua'i a'è, mësarü de'oji cajë.

⁴⁴ ¿Me mësarü asaja'cohua'i a'ni, paia'a sa'ñe de'oquëre papi cajë yo'ocohua'ipi? ¿Me yo'ojë Diusupi mësarute de'oquëre papi cayere coe ma'ñe'ni?

⁴⁵ Cuasama'pë pa'ijë'è. Yé'ëpi yé'è ja'quë ña huë'ñana mësarute do'i quë'iohua'i a'è, caja'quë api cajë. Mësarute sa'ñope caquë cato Moiséspi mësarü necaiquë api cajë utejë pa'iquë.

⁴⁶ Jajë pa'ina, mësarupi Moisés case'e care paji cajë asacaicohua'i pani yé'ëreje asacatira'huë, Moisés cato yé'è ayere toya do'ire.

⁴⁷ Jajë pa'ina, mësarü Moisés toyase'ere asacaima'cohua'i pani, ¿Me yé'è caye asacaiye'ni, care paji cajë?"

6

Cinco Mil Ëmëohua'ire Aõe (Mt 14.13-21; Mr 6.30-44; Lc 9.10-17)

¹ Ja jeteyo'je Jesús Galilea jairana je te'tena saji'i. Jare iti jairapi Tiberias yequë mami hue'eco paji'i.

² Jajë saina, jai pai tuë'è, pai yo'o tì'a ma'ñere yo'oquë, ju'icohua'ire jujuquëna, ñasicohua'ipi.

³ Ja maca Jesús i ye'yecohua'i ja're ai cutihuëna mëni ja'rupi.

⁴ Egíptopi Israel pai etajë pa'ise'ere cuasajë judío pai yo'o maca tì'añe ja'i maca paji'i.

⁵ Pa'ina, ja maca Jesús jai pai ite tuijëna, ñani Felipere capi:

“¿Jerona ao hueroja'cohua'i a'ni, jai pai ai ja'ñe?”

⁶ Ja cato capi, Felipere neñasi'i caquë, Jesús cato tsoe i ne ja'ñe pa'ina.

⁷ Jajë caquëna, Felipepi sehuopi:

“Docientos romano quëriqui tē'ñapi pan hueroto tì'añe paji, te'e panpë te'ireje.”

⁸ Ja maca Andréspi Jesús ye'yaquëpi Simón Pedro yo'jeipi capi:

⁹ “Iñore te'e tsihua'ë cinco pan cui'ne caya tsiaya hua'ire paquë pa'iji. ¿Ja maña pato me jai paire tì'aquë'ni?”

¹⁰ Ja maca Jesupi capi:

“Si'a paire cajë'è, ja'rujajë.”

Ai taya paquëna, taya ëmëje'ena jai pai ja'rureña. Ëmëohua'ise'e cinco mil pai pa'è.

11 Ja maca Jesús cinco pan ini Diusure de'oji caquë pëpani ja jeteyo'je i ye'yacohua'ina isipi. Isina, i ye'yacohua'ipi paire se aohuë. Jare cui'ne tsiaya hua'ireje yo'opi. Si'aye iohua'i yëye necaji'i.

12 Tsoe ani huajësicohua'i pa'ijëna, Jesupi capi, i ye'yacohua'ire:

“Ani jujase'e tsi'sojë'ë, coa nejoñe peoja'quë.”

13 Caëna, tsi'sohuë, ani jujase'e. Tsi'sojë doce do'rohuëa timëhuë, cinco pan pa'ise'epi jaiye nese'ere.

14 Ja maca Jesús yo'ose'ere ñani, paipi cahuë:

“Iquë nuñerepa Maija'quëre quëacaiquë api, iye yejana daija'quë api ca nëosiquë.”

15 Jaje pa'iquëta'are Jesús asapi, iohua'i yëyepi coetoje ëjaëre pare neñu'u cuasaye. Jaje pa'ina, jaohua'ire jeoni ai cutihuëna saji'i, te'i.

Jesús Ëmëjeja'a Cu'ise'e

(Mt 14.22-27; Mr 6.45-52)

16 Ñami de'osi maca Jesús ye'yacohua'ipi jairana cajehuë.

17 Cajeni yohuëna aya mëni Capernaum yejana je'e huëohuë. Ja maca cato tsoe ai neapi, cui'ne Jesuje ja co'ima'ë paji'i.

18 Ja maca ai tutuquë cui'ne ai to'a huëopi.

19 Cinco kilómetros panita'a seis kilómetros pa'i macare pa'ijë ñahuë, Jesupi yohuë quë'rona daina, oco da'ca ëmëje'eja'a. Jaje ñani ai ca'rahuë.

20 Jaje ca'rajëna, ipi capi, jaohua'ire:

“iYë'ë a'ë. Ca'rama'pë pa'ijë'ë!”

21 Ja maca sihuajë yohuëna daijë'ë cajë yo'oye iñohuë. Cui'ne ja maca aya mëquëna, i ja're coni esarepa iohua'í cajë saisi yejana ti'ahuë.

Paipi Jesure Co'eye

22 Se ñatasi mu'se jaira je te'tena pëasicohua'ipi cuasa ti'ahuë. Te'e yohuë pa'isicoja'a i ye'yacohua'ipi saë'ë. Saijëna, Jesuse'e iohua'í ja're saiye paipi cajë.

23 Jaje cuasajë pa'ijëna, Tiberias daripëpi jaiye yohuëa daji'i, iohua'ire pan Ëjaëpi neni aó sito quëno macana.

24 Jaje Jesús cui'ne i ye'yacohua'í peojëna, ñani yohuëana aya mëni Capernaum yejana saë'ë, Jesure co'eñu'u cajë.

Jesu Api Pa'iyere Isi Pan

25 Jaira je te'tena ti'ani Jesure seteña:

“¿Ye'yaquë je yëhua ti'taë'ni, iño?”

26 Cajëna, Jesupi capi:

“Nuñerepa mësarute cayë. Mësarú cato yë'ëre co'eyë, coa panre timëñerepa ani ñani. Co'ema'pë pa'iyë, paí yo'o ti'a ma'ñere ñasi do'ire asa ti'añe.

27 Coa carajai aore cajë ai yo'oma'pë pa'ijë'ë. Ai jerepa ti pani huesë aore pare cajë yo'ojë'ë, quëcoyere pare. Iyere Maija'quë mamaquë cato isija'quë api, mësarute. Ja'quë Diusupi yë'ëna ja tuture isipi.”

28 Jaje caquëna, iohua'ipi sei'ë:

“¿Me yo'oja'cohua'í a'ni, yëquë Diusu yëyere necañu'u cani?”

29 Cajëna, Jesupi sehuopi:

“Diusu yëye cato i jëjo daosiquëni care paji cajë cuasacaiye a'ë.”

30 Jaje caquëna, iohua'ipi sei'ë:

“¿Iquere më'ë yo'o iñoja'quë a'ni, paí yo'o ti'a ma'ñe yëquëre më'ëre care paji cuasajë asaja'cohua'ire?”

31 Tsoe acohua'í a'ahuë'ë, manare cuëne yeja pa'í maca. Jare toyase'e cato: ‘Diusupi ma'tëmo panre aopi,’ caji.”

32 Cajëna, Jesupi sehuopi:

“Nuñerepa cayë, mësarute. Moiséspi ma'tëmo panre aõne papi, yë'ë ja'quë api, nuñerepa ma'tëmo panrepa aõquë.

33 Diusu isi panrepa cato, ma'tëmopi paire ti pani huesëye isiquë daisiquë api.”

34 Ja maca iohua'ipi cahuë:

“Ja panse'e yëquëre isijë'ë, Ëjaë.”

35 Cajëna, Jesupi capi:

“Yë'ë a'ë, pan pa'iye isiquë. Yë'ëna daisiquë cato ai ëaye peosipi. Cui'ne yë'ëre ire papi caquë cuasasiquë cato oco ëaye peosipi.

36 Yë'ë mësarute case'eje pa'ye yë'ëre mësarupi ñajëta'a ire papi cajë cuasaye pañë.

37 Ja'quë yë'ëna, isicohua'i cato si'ahua'i yë'ëna daiyë. Yë'ëna daisicohua'ire cato eto saoye paja'quë a'ë.

38 Yë'ë cato ma'tëmopi yë'ë yëyeje yo'osi'i caquë daiye pahuë. Yë'ëre jëjo daosiquë yëyere yo'osi'i caquë daisiquë a'ë.

39 Yë'ë ja'quë yë'ëre jëjo daosiquë cato i yë'ëre isicohua'ini te'ire ne huesocaiye peoye de'oye yë'ëpi ñacaiyere yëji. Cui'ne yë'ëpi tëji mu'serepa ju'isicohua'ini huëocaiyere yëji.

40 Yë'ë ja'quë cato si'ahua'i Maija'quë mamaquëre ñani ire papi cajë cuasacohua'ipi ti pani huesëyere yëji. Yë'ëna, yë'ëpi tëji mu'serepa ju'isicohua'ini huëosi'i.”

41 Ja maca “yë'ë a'ë, ma'tëmopi cajes pan” casi do'ire judío paipi ite cue'cue huëohuë.

42 Cue'cuejë cahuë:

“¿Iquë Jesús pa'ima'quë José mamaquë maipi i pëca ja'quëre cui'ne pëca ja'core ñacohua'i pa'i ma'ñe? ¿Jaje pa'ita'a me yo'oquë ma'tëmopi daisiquë a'ë, caquë'ni?”

43 Jaje cajëna, Jesupi capi:

“Cue'cueyere jeojë'ë.

44 Yë'ëna te'ohua'i dani ti'añe peoji, yë'ëre jëjo daosiquëpi ja'quëpi ite dama'quë pa'ito. Jaëni yë'ëpi tëji mu'serepa huëoja'quë a'ë.

45 Maija'quëre quëacaicohua'i toyajë pa'ise'epi caji ñeje: ‘Diusupi ye'yaja'quë api, si'a paire.’ Jaje pa'ina, si'ahua'i ja'quëre asacohua'ipi cui'ne ite ye'yecohua'ipi daiyë, yë'ëna.

46 Ja'quëre pajë ñama'cohua'i a'ë. Diusu quë'ropi daisiquëse'e ite ñaquë api.

47 Nuñerepa cayë. Yë'ëre care paji caquë cuasaquëpi ju'ima'ë ti pa'iye paji.

48 Yë'ë a'ë, pan pa'iye isiquë.

49 Mësaru aipë Maija'quë aõnere a'ahuë'ë, pan cuene yeja cu'i maca. Jaje aisicohua'ita'a peo hue'ña juju sa'ahuë'ë.

50 Jaje pa'iquëta'are yë'ë cato ma'tëmo cajesiquë panre cayë. Jare paipi aisicohua'i pani ti ju'iñe peoji.

51 Yë'ë a'ë, ja pan ma'tëmopi huajëquë cajesiquë. Ja panre paipi aisicohua'i pani ti pani huesëye pa'iji. Yë'ë isija'a pan cato, yë'ë capë a'ë. Iye yeja pa'icohua'i pa'iyere caquë isija'quë a'ë.”

52 Ja maca jare asani judío paipi sa'ñe coca cahuë, ñeje cajë:

“¿Me iquë maire i capë aosi'quë caquë'ni?”

53 Cajëna, Jesupi capi:

“Nuñerepa cayë, mësarute. Mësarupi Pai Mamaquë capëre aima'cohua'i pani cui'ne i tsiere ucuma'cohua'i pani ti pani huesëye peocohua'i pa'iyë.

⁵⁴ Yè'è capè aisiquèpi cui'ne yè'è tsie ucusiquèpi ti pa'iyè paji. Jaje pa'ini yè'èpi tēji mu'serepa ju'isiquèni huëoja'quë a'è.

⁵⁵ Jaje pa'ina, yè'è capè cato nuñerepa aore pa'è, cui'ne yè'è tsie cato nuñerepa ucuyere pa'è.

⁵⁶ Yè'è capè aisiquèpi cui'ne yè'è tsie ucusiquèpi yè'è ja're conì tsioni pa'iji. Pa'ina, yè'èpi i ja're conì pa'iyè.

⁵⁷ Yè'ère jèjo daosiquè ja'quë cato pa'iyè paji, yè'è ini pacacaiyè. Jaje cui'ne, yè'ère aiqùèje yè'è do'ire pasipi.

⁵⁸ Ma'tèmopi cajesi pan ayere cayè. Iye cato ai tsoe Maija'quë Israel paire aose'eje pa'ye peoji. Ja pan aisicohua'i si'a pai juju sa'ahuè'è. Jaje pa'iquèta'are iye pan aisiquè cato ti pani huesèye pa'iji."

⁵⁹ Iye cato Jesús ye'yapi, Capernaum daripè pai tsi'si huè'ena.

Pa'i Cocarepa

⁶⁰ Iye ye'yayere asani Jesure jai pai tuicohua'i acohua'ipi cahuè:

"Iye i caye jaje pa'ijè'è cajè asa tì'añe peoji. Ai jerepa jèaji. ¿Jaje pa'ito nepi, asa tì'añe pa'iquè'ni?"

⁶¹ Ja maca Jesús asapi, iohua'i sañope caye. Jaje pa'ina, seji'i, jaohua'ire:

"¿Yè'è case'epi mèsarute sañope caquè?"

⁶² ¿Me yo'o'ñe pa'iohua'i a'ni, Pai Mamaquèpi i ja'nè pa'i sitona mëina, ñani?

⁶³ Joyopi pa'iyè isiji, capè cato coçaima'coa. Yè'è mèsarute case'e cato nuñerepa joyo aye a'è, ti pa'iyè isiyè a'è.

⁶⁴ Jaje pa'iquèta'are mèsaru acohua'i yecohua'i ja yè'ta'a nuñere pa'è cajè asa tìtama'cohua'ipi pa'iyè."

Jesús cato asapi, du'ru huëo macana iti cuasama'cohua'ire, cui'ne ite coso yehuoja'quëre.

⁶⁵ Jaje pa'ina, capi:

"Mèsarute cahuè. Ja'quèpi yè'èna dacaima'quë pa'ito yè'è què'ro te'ijè dani tì'añe peoji."

⁶⁶ Jaje casi macapi jai pai Jesús ja're cu'icohua'i jèoni i ja're conì cu'iyè pahuè.

⁶⁷ Ja maca Jesupi seji'i, i doce ye'yacohua'ire:

"¿Mèsarujè jèoni saiye yèye?"

⁶⁸ Caquèna, Simón Pedropi sehuopi:

"¿Èjaè, neina yèquë saija'cohua'i a'ni? Mè'è coca cato ti pani huesè coca'è.

⁶⁹ Yèquë cato mè'ère care paji cajè cuasahuè. Cui'ne asayè, mè'è cato Cristo api, Maija'quë huajèquèrepa Mamaquère papi."

⁷⁰ Caquèna, Jesupi sehuopi:

"Yè'èpi mèsaru doce pa'iohua'ire soihuè. Jaje pa'iquèta'are mèsaru aquè te'i huati api."

⁷¹ Jaje canì Jesús Judas Iscarioteni capi, Simón mamaquèni, doce soisicohua'i aquèni, Judaspi ite coso yehuoja'quèni capi.

7

Jesús Yo'je Tsi Asacaiye Pahuè.

¹ Iye casi jeteyo'je Jesús Galilea yejare cunirojaji'i, Judea yeja pa'iyè coepi, judío paipi ini huani jèoñu'u cajè yo'o do'ire.

² Jaje pa'iquèta'are judío pai Egíptopi etani a'ri huè'ña nejè pa'isi mu'sere cuasajè yo'o mu'seña tì'a huèopi.

³ Tì'a huèoquèna, Jesús yo'je tsipi cahuè, ite:

“Iño pëama'ë yure Judeana saijë'ë, më'ëre tuicohua'ijë më'ë yo'oye ñaja'cohua'ire.

⁴ Jajë pa'ina, si'a paï ñajajë cani yahue yo'ocojë ñani, më'ë yo'oyeje paï yo'o tì'a ma'ñere yo'ocohua'i. Paï yo'o tì'a ma'ñe yo'oquë sète si'a paï ñajëna, yo'o iñojë'ë.”

⁵ I yo'je tsì cato a'ri mañaje care paji cuasajë asama'cohua'ipi cahuë.

⁶ Ja maca Jesupi capi:

“Ja yë'ta'a yë'ë yo'o maca tì'añe paï. Mësarute cato coa si'aë yo'oye de'oji.

⁷ Mësarute cato iye yeja acohua'i coeye peoji. Jajë pa'iquëta'are yë'ëre cato coeyë. Yë'ëpi tiñarepa iohua'i yo'oye co'aye a'ë caquë iño do'ire.

⁸ Saijë'ë, mësaruse'e fiestana. Yë'ë cato saiye pañë. Ja yë'ta'a yë'ë sai maca tì'añe paï.”

⁹ Jajë ca tējini Galileana pëapi.

Jesupi A'ri Huë'ña Fiestare Pa'ise'e

¹⁰ Paï tiñarepa ñañe peoye yahue Jesujë saji'i, fiestana, i yo'je tsì saisi jeteyo'je.

¹¹ Fiesta pa'i maca judío paipi co'ejë cahuë:

“¿Jerore pare pa'iquë'ni, jaë?”

¹² Jai paï tsi'si sitopi Jesús ayere cahuë. Yecohua'ipi cahuë: “De'o paï api.” Cajëna, yecohua'ipi cahuë: “Co'acquë api. Coa paire cosoquëna, asaquë api.”

¹³ Jajë pa'iquëta'are tiñarepa caye pahüë, judío paini ca'ra do'ire yahue carojaë'ë.

¹⁴ Fiesta joporepa pa'i maca Jesupi Maija'quë huë'ena cacani ye'ya huëopi.

¹⁵ Ye'yaquëna, judío paipi ai ñajë cuasajë cahuë:

“¿Merepa iquë jaiye ta'ñe ye'yaquë'ni, toya ja'o ye'yema'quëta'a?”

¹⁶ Cajëna, Jesupi sehuopi:

“Yë'ë ye'yaye cato yë'ë tse peoji. Ja cato yë'ëre jëjo daosiquë tse a'ë.

¹⁷ Mësarü aquëpi Maija'quë yëyere yo'oquë pani yë'ë ye'yaye Diosu ye'yaye a'ë caquë asaja'quë api. Panita'a coa ise'e cuasayere ye'yaji caquë asaja'quë api.

¹⁸ Ise'e cuasayepi caquë cato paipi de'oquë api cajajë caquë caquë api. Jajë pa'iquëta'are ite jëjo daosiquëni paipi de'oquë api cacaijajë caquë yo'oquëpi nuñerepa caji. Jajë pa'ina, ti cosoma'quëpi caji.

¹⁹ Mësarute Moiséspi cuañese'e isipi. Isiquëta'are mësarupi sehuocaiye pañë, ja cuañese'e. ¿Me yo'ojë yë'ëre huani jëoñe yëye'ni?”

²⁰ Caquëna, paipi sehuohüë:

“Huati joyore hue'equë, më'ë. Jajë cayë, më'ë, ¿nepi më'ëre huani jëoñe yëye'ni?”

²¹ Cajëna, Jesupi sehuopi:

“Huajë mu'se pa'ina, te'ore yo'ose'ere ñani mësarü ai cuasayë.

²² Mësarü aipë tsoe du'ru yo'oyere Moisés cato cuañepi cuiuri ca'ni tëaye paji'i caquë. Ipi huëoye paï, ja cato. Jajë pa'ina, mësarü huajë mu'se pa'itojë cuiuri ca'ni tëacohua'i a'ë, tsire.

²³ Ñajë'ë. Yure, mësarupi Moisés cuañese'e yo'o tì'añu'u cajë huajë mu'se pa'itojë tsire cuiuri ca'ni tëacohua'ita'a, ¿me yo'ojë mësarü yë'ëre pëiñe'ni, ju'iquë macare huajë mu'se pa'ina, jujucasi do'ire cajë?

²⁴ Co'aye yo'oyeje pa'ye ña cuañoñere co'aji cama'pë pa'ijë'ë. Co'aye yo'oji cacohua'i pani nuñerepa co'ayere ñani cajë'ë.”

Jesús I Dai Sitore Quëaye

²⁵ Ja maca Jerusalén pa'icohua'i acohua'ipi sa'ñe se huëoreña:

“¿Jaēje pa'ini, pa'i huani jeoñu'u cajë co'ejëna, mai ñasicohua'ita'a?

²⁶ Yure ipi si'aohua'i ñajëna, caquëta'are te'ije ite sañope caye pa'ji. ¿Ejaohua'ipi iohua'ita'a nuñerepa Cristore papi caji cajë cuasa do'ire sañope caye pañë?

²⁷ Jaje pa'iquëta'are mai cato asayë, i huëo sito.”

²⁸ Iyere Jesús asani, Maija'quë huë'e ye'yaquëpi ai tutu, capi, ñeje:

“Jaje pa'ito mësaru asayë, yë'ë dai sito cui'ne yë'ëreje ñacohua'i a'ë. Yë'ë cato nuñerepa pa'ipi jëjo daosiquë a'ë, mësaruje ñama'quëpi.

²⁹ Yë'ë cato ite ñaquë a'ë, i quë'ropi daisiquë sëte. Ipi yë'ëre jëjo daopi.”

³⁰ Ja maca ite tseañu'u cajë yo'ojëta'a te'ije ite tome dani tseañe pahue, ja yë'ta'a ite tsea maca ti'añe pasi do'ire.

³¹ Jai pa'i Jesure ire papi cuasajë asahuë. Jaje pa'ina, cahuë:

“Cristopi daisiquë pani, iquë yo'ose'e seña maca pa'i yo'o ti'a ma'ñere yo'oye iñoñe peoji, cuasayë.”

Jesure Tseajë'ë Cajë Fariseo Pa'i Soldado Paire Jëjo Saose'e

³² Fariseo pa'ipi asahuë, Jesús ayere pa'ipi cajëna. Jaje asani jaohua'i cui'ne Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ejaohua'i coní co'aye yo'ocohua'ire tsesecohua'ire jëjo daohue, tseani Jesure saajë cajë.

³³ Ja maca Jesupi capi, ite tseã dasicohua'ire:

“Yures'e mësaru ja're coní a'ri maña pasi'i. Ja jeteyo'je yë'ëre jëjo daosiquë quë'rona co'isi'i.

³⁴ Mësaru yë'ëre co'ejëta'a ti'añe paja'cohua'i a'ë, yë'ë sai sito sani ti'añe peo do'ire.”

³⁵ Ja maca judío pa'ipi iohua'ija'a sa'ñe seteña, ñeje cajë:

“¿Jerona sani huesësi'quë caquë'ni, iquë, mai ti'añe peo hueñarepa? ¿Judío pa'ipi griego paina co'më huesëni pa'icohua'ina sani griego paini ye'yaja'quëpi caquë?

³⁶ ¿Me caquë yë'ëre co'ēja'cohua'i a'ë, co'ejëta'a ti'añe paja'cohua'i a'ë, yë'ë pa'i hueña sani ti'añe peo do'ire caë'ni, maire?”

Pa'iyë Isi Ocorepa

³⁷ Fiesta tëji mu'serepa cato ai ëja mu'serepa pa'iji. Pa'i maca Jesupi huëni nëcani ai tutu capi, ñeje:

“Oco ëa ju'iquë pani daijë'ë, yë'ëna. Dani ucujë'ë.

³⁸ Toya pëpë cayeje yë'ëre sehooquëre cato joyopi pa'i ocorepa etaquëna, pasipi, tsiayaje pa'i.”

³⁹ Jaje cani Jesús capi, ite ire papi cajë cuasacohua'ipi Maija'quë de'o joyore ti'laja'cohua'i a'ë caquë. Ja maca cato ja yë'ta'a Maija'quë de'o joyo daiye pa'pi, Jesupi ja yë'ta'a ma'tëmona co'ima'ëna.

Te'e Cuasaye Pacohua'i

⁴⁰ Pa'i jopo pa'icohua'ipi jaje cayere asani careña:

“Iquë cato nuñerepa Maija'quëre quëacaiquë api. Iti daija'quë api casiquë api.”

⁴¹ Cajëna, yecohua'ipi careña:

“Iquë cato Cristo api.”

Jaje cajëta'are yecohua'ipi cahuë:

“¿Me Cristo pa'iquë'ni, Galilea yeja aquë?

⁴² Toyase'e cato caji, Cristo cato pa'i ejaërepa David tsëcapë aquë pa'ija'quë api. Belén daripë aquë pa'ija'quë api. David pa'isi daripë aquë pasipi.”

⁴³ Jaje pa'ina, Jesús do'ire yo'ojë cajë pa'ipi huahue sahuë, yequë tsëca de'ojë.

44 Yecohua'ipi tseani sañu'u cajëta'a tseañe pahuë.

Pai Ejaohua'i Jesure Sehuocaiye Pase'e

45 Jesure tsesehua'ipi co'ihuë, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i quë'rona, cui'ne fariseo pai cui'ne Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ejaohua'i quë'rona. Co'irena, jaohua'ipi sei'ë:

“¿Me yo'ojë tseani daye pare'ni?”

46 Cajëna, paire tsesecohua'ipi sehuojë cahuë:

“¿Ai de'oyerepa yecohua'ijë jaë cayeje cacohua'i ti peoyë!”

47 Ja maca fariseo paipi cahuë:

“¿Mësarujë i cosoyere sehuore?”

48 Yëquë ejaohua'ijë i caye asaye pahuë. Cui'ne fariseo ejaohua'ijë ite asacaiye pahuë.

49 Jaje pa'iquëta'are cuañese'e caye asama'cohua'ipi co'acohua'ipi sehuocaiyë, ne huesëja'cohua'ipi.”

50 Nicodemo fariseo aquëpi ñami sani Jesure ñasiquëpi capi, jaohua'ire:

51 “Mai cuañese'eje pa'ye yo'oni, jaëte huani jeoñe peoji, ja yë'ta'a i yo'ose'ere asama'pë pani.”

52 Jaje caquëna, ja maca sehuoreña:

“¿Më'ëje Galilea aquë aë? De'hua toyase'ere ye'yejë'ë, Jare më'ë ye'yenita'a Galileapi, Maija'quëre quëacaiquë te'ijë daiye pase'e, asaye pa'iji.”

53 Ja maca pai ñape iohua'i huë'ñase'ena sani sahuë.

8

Emë Yo'oco Ayere Quëaye

1 Jesupi Olivos cutihuëna saji'i.

2 Ñatasi mu'se nea huë'ña Maija'quë huë'ena co'ipi. Si'a pai i quë'rona tsio daë'ë. Datena, ja'runi ñu'i ye'ya huëopi.

3 Ja maca cuañese'e ye'yacohua'ipi cui'ne fariseo paipi emëre yo'ocona, tì'asiconi dahuë. Dani iti maca pa'icohua'i jopona nëconi.

4 Jesure cahuë:

“Ye'yaquë, iye nomiore yëquë dahuë, emëre yo'ocona, tì'asiconi.

5 Moisés cuañese'epi maire cuañëji ñeje yo'o nomiohua'ire quëna pëapi jea jo'a huëajë'ë, caquë. ¿Jaje pa'ito më'ë me caquë'ni?”

6 Iye cato cahuë, neñañu'u cajë. Ca tayouna, sañope cayere cajë cahuë. Ja maca Jesús meñe në meni moñopi yejana toyapi.

7 Jaje yo'oquëna, jaohua'i cato ja yë'ta'a sejë nëcahuë. Ja maca yureta'a nuñerepa nëcaquë capi, jaohua'ire:

“Mësaruru aquëpi tì tayo co'aye yo'oma'quëpi quëna pë ini iona jeo huëojaquë.”

8 Jaje cani cui'naëpi në me conì yejana toyapi.

9 Jare asani, ai cuasajë te'o hua'ise'e etajë saë'ë. Aiohua'ipi eta huëoni si'a pai etahuë. Si'a pai sani saisi maca Jesuse'e pëapi, nomio ja're conì.

10 Ja maca Jesús nuiñe nëcani paije peojëna, ñani nomiose'e pa'iona, capi:

“¿Nomio jerore pa'iyë'ni, më'ëre sañope casicohua'i? ¿Te'ijë më'ëre nejoñe paë?”

11 Caquëna, iopi cao:

“Pahuë, sañope yo'oye, Ejaë.”

Cacona, ja maca Jesupi capi:

“Yë'ëje më'ëre sañope caye pañë. Yurepi sani cui'naopi co'aye yo'o coñe pajë'ë.”

Jesu Api, Paire Miacaiye

¹² Tɨjupë Jesús paire caquë capi:

“Yë'ë a'ë, iye yeja miacaiquë. Yë'ëre pe'tequë cato miañere pasipi, pa'iye isiyere. Jaje pa'i nea hue'ñare cu'iye pasipi.”

¹³ Caquëna, ja maca fariseo paipi cahuë:

“Më'ëja'a co'ye de'oquë a'ë caquë quëayë, më'ë. Jaje quëaye cato co'aji.”

¹⁴ Cajëna, Jesupi capi:

“Yë'ë quëaye cato do'i quë'ye a'ë, yë'ëpi yë'ëja'a co'ye caquë quëatoje. Yë'ë cato asayë, yë'ë dai sito cui'ne yë'ë saiija'to. Jaje pa'iquëta'are mësaruru cato huesyë, yë'ë dai sito cui'ne yë'ë saiija'to.

¹⁵ Mësaruru cato iye yeja pai co'aji cayepi cacohua'i a'ë. Yë'ë cato te'ireje co'aji, cama'quë a'ë.

¹⁶ Jaje pa'iquëta'are yë'ëpi co'aji cani yë'ëse'e caye pañë. Yë'ë ja'quë yë'ëre jëjo daosiquëpi yë'ë ja're cõni caquëna, cayë. Yë'ë caye cato nuñere pa'ë.

¹⁷ Mësaruru cuañese'e cato caji cayahua'i cui'ne te'ejë pa'ye cato asaye pa'iji, care payë cajë.

¹⁸ Jaje pa'iye sëte yë'ëja'a co'ye quëacaiquë pa'iyë. Yë'ë ja'quë yë'ëre jëjo daosiquëje yë'ëre quëacaiquë api.”

¹⁹ Caquëna, ja maca setëña:

“¿Jerore pa'iquë'ni, më'ë ja'quë?”

Cajëna, Jesupi sehuopi:

“Mësaruru yë'ëre ña tɨ'añe pañë. Pajë cui'ne ja'quëreje ña tɨ'añe pañë. Yë'ëre ña tɨ'acohua'i pani, ja'quëreje ña tɨ'añe patira'pi.”

²⁰ Iye cato Jesús capi, ja yë'ta'a Maija'quë huë'ere pa'i ye'ya maca. Maija'quëna curi isi mahuëa quë'ropi nëcaquë case'e a'ë. Jaje catoje ite tseañe pahüë, ja yë'ta'a ite tseña maca tɨ'añe pase'e sëte.

Yë'ë Sai Hue'ña Mësaruru Sani Tɨ'añe Peoji, Case'e

²¹ Cui'naëpi Jesús ca copi:

“Yë'ë saiyë. Saquëna, mësaruru co'ejaja'cohua'i a'ë. Jaje co'ejëta'a jare mësaruru tayo co'aye yo'oyena ju'ija'cohua'i a'ë. Jaje pa'ina, yë'ë sai hue'ña, mësaruru saiyë paja'cohua'i a'ë.”

²² Ja maca judío paipi cahuë:

“¿Co'ye huani jusi'quë caquë. Jaje yo'ouna, i quë'ro tɨ'añe paja'cohua'i a'ni?”

²³ Cajëna, ja maca Jesupi capi, jaohua'ire:

“Mësaruru cato ñño huë'ehuë acohua'i a'ë. Yë'ë cato jeto ëmë aquë a'ë. Mësaruru cato iye yeja acohua'i a'ë. Yë'ë cato iye yeja aquë peoyë.

²⁴ Jaje pa'ina, cahuë, mësaruru tayo co'aye yo'oyena ju'ija'cohua'i a'ë, yë'ëni ire papi cajë cuasama'cohua'i pani. Jaje mësaruru tayoyena ju'ija'cohua'i a'ë.”

²⁵ Ja maca setëña:

“¿Iquei'ni, më'ë?”

Cajëna, Jesupi sehuopi:

“Tsoe mësarute ja'a huëo maca cahuë.

²⁶ Jaiye mësaruru tayoyere caye pa'iquëta'are pañë. Yë'ëre jëjo daosiquëpi nuñerepa caji, ti tayoye peoyerepa. Jaje pa'ina, yë'ë iye yeja paire caye cato i caquëna, asase'ere cayë.”

²⁷ Jaje caquëna, jaohua'ipi, Maija'quë ayere caji cajë asaye pahüë.

²⁸ Jaje pa'i do'ire capi:

“Mësaruru yë'ëre ëmëje'na huëo nëcõsi maca Pai Mamaquëre ire papi cajë ñaja'cohua'i a'ë. Ja maca yureta'a coa isi yo'oye papi cajë ñaja'cohua'i a'ë. Jaje pa'ina, yë'ë cato ja'quë ye'yase'ere cayë, mësarute.

29 Yè'ère jèjo daosiquè cato yè'è ja're cōni pa'iji, yè'è ja'què yè'ère te'ire jèoñe papi. Jaje pa'ina, yè'è cato si'anè ì yèyere yo'oyè.”

30 Jaje Jesús iyere caëna, jai paì ite ire papi cajè cuasare pahuè.

Maija'què Mamajèrepa Cui'ne Tayo Yo'oyepi Jo'yaohua'ire Paye

31 Ja maca Jesús capi, judío paipi ite ire papi cajè cuasasicohua'ire:

“Mèsarupi yè'è nuñerepa case'ere tayo saima'pè pa'ini, ja macata'a nuñerepa yè'ère ye'yecohua'i pa'iyè.

32 Jaje pa'ijè nuñerepa pa'iyere ñaja'cohua'i a'è. Ñajèna, nuñerepa pa'iyepi mèsarute jo'yaohua'i peocohua'ire neñe pa'iji, joye huasoyeje pa'ye.”

33 Jaje caquèna, jaohua'ipi sehuohuè:

“Yèquè cato Abraham tsècapè acohua'i a'è, cui'ne ti yecohua'i jo'ya pa'ima'cohua'i a'è. ¿Me yo'oquè mè'è, jo'ya tseasicohua'i peojè de'oye pa'ija'cohua'i a'è, caquè'ni?”

34 Cajèna, Jesupi capi:

“Si'aohua'i tayo co'aye yo'ocohua'i cato tayo co'aye yo'oyepi jo'yaohua'ire paquèna, pa'iyè.

35 Si'anè ìti tsècapè ja're pa'iquè api. Mamaquè cato jaje pa'iquèta'are jo'yaè cato coa cōni pa'iquè api, ìti tsècapè aquè peoquèpi, ti pa'iyè peopi.

36 Jaje pa'ina, mèsarupi ì Mamaquère papi jo'yaohua'i pa'iyere nejocaquèna, ja maca yureta'a nuñerepa jo'yaohua'i peoye pa'ija'cohua'i a'è.

37 Tsoe asayè, mèsarupi Abraham tsècapè acohua'i pa'iyè. Jaje pa'iohua'ita'a yè'ère huani jèoñe yèyè, yè'è cayere asaye coe do'ire.

38 Yè'è ja'què ìñose'ere cayè, mèsarute. Caquèna, mèsarupi mèsarupi ja'què case'ere yo'oyè.”

39 Caquèna, ìohua'ipi cahuè, ite:

“Abraham cato yèquè ja'què api.”

Cajèna, Jesupi capi:

“Mèsarupi nuñerepa Abraham mamajè pani ì yo'ose'eje cui'ne yo'ora'huè.

40 Tsoe mèsarute nuñerepa Diosu ye'yase'ere cahuè. Jaje pa'iquèta'are yè'ère huani jèoñe yèyè, mèsarupi. ¡Abraham jaje yo'oye ti papi!

41 Mèsarupi cato mèsarupi ja'què yo'oyepi yo'oyè.”

Caquèna, ja maca ìohua'ipi cahuè:

“Yèquè cato coa huero mamajè peoyè. Te'ire ja'quère payè. Jaè cato Diosupi.”

42 Cajèna, ja maca Jesupi capi:

“Nuñerepa mèsarupi Ja'quèpi Diosu pa'ito mèsarupi yè'ère otira'huè. Yè'è cato Diosu què'ropi daisiquè a'è. Daisiquèpi ìñore pa'iyè. Yè'èse'e daisiquè peoyè. Diosupi jèjo daosiquè a'è.

43 ¿Me yo'ojè mèsarupi, yè'è cayè asa tì'añe pañe'ni? Mèsarupi asaye coe do'ire pañe.

44 Mèsarupi ja'què cato huati api. Mèsarupi ì tsecohua'i a'è. Jaje pa'ina, ì yèyere yo'oye yèyè. Huati cato huani jèoquè api. Jaje jaje pa'i api, tsoeje, ti nuñerepa yo'oma'què api, cui'ne ti nuñerepa cama'què api. Coa cosoyere cani, jaje ì ayere caji, coa cosou sète, coa cosoye pèca ja'què sète.

45 Jaje pa'ina, yè'è nuñerepare caquèni, mèsarupi asacaiye coeyè.

46 ¿Nepi mèsarupi acohua'i, yè'ère mè'è tayoyè cajè ìñoja'cohua'i a'ni? Nuñerepa yè'è caquère, ¿me yo'ojè mèsarupi care paji cajè asacaiye pañe'ni?

47 Diosu te'te aquèpi, Maija'què coca asaye pa'iji. Jaje pa'iquèta'are mèsarupi cato Diosu acohua'i peoyè. Jaje pa'ina, asaye coeyè, yè'è cayè.”

Cristo Cato Abraham Jerepa Tsoe Aquè Api

48 Ja maca judío paipi cahuë:

“Nuñere pajë mē'ère jaje caquē'ni, Samaritanopi cui'ne co'a joyore hue'equē api cayë, yēquē.”

49 Cajëna, Jesupi sehuopi:

“Co'a joyore ti peoquē a'ë. Yē'ë cato ja'quēni de'oquēre papi cacaiyë. Ja do'ire mēsaru cato yē'ère co'aquē api, cayë.

50 Yē'ère de'oye cacaijē'ë caquē oima'ë pa'iyë. Yē'ère de'oye cacaiquē pa'iji. Jaë api, iti yo'ose'e pa'iyeye caquērepa.

51 Nuñerepa cayë, yē'ë caye asani yē'ë cayeje yo'oquē cato ti ju'iñe paja'quē api.”

52 Ja maca judío paipi sehuohuë:

“Yureta'a asare pahuë, mē'ë nuñerepa co'a joyore hue'equērepa pa'iyë. Abraham cui'ne Maija'quēre quēacaicohua'i tsoe acohua'ije juni huesëa'huë'ë. Jaje pa'iquēta'are mē'ëpi cayë 'yē'ë caye asani, yē'ë cayeje yo'oquē cato ti ju'iñe paja'quē api.’

53 Yēquē ja'quē cato Abraham. ¿Mē'ëpi seña maca pa'i a'ë cuasaquë, mē'ë? Abraham cui'ne Maija'quēre quēacaicohua'i juju sa'ahuë'ë. ¿Iquei a'ë cuasaquë mē'ë caquē'ni, jaje?”

54 Cajëna, Jesupi sehuopi:

“Yē'ëja'a co'ye de'oye yo'oyë caquē pa'ito yē'ë de'oye yo'oyë caye ti cōcayie paji. Jaje pa'iquēta'are mēsaru yēquē ja'quē api caquēpi yē'ère de'oye yo'oji cacaiji yē'ë ja'quēpi.

55 Jaje pa'iquēta'are mēsaru ña tì'lama'pë pa'iyë. Yē'ëta'a ite ñaquë a'ë. Jaje ñaquēta'a yē'ëpi ñama'quë a'ë caquë panì coa cosourepa pa'iyë pa'iji mēsaruje pa'i. Jaje pa'iquēta'are yē'ë cato nuñerepa ñaquë a'ë. Jaje pa'ina, i caye sehuocai yo'oyë.

56 Abraham mēsaru aipi sihua'aji'i, yē'ë mu'señare ñaja'quë a'ë caquë. Ñani sihua huajëa'ji'i.”

57 Ja maca judío pai Jesure cahuë:

“Ti cincuenta ometëcajë peoquēpi ¿Abrahamre ña'ahuë'ë cayë, mē'ë?”

58 Cajëna, Jesupi capi:

“Nuñerepa mēsarute cayë. Yē'ë cato Abraham pa'ima'në ai jerepa tsoe aquë a'ë.”

59 Caëna, ja maca quëna pëapi imani jeañu'u Jesuna cajë yo'ohuë. Yo'ojëna, catipi. Catini Maija'quë huë'ëpi iohua'i jopoja'a sa etani saji'i.

9

Tsi'nëna Ñama'quëni Jesús Jujuse'e

1 Pai pa'i hue'ñaja'a sai Jesús ñapi, tsi'nëna ñaco ca porei ai de'osiquëre.

2 Jaje pa'ina, ñani i ye'yacohua'ipi se'ë, Jesure:

“¿Me yo'oquë ñaco ca porei ai de'ou'ni, jaë? Pëca ja'quëohua'i tayo do'ire co'aye ai de'ou, panita'a ¿i do'i a'ni?”

3 Cajëna, Jesupi capi:

“I tayo do'ijë peoji. Cui'ne pëca ja'quëohua'ijë tayo do'ijë peoji. Iquë cato ite juju maca Maija'quë yo'oye paire iñoja'quëpi ai deosiquë api.

4 Ja yē'ta'a mu'se pa'inë yē'ère jëjo daosiquë co'amaña yo'oye pa'iji. Ñami de'o huëoji. Ñami cato co'amaña neñe peoji.

5 Yē'ë ja yē'ta'a iye yejare pa'ini yē'ë a'ë, miacaiquë iye yeja pa'icohua'ire.”

6 Iye se ca tējini Jesús yejana copi neni ya'ore a'ji sēpë neni ñama'quë ñaco caña ya'opi nepi.

7 Ja maca capi:

“Siloé oco dea pëna sani tsoa tojê'ë. Siloé cani cayë, jëjo daosiquë.”

Jaje caëna, ñama'quëpi sani tsoa tōni tsoe ñaquëpi daji'i, i quë'ro.

⁸ Ja maca ja'në ñama'quë pa'ina, ñasicohua'ipi cui'ne i quëno maca pa'icohua'ipi cahuë:

“¿Iquë mai ñajëna, curi sei ñu'isiquë pa'ima'quë aë?”

⁹ Cajëna, yecohua'ipi cahuë:

“Jaje pa'ijë'ë. I api.”

Yecohua'ipi cahuë:

“Jare ije pa'ita'a yequë api.”

Jaje cajëna, iipi capi:

“Yë'ë i a'ë.”

¹⁰ Ca maca ite seteña:

“¿Me më'ë yure neni ñaquë pa'iquë'ni?”

¹¹ Cajëna, iipi sehuopi:

“Jaë Jesús hue'equëpi yë'ëre ya'opi a'jiñe neni ñaco cana je'napi. Jaje yo'oni capi: ‘Siloé oco dea pëna sani tsoajë'ë.’ Caëna, sani tsoa tō maca tsoe ñaquë paë'ë.”

¹² Jaje caquëna, ite sei'ë:

“¿Jerore pa'iquë'ni?”

Cajëna, iipi capi:

“Huesëyë.”

Fariseo Paipi Ñaco Porei Pa'isiquëni Seni Asase'e

¹³ Ja maca fariseo paï quë'rona ñaco ca porei pa'isiquëre sahuë.

¹⁴ Jesús ya'opi neni ñaco ca poreire jujusi mu'se cato huajë mu'se paji'i.

¹⁵ Jaje pa'isi do'ire, fariseo païpi asani ñama'quë pa'isiquëre seni cohue. Me më'ë yure neni ñaquë'ni cajë. Cajëna, iipi capi:

“Ya'opi a'jiñe neni yë'ëre ñaco cana je'naëna, sani tsoa tōni yure ñaquë pa'iyë.”

¹⁶ Ja maca fariseo acohua'i cahuë:

“Iye yo'osiquë cato Diosu te'te peoquëpi jaje yo'opi, huajë mu'se a'ë caye peoye.”

Jaje, cajëna, yecohua'ipi cahuë:

“¿Me co'aquë pani ñeje, paï yo'o t'i'a ma'ñere de'oye yo'oquë'ni, i?”

Jaje yo'ojë cajë yequë tsëcapëa huayequë paji'i, sa'ñe ca do'ire.

¹⁷ Tijupë seni cohue, ja'rë ñama'quë pa'isiquëre ñeje cajë:

“¿Më'ë iqueipi caquë'ni, më'ëre ña'ne necaisiquëre?”

Cajëna, iipi sehuopi:

“Yë'ë cato cayë, Maija'quëre quëacaiquë api.”

¹⁸ Jaje caquëta'are judío païpi nuñerepa ñama'quë pa'isiquëpi ñaji cajë asaye pahue. Coa caji cajë, i pëca ja'quëohua'ireje soihuë, ja do'ire.

¹⁹ Soini sei'ë:

“¿Mësaru mamaquë aë, iquë ñaco ca porei ai de'osiquë? ¿Yure jaje pa'ita'a me yo'oquë ñaquë'ni?”

²⁰ Cajëna, i pëca ja'quëohua'ipi sehuohuë:

“Yëquë mamaquë api. Cui'ne ite coa macana ñama'quë. Ai de'osiquë api asayë, yëquëpi ja cato.

²¹ Jaje pa'iquëta'are yure cato huesëyë, me yo'oquë ñaquë ponë'ni cajë ite ña'ne necaisiquëreje huesëyë. Ini seni asajë'ë. Tsoe ai api, iipi quëajaquë ja do'ire ñaquë pa'iyë, caquë.”

22 Ñama'quë pëca ja'quëohua'i cato coa judío paini ca'rajë jaje cahuë. Si'ahua'ire Jesure Cristo api cacohua'ire pai tsi'si hue'ñapi eto saoye pa'iji cajë cui'ñase'ere asajë.

23 Ja do'ire i pëca ja'quëohua'ipi cahuë: “Ini seni asajë'ë. Tsoe ai api.”

24 Ja maca judío pai ñama'quë pa'isiquëre soi coreña. Daquëna, cahuë: “Nuñerepa quëajë'ë, Diosu ña hue'ñare pana. Yëquë asayë, më'ëre jujusiquëre tayo yo'oquë api cajë.”

25 Cajëna, ipi sehuopi:

“Yë'ë cato huesëyë, tayo yo'oquë api caye cui'ne paquëre papi cayeje. Yë'ë ta'ñe asaye cato iyese'e pa'iji, ja'rë ñama'quë pa'isiquëpi yure ñaquë pa'iyë.”

26 Tijupë seteña:

“¿Me më'ëre nei'ni? ¿Më'ëre me yo'oni ñaquëre nei'ni?”

27 Cajëna, sehuopi:

“Tsoe quëahuë, mësarute. Quëatoje asa yëma'pë pa'iyë. Yë'ë caye: ¿Iquere cajë cui'nare ca cojë'ë cajë seña'ni? ¿Ini tuñu'u cajë yëjë seña?”

28 Caquëna, ja maca ite ai tea juni tējini capi:

“Më'ëpi ini tuina nëji, yëquë cato Moisésre tuicohua'i a'ë cahuë.

29 Yëquë asayë, Moisésre Diosupi case'e. Jaëre cato huesëyë, i pa'i hue'ñaje.”

30 Cajëna, ipi capi:

“¡Merepa yo'ojë mësaruru huesëye'ni, ai ye'yesicohua'ita'a, i dai sito, yë'ëre ñaco ca jujucaisiquëre!

31 Maipi asayë, tayo yo'ocohua'ire Diosu asacaiye paji. Ite sihuacohua'ire cui'ne i yëye yo'ocohua'ise'ere asacaiquë api, Diosu.

32 Tsoeje ti asama'cohua'i a'ë, tsihua'ë pa'inë ñama'quë ai de'osiquëni ñaquëre necaise'e.

33 Iquëpi Diosu quë'ropi daima'quë pani ti jaje yo'oyeje para'pi.”

34 Caquëna, ja maca iohua'ipi cahuë:

“¿Tayo yo'oye timësiquëpi ai de'osiquë api, më'ë yëquëre ye'yasi'i caquë?” Jaje cani ite pai tsi'si hue'ñapi eto saohuë.

Joyo Ñañere Ñama'cohua'i Pa'iyë

35 Jesús tsoe asapi, ñama'quë pa'isiquëpi ñaquë pa'ina, judío paipi eto saose'e. Jesupi ite tñani capi:

“¿Diosu mamaquëre më'ë ire papi cuasaquë pa'iquë?”

36 Caquëna, ipi capi:

“Ëjaë, quëajë'ë, yë'ëre. Jequë a'ni, yë'ëje ite jaë api caquë cuasaquë pa'ija'quëre.”

37 Caquëna, Jesupi sehuopi:

“Tsoe më'ë ñahuë. Yë'ë i a'ë. I ja're më'ë coca cayë.”

38 Ja maca Jesús yë'quë macana do're ja'runi capi:

“Ire papi caquë cuasayë, Ëjaë, më'ëre.”

39 Ja jeteyo'je capi, Jesús:

“Yë'ë cato iye yejana daë'ë, nuñerepa yo'oyepi pa'ijaquë caquë. Ñama'cohua'i pa'isicohua'ipi ñajajë caquë, cui'ne ñacohua'i pa'isicohua'ipi joyopi ñama'cohua'i pa'ijajë caquë.”

40 Ja maca fariseo paipi i ja're coní pa'isicohua'ipi iyere asani sei'ë:

“¿Yëquëje më'ë ñato ñaco ca peocohua'i a'ni?”

41 Cajëna, Jesupi sehuopi:

“Mësarupi ñama'cohua'i pani mësaruru tayo yo'o do'ire jai do'i peocohua'i patira'huë. Jaje pa'iquëta'are mësarupi ñacohua'i a'ë caye sëte do'i quë'iohua'i pa'iyë.

10

Yëi Ñama Tu'rihuë Ayere Ye'yaye

¹ Nuñerepa mësarute cayë, yëi ñama eta sa'roja'a tu'rihuëna cacama'quë pani, ñaëpi cui'ne co'aquëpi eta sa'ro peo hue'ñaja'a cacaquë cato.

² Jaje pa'iquëta'are yëi ñama eta sa'roja'a cacaquë cato yëi ñamare ñacaiquë api.

³ Eta sa'ro hui'yocaiquëje de'oye hui'yocaiji, cacajaquë caquë. Cui'ne yëi ñamaje asayë, i yë'o. Iohua'i mamire caquë soiji, yëi ñamare. Cui'ne tu'rihuë nëicohua'ini hue'sena etoji.

⁴ Etoni sai saji, ipi du'ru sai. Yëi ñamaje asayë, i yë'o. Jaje asajë tuiyë, ite.

⁵ Jaje tuicohua'ita'a yequëpi soiquë pa'ito asani coa catiyë, ñama'quëre sëte yequë yë'o caquëna, asajë.”

⁶ Ñeje yo'oyë, pai caquë iñoquëta'are paipi asa ti'añe pahüë, Jesús caye.

Jesús De'o Ñacaiquë

⁷ Ja maca Jesús tijupë ca copi:

“Nuñerepa mësarute cayë. Yë'ë a'ë, eta sa'ro yëi ñama caca sa'ro.

⁸ Ja yë'ta'a yë'ë daima'në daisicohua'i cato ñaohua'i a'ë cui'ne co'acohua'i a'ë. Jaje pa'iquëta'are yëi ñamapi asaye pahüë, iohua'i cayere.

⁹ Yë'ë a'ë, eta sa'ro. Yë'ëja'a cacasiquë cato huaso cuañosiquë pa'ija'quë api. Jaje pa'i etasiquëpi cui'ne cacasiquëpi i yëyeje yo'oquë pa'ija'quë api, cui'ne de'o aore ti'aja'quë api.

¹⁰ Ñaë cato coa yahue imañe caquë cacaquë api, huani jeosi'i caquë, cui'ne nejosi'i caquë. Yë'ë cato yëi ñamapi pa'iyere pajajë caquë daisiquë a'ë, ti pa'iyere jaiye pajajë caquë.

¹¹ Yë'ë cato de'oye yëi ñamare ñacaiquë a'ë. De'oye ñacaiquëpi yëi ñamapi pa'ijajë ise'e caquë i pa'iyere isiquë api.

¹² Coa sai do'ire necaiquë cato lobopi daina, ñani yëi ñamare ñacaiye jeoni catiquë api, yëi ñamare ñacaima'quë sëte, cui'ne yëi ñamaje tiöhua'ire sëte jaje yo'oji. Yo'ouna, ja maca lobopi dani tseani yo'oquë tiya huesoquë api cui'na hue'ña.

¹³ Catiquë cato sai do'ire yo'oquë api. Jaje pa'ina, oi ëayeje ti peoji, ite yëi ñamare.

¹⁴⁻¹⁵ Yë'ë a'ë, de'oyerepa yëi ñamare ñacaiquë yë'ëre ja'quë ñaquë pa'iyëje, yë'ëje ite ja'quëre ñaquë pa'iyë. Jaje cui'ne yë'ë yëi ñamareje ñaquë payë. Ñaquëna, iohua'ijë yë'ëre ñañë. Yë'ëpi yë'ë pa'iyere yëi ñama do'ire isiyë.

¹⁶ Payë, cui'ne yequë yëi ñamareje. Yequë tu'rihuë acohua'ire jaohua'ireje iñona daye pa'iji, yë'ëre. Jaohua'ijë yë'ë caye sehuocaija'cohua'i a'ë. Ja maca cui'ne te'e tsëcapë pa'ija'cohua'i a'ë, cui'ne te'i yëi ñamare ñacaiquë pa'ija'quë api.

¹⁷ Ja'quë yë'ëre yëji, yë'ë pa'iyere isisiquëpi cui'naëpi yë'ë pa'iyë pa coja'quëpi yo'oquëna.

¹⁸ Yë'ë pa'iyë jioquë peoji. Yë'ë yëyepi isiyë, yë'ë pa'iyë. Yë'ë jaje neñe pa'iji cui'ne cui'nare pa coñeje de'oji. Iye a'ë, yë'ë Ja'quë yë'ëre cuañese'e.”

¹⁹ Iyere judío pai asani cui'naohua'ipi hua cohüë, ti tsëcapëa.

²⁰ Jai pai iohua'i acohua'ipi cahuë:

“¿Me neñu'ju i caye asani sehuocaiye'ni, care paji cajë co'a joyore hue'equëpi cui'ne coa cuepequë caquëre?”

²¹ Cajëna, yecohua'ipi cahuë:

“Co'a joyore hue'equëpi jaje ca ti'añe peoji. ¿Co'a joyopi ñama'quëre ñaquëre necaiye pa'iquë? Cui'ne ti peoji.”

Judío Paipi Co'acquë Api Caye Jesure

²² Ja mu'seña cato oco tēcahuē paji'i. Pa'ina, Jerusalén cato Maija'quē huē'e ne ja'ñere cuasajē sihuajē jai pa'i tsi'sini yo'o maca tī'api.

²³ Jesús cato Maija'quē huē'e sa'nahuēre cunirojaji'i, Salomón hue'yosi hue'ña.

²⁴ Ja maca judío paipi Jesure tsi'sini cahuē:

“¿Yēquēre mē'ē je yēhua nuñerepa quēaja'quēpi huesē ēaye caquē pa'iquē'ni? Mē'ēpi nuñerepa Cristo pani quēare pajē'ē, te'e nuñerepa.”

²⁵ Cajēna, Jesupi capi:

“Tsoe mēsarute cahuē. Caquēta'are mēsarupi care paji cajē asaye pahūē. Yē'ē ja'quē cuañesi tutupi yo'oyē. Ja yo'oyepi tīñarepa iñoji, mēsarute.

²⁶ Jaje pa'iquēta'are mēsarupi nuñere pa'ē cajē asaye pañē, yē'ē yēi ñama acohua'i pa'ima' do'ire. Tsoe cahuē, ja'rē.

²⁷ Yē'ē yēi ñamapi asayē, yē'ē yē'ona. Asajēna, yē'ēpi iohua'ire ñañē. Ñaquēna, iohua'ijē yē'ēre pe'teyē.

²⁸ Yē'ēpi ti ju'ima'pē pa'iyē isiquē a'ē. Isina, ti ne huesēma'pē pa'ija'cohua'i a'ē, cui'ne yē'ē jēñare pa'icohua'ire yecohua'i mañaje jioye ti peoji.

²⁹ Yē'ē ja'quēpi yē'ēna isipi, iohua'ire. Isisiquē cato si'aye jerepa pa'i api. Ite cato yecohua'ijē ti jio tī'añe peoji, i jētēre pacohua'ire.

³⁰ Yē'ē cui'ne ja'quē cōni te'ijē pa'iohua'i pa'iyē.”

³¹ Ja maca judío pa'i cui'naohua'ipi quēna pēapi imani jēa'ñu'u cajē yo'ohuē.

³² Yo'ojēna, Jesupi capi:

“Mēsarū asajēna, jaiye de'oyere necaē'ē, yē'ē ja'quē tuture papi. ¿Iye nesi do'i aye mēsarupi asato jeco a'ni, yē'ē co'aye yo'osico, jaje quēna pēapi jēa'ñu'u ca ja'ñe?”

³³ Caquēna, judío paipi sehuohuē:

“Mē'ē de'oye yo'osi do'ire mē'ēre quēna pēapi jēoñe paja'cohua'i a'ē. Mē'ēpi yē'ē a'ē, Diosu casi do'ire quēna pēapi jēaja'cohua'i a'ē, mē'ēre. Mē'ē cato coa pa'ita'a, yē'ē Diosure pa'ē caquē yo'oyē.”

³⁴ Ja maca Jesupi capi:

“Mēsarū cuañeñepi toyase'e caji Diosu mēsarute case'ere ñeje: ‘Mēsarū a'ē, diusuohua'i.’

³⁵ Toyase'e caye cato nuñerepa caye a'ē. Jaje pa'ina, care paji cajē asayē, mai. Diosupi hue'yopi, i coca asasicohua'ire diusu a'ē, mēsarū.

³⁶ ¿Diosupi yē'ēre huani iye yejana jējo daosiquēpi Diosu mamaquē a'ē caye me neni co'acquē'ni?

³⁷ Ja'quē yo'oyere yē'ēpi yo'oma'ēna, ire papi caye pajē'ē.

³⁸ Jaje pa'iquēta'are yē'ēpi yo'oquēna, ire papi yo'o'ji cajē asama'cohua'ita'a yē'ē yo'o iñoñere ñajē Maija'quē yo'oye a'ē cajē asajē'ē. Ja maca yureta'a asa tī'añe pa'iji, Maija'quēpi yē'ē ja're pa'iji, cui'ne yē'ēpi i ja're pa'iji.”

³⁹ Tijupē tseani preso saye yēhuē. Jaje pa'iquēta'are Jesupi de'hue jēapi.

⁴⁰ Ja maca Jesús Jordán tsiaya ēsē mēi tē'tena co'ipi. Co'ini jaronā pēapi, Juan oco doquē pa'i sitona.

⁴¹ Jarote pa'ina, jai pa'i quē'rona sani ñajē cahuē:

“Nuñerepa Juan, pa'i yo'o tī'a ma'ñere yo'oma'quēta'a care paquē case'e paji'i, iquē yo'o ja'ñe ayere.”

⁴² Jaronā jai pa'i ire papi cajē cuasahuē, ite.

11

¹ Te'i ëmë ju'iquë Lázaro hue'equë paji'i. Jaë cato Betania aquë paji'i. María cui'ne io yo'jeo Marta pa'i daripë aquë paji'i.

² María cato ju'iquë Lázaro yo'jeo paco'ë. Jaø cato Ëjaërepa nëcañoana huëo së da'capi jañuni io nañapi tēnoçaiø yo'osico paco'ë.

³ Jaje pa'ina, jaohua'ipi Ëjaë më'ë cajeipi ju'iji caquë sani quëacaijë'ë cajë Jesús quë'ro jëjo saohuë, te'ire.

⁴ Jëjo saorena, Jesús jare asani capi:

“Iye ju'li dahuë cato ti juni huesëyena saye pa ja'ñe a'ë. Diosu i de'oquë pa'iyere iño ja'ñe a'ë. Cui'ne Maija'quë mamaquë de'oquë pa'iyere iño ja'ñe a'ë.”

⁵ Jesús cato Marta cui'ne io maja'yo Maríare cui'ne Lázarore ai oiçuëta'a.

⁶ Caya mu'seña se pëa copi, i pa'i hue'ñana, Lázaro ju'iji cajë quëasicohua'ita'are.

⁷ Ja jeteyo'je capi, Jesús i ye'yacohua'ire:

“Sani coñu'u, Judeana.”

⁸ Caquëna, i ye'yacohua'ipi ite cahuë, ja maca:

“¿Ye'yaquë, më'ëre judío pai quëna pëapi jëañu'u ca sitona co'ija'quë aë?”

⁹ Cajëna, Jesupi capi:

“¿Te'e mu'se doce hora pa'icoa, miañe? Jaje pa'ina, paipi mu'se cu'ini ti ju'aye peoji, iye yeja miacaiyeja'a cu'ini.”

¹⁰ Jaje pa'iquëta'are paipi ñami cu'ini ju'aye pa'iji, miañe peo do'ire.

¹¹ Ja jeteyo'je Jesupi capi:

“Mai cajëi Lázaro caji'i. Caisiquëta'are sani ne sëtøja'quë a'ë.”

¹² Caquëna, ja maca i ye'yacohua'ipi cahuë, ite:

“¿Ëjaë, jaje caji'i cani co'yaja'quë api caye a'ni?”

¹³ Jesús cato jaje cani ju'ji'li caquë capi. Jaje caquëna, i ye'yacohua'ipi cuasani coa huëore çaina caji cuasahuë.

¹⁴ Ja maca Jesupi yureta'a tiñarepa capi:

“Lázaro tsoe ju'ji'li.

¹⁵ Sihuayë, de'oye jarote pa'ima'ëna ju'ji'li. Jajëpi ai de'oji. Mësaru ñani mësaru ire papi cajë yë'ëre cuasaja'cohua'ire. Sani ñañu'u.”

¹⁶ Ja maca Tomás Gemelo hue'equëpi i ja're ye'yecohua'ire capi:

“Jënajë'ë, maije i ja're çoni sañu'u, te'e i ju'ina ju'ija'cohua'li.”

Ju'isicohua'ipi Huëiye Cui'ne Pa'iyë A'ë, Jesús

¹⁷ Tsoe Lázarote cuatro mu'seña tase'e pa'ina, Jesús ti'api.

¹⁸ Betania cato Jerusalén ja'yere paji'i, coa caya kilómetropi cui'ne yequë jopo kilómetro çosi macare.

¹⁹ Jai pai judío pai acohua'ipi Marta cui'ne Maríare do'i ñajë cui'ne johua'li maja'yëpi juquëna, oicohua'ini yëhuo huasofnu'u cajë daisicohua'ipi paë'ë.

²⁰ Ja maca Martapi Jesús daiji asani etani ite pëpasi'li caco saco'ë. María cato huë'e sa'nahuëre paco'ë.

²¹ Ja maca Martapi Jesure çao:

“Ëjaë, më'ë iñore pa'iquë pa'ito yë'ë a'yë ju'liñe para'pi.

²² Jaje pa'iquëta'are yë'ë cato asayë, Maija'quëpi më'ë señere isija'quë api.”

²³ Caçona, Jesupi capi:

“Më'ë a'yë cui'naëpi pani çoja'quë api.”

²⁴ Caquëna, Martapi çao:

“Jaje pa'ijë'ë. Cui'naëpi pani çoja'quë api, juni huesësicohua'li huëi maca tëji mu'serepa.”

²⁵ Caçona, Jesupi capi:

“Yè'è a'è, juni huesèsicohua'i huèiye cui'ne pa'iye. Yè'ère ire papi caquë cuasaquë cato ju'isiquëje jare pa'ija'quë api.

²⁶ Cui'ne ja yè'ta'a huajëquë pa'i yè'ère ire papi caquë cuasaquë cato ti ju'iñe paja'quë api. ¿Iye yè'è caye jaje pa'ire paji caco cuasaco, mè'è?”

²⁷ Caquëna, iopi cao:

“Jaje pa'ijë'è, cuasayë, yè'è. Cui'ne Èjaë, mè'è cato Cristore papi asayë, yè'è. Diusu mamaquëpi iye yejana daija'quë ca nëosiquëpi daisiquë a'è, mè'è.”

Lázarore Ta Sitona Jesús Oise'e

²⁸ Jaje se ca tējini Marta io maja'yo María quë'rona sani cao, yahue:

“Ye'yaquë ñnore pa'i mè'ère daijaco caquë soi.”

²⁹ Cacona, iti se asayeja'a Jesús quë'rona esa sacco'è, ñte ñasi'i caco.

³⁰ Ja yè'ta'a Jesús pai daripërepa cacaye papi. Ja maca cato, Marta ñte t'asi macare paji'i.

³¹ Maríapi co'arepa huëni saiona, ñani judío paipi María huë'ere pa'ijë oima'o cajë yèhuocohua'ipi tasi daripëna sani osi'i caco saico cuasajë tuë'è.

³² Ja maca María Jesús quë'rona sani do're ja'runi cao:

“Èjaë, ñnore mè'è pa'iquë pa'ito a'yë juni huesëye para'pi.”

³³ María ja're con judío pai daisicohua'ipi oijëna, Jesupi jaohua'ire oi ëayerëpa ñapi. Ñani i joyopi ca ëayerëpa nëina,

³⁴ Jaohua'ire seji'i:

“¿Jeron a ñte tare'ni?”

Caquë seina, iohua'ipi cahuë:

“Èjaë, dani ñajë'è. Ñnona tahuë.”

³⁵ Ja maca Jesús oji'i.

³⁶ Oina, ñani judío paipi cahuë, ja maca:

“I ai oiquërepa paji'i. Ñajë'è, i oiyere.”

³⁷ Yecohua'ipi cahuë:

“Ñnama'quëre ñaquëre nesiquë api, iquë. ¿Jaje pa'ita'a cui'ne me yo'oquë Lázarore jujucaiyë paë'ni?”

Lázaro Huëise'e

³⁸ Cui'naëni co'arepa esa necati'ñrepa nëina, tasi daripë quë'rona tsio daji'i. Coje nesico paji'i. Pa'ioni jai quëna pëpi siosico paji'i.

³⁹ Pa'iona, Jesupi capi:

“Quëna përe hui'yo jeojë'è.”

Caquëna, Marta ju'isiquë yo'jeopi cao:

“Èjaë, tsoe co'a seji cuasayë. Tsoe cuatro mu'seña pa'iji.”

⁴⁰ Cacona, Jesupi capi:

“Mè'ëje pa'ioni cahuë care paji cuasani mè'è ñaja'coa'è, Maija'quë de'oyerepa yo'oquëna case'e.”

⁴¹ Caëna, ja maca quëna pë hui'yo jeorena, Jesús ma'tëmo mëne ñaquë capi:

“De'oji, Ja'quë. Yè'è caye mè'ëpi asacaë'è.

⁴² Yè'è cato asayë, mè'è si'anë yè'è caye asaquë pa'iye. Jaje pa'iquëta'are iye maca pa'icohua'i asa ja'ñere caquë cayë, mè'ëpi yè'ère jëjo daosiquë api cajë asare pajajë caquë.”

⁴³ Jaje se ca tējini, ai tutu cuipi:

“¡Lázaro etajë'è!”

⁴⁴ Caquëna, ju'isiquë pa'isiquëpi jëña, nëcañoa huesiquëpi, cui'ne tsiaje cañapi huesiquëpi etapi. Etaquëna, ja maca Jesupi capi:

“Joyecaijë'è, saijaquë.”

Jesure Tseañu'u Cajë Yo'ose'e
(Mt 26.1-5; Mr 14.1-2; Lc 22.1-2)

⁴⁵ Jaje iyere yo'ouna, Jesure jai paí judío paí ire papi cajë cuasahuë, María ja're coní daisicohua'ipi, iti Jesús yo'oquëna, ñasicohua'ipi.

⁴⁶ Jaohua'i acohua'ipi fariseo paí quë'rona sani ñajë quëahuë, Jesús yo'ose'ere.

⁴⁷ Ja maca fariseo paipi cui'ne Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi ca tëji ëjaohua'i quë'rona tsi'sini cahuë:

“¿Me neja'cohua'i a'ni, jaëte? I cato jaiye paí yo'o ti'a ma'ñe yo'o iñoji, paire.

⁴⁸ Jaje pa'ina, maipi coa ñacohua'i pa'ito si'a paipi ise'ena asa huesëja'cohua'i pa'ini. Jaje yo'ojëna, yureta'a romano paipi dani Maija'quëre se huë'e cui'ne mai yeja ne huesoja'cohua'i pa'ini.”

⁴⁹ Cajëna, Caifás hue'equëpi Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëpi ja ometëcahuë pa'iquëpi capi, jaohua'ire:

“Mësaru huesëjë cayë.

⁵⁰ Cui'ne ti asama'pë, tel' jucacati'ñe pa'i api, si'a paí do'ire ai jerepa si'a paí ju'iñe peoye, iye daripë pa'icohua'ire.”

⁵¹ Caifás cato ise'e ta'ñe jaje caye papi. Coa Maija'quë joyopi isiquëna, capi, ja ometëcahuë Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaë sëte, Jesupi judío paí do'ire jucacaiye pa'iji, pa'i ja'ñere ca nëoquë.

⁵² Coa judío paise'ere caquë jucacaiye pa'ni cui'ne si'a hue'ña coa tiya huesësicohua'ire Diusu mamajëre.

⁵³ Jare ja mu'sepi yureta'a judío paí ëjaohua'i Jesure huani jeoñe ca nëohuë.

⁵⁴ Jaje pa'ina, Jesús yureta'a si'a judío paí ñajëna, cu'iye papi. Paquë Judeapi etani Efraín daripëna saji'i, cuene yeja ja'ye maca pa'i daripëna. Jaronana sani i ye'yacohua'i ja're pëapi.

⁵⁵ A'ri maña carapi, Egíptopi Israel paí etajë pa'ise'ere cuasajë tsi'sini yo'o mu'seña. Jaje pa'ina, jai paí pa'i daripëa pa'icohua'i saë'ë, Jerusalëna si'sire tosa toñere cajë.

⁵⁶ Jesure co'ejë cuë'ë. Jaje pa'ina, Maija'quë huë'ere pa'ijë seil'ë, yecohua'ire:

“¿Mësaru me cuasaye'ni? Daija'quë api fiestana, pa'nita'a paja'quë api cuasaye cajë.”

⁵⁷ Fariseo paí cui'ne Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi cuañe nëohuë. Jesús pa'i hue'ñare asasicohua'i pa'ni quëajë'ë, sani tseaja'quëre cajë.

12

Huëo Sëñepi Jesure Tsoacaise'e
(Mt 26.6-13; Mr 14.3-9)

¹ Seis mu'seña Egíptopi Israel paí etajë pa'ise'ere cuasajë yo'oye caraquëna, Jesupi Betaniana saji'i. Lázaro pa'i hue'ñana ju'isiquëni Jesupi ne co'yasiquë paji'i, jaë cato.

² Jaronana Jesure ao cua'coni aohuë. Martapi ao huahueco paco'ë. Lázaropi Jesús ja're coní mesare ñu'i aji'i.

³ Ja maca Maríapi huëo së ma'ña da'care dani Jesús quëona ja'ñeni io nañapi tëno cuënao. Jaje yo'ocona, si'a huë'e huëo sëñena timëo. Ja cato jai do'i ma'ña paji'i.

⁴ Ja maca Judas Iscariotepi Simón mamaquëpi Jesús ye'yaquëpi, Jesure coso yehuoja'quëpi capi:

⁵ “¿Me yo'oco iye huëo së ma'ña coa yecohua'ina se isico trecientos romano curiquë të'ña nema'o paco'ni, neni curi peocohua'ire co'caila'cota'a?”

⁶ Judas jaje cani curiquë peocohua'ini ai oi do'ire cama'ë paji'i. Co'amaña yahue imaquëpi capi. Jaje ipi curi aya topë paquë sëte, yahue imaquë paji'i, iona yecohua'ipi aya curire.

⁷ Ja maca Jesupi ite capi:

“Coa ñajë'ë. Yë'ëre ta mu'se huëo së ja'ñere ne de'huaco yo'oco.

⁸ Curi peocohua'ire si'anë mësarü ñajë paja'cohua'i a'ë. Jaje pa'iquëta'are yë'ëre cato si'anë paye peosipi.”

Lázarore Sañope Case'e

⁹ Jesús Betaniare pa'iji asani jai pai judío pai saë'ë, jaroná. Jesuse'ere ñañu'u cajë saiye pahuë. Lázarore ñañu'u, Jesús ju'isiquëni huëosiquëre cajë saë'ë.

¹⁰ Cui'neje Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi Lázaroreje huani jëoñe pa'iji cahuë.

¹¹ Judío paipi Lázaro do'ire Jesupi ire papi cajë cuasa do'ire, cui'ne johua'ire jëoco do'ire jaje cahuë.

Jerusalénna Jesupi Cacase'e

(Mt 21.1-11; Mr 11.1-11; Lc 19.28-40)

¹² Jai pai Jerusalénna saë'ë, Egíptopi Israel pai etajë pa'ise'ere cuasajë yo'o mu'se tija'ëna. Se ñatasi mu'se Jesús daija'quë api, iye daripëna asani.

¹³ Ja maca Jesús daina, sihuajë ja'o tëteni cuijë saë'ë. Jesure pëpañu'u cajë cuihuë:

“¡De'oquëre pa'ni, Diosu! ¡De'oquëre pa'ni, Ejaë mamirepa hue'equëpi daiquë! ¡De'oquëre pa'ni, Israel pai Ejaë!”

¹⁴ Burrore tija'ni Jesús tui saji'i, toyase'e cayeje pa'ye japi caji ñeje:

¹⁵ Ca'rama'o pa'ijë'ë.

Israel pai daripë

Më'ë Ejaërepa daiji, burroni ñu'i.

¹⁶ Iye case'e i ye'yacohua'i asa tija'ne pahuë, du'ru macarepa cato. Jesús de'oquërepa de'osi maca ja maca yureta'a asahuë, si'aye Jesús ayere toyase'e paji'i cajë cui'ne jaje tëto saji'i, mai ña hue'ñana cuasajë.

¹⁷ Jesús ja're pa'ijë Lázarore juquëna, tasiquëni huëoquë soiquëna, asasicohua'ipi yecohua'ire se quëahuë, johua'i ñase'ere.

¹⁸ Jaje pa'ina, Jesure sañope tija'ni pëpañu'u cajë saë'ë, pai yo'o tija ma'ñere yo'oquëna, asasi do'ire cajë.

¹⁹ Ja maca fariseo paipi cahuë, johua'ija'a sa'ñe:

“Ñañe mësarü si'a pai ise'ere tuiye, yure cato ne tija'ne peoji.”

Griego Paipi Jesure Co'ese'e

²⁰ Fiesta pa'i maca Maija'quëre señu'u cajë Jerusalénna saiscohua'i ja're con griego paije paë'ë.

²¹ Pa'icohua'ipi jaohua'ipi Filipena tsio dani Betsaida Galilea aquëna sejë cahuë:

“Ejaë, yëquë Jesure ñañe yëyë.”

²² Jaje cajëna, asani Felipepi sani Andrésni capi. Cani yureta'a cayaohua'i Jesure sani cahuë.

²³ Cajëna, Jesupi ja maca capi:

“Tsoe tija'api, Maija'quë mamaquë de'oquërepa de'ojai maca.

²⁴ Mësarute cayë, trigo capi yejana tomema'co pani jare te'e ca maca pa'io carajaicoa. Jaje pa'iquëta'are iti capi yejana tomeni junita'a jaiye quëicoa, iti ñëpi mëani.

²⁵ I pa'iyere ai oiquë cato coa ne huesoja'quë api. Jaje pa'iquëta'a iye yeja pa'iyere coequë cato ne de'huaquë pa'iji, ti pani huesë ja'ñere.

²⁶ Paipi yë'ëre necaiye yëni tuijë'ë, yë'ëre. Yë'ëre necaiquë cato, yë'ë pa'i hue'ñare coní pa'ija'quë api. Paipi yë'ëre necaiquë pa'ito yë'ë ja'quëpi ite de'oquëre pa'ni caquë ñacaija'quë api.

Jesupi Quëaji, I Ju'i Ja'ñere

²⁷ Yure cato yë'ë ai oiyë. ¿Ja do'ire ja'quëre ñeje ca tì'añe pa'iquë? ¿Ja'quë huasojë'ë, yë'ëre yure tëto sai ja'ñere? Jaje ca tì'añe peoji. Yë'ë cato jare caquë daisiquë a'ë.

²⁸ Ja'quë më'ë mamire jerepa de'o mami nejë'ë.”

Ja maca asapi, ma'tëmopi yë'ose'e pìsiquëna:

“Tsoe de'oquëre pare nehuë. Jaje pa'iquëta'are tìjupë de'oquëre pare ne cosi'i.”

²⁹ Iti maca nëcajë asasicohua'ipi cahuë, mujuëpi pìsiji. Cajëna, yecohua'ipi cahuë:

“Huiñaëpi ini cocare capi.”

³⁰ Ja maca Jesupi capi:

“Yë'ëni caquë iye yë'o pìsiye papi. Mësaru asa ja'ñere caquë iye yë'o pìsipi.

³¹ Yure a'ë, iye yeja io yo'ose'e ña de'hua cuaño ja maca, cui'ne yurepi iye yeja cuañequëje i tutu nejo cuañosiquë pa'ija'quë api.

³² Yë'ëpi cruzuna mëa deo cuañosi maca si'ahua'ire tsi'so saosi'i yë'ëse'ena paire.”

³³ Ja quëayena pai asahuë, cruzuna ju'ija'quë a'ë caquë quëaye.

³⁴ Paipi asani sañope sehuohuë:

“Yëquë cato yequë toyapë ñacohua'i a'ë, Cristo ti ju'iñe peoji cayere. ¿Me yo'oquë më'ë Pai Mamaquë cruzuna ju'ija'quë a'ë caquë'ni? ¿Iquei'ni, Pai Mamaquë?”

³⁵ Ja maca Jesupi capi:

“Ja yë'ta'a mësarü ja're miañe pa'iji. Ja yë'ta'a miañe pa'i maca miañeja'a cu'ijë'ë, neañepi tsio daiona, merepa yo'oco'ni cajë ai cuasaye paçohua'i. Nea hue'ñaja'a cu'iquë cato i sai hue'ña huesëquë coa saiji.

³⁶ Miañe itire pare pa'iyë cajë asajë'ë, ja yë'ta'a mësarü ja're coní miacai pa'i macapi. Jaje pa'ijë yureta'a mia hue'ña pa'icohua'irepa ponëja'cohua'ipi.”

Jaje ca tējini Jesús sani catipi, iohua'ire.

Judío Pai Jesure Sehuoye Pase'e

³⁷ Jaiye Jesús pai yo'o tì'a ma'ñere yo'o iñosiquëta'are ire papi cajë cuasaye pahüë.

³⁸ Maija'quëre quëacaiquë Isaías ñeje toyaquë pa'ise'epi tì'a ja'ñepi pa'ina, pahüë asaye. Toyase'e cato caji:

Ëjaë ¿nepi yëquë quëase'e care payë cajë asare'ni?

¿Neni Diusu iño u'ni, i tutu?

³⁹ Jaje pa'ina, asa tì'añe pahüë. Yequeje Maija'quëre quëacaiquë Isaías toyapi, ñeje:

⁴⁰ Diusupi ñama'cohua'ire cui'na jëa joyo quë'iohua'ire nepi,

Ñaco capi ña ma'ñe caquë, Cui'ne joyopi asa ma'ñe caquë,

Cui'ne Maija'quëna ponëni juju cuañoma'cohua'ini caquë.

⁴¹ Iye cato Isaías capi, Jesús de'oquërepa pa'iyë ñasiquëpi. Jaje pa'ina, i ayere capi.

⁴² Jaje pa'iquëta'are jai pai judío pai Jesure ire papi cajë cuasahuë. Yeco-hua'i ëjaohua'ire paque cuasahuë, Jesure. Jaje pa'iquëta'are jai pai cuasajëna, quëaye pahuë, fariseo pa'ini ca'ra do'ire, pa' tsi'si hue'ñapi eto sao ma'ñe cajë.

⁴³ Fariseo pa' cato pa'ipi johua'ini de'ocohua'ire pa'ni cacaiyere yëcohua'i paë'ë. Maija'quëpi de'o'ji cayere coecohua'i paë'ë.

Jesús Casi Yë'opi Pai Yo'ose'e Ca De'huaye Pa'iji

⁴⁴ Jesús ai tutu capi:

“Yë'ëre ire papi caquë cuasaquë cato yë'ëse'ere asaye peoji. Yë'ë ja'quë yë'ëre jëjo daosiquëreje asaji.

⁴⁵ Yë'ëre ñaquëpi yë'ëre jëjo daosiquëreje ñaji.

⁴⁶ Yë'ëre ire papi cajë cuasasicohua'ipi nea hue'ñare pa'ima'pë pa'ijajë caquë mu'se miañeje pa'ipi yë'ë iye yejana daë'ë.

⁴⁷ Jaje pa'iquëta'are yë'ë caye asaquëta'a yë'ë cayeje yo'oma'quëre yë'ëpi nejoñe paja'quë a'ë. Yë'ë cato iye yejana daisiquë a'ë, iye yeja pa'icohua'ire huasosi'i caquë.

⁴⁸ Yë'ëre coequëpi cui'ne yë'ë caye asani cui'ne yo'oma'quë cato, tsoe paji, ìte nejo ja'ñe. Yë'ë case'ëpi tëji mu'serepa pa'ire nejo ja'ñe a'ë.

⁴⁹ Yë'ë cuasayepi huëoquë cama'ë pa'iyë. Yë'ë ja'quë yë'ëre jëjo daosiquë cuañese'ere caquë ye'yayë, ì case'ëje pa'ye caquë asayë, yë'ë.

⁵⁰ Ja'quë cuañese'e cato ti pani huesë cocare pa'ë caquë asayë, yë'ë. Jaje pa'ina, yë'ë caye cato ja'quë cuañese'ëje pa'ye a'ë.”

13

Ì Yë'yacohua'i Quëore Jesupi Tsoa Tose'e

¹ Ja yë'ta'a Egíptopi Israel pa' etajë pa'ise'ere cuasajë yo'o mu'se tì'ama'ë te'e mu'se carapi. Jesupi tsoe asapi, jë'nërepa iye yeja pani tëjini pëca ja'quë quë'rona co'iye tì'ase'e. Si'anë Jesús cato ai oi'quë paji'i, ì tsecohua'ire iye yeja pa'icohua'ire. Jaje pa'ina, yure cato ì ai oi'yere pare ññoquë yo'opi.

²⁻⁴ Huati cato Simón mamaquëna Judas Iscariote joyona tsoe co'aye cuasaye nepi. Jaje pa'ina, Jesure coso yehuos'i cuasayere papi, ì joyo. Jesús cato Diosu quë'ropi daisiquë a'ë asaquëpi, cui'ne co'ija'quë a'ë Diosu quë'rona asaquëpi paji'i. Cui'ne ja'quëpi yë'ëre ëjaërepa pa'ì ja'ñe tutu isipi asaquë paji'i. Jaje pa'ina, Jesús ì ye'yacohua'ì ao aijëna, cõni ñu'ì aiquëpi, huëni ì ëmëje'e ju'icore dutani, ì ju'ruhuëna toayapi sëapi.

⁵ Ja maca quëna de'huana oco doni ì ye'yacohua'ire quëo tsoa huëopi. Tsoaquë ì toaya ju'ruhuëna sëasicopi tëno cuenacaji'i.

⁶ Simón Pedro quëore tsoasi'ì caquë yo'oquëna, ìpi capi:

“¿Ëjaë, më'ëpi yë'ë quëore tsoacasi'ì caquë yo'oquë?”

⁷ Caquëna, Jesupi sehuopi:

“Yure më'ë huesëyë, yë'ë caquë yo'oye. Pa'siquëta'a jeteyo'je më'ë asa tì'aja'quë a'ë.”

⁸ Jaje caquëta'are Pedropi capi:

“Yë'ë quëo më'ëpi tsoacaiye peoji.”

Caquëna, Jesupi capi:

“Yë'ëpi më'ëni tsoa tocaima'quë pa'ito më'ë yë'ë te'te aquë peoja'quë a'ë.”

⁹ Caquëna, Simón Pedropi capi:

“Jaje pa'ito Ëjaë, coa quëose'e tsoama'ë pa'ijë'ë. Yë'ëre jëñaje cui'ne siopëje tsoacaijë'ë.”

¹⁰ Caquëna, Jesupi capi:

“Ja'a cuyasiquë cato coa nëcañoase'e tsoaquë api, si'aë de'okuë pa'iyë sête. Mësaru cato sisi peocohua'i a'ë. Jaje pa'iquëta'are si'ahua'i de'ocohua'ise'e pa'iyë pañë.”

¹¹ Si'aohua'i si'si peocohua'ise'e pa'iyë pañë capi, ìte coso yehuoja'quëque pa'ina, asaquë.

¹² Quëo ja'o tsoa tējini ì ìmëje'e ju'icore suñani cui'naëpi mesana ja'runi capi:

“¿Mësaru yë'ë caquë yo'ose'e asa tì'añe?

¹³ Mësaru yë'ë Èjaëpi cui'ne ye'yaquë api, cani nuñerepa cayë, jaëre pani.

¹⁴ Yë'ë Èjaëpi cui'ne ye'yaquëpi mësaru quëo tsoasiquëre sête mësaruje yecohua'i quëo ja'oñare tsoacaiye pa'iji.

¹⁵ Iye cato mësaruni yo'o ìñoquë yo'ohuë. Jaje yo'ojë'ë, caquë yë'ë yo'ose'eje.

¹⁶ Nuñerepa mësarute cayë. Ì jo'yaëpi ì èjaëre têto saisiquë peoji, cui'ne jêjo dao cuañoquëje ìte jêjo daoquëre têto saisiquë peoji.

¹⁷ Asa tì'ani yë'ë case'eje pa'ye yo'ocohua'i pani sihuacohua'i pa'ija'cohua'i a'ë.

¹⁸ Mësarute si'aohua'ire pare cama'ë pa'iyë, coa yë'ë sahua nëosiquëse'ere cayë. Toyase'e cayepi tì'añe pa'iji. Japi caji: ‘Yë'ë ja're conì aiquëpi yë'ëre sañope yo'okuë pönëpi.’

¹⁹ Iye cato mësarute cayë ìtipi têto saina, ñani mësarupi nuñerepa ìre papi capi cajë yë'ëre asa ja'ñere caquë.

²⁰ Nuñerepa cayë, mësarute. Yë'ë jêjo daoquëre sihuaquë de'oye yo'okuëpi yë'ëreje sihuaquë de'oye yo'osipi. Yë'ëre sihuaquë de'oye yo'okuëpi, yë'ëre jêjo daoquëreje sihuaquë de'oye yo'osipi.”

*Judas Yo'okuë Yehuo Ja'ñere Jesús Quëase'e
(Mt 26.20-25; Mr 14.17-21; Lc 22.21-23)*

²¹ Ja casi jeteyo'je Jesús ì joyopi ca'ñerepa nëina, capi, si'aye tiñarepa:

“Nuñerepa cayë. Mësaru aquëpi yë'ëre yo'okuë yehuoja'quë api.”

²² Ja maca ì ye'yacohua'ipi sa'ñe ìohua'ija'a ña huëohuë, nepi yo'oja'cohua'ini cajë huesëjê.

²³ Ì ye'yacohua'i aquëpi Jesús ì yëquëpi ì yë'quë macare ñu'i aji'i, na'iquëna, aïñere.

²⁴ Aina, Simón Pedropi coa moñopi më'ëpi seni asajë'ë, nepi yo'oja'cohua'ini caquë'ni caquë yo'opi.

²⁵ Yo'okuëna, ñani Jesuna tsio jani seji'i:

“¿Èjaë, jequë a'ni, ìti yo'oja'quë?”

²⁶ Caquëna, ìpi sehuopi:

“Panpë yë'ëpi sa'suni aokuë cato ì pa'ija'quë api.”

Jaje cani panpë ìni sa'suni Judas Iscariotena aopi, Simón mamaquëna.

²⁷ Jare panpë ì maca tsoe huatijë Judas joyona cacapi. Ja maca Jesús capi ìte:

“Më'ë yo'o ja'ñe pa'ito esa yo'ojë'ë.”

²⁸ Jaje catojê ìti maca mesa ñu'icohua'i asa tì'añe pahüë, ì cayë.

²⁹ Judaspi curiquë de'hua turupë paquëre sête yecohua'i cato cuasahuë, sani aore huerojaijê'ë fiesta yo'o ja'ñere caquë caji cuasahuë. Panita'a curiquë peocohua'ina sani isijê'ë caquë Jesús caji cuasahuë.

³⁰ Panpë ìsisi jeteyo'je Judas etani saji'i. Ja maca cato tsoe ñami paji'i.

Huajëye Cuañese'e

³¹ Judas etani saisi maca Jesupi capi:

“Yure iñoñe pa'iji, Pai Mamaquë de'okuërepa pa'iyë. Cui'ne Diusu de'okuërepa pa'iyëje iñoja'quë api, ìpi.

³² Maija'quë de'okuërepa pa'iyere Pai Mamaquëpi iñoquë pa'ito, Maija'quëje mamaquë de'okuërepa pa'iyere iñosipi. Esa iñoja'quë api.

³³ Tsi dohuë, mësarü ja're conì tsoe pa'iyë paja'quë a'ë. Mësarü yë'ëre co'ëja'cohua'i a'ë. Jaje pa'ina, jare judío paire case'ëje mësarute cayë. Mësarü yë'ë sai sito sani tì'añe peoji.

³⁴ Mësarute huajëye cuañeñere isiyë, paire oicohua'i pa'iyere yë'ë mësarute oiyeje. Cui'ne mësarupi yecohua'ire se oijë pa'ijë'ë, caquë.

³⁵ Yecohua'ire mësarupi oicohua'i pa'ito paipi mësarute yë'ë ye'yacohua'ire pa'ë cajë ñaja'cohua'i a'ë.”

*Pedro Coa Cosoquë Ca Ja'ñere Jesupi Quëapi
(Mt 26.31-35; Mr 14.27-31; Lc 22.31-34)*

³⁶ Simón Pedropi Jesure capi:

“Ëjaë, ¿më'ë jerona sai caquë'ni?”

Caquëna, Jesupi sehuopi:

“Yë'ë sai hue'ña më'ë tuni tì'añe peoji, yure cato. Jeteyo'je më'ë cato tuija'quë a'ë, yë'ëre.”

³⁷ Ja maca Pedropi capi:

“Ëjaë, ¿me yo'okuë yë'ë yure tuni tì'añe peoquë'ni? Yë'ë cato tsoe cui'ñasiquëpi pa'iyë, më'ë do'ire yë'ëpi saicasì'i caquë.”

³⁸ Caquëna, Jesupi sehuopi:

“¿Nuñerepa yë'ë do'ire më'ëpi saicare pasi'i caquë cui'ñasiquëpi pa'i caquë? Nuñerepa cayë. Më'ëre ja yë'ta'a cura yë'ima'në më'ëpi toasoñe cosoja'quë a'ë, yë'ëre ñama'quë a'ë caquë.”

14

Jesu Api, Maija'quë Quë'ro Tì'a Ma'a

¹ Ai co'a ju'ima'pë pa'ijë'ë. Diusuni necaiquë api cuasajë pa'ijë'ë. Cui'ne yë'ëreje necaiquë api cuasajë'ë.

² Ja'quë ma'tëmo huë'e cato jaiye pa'iji, pa'i hue'ña. Jaje pa'ima'co pa'ito, yë'ëpi mësarute tsoe quëara'huë. Jaje pa'iyë sëte yure cato saiye, mësarü pa'ija'to ne de'huacasi'i caquë.

³ Saisiquëpi pa'i hue'ña ne de'hua tējini ja maca co'i coja'quë a'ë, mësarute sasi'i caquë. Saëna, mësarüje yë'ë pa'i hue'ñare pa'ijajë caquë.

⁴ Mësarü cato asayë, yë'ë sai hue'ña, cui'ne ìti ma'aje asayë.

⁵ Caquëna, Tomásipi capi:

“Ëjaë, yëquë huesëyë, më'ë sai hue'ña. ¿Me më'ë saija'a ma'aje asaye'ni?”

⁶ Caquëna, Jesupi capi:

“Yë'ë a'ë, ma'a cui'ne yë'ë a'ë, nuñerepa cui'ne yë'ë a'ë, pa'iyë. Yë'ëja'a tì'añe pa'iji, ja'quëre. Peoji, yequëre tì'añe.

⁷ Mësarupi yë'ëre ña tì'acohua'i pani ja'quëreje ña tì'ara'huë. Jaje pa'iquëta'are yure ìte mësarü ña tì'añë, tsoe ìte si'anë ñajë pa'icohua'i sëte.”

⁸ Ja maca Felipepi capi:

“Ëjaë, yëquëre iñojë'ë, më'ë ja'quëre. Coa ja mañase'e yëyë.”

⁹ Caquëna, Jesupi sehuopi:

“Felipe mësarü ja're conì yë'ë tsoe pa'iyë. ¿Jaje pa'iquëta'are më'ë cato yë'ëre tì ñama'quë a'ë? Yë'ëni ñajë ja'quëreje ña'ne pa'iji. Jaje pa'ito ¿Me yo'okuë më'ë ja'quëre iñojë'ë caquë sequë'ni?”

10 ¿Më'ë huesëquë yë'ëpi ja'quë ja're tsioni pa'iye, pa'ina, ja'quëpi yë'ë ja're conì pa'iye? ¿Cui'ne më'ë asama'ë pa'iquë ja pa'iye? Yë'ë caye cato yë'ëse'e cuasayepi caye pañë. Yë'ë ja'quë yë'ëre pa'iquëpi i co'amaña yo'oji.

11 Pëca ja'quë ja're conì pa'ire paji cajë cuasajë'ë. Cui'ne ja'quëpi yë'ë ja're conì pa'iji cajë cuasajë'ë. Panita'a jare asa ti'añe panije yë'ë yo'oyena ñajë de'hue cuasajë'ë, care paji cajë.

12 Nuñerepa mësarute cayë. Yë'ëre ire papi caquë cuasaquëpi, yë'ë yo'o co'amañaje, yo'oja'quë api. Yë'ëpi yë'ë ja'quë quë'rona saquëna, ja do'ire ai seña maca de'o co'amañaje yo'oja'quë api.

13 Mësarupi yë'ë mamina cajë seto yë'ëpi yo'oja'quë a'ë. Mamaquëpi pëca ja'quë de'oquërepa pa'iye ññoja'quë caquë.

14 Yë'ë mamina cajë sejëna, yë'ëpi yo'oja'quë a'ë, si'aye mësarü yëjë seña pa'ito.

De'o Joyore Jëjo Daoja'quë A'ë, Jesús Case'e

15 Mësarupi yë'ëre oicohua'i pani yë'ë cuañese'ere sehuocaijë'ë.

16 Mësarü ja're si'anë pa'ija'quëre yequëre jëjo daojë'ë caquë ja'quëre sesi'i, mësarute coçai cui'ne quëcoye necaija'quëre.

17 Jaë cato nuñerepa ca joyo pa'ija'quë api. Iye yeja pai jaëte pa ti'añe peoji, ite ñama'cohua'i cui'ne ite asama'cohua'i. Jaje pa'iquëta'are mësarü cato asayë, ite. Cui'ne ipi mësarü ja're pa'iji. Pa'isiquëpi ti mësarü ja're pani huesëja'quë api.

18 Mësarute te'ohua'ire jëo sani huesoye paja'quë a'ë. Cui'naëpi pani coja'quë a'ë, mësarü ja're conì.

19 Èa maca cato pai yë'ëre ñaño paja'cohua'i a'ë. Jaje pa'iquëta'are mësarü cato yë'ëre ñaja'cohua'i a'ë, yë'ë huajëquë pa'ina, mësarüjë huajëcohua'i pa'ija'cohua'i sëte.

20 Ja mu'se mësarü yureta'a nuñerepa asaja'cohua'i a'ë, yë'ëpi ja'quë ja're conì pa'iye. Pa'ina, mësarupi yë'ë ja're conì pa'iye asaja'cohua'i a'ë. Cui'ne yë'ëpi mësarü ja're conì pa'iye asaja'cohua'i a'ë.

21 Ta'ñe asaquëpi cui'ne yë'ë cuañese'e sehuoquë yo'oquëpi, yë'ëre oiye ññoji. Jaje pa'ina, yë'ë ja'quëpi iteje oija'quë api. Oina, yë'ëje ite oija'quë a'ë. Jaje oi yë'ëpi ina tsio dani yë'ëse'e ññoja'quë a'ë."

22 Judas Iscariote peoquëpi, yequë Judaspi capi:

"Èjaë, ¿me yo'oquë yëquëna ññoja'quë a'ni, më'ëse'ere. Me pa'ina, iye yeja paina më'ë pa'iye ññoa'ë pa'ija'quë a'ni?"

23 Caquëna, Jesupi sehuopi:

"Yë'ëre oiquëpi yë'ë cuañese'e sehuoquë cui'ne yo'oji. Jaje yo'oquëni yë'ë ja'quëpi ite oija'quë api. Yë'ë ja'quëpi cui'ne yë'ëpi conì dani i ja're pa'ija'cohua'i a'ë.

24 Yë'ëre oima'quëpi yë'ë case'eje yo'oye paji. Iye coca mësarü yë'ë tse peoji. Yë'ëre jëjo daosiquë ja'quë tse a'ë.

25 Mësarü ja're ja yë'ta'a yë'ë pa'i maca si'aye cayë.

26 Jaje pa'iquëta'are de'o joyopi ja'quë yë'ë mami do'ire jëjo daoja'quë api. Jaëpi mësarute coçai cui'ne oicohua'i pa'ijëna, yëhuoja'quë api, si'aye ye'yaquë. Cui'ne si'aye yë'ë case'ere cuasa ñajaiñe necaija'quë api.

27 De'oye pa'iye mësarute isicani saiye. Yë'ë de'oye pa'iye isiyë, mësarute. Iye yeja pai de'oye pa'iye a'ë cajë isiyeje pa'yere isima'ë pa'iyë. Ca'rama'pë pa'ijë'ë, cui'ne co'a ju'ima'pë pa'ijë'ë.

28 Yë'ë ja'quë yë'ë jerepa pa'i quë'rona saiye caquëna, mësarü asani ai sihuara'huë, yë'ëre oicohua'irepa pani. Mësarü tsoe asahuë, saisiquëpi cui'naëpi dani mësarü ja're pasi'i caquëna.

²⁹ Iye cato cayë, jaje t̄i'a ja'ñe pa'ina, itipi t̄eto saina, ñani care papi cajë yë'ère cuasajajë caquë.

³⁰ Ai jaiye mësarü ja're caye pañë. Yure cato tsoe daiji, iye yeja cuañequëpi. Yë'ère meñe cuañeñe peoquëta'a yo'oji.

³¹ Jaje t̄eto saiye pa'iji, ja'quëre yë'ë oiye paipi ñajajë caquë, cui'ne i cuañeñere yo'oji cajë ñajajë caquë. Huëijë'ë. Sañu'u, t̄irona.

15

Cuiya'i N̄ë Cui'ne Iti Capëa Pa'iyë

¹ Cuiya'i ñeje pa'i a'ë, yë'ë. Yë'ë ja'quë api, it̄i ñacaiquëje pa'i api.

² Yë'ë capëa ipi t̄e'ca t̄ete j̄equëpi quëima' capëa. Jaje yo'oquë quëi capëare pase'e n̄oquë api, ai quëija'quë caquë.

³ Mësarü cato tsoe de'oye j̄eo n̄ecosicohua'i a'ë, yë'ë iye coca quëa do'ipi.

⁴ Yë'ëna tsiosicohua'irepa si'anë pa'ijë'ë, mësarü cato, yë'ë mësaruna tsiose'eje pa'ye. It̄i capëse'e pani quëni t̄i'añe peoji, it̄i ñere pana tsiosicopi pa'iyë pan̄i. Jaje cui'ne mësarujë yë'ë ja're tsiosicohua'ipi pa'ima'pë pani quëni t̄i'añe peoyë.

⁵ Yë'ë cato it̄i ñere pa'ë. Mësarü cato it̄i capëa'ë. Yë'ë ja're tsioni pa'ina, cui'ne yë'ëpi i ja're tsioni pa'iquëpi jaiye it̄i ca quëiñe pa'iji. Pa'ina, mësaruse'e yo'o t̄i'añe ti peoyë, yë'ë peoquëna.

⁶ Yë'ë ja're c̄oni pa'ima'quë cato nejo cuañoquë api. Nejo cuañoni toa sua ja'ñe soquë capëa cueneñeje pa'yere tsi'soni ëoja'quë api.

⁷ Mësarupi yë'ë ja're tsiosicohua'ipi pa'ijë cui'ne yë'ë ye'yase'eje huanëyema'cohua'ipi, mësarü yëyere secohua'i pa'ito, si'aye mësarü señe isija'quë a'ë.

⁸ Mësarupi jaiye de'o co'amaña quëiñeje pa'ye yo'ojëna, yë'ë ja'quëpi paini sihua cuañoji. Jaje de'oye yo'ocaijë yureta'a mësarupi yë'ë ye'yacohua'irepa pa'iyë t̄i'añë.

⁹ Yë'ë mësarute oiye, yë'ère ja'quë oiyeje pa'ye. Jaje pa'ina, yë'ë oiye pa'ijë'ë.

¹⁰ Yë'ë cuañese'ere sehuocaijë cui'ne yo'oni yë'ë oiye pa'iyë. Ja'quë cuañese'ere yë'ë sehuocai yo'oquëpi yë'ë ja'quë oiye pa'iyë, cui'neje.

¹¹ J̄are quëahuë, mësarute. Yë'ë ja're te'e sihuajë cui'ne sihuayepi t̄imësicohua'i pa'ijajë caquë.

¹² Yë'ë cuañeñe cato iye a'ë: Oijë'ë, yecohua'ire, yë'ë mësarute oise'eje pa'ye.

¹³ Cajehua'ire oi do'ire te'i jucacaiye a'ë, ai oiye. Yequë peoji, ja jerepa pa'ye paire oiye.

¹⁴ Mësarü yë'ë cajehua'ia'ë, yë'ë cuañese'ere yo'oni.

¹⁵ Mësarute jo'yaohua'ire caye pañë. Te'e nuñerepa cajehua'ire cayë, mësarupi yë'ë iñosi do'ire, yë'ë ja'quë yë'ère case'ere si'aye huesëma'pë asa do'ire. Jo'yaë cato huesëquë api, i ëjaë caquë yo'oye.

¹⁶ Mësarupi yë'ère sahuani soima'pë paë'ë. Yë'ëpi mësarute sahuani soihuë. Soini cui'ne cuañehuë, sani jaiye quëijë'ë caquë, ja quëiñepi ti pa'ija'quë caquë. Jaje jaiye quëicohua'ipi yë'ë do'ipi sejëna, ja'quëpi mësarü sese'ere si'aye isija'quë api.

¹⁷ Iye a'ë, mësarute yë'ë cuañeñe: Sa'ñe oijë pa'ijë'ë.

Iye Yeja Paipi Jesure Coejë Cui'ne Jesús Tsecohua'ire Coeyë

¹⁸ Iye yeja paipi mësarute coecohua'ia'ë, yë'ère du'ru coese'ere cuasajë oima'pë.

19 Mësarupi iye yeja acohua'i pa'ito mësarute otira'huë, iohua'i cajeohua'ire oiyepi. Jaje pa'iquëta'are yë'ëpi mësarute iye yeja acohua'ini sahuani soisi do'ire mësarute coeyë, iye yeja paipi, iye yeja acohua'i peo do'ire.

20 Yë'ë mësarute case'ere cuasajë'ë. 'Necaiquë cato i ëjaëre tëto saisiquë peoji.' Jaje pa'iyë sëte yë'ëre pani sañope yo'osicohua'i me mësarute sañope yo'oye pañe'ni cui'ne yo'oja'cohua'i a'ë. Cui'ne yë'ë ye'yayere sehuocaisicohua'i panita'a mësaruyë'yaye sehuoja'cohua'i a'ë.

21 Si'aye jaje yo'oja'cohua'i a'ë, yë'ë do'ire cui'ne yë'ëre jëjo daosiquëre huesë do'ire.

22 Yë'ë dani cama'quë pa'ito jaohua'i do'i peocohua'i patira'huë. Jaje pa'iquëta'are yure cato iohua'i tayo yo'o do'ire ca de'hua ti'añe peoyë.

23 Yë'ëre coequë cato ja'quëreje coeji.

24 Iohua'ique ñajëna, pa'i yo'o ti'a ma'ñere yë'ë yo'oma'quë pa'ito sañope yo'o ja'ñe peocohua'i patira'huë. Jaje pa'iquëta'are yure cato yë'ë yo'oquëna, ñahuë. Jaje ñasicohua'ita'a yë'ëre cui'ne ja'quëre coeyë. Ja do'ire do'i quë'iohua'i pa'iyë.

25 Iye cato yo'oyë, iohua'ina cuañeñe toyase'epi ti'ajaquë caquë nëina. Toyase'epi caji: 'Do'ijë peoquëni yë'ëre coeyë.'

26 Jaje pa'iquëta'are Maija'quë quë'ropi paire cocaiquëre cui'ne nuñerepa yo'o joyore yë'ë jëjo daoquëpi, jaëpi yë'ë ayere cacaija'quë api.

27 Mësarujë yë'ë ayere cacaija'cohua'i a'ë, yë'ë ja're coní ai tsoe pa'isicohua'i sëte.

16

1 Yë'ëre cuasayere ne hue'soma'pë mësarupi taiñe pajajë caquë iye mësarute cahuë.

2 Pa'i tsi'si huë'ñapi mësarute eto saoja'cohua'i a'ë. Jaje yo'ojë mësarute huani jeaja'cohua'i a'ë. Jaje yo'ojë Diosuni de'oye necaiyë cuasaja'cohua'i a'ë, huaicohua'ipi.

3 Iye cato yo'oja'cohua'i a'ë, ti ja'quëre cui'ne yë'ëreje asama'cohua'ipi.

4 Iye cato mësarute cayë, iti ti'asi maca yë'ë case'ere cuasa ñajaijajë caquë. Mësaruyë ja're pa'i do'ire jaje caye pahuë, ja'a huëo maca.

De'o Joyo Yo'oye

5 Jaje pa'iquëta'are yure cato saiyë, yë'ëre jëjo daosiquë ja're pasi'i caquë. Mësaruyë ti te'ijë yë'ëre seni asaye paji, jeronamë'ë saiquë'ni caquë.

6 Coa ai jerepa oicohua'i de'o huesëhuë, iyere caëna.

7 Nuñerepa mësarute cayë. Yë'ëpi saquëna, jerepa de'oye pati'ñe pa'iohua'i a'ë, mësaruyë. Yë'ëpi saima'quë pa'ito, mësarute cocai cui'ne sihua ëaye joyona necaiquë daiye peoji. Yë'ëpi saisiquë pani jëjo daoye pa'iji, ite.

8 Ipi daisi maca quëaja'quë api, co'ayere pa'i yo'oyë, caquë. Nuñerepa yo'oye pa'iji, quëasipi, cui'ne tayo yo'osicohua'ijë sai de'huaye pa'iji quëasipi.

9 Yë'ëre ire papi cajë cuasama' do'ire, tayo yo'ocohua'i pa'iyë.

10 Nuñerepa de'o ma'are iñoja'quë api, yë'ëpi ja'quë quë'rona saisi do'ire, ja maca mësaruyë yë'ëre ñañe peoji.

11 Iye yeja cuañequëpi i tayo yo'o do'ire nejo cuañosiquë pa'i do'ire paipi asa ti'aja'cohua'i a'ë, Diosupi iohua'i tayo yo'o do'ire sai de'hua cuañeñe pa'iji, ca ja'ñere ipi quëaquëna.

12 Ja yë'ta'a jaiye mësarute caye payë. Jaje pa'iquëta'are yure cato mësaruyë asa ti'añere peoyë.

13 Nuñerepa ca joyopi dani mësarute ye'yaja'quë api, si'aye nuñere pare. Coa ise'e cuasayere cama'ë pasipi. Si'aye asase'ere casipi. Cui'ne mësarute quëasipi, yequë mu'se tëto sai ja'ñere.

14 Yè'ère de'loquère papi caja'quë api, yè'è tse ayere paquëpi mësarute quëa iñoja'quë api.

15 Si'aye ja'quë paye yè'è tse a'ë. Jaje pa'ina, cahuë. Yè'è tserre de'o joyo cato paja'quë api. Jaje paquëpi yè'è tserre mësarute se iñoja'quë api.

Sihuayere Timë Cuqñoñe

16 Èa maca cato, yè'ère ñañe paja'cohua'i a'ë, mësaru. Pasicohua'ita'a ai tsoe maca pani ñaja'cohua'i a'ë, yè'ère. Ja'quë quë'rona saiyë, yè'è.”

17 Ja maca i ye'yacohua'i acohua'ipi sa'ñe sei'ë, ñeje cajë:

“¿Me caquë jaje caquë'ni? Èa maca cato yè'ère ñañe paja'cohua'i a'ë, cui'ne yequëje caji ai tsoe maca pani ña coja'cohua'i a'ë, yè'ère. Ja'quë quë'rona saisi do'ire jaje pasipi caji.

18 ¿Iquere caquë jaje èa maca caquë'ni? Jaje cato me asa ti'añe'ni huesëyë, i caye.”

19 Jaje yo'ojë cajëna, Jesús cato asapi, iohua'i seni asañu'u cajë yo'oye. Jaje pa'ina, capi:

“Mësarute cahuë, èa maca cato yè'ère ñañe paja'cohua'i a'ë, ai tsoe maca pani yè'ère ña coja'cohua'i a'ë. ¿Ja case'ere mësaru sa'ñe sejë yo'ojë caye?

20 Nuñerepa mësarute cayë. Mësaru airepa oija'cohua'i a'ë, cui'ne co'a ju'ijë pa'ija'cohua'i a'ë. Jaje pa'ijëta'are iye yeja pai cato sihuaja'cohua'i a'ë. Jaje oijë pa'isicohua'ita'are mësaru oise'epi yequë mu'se sihuaye ponëja'coa.

21 Nomiopti tsj coa huëosico pani ai yo'ocoo, tsitu'ure pa maca ti'aëna, a'si ju'io. Jaje yo'osicota'a tsihua'ë macare të'ya dani a'sise'e huañeyecoo, huajë tsitu'upi iye yejare pa'ina, sihuaco.

22 Jaje cui'ne mësaruje ai yo'oja'cohua'i a'ë, yure cato. Jaje pa'iquëta'are yè'ëpi co'ini mësarute ña coja'quë a'ë. Ja maca mësaru sihua huajëja'cohua'i a'ë. Ja mësaru sihuaye yecohua'ije jioye ti peoji.

23 Ja mu'se cato yè'ère seni asaye ti peosipi. Nuñerepa mësarute cayë. Ja'quëpi mësarute isija'quë api, si'aye mësaru se'ne yè'è mamipi cajë sejëna.

24 Iye macaja'a mësaru yè'è mamipi cajë se'ne pahuë, yureta'a sejë'ë. Sejëna, isija'quë api. Isiquëna, sihuaja'cohua'i a'ë.

Iye Yejare Ñese Quëcoye

25 Mësarute cahuë. Iye coca pai yo'oye ayena coní cuëcúe ñaquë jaje casiquëta'are yequë mu'se ti'aja'coa, pai yo'oye ayena coní cuëcuema'ë caye, nuñerepa caja'quë a'ë, ja'quë ayere tiña asayerepa.

26 Ja mu'se cato mësaru yè'è mamipi cajë seja'cohua'i a'ë.

27 Tsoe ja'quëpi mësarute oi paji, mësarupi yè'ère oi do'ire cui'ne mësarupi yè'ère Diosu quë'ropi daisiquë api, cajë asa do'ire.

28 Ja'quë quë'rorre papi etani iye yejana daisiquë a'ë. Jaje pa'iquëta'are yure cato iye yejapi jeoni ja'quë quë'rona col'ija'quë a'ë.”

29 Ja maca i ye'yacohua'ipi cahuë:

“Yureta'a më'ë tiñarepa cayë, yequena coní cuëcúeye peoye.

30 Yureta'a më'ère ñajë cui'ne asayë, si'aye ta'ñe asaquëre papi. Jaje pa'ini yecohua'ije më'ère seni asañu'u cajë yo'oye peoji. Jaje pa'ina, më'ère Diosu quë'ropi daisiquë api cajë asayë, yëquë.”

31 Cajëna, Jesupi capi:

“¿Jaje pa'ito yureta'a asa ti'are paye?

32 Tsoe ti'aji, iti yo'o maca. Yure iti macare pa'iyë, mësaru yè'ère te'ire jeoni pai ñape hua saija'cohua'i a'ë. Ja maca te'i pëaja'quë a'ë. Jaje pëasiquëta'a te'i pa'iyë paja'quë a'ë. Yè'è ja'quëpi yè'è ja're coní pa'ija'quë api.

³³ Iye cato cayë, mësarute yë'ë ja're cõni pa'ijë ai yo'oye peoye de'oye pa'ijë'ë caquë. Iye yeja cato mësaru ai yo'oye pa'iji. Jaje pa'iquëta'are quëcõchua'i pa'ijë'ë. Yë'ë je'quë iye yejare ñese quëcoquë paë'ë."

17

Jesús I Ye'yacohua'ire Secacaise'e

- ¹ Jaje ca tējini Jesús ma'tēmona ñaquë capi:
 "Ja'quë tsoe tī'api, iti yo'o maca. Më'ë mamaquëre de'oquëre papi iñocaijë'ë, më'ë mamaquëpi më'ëreje de'oquëre papi caquë iñoja'quëre.
- ² Më'ëpi më'ë mamaquëre iye yeja paire cuañequëre nehuë, më'ë isicohua'ire ti pani huesëye isijaquë caquë.
- ³ Më'ëre te'i api Diusu asajë cui'ne më'ë jëjo daosiquëre Jesucristore asaye a'ë, ti pani huesëye.
- ⁴ Iye yejare pa'i më'ëre de'oquëre papi caquë iñoquë më'ë cuañese'ere ne saohuë.
- ⁵ Iye yeja peo'në yë'ë më'ë ja're pa'i de'oyere pare pase'eje pa'ye yure yë'ëre isi cojë'ë, ja'quë.
- ⁶ Iye yeja acohua'ini më'ë yë'ëre sahuani isisicohua'ire yë'ëpi më'ë pa'iyere iñohuë. Më'ë tsecohua'i paë'ë. Jaje pa'iohua'ini yë'ëna më'ëpi isina, iohua'ipi më'ë cocare de'oye sehuojë yo'ohuë.
- ⁷ Yure cato jaohua'i asayë, më'ë tse a'ë cajë më'ë yë'ëre isise'ere.
- ⁸ Jaje pa'ina, de'oye sehuojë asahuë, më'ë yë'ëre isisi coca. Asa tī'are pahuë, më'ë quë'ropi daisiquë api cajë, cui'ne më'ëpi jëjo daosiquë api cajë asahuë.
- ⁹ Jaohua'i do'ire caquë më'ëre señë: Coa iye yeja acohua'ini caquë señë pañë. Më'ë yë'ëre isisicohua'ini caquë señë, më'ë tsecohua'ini.
- ¹⁰ Yë'ë paye më'ë tse a'ë, cui'ne më'ë payepi yë'ë tse a'ë. Jaje pa'ina, yë'ë de'oyere jaohua'ipi iñoñë.
- ¹¹ Yë'ë iye yejare pa'iyë paja'quë a'ë. Paquëta'are jaohua'ita'a iye yejare pa'ija'cohua'i a'ë. Yë'ë cato saiyë, më'ë ja're pa'ija'quëpi. Ja'quë de'oquërepa jaohua'i mañare ñacaijë'ë, më'ë tutupi më'ë yë'ëre isisicohua'ire, më'ë cui'ne yë'ë cõni pa'iyëje pa'ye te'ije pa'iohua'i pa'ija'cohua'ire.
- ¹² Yë'ë iye yeja pa'i maca më'ë tutupi de'oye ñacaë'ë, iohua'ire, më'ë yë'ëre isisicohua'ire. Ñacaina, te'ijë ne huesëye papi, noni ne huesësiquëse'e ne huesëpi toyase'epi tī'acquëna.
- ¹³ Yure cato më'ë pa'i hue'ñana saiyë. Jaje pa'iquëta'are yë'ë ja yë'ta'a iye yejare pa'i do'ire cayë, iye coca, jaohua'ijë yë'ë sihuayeje pa'ye sihuajajë caquë.
- ¹⁴ Më'ë cocare jaohua'ina isihuë. Isina, iye yeja acohua'ipi iohua'ire coeyë, iye yeja acohua'i peo do'ire. Yë'ëje iye yeja aquë peoyë.
- ¹⁵ Iye yejapi jaohua'ire etoni sajë'ë caquë señë pañë. Yë'ë cato señë, më'ëpi ñacaina, huatipi josa yo'oye pajaquë caquë.
- ¹⁶ Jaohua'i cato iye yeja acohua'i peoyë. Yë'ëje iye yeja aquë peoyë.
- ¹⁷ Më'ë tsecohua'irepa pa'ija'cohua'ire de'ocohua'ire pare nejë'ë, më'ë cocapi. Më'ë coca cato nuñere pa'ë.
- ¹⁸ Më'ë yë'ëre iye yejana jëjo daose'eje pa'ye cui'ne yë'ëje jaohua'ire iye yejana jëjo saoyë.
- ¹⁹ Jaje pa'ina, jaohua'ini caquë yë'ëpi më'ëna isiyë, jaohua'ijë nuñerepa coca do'ipi më'ëna isisicohua'i pa'ijë më'ë yëyere yo'ojajë caquë.
- ²⁰ Jaohua'ise'ere caquë secacaiye pañë, cui'ne iohua'i quëajëna, jeteyo'je asani itire pa'ë cajë cuasaja'cohua'ireje caquë secacaiyë.

21 Si'ao'hua'i jaohua'ije te'ije pa'iohua'i pa'ijajë caquë señë, te'ije pa'iohua'i maina tsioni pa'ijaquë caquë. Ja'quë, yë'ë cui'ne mē'ë coní tsioni te'ije pa'iohua'i pa'iyeye pa'ye pa'ijajë jaohua'ije. Jaje tsiosicohua'ipi te'ije pa'iohua'i pa'ijëna, iye yeja acohua'ipi ñajë mē'ëpi yë'ëre jëjo daopi cajë sehuoja'cohua'ire.

22 Jaohua'ire isihuë, de'oyere pare mē'ë yë'ëre isise'ere, te'ije pa'iohua'i pa'ijajë caquë, mē'ë cui'ne yë'ë te'ije pa'iohua'i pa'iyeye cui'ne pa'ijajë caquë.

23 Yë'ëpi iohua'i ja're coní pasi'i. Pa'ina, mē'ëpi yë'ë ja're coní pa'ijë'ë. Pa'ina, iohua'ipi te'ije pa'iohua'irepa pa'ija'cohua'ire. Jaje pa'ijëna, iye yeja paipi, mē'ëpi yë'ëre jëjo daopi cajë asaja'cohua'i a'ë, mē'ëpi jaohua'ire yë'ëre oiyeye pa'ye oina ñajë.

24 Ja'quë mē'ëpi yë'ëre isihuë. Jaje pa'ina, mē'ëre señë, jaohua'ije yë'ë pa'i hue'ñare pa'ijajë caquë, pa'ijë mē'ë yë'ëre de'oyerepa isise'ere ñajajë. Yë'ëre mē'ë cato ai oiquë a'ë, ja yë'ta'a yeja de'huama'nëpi.

25 Yë'ë ja'quë nuñerepa yo'oquë, mē'ëre iye yeja pai asa ti'añe pañë. Jaje pa'iquëta'are yë'ë cato mē'ëre asayë icohua'ije mē'ë jëjo daosiquë api cajë asayë, yë'ëre.

26 Yë'ëpi iñohuë, mē'ë pa'iyeye jaohua'ire. Ja yë'ta'api iñoquë pasi'i, ai jerepa tiña. Jaje iñoquëna, mē'ë yë'ëre oiyepi iohua'ini pa'ijaquë pa'ina, yë'ëpi iohua'i ja're coní pasi'i."

18

Jesure Tseani Sase'e

(Mt 26.47-56; Mr 14.43-50; Lc 22.47-53)

1 Iye ca tējini jeteyo'je Jesús saji'i, i ye'yacohua'i ja're coní Cedrón a'ri tsiaya je te'tena. Jarote a'ri tsio paji'i. Jarona Jesús i ye'yacohua'i ja're coní cacapi.

2 Judasje, coso yehuoja'quëje jaro ñaquë paji'i. Jarona Jesús si'anë i ye'yacohua'i ja're tsi'si hue'ña paji'i.

3 Pa'ina, Judas iti ñaquë sēte iti hue'ñana sa ti'api, soldado pai ja're, cui'ne Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i jëjo daocohua'i ja're, cui'ne fariseo pai jëjo daocohua'i ja're. Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i jëjo daocohua'i cato Maija'quë huë'e ñacai soldado pai paë'ë. Si'ao'hua'i huajo cui'ñasicohua'ire papi daë'ë, toa tsëopëana cui'ne soquë pena tsëosicohua'ipi.

4 Jesupi iohua'i yo'o ja'ñe asaquë du'ru sani iohua'ire seji'i:

“¿Neni co'eye'ni?”

5 Caquëna, iohua'ipi cahuë:

“Jesús Nazaret aquëni co'eyë.”

Cajëna, Jesupi sehuoquë capi:

“Yë'ë i a'ë.”

Judasje iohua'i ja're coní paji'i.

6 Jaje caquëna, asani co'ye jëa saoni yejana tata omehuë.

7 Ja maca Jesús tijupë seji'i, iohua'ire cahuë:

“¿Neni co'eye'ni?”

Caquëna, iohua'ipi cahuë:

“Jesús Nazaret aquëni co'eyë.”

8 Cajëna, Jesús capi, iohua'ire:

“Tsoe mësarupi asahuë. Yë'ë i a'ë. Yë'ëni co'eye sēte jaohua'ire josa yo'oma'pë pa'ijë'ë, iohua'ise'e saijajë.”

9 Jaje Jesús case'e ti'api, i case'e cato caji:

“Mē'ë yë'ëre isisicohua'ire ne huesoye pahue, te'ireje.”

¹⁰ Ja maca Simón Pedropi i hua'ti dutani ëja të'hui cajorose'e tëto huatopi. I tëtosiquë cato Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëre necaiquë paji'i. I mami cato Malco hue'equë paji'i.

¹¹ Jaje yo'oquëna, Jesupi Pedrore capi:

“Hua'tire io ju'i hue'ñana jua nëojë'ë. Iye jare jaje ai yo'oye pa'iji, yë'ë ja'quëpi isito.”

Maija'quë Huë'e Ñacaicohua'i Ëjaërepa Quë'rona Ëjaë Jesure Sase'e

(Mt 26.57-58; Mr 14.53-54; Lc 22.54)

¹² Ja maca soldado pai cui'ne iohua'i ëjaë coni, cui'ne judío pai soldado coni Jesure tseani huehuë.

¹³ Ja jeteyo'je Anás huë'ena sahuë. Anás mamacorepa do'ire Caifás cato Anás huau paji'i. Jaëpi ja tëcahuë cato Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaë paji'i.

¹⁴ Jare iquë Caifáspi ca nëopi, judío paire te'i mai aquëpi jucacaiye pa'iji, si'a judío pai do'ire.

Pedropi Jesure Ñama'quë A'ë Case'e

(Mt 26.69-70; Mr 14.66-68; Lc 22.55-57)

¹⁵ Simón Pedro cui'ne yequë i ye'yequë coni tuë'ë, Jesure. Jesús ye'yaquë cato Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaë ñaquë paji'i. Jaje pa'i do'ire cacapi, Jesús ja're coni, ëjaë huë'e hue'se daripëna.

¹⁶ Jaje pa'iquëta'are Pedrose'e hue'se eta sa'rona pëapi. Jaje pëaëna, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaë ñaquëpi Jesús ye'yaquëpi etani eta sa'ro ñacore coca cani Pedrore copi, sa'nahuëna.

¹⁷ Ja maca eta sa'ro ñacopi Pedrore secol'ë:

“¿Më'ë i ye'yacohua'i aquë pa'ima'quë?”

Seona, Pedropi capi:

“Pajë'ë, yequë a'ë.”

¹⁸ Ai sësëye sëte, jo'yaohua'i cui'ne policia pai coni jeca dani suani toa nehuë. Neni jarote ñu'ijë sësëquëna, cuijë paë'ë. Pedroje jarote paji'i, sësëquëna, cuiquë.

Maija'quë Huë'e Ñacaicohua'i Ëjaëpi Jesure Sese'e

(Mt 26.59-66; Mr 14.55-64; Lc 22.66-71)

¹⁹ Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëpi Jesure se huëopi, jecohua'i a'ni, më'ë ye'yacohua'i caquë, cui'ne iquere më'ë ye'yaquë paquë'ni caquë seji'i.

²⁰ Seina, Jesupi capi:

“Si'a pai asajëna, yë'ë cato casiquë a'ë. Si'anë pai tsi'si sitona ye'yaquë pa'isiquë a'ë. Cui'ne Maija'quë huë'ena ye'yaquë pa'isiquë a'ë, judío pai tsi'si hue'ñana. Yë'ë cato yo'osiquë a'ë, yahue yo'oma'ë pa'isiquë a'ë.

²¹ ¿Me yo'oquë yë'ëre seni asaquë'ni? Seni asajë'ë, yë'ë caquëna, asasicohua'ini, jaohua'ipi quëajajë yë'ë case'e. Jaohua'ipi asayë, yë'ë case'e si'aye.”

²² Jaje Jesús ca maca Maija'quë huë'e ñacai policiapi iti maca nëcaquëpi tsiana tëtoquë capi:

“¿Jaje io Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëre sañope sehuocoa?”

²³ Caquëna, Jesupi capi:

“Quëajë'ë. ¿Iquere yë'ë co'aye care'ni? ¿Yë'ë case'epi de'oye pa'ito me yo'oquë të'caquë'ni, yë'ëre?”

²⁴ Ja maca Anáspi Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaë Caifás quë'rona sëasiquëni jëjo saopi.

Pedropi Jesure Ñama'quë A'ë, Ca Cose'e

(Mt 26.71-75; Mr 14.69-72; Lc 22.58-62)

25 Pedro jaje yo'o maca cato toare cui nēcapi. Nēcaquēna, ite cahuē:
 “¿Mē'ēje i ye'yacohua'i aquē pa'ima'quē?”

Cajēna, Pedropi cosoquē capi:

“Pajē'ē. Ñama'quē a'ē, ite.”

26 Ja maca Maija'quē huē'e ñacaicohua'i ējaēre nēcaicohua'i aquēpi seji'i, Pedro cajoro tēto tēasiquē, do'iquēpi ñeje caquē:

“¿Mē'ēje pa'ini yē'ē ñasiquēta'a jeto tsio?”

27 Caquēna, Pedropi tijupē cosopi. Coso macarepa curaje yēji'i.

Pilato Ña Hue'ñare Jesús Pa'ise'e

(Mt 27.1-2, 11-14; Mr 15.1-5; Lc 23.1-5)

28 Ja maca Caifás huē'epi Jesure Pilato huē'ena sahuē. Ja maca cato ñata tome huesē maca paji'i. Judío cato cacama'pē pa'ē huē'e, si'si neñere coejē, iohua'ipi jarona cacasicohua'i pani Egíptopi Israel pai etajē pa'ise'ere cuasajē añere para'huē.

29 Jaje pa'ina, Pilatopi etani iohua'ire capi:

“¿Ique do'ire iquēre sañope caye'ni?”

30 Caquēna, iohua'ipi sehuohuē. Do'i quē'i peoto yēquē mē'ē quē'rona daye para'huē.

31 Ja maca Pilatopi capi:

“Sajē'ē, iquēre. Sani mēsaru cuañese'e pa'iyeje do'i quē'i pa'ito yo'ojē'ē.”

Caquēna, judío paipi cahuē:

“Jaje pa'iquēta'are yēquē judío pai cato paire huani jeoñe cuañeñe ti peoyē.”

32 Jaje yo'ojēna, Jesús i ju'i ja'ñe ca nēose'e tija'ipi.

33 Pilato cui'naēpi i huē'ena cacani Jesure soini seji'i:

“¿Mē'ē judío pai ējaēre paē?”

34 Caquēna, Jesupi capi:

“¿Mē'ēse'e cuasaquē caquē, pa'nita'a yecohua'ipi carena, caquē?”

35 Caquēna, Pilatopi sehuopi:

“¿Judíoje ñani yē'ē cato? Mē'ē paipi cui'ne Maija'quē huē'e ñacaicohua'i ējaohua'ipi yē'ēna dani isihuē, mē'ēre ja do'ire cayē. ¿Iquere yo'o u'ni?”

36 Caquēna, Jesupi sehuopi:

“Iye yeja yē'ē cuañe hue'ña peoji. Iye yeja yē'ē quē'ro pa'ito, yē'ē te'te pa'icohua'ipi uihuara'huē, yē'ēpi judío pa'ini tsea cuañoñe pajajē cajē. Yē'ē cuañe hue'ña peoji, iño.”

37 Ja maca Pilatopi capi:

“Jaje pa'ito judío pai ējaē, mē'ē.”

Caquēna, Jesupi capi:

“Pa'i ējaē'ē, mē'ē cayeje. Peosiquēpi pai de'oni yē'ē cato iye yejana daisiquē a'ē, nuñerepa cocare casi'i caquē. Nuñerepa cocare sehuocaicohua'ipi yē'ē caye asacaiyē.”

Jesure Huani Jeoñe

(Mt 27.15-31; Mr 15.6-20; Lc 23.13-25)

38 Caquēna, Pilatopi capi:

“¿Ique a'ni, nuñerepa?”

Jaje seni tējini, Pilato tijupē pai ja're coca casi'i caquē, etani capi:

“I co'aye yo'ose'e yē'ē tija'ma'ē pa'iyē, iquēre.”

39 Mēsaru cato Egíptopi Israel pai etajē pa'ise'ere cuasajē yo'o mu'seña tseasicohua'ire te'ire etocohua'i a'ē. ¿Jaje pa'iye sēte mēsaru neni etoye yēye'ni? ¿Judío pai ējaēni etoye?”

40 Jaje ca maca si'a pai cui coreña:

“¡Jaëre cato etoye peoji! Barrabásni eto saojë'ë.”
Iquë Barrabás cato co'amaña yahue imaquë paji'i.

19

- ¹ Jaje cajëna, asani Pilatopi Jesure si'sejë'ë caëna, si'sehuë.
² Soldado pai Jesure miupi maro tëosicopi siopëna puahuë. Cui'ne nea maja'i ju'i care Jesure suñacaë'ë.
³ Ja jeteyo'je i quë'rona tsiojaijë cahuë:
 “¡Judío pai ëjaëre pa'ë, më'ë!”
 Jaje cajë tsiana të'cahuë.
⁴ Tijupë Pilato eta çoni capi:
 “Asajë'ë. Iquë co'aye yo'ose'e ti'ama'ë pa'iyë. Cui'naëni mësaruru quë'rona da coñë, do'i peoquë api cajë ñajajë caquë.”
⁵ Jesupi miu maro pu'i cui'ne nea maja'i ju'i ça ju'i etaquëna, ja maca Pilatopi capi:
 “¡Ñajë'ë. Iñore pa'iji, iquë!”
⁶ Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i cui'ne policia pai ñani cuihuë:
 “¡Queñe pa'iji. Queñe pa'iji!”
 Jaje cuijëna, Pilatopi capi:
 “Sani quejë'ë, mësarupi. Yë'ë cato ti'añe paahuë, i co'aye yo'ose'e.”
⁷ Caquëna, judío paipi sehuohuë:
 “Yëquë cuañese'e payë. Jaje pa'ina, yëquë cuañese'eje ju'iñe pa'iji, Diusu mamaquë a'ë casi do'ire.”
⁸ Jare Pilato asani ai jerepa ca'rapí.
⁹ Ja maca cui'naëpi huë'ena cacani seji'i, Jesure:
 “¿Jero aquë a'ni, më'ë caquë?”
 Seina, Jesús ti sehuoma'ë paji'i, te'o macareje.
¹⁰ Ja maca Pilato capi:
 “¿Yë'ëre sehuocaiye paquë? ¿Huesëquë cui'ne yë'ëpi më'ëre queja'a tutu cui'ne më'ëre eto sao tutujë paye?”
¹¹ Caquëna, Jesupi capi:
 “Diusupi më'ëre ja tutu isima'quë pa'ito më'ë yë'ëre yo'o ti'añe ti peora'pi. Jaje pa'ina, yë'ëre tseani më'ëna isisiquëpi më'ë jerepa jai do'i paji, tayo do'ire.”
¹² Jare ja macapi Pilato cato Jesure eto sao huasosi'i caquë co'epi. Co'equëta'are judío paipi jerepa cuihuë, ñeje:
 “Jaëni eto saoquë pani César cajei peoja'quë a'ë, më'ë. ¡Pai ëjaëre pa'ë caquë yo'oquë cato César te sañope yo'oquë api!”
¹³ Ja maca Pilato iyere asani Jesure hue'sena etoni pai yo'ose'e ne de'huaquë ña de'hua hue'ñana ja'rupi, hebreo pai coca cato Gabata hue'yo hue'ñana. Jaje cani cayë, “Quënapí nesico”.
¹⁴ Ja yë'ta'a Egíptopi Israel pai etajë pa'ise'ere cuasajë yo'o mu'se ti'añe pa maca mu'se joporepa pa'ina, yo'ohuë, te'e mu'se caraquëna. Ja maca judío paire Pilatopi capi:
 “¡Iquë mësaruru ëjaërepa pajë'ë!”
¹⁵ Jaje caquëna, iohua'ipi cahuë:
 “¡Ju'ijaquë, ju'ijaquë! ¡Queñe pa'iji!”
 Cajëna, Pilatopi capi:
 “¿Yë'ëpi mësaruru ëjaëre queja'quë a'ni, jaje ca ja'ñe?”
 Caquëna, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi cahuë, ite:
 “Yëquë ëjaëre pare peoyë. Coa César se'e yëquë ëjaë pa'iji.”

16 Jaje ca tëjini Pilatopi Jesure iohua'ina isipi quejajë caquë. Isina, iohua'ipi sahuë.

Jesure Queñe

(Mt 27.32-44; Mr 15.21-32; Lc 23.26-43)

17 Jesús jaropi etani ite queja'a sarahua çani saji'i, pai siopë tara hue'e hue'ñana hebreo pai coca cato Gólgota hue'yo hue'ñana.

18 Jarona ite quehuë. Yecohua'ire cayaohua'ire i ja're çoni quehuë. Jesuni jopore pana nëcojë yecohua'ini i ëja te'tena cui'ne i ari te'tena nëcohuë.

19 Pilatopi cuañepi cruzu emëje'ena: JESÚS NAZARET AQUË JUDÍO PAI ËJAËPI toyasicore deojë'ë caquë.

20 Jaje toyasicore jai pai judío pai ñahuë, Jesure que sitopi pai daripë ja'yere pa'i do'ire. Toyasico cato paji'i, hebreo coca, griego coca, cui'ne latín coca.

21 Jaje pa'ina, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i judío paipi cahuë, Pilatore:

“Toyama'ë pa'ijë'ë ‘Judío pai ëjaëpi’ caquë coa toyajë'ë, ñeje, ‘Judío pai ëjaë'ë caquë api.’ Jare toyajë'ë.”

22 Cajëna, Pilatopi sehuopi:

“Yë'ë toya huesosico cato jaje pa'iji. Yeque ponañe peoji.”

23 Ite quesi jeteyo'je soldado paipi Jesús ju'i çare ini cajese'e pa'i caña huahuehuë, pai ñape cui'na ja'yese'e. Cui'ne camisaje i'ë, itena te'opi tsoa ca pa'iye sëte,

24 sa'ñe iohua'i cahuë:

“Nanë ye'saye pañu'u, coa iti de'hue nesiquëpi iote paja'quëre.”

Jaje cajë yo'o maca tsoe ti'api, toyase'e ñeje cayepi:

“Yë'ë ju'i çare pai ñape huahuehuë. Nepi paja'cohua'i a'ni, cajë.” Jaje soldado pai yo'ohuë, iti case'eje pa'ye.

25 Cruz yë'quë macare Jesús pëca ja'co cui'ne io maja'yo, cui'ne Cleofas nëjo María, cui'ne yequë María Magdalena paë'ë.

26 Pa'ijëna, pëca ja'core Jesús ñani, cui'ne i ai oi ye'yaquë pa'isiquëpi io yë'quë macare nëcaquëna, ñani capi:

“Nomio jaë api, më'ë mamaquë.”

27 Ja jeteyo'je i ye'yaquëre capi:

“Jao, më'ë ja'co.”

Jare iti casi macapi i ye'yaquëpi i huë'ena sai sapi, iote.

Jesús Ju'ise'e

(Mt 27.45-56; Mr 15.33-41; Lc 23.44-49)

28 Ja jeteyo'je Jesús tsoe si'aye ne saose'e sëte toyase'e cayepi ti'ajaquë caquë capi:

“Oco ëaji.”

29 Jarote o'sa çono timësicopi ñucolë. Ñu'iona, ja maca ca'cona saëni soquë tarapëna huëni i yë'opona ucujaquë cajë yo'ojëna.

30 Jesupi o'sa cuiya'i çonore ucupi. Uçuni capi:

“Si'aye ti'api, yureta'a.”

Jaje cani meñe siopë ne meni, juni huesëpi.

Jesús Coripa Quë'rona Soldadopi Totase'e

31 Ja yë'ta'a Egíptopi Israel pai etajë pa'ise'ere cuasajë yo'o mu'se ti'lama'ë paji'i. Ja mu'se cato huajë mu'se paji'i. Jaje pa'i do'ire co'aye cruzure ju'isicohua'ipi dete ma'ñe cajë Pilatore sei'ë, quesicohua'ire quëñase'e të'ca jë'yeni tiona sajjajë cajë.

³² Ja maca soldado paipi sani du'ru aquëre pani quëña të'ca jë'yehuë, cui'ne yequëreje të'ca jë'yehuë, Jesús ja're quesicohua'ire.

³³ Jaje yo'oni Jesús quë'rona sa tsiojaijë ñajëna, tsoe ju'isiquë paji'i. Pa'ina, ña jujani quëña të'ca jë'yeye pahüë.

³⁴ Jaje pa'iquëta'are soldadopi uiyopi totapi. Coripana totaquëna, tsie cui'ne oco etapi.

³⁵ Iye quëaquë cato iti ñasiquëpi quëaji cui'ne nuñerepa caji. Nuñerepa quëaji iti asasiquëpi, mësarureje care paji cajë asajajë caquë.

³⁶ Iye cato yo'ohuë, ñeje toyase'epi tijaquë cajë, itipi caji: “I quëña të'ca jë'yeye paja'cohua'i a'ë.”

³⁷ Yequë huë'ña toyase'epi caji: “Iohua'i a'si nesiquëni ñaja'cohua'i a'ë.”

Jesure Tase'e

(Mt 27.57-61; Mr 15.42-47; Lc 23.50-56)

³⁸ Ja jeteyo'je José, Arimatea aquëpi Pilatore sani Jesús capë tasi'i caquë seji'i. José cato judío pãini ca'raquë Jesure yahuerpa tuiquë paji'i. Jaje pa'ipi seji'i, Pilatore Jesús capë sani tasi'i caquë. Caquëna, Pilatopi de'oji sajë'ë. Caëna, sani Jesús capë ini sapi.

³⁹ Cui'ne Nicodemoje saji'i, treinta kilos mirra cui'ne aloes co'mese'ere saquë. Jaë cato Jesure ñami sani coca casiquë paji'i.

⁴⁰ Jaje José cui'ne Nicodemo conì saiscohua'ipi Jesús capëre ini iohua'i sase'e huëo sëñepi cañana neni tunahuë, ju'isiquëre. Taja'quëre judío pai yo'oyepi yo'ohuë, jaje yo'ocohua'i sëte.

⁴¹ Jesure quë sito ja'yere tsio paji'i. Pa'ina, ja tsiore paji'i, huajë quë'isi coje paire tama'coje.

⁴² Pa'ina, ja cojena Jesure tahuë, ja'ye maca pa'icona. Ja maca cato judío pai huajë mu'se tsoe tija huëopi.

20

Jesús Ju'isiquëpi Huëiye

(Mt 28.1-10; Mr 16.1-8; Lc 24.1-12)

¹ Du'ru co'amaña ne mu'se ñata maca ja neaquëna, María Magdalenapi saco'ë, tasi daripëna. Saio ñacona, daripë siosicopi jai quëna pë hui'yosico paji'i.

² Ja maca Simón Pedro quë'rona cui'ne Jesús ai oiquërepa pa'isiquë quë'rona huë'huëni cao:

“Èjaë capë tsoe sahuë, daripë pa'isicore. Huesëyë, jero sa'na nehuë.”

³ Jaje cacona, Pedro cui'ne yequë i ye'yaquë conì daripë quë'rona ñañu'u cajë saë'ë.

⁴ Cayahua'i te'e co'arepa huë'huëjë saë'ë. Te'i ai jerepa huë'huësiquëpi du'ru tija'api, tasi daripëna. Pedropi jeteyo'je tija'api.

⁵ Du'ru tija'ani në meni ñaquëna, coa ite huëni oasi cañase'e paji'i. Cacani ñañeta'a paji'i.

⁶ Paquëna, Simón Pedropi jeteyo'je daisiquëpi daripëna cacapi. Jaëje cui'ne ñapi, ite huëni oasi cañase'e pa'ina.

⁷ Cui'ne yequeje ñapi, Jesús siopë tunasi capi tirona iose'ere tunani yequë caña uima'tona oasicopi pa'iona.

⁸ Ja maca cui'ne du'ru daripëna tija'asiquëje cacani iti yo'ose'e ñaquë nuñerepa asapi, iti yo'ose'e.

⁹ Jesucristo ju'isiquëpi huëi ja'ñere case'ere ja yë'ta'a toyase'e caye asa tija'ama'cohua'i sëte.

¹⁰ Jaje ña tējini i ye'yacohua'i co'ihuë, huë'ena.

Jesupi María Magdalenana Ñaise'e
(Mr 16.9-11)

¹¹ Jaje pa'iquëta'are María cato hue'sena pëa nëcani oi nëcao, daripë yë'quë macapi. Ja oio se në meni ñao daripë sa'nahuëna.

¹² Ñacopi ñao, cayahua'i poja'i ju'i caña suñasicohua'ipi, Jesús capë pa'i sitore pa'ijëna, te'i quëo pa'i sitore pa'ina, yequëpi sïopë pa'i sitore ñu'ina.

¹³ Ja maca huiñaohua'ipi iote se'i'ë:

“¿Nomio, iquere oico'ni?”

Cajëna, iopi sehuc:

“Yë'ë Ëjaëni sahuë. Ja do'ire oiyë. Huesëyë, jero sa'na sani nehuë.”

¹⁴ Jaje se ca toco, se pönëco Jesure ñao, iti macare nëcaquëna. Ñacota'a Jesupi cuasaye pao.

¹⁵ Ja maca Jesupi iote seji'i:

“¿Nomio, iquere oico'ni? ¿Neni co'eco'ni?”

Caquëna, iti maca tsio ñaquë api cuasaco cao:

“Ëjaë, më'ëpi sasiquë pani quëajë'ë, më'ë ne sito. Quëaëna, yë'ëpi ite sasi'i.”

¹⁶ Ja maca Jesupi capi, iote:

“¡María!”

Caquëna, iopi pönëni cao, hebreo cocapi:

“¡Raboni!” Jaje caye cato cao, ye'yaquë.

¹⁷ Ja maca Jesupi capi:

“Tseama'o, ñu'ijë'ë. Ja yë'ta'a ja'quë quë'ro saima'quë a'ë. Jaje pa'iquëta'are sani quëajë'ë, yë'ë yo'je tsire. Pëca ja'quë quë'rona cui'ne mai Diusu quë'rona saiyë.”

¹⁸ Caquëna, ja maca María Magdalenapi sani i ye'yaquë pa'isicohua'ire quëao. Ëjaëni ñahuë, caco. Ipi jaje quëajë'ë, caëna, cayë, cao.

Jesupi I Ye'yacohua'ina Ñaise'e
(Mt 28.16-20; Mr 16.14-18; Lc 24.36-49)

¹⁹ Jare ja mu'se du'ru co'amaña ne mu'se ñami pa'i maca i ye'yacohua'ipi tu'rihuëna judío paini ca'rajë cacani eta sa'ro sïosicohua'ipi paë'ë. Pa'ijëna, Jesupi iohua'i jopona ñaiquë pëpaquë capi:

“De'oye pa'ijë'ë.”

²⁰ Ja se ca tējini i jëña cui'ne i coripa iñopi. Ja maca Ëjaëre papi cuasajë sihuahuë.

²¹ Ja maca cui'naëpi Jesús ca copi:

“De'oye pa'ijë'ë, mësarü. Ja'quë yë'ëre jëjo daose'eje cui'ne yë'ëje mësaruteje jëjo saoyë.”

²² Jaje cani sēcopi iohua'ina, sēcoquë capi:

“De'o joyore pare pajë'ë.”

²³ Mësarupi sai de'huacaicohua'ini iohua'i tayo yo'ose'e sai de'huacaiye pa'iji. Mësarü sai de'huacaima'cohua'ini iohua'i tayo yo'ose'e sai de'huacaiye peoji.”

Tomáspi Jesús Huëisiquëre Ñase'e

²⁴ Tomás Jesús doce soisicohua'i aquëpi cui'ne yequë mami Gemelo hue'equëpi Jesús ñai maca peopi. Peoquëna, yecohua'ise'e paë'ë.

²⁵ Peoquëna, ñasicohua'ipi Jesús ye'yacohua'ipi quëahuë, Ëjaëni yëquë ñahuë cajë. Cajëna, Tomáspi capi:

“Yë'ëpi i jëtë quëna ñaca cojena cui'ne i coripa ui cojena yë'ë jëtëpi sani ñama'ë pani ire papi caye paja'quë a'ë.”

26 Ocho mu'seña tēto saisi maca i ye'yacohua'ipi huē'ena tsi'sicohua'ipi paē'ē. Pa'ijēna, j̄arote Tomásje cōni paji'i, yure cato. J̄a maca Jesús ñaipi, eta sa'noa siose'epi pa'iquēta'are. J̄a maca pēpaquē capi:

“De'oye pa'ijē'ē.”

27 J̄a maca capi, Tomásre:

“Mē'ē jētēpi iñona sa'ijē'ē. Sa'i ñajē'ē, yē'ē jēñare. Mē'ē jētēre dajē'ē. Dani yē'ē coripa ui cojena sa'ijē'ē, tsoerepa jēa coema'ē pa'ija'quē nuñere pa'ē caquē asaja'quē.”

28 J̄a maca Tomáspi sehuopi:

“Yē'ē ;Ējaē cui'ne yē'ē Diosu!”

29 Caquēna, Jesupi capi:

“Tomás yureta'a asare payē, mē'ē yē'ēre ñasi do'ire. Sihuayē, yē'ēre ñama'cohua'ipi coa quēayena asani nuñere pa'ē cajē cuasacohua'ire.”

Me Neja'copi Iye Toya Pēpē Pa'ico'ni

30 Jesús jaiye yo'opi i ye'yacohua'i ñajēna, pa'i yo'o t̄i'a ma'ñere j̄a yo'ose'e toya pēpēna si'aye toyase'e peoji.

31 J̄aje pa'iquēta'are iye cato mēsaruپی Jesure ire papi Cristo huasoquē api, cajē cui'ne Diosu mamaquēre papi cajē asani ti pa'iyere t̄i'ajajē cajē toyase'e a'ē.

21

Jesupi Siete I Ye'yacohua'ina Ñaise'e

1 J̄a jeteyo'je Jesús t̄ijupē i ye'yacohua'ina ñaipi, Tiberias jaira tē'tēpana. Ñaini ñeje yo'opi:

2 Simón Pedropi cui'ne Tomás Gemelo hue'equē cui'ne Natanael Caná yeja Galilea aquē cui'ne Zebedeo mamajē cui'ne cayaohua'i Jesús ye'yacohua'i cōni paē'ē.

3 Pa'ijēna, Pedropi capi:

“Hua'ire sani nesi'i.”

Caquēna, yecohua'ije cahuē:

“Yēquēje mē'ē j̄a're sañu'u.”

Cani saē'ē, te'e i j̄a're cōni yohuēna aya mēni. J̄a ñami hua'ire neñe pahuē.

4 Ñata tome maca Jesús tsiaya tē'tēpare nēcapi, i ye'yacohua'ipi huesēhuē, iquei'ni cajē.

5 J̄a maca capi, Jesupi:

“¿Tsidohuē, hua'i neñe pare?”

Caquēna, iohua'ipi cahuē:

“Pahuē, neñe.”

6 J̄a maca Jesús capi:

“Yohuē ēja tē'tena hua'i yo'ecore j̄eo dēojē'ē. J̄a maca mēsaru neja'cohua'i a'ē.”

Caēna, i case'eje j̄eo dēohuē. J̄eo dēorena, hua'ipi t̄imēni dēquēcona, naē t̄i'añe pahuē.

7 J̄a maca Jesús ai yēquēpi Pedrore capi:

“iMai Ējaēre papi!”

J̄aje ca macarepa asayepi Simón Pedropi i ěmēje ju'icore se suñani sa duji'i, tsiayana.

8 Yecohua'i cato yohuēja'a tsio daē'ē, mejahuēna, hua'i yo'erē naējē. Coa cien metro paji'i, tē'tēpa t̄i'añe.

9 Yejana t̄itani tumajē t̄i'ahuē, tsoe toa suasicopi pa'ina. Cui'ne hua'i, pan paji'i, toa ěmēje'na tuñase'epi.

10 Ja maca Jesupi capi:

“Dajë'ë, hua'ire mësaru nesicohua'ini.”

11 Simón Pedropi yohuëna aya mëni hua'i yo'ecore cutihuëre pana naë mapi, mejahuëna hua'i timësiçoni. Ciento cincuenta y tres hua'ire nehuë. Jaje pa'iquëta'are hua'i yo'erë tëiye pao.

12 Ja maca Jesupi capi:

“Dani hua'i aijë'ë.”

Te'ije ite iquei'ni, më'ë caquë seña papi. Si'aohua'i Ejaëre papi cajë asahuë.

13 Ja jeteyo'je Jesupi panpë ini hua'quequë aopi si'aohua'ire, cui'ne hua'ireje hua'quequë aopi.

14 Iye cato toasoñe aco paji'i, iohua'i ite ñase'e ju'isiquëpi huëisiquëre.

Simón Pedrore Jesús Case'e

15 Ao ani tējisi jeteyo'je Jesupi seji'i, Pedrore ñeje:

“Simón Jonás mamaquë, çiyë jerepa më'ë yë'ëre oiquë?”

Caquëna, Pedropi sehuopi:

“Jaje pa'ijë'ë, Ejaë. Më'ëpi tsoe asayë, yë'ë më'ëre oiye.”

Caquëna, Jesupi capi:

“Jaje pa'ito yë'ë yëi ñamare de'oye ñacaijë'ë.”

16 Tijupë seni copi, cayaye acore:

“Simón Jonás mamaquë, çiyë'ëre oiquë?”

Caquëna, Pedropi sehuopi:

“Jaje pa'iji, Ejaë. Më'ëpi tsoe asayë, yë'ë më'ëre oiye.”

Caquëna, Jesupi capi:

“Jaje pa'ito yë'ë yëi ñamare ñacaijë'ë.”

17 Toasoñe acore seji'i:

“Simón Jonás Mamaquë, çiyë'ëre më'ë yëquë?” Ja maca Pedro oi tsia nepi, toasoñe acore yëquë më'ë yë'ëre oiquë caquëna. Ja maca sehuopi Pedro:

“Ejaë, më'ëpi si'aye asayë, yë'ë më'ëre oiye.”

Ja maca Jesupi capi:

“Yë'ë yëi ñamare de'oye ñacaijë'ë.”

18 Nuñerepa më'ëre cayë, ai posërepa pa'i maca, më'ëse'e caña suñani më'ë yë hue'ñana sai pa'isiquë a'ë. Jaje pa'iquëta'are ai huano de'osi maca coa jëtëre nëocaina, yequëpi suñacaija'quë api. Ja maca më'ë saiye yëma'tona saja'quë api.”

19 Jaje Jesús cani capi: Pedro ju'iñepi Maija'quë de'oquërepa pa'iye iñocai ja'ñere quëaquë. Ja jeteyo'je capi:

“Tuijë'ë, yë'ëre.”

Jesús Oiquërepa

20 Co'iquë Pedro ñaquëna, i ai oiquëre papi Jesure tuji'i, Jesure tseama'në ao ai maca ja'ye ñu'i, “Ejaë, çnepi coso yehuoja'cohua'i a'ni?” caquë sesiquëpi.

21 Pedropi ñani Jesure seji'i:

“ÇEjaë, iquëreta'a me yo'oye pa'ija'coa'ni?”

22 Caquëna, Jesupi capi:

“Yë'ë co'i macaja'a huajëquë iquë pa'ijaquë caquë pa'ito çiquepi më'ëre co'aquë'ni? Më'ë cato yë'ëni tuijë'ë.”

23 Ja maca iye case'ere Jesús oiquërepa sehuosicohua'i jupëpi asahuë. Asani cuasahuë, iquë cato ju'iñe paja'quë api. Jaje Jesús cato ju'iñe paja'quë api cayë papi. I cato capi: “ÇYë'ë co'i macaja'a huajëquë pa'ijaquë caquë pa'ito iquepi më'ëre co'aquë'ni?”

²⁴ Iye coca toyaquë cato i oiquëpi toyayë, nuñerepa cocare quëaquë. Jaje pa'ina, nuñerepa cocare caji cajë asayë.

²⁵ Jesús yo'ose'e jaiye pa'iji, pa'iquëta'are toyaye pañë. I yo'ose'e ñape toyañu'u cajë yo'ocohua'i pani toya saoye peoji, si'a yeja maca toya pëpi timë huesotoje. Ja yë'ta'api toyaye pati'ñe pa'io. Ca tëjihué. Jaje pa'ijaquë.

LOS HECHOS

Maija'quë I Joyore Isisi'i Ca Nëose'e

¹ Yë'ë cajei Teofilo, yë'ë du'ru macarepa toya pëpëna si'aye Jesuja'a macarepa yo'o huëoquë yo'ose'e cui'ne i ye'yase'e, cui'ne i ma'tëmona sai macaja'a yo'ose'e si'aye toyahuë.

² Ja yë'ta'a ma'tëmo saima'në i jëjo saocohua'ire jo'ya sahuani de'o joyo cocaiyepi iohua'i yo'o ja'ñe quëaëña.

³ Cui'ne ju'isiquëpi huajëquërepa pa'iji cajë ñajajë caquë ja'në pa'ise'eje pa'irepa pani iñoquë cuarenta mu'seña ñaiquë Diusu cuañe tē'tere quëaëña, jaohua'ire.

⁴ Ja yë'ta'a Jesús i jëjo saocohua'i ja're pa'i caëña:

“Jerusaléni saima'pë utejë'ë, ja'quë mësarute isisi'i ca nëose'ere yë'ë quëase'ere.

⁵ Juan cato ocopi dopi. Jaje pa'iquëta'are a'ri maña se ñata sao mu'seña mësarú cato de'o joyore pani do cuañoja'cohua'i pa'ija'cohua'i a'ë, oco doyeje pa'ye.”

⁶ Jesús quë'rona tsi'sijani Jesure sei'ë ñeje:

“Ejaë, ¿më'ë yurepi Israel pa'i ëjaëre necaija'quë a'ë, yëquëre de'oye cuañeja'quëre?”

Cajëna, Jesupi sehüoëña:

⁷ “Ja cato pa'i asaye peoye a'ë. Coa ja'quëse'e neñe pa'iji. Jaje pa'ina, mësarú iti neja'a mu'se cui'ne ti yo'oja'a tēcahuëje asaye peoji.

⁸ Jaje pa'iquëta'are de'o joyopi mësaruna dani pa'i maca tutu isi cuañoni Jerusalén, Judea yeja, Samaria yeja, coa si'a yeja pa'icohua'ire quëacaija'cohua'i a'ë, yë'ë yo'ose'e ayere.”

⁹ Ja se ca tējini ñajë necajëna, Jesús ma'tëmona sa cuañoëña. Sa cuañoquëna, sirioipi ite peo huë'ñarepa tsio dani hueso.

¹⁰ Ja yë'ta'a Jesús ma'tëmona mëñere ñajë necajëna, peo huë'ña pa'isicohua'ipi caya ëmëohua'i poja'i ju'i caña ju'icohua'ipi ñaini caëña, iohua'ire:

¹¹ “Galilea pa'i ¿me yo'ojë ma'tëmore ñajë necaye'ni? Iquë Jesús mësarú ja're pa'isiquëpi yure ma'tëmo sa cuañosiquë cui'naëpi co'ija'quë api, mësarú ñajëna, saise'eje pa'ye.”

Judas Pa'isi Sa'rona Matiaspi Tsiojaise'e

¹² Ja maca Jesús jëjo saocohua'i Olivos ai cutihuëpi te'e kilómetro sani Jerusalénna col'reña, jaohua'i cato saë'ë, huajë mu'se ja ja'ye cu'iye pa'iji, cuañese'e ja'ye.

¹³ Ja maca pa'i daripëna tī'ani iohua'i huero pëani pa'i huë'e ëmëje'e tu'rihuëna mëni pëareña. Iti pëasicohua'i cato pa'iyë: Pedro, Juan, Jacobo, Andrés, Felipe, Tomás, Bartolomé, Mateo, Alfeo mamaquë Jacobo, Simón yequë mami hue'yosiquë Zelote, cui'ne Jacobo mamaquë Judas.

¹⁴ Si'aohua'i jaohua'i Jesús yo'je tsi ja're, cui'ne Jesús pëca ja'co María ja're cōni, cui'ne yequë nomiohua'i ja're cōni te'e cuasayepi si'anë Maija'quëre señu'u cajë tsi'sijë pa'ë.

¹⁵ Ciento veinte sehuosicohua'i pa'icohua'ipi ja mu'seña te'e macana tsi'sirena, Pedropi jopore pana huëni necani caëña, ñeje:

16 “Maija'quë do'ijë, Jesure tseacohua'ire sai saquë Judas yo'o ja'ñere Maija'quë joyopi Davidre du'ru quëaëña. Quëaquëna, toyapi. Ja toyase'e, Maija'quë joyo case'e tì'añe paji'i.

17 Judas cato mai aquë paji'i. Cui'ne mai neñe ayere co nequë paji'i.

18 Jaje pa'iquëta'a, co'aye yo'o do'ire saisi curiquëpi yejare huerohuë. Jaje pa'iquëta'are Judas cato siopëja'a meñe tomeni êtatu'u joquëna, si'aye êta mea etaëna, juquëña.

19 Ja yo'ose'ere Jerusalén pa'icohua'ipi asani iti tsiore hue'yohuë, tsie tsio. Iohua'i cocarepa cato Acéldama hue'yoreña.

20 Jaje pa'ina, Salmos toya pëpë caji:

I pa'isi huë'e jecosi huë'e pa'ija'coa,

Pëa coma'a huë'e.

Cui'ne caji, yequeje:

I yo'ora'ase'ere yequëpi yo'oye pa'iji.

21 De'oji. Maipi iye macare payë, Jesús mai ja're pa'i macapi, mai ja're si'anë pa'icohua'ire Jesure Juan oco do macapi cui'ne i ma'tëmo mëi macana mai ja're pa'icohua'ire.

22 Jaje pa'ina, de'oji, jaohua'i aquëni te'ire maire tsioja'quëre neñe. Nerena, jaëpi mai ja're coní te'e Jesús ju'isiquëpi huëji'i, quëaja'quëre.”

23 Casi maca co'ejë cayaohua'ire tì'areña, José Barsabás cui'ne Matias. Josépi yequë mami Justo hue'equë paji'i.

24-25 Tì'ani Maija'quëre ñeje sei'ë:

“Ja'quë, më'ëpi pai cuasaye ta'ñe asaquë a'ë. Yëquëre iñojël'ë, ¿jequë a'ni, më'ë jo'ya nesiquërepa më'ë jëjo saoquërepa Judas co'aye yo'oquë ne huesësiquë nera'ase'e neja'quë?”

26 Seni tëjini neñañu'u cajë yo'ojëna, Matiasna Jesús jëjo saoquë pa'iye tompëpi. Tomeina, jare iti macapi, Jesús once jëjo saocohua'i ja're coní pa'iquë ponëpi.

2

Maija'quë Joyo Daise'e

1 Judío pai fiesta Pentecostés mu'se tì'asi maca si'aohua'i sehuosicohua'i te'e macana tsì'sini paë'ë.

2 Pa'ijëna, cuasama'tore papi jai tutu jupë pìsico jutayeje pa'yerepa ma'tëmopi pìsico jutaëña. Jutani iti pìsiyepi si'a huë'e timëëña, iohua'i pa'i hue'ña.

3 Ja maca pai ñapere toa corohuëaje pa'yepi iohua'i siopëana ñai nëcareña.

4 Ja maca yureta'a si'aohua'i de'o joyopi timësicohua'i pateña. Pa'ijë joyo necaina, yequë pai cocapi careña.

5 Ja mu'seña Judío pai si'a hue'ña pa'icohua'ipi Jerusalénna tsi'sicohua'ipi pateña, de'oye yo'o paipi.

6 Pa'icohua'ipi tutu pìsiyeje pa'yere asani tsi'sireña, iti pìsi hue'ñana. Tsi'sini asareña, iohua'i cocapi, sehuosicohua'ipi cajëna. Asajë ¿merepa jaje caye'ni? cuasahuë.

7 Jaje cuasajë asa quëquëjë ai co'a ju'ijë sa'ñe cahuë:

“¿Si'aohua'i icohua'i Galilea paita'a pai ñape cocapi caye'ni?”

8 ¿Me neni pai ñape cocare papi cajëna, asaye'ni?”

9 Iye maca pa'iyë, Partia pai, Elam pai, Media pai, Mesopotamia pai, Judea pai, Capadocia pai, Ponto pai, cui'ne Asia yeja pai, pa'iyë.

10 Pa'iyë cui'ne Frigia pai, Panfilia pai, Egípto pai, cui'ne Cirene quë'ro Libia paije pa'iyë. Pa'iyë, cui'ne romano paije, coa dani pa'icohua'ije judío pairepa cui'ne judío pai yo'oye coa se ye'yesicohua'ije pa'iyë.

11 Pa'iyë, cui'ne Creta pai cui'ne Arabia paije si'aohua'i pa'icohua'ipi asahuë, Maija'quë de'oyerepa yo'oyere pai ñape cocapi cajëna.”

12 Si'aohua'i quëquë huesësicohua'i paë'ë, jerepa yeque cuasaye peoyerepa. Jaje pa'ijë sa'ñe sei'ë:

“¿Iquere pare quëaquë'ni, iye yo'oyere?”

13 Cajëna, yecohua'ipi cue'cuejë careña:

“Jaohua'i cato da huesoquëna, yo'ojë cayë.”

Pedro Caye Jaohua'ire

14 Cajëna, ja maca Jesús jëjo saocohua'i aquë Pedropi yecohua'i i cajeohua'i once pa'iohua'i ja're coní huëni nëcani tutu capi, ñeje:

“Judío pai cui'ne si'aohua'i Jerusalén pa'icohua'i asajë'ë. Iye mësarujë yë'ë caquëna, de'oye asajë'ë.

15 Icohua'i daquëna yo'ojë cama'pë pa'iyë, mësarú cuasayeje pa'ye, yurena nueve pa'ito me cuepeye'ni.

16 Iye cato coa ai jerepa Maija'quë caye quëacaiquë Joel caquë pa'ise'epi tì'laquë yo'loquëna cayë. I case'e cato caji:

17 Tëji mu'señarepa yë'ë joyore paina isija'quë a'ë caji, Maija'quë.

Isina, mësarú mamajë ëmëohua'i cui'ne nomiohua'i yë'ë ayere cajú'cohua'i a'ë,

Posëohua'ipi caima'pëta'a caní ñañeje pa'ye ñajëna, quëasi'i.

Cui'ne aiohua'i huëo hue'ñaja'a ñajëna, quëasi'i.

18 Ja mu'seña yë'ë jo'yaohua'i ëmëohua'ina cui'ne nomiohua'ina yë'ë joyore isisi'i.

Isiquëna, yë'ë ayere quëacohua'i pa'ija'cohua'i a'ë.

19 Cui'ne ma'tëmopi pai ti ña ma'ñere iñoñe pa'ija'coa,

Cui'ne yejare iñosi'i, tsiepi, toapi, cui'ne toa picopi,

20 Èsë miama'quë de'oja'quë api,

Cui'ne ñañeje tsieje pa'i de'oja'quë api,

Iye cato mai Èjaërepa ja daima'në pa'i ja'ñe a'ë.

I dai mu'serepa cato ëja mu'serepa cui'ne de'o mu'serepa pasipi.

21 Ja mu'seña si'aohua'i yë'ëre secohua'i tì'aja'cohua'i a'ë, huaso cuañosicohua'i pa'iye.

Toyapi, Joel.

22 Israel pai asajë'ë, yë'ë caquëna. Mësarupi tsoe asayë, Jesús Nazaret aquë pai paji'i. Pa'ina, Maija'quëpi mësarú ña hue'ñana irepa pa'iye iñoopi. Iñoquë Jesuja'a Maija'quëpi pai yo'o tì'a ma'ñere cui'ne jaiye de'oyere pare yo'o iñoopi.

23 Jaje pa'ita'are Maija'quë tsoe jaje yo'osi'i cuasa nëose'ejë pa'ye, mësaruna ite tseani queni huani jeohuë, co'acohua'i jëñaja'a.

24 Jaje huani jeosicohua'ita'are Maija'quëpi ju'iñe huëse'ere peo hue'ña nejoni huajëquëre huëopi, je i pa'ima'quëni ju'iñepi meñe quëco paco'ni.

25 Pai ëjaërepa David Jesús ayere caquë capi, ñeje:

Èjaëpi yë'ë tìñare pare pa'ina, ise'ere si'anë ñahuë.

Ipi yë'ë ëja te'tere pa'ito, yë'ëre si'aye co'aye pa'inije ne tañoñe peoji.

26 Jaje pa'ina, ai sihuayë, yë'ë joyopi, sihuaquë yë'ë yë'opopi jëjëñë.

Më'ëpi ñacaina, quëcoquë pëa huajëja'quë a'ë.

27 Jare më'ëpi yë'ëre tasi daripëna jeoma'ë pa'ijaquë a'ë.

Cui'ne yë'ë më'ë de'o jo'yaë capë ja'ju tiya huesëyeje paja'coa, më'ëpi ësequëna.

28 Më'ëpi yë'ëre ñnohuë, pa'i ma'are pare, Cui'ne më'ë ja're con pa'i ai sihuaja'quë a'ë, yë'ë.

Jaje capi, David, Jesús ca ja'ñe.

29 Israel pa'i asajë'ë, David mai ñecuë tsoe juquëna, tajë pa'ahuë'ë. Yureje ñte tajë pa'isicoje hui'yoma'copi pa'ico.

30 Israel pa'i ëjaërepa David cato Maija'quëre quëacaiquë paji'i. Jaje pa'ipi asapi, Maija'quë care paquëpi ca nëose'ere ñ tsëcapë aquëni Maija'quëpi Israel pa'i ëjaëre pare necai ja'ñere, ñ me'ne najeini.

31 Jaje pa'ina, David ñaquë cayeje pa'yere capi, Cristo huëi ja'ñere. Io case'e cato caji: 'tasi daripëre ñi huesëye paja'quë api,' cui'ne 'ñ capëje ja'ju tiya huesëye paja'coa,' capi.

32 Jaje pa'iye sëte Maija'quëpi Jesure jare David casiquëni huëopi, huajëquëre. Ja yo'ose'e yëquëpi ñasicohua'i a'ë.

33 Jaje pa'ina, Maija'quëpi Jesure ñ ëja te'te ñu'ija'quëre nepi, jerepa pa'ire pare. Jaje neina, pëca ja'quëni de'o joyore pare ñisi cuañopi ñ ca nëosiquëre ñisi cuañoni ñpi yure pa'i ñapere huahuecaji'i, huahuecayere jare yure mësaruru ñajë cui'ne asahuë capi.

34 Jaje pa'ina, Davidpi ma'tëmo mëi'ne papi. Jaje pa'iye sëte capi:

Ëjaëpi yë'ë Ëjaëre capi:

'Ja'rujë'ë, yë'ë ëja te'tena,

35 Yë'ëpi më'ëre sa'nope yo'ocohua'ire më'ë quëo huë'ehuëna jëjo o'a sao macaja'a.'

36 Jaje pa'ina, Jesús mësaruru quëni huani jëocosiquëre Diosupi Ëjaëre pare Cristo huasoquëre nepi. Iyere cato Israel pa'i asaye pa'iji."

37 Jaje Pedro caquëna, asani joyore papi ai co'a ju'ijë oijë Pedrorre cui'ne ñ cajeohua'ire once pa'iohua'ireje se'ë, ñeje cajë:

"¿Yëquë yure me neja'cohua'i a'ni, Maija'quë do'ijë?"

38 Sejëna, Pedro capi:

"Mësaruru tayo yo'ose'ere sa'ï to cuañone cani cui'ne de'o joyore ñisija'quë cani mësaruru ja'në cuasase'ere jëoni Maija'quëna ponë'ne pa'iji. Jaje yo'oni pa'i ñape Jesuni cuasajë oco do cuañone pa'iji.

39 Maija'quë ñ joyo ñisipi' ca nëose'e mësaruru. Mësaruru mamajë cui'ne so'o pa'icohua'i cui'ne si'aohua'i Maija'quë yë soija'cohua'i tse a'ë."

40 Yequeje cui'ne capi, Pedro:

"Huasosicohua'i pa'ijë'ë, ai co'acohua'i jopo pa'icohua'ipi." Jaje caquë yëhuopi.

41 ñ jaje caquë yëhuoye asasicohua'ise'e oco do cuañoni tres mil Jesure sehuocohua'i paë'ë, ja maca.

42 Pa'ijë si'aohua'i Jesús jëjo daocohua'i ye'yayere de'oye sehuocaijë nuñerepa paë'ë. Pa'ijë sa'ñe de'oye yo'ojë, Maija'quëre sejë cui'ne a'o yëtoni aijë paë'ë, Jesús yo'ose'ere cuasajë.

Du'ru Macarepa Sehuosicohua'i Pa'ise'e.

43 Jesús ye'yaquë pa'isicohua'ipi jaiye pa'i yo'o ti'a ma'ñere yo'ojëna, ñajë ai cuasareña, merepa jaje yo'oye'ni cajë.

44 Itire pa'ë cuasajë asasicohua'ipi te'e cuasajë tsiosicohua'ipi pa'ijë co'amañaje te'e pahuë.

45 Si'aye ñohua'i co'amaña ñisijë curi maña huerojë yecohua'i co'amaña caracohua'ina ñisihuë, ñohua'ire caraye.

46 Jaje yo'ojë pa'icohua'ipi si'a mu'seña Maija'quëre sejë paë'ë, Maija'quëre se huë'ena. Jaje yo'ojë cui'ne ñohua'i huë'ñana Jesure cuasajë a'ore yëtoni aijë te'e huë'ña tsi'sini a'ore huahuejë aijë sihuajë paë'ë.

47 Pa'ijë Maija'quë de'oquëre pa'ni cajë paë'ë. Si'aohua'i yecohua'ijë de'o paire pa'ë cajë ñahuë. Cajë ñajëna, Ëjaëpi jero sa'na jai paire ite sehuocohua'ire nepi. Nequëna, jai pa' sehuocohua'i huaso cuañosicohua'i paë'ë, mu'se ñape.

3

Cu'ima'quëre Jujucaise'e

1 Te'e mu'se na'iquëna, Pedropi cui'ne Juanpi con Maija'quëre se hora a las tres pa'i maca Maija'quëre se huë'ena saë'ë.

2 Satena, jarote cu'ima'quëpi De'oco hue'yosi eta sa'ro yë'quë macare da ñosiquëpi ñu'i Pedrore cui'ne Juanre caca huëojëna, curiquë seji'i. Jaë cato tsi'nëna cu'ima'quë paji'i, da cacacohua'ire curiquë sejaquë cajë dasiquëpi. Jaje pa'ipi si'a mu'seña paipi ite sañojëna, curi hueroquë ñu'iquë paji'i, eta sa'ro yë'quë macare ñu'i.

3 Jaje curi ñu'i sei ñu'iquëpi Pedrore cui'ne Juanre ñani curiquë seji'i, tsoe caca tëjiye ja'i macare pa'ijëna.

4 Seina, Pedropi ite ñani capi:

“Ñajë'ë, yëquëni.”

5 Caquëna, curiquëre isisi'quë cama'quë cuasaquë ise'ere ñaquëna,

6 Pedropi capi, ite:

“Yë'ë curiquë peoyë. Jaje pa'iquëta'are yë'ë payere isisi'i. Jesús Nazaret aquë mamipi cayë huëni cu'ijë'ë.”

7 Caquë Pedropi ëja te'te jëtëna tseani naë huëo nëcoquëna, te'ere papi jë'a huëni nëcapi. Huëni nëcaquëna, i nëcañoa cui'ne i jëo peto ca jëaye carapi.

8 Caraëna, de'oye nëcaquë cuji'i. Ja maca yureta'a iohua'i ja're tsioni te'e Maija'quëre se huë'ena cacani Maija'quëre de'oquëre pa'ni caquë sihuaquë sa'caquë yo'opi.

9 Cacani cu'i Maija'quë de'oquëre pa'ni caquë sihuaquë yo'oquëna, si'aohua'i ite ñahuë.

10 Ñajë quëquë huesëhuë, ite yo'ose'ere cuasajë. Noni Maija'quëre se huë'e eta sa'ropi De'oco hue'e hue'ñapi curi sei ñu'ina, ñacohua'i sëte quëquëhuë, i cu'iyë ñani.

Pedro Yëhuoye

11 Iti co'yasiquëpi Pedrore cui'ne Juanre tseani ñuni saoma'ë yo'opi. Yo'oquëna, ña quëquëjë si'aohua'i Pórtico de Salomón ca hue'ñana huë'huëjë saë'ë, iohua'i pa'i hue'ñana ñañu'u cajë.

12 Jai pa' tsi'sijëna, ñani Pedro capi:

“¿Me yo'ojë Israel pa' ai cuasaye'ni? Iquëre yëquë tutupi panita'a Maija'quëre yëquë ai oi do'ipi ne co'yarena, cu'iyeyë ñajë mësaru yëquëse'ere ai ñañë.

13 Iquë ju'iquëre cato, mai aiohua'i, Abraham Diusupi Isaac cui'ne Jacobo Diusupi ne co'yapi. I necaiquë Jesuni jerepa pa'ire iñoquë. Mësaru pa' ëjaëna tseani isirena, Pilato de'oquë api cuasani joyesi'i caquëna, mësaru ësehuë. Jaje pa'ina, mësaru ësesiquë pa'iyere iñoquë yo'opi.

14 Iquë de'oye nuiñe yo'oquëni joyeyë ësejë paire huaiquëni joyejë'ë, cahuë, mësaru.

15 Jaje yo'oni pa'iyë isi Ëjaëni mësaru huani jëohuë. Jaje yo'osicohua'ita'are Maija'quëpi huajëquëre huëopi, ite. Ja yo'ose'e yëquëpi ñasicohua'i a'ë.

16 Iquë mësaru noni ñaquëre, Jesure necaiquëre pare asa do'ipi tutu isipi. Isina, ñañë, mësaru. Jesure necaiquëre pare asa do'ipi iquëre ju'iñe ti peoquëre pare ne co'yapi, mësarupi ñañë, si'aohua'i iti yo'ose'e.

¹⁷ Asayë, yureta'a mësaru Jesure huai maca yo'ose'e. Mësaru cui'ne mësaru ëjaohua'i cato jare cajë yo'oyë, cuasama'pë coa noni huesë huani jeohuë.

¹⁸ Jaje yo'ojëna, Maija'quë cato ite quëacohua'i ja're Cristo ju'iñe pa'iji tsoe hue'ña case'ere yo'o t'api.

¹⁹ Jaje pa'ina, mësarupi Maija'quëna daijë'ë. Dani ja'në yo'ose'e jeojë'ë, mësaru co'aye yo'ose'ere tëno jeocaija'quëre. Jaje yo'ojëna, ñani Maija'quëpi de'oye pa'iye isi'ñe pa'i api.

²⁰ Tsoe hue'ña mësarute isisi'i, Cristore cuasa nëosiquëni Jesuni jëjo daoquë mësaruna.

²¹ Jaje pa'iquëta'are yure cato ite quëacaicohua'i tsoe hue'ña pa'isicohua'i ja'në ca'ñeje pa'ye si'a co'amaña ne de'hua macaja'a Cristo ma'tëmöre pa'ija'quë api.

²² Jaje pa'ina, mai aiohua'ire Moisés quëapi, ñeje: 'Ëjaë Diusupi yë'ëje pa'ire ite quëacaija'quëre neja'quë api, mësaru aquëni. Si'aye i caye de'oye sehuocaijë'ë.

²³ Si'aohua'i i caye sehuocaima'cohua'i cato, pai pa'i daripëpi tirona nejosi-cohua'i pa'ija'cohua'i a'ë.'

²⁴ Si'aohua'i Maija'quëre quëacaicohua'i Samuel pa'inëpi de ñata dao mu'seña cato iye mu'seña pa'i ja'ñere cahuë.

²⁵ Jaje pa'ina, mësaru a'ë, ite quëacaicohua'i mamajë Maija'quë isisi'i ca nëose'ere pacohua'i, Abrahamre ca nëose'e pacohua'i. I case'e cato caji: 'Më'ë tsëcapë acohua'ija'a iye yeja pa'icohua'i si'aohua'i de'oye pa'iye isi cuañoja'cohua'i a'ë.'

²⁶ Jaje pa'ina, mësarupi co'aye pa'iyere jeoni ponëjëna, de'oye pa'iye isisi'i caquë Maija'quëpi i mamaquëre ju'isiquëni huëoni mësaruna du'ru jëjo daopi."

4

Pedrore Cui'ne Juanre Coye

¹ Pedro cui'ne Juan ja yë'ta'a paire cajëna, Israel pai ëjaohua'ipi cui'ne Maija'quëre se huë'e ñacai soldado pai ëjaëpi cui'ne saduceo pai con da t'itahuë.

² T'itani jaohua'ipi pëijë asahuë, ju'isicohua'i huëiye pa'iji, Jesús huëise'epi iñopi cajëna, Pedropi cui'ne Juan con.

³ Asani tseahuë. Tseani na'i huesëye sëte paire co hue'ñana cohuë, se ñatasi mu'se ñañu'u cajë.

⁴ Jaje yo'ojëta'are iti quëaye asasicohua'i jai pai sehuohuë. Ja maca sehuosi-cohua'ire ëmëohua'ise'ere cuëcueto cinco mil pai paë'ë.

⁵ Ñatasi mu'se Jerusalénna tsi'sihuë, Israel pai ëjaohua'i, aiohua'i cui'ne cuañese'e ye'yacohua'i con.

⁶ Jarote Maija'quë huë'e ñacai ëjaërepa Anásje paji'i. Pa'ina, cui'ne yeco-hua'ije paë'ë, Caifás, Juan, Alejandro con. Pa'ijëna, cui'ne si'aohua'i Maija'quë huë'e ñacai ëjaërepa sëcapë tsi'sisicohua'ipi paë'ë.

⁷ Pa'ijë cuañehuë, Pedrore cui'ne Juanre dajë'ë. Carena, darena, iohua'i jopona nëconi ñeje cajë sei'ë:

“¿Ique tutupi panita'a iquei mamipi mësaru cajë iye ñeje yo'oye'ni?”

⁸ Sejëna, Pedro de'o joyopi i ja're pa'iye sëte iohua'ire sehuoquë capi:

“Mai ëjaohua'i cui'ne mai aiohua'i asajë'ë.

⁹ Ju'iquëre jujuse'ere me neni ne co'yare'ni cajë seni asañu'u cajë señe sëte quëasi'i.

¹⁰ De'oji. Jaje pa'ito, si'aohua'i mësaru asa hue'ñana quëañu'u, si'aohua'i Israel pai asajajë cajë. Iquë iye maca si'aohua'i mai ñajëna, pa'iquë cato

Jesucristo Nazaret aquë mami do'ire co'yapi, mësaru queni huani jeorena, Maija'quëpi huajëquëre huëosiquë do'ire.

¹¹ Iquë Jesús mësaru huë'e necohua'ipi do'i peoquëre ñasi quëna pë api. Jaje pa'isiquëta'a yure cato iti quëco pa quëna përepa de'opi.

¹² Jaje pa'ina, Peoji, yequë paire huasoquë. Maija'quë maire huasoja'quëre yequëre necaiye papi."

¹³ Ca'raye peoyerepa Pedropi cui'ne Juanpi conì cajëna, ñajë ëjaohua'ipi cuasahuë, icohua'i ai ye'yema'cohua'i a'ë cui'ne pai pa'iyeje ye'yema'cohua'i a'ë. Jaje pa'iohua'ipi cui'ne Jesús ye'yaquë pa'isicohua'i a'ë. Jaje cuasajë ñajë quëquë asahuë, ìohua'i cayere.

¹⁴ Jerepa, cui'ne ìohua'i ja're conì iti co'yasiquëje pa'ina, ñajë ti sañope cayëje pahüë.

¹⁵ Pajë ja maca tsi'si sitopi Pedrore cui'ne Juanre etajë'ë carena, etahuë. Etarena, ìohua'ise'e sa'ñe coca cahuë.

¹⁶ Ñeje cahuë:

"Si'aohua'i Jerusalén pa'icohua'i asayë, iye pai yo'o tì'a ma'ñere yo'ose'e. Jaje asajëna, maipi jaje yo'oye pahüë ca tì'añe peoji. ¿Jaje pa'ito yure me neja'cohua'i a'ni, icohua'ire?

¹⁷ Jaje pa'ito iyere yo'oñu'u. Iye yo'osi coca jerepa jai saiye paja'core huajo yëni quëcoñu'u ìohua'ini iye macapi jerepa paire quëaye paja'cohua'ire, Jesús ayere."

¹⁸ Cani yureta'a ìohua'ire soini cuañehuë, Jesús aye paire cama'pë pa'ijë'ë, cui'ne ì ayeje paire ye'yama'pë pa'ijë'ë cajë.

¹⁹ Cuañejëna, Pedropi cui'ne Juanpi sañope sehuojë cahuë:

"Mësarupi cuasani ñajë'ë, ¿iquepi de'oquë'ni, mësaru cayere sehuoye, panita'a Maija'quë cayere?

²⁰ Yëquë ñase'ere cui'ne asase'ere quëaye pa'iji."

²¹ Pai cato ne co'yasiquëni ñani Maija'quë ai de'oji cajë sihuahuë. Jaje sihuajëna, ëjaohua'ipi Pedrore cui'ne Juanre si'señu'u cuasajëta'a paini ca'rajë si'sema'pë coa huajo yëni eto saohüë.

²² Pai ne tì'a ma'ñere papi co'yasiquë cato cuarenta ometëca jerepa paquë paji'i.

Ca'rama'cohua'i Cui'ne Necaija'quë Api Asacohua'i Pa'iyere Señe.

²³ Eto saorena, Pedro cui'ne Juan sehuosicohua'i quërona sani Israel ëjaohua'i cui'ne aiohua'i case'ere si'aye quëahuë.

²⁴ Quëajëna, asani si'aohua'i te'e cajë Maija'quëre se'ë, ñeje:

"Ëjaë ma'tëmo cui'ne yeja, jai tsiaya, si'aye ìote pa'iye de'huasiquë,

²⁵ më'ëpi de'o joyoja'a cahuë, më'ë jo'yaë David yë'opoja'a ñeje:

¿Me yo'ojë pai josa yo'ojë cayë'ni?

¿Me yo'ojë pai ti cuasama'pë coa huëojë jaje neñu'u ca neoñe'ni?

²⁶ Pai ëjaohua'ipi cui'ne ëjaohua'ipi conì,

Maija'quëre cui'ne maire huasoquëre sañope yo'oñu'u cajë te'e cuasajë yo'oyë.

²⁷ Iye daripëna Herodes cui'ne Pilato cui'ne yequë pai cui'ne Israel pai tsi'sini Jesure sañope yo'ohüë, më'ë sahuani ìsisiquëre.

²⁸ Jaje yo'ojë yo'o tì'acaë'ë, më'ë jaje yo'osi'i cuasa neoquë pa'ise'ere.

²⁹ Yure Ëjaë, yëquë më'ë jo'yare ìohua'i huajo yëyere ñani ìsijë'ë, më'ë coca, ca'rama'pë quëa ja'ñere.

³⁰ Jesús mē'ē mamaquē cocare quēajēna, mē'ē tutupi ju'icohua'ire jujuye, yequē mu'seña pa'i ja'ñe iñoñe cui'ne pai yo'o t̄i'a ma'ñere yo'ojē'ē, Jesús do'ipi.”

³¹ Jaje seni tējisi maca iohua'i se sitopi ñu'cueo. Ñu'cuecona, si'aohua'i de'o joyo timēsicohua'i paē'ē. Pa'ijē Maija'quē coca quēahuē t̄iñarepa, ca'rama'pē.

Si'a Co'amaña Si'aohua'i Te'ona Pase'e

³² Jai pai sehuosicohua'i pa'icohua'ipi te'e cuasajē cui'ne nēina, paē'ē. Pa'ijē co'amañaje si'aohua'i te'ena pahuē. Te'ijē yē'ese'e te'i pasi'i caquē yo'oquēje peopi.

³³ Peojēna, Jesús jējo saocohua'ipi si'a tuturepa quēahuē, Jesús ju'isiquēpi huēise'ere. Quēajēna, Maija'quēpi ñacaina, si'aohua'i de'oye paē'ē.

³⁴ Pa'ijēna, te'ijē iohua'i aquē co'amaña caraquēna, ai yo'oquē peopi si'aohua'i pahuē. Ja payere cajē yejaña panita'a huē'ña pacohua'ipi isijē curi neni,

³⁵ Jesús jējo saocohua'ina dani curi isihuē. Jaohua'ipi si'aohua'ire iti pai ñapere caraye ja'ye huahuejajē cajē isihuē.

³⁶ Jaje yo'opi, levita José hue'equēni, Chipre saodohuē aquēni Jesús jējo saocohua'ipi Bernabére hue'yosiquēpi. Bernabé cani cayē “Yēhuo huasoquē mamaquē”.

³⁷ Jaēpi i yejare isiquē curi neni Jesús jējo daocohua'ina curi dani isipi, iohua'ipi ñajē huahuejajē caquē.

5

Ananías Cui'ne Safira Co'aye Yo'ose'e

¹ Jaje pa'iquēta'are yequēpi Ananías hue'equēpi i paco Safira ja're yejare isihuē. Isini curi neni,

² si'aye isiye pañu'u te'e cuasahuē. Cuasani iohua'i pa ja'ñe de'huahuē. De'huani yequere Jesús jējo saocohua'ina isipi, iohua'ipi ñajē huahuejajē caquē.

³ Isiquēna, Pedropi capi:

“¿Ananías ique do'ire huati ējaē mē'ē joyona cacaē'ni yeja do'i saisi curire mē'ēpi yequere de'huani yequere isiquē si'aye isiyē caquē de'o joyore cosojaquē caquē?”

⁴ ¿Yejajē mē'ē yeja pa'ima'ona, jaje yo'ou? ¿Curije mē'ē curiquē pa'ima'ēna, jaje yo'ou? ¿Merepa mē'ē jaje yo'osi'i cuasaē'ni? P̄aini mē'ē cosoma'ē paē'ē. Maija'quēni mē'ē cosohuē.”

⁵ Caquēna, Ananías asani juni taji'i. Si'aohua'i i juni taise'e asasicohua'i quēquē huesēhuē.

⁶ Ja maca yureta'a posēohua'ipi dani i capē cañapi tunani sani tahuē.

⁷ Tres horas tēto sai maca Ananías nējo cacao, io ējēre yo'ose'e asama'copi.

⁸ Cacacona, Pedropi iote seji'i:

“¿Mēsaru case'e ja'ye yeja do'i isire?”

Caquēna, cao:

“Jaje pa'ijē'ē, jare ja ja'ye isihuē.”

⁹ Cacona, Pedropi capi:

“¿Me neni mēsaru te'e jaje yo'oñu'u cuasani ējaērepa joyore neñañu'u cajē yo'oye'ni? Jecohua'i daiyē, mē'ē ējēre t̄asicohua'i cui'ne yure mē'ēni saja'cohua'i a'ē.”

¹⁰ Ca macarepa Safira huajērepa juni t̄aco'ē, Pedro quēo yē'quē macana. Juni t̄aisicopi uiona, posēohua'ipi cacani t̄i'ani sani tahuē, io ējēre t̄aisico yē'quē macana.

11 Ja maca si'aohua'i sehuosicohua'i cui'ne si'aohua'i iti yo'ose'e, asasicohua'i quëquë huesëhuë.

Iñoñe Cui'ne Pai Yo'o Tì'a Ma'ñere Yo'ose'e

12 Pai pa'i hue'ñana Jesús jëjo saocohua'ipi jaiye de'oye yo'ohuë, pai yo'o tì'a ma'ñere cui'ne iñoñere. Yo'ojëna, si'aohua'i Salomón nequë pa'isi tu'rihuë pa'icona, tsi'sijë yo'ohuë.

13 Te'ijë yecohua'i aquë tsiosi'i caquë yo'oye papi, iohua'ire. Jaje pa'iquëta'are pai cato de'ocohua'i a'ë, cuasajë.

14 Yo'ojëna, ëmëohua'i cui'ne nomiohua'i Èjaëre sehuoni jai pai paë'ë.

15 Cui'ne ju'icohua'irejë cai saina cui'ne ju'icohua'ire sayena oeni ma'añana eto oëhuë, Pedropi da saina, i pai to'oupi jaohua'i acohua'ina ju'acquëna, co'yajajë cuasajë.

16 Cui'ne Jerusalén yërëhue pai dari pa'icohua'ipi jai pai Jerusalénna daë'ë, ju'icohua'ire cui'ne huati quë'iohua'ire dajë. Dajëna, si'aohua'i juju cuañohuë.

Pedrore Cui'ne Juanre Huani Jeoñu'u Cajë Yo'oye

17 Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaë ja're saduceo pai pa'icohua'ipi si'aohua'i conì iohua'i yo'oyere ñajë oicohua'i paë'ë, cui'ne yo'o tì'añe peo do'ire.

18 Nani pëijë Jesús jëjo saocohua'ire tseani co'aye yo'ocohua'ire co hue'ñana cohüë.

19 Cosicohua'ini Maija'quë huiñaëpi ñami paire co huë'e eta sa'ro hui'yoni etopi, ñeje caquë:

20 “Sani paire quëajë'ë, mësarü iye huajëye pa'iyere Maija'quëre së huë'epi nëcajë.”

21 Caëna, asasicohua'ipi ñatani i case'ejë pa'ye Maija'quë huë'ena nea hue'ñarepa cacani paire ye'ya huëohuë. Jaje ye'yajëna, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaë cui'ne i ja're conì pa'isicohua'ipi ëjaohua'ire pase'e coca cayena soihuë, si'aohua'ire Israel pai aiohua'ire coca cañu'u cajë. Ja maca tsi'sini Jesús jëjo saocohua'ire co hue'ña ñu'icohua'ire quërëjajia'cohua'ire jëjo saohuë.

22 Jëjo saojëna, soldadopi co huë'ena sani coa ña jujahuë, tsoe peojëna. Jaje ña jujani co'ini ñeje cajë quëahuë:

23 “Paire co tu'rihuë cato de'oyerepa siosico paji'i. Pa'ina, cui'ne soldado pajie eta sa'noare nëcajë de'oyerepa ñahuë. Jaje pa'ioni hui'yojë ñajëna, ti pai peoco paji'i, sa'nahuë.”

24 Cajëna, jare asani Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaërepa, Maija'quëre së huë'e ñacai soldado pai ëjaë cui'ne aiohua'i conì cahuë: “¿Jerore pana ja yo'ose'e nëajai ja'ñe a'ni?”

25 Jaje yo'ojë ca macarepa te'i titani capi:

“Mësarü cosicohua'ipi Maija'quëre së huë'ere nëcajë paini ye'yayë.”

26 Caquëna, asani soldado pai ëjaëpi i soldado pai ja're saji'i, tseasi'i caquë. Tseasicohua'ita'a co'aye yo'oye pahüë, paipi pëti huëoni quëna pëapi jeama'cohua'ini cuasajë ca'rajë.

27 Titani iohua'ire tseani sahuë, ca tëji ëjaohua'i quë'rona. Sarena, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëre papi capi, iohua'ire:

28 “Tsoe mësarute cahuë yëquë, jaë Jesús aye ti paire ye'yama'pë pa'ijë'ë cajë. ¿Casicohua'ini mësarü cato me yo'ore'ni? Mësarü cato si'a Jerusalén jaë aye ye'yayepi timë huesoyë. Cui'ne jase'e yo'oye pani yëquëreje jaëre huani jeosi do'i quë'iohua'ire cañu'u cajë yo'oyë.”

29 Caquëna, Pedropi cui'ne i cajeohua'i Jesús jëjo saocohua'ipi sehuojë cahuë, ñeje:

“Yëquë cato Maija'quë cayere sehuocaiye pa'iji, pañi pañi cayere.

30 Mësaru cruzuna deoni huani jëosiquëre mai aïohua'i Diusupi huajëquëre huëopi, Jesure.

31 Maija'quëpi huëoni i ëja te'tena ñopi, ite. Paire de'oye saquëre neni cui'ne huasoquëre nepi, ite, Israel pañipi Maija'quëna co'ini ñohua'i co'aye yo'ose'e saicaja'quë caquë.

32 Iye yo'ose'e yëquë ñasicohua'ipi quëaye cui'ne Maija'quë ite sehuocohua'ire isi joyo de'o joyoje ñasiquëpi quëaji.”

33 Jaje cayere asani Israel pañi ëjaohua'ipi pëtiteni huani jëoñu'u cajë yo'ohuë.

34 Jaje yo'ojë ca ëjaohua'i jopore te'i fariseo Gamaliel hue'equë pañi'i, si'a pañi de'oye cajëna pa'iquërepa, cui'ne cuañese'e ye'yaquërepa. Jaëpi huëni nëcani cuañepi: “Jesús jëjo saocohua'ire hue'sena eto saojë'ë, ëa maca caca'aja'cohua'ire,” capi.

35 Caëna, etosi jeteyo'je ije pa'i ëjaohua'ire capi:

“Israel pañi mësaru jaohua'ire yo'o ja'ñe de'hua ñani yo'ojë'ë.

36 Cuasajë'ë, cui'ne Teudas yo'ose'ere. Ai tsoe maca, jaë je'quë ëjaëre pa'ë caquë yo'opi. Yo'oquëna, cuatrocientos pañirepa ite pe'tehuë. Pe'tejëna, iti saquëni huani jëorena, ite pe'tecohua'i peo hue'ña tiya huesëhuë. Ja maca carajaji'i, ja yo'ose'e si'aye.

37 Ja jeteyo'je paire cuëcua mu'seña pa'i maca Judas Galilea aquëpi cui'ne ëjaë'ë caquë yo'opi. Yo'oquëna, ite pañi pe'te huëohuë. Pe'te huëorena, ini huani jëorena, ite pe'tecohua'i peo hue'ña tiya huesëhuë.

38 Jaje pa'ina, mësarute yëhuoquë cayë. Jaohua'ire yo'oye jëoni ñuni saojë'ë, ñohua'ise'e pa'ijajë. Jaje pa'ina, iyepi pañi tse pañi coa carajaji'ñe a'ë.

39 Jaje pa'iquëta'are iyepi Maija'quë tse pa'ito mësaru ne ti'añe pañi'cohua'i a'ë. Jaje pa'ito ñare pajë yo'ojë'ë. Yo'ojë Maija'quëni sañope yo'oyë, mësarupi.”

40 Caëna, asani i case'e sehuocaë'ë. Ja maca yureta'a Jesús jëjo saocohua'ire soini si'seni, Jesús coca ti quëaye pajë'ë, cani yureta'a ñuni saohuë.

41 Ñuni saojëna, Jesús jëjo saocohua'ipi etajë Maija'quëpi jaje yëna Jesús mami do'ire ai yo'oyë cuasajë sihuahuë, pañi ëjaohua'i quë'ropi etajë.

42 Etasicohua'ipi si'a mu'seña Jesús de'o cocare quëajë ye'yahuë, Maija'quëre se huë'ena cui'ne huë'ñana.

6

Siete Paire Ao Huahuecohua'ire Nese'e

1 Ja mu'seña sehuocohua'ipi jai pañi sehuojë jojo saiye sëte, griego pañi coca cacohua'ipi sañope ca huëohuë, hebreo pañi coca cacohua'ini griego pañi hua'jeohua'ini si'a mu'seña huahueyere de'oye huahuecaima'pë pa'iyë cajë.

2 Jaje cajëna, asani doce pa'iohua'i Jesús soisicohua'ipi si'aohua'ire sehuosicohua'ire tsi'soni cahuë:

“Co'aji, yëquëpi huahueye ñañere cajë, Maija'quë coca quëayere jëoto.

3 Jaje pa'i do'ire sehuosicohua'i mësarupi mësaru acohua'ini siete pa'iohua'ire co'ejë'ë, mësaru ai de'o paire ñacohua'ini, ta'ñe asacohua'ini cui'ne de'o joyo timësicohua'ini. Ti'arena, jaohua'ina iye co'amaña yo'o ja'ñe isiñu'u, yëquë.

4 Isini yëquë cato Maija'quëre sejë cui'ne i coca quëajë pañu'u.”

5 Carena, si'aohua'i jaje yo'oñu'u cuasani sahuajë ti'ahuë, Estebanre, Maija'quëre asaquëre pare, de'o joyore timësiquëre, Filipere, Prócorore,

Nicanorre, Timónre, Parmenasre, Nicolásre, Nicolás cato ja'në Israel pai yo'oye sehuo aquë paji'i, Antioquía aquë.

⁶ Ti'ani Jesús jëjo saocohua'i quë'rona sahuë, iohua'ire. Sarena, jaohua'ipi iohua'i siopëana patojë Maija'quëre secacä'ë.

⁷ Maija'quë coca jero sa'na jai sacco'ë. Jai saiona, sehuojë jai pai paë'ë, sehuocohua'ije Jerusalén pa'icohua'ipi. Jaje jai pai sehuojëna, cui'ne Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ije sehuohuë, te'ohua'ise'e.

Estebanre Tseañe

⁸ Maija'quë isi tutu de'oyere pare paquë'ni Esteban pai yo'o ti'a ma'ñere yo'o iñopi, pai daripë pa'icohua'ire.

⁹ Jaje yo'oquëna, ñani Jo'yaohua'i pa'isicohua'ipi eta huajësicohua'i hue'yo huë'e pa'icohua'ipi cui'ne Cirene acohua'ipi, Alejandría acohua'ipi, cui'ne Cilicia acohua'ipi, cui'ne Asia yeja acohua'ipi Estebanre sañope ca huëohuë.

¹⁰ Ca huëosicohua'ita'a ca ti'añe pahuë, de'o joyo isiyepi ta'ñerepa caquëna, si'aye.

¹¹ Ja maca yureta'a Moisésre cui'ne Maija'quëre sañope caquëna, asahuë, caji'cohua'ire curipi saihuë.

¹² Sairena, jaohua'ipi si'a iti daripë paire ne huëohuë, jai co'a coca. Jaje ne huëorena, aiohua'i cui'ne cuañese'e ye'yacohua'i Estebanre huajo huëohuë. Huajo huëoni tseani ca tëji ëjaohua'i quë'rona sahuë.

¹³ Jaje yo'ojë cui'ne coa cosoja'cohua'ireje nesicohua'ipi ñeje cahuë:

“Maija'quëre se huë'ere iquë ai sañope caquë api cui'ne cuañese'eje sañope caquë api.

¹⁴ Cui'ne Jesús Nazaret aquëpi Maija'quëre se huë'e nejoja'quë api. Nejoquë cui'ne Moisés maire jëocaise'ere tiñe ponaja'quë api, caquë api, iquë.”

¹⁵ Si'aohua'i iti maca ñu'icohua'ipi cui'ne ëjaohua'ipi coní Esteban tsiare ñahuë, huiñaë tsiaje pa'iore pare hue'equëna.

7

Esteban Paire Sehuoye

¹ Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëre papi Estebanre seji'i.

“¿Më'ëre jaje yo'oquëre pani jaohua'i caye caquë?”

² Seina, Esteban sehuoquë capi:

“A'yëohua'i, cui'ne ja'quëohua'i, asajë'ë, yë'ë caquëna. Maija'quë de'oquëpi mai ai Abrahamna ñai iñopi, Mesopotamiare pa'ina, Harán yejana ja saima'në.

³ Iñoquë capi: ‘Më'ë yeja cui'ne më'ë cajeohua'ire jëoconi saijë'ë, yë'ë iñoja'a yejana.’

⁴ Caëna, Abraham Caldea yejapi etani Harán yejana sani paji'i. Pa'ina, pëca ja'quë juni huesëpi. Juquëna, jeteyo'je Maija'quëpi Abrahamre iye yejana dapi, yure mësarü pa'i hue'ñana.

⁵ Jaje pa'iquëta'are iti yejana co'amaña necani isiye papi. Quëo tsa'cuja'toje isiye papi. Jaje pa'iquëta'are isija'quë a'ë ca nëopi, i ju'isi jeteyo'je i tsëcapë tseco pa'ija'core. Ja mu'seña cato Abraham mamajëre peoquë pa'inije jaje capi.

⁶ Yequeje cui'ne Maija'quëpi capi, ite: ‘Më'ë tsëcapë acohua'ipi yequë pai yejare huero pa'ija'cohua'i a'ë. Pa'ijëna, jo'yaohua'ire pajë co'aye yo'oja'cohua'i a'ë, cuatrocientos ometëcarepa.’

⁷ Yequeje capi, Maija'quë: ‘Yë'ëpi mësarute jo'yaohua'ire neni pasicohua'ire saija'quë a'ë. Ja jeteyo'je mësarü eta huajëni yë'ëre iye macapi necaijë pa'ija'cohua'i a'ë.’

8 Ca nēose'ere yo'ojajē caquē Abrahamre Diosupi cuañepi, cui*ri* ca'nire tējē'ē, caquē. Jajē pa'ina, Abraham i mamaquē Isaacre ocho mu'seña coasiquē pa'ina, cui*ri* ca'nihuē maca tēapi. Jajē cui'ne yo'opi, Isaacjē i mamaquē Jacobre. Iquē Jacobpi si'aohua'ire i mamajēre jajē yo'opi, Israel pa*i* doce tsēcapēa pēca ja'quēohua'i pa'ija'cohua'irejē.

9 Mai aipē Jacobo mamajēpi yo'jei Joséré pēca ja'quēpi ai oina cui'ne oni cuañoñe peojē isi jeohuē, Egíptona sa*jajē* cajē. Jajē pa'iquēta'are Diosupi José ja're con*i* paji'i.

10 Pa'i si'aye i ai yo'oye huasopi. Co*cai* cui'ne ta'ñe yo'oye isipi. Isiquē cui'ne Egípto ējaēre papi de'oye ite ñacai ja'ñeje necaji'i. Necaina, Joséré Egípto pa*i* ējaēre hue'yopi. Cui'ne i Faraónrepa pa'i hu'e ñacaiquēre pare hue'yopi.

11 Ja maca si'a Egípto yeja Canaán yeja a*o* ēa ju'iñe paji'i, ai yo'o mu'seña. Pa'ina, mai aipēje a*iñe* ti peocohua'i paē'ē.

12 Pa'ijēna, Jacobpi Egíptore a*o* pa'iji, asani i mamajēre mai aipēre jējo saopi. Iye saise'e cato du'ru macarepa saise'e a'ē.

13 Tijupē cayaye acore satena, Josépi i maja'yē jupēre yē'ē mēsar*u* yo'jei'ē caquē quēapi. Jajē quēaquēna, asani Faraónpi ja tsēcapē aquē api caquē Joséré ñapi.

14 Ja jeteyo'je Josépi pēca ja'quē Jacobre cui'ne i tsēcapē setenta y cinco pa*i* pa'icohua'ire Egíptona daijē'ē, caquē cuañepi.

15 Jajē cuañeina, Jacob Egíptona sani paji'i. Pa'iquēpi juji'i. Jajē cui'ne i mamajēje jujuhuē, mai aipēje.

16 Ja maca tarase'e Siquemna sani cojena o*a* huesohuē. Abraham curipi Hamor mamajēre hueroquē pa'isi yejana o*areña*.

17 Maija'quē Abrahamre ca nēose'e t*i*'añe ja'i maca pa'ina, Israel pa*i* jai pa*i* jojo sateña, Egípto yeja. Jajē yo'oni jai pa*i* pateña.

18 Jajē pa'i maca Joséré ñama'quēpi yequepi Egípto pa*i* ējaē cuañe huēouña.

19 Cuañe huēoni iye ējaēpi mai paire care payeje pa'ye caquē, co'aye yo'oquē tsire ja'a coasicohua'ire jeocojē'ē ju'ija'cohua'ire caquē cuañepi, pēca ja'quēohua'ire.

20 Ja mu'seña Moisés co*a*. Co*a*ēna, Maija'quē sihuaquē ñapi, ite. Jaēni pēca ja'quēohua'ipi toaso ñañēohua'ire huē'ena ñajē pahuē.

21 Pa jujani jeocoye pa'ijēna, Faraón mamacopi ite ini mamaquēre pare ai de'huayeje pa'ye ai de'hua*o*.

22 Jajē pa'ina, Moisés cato Egípto pa*i* ta'ñe yo'oyere ye'yesiquē paji'i. Jajē pa'ipi tutu caquēpi cui'ne yo'oyeje i case'eje yo'oquē paji'i.

23 Cuarenta ometēcaña papi i paire Israel paire ñasi'i cuasapi.

24 Cuasaquēpi ñaquēna, Egípto paipi Israel paire co'aye yo'oquēna, ñani Moisés cocasi'i caquē yo'oquē Egípto paire huani jeopi.

25 Moisés cato jajē yo'oquēna, ñani i cajeohua'ipi Diosu iohua'ire hua-soja'quēre jējo daoquē api cuasajajē caquē yo'opi. Yo'oquēta'are i cajeohua'ipi jajē cuasaye pahuē.

26 Yo'osiquēpi ñatasi mu'se Israel paipi cayaohua'i sa'ñe uihuajēna, Moiséspi t*i*'api. T*i*'ani uihuama'pē pa'ijajē caquē capi: '¿Me neñu'ju te'e tsēcapēta'a sa'ñe uihuaye'ni?'

27 Caquēna, it*i* se ai huaiquēpi Moisésre jētēpi jējo saoquē capi: '¿Nepi mē'ere pa*i* ējaēre cui'ne yēquē yo'oye ñaquē ne de'huaja'quēre nere'ni?'

28 ¿Ñamina'a Egípto paire huani jeose'eje pa'ye yē'ere huani jeosi'i caquē?'

29 Caquēna, iyere asani Moisés Madián yejana cati saji'i. Sani jarote t*i* yejare huero pa'i caya mamajēre papi.

³⁰ Cuarenta ometëca tēto saisi maca, zarza ñēpi toa corohuērepa tsē'isicoja'a huiñaēpi ñai nēcapi, Sinaí cutihuēna cuene yejana.

³¹ Cani ñañeje pa'ye Moisés ñaquē iquere pa'ni cuasaquē ñapi. Jaje cuasaquē de'oyerepa ñasi'i caquē tsiojai asapi, Ējaē yē'ore ñeje caquēna:

³² 'Yē'ē cato mē'ē aipē Diusu a'ē. Abraham, Isaac, cui'ne Jacob Diusu a'ē, Yē'ē.' Jare asani Moisés iti ca hue'ña ñama'ē, ca'raquē coa tsasi huēouna.

³³ Ja maca Ējaēpi caēña: 'Dutajē'ē, quēo ju'iyē. Mē'ē nēca hue'ña cato de'o hue'ñare pa'ē.

³⁴ Egípto yejare pa'ijē yē'ē pai ai yo'oye tiñarepa ñaquē pa'iyē. Aiohua'ipi ai yo'ojē oijēna, asani huasosi'i caquē cajehuē. Jaje pa'iyē sēte daijē'ē, yē'ēpi mē'ēre Egíptona jējo saosi'i.'

³⁵ Israel pai coejē '¿nēpi mē'ēre pai ējaēre cui'ne yēquē yo'oye ñaquē ne de'huaquēre nere'ni casiquēni?' Maija'quēpi pai ējaēre cui'ne paire hua-soquēre neni jējo saopi, iohua'i quē'rona. A'ri soquē yē ñasiquē huiñaēpi cocaina, yo'o tijaquē caquē.

³⁶ Iquē Moisés mai aipēre Egíptopi etopi, pai yo'o tija ma'ñere yo'oquēna, cuarenta ometëcahuēña.

³⁷ Jare iquē Moiséspi capi, Maija'quēpi mēsaru aquēni yē'ēje pa'ire neja'quē api, ite quēacaiquē pa'ija'quēre.

³⁸ Cui'ne jare iquē Moiséspi Israel pai ja're tsi'sini coca ca'aji'i, jeto cuene yejana. Jare ipi huiñaēre coca ca'aji'i, Sinaí cutihuēna. Jare ipi mai aipē ja're pa'aji'i. Cui'ne jare ipi pa'i cocarepa asapi, maire quēa ja'ñeje.

³⁹ Jaje pa'iquēta'are mai aipē cato sehuocaiye coehuē. Coejē Egíptona co'iñu'u cahuē.

⁴⁰ Jaje cajē Aarónre cahuē, yēquēre saja'a diusuohua'ini necaijē'ē. Huesyē. Me sa'repa yēquēre Egíptopi etosiquē Moisés neni jo'cuarepa nēiji, cahuē.

⁴¹ Jaje cani duruhuequēje pa'ire diusu api cajē de'huahuē. De'huani ite isiñu'u cajē nēicohua'ire huani isijē cui'ne jai pai tsi'sini iohua'i de'huasi diasure sihuajē yo'ohuē, Maija'quē api cajē.

⁴² Jaje yo'ojēna, Maija'quēpi jaohua'ire ña jujani jeocopi ma'ñocohua'i ma'tēmo pa'icohua'ini secohua'i pa'ijajē caquē. Jaje pa'ina, Maija'quēre quēacacohua'i toyapēna toyase'e pa'iji, ñeje:

Israel pai, ¿mēsaru jeto cuene yeja cuarenta ometëca pa'i maca, Yē'ēre sihuajē de'oye señu'u cajē nētērojaicohua'ire huani isijē, cui'ne co'amaña coa isijē yo'ore?

⁴³ Pahuē, mēsaru jaje yo'oye. Coa ai jerepa Moloc diusu huē'ere hue'ejē sajē, Cui'ne Refán diusu ma'ñoconi hue'ejē sajē

Cui'ne mēsaru señu'u cajē de'huasi diusuohua'ini hue'ejē sajē yo'ohuē.

Ja do'ire mēsarute yē'ēpi Babiloniana jējo saoja'quē a'ē.

⁴⁴ Ja maca cato mai aiohua'i ca'nipi nesi huē'ere pahuē, Maija'quē ja're. Jaje yo'oñu'u, cajē nejaquē nese'ere iño huē'ere. Ja huē'e cato Moisésre Maija'quē caquē iñoni ñeje pa'iore nejē'ē caquē cuañese'ejē pa'iore nesico paji'i.

⁴⁵ Ja huē'e mai aiohua'i tsoe pasiconi Josué ja're daicohua'ipi te'e iohua'i daiyeje dahuē, yecohua'i yeja jio maca Maija'quēpi iohua'i ñajēna, yequē paire nejo maca. Jaje pahuē, ja huē'e David pa'i macaja'a.

⁴⁶ Pajē pa'icohua'ini Davidpi Maija'quēre de'oye ña cuañequēpi Jacob Diusu huē'e necasi'i cuasapi.

⁴⁷ Cuasaquēta'a papi. Necaiye paquēna, mamaquē Salomónpi necaji'i.

⁴⁸ Jaje pa'iquēta'are Maija'quē irepa cato pai nesi huē'ere pa'ima'quē api. Jaje pa'ina, Maija'quēre quēacaiquēpi capi, ñeje:

49 Ma'tëmo cato yë'ë pa'i hue'ña'ë. Yë'ë ñu'i cuañe hue'ña'ë.
Yeja cato yë'ë quëo meñe tsa'cupa hue'ña'ë.

¿Jaje pa'ito me yë'ë huë'e necaija'cohua'i a'ni? caji, Ëjaë.

¿Jero a'ni, yë'ë pëa huajëja'to?

50 Si'aye yë'ë ne saose'epi pa'ito.

51 Jaje pa'iquëta'are mësarü cato nuñerepa asajëta'a nuñere pare yo'oyere coecohua'i a'ë. Jaje pa'iohua'ipi cajonoaje asama'cohua'ipi cui'ne joñoaje ti Maija'quëre cuasama'cohua'i a'ë, mësarü. De'hue Maija'quë joyore sañope yo'ocohua'i a'ë. Aiohua'i pa'ise'eje pa'iohua'i a'ë.

52 Jaje pa'ina, ¿jequë a'ni, Maija'quëre quëacaiquë mësarü aiohua'i co'aye yo'oye pasiquë? Ti peoji, te'ije. Jaje pa'ina, co'aye yo'ojë huani jeohuë, nuñerepa pa'i dai ja'ñere quëacohua'ire. Yure ipi nuñerepa pa'ipi daquëna, mësarupi tseani huani jeohuë.

53 Mësarü huiñaohua'ipi cuañese'e isijëna, isicohua'i de'oye sehuocaima'pë pa'iyë." Jare capi, Esteban.

Estebanre Huani Jeoñe

54 Jaje caquëna, asani Estebanre ai pëijë cuji qui'cohuë.

55 Jaje yo'otoje Esteban cato de'o joyo timësiquëpi ma'tëmöre ñaquë Maija'quë de'oyere pare ñapi. Ñaquë cui'ne Jesure ñapi, Maija'quë ëja të'hui quë'rore nëcaquëna.

56 Ñani capi:

"Ina ma'tëmo hui'yosiconi ñañë, cui'ne Jesupi Maija'quë ëja të'huire nëcaquëna."

57 Caquëna, asani pëijë cajonoa pë'pëni cuijë ina da tome daë'ë.

58 Da tome dani tseani pai daripëpi etoni quëna pëapi jea hueahuë, co'aye yo'oquë api cajë. Huaicohua'ipi iohua'i caña du'teni te'e posë Saulo hue'equëna, isihuë, ñacaijë'ë cajë.

59 Quëna pëapi jeajëna, Estebanpi Maija'quëre sei capi:

"Ëjaë Jesús, yë'ë joyo më'ëpi de'huacaijë'ë."

60 Cani ja maca do're ja'rui ai tutu capi:

"Ëjaë yë'ëre huaicohua'i yo'ose'e saima'ë pa'ijë'ë." Jare cani juji'i.

8

1 Juni huesëquëna, iti maca Saulo nëcaquë ñaquëpi. De'oji, Estebanre huaise'e cuasaquë ñapi.

Sehuosicohua'ire Saulo Yo'oye

2 De'o paire papi Estebanre ai oijë ta jeohuë.

3 Jare yo'ojëna, Saulo cato sehuosicohua'ire huë'ña ñape cacaquë ëmëohua'ire, nomiohua'ire, quëre etoquë co hue'ñana cosi'i caquë yo'opi.

Samaria Paire De'o Coca Quëaye

4 Jaje yo'ojëna, Jerusalënpa etasicohua'ipi si'a hue'ña saijë huaso coca quëahuë.

5 Quëajëna, iohua'i aquë Felipepi Samaria daripëna sani Jesús coca quëapi.

6 Quëaquë pai yo'o t'a ma'ñe yo'opi. Yo'oquëna, ñajë si'aohua'i tsi'sini ai asahuë, Felipe caye.

7 Jai pai huati quë'iohua'i pa'isicohua'ipi huatire eto sao cuañoahuë. Hua-tiohua'ipi etajë cuijë etahuë. Cui'ne jai pai cu'ima'cohua'ije, cui'ne do'pëjë cu'icohua'ije co'yasicohua'i paë'ë.

8 Ja yo'o do'ire ja daripë acohua'i ai sihuahuë.

⁹ Ja sihua hue'ñare te'i emë Simón hue'equë ja'në dahuë pa'isiquë paji'i. Samaria paire care payeje caquë jerepa pa'i a'ë caquë yo'osiquë paji'i.

¹⁰ Jaje pa'ini si'aohua'i a'ricohua'i maña cui'ne jaicohua'ina con i caye asacajë cahuë:

“Iquë api, irepa Maija'quë tuture paquërepa cahuë.”

¹¹ Jaje cajë ite de'oye i caye sehuocaë'ë. Tsoe hue'ña noni i dahuë ñañepi yo'oquë care payeje caquëre sëte jaje sehuocaë'ë.

¹² Jaje yo'ojë pa'icohua'ipi Felipe quëayere asani Maija'quë cuañe te'te ayere cui'ne Jesucristo ayere asani emëohua'i cui'ne nomiohua'i sehuohuë. Sehuoni oco do cuañohuë.

¹³ Do cuañojëna, i Simónque sehuoni oco do cuañoni ai de'oyere pare pai yo'o ti'a ma'ñere ñaquë ai de'oyere pa'ni cuasaquë Felipe ja're te'e cu'i huëopi.

¹⁴ Samaria paipi Maija'quë coca sehuorena, Jesús doce soisicohua'ipi asani Jerusalén pa'icohua'ipi Pedrore cui'ne Juanre jëjo saohuë, Samariana.

¹⁵ Jëjo saorena, saní Samaria sehuosicohua'ire Maija'quëre secacaë'ë, de'o joyore pajajë cajë.

¹⁶ Jesús mai Ejaë mamipi do cuañosicohua'ita'a ja yë'ta'a de'o joyo peocohua'i paë'ë.

¹⁷ Ja do'ire Pedro cui'ne Juanpi jëñapi jëjo pajë Maija'quëre sejëna, de'o joyore isi cuañohuë.

¹⁸ Jëñapi Jesús jëjo saocohua'ipi jëjo pajë sejëna, Maija'quë joyore isiña. Isina, ñani Simónpi curipi huerosi'i cuasaquë caëña.

¹⁹ “Isijë'ë, ja tuture pare yë'ëje isina, ja tutupi yë'ëpi jëñapi patoquë seina, de'o joyore isi cuañoja'cohua'ire.”

²⁰ Caquëna, Pedropi ite capi:

“Më'ë curiquë ja're më'ë ne huesëye pa'iji. Maija'quë isiye curiquëpi hueroye peoji.

²¹ Maija'quë ña hue'ña më'ë nui joyo peoyë. Jaje pa'ina, ja tutupi isi cuañoñe peoji, më'ë.

²² Më'ë co'aye cuasayere jëcojë'ë. Jëconí mai Ejaëre sejë'ë. Seina, de'hue oni yeje'ne pa'i api, më'ë jaje cuasase'e.

²³ Yecohua'ipi de'oye yo'ojëna, ñani sihuama'ë. Ñañepi më'ë timësiquëpi pa'ina, ñaquë cayë. Ja do'ire më'ë co'aye cuasayepi huesiquëre paji, më'ëre.”

²⁴ Caquëna, Simónpi capi:

“Mësarupi yë'ë do'ire secacajë'ë, Ejaëre. Si'aye mësarú case'eje pa'ye tëtó saiye paja'core yë'ëre.”

²⁵ Iye a'ë, maire caquë Jesús yo'ose'e cajë quëajë cui'ne Maija'quë coca quëa tējini Jesús jëjo saocohua'ipi Samaria yeja a'ri daripëana, de'o coca quëahuë. Quëa tējini yureta'a Jerusalénna co'ihuë.

Felipe Cui'ne Etiopia Aquë Yo'ose'e

²⁶ Ja jeteyo'je mai Ejaë huiñaëpi Felipere capi:

“Huëni Jerusalén ma'ana saijë'ë, Gazana sai ma'ana huë'ehuë te'tena.”

Iye ma'a cato cuenesi yejaja'a sa sai ma'a paji'i.

²⁷ Caëna, asani Felipe huëni ja ma'aja'a saji'i. Saiquëpi ma'ana Etiopia paire ti'api. Jaë cato ëjaërepa paji'i. Etiopia ëjao curi de'huacaiquë paji'i. Jaëpi Jerusalénna Maija'quëre sesi'i caquë saisiquë paji'i.

²⁸ Jaje saisiquëpi i yejana co'iquë caballopi quërëcore ñu'i sai Maija'quëre quëacaiquë Isaías toyase'ere ñaquë saji'i.

²⁹ Saina, joyopi Felipere capi:

“Caballo quërëco quë'rona saijë'ë.”

³⁰ Caëna, Felipe tsiojai asaquëna, Isaías toyase'ere ñaquë caquë saji'i, Etiopia aquëpi. Ja maca ite seji'i:

“¿Asaquë më'ë, më'ë ñase'e?”

³¹ Seina, sehuopi:

“¿Me asa tì'añe'ni, iti quëaquëpi peoto?”

Cani Felipere yë'ë ja're mëni ñu'i saijë'ë caquë seji'i.

³² Toyasico i ñasico cato ico paco'ë, ñeje caco:

Huai hue'ñana yëi ñamare sayeje pa'ye sahuë, ite.

Sarena, tëacohua'i ña hue'ñana yëi ñama memene pañeje pa'ye memene papi.

³³ Teaye pa'i paji'i. Jaje pa'ita'are nuñerepa de'oye ite necaiye pahuë.

Iye yeja pa'iquëni i pa'iyë naë tëa jëoñere, ¿nepi cacaija'cohua'i a'ni, i tsëcapë?

³⁴ Etiopia aquëpi Felipere seji'i:

“Quëare pajë'ë, yë'ëre. ¿Neni caquë'ni, Maija'quëre quëacaiquë ija'a co'ye caquë panita'a yequëni caquë?”

³⁵ Caquëna, ja maca Felipe Etiopia pai ñasico acopi toyase'e cayepi huëoni Jesús aye de'o coca quëapi, ite.

³⁶ Quëaquëna, oco quë'roja'a sa sai Etiopia aquëpi capi:

“¿Ina oco ñore pa'iji, yë'ëre doye de'oma'quë?”

³⁷ Caquëna, Felipëpi capi:

“Më'ëpi si'a joyorepa de'oye sehuoquë pa'ito doye de'oji.”

Caquëna, ipi capi:

“Jesucristo Maija'quë mamaquë api asayë, yë'ë.”

³⁸ Caëna, ja maca omejani si'a jupë cayaohua'i Felipe cui'ne Eunuco cono oco quë'rona sa cajeni Felipëpi oco dopi.

³⁹ Do tējini tumasi maca mai Ejaë joyopi Felipere sapi. Tirona saëna, Etiopia aquë tijupë ñama'ë paji'i. Jaje pa'iquëta'are sihuaquë saji'i.

⁴⁰ Felipe cato Azoto daripëre paji'i. Pa'i pai ñape dari Maija'quë coca quëaquë Cesarea daripëna tì'api.

9

Saulo Sehuoye

(Hch 22.6-16; 26.12-18)

¹ Jaje yo'oye pa'ina, Saulopi Jesure sehuosicohua'ire huasi'i caquë yo'oquëpi Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaërepa quë'rona saji'i.

² Sani ite seji'i: Toyacaijë'ë, Damasco pai tsi'si huë'ñana, si'aye yë'ëpi cacani co'equë Jesure sehuocohua'ire ëmëohua'ire cui'ne nomiohua'ireje tseani huëni Jerusalénna dani coja'quëre capi. Caquë seina, toyacaquëna, saji'i.

³ Sai jë'nërepa Damasco quëno macare pa'ina, ma'tëmopi Saulona miañerepa ju'api, si'aëre cuasama'tore papi.

⁴ Ju'acquëna, yejana tani yë'ose'e caquëna, asapi:

“¿Saulo, Saulo, Me yo'oquë yë'ëre josa yo'oquë'ni?”

⁵ Caquëna, Saulopi seji'i:

“¿Ejaë, më'ë iqueipi caquë'ni?”

Caquëna, yë'ose'e sehuopi:

“Jesu a'ë, yë'ë. Më'ë sañope yo'oquë a'ë. Tsoa tarapë jējēsë ñaca quë'iopi duruhuequëre jëjo saojëna, huequëpi tarapëna co'ye titoquë pani a'si ju'iquë api, më'ë cui'ne yo'oyë, huequë yo'oyeje pa'ye.”

⁶ Caquëna, Saulopi quëquëni tsasiquë capi:

“¿Yë'ë Ejaë, iquere yo'oja'quë a'ni, yë'ë?”

Caquëna, capi:

“Huëni ja daripëna cacajë'ë. Jaropi më'ë yo'o ja'ñe quëaye pa'iji.”

7 Caquëna, Saulore cöcohua'ije asahuë. Asajëta'a iti caquëre ñama'pë ai quëquëni cama'pë paë'ë.

8 Pa'ijëna, Saulo yejapi huëni ñacoa sëtaquëta'a ñama'ë paji'i. Jaje ñama'ë pa'ina, ite cöcohua'ipi jëtëna tseajë Damascona sahuë.

9 Sarena, toaso mu'seña ñama'quëpi, aima'quëpi, cui'ne ucuma'quëpi coa paji'i.

10 Pa'ina, Damasco daripëre te'i Jesure sehuosiquë paji'i. I mami cato Ananías hue'equë paji'i. Pa'ina, jaëna cani ñañeje pa'yeja'a mai Ejaëpi ñaini capi:

“¡Ananías!”

Caquëna, capi:

“Ejaë, pa'iyë.”

11 Sehuoquëna, mai Ejaëpi ite capi:

“Huëijë'ë. Huëni saijë'ë, Nui ma'a hue'yosi ma'ana. Sani iñore Saulo Tarso aquë pa'iquë' caquë sejë'ë. Judas huë'ena Maija'quëni sei pa'iji.

12 Pa'iquëpi cani ñañeje pa'yeja'a ñapi. Te'i emë Ananías hue'equëpi dani jëñapi ite jëjo paquë ñaja'quë caquë secacaina, Maija'quëre.”

13 Caquëna, asani Ananíaspi capi:

“Ejaë, iquëpi Jerusalén daripë pa'icohua'ire, më'ëre sehuocohua'ire ai sañope co'aye yo'oji jai pai cajëna, asahuë, yë'ë.

14 Jaje pa'ipi yure iñona daji'i, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëohua'i cuañesi tutupi si'aohua'ire më'ëre secohua'ire tseseni huëni sasi'i caquë.”

15 Caquëna, Ejaëpi capi:

“Jaje pa'ita'are sani ñajë'ë. Yë'ëpi ite soihuë, yë'ë cocare Israel paire quëacaiquë, cui'ne yequë paire quëacaiquë, cui'ne ëjaohua'ire quëacaiquë pa'ijaquë caquë.

16 Yë'ë coca quëa do'ire ipi ai yo'oye pa'i ja'ñere ite iñosi'i.”

17 Caëna, Ananíaspi Saulo pa'i huë'ena sani cacani i jëñapi Saulore patoquë capi:

“Saulo, yë'ë yo'jei, Ejaë Jesupi yë'ëre ma'aja'a më'ëre daina, ñasiquëpi jëjo daopi. Më'ëpi ñaquë pa'ijaquë caquë, cui'ne Maija'quë joyo quë'i pa'ijaquë caquë.”

18 Ca macarepa ñacoa pa'ise'epi so'coje pa'yepi tomeipi. Tomeina, de'oye ñaquë de'oni huëni oco do cuañoipi.

19 Do cuañosi jeteyo'je, ao ani, tutu tsi'soni, Damasco sehuosicohua'i ja're pëani tsoe maca mu'seña paji'i.

Damasco Paire Saulopi Yëhuoye

20 Tutu tsi'sosiquëpi Israel pai tsi'si hue'ñana Jesucristo Maija'quë ma-maquë api, quëa huëopi.

21 Quëaquëna, si'a asacohua'ipi ai cuasajë co'a ju'ijë cahuë:

“Iquëpi Jerusalén pa'icohua'ire huëni Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ina sani isisi'i caquë daisiquë api.”

22 Jaje catoje Saulopi ai jerepa nuñerepa capi, Jesús cocare ca'raye peoyerepa. Ca'rama'ë quëaquë capi, Cristo api, mai huasoquërepa. Jaje quëaquëna, Israel pai Damasco acohua'ipi asajë ai cuasahuë, ¿merepa neni ja jerepa caquë'ni? cajë.

Saulo Yahuerepa Saiye

23 Ai tsoe mu'seña quëaquë pa'ina, ñani Israel paipi Saulore huani jëoñu'u cuasahuë.

24 Cuasani yo'ojëna, Saulo de'hue asapi, iohua'i yo'oye huañu'u cajë si'a mu'señapi, cui'ne ñamiñapi daripë eta sa'noa ñape utehuë, Saulote.

25 Utejë pa'ina, Jesure sehuosicohua'ipi ñami jai do'rohuëna Saulote ayani jai daripë tëhuopaja'a meñe casahuë. Casarena, de'hue catipi. Jaje jëapi, de'hue.

Saulo Jerusalén Pa'iyë

26 De'hue jëasiquëpi Jerusalénna Saulopi ti'ani Jesure ye'yecohua'i ja're conì pasi'i caquë yo'oquëna, jaohua'ipi sehuoma'quë api cuasajë ite ca'rahuë.

27 Ca'rajëna, Bernabépi Saulore Jesús jëjo saocohua'i quë'rona dani iñuquë quëapi, ite yo'ose'ere ñeje: Iquë Damasco ma'ana mai Ejaëre pare ñasiquë api. Mai Ejaëre papi ite coca caquëna asasiquë api, cui'ne Damasco daripëna ca'raye peoyerepa quëcoquë Jesús coca de'oye quëasiquë api, capi Bernabé.

28 Jaje quëaquëna, “de'oji,” careña. Saulo Jerusalénna pëapi. Pëani iohua'i ja're cu'i yo'oquë Jesús cocare ca'raye peoyerepa quëapi.

29 Israel paita'a griego cocapi cacohua'ire coca caquë cui'ne sañope cajëna, ije sañope caquë yo'opi. Quëaquëna, jaohua'ipi ite huañu'u cajë yo'ohuë.

30 Yo'ojëna, sehuosicohua'ipi asani Cesareana sahuë, ite. Jaropi yureta'a Tarso yejana jëjo saohuë, Saulore.

31 Ja maca si'aohua'i sehuosicohua'i Judea yeja pa'icohua'i, Galilea yeja pa'icohua'i cui'ne Samaria yeja pa'icohua'i sañope yo'oye jeorena, de'oye pa'i huëohuë. Pa'ijë joyo pa'iyë ai tutu quë'iohua'i de'ohuë. De'ojë Maija'quë yëyere de'oye sehuocajjë paë'ë. Pa'ijëna, de'o joyopi cocaina, si'a mu'señaja'a sehuocohua'ijë pa'ijë jai saë'ë.

Eneas Ne Co'yayë

32 Pedropi sehuosicohua'ire do'i ñasi'i caquë saisiquëpi Lida pa'icohua'ireje sehuosicohua'ire ñasi'i caquë saji'i.

33 Saisiquëpi ñaquëna, Jarote te'i ëmë Eneas i mami hue'equëpi, ocho ometëca uiquë paji'i, ti cu'ima'quëpi.

34 Pa'ina, Pedro ñani ite capi:

“Eneas, Jesucristopi më'ëre ne co'yaji, huëni më caiñe de'huajë'ë.”

Ca macarepa huëji'i.

35 Huëina, ñasicohua'ipi Lida acohua'ipi cui'ne Sarón acohua'ipi Ejaë Jesucristore sehuohuë.

Dorca Ju'isico Huëiyë

36 Ja mu'seña Jope daripëre te'o nomio sehuosico paco'ë. Io mami cato Tabita hue'ecopi, griego coca cato Dorcas caye pa'iji. Ja cato peocohua'ire de'oye cocaico paco'ë.

37 Jaje pa'ioipi ju'i huëoni juco'ë. Jucona, io ca'nihuë tsoani ëmëje'e tu'rihuëna oahuë.

38 Qani Pedrore esa Jopena daijë'ë, tsoe nëiñe peoyerepa cajë huëoja'cohua'ire cayaohua'ire jëjo saohuë, sehuosicohua'ipi. Jope cato Lida quëno macare pa'iyë sëte. Jaje yo'ohuë, Pedropi Lidare pa'iji asani.

39 Sani huëojëna, Pedropi iohua'i ja're conì saji'i. Sa ti'asi maca ju'isico ui hue'ñana ëmëje'e tu'rihuëna ite sahuë. Sasi maca si'a hua'jeohua'i oijë io necaisi cañare ite iñuë.

40 Ja maca Pedropi si'aohua'ire eto saoni do're ja'runi Maija'quëre seji'i. Sësi jeteyo'je ju'isicore ñaquë capi:

“Tabita huëijë'ë.”

Caquëna, sëtani ite ñani huëni ja'ruo.

⁴¹ Ja'ruona, Pedropi io jētēna tseani huēo nēcopi. Huēo nēcōni sehuosico-hua'ire cui'ne hua'jeohua'ire soini huajēco pa'ico yure caquē iñopi.

⁴² Iye yo'ose'ere si'a Jope daripē pa'icohua'i asahuē. Asani jai pai Ējaēre sehuohuē.

⁴³ Iye yo'osiquēpi Pedro Jope daripēna pēapi. Pēani tsoe mu'seña maña Simón huē'ena, ca'ni de'huaquē huē'ena.

10

Pedro Cui'ne Cornelio

¹ Cesarea daripēre te'i ěmē Cornelio hue'yosiquē paji'i, cien soldado pai ějaē. Capitán paji'i. I Cien soldado tsēcāpē aquē mami cato Italiano hue'yosico paco'ē.

² Jaē cato de'oquē paji'i, Maija'quēre ca'raquēpi. Jaje pa'ipi si'a i huē'e acohua'i ja're Maija'quēre sei pa'iquē paji'i. Jaje pa'ipi peocohua'ire de'oye isipi, cocasi'i caquē judío paire, cui'ne si'a mu'seña Maija'quēre sei paji'i.

³ Pa'ipi te'e mu'se na'iquēna, tres pa'i maca cāni ñañeje pa'ye ñaquēna, Maija'quē jējo daoquē huiñaēpi i huē'ena cacapi. Cacaquēna, tiñarepa ite ñapi. Ñaquēna, capi:

“¡Cornelio!”

⁴ Caquēna, ini ñaquē quēquēni seji'i, ite:

“Ējaē, ¿Iquere yēquē'ni?”

Caquēna, huiñaēpi capi:

“Mē'ē seña Maija'quē asaji, cui'ne mē'ē peocohua'ire de'hue cōcai yo'oyeje ñaji, Maija'quē capi, jaje pa'iyē sēte.

⁵ Yure ěmēohua'ire Jopena jējo saojē'ē, Simón Pedro hue'yosiquēre quērējajia'cohua'ire. Pedro cato yequē Simón huē'ere pēasiquēpi pa'iji.

⁶ Yequē Simón ca'ni de'huaquē huē'ere pa'iji. Ja huē'e cato jaira tētēpare pa'iji.”

⁷⁻⁸ Maija'quē jējo daosiquēpi saisi maca Corneliopi ite necaicohua'ire cayaohua'ire cui'ne te'e soldadore soini i ñase'e si'aye quēani Jopena jējo saopi. Soldado cato Maija'quēre cuasaquē paji'i. Jaje pa'ini Corneliojē de'oye cuasaquē paji'i. Jaje pa'ini Corneliojē de'oye cuasaquē jējo saopi.

⁹ Jējo saouna, se ñatasi mu'se ja yē'ta'a ma'are saijē jē'nē Jope quēno macare pa'ijēna, jopo mu'serepa pa'i maca Pedropi huē'e ěmēje'e totona mēji'i, Maija'quēre sēsī'i caquē.

¹⁰ Ja yē'ta'a aore cua'cojēna, aō ēaye nēi macapi cāni ñañeje pa'ye ñapi.

¹¹ Ñaquēna, ma'tēmopi hui'yoni jai ca ca'tipējē pa'iona, cajese'e sica que'quesiconā,

¹² si'a nēcōhua'ire, uijē cu'icohua'ire cui'ne ja'jēcōhua'ire ayasi tu'upi yejare pana cajeo.

¹³ Cajē maca yē'ose'e ite jutapi ñeje:

“Pedro, huēni huani aijē'ē.”

¹⁴ Caquēna, Pedropi sañope capi:

“Paši'i, Ējaē. Ai ma'ñe a'ē. Si'si a'ē. Si'siohua'ire yē'ē ti aima'quē a'ē.”

¹⁵ Caquēna, tijupē yē'ose'e ite jutaēña:

“Maija'quē si'si peoye nese'ere si'si a'ē caye peoji.”

¹⁶ Jaje toasoñe pa'ye Maija'quē ite ca tējini co'amaña ayasi tu'ure ma'tēmōna mēa huesopi.

¹⁷ Mēa huesouna, Pedro ¿merepa yo'o ja'ñere jaje pa'ye iño u'ni? caquē ai cuasaquē paji'i. Pa'ina, Cornelio jējo saosicohua'ipi jato sa'ro quē'rona tītahuē, ¿Simón huē'e jerore pa'ico'ni? cajē señi asajē daicohua'ipi.

18 Jaohua'i titani tutu cajë sei'ë: Iño Simón hue'equëpi cui'ne yequë mami Pedro hue'equë pa'ima'quë cajë sei'ë.

19 Jaje seni asajëna, Pedro cato ja yë'ta'a i ñase'ere cuasaquë paji'i. Pa'ina, de'lo joyopi capi, ite:

“Ina, më'ëni toaso ëmëohua'i co'erojaiñë.

20 Huëni iohua'i ja're saijë'ë, jëa coeye peoyerepa. Yë'ë jëjo daosicohua'i a'ë.”

21 Caëna, Pedro cajeni capi:

“Yë'ë a'ë, mësaruru co'equë. ¿Iquena date'ni?”

22 Caquëna, iohua'ipi cahuë:

“Yëquë cato Cornelio jëjo daocohua'ipi daë'ë. Maija'quë huiñaëpi më'ëni soijatena. Cornelio huë'ena dani quëaquëna, ipi më'ë quëaye asajaquë caëna, asani Cornelio, soldado pai ëjaëpi jëjo daoquëna, daë'ë. Nuñe pa'iquëpi, Maija'quëre sequëpi, cui'ne si'a judío pai de'oye yo'oquë api cajë oiquëpi jëjo daocohua'i a'ë.”

23 Cajëna, Pedropi capi: “Cacani pëajë'ë.” Caëna, cacani i ja're con i pëahuë, ja ñami. Natasu mu'se Pedropi iohua'i ja're con i saji'i. Saina, ite coñu'u cajë Jope acohua'ije i ja're saë'ë, Maija'quëre sehuosicohua'ipi.

24 Jaje saicohua'ipi se ñatasu mu'se Cesareana tija'ahuë, Cornelio cui'ne i tsëcapë cui'ne i ai oi cajeohua'i con i tsi'sini ute huë'ñana. Jaohua'i cato Cornelio huëosicohua'ipi daisicohua'ipi paë'ë.

25 Pa'ijëna, Pedropi huë'ena tijaquëna, Corneliopi pëpasi'i caquë etaquëpi Pedrote yë'ë ëjaërepa caquë do're ja'ruëña.

26 Ja'ruquëna, Pedropi ite naë huëo nëcoquë capi:

“Yë'ëje më'ëje pa'i a'ë.”

27 Jaje i ja're caquë sa cacaquë ñaquëna, jai pai tsi'sicohua'ipi paë'ë.

28 Pa'ijëna, ñani Pedropi capi:

“Mësarupi asacohua'i a'ë, Israel pai ti tija pai ja're tsioye peoye. Panita'a yequë pai huë'ena cacaye peoye. Israel pai yo'oye jaje pa'iji. Jaje pa'iquëta'are yë'ëre Maija'quëpi ye'yapi paire co'acohua'i a'ë, si'siohua'i a'ë caye pajë'ë caquë.

29 Jaje pa'ina, jaohua'i sani yë'ëre sejëna, ai cuasaye peoyerepa esa daë'ë. De'oji. Yureta'a quëajë'ë. ¿Iquere cajë yë'ëre soire'ni?”

30 Caquëna, Corneliopi capi:

“Pa'iji, cuatro mu'seña, iye ja'i maca na'iquëna, tres pa'i maca yë'ë huë'ere pa'i ao aima'quëpi Maija'quëre sei pa'ise'e. Pa'iquëpi na'iquëna, Maija'quëre señere seina, Maija'quë jëjo daoquëpi ai mia ju'i carepa ju'iquëpi ñaini capi:

31 ‘Cornelio, më'ë Maija'quëre seña Maija'quë asaji, cui'ne më'ë peocohua'ire cöcaiyeje Maija'quë ñaquë sihuaji de'oyerepa yo'oji caquë ñaji.

32 Jaje pa'iye sëte yurepi ëmëohua'ire Jopena jëjo saojë'ë, Simón Pedro hue'equëre quërëjani iñona daja'cohua'ire. I cato yequë Simón huë'ere pa'iji, jaë yequë Simón cato ca'nipi de'huaquë api. I huë'e cato jaira tëtëpare pa'iji, capi, yë'ëre.

33 Caëna, asani esa më'ëre quërëjaija'cohua'ire jëjo saohuë. Jaje jëjo saouna, yure më'ëpi daquëna, de'oji. Maija'quë coca asañu'u cajë yequë tsi'sisicohua'ipi pa'iyë, më'ëre mai Ejaërepa cajë'ë caquë isiyere caquëna, asañu'u, yëquë.”

Pedro Quëaye

34 Caquëna, Pedropi quëapi:

“Yureta'a asayë, Maija'quëpi paire cui'ne pa'iohua'ise'ere ñaquë pa'iye.

35 Jaje pa'ina, Maija'quë cato si'a paire ite de'oquëre pa'ni cacohua'ire cui'ne nuñerepa yo'ocohua'ire de'oji caquë ñaji, coa si'a tsëca acohua'ire.

³⁶ Jaje pa'ina, si'aohua'i Ējaë Jesucristoja'a de'oye pa'iye tī'añere, Maija'quë ì coca Israel paina isipi.

³⁷ Mësarupi si'aohua'i asayë, Juan oco doquë cui'ne quëaquë yo'osi jeteyo'je Jesupi Galileapi huëoni si'a hue'ña judío paì pa'i hue'ña yo'ose'e cu'ise'e.

³⁸ Jaje pa'ina, Maija'quëpi Jesús Nazaret aquëre de'o joyo tuture isipi. Isina, huati tutupi yo'oquëna, ai yo'ojë pa'icohua'ire jujucal cui'ne paire de'oye yo'ocai cuji'i, Maija'quëpi ì ja're pa'i do'ire.

³⁹ Jaje yo'oquëna, yëquë ñasicohua'i a'ë, Jesús yo'oye. Jerusalénna cui'ne Judea yejana yo'oquëna, ñasicohua'i a'ë. Ja jeteyo'je yureta'a ìte soquë sarahuana que deoni huani jeohuë, judío paipi.

⁴⁰ Jaje huaisiquëta'a toaso mu'seña pa'i maca Maija'quëpi huajëquëre huëopi. Huëoni yëquëre ìñopi.

⁴¹ Coa yëquëse'ere ñai ìñopi. Si'a paire ñai ìñoñe papi. Yëquë ì tsoe sahua nëosicohua'ise'ere ñai ìñopi. Jaje pa'ina, yëquë ì ja're conì ucujë cui'ne aijë yo'ohuë, ì huëisi jeteyo'je.

⁴² Jare jaëni Maija'quëpi ju'isicohua'ire cui'ne huajëcohua'ire ñani ca tējiquëre nepi cajë quëaja'cohua'ini yëquëre jëjo daopi.

⁴³ Jaje pa'ina, tsoe Maija'quëre quëacaicohua'i Jesús ayere cajë cahuë, ìte Jesure sehuocohua'ipi ìohua'i co'aye yo'ose'ere sai de'huani oni yeje cuañoja'cohua'i a'ë.”

Judío Paì Peocohua'ita'a Maija'quë Joyo Isi Cuañose'e

⁴⁴ Ja yë'ta'a Pedro caquëna, de'o joyopi ì caye asacohua'ina tsio daji'i.

⁴⁵ Tsio daquëna, Israel paì sehuoye sehuocohua'ipi Pedro ja're daisicohua'ipi ai cuasajë ñahuë, Israel paì peocohua'ipi de'o joyore ìsi cuañojë,

⁴⁶ yequë paì cocapi cajë cui'ne Maija'quëre de'oquëre pa'ni cajë yo'ojëna.

⁴⁷ Jaje ai cuasajëna, Pedropi capi:

“Icohua'ire oco doye de'oji, mai ìsi cuañose'eje pa'ye de'o joyore ìsi cuañosicohua'ire.”

⁴⁸ Cani ìohua'ire Jesucristo mamipi do cuañoñe pa'iji cani docaji'i. Ja jeteyo'je ìohua'ipi Pedrore cahuë, yëquë ja're tsoe mu'seña maña pëani pa'ijë'ë.

11

Pedro Sehuosicohua'ire Quëaye

¹ Israel paì tsëca peocohua'ipi Maija'quë coca de'oyerepa sehuose'ere Jesús jëjo saocohua'ipi cui'ne yëquë sehuocohua'ipi asahuë, Judea pa'icohua'ipi.

² Asani Pedropi Jerusalénna co'ina, Israel paì sehuoye sehuocohua'ipi ì yo'ose'ere sañope cahuë.

³ Cajë ìte sei'ë:

“¿Me yo'oquë Israel paì peocohua'i huë'ena cacani ìohua'i ja're conì ai yo'ou'ni?”

⁴ Cajëna, Pedropi si'aye ìte du'ru macarepa huëoni yo'ose'eje pa'ye jaohua'ire quëapi:

⁵ “Jope daripëre pa'i Maija'quëre sei canì ñañeje pa'ye ñahuë. Ñaquëna, ma'tëmopi jai ca'tipëje pa'iona, ayasi tu'ure cajese'e sicapëa que'quesicono, yë'ë quë'rona casaëna, ñahuë.

⁶ Ayasi tu'ure ñaquëna, si'aohua'i nëicohua'i, añaje pa'iohua'i coti saihuëpi cu'icohua'i, cui'ne ja'jëcohua'i paë'ë.

⁷ Pa'ijëna, yë'ëre yë'ose'e jutapi: ‘Pedro huëijë'ë. Huëni huani aijë'ë,’ capi.

⁸ Caquëna, cahuë: ‘Pasi'i, Ējaë. Ai ma'ñe a'ë. Si'si a'ë. Si'siohua'ire yë'ë ti aima'quë a'ë,’ cahuë.

⁹ Caquëna, tijupë yë'ose'e yë'ëre juta copi: 'Maija'quë tosa tose'ere si'si a'ë cama'ë pa'ijë'ë,' capi.

¹⁰ Jaje toasoñe Maija'quë cui'ne pa'ye capi. Ca tëjina, ayasi tu'upi ma'tëmona mëni huesëo.

¹¹ Ja macarepa toaso ëmëohua'i Cesarea yejapi jëjo daosicohua'ipi yë'ëre co'ecohua'ipi yë'ë pa'i huë'ena tìtahuë.

¹² Tìtarena, Maija'quë joyopi yë'ëre cuañepi: 'Iohua'i ja're conì saijë'ë,' caquë 'ai cuasama'ë,' capi. Caëna, asani saë'ë, icohua'i seis sehuosicohua'i ja're conì. Sani si'aohua'i pa'i huë'ena cacahuë.

¹³ Cacarena, Maija'quë jëjo daoquëre i huë'ena ñase'ere cui'ne ñaquëna, i case'ere quëapi. Jopena më'ë jo'yare jëjo saojë'ë, Simón Pedro hue'equëre daja'cohua'ire.

¹⁴ Jaëpi dani huaso coca quëaquëna, asani më'ë cui'ne më tsëcapë huasosicohua'i pa'ija'cohua'i a'ë capi, quëapi.

¹⁵ Quëaquëna, asani yë'ëpi cocare quëa huëoquëna, de'o joyopi iohua'ina daji'i, maire du'ru macarepa daise'eje pa'ye.

¹⁶ Ja maca mai Èjaërepa case'ere cuasahuë, 'Juan cato ocopi dopi. Jaje pa'iquëta'are mësarù cato de'o joyore isi cuañoja'cohua'i a'ë.'

¹⁷ Jaje pa'ina, Maija'quëpi maire Èjaë Jesucristore sehuocohua'ire isise'eje pa'ye isiru, ¿me sañope Maija'quë yo'o ma'ñe a'ë caye'ni?" Capi, Pedro.

¹⁸ Caquëna, asani Jerusalén acohua'i sehuosicohua'ipi sañope caye jëoni Maija'quë ai de'oyerepa yo'oji, cajë cahuë:

"Jaje yo'oquë judío pai peocohua'ire isiji, ite sehuoni ti pani huesëye tì'añe."

Antioquía Pai Sehuoye

¹⁹ Estebanre huani jëosi jeteyo'je Jesure sehuocohua'ire josa yo'o huëohuë. Josa yo'o huëorena, yecohua'ipi Feniciana, Chipre saodohuëna, cui'ne Antioquía daripëna cati saë'ë. Saisicohua'ipi jaronà Israel paìse'ere Maija'quë coca quëahuë. Yequë paireta'a quëaye pahüë.

²⁰ Pajëta'are Chipre cui'ne Cirene quë'ro acohua'i sehuosicohua'ipi Antioquía daripëna tì'ani griego paire mai Èjaë Jesús de'o cocare quëahuë, judío pai peocohua'ina.

²¹ Mai Èjaë iohua'i ja're conì pa'ina, de'oye quëajëna, jai pai ja'në itire pa'ë cuasase'e jëoni Èjaë Jesuna sehuohuë.

²² Jaje yo'ojëna, sehuosicohua'i Jerusalén pa'icohua'ipi asani Bernabére Antioquía daripëna jëjo saohuë.

²³ Jëjo saorena, Bernabépi tì'ani Maija'quëre sehuosicohua'ire Maija'quë de'oye yo'ocaiyere ñapi. Ñani ai sihuapi. Sihuaquë Bernabé yëhuopi, de'oyerepa. Ti jëoma'pë tuijë mai Èjaërepa case'eje, caquë yëhuopi.

²⁴ Bernabé cato ai de'oquë paji'i. Maija'quëre ai cuasaquëpi cui'ne de'o joyo tìmësiquëpi paji'i. Jaje pa'ipi yëhuoquëna, asani jai pai sehuohuë, mai Èjaë case'ere.

²⁵ Ja jeteyo'je Bernabépi Saulore co'esi'i caquë Tarso daripëna saji'i.

²⁶ Sani tì'ani ite Antioquía daripëna sapi. Sani jaronà te'e ometëcahuë pëahuë, sehuosicohua'i ja're conì. Pëani pa'ijë jai paire ye'yahuë. Jaronà Antioquía daripëna du'ru macarepa Cristiano hue'yohuë, sehuosicohua'ire.

²⁷ Ja mu'seña Antioquiana tìtahuë, Maija'quëre quëacacohua'ipi Jerusalén daicohua'ipi.

²⁸ Tìtasicohua'i aquëpi Agabo hue'equëpi nëcaquë capi, de'o joyopi quëaquëna, yequë mu'seña pa'i ja'ñere. Yequë mu'seña si'a hue'ña aiñe

peoquëna, paì ai ëa ju'ija'cohua'i a'ë. Jaje tëtto saji'i, Claudio César paì ëjaërepa pa'i maca.

²⁹ Jaje caëna, asani Antioquía sehuosicohua'ipi Judea sehuosicohua'ire cocai ja'ñere isini jëjo saonu'u cahuë, paì ñape cuasaye ja'ye.

³⁰ Cani isini yureta'a iti isise'ere jëjo saohuë, Bernabé cui'ne Saulo ja're sehuosicohua'i aiohua'ina Judeana.

12

Santiago Huaiye Cui'ne Pedroro Coyo

¹ Ja mu'seña paì ëjaë Herodespi sehuosicohua'i acohua'ire josa yo'oquë,

² Santiagore hua'tipi huani jeojë'ë cuañeina, huani jeohuë, Juan maja'yëre.

³ Yo'orena, judío paipi ñani sihuajëna, Herodespi Pedroroje tseani copi, sihuaja'cohua'i a'ë caquë. Iye cato yo'opi, levadura ne ma'ñe pan aijë tsi'si maca.

⁴ Jaje yo'oquë Pedroro tseani co hue'ñana copi, cuatro tsëca soldado paì ñajë nëca hue'ñana, te'e tsëcapëre cuatro pa'iohua'i pa'i hue'ñana. I cato Egíptopi Maija'quë Israel paire etoquë pa'ise'ere cuasajë, tsi'si tējisi maca tseasiquëre etoni paire iñosi'i cuasaquë yo'opi.

⁵ Jaje pa'ina, Pedro cato tsea cuañosiquëpi paji'i, etama'quë cajë ña hue'ñare. Jaje pa'itoje sehuosicohua'i cato Maija'quëni sejë paë'ë, si'a joyorepa cuasajë Pedroni cajë.

Pedro Cosiquëni Maija'quëpi Etoye

⁶ Herodes ñamina'a Pedroro etoni paire iñosi'i cuasaquëna, Pedro cato huëore caji'i, caya soldado paina quëna mepi se sëasiquëpi jopore pare ui. Caina, yequë soldado paipi paire co huë'e eta sa'rore etama'quë cajë ñajë nëcahuë.

⁷ Jaje pa'i macarepa mai Ëjaë huiñaë si'a co tu'rihuë mia merepa ñai nëcapi. Ja maca Pedroro pato sëtoni capi:

“Esa huëijë'ë.”

Caquëna, jëña huëse'e pa'ise'e joye tòmepi.

⁸ Ja maca Ëjaë jëjo daoquëpi capi:

“Më'ë caña suñajë'ë, cui'ne zapatoje suñajë'ë.”

Caquëna, yo'oquëna, cui'ne yequeje capi:

“Më'ë dëi ju'i caje suñani yë'ë ja're daijë'ë.”

⁹ Caëna, mai Ëjaë jëjo daoquë jeteyo'je dani etapi, coa huesërepa. Mai Ëjaë jëjo daoquëpi yo'oji, cuasama'ë paji'i, coa cani ñañë cuasaquëpi.

¹⁰ Cuasaquëta'a du'ru nëcajë ñacohua'ire sa tëtto sani cayaye acohua'ire sa tëtto sani yureta'a ma'ana eta hue'ñarepa acore tì'arena, jose'e hui'yo eta sa'ro hui'yona, etani ma'aja'a te'e saë'ë. Jaje conì saiquëpi mai Ëjaë jëjo daoquëpi peo hue'ña saji'i, te'ire jeoni.

¹¹ Jeo saquëna, yureta'a Pedropi capi:

“Yureta'a asayë, Herodes ñamina'a yë'ëre yo'o ja'ñere cui'ne Israel paì yë'ëre yo'oye yëyere Ëjaëpi asani i huiñaëre huasoja'quëre jëjo daopi.”

¹² Jaje yo'ou cuasani Pedropi saji'i, Juan pëca ja'co María huë'ena Juanpi yequë mamije Marcos hue'equë pëca ja'co quë'rona. Jarote jai paì tsi'sicohua'ipi paë'ë, Maija'quëni sejë.

¹³ Pa'ijëna, Pedropi ma'a eta sa'rona tì'ani tē'capi, soiquë. Soiquëna, asani te'o nomi tsio Rode io mami hue'ecopi ¿nepi soiye'ni? cuasani sani ñasi'i caco eta sa'ro quë'rona daco'ë.

¹⁴ Dani Pedro yë'ore asani sihuaco eta sa'ro hui'yocaima'o co'ye huë'huë cacao, Pedropi eta sa'rore pa'iji quëasi'i caco.

15 Quëacona, iohua'ipi iote cahuë:

“Cuepeco, caco.”

Cajëna, cao:

“Nuñerepa cayë.”

Cacona:

“Pedrore ñacaiquë ma'tëmo aquë pa'ini.”

16 Cajëna, ja yë'ta'a Pedropi të'caye jeoma'ë paji'i. Pa'ina, hui'yoni ite ñani ai quëquëhuë.

17 Quëquëjëna, jëtëpi cama'pë caquë yo'oni jeorena, ite co hue'ñapi etose'ere quëapi. Quëaquë capi:

“Santiagore cui'ne yecohua'ire sehuosicohua'ire quëacaijë'ë, yë'ere etose'ere.”

Cani yequë hue'ñana saji'i.

18 Ñata tomesi maca Pedro peoquëna, soldado pai ai cuasajë huesëjë sa'ñe ai yo'ojë cahuë.

19 Yo'ojë cajëna, Herodespi cuañëpi, Pedrore co'ejë'ë caquë. Cuañëina, co'e jujahuë. Co'e jujarena, de'oye ñajë'ë casicohua'ipi ñama'pë pa'isicohua'ire huani jeojë'ë, cuañëpi. Cuañëina, huani jeohuë, soldado paire. Jaje yo'osi jeteyo'je Herodes Judea pa'iyë jeoni Cesareana sani paji'i.

Herodes Ju'ise'e

20 Herodes Sidón paire cui'ne Tiro paire pëi paji'i. Pa'ina, iohua'ipi pai ëjaë Herodesre ca de'huañu'u, cajë te'e. Jaje yo'oñu'u cahuë. Casicohua'ipi i quëno macarepa co'ai pa'iquë Blasto hue'equëna cajeohua'i de'ohuë. De'oni jaëja'a sei'ë, Herodesre de'oye pëima'ëna, pa'iyere. Tiro cui'ne Sidón pai cato Herodes yejana ao huerocohua'i paë'ë. Jaje pa'ina, jaje yo'ohuë.

21 Jaje yo'osicohua'ini yequë mu'se Herodespi capi, ja mu'se pai tsi'siye pa'iji, caëna, tsi'sirena, de'o cañarepa suñasiquëpi i ñu'i paire cuañë hue'ñana ja'runi cocare capi, paire.

22 Caquëna, asacohua'ipi tutu cuihuë. Ñeje cajë:

“Maija'quëpi caji, paipi caye paji.”

23 Cajëna, Ejaë huiñaëre jëjo daoquëpi ju'iñe nepi, ite, jare iti yo'ojë ca macapi. Neina, pecona ao juji'i. Maija'quëre jerepa pa'ipi cacaima' do'ire juji'i, ija'a co'ye Maija'quëje pa'i a'ë caquë sihuaquë asa do'ire.

24 Jaje yo'ojë pa'ijëna, Maija'quë coca cato jerepa jai saji'i. Jai saina, si'a hue'ña iti cocare quëahuë.

25 Bernabé cui'ne Saulo co'amaña ne tëjini Jerusaléni co'ijë Juanreje dahuë, yequë mami Marcos hue'equëreje.

13

Bernabé Cui'ne Saulo Yo'o Huëoye

1 Antioquia yejare Maija'quëre quëacaicohua'i cui'ne Maija'quë coca ye'yacohua'i paë'ë, sehuosicohua'i ja're coní. Icohua'ipi paë'ë, Bernabé, Simón yequë mami Negro hue'equë, yequë Lucio Cirene aquë paji'i, Manaén paji'i, (Herodes ja're ai de'osiquë Galilea yeja cuañëquë pa'isiquë) cui'ne Saulo paji'i.

2 Jaje pa'icohua'ipi te'e mu'se aima'cohua'ipi mai Ejaëre sejëna, de'o joyopi capi:

“Jaohua'ire Bernabére cui'ne Saulore jëjo saojë'ë, yë'ë nejajë caquë soise'e neja'cohua'ire.”

3 Caëna, aima'pë Maija'quëre seni tëjini jaohua'ire jëñapi jëjo pajë secacani jëjo saohuë, se ñajë saijë'ë cajë.

Chipre Paire Yēhuoye

⁴ Maija'quē joyopi jējo saōquēna, saicohua'ipi Bernabé cui'ne Saulo saē'ē, Seleucia daripēna saicohua'ipi. J̄aropi jai yohuēna aya mēni Chipre hue'e saodohuēna saē'ē.

⁵ Saicohua'ipi Salamina yo sa'rona t̄'ani judío pai tsi'si huē'ñana Maija'quē coca quēa huēohuē. Juan iohua'ire cōcasi'i caquē saisiquēje iohua'i ja're paji'i.

⁶ Si'a saodohuē quēarojaijē Pafos daripēna sa t̄'ahuē. T̄'ani j̄arona ñahuē, Israel paipi dahuēpi Barjesús hue'equēre. Jaēpi Maija'quē cocare cayē caquē paire cosoquē yo'oquē paji'i.

⁷ Jaē dahuēpi Sergio Paulo ta'ñe asaquē ja're pai ējaē ja're paji'i. Pa'ina, pai ējaēpi Bernabére cui'ne Saulore quērējaija'cohua'ire jējo saopi, Maija'quē coca quēajēna, asayere yē.

⁸ Jaje yo'oquēta'are griego pai coca cato Elimas hue'equēpi dahuēpi pai ējaē sehuoyere ēsequē Bernabére cui'ne Saulore sañope capi.

⁹ Caquēna, Saulopi Pablo hue'equēpi Maija'quē joyo t̄imēsiquēpi ite ai ñani,

¹⁰ capi:

“iCosou, co'aquērepa, huati mamaquē si'aye de'oyere sañope yo'oquē ai! ¿Je yēhua Ējaēre sañope yo'oye jeoja'quē a'ni, mē'ē?”

¹¹ Yure Maija'quēpi mē'ēre si'sesipi. Si'sequēna, tsoe mu'seña ñama'ē pa'i cui'ne ēsē miañeje ñama'ē pa'ija'quē a'ē, mē'ē.”

Ca macarepa Elimas ñama'quē de'opi, ñamije pa'iose'ere ñaquē de'oni. Ja maca ite jētēna tse'ejē cuaja'cohua'ini co'epi.

¹² Jare ñani ai de'oyere pa'ē, Ējaē aye ye'yaye cuasaquē pai ējaē sehuopi.

Pablo Cui'ne Bernabé Antioquíare Pa'iyē Pisidia Yejare

¹³ Pablo cui'ne ite cōcōhua'i jai yohuēna aya mēni Pafos daripē jeoni Perge daripēna t̄'ahuē, Perge daripē Panfilia yeja quē'ro acona. J̄arona Juan jeoni Jerusalénna co'ipi.

¹⁴ Perge sa sani Pisidia yeja quē'ro daripēna Antioquíana t̄'ahuē. T̄'ani huajē mu'se pa'ina, Israel pai tsi'si huē'ena cacani ja'ruhuē.

¹⁵ Ja'runi ñu'ijēna, tsi'si huē'e ējaohua'ipi cuañese'e cui'ne Maija'quēre quēacaicohua'i toyasi pēpē ña tējini cahuē:

“A'yē dohuē, paire yēhuoye pa'ito quēajē'ē, yurepi.”

¹⁶ Carena, ja maca Pablo huēni nēcani jētēpi cama'pē caquē ja'jēni capi:

“Ēmēohua'i Israel pai cui'ne si'aohua'i yequē pai Maija'quēre ca'racohua'i asajē'ē.

¹⁷ Israel pai Diosupi mai aiohua'ire jo'ya nepi. Jo'ya neni jaohua'ija'a jai pai jojo saiye nepi, yequē pai yeja Egíptore pa'i maca cui'ne ja jeteyo'je i tutupi yo'oquē etopi, ja yeja pa'isicohua'ire.

¹⁸ Ētouna, Israel paipi cuarenta ometēca pai peo huē'ña cuenesi yejaja'a cu'ijē yo'ojēna, Maija'quēpi iohua'ire de'oye ñacaiji'i, yo'o jujama'ē.

¹⁹ Jaje yo'oquē siete tsēcapēarepa Canaán yeja pa'icohua'ire nejopi, jaohua'i yejare mai aipēna isisi'i caquē.

²⁰ Si'aye iye yo'oye cato cuatrocientos cincuenta ometēca paji'i. Ja pa'isi jeteyo'je yureta'a Maija'quēpi Israel pai yo'oyere ñani ca tēji ējaohua'ire isipi, Maija'quēre quēacaiquē Samuel pa'i macaja'a.

²¹ Jaje yo'oye pa'ina, yureta'a sei'ē, yēquēre cuañe ējaēre pare necaijē'ē cajē. Sejēna, Maija'quēpi Cis mamaquē Saúl ni pai ējaēre necaji'i, cuarenta ometēca iohua'ire cuañeja'quēre. Jaē cato Benjamín tsēcapē aquē paji'i.

²² Pa'ina, jeteyo'je Maija'quēpi Saúlre pai ējaērepa pa'iyē jioni Davidna isipi, pai ējaērepa pa'iyē. Davidni Maija'quē capi, ñeje: ‘Isaí mamaquē David cato yē'ē yēyere yo'osi'i cuasaji. Jaje pa'ipi, yē'ē ña huē'ñaje de'oye yo'oquē api.’

²³ Jaje pa'ina, i ca nēose'eje pa'ye Israel paire huasosi'i caquē jējo daopi, Jesure. Jesús cato David tsēcāpē aquē paji'i.

²⁴ Ja yē'ta'a Jesús daima'nē Juanpi si'a Israel paire Maija'quē coca quēapi. Quēaquē capi, ja'nē cuasase'ere jēoni Maija'quēna pōnjē'ē. Pōnjēna, oco doye pa'iji.

²⁵ Casiquēpi je'nē i pani tējiye tī'acquēna, capi Juan: 'Yē'ē mēsaru cuasayeje pa'i peoyē. Yē'ē pa'isi jeteyo'je tel' jerepa pa'ipi daiji. Jaēre yē'ē i zapato dutacaiyeque peoquēpi, teaye pa'i a'ē.'

²⁶ Jaje pa'iye sēte emēohua'i Maija'quē do'ijē Abraham tsēcāpē acohua'i, cui'ne mēsaru iohua'i, Maija'quēre ca'rajē i yēyeje pa'icohua'i, iye huaso coca mēsaru asa ja'ñere jējo daose'e a'ē.

²⁷ Jerusalén pa'icohua'i cui'ne iohua'i ējaohua'ije Jesure huesējē coa pajje pa'ire ñahuē. Ñajē cui'ne huajē mu'seña ñape pai tsi'si huē'epi Maija'quēre quēacaicohua'i toyase'ere ñanije asa tī'añe pahūē. Pajē jare iohua'ipi Maija'quēre quēacaicohua'i case'ere yo'o tī'acaē'ē, Jesure huani jēo maca.

²⁸ Jesús co'aye yo'ose'ere tī'ama'pēta'a Jesure huani jēoñere Pilatopi soldado paina cuañejaquē cajē sei'ē.

²⁹ Ja jeteyo'je yureta'a si'aye iye yo'o ja'ñere toyase'e cayere yo'o tējini soquē sarahua dequēni casani yejana tahuē.

³⁰ Jaje yo'osiquēta'are Maija'quēpi ite huajēquēre huēopi.

³¹ Huēosiquēpi Jesús jai so mu'seña ñaiquē iñopi, i ja're coni Galileapi Jerusalénna saina, saisicohua'ire. Yure jaohua'ipi i coca quēacohua'i pa'iyē.

³² Jaje pa'iye sēte yēquē mēsarute de'o cocare quēayē, mai aiohua'ire ca nēose'ere yo'o tī'api, mai pa'i maca i ca nēosi tsēcāpē acohua'ina.

³³ Ja i ca nēose'ere yo'o tī'acquē Jesure ju'isiquēni huajēquēre huēopi, Maija'quēpi. Salmos cayaye acore toyase'eje pa'ye yo'opi. Japi caji, ñeje: 'Mē'ē yē'ē mamaquē a'ē. Yurepi yē'ē mē'ē ja'quē a'ē.'

³⁴ Jaje pa'ina, Maija'quē yequē huē'ña toyase'ēja'a capi: 'Davidre isija'quē a'ē, ca nēose'ere. De'oyere pare nuñerepa ca nēose'ere isija'quē a'ē, mē'ere.' Jaje pa'ina, tsoe Maija'quēpi quēapi, ju'isiquēpi huēi ja'ñe cui'ne i capē ja'juñe pa ja'ñe.

³⁵ Jaje pa'ina, yequē huē'ña toyase'e caji: 'Mē'ē jo'yaē de'oquērepa capē ja'ju huesēye mē'ēpi ēseja'quē a'ē.'

³⁶ De'oji, yure jaje pa'iye sēte casi'i. David cato Maija'quē ite cuañese'eje pa'ye i paire necani tējini jūni huesēpi, i aiohua'i ju'ise'eje pa'ye. Jaje jūni i capē ja'ju huesēpi.

³⁷ Jaje pa'iquēta'are jaē, Maija'quē huēosiquē Jesús capē cato ja'juñe papi.

³⁸⁻³⁹ Jaje pa'iye sēte mēsaru Maija'quē do'ijēpi asaye pa'iji, Jesuja'a co'aye yo'ose'e oni yeje cuañoñe pa'iji, cajē. Jaje pa'ina, si'aye Moisés cuañese'e oni yejeje pase'ere Jesure ire pare asacohua'ire oni yejeje pa'iji, itire pa'ē.

⁴⁰ De'hua ñajē'ē, mēsaruna Maija'quēre quēacaicohua'i toyase'e tomequē iohua'i toyase'e cato caji:

⁴¹ Nuñere pare ñajēta'a co'aji cajē coecohua'i, ne huesējē'ē.

Mēsaru pa'i mu'seña yē'ēpi co'amañare nequēna,

Yecohua'ipi mēsarute quēatoje care payē cajē sehuocaiye paja'cohua'i a'ē."

⁴² Judío pai tsi'si huē'epi Pablo cui'ne i cajeohua'i coni etajēna, tsi'nēna, judío pairepa peocohua'ipi cahuē: Yequē semana huajē mu'se pa'ina, cui'nare quēajē'ē, yēquēre.

⁴³ Ca tējisi maca tsi'si huē'epi Pablo cui'ne Bernabé saijēna, jai pai judío paipi cui'ne judío pai peocohua'ipi judío ye'yayena huero ye'yesicohua'ipi

iohua'i ja're saë'ë. Saijëna, iohua'ipi yëhuojë cahuë. Nuñerepa Maija'quë mësarute oi soise'ere pa'ijë'ë, yo'o jujama'pë.

⁴⁴ Casicohua'ipi yequë semana huajë mu'se ti'aëna, ja daripë pa'icohua'ipi si'aohua'i tsi'siye ja'i maca jai pa'i tsi'sihuë, Maija'quë coca asañu'u cajë.

⁴⁵ Tsi'sijëna, ñani Israel paipi ësejë oijë Pablo ai co'acquë api sañope ca huëohuë.

⁴⁶ Cajëna, Pablopi cui'ne Bernabépi quëcojë sañope cahuë, iohua'ire:

“Mësaru judío pa'ini du'ru macarepa Maija'quë coca quëaye pa'iji. Pa'isiconi mësarupi coejë cui'ne ti pani huesëyere paye cuasama'pëna, yure cato judío pa'i peocohua'ina sani quëaye pa'iji.

⁴⁷ Jaje pa'ina, Ejaëpi yëquëre cuañequë capi:

Si'a pa'ire miacaija'quëre jeoñë, mësarute.

Yë'ë huaso cocare si'a huë'ña so'o pa'icohua'ire quëacaijë'ë.”

⁴⁸ Jaje caquëna, asani judío pa'i peocohua'ipi sihuajë si'aohua'i Maija'quë coca ai de'oye a'ë, cajë ti pani huesëyere ti'aja'cohua'i a'ë, caquë ña nëosicohua'ipi sehuohuë.

⁴⁹ Sehuojëna, jaje Maija'quë coca quëahuë, ja yeja pa'icohua'ire.

⁵⁰ Jaje sehuojëta'are judío paipi Pablöre cui'ne Bernabére eto saon'u'u cajë, de'o nomiohua'i ja're cui'ne de'o ëmëohua'ire cui'ne iti daripë ëjaohua'i ja're coca cahuë, sañope jaohua'ire yo'oñu'u cajë cani sañope yo'ojë etohuë.

⁵¹ Etorena, saijë iohua'i nëcañoa ya'ore ti'to tohuë, jaohua'i yo'oyere sañope cayere iñojë. Jaje yo'oni Iconiana saë'ë.

⁵² Jaje pa'iquëta'are iti sehuosicohua'i cato sihuahuë, de'o joyopi iohua'i ja're pa'ina.

14

Pablo Cui'ne Bernabé Iconiore Pa'iyë

¹ Pablopi cui'ne Bernabépi Iconiore pa'ijë judío pa'i tsi'si huë'ena cacani Maija'quë coca quëajëna, jai pa'i judío pa'i cui'ne judío pa'i peocohua'i sehuohuë.

² Sehuojëna, judío pa'i sehuoma'cohua'ipi sañope yo'ojajë cajë judío pa'i peocohua'ire cuañejëna, sehuosicohua'ire co'aye cuasa huëohuë.

³ Jaje co'aye cuasa huëo do'ire ai tsoe ja daripëna pëani Maija'quë coca de'oyerepa quëahuë. Quëajëna, Maija'quëpi pa'i yo'o ti'a ma'ñe yo'o tutu isiquëna, jaiye de'oyere yo'ohuë. Jaje yo'ojëna, Maija'quë oiye iohua'i quëaye do'i quë'yerepa pa'iyë iño'pi.

⁴ Jaje pa'iquëta'are iti daripë acohua'ipi caya tsëca huasicohua'i paë'ë. Pa'ijë yecohua'ipi judío pa'i cayere de'oye a'ë, cacaë'ë. Cajëna, yecohua'ipi Ejaë jëjo saocohua'i cayere de'oye a'ë, cacaë'ë.

⁵ Jaje cajë pa'ijëna, judío paipi cui'ne judío pa'i peocohua'ipi Pablöre cui'ne Bernabére co'aye yo'ojë quëna pëapi jëa jo'añu'u cajë iti daripë ëjaohua'i ja're coca cani te'e jaje yo'oye de'o'ji, cuasa nëohuë.

⁶ Cuasa nëose'ere asani Pablopi cui'ne Bernabépi catihuë, Listrana cui'ne Derbena Licaonia yejana cui'ne iti yeja yequë daripëa pa'iyena.

⁷ Catini jarojë quëahuë, de'o cocare.

Pablöre Quëna Pëapi Jeañë

⁸ Litra daripëre te'i ëmë tsi'nëna cu'ima'quë ai de'osiquëpi paj'i'i, coa ñu'iquëpi.

⁹ Coa ñu'iquëpi Pablo quëayere asaquë Maija'quëpi yë'ëre ne co'yaye pa'iji cuasaquë ñuji'i. Ñu'ina, Pablopi i jaje Maija'quëre cuasaye asani

¹⁰ ai tutu capi:

“Huëni nēcajë'ë.”

Caquëna, ca macarepa te'ere papi huëni nēcani cu'i huëopi.

¹¹ Jaje Pablo yo'ouna, ñani Licaonia cocapi tutu cuijë cahuë:

“Diusuohua'ipi pajje pa'iohua'i de'oni mai quë'rona cajeni yo'oyë.”

¹² Cajë Bernabéni diusu Zeus hue'yohuë. Hue'yojë Pablóni ìti coca ca do'ire Hermes hue'yohuë. Lистра paj diusu mamire hue'yohuë.

¹³ Ja maca yureta'a paj daripë caca sa'ro yë'quë macare diusu Zeuste se huë'e paquëpi ìti huë'e ñacai ëjaëpi duruhuequëre cui'ne de'o joro nese'ere dapi. Dani Jesús jëjo saocohua'ire de'ocohua'ire pa'ni caquë sesi'i, caquë yo'opi. Yo'oquëna, yecohua'ijë i ja're señu'u, cajë yo'ohuë. Yo'ojë ìohua'i ai yo'ojë pacohua'ini nēcohua'ire huani coa isijë señu'u, cajë yo'ohuë.

¹⁴ Yo'oyere asani Bernabépi cui'ne Pablóni co'aji, ja yo'oye cajë. Ju'i cañana co'rëjë, cuijë sa tomejaë'ë, ìohua'i jo'pona.

¹⁵ Ñeje cuihuë:

“¿Merepa mësaru jaje yo'oye'ni? Yëquë cato mësaruje pa'iohua'i a'ë. Yure mësaru coa yo'oye jëoni Maija'quë ìti yeja, ma'tëmo, jai tsiaya cui'ne si'aye ìote pa'iye de'huasiquëre pani sehuoni pa'ijajë cajë quëañu'u cajë daisicohua'i a'ë.

¹⁶ Jaje pa'iquëta'are yequë mu'seña cato ìohua'ise'e ìohua'i yëyeje yo'ojë pa'ijajë caquë ñapi, Maija'quë.

¹⁷ Jaje yo'ojë pa'itoje Maija'quëpi de'oye yo'oyeja'a iñopi, yë'ë pa'iye caquë. Jaje pa'ina, ìpi mësarute oco cui'ne de'oye quëquëna tëaye cui'ne aiñe cui'ne sihuajë pa'iye isiji.”

¹⁸ Jaje si'aye canije ai yo'ojë maña duruhuequëre huaiye pajë'ë, cajë ësehuë, diusuohua'ire isijë señu'u cajë yo'ocohua'ire.

¹⁹ Jaje yo'ojë ca maca da tìtahuë, Israel paj, Antioquía yeja cui'ne Iconia yeja pa'icohua'i. Jaohua'ipi tìtani tìñe cuasayena paire pónahuë. Pónarena, Pablóre quëna pëapi jea jo'ahuë. Jea jo'ani huani jëohuë, cuasajë paj pa'i daripë hue'sena quëré etohuë.

²⁰ Quëré jëorena, sehuosicohua'ipi i ui hue'ñana tsi'sini nēcajëna, huëji'i. Huëni paj daripëna cacapi. Cacasiquëpi ñatasi mu'se Bernabé ja're cóni Derbe daripëna saë'ë.

²¹ Sani jaro Derbena de'o coca quëajëna, jai paj sehuohuë. Sehuorena, ñani jaropi Listrana, Iconiana cui'ne Antioquía darina co'ihuë.

²² Co'ini, jaro sehuosicohua'i pa'icohua'ire yo'o jujama'pë ñese tuijë'ë, cahuë. Cajë cui'ne Maija'quëre cuasare pajë pa'ijë'ë, cahuë. Jaje cajë cui'ne yequeje cahuë, Maija'quë cuañe tē'tena cacañu'u cani jaiye ai yo'oye pa'iji.

²³ Jaje cajë cui'ne yequeje sehuosicohua'i tsëcapëa ñape ìohua'i ëjaohua'i pa'ija'cohua'ire nehuë. Neni ao aima'cohua'ipi Maija'quëre sejë yo'o tējini ìcohua'ire de'oye ñacajë'ë, cajë Maija'quëre secacaë'ë, ìohua'i sehuosiquëna.

Antioquíana Pablopi Cui'ne Bernabépi Co'iye

²⁴ Pisidia yeja sa tēto sani Panfilia yejana tì'ahuë.

²⁵ Tì'ani Perge yeja pa'icohua'ire de'o coca quëahuë. Quëa tējini Antalia daripëna saë'ë.

²⁶ Sani jarona yureta'a yohuëna aya mēni Antioquíana, Maija'quë oiye ayepi necajë'ë cajë cuañe sitona, ìohua'i de'oye ìti case'eye ne tēji sitona co'ihuë.

²⁷ Co'ini Antioquíana tìtani si'a sehuosicohua'ire si'soni Maija'quë ìohua'i ja're cóni yo'oquëna, Èjaëpi judío paj peocohua'ipi sehuojajë caquë jato sa'roje pa'iore hui'yocaquëna, de'oye sehuose'ere quëahuë.

²⁸ Quëasicohua'ipi sehuosicohua'i ja're cóni ìti macana pëani tsoe paë'ë, jarote.

15

Jerusalénna Tsi'siye

¹ Ja mu'seña Judeapi Antioquíana cayao maña saiscohua'ipi Maija'quë do'ijëre ye'yajë cahuë huaso cuañoñe peoji, Moisés cuañese'ere yo'oma'pë pani, ca'ni tēama'pë pani, cahuë.

² Jaje cajëna, Pablopi cui'ne Bernabépi cōni iohua'i ja're ai sa'ñe yo'ojë cahuë. Jaje yo'ojë cajëna, Pablöre, Bernabére cui'ne yecohua'i sehuosicohua'ire Jerusalénna sani Jesús jëjo saocohua'i ja're cui'ne ja daripë sehuosicohua'i ëjaohua'i ja're ca'ni tēaye ayere coca caja'cohua'ire jëjo saonu'u, cani jëjo saohuë.

³ Antioquía daripë sehuosicohua'i pa'icohua'ipi jëjo saojëna, saicohua'ipi Fenicia yejaja'a cui'ne Samaria yejaja'a sa saijë quëahuë, judío pai peocohua'ipi ja'né itire pa'ë cuasajë pa'ise'ere jëoconi Maija'quëre sehuose'ere quëajëna, asani si'aohua'i sehuocohua'i sihuahuë.

⁴ Jerusalénna Pablo cui'ne Bernabé ti'arena, sehuosicohua'ipi cui'ne Jesús jëjo saocohua'ipi cui'ne sehuosicohua'i ëjaohua'ipi cōni de'oye pëpahuë. Pëparena, pa'ijë si'aye Maija'quë iohua'i ja're yo'ose'ere quëahuë.

⁵ Quëajëna, fariseo acohua'ipi Maija'quëre sehuosicohua'ipi huëni nēcani cahuë:

“Yequë paipi sehuosicohua'ire ca'ni tēaye pa'iji. Ja maca Moisés cuañese'ere yo'o ti'ajë'ë, cuañeñe pa'iji.”

⁶ Cajëna, asani ja maca Jesús jëjo saocohua'ipi cui'ne sehuosicohua'i ëjaohua'ipi tsi'sihuë, fariseo acohua'i case'ere sa'ñe coca cajë asañu'u cajë.

⁷ Jaje cajë tsi'sisicohua'ipi ai sa'ñe ca tēji maca Pedropi huëni nēcani capi: “Maija'quë do'ijë mēsaruپی ta'ñe asayë, yë'ere mēsaru aquëni Maija'quëpi jo'ya nese'e tsoe hue'ña i huaso cocare judío pai peocohua'ina quëaquëna, jaohua'ipi itire pa'ë cajë sehuojajë caquë.

⁸ Maija'quë pai joñoa cuasaye ñaquëpi yë'ë tsecohua'ire neñë caquë iñoquë, de'o joyore isipi, judío pai peocohua'ina maire isise'eje pa'ye.

⁹ Jaje pa'ina, Maija'quë cato jaohua'ire cui'ne maire ti'ne pa'iohua'ire ñañe paji, si'aohua'ire cui'ne pa'iohua'ire ñaji. Jaje pa'ina, Maija'quëre cuasa do'ija'a de'o joñoa tsoa toçaji'i, jaohua'ireje.

¹⁰ Yure jaje pa'ito, ¿me yo'ojë Maija'quë yo'oyere sañope uihuaye'ni, sehuosicohua'ina dëquëcoje pa'iore hue'ocaijë maije cui'ne mai aipëje yo'o ti'añe pase'ere?

¹¹ Jaje pa'ina, yëquë cato cuasayë jaohua'ire huasose'eje pa'yepi yëquëreje Ejaë Jesús oi coa isiyepi huasopi cuasayë.”

¹² Caquëna, si'aohua'i jo'cua jëoni Bernabé cui'ne Pablo cayere asahuë. Iohua'i ja're Maija'quë pa'i cocaina, yequë mu'seña pa'i ja'ñe iñoose'e cui'ne pai yo'o ti'a ma'ñe yo'ose'e quëajëna, asahuë.

¹³ Ja maca quëa tējijëna, Santiagopi capi:

“Maija'quë do'ijë asajë'ë.

¹⁴ Maija'quëpi judío pai peocohua'ire de'oye yo'ocai jaohua'i acohua'ini sahuani i pairepa pa'ija'cohua'ire nese'ere Simónpi maire quëaquëna, asahuë.

¹⁵ Jaje pa'ina, iye toyase'e cato Maija'quëre quëacaicohua'i toyase'eje pa'ye yo'ose'e a'ë. Jaje pa'ina, ñeje caji, toyase'e:

¹⁶ Ja jeteyo'je co'i cōni

David huë'e tãisicore ne de'huacasi'i
Cui'ne jo co'a de'ose'e si'aye ne de'huasi'i.

¹⁷ Ne de'huaëna, ëjaëre judío pai co'ejajë,
yë'ë mami secohua'i judío pai peocohua'i ja're.

18 Tsoe hue'ña iye yo'o ja'ñe quëasiquëpi, ëjaëpi isipi iye coca.

19 Jaje pa'ina, yë'ë cato cayë, judío pai peocohua'ipi ja'në itire pa'ë cuasase'ere jëoni Maija'quëni tuicohua'ire cuañese'ere yo'ojë'ë cajë cuañëne peoji.

20 Jaje pa'ina, coa iyese'e yo'oma'pë pa'ijë'ë cajë toyase'e tsoe ti'api. Pai de'huasi diusure isisi hua'ire aima'pë pa'ijë'ë, ëmëre cui'ne nomiore coa yo'orojaime'pë pa'ijë'ë, quio hueasicohua'ire aima'pë pa'ijë'ë, panita'a tsie aima'pë pa'ijë'ë.

21 Ja maña toyañu'u, Moisés cuañese'e cato tsoe hue'ñapi pai ñape daripëa pa'icohua'ire quëajë pa'iyë, huajë mu'seña ñape tsi'si huë'ñapi iti toyase'ere ñajë. Jaje pa'ito me airepa caye'ni."

Judío Pai Peocohua'ina Toyani Jëjo Saose'e

22 Ja maca yureta'a Antioquíana iohua'i acohua'ini sahuani Pablo cui'ne Bernabé ja're jëjo saon'u, cajë si'a sehuosicohua'i. Sehuosicohua'i ëjaohua'i cui'ne Jesús jëjo saocohua'i te'e cuasahuë. Cuasani yo'ojë Judas hue'equëni, jare ipi yequë mami Barsabás hue'equëni cui'ne Silasni saija'cohua'ire nehuë, de'ocohua'ire pare.

23 Neni jaohua'i ja're ñeje toyasicore jëjo saohuë:

"Yëquë Jesús jëjo saocohua'ipi cui'ne sehuosicohua'i ëjaohua'ipi mësarua'yëohua'ije pa'iohua'ipi mësarute yëquë yo'je tsije pa'iohua'ire cuasajë judío pai peocohua'ipi sehuosicohua'ire pëpayë, jaro Antioquía daripë, cui'ne Siria cui'ne Cilicia yeja pa'icohua'ire.

24 Cui'ne yëquë jëjo saoma'cohua'ipi iñopi. Saisicohua'ipi mësarute josa yo'ojë huesë ëaye ca co'me huesojëna, ai yo'ojë asahuë.

25-26 Jaje pa'ina, asani si'aohua'i jaje yo'oye de'oji cuasani mësarute yëquë acohua'ipi sani ñaja'cohua'ire neñu'u cani nehuë, yëquë ai oicohua'i Pablo cui'ne Bernabé ja're saija'cohua'ire, ju'iñe pa'itoje quëcojë Jesucristo coca do'ire quëarojaicohua'i ja're saija'cohua'ire.

27 Jaje yo'osicohua'ipi yure mësarua' quë'rona jëjo saoyë, Judasre cui'ne Silasre mësarua' ja're te'e tsiarepa ñajë coca si'aye quëaja'cohua'ire, yëquë quëase'eje pa'ye.

28 Jaje pa'ina, de'o joyoje de'oji, jaje yo'oye caquëna, ñaquëna, yëquëje mësarute jaiye yo'ojë'ë cajë cuañëne peoyë. Coa do'i quë'yese'e yo'ojë'ë caye yëyë, iyese'e:

29 Pai de'huasi diusuna isisi hua'i aima'pë pa'ijë'ë, quio hueasicohua'ire aima'pë pa'ijë'ë, tsieje aima'pë pa'ijë'ë, cui'ne ëmëpi nomiohua'ire coa yo'orojaiñe yo'oma'pë pa'ijë'ë, nomioje ëmëohua'ire coa yo'orojaiñe yo'oma'o pa'ijë'ë. Iye case'ere yo'oni mësarua' de'oye pa'ija'cohua'i a'ë. De'oye pa'ijë'ë. Ca tëjihüë."

30 Ja maca sai huëoni pëpa tëjini yureta'a Antioquíana saë'ë. Sani ti'ani sehuosicohua'ire tsi'soni toyasicore isihuë.

31 Isirena, sehuosicohua'ipi toyase'ere ñajë cajëna, asajë jai pai sihuahuë, ite yëhuoyere asajë.

32 Sihujë asajëna, Judas cui'ne Silaspi Maija'quë caye asani quëacai tutu pacohua'ipi ai tsoe quëahuë, yëhuojë. Jaje yëhuojëna, asa huajëjë jerepa tutu quë'i joña paë'ë.

33 Jaje quëajë pani tëjirena, sehuosicohua'ipi sani pëpacajë'ë si'aohua'ire mësarute jëjo daosicohua'ire cajë pëpa tëjihüë, co'ija'cohua'ire.

34 Jaje pa'iquëta'are Silasse'e de'oji pëaye cuasani pëapi.

³⁵ Pëaquëna, cui'ne Pabloje cui'ne Bernabéje pëahuë, Antioquíana, Maija'quë coca ye'yajë cui'ne quëarojaijë yo'oja'cohua'ipi. Pëarena, jai pai sehuosico-hua'ipi johua'i ja're coní yo'ohuë, iti co'amaña.

Maija'quë Coca Quëasi'i Caquë Pablo Cayaye Acore Saise'e

³⁶ Ai tsoe pa'iquëpi Pablo capi, Bernabére:

“Sehuosicohua'ire tijupë do'i sani ñañu'u, mai ja'në Èjaë coca quëasi daripëana. ¿Me pa'iyë'ni?”

³⁷ Caquëna, Bernabépi Juanre yequë mami Marco hue'equëre sañu'u capi.

³⁸ Caquëna, Pablopi ësepi, saye. Jaë Marcopi ja'nëje Panfiliana i yo'oye jëoconi te'e nema'ë yo'osiquëre me caquë.

³⁹ Jaje pa'ina, te'e cuasaye peoquëna, te'ohua'ise'e huahuë. Huani Bernabépi Marcopi sapi. Saquë jai yohuëna aya mëni Chiprena saë'ë.

⁴⁰ Saijëna, Pablopi ite coja'quëre Silasni tì'api. Tì'aëna, sehuosicohua'ipi Maija'quëre secacatena, etani saji'i.

⁴¹ Saiquëpi Siria yejaja'a cui'ne Cilicia yejaja'a sa tëto sai Maija'quëre sehuosicohua'ire quëa huasoquë cuji'i.

16

Timoteopi Pablore, Silasre Co Huëoye

¹ Pablopi Derbena cui'ne Listrana tì'ani jarona Timoteore ñapi. Judío nomiopi sehuosico mamaquëni cui'ne i pëca ja'quëpi griego pai paji'i.

² Jaje pa'ini Timoteore sehuosicohua'ipi de'oquë api cahuë, Lистра cui'ne Iconia pa'icohua'ipi.

³ Jaje caquëni Pablopi ite coja'quëre sasi'i, cuasaquë. Ja yë'ta'a sama'në Timoteo ca'nihuëre yëto tëapi, judío pai i saija'to pa'icohua'ipi co'aye cama'cohua'ini caquë. Cui'ne si'ahua'i Timoteore griego pai mamaquë api, asa do'ire jaje yo'opi.

⁴ Jaje yo'osi jeteyo'je si'a daripëa maña johua'i sa saiyeje pa'ye Jesús jëjo saocohua'i cui'ne Jerusalén pa'icohua'i sehuosicohua'i ëjaohua'i case'ere quëahuë, sehuosicohua'ina ñeje yo'ojë'ë cajë.

⁵ Jaje yo'ojëna, sehuosicohua'ipi johua'i sehuose'ere itire pa'ë asajë tutu quë'i joña paë'ë. Pa'ijëna, mu'seña ñape jai pai sehuojë jai saë'ë.

Pablo Capi Ñañe Macedonia Aquëre

⁶ De'o joyopi Asia yejana Maija'quë coca quëaye ëse do'ire Frigia yeja cui'ne Galacia yeja sa tëto sani,

⁷ Misia yeja niamona tì'ahuë. Tì'ani jaropi Bitinia sañu'u cuasahuë. Cuasajëta'are Jesús joyopi ësepi.

⁸ Èsequëna, Misia yejaje sa tëto sani Troas yo sa'rona meñe cajehuë.

⁹ Cajeni jarona Pablopi cani ñapi, te'i Macedonia aquëpi nëcaquë ite yëquëre dani cocaijë'ë caquëna.

¹⁰ Jaje Pablopi cani ñaëna, jaro Macedonia de'o coca quëaye pa'iji caquë Maija'quëpi soiji cajë ne de'huahuë, sañu'u cajë.

Pablo Cui'ne Silas Filipos Pa'iyë

¹¹ Troas yo sa'rona aya mësicohua'ipi te'e mu'serepa saë'ë, Samotracia saodohuëna. Saisicohua'ipi ñatasi mu'se Neápolisna tì'ahuë.

¹² Tì'ani jaropi Filiposna saë'ë, romano pai daripëna. Jaro Macedonia yeja ai ëja daripëre pana saë'ë. Sani jarona pëahuë, tsoe mu'seña maña.

¹³ Pëasicohua'ipi huajë mu'se pa'ina, pai daripëpi hue'sena etani saë'ë. Tsiaya tëtëpa quë'rona sani cuasahuë, judío pai Maija'quëre se hue'ña'ë. Iño

cuasani ja'runi ñu'ijë de'o cocare quëahuë, nomiohua'ire iti maca tsi'sini ñu'icohua'ire.

¹⁴ Quëajëna, te'o nomio Lidia hue'ecopi, Tiatira daripë pa'ioipi, jai do'i caña ma ja'ñe isicopi tsi'sicohua'i ja're paco'ë. Jaje pa'iona, Maija'quëpi Pablo cayere de'oyerepa asajaco caquë necaina, ai Pablo cayese'e asao, si'aye i quëaye. Jao cato Maija'quëre seço paco'ë.

¹⁵ Jaje pa'ioipi io tsëcapë ja're cono oco do cuañoni yëquëre cao:

“Mësarupi yë'ëre sehuosicore pare ñani yë'ë huë'ena sani pëajë'ë.”

Jaje caco ai seona, io huë'ena sani pëahuë.

¹⁶ Pëasicohua'ipi te'e mu'se Maija'quëre se huë'ñana saijë te'o nomi tsio ta'ñe yequë mu'seña pa'i ja'ñere quëa joyore hue'econi tlahuë. Jaje pa'ioipi io ëjaohua'ire jaiye curiquë necaico paco'ë, io ta'ñe ca do'ipi. Io cato iohua'i jo'yao paco'ë.

¹⁷ Jaje pa'ioipi Pablöre cui'ne yëquëre pe'te huëoni pe'teco cuio:

“i'icohua'i cato Diusu tutu quë'ire pare necaicohua'i a'ë. Jaje pa'iohua'ipi mësarute huaso cocare pare quëayë!”

¹⁸ Jajese'e si'a mu'seña cuico pe'terojaiona, yo'o jujani Pablopi co'ye ponëni iote ta'ñe ca cocare capi:

“Jesucristo mamipi cuañeñë, icore jeoni etani saijë'ë, co'a joyo.”

Ca macarepa jare iti macapi co'a joyo iote etani saji'i.

¹⁹ Jaje huatipi etaëna, io ëjaohua'ipi ñani yure curiquë neñe peoji cuasajë Pablöre cui'ne Silasre tseahuë. Tseani co'amaña huero huë'ñana sahuë, ja daripë ëjaohua'i quë'rona.

²⁰ Dani ëjaohua'ire cahuë:

“Icohua'i Israel pa'i a'ë. Jaohua'ipi mai daripë ai josa yo'oyë.

²¹ Israel pa'i yo'oyere ye'yayë, jaohua'i. ¿Me mai romano pa'i iohua'i caye asani yo'oye'ni?”

²² Cajëna, si'aohua'i cui'ne cahuë. Cajëna, ja daripë pa'i yo'oye ñacohua'ipi Pablöre cui'ne Silasre ju'i caña du'teni si'sejë'ë, cuañehuë.

²³ Cuañejëna, ai si'sehuë. Si'se tējini co huë'ñana sani cosicohua'ire ñaquëre de'hua ñajë'ë, icohua'ire cajë cuañeni co huesohuë.

²⁴ Cuañerena, asani ai sa'nahuë tu'rihuëna sani copi. Coni soquë totona coña nesicono nëcañoa jua nëoni huëñoipi.

²⁵ Huëñosicohua'ipi ñu'ijë jopo ñami pa'ina, Pablopi cui'ne Silaspi cono Maija'quëre sejë cui'ne jējë yo'ojëna, si'a cosicohua'i asahuë.

²⁶ Ja macarepa yejapi ai ñu'cueo. Ñu'cuecona, co huë'ña eta sa'noapi si'aye hui'yo sao, cui'ne pa'ire quëna meapi huëse'eje tome sapi, peo huë'ña.

²⁷ Ja maca cosicohua'ire ñaquëpi sëtani hui'yose'e eta sa'noa pa'iona, ñani cosicohua'ipi tsoe etahuë cuasaquë i hua'tipi dutani co'ye huasi'i caquë yo'opi.

²⁸ Yo'oquëna, Pablopi tutu capi:

“Yo'oma'ë. Si'aohua'i yëquë iye macare pa'iyë.”

²⁹ Caquëna, asani miañe dajë'ë cani tsasiquë ca'raquë huë'huë cacani Pablo cui'ne Silas quëo quë'rona do're ja'rupi.

³⁰ Yo'o tējini huëni nëcani Pablöre cui'ne Silasre etoni seji'i:

“¿Huasosiquë pa'iyë cani me yo'oye pa'iquë'ni, yë'ë?”

³¹ Seina cahuë:

“Jesucristoni sehuojë'ë. Sehuoni huasosiquë pa'ija'quë a'ë, më'ë. Cui'ne më'ë huë'e acohua'i huasosicohua'i pa'ija'cohua'i a'ë.”

³² Ja maca ite cui'ne si'aohua'i i huë'e acohua'ire mai Ejaë cocare quëahuë.

³³ Jare iti quëa tēji maca, cosicohua'ire ñaquëpi Pablöre cui'ne Silasre si'sese'e a'si tsoapi. Ja jeteyo'je i cui'ne si'aohua'i i huë'e acohua'i oco do cuañohuë.

³⁴ Do tējisi maca tūmani Pablöre cui'ne Silasre i huë'ena sani aopi. I cui'ne i tsëcapë acohua'i Maija'quëre sehuosicohua'i pa'ijë ai sihuahuë.

³⁵ Nea huë'ña pa'i maca pai yo'oye ñani ca de'huacohua'ipi Pablöre cui'ne Silasre eto saojë'ë cajë cosicohua'ire ñaquëre quëaja'a soldado paire jëjo daohuë.

³⁶ Sani quëarena, cosicohua'ire ñaquëpi capi, Pablöre:

“Pai yo'oye ñacohua'ipi yë'ëre mësarute eto saojë'ë, cuañehuë. Jaje pa'iye sëte señajë de'oye saijë'ë, yure.”

³⁷ Caquëna, Pablopi capi:

“Quëañu'u cajë daisicohua'ire soldado paire yëquë romano paini mësaruti co'aye yo'ose'eje cama'pë do'i peocohua'ini si'a pai ñajëna, si'sehuë. ¿Yure jaje yo'osicohua'ipi yahuerpa etoñu'u cayë? Jaje yo'oye coeyë, iti yëquëre cosicohua'ipi dani eto saojajë.”

³⁸ Caquëna, soldado paipi sani romano pai a'ë, quëarena, pai yo'oye ñani ca de'huacohua'ipi quëquëhuë.

³⁹ Quëquësicohua'ipi dani pai yo'oye ca de'hua ëjaohua'ipi yëquë mësarute co'aye yo'ose'e oijë'ë cajë se'ë, Pablöre cui'ne Silasre. Jaje cani etoni iye daripëpi etani saijë'ë cajë se'ë.

⁴⁰ Setena, Pablopi cui'ne Silaspi co huë'ñapi etani Lidia huë'ena saë'ë. Sani sehuosicohua'ire ñajë cui'ne jëoma'pë tuijë'ë cajë yëhuo tējini etani saë'ë.

17

Tesalónica Daripë Acohua'i Sañope Yo'ose'e

¹ Pablo cui'ne Silas saicohua'ipi Anfípolis cui'ne Apolonia dari sa sani Tesalónica daripëna t'ihuë. T'arena, jarote Israel pai tsi'si huë'e paji'i.

² Pa'ina, Pablopi i noni yo'orójaiñe sëte Israel pai tsi'si huë'ena saji'i, toaso semanarepa huajë mu'se ñape sai iohua'i ja're Maija'quë toyapëre ñaquë iti cayejë pa'ye,

³ caquë quëaquëpi. Jesús ju'isiquëpi cui'naëpi huajëquë huëiye pa'iji. “Jaje pa'ina, yë'ë mësarute quëaquë Jesús i api, maire huasoquë.”

⁴ Caquëna, Israel pai acohua'ipi sehuoni Pablona cui'ne Silasna tsiohuë. Cui'ne jai pai Maija'quëre secohua'ipi griego pa'ije sehuohuë. Sehuojëna, cui'ne jai pai ëja nomiohua'ije sehuohuë.

⁵ Jaje sehuojëna, ñani oijë pëijë Israel pai sehuoma'cohua'ipi co'a pai ma'ñare nema'pë co'a nëcarojaicohua'ini tsi'sohuë, jaohua'ipi ca huëojëna, si'a pai daripë pa'icohua'ipi pëti huëoni josa yo'ojë cajajë cajë. Jaje yo'ojëna, tsi'sisicohua'ipi Pablóni cui'ne Silasni coejë Jasón huë'ena tomejani cacani josa yo'ohuë, pa'ijëna, tseani etoni paina isinu'u cajë.

⁶ Yo'ojëna, iohua'i cajë yo'ocohua'ipi peojëna, coa pa'iohua'ini Jasónni cui'ne yecohua'i sehuosicohua'ini tseani quërë etoni ja daripë pai ëjaohua'i quërona sahuë. Sani cuijë cahuë:

“Icohua'ipi si'a huë'ña pa'icohua'ire tiñe pa'iyena ponajë yo'ocohua'ipi iñoje dani yo'oyë.

⁷ Yo'ojëna, Jasónpi iohua'ire oi i huë'ena pëaye isipi. Jaje yo'ocohua'i si'aohua'i César si'a pai ëjaë cuañese'ere sañope yo'oyë. Yo'ojë cayë, yequë pai ëjaërepa pa'iji, Jesu api irepa cayë.”

⁸ Cajëna, ja daripë acohua'ipi cui'ne iohua'i ëjaohua'ipi asani ¿ja jerepa yo'ocohua'i a'ni? cuasa huëohuë.

⁹ Cuasajëta'are Jasónpi cui'ne yecohua'i sehuosicohua'ipi mësarü cuañëñe tì'acaija'cohua'i a'ë canì curiquère isi nëoni eto cuañohuë.

Pablo Cui'ne Silas Bereare Pa'ise'e

¹⁰ Ja ñami sehuosicohua'ipi esa Berea daripëna saijë'ë cajë jëjo saohuë, Pablore cui'ne Silasre. Jëjo saojëna, saiscöhua'ipi tì'ani Israel paì tsi'si huë'ena cacahuë.

¹¹ Berea acohua'i Israel paì de'o paì paë'ë. Tesalónica paire sa tëto saiscöhua'ipaë'ë. Jaje pa'iohua'ipi Pablo quëaye de'oye asajë nuñerepa quëaquë cajë si'a mu'sëñapi Maija'quë toyapëre ñahuë.

¹² Jaje yo'ojë jai paì Israel paì acohua'ipi sehuohuë. Sehuojëna, cui'ne griego paì ëmëohua'i cui'ne ëja nomiohua'ijë sehuohuë.

¹³ Sehuojëna, Pablopì Bereana Maija'quë coca quëaquë pa'iji asani Tesalónica Israel paìpi Bereana dani Pablore paìpi josa yo'o ja'ñe ne huëohuë.

¹⁴ Jaje yo'o huëojëna, sehuosicohua'ipi Pablore esa eto saohuë, jai tsiaya të'tëpa quë'rona. Jëjo saojëna, coa Silaspi cui'ne Timoteopi conì pëahuë, Bereana.

¹⁵ Pëarena, Pablore conì saijë sasicöhua'ipi Atenas daripëja'a jëojani co'ihuë. Co'ijë Timoteore cui'ne Silasre Pablo esa daijë'ë case'ere dani quëahuë.

Pablopì Atenas Daripëre Pa'iye

¹⁶ Pablopì Silasre cui'ne Timoteore Atenas daripëpi pa'i utequë si'a huë'ña paì de'huasi diisure pase'e pa'ijëna, ñaquë oji'i, co'ayerëpa yo'oye'ni cuasaquë.

¹⁷ Jaje pa'ina, Israel paì tsi'si huë'ena cacaquë Israel paì ja're cui'ne Maija'quëre secohua'i ja're conì capi. Caquë cui'ne si'a mu'sëñapi huero huë'ñana tsi'sisicöhua'irejë yëhuoquë capi.

¹⁸ Caquëna, paì pa'iye asacöhua'i epicúreos paìpi cui'ne estoicos paìpi ite ca huëoni cajë yecohua'ipi cahuë:

“¿Iquere iquë caquë'ni, jai cocaë maca?”

Cajëna, yecohua'ipi cahuë:

“Yequë paì diusuohua'i ayere quëacaiquë api cuasayë.”

Jaje cahuë, Pablopì de'o coca Jesús ayere cui'ne i ju'isiquëpi huëise'ere quëaquëna.

¹⁹ Ja maca Pablore Areópago cutihuëna sahuë, ëjaohua'i tsi'si huë'ñana. Sani ite se'ë:

“¿Yëquë asaye yëyë, ique huajë ye'yaye a'ni, iye më'ë yëquëre quëaye?”

²⁰ Yëquë asa ma'ñere më'ëpi caquëna, asa jujani ¿iquere më'ë cayë quëaquë'ni? cajë se'ñë, më'ëre.”

²¹ Atenas paìpi cui'ne tì paìpi iti maca pa'icöhua'ipi ja'a yo'ose'ere pase'e asacöhua'ipaë'ë. Jaje pa'iohua'i sëte jaje cahuë.

²² Cajëna, iohua'i joporepa pa'iquëpi Pablo huëni nëcani Areópago cutihuëpi nëcaquë iohua'ire capi:

“Atenas paì yë'ë mësarute ñañe cato mësarü diusuohua'ire cuasañu'u cajë ai yëjë yo'ocöhua'i a'ë.

²³ Jaje yo'ocöhua'ini yë'ë mësarü se huë'ñana cacani iti tëojë se huë'ñana ñeje toyase'e pa'ina, ñahuë: ‘Ti paì ñama'a diisure se huë'ña'ë.’ Jaje pa'ina, yë'ë, jaë mësarü ti ñama'pë se diusu ayere quëaquë a'ë.

²⁴ Jaëpi yeja cui'ne iote pa'iye nesiquë jaje pa'ina, i api, ma'tëmo cui'ne yeja ëjaërepa. Jaje pa'ipi paì nesi huë'ñare pa'ima'quë api.

²⁵ Paini necaijë'ë, yë'ëre cama'quë api. I api, maire pa'iye si'aye yë'eye cui'ne yequë co'amañaje isisiquë.

²⁶ Te'ire paire de'huasiquēpi jaēpi te'ipi jai pai daripēa nepi, Maija'quēpi si'a yeja pa'ijajē caquē. Jaje pa'ina, ipi iohua'i pa'ija'to cui'ne ite iohua'i co'eja'a macaje ca nēopi.

²⁷ Jaohua'ipi Maija'quē mai quēno macare pa'iquēta'are coa cuasarepa ina co'e tija'ajajē caquē nepi.

²⁸ Jaje pa'ina, mai ina pa'iyē, huajēcohua'i pa'ijē cu'iyē. Mēsaru aipē ta'ñe coca cacohua'i case'erepa: 'Mai cato Maija'quē tsēcapē acohua'i a'ē'.

²⁹ Jaje Maija'quē tsēcapē acohua'i sēte pai iohua'i cuasayepi huēojē curiquēpi, po curiquēpi cui'ne quēnapi de'huase'ere Maija'quēje pa'i api, cuasama'pē pañu'u.

³⁰ Ai tsoe cato Maija'quē pai huesējē yo'oye coa ñaquē paji'i. Jaje pa'isiquēta'a yure cato Maija'quē cuañeji, si'a hue'ña pa'icohua'ire ina sehuojē daijē'ē caquē.

³¹ Jaje pa'ina, Maija'quēpi pai yo'ose'e nuñerepa caquē ne de'huaja'a mu'se ca nēopi: Jesu api, ja yo'oye yo'oja'quē, i jo'ya nesiquēpi. Jaje pa'ina, Jesuna cuasaye pa'iji caquē si'aohua'ire iñopi, ju'isiquēni huēoquē."

³² Jaje ju'isicohua'i huēiye ayere caquēna, asani cue'cuehuē. Cue'cuejēna, yecohua'ipi cahuē:

"Yequē mu'se asañu'u, mē'ē caye."

³³ Cajēna, jaohua'ire quēaye jeopi.

³⁴ Jaje pa'iquēta'are yecohua'ipi sehuohuē. Sehuoni i ja're cōni tsiohuē. Cui'ne jaohua'i ja're cōni paē'ē, Dionicio. Cui'ne te'e nomio Dámaris hue'eco paco'ē. Jaohua'i cato Areópago tsēcapē acohua'i paē'ē. Pa'ijēna, cui'ne yecohua'ijē cōni paē'ē, iohua'i ja're cōni.

18

Pablo Corinto Daripēre Pa'ise'e

¹ Jaje yo'o tējini Atenaspi etani Corinto daripēna saji'i, Pablo.

² Jarona te'ire Israel paire Aquilare tija'api. Jaē cato Ponto yeja aquē paji'i. Jaje pa'ipi Pablo ja yē'ta'a tija'ma'nē Aquila cui'ne i paco Priscilapi cōni Pontona tija'sicohua'ipi paē'ē. Jaohua'i cato Italiapi etani daisicohua'i paē'ē. Claudio romano pai ējaēpi si'a Israel pai Roma pa'icohua'i etaye pa'iji caquē cuañequēna, etasicohua'i paē'ē. Jaje pa'iohua'ini Pablo do'i ñasi'i caquē saji'i.

³ Sani iohua'i ja're cōni pēapi. Iohua'i neñeje pa'ye ca'nipi huē'ña nequē sēte iohua'i ja're cōni nesi'i caquē pēapi.

⁴ Pēasiquēpi pa'i si'a huajē mu'seña Israel pai tsi'si huē'ena sai quēapi, Israel paire cui'ne yequē paire asare pajajē caquē.

⁵ Macedonia pa'icohua'ipi Silas cui'ne Timoteo cōni tija'asi maca Pablopai si'a mu'seña Maija'quē coca quēa huēoni quēaquē judío paire capi. Jesús paji'i, maire huasoquērepa.

⁶ Jaje caquēna, jaohua'ipi ite sañope cajē pē'ē. Pēijēna, Pablo ña jujani iohua'ire sañope cayere iñosi'i caquē i ju'i care ta'tē topi. Ta'tē toni capi, iohua'ire:

"Mēsaru do'i pasipi mēsaru ne huesēye, yē'ē do'i peosipi. Jaje pa'ina, yurepi jerepa cato judío pai peocohua'ina sani Maija'quē coca quēaja'quē a'ē."

⁷ Cani tsi'si huē'ñapi etani Justo huē'ena saji'i, Maija'quēre sequē huē'ena, Israel pai tsi'si huē'e quēno maca pa'i huē'ena.

⁸ Jaje pa'iquēta'are Israel pai tsi'si huē'e ñacohua'i ējaērepa Crispo hue'equēpi Maija'quē coca asani sehuopi. Sehuoquēna, cui'ne si'aohua'i i tsēcapē acohua'ijē sehuohuē. Sehuojēna, cui'ne Corinto daripē acohua'ije jai pai sehuohuē. Sehuorena, oco dopi, sehuosicohua'ire.

⁹ Jaje yo'oquë pa'ina, te'e ñami Ējaëpi cani ñañeje pa'yeja'a ñaini capi, Pablöre:

“Ca'rama'ë pa'ijë'ë, coca quëaye, jeoma'ë cajë'ë.

¹⁰ Yë'ë coca sehuoja'cohua'ire iye daripë acohua'ire jai paire payë. Yë'ëpi më'ë ja're cõni pa'iyë. Pa'ina, më'ëre paipi co'aye yo'o tì'añe paja'cohua'i a'ë.”

¹¹ Caëna, asani Pablopi Corintona te'e ometëcahuë jopore paja'a pëani pa'i Maija'quë cocare ye'yapi, iohua'ire.

¹² Jaje yo'oquë pa'ina, Acaya pai ëjaë Galión pa'i maca judío paipi Pablöre sañope yo'oñu'u cajë tsi'sihuë. Tsi'sini tseani sahuë, pai yo'oye ca de'hua hue'ñana.

¹³ Sani iohua'i ëjaëre cahuë:

“Iquëpi cuañese'e cayeje pa'ye yo'oma'pë, tiñe Maija'quëre señe pa'iji caquë paire ye'yaquë api.”

¹⁴ Cajëna, asani Pablopi casi'i cuasaquëna, Galiónpi du'ruja'a capi, Israel paire:

“Co'aye yo'ose'ere panita'a paire huani jëose'ere yo'ojë catota'a mësarü Israel paire asa catira'huë.

¹⁵ Jaje pa'iquëta'are yure cato coa coca yë'ose'e case'ere, mami ayere, cui'ne mësarü cuañeñe ayere yo'ojë cayë. Jaje pa'iyë sëte mësaruse'e ne de'huajë'ë. Mësarü yo'ojë cayere cui'na maca yo'oquë caye coeyë.”

¹⁶ Jaje cani pai yo'ose'e ca de'hua hue'ñapi eto saopi, iohua'ire.

¹⁷ Eto sauna, pai yo'ose'e ca de'hua hue'ña tiña macare pana Sóstenesre tseani të'cahuë. Jaë cato Israel pai tsi'si huë'e ñacai ëjaë paji'i. Jaje yo'otoje Galión cato co'a ju'i ñañe papi, iohua'i yo'oye.

Pablopi Tijupë Antioquíana Saiye

¹⁸ Ja yë'ta'a Pablo Corinto daripëna pëasiquëpi tsoe mu'seña paji'i. Pa'iquëpi sai huëoni sehuosicohua'ire saiye, caquë pëpa tējini sai Priscila cui'ne Aquila ja're cõni saji'i. Siria yejana yohuëja'a ja yë'ta'a yohuë aya mëima'në Cencreana naña peo ca'topë hueopi, i nesi'i ca nëose'ere yo'o tì'asi'i caquë.

¹⁹ Jaje yo'osi jeteyo'je Efesona tì'ahuë. Tì'ani Pablopi Priscilare cui'ne Aquilare jëoni Israel pai tsi'si huë'ena saji'i. Sani Israel pai tsi'sicohua'i ja're coca capi.

²⁰ Caquëna, asani iohua'ipi ite pëajë'ë cajë sei'ë. Sejëna, pañë, pëaye cani.

²¹ Pëpani sai capi:

“Maija'quëpi yëna cui'naëpi yeque co'ini ñasi'i.”

Cani ja jeteyo'je yohuëna aya mëni Efesopi yequë hue'ñana saji'i.

²² Ja maca Cesareana tì'ani sehuosicohua'ire pëpasi'i caquë Jerusalëna saji'i. Sani jaropi yureta'a Antioquíana saji'i.

²³ Sani jaronä tsoe maca pani yureta'a cui'naëpi cu'i huëo copi, pai ñape darina, Galacia cui'ne Frigia yeja daripëana, sehuosicohua'ire tutu quë'iohua'ire quëa huasoquë.

Apolos Efeso Paire Yëhuoye

²⁴ Ja mu'seña te'i Israel pai aquëpi Apolos hue'equëpi Efesona tìtapi, Alejandria daripë aquëpi. Jaë cato ai ta'ñe coca caquë cui'ne Maija'quë toyapë ai de'oyerepa asaquë paji'i.

²⁵ Jaje pa'ipi mai Ējaërepa coca pa'iyena ye'yesiquë paji'i. Jaje pa'ipi tuturepa caquë Jesús ayere tiñarepa ye'yapi, coa Juan oco doyese'e asaquëta'a.

²⁶ Jaje pa'ipi Apolos Israel pai tsi'si huë'ena jai pai asajëna, caquëna, Priscila cui'ne Aquilapi asani ite te'ire tirona sani quëahuë, ai tiñarepa Maija'quë coca ayere.

²⁷ Quëasiquëpi Apolos Acayana sasi'i caquë yo'oquëna, sehuosicohua'ipi i sai ja'ñe cōcaë'ë. Cōcaijë cui'ne te'e carta toyahuë, Acaya sehuosicohua'i pa'icohua'ina de'oye ite pëpacaijë'ë cajë. Jajë yo'orena, Acaya tì'ani Maija'quë oi do'ipi sehuosicohua'ire ai de'oyerepa cōcaji'i.

²⁸ Cōcai si'aohua'i ña huë'ñana Israel paire toyapëna ñaquë Jesús irepa maire huasoquë paji'i caquë sañope capi. Iohua'ijë më'ë coa cayë cayë peoyere papi, capi.

19

Pablo Efeso Pa'iyë

¹ Apolos Corintore pa'ina, Pablopì cuti quë'roja'a sa sani Efesona tì'api. Tì'ani jàrona jai paire sehuosicohua'ire tì'api.

² Tì'ani jaohua'ire seji'i:

“¿Mësarü sehuo maca de'o joyo tsio daquë?”

Caquëna, iohua'ipi cahuë:

“Pani, de'o joyo pa'iyë ayeque cayë yëquë ti asama'cohua'i a'ë.”

³ Cajëna, Pablopì capi:

“¿Iquere asajë do cuañore'ni?”

Caquëna, iohua'ipi cahuë:

“Juan oco doquë quëase'ere asani sehuojë do cuañosicohua'i a'ë.”

⁴ Cajëna, Pablopì capi:

“De'oji, Juan cato co'aye yo'ose'ere jëoni Maija'quëna ponëcohua'ini oco dopi, doquë capi: ‘I jeteyo'je daiquëni sehuoye pa'iji.’ Jaëre cato Jesuni.”

⁵ Jajë caquëna, asani Jesuni ire papi cuasani sehuorena, Ejaë Jesús mamipi cani dopi, iohua'ire.

⁶ Dosicohua'ini Pablopì jëñapi patoquëna, de'o joyopi iohua'ina tsio daji'i. Tsio daina, yequë cocapi cajë yo'ohuë. Yo'ojë Maija'quë cayere asajë yecohua'ina se quëahuë.

⁷ Iti jajë yo'osicohua'i cato doce ëmëohua'i paë'ë.

⁸ Pablopì paire Maija'quë cuañe te'te ayere quëare pasi'i caquë ti ca'rama'ë toaso ñañëohua'ire Israel pai tsi'si huë'ena sai capi.

⁹ Caquëna, yecohua'ipi sehuocaiye pajë, si'aohua'i ña huë'ñana huajë ma'a Pablo ye'yaye co'aye a'ë cahuë. Cajëna, Pablopì jaohua'ire jëoni sehuosicohua'ise'ere huani sapi, Tiranno coca ca huë'ena.

¹⁰ Jàrona sani si'a mu'sëñapi coca caquë jajese'e caya ometëcahuëa yo'opi. Yo'oquë pa'ina, Asia provincia yeja pa'icohua'ipi Israel paipi cui'ne Israel pai peocohua'ipi Ejaë coca asahuë.

¹¹ Jajë yo'oquëna, Maija'quëpi Pablo ja're pa'i jaiye pai yo'o tì'a ma'ñe yo'opi.

¹² Yo'oquëna, Pablo ju'i cañapi cui'ne a'ri tëno ca'ti pëa i papise'epi ju'icohua'ina sani nejëna, ju'icohua'ipi co'yahuë. Cui'ne huati quë'iohua'ijë huatire eto sao cuañohuë. Ja jerepa yo'opi.

¹³ Jajë yo'oquëna, ñani cui'ne Israel paije paë'ë, ma'aja'a cu'ijë huati joñoapi paire pa'iyë eto saohua'ijë, coa yo'ocohua'i. Jaohua'ipi cuasahuë, Jesús mamipi cajë huatire eto saoye pa'iji. Cuasani huati joñoare cahuë:

“Pablo quëaquë Jesús mamipi cuañëñë, etajë'ë.”

¹⁴ Iye yo'oye cato Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaërepa Israel pai Esceva siete mamajëpi yo'ohuë.

¹⁵ Jajë yo'ocohua'ini yequë mu'se huati joyopi iohua'ire sañope sehuoquë capi:

“Jesure asayë, cui'ne Pablöreje asayë. ¿Mësaruta'a ne a'ni?”

16 Caquë jare iti macapi huati quë'ipi jaohua'ire tuturepa yo'oquë tseani a'si neina, a'si quë'iohua'ipi caña peñoa huë'epi etani cati saë'ë.

17 Iye yo'ose'ere si'aohua'i Efeso pa'icohua'i griego pai cui'ne Israel pai asani ca'rahuë. Jaje yo'ojëna, Jesús mami jerepa ai de'oye a'ë, si'a hue'ña pa'icohua'i cahuë.

18 Jaje cui'ne jai pai sehuosicohua'ipi iohua'i co'aye yo'ose'ere jai pai ña hue'ñana oijë quëahuë.

19 Quëajëna, cui'ne jai pai ja'në dahuëohua'i pa'isicohua'ipi io dahuë toyapëre pai ña hue'ñana dani ëohuë. Ja toyapë do'ire cuëcue ña'ne cato cincuenta mil curiquë të'ñarepa do'i paji'i.

20 Jaje yo'oco mai Ejaë coca jerepa jai saco'ë, si'a hue'ña io tuture paire ñhoco.

21 Ja jeteyo'je Pablo Macedoniana cui'ne Acayana do'i sani cui'ne jaropi Jerusalénje do'i sasi'i cuasapi. Cuasaquë yequeje capi, jaro Jerusalén saisi jeteyo'je Romaje saija'quë a'ë.

22 Jaje caquë Timoteore cui'ne Erastore iti cõcaicohua'ire cayaohua'ire Macedoniana jëjo saopi, ise'e ja yë'ta'a Asia yejana a'ri maña pëaquë.

Efeso Acohua'i Sañope Yo'ose'e

23 Ja mu'seña Efeso daripë pa'icohua'ipi ai josa yo'ojë cahuë, huajë ma'a ayere.

24 Demetrio po curiquë de'huaquëpi ca huëouna. Jaëpi diusa Diana huë'eje pa'ye a'ri hue'ña maña nequë paji'i. Jaje nequëpi ite cõcaicohua'ire jaiye curiquë isiquë paji'i.

25 Jaëpi ite cõcaicohua'ire cui'ne i neñeje pa'ye necohua'ire tsi'sopi. Tsi'soni capi:

“Ejaohua'i mësarupi asayë, iye a'ri hue'ña de'hua do'i mai de'oye pa'ie.

26 Jaje pa'iquëta'are jaë Pablopi mësarupi asajë cui'ne ñajëna, caji, pai de'huase'e diusu peoye a'ë. Jaje caquë jai paire ye'ya huesoji, i cayena. Ño Efeso paire cui'ne si'a Asia provincia pa'icohua'ire jaje ye'yaji.

27 Iye i jaje ye'yaye ai co'aji, mai co'amaña peo hue'ña ne huesëye pa'iji, cui'ne diusa Dianaje io yure do'i quë'io pa'ie peo hue'ña tomeñe pa'iji. Jaje tomeni iye diusa co'a coa cue'cue cuañoja'coa. Yure iye provincia Asia pa'icohua'i tseçopi cui'ne iye yeja si'a yeja pa'icohua'i tseçopi carajasio.”

28 Caquëna, asani pëtiteni tutu cuijë cahuë:

“Pa'ijë'ë, Diana Efesios pai ja'corepa.”

29 Jaje yo'ojë cajëna, si'a iti daripë acohua'i coa huesë asahuë, iohua'i yo'ojë caye. Jaje yo'ojë cajë Pablöre cõcohua'ire cayaohua'ire Macedonia acohua'ire Aristarcore cui'ne Gayore tseani quërëjë sahuë, pai tsi'sijë ña hue'ña quë'rore pana.

30 Jaje yo'ojëna, Pablopi paire casi'i caquë yo'oquëna, sehuosicohua'i ite ësehuë.

31 Cui'ne jaro ëjaohua'i pa'i hue'ñare yecohua'i ëjaohua'ipi Pablöre ñacohua'ique paë'ë, pa'ijë jaohua'ije ai ësehuë, cono yo'oquë cama'ë cajë. Jaje pa'ina, ite quëaja'cohua'ire jëjo sahuë. Pablo quë'rona.

32 Jaje yo'o maca, cato iti tsi'sisicohua'i cato de'huarepa yo'ojë cahuë, yecohua'i tiñe cuijëna, cui'ne yecohua'i ai yeque cajëna, yo'ohuë. Jaje yo'ohuë, pai. Coa ca huëosi do'ire huesërepa tsi'sini, jai pai yecohua'i iti cajë tsi'sise'equë huesëhuë.

33 Jaje jai pai huesëjëna, Alejandroje huesëquëna, yecohua'ipi quëahuë, iti cajë tsi'sise'e. Jaëni judío paipi coca cajë'ë cajë jëjo eto nëcohuë, pai ña hue'ñana. Ja maca Alejandroje paire coca casi'i judío pai ayere caquë jëñapi yo'opi. Yo'oquëna,

³⁴ Ije judío paipi casi'i caquë yo'oji asani ai tutu cuihuë, caya horas:

“Pa'ijë'ë, Diana Efesios paì ja'co.”

³⁵ Cuijë pejë jeorena, ìti daripë pa'iye toyaquëpi capi, paire:

“Efesios paì asajë'ë, si'a paì iye yeja acohua'i asayë, iye daripë pa'icohua'i si'aohua'i Dianate ne huesoma'pë paye pa'iji case'e. Cui'ne ma'tëmopi tomesi quënaorejë ñacaiye pa'iji, asayë.

³⁶ Jaje pa'iye sëte co'arepa huëojë co'aye yo'oma'pë pa'ijë'ë. Du'ru macarepa ai cuasajë'ë, je huesëjëna, airepa yo'ojë caye'ni.

³⁷ Iconi mësarü tseani dasicohua'i co'aye caye pahüë, mai ja'core pare.

³⁸ Jaje pa'ina, Demetriopi cui'ne ì ja're yo'ojë cacohua'ipi yecohua'ire sañope cayere pani paì yo'ose'e asani ca de'huacohua'ina quëajë'ë. Jaohua'i pa'iye, mësarü yëye ëjaohua'ina cajë'ë. Ja maca paì ñape mësarü pa'iye quëa de'huajë ne de'huajë'ë.

³⁹ Mësarupi yequë co'amañare seña pacohua'i pani jai paì de'oyerepa tsi'si sitona coca caye pa'iji.

⁴⁰ Yure iye yo'ose'e co'aji. Èjaohua'ipi asani maire caye pa'iji coa josa yo'ojë cacohua'ire. Iquere yo'ojë care'ni, cajë seto quëaye peoji. ¿Jere quëaye'ni, ìti cajë yo'ose'e peoto?”

⁴¹ Jaje se ca tëjini jeopi, ìti yo'oye.

20

Pablo, Macedonia, Cui'ne Greciana Saiye

¹ Josa yo'ojë ca tëjisi jeteyo'je Pablopi sehuosicohua'ire soini yëhuo tëjini saiye caquë pëpani Macedoniana saji'i.

² Sani si'a hue'ña jaro pa'i daripëana do'i sai sehuosicohua'ire sihua ëaye yëhuo huasoquë cuji'i. Cuni tëjini jeteyo'je Greciana ti'api.

³ Ti'ani jaronä toaso ñañëohua'ire pëapi. Pëasiquëpi pa'iquëpi Siriana sai yohuëna aya mëni tëjiquëpi ìte judío paì huañu'u cajë cui'ñase'ere asapi. Asani Macedonia yejaja'a cui'naëpi tëto sai quëopi co'isi'i cuasapi.

⁴ Cuasani saina, ì ja're cõni saë'ë, Sópater Berea aquë, Pirro mamaquë, Aristarco, Segundo Tesalónica acohua'i, Gayo Derbe mamaquë, Timoteo, Tíquico. Cui'ne Trófimo Asia yeja acohua'i saë'ë.

⁵ Saisicohua'ipi Maija'quë do'ijëpi yëquëre Troaspi utehuë.

⁶ Utejëna, yëquëpi levadura co'mema'a ao aña tsi'sini yo'o tëjini, Filipos daripëpi etani jai yohuëja'a cinco mu'seña saijë ti'ahuë, Troasna. Ti'ani jaronä siete mu'seña pëahuë.

Pablo Troas Pa'iye

⁷ Huajë mu'se pa'ina, Jesús yo'ose'ere cuasajë ao jë'yeni aña'u'u cajë tsi'sisicohua'ipi pa'ijëna, Pablopi ñatasi mu'se saiyeque pa'iji caquë ai yëhuopi, ñami jopo pa'i macare paja'a.

⁸ Yëhuoquëna, ëmëje'repa tu'rihuëna tsi'sisicohua'ipi paë'ë, jaiye toa tsëopëa tsëo sitore.

⁹ Pa'ijëna, te'i posë Eutico hue'equëpi hue'se ña sa'rona ja'rusiquëpi ñuji'i. Ñu'iquëpi, Pablopi airepa tose quëaye sëte cai huëoni yureta'a canì huesëni jaro toaso ya'ripa ëmëje're papi tompëpi. Tomeina, ju'isiquëni cõani huëohuë.

¹⁰ Jaje ju'isiquëni oarena, Pablopi cajeni jai capi posëna jani su'cuapi. Su'cuani capi, sehuosicohua'ire:

“Quëquëma'pë pa'ijë'ë. Huajëquë api.”

¹¹ Cani ja jeteyo'je, ja'në pa'i sitona mëni ao yëtoni ani jare Maija'quë coca quëaquë ñatapi. Ñata tomequëna, caye jeoni saji'i.

12 Saina, yecohua'ije tsihua'ère huajëquère sahuë. Sajë ai sihuajë saë'ë, iti yo'ose'ere cuasajë.

Mileto Saiye

13 Cutihuëja'a sasi'i caëna, yëquëpi du'ru saë'ë, yohuëja'a Asón daripëna. Jarona Pablore i case'eje pa'ye ayañu'u cajë.

14 Yo'osicohua'ipi Asónna ite tì'ahuë. Tì'arena, aya mëquëna, sani i ja're conì Mitilenena tì'ahuë.

15 Tì'asicohua'ipi jaropi sani se ñatasi mu'se Quío daripë je'ñere paja'a sa saë'ë. Sa sani se ñatasi mu'se, Samos yo sa'rona tì'ahuë. Tì'asicohua'ipi se ñatasi mu'se Meletona tì'ahuë.

16 Jaje yo'ohuë, Pablopì esa Jerusalénna tì'ani du'ru quëise'e tèa fiestare pasi'i caquëna. Ipi Efesona saisiquë pani Asia yejana ai tsoe pëayere coequëna, jaje yo'ohuë.

Efeso Sehuosicohua'ire Yëhuoye

17 Miletore Pablo pa'i Efeso sehuosicohua'i ëjaohua'ire soipi.

18 Soina, asani datena, capi, jaohua'ire:

“Yë'ë du'ru macarepa Asiana tì'asi mu'se aquëpi yë'ë pa'i yo'ose'e asacohua'i a'ë, mësarù.

19 Si'anë mësarù ja're pa'i jerepa pa'i a'ë caquë yo'oma'ë mai Èjaëre necaiyë. Israel paipi yë'ère jaiye josa yo'oñu'u cuasajë yo'o jopopi ai yo'oquë mësarute otare papi oi quëahuë. Jaje pa'ina,

20 mësarute de'oye pa'iyë isiyere quëa jujani jeoma'ë pai tsi'si hue'ñana cui'ne mësarù huë'ñana cu'i quëaroja'ë.

21 Jaje quëaquë Israel paire cui'ne griego paireje cahuë, Maija'quëna ponëni mai Èjaë Jesucristore sehuojë'ë.”

22 Jaje mësarute quëasiquëpi yureta'a joyore papi Jerusalénna saiye pa'iji caquë yë'ère cuañequëna, jarona saija'quë a'ë, yë'ère yo'o ja'ñe huesëquë.

23 Coa iyese'e de'o joyo quëaquëna, asaquë pa'iyë, më'ère co hue'ñapi cui'ne ai yo'oyepi uteji. Jajese'e caji, yë'ë sai daripëa ñape.

24 Jaje pa'iquëta'are yë'ë cato, yë'ë pa'iyere ai oi me neja'quë a'ni cama'ë pa'iyë. Coa sihuaquë yë'ë pani tëji macaja'a de'o cocare Maija'quë paire oiyere Èjaë Jesús quëacaijë'ë caquë isise'ere ne saoyese'e pa'iji.

25 Mësarù yë'ë quëaquëna, Maija'quë cuañe te'te asasicohua'i yë'ère tijupë ña coñe paja'cohua'i a'ë. Jaje yure cato asayë coa caye pañë.

26 Jaje pa'ina, mësarute caye yëyë, mësarù acohua'ipi ne huesëto yë'ë quëama'ë pa'isi do'i peosipi.

27 Mësarute tsoe si'aye Maija'quë cuasa nëose'ere yo'ose'ere si'aye yahueye peoyerepa quëahuë.

28 Jaje pa'iyë sëte mësaruja'a co'ye ñare pajë pa'ijë, i tsie do'ipi huerosicohua'ire si'a sehuosicohua'ire Maija'quë tsecohua'ire yëi ñamare ñacohua'i yo'oyeje pa'ye de'oye ñacaijë'ë, de'o joyopi mësarute ñacacohua'i pa'ijajë caquë nesicohua'i sëte.

29 Yë'ë saisi jeteyo'je yai ai yëyeje pa'iohua'ipi sehuosicohua'ire nejo saon'u cajë yecohua'ipi daija'cohua'i a'ë.

30 Yequeje jare mësarù acohua'ipi cosoyere ye'yajë yo'oja'cohua'i a'ë sehuosicohua'ipi iohua'ini tuijajë cajë.

31 Yë'ë mësarù ja're toaso ometëca pa'i mu'señapi cui'ne ñamiñapi otarepa oi pai ñapere yëhuoye jeoma'ë yëhuose'ere huanëyema'pë jare cuasajë ñare pajë pa'ijë'ë.

³² Maija'quë do'ijë, mësarute Maija'quëna cui'ne i oi coca cayena isi nëoñë. Ja coca tutu quë'yepi mësarü joñoa jerepa de'oye cuasaye necaiyena cui'ne si'aye i ca nëose'ere i de'o paina isiyena.

³³ Yecohua'i co'amañare, curiquëre, cañare oima'ë paë'ë.

³⁴ Coa ai jerepa yë'ë jëtëpi nequë yë'ëre caraye tì'acquë pahuë. Paquë cui'ne yë'ë ja're cõni pa'icohua'ireje cocaë'ë, yë'ëpi nequë. Jaje yo'oye mësarupi ñahuë.

³⁵ Ñajëna, mësaruteje jaje co'amaña nejë yecohua'ire co'amaña peocohua'ire cocaicoa caquë ye'yahuë, si'anëpi. Jesús caquë pa'ise'ere cuasaquë i case'e cato caji: "Isi cuañoni sihuaye jerepa sihuaye pa'iji, yecohua'ina se isini."

³⁶ Ca tējini Pablo do're ja'runi Maija'quëre seji'i, iohua'i ja're cõni.

³⁷ Ja maca Pablöre ai oijë su'cuani sihuahuë. Jaje yo'ohuë, ipi yë'ëre tijupë ña cõne paja'cohua'i a'ë caëna. Ja maca yureta'a te'e saijë sani i sai yohuë quë'röre paja'a jeojaë'ë.

³⁸ Pablõpi yë'ëre tijupë ti ñaño paja'cohua'i a'ë case'e cuasajë ai oicohua'i paë'ë. Pa'ijë Pablo ja're cõni yohuëja'a saë'ë.

21

Pablõpi Jerusalénna Saiye

¹ Maija'quë do'ijëre jëoni aya mëni te'ere papi Cos daripëna saë'ë. Sani ñatasi mu'sepi Rodasna tì'ahuë. Tì'ani jaopi Pátarana saë'ë.

² Sani Pátarana jai yohuë tì'ahuë, Feniciana saiconi tì'ani iona ayamë'ë.

³ Aya mëni saicohua'ipi Chipre saodohuë coa ñajë saë'ë. Ari te'tere pa'iona, ñajë saicohua'ipi Siriana tì'ahuë. Tì'ani Tiro yo sa'rona co'amaña ma'ñe pa'iyë sëte jaron a yohuë së'ao.

⁴ Së'aona jaron a Maija'quë do'ijëre tì'ahuë. Tì'ani iohua'i quë'rona pëahuë, siete mu'seña. Pëarena, de'o joyopi Pablo ai yo'o ja'ñere quëaquëna, asani cahuë, Pablöre Jerusalénna saima'ë pa'ijë'ë.

⁵ Jaje casicohua'ita'are siete mu'seña tëto saisi maca etani saë'ë. Saijëna, si'aohua'i ëmëohua'i cui'ne nējohua'i tsj maña cõni yëquë ja're daë'ë, pa'i daripë hue'sere pana. Datena, jaron a mejahuëna do're ja'runi Maija'quëre se'ë. Seni tējini saiyë cajë pëpani,

⁶ jai yohuëna aya mëni yëquë cato saë'ë. Saijëna, iohua'ipi iohua'i huë'ñana co'ihuë.

⁷ Tiropi Tolemaidana tsiaya saiye sani tējini Maija'quë do'ijëre pëpani te'e mu'se iti macana pëahuë, iohua'i ja're cõni.

⁸ Ñatasi mu'se saicohua'ipi Cesareana tì'ahuë. Tì'ani Jesús jëjo saocohua'ire cocaicohua'i siete aquë Felipe huë'ena pëahuë, de'o coca quëaquë huë'ena.

⁹ Jaë Felipepi cuatro mamajëre nomi tsire huejama'cohua'ire paquë paji'i. Jaohua'i cato yequë mu'se pa'i ja'ñere quëacohua'i paë'ë, Maija'quëpi quëaquëna.

¹⁰ Ja huë'ere tsoe mu'seña maña pa'ijëna, daji'i, Agabo Judeapi. Jaë cato yequë mu'se yo'o ja'ñere quëaquë paji'i.

¹¹ Pa'ipi títani yëquë ña huë'ña Pablo tëicore ini jëña cui'ne nëcañoa co'ye ija'a huepi, huëni capi:

"Ñeje iye tëica paquëre hueja'cohua'i a'ë, judío paipi Jerusalénna ja jeteyo'je tì paina isija'cohua'i a'ë, ite. Jaje caji, de'o joyopi."

¹² Caquëna, asani yëquë Pablote cocohua'ipi cui'ne ja daripë sehuosicohua'ipi Jerusalénna saima'ë pa'ijë'ë, cajë ësehuë.

¹³ Eësejë cajëna, Pablõpi capi:

“¿Me yo'ojë oiye'ni, yë'ère co'a ju'ĩne'ni? Yë'ë Jerusalénna ju'ĩne de'oji, huesiquëpi mai Ējaë Jesús yëye yo'oto.”

¹⁴ Jaje caquë Jerusalénna sasi'i caquëna, asani ĩte pëajë'ë caye jeoni cahuë:

“Mai Ējaë yëyeje pa'ijaquë.”

¹⁵ Ja jeteyo'je co'amaña de'hua tējini Jerusalénna saë'ë.

¹⁶ Saijëna, Cesarea paï sehuocohua'ipi yëquëre conï saijë sahuë. Sani jaohua'ipi Jerusalénna tĭ'ani Mason huë'ena sahuë, yëquë pëaja'tona. Mason cato Chipre aquë paji'i, ai tsoe Maija'quë coca sehuosiquë paji'i.

Pablopi Jacobo Quë'rore Pa'iyë

¹⁷ Jerusalénna tĭ'ajëna, sehuocohua'ipi sihuajë yëquëre pëpahuë.

¹⁸ Pëparena, ñatasi mu'se Pablo ja're conï Jacobo quë'rona do'i saë'ë. Sa tĭ'ajëna, jarote cui'ne si'aohua'i sehuocohua'i ĩjaohua'i paë'ë.

¹⁹ Pa'ijëna, pëpa tējini Pablopi si'aye quëapi, judío paï peocohua'ire quëarojaina, Maija'quëpi jaohua'ire necaise'ere.

²⁰ Quëaquëna, asani Maija'quë ai de'oji cani Pablöre cahuë:

“Maija'quë do'iquë, de'oji më'ère quëañu'u. Jai paï Israel paï sehuosicohua'i pa'iyë, ĩño. Jaohua'i cato Moisés cuañese'ere yo'oye pa'iji cacohua'i a'ë.

²¹ Jaje cacohua'ipi asayë më'ëpi judío paï yequë paï quë'ro pa'icohua'ire Moisés cuañese'ere yo'oma'pë caquë cui'ne ca'nije tēama'pë pa'ijë'ë caquë, cui'ne aiohua'i yo'ose'e yo'oma'pë caquë ye'yaji asayë.

²² Jaje asacohua'ipi më'ë ĩño daise'e asaja'cohua'i a'ë. ¿Jaje pa'ito me neja'cohua'i a'ni?

²³ Iyese'e më'ë yo'oye pa'iji cuasajë, ĩñore cajese'e pa'i ĩmëohua'i pa'iyë ĩohua'i Maija'quëre ca nēose'ere yo'oja'cohua'i.

²⁴ Jaohua'i ja're sani Moisés cuañese'ere yo'oquë jaohua'i ja're te'e si'sire tosa tojë'ë, nañare tēa cuañoquë. Cui'ne më'ëpi jaohua'i tēa cuaño do'ije saicaijë'ë. Jaje yo'oquëna, si'aohua'i ñani më'ère sañope case'e coa case'e a'ë cuasajajë, Moisés cuañese'ere sehuocai më'ëje yo'oquëna, ña jujani.

²⁵ Tsoe toyahuë, yëquë cuasase'e judío paï peocohua'ipi sehuosicohua'i yo'o ja'ñe. Jaohua'i cato yo'oye pa'iji, aĩne peoji de'huasi diusuna isisihua'i. Tsieje aĩne peoji, cui'ne quio hueasicohua'ire aĩne peoji. Huejama'cohua'ipi ĩmëre nomiore yo'oye peoji. Jaje toyahuë.”

²⁶ Jaje casi maca Pablopi cuatro ĩmëohua'ire sapi. Sani ñatasi mu'se ĩohua'i ja're te'e si'sire cuya toni Maija'quëre se huë'ena cacapi, ĩohua'i ca nēosi mu'se tĭ'aja'a mu'se quëasi'i caquë. Jaje cani cayë, paï ñape Maija'quëre coa isiyere daja'a mu'se tĭ'aëna yo'o ja'ñere.

²⁷ Je'në siete mu'seña sa tēto saiye ja'i maca pa'ina, Asia yeja acohua'ipi Israel païpi Maija'quëre se huë'ere Pablo pa'ina, ñani paire ca huëohuë. Ca huëojë Pablo quë'rona sa tomejaë'ë,

²⁸ tutu cuijë:

“Israel paï cocaijë'ë. Iquëpi si'a huë'ña cu'i maire sañope caquë ye'yaquë cui'ne Moisés cuañese'e cui'ne iye huë'e sañope caquë ye'yaquë. Jaje pa'ipi yure Maija'quë huë'ena griego paire dapi, iye de'o huë'ere si'si necai, cahuë.”

²⁹ Jaje cahuë, Pablopi Efeso aquë Tróximo ja're conï Jerusalénre pa'ina, ñasicohua'ipi, judío paï peocohua'i ja're conï Maija'quë huë'ena cacapi cuasajë jaje cahuë.

³⁰ Jaje yo'ojëna, si'a ja daripë pa'icohua'i asani pëijë tsi'sini Pablote tseani hue'sena quërejë sahuë. Hue'sena quërë etoni, Maija'quë huë'e eta sa'noa si'ñe saohuë.

³¹ Pablote ja maca huani jeoñu'u cajë yo'ojëna, yecohua'ipi soldado paï ĩjaëre Coronelre, si'a Jerusalén acohua'i ai josa yo'oyë, quëahuë.

³² Quëarena, Coronelpi asani i soldado pai ja're coní ití yo'o hue'ñana huë'huëhuë. Huë'huë tí'ajëna, ñani Pablote huaiye jeohuë.

³³ Ja maca Coronelpi tí'ani i soldadore cuañepi. Pablote tseani caya quëna meapi huejé'ë caquë ja maca Pablote seji'i: "¿Ique mami a'ni?" caquë, cui'ne "¿iquere yo'oquëna, më'ëre sañope yo'oye'ni?" caquë.

³⁴ Seina, yecohua'ipi ai tutu cajëna, yecohua'ipi yequere tutu ai cajëna, asama'ë soldado daripëna sajé'ë, cuañepi.

³⁵ Cuañeina, sacohua'ipi je'nërepa soldado pai daripë mëiconá tí'ani soldado paipi coa cuajjë sahuë, Pablote huajo yëcohua'ipi ai josa yo'o do'ire.

³⁶ Sajëna, jai pai tutu cuihuë:

"Íte huajjë'ë".

³⁷ Sajëna, soldado huë'e caca maca Pablopi Coronelre capi, griego cocapi:

"A'ri maña më'ëre casi'i." Caquëna, soldado ëjaëpi capi:

"¿Më'ë griego cocare caquë aë?"

³⁸ Më'ë pa'ima'quë Egipto pai ëjaëre sañope yo'oquëpi, cuatro mil ëmëohua'i huaicohua'i ja're coní pai peo hue'ñaja'a saisiquë."

³⁹ Caquëna, Pablopi capi:

"Paní, yë'ë cato Israel pai a'ë. Cilicia yeja Tarso daripë aquë a'ë. Jaje pa'ina, më'ëre señë, jaohua'ire coca casi'i."

⁴⁰ Caquëna, de'oji, caëna. Caquëna, Pablopi soldado huë'e mëiconi nëcaquë jëtëpi ja'jëquëna, ñani coca caye jeorena, Pablopi hebreo cocapi capi, Israel paire:

22

¹ "A'yë dohuë, cui'ne ja'quëohua'i asajjë'ë si'aye quëasi'i, mësarute."

² Jaje hebreo cocapi caquëna, asani Pablo caye ai jerepa jo'cua jeoni cama'pë asajëna, capi:

³ "Yë'ë Israel pai a'ë. Cilicia yeja Tarso daripëna coasiquë a'ë. Jaje pa'ipi iye daripë Jerusalënna ai de'ohuë. Ai de'oquëna, Gamalielpi yë'ëre ye'yapí, mai aiohua'i cuañese'ere si'aye. Ye'yasiquëpi si'aye Maija'quë yëye yo'osi'í caquë de'hue yo'ohuë, mësarú yo'oyeje pa'ye cui'ne.

⁴ Jesús ye'yase'ere ësequë íte sehuocohua'ire huani jëosi'í caquë íte sehuocohua'ire tseani si'seni co hue'ñana jëjo saohuë, ëmëohua'ire cui'ne nomiohua'ire.

⁵ Maija'quë huë'e ñacaicohua'í ëjaërepa cui'ne si'a Israel aiohua'í asayë. Yë'ë jaje yo'ose'e, jaohua'ipi Damasco acohua'ina Israel paina toyani jëjo saohuë, Jesure sehuocohua'ire co'equë tseani iño Jerusalënna dani si'seyé pa'iji caquë.

Pablopi I Sehuose'ere Quëapi (Hch 9.1-19; 26.12-18)

⁶ Ma'aja'a sai Damasco tí'añë ja'i maca pa'ina, jopo mu'se ma'tëmopi ai miañerepa yë'ëna ju'api.

⁷ Ju'aquëna, yëjana tómehuë. Ja macapi asahuë, yë'ose'e: "¿Saulo, Saulo me yo'oquë yë'ëre josa yo'oquë'ni?"

⁸ Caquëna, sehuohuë. "¿Ne a'ni ëjaë?" cahuë. Caquëna, capi: "Yë'ë Jesu a'ë. Nazaret aquë a'ë, më'ë josa yo'oquë."

⁹ Caquëna, yë'ëre cocohua'í cato miañë ñajëta'a Jesús cayete asama'pë quëquësicohua'í pateña.

¹⁰ Pa'ijëna, Jesús caquëna, asani cahuë: "¿Iquere yo'oja'quë a'ni, Ejaë?" Caquëna, mai Ejaëpi capi: "Huëni Damasca saijjë'ë. Jaropi më'ë yo'o ja'ñë quëaye pa'iji."

11 Ai miañepi ju'a huesouna, ñama'quë de'ohuë. Yë'ëre cocohua'ipi jëtëre tse'ejë sahuë, Damascona.

12 Jarote Ananías Moisés cuañese'e yo'oquëpi Damascore pëasiquëpi paji'i. Jaë cato ai de'oque api, si'aohua'i judío pai cajëna, pa'iquë paji'i.

13 Damascona tì'ani pëahuë. Pëaëna, Ananíaspi dani nëcaquë capi: 'Saulo yë'ë yo'jei, yure më'ëpi ñaño pa'iji. Caquëna, ñahuë, ìti macapí.'

14 Ja maca yë'ëre capi: 'Mai aohua'i Diosupi ì yëyere asaquë yo'ojaquë caquë më'ëre jo'ya nepi, nuñe pa'ini ñaquë cui'ne Jesús cayere asaquë yo'oja'quëni soipi.

15 Jajë pa'ina, më'ë ñase'ere cui'ne asase'ere si'aohua'ire quëaye pa'iji. Më'ë cato ì pa'iyere quëacaiquë pa'ija'quë a'ë.

16 ¿Yure me yo'oquë utequë'ni? Huëni do cuañojë'ë, mai Èjaë mamire cuasaquë më'ë co'aye yo'ose'e tsoa tosiquë pa'iquë.'

Judío Pai Peocohua'ire Quëaquë De'ose'ere Quëaye

17 Jeteyo'je Jerusalénna co'ini Maija'quëre së huë'ena cacani Maija'quëni sei cani ñañoje pa'ye ñahuë.

18 Ñaquëna, Èjaëpi yë'ëre capi: 'Esa Jerusalénpi etani saijë'ë. Iye daripë pa'icohua'i yë'ë coca më'ë quëaye asacaiye paja'cohua'i a'ë.'

19 Caquëna cahuë: 'Èjaë, me jaohua'ire quëaye'ni, tsoe jaohua'ipi yë'ë më'ëre sehuocohua'ire judío pai tsi'si huë'ñana sai tseaquë tè'caquë cui'ne co huë'ñana coquë yo'ose'e asacohua'ire.

20 Cui'ne më'ë jo'yaë Estebanre huani jëojëna, yë'ëpi huaicohua'i caña ñacai nëcaquë huaiye de'oji cuasahuë. Si'a pai asayë, yë'ë yo'ose'e.'

21 Caquëna, mai Èjaëpi yë'ëre capi: 'Saijë'ë. So'ona jëjo saosi'i, yë'ë cocarepa yequë paire quëaja'quëre, Israel pai peocohua'ini,' capi.'

Coronel Yo'oye

22 De'oye iye ca macaja'a asa tējini ai tutu cui huëohuë:

"Huajëquë pa'ito co'aji. Me huajëquë pa'ija'quë."

23 Jajë jëoñe peoyerepa ai tutu cuijë pëijë ìohua'i ju'i sara du'teni jëajë cui'ne ya'o ne'ñare ëmëje'ena jëajë yo'ohuë.

24 Yo'ojëna, soldado huë'ena Pablöre conì ca'ni mepi si'sejë'ë. ¿Si'sejëna, quëajaquë ì co'aye yo'ose'e. Iquere yo'oquëna, ai sañope caye'ni? Asasi'i caquë cuañepi, Coronelpi.

25 Si'señu'u cajë huëni yo'ojëna, Pablopì Capitánre capi:

"Yë'ë yo'ose'e asama'pë si'seye peoji. Cuañese'e pa'iji, yë'ë romano a'ë."

26 Caquëna, Capitánpi asani sani ì ëjaëre capi:

"Iquëre de'hua ñani yo'ojë'ë. Romano api."

27 Caquëna, Coronelpi dani capi:

"Yë'ëre quëajë'ë. ¿Romano a'ë, më'ë?"

Caquëna, Pablopì capi:

"Jëjë'ë."

28 Caquëna, Coronelpi capi:

"Jaiye curiquë saini yë'ë romano pai de'ohuë."

Caquëna, Pablopì capi:

"Yë'ë sañe pahüë. Yë'ë cato tsi'nëna romano pai a'ë."

29 Caquëna, si'señu'u cajë yo'osicohua'ipi ìte jëoni sateña. Cui'ne Coronelpi romanore huejë'ë cuañesiquëpi quëquëpi.

Judío Pai Èjaohua'ire Pablo Case'e

³⁰ Ñatasi mu'se Coronelpi Israel pai Pablote sañope case'ere asasi'i ique do'ire sañope caye'ni caquë Maija'quë huë'e ñacai ëjaohua'ire cui'ne judío pai yo'oye asani ca tēji ëjaohua'ire tsi'sopi. Aiohua'ire tsi'soni Pablote quëna mea joyeni tsi'si hue'ñana daëña.

23

¹ Sa nēcouna, Israel pai yo'oye asani ca tēji ëjaohua'ire Pablopi ai ñani capi: “Maija'quë do'ijë, iye macaja'a Maija'quë ña hue'ña yë'ë ai cuasaquë co'a ju'i pa'iyë pañë.”

² Caquëna, Ananíaspi Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëre papi Pablöre ja'ye nēcacohua'ire capi: “Yë'opona tētojë'ë.”

³ Cuañequëna, Pablopi ìte capi: “Më'ëni coa caquëre Maija'quëpi tētoja'quë api, më'ë cato Moisés cuañese'epi yë'ë yo'ose'ere asani ne de'huaja'quëpi ja'rusiquëpi ñu'iñë, ja maca. Jaje pa'ita'a ¿me yo'oquë tētojë'ë, cuañequë'ni? Jaje cani më'ëpi Moisés cuañese'ere sañope yo'oyë.”

⁴ Caquëna, ìti maca nēcacohua'ipi ìte cahuë: “¿Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëre pare pëi sañope caquë?”

⁵ Cajëna, Pablopi capi: “Do'ijë ëjaëre huesëquë cahuë. Ëjaëpi asani jaje caye para'huë. Maija'quë toya pëpë caji: ‘Pai ëjaëre pëi sañope cama'ë pa'ijë'ë.’ ”

⁶ Cani ja jeteyo'je, Israel pai yo'oye asani ca tējicohua'i acohua'ipi saduceo pai cui'ne fariseo pai pa'iyë asani, Pablopi tutu capi:

“Do'ijë, yë'ë fariseo'ë. Fariseo tsëcapë aquë a'ë. Ju'isicohua'i huëiye pa'iji cuasa do'ire tseä cuañosiquë pa'iyë.”

⁷ Jaje caëna, fariseohua'ipi, saduceohua'i ja're sañope yo'ojë cajë caya tsëca huahuë, tsi'sisicohua'ipi.

⁸ Saduceohua'i cato ju'isicohua'i huëiye pañë, cui'ne huiñaohua'ije peoyë, cui'ne joyojë peoyë cacohua'i a'ë. Jaje pa'iquëta'are fariseohua'ipi ju'isicohua'i huëiye pa'iji, cui'ne huiñaohua'ije pa'iyë cui'ne joyojë pa'iji cuasacohua'i a'ë. Jaje pa'ina, sañope cahuë.

⁹ Ai cuijë yo'ojë cajëna, fariseo acohua'i cuañese'e ye'yacohua'i huëni nēcani cahuë:

“Iquë co'aye yo'ose'e peoji. Jaje pa'ina, joyopi quëaquëna, panita'a huiñaëpi quëaquëna, casiquëni huesëjë yo'ojë Maija'quëni sañope yo'oye pa'ini, cuasayë.”

¹⁰ Cajëna, ai jerepa sañope yo'ojëna caye paji'i. Pa'ina, Coronelpi Pablote yo'ojë huani jëo ma'ñe caquë ca'raquë ì soldado paire quërejajia'cohua'ire jëjë saopi. Jaohua'ipi dani etoni soldado pai huë'ena cui'naëni sajjë caquë.

¹¹ Se na'isi ñami mai Ëjaëpi ñai nēcani Pablote capi: Tutu hue'ejë'ë, yo'o jujahuë cuasama'ë. Ìño Jerusalén yë'ë coca quëase'ejë pa'ye cui'ne quëaye pa'iji, Roma daripëna yë'ë coca.

Pablote Huañu'u Caye

¹² Ñatasi mu'se Israel pai acohua'ipi Pablote huañu'u cuasa nëohuë. Cuasani, Pablote huaima'pë pani aiñe cui'ne ucuye peoji, ca nëo huesohuë.

¹³ Jaje, ca nëosicohua'ipi cuarenta pai jerepa paë'ë.

¹⁴ Jaohua'ipi sani Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ire cui'ne Israel pai aiohua'ire quëahuë:

“Yëquëpi Pablote huaima'pë atu yëquëna co'ayepi tomejaquë cahuë.

¹⁵ Jaje pa'ito yure mësarupi cui'ne Israel pai yo'oye asani ca tējicohua'ipi soldado ëjaëre sejë'ë, Pablote ñamina'a tijupë darena, yeque dahuëre seni

asañu'u pa'iji cajë. Cajë setena, dajëna, yëquë utecohua'ipi ite tsi'si hue'ña ja tì'ama'ëna, huani jeoye pa'iji.”

¹⁶ Ja ca nëose'ere Pablo yo'jeo mamaquëpi asani soldado daripëna cacani Pablote quëapi.

¹⁷ Quëaquëna, asani Capitánre te'ire soini ite capi:

“Iquë posëre sajë'ë, më ëjaë Coronel quë'rona, ite quëaye paji.”

¹⁸ Caëna, capitánpi posëre soldado ëjaë quë'rona sani capi:

“Pablo cosiquëpi yë'ere soini iquë posëre më ëjaë quë'rona sajë'ë. Quëaye paji, seji'i, yë'ere.”

¹⁹ Caquëna, soldado ëjaë pai peo hue'ñana tsihua'ëre jëtëna tseani sani te'ire seji'i:

“¿Iquere quëaja'quë a'ni, yë'ere?”

²⁰ Caquëna, tsihua'ëpi capi:

“Israel pai acohua'ipi te'e jaje yo'oñu'u cuasacohua'ipi më'ere seja'cohua'i a'ë, ñamina'a Pablote sajaquë cajë ca tëji ëjaohua'i ña hue'ñana, ai dahuërerëpa i yo'ose'e seni asañu'u cajë cayeje pa'ye caja'cohua'i a'ë, coa yequere cuasajë.

²¹ Jaje seto sehuocaima'ë pa'ijë'ë. Cuarenta pai jerepa catini uteyë, Pablote huani jeoma'pë pani aña cui'ne ucuye pañu'u ca huesësicohua'ipi. Jaohua'ipi yure cui'ñani uteyë, coa më'ë sehuoyese'e uteyë.”

²² Caquëna, soldado ëjaëpi tsihua'ëre yureta'a yecohua'ire quëama'ë pa'ijë'ë yë'ere quëase'e cani jëjo saopi.

Felipe Quë'rona Saye

²³ Soldado pai ëjaëpi cayaohua'ire i Capitán acohua'ire soini iye ñami a las nueve pa'i maca Cesareana saiyeque pa'iji ne de'huajë'ë docientos soldado paire yeja saija'cohua'ire, setenta caballoja'a saija'cohua'ire, cui'ne docientos uitu saja'cohua'ire, caquë cuañëpi.

²⁴ Cui'ne Pablo ñu'i saija'quëre caballore ne de'huajë'ë, ëjaë Felix quë'rona huajëquëre jëasiquëni de'oye ñacajë sacajë'ë, cuañëpi.

²⁵ Jaohua'i ja're coni toyasicore jëjo saopi. Toyase'e cato caji:

²⁶ “Romano ëjaë jerepa pa'i, më'ere pëpayë. Yë'ëpi Claudio Lisiaspi.

²⁷ Israel paipi iquëre Pablote tseani huani jeoñu'u cajë yo'ojëna, yë'ëpi romano api asani yë'ë soldado pai ja're sani ite huasohuë.

²⁸ Israel pai ite sañope case'ere asasi'i caquë jaohua'i ëjaohua'i tsi'si hue'ñana Pablote sahuë.

²⁹ Sani asaquëna, Pablopi johua'i cuañese'e cayere yo'oma'ë tiñe yo'o do'ire sañope caye pa'iji. Jaje pa'ina, huani jeoñe peopi, ite. Cui'ne co'acohua'ire co hue'ñana cayeje peopi.

³⁰ Jaje pa'iquëta'are judío paipi huani jeoñu'u cuasajë yo'oyere asa ti'ani iquëre më'ë quë'rona jëjo saoyë. Jëjo saquë cui'ne ite sañope yo'ocohua'ireje se'i'ë, më'ë asa hue'ñana sani ite sañope payere cajë'ë, caquë. Ca tëjihüë.”

³¹ Ja maca soldado pai iti cuañese'eje ñami saijë Pablote Antípatris daripëna sahuë.

³² Ñatasi mu'se soldado pai quëo saicohua'ipi huë'ena co'ihuë. Co'ijëna, caballo saicohua'ise'e Pablo ja're coni saë'ë.

³³ Ñatasi mu'se Cesareana ti'ani toya ja'hua romano ëjaëna isijë cui'ne Pablote isihuë.

³⁴ Isirena, toya ja'hua seña tëjini Pablote seji'i: ¿Ique yeja aquë a'ni? Seina, Cilicia yeja aquë a'ë capi. Caquëna, asani,

³⁵ capi:

“Më'ere co'aye cacohua'ipi datena, më'ere asasi'i.”

Jaje caquë Herodes huë'ena iquëre sani de'hua ñajë'ë, capi, Felix.

24

Pablopi Felixre Caye

¹ Cinco mu'seña tëto sai maca Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaërepa Ananíaspi cui'ne aiohua'i coní daë'ë. Daijëna, cui'ne ìti coca caquërepa Tertuloje daji'i. Jaohua'i cato paí ëjaë quë'rona daë'ë, Pablote sañope cañu'u cajë.

² Dani Felix quë'rona tsi'sijëna, Pablote dahuë. Darena, Tertulopi sañope ca huëopi, ñeje:

“Ëjaë Felix, më'ëpi de'oquëpi iye yejaña ñacaina, ai yo'oye peoyë. Cui'ne më'ëpi de'oye cuasaquëpi cuañequëna, yëquë paí si'aohua'i ai jerepa de'oye pa'iyë.

³ Si'a huë'ña më'ëre de'oye cayë. Yëquë romano Ëjaë më'ë Felix ai jerepa pa'i. Jaje pa'ina, ai sihuayë.

⁴ Më'ëpi tsoe cajëna, ai yo'oma'quë cuasajë a'ri maña cañu'u yëquë cuasajë daise'e asacajë'ë, yëquëre.

⁵ Iquë tiro saicohua'i Nazareno hue'yosicohua'i ëjaëpi ai josa yo'oquë api. Si'a huë'ña Israel paíre yequere ye'yaquë cunirojai quëapi, yequë tsëcapëa nequë.

⁶ Jaje pa'ipi Maija'quë huë'e de'oconi si'si nesi'i caquë yo'oquëna, ñani ìte tseahuë, yëquë cuañese'e cayeje pa'ye ne de'huañu'u, cajë.

⁷ Jaje yo'ojëna, Soldado paí ëjaë Lisiaspi dani ai tutu jio dani Pablote sapi.

⁸ Sani Pablote sañope yo'ocohua'ire cuañepi, më'ë quë'rona sani quëaye pa'iji caquë. Yure më'ëpi Pablote seni asajë'ë. Seni asani si'aye yëquë caye nuñerepa sañope caye a'ë asaja'quë a'ë, më'ë.”

⁹ Caquëna, si'a Israel paí nuñerepa caji, cahuë, ìti maca pa'icohua'i.

¹⁰ Cajëna, romano paí ëjaëpi yure caye pa'iji, caquë jëtëpi ìñoquëna, Pablopi ca huëopi:

“De'oji sihuayë, tsoe ometëcana ëjaë pa'i Israel paí yo'oye asani ne de'huaquëpi asaquëna, yë'ë yo'ose'ere sañope sehuoye pa'ina.

¹¹ Coa doce mu'seña pa'iji, Jerusalëna yë'ë tì'ase'e Maija'quëre sesi'i caquë.

¹² Tì'asiquëpi pa'i te'ireje sañope caye pahüë. Jai paí tsi'sini josa yo'ojajë caquë ca huëoyeje pahüë. Maija'quëre se huë'ere pa'i tsi'si huë'ere jai daripëre josa yo'oye pahüë.

¹³ Yë'ë co'aye yo'oma'ë pa'isiquëre jaohua'i me ìñoja'cohua'i a'ni, më'ëre.

¹⁴ Nuñerepa quëasi'i. Maija'quëre sehuoyë, jaohua'i tiro sai ma'a'ë cacore. Maija'quë yëyere yo'oquë pa'iyë. Si'aye Maija'quë coca toyapë, Moisés cuañese'e, Maija'quëre quëacaicohua'i toyase'e si'aye nuñerepa case'e a'ë, cuasani sehuoyë.

¹⁵ Jaohua'i cuasayeje yë'ë cui'ne cuasayë, yequë mu'seña Maija'quëpi ju'isicohua'ire huëoja'quë api, de'ocohua'ire cui'ne co'acohua'ire.

¹⁶ Si'a mu'seña Maija'quëpi yë'ëre ñaquëna, cui'ne paípi yë'ëre ñajëna, asani nuñerepa de'oye yo'osi'i caquë ai yo'oyë. Jaje pa'ina, Maija'quëre ca'raye pañë, paíreje.

¹⁷ Tsoe ometëca yequë paí darire pa'isiquëpi ìño yë'ë quë'rona co'ihuë. Co'ini tì'ani peocohua'ire cöcasi'i cui'ne Maija'quëre isisi'i caquë Maija'quë huë'ena cacahuë.

¹⁸ Cacani Moisés cuañese'e yo'oni si'sire cuya tosiquë pa'ina, Asia acohua'i Israel paí acohua'i yë'ëre ñahuë, jai paí ja're pa'iyë paquëna, cui'ne josa yo'oma'ë pa'ina.

19 Yë'ë sañope case'e pa'ito, yë'ëre ñasicohua'ipi dani caye pa'iji.

20 Judío paí yo'ose'ere asani ca tēji ējaohua'i tsi'si hue'ñare pa'i maca yë'ë co'aye yo'ose'ere tī'asicohua'i pani, icohua'i iye maca pa'icohua'ipi sañope cajajë.

21 Yë'ë te'erepa iohua'i ja're pa'i maca tutu cahuë, ñeje: Ju'isicohua'i huēiye pa'iji asa do'ire yure mēsaru yë'ëre sañope yo'oye cahuë, co'aye case'e pani jase'e pati'ñe pa'io."

22 Jaje caquëna, Felixpi Jesure sehuocohua'i pa'iyere asaquëpi capi:

"Soldado ējaë Lisiaspi daquëna, nuñerepa asasi'i mēsaru yo'ojë caye."

23 Cani Capitánre cuañepi Pablote coma'ë ñajë'ë. I cajeohua'ipi dani ite cocaija'cohua'i a'ë. Jaohua'i cacaye de'oji, capi.

24 A'ri maña tsoe mu'seña pa'i maca Felixpi cui'ne i paco Drusila coní daji'i. Jao cato Judía paio paco'ë. Felixpi dani Pablote quërëjajë'ë, caquë cuañeina. Quërëjatena, dani Jesucristore sehuoni pa'iyere Pablopi quëaquëna, asapi.

25 Asaquëna, Pablopi nuñerepa pa'iyere cui'ne yëyere quëco saojë pa'iyere, cui'ne yequë mu'se paí ñape yo'ose'e ca de'hua ja'ñere quëaquëna, asani Felixpi quëquëpi. Quëquëni capi:

"Saijë'ë, yure cato yequë mu'se mël'ëre soini asasi'i."

26 Yequë cato Felix cuasapi, Pablopi curire isijaquë, isina joye saosi'i. Jaje cuasaquë si'anë soiquë coca caquë yo'opi.

27 Caya ometëca sa tēto saquëna, Felixpi etaëna, Porcio Festo romano ējaë de'opi. Israel paí ite sihuaja'cohua'i a'ë, cuasaquë Pablote etoma'ë paji'i.

25

Festore Quëaye

1 Festopi romano ējaë de'oni toaso mu'seña sa tēto sani Cesareapi Jerusalénna maji'i.

2 Mani tī'aëna, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ējaohua'ipi cui'ne Israel paí aiohua'ipi Pablote sañope coca case'ere quëareña. Quëajë seteña.

3 Pablote Jerusalénna jējo daojë'ë cajë jaohua'i cato daina, huani jēoñu'u cajë sei'ë.

4 Sejëna, Festo capi: "Pani Cesareare Pablo cosiquëpi paji'i. Jarore pa'ijaquë. Yë'ëpi ëa maca jarona sasi'i."

5 Ja maca capi:

"Mēsaru ējaohua'ipi yë'ë ja're coní Cesareana saijë'ë. Sani sañope ite coca pa'ito jarona quëajë'ë."

6 Festopi ocho mu'seña panita'a diez mu'seña Jerusalén pani tējini Cesareana co'ipi. Co'ini ñatani paí yo'oye ne de'hua hue'ñana sani ja'runi ñu'i Pablote dajë'ë, cuañepi.

7 Cuañeina darena, Israel paí Jerusalén daisicohua'ipi jaiye co'aye yo'osiquë api cahuë. Jaje iohua'i sañope caye pa'iquëta'are i yo'ose'ere iñojë quëayerere pahüë.

8 Pajëna, Pablopi sañope iohua'i cayere caquë capi:

"Co'aye ti yo'oma'quë a'ë, yë'ë. Judío paí cuañese'ere sañope yo'oma'quë a'ë, yë'ë. Maija'quëre se huë'eje sañope yo'oma'quë a'ë, cui'ne romano paí ējaëreje sañope yo'oma'quë a'ë."

9 Caquëna, Israel paípi sihuajajë cuasaquë Festopi Pablote seji'i:

"¿Jerusalénna saiye yëma'quë? Jarona yë'ëpi mël'ëre sañope case'e ne de'huaja'quëre seji'i."

10 Seina, Pablopi capi:

“Romano pai ějaěpi pai yo'ose'e asani ne de'hua hue'ña'ě, iño. Yě'ě tayose'e pa'ito ne de'hua hue'ñare pa'iyě. Tsoe mě'ěpi yě'ě quěaye asahuě, judío paire sañope co'aye yo'oye pase'e.

11 Yě'ěpi ai co'aye yo'osiquě pa'ito huani jeoñe de'oji, ju'iñe pasi'i cama'ě pa'iyě. Jaje pa'iquěta'are yě'ěre sañope cayepi nuñerepa yo'ose'ere pare caye peoto, yě'ěre te'ije jaohua'ina isi ti'añe peoji. Jaje pa'ina, seña romano pai ějaěre papi yě'ě tayose'e pa'ito asani ca de'huajaquě.”

12 Caěna, Festopi ěte cocohua'ire sa'ñe coca caně cuasani Pablote caěña:

“Romano ějaěrepa quě'rona saiye seño jaronasaiye pa'iji.”

Agripare Quěaye

13 Casiquěpi pa'ina, ějaě Agripa ě paco Berenice coně Festore pěpañu'u cajě Cesareana dateña.

14 Dani pa'ijěna, Festo jaohua'ire quěapi. Pablo tseña cuañosiquě pa'iyě quěaquě capi:

“Te'i ěmě Felix cosiquě iño pa'iji.

15 Jerusalěnre pa'ina, Israel pai ějaohua'ipi cui'ne Israel pai aiohua'ipi Pablote sañope coca quěajě ěte huaijě'ě.”

16 Cajěna, yě'ě cahuě: “Romano pai ějaohua'i cato te'ire paire coa huěoni ja asama'pě huani jeoñena cuañema'cohua'i a'ě. Jaje yo'oma'pě ěti ca cuañoquěni ěte sañope cacohua'ini sañoperepa ñaquě ěohua'i sañope ěte cayere sañope ěohua'ire sehuoyere ěsicohua'i a'ě, caquě quěajaquě cajě.

17 Jaje pa'ina, Israel paipi iñoña datena, ñatasi mu'sepi pai yo'ose'ere ne de'hua hue'ñare ñu'i Pablote dajě'ě, cuañehuě.

18 Cuañeina, ěre sañope cacohua'ipi quěahuě. Ai co'aquě ai co'aye yo'osiquě api, caji'cohua'i a'ě, cuasaquěta'are.

19 Coa Israel pai aiohua'i case'ere yo'oma'quě api, cahuě. Cui'ne yequě Jesúscocare jare cahuě. Jesús ju'isiquěpi huěni huajěquě api, caquě api Pablo.

20 Ja mañase'e cajěna, me yo'oja'quě a'ni, cuasaquě Pablote sei'ě. Jerusalěnna saiye de'oma'quě, jaronasani ne de'huaye, de'oma'quě cahuě.

21 Caquěna, Pablopi romano ějaěpi ne de'huaye pa'iji, caquě api. Caquěna, de'oji iñoñe cosiquě pa'ijě'ě cahuě. Yequě mu'seña jějo saosi'i, romano ějaěrepa quě'rona, cahuě.”

22 Caquěna, ějaě Agripapi Festore caěña:

“Yě'ěje ěpi caquěna, asasi'i.” Caquěna, Festopi capi:

“Ñamina'a ěte asa'ñe pa'io.”

23 Ñataquěna, ai de'o caña suñasicohua'ipi ějaě Agripa ě paco coně, jo'yaohua'i coně pai yo'ose'e asa tu'rihuěna cacareña. Jaro soldado ějaohua'ipi cui'ne Cesarea daripě ějaohua'ipi tsi'sireña. Cacarena, Festopi Pablote dajě'ě, cuañeña.

24 Festopi cuañequěna, dareña. Dani caěña:

“ějaě Agripa cui'ne si'aohua'i asajě'ě. Si'a Israel pai Jerusalěn acohua'i cui'ne iño acohua'i Pablote huaiye pa'iji, ca jujama'cohua'i a'ě.

25 ě yo'ose'ere asani ěte huaiye peoji, cuasahuě. Pablopi yě'ě yo'ose'ere ějaěrepa Augustopi ne de'hua'ñe pa'i api, caquěna, jaronasaiye saosi'i, cuasahuě.

26 ¿Jaje pa'ina, co'aye yo'oma'quěni me toyaye'ni, mai ějaěre? cuasaquě Pablote dahuě, iño. Mě'ěpi ěte asani quěajě'ě, mai ějaěre toya ja'ñe.

27 ¿ě co'aye yo'ose'ere huesěquě me cosiquěre jějo saoye'ni, mai ějaě quě'rona?”

26

Pablopi Ējaē Agripare Quēaye

¹ Ja maca Agripa Pablote capi:

“¿Mē'ēre sañope cayere sehujōjē'ē?”

Caēna, Pablopi jētē mēani ca huēopi, ñeje:

² “Israel pai yē'ēre sañope case'ere yē'ēpi sehuoquēna, Ējaē Agripa mē'ēpi asaja'quē apī caquē sihuayē.

³ Si'aye Israel pai ja'nē yo'ojē pa'ise'e asaquēpi, cui'ne si'aye jaohua'i ja're yē'ē sañope coca caye asaquēpi, yure yē'ēpi quēaquēna, asa jujama'ē dahuēre asacaijē'ē caquē seña mē'ēre.

Pablo Tsoe Pa'ise'ere Quēaye

⁴ Yē'ē tsoe Jerusalénre posē pa'inē pa'ise'e si'a Israel paipi asayē.

⁵ Fariseohua'i cato Israel pai yo'oye nuñerepa yo'ocohua'i a'ē, tayoye pa'cohua'i a'ē. Yē'ē fariseo, de'ose'e Israel paipi asayē. Jaohua'ipi yēni Pablo de'oye yo'opi, caja'cohua'i pa'ini.

⁶ Jaje pa'iquēta'are Maija'quē, yēquē aiohua'ire tsoe acohua'ire, ca nēose'ere yē'ē ute do'ire sañope yo'ojē yē'ēre iñona dahuē. Ju'isicohua'i tijupē huēni huajēcohua'i pa'ija'cohua'i a'ē, ca nēose'ere ute do'ire.

⁷ Jaje pa'ina, si'a Israel pai doce tsēca pa'icohua'i si'a mu'seña si'a ñamiña Maija'quēre sejē i ca nēose'ere uteyē. Tī'acquēna, ñañu'u cajē yē'ē Ējaē Agripa yē'ēje cui'ne ute do'ire yē'ēre sañope judío pai cayē.

⁸ ¿Me yo'ojē mēsaru, Maija'quē ju'isicohua'ire huēo tī'añe paji, cuasaye'ni?

Pablopi Sehuosicohua'ire Josa Yo'o Ja'ñere Quēaye

⁹ Ja'nē Jesucristo Nazaret aquē cocare ēsequē sehuocohua'ire sañope yo'oye pa'iji, cuasahuē.

¹⁰ Cuasaquē jaje Jerusalénna yo'ohuē. Maija'quē huē'e ñacaicohua'ipi cuañejēna, jai paire cohue, Jesure sehuocohua'ire. Yecohua'ipi sehuocohua'ire huani jēojēna, asaquē sihuacuē de'oji cahuē.

¹¹ Jesure sehuocohua'ipi Jesure sehuoye pañē caja'cohua'i a'ē cuasaquē sehuocohua'ire tī'ani ai si'sehuē. Israel pai tsi'si huē'ñana cacarojai sehuocohua'ire colēhuē. Jaohua'ire ai pēi yo'ohuē, Judea dari jere pajē sani colerojaē'ē, si'sesi'i caquē.

Pablo I Ponēse'ere Quēaye

(Hch 9.1-19; 22.6-16)

¹² Jaje caquē Damascona saē'ē, Maija'quē huē'e ñacaicohua'i ējaēpi cuañese'e toyani yē'ēre isini jējo saquēna.

¹³ Saina, ina ējaē Agripa jopo mu'se pa'i maca, ma'tēmopi ēsē jerepa miañepi yē'ēre ju'api, yē'ēre cocohua'ireje.

¹⁴ Ju'acquēna, ñani tātajēna, yē'ose'e asahuē, hebreo cocapi. Caquēna, ‘¿Saulo, Saulo me yo'oquē yē'ēre josa yo'oquē'ni? Tarapē jējēsē ñacana duruhuequē tito pē'iyeje pa'ye mē'ēja'a a'si ne ju'iñeje yo'oyē, mē'ē.’

¹⁵ Caquēna, yē'ēpi ‘¿ne a'ni, Ējaē?’ cahuē. Caquēna, ‘Jesu a'ē. Mē'ē josa yo'oquē a'ē.

¹⁶ Huēni nēcajē'ē, yē'ē jo'yaēre paire quēacaiquēre nesi'i, caquē mē'ēre iñoñē. Mē'ēpi yē'ē jo'yaē de'oni yure ñase'ere cui'ne yequē mu'seña yē'ēpi iñoquēna, paire quēaye pa'iji.

¹⁷ Mē pai cui'ne Israel tsēca pa'ima'cohua'i huaiye peoji caquē de'oye ñacaija'quē a'ē, mē'ēre. Yure Israel tsēca pa'ima'cohua'ina jējo saosi'i, mē'ēpi ye'ya sētoja'quēre.

18 Jaohua'i cato caisicohua'ijë pa'iohua'i pa'iyë. Jaohua'i cato coa huesëjë yo'ocohua'i a'ë. Jajë pa'ina, mëna jo'yaohua'i pa'iyë. Jaohua'ire ye'ya sëtosi'i caquë më'ëre jëjo saosi'i, jaohua'ire quëa sëtöja'quëre, më'ëpi quëaquëna, asa sëtani ponëni Maija'quë jo'yaohua'i pa'ijë, nuiñe yo'ocohua'i, yë'ëre sehuocohua'i. Sehuojë johua'i co'aye yo'ose'ere saï de'hua cuañosicohua'i pa'ijë yë'ëre yecohua'i sehuosicohua'i ja're con te'e pa'ijë sehuosicohua'i pa ja'ñere pajä'cohua'i a'ë.

Pablopi De'oye Sehuoye

19 Jajë pa'ina, ëjaë Agripa, Jesús ma'tëmo aye iñose'e asani de'oye sehuohuë.

20 Sehuoni du'ru macarepa Damasco pa'icohua'ini quëahuë. Jeteyo'je Jerusalén pa'icohua'ire quëahuë. Cui'ne si'a Judea yeja pa'icohua'ire quëahuë. Cui'ne Israel pai peocohua'irejë quëahuë, ñeje: 'Tsoe pa'ise'e jeoni Maija'quëre sehuojë'ë. Sehuoni sehuosicohua'i yo'oyere yo'ojë'ë.'

21 Ja yo'o do'ire Israel pai pëijë yë'ëre huani jëoñu'u cajë Maija'quë huë'ena tseahuë.

22 Jajë pa'iquëta'are Maija'quëpi cöcaina, nuñerepa saiyë. Ja yë'ta'api yurejë si'aohua'ire Maija'quë coca quëaquë, ëjaohua'ire cui'ne ëjaohua'i peocohua'irejë quëahuë, Maija'quëre tsoe quëacaicohua'ipi cui'ne Moisés tsoe quëase'eje pa'ye.

23 Jare quëahuë, ñeje: Cristopi ai yo'oni jüni huesëye pa'iji. Jeteyo'je ipi du'ru huëni de'o pa'iyere, huasoyere iñoja'quë api, maire Israel paire cui'ne Israel pai peocohua'ire."

24 Pablopi ite sañope cayere sañope jajë caquëna, asani Festopi ai tutu capi: "Pablo më'ë cuepequë cayë. Itise'e ñaquë ye'ye huesëni."

25 Caquëna, Pablopi sehuopi:

"Paní ëjaë Festo, cüepema'ë nuñerepa cayë. Jajë pa'ire paji cuasajë asayere.

26 Ique mai ëjaë Agripa yë'ë caye si'aye asaji. Jajë pa'ina, ca'rama'ë cayë si'aye i ña hue'ñana, nuñerepa yë'ë caye ëjaëpi asa tï'aji, huesëma'ë cuasayë. Cama'ë pa'iyë, yequë hue'ñana pai ñama'tona tëtö saise'ere.

27 Ejaë Agripa, ¿Maija'quë coca tsoe quëacaicohua'i case'ere nuñerepa coca'ë cuasaquë? Asayë, më'ë. ¿Jajë pa'ima'quë?"

28 Caquëna, ja maca Agripa Pablote capi:

"Më'ëpi quëaquëna, Jesús cocare sehuoye ja'i maca yo'ohuë, më'ë capi."

29 Caquëna, Pablopi capi:

"Më'ë sehuoquëna, cui'ne si'aohua'i iye mu'se yë'ëre asacohua'ijë sehuoja'cohua'i a'ë cuasaquë Maija'quëre señë. Yë'ëje pa'iohua'i sehuosicohua'i pa'ijëta'a sëa mea peocohua'ipi sehuosicohua'i pa'ijajë caquë señë."

30 Pablopi ñeje ca tëji maca Ejaë Agripa huëni nëcaquëna, cui'ne ja yeja cuañequëje cui'ne Berenicejë cui'ne si'aohua'i iti maca ducohua'ijë huëni nëcahuë.

31 Huëni sani tïropi johua'ise'e sa'ñe coca cahuë, ñeje:

"¿Iquë co'aye yo'oma'quëre me huani jëoñe'ni, cui'ne cosiquëpi pa'iyeye peoji, iquëre?"

32 Caquëna, ja maca Agripapi Festore capi:

"Romano ëjaërepapi ne de'huajaquë ipi cama'quë pa'ito yurepi ite joyeni etora'huë."

27

Pablote Romano Quë'röna Saye

1 Yëquëre Italiana jëjo saöñu'u cuasani, Pablöre cui'ne yequë cosicohua'ire Capitán Juliona isihuë, jaëpi ñajaquë cajë Augusto hue'yosi tsëcapë aquëna.

² Adramitio yo sa'ro yohuëna ayamë'ë, Asia yeja yo sa'noana sani tējire pacona. Jaona aya mēni saë'ë. Saijēna, cui'ne yēquē ja're coni Aristarcoje saji'i, Tesalónica daripē aquē Macedonia pai.

³ Ñatasi mu'sepi Sidón yo sa'rona t̄'ahuë. Jarona t̄'arena, Juliopi de'oye yo'oquē Pablo cajeohua'ipi necaijajē cuasaquē Pablote eto saokuēna, sani i cajeohua'ire, pēpaquē yo'opi.

⁴ Tutu ju'ama' tē'huija'a Sidónpi saicohua'ipi ai tutu sañope ju'a do'ire Chipre saodohuē yē'quē macaja'a saë'ë.

⁵ Saicohua'ipi Cilicia yeja cui'ne Panfilia yeja je'ñerepa sa sani Mira daripēna t̄'ahuë. Mira cato Licia yeja daripē aco paji'i.

⁶ Jarona Capitánpi yequē jai yohuē t̄'api, Alejandría daripēpi daisiconi. Ja yohuēpi Italia yejana saija'coni asani Capitánpi aya mēijē'ë, cuañepi. Cuañeina, aya mēteña.

⁷ Tutu sañope ju'a do'ire dahuēre saë'ë, ai tsoe mu'seña. Ai yo'ojē Gnidona t̄'ahuë. Ai tutuquēna, jerepa saiye co'api. Co'acquēna, Creta saodohuē tutu ju'ama'a tē'huija'a tē'ijani saë'ë, Salmón daripē je'ñere paja'a.

⁸ Tē'tēpaja'a saijē ai yo'ojē De'o Yo Sa'ro hue'yosi yo sa'rona t̄'ahuë, Lasea daripē quē'rona.

⁹ Tsoe ne huesēni yo'orojaiñe sēte ai huajēya'ye nēji'i, ja yē'ta'api yohuēja'a saiye tsoe je'ñerepa oco tēcahuē t̄'añe sēte. Jaje pa'ina, asaquē Pablopi yēhuoquē capi:

¹⁰ “Ēmēohua'i yohuēja'a mai saini ai yo'oja'cohua'i a'ë, si'aye mai saye, cui'ne yohuē nejoja'cohua'i a'ë, cui'ne maije juti'ñe pa'iohua'i a'ë.”

¹¹ Caquē yēhuoquēna, Capitánpi sehuocaiye paquē coa asa topi, Pablo caye. Iti yohuē paquē cayere cui'ne yohuē quēhuiquē cayere sehuocaji'i.

¹² Jaje pa'ina, si'aohua'i cuasahuē iye yo sa'ro cato co'aji oco tēcahuē pēani tēto saiye. Sañu'u, Fenicena ēsē du'ina t̄'ñarepa ña sa'rona. Jarona oco tēcahuē jēañu'u, cuasahuē.

Asi Tsiaya Ai Co'poye

¹³ Jaje cuasajēna, huē'ehuē tē'tepi a'ri ja'ye tutu ju'acquēna, saiye de'oji cuasajē yohuē dēquēye ne huahuase'e naē mēa saoni ayani saë'ë, Creta tē'tēpaja'a.

¹⁴ Saijē pa'i maca ēmēje'e tē'hui jai tuturepa daiyepi dani yohuēre tutu sao.

¹⁵ Tutu sacona, sañope yo'o jujarena, tutupi quēconi sao. Sacona, io jējo saoyeje saë'ë.

¹⁶ Saicohua'ipi te'e a'ri saodohuē Claudia hue'eco jeteyo'jena t̄'ahuë, ai tutuma'tona t̄'ani. Jarona ai yo'ojē a'ri yohuē paire huaso yohuē ayahuë.

¹⁷ Aya tējini jai yohuē joima'coni cuasajē jai yēi meapi huēhuē yohuē, cui'ne a'ji mejahuēana Sirte hue'eyena ju'a huesē ma'ñe cajē ca'rajē dēquēyere jopojā'a jēa dēso neñahuē, yohuēpi ju'aye pajaco cajē. Jaje yo'oni coa huahuajē tutu sao cuañoahuē.

¹⁸ Ñatasi mu'seje ai tutuquēna, ña jujani iti saicohua'ipi yohuē sayere tsiayana moe dēso huēohuē.

¹⁹ Toaso mu'se acona yureta'a iohua'i jēñare papi ñajē jēa dēsohuē, yohuē pa'ise'e.

²⁰ Ai tsoe mu'seña ēsēre cui'ne ma'ñocore ñama'pē pa'ijē cui'ne ai tutu ju'acquēna, tutu sao cuañojē yureta'a ti ne huesēre pahué cuasahuē.

²¹ Ai tsoe aima'pē pa'iye sēte, Pablopi si'aohua'i jopona huēni nēcani capi:

“Yē'ë Cretana pēañu'u caye asani sehuocaisicohua'i pa'ito de'ora'pi. Jarona pēasicohua'i panī si'aye iye ai yo'oye para'huē.

22 De'oji, yure ai cuasama'pë, tutu mañare hue'ejë'ë, si'aohua'i mësaru huajëja'cohua'i a'ë, yohuëse'e ne huesëtoje.

23 Yë'ë pacacai necaiquëpi Maija'quëpi iye ñami i huiñaëre jëjo daouna, dani capi, ñeje:

24 'Pablo ca'rama'ë pa'ijë'ë, César quë'rona saiyeque pa'iji. Jaje pa'ina, më'ë iño pa'i do'ire Maija'quëpi si'aohua'ire më'ë ja're yohuë pa'icohua'ire huasoja'quë api, ju'iñere.'

25 Jaje pa'iyë sëte ëjaohua'i tutu mañare hue'ejë'ë, yë'ë cato Maija'quëpi i case'ejë ñacaija'quë api cuasayë, cui'ne huiñaë quëase'ejë pa'ye pa'ija'coa cuasayë.

26 Mai cato saodohuëna yohuëse'e ju'a huesëcona, tumasicohua'i pa'ija'cohua'i a'ë."

27 Tutupi tutu saosicohua'ipi jai asi tsiaya Adriaticore huahuahuë, jopo ñami pa'i maca, catorce mu'seña pa'i maca ja maca, ñami jopo pa'i maca yohuë ñajë sacohua'ipi je'nërepa yeja ti'añë cuasahuë.

28 Asani huaiñere cuëcujëna, treinta y seis metros paji'i, huaiñe. Pa'ina, ai seña maca sani tijupë cuëcujëna, veintisiete metros paji'i.

29 Pa'ina, jai quëna pëana ju'a huesë ma'ñe cajë ca'rajë yo sëtijëja'a cuatro quëna ca'huanoa jëo dësohuë, iti dëquëco naupa ja'ñere. Yo'ojë esa ñatama'coni cuasahuë.

30 Iti yohuë sacohua'ire papi yahuerëpa jai huëre jëo sañu'u cajë ea du'iona, jëa yohuëre a'ri yohuëre tsiayana casa huahuoñu'u cajë yo'ohuë, quëna ca'huanoare corohuë quë'rona jëa dësoñu'u cajë yo'oyeje pa'ye yo'ohuë.

31 Yo'ojëna, Pablopi quëapi, Capitánre cui'ne i soldado paire ñeje caquë:

"Iye yohuë sacohua'ipi iye yohuëre pa'ima'pë pa'ito mësaru huajëcohua'i pa'iyë peosipi."

32 Jaje caquëna, asani soldado acohua'ipi a'ri yohuë sëa mea tëa jëoreña.

33 Ñata maca Pablopi si'aohua'ire aó huëopi ñeje caquë:

"Mai catorce mu'seña aima'cohua'i a'ë, mai pa'i ja'ñere huesëjë.

34 Jaje pa'iquëta'are yureta'a aijë'ë, tutu paja'cohua'i, mësaru naña me macajë ne huesëye peoji."

35 Jaje ca tējini aore ini Maija'quëre seni tējini yëtoni ai huëouña.

36 Ai huëoquëna, ñani quëcojë aore añaña.

37 Yohuë pa'icohua'i cato, docientos setenta y seis pai pateña.

38 Ani tējini trigore tsiayana ña'ñe dësoreña, peojaco cajë.

Yohuë Ne Huesëye

39 Ñata tomesi maca yohuë sacohua'ipi iti yeja mamire huesëcohua'i paë'ë. Pa'ijë mejahuëre ñani, jaona së'añu'u cuasajë yo'ohuë.

40 Jaje yo'ojë yohuë jëaye sëani huahuasi mea yë'te tëteni iti hue'ñana quëna ca'huanoa jëa coehuë, cui'ne yohuë tayo peruje joyehuë, iti po'neñeje. Jaje yo'oni tutuquëna, sai cañare mëohuë. Mëorena, yohuëpi mejahuëna tsiojai huëo.

41 Tsiojaijëna, jai yohuë corohuëpi mejahuëna ju'anëni huesëo. Ja maca yureta'a yo sëtijëja'a joni sacco'ë, ai tutu to'aquë ju'ayepi.

42 Ja maca soldado paipi cosicohua'ire huani jëoñu'u cajë yo'ohuë, jaohua'ipi mamini catire paja'cohua'i a'ë cuasajë.

43 Jaje yo'ojëna, Capitánpi Pablore huasosi'i caquë yo'oma'pë pa'ijë'ë, capi. Cani si'aohua'ire cuañepi mamicohua'ipi cato du'ru du'teni mamijë'ë, caquë.

44 Ja jeteyo'je yecohua'ipi yohuë toñana tseani mamijë saijë'ë, capi. Caëna, jaje yo'ojë si'aohua'ipi huajëcohua'ipi yejana ti'ahuë.

28

Malta Saodohuëre Pa'iyë

¹ Si'aohua'i yejana de'hue ti'asicohua'i pa'ijë ja saodohuë mami asahuë, Malta.

² Si'aohua'ire yëquëre iti maca pa'icohua'ipi de'oye yo'ohuë. Jaje yo'ojë toa suani dani cuijë'ë, cahuë. Ja mu'se cato ocoquë sësëye pa'iji. Jaje pa'ina, si'aohua'ire huëohuë, cuija'cohua'ire.

³ Ja maca Pablo ja'ju jeca mañare co'eni suaquëna, toapi uquëna, etacopi, aña cuco'ë, jëtëna.

⁴ Pablo jëtëna añaapi cuni decona, ñani iti maca pa'icohua'i sa'ñe cahuë:

“Iquë paire huaiquë pa'ima'quë, jaje pa'ipi jai tsiaya mamini jëasiquë pa'itojë, ja yë'ta'api ite de'oye pa'iyë peoyerepa Maija'quëpi yo'oma'quë.”

⁵ Pablopì aña toana ya'cue toni ti a'si ju'iñe peoyerepa paji'i.

⁶ Pa'ina, si'aohua'i je sa'yëhua cotoja'quë api, panita'a huajërepa juni tajja'quë a'ni cuasajë utehuë. Utejëna, ai yo'oye paquëna, ña jujani tiñe cuasaye ponani Diusu api, cahuë.

⁷ Yëquë pëa sito quëno macare Publio hue'equë jai tsio paji'i. Jaë cato saodohuë ëjaërepa paji'i. Jaëpi yëquëre i huë'ena de'oye pëpani tres mu'seña ao aoquë ñacaji'i.

⁸ Jarote Publio pëca ja'quë suña dahuëna cui'ne tsie ëta dahuë conì ju'iquë paji'i. Pa'ina, Pablopì cacani ñani Maija'quëre seni tējini ite jëñapi patoquëna, co'yapi.

⁹ Co'yaëna, asani ite saodohuë acohua'ipi jai pai ju'icohua'ipi daë'ë. Daijëna, si'aohua'ire jujupi.

¹⁰ Jaje jujuquëna, ñani sihuajë ai de'oye yo'ohuë. Yo'ocohua'ipi yequë yohuëna aya mëni sai huëo maca yëquë saijë ai ja'ñe cui'ne si'aye jopo caraye isihuë.

Pablo Romana Tì'añe

¹¹ Toaso ñañëohua'ire saodohuë pani tējini yureta'a jai yohuëna ayamë'ë, Alejandría acona, oco tëcahuë pa'ina, pëasicona, Castor cui'ne Póluz diusuhua'ì a'ë cajë nesicohua'ipi quë'iona ayamë'ë.

¹² Aya mëni saicohua'ipi Siracusana ti'ahuë. Ti'ani toaso mu'seña pëahuë.

¹³ Pëasicohua'ipi tsiaya tē'tëpaja'a saicohua'ipi Regiona ti'ahuë. Ti'ani ñatasi mu'se saijëna, huë'ehuë tē'tepi ai tutu ju'api. Jaje ju'aquëna, saicohua'ipi se ñatasi mu'se ti'ahuë, Puteolina.

¹⁴ Ti'ani jaron a ñahuë, Maija'quë do'icohua'ire. Ñajëna, jaohua'ipi pëajë'ë cajëna, siete mu'seña pëani paë'ë. Pani saicohua'ipi yureta'a Romana ti'ahuë.

¹⁵ Yëquë saiyë tsoe asani pa'icohua'ipi Maija'quë do'ijëpi sañope dani ti'ahuë, yëquëre. Forona Apio quë'rona, toaso cono ucu huë'ña pa'i huë'ña, ja Romarepa ti'ama'në. Ja maca Pablo ña huajëni sihuaquë Maija'quëre de'oji caquë pëpapi.

¹⁶ Jaje Romana ti'asi maca ëjaohua'ipi te'i pa'ijaquë Pablo cani te'e soldadore ite ñaja'quëre nehuë. Neni te'ire pëpahuë.

Romare Pablo Pa'iyë

¹⁷ Toaso mu'seña Roma pëani pa'iquëpi Pablo jëjo saopi, judío pai ëjaohua'ire soija'cohua'ire. Soina, judío pai tsì'sirena, capi:

“Do'ijërepa yë'ë judío paire co'aye sañope yo'oma'quë a'ë, cui'ne ja'në aohua'ì case'eje sañope yo'oma'quë a'ë. Jaje pa'iquëta'are yë'ëre Jerusalénre pa'ina, tseani romano paina isihuë.

18 Isirena, jaohua'ipi si'aye yë'ë yo'ose'e seni asa tējini huani jeoñe peoquëna, etoñu'u cahuë.

19 Cajëna, judío paipi asani ësehuë. Ësejëna, sei'ë. Jaje pa'ito romano paï ëjaëre papi Césarpi yë'ë yo'ose'e asani ne de'huajaquë caquë, nuñerepa yë'ë païre sañope caye peoquëta'a jaje cahuë.

20 Jaje pa'ina, mësarute soihuë, ñaquë coca caja'cohua'ini, yë'ë iye maca tsea cuañosiquëpi quëna me së'i pa'iyë, mai Israel paï utejë pa'iyere cuasa do'ire.”

21 Jaje caquëna, iohua'ipi cahuë:

“Yëquë më'ëre sañope cajë toyase'e ñama'cohua'i a'ë, Judea pa'icohua'i toya daose'e cui'ne jaropi do'ijërepa judío paï daisicohua'ijë më'ëre co'aye yo'oquë api cayeje pa'ahuë'ë.

22 Jaje pa'ina, yëquë asaye yëyë, më'ë cuasayere. Yëquë iño asajë pa'iyë, si'a hue'ña pa'icohua'ipi huajëya'yere sañope cajëna.”

23 Jaje cani iti tsi'sija'a mu'se ca nëohuë ca nëosicohua'ipi jai paï tsi'sihuë, Pablo pëani pa'i hue'ñana. Tsi'sirena, Pablopi nea hue'ña huëosiquëpi neatorepa quëa tējipi ma'tëmo pa'i te'te ayere, Maija'quëre quëacaicohua'i toyase'epi cui'ne Moisés cuañese'epi con iñoquë quëapi, Jesús ayere care paï cajë sehuojajë caquë.

24 Jaje caquë quëaquëna, yecohua'ipi Pablo caye sehuocaë'ë, yecohua'ipi sehuocaiye pahüë.

25 Jaje yo'ojë te'e cuasaye peoquëna, sai huëohuë. Sai huëojëna, Pablopi capi:

“Maija'quë de'o joyopi nuñerepa capi, mësarü aipëre ite quëacaiquë Isaías yë'opojä'a ñeje:

26 Sani quëajë'ë, ja daripë païre.

De'huarepa asanije asa tï'añe paja'cohua'i a'ë.

De'huarepa ñanije ña tï'añe paja'cohua'i a'ë.

27 Iohua'i cuasajë pa'iyepi cara huesësico pa'i do'ire,

Cajonoaje ta'pise'ere hue'eyë.

Cui'ne ñaco cajë sïose'ere hue'eyë, ñaño pañë.

Asayeje pajë, cui'ne jaje pa'iquë cuasajë asa tï'añe pajajë caquë nëina,

Cui'ne yë'ëna co'iyë pajëna, yë'ëpi iohua'ire jujucaiyë pajaquë cajë jaje yo'oyë.

28 Jaje pa'ina, yure iyere asajë'ë, iye Maija'quë huaso cocare judío paï peocohua'ina quëaye pa'iji. Jaohua'ita'a de'oye asacaija'cohua'i a'ë.”

29 Jaje Pablo caquëna, judío paipi pëijë sañope cajë saë'ë.

30 Pablopi jarona caya ometëcahuëa pëani paji'i, i pa'i huë'e do'i ipi saiquë. Jarore pa'i si'aohua'ire ite do'i saicohua'ire de'oye pëpaquë yo'opi.

31 Yo'oquë pa'i Maija'quë cuañe te'te ayere ca'raye peoyerepa quëaquë cui'ne Ëjaë Jesucristo ayere ye'yapi, yecohua'ipi ti josa yo'oma'pëna.

ROMANOS

Pablo Romano Sehuosicohua'ire Toyaye

¹ Yë'ë Pablo, Jesucristo jo'yaë'ë. Maija'quëpi yë'ëre soini cui'ne i jëjo daoquëre nepi, yë'ëre i huaso cocare quëaja'quëre.

² Maija'quëpi ja huaso coca ai tsoe ca nëoquëna, ire quëacaicohua'ipi i de'o toya pëpëna toyaahuë'ë.

³ Maija'quë mamaquë Jesucristo ayere Jesucristo pai de'oni judío pai ëjaë David tsëcapë aquë paji'i.

⁴ Pai pa'iquëta'a Maija'quë mamaquë tutu quë'ire papi asayë, i de'o joyo tutupi yo'oquëna, ju'isiquëpi huëni iñouna.

⁵ Jaje pa'ina, Jesucristo do'ipi Maija'quë yëquëre i mamipi i jëjo daocohua'ire nepi, si'a yeja pa'icohua'ipi sehuoni cui'ne i case'ere necaicohua'i pa'ijajë caquë.

⁶ Mësarujë jaohua'i acohua'ipi Maija'quë soisicohua'i pa'iyë, Jesucristo tsecohua'i pa'ijajë caquë.

⁷ Si'aohua'i Roma daripë acohua'i Maija'quë soisicohua'ire caquë toyayë, mësarute. Maija'quë oi soipi, mësarupi ina isisicohua'ipi de'oye pa'ijajë caquë. Soisicohua'ipi de'oye pa'ijë'ë, Diosu Maija'quëpi cui'ne Jesucristopi de'oye pa'iyë isiquëna.

Romana Pablo Do'i Sai Ëaye

⁸ Du'ru macarepa Jesucristo do'ire yë'ë ja'quëre sihuayë, si'aohua'ire mësaruni cuasaquë. Mësaruni Maija'quëre cuasajë pa'iyë si'a hue'ña pa'icohua'ire de'oye quëajëna, sihuayë. Sihuaquë de'oji cayë, Maija'quëna.

⁹ Yë'ë si'a joyorepa cuasaquë Maija'quëre necai pa'iyë, i mamaquë cocarepa quëacaiquëpi. Maija'quë api, iti ñasiquë si'anë yë'ë mësarute cuasaquë secacaiye.

¹⁰ Si'anë Maija'quëre se'ñë, i yëyepi pa'ina, yë'ë jaro do'i sasi'i caquë.

¹¹ Jaje pa'ina, cöcaiye yëyë, mësarute joyo pa'iyë, ai jerepa tutu quë'iohua'i pa'ija'cohua'ire.

¹² Ñeje caquë cayë: Maija'quëre mai cuasayere sa'ñe cöcaiye caquë yë'ëpi mësaruni cuasayere se cöcaina, mësarupi yë'ë cuasayere cöcaijë'ë. Jaje yo'ojë sa'ñe cöcaiye pa'iji.

¹³ Maija'quë do'ijë yë'ë mësaruni quë'ro sasi'i si'anë caquëta'a yureje ja yë'ta'a saiye pa'ñere asajë'ë caquë quëayë. Hueare tëayeje pa'ye mësarujä'a Maija'quë joyo ayere sani tëasi'i caquë cuasahuë, yequë hue'ña judío peocohua'ija'a tëayeje pa'ye.

¹⁴ Jaje pa'ina, yë'ë sehuosi do'ire ta'ñe asacohua'ire, huesëcohua'ire, ëjaohua'ire cui'ne ëjaohua'i peocohua'ire, si'aohua'ire quëaye pa'iji.

¹⁵ Jaje yo'oquë cui'ne mësaruni Roma pa'icohua'ireje Maija'quë coca quëacaiye yëyë.

Maija'quë Coca Tutu Quë'i

¹⁶ Maija'quë huaso coca quëaye yë'ëre huajëya'ye nëi'ne paji. ¿Maija'quë tutu quë'i cocarepa me yë'ëre huajëya'ye nëico'ni? Si'aohua'ire ite sehuocohua'ire huaso ja'ñe a'ë, judío pa'ire cui'ne judío pai peocohua'ireje.

¹⁷ Jaje pa'ina, necaire paye pa'iji cuasa do'ire Maija'quëpi nuñerepa pa'icohua'ire ne'ñere quëaji, de'o cocapi: “Nuñerepa pa'iquë cato, Maija'quëpi necaire paye pa'iji cuasayepi pasipi” caji tsoe toyase'e.

Do'i Quë'iohua'i Pa'iyë

18 Iohua'i co'aye yo'oyepi Maija'quë coca ye'yayere sañope yo'oyë. Jaje yo'osicohua'ire Maija'quëpi ma'tëmöre papi iohua'i yo'osi do'i co'ayere papi sai ja'ñe jëjo dao ja'ñere iñopi, maire.

19 Jaohua'i tsoe asayë, ta'ñe Maija'quë ayere. Jaje pa'ina, ipi jaohua'ire du'ru iñopi, i ayere ña ja'ñe.

20 Si'aye iye yeja pa'iyë ipi de'huapi. I de'huani pa'i macapi huëoni i nese'ere ñajë Maija'quë pa'iyë asayë, ite ñama'pë pa'inije. Jaje pa'ina, Maija'quë tutu quë'ipi cui'ne ti pani huesëquë pa'iyë asajëta'a de'oye yo'oye pasi do'ire, ca de'huani jëa ti'añe peoji, jaohua'i.

21 Jaje Maija'quë pa'iyë asacohua'ipi Maija'quëre papi cajë ite oiye pahüë. Cui'ne yequeje de'oquëre papi caye pahüë. Coa ai jerepa yeque ti do'i peoyere cuasahuë. Cui'ne iohua'i huesë joñoapi nea hue'ñana ne huesëhuë, co'a joñoa hue'e do'ire.

22 Jaje pa'ina, ta'ñe pa'iohua'i a'ë cacohua'ita'a coa ai jerepa huesëohua'i pa'iyë.

23 Maija'quë de'oquërepa pa'iquëta'are tiñere señë, ju'icohua'ije pa'iohua'ire de'huase'ere, pa'ije pa'ire, pi'aje pa'ire, nëicohua'ije pa'ire cui'ne añaje pa'ire de'huase'ere.

24 Jaje pa'ina, señajë mësarü yëyeje yo'ojë pa'ijë'ë caquë jëocopi, Maija'quë. Jaje caquë jëocouna, huajëya'ye sa'ñe yo'ohüë, iohua'i capëje ti oiye peoyerepa.

25 Nuñerepa Maija'quë cocare asaye yëma'pë coa ai jerepa cosoyere asahuë. Cui'ne jaje yo'ojë Maija'quë de'huasi co'amañare sei'ë, de'oquëre pa'ë cajë. Maija'quëre pare sema'pë cui'ne Maija'quëre pa'ë caye pahüë. Maija'quë cato ti de'oquëre pa'ë caye pa'iji, si'anë. Jaje pa'ijaquë.

26 Jaje pa'ina, Maija'quëpi jëocopi, co'aye si'sire yëcohua'ini coequë. Jaje pa'ina, nomiohua'ije Maija'quë cuañese'e jëoni sa'ñe nomiohua'ija'a ëmëre yo'oyeje yo'ohüë, si'si.

27 Cui'ne jaje ëmëohua'ije nomiohua'ire yo'oye jëoni sa'ñe ëmëohua'ija'a yo'ohüë. Ëmëohua'ipi huajëya'ye yequë ëmëohua'ini yo'o do'ire iohua'i capëapi ai yo'oyë, iohua'i co'aye yo'o do'ire sai cuañojë.

28 Jaje pa'ina, iohua'ipi Maija'quëre asaye coeye sëte, ije iohua'ire jëocopi, jöyë huesëohua'i pa'ijë iohua'i yëyeje co'ayere pa'ijajë, caquë.

29 De'oye nuñerepa pa'iyë peocohua'ipi co'ayese'epi timësicohua'ipi pa'iyë, si'si yo'oye, nomi yëye, ëa ñaño jaiye tayo yo'oye. Co'amañare ëa ñajë co'aye cuasaye, huani jëoñe, uihuaye, cosoye, co'a merepa co'acohua'ipi cui'ne co'a coca carojacohua'i pa'iyë.

30 Yecohua'ini co'acohua'i a'ë cayë, Maija'quëreje coecohua'i a'ë, josa yo'ocohua'i a'ë, coa pa'ipi ne ti'añe pa'iji cuasacohua'i a'ë, cui'ne yë'ëpi jerepa pa'i a'ë cuasacohua'i a'ë. Co'ayere ai jerepa se cuasa huëocohua'ipi cui'ne pëca ja'quëohua'ireje de'oye sehuoma'cohua'i a'ë.

31 Yëhuoye asa ti'añe coecohua'i a'ë. Iohua'i ca nëose'eje yo'o ti'ama'cohua'i a'ë. Iohua'i sihuama'cohua'i a'ë. Yecohua'ireje sañope yo'ose'ere sai de'huama'cohua'i a'ë. Ai yo'ocohua'ire teaye pa'iohua'ire yecohua'ire ñama'cohua'i a'ë.

32 Jaohua'i cato Maija'quë cuañese'e si'aye asacohua'i a'ë. Cui'ne asacohua'i a'ë, iye yo'osicohua'i pani do'i quë'iohua'ipi pa'ijë juni huesëye pa'iji case'eje. Jaje asacohua'ita'a ai jerepa co'ayere yo'ojë pa'iyë. Cui'ne yecohua'ipi co'aye yo'ojëna, sihuajë yëjë ñaño.

2

Maija'quë Nuñere Papi Ca Huesoye

¹ Yequë yo'ose'ere ña tëjini co'aye yo'oquë api ca huesoquë pani ca de'huani jëa tì'añe peoji. Më'ëpi yequë yo'ose'ere ña tëjini co'aye yo'oquë api ca huesoquë pani, më'ëja'a co'ye ca huesoye pa'iji, më'ëje cui'ne yo'o do'ire.

² Jaje pa'ina, asayë, mai Diosupi pai yo'oyere ña tëjini i coca cayeje pa'ye nuñerepa ca huesoja'quë api, ja co'ayere yo'osicohua'ire nejoñe pa'iji ca maca.

³ Jaje pa'ina, më'ëpi cuasani Maija'quë pai ñape yo'ose'e ña tëjini ca hueso mu'se tì'aëna, yecohua'ire tayoyë, cuasaquëpi cui'ne më'ëpi iohua'i yo'oyeje yo'oquë pani ¿jëaja'quë a'ë, cuasaquë? Jëaye peoji.

⁴ ¿Më'ëre ponañere caquë Diosu dahuëre quëcoquë yo'oquëna, i oi yo'oyere asama'ë huesëquë coeyë, më'ë?

⁵ Jaje pa'iquëta'are më'ë joyo jëa do'ire më'ë pa'iyë ponëma'ë coequë pa'ë, më'ë. Jaje yo'oquë ai jerepa më'ë nejo cuañño ja'ñere tsi'so tì'mëñë, më'ë Maija'quë pai ñape yo'ose'e ña tëjini ca hueso mu'se tì'aëna, sai ja'ñere më'ë yo'ose'eye pa'ye.

⁶ Ja maca ipi pai ñape yo'ose'eye pa'ye saija'quë api.

⁷ De'oye yo'oyere yo'o jujama'cohua'ipi ëja deoyere cui'ne i de'oye pa'iyere cui'ne ju'i ma'ñere co'esicohua'ini Maija'quëpi ti pani huesëyere isija'quë api.

⁸ Isiquëta'a yecohua'ipi iohua'ise'e cuasajë nuiñere sehuoma'pë coa co'ayere tuiyë. Jaohua'ire cato Maija'quëpi pëi nejoja'quë api.

⁹ Si'aye co'aye yo'ocohua'ire ai yo'oye cui'ne oiye pasipi, du'ru macarepa judío paipi jeteyo'je judío pai peocohua'ije.

¹⁰ Jaje pa'iquëta'are Maija'quëpi de'oye yo'osicohua'ire cato sihuaye, cui'ne ëja deoyere cui'ne de'oye pa'iyere isija'quë api. Du'ru macarepa judío paini jeteyo'je judío pai peocohua'ireje isija'quë api.

¹¹ Jaje pa'ina, Maija'quë cato icohua'i yecohua'i a'ë caquë yo'oma'quë api, si'a yë'quë maca ñaquë api, si'a paire.

¹² Jaje pa'ina, Moisés cuañese'ere asama'cohua'ipi co'aye yo'ocohua'i pa'itoje ja yë'ta'a nejoja'cohua'i a'ë, Moisés cuañese'e asama'cohua'ire. Cui'ne Moisés cuañese'e asasicohua'ita'a co'aye yo'osicohua'ire nejoñe pa'iji, Moisés cuañese'e ca do'ire.

¹³ Cuañese'ere coa asacohua'i cato, nuñerepa pa'icohua'i peoyë. Cuañese'ere yo'ocohua'i cato nuñerepa pa'icohua'i a'ë ca huesoye pa'iji.

¹⁴ Judío pai peocohua'i cato toya cuañese'eye ti peoyë. Jaje pa'iohua'ita'a cuañese'e pacohua'ipi yo'oyeje pa'ye yo'ojë pa'iyë, iohua'i cuasase'epi. Jaje yo'ojë iohua'ipi iohua'ire cuañeñe neñë.

¹⁵ Jaje pa'ina, iohua'i yo'oyepi iñoñë, iohua'i joñoare cuañese'e pa'iyë paye. Jaje pa'ina, iohua'i joñoa cuasayepi caja'coa, de'oji më'ë yo'ose'e panita'a co'aji, më'ë yo'ose'e. Jaje cani iñoji, cuañese'epi joñoare pa'iyë.

¹⁶ Cui'neje iohua'ire caja'quë api, Maija'quë ca hueso mu'se pa'ina. Ja mu'se cato Maija'quëpi Jesucristo ja're si'a pai yahue yo'ose'e ña tëjini ca huesoye pa'iji, yë'ë de'o cocarepa quëase'eye pa'ye.

Judío Pai Cui'ne Moisés Cuañese'e

¹⁷ Më'ëpi judío pai pa'ima'quëje ñani caquë jerepa pa'i a'ë cuasaquëpi, Moisés cuañese'ere asaquëpi, Maija'quëre pare payë caquë sihuaquëpi,

¹⁸ Maija'quë yëye ta'ñe asaquëpi, cui'ne cuañese'epi de'oyerepa tì'añere ye'yesiquëpi,

19 yecohua'i ñaco ca peocohua'ije pa'iohua'i pa'icohua'ire ye'yaquëre pa'ë cuasaquëpi, cui'ne nea hue'ñaje pa'i hue'ñare pa'icohua'ire de'oyepi miacaiyeje pa'ye yo'o iñoquëre pa'ë cuasaquëpi,

20 cuañese'e pacohua'ipi, ta'ñe asaye cui'ne nuñerepa yo'oyere ye'yaye payë cuasaquë huesëcuhua'ire ye'yaquë pa'iquëpi cui'ne tsije pa'iohua'ire quëa tijañë cuasaquëpi.

21 Jaje pa'iquëpi ye'yaquë a'ë cuasaquë pani ¿me yo'oquë më'ëja'a co'ye ye'yama'quë'ni? Jare më'ëpi co'amaña yahue i ma'ñe a'ë quëaquëta'a ¿cui'ne me nesi'quë më'ëpi co'amaña yahue imaquë'ni?

22 Yequë nomiore yo'oma'ë caquëta'a, ¿me yo'oquë më'ëpi jaje yo'oquë'ni? Cui'ne më'ëpi coa de'huasicohua'ire ñani coequëta'a ¿me nesi'quë iohua'i se hue'ña pa'i co'amaña yahue imaquë'ni?

23 Maija'quë cuañese'ere pare pacohua'ipi pa'iyë caquëta'a, mësarupi cuañese'ere de'oye sehuocaima' do'ire yecohua'ipi Maija'quë co'aquë api cayë.

24 Jaje yo'oye pa'ina, ñare paquë toyase'e caji: “Judío pa'i peocohua'i co'aye cayë, Maija'quëre, mësarupi co'aye yo'o do'ire.”

25 Jaje pa'ina, më'ëpi cui'ni ca'ni tëasiquëpi Moisés cuañese'ere si'aye sehuocaito cocaiji, më'ë yo'ose'e. Jaje pa'iquëta'are më'ëpi cuañese'ere sehuocaima'quë pani ca'ni tëama'quëje pa'i pa'iyë pa'iji.

26 Jaje pa'ina, tëama'quëta'a si'aye cuañese'ere yo'oni ca'ni tëase'ejë pa'i pa'iyë pa'iji.

27 Jaje pa'ina, i ca'nihuë tëama'quëta'a, cuañese'ere si'aye sehuoquëna, ja yo'oyepi më'ëni co'aye yo'oquëre iñoja'quë api, toyase'e paquëta'a cui'ne ca'ni tëasiquëta'a sehuoma'ë pa'isiquëre.

28 Judiórepa pasi'i caquë coa ëmëje'ese'epi yo'ojë tijañë peoji. Cui'ne nuñerepa cui'ni ca'ni tëaye cato ëmëje'epi yo'oye peoji.

29 Jaje pa'ina, judiórepa cato pa'iyë pa'iji nuñerepa sa'nahuëre papi. Cui'ne cui'ni ca'ni tëase'epi sa'nahuë joyore pana tëasiquëje pa'i pa'iyë pa'iji. Coa cuañese'epi tijañë peoji. Maija'quë joyo neñe a'ë, iye cato. Jaje pa'ina, iye cayeje ne cuañosiquë cato Maija'quëre papi de'oquë api caquë ña nëosiquë api, pa'ni pa'i mañapi.

3

1 Jaje pa'ina, ¿iquere do'i paquë'ni, judío pa'i pa'iyë cui'ne cui'ni ca'ni tëasicohua'i pa'iyë?

2 Ja cato jaiye cocaiye pa'iji, du'rurepa Maija'quë judío pa'ina i coca de'hue pacaija'cohua'i a'ë caquë isisi do'ire.

3 Jaje pa'iquëta'are jaohua'i judío acohua'ipi nuñerepa yo'oyere yo'o jujani jeotoje Maija'quë cato i ca nëose'ere jare yo'o tijaquë pa'iji.

4 Maija'quë cato i coca nuñerepa cayeje pa'ye yo'o tijaquë api, si'a pa'i coa cosocohua'i pa'itoje. I cato cosoma'quë api. Jaje pa'ina, toyase'e caji:

Nuñerepa pa'iquëre iñoñe pa'iji, më'ë case'epi. Cui'ne yecohua'ipi më'ëre ña tējini ca hueso maca më'ëpi de'oquërepa etaja'quë a'ë.

5 Mai tayo yo'oyepi Maija'quë nuñe yo'oyere de'oyerepa iñojë pa'ito Maija'quë mai tayo do'ire nejoquë pani Maija'quë nuñe yo'oma'quëpi nejoji. ¿Jaje caye pa'iquë? Pa'ni, pa'i caye ayepi caye a'ë.

6 Jaje caye peoji. Maija'quëpi nuñe yo'oma'quë pani, si'a pa'i tayo yo'ose'e ña tējini ¿me pa'i yo'oyere ca huesoye pa'iquë'ni?

7 Jaje pa'iquëta'are yë'ë cosoyepi Maija'quë nuñerepa pa'iyere ai jerepa de'oye iñojaiye pa'ito ¿me neni yë'ëre tayoquë api caye'ni?

⁸ Jaje pa'ito ¿me yo'oquë co'ayere yo'oma'quë'ni, de'oyepi pa'ija'core? Iye cato yecohua'ipi cayë, maire. Co'aye cuasajë sañope cacohua'ini co'aye yo'ojë de'oyere tì'añe pa'iji ye'yayë cayë, maire. Jaje cacohua'ire nuñerepa yo'oquë nejoñe pa'iji.

Si'aohua'i Do'i Quë'iohua'ipi Pa'iyë

⁹ ¿Jaje pa'ito mai judío paipi jaohua'i seña maca de'ocohua'ire pa'ë cuasajë pa'iyë? ¡Pani! De'ocohua'ipeoyë. Tsoe mai judío paipi de'ocohua'ipa'i ma'ñe iñohuë. Jaohua'ija're si'a yë'quë maca co'ayepi pacona, pa'iyë.

¹⁰ Jaje pa'ina, toyase'e caji:
Te'i macajë ti peoji, de'oquë.

¹¹ Asani pasi'i cacohua'ijë peoyë.
Peoyë, Maija'quëre co'ecohua'ije.

¹² Si'aohua'itayo sani huesësicohua'a'ë. Si'aohua'ido'i peocohua'a'ë, ti coçaima'cohua'ipi.

De'oye yo'ocohua'i, te'i macajë ti peoji, de'oye yo'oquëje.

¹³ Jaje pa'ina, si'aohua'itërëhuëa cato paire tasico de'hua sioma'cojë pa'io, coa nejo cocare etaye.

Si'aohua'itsemeñoapi coa cosoyë.

Aña tsimaje pa'yepi si'aohua'iyë'opoa pa'iyë.

¹⁴ Yequëre ai yo'ohuano'i co'ayese'e yecohua'ire cayë, cui'ne sëjeñese'e.

¹⁵ Paire esa huani jeoñese'e yëcohua'a'ë.

¹⁶ Si'aohua'ico'aye yo'oyepi ai yo'oye cui'ne nejoñe isiyë.

¹⁷ Cui'ne ñama'pë pa'iyë, de'oye pa'i ma'arepa.

¹⁸ Jaje pa'iohua'ipi ti ca'raye nëima'ëna, Maija'quëre cuasama'pë pa'iyë, a'ri mañaje.

¹⁹ Si'aye tsoe hue'ña Moisés cuañese'e judío pai cuañese'e pacohua'ipi si'aye yo'oye pa'iji caji cajë asayë, mai. Jaje pa'iquëta'are iohua'itayo do'i ca de'huani jëaye peosipi. Maija'quë pai ñape yo'ose'e ñani ca hueso mu'se tì'asi maca si'aohua'iyeyejacohua'ica hueso cuañoja'cohua'a'ë.

²⁰ Jaje pa'ina, cuañese'ere sehujë yo'ocohua'icato Maija'quë ja're conipa'iyetì'añepaja'cohua'a'ë. Cuañese'epimai tayose'ere iñoji.

Maija'quëre Cuasayepi Huaso Cuañoñe Pa'iji

²¹ Yure cato Maija'quë nuñerepa pa'iohua'ire de'ocohua'ire pare neñere iñoji, cuañese'e cayere yo'oma'ë, tirona se oani. Iye cato Maija'quëre quëacaicohua'itoyase'ere cui'ne Moisés cuañese'e toyase'ere ñajë asayë, i jaje yo'oye.

²² Jaje pa'ina, Maija'quë iquë jerepa pa'ire cuasama'quëpi i neñerepa pa'iyere isiquë api, coa si'aohua'i Jesús ire papi cuasacohua'ire.

²³ Jaje pa'ina, si'aohua'itayo yo'ocohua'ire sëte si'aohua'ire Maija'quë de'oyerepa tì'añe caraji.

²⁴ Jaje pa'ijëta'are Maija'quëpi oi nuñerepa pa'iohua'ire nepi, i coa isiyepi, Jesucristo do'ipi huasoquë.

²⁵ Jaje pa'ina, Maija'quëpi Cristo ju'ini tsie jeosi do'ipi pai co'aye yo'oye sai de'huaye nepi. Ja sai de'huayere tì'añe pa'iji, Jesuni necaiquëre papi asa do'ipi. Cui'ne tsoe acohua'itayo yo'ose'ere coa sa tëto saima'ë paji'i, Maija'quë. Jesús tsiese'epi sai de'huapi. Jaje yo'oquë i nuñerepa pa'iyere cui'ne i quëcose'ere iñoji.

²⁶ Iñoji yureje Diusu nuñerepa pa'i a'ë caquë iñoquë yo'opi. Yëquëje cui'ne Jesús tsiese'epi Jesure ire papi cajë asacohua'ire nuñerepa pa'iohua'ire nequë a'ë caquë iñoquë yo'opi, Maija'quë.

27 ¿Yure jerore pa'ico'ni, mai jerepa pa'iohua'i a'ë cuasaye? Tsoe peoco. ¿Me yo'oco peoco'ni? Maija'quëre necaiquëre pare cuasa do'ire peoco, pañi cuañese'ere yo'o do'ire.

28 Maija'quëre necaiquëre pare cuasaquëni nuñerepa pa'i api ca huesoye pa'iji, Maija'quëpi cuañese'e yo'oma'quë pa'itoje. Jare tsoe asayë, mai.

29 ¿Mësarupi cuasato Maija'quë judío pañi Diususe'e pa'iquë? ¡Pañi! Judío pañi peocohua'ijë Diusure payë, ite.

30 Jaje pa'ina, yequë Diusu peoji, te'i api. Jare ipi paire nuñerepa pa'icohua'ire ca huesoye pa'iji, ca'ni tëasicohua'ire cui'ne paçohua'ireje, coa si'aohua'i ite necaiquëre pare asacohua'ini.

31 Jaje pa'ito ¿coa mai ite necaiquëre pare asayepi ja'në cuañese'e jeocoye pa'iquë, cõcai ma'ñe de'huaní? ¡Pañi, jaje yo'oye! Coa ai jerepa yureta'a cuañese'ere de'oyere pa'ë cacaijë yo'oyë.

4

Abraham Yo'ose'epi Iñoñe

1 ¿Iquere mai ai Abraham ti'aë'ni, i yo'o do'ipi? I ayere cañu'u, yure.

2-3 Toyase'e caji: “Diusupi Abrahamre nuñerepa pa'ire ca huesopi, Abrahampi Diusuni ire papi caquë cuasa do'ire.” I yo'o do'ipi nuñerepa pa'i pa'iyë Abraham ti'añe papi. Ti'asiquë pañi jerepa pa'i a'ë cara'pi. Yure cato Maija'quë ña hue'ñana jaje ca ti'añe peoji.

4 Co'amaña necaiquëre sañe cato coa isise'e peoji, nesi do'ire sañe a'ë.

5 Jaje pa'iquëta'are co'amaña nesi do'ire peoquëpi Maija'quëni nuñerepa pa'i ca hueso cuañoñe pa'iji. Coa ite ire papi cuasa do'ire co'aquëre nuñerepa pa'iquë api, ca huesoquëni cuasa do'ire. Jaje yo'oye pa'iji.

6 Maija'quëpi yequëre ñani i yo'ose'ere cuasama'ë nuñerepa pa'ire ca huesoquëpi ai sihuaji. Davidje cui'ne capi, toyase'epi.

7 I case'e cato caji ñeje:

Sihuacohua'i pa'iyë, Maija'quëpi iohua'i co'aye yo'ose'ere oni yejesicohua'ipi, cui'ne iohua'i co'aye yo'o do'ire coa sañi tosicohua'ipi.

8 Sihuaquë pa'iyë, Ejaëpi co'aye yo'ose'ere cama'ëna, sañi tosicohua'ipi.

9 ¿Jaje pa'ito iye sihuaye ca'ni tëasicohua'ise'ere sihuaye pa'iquë? Pañi. Ca'ni tëama'cohua'ijë ja sihuaye payë. Tsoe maipi asahuë. Toyase'e cato caji, Diusupi Abrahamre nuñerepa pa'ire ca huesopi, Abrahampi Diusuni ire papi caquë cuasa do'ire.

10 Jaje pa'ito ¿ite je yëhua nuñe pa'iquë api, Abrahamre caë'ni, i ca'ni tëasi jeteyo'je? Pañi ja yë'ta'a tëama'në jaje ca nëopi.

11 Ca nëosiquëpi jeteyo'je, ca'ni tëa cuañoopi, Maija'quë cuañequëna. I ca'ni tëase'epi iñoñe a'ë, Maija'quëpi tëama'quë pa'inë nuñerepa pa'iquë api, ca huesose'ere. Cui'ne Abraham cato tëama'cohua'ipi Maija'quëre necaiquëre pare cuasacohua'i pëca ja'quë api. Jaje pa'ina, Abraham cuasase'eje cuasacohua'ire Maija'quëpi nuñerepa pa'iohua'ire ca huesoji.

12 Ca'ni tëama'quë pa'inë Abraham Maija'quëre necaiquëre pare cuasase'eje pa'ye ca'ni tëasicohua'ipi cuasacohua'i pëca ja'quë api.

Maija'quë Ca Nëose'ere Ti'añere Quëaye

13 Maija'quë Abrahamre cui'ne i tsëcapë acohua'ire iye yejare isija'quë a'ë ca nëoni, ca nëoma'ë paji'i, Abrahampi cuañese'ere yo'o ti'a do'ire. Coa ai jerepa ca nëopi, Abrahampi Maija'quëni necaiquëre papi cuasa do'ire. Ja do'ire Abrahamre nuñerepa pa'ire ñaquë Diusu isisi ca nëopi.

¹⁴ Jaje pa'ina, cuañese'e caye yo'o t̄i'acohua'ipi Maija'quë ca nēose'ere t̄i'añe pa'ito, Maija'quëre necaiquëre papi cuasayepi do'i peoye patira'pi, cui'ne Maija'quë ca nēose'epi do'i peoye ne huesëra'pi.

¹⁵ Cuañese'e cato ai yo'o ja'ñere isiji, Maija'quë sai de'huaquëna. Cui'ne cuañese'epi peoquëna, ¿Me sañope yo'oye pa'iquë'ni?

¹⁶ Maija'quë ca nēose'e cuañese'ere pacohua'ise'e t̄i'añe peoji. Cuañese'e peocohua'ijë t̄i'añe pa'iji. Jaje pa'ina, Abraham tsëcapë acohua'ipi t̄i'añe pa'ijaquë cani coa do'i peoye i ca nēose'ere isiye pa'iji, Abraham cuasase'eje pa'ye cuasacohua'ini. Jaje pa'ina, Abraham mai pëca ja'quë api.

¹⁷ Toyase'epi caji: “Jai pai pëca ja'quëre yë'ëpi nehuë, më'ëre.” Jaje Diosu ca nëouña. Abraham cato Maija'quëre ju'isicohua'ire pa'iye isiquë api asapi.

¹⁸ Cuasaquëpi ñani uteye peotoje Abraham cato ca nēose'erepa pa'ija'coa cuasaquë utequë paji'i. Jaje pa'ina, jai pai pëca ja'quë de'opi, Abraham. Maija'quë ite ca nēose'eje pa'ye t̄i'api. Ja ca nēose'e cato caji: “Jai pai pa'ija'cohua'i a'ë, më'ë tsëcapë.”

¹⁹ Ca nēose'ere asaquëpi cien ometëca paye ja'i maca pa'ina, Zara i paco i conì aiohua'i pa'inijë Abraham ts̄i paye peoji asaquëta'a necaiye pa'iji cuasase'e coa ne huesoma'ë paji'i.

²⁰ Jaje pa'ina, Maija'quë ca nēose'e jëa coeye papi. Coa case'e a'ë cuasaye papi. Coa ai jerepa pa'i ja'ñere pa'ë cuasapi. Jaje cuasaquëpi ai jerepa cuasare paquë de'opi. De'osiquëpi Maija'quëre de'oquëre pa'ni caquë sihuapi.

²¹ Maija'quë si'aye ne t̄i'añe tutu paquëpi i ca nēose'ere neja'quëre papi cuasapi, jëa coeye peoyerepa.

²² Jaje pa'ina, Maija'quë nuñerepa nequë api cuasa do'ire nuñerepa pa'ire ca huesopi.

²³ Abrahamre Maija'quë nuñe pa'ire ca huesopi cajë toyase'e Abrahamse'ere cajë toyaye pañuë, mairejë cajë toyase'e a'ë.

²⁴⁻²⁵ Jaje pa'ina, maire nuñerepa pa'iohua'ire nesi'i caquë mai do'ire jucacani huëji'i, Jesús. Jaje pa'ina, mai Ëjaë Jesure ju'isiquëpi huëisiquëni ire papi cajë cuasacohua'ire Diosupi nuñerepa pa'iohua'ire ca huesoji, maipi ite necaire paquë api cuasa do'ire.

5

De'oye Pa'iye

¹ Pa'ire paji cuasa do'ire Maija'quë maire nuñe pa'iohua'ire ca huesopi. Jaje pa'ina, Maija'quë ja're conì de'oye pa'iyerepa t̄i'ahuë, asajë pa'iyë, mai Ëjaë Jesucristo do'ire.

² Cui'ne mai Ëjaë Jesucristo do'ipi de'hue t̄i'ahuë, Maija'quë i oi pa'i hue'ñarepa yure sihuajë pa'iye. Maija'quë de'oyerepa pai ñape pa'ija'cohua'i a'ë cuasajë ute jujama'pë pa'iyë.

³ Ja yë'ta'a ai yo'oyeje pa'iji. Jaje t̄i'aruje sihuayë, ai yo'oyepi quëcojë dahuëre pa'iohua'ire de'oye.

⁴ Quëcojë dahuëre yo'oyepi mai t̄i'añe pa'iji, neñasicohua'irepa pa'iyena. Neñasicohua'irepa pa'iyepi jëa coeye peoyerepa utejë pa'iyena t̄i'añe pa'iji, mai.

⁵ De'o joyo i isiquë yo'oyeja'a Maija'quëpi mai joñoana i oiyere isi timë huesoji. Jaje pa'ina, mai jëa coeye peoyerepa utejë pa'iye coa teaye ute tayoye peoji.

⁶ Jaje pa'ina, co'ye huasoye peoquëna, ne t̄i'ama'cohua'i pa'i do'ire Cristo jucacaji'i, iti macarepa t̄i'aëna, co'acohua'ini caquë.

⁷ A'jiñe peoji, yequëni jucacaiye. Nuñe pa'ire pani jucacasi'i caquë yo'oquëje peoji. Coa te'i patiñe pa'i api, ai de'oquërepa do'ire caquë jucacaiquë.

⁸ Jaje pa'iquëta'are Maija'quë cato i oiye iñopi, maire, ja yë'ta'api co'acohua'i pa'itoje Cristo maire jucacaiyepi.

⁹ Jaje pa'ina, Cristo Jesús ju'isi do'ipi maire nuñerepa pa'icohua'ire ca huesopi. Jaje pa'ina, yure cato jerepa Jesús oi necai do'ire tëji mu'serepa Maija'quë pëi nejoquëna, jëaja'cohua'i a'ë, mai.

¹⁰ Mai ite sañope yo'ocohua'i pa'i macata'a Maija'quë maire i mamaquë ju'i do'ipi i ja're de'oye pa'iyepi nepi. Jaje nesiquëpi yure cato jerepa Cristo huajëquërepa pa'iyepi huasoja'quë api, maire, tsoe ipi de'oye pa'iyepi sëte.

¹¹ Cui'ne jase'e pa'iyepi paji. Maija'quëre sihuayë, Cristo Jesús do'ire ini pacacaijë. Jaje pa'ina, Cristo do'ipi i ja're con de'oye pa'iyepi ti'ahuë.

Adán Cui'ne Cristo

¹² Te'i ëmëpi co'aye yo'o huëopi. Ja yo'o do'ire juni huesëye huëopi. Jaje pa'ina, si'aohua'i juni huesëye pa'iji, si'aohua'i co'aye yo'ocohua'i sëte.

¹³ Ja yë'ta'a cuañese'e peo'në co'aye yo'oyepi tsoe paji'i, iye yejare. Pa'ina, cuañese'e peoquëna, co'aye yo'ocohua'ire sañope cayepi peopi.

¹⁴ Jaje pa'iquëta'are Adán pa'inëpi Moisés pa'inëna si'aohua'i juju huesëahuë'ë, Adán Maija'quë cuañese'ere sehuoma'ë yo'ose'ejepi pa'ye yo'oma'cohua'ita'a co'aye yo'ocohua'ipi. Adán cato Jesucristo daija'quëje pa'i paji'i.

¹⁵ Jaje pa'iquëta'are Maija'quë isiyepi Adán co'aye yo'ose'e tëto saise'ere pa'ë. Te'i Adán co'aye yo'osi do'ire jai pai jujuhuë. Jaje pa'ina, Jesucristo do'ipi Maija'quë jai pai de'oye pa'i ja'ñere, huasoyere coa isiyepi jerepa pa'ye a'ë.

¹⁶ Adán co'aye yo'ose'epi maire necaiye peoji. Maija'quë isise'epi jaiye necaiye pa'iji. Te'ipi te'ore co'aye yo'o do'ire maire nejoñe pa'iji. Maija'quë isise'e cato jaiye co'aye yo'osicohua'i pa'itoje nuñerepa pa'iohua'ire necaiye a'ë.

¹⁷ Ju'iñe je'quë te'i ëmë co'aye yo'osi do'ire tutu papi. Jaje pa'ye jerepa tutu paja'cohua'i a'ë, huajëyerepa pa'iyere Jesucristo te'i do'ire Diosupi nuñerepa pa'icohua'ire ca huesocohua'ipi.

¹⁸ Jaje pa'ina, Adán i co'aye yo'osi do'ipi si'a paire ne huesëja'cohua'ire nepi. Cui'neje pa'ye yo'oquë Jesucristo nuñerepa yo'oyepi si'aohua'i de'oye ti ne huesëye peoye de'oye pa'i ja'ñe necaji'i.

¹⁹ Ñeje caquë cayë: Te'i de'oye sehuocaima'ë pa'isi do'ipi, si'aohua'i co'acohua'i pa'ë. Jaje pa'iquëta'are, te'i de'oye sehuocaiquë pa'isi do'ire jai pai nuñe pa'iohua'irepa pa'iyepi ti'ahuë, Jesucristo do'ipi.

²⁰ Jaje pa'ina, Maija'quëpi cuañese'e isipi, co'ayepi ai jerepa pa'ija'quë caquë. Jaje jaiye co'aye pa'itoje Maija'quë oiyepi ai jerepa jaiye pa'iji.

²¹ Ja'në co'ayepi cato pai ëjaërepaje pa'ye paji'i, paire cuañequë juni huesëyena saquëpi. Yure cato Maija'quë oiyepi nuñerepa yo'oyeja'a pai ëjaërepaje pa'ye de'opi, Jesucristo yo'o do'ipi, ti pani huesëyena saja'quë caquë.

6

Cristore Sehuosicohua'i Pa'iyepi

¹ ¿Jaje pa'ito me caji'cohua'i a'ni? ai jerepa co'ayere yo'oñu'u, Maija'quë oiyere jerepa iñoja'quë api caquë.

² ¡Pani jaje caye! Tsoe mai co'aye yo'oye jeosicohua'i cato ju'isicohua'ije pa'yepi pa'iyë. ¿Me jaje pa'ito ja yë'ta'api co'aye yo'ojë pa'iyë'ni?

³ Oco do maca Cristo Jesús ja're tsioni pa'iyena cacajë i ju'ise'eje pa'ye ju'ë'ë, mai. Mësarujare tsoe asayë.

⁴ Jaje mai oco do maca ju'isicohua'ire Cristo ja're te'e ta cuañosicohua'ije pa'iohua'i pa'iyë. Ja maca Cristore pëca ja'quë i de'o tutupi yo'oquëna, Jesús huëise'eje pa'ye cui'ne maije huëiye pa'iji, huajëye pa'iyena.

⁵ Jaje pa'ina, Cristo ju'ise'eje pa'yena tsiosicohua'i sëte, cui'ne i huëise'eje pa'ye maipi huëiye pa'iji.

⁶ Co'ayere ëjaëje pa'ire pajë necaiyere cui'ne mai paise'e yë tuture nejose'e pa'ijaquë cajë Cristo ja're que cuañosicohua'ipi pa'iyë asayë, mai.

⁷ Jaje pa'ina, ju'isiquë cato co'ayepi jo'ya nesiquë peoji.

⁸ Jaje pa'ina, Cristo ja're te'e ju'isicohua'i pani i ja're con pa'ija'cohua'i a'ë cuasayë.

⁹ Tsoe maipi asajë pa'iyë, Cristo te'e juni huesësiquëpi tijupë juni coñe pase'e. Ju'iñe ite tijupë quëcoye peoji.

¹⁰ Co'a tutupi naë payere ti nejoquë Cristo juji'i. Jaje ju'isiquëta'a i huajëquë pa'iyepi Maija'quëre pacacaiji.

¹¹ Jaje cui'ne ju'isicohua'ije pa'i pa'ijë'ë, co'aye itire yo'oma'pë cajë, co'aye yo'oyepi pa'itoje. Jare cuasajë huajëcohua'irepa Maija'quëre pacacaijë'ë, mai Ëjaë Cristo Jesús ja're pa'icohua'ipi.

¹² Jaje pa'icohua'i sëte mësarujare co'ayepi cuañe cuañosiquëje pa'i pajë'ë, capë yëyere yo'oma'pë cajë.

¹³ Yureta'a mësarujare capëare isima'pë pa'ijë'ë, co'ayere yo'oja'co cajë. Mësarujare capëare ju'isicohua'i huëisicohua'ije pa'icohua'ire Maija'quëna isijë'ë, de'o nuñerepa yo'oyere nejajë cajë.

¹⁴ Co'aye yo'oyepi yureta'a ëjaë cuañeñeje pa'ye maire cuañe cuañoñe peoji, Moisés cuañeñepi maire meñe cuañe cuañoñe peo do'ire, coa Maija'quë oiyepi meñe pa'i do'ire.

Jo'yaohua'i Pa'iyë Ayere Quëaye

¹⁵ ¿Maija'quë oi ñacaiyere meñe pa'ijë cuañese'e meñe peo do'ire co'ayere yo'ojë pa'iyë pa'iquë? Pani. ¿Me neni jaje yo'oye'ni?

¹⁶ Jaje pa'ina, mësarupi tsoe ta'ñe asayë. Jo'yaë cato ëjaëna isisiquëpi i cuañeñere sehuocaija'quëpi pa'iji, cajë. Jaje pa'ina, ëjaëre necaicohua'i cato sehuocaiye pa'iji, iohua'i ëjaëni. Jaje pa'ye cui'ne co'aye yo'oyere sehuocaihua'i cato co'ayere ëjaëre payë. Jare sehuocaiye cato ju'iñena saye a'ë. Ja yë'ta'a Maija'quëre sehuocaiye cato nuñerepa pa'iyena saye a'ë.

¹⁷ Ja'në co'ayepi jo'ya nesicohua'ipi paë'ë, mësarujare. Pa'isicohua'ita'a Maija'quë ye'yayena isisicohua'ipi si'a joyorepa ja ye'yayere sehuohuë. Jaje pa'i do'ire Maija'quëre sihuaquë de'o'ji cayë, ite.

¹⁸ Yureta'a co'ayere ëjaëre peocohua'ipi Maija'quëre necaiyena, jo'yaohua'i de'ohuë, nuñe pa'iyere yo'oñu'u cajë.

¹⁹ Mësarujare ta'ñe asa ja'ñere caquë coa pai cayere papi cayë. Ja'në mësarujare co'ayena isisicohua'ipi co'ayere necaijë paë'ë, co'ayere yo'ojë, co'ayere mësarujare capëpi necaise'eje pa'ye. Yureta'a nuñe pa'iyena mësarujare isiye pa'iji, Maija'quë yëyere yo'ocohua'i pa'ija'cohua'ipi, ina isisicohua'ipi.

²⁰ Mësarujare co'ayepi cuañesicohua'i pa'i maca, nuñerepa pa'iyere necaijë pa'iyë pahuë.

²¹ ¿Iquere de'oye pa'iyë isi o'ni, ja co'aye yo'oyepi, yure mësarujare huajëya'ye asa cuañoñepi? Ja cato ju'iñena saye pa'iji.

22 Jaje pa'isicohua'ita'a yure, de'oye pa'iyë. Co'ayepi jo'ya nesicohua'ire paye paquëna, Maija'quëre necaiyena cacani pa'iyë. Jaje pa'ina, mësarute de'oyerepa pa'iyë necaiji. Iyeta'a Maija'quëna isisicohua'ipi pa'ijë cui'ne tējijere papi ti pani huesëyere payere necaiji.

23 Co'aye yo'osi do'ire co'ayepi saiñe cato ju'iñe a'ë. Jaje pa'iquëta'are Maija'quëpi mai Èjaë Jesucristo do'ipi maire coa isiye cato ti pani huesëye a'ë.

7

Huejayeje Pa'ye Quëase'e

1 Maija'quë do'ijë, mësarui Maija'quë cuañese'ere asacohua'ipi asayë, mai huajëcohua'i pa'i macase'e cuañeñepi sëasicohua'ijë pa'iohua'ire paye paire.

2 Jaje pa'ina, nomio huejasico cato cuañese'e do'ire io ëjère sëasicoje pa'io pa'ico, ipi ju'ima'quëpi pa'ina. Èjëpi ju'isiquë pa'itota'a, cuañese'epi sëase'eje pa'ye peoji.

3 Jaje pa'iquëta'are iopi ja yë'ta'a ëjë pa'ina, yequë ëmëna tsiojaisico pani ëmëre yo'oco. Jaje pa'iquëta'are ëjëpi ju'isiquë pa'itota'a yequë ëmëre tsiojani paye pa'iji, ëmë yo'oco peoco ja maca.

4 Jaje cui'ne mësarujë Maija'quë do'ijë, Cristo ju'i do'ipi ju'isicohua'ijë pa'iohua'ipi pa'iyë, cuañese'epi naë pacona pa'isicohua'ipi, cuañese'ere ëjëje pa'ire pasicohua'ipi yure cato, yequë ëmëni payeje pa'iohua'i a'ë, Cristo ju'isiquëpi huëisiquëre pani, Maija'quë ña hue'ña de'oyere pare mai yo'ojë pa'ija'cohua'ipi.

5 Ja'në mai yëyere yo'ojë pa'icohua'i pa'ë. Pa'ijë mai co'aye yëyere cuañese'epi ne sëtouna, ai jerepa mai yëyere yo'ohuë. Ja yo'oyepi ju'iñena sapi, maire.

6 Cuañese'epi sëasicohua'ijë pa'iohua'i pa'ë. Yureta'a joyesicohua'ijë pa'iohua'i pa'iyë, mai ju'isi do'ipi. Jaje pa'ina, cuañese'epi jo'ya nesicohua'i peocohua'ipi Maija'quë joyo huajëye pa'iyë isiyepi Maija'quëre necaiyë. Necaima'pë pa'iyë, cuañese'e cayere.

Co'aye Yo'oyepi Pa'iyë, Yë'ëna

7 Jaje pa'ito ¿me caja'cohua'i a'ni, cuañese'e co'aye a'ë caye? ;Pani jaje caye! Yë'ë quëaquëna, asajë'ë, yë'ë yo'ose'ere. Cuañese'epi yecohua'i co'amaña yëcaima'ë caye pato yë'ë asaye para'huë, yecohua'i co'amaña yëcaiye co'ayere papi pa'iyë. Cuañese'e ëse do'ipi co'aye yo'oye asahuë.

8 Yecohua'i co'amaña yëcaima'ë pa'ijë'ë cayeja'a co'ayepi yë'ëre jerepa co'ayere yëyena ne sëto. Jaje cuañese'epi caye pato co'aye yo'oye ju'ise'eje pa'ye a'ë, itise'e pani.

9 Te'erepa tsoe yë'ë cuañese'e asama'quëpi coa pa'ë. Pa'ina, cuañese'epi titani co'aye yo'oyere ne co'yao.

10 Ne co'yacona, yë'ëpi ju'ë'ë. Ju'ina, cuañese'e pa'iyë isisi'i ca nëota'a yë'ëre ju'iñena sapi.

11 Cuañese'epi yo'oma'ë cacona, co'aye yo'oyepi jerepa co'ayere cosoco. Co'ayepi yo'oma'ë cuañese'e cayeja'a ju'iñere isio.

12 Jaje pa'ina, ja cuañese'e cato Maija'quë tse a'ë, nuñere pa'ë cui'ne maire cocaiye a'ë, si'aye Maija'quë cuañese'e cato de'oyere pa'ë.

13 Ja de'oyepi yë'ëre ju'iñena saye pao. Pacona, co'ayepi yë'ëre cato ju'iñena sao. Sacona, ja do'ire asahuë, co'aye pa'iyë. Cui'ne asahuë, cuañese'e ëseyeja'a co'ayepi ai co'ayerepa pa'iyë.

14 Jaje pa'ina, asayë, mai. Cuañese'e cato joyo aye a'ë cajë. Jaje pa'iquëta'are yë'ë cato pai a'ë, tara cui'ne ca quë'i a'ë. Jaje pa'ina, co'ayepi jo'yaëre paji, yë'ëre.

15 Jaje pa'ina, asa t̄i'ama'ë pa'iyë, yë'ë yo'oye. Yë'ë yëyere yo'oma'ë ai jerepa yë'ë coeyere yo'oyë.

16 Jaje pa'ina, yë'ë yo'oye coeyere yo'oni ja maca cuañese'e de'oyerepa pa'iyë asayë.

17 Jaje pa'ina, yë'ë pa'ima'ë pa'iyë, iti yo'oquë. Yë'ë sa'nahuë co'aye pa'iyepi yo'oji.

18 Jaje pa'ina, yë'ë capë pa'ise'e yë'ë pa'iyë ti de'oye peoji, yë'ëre. Jaje pa'ina, de'oyere yo'osi'i cuasaquëta'a yo'o t̄i'ama'ë pa'iyë.

19 De'oye yë'ë yëyere nema'ë, coa ai jerepa yë'ë coeyere nequë pa'iyë.

20 Jaje pa'ina, yë'ë coeyere yo'oni yë'ë pa'ima'ë pa'iyë, iti yo'oquë. Yë'ëre co'aye sa'nahuë pa'iyepi yo'oji.

21 Jaje pa'ina, ñeje iye yë'ëre pa'iji, de'oye yo'oye yëquëta'a de'hue co'ayese'ere yo'oyë.

22 Jaje pa'i sête yë'ë cuasaye cato Maija'quë cuañese'ere yëyë.

23 Yëquëta'are yë'ë capëpi sañope yë'ë cuasa hue'ñana yo'oco. Ja cato co'ayepi yë'ë capëre pa'iyepi yo'oji. Japi cose'eje pa'ire paji, yë'ëre.

24 ¡Co'aquëre pa'ë, yë'ë! ¿Nepi yë'ëre ne huasoja'cohua'i a'ni, iye capë ju'iñena sacco aire?

25 Coa Maija'quëse'e ne huasoja'quë pa'iji, Cristo Jesús mai Ëjaë do'ipi. Jare asaquë sihuayë. Jaje pa'ito yë'ëpi Maija'quë cuañese'ere sehuocaiye pa'iji, yë'ë cuasayepi. Jaje pa'iquëta'are yë'ë capëpi co'ayena cuañe cuañosiquëpi jo'yaëje pa'i pa'iyë.

8

Maija'quë Joyo Do'ipi Pa'iyë

1 De'oji, yure cato Cristo Jesús ja're tsioni pa'icohua'ire ti sai de'hua cuañoñe peoji.

2 Jaje pa'ina, co'ayepi cui'ne juni huesëyepi jo'yaëre paquëni eto huasopi, yë'ëre, Cristo Jesús ja're tsioni pa'iyepi, joyo pa'iyepi.

3 Moisés cuañese'e cato jaje eto huasoye papi. Paise'e co'aye yo'oyepi neñu'u cajë yo'ojëna, cuañese'epi tutu peoye de'opi. Jaje pa'iquëta'are Maija'quëta'a ne t̄i'api, iye pa'iyere isiquë. Jaje pa'ina, jare ne t̄i'asi'i caquë i mamaquëre pai capë quë'ire cui'ne coa paije pa'ire jëjo daopi, co'aye yo'o do'ire sai tocaijaquë caquë. Jaje yo'oni co'ayere ja capë do'ija'a nejo huesoye t̄i'api.

4 Maipi de'hue Moisés cuañese'ere yo'o t̄i'ajajë caquë pa'icohua'ipi yure mai pa'ima'pë pa'iyë, noni paise'e pa'iyere. Coa ai jerepa yure cato joyo pa'iyepi pa'iyë.

5 Jaje pa'ina, paise'e noni pa'iyere pa'icohua'i cato paise'e cuasayere cuasajë pa'iyë. Jaje pa'ijëta'are joyo pa'iyere pa'icohua'i cato joyo pa'iyere cuasajë pa'iyë.

6 Jaje pa'ina, paise'e noni pa'iyere cuasayepi cato ju'iñena saye a'ë. Jaje pa'iquëta'are Maija'quë joyo ayere cuasayepi cato de'oye pa'iyena saye a'ë.

7 Coa paise'e noni pa'iyere cuasajë yo'ocohua'i cato Maija'quëre sañope yo'ocohua'i a'ë. Jaje pa'icohua'ipi Maija'quëre coecohua'ipi i cuañeñe sehuojë pani t̄i'añe peoyë.

8 Jaje pa'ina, paise'e noni pa'iyere sehuojë pa'icohua'i cato Maija'quë sihuaquë ñañere yo'o t̄i'añe peoji.

9 Jaje pa'ina, mësaru cato paise'e noni pa'iyere sehuoma'pë pa'iyë. Coa ai jerepa Maija'quë joyo cayere sehuocohua'ipi pa'iyë, Maija'quë joyopi

mēsaruni pa'ina. Jaje pa'ina, Cristo joyore peocohua'i pani Cristo tsecohua'i peoyë.

¹⁰ Mēsaru ja're cōni Cristopi pa'ito mēsaru joñoa huajëyepi pa'iji, nuñerepa pa'i do'ipi. Jaje pa'iquëta'are mēsaru capëa co'aye yo'o do'ire ju'isicohua'ije pa'ye pa'iyë.

¹¹ Cristo Jesure ju'isiquëni huëosi joyopi, ja joyopi mēsaruteje ju'i capë quë'iohua'ireje huëoja'quë api, huajëye pa'iyena, Maija'quë joyopi mēsaruni pa'i do'ire.

¹² Jaje pa'ito pa'ise'e noni pa'iyere pa'ima'pë Maija'quë do'ijë. Mai cato joyo cayere pa'iyë pa'iji.

¹³ Jaje pa'ina, mēsarupi pa'ise'e yo'ojë pa'iyere pa'ini ju'ija'cohua'i a'ë. Jaje pa'iquëta'are joyopi cōcaina, pa'ise'e yo'ojë pa'iyere nejoni mēsaru pa'ija'cohua'i a'ë.

¹⁴ Si'aohua'i Maija'quë joyopi cuaquëna, pa'icohua'i cato Maija'quë mamajë a'ë.

¹⁵ Jaje pa'ina, mēsaru Maija'quë mamajëre pare ne joyore isi cuañoahuë. Jaje pa'ina, ja joyopi mai ja're caquëna, ja'quëre papi cayë, Maija'quëre. Isima'pë jo'ya ne cuañosi joyore, cui'naohua'ipi Maija'quëre ca'raohua'i pa'ija'a joyore.

¹⁶ Maija'quë joyopi mai joyo ja're cōni nuñerepa Maija'quë mamajërepa pa'icohua'i a'ë quëayë, maire.

¹⁷ Jaje pa'ina, Maija'quë mamajë sëte mai si'aye i ca nëose'e paja'cohua'i a'ë, Cristo ja're cōni te'e. Maipi te'e i ja're ai yo'osicohua'i pani, i de'oyerepa jeteyo'je paja'cohua'i a'ë, i ja're cōni.

¹⁸ Yure mai ai yo'oye teaye pa'ye a'ë. Jaje pa'ina, mai ai yo'oyepi cōni ñato peoji, jeteyo'je mai pa'i ja'ñere. Jaje pa'ina, Maija'quë de'oyere papi maini pa'ina, de'ocohua'irepa pa'ija'cohua'i a'ë.

¹⁹ De'hue Maija'quë mamajëre iñoquëna, ñasi'i caco si'a yeja Maija'quë de'huasico ai ña ëa ju'io uteco pa'ico.

²⁰ Jaje pa'ina, si'aye Maija'quë du'ru ne de'huase'e cato carajaise'e a'ë, ju'iñepi, ja'juñepi, cui'ne pu'cayepi pa'i do'ire. Maija'quëpi ja're caquë yëni ne de'huapi, jeteyo'je yequë mu'se de'oyerepa pa'ija'coa caquë.

²¹ Jaje pa'ina, ju'ijë ja'juñe carajasipi, si'aye Maija'quë ne de'huaquë pa'iyë. Ja do'ire si'a mu'seña Maija'quë mamajë ai yo'ojë pa'icohua'ipi utejë pa'iyë, si'aye de'oyerepa pa'ija'coa cajë.

²² Jaje pa'ina, yureje mai asayë, si'aye Maija'quë de'huasicopi nomio tsj cōa huëoni ai a'si ju'iñeje pa'ye ai yo'oco oio pa'iyë.

²³ Iye yejase'e ai yo'oye paco maije ai yo'oyë, yequë mu'se pa'i ja'ñere joñoapi oijë. Du'ru pajë pa'ijë'ë caquë de'o joyore isi nëosicohua'ije yequë mu'se de'oyere pare paja'cohua'ita'a ai oijë pa'iyë. Jaje pa'ina, joyore papi ai oijë uteyë, Maija'quë maire i huero mamajëre neja'a macare cui'ne mai huaso cuañoñere cajë.

²⁴ Mai yequë mu'se pa'i ja'ñere jëa coeye peoyerepa ute do'ire huasosicohua'i pa'iyë, mai. Jaje pa'iquëta'are paipi i uteyere ña huesoni yequë mu'se pa ja'ñere uteye peoji. Jaje pa'ina, tsoe itire ña huesoni uteye peoji.

²⁵ Jaje pa'iquëta'are mai yure ña ma'ñere ñañu'u cajë uteni dahuëre quëcojë uteye pa'iji.

²⁶ Jaje cui'ne Maija'quë joyopi cōcaiji, mai tutu peoyere. Maija'quëre seña huesyë, mai. Jaje pa'ina, de'o joyopi ai oi Maija'quëre secacaiji, pa'iyë'opi ca ti'añe peoyerepa.

²⁷ Jaje seña, Maija'quë sa'nahuë joyorepa cuasaye ñaquëpi i joyo cuasaquë seña asaji, joyopi i tsecohua'i pa'i ja'ñere caquë, Maija'quë yëyeje pa'ye seña.

Si'aye Ne Tì'asicohua'i Pa'iyē

²⁸ Jaje pa'ina, i yēyere yo'oja'cohua'i a'ë caquē soisicohua'ire si'aye tēto saiyepe de'oye pa'i ja'ñere cōcaija'coa, Maija'quē oicohua'ire asayē, mai.

²⁹ Jaje pa'ina, Maija'quē maire tsoe du'ru ña nēopi i mamaquēje pa'iohua'i pa'ija'cohua'i a'ë caquē. Jaje pa'ina, i mamaquē cato sehuosicohua'i maja'yē pa'ija'quē api.

³⁰ Tsoe i ja'nē cuasa nēosicohua'ire Maija'quē soipi. Soisicohua'ireje nuñerepa pa'iohua'ire nepi. Nuñerepa pa'iohua'ire nesicohua'ireje i de'oyerepa pa'iyere isipi.

³¹ Jaje Maija'quēpi maire de'oyerepa necaisiquēre ¿nepi maire sañope yo'o tì'añe pa'iquē'ni? Ti peoji, sañope yo'o tì'aquē.

³² Maija'quē i mamaquēre papi mai do'ire jucacaijaquē caquē ¿isisiquē me isiye paquē'ni, i mamaquē ja're co'amaña pa ja'ñe? Si'aye isija'quē api. ¿Me paquē'ni?

³³ Jaje pa'ito Maija'quē soisicohua'ire ¿nepi co'acohua'i a'ë caye pa'iquē'ni? Jare coa Maija'quēse'e maire nuñerepa pa'icohua'ire nesiquē pa'iji.

³⁴ Cristo ju'isiquēpi cui'naēpi huēisiquēpi Maija'quē ēja te'tere ñu'i maini caquē pēca ja'quēre secacai pa'ito ¿iqueipi maire nejoñe pa'iji ca huesoye pa'iquē'ni?

³⁵ Jaje pa'ito ai yo'oyepi, co'a ju'ijē oiyepi, sañope yo'oyepi, aiñe peoyepi, ju'iyē peoyepi, ne ju'iñepi, panita'a juni hueseyepi ¿Cristo maire oiyere nejo-caiye pa'iquē? ¡Pani!

³⁶ Toyase'e cato caji:

Mē'ë do'ire si'a mu'seña ne ju'iñere pa'iyē.

Jaje pa'ina, yēi ñamare huai huē'ñana sase'eje pa'iohua'i pa'iyē.

³⁷ Jaje si'aye iye yo'oye pa'iquēta'are maipi ñese quēcocicohua'irepa pa'iyē, maire oisiquē do'ipi.

³⁸ Jaje pa'ina, Maija'quē maire oiyere nejocaiye ti peoji. Nuñerepa asayē, yē'ë. Ja do'ire ju'iñepi, pa'iyepi, huiñaohua'ipi, cuañecohua'i tutupi, cuañe tutupi, yure pa'iyepi, jeteyo'je pa'i ja'ñepi,

³⁹ Mēñe ayepi, meñe ayepi, Maija'quē de'huase'epi, nejo tì'añe peoji, Maija'quē maire oiyere mai Ejaë Jesucristona tì'ase'ere.

9

Israel Paise'ere Maija'quē Jo'ya Nese'e

¹ Nuñerepa cayē, Cristore sehuoquē sēte. Coa cosoma'ë pa'iyē. Jaje pa'ina, Maija'quē joyopi cuasaquēna, yē'ë joyo cuasaye nēiñepi mē'ë nuñerepa cuasayē cacaiji, yē'ëre.

² Jaje pa'ina, si'anēpi yē'ë joyo a'siyerepa ai oi pa'iyē.

³ Jaje oi cuasayē, yē'ëpi merepa Cristore hua sani nejo cuañoñere pa'ina, yē'ë pai, Israel tsēcapē cajeohua'ipi jēacaitota'a de'ora'pi, cuasayē. Jaje yo'o do'ipi cōcaiyē pa'ito yo'ora'huē cuasayequē cuasayē.

⁴ Jaohua'i cato Israel tsēcapē acohua'i a'ë, Maija'quēpi i mamajēre nesicohua'i a'ë. Maija'quē iohua'i ja're miañerepa pa'ina, pa'isicohua'i a'ë. Maija'quē cayere iohua'ipi de'oye sehuojēna, i cōcai ja'ñe ca nēose'e pasicohua'i a'ë. Moisés cuañese'e pacohua'i a'ë. Cui'ne Maija'quē huē'ere ñacaiyere pasicohua'i a'ë. Cui'ne i de'oye ca nēose'e pasicohua'i a'ë.

⁵ Jaohua'i cato mai aipē tsēcapē acohua'i a'ë. Jare ja tsēcapēja'a paina Cristoje ai de'opi. Jaë cato Diosu paji'i, si'aye jerepa pa'i. Jaëni de'oquēre pa'ni caye pa'iji, si'anēpi. Jaje pa'ijaquē.

⁶ Cama'ë pa'iyë, Maija'quë ca nëose'epi tì'añe paëna, coa ai jerepa yë'ë cato cayë, si'aohua'irepa Israel tsëcapë acohua'ipi Israel paire peo do'ire.

⁷ Jaje pa'ina, Abraham tsëcapë acohua'i Maija'quë ña hue'ña si'aohua'irepa i mamajë peoyë. Jaje pa'ina, Maija'quëpi capi: “Më'ë tsëcapërepa cato Isaacja'a ai de'oja'cohua'i a'ë.”

⁸ Jaje pa'ina, iyepi maire tiñarepa quëa iñoji, Maija'quë mamajërepa pa'iyë cato pai tsëcapëja'a tì'añe peoye, coa ai jerepa Maija'quë ca nëose'ejä'a ai de'osicohua'ipi i mamajërepa pa'iyë tì'añe.

⁹ Jaje pa'ina, Abrahamre Maija'quëpi ca nëoquë capi: “Zara mamaquëre pajä'coa, yeque ometëcahuë yë'ë co'i maca.”

¹⁰ Iyese'e pa'iyë papi, yequejë cui'ne mai ai Isaac mamajërepa paë'ë, Rebeca caya mamajë.

¹¹⁻¹³ Jaohua'ire Maija'quëpi ja yë'ta'a co'ama'në cui'ne ja yë'ta'a co'aye panita'a de'oye yo'oma'në Rebecare ca nëopi. Më'ë mamaquë maja'yëpi yo'jeire necaiquë pa'ija'quë api. Jaje cui'ne toyase'eje caji: “Jacoboni oi, Esauni cohuë.” Jaje pa'ina, iye yo'ose'epi Maija'quë i cuasayeje pa'ye yëni yo'oquë sahuapi, iohua'i yo'o do'ire cuasama'ë, coa i yë do'ire.

¹⁴ ¿Jaje yo'oquëna, ñani maipi Maija'quë nuiñe yo'oma'quë api caja'cohua'i a'ni? ¿Pani me jaje caye'ni?

¹⁵ Ñajë'ë, Maija'quë Moisésre case'ere: “Yë'ë yëquëni oni yejesi'i teaye pa'ire ñani, cui'ne yë'ë yëquëni oi ñani çocas'i.”

¹⁶ Jaje pa'iyë sëte pai yëyepi, panita'a tutu yo'oyepi tì'añe peoji. Coa Maija'quë teaye ñani oi cöcaiyepi tì'añe pa'iji, i sahuasicohua'i pa'iyë.

¹⁷ Jaje pa'ina, toyase'e caji, Egípto pai ëjaëre, Maija'quë case'ere: “Më'ëre Egípto pai ëjaëre nehuë, më'ëja'a yë'ë tuture iñosi'i caquë, cui'ne si'a hue'ña pa'icohua'ipi yë'ë mamire asajajë caquë.”

¹⁸ Jaje pa'ina, Maija'quë cato jare i teaye ñani oiquëni oiquë api, cui'ne jare i yëquëni jëa joyo ne huesoquë api.

¹⁹ Jaje pa'ina, mësarupi caja'cohua'i a'ë, yë'ëre. Cui'ne jaje yo'oquëta'a ¿me yo'oquë Diusu paipi co'ayë caquë'ni? ¿Nepi, i cuasaquë yo'oye sañope ca tì'añe pa'ina?

²⁰ ¿Pai maca më'ë iquei'ni, Maija'quëre sañope ca ja'ñe? ¿Soto cua'coropi iti nesiquëre sañope caye? ¿Me nesi'quë yë'ëre co'aye nei'ni? cama'coa.

²¹ Jaje pa'iyë sëte sotopi de'huaquë cato jare i yëyeje pa'ye neñe pa'iji. Jaje pa'ina, jare iti sotopi neñe pa'iji de'o cua'cororepa ëja co'amañase'e neja'core cui'ne yeconi si'a co'amaña nerojajä'core neñe pa'iji.

²² Jaje pa'ina, iohua'i co'aye yo'osi do'ire sai cuañojë nejo cuañoja'cohua'i a'ë, co'a cua'conoaje pa'yepi. Jaohua'i josa yo'ojëna, Maija'quëpi ai dahuëre quëcöpi yo'opi, i pëi saiñere cui'ne i tuture iñosi'i caquë.

²³ Jaje yo'o maca maina de'o cua'conoaje pa'iohua'ina i pa'iyë de'oyere pare iñosi'i caquë yo'opi. Jaje pa'ina, maire teaye ñani oni yejepi. Oni yejeni tsoe hue'ñana de'ocohua'ire ëja de'huapi, maire, i pa'i hue'ñare con i pa'ijajë caquë.

²⁴ Jaje pa'ina, Maija'quëpi maire soipi, judío pai acohua'ire cui'ne judío pai peocohua'i acohua'ire.

²⁵ Maija'quë quëcaiquë Oseas toya pëpë Maija'quë capi, ñeje:

Yë'ë paire hue'yoja'quë a'ë, tì pa'isicohua'ini.

Yë'ë oima'co pa'isiconi yë'ë oicore hue'yosiquë a'ë.

²⁶ Cui'ne mësarü yë'ë pai peoyë casicohua'ini,

Jare iohua'ini, Maija'quë huajëquërepa mamajëre hue'yoja'quë a'ë.

27 Jaje pa'iquëta'are Israel pai ayere Maija'quë quëacaiquë Isaíaspi ñeje capi: “Israel pai tsëcapë acohua'ipi jai pai pa'ija'cohua'i a'ë, jai tsiaya meja pa'iyëje pa'yerepa. Pa'ijëta'a coa a'ri pai maña jao acohua'ipi huasosicohua'i pa'ija'cohua'i a'ë.

28 Jaje pa'ina, Ëjaëpi i case'eje pa'ye yo'o tijaquë i nuñerepa yo'oyepi esa ne de'huaja'quë api, si'a yeja pa'icohua'ire.”

29 Jare ipi Isaías capi, ñeje:

Si'a huiñaohua'i Ëjaëre papi mai tsire isima'quë pa'ito

Tsoe Sodoma cui'ne Gomorra dari nejose'eje pa'ye nejosicohua'i patira'huë.

Judío Paj Cui'ne Maija'quë De'o Case'e

30 ¿Jaje pa'ito me caja'cohua'i a'ni, mai? Iyere asani, judío pai peocohua'ipi nuñerepa pa'iyere tija'ahuë, nuñerepa pa'iyere ti co'ema'cohua'ipi. Coa necaiquëre pare cuasa do'ipi tija'ahuë.

31 Jaje pa'iquëta'are judío pai cato nuñerepa pa'iyere tija'ahuë. Yo'ojëta'a tija'ahuë. Yo'ojëta'a tija'ahuë.

32 ¿Me yo'ojë pase'eje ñani, iohua'i yo'oyepi tija'ahuë pa'iji, cuasa do'ire? Coa necaiquëre pare ite cuasama' do'ire tija'ahuë, iohua'i yo'o do'ipi tija'ahuë u cuasa do'ire. Jaje pa'ina, ju'ahuë, ju'a taocore, quënaona.

33 Toyase'e Maija'quë capi, ñeje:

Yë'ëpi Sión cutihuëna quënaore oañë. Jaona mësarü sañope ju'aja'cohua'i a'ë. Iona quëco paquë cato, huajëya'ye pa'iyë peosipi.

10

1 Maija'quë do'ijë yë'ë joyore papi oi Maija'quëre seña cato Israel pai mañapi huaso cuañosicohua'ipi pa'ijajë cuasaquë seña a'ë.

2 Jaje pa'ina, cayë, iohua'i cato Maija'quëre necaiye ai yëyë. Jaje pa'iquëta'are iohua'i yëjë yo'oyepi nuñerepa asa tija'ani yo'oyere pa'iyë paji.

3 Jaje pa'ina, Maija'quëpi pai nuñerepa pa'iyë isiquë cajë asa tija'ahuë pañë. Jaje pa'ina, iohua'i tutupi yo'ojë nuñerepa pa'icohua'i pönëñu'u cajë yo'oyë, Maija'quë nuñere pa'iyë isiyere sehuocaima'pë.

4 Cuañese'e cayere Cristopi si'aye ne saopi. Jaje pa'ina, Maija'quëpi Cristoja'a nuñerepa pa'iyë tija'ahuë necaji'i, Cristore sehuocohua'ini.

5 Cuañese'ere yo'ojë nuñerepa pa'icohua'i tija'ahuëre Moisés toyapi, ñeje: Cuañese'e cayere si'aye yo'o tija'asiquëpi nuñerepa pa'iyere pa'ija'quë api.

6 Jaje pa'iquëta'are, coa necaiquëre pare cuasa do'ipi nuñerepa pa'icohua'ire neñepi, ñeje: “Mësarü joña cuasama'pë pa'ijë'ë. ¿Nepi ma'tëmo mëni Cristore quërëjani yejana daja'cohua'i a'ni? panita'a,

7 ¿nepi coje sa'nahuëre pana cajeni Cristore ju'isiquëni huëoja'cohua'i a'ni?”

8 Toyase'e caye cato iye a'ë: “Më'ë yë'quë macare pare ti de'o coca pa'iji, më'ë yë'opore, cui'ne më'ë joyore.” Iye coca cato coa necaiquëre pare cuasaye a'ë. Ja cuasayere yëquë quëayë.

9 Jaje pa'ina, më'ë yë'opopi Jesure yë'ë Ëjaëpi cani cui'ne më'ë joyopi Maija'quëpi ju'isiquëre huëopi cuasaquë asani tsoe huaso cuañosiquë pa'iyë.

10 Jaje pa'ina, joyopi itire pa'ë cuasaquë pani tsoe nuñerepa pa'iquë pa'iji, cui'ne yë'opopi Jesús huasoquë api ite cajë seni tsoe huaso cuañosiquë pa'iji.

11 Toyase'epi caji: “Ite nuñerepa pa'iquë api cuasacohua'i cato pañete sehuore'ni caye peosipi.”

12 Jaje pa'ina, peoji, tiñe pa'i judío cui'ne yequë pai. Jaje pa'ina, mai Ëjaë si'aohua'i Ëjaëpi, jaëpi si'aohua'ire ite secohua'ire jaiye de'oye pa'iyë isiquë.

¹³ Jaje pa'ina, toyase'e caji: "Si'aohua'i mai Ējaëre secohua'i huasosicohua'i pa'ija'cohua'i a'ë."

¹⁴ Jaje pa'iquëta'are ¿me ite ire pare cuasama'cohua'i pani seja'cohua'i a'ni? ¿Cui'ne me ite sehuoye'ni, i ayere quëaye asama'cohua'i pani? ¿Cui'ne me asaja'cohua'i a'ni, iti coca quëacohua'ipi peoto?

¹⁵ ¿Cui'ne me iti coca quëaja'cohua'ire jëjo saocohua'ipi peoto sani quëaja'cohua'i a'ni? Jaje pa'ina, toyase'epi caji: "Airepa de'oji, de'o cocare quëaja'cohua'ipi titaye."

¹⁶ Jaje pa'iquëta'are, si'aohua'i Maija'quë coca caye asani sehuoma'pë pa'iyë. Isaías toyase'e cayeje: "¿Ējaë, nepi yëquë quëaye asani itire pa'ni caye'ni?"

¹⁷ Jaje pa'ina, ire pare cuasaye cato, de'o cocarepa Cristo ayere quëase'ere cajoro asayeja'a ti'añe pa'iji, itire pa'ë cuasase'ere.

¹⁸ Jaje pa'ina, yë'ëpi señë: ¿Asama'pë pate, iti coca quëaye? Pani asahuë, jaohua'ipi. Jaje pa'ina, toyase'e caji:

Iti quëacohua'ipi quëajëna, si'a yeja pa'icohua'ipi asahuë.

Cui'ne coa si'a hue'ña maña iye yeja pa'icohua'ina johua'i coca quëaye ti'api.

¹⁹ Jaje pa'iquëta'are tijupë seni coñë: ¿Israel pa'ise'e jaje pa'ito asama'pë pate? Jaje pa'ina, du'ru macarepa Moisés toyapi, Maija'quë case'ere, ñeje:

Yë'ëpi mësarü oicohua'ire neja'quë a'ë, yecohua'ini necaise'ere ña ëajëna.

Cui'ne mësarü pëicohua'ire neja'quë a'ë, huesëohua'ipi.

²⁰ Ja jeteyo'je Isaías ca'rama'quëpi caji:

Yë'ëre co'ema'pë pa'isicohua'ipi ti'ahuë, yë'ëre.

Cui'ne yë'ëre jerore pa'iquë'ni cajë sema'pë pa'isicohua'ini iñohuë, yë'ë pa'iyë.

²¹ Cui'ne Israel paini Maija'quëpi caquëna, Isaíaspi toyapi, ñeje: "Si'a mu'sepi mësarute soiquë yë'ë jëña ca'cahuë nesiquëpi utehuë, de'oye sehuoma'cohua'ipi cui'ne sañope yo'ocohua'ini."

11

Maija'quë Sahuaye Israel Paire

¹ Yure cui'ne señë, jaje pa'ina: ¿Jaje pa'ito Maija'quë Israel paire i pasicohua'ire jeocou? Pani nejoñe papi. Jare yë'ë i Israel pa'ipi pa'iyë, Abraham tsëcapë aquëpi cui'ne Benjamín pai aquëpi.

² Ai tsoe jare i Maija'quëpi Israel paire i tsecohua'i a'ë ca huesopi. Jaje pa'ina, yure jeocoma'ë pa'iji. ¿Huesëye mësarü Maija'quëre quëacaiquë Elíaspi Maija'quëre sei, Israel paire co'acohua'i a'ë cuasaquë sei case'ere toyase'e quëaji?

³ Sei capi: "Ējaë më'ëre quëacaicohua'ire si'aohua'ire huani jeahuë. Cui'ne më'ëre isijë tëojë se hue'ñaje nejo saohuë. Jaje yo'ojëna, yë'ëse'e te'i maca nëasiquëni cui'ne yë'ëreje huani jeoñu'u cayë."

⁴ Jaje caquëna, Diusupi capi, ite: "Siete mil paire yë'ëre oicohua'ire hua nëohuë, de'huasi diusu Baalre do're ja'rujë sema'cohua'ire."

⁵ Jaje ja'në yo'ose'eje pa'ye yureje judío pai acohua'i a'ri ja'i pai nëahuë, Maija'quë i oiyepe sahuasicohua'i.

⁶ Jaje pa'ina, Maija'quë maire coa isiyepi ti'añe pa'iyë sëte, pai tutu yo'oyepi ti'añe peoji. Yure pai yo'o tutupi ti'añe pa'ito Maija'quë oi maire coa isiyepi peora'pi.

⁷ ¿Jaje pa'ito me yo'ore'ni? Israel pai mañapi johua'i co'ese'e ti'añe pahuë. Pajëna, Maija'quë sahuasicohua'ise'e ti'ahuë. Yecohua'ipi jëa joyo ne hueso cuañohuë.

⁸ Toyase'e cayeje pa'ye ñeje: “Diusupi isipi cuasa t̄i'a ma'a joyore cui'ne ñaco caje ña ma'ñere cui'ne cajo yacaje asa t̄i'a ma'ñere. Jaje pa'ina, yure iye mu'seje jaje pa'iohua'i pa'iyë.”

⁹ Cui'ne Davidje capi:

Jare iohua'i si'aye payë, cuasayepi co'ye iohua'ire ne taõñe,
Cui'ne huatenëa de'osipi, mësarupi iona ju'ajë si'se cuañosicohua'i pa'ijajë caquë.

¹⁰ Ñaco caje ñama'cohua'i de'oja'cohua'i a'ë.

Cui'ne jete në me huesësicohua'i pa'ija'cohua'i a'ë, jaiye hue'e do'ire.

Judío Pai Peocohua'ipi Huaso Cuañõñe

¹¹ Cui'ne yure señë: ¿Si'ahua'i judío pai ju'ajë peo hue'ñarepa tome sare? ¡Pani. Jaje yo'oye pañuë! Coa ai jerepa, jaohua'i de'oye sehuoma'pë ne huesë do'ire yecohua'ipi de'hue t̄i'ahuë, huaso cuañõñe, Israel paipi ñani cui'neje pañu'u cajë oijajë cajë.

¹² Jaje pa'ina, judío pai co'aye yo'ose'epi si'a yeja pa'icohua'i jerepa de'oye pa'iyë pönëpi, cui'ne iohua'i yo'ojë co'a de'ose'epi judío pai peocohua'i de'oye pa'iyë pönëpi. Jaje pa'iyë sête judío paipi Cristore sehuoni cui'naohua'ipi caca cocohua'i pa'ito ai de'oye pa'ija'coa, cuasayë.

¹³ Jaje pa'iquëta'are mësarute judío peocohua'ire caye payë, yeque maña. Yë'ëre Maija'quëpi jëjo daopi, judío pai peocohua'ina. Jaje pa'ina, yë'ë yo'oye Maija'quë isise'e a'ë asaquë si'a yë'ë tutupi yo'oyë.

¹⁴ Jaje yo'oquëna, mësarupi sehuojëna, ñani yë'ë tsëcapë acohua'ijë ñajë cui'ne ëa ñajë oijë huasosicohua'i pa'ijajë caquë yëyë.

¹⁵ Jaje pa'ina, judío paipi ña'nosicohua'i pa'ijëna, iye yeja pa'icohua'i de'hue Maija'quë ja're de'oye pa'iyë t̄i'añe pa'iji. Jaje pa'ina, merepa pa'ija'coa'ni cui'naohua'ini Maija'quëpi ito, judío paipi sehuojë pa'i maca ai sihuaye pasipi. Ja cato ju'ise'eje pa'iohua'ipi pa'iyena huëiye a'ë.

¹⁶ Jaje pa'ina, pan sëpë aye poni du'ru nese'ere Maija'quëna isito si'a iti sëpëje Maija'quë isise'e pa'iji, de'ocore pare. Cui'ne Olivo soquë yë tsitamopi Maija'quëna isisico pa'ito iti capëaje isise'e pa'iji.

¹⁷ Yecohua'i judío pai acohua'i Olivo soquë yë capëa pa'isicohua'ipi tē'ca tēte cuañohuë, noni io ja're pa'icohua'ipi. Jaohua'i peo sa'ro pa'i do'ire mësarupi airo olivo soquë capëje pa'ipi sëo cuañohuë. Jaje yo'ouna, mësaru de'hue t̄i'ahuë, iti tsitapi pa'iyë isiye cui'ne olivo pa'iyepi mësarute pa'iyë isiye.

¹⁸ Jaje pa'ina, cuasama'pë pa'ijë'ë, yë'ë a'ë iti ñërepa capëa jerepa de'oquë. Jaje pa'ina, më'ëpi de'oquë a'ë cuasani, de'hua cuasa ñajajë'ë. Më'ëpi tsita pa'iyë isima'ë pa'iyë caquë coa tsitamopi më'ë pa'iyë isiji.

¹⁹ Jaje pa'iquëta'a yeque më'ëpi ca'ñe pa'i a'ë: “Jaje pa'ijë'ë, yë'ëpi olivona sëa cuañosiquë pa'ijaquë caquë tē'ca tētepi jaohua'ire iti capë acohua'ire pare.”

²⁰ Ja cayere nuñerepa caye a'ë. Iohua'i ite coa necaiquëre pare cuasama' do'ire tē'ca tēte cuañohuë. Jaje pa'iquëta'are më'ë cato ite coa necaiquëre cuasa do'ire de'hue iti ñere pana tsiosiquë pa'iyë. Më'ë jaje pa'iyë sête yë'ë a'ë jerepa pa'i cuasama'ë, coa airepa ca'raqüë ñaquë pa'ijë'ë, mësarute tē'ca tēte cuañõñe.

²¹ Maija'quë iti ñërepa pa'isi capëare tē'ca tēte jeosiquëme, me paquë'ni, mësarujë.

²² Ñajë'ë. Maija'quë nuñerepa de'oye yo'oquë api. Jaje pa'ita'a nuñe yo'oma'cohua'i cato tuturepa yo'oquë api. Co'aye yo'osicohua'ire saipi, iohua'i yo'osi do'ire. Jaje pa'iquëta'are mësarure de'oye yo'opi. Jaje pa'ina,

më'ëpi de'oye i yëyeje pa'iye pa'iji. Jaje pa'iye pato më'ëreje cui'ne tëto tēja'quë api.

²³ Cui'ne yequeje, judío paipi iohua'i jëa coeyere jeoni sehuocohua'i pani, cui'na olivo soquë yëna sëo co cñaññë, tijupë. Maija'quëpi paji, tutu cui'naohua'ini sëo coñe cui'na ñëna.

²⁴ Më'ëre judío peoquëta'are airo olivo soquë capëje pa'ini t'ani de'o olivo soquë yëna de sëosiquë i ¿me neni de'o olivo soquë yë acohua'ire judío paire sëoye paquë'ni? Sëoja'quë api, de'o olivo soquë yëna cui'naohua'ini.

Israel Paire Tëjyerepa Huasose'e

²⁵ Jaje pa'ina, Maija'quë do'ijë, Maija'quë ise'e nesi'i cuasase'ere mësarute quëaye yëyë, mësarupi jerepa ta'ñe asajë pa'iohua'i a'ë cuasama'pë pa'ijajë caquë. Israel pai cato jai pai jëa joña ne cñañsicohua'i pa'iyë, Israel pai peocohua'ipi si'aohua'i Maija'quë ca nëosicohua'ipi cacajajë cajë.

²⁶ Ja maca yureta'a si'aohua'i Israel paipi huasosicohua'i pa'ija'cohua'i a'ë, toyase'e cayeje:

Sión daripëpi daija'quë api, huasoquë.

Dani jaëpi Jacob pai co'aye yo'ose'ere nejocaija'quë api.

²⁷ Jaje yë'ëpi iohua'i co'aye yo'ose'ere nejocaisi maca,

Ja maca jaohua'ini caquë iye ca nëose'ere pasipi.

²⁸ Jaje pa'iquëta'are huaso coca asaye coecohua'ipi Maija'quëre sañope yo'ocohua'i a'ë, mësarupi iohua'i coe do'ire de'hue asajajë cajë. Jaje pa'iquëta'are jaohua'i judío paire Maija'quëpi ja yë'ta'a oiji, iohua'i aipëni i tsecohua'ire nesiquë sëte.

²⁹ Jaje pa'ina, Maija'quë isise'e jiöye paquë api cui'ne i soisicohua'ire t'iohua'ire nema'quë api.

³⁰ Ja'në tsoe mësarupi Maija'quëre sañope yo'ohuë, de'oye sehuocaima'pë. Jaje yo'osicohua'ini yure judío paipi de'oye sehuocaiye pa do'ire Maija'quëpi mësarute teaye ñani oi cocaji'i.

³¹ Mësarupi ja'në de'oye sehuocaiye pase'eje pa'iohua'i a'ë, yure judío paipi. Jaje pa'iyë, Maija'quëpi mësarute teaye ñani oi cocaijaquë cajë cui'ne iohua'ireje oi ñani cocaijaquë cajë.

³² Jaje pa'ina, Maija'quëpi caji si'aohua'ire ite de'oye sehuocaima'cohua'ire ne huesopi, si'aohua'ire ipi oi teaye ñaquë cocasi'i caquë.

³³ ¡Airepa ta'ñe pa'i a'ni, Maija'quë si'aye asaquë pa'iquërepa! I cuasaye asani quëaquëje peoji. Maija'quë yo'oquë pa'iye asa t'iaquë peoji.

³⁴ “¿Nepi Ejaë cuasaye asa t'iañe pa'iquë'ni? Panita'a ¿nepi ite ñeje yo'ojë'ë cajë ye'yaye pa'iquë'ni?”

³⁵ ¿Nepi du'ru Ejaëre co'amaña isini yure isisi do'ire saijë'ë, cñañeñe pa'iquë'ni?

³⁶ Jaje pa'ina, si'aye Maija'quë tse a'ë, i nesi do'ire. Ini pacacaiji, si'anë. Sihuayë, Maija'quëre jerepa pa'ire. Jaje pa'ijaquë.

12

Maija'quëna Isicohua'i Pa'iye

¹ Jaje pa'iye sëte Maija'quë do'ijë mësarute señë, Maija'quë oni yejesi do'ire, mësarupi pa'iyere Maija'quëna isi huesëjë'ë, huajëquëre pare. Ina isisicohua'ipi pani, Maija'quë sihuaja'quë api cui'ne ja isiyë cato nuñerepa yo'oye a'ë.

² Jaje pa'ina, mësarupi pa'ijë'ë, iye yeja pai yo'ojë pa'iyere coa ai jerepa jare yo'oma'pë. Mësarupi cuasayere tiñe cuasajë pa'iyena ponajë'ë, mësarupi pa'iyepi tiñe yo'ojë pa'iyere ponëja'core. Ponëona, yureta'a Maija'quë yëye asa

tɿ'aja'cohua'i a'è. Asa tɿ'acohua'ipi pani de'oyere, Maija'quë sihuaquë ñañere cui'ne nuñere pare asaye pa'iji.

³ Quëajaquë caquë Maija'quë yè'ère coa isipi. Ja do'ire mësarute cayë, mësaru aquëpi te'ije yè'ëpi ai asayë cuasaye pajaquë, iti cuasa maña ipi isiye ja'i maña cuasaja'quë. Jaje pa'ina, Maija'quëre necaiquëre pare asa do'ire yo'o ja'ñe isise'e ja'ye cuasajë yo'oye pa'iji. Tëto saiperepa cuasato co'aji.

⁴ Ñajë'ë, mai capë yo'o ja'ñe huahuese'e pa'iyere. Si'aye te'e co'amañare yo'oye paji.

⁵ Jaje cui'ne maije jai pai pa'ijëta'a Cristona tsiosicohua'ipi pa'i do'ire Cristo capë acohua'i pa'iyë. Pa'ijë pai ñape yequëna se tsiosicohua'ipi te'e capë acohua'i pa'iyë.

⁶ Jaje pa'ina, Maija'quëpi pai ñapere tiñe pa'ye yo'o tutu isipi, i yëyeje pa'ye. Jaje pa'ina, Maija'quë ayere asani quëa tuture isisiquë pa'ito, quëañu'u coa necaiquëre pare mai cuasaye ja'ye.

⁷ Yecohua'ire cöcai tuture isiquë pa'ito, yecohua'ire de'oye cöcañu'u. Yecohua'ire ye'ya tuture isisiquë pa'ito ye'yayese'e yo'oñu'u.

⁸ Yo'o jujacohua'ire quëa tuture isisiquë pa'ito quëa huasoñu'u, tutu quë'iohua'i pa'ija'cohua'ire. Co'amaña isiquë pani yè'ë de'oye yo'oyere ñajë'ë caye peoyerepa isiye pa'iji. Cuañe tuture isisiquë pa'ito de'oyerepa cuasaë yo'ojë'ë. Ai yo'ojë pa'icohua'ire cöcaiquë pani sihuaquë cöcaiye pa'iji.

Sehuosicohua'i Pa'iyë

⁹ Sa'ñe nuñerepa oijë pa'ijë'ë. Co'ayere coejë, de'oyere yo'ojë pa'ijë'ë.

¹⁰ Sa'ñe oiye pa'iji, Maija'quë do'ijë ëaye. Yecohua'ini de'ocohua'ire cuasajë coa tea ju'iñeje yo'oma'pë sa'ñe oijë de'oye pa'ijë'ë.

¹¹ Nere pacohua'i pa'ijë'ë. Josaohua'i pa'ima'pë pa'ijë'ë. Mai Ejaëni necaijë'ë, si'a joyorepa cuasajë toa tsë'ise'eje pa'i joyore papi.

¹² Sihujë pa'ijë'ë, mësaru yequë mu'se pa'i ja'ñere utejë pa'icohua'i. Ai yo'onije quëcojë'ë. Jeoma'pë pa'ijë'ë. Maija'quëre señe si'anë sejë pa'ijë'ë.

¹³ Cöcaijë'ë, Maija'quë tsëcapë acohua'ire, iohua'ire jopo caraye pa'ito. Mësarute do'i daicohua'i pa'ito de'oye yo'ojë'ë.

¹⁴ Mësarute josa yo'ocohua'ire de'oye pa'ijajë cuasacajë'ë. Iohua'i de'oye pa'i ja'ñere secacajë'ë, pani ai yo'oye pa'ijajë cuasajë señe.

¹⁵ Sihucacohua'i ja're tsioni pa'ijë sihuacohua'i pa'ijë'ë. Cui'ne ota oicohua'i ja're pa'ijë mësarujë oicohua'i pa'ijë'ë.

¹⁶ Si'aohua'i sa'ñe de'oye yo'ojë pa'ijë'ë. Yè'ë a'ë, jerepa pa'i cuasama'pë pa'ijë'ë. Coa ai jerepa teaye pa'iohua'i pa'iyena ini pa'ijë'ë. Ta'ñe pa'iohua'i a'ë cuasama'pë pa'ijë'ë.

¹⁷ Saïma'pë pa'ijë'ë, co'aye yo'osicohua'ire cui'ne co'ayepi. Coa ai jerepa de'oye cuasajë yo'ojë'ë, pai ña hue'ñana.

¹⁸ Mësaru ai cuasaye ja'i maca de'oye yo'ojë pa'ijë'ë, yecohua'i ja're de'oye pa'iyere cajë.

¹⁹ Maija'quë do'ijë maña mësarupi sañu'u cajë yo'oma'pë pa'ijë'ë, co'aye yo'ocohua'ire. Coa ai jerepa Maija'quëpi saicajë'quë api cuasajë pa'ijë'ë. Jaje pa'ina, toyase'e caji: "Yè'ëpi co'aye yo'ocohua'ire sañe payë, si'seye pa'itojë," caji, Ejaëre papi.

²⁰ Cui'ne caji jare ipi: "Mè'ère sañope yo'oquëpi ao ëa ju'ito aojë'ë. Cui'ne cöno ëa ju'iquë pa'ito ocujë'ë. Jaje yo'ojëna, iti sañope yo'oquëpi yè'ë co'aquëre pa'ni cuasaja'quë api, huajëya'ye pa'ija'quëpi."

²¹ Co'ayena quëco cuañoma'ë pa'ijë'ë. Coa ai jerepa co'ayere ñese quëcojë'ë, de'oye yo'oyepi.

13

¹ Si'aohua'i iye yeja cuañe ëjaohua'ire de'oye sehuocaiye pa'iji. Jaje pa'ina, peoji, coa Maija'quë yëma'ëna ëjaë de'osiquë. Jaje pa'ina, Maija'quëpi iye yeja cuañeja'cohua'ire nepi, jaohua'ire.

² Jaje pa'ina, paï ëjaohua'i cuañeñere sañope yo'oni Maija'quë de'oye yo'o ja'ñe caquë jeose'ere sañope yo'oyë. Jaje sañope yo'ocohua'i cato saija'cohua'i a'ë, co'ayepi.

³ Jaje pa'ina, ëjaohua'i cato pa'ima'pë pa'iyë, de'oye pa'icohua'ipi ca'rajajë cajë. Coa ai jerepa co'aye yo'ocohua'ire yo'o quëcoja'cohua'ipi pa'iyë. Më'ëpi ëjaohua'ire ca'raye peoye pasi'i cani de'oye yo'oquë pa'ijë'ë. Jaje pa'ina, ëjaohua'ipi më'ë pa'iyë neñani de'oye pa'iquë api caja'cohua'i a'ë.

⁴ Jaohua'i cato Maija'quëni necaijë pa'iyë, më'ë de'oye pa'iyere cajë. Jaje pa'iquëta'are më'ëpi co'aye yo'oquë pani ca'rajë'ë. Jaohua'i cato coa hua'ti mëama'cohua'i a'ë jare co'aye yo'oquëni saiñu'u cajë yo'ocohua'i a'ë, Maija'quëre necaicohua'i sëte.

⁵ Jaje pa'iyë sëte de'oye a'ë, ëjaohua'i cuañeñe sehuoye. Pani iohua'ipi co'aye yo'oma'cohua'ini cajë, coa ai jerepa tayose'e peoye nëina, mai cuasajë pa'iyere cajë de'oye pa'iyë pa'iji.

⁶ Jaje pa'ina, mësarü pa'i do'i saiñë, ëjaohua'i Maija'quëre necaicohua'ini cajë. Jaohua'i cato jase'e yo'ocohua'i a'ë.

⁷ Pa'i do'ire paï ñape saiñe pa'ito saijë'ë, paï ñapere iohua'ire do'i paye ja'ye. Yeja pa'i do'ire saiñe pa'ito saijë'ë. Ejaohua'i pa'ito ëjaohua'ire ñajë pa'ijë'ë. Coa si'aye do'i quë'iohua'i pa'ito do'i quë'iohua'ire ñajë de'oyerepa iohua'ire cuasajë pa'ijë'ë.

⁸ Debe pama'pë pa'ijë'ë, yecohua'ire. Coa ai jerepa yecohua'ire oiyere debeje pa'ye pajë'ë, yecohua'ire. Jaje pa'ina, coa païni oiquë pani tsoe cuañese'e cayere yo'o ti'api, si'aye.

⁹ Cuañese'epi caji: Ejëre cui'ne nëjore pacohua'ipi yecohua'ini yo'oma'pë pa'ijë'ë. Huani jeoma'ë pa'ijë'ë. Yahuerepa co'amaña ima'ë pa'ijë'ë. Eä ñama'ë pa'ijë'ë. Si'aye iye cui'ne yeque cuañese'ere conï yo'o ti'añu'u cani coa më'ë cajeire oijë'ë, më'ëja'a co'ye cuasayeje pa'ye. Ja caye ayere yo'oni pa'ito si'aye yo'o ti'añe pa'iji, cuañese'e cayere.

¹⁰ Jaje pa'ina, païre oiquëpi co'aye yo'oye paï. Jaje pa'ina, oiyepi si'aye cuañese'e ne ti'añe pa'iji, tayoye peoyerepa.

¹¹ Si'aye yure mai pa'i tëcahuë pa'iyere ñani cuasajë'ë, tsoe sëta maca'ë huëo caicohua'i. Yureta'a maire huasoye ai ja'yere pa'iji. Ja'në so'o macare paï'i, mai itire pa'ë cuasajë i coca asa maca.

¹² Tsoe jai ñamire pa'ë. Yure je'nërepa ñata tome huëoji. Jaje pa'ina, jeoñu'u, nea hue'ñana co'amaña yo'oye. Jeoni suñañu'u, mia ca'core pana, soldado huajo saquë suñañeje pa'ye.

¹³ Nuñe de'oye ñare pajë yo'oñu'u, mu'sere yo'oyeje pa'ye. Cu'ima'pë pañu'u, conore cueperojajë, jaiye ao aijë. Tsi'sini josa pi'siye yo'ojë cayere yo'oma'pë pañu'u. Nuñerepa yo'oye pa'ina, coa co'aye si'sire yo'orojajima'pë pañu'u. Coa si'aye co'ayere ye'yesicohua'ipi pa'ima'pë pañu'u. Te'e cuasama'pë do'ire uihuayere pa'ima'pë pañu'u. Cui'ne yecohua'i payere ëa ñajë oima'pë pañu'u.

¹⁴ Coa ai jerepa mësarü cato suñajë'ë, Ejaërepa Jesucristona, ije pa'i pa'ijajë cajë. Jaje yo'oni capë co'aye yëyere ne huasocaiye paja'cohua'i.

14

Cajeire Cuasaye Cato

¹ Jaje pa'ina, Maija'quère necaiquère pare cuasayere joyo tutu carasiquë pa'ito, tsiojè'è, ite, paì cuasase'ere ca huèoni sa'ñe uihuama'pë.

² Ñajè'è, cui'ne iyere, yecohua'i cuasacohua'i pa'iyè. Si'aye aiñese'e de'oji cuasajëna, yecohua'ipi Maija'quë necaiquère pare cuasaye joyo tutu carajaicohua'ipi ja'o cui'ne ao, cui'ne ca aiñe de'oji cuasayè, hua'i cato aima'cohua'ipi.

³ Jaje pa'ina, si'aye aikuëpi yequère hua'i aima'quère co'aye cuasaquë ñama'è pa'ijè'è. Cui'ne iyepi de'oye a'è caquë sahuaquë si'ayere aikuëje cue'cuema'è pa'ijè'è. Si'aye aikuère, cui'ne hua'i aima'quèreje Maija'quëpi tsiosicohua'i a'è.

⁴ Jaje pa'ina, ¿mè'è iquei'ni yequère necaiquëni ñaquë tayo yo'oji caquë yo'o ja'ñe? I òjaëpi ña'ne pa'iji, de'oquë panita'a co'aquë pa'iyè. Jaje pa'iquëta'are de'oquërepa pa'ija'quë api, mai Èjaë de'oye ne tutu paquère me, me co'aquë'ni.

⁵ Yequeje quëaye payè: Pa'iyè, yecohua'i ai jerepa ëja mu'se pa'iji, cuasacohua'i. Cui'ne yecohua'ipi cuasacohua'i pa'iyè, si'a mu'seña cui'ne pa'yese'e pa'iji. Jaje pa'ina, paì ñape itire pa'è cuasase'ere cuasajè pa'iyè pa'iji.

⁶ Iye mu'se ëja mu'sere pa'è cuasaquë yo'oquë pani Maija'quëni de'oye yo'oji. Cui'ne si'aye aikuëje mai Èjaëni de'oye yo'oji, Maija'quère de'oji caquë pëpa toquë ai do'ire. Cui'ne hua'i aima'quëje Maija'quère sei ai do'ire de'oye yo'oji, mai Èjaëni.

⁷ Jaje pa'ina, mai pa'ima'pë pa'iyè, maija'a co'ye pacacaijè. Cui'ne ju'inije ju'ima'pë pa'iyè, maija'a co'ye jucacaijè.

⁸ Jaje pa'ina, mai huajëcohua'i pa'ini pa'iyè, mai Èjaëni pacacaijè. Cui'ne juni huesënije mai Èjaëna jucacaiyè. Jaje pa'iyè sète ja pa'inije cui'ne juni huesënije mai Èjaë tsecohua'i pa'iyè.

⁹ Jaje pa'ina, huajëcohua'i cui'ne ju'isicohua'i Èjaë pasi'i caquë Cristo juni cui'naëpi huëji'i.

¹⁰ Jaje pa'iquëta'are ¿mè'è me yo'oquë Maija'quë do'iquère co'aye caquë'ni? ¿Panita'a me nesi'quë coequë ñaquë'ni? Mai yo'ose'e si'aohua'i Maija'quë ña hue'ñana iñoja'cohua'i a'è, ipi paì ñape yo'ose'e ñaquë ca huesoja'quère.

¹¹ Jaje pa'ina, toyase'e caji:

Care payè, caji, Èjaë. Si'aohua'i yè'è ña hue'ñana do're ja'ruja'cohua'i a'è.

Cui'ne ja maca si'aohua'i de'oquère pa'ni Maija'quë caji'cohua'i a'è.

¹² Jaje pa'iyè sète, paì ñape mai yo'ose'e iñoja'cohua'i a'è, iti yo'ose'eje pa'ye, Maija'quëna.

Ne Taoñe Pajè'è, Maija'quë Do'iquère

¹³ Jaje pa'ina, yecohua'ire seña'jè cayere jeoni coa ai jerepa iohua'i asase'ere cuasajè de'oyere yo'ojè pa'ijè'è, Maija'quë do'ijè ne taoja'core nema'pë cajè.

¹⁴ Yè'è cato asayè, si'aye si'si peoyese'e pa'iyè Èjaë Jesure sehuoquë sète. Jaje pa'ire paji, cuasaquë asayè, iye. Jaje pa'iquëta'are paipi iye si'si a'è cuasato jare si'si pa'iji, iti jaje cuasaquëse'ere.

¹⁵ Jaje pa'iquëta'are mè'è aiñepi sehuosiquë Maija'quë pa'ire paji cuasayere nejoñe pa'ito mè'èpi ite oiye paquë yo'oyè. Jaje pa'ina, Cristo jucacaisiquère mè'è aiñepi nejoñe pajaquë caquë pa'ijè'è.

¹⁶ Jaje pa'ina, sa'ro nēcocaima'pë pa'ijè'è, yecohua'ipi co'aye mësaru de'oye yo'ojè pa'iyere cama'cohua'ini.

¹⁷ Jaje pa'ina, Maija'quë cuañe te'te cato pa'ima'è pa'iji, coa ao aiñepi cui'ne ucuyepi. Coa itirepa cato nuñerepa pa'iyè a'è, de'oye jo'cua pa'iyè a'è, cui'ne sihuaye a'è, Maija'quë joyo pa'i do'ire.

18 Jaje Cristore de'oye necaiquë pa'ito ja necaiyepi Maija'quë sihuayere neñe pa'iji. Cui'ne jaje pa'ini pañe de'o pa'i api cajë ñaño pa'iji.

19 Jaje pa'iyë sëte co'ejë pañu'u, de'oye jo'cua pa'iyena sayere. Cui'ne ai tutupi yo'ojë co'eñu'u, mai ai de'oyena sa ja'ñere, si'aohua'i ai de'ojajë cajë.

20 Jaje pa'ito ai do'ipi Maija'quë nese'ere nejoma'ë pa'ijë'ë. Si'aye aiñe cato si'si ti peoye a'ë. Jaje pa'iquëta'are, mai ai do'ipi yecohua'ire ne taño cato ai co'are paji.

21 Ja do'ire Maija'quë do'iquëre hua'i aiñepi, cono ucuyepi, coa si'aye yo'oyepi ne taño pa'ito nuñe yo'oye peoji.

22 Maija'quë ña hue'ñana si'aye aiñe pa'iji cuasaquë pani jare paire carojaima'ë coa më'ëse'e paye pa'iji. Sihuaquërepa pasipi, tayo yo'osiquëje pa'ire nëima'ëna, pa'iquë cato.

23 Jaje pa'iquëta'are i cuasayepi aiñe cui'ne pañe cuasaye pa'ina, iti coa asaquë aiquë pani jai do'i ani huesëye pa'iji, i cuasaye quëayere yo'oma' do'ire. Jaje pa'ina, si'aye mai sehuosicohua'i cuasayepi quëayere neñe pa'iji. Paquë pani co'aye neñe a'ë.

15

Paini De'oye Yo'ojë'ë, Më'ëja'a Co'ye Oima'ë

1 Maipi tutu quë'iohua'ipi Maija'quëre necaiquëre pare cuasacohua'ita'a jopo carasicohua'ipi de'oye yo'oma'cohua'ire quëcojë cöcaiye pa'iji, tutu peocohua'ire. Maise'e de'oye pa'iyere cuasaye pañu'u, Jaje pa'ina, maipi cöcaiye pa'iji, jaohua'ire.

2 Jaje pa'ina, pa'i ñape mai cajeohua'ire de'oye yo'oye pa'iji, i de'oye pa'i ja'ñere cajë. Cui'ne i Maija'quëre ai seña maca jaiye cuasaquë mëi ja'ñere cöcaiye pa'iji.

3 Ñajë'ë, Cristo i de'oye pa'iyere cuasama'ë paji'i. Coa ai jerepa toyase'e cayere yo'o ti'api, ñeje cayere: "Më'ëre pëicohua'i pëiñe yë'ëna tomepi."

4 Si'aye iye ja'në tsoe toyajë pa'ise'e toyase'e a'ë, mai ye'ye ja'ñere cuasajë. Itina ñajë ai yo'oye pa'itoje quëcojajë cui'ne huaso cuañoñe uteye pajajë cajë toyase'e a'ë.

5 Jaje pa'ina, Maija'quëpi yo'o juja ma'ñe cui'ne yëhuo huasoye isiquëpi, cöcaijaquë mësarute yecohua'i ja're cono de'oye yo'ojë pa'i ja'ñe Cristo Jesús pa'ise'ëje pa'ija'cohua'ire.

6 Jaje pa'ijë si'aohua'i te'e Maija'quë Diosure de'oquëre pa'ni cajë sihuaja'cohua'ire, mai Ejaë Jesucristo pëca ja'quëre.

Judío Peocohua'ire Quëaye

7 Jaje pa'iyë sëte pa'i ñape yecohua'ire de'oye tsiojë'ë, Cristo mësarute de'oye tsiose'ëje pa'ye, si'aohua'i Maija'quëre de'oquëre pa'ni cajajë caquë.

8 Jaje pa'ina, cayë. Cristo cato judío paire necasi'i caquë daji'i, mai aiohua'ire ca nëoquë pa'ise'ere yo'o ti'asi'i caquë. Jaje yo'oquë Maija'quë i ca nëose'ere nuñerepa yo'o ti'aquë pa'iyere iñosi'i caquë.

9 Daji'i, cui'ne judío pa'i peocohua'ireje, Maija'quëre de'oquëre pa'ni cajë sihuajajë caquë, teaye ñani oni yejesi do'ire. Toyase'e cayeje:

Jaje pa'ina, më'ëre de'oquëre pa'ni casi'i si'a yeja pa'i pa'i hue'ñana.

Cui'ne më'ë mamire sihuaquë jëjësi'i.

10 Cui'ne yequë hue'ña toyase'epi caji:

Sihuajë'ë, pa'i daripëa, Maija'quë tsecohua'i ja're cono.

11 Cui'ne yequë hue'ña toyase'epi caji:

De'oquëre pa'ni sihuajë cajë'ë, Ejaëre.

Pa'i yejaña cui'ne si'a pa'i daripëa maña, judío pa'i peocohua'ipi.

¹² Cui'ne Isaíasje toyapi:

Isaí tsëcapë aquëpi Èjaë pa'ija'quë api.

Pa'i jaëpi si'aohua'i judío pa'i peocohua'ire cuãñeja'quë api.

Cuãñequëna, jaëpi necaija'quë api cajë uteja'cohua'i a'ë.

¹³ Maija'quëre señë, mai utejë pa'iyë isiquëre, sihuaye cui'ne ti se co'a ju'iñe peoyerepa pa'iyë isija'quë caquë, mësarute ite necaiquëre pare cuasacohua'ire. Jare isiquëna, pa'ijë Maija'quë joyo tutu quë'iohua'ipi Maija'quë ca nëose'ere de'oyerepa utejë pa'ija'cohua'ire caquë secacaiyë.

¹⁴ Maija'quë do'ijë, yë'ë tsoe asayë, mësarü de'oye yecohua'ire cuasayena timësicohua'ipi pa'iyë, cui'ne si'aye ta'ñe asacohua'ipi pa'iyë, cui'ne de'oye cuasajë yecohua'ire yëhuocohua'ipi pa'iyë.

¹⁵⁻¹⁶ Jaje pa'iquëta'are ca'rama'quëpi nuñerepa quëasi'i caquë iyere toya saoyë, mësarute tsoe asa maña conì, mësarupi huanëyema'pë pa'ijajë caquë. Yë'ë cato judío peocohua'ire caquë Jesucristore necaiquëpi yo'oyë, Maija'quë oi do'ipi yë'ëre cuãñese'eje pa'ye. Jaje pa'i do'ire iyere caquë toyayë, mësarute. Yë'ë Maija'quëre necai yo'oye cato iye a'ë. Judío pa'i peocohua'ire huaso cocare quëaye a'ë. Jaje yo'oyë, jaohua'i Maija'quë joyo yo'o do'ire Maija'quë tsecohua'i pa'ijajë caquë. Jaje pa'ina, jaohua'i de'ocohua'ire pani ina isisi'i, Maija'quë tsecohua'i pa'ijajë cajë, cui'ne Maija'quë sihuaja'quë cajë.

¹⁷ Maija'quë co'amaña necai yo'osi do'ire de'oyerepa yo'ohuë caye pa'iji, yë'ëpi, Jesucristore sehuosiquë sëte.

¹⁸ Jaje pa'ita'are coa yequere caye coeyë. Coa Cristopi yë'ë ja're tsioni nese'ere caye yëyë, judío pa'i peocohua'ipi Maija'quëre asani de'oye sehuocaise'ere. Iye cato yo'ohuë, coa quëayepi cui'ne ne iñoñepi conì.

¹⁹ Pa'i yo'oma'a tutupi yo'o iñoquë cui'ne Maija'quë joyo tutupi yo'oquë iñoquë quëahuë. Jaje yo'oquë huaso coca quëacaiye de'oye quëa tì'ahuë, Jerusalén huëosiquëpi cui'ne si'a hue'ña Ilirico yeja quë'rore paja'ana.

²⁰ Jaje yo'oquë quëahuë, huaso coca Cristo mami ti asama'cohua'i quë'rona, yecohua'i tsoe quëasicohua'ini cui'na ëmëje'ena meñe quëa coñere coequë.

²¹ Coa ai jerepa de'oye yo'ohuë, toyase'e cayeje pa'ye:

Ñaja'cohua'i a'ë, i pa'iyë aye ti asama'pë pa'isicohua'ipi.

Cui'ne asa tì'aja'cohua'i a'ë, i caye ti asama'pë pa'isicohua'ipi.

Pablopi Roma Quë'rona Saiyere Cuasapi

²² Jaje iyere yo'oquë pa'i do'ire jaro do'i sani ñama'ë paë'ë, si'anë sani ñaño yëquëta'a.

²³ Yure yë'ë iño yo'oye ne saosiquë sëte, yë'ë Española sai maca de'hue mësarute do'i ñasi'i, ai tsoe mësarute ña ëa ju'isiquëpi.

²⁴ Mësarute ña huajësi jeteyo'je mësarupi yë'ëreje jëjo saocaiye pa'iji, Española quë'rona.

²⁵ Jaje pa'iquëta'are yure cato Jerusalénna saiyë, sehuosicohua'i jaro pa'icohua'ire cocai ja'ñere saquë.

²⁶ Jerusalén sehuosicohua'i curiquë peocohua'ire isi ja'ñere, Macedonia cui'ne Acaya pa'icohua'ipi johua'i cuasayepi curiquë tsi'soñu'u cuasahuë, jëjo sao ja'ñere.

²⁷ Jaohua'ipi sihuajë curi tsi'soni jëjo saohuë, Jerusalénna, judío pa'i sehuosicohua'ire, judío pa'ipi Maija'quë coca quëa do'ire judío peocohua'ipi Maija'quë joyo pa'iyere tì'ahuë, huaso cocare. Tì'asicohua'ipi iye yeja ayere curiquëpi judío pa'i sehuosicohua'ire cocaiye pa'iji. ¿Me pañe'ni?

²⁸ Jaje pa'ina, si'aye iye yo'o tējini cui'ne curiquē sehuosicohua'i tsi'sose'e Jerusalén paina isisi maca sai huēoja'quē a'ë, Española. Jaronā sai mēsarute do'i ñaquē sasi'i.

²⁹ Iyere cuasayē. Yē'ë mēsaru quē'ro saisi maca tija'quē a'ë, Cristo coca quēaye timsiquēpi mēsarute quēa huaso ja'ñere saquē.

³⁰ Maija'quē do'ijē, mai Ējaē Jesucristo do'ipi cui'ne Maija'quē de'o joyo mēsarute oi do'ipi mēsarute señē, yē'ere cocaijē'ë, mēsaru Maija'quēre secacaiyepi.

³¹ Maija'quēre secacaijē'ë, Judea pa'icohua'i sehuoma'cohua'ipi yē'ere co'aye yo'oye paja'cohua'ire cui'ne yē'ë sacaise'e de'oye sihuajē ise'e pa'ija'core Jerusalén sehuosicohua'i pa'icohua'ipi.

³² Jaje secacaijēna, Maija'quēpi yēna, mēsaru quē'rona sihuaquē saija'quē a'ë, mēsaru ja're cōni pēa huajēsiquē pa'ija'quē caquē.

³³ Maija'quē de'oye pa'iyē isiquēpi si'aohua'ire mēsarure pa'ijaquē. Jaje pa'ijaquē.

16

Pai Ñapere Pēpaye

¹ Cencrea sehuosicohua'i pa'icohua'ire cōcaio pa'iconi Maija'quē do'ico, de'ocore pao, Febeni caquē quēayē, mēsarute.

² Jaore de'oye mai Ējaē mamipi cuasajē yo'ocaijē'ë, sehuosicohua'ire te'e cuasacohua'ire yo'oyere papi yo'ojē. Jaje yo'ojē cui'ne si'aye iote jopo co'amaña caraye pa'ito cocaijē'ë. Jaō cato jai paire cōcaisicoa, cui'ne yē'ēreje cōcaisicoa.

³ Pēpacaijē'ë, Priscilare cui'ne Aquilare, yē'ë ja're cōni Cristo Jesús co'amaña cōcaisicohua'ire.

⁴ Jaohua'i cato yē'ë pa'iyere huasoñu'u cajē iohua'i pa'iyere ti nejo cuañoñe ja'i maca huajēya'yerepa yo'osicohua'ire. Jaje pa'ina, yē'ēsē'e de'oji, iohua'i yo'osē'e caye pañē. Cui'ne de'oji, cayē, jaohua'i yo'osē'e Maija'quē do'ijē judío pai peocohua'ije.

⁵ Pēpacaijē'ë, Priscila cui'ne Aquila huē'ena Maija'quē do'ijē tsi'sisicohua'ire. Pēpacaijē'ë, Epenetore, yē'ë oiquēre, Asia yeja aquēpi du'ru macarepa Cristo coca asani sehuoquē pa'isiquēre.

⁶ Pēpacaijē'ë, Mariāreje mēsarute cuasaco jaiye necaio pa'isicore.

⁷ Pēpacaijē'ë, yē'ë cajeohua'ire Andrónicore cui'ne Juniasre yē'ë ja're cōni co cuaño sito te'e pa'isicohua'ire. Jaohua'i cato Jesús jējo saocohua'ipi ai de'ocohua'i a'ë, cayē. Cui'ne jaohua'ipi du'ru sehuosicohua'i pa'ë'ë, yē'ë ja yē'ta'a sehuoma'nē.

⁸ Pēpacaijē'ë, Ampliatore yē'ë oiquēre mai Ējaē do'ipi.

⁹ Pēpacaijē'ë, Urbanore mai ja're cōni mai Ējaē co'amaña yo'oquēre, cui'ne yē'ë oiquē Estaquisre pēpacaijē'ë.

¹⁰ Pēpacaijē'ë, Apelesre, Cristore coa necaiquēre pare asaquēpi jaiye neñañe pa'itoje quēcōsiquēre. Cui'ne pēpacaijē'ë, Aristóbulo tsēcapēre i huē'e pa'icohua'ire.

¹¹ Pēpacaijē'ë, yē'ë cajeire Herodiónre, cui'ne Narciso tsēcapēre, mai Ējaēre sehuocohua'ire.

¹² Pēpacaijē'ë, Trifenare cui'ne Trifosare, mai Ējaē co'amaña necaico-hua'ire. Cui'ne mai oicorepa Percidare mai Ējaē co'amañare ai cuasaco necaio pa'icore pēpacaijē'ë.

13 Pëpacaijë'ë, Rufore, mai Ëjaëre sehuoni pa'iquëre pare. Cui'ne i pëca ja'core yë'ë ja'coje pa'ioire pëpacaijë'ë.

14 Pëpacaijë'ë, Acincritore, Flegortere, Hermas, Patrobas, Hermes cui'ne iohua'i ja're conì pa'icohua'ire. Si'aohua'ire pëpacaijë'ë, Maija'quë do'ijëre.

15 Pëpacaijë'ë, cui'ne Filoyo cui'ne Juliare, Nereore, cui'ne io yo'jeore, Olimpasre, cui'ne si'aohua'i iohua'i ja're conì Maija'quë do'ijë pa'icohua'ire.

16 De'oyerepa sa'ñe sihuajë pëpajë'ë. Si'aohua'i Cristore asacohua'ipi mësarute pëpa saoyë, jaro pa'icohua'ire.

17 Maija'quë do'ijë se'ñe, mësarute. De'hua ñajë pa'ijë'ë, yequë tsëcapë a'ë cajë yo'oye, cui'ne ne ta'ñe necohua'ire. Jaje yo'oye cato mësaru case'ere sa'ñope yo'oye a'ë. Jaohua'ire tsioma'pë pa'ijë'ë.

18 Jaje cacohua'i cato mai Ëjaë Jesucristore necaima'pë pa'iyë, coa ai jerepa iohua'i de'oye pa'iyere cuasajë yo'oyë. Jaje yo'ojë esa sehuocaicohua'ini coa cosoyë, iohua'i a'ji maña de'o yë'o cayepi.

19 Si'aohua'i asayë, mësaru de'oye sehuocaise'e. Jaje pa'ina, yë'ëje sihuayë. Ja yë'ta'a mësaru ta'ñe cuasacohua'i pa'ija'cohua'ire caquë se'caca'iyë, mësaru de'hue de'oyere yo'ojajë caquë, cui'ne co'ayere ti yo'oma'pë caquë.

20 Jaje pa'ijëna, Maija'quë de'oye jo'cua ai cuasama'pë pa'iyë isiquëpi Satanás huati ëjaëre mësaru quëo huë'ehuëna esa jëjo oaja'quë api. Mai Ëjaë Jesucristopi de'oye ñacaina, de'oye pa'ijë'ë.

21 Mësarute pëpa saoji, Timoteo yë'ë ja're conì co'amaña nequë pa'iquëpi. Cui'ne Lucio cui'ne Jasón, cui'ne Sosípater yë'ë cajeohua'ipi mësarute pëpa saoyë, jaro.

22 Cui'ne yë'ë Tercioje iye toya ja'hua toyacaiquëje jaro mësarute pëpa saoyë, mai Ëjaërepa do'ipi.

23 Mësarute pëpa saoji, Gayoje. I huë'ere pa'iyë, yë'ë, cui'ne i huë'ena si'aohua'i sehuosicohua'i tsi'sijë pa'iyë. Cui'ne pëpa saoji, Erastojë, pa' pa'i daripë curiquë de'huacai pa'iquëpi. Cui'ne Maija'quë do'iquë Cuartoje pëpa saoji, jaro.

24 Mai Ëjaë Jesucristo coa isiyepi mësaru ja're pa'ijaquë. Jaje pa'ijaquë.

Pëpa Tëjiye

25 Tsoe mësarute quëahuë, huaso cocare. Ja cocaja'a asayë, mai. Maija'quë mësarute quëcojë nëñerepa pa'icohua'ire necai tuture payë. Ja do'ire mësaru i tse'cohua'ipi pa'iyë. Iye yo'oyere cato iye yeja de'huama'në Maija'quë nesi'i cuasase'e a'ë. Jare tsoe yahuese'e pajli.

26 Jaje pa'iquëta'are yureta'a Maija'quë ti pani huesëquëpi cuañequëna, Maija'quëre quëacaicohua'i toyase'ëja'a yure cato maire iñopi. Cui'ne Maija'quë nesi'i cuasa nëose'e yahue pase'ere si'a yejaña pa'icohua'ire iñopi, jaohua'ipi itire pa'ë cuasajë de'oye i cuañe'ne sehuocaijajë caquë.

27 Maija'quë te'i si'aye asaquë ta'ñe pa'ire pani si'anëpi Jesucristo do'ija'a de'oquëre pa'ni cajë sihuajë pañu'u. Jaje pa'ijaquë.

1 CORINTIOS

Corinto Sehuosicohua'ina Pablopi Toya Saoye

¹ Maija'quë ì yëyeje yè'ère Pablore nepi. Jesucristo jëjo daoquëre nesiquëpi pa'iyë. Iye toya ja'hua Sóstenes ja're toyayë, Cristo do'ire, Maija'quë do'iquë de'osiquë ja're conì.

² Jaro Corinto daripë sehuosicohua'i pa'icohua'i cajë toyayë, Cristo Jesuna tsioni pa'i do'ire. Maija'quë tsecohua'i pa'icohua'ina cajë toyayë. Si'a hue'ña sehuosicohua'i pa'ijë Ëjaë Jesucristo de'oquërepa mamire secohua'i ja're conì mësaruteje soipi, ìna ìsisicohua'ipi de'ocohua'i pa'ijajë caquë. Jajë pa'ina, Cristo api, mai Ëjaë cui'ne jaohua'i Ëjaë.

³ Diusu Maija'quëpi cui'ne mai Ëjaë Jesucristopi conì de'oye yo'ose'ere pajë cui'ne de'oye pa'iyë ìsise'ere pajë de'oye pa'ijë'ë.

Cristo Do'ipi De'oye Pa'iyë

⁴ De'oyerepa Maija'quë mësarute yo'o u'ni Ëjaë Jesucristo do'ipi caquë, Maija'quëre si'anë de'oji caquë, sihuayë.

⁵ Jajë pa'ina, Maija'quëpi mësarute ta'ñe coca caye cui'ne ta'ñe asaye ìsipi, joyo aye do'i quë'yere pare.

⁶ Jajë pa'ina, coa caye peoyerepa Cristo cocapi mësarute ti'ne pa'iyë ponapi.

⁷ Ponaëna, pa'ijë Jesucristo daija'a mu'sere utejë pa'icohua'ire ti'ne ponaëna, pa'iyë Maija'quë ìsiye ti jopo caraye peoji.

⁸ Jajë pa'ina, mësarute Diusupi ocue pa'i macarepa ñacai pasipi, tëji mu'sere paja'a, yecohua'ipi mësaru Maija'quë quëcosicohua'ire Jesucristo daisi maca tayo yo'ocohua'i a'ë caye paja'cohua'ire ìpi ñacai pajaquë.

⁹ Maija'quë ì ca nëose'ejë pa'ye yo'o ti'acquëre papi mësarute soipi, ì maquë mai Ëjaë Cristo Jesús ja're tsioni pa'ijajë caquë.

Sehuosicohua'i Huase'e

¹⁰ Maija'quë do'ijë mësarute se'ne, mai Ëjaë Jesucristo mamipi, de'oye te'e cuasajë, cui'ne te'e nëina, pa'ijajë caquë. Huahuesicohua'i pa'ima'pë pa'ijë'ë. Coa ai jerepa te'e cuasayepi pa'ijë'ë.

¹¹ Jajë mësarute cayë, Cloé tsëcapëpi mësaru te'e cuasama'pë pa'iyere quëarena.

¹² Jajë te'e cuasama' do'ire mësaru cayë, paì ñape ñeje: “Yè'ë cato Pablo aquë a'ë.” Yecohua'ipi cayë: “Yè'ë cato Apolos aquë a'ë.” Yecohua'ipi cayë: “Yè'ë cato Pedro aquë a'ë.” Yecohua'ipi cayë: “Cristo aquë a'ë.”

¹³ ¿Jajë pa'ito Cristo ì a'ri te'ña maña huahuesiquë a'ë? ¿Panita'a Pablo, yè'ëpi cruz que cuañore mësaru do'ire? ¿Panita'a Pablo mamipi do cuañosicohua'i a'ni?

¹⁴ Panì, de'oji sihuayë, Maija'quë ñacaina, de'hue jai paire doye pahuë. Coa Crispore cui'ne Gayore dohuë.

¹⁵ Jajë doye pasi do'ire yecohua'ijë yè'ë Pablo mamipi do cuañosiquë a'ë caye paja'cohua'i a'ë.

¹⁶ Coa Estéfnas tsëcapëse'ere oco dohuë. Cui'ne, yecohua'ita'are doye pahuë, cuasayë.

¹⁷ Yè'ère paire oco doquë pa'ijë'ë caquë Cristo cuañe'ne papi. Coa ì cocare quëacaijë'ë caquë cuañepi. Jajë pa'ina, ì cruz ju'ise'e do'i quë'yere quëayë. Yè'ëpi de'o pa'ì cocapi caquë quëaquëna, paìpi yè'ëna ìre papi cuasajë Cristo cruz ju'ise'ere do'i peoye necaiye coeyë.

Cristopi Maija'quë Tuture Cui'ne Ta'ñe Asaye Paquë

18 Cristo cruz ju'ise'e cato do'i peo coca asa cuañoji, ne huesë hue'ñana saicohua'ire. Jaje pa'iquëta'are iye coca Maija'quë tuturepa asa cuañoji, huaso cuañocohua'ire cato.

19 Jaje pa'ina, toyase'e caji:

Ta'ñe asacohua'i asaye nejoja'quë a'ë.

Cui'ne asa ti'acohua'ireje iohua'i asa ti'añe tirona yahueja'quë a'ë.

20 ¿Maija'quëpi, ta'ñe asaquëre, ye'yaquëre cui'ne iye yeja ayere ta'ñe ca de'huaquëre do'i peoquëre neru, yure iquere cocaiye'ni, jaohua'i? Cocaiye pañë, Maija'quëpi iye yeja ta'ñe asayere do'i peoye neina.

21 Jaje pa'ina, iye yeja paipi i coca do'i peoye cuasayë. Cuasajëta'a ja cocare quëase'epi ite ire pare asacohua'ise'ere huasoye pa'iji. Jaje pa'ina, pai ta'ñe asayepi Maija'quëre ti'añe pañë.

22 Judío paipi pai yo'o ti'a ma'ñere yo'ojëna, ña'ñe yëyë. Griego paipi cato ai ta'ñe asacohua'i pa'iyere co'eyë.

23 Jaje pa'iquëta'are yëquë cato jaohua'i co'eyere yo'oma'pë pa'ijë coa Cristo cruz que cuañosiquë ayere quëayë. Quëajëna, judío paini ta'tëpoje pa'ye asa cuañoji, iohua'i quesiquëni quëajëna. Cui'ne judío pai peocohua'ini griego paini coa do'i peoyere yo'ojë cayeje pa'ye asa cuañoji.

24 Jaje pa'iquëta'are judío paipi panita'a griego paipi Maija'quë soisicohua'ire cato Maija'quë tuturepa cui'ne i ta'ñe yo'oyerepa do'i quë'ye asa cuañoji.

25 Maija'quë yo'ose'e do'i peoye paire asa cuañoñepi, pai ta'ñe asayere tëto saise'e pa'iji. Jesupi juquëna, tutu peoquëje pa'iji. Ja yë'ta'a i ju'i maca i tutupi pai tutu tëto saise'erepa pa'iji.

26 Maija'quë soisicohua'i mësaruru te'ohua'ise'e pai ëjaohua'i pa'iyë. Te'ohua'ise'e iye yeja pa'iyë ta'ñe asacohua'i pa'iyë. Cui'ne te'ohua'ise'e ëjaohua'irepa tsëcapë acohua'ijë pa'iyë. Mësarupi tsoe asayë, jaje pa'iyë. Maija'quëpi jaje soipi, mësarute.

27 Paipi huesëohua'ire ñacohua'ini Maija'quëpi sahuapi, ta'ñe pa'iohua'i a'ë cacohua'ire iño quëcosi'i caquë. Cui'ne cuañe tutu peocohua'ire pai ñacohua'ini cuañe tutu quë'iohua'ire sahuapi, cuañe ëjaohua'ini iño quëcosi'i caquë.

28 Iye yeja paipi do'i peocohua'ire ñacohua'ini Maija'quëpi sahuapi, do'i quë'iohua'i pa'isicohua'ini cui'ne ëjaohua'ini do'i peocohua'ire nesi'i caquë.

29 Jaje pa'ina, yë'ëpi jerepa pa'i a'ë cuasaye peoji, Maija'quë ña hue'ña.

30 Maija'quëpi Cristo Jesús ja're tsioni pa'iyë nepi, maire. Cui'ne Cristo api, mai ta'ñe asaye, Cristo do'ipi Maija'quë ja're tsioni nuñerepa pa'iyë, Cristo do'ipi ina isisicohua'ipi nuñerepa yo'ocohua'i pa'iyë, cui'ne Cristo do'ipi huasosicohua'i pa'iyë, nequë.

31 Jaje pa'ina, Maija'quë coca toyase'e cayeje pa'ye: "Jerepa pa'i a'ë cuasaye yëni Ejaë Jesuni cuasaye pa'iji, jerepa pa'ire pani."

2

Cristo Que Cuañosiquë Coca

1 Maija'quë coca mësarute quëa maca ta'ñe cacohua'i cocapi caquë quëama'ë pa'ë.

2 Mësaruru ja're pa'i maca yequere cuasarojai cama'ë pa'ë. Coa Jesucristo que cuañosiquëni cuasaquë quëahuë.

3 Coa tsasiquë maca ca'raquë teaye pa'i macapi mësaruru quë'ro ti'ahuë.

⁴ Mësarupi yë'ë cayere sehuocaijajë caquë paise'e cuasajë ta'ñe coca cayepi caquë mësarute quëaye pahuë. Coa Maija'quë joyo cocaiyepi cui'ne Maija'quë tutupi quëahuë,

⁵ mësaruru Maija'quëre necacaiquëre pare asayepi Maija'quë tutupi nese'e pa'ijaquë caquë, pani pai ta'ñe asayepi.

Diusupi Iñopi I Joyo Ayeja'a

⁶ Jaje pa'iquëta'are ta'ñe pa'i cocapi cajë quëayë, Maija'quëre tuicohua'i nuñerepa asacohua'ire cato. Iye yeja ta'ñe pa'iohua'i ca cocapi cajë cui'ne pai ëjaohua'i coa esa ne huesëja'cohua'i ca cocapi cajë quëaye pañë.

⁷ Coa ai jerepa Diusu de'oquërepa ta'ñe pa'ye ye'yayepi quëayë, Maija'quë ise'e cuasaquë pa'iyere. Ja yë'ta'a yeja de'huama'në mai ai de'oye pa ja'ñere cuasa nëose'ere quëayë.

⁸ Iye yëquë quëaye ti iye yeja cuañecohua'i asa tì'añe pañë. Jaje asa tì'ama' do'ire Jesucristore de'oquëre pare quëni huani jëoa'huë'ë, asa tì'asicohua'i pani para'huë, huaiye. Jaje yo'ohuë, jaje toyase'e cayepi pa'ina.

⁹ Iti toyase'e cato caji:

Paije ti ña ma'ñere pai ti asa ma'ñere,

Cui'ne pai ti a'ri mañaje cuasa ma'ñere,

Maija'quëre oicohua'ire isi ja'ñe ne de'huacaise'e paji.

¹⁰ Jare yëquëre iñopi, i joyopi yëquëni pa'i do'ire. De'o joyo cato si'aye Maija'quë cuasaquë pa'iyere asaquë api. Jaje pa'ipi si'aye iyere iñopi.

¹¹ Pai asa tì'añe peoji, yeque cuasaquë pa'iyere. Coa jare i joyose'e i cuasaquë pa'iyere asaquë pa'iji. Jaje cui'ne Maija'quëreje jare i joyose'e i cuasaye asaquë pa'iji.

¹² Mai cato Maija'quë joyore payë. Iye yeja joyore paye pañë. Jaje pa'ina, Maija'quë maire oi coa isiyere asayë.

¹³ Isina, i joyo isi cocapi cajë quëayë, Maija'quë ye'yayepi. Coa yëquë ta'ñe cuasayepi cajë quëama'pë pa'iyë. Maija'quë joyo yo'oye quëayë, Maija'quë joyo yo'oye asacohua'ina.

¹⁴ Maija'quë joyo peoquë cato iye ti asa tì'añe peoji. Coa do'i peoyeje pa'ye asaye pa'iji. Iye cato joyo aye a'ë. Jare joyo pa'iyere asacohua'ise'e asaye pa'iji.

¹⁵ Jepi nuñere pa'ni caquë si'aye asaquë api, Maija'quë joyo paquë cato. Jaje pa'ini i pa'iyere yecohua'ipi ca tējini de'huasi'i cajë yo'oye peoji.

¹⁶ Jaje pa'ina, toyase'e caji: “Ejaë cuasaye asa tì'añe peoji. Cui'ne Maija'quëre paipi se ye'yaye peoji.” Jaje pa'iquëta'are mai cato Cristo cuasayere payë.

3

Maija'quë Co'amaña Necaicohua'i Yo'oye

¹ Maija'quë do'ijë, yë'ë mësarute ca maca cama'ë paë'ë, Maija'quë joyopi cuaquëna, pa'icohua'ire cayepi. Pahuë, caye mësarupi Cristo ayere asa tì'ama'cohua'ipi tsitu'ujë pa'iohua'i pa'i do'ire. Jaje pa'ina, paise'e yëye yo'ocohua'ire cayepi cahuë.

² Jaje pa'ina, mësarute a'jiñere ye'yahuë, tsj maña oje tsu'sucohua'ire yo'oyeje pa'ye. Jaje ye'yahuë, mësarupi jëa aō ani tì'ama'cohua'ijë pa'iohua'i pa'ijëna, ñaquë. Yureje ja yë'ta'a joyo pa'iyere asa tì'ama'cohua'i pa'iyë, mësaruru, paise'e cuasayere ja yë'ta'api pa'ijë.

³ Ja do'ire ja yë'ta'a paise'e cuasayere payë: yecohua'i payete ña ëaye, sa'ñe pëti yo'oye, cui'ne te'e cuasama'pë sañope cuasayere cayere. Ja do'ire sehuoma'cohua'i yo'oyere yo'oyë, mësaruru.

⁴ Ja do'ire yecohua'i ñeje cayë: “Pablöre ye'yequë a'ë.” Yecohua'ipi cayë: “Yë'ë Apolosre ye'yequë a'ë.” Jaje yo'ojë cani mësarü coa païse'e cuasayere pa'icohua'i cayere cayë.

⁵ ¿Jaje pa'ito iquei'ni, Pablo? ¿Cui'ne iquei'ni, Apolos? Yëquë cato coa Maija'quëre necaicohua'i a'ë. Jaje pa'ina, yëquëpi quëajëna, mësarü cato asajë sehuosicohua'i a'ë, mai Ëjaëni. Paï ñape yëquë mai Ëjaë ñaquë isise'eje pa'ye yo'ohuë.

⁶ Yë'ëpi tañeje pa'ye quëahuë, Maija'quë cocare cui'ne Apolospi tase'ere oco do'ecaiyeje pa'ye quëapi, Maija'quë coca mësarute. Jase'e pa'iji, yëquë nese'e. Jaje pa'iquëta'are tase'e mëoñe cato Maija'quë yo'oye a'ë. Jaje pani Maija'quëpi mësarute ai de'huaji, ite cuasayena.

⁷ Maija'quëpi iti ñese mëañe cato neji. Iti taquë cui'ne iti oco do'equë do'i peoyë.

⁸ Jaje pa'ina, taçohua'i cui'ne oco do'equë si'a yë'quë maca pa'iohua'i a'ë. Jaje pa'iquëta'are Maija'quëpi paï ñapere iohua'i nese'eje pa'ye saija'quë api.

⁹ Yëquë cato Maija'quë co'amañare necaicohua'i a'ë. Mësarü cato i tsioje pa'iohua'i a'ë.

Cui'ne mësarü Maija'quë huë'e'ë.

¹⁰ Maija'quë yëyere ta'ñe yo'oye isise'eje pa'ye nehuë. Yë'ë cato de'oyerepa huë'e ne huëose'ere oahuë. Yë'ë nesi jeteyo'je yequëpi huë'e ëmëje'e cato neñe pa'iji. Jaje pa'iquëta'are paï ñape ñare pajë nejajë, ëmëje'e cato.

¹¹ Jesucristo api, iti du'ru huëocore paje pa'i, quëco paquërepa, yequë peoji. Jaje pa'ina, yecore du'ru huëocore neñe peoji.

¹² Ico ëmëje'ena neñe pa'iji, coa si'aye paï yëyeje pa'ye: oropi panita'a yeque plata hue'yosi quënapa, jai do'i quënapa, soquë toñapi, ja'opi panita'a huëcapi.

¹³ Jaje nesicohua'ita'are paï ñape nese'e ña mu'se tija'ëna, tiñarepa ñaja'cohua'i a'ë, paï ñape nese'e. Ja mu'se cato paï ñape nese'e toapi ëo ñañe pasipi.

¹⁴ Toaje ti uma'a huë'e nesiquëpi saï cuañoja'quë api, i nesi do'i.

¹⁵ Jaje pa'iquëta'are i nesicopi coa u huesëru saï cuañoñe paja'quë api, i nesi do'i, ise'e jëaja'quë api, jai huë'e ucona jëayeje pa'ye.

¹⁶ Mësarü a'ë, Maija'quë huë'e. Ja huë'e cato Maija'quë joyopi pëani pa'i sito. ¿Jaje pa'iye mësarü huesëye?

¹⁷ Jaje pa'ina, païpi Maija'quë huë'ere co'a de'huacaito Maija'quëpi iteje nejoñe pa'iji. Maija'quë huë'e cato de'o co'sija'i huë'e a'ë. Mësarü a'ë, iti huë'e.

¹⁸ Co'ye cosoma'pë pa'ijë'ë. Iye yeja ta'ñe asayere ai cuasaquë a'ë cuasaquë pani, ja cuasase'ere jëoni huesëquëje pa'i de'oni ye'yejë'ë, ta'ñe asayere pare.

¹⁹ Iye yeja paï ta'ñe asayere Maija'quë cato coa huesëcohua'i yo'oye a'ë caquë ñaji. Jaje pa'ina, toyase'e caji: “Diusupi ta'ñe asacohua'ire iohua'i ta'ñe yo'oyë cuasajë yo'oyena ne taoji.”

²⁰ Cui'ne caji yequeje: “Ëjaëre papi ta'ñe asacohua'i cuasaye de'oye a'ë caquë ñaji.”

²¹ Ja do'ire paini ye'yejë jerepa pa'i a'ë cuasama'pë pa'ijë'ë. Si'aye mësarü tsese'e pa'iji:

²² Pablo, Apolos, Pedro, iye yeja ju'iñe, yure pa'iye, yequë mu'se pa'i ja'ñe, si'aye mësarü tse a'ë.

²³ Mësarü cato Cristo tsecohua'i a'ë, cui'ne Cristopi Maija'quë tsequë api.

4

Jesucristo Jëjo Saosicohua'i Nese'e

1 Jaje pa'ina, yëquëre cato Cristore necaicohua'i a'ë cuasajë ñajë'ë. Yëquë cato Diusu cuasa nëose'e ña t̄i'a ma'ñe quëacaija'cohua'ire nesicohua'i a'ë.

2 Ja do'ire necaiquë cato i ëjaë cuañese'ere si'a yë'quë maca yo'oquëna, necaiquëre papi yecohua'ijë cuasajë ñajëna, yo'oquë api.

3 Jaje pa'iquëta'are yë'ë cato ai co'a ju'iñe pañë. Mësarupi cui'ne yecohua'ipi yë'ëre de'oye yo'opi panita'a co'aye yo'opi cayere cui'ne yë'ëja'a co'ye de'oye yo'oyë ca t̄i'añeje peoyë.

4 Yë'ë cuasayepi yë'ëre sañope caye peoquëna, sihuaquë nuñerepa pa'i a'ë cuasaye peoji. Ja do'ire Ëjaëpi caye pa'iji, de'oji panita'a co'aji.

5 Jaje pa'i do'ire mësaruse'e de'oye yo'oquë api panita'a tayoquë api caye pajë'ë. Utejë'ë, Ëjaë dai macaja'a, Ëjaëpi dani t̄iña iñoja'quëre. Ja maca pai ñape joñoa cuasase'e ñañe pa'iji. Ja maca Diusupi pai ñape yo'ose'eje pa'ye isija'quë api, pai ñapere.

6 Maija'quë do'ijë, mësarupi de'oye cuasajë pa'i ja'ñere iñosi'i caquë Apolos pa'iyë cui'ne yë'ë pa'iyë iñoque quëahuë, mësarupi toyase'e pa'ina, sa t̄eto saipe yo'oma'pë pa'ijajë caquë. Ja do'ire yëquë quëase'ere ye'yeni te'ire jerepa pa'i api cuasajë cui'ne yequëni co'aquë api cuasama'pë pa'ijë'ë.

7 Maija'quë mësarute de'ocohua'ire nepi. Mësarupi tutupi t̄i'añe pahüë. Jaje pa'ina, Maija'quë coa isise'ere paye s̄ete jerepa pa'iohua'i a'ë cuasama'pë pa'ijë'ë.

8 Yure mësarupi si'aye payë, mësarupi yëye. Ja do'ire mësarupi pai ëjaohua'ijë pa'iohua'irepa nëina, pa'iyë. Jaje nëina, yëquëre huanëyei'ë, mësarupi. Si-huara'huë, mësarupi nuñerepa ëjaohua'i pa'ito, mësarupi ja're te'e coni cuañesi'i caquë.

9 Yëquëre Jesucristo jëjo saocohua'ire Diusupi jeteyo'jena nëcopi cuasayë, huani jëoja'cohua'ire nëcose'eje pa'iohua'ire. Jaje pa'ina, huiñaohua'i cui'ne si'a pai yëquëse'ere ñañë, iohua'i yo'ojëna, ñañu'u cajë.

10 Cristo do'ire yëquëre huesëohua'ire cayë, pai. Cajëna, mësarupi Cristo ayere ai asicohua'i a'ë cuasajë sihuayë. Yëquëpi tutu peocohua'i pa'ijëna, mësarupi tutu quë'iohua'i pa'iyë. Yëquëre cato pai coeyë, ñañë. Mësarupi ëjaohua'i a'ë cajë ñañë.

11 Yureje ai yo'ojë ao ëa ju'ijë, oco ëa ju'ijë, cañaje peoquëna, pajje co'aye yo'ojëna, cui'ne huë'eje peocohua'ipi ai yo'ojë pa'iyë.

12 Yëquë jëñapi ai tutu nejë, cui'ne paipi pëijë tea ju'itoje Maija'quëpi de'oye ñacaijaquë cahuë. Paipi josa yo'otoje quëcoyë.

13 Co'aye yo'ocohua'i a'ë cayë, yëquëre. Jaje catoje dahuëre quëcojë yëhuoyë, de'oyepi. Iye yeja ja'ju co'amaña nejose'eje pa'iohua'ire ñañë, yëquëre iye mu'seje.

14 Jaje toyani toyama'ë paë'ë, mësarupi huajëya'ye ca quëcosi'i caquë. Coa ai jerepa yë'ë mamajëre s̄ete yëhuosi'i caquë toyahuë.

15 Mësarupi Cristo coca ye'yacohua'ire diez mil paire pare patoje yë'ë te'i pa'iyë, mësarupi ja'quëje pa'i, yë'ëpi mësarute huaso coca du'ru quëasi do'ire. Ja do'ire mësarupi Cristore sehuohüë.

16 Jaje pa'ina, mësarute cayë. Yë'ë yo'oquëna, ñase'ere mësarupi yo'ojë'ë.

17 Jare caquë mësarupi quë'rona jëjo saoyë, Timoteore, yë'ë oiquëni, mai Ëjaë do'ire yë'ë mamaquëje pa'ini, nuñerepa pa'ini. Jaëpi mësarute quëaja'quë api, yë'ë Cristo Jesure sehuosiquë yo'oquë pa'iyë cui'ne yë'ë si'a huë'ña sehuosicohua'i tsëcare ye'yarojajë quëase'ere.

18 Mësarupi acohua'i yecohua'i yë'ë sani ñama'ë pa'ija'quë api cajë jerepa pa'iohua'i a'ë cuasajë yo'oyë.

¹⁹ Jaje pa'iquëta'are Ëjaëpi yëto esa sani ñaja'quë a'ë, mësarute. Ja maca ñasi'i, jerepa pa'iohua'i a'ë cuasacohua'i nejë pa'iye, coa cacohua'i pa'ima'pë caquë.

²⁰ Maija'quë cuaeñe te'te cato cocase'e caye peoji. Maija'quë tutupi yo'ojë pa'iye a'ë.

²¹ ¿Iquere yëye'ni, mësaruru, yë'ëpi sani tarapëpi si'seyere yëye, panita'a ai oi sani ñañere yëye?

5

Yo'o Ma'ñere Yo'ojëna, Ca De'huaye

¹ Mësaruru aquëpi sehuoma'cohua'ijë yo'o ma'ñere yo'oquë pëca ja'quë nëjoni nëjore payeje paji cajëna asayë.

² Jaje pa'iquëta'are mësaruru ti co'aye yo'oji cama'pë Cristore sehuocohua'ire pa'ë cuasajë pa'iye, ti co'a ju'ima'pë. Jaje pa'ijëna, yë'ëpi yure cayë, ja co'ayerepa yo'osiquëre eto saojë'ë, mësaruru ja're pa'ima'ë pa'ija'quë.

³ Jaro yë'ë pa'ima'ë panije ja co'aye yo'ose'e asani ai coeyë. Jaje pa'ina, yë'ëpi jarore pa'iyeje pa'yerepa iti co'aye yo'osiquëre coequë tsoe co'aji, cayë.

⁴ Ja do'ire mai Ëjaë Jesucristo do'ipi mësaruse'e tsi'sijë'ë. Tsi'sini yo'ojëna, yë'ë jarote mësaruru ja're te'e pa'iyeje pa'ye pasi'i, yë'ë joyopi. Cui'ne Ëjaë Jesucristo tutupi jarote pa'ija'coa, mësaruru ja're conì.

⁵ Ja maca tsi'si sitopi co'aye yo'oquëre huati ëjaëna isijë'ë, i capë yëyere nejoja'quëna, nejoquëta'are joyose'e huaso cuaeñoja'quëre Ëjaë Jesucristo dai maca.

⁶ Jerepa pa'iohua'i a'ë cuasama'pë pa'ijë'ë. A'ri maña o'sacopi huajë sëpëna co'meto si'a sëpë o'saye pa'iji caye mësarupi asacohua'i a'ë, aiohua'i case'e.

⁷ Ai huano o'sa sëpëje pa'ire co'aquëre eto saojë'ë, mësaruru de'ocohua'ise'e pa'ija'cohua'i, huajë sëpëje pa'iohua'ise'e. Egítopi judío pai etajë pa'ise'ere cuasajë aineje pa'i pan pa'ijë'ë, ti co'mema'cohua'i. Cristo mai do'ire jucacaji'i. Jaje pa'ina, jaë api, yëi ñama mai eta huajëse'ere cuasajë yo'oquë.

⁸ Jaje pa'ina, mai eto huaso cuaeñosi mu'sere sihuajë nuñere papi cui'ne ta'ñere papi sihuañu'u, o'saye co'mema'a aoje pa'yere papi. Si'sipi cui'ne tayo yo'oyepi conì sihuaye pañu'u. Ja cato ai o'sa sëpëje pa'ye a'ë.

⁹ Ja'në toya saocore toyahuë, co'aye yo'ocohua'ire cui'ne nëjo peoconi yo'ocohua'ire tsioma'pë pa'ijë'ë caquë.

¹⁰ Jaje tsioma'pë pa'ijë'ë cani cama'ë paë'ë, iye yeja paini tsioma'pë caquë jaiye co'amaña yëcohua'ini, co'amaña yahue imacohua'ini, yequere Maija'quë a'ë cuasacohua'ini cui'ne nomiohua'ire yo'ocohua'ini. Jaje yo'oye pa'ito mësaruru iye yeja pa'iye peora'pi.

¹¹ Yë'ë cato ñeje cahuë, tsioma'pë pa'ijë'ë, sehuohuë caquëpi ja yë'ta'a yahue nomiore yo'oquëre, co'amaña yahue imaquëre, jaiye co'amaña yëquëre, Maija'quëre cuasaye jerepa co'amañase'e cuasaquëre, co'a coca caquëre cono cuepequëre. Jaje pa'ire cato conì tsioma'pë pa'ijë'ë, cahuë.

¹²⁻¹³ Sehuoma'cohua'ini tayoyë, maipi caye peoji. Maire cato sehuosicohua'ise'ere ñaquë ca de'huaye pa'iji. Sehuoma'cohua'ire cato Maija'quëpi co'aji caye pa'iji. Jaje pa'ina, mësarupi sehuosicohua'i aquëpi tayoto ca de'huaye pa'iji. Ja do'ire jaëte tayo yo'oquëre mësaruru ja're pa'iquëre eto saoye pa'iji, ponëma'quë pani.

6

Sehuosicohua'ise'e Sañope Caye Pa'ito Ne De'huaye

¹ Je'nërepa mësarü aquëpi yequëni sañope caye pani tsoe saiji, paï yo'oye ña ëjaë quërona ne de'huacaija'quëre. ¿Me yo'ojë jaje yo'oye'ni, Maija'quëre sehuocohua'ina quëama'pë?

² Maija'quëre sehuocohua'ina quëaye de'oji, jaohua'ipi asani ne de'huaja'cohua'ire. Iye yeja paï yo'ose'e mësarupi ca de'huaja'cohua'i a'ë case'e asacohua'i a'ë, sehuoma'cohua'ire. Mësarupi jaje yo'oja'cohua'i sëte iye a'ri co'a coca mësaruse'e ca de'huajë pa'ijë'ë.

³ Cui'ne yequeje asacohua'i a'ë, mësarü, sehuosicohua'ipi huiñaohua'i yo'ose'e ca de'huaye pa'iji, case'e. Jaje yo'oja'cohua'i sëte ai jerepa iye yeja yure pa'iyë mësaruse'e ne de'huaye pa'iji.

⁴ Jaje pa'iohua'ita'a mësarü, iye yeja pa'iyere sa'ñe coca pani tsoe sehuoma'cohua'ina sani quëayë, sehuosicohua'i pa'iyë ti asama'cohua'ina.

⁵ Mësarupi pañete yo'ore'ni cajë ai cuasajë oijajë caquë cayë. ¿Mësarü aquë ta'ñe asaquë ti peoquëna, jaje yo'ore, sehuosicohua'i aquëpi iye yo'oye ca de'huaquë ti peoquëna, yo'ore?

⁶ Sehuosiquëpi cajë sehuosiquëre sañope caye payere iye yeja ëjaë sehuoma'quëna quëaye co'aji.

⁷ Mësarü sañope yo'ojë cayepi tsoe co'a de'osico pa'iji. Jaje pa'ito ¿Me yo'ojë quëco ma'ñe'ni, më'ëre sañope yo'oyere, cui'ne më'ë co'amañare ïma cuañonije?

⁸ Jaje pa'iquëta'are mësarupi Maija'quë do'ijëre nuñerepa yo'oma'pë co'amañare yahue ïmajë yo'oyë.

⁹ Mësarupi asayë, nuñerepa yo'oma'cohua'i Maija'quë cuañe te'te conï pa'iyë ti peoye. Jaje pa'ito co'ye mësaruja'a cosoma'pë pa'ijë'ë. Maija'quë cuañe te'te pa'iyë peoji, paï de'huasi diusuohua'ire secohua'i, huejama'cohua'ipi yo'ocohua'i, huejasicohua'ipi yequë nomiore panita'a ëmëre yo'ocohua'i, ëmëohua'ija'a yo'ocohua'i.

¹⁰ Cui'ne co'amaña yahue ïmacohua'i, co'amañase'e ai oicohua'i, cono cuepecohua'i, co'a coca yequëna quëacohua'i jerepa jaiye curiquë neñu'u cajë cosojë necohua'i, si'aohua'i jaje yo'ocohua'i ti'añe paja'cohua'i a'ë.

¹¹ Jaje pa'iohua'i paë'ë, mësarü acohua'i. Pa'isicohua'ipi yure cato mai Ejaë Jesucristo yo'o do'ipi cui'ne Maija'quë joyo yo'o do'ipi tsoa tosicohua'i pa'iyë. Maija'quëna ïsiscohua'ipi pa'iyë, Maija'quë cajeohua'i de'oni.

Mai Capë Cato Maija'quë Tse

¹² Si'aye yo'oye pa'iyë, mai. Jaje pa'iquëta'a yeque yo'oye cato co'ai ma'ñe a'ë, maire. Jaje pa'ina, de'hua ñaquë pa'iyë, te'e co'amaña ai yë huesëna, ja yëyepi jo'ya ne huesoyere coequë.

¹³ E'tatu'u cato a'o aija'copi pa'iji canï paï nuñerepa cayë. Jaje pa'iquëta'are Maija'quëpi ëtapë cui'ne a'o nejoja'quë api. Paï capë coa si'a nomiohua'ire yo'oyere caquë pa'iji canï coa tayo cayë. Paï capë cato Ejaëni pacacaico cui'ne Ejaëpi paï capëre pacacaiji.

¹⁴ Jaje pa'i do'ire maire Diusupi ï tutupi ju'isicohua'ini huajëcohua'ire huëoja'quë api, Jesucristore huëose'eje pa'ye.

¹⁵ Paï ñape mësarü Cristo capë acohua'i a'ë. ¿Yë'ë Cristo capë aquëpi si'a ëmëohua'ire yo'ocona tsioye de'oquë? Ai co'aji, me neni tsioye'ni.

¹⁶ Mësarupi tsoe asayë, ëmëpi si'a ëmëohua'ire yo'ocona tsioni ïo capëna tsioye pa'iji. Jaje caji toyase'e iyere ñajë'ë: "Te'ije pa'iohua'i tsioye pa'iji, cayaohua'i pa'isicohua'ita'a caji."

¹⁷ Jaje pa'ye païpi Jesucristona tsioni te'ije pa'iohua'i de'oyë, ï joyona tsiosicohua'i pa'i do'ire.

18 Huejama'cohua'ipi pani nomiore yo'oyere yo'oma'pë catijë'ë. Ja cato capë nejoñe a'ë. Yeque tayo yo'oye cato emëje'ese'e co'aye neñe a'ë. Ja do'ire ti ja yo'oma'pë pa'ijë'ë, capë co'a de'huaye a'ë.

19 Mësarü capë Maija'quë joyo pa'i huë'e a'ë. Ipi mësarute pa'iji. Jaje pa'ina, mësarü capë mësarü tseco peoji, Maija'quë tsecoa.

20 Maija'quëpi jai do'i hueropi, mësarute ai yo'osi do'ipi. Ja do'ire mësarü Maija'quëre ai oijë mësarü capëpi i de'oyerepa necaiye iñoñe pa'iji.

7

Huejayere Yëhuoye

1 Yure cato mësarü sejë toyase'ere sehuosi'i: emëpi nomiore ti yo'oye pato ai de'oji, me co'aquë'ni.

2 Jaje pa'iquëta'are jaiye co'aye yo'oyepi pa'i do'ire pai ñape nëjore paye pa'iji, cui'ne nomiohua'ije pai ñape ëjere paye pa'iji.

3 Ejëpi nëjo yëyeje yo'oquë pa'iyë pa'iji, ëjë sëte. Cui'ne nëjore ëjë yëyeje pa'ye pa'iyë pa'iji, nëjo sëte.

4 Nëjo cato ëjë tsecoa. Ejë api, iti tse aquë. Ejë cato nëjo tsequë api.

5 Jaje pa'ina, ëjë yëye panita'a nëjo yëye pa'ito pañë cama'pë pa'ijë'ë. Cayao-hua'i yure tsoe maca yo'oma'pë Maija'quëse'ere señu'u cani yo'oma'pë sejë pa'ijë'ë. Ja jeteyo'je cui'naohua'ipi tsoni pa'ijë'ë. Mësarü pa'iyepi yo'ojëna, mësarute quëco ti'ama'pëna Satanáspi co'aye yo'oyena ne taoma'quë de'hua ñajë'ë.

6 Mësarüni yëhuoquë caquë cuañema'ë pa'iyë.

7 Yë'ë cato si'aohua'i yë'ëje pa'iohua'ise'e pa'ijë'ë, cuasayë. Cuasaquëta'are Maija'quëpi pai ñapere tiñe tutu isipi.

8 Huejama'cohua'ire cui'ne hua'jeohua'ire cayë, huejaye pato jerepa de'oji, yë'ëje pa'iohua'i pa'ito.

9 Jaje pa'iquëta'are quëco ti'añepi peoto huejayepi de'oji. Co'aji, coa ëa ju'ijë ai yo'ojë pa'iyë.

10 Huejasicohua'ire cato cuañeñë, ëjere jeocoye ti peoji. Ja cato yë'ese'e cayë pañë. Ejaërepaje jaje cuañëji.

11 Jaje pa'iquëta'are nëjopi ëjere jeocosico pani yequëre huejaye peoji, panita'a cui'naëna co'i coñe pa'iji. Ejëje nëjore jeocoye peoji.

12 Iye cato yë'ëpi cayë, Ejaërepa case'ere cayë pañë. Sehuosiquëpi sehuoma'coni nomiore paquëna, iopi de'oye i ja're pasi'i cuasaco pa'ito jeocosi'i caquë yo'oye pajë'ë.

13 Yeque sehuosicopi sehuoma'quëni pacona, ipi de'oye io ja're pasi'i cuasaquë pa'ito jeocosi'i caco yo'oye pajë'ë.

14 Jaje pa'ina, sehuoma'quëpi nëjo sehuosicore pa do'ire Maija'quëna isisiquëje pa'iji. Cui'ne nomioje sehuoma'copi sehuosiquëni ëjere pa do'ire Maija'quëna isisicoje pa'ico. Jaje yo'oye peoto mësarü mamajëpi sehuoma'cohua'i mamajëje pa'iohua'i co'acohua'i patira'huë. Jaje patira'sicohua'ita'a yure cato de'ocohua'i pa'iyë, Maija'quë ña huë'ña.

15 Jaje pa'iquëta'are sehuoma'quëpi panita'a sehuoma'copi jeosi'i cato de'oji cajë'ë, ai oima'pë sehuosiquëpi panita'a sehuosicopi ai yo'ojë pa'ito co'aji. Maija'quë cato de'oye sihuajë pa'ijë'ë caquë soipi, maire. Jaje pa'iquëta'are ai yo'ojë pa'ito co'aji.

16 Nëjo sehuosicopi ëjë sehuoma'quëre huasora'se'ere huesëco panita'a ëjë sehuosiquëpi nëjo sehuoma'core huasora'se'ere huesëji.

17 Mësarute soi maca pa'ise'eje pa'ijë, pai ñapere Ëjaë nejë'ë caquë isise'eje pa'ye yo'ojë pa'ijë'ë. Jaje cuaeñequë ye'yayë, si'a hue'ña sehuosicohua'i pa'i tsëcare.

18 Cui'ne cui'ni ca'ni tëasiquëni Maija'quëpi soisiquë pa'ito jare jaje pa'ipi Maija'quëre tuijë'ë. Ca'ni tëama'quëni soisiquë pa'ito jare tëama'quëpi tuijë'ë, Maija'quëre.

19 Ti cõcai ma'ñe a'ë, cui'ni ca'ni tëaye cui'ne tëa ma'ñeje. Ti cõcaiye cato Maija'quë cuaeñere de'oye sehuoye a'ë.

20 Jaje pa'ina, pai ñape pa'iyë pa'iji, Maija'quë i soima'në pa'ise'eje pa'iohua'i.

21 Jo'yaë pa'isiquë pani, co'a ju'ima'ë pa'ijë'ë. De'hue eta huajëye pa'ito eta huajëjë'ë.

22 Jo'yaë pa'ina, Maija'quëpi soisiquë pa'ito jo'yaë peoquë ponëji, mai Ëjaëre necaiquë ponëni. Jo'yaë peoquëni Cristopi soina, Cristo jo'yaë de'oye pa'iji.

23 Mësarute Maija'quëpi jai do'i hueropi. Ja do'ire pai jo'yaohua'i pa'ima'pë pa'ijë'ë.

24 Jaje pa'ina, Maija'quë do'ijë ja yë'ta'a Maija'quë mësarute soima'në pa'isi macare pa'ijëta'a Maija'quë ña hue'ñana de'oyerepa pa'ijë'ë.

25 Huejama'cohua'ire cato mai Ëjaë cuaeñese'e peoji. Jaje pa'iquëta'are yë'ë cuasayepi caye yëyë, mësarute. Mai Ëjaëpi yë'ëre oi huasosiquë sëte nuñerepa caji cajë asacaiquëre papi cayë.

26 Mësarute cayë, huejama'pë pa'ito jerepa de'oji. Cui'ne quëasi'i, iye mu'seña co'a mu'seña'ë. Jaje pa'ito me huejaye'ni.

27 Huejasiquë cato nëjore jëocoye peoji. Huejama'quë pani huejasi'i caquë nomiore co'ema'ë pa'ijë'ë.

28 Jaje pa'iquëta'are më'ëpi huejaquë pani co'aye yo'oye pañë. Nomi tsjopi huejaco panije co'aye yo'oye paço. Jaje pa'iquëta'are huejasicohua'i cato ai yo'oja'cohua'i a'ë. Jaje pa'ina, yë'ë cato iye ai yo'oyepi peojaquë caquë huejaye pañepi jerepa de'oji cayë.

29 Maija'quë do'ijë, mësarute cayë, mai iye yeja pa'iyë a'ri tëcahuë maca pa'iji. Jaje pa'ina, yure cato huejasicohua'ipi hueja ma'ñeje pa'iohua'i pa'iyë pa'iji, mai Ëjaë co'amañare jerepa cuasajë.

30 Iye yeja mai pa'iyë carajaija'coa. Ja do'ire oicohua'i panije oima'pë pa'ijë'ë. Sihuacohua'i panije sihuama'cohua'ijë pa'iyë pa'ijë'ë. Co'amañare huerosicohua'i panije co'amañare peocohua'ijë pa'iyë pa'ijë'ë, mai Ëjaë ayere neja'quë caquë.

31 Iye yeja co'amañare de'oye a'jiñe t'ajë jaiye pacohua'i pani co'amañare sihuama'pë pa'ijë'ë. Peocohua'i pa'iyëje pa'ijë'ë. Mësarupi asayë, iye yeja carajaija'coa cajë. Ja do'ire iye yeja co'amaña sihuaye peoji.

32 Yë'ë cato yëyë, mësarupi iye yeja co'amañare ai cuasajë co'a ju'ima'pë pa'iyere. Jaje pa'ina, ëmëpi huejama'quë pani Ëjaë co'amañase'e cuasaquë ite de'oye iñoñere caquë yo'oji.

33 Jaje pa'iquëta'are huejasiquë cato iye yeja co'amañare cuasaquë co'a ju'iji, nëjore de'oye necaiyere cuasaquë. Jaje pa'ina, cayaye cuasaye pa'iji.

34 Jaje cui'ne huejasi nomioje iye yeja co'amañare co'a ju'ico io ëjëre de'oye yo'ocaiyere cuasaco. Jaje pa'iquëta'are nomi tsjo cato mai Ëjaë co'amañase'e cuasaco io capë cui'ne io joyo Maija'quëna isisicopi pa'ico.

35 Jaje cani mësarute de'oye pa'iyere caquë cayë. Huejama'pë pa'ijë'ë caye pañë. Coa ai jerepa Ëjaë yëyese'e cuasajë de'oye pa'ijë ise'ere necaiyere caquë quëayë.

³⁶ Te'ipi i huejaja'co ai de'o huesëo cuasaquë iona yëyere quëcoma'quë pani huejajë'ë. Co'aye yo'oye pajì. De'oye yo'oji.

³⁷ Jaje pa'iquëta'are yequëpi i yëyere meñe quëcoquë pani huejaja'core huejaye pasi'i cuasa nëopi. Ja yo'okuëna, i joyopi cuasaquë yo'o do'ire de'oye yo'oji.

³⁸ Jaje pa'ina, huejaja'core huejasiquë cato de'oye yo'oji. Cui'ne huejaja'core huejama'quë jerepa de'oye yo'oji.

³⁹ Nëjo cato ëjëni tsiosico paco'ë, te'i de'ojëna. Ëjë ju'isi maca te'o de'oni ja maca yureta'a nomi tsioje pa'io de'oco. Ja maca huejaye yëni huejaye pa'iji, Maija'quëre sehuosiquëni.

⁴⁰ Jaje pa'iquëta'are yë'ë cato cuasayë, hueja coñe pañepi jerepa de'oji. Jaje cani yë'ëjë Maija'quë joyo paquëpi cayë cuasayë.

8

De'huasi Diusuohua'ina Ao Isiye

¹ De'huasi diusuohua'ina ao isiye ayere toyayë, mai si'aohua'i tañe cuasacohua'i a'ë. Jaje pa'iquëta'are tañe asaye cato coa jerepa pa'i a'ë cuasayena neñe a'ë. Jaje pa'iquëta'are paire oiye cato joyo pa'iyë ñese mëocaiye a'ë, cõcayë a'ë.

² Jaje pa'ina, de'hue asayë, cuasaquëre ja yë'ta'a asa tì'añerepa carapi.

³ Jaje pa'iquëta'are Maija'quëpi ñaji, ite oiquëre pare.

⁴ Maipi asayë, pai de'huasi diusuna ao isise'e ayere aiñere cayë. Pai de'huasi diusu iye yeja coa pa'iji, te'i Maija'quëse'e irepa pa'iji, yequë diusu peoyë.

⁵ Ja yë'ta'a ma'tëmöre cui'ne iye yejare jai pai diusuohua'i cui'ne ëjaohua'i pa'iyë cuasato, jai pai diusu cui'ne ëjaohua'ijë pa'iyë.

⁶ Jaje pa'ijëta'are maire cato te'i Diusu pa'iji, Maija'quëse'e. Maija'quëpi si'aye de'huapi. Jaje pa'ina, i do'ipi pa'iyë, mai. Cui'ne te'i Ëjaë pa'iji. Jaë cato Jesucristo api. Ija'a do'ire pa'iji, si'aye cui'ne maije.

⁷ Jaje pa'iquëta'are yecohua'i iye yë'ë yure quëaye asa tì'añe pañë. Jaje pa'ina, sehuosicohua'ita'a pai de'huasi diusuni iohua'i sejë ye'yase'epi ja yë'ta'a pa'ina, pai de'huasi diusuni isisi hua'i co'aji aiñe cuasayë. Cui'ne iohua'i cuasaye tutu peo do'ire si'si a'ë cuasayë, co'a diasure isise'ere aini.

⁸ Mai ao aiñepi Maija'quë maire oiye tì'añe peoji. Jaje pa'ina, aisi do'ipi de'ocohua'i pa'iyëje peoji. Cui'ne aisi do'ire jerepa co'acohua'i pa'iyëje peoji.

⁹ Jaje pa'iquëta'are de'hua ñajë'ë, yo'ojë si'aye asa tì'ama'cohua'ini tutu peocohua'ini co'a de'huaye mësarü si'aye de'oye ai do'ipi.

¹⁰ Jaje pa'ina, më'ëpi si'aye asaquëpi pai de'huasi diasure isise'ere ai ñu'ina, si'ayerëpa asa tì'ama'quëpi ñaji. Nani ije aiji ja yë'ta'a co'aji cuasaquëta'a.

¹¹ Jaje cuasaquëta'a ai do'ire më'ëpi do'i quë'i pa'iyë, ani iño do'ire ja maca yureta'a më'ëpi Cristo ite jucacaisi do'ire sehuosiquëni si'aye më'ë asa tì'a do'ipi i asayere nejocaiyë.

¹² Tutu peocohua'i Maija'quëre a'ri maña cuasayere nejocai do'ire, mësarü Cristoni sañope yo'oyë.

¹³ Ja do'ire aiñe pañepi jerepa de'oji. Co'aji, yë'ë ai do'ire Maija'quë do'iquëre ne tao.

9

Maija'quë Jëjo Daocohua'i Yo'oye

1 Yè'ère cato si'aye de'oye yo'oye pa'iji. Ta'tèpo peoji, Maija'quë jëjo dao-quère sète. Mai Èjaë Jesucristore yè'ë ñaco capi ñasiquë a'ë, cui'ne yè'ë ì coca quèasi do'ire mësaruje sehuosicohua'i pa'iyë.

2 Jaje pa'iquëta'are yecohua'i cato yè'ère cayë, Maija'quë jëjo daoma'quë api. Jaje pa'itoje mësaru yè'ë quëaquëna, Cristo coca sehuosicohua'ise'e Maija'quë jëjo daosiquère papi cayë.

3 Yè'ère sañope cacohua'ire ñeje sañope sehuoquë quëayë.

4 Yè'ë si'aye aohne cui'ne ocuaye aiñe pa'iji, cui'ne ucuye pa'iji, Maija'quë jëjo daoquë pa'i do'ire.

5 Cui'ne sehuosiconi huejani cuarójaiñe de'oji. Mai Èjaë jëjo daocohua'i cui'ne ì yo'je tsi cui'ne Pedro yo'oyeje pa'ye yo'oye de'oji. ¿Me ta'tèpo pa'iquë'ni, yè'ëse'ere?

6 ¿Bernabé cui'ne yè'ë coní Maija'quë do'ijë cocaima'pëna yëquë jëñapi co'amaña nejë Maija'quë coca quëajë pa'iyë pa'iji, cuasaye mësaru?

7 ¿Iqueipi soldado de'oni ì pa'i do'i saiquë pa'iyë pa'iquë'ni? ¿Iqueipi tsio neni quëquëna, tëani aima'quë pa'iquë'ni? ¿Iqueipi yëi ñama oje dë'sequëta'a ucuma'quë pa'iquë'ni?

8 Jaje pa'ina, paise'e cuasaquë cayë a'ë cuasama'pë pa'ijë'ë. Moisés cuañese'ejë cui'ne caji yè'ëse'e cayë pañë.

9 Cuañese'epi toya pëpëna toyase'e pa'iji, ñeje: “Iti ca po'te saihuë të'ijai po'tequère duruhuequère yè'opo sëama'pë pa'ijë'ë, ise'e ai nejaquë.” Jaje cani Maija'quë duruhuequëse'ere oi cama'ë paji'i,

10 maini caquë coa iñoquë. Ja cato capi, maire. Yecohua'i cocai ja'ñere capi. Jaje pa'ina, sehuosicohua'ipi Maija'quë coca quëacaicohua'ire cocaiye pa'iji, co'amañapi. Taja'to a'ji yeja nequë cui'ne huea po'tequë iohua'i tsio quëise'ere pajajë cuasajë yo'oyë.

11 ¿Jaje pa'ito mësaru joyo pa'i cocare pare quëasicohua'ini mësarupi mësaru co'amañapi cocaiye co'aquë? Pani de'oji, yëquère cocaiye.

12 Yecohua'ire ai pa'ñe pa'iohua'ini mësaru de'oye cocaicohua'i a'ë yëquère jerepa cocaiye pa'iji, mësarute Maija'quë coca quëasicohua'ire.

Jaje pa'iquëta'are yëquë mësarute cocaijë'ë cayë pahuë. Coa ai jerepa quëcojë yëquë jëñapi nejë aë'ë. Cristo coca quëayere mësarupi josa yo'oye a'ë, cuasama'cohua'ini cajë. Jaje yo'ohuë.

13 Mësarupi tsoe asacohua'i a'ë. Maija'quë huë'e ñacaicohua'i cato iote pa'i co'amañapi pa'icohua'i a'ë, cajë. Hua'ire ëojë Maija'quère se hue'ña cocaicohua'ijë Maija'quëna isisi hua'ire aicohua'i a'ë.

14 Huaso coca quëacaicohua'i cato, huaso coca quëa do'ipi pa'iyë pa'iji caquë mai Èjaë nepi.

15 Yè'ë jaje quëa do'ire sai cuañoñe pa'iquëta'a sai cuañoñe pahuë. Cui'ne jaje toyani toyama'ë pa'iyë, mësarupi isijajë caquë. Coa ai jerepa yè'ë ne do'i sihuayere yecohua'ipi sioyere coeyë. Ju'iñere jerepa de'ora'pi cuasayë, yè'ë ne do'i sihuayere sioto.

16 Jerepa pa'i a'ë cuasaquë quëaye pañë, Maija'quë coca quëani. Yè'ère cuañe nëose'ere ne tì'añe pa'iji. Yè'ëpi Maija'quë coca quëama'quë pani teaye pa'iyë.

17 Jaje pa'ina, yè'ëpi neñe yè'ë sihuaquë yo'onita'a yè'ë do'ire isise'e payë. Jaje pa'iquëta'are yè'ëpi josa coenije neñe pa'iji, cuañe nëose'e pa'ito me pañë'ni.

18 Huaso coca quëa do'ire se'ñe pa'ita'a sihuaquë sema'ë pa'iyë, huaso cocare asacohua'ipi sañe peojaquë caquë. Jare cayë, yè'ë sihuayere.

¹⁹ Pai jo'yaë peoquëta'a si'aohua'i jo'yaë de'ohuë, Cristona jai paire dacasi'i caquë.

²⁰ Judío pai ja're coní pa'ini judío pai yo'oyeje pa'ye yo'oquë pa'iyë, judío paini Maija'quë te'tena dasi'i caquë. Jaje caní cayë, Moisés cuañese'ere sehujë yo'ocohua'ire nesi'i caquë yo'oyere. Yë'ë cato nuñerepa ja cuañeñere pa'ima'quëta'a johua'ire Maija'quëna dasi'i caquë yo'oyë.

²¹ Cui'ne Moisés cuañese'ere asama'cohua'i ja're pa'i johua'ije pa'i de'oyë, Maija'quëna johua'ire dasi'i caquë. Ja yë'ta'a Diosu cuañese'ere pa'iyë, Cristo cuañeñere sehujë pa'i do'ire.

²² Tutu peocohua'ire Cristona dasi'i caquë johua'ije pa'i de'ohuë. Pai ñapeje pa'i de'ohuë, de'hue te'ohua'ise'e huaso cuañesicohua'i pa'ijajë caquë.

²³ Jaje yo'oyë, huaso coca quëayere paipi jerepa asajajë caquë. Cui'ne huaso cocapi de'o co'amaña isiyere yecohua'i coní pajajë caquë yo'oyë.

²⁴ Huë'huëni co'amaña imañu'u cajë huë'huëcohua'i cato si'aohua'i huë'huë huëcohua'i a'ë. Jaje yo'osicohua'ita'a ti'ama'cohua'i a'ë, co'amaña. Ti'ama'pëna, coa te'i iti de'hue nesiquëse'e co'amaña saquë api. Jaje pa'ito mësarujë ai cuasajë huë'huëjë'ë, co'amaña iñu'u cajë huë'huëyeje pa'ye.

²⁵ Si'aohua'i sañope yo'ojë ca'a yo'ocohua'i si'aye ca'a yo'orojaiñe jeoni ñare pajë yo'ocohua'i a'ë, coa carajai co'amañere imañere cajë yo'ojëta'a. Jaje pa'iquëta'are mai cato ti pani huesëyere pare ti'añu'u cajë yo'oyë.

²⁶ Jaje pa'ina, yë'ë cato coa huesë huë'huëma'ë pa'iyë, cui'ne peo de'otona të'caquë, huaiyeje pa'ye yo'oma'ë pa'iyë.

²⁷ Capëre cuañeñë, coa ai jerepa yë'ë capëre të'caquë yo'oyë, de'oye sehucayere caquë. Yecohua'ise'ere de'oye sehujë pa'iji caquë ye'ya tējini yë'ëpi ye'yama'quë pa'ija'quë caquë eto cuañeñere coequë jaje yo'oyë.

10

Itire Pa'ë Cuasayere Sañope Saquë Yëhuoye

¹ Maija'quë do'ijë mësarute quëasi'i, mai aipë yo'ojë pa'ise'e, si'aohua'i mai aipë Maija'quë sirio huë'ehuëre pa'ahuë'ë. Cui'ne si'aohua'i jai Maja'iñaje je'a'huë'ë.

² Iye yo'o ja'ñepi si'aohua'i Moisésre tuicohua'i pa'iyë iñoa'ji'i, oco do cuañeñere sirio huë'ehuëre cui'ne jai Maja'iñaje tëto saijë pa'i ja'ñepi.

³ Cui'ne si'aohua'i Maija'quë isisi ao a'ahuë'ë.

⁴ Cui'ne si'aohua'i Maija'quë isisi oco ocua'ahuë'ë, joyo ayere ucuhüë. Johua'ire sai saquë Cristo quënaoje pa'irepa joyo ocore ocua'ahuë'ë.

⁵ Jaje pa'iquëta'are jai pai ñasicohua'ita'a, cuene yejana jujua'huë'ë, Maija'quë yëyeje yo'oma'pë pa'isicohua'ire.

⁶ Iye yo'ose'e cato maire quëaye a'ë, jaohua'i yo'ose'eje pa'ye yo'oma'pë pa'ijë'ë caquë. Jaohua'i cato co'ayere yë do'ire jujua'huë'ë.

⁷ Jaje pa'ina, mësarü cato pai de'huasi diusuohua'ini señu'u cajë yo'oma'pë pa'ijë'ë, jaohua'i yo'ose'eje pa'ye. Maija'quë coca toyase'e caji: "Ao aijë cono ucujë, ja jeteyo'je jai pai tsi'sijë pairajë sihuajë yo'ohuë."

⁸ Jaje yo'ocohua'ipi te'e mu'sepi veinte y tres mil jujua'huë'ë, yequë nomiohua'ire cui'ne yequë emëohua'ire yo'o do'ire. Jaje pa'ina, jaohua'i yo'ose'eje pa'ye yo'oma'pë pañu'u, mai cato.

⁹ Maija'quëre neñañu'u cajë sañope yo'o do'ire añani ao jujua'huë'ë. Jaje pa'ina, Maija'quëre sañope yo'oye pañu'u.

¹⁰ Maija'quë de'oye yo'oma'aji'i, carojaë'ë. Jaje yo'ojë ca do'ire huiñaëpi dani huani jea'ji'i, jaohua'ire. Jaje pa'ina, Maija'quëre co'aye yo'oji carojaiñe pañu'u, mai cato.

11 Si'aye mai aipëre yo'ose'e cato maire ññoñe a'ë, tëji mu'seña pa'icohua'ire, maipi cui'ne yo'oye pajajë caquë.

12 Nuñerepa de'oye pa'iyë cuasaquë pani, de'hua ñajë'ë yo'oquë ta'añe.

13 Neñañe pa'ina, mësarü ai yo'oyeje pa'ye yecohua'ije ai yo'ojë pa'iyë. Mësaruse'e ai yo'oye pañë. Neñañe cato cui'ne pa'ye a'ë, si'aohua'ire. Jaje pa'iquëta'are Maija'quëpi mësarute mësarü quëco tijañe jerepa neñañe ëseja'quë api. Jaje pa'ina, Maija'quëna quëco pajë'ë, jaëpi necaija'quë api cuasajë. Jaje pa'ina, neñañepi pa'ina, Maija'quëpi eto huasoja'quë api, ai yo'oyere quëcojajë caquë.

14 Si'aye Maija'quërepa peoyere Maija'quë api cuasajë yo'oye yo'oma'pë pa'ijë'ë, Maija'quë do'ijë maña.

15 Mësarü cato ta'ñe pa'iohua'i a'ë. Jaje pa'ina, cayë se mësarupi yë'ë case'ere ai cuasani ña'ne pa'iji.

16 Mai de'o ucu duruhuë ucuyë Maija'quëre de'oji, cajë pëpa maca Cristo tsie da'cana tsioyë, te'ijë pa'iohua'i ina. Cui'ne panre huahueni ainije Cristo capëna tsioyë, te'ijë pa'iohua'i ina.

17 Jai pai mai pa'ijëta'a te'oni si'aohua'i pan ai do'ire te'e capë acohua'i pa'iyë.

18 Jaje pa'ina, ñajë'ë, cui'ne judío paini. Jaohua'i je'quë Maija'quëna isiyë cajë yo'osicohua'ire ai do'ire ioja'a iohua'i acohua'irepa pa'iyë.

19 Jaje cani cama'ë pa'iyë, pai de'huasi diusupi do'i quë'ye a'ë caquë. Panita'a pai de'huasi diusuna hua'i isise'epi jerepa do'i quë'ye pa'iji cama'ë pa'iyë.

20 Yë'ë cato cayë sehuoma'cohua'ipi Maija'quëna hua'i isiyë cajë yo'oni huatiohua'ina isiyë. Jaje pa'ina, yë'ë cato mësarute ëseyë, huatiohua'i ja're con pa'iyë.

21 Huati ucu duruhuë ucuye ti peoji, mai Ejaë ucu duruhuë ucucohua'ipi. Ejaë mesana ao aicohua'ipi huati mesa aiñe ti peoji.

22 Ejaëpi oi pëijaquë cajë huatire sihuajë yo'oye co'aji. I jerepa tutu quë'iohua'i peoyë, coa teaye pa'iohua'i mañapi.

Sehuosicohua'i Yo'oye Cui'ne Oiyë

23 Maipi si'aye yo'oye neñe pa'iji. Jaje pa'iquëta'are yeque cato co'ai ma'ñe a'ë. Si'aye yë'ë yëyeje pa'ye yo'oye pa'iji. Jaje pa'iquëta'are yeque cato joyo pa'iyë ñese mëiñe co'ai ma'ñe a'ë.

24 Jaje pa'ina, yecohua'i de'oye pa'i ja'ñere cuasajë de'oye yo'oye pa'iji. Co'ye de'oye pa'iyere cuasajë yo'oye co'aji.

25 Jaje pa'ina, ao huero hue'ña isiyere coa hueroni aijë'ë. De'huasi diusuna isise'e pa'ima'quë cuasajë sëmá'pë pa'ijë'ë, ai cuasaye peojaquë.

26 Iye yeja cui'ne si'aye iote pa'iyë Maija'quë tse a'ë.

27 Panita'a sehuoma'quëpi ao aijë'ë caquë huëouna, sehuoni i huë'ena saisicohua'i pani, de'huasi diisure isise'e pa'ima'quë cuasajë sëmá'pë coa si'aye i a'ñe aijë'ë.

28 Jaje pa'iquëta'are yequëpi mësarute quëa'ñe pa'i api, iye hua'i pai de'huasi diisure isise'e a'ë caquë. Jaje quëaru aima'pë pa'ijë'ë. Mësarute quëasiquë cuasayere co'a de'huayere coejë aiñe pajë'ë.

29 Iye cato cayë yequë co'aye a'ë, cuasayere. Mësarü cuasayere cama'ë pa'iyë.

Jaje pa'iquëta'are paipi seti'ñe pa'iohua'i a'ë. ¿Me neni yë'ë yëyeje yo'oyere yequëpi ñaquë yo'oji ca de'huaye pa'iquë'ni?

³⁰ Yè'èpi tsoe Maija'quère seni de'huani aiquè pa'ito ¿me neni yè'è aiñere yecohua'ipi ca de'huaye pa'iquè'ni?

³¹ Aiñepi ucuyepi, cui'ne co'amaña yo'oyepi Maija'què de'oquère pa'ni cajè sihuayere yo'ojè'è.

³² Sehuosicohua'ire, judío paire cui'ne judío pai peocohua'ireje si'aohua'ire co'aye ne iñoma'pè pa'ijè'è.

³³ Jaje pa'ina, yè'è si'aohua'ire de'oye yo'osi'i caquè yo'oyè. Yè'è yèyere yo'oma'è pa'iyè. Jaohua'ijè si'aohua'i de'oye cuasajè huaso cuañosicohua'i pa'ijajè caquè yo'oyè.

11

¹ Jaje cui'ne mësaruje yè'è yo'o iñose'eje pa'ye cui'ne yo'ojè'è. Cristo yè'ère yo'o iñose'eje pa'ye yo'oyè, yè'èje.

Nomiohua'i Maija'quère Se Hue'ña Pa'iye

² Maija'què do'ijè, sihuayè, mësaru yè'ère si'anè cuasajè yè'è ye'yase'eje pa'ye pa'ijèna.

³ Jaje pa'iquèta'are iyeje asajajè caquè quèayè. Cristo cato si'a emèohua'i mène èjaèpi. Èjè cato nèjo mène èjaèpi, cui'ne Diusu cato Cristo mène èjaèpi.

⁴ Jaje pa'ina, emèpi i siopè cañapi puani Maija'quère sequè pa'ito co'aye ña cuañoji. Caña puasi do'ipi Cristore èjaère pare cuasama'cohua'ipi jaje yo'oye pa'iji.

⁵ Jaje cui'ne nomiopi io siopè cañapi puama'o Maija'quère seco pa'ito panita'a Maija'què què'ro ayere asase'ere quèaco pa'ito, co'aji èjèni huajèya'ye ña cuañoji, naña peo hue'ñarepa tèase'eje pa'iopi quèa do'ipi. Èjèpi jerepa pa'i caye iñoñe a'è, siopèna cañapi puane cato.

⁶ Nomio i siopè puama'o pani nañare peo hue'ñarepa hueo jeojaco, te'ere papi. Jaje pa'ina, nañare hueo jeoni huajèya'ye pa'ima'copi cuasani puajaco, io siopè.

⁷ Emè cato i siopè puane peoji, Maija'quèje pa'ire de'huasiquè me puaquè'ni. Jaje pa'ina, emè cato Maija'què de'oquèrepa pa'iyere iñoçai pa'iji. Jaje pa'iquèta'are nomio cato emè de'oquè pa'iyere iñoçai pa'ico.

⁸ Maija'què emère de'hua maca nomio ayepi neñe papi. Nomio ta'are emè ayepi de'huapi.

⁹ Emèni caquè Maija'què nomio nipi. Nomio ni caquè emère neñe papi.

¹⁰ Ja do'ire huiñaohua'ire iñoñere caco nomio io siopèna capi pè'pèsico pa'iyè pa'iji.

¹¹ Jaje pa'iquèta'a mai sehuosicohua'i pa'iyè cato nomio peoto emè pa'iyè peoji. Jaje nomiopi peotoje emèje pa'iyè peoji.

¹² Emè capère ini nomio de'huapi, Maija'què. Ja yo'ose'e nuñere pa'è. Jaje pa'iquèta'are yure cato nomiopi emère ai de'huaye pa'iji. Si'aye iye yo'oye Maija'quèpi neñe a'è.

¹³ De'oquè nomiopi Maija'quère seo capi siopè puama'o pa'ito mësarupi ca de'huajè'è, ñani.

¹⁴ Jaje pa'ina, iye yeja jare iose'e maire emèohua'ire huajèya'ye nèiñe neji, emèohua'ipi tsoa naña hue'eto.

¹⁵ Nomio cato tsoa naña hue'eni sihuaco io siopè pè'pè ja'ñere isise'e sète.

¹⁶ Iye ayere yecohua'ipi jaje yo'o ma'ñe a'è cajè sañope cacohua'i pani iye a'è quèajè'è, yèquè asayere ye'yaye. Yèquè cuasayeje pa'ye yequè hue'ña sehuosicohua'ijè cuasayè, iye yo'oyese'e cato.

Èjaè Ao Ai Pa'ise'ere Cuasajè Tayo Yo'ose'e

17 Jaje pa'iquëta'are mësaru tsi'sijë yo'oyepi mësarute cöcati'ñe pa'yepi mësarute co'a de'huaye pa'ina, asaquë mësaru yo'oye sihuama'ë iye toya ja'hua toyayë.

18 Maija'quë coca cañu'u cajë tsi'si maca tsëcapëa huahuejë yo'oyë cajë yë'ëre quëayë. Quëajëna, jaje pa'iji cayë cuasaye nëiji, yë'ëpi.

19 Mësarute tsëcapëase'e huahueni pati'ñe nëiñe jëa tija'ñe peoji. Jare jaje huahueye pa'iji. Jaje yo'ojëna, nuñerepa sehuosicohua'i pa'iyë ña'ñe pa'iji.

20 Jaje pa'iquëta'are mësaru tsëcapëa huahueni tsi'sini aö aña nuñerepa mai Ejaë tse peoji,

21 mësaru aö ai maca tija'ëna, pai ñape aö du'ruja'a ai do'ire, yecohua'ipi aö ëa ju'ijëna, yo'o do'ire cui'ne yecohua'ipi ñese cono ucu cuepere pajë yo'o do'ire.

22 ¿Huë'e pacohua'i sëte me yo'ojë huë'ena ucujë ai ma'ñe'ni? Mësaruse'e aijëna, nuñerepa peocohua'i mañapi huajëya'ye nëina, ña'ñe. Ja yo'oyepi Maija'quë tsëcöhua'ini co'aye yo'oyë, mësaru. ¿Jaje yo'oto yë'ë me mësaru yo'oye de'oyerepa yo'oyë cacaiye'ni? ¡Mësaru yo'oye sihuacaiye pa'ñe!

Ejaë Aö Aña

(Mt 26.26-29; Mr 14.22-25; Lc 22.14-20)

23 Yë'ë mësarute ye'yase'e Ejaëna ye'yese'e paji'i. Jare ye'yahuë, mësarute. Ite cajei yo'oyeje pa'ye yo'oquë cosoquë tsea jëo cuañoja'a ñami na'iquëna, Ejaë Jesupi jujuma' aö ini,

24 Maija'quëre pëpani aore yeteni huahuequë capi: “Aijë'ë. Iye aña cato yë'ë capë a'ë. Mësaru de'oye pa'i ja'ñere caquë isiye a'ë. Yë'ë yo'ose'eye pa'ye yo'ojë'ë, yë'ëni cuasajë.”

25 Cui'ne aö ani tējisi jeteyo'je ucu duruhuë i jëñapi ini capi: “Iye ucu duruhuë pa'iyë cato yë'ë tsie a'ë. Iye do'ipi Maija'quë mami huajë ca nëose'e pa'iji. Jaje pa'i do'ire ucuye ñape yë'ëni cuasajë yo'ojë pa'ija'cohua'i pa'ijë'ë.”

26 Jaje yo'oni mësaru i ju'ise'ere quëa iñojë yo'oyë, aö aña ñape cui'ne iye ucu duruhuë ucuye ñape, i dai macaja'a. Jaje yo'ojë pa'ijë'ë.

Ñeje Yo'oye Pa'iji, Ejaë Ai Pa'ise'ere Cuasajë Yo'oye

27 Ejaëre pa'ë cuasama'pë mai Ejaë ai pa'ise'ere coa huëojë aini, cui'ne coa huëojë ucuni sañope mai Ejaë capëre cui'ne i tsiere yo'oyë, co'ayere.

28 Ja do'ire ja yë'ta'a iye aö aima'në cui'ne ucuma'në pai ñape joña co'ye ña'ñe pa'iji.

29 Jaje pa'ina, Ejaë capë ayere cuasama'ë coa huëoquë iyere aini cui'ne iyere ucuni ja co'ayere do'iquëpi yo'oji.

30 Jaje pa'ina, jai pai mësaru acohua'i ju'icohua'i cui'ne tutu peocohua'i pa'iyë. Jaje yo'ojë yecohua'i jujuhuë.

31 Jaje pa'iquëta'are mai joña co'aye pa'iyere nejojë ñare pajë aito Ejaë maire sañope yo'o do'i quë'iohua'ire ña'ñe paji.

32 Jaje pa'iquëta'are Ejaëpi maire tajojëna, sañope caquë si'seji, maipi iye yeja acohua'i ja're cono toa yejana saiye pajajë caquë.

33 Jaje pa'iyë sëte Maija'quë do'ijë maña Jesús ju'ise'ere cuasajë tsi'sisicohua'i pani yecohua'ire uteni si'aohua'i tsi'sirena, te'e aijë'ë.

34 Aö ëa ju'icohua'ipi cui'na maca tsioni yo'osi do'ire Maija'quë si'sema'ë pa'ijaquë cani yecohua'ini aö ëato huë'ere pana aña pa'iji. Yequeta'a yë'ëpi sani ne de'huasi'i, mësarute do'i ña maca.

12

Maija'quë Joyopi Pai Ñapere Tutu Isiye

1 Maija'quë do'ijë mësarute quëasi'i, Maija'quë joyo paï ñapere tutu isiyere.

2 Mësarupi asayë, ja yë'ta'a sehuoma'cohua'i pa'inë paï de'huasi diusuna saijë sejë pa'ise'e ti asama'cohua'ina.

3 Jaje pa'ina, yure mësarute quëaye yëyë, iyere. Jesús co'aquë api caquë cato Maija'quë joyo tutupi caye paji, cui'ne Jesure Ëjaëpi caquë cato de'o joyopi caye pa'iji.

4 Jare te'e Maija'quë joyopi isiquëta'a paï ñapere tiñe pa'ye isiye pa'iji, tutu.

5 Jaje pa'ina, paï ñape Ëjaë Jesure necaiye pa'iji, tiñe pa'ye. Jaje pa'iquëta'are te'i api, Ëjaë cato.

6 Paï ñape tiñe pa'i co'amañare yo'oye pa'iji. Jaje pa'iquëta'are Maija'quë cato jare ipi paï ñapere yo'o huëoquëna, yo'oyë.

7 Maija'quëpi i joyo ayere paï ñapere isiji, tiñe pa'i tutu si'aohua'i sañe cocaijë de'oye pa'i ja'ñere caquë.

8 Yecohua'ini Maija'quë joyopi isiji, Maija'quë yëyere ta'ñe asa ti'añere. Yecohua'ini jare ja joyopi isiji, si'ayerepa asacohua'i pa'ijë yecohua'ire ye'ya ja'ñere.

9 Yecohua'ini jare ja joyopi isiji, nuñerepa ne ti'añe pa'iji asayere. Cui'ne yecohua'ini ju'icohua'ire jujuyere isiji.

10 Yecohua'ipi paï yo'o ti'a ma'ñere yo'oyere isi cuañoñë. Yecohua'ipi Maija'quë quë'ro ayere asase'ere quëa tuture isi cuañoñë. Yecohua'ipi isi cuañoñë, coso joñoa caye ta'ñe asayë cui'ne nuñerepa de'o joyo caye asayere. Yecohua'ini isiji, yeque tiñe cocapi ca ja'ñere. Cui'ne yecohua'ini ja coca case'ere asani quëayere isiji.

11 Jaje pa'iquëta'are si'aye ja Maija'quë joyopi yo'oji, i yëyeje pa'ye paï ñapere.

Sehuosicohua'i Te'e Capë Pa'iyë

12 Paï capë jaiye te'ñapi tsi'sisicopi pa'iji. Jaje pa'icota'a te'e capë a'ë. Jaje Cristoje pa'iji.

13 Jaje pa'ina, mai si'aohua'i judío paï, griego paï, jo'yaohua'i panita'a jo'yaohua'i peocohua'i si'aohua'i te'e capë acohua'i pa'iyë, te'e joyopi dosi do'ire. Jaje pa'ina, si'aohua'ire maire joyo ayere ocuapi.

14 ¿Me paï capë pa'ico'ni, te'te maca pani? Jaje pa'ina, jaiye te'ñapi pa'icoa.

15 Quëopi caco pani ca'ñe pa'io: “Jëtëje ñani yë'ë cato yecoa'ë.” Jaje canije capëre hua sani tjo ponëni pa'iyë peoji.

16 Panita'a cajoropi caco pani ca'ñe pa'io: “Ñacoaje ñani yë'ë cato yecoa'ë.” Jaje canije capëre hua sani tjo pa'iyë peoji.

17 ¿Si'a capë ñacoase'e pa'ito me asara'reni? panita'a ¿si'a capë cajorose'e pa'ito me yë'era're'ni?

18 Jaje pa'ina, Diusupi ñaquë si'a te'ñare tsioni te'ore nepi, i yëyeje jarote jaopi pa'ijaco caquë.

19 Jaje pa'ina, si'a capë te'ese'e pa'ito, ¿jerore patira'oni yeque yo'oye?

20 Jaiye te'ñapi pa'iquëta'are yure cato te'e capë pa'iji.

21 Ñacoapi jëtëre ca ti'añe peoji: “Më'ëre ne cuañoñe pañë.” Cui'ne siopëpi quëore, “më'ëre ne cuañoñe pa'iyë,” ca ti'añe peoji.

22 Coa ai jerepa tutu peoye cöcai ma'ñeje pa'ye nëñepi ai jerepa maire cöcaiye a'ë. ¿Ja peoto me pa'iyë'ni?

23 Jaje pa'ina, iti mai ai a'ri maña do'i quë'ye a'ë cayere jerepa ñare pajë su'ñecaiyë, cui'ne tiñarepa iñoñe peoyere ai de'oye ñacaiyë.

24 Tiña ñaño cato airepa de'oye ñacaiyë pañë. Jaje pa'ina, Maija'quëpi paï capë de'huapi, do'i peoye ña cuañoñepi jerepa do'i quë'ye pa'ijaquë caquë.

²⁵ Jaje pa'ina, paì capè cato si'a te'ñapi tsiosicopi te'ere cuasajèje pa'ye sa'ñe còcaio pa'ico.

²⁶ Jaje pa'ina, te'e te'te capè a'si ju'ito si'a capè ai yo'oye pa'iji, cui'ne yequeje te'e te'te de'oye ne cuañoto si'a capè sihuaye pa'iji.

²⁷ De'oji, jaje pa'iyè sète. Mèsaru sehuosicohua'i cato mèsaru paì ñape Cristo capè acohua'i a'è.

²⁸ Jaje pa'ina, Maija'quèpi sehuosicohua'ire ñacaija'cohua'i ñeje pa'ijajè cuasapi. Jaje pa'ina, nepi, du'ru macare pare ì doce jèjo saocohua'ini. Ja jeteyo'je Maija'què cayere asani quèacohua'ire nepi. Cui'ne ja jeteyo'je Maija'què coca ye'yacohua'ire nepi. Ja maca ai jeteyo'jerepa paì yo'o tì'a ma'ñe yo'ocohua'ire nepi. Cui'ne ju'icohua'ire ne co'yacohua'ire nepi. Cui'ne paìre de'oye cuasayepi cuañecohua'ire nepi. Cui'ne yequè cocapi cacohua'ire nepi.

²⁹ ¿Si'aohua'irepa ì doce jèjo saoyeje pa'iohua'ise'e pa'iyè? Pañè. ¿Si'aohua'irepa Maija'què què'ro aye asase'e quèacohua'ise'e pa'iyè? Pañè. ¿Si'aohua'i Maija'què coca ye'yacohua'ire pase'e pa'iyè? Pañè. Panita'a ¿Si'aohua'i paì yo'o tì'a ma'ñe yo'ocohua'ise'e pa'iyè? Pañè.

³⁰ ¿Si'aohua'i ju'icohua'ire ne co'ya tutu pacohua'ire pase'e pa'iyè? Pañè. ¿Si'aohua'i tì'ne coca cacohua'ire pase'e pa'iyè? Pañè. ¿Si'aohua'i tì'ne coca asani se quèacaicohua'ise'e pa'iyè? Pañè.

³¹ Jaje pa'ina, mèsaru cato ai de'o tuture pañu'u cuasajè yèjè'è. Jaje pa'ina, yè'èpi mèsarute ai jerepa tutu de'oye quèasi'i.

13

Oiyere Quèaye

¹ Yè'èpi si'a paì coca caquèpi cui'ne huiñaohua'i coca caquèpi paìre oima'què pani, coa huatihuè tè'cajèna, pìsiyeje pa'i a'è. Panita'a coa quèna de'huana tè'cajèna, pìsiyeje pa'i a'è.

² Cui'ne si'aye Maija'què què'ro aye asayere quèaquèpi cui'ne si'aye paì ña ma'ñe ñaquèpi cui'ne si'aye ta'ñe asaquèpi cui'ne si'aye Maija'quèpi nequère pare cuasaquèpi ai cutiohua'ire tìrona cuañe saoquèpi ja yè'ta'a paìre oima'què pani coa caquè a'è.

³ Cui'ne si'aye yè'è paye yecohua'ina huahuecai yo'oquèpi cui'ne yè'è capère pajè yecohua'i do'ire èo cuañoja'core isiquè yo'oquèpi ja yè'ta'a paìre oima'què pa'ito si'aye iye yo'oye còcaiyè pajì.

⁴ Paìre oiquè cato; sañope yo'oyere quècoquè api, paìre oi còcaiquè api, yecohua'i payere èa ñaquè pèima'què api, yè'è jerepa pa'i a'è cama'què api,

⁵ ai jerepa pa'i a'è cuasaquè yo'oma'què api, ise'e yo'oye pa'iji cuasaquè yecohua'i yèyere meñe ña'no toma'què api, pètitema'què api, co'aye ite yo'ose'ere cuasaquè oima'què api,

⁶ yecohua'i tayoje co'aye yo'oyere ñaquè sihuama'què api, coa ai jerepa nuñere pare ñaquè sihuaquè api,

⁷ si'aye ai yo'oye pa'itoje quècoquè api, de'hue neñe pa'iji cuasaquè, de'oyere pa'ija'què caquè utequè api, cui'ne dahuère cuasare paquè yo'oquè api.

⁸ Paìre oiye carajai ma'ñe a'è. Maija'què què'ro ayere asani quèayeta'a yequè mu'se carajai ja'ñe a'è. Yequè coca caye cui'ne ta'ñe mai asaye carajai ja'ñe a'è.

⁹ Jaje pa'ina, mai asaye cui'ne Maija'què què'ro ayere asani quèaye jopo carase'e a'è.

¹⁰ Jaje pa'ina, yequë mu'se maipi peo hue'ñarepa asa t̄i'a maca, si'aye mai te'te maca asajë quëase'e carajasipi.

¹¹ Yë'ë tsihua'ë pa'inë jare tsihua'ë cayepi cui'ne jare tsihua'ë cuasayepi cui'ne tsihua'ë asaquë yo'oyepi yo'ohuë. Yo'osiquëpi yureta'a ai ëmë de'oni si'aye tsihua'ë pa'inë yo'ose'e jeohuë.

¹² Jaje pa'ye yure, mai coa huesë ëaye Maija'quë coca asayë. Ai tsiña de'hua poresicore ñañeje pa'ye asayë, mai. Jaje pa'isicota'are tiñarepa ñaja'cohua'i a'ë. Yë'ë yure cato coa te'te maca ñañë. Jaje pa'iquëta'are yequë mu'se Diusute ñaja'quë a'ë, yë'ëre i ñañeje pa'yerepa.

¹³ Maija'quëre necaiquëre pare asaye, paire oiye, cui'ne yequë mu'se pa'i ja'ñere uteye iye cato ti pani huesë ja'ñe a'ë. Si'aye jerepa pa'ye cato paire oiye a'ë.

14

Yequë Pai Cocapi Cayere Ñare Pajë Caye

¹ Paire oicohua'i pa'ijë'ë. Diusu de'o tuture pare jaiye pañu'u cajë ai yëcohua'i pa'ijë'ë, cui'ne i quë'ro ayere asani yecohua'ina se quëacaiyere jerepa yëcohua'i pa'ijë'ë.

² Jaje pa'ina, yequë pai coca caquë cato paini caye paji. Maija'quëni caji. Jaje pa'ina, pai asaye ti pañë, i caye. Joyopi cato me asaye'ni. Jaje pa'ina, ja cato yeque a'ë pai asa t̄i'a ma'ñe a'ë.

³ Jaje pa'iquëta'are Maija'quë quë'ro ayere asani quëaye cato paire quëaye a'ë Maija'quëre cuasayere ñese mëijajë cajë, yo'o jujacohua'ire sihua ëaye ca huëoye a'ë, cui'ne oicohua'ire yëhuo huasoye a'ë.

⁴ Jaje pa'iquëta'are Maija'quë isi coca caquë cato ija'a jerepa Maija'quëre cuasaquë pa'iyë neñe a'ë. Cui'ne Maija'quë quë'ro ayere asani quëaquë cato sehuocohua'i Maija'quëre jerepa cuasajë pa'i ja'ñere cõcaiquë api.

⁵ Si'lohua'i mësarü yeque coca ca tuturepa Maija'quë isise'e pacohua'i pa'ijë'ë, cayë, yë'ë cato. Jaje caquëta'a jerepa yëyë, mësarupi Maija'quë quë'ro ayere asani yecohua'ire se quëayere pajë'ë caquë. Ja quëayepi jerepa de'oji. Yeque cocapi casi maca iti case'ere asani sehuosicohua'ina se quëacaicohua'ipi pa'ijëna, cajë'ë, yequë cocapi, sehuosicohua'ipi jerepa Maija'quëre cuasajë pa'ija'cohua'ire.

⁶ Maija'quë do'ijë, yë'ëpi mësarü quë'rona do'i saisiquëpi yeque cocapi caquë pa'ito mësarute ti cõcaiye peoji, yë'ë caye. Jaje pa'iquëta'are Maija'quë iñose'ere, panita'a huajëye asase'ere quëayere, panita'a Maija'quë quë'ro ayere asani quëayere panita'a Maija'quë cocare ye'yayere yo'onita'a mësarure cõcaiyë.

⁷ Cañu'u, jetu juiyere panita'a pi'cohuë juiyere. Ja je'quë de'oye juima'pë pa'ito jare juiyë cajë asaye peoji.

⁸ Cui'ne duruhuëpi tiñarepa pisima'o pa'ito huajo sacohua'i ne de'huaye pañë, huajo ñese sa ja'ñe.

⁹ Cui'ne mësarute pa'iji. Jaje pa'ina, mësarupi yequë cocapi cacohua'i pa'ito yecohua'i asaye pañë. ¿Me jare cayë cajë asaye'ni, coa peo de'otona case'eje pa'ye pa'ito?

¹⁰ Si'a yeja jaiye pai coca pa'iji. Si'aye asayese'e pa'iji, iti coca acohua'i cato.

¹¹ Jaje pa'iquëta'are yë'ëpi yecohua'i cocare asama'ë pani t̄i pa'iyë. Cui'ne ja coca caquëje t̄i pa'iji, yë'ëre.

¹² Maija'quë joyo tuture paye yëcohua'i sëte Maija'quëre ai cuasajë pa'iyere sehuosicohua'ire quëa tuture yëjë'ë, jaohuaipi mëojajë caquë.

13 Jaje pa'ina, tiñe coca caquë pani Maija'quëre señe pa'iji, iti casi cocare de'oye se quëaja'a tuture isijaquë caquë.

14 Cui'ne yë'ëpi Maija'quëre ti cocapi seni asama'ë pa'iyë, yë'ë caquë señe, nuñerepa joyo cato Maija'quëni sequëta'a.

15 ¿Jaje pa'ito me yo'oye pa'iquë'ni? Joyopi señe pa'iji. Joyopi sequëta'a yë'ëje asaquë señe pa'iji. Joyopi jëjëñe pa'iji, cui'ne yë'ëje asaquë jëjëñe pa'iji.

16 Jaje pa'ina, më'ë joyopi Maija'quëre sihuaquë de'oquëre pa'ni caquë sihuaquëna, yequëpi më'ë ja're conì te'e sihuacaiye pasipi, ja coca asama'ë pa'i do'ire.

17 Jaje pa'ina, më'ë Maija'quëre pëpayepi de'oyerepa pa'itoje iti asaquëpi joyo sihuaye ñese mëiñe pasipi.

18 Maija'quëre ai de'oji cayë, mësarù caye jerepa tiñe pa'i cocapi caquë pa'i.

19 Jaje pa'iquëta'are sehuosicohua'i tsi'si sitona caye ai jerepa de'ora'pi, te'e jëtë pa'i yë'orepa, iohua'i asa cocapi yecohua'ire ye'ya ja'ñere caquë. Yë'ëpi pai asama' cocapi jaiyerepa case'e cato yecohua'ire cocaiye peoji.

20 Maija'quë do'ijë, tsi cuasayeje pa'ye cuasama'pë pa'ijë'ë. Tsije pa'iohua'i pa'ijë'ë, co'aye yo'oyere yo'oma'cohua'ipi. Jaje pa'iohua'ita'a mësarù cuasayere aiohua'i pa'ijë'ë.

21 Maija'quë cuañesi toya pëpë ayepi caji: “Caja'quë a'ë, iye paire yequë pai cocapi ti pai yë'oja'a. Jaje catoje ti asani sehuoma'pë pa'ija'cohua'i a'ë, yë'ë caye caji, Èjaë.”

22 Jaje pa'ito tiñe coca caye cato sehuoma'cohua'ire iñojë caye a'ë, pani sehuosicohua'ire. Jaje pa'iquëta'are Maija'quë quë'ro ayere asani quëaye cato sehuosicohua'ini caye a'ë, pani sehuoma'cohua'ire.

23 Jaje pa'ina, si'a sehuosicohua'i tsi'si sitopi, si'aohua'i ti cocapi cajë yo'oto huesëcohua'ipi, panita'a sehuoma'cohua'ipi conì cacasicohua'ipi cuasaja'cohua'i pa'ini cuepejë yo'ojë cayë, cajë.

24 Jaje pa'iquëta'are si'aohua'i Maija'quë quë'ro ayere asani quëajë yo'otota'a sehuoma'cohua'ique panita'a huesëcohua'ique conì cacasicohua'ije iohua'i co'aye yo'oyere asa quëquëjë cui'ne iohua'i pa'iyë asa ti'aja'cohua'i a'ë, si'aohua'i cayere asajë.

25 Jaje yo'ojëna, iohua'i joyo co'aye pa'iyepi tiñarepa ña cuañoquëna, Maija'quëre do're ja'rujë seja'cohua'i a'ë cui'ne Maija'quë nuñerepa mësarù ja're pa'iji caji'cohua'i a'ë.

De'oyerepa Tsi'sicohua'i Yo'oye

26 Jaje pa'ito Maija'quë do'ijë iye a'ë, iti yo'oye: Tsi'sicohua'i pani yecohua'ipi Maija'quëre jëjëñe payë. Yecohua'ipi ye'yaye payë. Yecohua'ipi Maija'quë iñose'ere quëaye payë. Yecohua'ipi ti cocapi caye payë. Ja case'ere yecohua'ipi quëaye payë. Jare yo'ojë'ë, sehuocohua'i joñoa jerepa Maija'quëre oiye ne pajajë cajë.

27 Ti cocapi cacohua'i pani cajajë cayaohua'i panita'a toasocohua'i pai ñape te'ohua'ise'e cajajë. Cajëna, yecohua'ipi iti case'ere quëajaquë.

28 Jaje pa'iquëta'are tiñe coca case'ere quëaquë peoto itije caye pajë'ë, sehuosicohua'i tsi'si sito. Jaje pajë coa pai ñape Maija'quëse'ere joyose'e cuasajë señe pa'iji.

29 Cui'ne Maija'quë quë'ro ayere asani quëayeje cayaohua'i panita'a toasocohua'i cajajë cajëna, yecohua'ipi nuñere pa'ni cajë iti quëayere neñajajë.

30 Jaje pa'iquëta'are tsi'sito ñu'iquëre Maija'quëpi iñoquëna, jaëpi casi'i caquë yo'oto ja maca du'ru caquëpi jeoñe pa'iji. Jëoquëna, yequëpi caye pa'iji.

³¹ Jaje pa'ina, si'aohua'i mēsaru Maija'quē iño coca asacohua'i te'ohua'ise'e caye pa'iji, si'aohua'i ye'ye ja'ñere cajë. Cui'ne yo'o jujahuë cuasacohua'ije taise'eje pa'iohua'ipi huëi ja'ñere cajë yo'ojë'ë.

³² Maija'quë ayere asani quëacohua'i cato iohua'ipi iohua'i joyo nëiñere de'oye ña'ne pa'iji, tayo ma'ñe cajë.

³³ Maija'quë cato huesë ëaye nëiñere isima'quë api. Maija'quë cato de'oye ai cuasama'pë jo'cua pa'iyere isiquë api.

Si'a hue'ña Maija'quë pai yo'ojë pa'iyere pa'iji.

³⁴ Nomiohua'i caye peoji, sehuosicohua'i tsi'si sito. Caye ëses'e a'ë. Jaje pa'ina, nomiohua'i sehuojë cama'pë jo'cua pa'ijë'ë, Maija'quë judío paire cuañese'eje pa'ye.

³⁵ Seni asa'nu'u cuasacohua'i pani, ëjëni se'ne pa'iji, hu'ena sani. Jaje pa'ina, nomiopi Maija'quë coca asa hue'ñapi caco pa'ito de'oye ña cuañone paji.

³⁶ De'hua cuasajë'ë. Iye Maija'quë coca mēsaru'ipi du'ru ca huëoma'pë paë'ë. Mēsaruse'e iye coca asani sehuoma'pë paë'ë, yecohua'ije mēsaru jerepa tsoe asahuë, cui'ne sehuohuë, iye cocare.

³⁷ Maija'quë iñosi coca quëaquë a'ë cuasaquëpi, cui'ne Maija'quë joyopi caquëna, cayë cuasaquë cato iye yë'ë mēsaru'te toyase'e mai Ejaë cuañese'ere toyapi caquë tiñarepa asaye pa'iji.

³⁸ Jaje pa'iquëta'are yë'ë toyase'ere Maija'quë cuañese'e a'ë caquë ñama'quëpi quëaquë pa'ito i cayeje asama'pë pa'ijë'ë.

³⁹ Jaje pa'iyë sête Maija'quë do'ijë maña Maija'quë quë'ro aye asase'ere yecohua'ire se quëayere cajë yo'oyere yëjë'ë. Yequë coca cayeje ësema'pë pa'ijë'ë.

⁴⁰ Si'aye de'oye ñare pajë yo'ojë'ë. Iti pa'iyëje coa huesë ëaye yo'oma'pë pa'ijë'ë.

15

Cristo Ju'isiquëpi Huëise'e

¹ Yure Maija'quë do'ijë, mēsaru'ipi yë'ë ja'në huaso coca quëase'ere co'ye cuasa cojajë caquë cayë. Iye coca cato mēsaru asani nuñere pa'ë cajë de'huase'e a'ë. Jaje pa'ina, mēsaru'ipi itina tseasicohua'ipi nuñerepa pa'iyë.

² Cui'ne iye coca quëa do'ija'a mēsaru huasosicohua'i pa'iyë, mēsaru'ipi nuñerepa itire pa'ini. Jaje pa'iquëta'are yequere pa'ini coa tayo asasicohua'i a'ë.

³ Du'ru macarepa mēsaru'te ye'yahuë, yë'ëre ye'yase'ere. Mēsaru'te toyase'e Maija'quë coca cayeje pa'ye ye'yahuë, Cristo mai tayo yo'ojë pa'i do'ire jucacaise'ere.

⁴ Maija'quë coca toyase'eje pa'ye Cristo tasiquëpi toaso mu'seña acona huëji'i, huajëquërepa.

⁵ Huëisiquëpi Pedrona ñaipi cui'ne ja jeteyo'je i jëjo saocohua'ina ñaipi.

⁶ Jeteyo'je ñaipi, quinientos ai jerepa sehuosicohua'ina. Ja yë'ta'a iti ñasicohua'i jai pai pa'iyë. Yecohua'ise'e ju'isicohua'i pa'iyë.

⁷ Jeteyo'je Jacobona ñaipi, cui'ne jeteyo'je si'aohua'i i jëjo saosicohua'ina ñaipi.

⁸ Ai tëji hue'ñare pana yë'ëreje ñaipi, ti ña'ne pa'ñe pa'ita'are. Coa huiña coase'eje pa'ye yë'ëre yo'osiquëpi Jesure ñahuë.

⁹ I jëjo saocohua'i de'hue de'ocohua'i a'ë, yë'ëre tëto saosicohua'ipi. Jaje pa'ina, yë'ëpi Maija'quë paire sañope co'aye yo'ohuë. Ja do'ire i jëjo saquë hue'e ti'a'ne peoyë.

¹⁰ Jaje pa'iquëta'are Maija'quë coa isisi do'ipi jaje pa'i pa'iyë. Yë'ëre i coa isise'e ne ma'ñe nëañe papi. Jaje pa'ina, yë'ëpi si'a i jëjo saocohua'i jerepa nehuë. Yë'ëpi yo'oye pahüë. Maija'quëpi yë'ë ja're coní yo'oquëna, i coa isiyepi yo'ohüë.

¹¹ Jaje pa'iquëta'are yë'ë yo'ose'e cui'ne i jëjo saocohua'irepa yo'ose'e de'oji. Ja yo'ose'ere sañope caye peoji. Jesucristo coca yëquë quëajëna, mësarü sehuose'e a'ë, itirepa.

Ju'isicohua'i Huëiye

¹² Yëquë cato mësarute quëahuë, Cristo ju'isiquëpi huëise'ere. Jaje pa'iquëta'are mësarü acohua'ipi cayë, ju'isicohua'i huëiye peoji. ¿Me yo'ojë jaje caye'ni?

¹³ Jaje pa'ito ju'isicohua'i huëiye peoto, Cristoje huëiye papi.

¹⁴ Jaje pa'ito Cristopi huëima'ë pa'isiquë pa'ito yëquë quëaye ti do'i peoye a'ë, cui'ne mësarü pa'ija'cohua'i a'ë cuasajë pa'iyëje ti do'i peoye a'ë.

¹⁵ Diusupi ju'isiquëni Cristore huëopi cajë quëahuë. Ja quëa do'ire cosocohua'ipi pa'iyë, ju'isicohua'i huëiye peoto.

¹⁶ Jaje pa'ina, ju'isicohua'ipi huëiye pato Cristoque huëiye pasiquë pa'ini.

¹⁷ Jaje pa'ina, Cristopi huëima'ë pa'isiquë pa'ito mësarü sehuose'eje cöcai ma'ñe pa'iji, cui'ne mësarüje ja yë'ta'api co'ayere pa'iyë.

¹⁸ Cui'ne Cristore sehuoni ju'isicohua'ijë coa ne huesësicohua'i pa'iyë.

¹⁹ Jaje pa'ina, Cristore mai uteyepi coa iye yeja pa'iyese'e cöcaiye pa'ito mai pa'iyë, yecohua'ire jerepa teaye pa'iohua'i.

²⁰ Jaje pa'iquëta'are Cristo ju'isiquë pa'isiquëpi huëji'i. Huajëquërepa jaë api, du'ru macarepa ju'isicohua'i aquëpi ti huëisiquë.

²¹ Adánpi iye yeja si'a paí ju'iñe huëopi. Jaje cui'ne Cristoje tel'í ëmëpi ju'isicohua'i huëi ja'ñe huëopi.

²² Jaje pa'ina, si'aohua'i Adán acohua'i pa'i do'ire ju'iñë, cui'ne Cristo acohua'i pa'i do'ire si'aohua'i pa'iyë paja'cohua'i a'ë.

²³ Jaje pa'iquëta'are paí ñapere nuiñe pa'iji. Jaje pa'ina, Cristo cato du'ru macarepa tase'epi quëquëna, tëayeje pa'ye yo'osiquë api, ju'isiquëpi huëisi do'ire. Jeteyo'je Cristo dai maca ite secohua'i huëija'cohua'i a'ë, i huëise'eje pa'ye.

²⁴ Cristopi si'aye ëja pa'ise'ere, cuañeñe pa'ise'ere, cui'ne si'a cuañe tuturepa nejoni i ëjaë pa'ise'ere pëca ja'quë Diusuna isisi maca ja maca yureta'a i yo'oyere yo'o saopi, tëji macarepa.

²⁵ Jaje pa'ina, Cristo cuañequëpi pa'iji, si'aohua'ire ite sañope yo'ocohua'ire i quëo huë'ehuëna tsa'cu oë sao macaja'a.

²⁶ Si'aye sañope yo'oye meñe tsa'cu oësi jeteyo'je tëjiyere pana ju'iñere nejosipi, iti sañope yo'oyere.

²⁷ Maija'quëpi Cristore si'aye isipi, ipi si'aye cuañequë pa'ijaquë caquë. Jaje Maija'quë coca toyase'e caquëta'a Maija'quë ise'ere caye papi. Pëca ja'quërepa pa'ito me sehuoye'ni. Si'aye i nese'e a'ë.

²⁸ Jaje pa'ina, Cristopi si'aye meñe cuañequë de'oni ja maca yureta'a pëca ja'quë Diusuna meñe cuañe cuañequë de'oja'quë api. Itë si'aye isisiquëna, ja maca Diusupi si'a co'amaña cuañequërepa pa'ija'quë api.

²⁹ Jaje pa'ito yecohua'i ¿me neñu'u cajë ju'isicohua'ipi ocore do cuañonë cajë huajëcohua'ina oco do'ejë yo'oye'ni, ju'isicohua'ipi huëiye peoto? ¿Me neñu'u cajë ju'isicohua'ini oco docaiyë cajë yo'oye'ni?

³⁰ ¿Cui'ne me yo'ojë mai si'anëpi ju'iñe quëno macare huajëya'ye pa'iyë'ni?

³¹ Maija'quë do'ijë yë'ë si'a mu'señapi ju'iñe yë'quë macare pa'iyë. Mësaruru mai Èjaë Jesucristore sehuosicohua'i pa'ijëna, yë'ë sihuayeje pa'yerepa iye ju'iñeje pa'iji. Coa caye ti peoji.

³² Yë'ëre ai sañope yo'ohuë, Efeso daripë paipi cücü yëcohua'irepa, yai yo'oyeje pa'ye. Jaje yo'ojëna, yë'ë iohua'ire sañope yo'oquë nese'e ¿iquere cocatira'ëni, ju'isicohua'ipi ti huëiye peoto? Coa pa'i cayeje añu'u cui'ne ucuñu'u ñamina'a ju'ija'cohua'i me pañe'ni cayese'e patira'pi, ju'isicohua'ipi huëiye peoto.

³³ De'hua ñajë pa'ijë'ë, yecohua'ipi mësarute co'aye yo'oyere ye'yajë, pa'i case'eje pa'ye ñeje: “Co'a cajeohua'ipi de'oye yo'oyere nejocaicohua'i a'ë.”

³⁴ Co'aye yo'oyere jeoni nuñerepa pa'iyena ponëjë'ë, co'aye yo'oma'pë pa'ijajë cajë. Yecohua'i mësaruru acohua'i Maija'quëre nuñerepa asama'cohua'ique pa'iyë. Jaje cayë, mësarupi pañete yo'ore'ni cajë oijajë caquë.

¿Me Mëoñe, Ju'isicohua'ire?

³⁵ Jaje pa'iquëta'are yequëpi seti'ñe pa'i api, ¿me pa'iohua'i ju'isicohua'i huëiye'ni? ¿Me pa'i ca'nire hue'ēja'cohua'i a'ni?

³⁶ Coa huesëohua'irepa seña a'ë. Jaje seña, iti care tasicohua'i pa'ito iti capi ju'ini ne huesëcoa. Ne huesëquëna, iti ñëpi mëacoa.

³⁷ Mësarupi hueare panita'a trigore tacohua'i pani'iti ñëare tama'cohua'i a'ë, iti care tacohua'i a'ë.

³⁸ Ja jeteyo'je Diusupi i yëyeje pa'i ca necaiquë api, pa'i ñape iti ñëa ñape i yëyeje pa'ye.

³⁹ Te'oje pa'iohua'i pa'iyë pañë, ñajë'ë, iyere: Nëtërojaicohua'ipi tiñe pa'iohua'i pa'iyë, pi'api tiñe pa'iohua'i pa'iyë, tsiaya hua'ipi tiñe pa'iohua'i pa'iyë, paire papi ai tiñe pa'iohua'i pa'iyë.

⁴⁰ Jaje cui'ne ma'tëmo acohua'ije tiñe pa'ye iohua'i de'ocohua'i pa'iyë payë. Pajëna, yeja acohua'ipi tiñe pa'iohua'i pa'iyë, iohua'i de'ocohua'i pa'iyë.

⁴¹ Èsë miañe tiñe pa'ye a'ë, cui'ne ñañë miañe tiñe pa'ye a'ë, ma'ñoco miañeje tiñe pa'ye a'ë. Yequeje ma'ñocoje yecohua'ipi ai miajëna, yecohua'ipi a'ri maña miacohua'i pa'iyë, si'a yë'quë maca miañe pañë.

⁴² Jaje cui'ne ju'isicohua'i capëje ja'ju capëpi tasicopi tiñe pa'io huëija'coa, ti ju'ima'core papi.

⁴³ Co'aconi tarena, de'ocore papi huëija'coa. Tutu peo capëre tarena, tutu quë'ioipi huëija'coa.

⁴⁴ Iye yeja capëre ta huesorena, joyo pa'iyepi huëija'coa. Iye yeja pa'i capë pa'iyëje pa'ye, cui'ne joyo acohua'i pa'iyëje pa'iji.

⁴⁵ Ñeje Maija'quë coca toyase'e caji, ñeje: “Du'ru macarepa pa'i Adán cato capë pa'iyë quë'i paji'i. Jaje pa'iquëta'are tëji Adán cato joyo pa'iyë isiquë api.” Jaje pa'ina, ju'isicohua'ire pa'iyë isi tutu paji. Jaë cato Cristo api.

⁴⁶ Jaje pa'iquëta'are du'ru macarepa cato iye capëpi pa'i huëoji. Ja jeteyo'je joyo pa'iyë huëoji.

⁴⁷ Jaje pa'ina, du'ru macarepa ëmë cato yejapi de'huasiquë paji'i. Jaje pa'ina, yeja aquë paji'i. Jeteyo'je ëmë cato ma'tëmo aquë paji'i, mai Èjaë Jesucristo.

⁴⁸ Jaje pa'ina, iye yeja capë hue'ecohua'i yejapi de'huasiquë Adánje pa'iohua'i a'ë. Ma'tëmo acohua'ipi jare ma'tëmo aquë Cristoje pa'iohua'i a'ë.

⁴⁹ Adánje pa'iohua'i yure ña cuañoñë, mai. Jaje ña cuañosicohua'ita'a ma'tëmo aquë Cristoje pa'iohua'i pa'ija'cohua'i a'ë.

⁵⁰ Maija'quë do'ijë, caye yëyë, mësarute. Capë cui'ne tsie quë'iohua'i Maija'quë cuañe te'te pa'iye peoji. Ti carajaima'tona quëco ma'ñepi con pa'iye peoji.

⁵¹ Jaje pa'iquëta'are mësarute quëaye yëyë, pai asa ma'ñere. Si'aohua'irepa ju'iñe paja'cohua'i a'ë. Jaje pa'iquëta'are si'aohua'i tiñe ponësicohua'i pa'ija'cohua'i a'ë.

⁵² Coa ma'ji toñeje pa'yerepa tējicore pare duruhuë jui maca asani ponësicohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. Duruhuë pisi maca ju'isicohua'i huëija'cohua'i a'ë, ti ju'iñe paja'cohua'ipi. Cui'ne mai huajëcohua'i cato tìohua'i ponësicohua'i pa'ija'cohua'i a'ë.

⁵³ Iye mai pa'iye carajaico sëte ti carajai ma'ñena suñañe pa'iji. Cui'ne ju'i capë pa'isicopi ti ju'i ma'ñena suñañe pa'iji.

⁵⁴ Iye mai pa'iye carajaico pa'isicopi ti pani huesëyena suñasi maca cui'ne mai capëpi ju'iñere pa'isicopi ti ju'i ma'ñena suñasi maca, ja maca yureta'a ju'iñe pa'ise'ere, toyase'e cayeje tì'asipi, ñeje: "Sañope yo'oye peoyerepa ju'iñe nëo cuaño.

⁵⁵ ¿Jerore ju'iñe më'ë tutu yëquëre huaiye pa'iquë'ni? ¿Jerore ju'iñe pa'iquë'ni, yëquëre a'si tota ñaca pa'isico?"

⁵⁶ Tayo yo'oye a'ë, maire a'si ne hueñañeje pa'io, pa'iye. Cui'ne Moisésre Diusu cuañese'epi tayo yo'oyere tutu isiji.

⁵⁷ Jaje pa'iquëta'are mai Ëjaë Jesucristo do'ija'a Maija'quëpi ñese quëcoye isiji. Jaje pa'ina, de'o'ji cayë, ite.

⁵⁸ Jaje pa'iye sëte Maija'quë do'ijë maña, si'anëpi jerepa mai Ëjaë co'amañare necaijë'ë, nuñerepa pa'iyere. Jaje pa'ina, tsoe mësarupi ta'ñe asayë, mai Ëjaë ja're tsioni i co'amaña yo'oye cato coa yo'o ma'ñe a'ë cajë.

16

Sehuosicohua'ire Cöcai Curiquëre Quëaye

¹ Yë'ë Galilea paire Cristore sehuosicohua'ire ye'yase'eje pa'ye yo'ojë'ë. Sehuosicohua'ire cöcai curiquëre tsi'socohua'i pani, ñeje yo'ojë'ë.

² Domingo mu'seña ñape curiquë tìrona huajë'ë, pai ñape mësarü nese'le sehuosicohua'ire cöcai ja'ñere cajë. Huajë'ë, iti ne'ese'le ja'i maña yë'ë saisi maca tsi'so huëoni yo'oye paja'cohua'i. Mësaruse'e du'ru tsi'sojë pa'ijë'ë.

³ Yë'ë jaro tì'asi maca mësarü tsi'sosi curiquë cui'ne mësarü jëjo saocohua'ire quëa toya ja'o jëjo saosi'i, Jerusalénna, sehuosicohua'ire co'amaña peocohua'ire cöcai ja'ñere.

⁴ Yë'ëreje satì'ñe pa'ire nëina, yë'ëpi saiquë pa'ito yë'ë ja're satì'ñe pa'iohua'i a'ë, curiquë sacohua'ije.

Pablo Sasi'i Cuasaye

⁵ Yë'ë jaro sai maca saiye pa'iji, Macedonia yejaja'a. Ja jeteyo'je jaro Corinto yeja tì'aja'quë a'ë, mësarü quë'ro.

⁶ Tì'ani mësarü ja're ai tsoe maca pati'ñe pa'i a'ë, panita'a yeque jaronna si'a oco tëcahuë pëaja'quë pa'ini. Ja maca yureta'a yequë hue'ña saija'quë a'ë. Saina, mësarü cöcati'ñe pa'iohua'i a'ë, yë'ë sai ja'ñe.

⁷ Mësarute coa sa sai ñañese'le yëye pañë. Mësarü quë'rona tsoe maca pëani pa'iyere yëyë, mai Ëjaë jaje yëto.

⁸ Jaje pa'iquëta'are yure cato Efeso daripëna pëaja'quë a'ë, Pentecostés mu'se tì'a macaja'a.

⁹ Efeso daripëna mai Ëjaë co'amaña necaiye jaiye pa'iji. Jaje pa'ina, jai pai sehuoja'cohua'i a'ë, yë'ë quëa do'ipi cuasayeje pa'ina, jai sa'ro hui'yocaisicoje

pa'ioipi pa'iji, Ējaë coca quëaja'a sa'ro. Jaje pa'iquëta'are jai pa'i yë'ë jaro saiye ësejë sañope yo'oyë.

¹⁰ Timoteopi tì'asiquë pa'ito de'oye yo'ojë'ë, mësaru ja're sihuaja'quëre cui'ne co'a ju'iñe paja'quëre. Jaëje mai Ējaë co'amaña nequë api, yë'ë neñeje pa'ye.

¹¹ Ja do'ire ite mësaru acohua'i te'ije co'aye ñama'pë pa'ijë'ë. Coa ai jerepa de'oye cocaijë'ë, ai yo'oye peoye dani yë'ëre ñaja'quëre. Maija'quë do'ijë ja're utequë pasi'i, daina, ñasi'caquë.

¹² Maija'quë do'iquëpi Apolospi mësarute sehuosicohua'i ja're coni sani ñajaquë caquë ai seina, yure maca saiye pañë, capi. Jaje pa'iquëta'are yequë mu'se sani ñasipi, saiye pa'ina.

Pëpa Tëjiye

¹³ Caise'eje pa'iohua'i pa'ima'pë pa'ijë'ë. Mësaru Maija'quëre necaiquëre pare asayena nuñerepa tseasicohua'ipi pa'ijë'ë. Ēmëohua'irepa do'iquë'iohua'i pa'ijë'ë, tutu quë'iohua'i.

¹⁴ Jaje pa'ina, si'aye mësaru neñe pa'ito paire oiyepi nejë'ë.

¹⁵ Mësarupi Maija'quë do'ijë tsoe asayë, Acaya yeja pa'icohua'i du'ru macarepa Maija'quë coca sehuosicohua'ipi Estéfanos tsëcapëpi jaohua'ipi Maija'quë do'ijëre cocaijë pa'iyë, cajë.

¹⁶ Jaje pa'ina, mësarute cayë. Mësarupi jaohua'i cayere cui'ne si'aohua'i iye co'amaña cocaijë necohua'i cayere sehuocaijë pa'ijë'ë.

¹⁷ Sihuyë, Estéfanosre, Fortunatore cui'ne Acaicore mësaru peo do'ire de'hue daisicohua'ipi pa'ijë yë'ëre cocatena.

¹⁸ Jaje pa'ina, jaohua'ipi dani yë'ëre joyo sihua ëaye quëa huasohuë. Jaje cui'ne mësaruteje sihua ëaye joyona quëa huasosicohua'i a'ë. Jaje pa'iohua'ire mësarupi de'oye cuasajë sihuajë ñaño pa'iji.

¹⁹ Asia yeja pa'ipi sehuosicohua'ipi mësarute pëpa saoyë, Aquila cui'ne i paco Priscila coni. Cui'ne si'aohua'i jaohua'i huë'ena tsi'sisicohua'ije mësarure pëpa saoyë, mai Ējaë do'ire cuasajë.

²⁰ Si'aohua'i sehuosicohua'i mësarute pëpa saoyë. De'oyere papi cuasajë sa'ñe su'cuajë sihuajë pëpajë'ë.

²¹ Yë'ë Pabloje yë'ë jëtëpi mësarute toyaquë pëpayë.

²² Yecohua'ipi mai Ējaë Jesucristore oima'cohua'i pani nejo cuañosicohua'i pa'ijajë. ¡Mai Ējaë Jesús daijë'ë!

²³ Ējaë Jesucristopi mësarute jaiye coa isijaquë, i payere.

²⁴ Si'aohua'ire mësarute yë'ë oiye jëjo saoyë, Cristo Jesure oi do'ipi. Ca tējihuë. Jaje pa'ijaquë.

2 CORINTIOS

Pablo Toyase'e Cayaye Acore Corinto Paina

¹ Yë'ë Pablo Maija'quë yë do'ipi Jesucristo jëjo saokuë de'osiquë a'ë. Jaje cani cayë, i jëjo daoquë a'ë caquë. Iye toya ja'hua toyayë, Maija'quë do'iquë Timoteo ja're coní, Maija'quë tsecohua'ina Corinto daripë pa'icohua'ina cajë, cui'ne Maija'quë paina cajë toyayë, si'a Acaya yeja pa'icohua'ina.

² Diusu Maija'quëpi cui'ne Jesucristopi mësarute i coa isiyere cui'ne co'a ju'ima'pë pa'iyere mësarute isijaquë.

Pablo Ai Yo'ose'e

³ De'oquëre pa'ni Diusu mai Èjaë Jesucristo pëca ja'quëre cañu'u. Jaëpi mai teaye pa'iohua'ire ñaquë oi cocai ja'quërepa, cui'ne jaë api, mai ai yo'ojë oiyere ne yë'huaquë Diusure.

⁴ Jaje pa'ina, Maija'quëpi si'aye mai ai yo'ojë oiye ne yë'huaji, maipi i maire ne yë'huayeje pa'ye yecohua'ire ne yë'huajajë caquë.

⁵ Jaje pa'ina, Cristo ai yo'ose'e maini ai pa'iji. Pa'ina, i ja're coní mai ai yo'oyë. Ja ai yo'oyeje pa'ye cui'ne Cristo do'ija'a jaiye payë, ne yë'hua cuañoñeje.

⁶ Jaje pa'ina, yëquëpi ai yo'oni, mësarupi ne yë'hua cuañoñere pajajë cui'ne huaso cuañoñere pajajë cajë yo'oyë. Jaje pa'ina, Maija'quëpi yëquëre ne yë'huani, mësaruje ne yë'hua cuañoñe pajajë caquë yo'oji. Jaje pajë tutu hue'ejë yëquë ai yo'oyeje pa'ye ai yo'oye pa'itoje quëcojajë caquë.

⁷ Jaje pa'ina, nuñerepa mësarute cuasayë. Yëquë ai yo'oyeje pa'ye ai yo'ocohua'i cato cui'ne Maija'quë isiye ne yë'hua cuañoñeje yëquë ja're payë, cuasayë.

⁸ Maija'quë do'ijë, yëquë Asia yeja pa'i maca ai yo'ose'ere cui'nare cuasajajë cajë quëaye yëyë. Yëquë jaro pa'i maca jëayerepa neñañe pa'ina, quëco tutu mañaje carajani cui'ne ñeje huajëcohua'i maña etayeque cuasama'pë ai yo'ohuë.

⁹ Huani jëoja'cohua'ini nejose'eje pa'iohua'ire nëji'i. Jaje pa'iquëta'are iye yo'ose'e cato ju'isicohua'ire huëoquëna, Maija'quëna quëcoyere ye'yaye paji'i. Co'ye yëquëja'a ne ti'acohua'i a'ë cuasaye pa ja'ñere ye'yaye paji'i.

¹⁰ Maija'quëpi yëquëre huasopi. Jaje huasosiquëpi ja yë'ta'api huasoja'quë api, jut'iñe pa'yere paje. Jaje pa'ina, yëquë ina quëco pajë pa'iyë, ai yo'oye pa'itoje cocaija'quë api cajë. Mësaru secacai do'ire jaje yo'oja'quë api.

¹¹ Jaje pa'ina, mësarupi Maija'quëre yëquëni cuasajë secacaijëna, cui'ne jai pai yëquëni cuasajë secacaisicohua'i pa'ito, jai pai mësaru a'ë de'oji caja'cohua'i a'ë, Maija'quëre, i yëquëre de'oye ñacai do'ire.

Corintona Saima' Do'ire

¹² Iye yeja paire cui'ne mësarute de'oyerepa si'si peoyepi pa'ijë cui'ne nuñere papi yo'ohuë, caye nëji, yëquëre. Ja de'oye yo'ohuë cuasayepi yëquëre sihuaye pa'iji. Iye yëquë de'oye pa'iyë yëquë iye yeja ta'ñe asayepi pa'iyë pahuë. Coa Maija'quë oi isiye cocaiyepi jaje paë'ë.

¹³ Yëquë mësarute se toya saoye toyama'pë paë'ë, tiñe pa'ye. Coa ai jerepa ñajë asa ti'añe toyahuë. Jaje pa'ina, ñani mësarupi si'aye asa ti'aja'cohua'i a'ë, cuasayë.

¹⁴ Jaje pa'ina, mësaru de'hue ari te'te maca asasicohua'ipi, mai Èjaë Jesucristo dai maca yëquëre sihuaja'cohua'i a'ë. Sihuajëna, yëquëpi mësarute sihuaja'cohua'i a'ë.

15 Iyere cuasaquë du'ru macarepa mësarute sani ñasi'i cuasahuë. Jaje yo'oquë cayaye mësarute do'i ña huasosi'i cuasahuë.

16 Jaje pa'ina, cuasahuë, du'ru macarepa Macedoniana sai sa do'i ñaquë. Saisiquëpi cui'ne co'iquë tijupë ñasi'i cuasahuë. Ja maca yureta'a mësarupi yë'ë Judea sai ja'a co'aijajë cuasahuë.

17 ¿Jaje yë'ë yo'osi'i cuasani coa noni cuasa nëore? ¿Caye mësarupi yë'ëpi jaje yo'osi'i cuasa nëoni te'epi cayaye “pa'si'i cui'ne nesi'i” cuasaquë caji?

18 Jaje pa'ina, Maija'quë api, yëquë mësarute te'epi “nesi'i” cui'ne “pa'si'i” cuasajë caye pa'ne ñaquë.

19 Yëquë Silvano ja're Timoteo ja're cui'ne yë'ë mësarute quëaquë Cristo Jesús Maija'quë mamaquë cato ti te'epi cayayese'e “nesi'i” cui'ne “pa'si'i” cama'quë api. Jaje pa'ina, Cristo Jesús cato nuñerepa yo'oquë api, i case'ere.

20 Jaje pa'ina, si'aye Maija'quë nesi'i ca nëose'e ina ti'api. Jaje pa'ina, Maija'quëre sihuani cayë: “Jaje pa'ijaquë Cristo Jesús do'ija'a.”

21 Jaje pa'ina, Maija'quëpi jo'ya neni yëquëre cui'ne mësarute Cristo ja're jëayerëpa tsioni pa'iyë neji'i.

22 I tsecohua'ire pa'ë asajajë caquë Maija'quëpi i de'o joyore isipi, mai joñoana. Isiquëna, i joyopi pa do'ire asayë, si'aye Maija'quë isisi'i ca nëose'ere paja'cohua'i a'ë, mai.

23 Jaje pa'iquëta'are Corintona tijupë saiye pahüë, mësarupi oima'cohua'ini caquë. Jare sani pa'ito mësarupi yo'oyere sañope yo'oye nëiji. Maija'quë asaji, ja yo'oyere coequë. Ja do'ire saiye pahüë.

24 Yëquë mësarupi asase'ena nuñerepa cuasajë pa'icohua'ini, Mësarupi itire pa'ë cajë asaye yëyere ta'ñeñu'u cajë yo'oye pa'ne. Yëquë cato yëyë, mësarupi ja're co neñere mësarupi sihuajajë cajë.

2

1 Mësarute oi ëaye neñere coequë tijupë sani ñañe pa'si'i, cuasahuë.

2 Yë'ëpi mësarupi quë'rona sani mësarute oi ëaye nesiquë pa'ito ¿yë'ëre nepi sihua ëaye yo'o huasoja'cohua'i a'ni? Jare yë'ë oi ëaye nesicohua'ipi yë'ëre sihua ëaye yo'ocaiye pa'ini!

3 Jaje pa'ina, jare jaje mësarute toyahuë, yë'ë sani ti'a maca yë'ë oi ëaye neñere jëoni de'huasicohua'i pa'ijajë caquë. Yë'ëpi jaro sani sihuaquëna, mësarupi sihuaja'cohua'i a'ë cuasahuë.

4 Jaje pa'iquëta'are ja toya ja'hua toya maca cato ai cuasaquë co'a ju'i cui'ne otare paque oi toyahuë. Toyama'ë pa'ë'ë, mësarupi oi ëaye nesi'i caquë. Coa ai jerepa yë'ë mësarute joyore papi oiyere iñosi'i caquë toyahuë.

Co'aye Yo'oquëre Oiyë

5 Yë'ëre oi ëaye yo'osiquë pani yë'ëse'ere oi ëaye yo'oye papi cuasayë. Mësarutejë si'ahua'ire oi ëaye yo'opi cuasayë. Ai co'ayerëpa yo'opi cayere coequë, oi ëaye yo'opi cayë.

6 Mësarupi co'aye yo'osi do'ire si'sese'e tsoe de'oji, ja ja'ye pa'ijaquë.

7 Jaje pa'ina, yure cato i tayose'ere sai de'huacani yëhuo huasojë'ë, yo'oquë tëto saiperepa ai oiyepi daima'quëni cajë.

8 Jaje pa'ina, mësarute se'ne, cui'naëni ite ai oiyere iñojë'ë, de'oye yo'oyepi.

9 Ja'në mësarute toyahuë, iye yo'ose'e ayere caquë, mësarupi yë'ë ye'yayere si'aye sehuocaito ñasi'i caquë.

10 Jaje pa'ina, mësarupi sai de'huacaiquëni yë'ëjë sai de'huacaiyë. Tayose'e pa'ina, sai de'huacaiye, pa'ina, sai de'huacaisiquë pani, Cristo ña hue'ñana sai de'huacaiyë, mësarupi do'ire.

11 Jaje yo'ojëna, Satanáspi i yëye t̄i'añe pašipi, maire. Tsoe maipi asayë, i maire nesi'i caquë yo'oye.

Troasre Pablo Pa'i Ai Cuasase'e

12 Cristo coca quëasi'i caquë Troas daripëna t̄i'asi maca jaiye Cristo co'amaña de'oye necati'ñe pa'ye t̄i'ahuë.

13 Jaje pa'iquëta'are yë'ë joyo sihuayepi peopi, Maija'quë do'iquë Titore t̄i'ama'ë pa'isi do'ipi. Jaje pa'ina, jaohua'ire saiye caquë pëpani Macedonia yejana saë'ë.

De'hue Quëco Saoye

14 Maija'quëpi maire si'anë Cristo Jesús ja're ñese quëco saoyena saji. Jaje pa'ina, maija'a i cocare pare iñoji, paire.

15 Mai cato Jesucristo ma'ña huëo sēñeje huëo sē pa'iohua'i a'ë. Cristo Maija'quëna huëo sē ma'ña isiyeje pa'ye. Jaje pa'ijë, si'a hue'ña huaso cuañocohua'ina cui'ne ne huesësicohua'ina iti sēñepi ju'aji.

16 Ne huesësicohua'ire cato, iti sēñe tsimare pa'ë. Pa'iquëta'are huaso cuañocohua'ire cato huëo sēñere papi pa'iye isiyere pa'ë. Jaje pa'ina, ¿nepi iye yo'oyere ne t̄i'aja'cohua'i a'ni?

17 Yëquë Cristo ja're tsioni pa'i do'ire i jëjo daosicohua'i sēte Maija'quë ña hue'ñana nuñerepa care pajë cayë. Yecohua'i jai pai Maija'quë coca quëa do'ipi curiquë neñu'u cajë yo'oyeje pa'ye yo'oye pañë, yëquë.

3

1 ¿Ñeje cani mësarupi asato coa yëquëja'a co'ye jerepa de'oye yo'ohuë, cuasajë caye a'ni, panita'a yëquë ayere cajë toyacaisi ja'ore mësaruna sani iñoñe pa'iquë? ¿Panita'a yëquëpi, mësaruni yëquë ayere cajë, yecohua'i ñaja'core toyacaijë'ë cajë señe pa'iquë, yecohua'i yo'oyeje?

2 Pani jaje yo'oye, mësaru a'ë, yëquë toya cuañosi ja'huaje pa'iohua'i. Japi tsoe t̄i'api, yequë ja'hua caraye paji. Jaje pa'ina, mësaru a'ë, yëquë joñoa toyasicohua'i. Jaje pa'ina, si'a pai mësaru pa'iye asajë ñañë, t̄iñarepa.

3 Jaje pa'ina, pai ñani t̄iña asayë, toyani jëjo sao ja'huaje pa'iohua'i mësaru pa'i do'ire. Yëquëpi i cocare quëajëna, Maija'quë huajëquere papi i joyopi toyapi, mësaruna quëna toñana tintapi toyama'ë paji'i, mësaru joñoare pana toyapi, Cristo case'ere.

4 Jaje pa'ina, Cristoja'a iyere Maija'quëpi necaija'quë api asayë.

5 Jaje pa'ina, si'aye yëquë yo'o t̄i'añe Maija'quë isise'e a'ë. Ja do'ire yëquëpi yo'o t̄i'añë caye peoji.

6 Jaje pa'ina, ipi yëquëre i huajë ca nëose'ere quëacaicohua'ire nepi. I huajë ca nëose'e cato joyo ayere pa'ë, coa toyasico maca pa'iye pani. Cuañese'e toyase'e cato ju'iñena isiye pa'iji. Joyo aye cato pa'iye a'ë.

7 Moiséspi cuañese'ere quëna toñana toyase'ere daquë ñaco ma'ñañerepa daji'i. Daina, Israel pai i tsia ña t̄i'añe pahüë, ai ñaco ma'ña do'ire. Ja cuañeñe paire ju'iñena neñeta'a miañerepa de'oyerepa daji'i, miañe sa carajaiñeta'a.

8 Jaje pa'iye sēte airepa de'oye a'ni, joyore pana neñere huajëye ca nëose'ere quëaye!

9 Ja'në ca nëose'e cato de'oyere pa'ë. Ja yë'ta'a maire nejoñere isipi. Ja cuañese'e tayo yo'o do'ire. Jaje pa'iye sēte airepa de'oye a'ni Maija'quë huajë ca nëose'e nuñerepa pa'icohua'ire neñe pa'i do'ire.

10 Ja'në de'oyerepa ca nëose'epi yure ai de'oyere pana coní ñato ja'në de'oyerepa pa'ise'epi do'i peoye ponëpi.

11 Jaje pa'ina, miañe sa carajaiñeta'a de'oyerepa pa'ise'e sēte, jerepa de'oyere pa'ë, ti pani huesë ja'ñe cato.

¹² Jaje pa'ina, iye mai uteyere pajë ti ca'raye peoyerepa cayë, si'aohua'i asa hue'ñana.

¹³ Israel paipi miañe yayayere ñama'pë pa'ijajë caquë ësequë Moisés capi i tsia pë'pëni yo'ose'eje pa'ye yo'oye pañë, yëquë cato.

¹⁴ Moisés tsia pëpëyeje paye Israel pa'asa ti'añe pëpësicohua'ipi pa'iyë. Jaje ca nëose'ere ñajëta'a asa ti'añe pa'cohua'i a'ë. Ja pëpëse'e cato nejoñe pa'iji, Cristoni ire papi cajë cuasa do'ire.

¹⁵ Ja yë'ta'a Israel paipi yure iye mu'seña Moisés cuañese'ere ñato iohua'i asayena pëpësicohua'ipi pa'iyë, asa ti'ama'pë pa'icohua'ipi.

¹⁶ Jaje pa'iquëta'are paipi Cristona sehuoto ja pë'pëyepi peo hue'ña ne huesëji.

¹⁷ Jaje pa'ina, mai Ëjaë cato joyo api. Jaje pa'ina, Ëjaë joyo pa'i hue'ña cato ta'tëpo ti peo hue'ña'ë.

¹⁸ Jaje pa'ina, mai si'aohua'i mai tsia pë'pëse'e peocohua'i cato tsina de'huaje pa'iohua'i a'ë, Ëjaë de'oyepi maina ju'acquëna, iñocohua'ipi. Jaje yo'ojë ije pa'iohua'irepa ponëjë saiyë, i de'oyere si'anëpi jerepa pa do'ire. Jaje pa'iohua'i pa'iyë, Ëjaëpi, joyo sëte yo'o do'ipi.

4

¹ Jaje pa'ina, yo'o jujaye peoyerepa necaiyë, Maija'quëpi teaye yëquëre ñani oi iye co'amañare necaijë'ë caquë cuañe nëouna.

² Jaje pa'ina, yëquëpi si'aye yahuererepa huajëya'ye co'are paji cahuë, tañe cayepi paire cosoñu'u cajë. Cui'ne Maija'quë cocare tañe ponani yeque ye'yañu'u cajë yo'oye pañë. Jaje yo'oma'pë coa ai jerepa nuñere pase'e asani yo'ojë pa'iyë, Maija'quë ña hue'ña. Ja yo'oyere si'aohua'i nuñerepa yo'ocohua'i a'ë cuasajajë cajë.

³ Jaje pa'ina, huaso coca yëquë quëayepi yecohua'ire jëaye asa ëa ma'ñe pa'ini jare ne huesësicohua'ini jaje pa'iji.

⁴ Jaje pa'ina, Iohua'i sehuoye coe do'ire iye yeja cuañe diusupi iohua'i asayena ne pore huesopi Maija'quë pa'iyë aye iñoquë de'oquërepa Cristo de'o coca miañere ña ti'ama'pë pa'ijajë caquë.

⁵ Jaje pa'ina, yëquë ayere quëama'pë pa'iyë. Coa ai jerepa Cristo Jesús ayere quëayë, mai Ëjaëre pa'ë cuasajajë caquë. Yëquë cato mësarute necaicohua'i a'ë, Jesure oi do'ire.

⁶ Jaje pa'ina, iye yeja miañe nequëpi mai joñoana Maija'quëpi miañe necaji'i, yecohua'ire iñojajë caquë. Maija'quë jaje necaji'i, maipi Jesucristo ayere ye'yejë ire cui'ne i de'oyere pare asajajë caquë.

Necaiquëre Pare Asajë Pa'iyë.

⁷ Ja asayere jai do'i a'ë. Jare maina payë, soto cua'conoa ayayeje pa'ye. Maija'quëpi maina tutu peocohua'ire isipi, ja asaye. Maija'quë tutu a'ë asajajë caquë. Pani, pa' tutu.

⁸ Ja tuture pajë, jaiye ai yo'oye pa'itojë de'hue yo'o jujama'pë pa'iyë. Ja tuture pajë jaiye co'a ju'iñe pajëta'a me neja'cohua'i a'ni cuasayere peoyë.

⁹ De'oye pa'iyë peoye josa yo'oyë, maire. Jaje yo'otojë jecocohua'i pa'iyë pañë. Ne tañë, maire. Jaje pa'iquëta'are ne huesoye pañë.

¹⁰ Jesús ai yo'osiquëni ite huajo yëjë yo'ose'eje pa'yepi si'anë maire huajo yëcohua'ipi pa'ijëna, ai yo'ojë pa'iyë, Jesús pa'iyere iñoñu'u cajë mai pa'iyëja'a.

¹¹ Jaje pa'ina, mai huajëcohua'i pa'icohua'ipi si'anëpi ju'iñena isisicohua'ipi pa'iyë, Jesús do'ire, mai ju'i capëa hue'eyeja'a i pa'iyere iñoñu'u cajë jaje pa'iyë.

12 Pa'ijë Maija'quë cocare quëa do'ire ju'iñepi ja'ye pa'iji, yëquë. Jaje pa'ijëta'a cui'ne mësarupi pa'iyepi ti pa'iyena tì'ahuë.

13 Maija'quë toya pëpëpi caji ñeje yequë hue'ña: “Pa'ire paji cuasaquë ja do'ire quëahuë”. Jaje pa'ye cui'ne yëquëje pa'ire paji asajë quëayë.

14 Jaje pa'ina, asayë, Maija'quëpi ju'isiquëre Cristore huajëquëre huëopi. Cui'ne yëquëreje ju'isicohua'ini huëoja'quë api, Jesús ja're. Huëoquë cui'ne mësaruteje huëoni yëquë ja're conì te'e i quë'rona saja'quë api, asayë.

15 Jaje pa'ina, si'aye iye yo'oye pa'iji, mësaru de'oye pa'iyere caquë. Jaje pa'ina, Maija'quë jaiye de'oye pa'iyere jerepa pa'ire isiyeje pa'yerepa cui'ne ìte de'oyerepa yo'o u'ni cajë pëpacohua'ije jai pai pa'ijajë caquë jaje yo'opi.

16 Jaje pa'ina, yëquë coa yo'o jujahuë cuasaye pañë. Ìño ëmëje'e capë cato aiohua'i de'onije jeto sa'nahuë cato mu'seña ñape huajëcohua'i de'ojë pa'iyë.

17 Jaje pa'ina, iye yeja yëquë ai yo'oye cato coa da saiye a'ë. Jaje pa'ina, ja ai yo'oyepi ti pani huesëye ai jerepa de'oyere pa ja'ñere necaiji.

18 Jaje pa'ina, yëquë cato cuasama'pë pa'iyë, ñaco ca ña tì'añere. Coa ai jerepa yëquë cato cuasayë, ña tì'a ma'ñere. Si'aye ña'ne cato coa carajai'ne a'ë. Jaje pa'iquëta'are ja yë'ta'a ña tì'a ma'ñe cato ti pani huesëye a'ë.

5

1 Mai cato huë'eje pa'iohua'i a'ë. Ca'ni huë'eje pa'iohua'i a'ë. Coa esa tëto saicohua'i a'ë. Jaje pa'ioipi iye huë'e ne huesëto, Maija'quëpi ti pani huesë huë'erepa ne de'huasiconi payë, jeto ma'tëmo, pai jëñapi nema'a huë'ere.

2 Jaje pa'ina, ma'tëmo huë'ere pa'i ëa ju'iñë, ja yë'ta'a iye yeja huë'ere pa'ijë.

3 Jaje pa'ina, ja huë'epi maire caña suña tocaiyeje pa'ye suñaja'coa, capë pejë peñoaje pa'ye paja'cohua'ire.

4 Jaje pa'ina, yure cato iye capë carajai huë'ere payë. Pa'ijëta'a ma'tëmo huë'ere ti pa'i capëre pa'i ëa ju'iñë. Coa iye yeja ca'nipi huë'e nesico ne huesëyere caye pañë. Coa ai jerepa ti ne huesëma' huë'ere pajajë cajë cayë, iye ju'ija capëre ti pa'iyena ne huesëjaquë caquë.

5 Jaje pa'ina, iye pa ja'ñe cato Maija'quëpi ne de'huacaji'i. Cui'ne jare ìpi i de'o joyo maina isipi, yequë mu'se isi ja'ñe iñoñe.

6 Jaje pa'ina, itire cuasajë ca'raye pañë, yëquë. Jaje pa'iquëta'are asayë cui'ne, iye capëre ja yë'ta'a pa'iyere cato so'ore pa'iyë, mai Ëjaëre.

7 Jaje pa'ina, yure ìte ña'ne pañë. Jaje pajëta'a pa'ire paji cuasayeja'a asajë pa'iyë.

8 Jaje pa'i do'ire itire cuasajë ca'raye pañë. Jaje pa'ina, coa ai jerepa iye capë pa'iyere jeoni etani sani Ëjaë quë'rona i ja're pa'iyere yëyë.

9 Jaje pa'ina, si'anë Ëjaë yëyese'e yo'oyere yëyë, iye capë pa'iyere jeonije, panita'a ìni ja yë'ta'a tuinije iye yejare pa'ijë.

10 Jaje pa'ina, iye yeja ja yë'ta'a pa'i maca de'oye panita'a co'aye yo'ose'eje pa'ye pai ñape isi cuañoñere cajë, si'aohua'i Cristo pai ñape iye yeja capëpi yo'ose'e ne de'hua hue'ñana saiye pa'iji.

De'oye Pa'i Coca

11 Jaje pa'ina, Ëjaëre pare ai ca'raye asayë, yëquë. Jaje asa do'ire paire yëhuoyë, sehuojajë cajë. Si'aye yëquë pa'iyere Maija'quë ñaji. Jaje cui'ne mësarujë yëquë pa'iyere asa tì'ajajë cajë uteyë.

12 Jaje cani cama'pë pa'iyë, tijupë yëquëja'a co'ye jerepa pa'iohua'i a'ë cuasajë. Coa ai jerepa yëquë cato isiyë, mësarute sa'roje pa'iore mësarupi yëquëre de'ocohua'ire pare pajë sihuajajë cajë. Sihuacohua'ipi yecohua'ire joyorepa pa'iyepi yo'oma'pë coe ëmëje'ese'e yo'oyere sihuacohua'ire sañope cajajë cajë cayë.

13 Jaje pa'ina, yēquēpi cuepeohua'ije pa'iohua'i ña cuañoni Maija'quēni necai do'ire jaje ña cuañoñē. Jaje pa'iquēta'are cuepeohua'i ña cuañoñe pañi mēsaruni necaijē pa'iyē.

14 Jaje pa'ina, te'i Cristopi si'aohua'i do'ina jucacaji'i asasi macapi Cristo oiyepi yēquē pa'iyē cuañequēna, pa'iyē. Jaje pa'iyē sēte si'aohua'i i ja're conī ju'isicohua'ipi pa'iyē.

15 Jaje pa'ina, Cristopi si'aohua'ire caquē jucacaji'i, coa ai jerepa huajēcohua'ipi ini pacacaijajē caquē, pañi iohua'ija'a co'ye cuasaye. Jare cuasaquē jūni huēji'i.

16 Jaje pa'ina, yēquē iye yeja paī yecohua'ire cuasajē ñañeje pa'ye cuasajē ñañe pañē. Jaje pa'ina, ja'nēre iye yeja paī cuasajē Cristore ñañeje pa'ye cuasajē ñasicohua'ita'a yure cato jaje cuasajē ñañe pañē, ite.

17 Jaje pa'ina, Cristona tsioni pa'iquē cato huajē paī api. Jaje pa'ina, ai co'amaña cato tsoe nejose'e a'ē, yure pa'iyē cato huajēye a'ē.

18 Jaje pa'ina, si'aye iye Maija'quē yo'oye a'ē. Jaje pa'ina, Cristo do'ija'a maire i cajeohua'ire nepi. Neni maire cuañe nēopi, yecohua'ini i ja're cajeohua'i de'oyere quēacaijē'ē caquē.

19 Jesucristoja'a iye yeja pa'icohua'ire yē'ē cajeohua'i de'ojajē caquē Maija'quēpi nepi, iohua'i co'aye yo'o do'ire tsoe saī tosiquēpi. Jaje yo'osiquēpi Maija'quē cajeohua'ire ne cocare isipi, maire, yecohua'ire quēajajē caquē.

20 Jaje pa'ina, yēquē Cristo jējo daocohua'i a'ē. Ja cato Maija'quēpi yēquēja'a conī mēsarute señeje pa'ye a'ē. Jaje pa'ina, mēsarute señē, Cristo mamipi Maija'quē ja're cajeohua'i de'oē'ē cajē.

21 Cristo ti co'aye yo'oma'quē paji'i. Jaje pa'iquēta'are Diusupi co'ayere yo'oyeje pa'yerepa Cristore yo'opi, mai do'ire. Jaje yo'opi, Cristo do'ija'a jai do'i mai ite sañope pase'ere peo hue'ña nejocasi'i caquē.

6

1 Jaje pa'ina, yure maipi Maija'quē co'amaña co necaicohua'ipi pa'iyē. Pa'ijē mēsarute señē. Maija'quē oiye mēsarute coa isise'ere coa asani pa'ima'pē nejē pa'ijē'ē cajē cayē.

2 Jaje pa'ina, ipi caji, toyase'ena:

Ai de'o maca pa'iji. Jaje pa'ina, asahuē, mē'ē caye.

Huaso mu'se pa'i maca mē'ēre coçaē'ē.

Jaje pa'ina, yure a'ē, huaso cuaño'ñe pa'i sa'ro cui'ne i huaso mu'se a'ē.

3 Yecohua'ipi yēquē co'amaña yo'oyere co'aye cacaima'cohua'ini cajē yecohua'ire co'aye yo'o iñoñe peoyerepa de'oyepi iñojē yo'ojē pa'iyē.

4 Jaje pa'ina, si'aye ai yo'oye pa'ina, quēcojē yo'oyepi yēquē Maija'quēre necaicohua'i pa'iyē iñoñē. Co'amaña caraquēna, cui'ne jai caquipēje pa'ye ai yo'oye pa'ina, quēcojē tēto saiye iñoñepi cui'ne,

5 si'sejēna, co hue'ñana cojēna, jai paī sañope cuijē yo'ojē cajēna, jēa co'amaña neñe, si'a ñami ñajē ñataye, cui'ne ao ēaye tēto saiye quēcoyepi iñoñē.

6 Cui'ne yēquē de'oye nuñerepa pa'iyepi, yēquē nuñerepa coca ta'ñe asayepi, yēquē quēcoyepi, yēquē de'oye yo'oyepi, yēquē ja're Maija'quē joyo pa'i do'ipi, yēquē paire oire pajē yo'o do'ipi,

7 yēquē nuñerepa cocare quēa do'ipi, yēquē ja're Maija'quē tutu pa'i do'ipi iñohué. Jaje pa'ina, nuñerepa yo'o uihua ja'ñepi ñese nehuē, cui'ne jare itipi sañope yo'oyeje jēahuē.

8 Jaje pa'iquēta'a yecohua'ipi yēquēre sihuasicohua'ipi, yēquēre ñañe coesicohua'ipi yecohua'ipi yēquēre de'o paī a'ē casicohua'ipi, yēquēre co'acohua'i a'ē casicohua'ipi yo'ojē. Jaje pa'iquēta'are yēquē cato nuñerepa pa'icohua'ipi, cui'ne nuñerepa cacohua'i a'ē, yecohua'ipi cosocohua'i a'ē catoje.

9 Yecohua'ipi yëquëre ñama'cohua'ire yo'oyeje pa'ye yo'oyë, noni ñacohua'ita'are. Yecohua'ipi yëquëre ju'ijacohua'i a'ë cacohua'i a'ë. Cajëta'ahua'ijëcohua'ipi pa'iyë. Si'seyë, yëquëre. Jaje pa'iquëta'are huani jeoñere pañë.

10 Oiyere pajë pa'iyë. Jaje pa'iquëta'are si'anëpi sihuajë pa'iyë. Ti peocohua'ijë pa'iohua'i ña cuañoñë. Jaje pa'iquëta'are jai paire jaiye co'amaña paye necaë'ë. Co'amaña peocohua'i ña cuañoñë. Jaje pa'iquëta'are si'aye payë.

11 Maija'quë do'ijë Corinto pa'icohua'i mësarute yëquë nuñerepa cahuë, ti yëquë joñoa cuasaye yahuema'pë.

12 Jaje pa'ina, yëquë mësarute yahuese'e ti peoyë. Jaje pa'iquëta'are mësarua'ë, yëquëre yahuese'e pacohua'i.

13 Jaje pa'ina, mësarute mamajëre pëca ja'quë señeje pa'ye señë, mësarua cuasayepi yë'ere nuñerepa cajë'ë caquë, yë'ë mësarute yo'oyeje pa'ye.

Mai Cato Maija'quë Huë'e A'ë

14 Tsioma'pë pa'ijë'ë, sehuoma'a paire. Jaje pa'ina, ñajë'ë, nuñerepa yo'oye ti tsioye peoji, nuñe yo'o ma'ñe ja're çoni. Cui'ne miañeje ti tsioye peoji, neañena çoni.

15 Cristopi huati ja're te'e yo'oye paji. Sehuosiquëpi sehuoma'quë yo'oyeje cui'ne te'e yo'oye paji.

16 Jaje cui'ne Maija'quëre se huë'e tjo pa'ina, cui'ne tjo pa'iji, coa de'huasi diasure se huë'eje, te'e cui'ne yo'oyeje peoji. Jaje pa'ina, Maija'quë huajëquërepa huë'e a'ë, mai. Jaje pa'ina, ipi capi, ñeje: Iohua'i ja're çoni pa'i, iohua'i ja're cusi'i. Yë'ëpi iohua'i Diusu pa'ijaquë a'ë. Cui'ne iohua'ipi yë'ë pairepa pa'ija'cohua'i a'ë.

17 Jaje pa'ina, mai Ëjaëpi caji:
Jaohua'i jopo pa'icohua'ipi etani,
jaohua'ire tsioma'pë,
cui'ne si'sije pu'pema'pë pa'ijë'ë.

Jaje pa'ijëna, yë'ëpi mësarute sihuaquë imasi'i.

18 Imani mësarua ja'quë pasi'i. Pa'ina, mësarupi ëmëohua'i cui'ne nomiohua'i yë'ë mamajë pa'ija'cohua'i a'ë.

Jaje caji, Ëjaërepa si'aye tutu paquëre papi.

7

1 Jaje pa'ina, Maija'quë do'ijë maña iye a'ë, maire ca nëose'e mai paye. Jaje pa'ina, de'ocohua'irepa pañu'u, si'aye capë, cui'ne joyo si'si neñere yo'oma'pë. Ja pa'iyere cajë Maija'quëni ca'rajë si'aye mai pa'iyë ina isi saoni pañu'u.

Corinto Paj Ponëñë

2 ¡De'oji. Jaje pa'ito yëquëre sihuajë tsiojë'ë! Te'ireje yëquë co'a de'huama'cohua'i a'ë. Te'ireje yëquë care payeje cajë cosoma'cohua'i a'ë.

3 Jaje cani, mësaruni nuñe yo'oma'cohua'i a'ë caquë cama'ë pa'iyë. Jaje pa'ina, tsoe mësarute cahuë. Mësarute yëquë joñoare papi oijë pa'iyë, yëquë huajëcohua'ipi pa'ijëna, cui'ne ju'itoje.

4 Jaje pa'ina, yë'ë mësarua de'oyerepa sehuojajë cuasaquë si'aye yë'ë cuasayere caye payë. Cui'ne mësarua do'ire ai sihuayeje payë. Jaje pa'ina, si'aye ai yo'o jopopi ai sihua joyo payë, mësarua do'ipi.

5 Yëquë Macedonia tji'asi macapi ti huajëma'pë paë'ë, a'ri mañaje. Si'a hue'ña ai yo'oyese'e tji'ahuë, yëquë quëno macapi sañope yo'oyese'e paji'i. Jaje yo'oye pa'ina, yëquë joñoapi quëquë huesësicohua'i paë'ë.

6 Jaje pa'iquëta'are Maija'quë co'a ju'icohua'ire yëhuo huasoquëpi yëquëreje cui'ne yo'ocuëna, sihua ëaye nepi, Tito daiyepi.

⁷ Jaje pa'ina, i daisi mañase'e sihua ëaye neñe papi, mësaru sihua ëaye ite yo'ose'e quëaquë, cui'ne mësaru yëquëre ña ëa ju'iñeje quëaquë, cui'ne mësaru oijë pa'iyë se quëaquë, cui'ne yë'ëre ai cuasajë co'a ju'iñe quëaquë yo'opi. Jaje quëaquëna, si'aye iyepi yë'ëre ai sihua ëaye nëji'i.

⁸ Yë'ë toyasicopi mësarute ne oesico pa'itojë, itire cuasaquë oima'ë pa'iyë. Ja'në cato oë'ë, yë'ë toyasicopi mësarute a'ri tëcahuë ne oecona, ñaquë. Jaje oisiquëjë yure cato sihuayë.

⁹ Sihuama'ë pa'iyë, mësarute ne oesi do'ire, yë'ë cato sihuayë, ja oiyepi mësaru yo'oye jëoni Maija'quëna ponëñe necaisi do'ire. Jaje pa'ina, Maija'quëpi sihuaquë ñapi, mësaru oijë quëcojë yo'oye. Jaje pa'ina, yëquë toyase'epi mësarute co'aye nema'pë paë'ë.

¹⁰ Jaje pa'ina, joyo oiye cato tiñe pa'iyë ponëñena cui'ne huasosicohua'i pa'iyena saye a'ë. Jaje pa'iquëta'are iye yeja pai yo'ojë oiye cato, ju'iñena saye a'ë.

¹¹ Jaje pa'ina, ñajë'ë, yure Maija'quë yëyejë pa'ye yo'ojë oise'epi etase'ere. Iye a'ë, iti etase'e: Esa co'ayere ne de'hua ëaye nëiñe, mësaru aquë co'ayere yo'osi do'ire huajëya'ye nëiñe, co'aye sañope cama'cohua'ita'are huajëya'ye nëiñe, co'ayere yo'osiquëpi ponëjaquë cajë ai yo'oye nëiñe, co'aye yo'oquëre si'seye pa'iji cuasaye nëiñe, mësarupi, si'ayere de'oyerepa yo'ohuë, nuñerepa yo'ocohua'ipi.

¹² Jaje pa'ina, yë'ë ja toya ja'hua toya maca iti co'aye yo'oquëni panita'a iti co'aye yo'o cuañuquëni caquë toyaye pahüë. Coa ai jerepa yë'ë cato mësaru yëquëre co'a ju'ijë pa'iyepi, Maija'quë ña huë ñana ñaño pa'ijajë caquë toyahuë.

¹³ Ja cato yëquëre ne yë'huaye pa'iji.

Jaje pa'iquëta'are iye asa yë'huase'e jerepa ña huajëhuë, mësaru de'oye pa'ijë pa'icohua'ire ña do'ire Tito sihuaquë pa'iyere.

¹⁴ Jaje pa'ina, mësaru ai de'ocohua'i a'ë caquë Titore tsoe quëahuë. Titopi yë'ë mësaru ayere quëase'e nuñere pa'ë caquë asa ti'api, mësaru de'oye pa'ijë pa'iyere ñaquë. Asa ti'acquëna, co'a ju'iñe peoyë, mësaru ayere cato yo'oma' do'ire. Si'aye mësarute yëquë quëase'e cato nuñerepa quëase'e a'ë, cui'neje Titopi nuñere pa'ë caquë asa ti'api, yëquë quëase'e.

¹⁵ Jaje pa'ina, yureta'a ije mësarute ai jerepa yëji, si'aohua'i mësaru ite de'oye dahuëre ñajë pëpani pajë, i caye si'aye de'oye sehujë yo'ocaise'ere cuasaquë.

¹⁶ Jaje pa'ina, yë'ë mësarute ai sihuayë, de'oyerepa yo'ojacohua'i a'ë caquë!

De'oyerepa Isiye

8

¹ De'oji. Yure Maija'quë do'ijë, mësarute quëaye yëyë, Maija'quë oi coa isise'epi Macedonia pa'icohua'i sehuosicohua'i yo'o iñoñere.

² Jaohua'i teaye co'amaña peocohua'ita'a ëseye peoyerepa sihuajë isihuë, yecohua'ire co'ai ja'ñere. Jaiye co'amaña pacohua'i isiyejë pa'yerepa isihuë. Cui'ne jaiye neñaño pa'ina, tëto sainije sihuacohua'i pa'iyë.

³ Cui'ne yë'ëpi ñahuë, iohua'i de'oyerepa cuasajë ëseye peoyere papi iohua'i payere cui'ne iohua'i paye jerepa isijëna.

⁴ Jaje yo'ojë yëquëjë Maija'quë paire co'aiye yëyë, ësema'pë cajë ai sei'ë, yëquëre.

⁵ Sesicohua'ipi coa curiquëse'e isiye pajë coa ai jerepa yo'ohuë. Yo'ojë du'ru macarepa Ejaëna iohua'i pa'iyere isihuë. Ja jeteyo'je isihuë, yëquëna, Maija'quë yëyeje.

⁶ Jaje pa'ina, Titore i ja'në yo'o huëose'ere yo'oquë mësaru quë'roje iye de'oye cuasajë cõcai curi isiyë tsi'so saojaquë cajë se'ë.

⁷ Mësaru si'aye de'oyerepa pa'icohua'ipi pa'iyë: Pa'ire paji cuasacohua'ipi, tañë coca cacohua'ipi, tañë asacohua'ipi, de'oye yecohua'ire necaicohua'ipi, cui'ne yëquëre ai oicohua'ipi. Jaje pa'icohua'ipi iyereje cuasajë yecohua'ire tẽto saicohua'ipi yo'ojë pa'ijë'ë, peocohua'ire cõcai isiyere.

⁸ Mësarute tsepoje pa'iore isiyë, mësarupi yecohua'i de'oye yo'oyere ñani mësaruje, mësaru nuñerepa pa'ire oicohua'i pa'iyere iñojajë cajë. Jaje pa'ina, mësarute cuañema'pë pa'iyë.

⁹ Jaje pa'ina, mësaru cato tose asayë, mai Ejaë Jesucristo maire de'oye coa isisi'i caquë, jaiye co'amaña paquëpi, co'amaña peoquë de'ose'e, mësaru do'ire. Mësarupi i co'amaña peoquë de'osi do'ipi, jaiye pacohua'i pa'ijajë caquë yo'opi.

¹⁰ Mësaru de'oye pa'iyere caquë, iye yo'oye aye mësarute cahuë, yë'ë cuasaye mësarupi ja'në tẽto saisi ometëcahuë ai sihuajë de'oye yo'o huëohuë, iye isiyë ayere.

¹¹ Jaje yo'osicohua'i sête yureje sao macaja'a, jare ocue pa'i maca cuasajë, sihuajë isijë yo'ojë'ë, mësaru paye ja'ye.

¹² Jaje pa'ina, paipi Maija'quëre isiyë yëre paquë i paye ja'ye isito, Maija'quë sihuajuë ñacajuë api. Maija'quë co'amaña peoquëni ñaquëta'a, isijë'ë caquë sema'quë api.

¹³ Cama'ë pa'iyë, yecohua'ire cõcai do'ire, mësarupi co'amaña carajani, ai yo'ojajë caquë.

¹⁴ Yë'ë cato cayë, si'aohua'i si'a yë'quë maca co'amaña payere caquë. Jaje pa'ina, yure mësarupi cõcaiye pa'iji, iohua'ire peoyere. Cõcatena, cui'ne yequë mu'se iohua'ipi mësaru peoyere cõcaiye pa'iji, mësarute. Jaje yo'ojë si'a yë'quë maca paja'cohua'i a'ë.

¹⁵ Pajëna, toyase'e cayeje: "Jaiye si'sosiquëre nëañeje papi, cui'ne a'ri maña tsi'sosiquëreje caraye papi."

Tito Cui'ne Ite Cõcohua'i

¹⁶ De'oji, cayë, Maija'quëre, Tito joyona yë'ë mësarute ai cuasaquë pa'iyeye pa'ye ai cuasaye necaisiquëre.

¹⁷ Jaje pa'ina, Titopi, yë'ë mësarute sani ñajë'ë caquë se'ne, de'oyerepa sehuocaji'i. Ipi mësarute ai cuasaquë ña ëa ju'i pa'iyeye sête. Jaje pa'ina, yure i yëyese'epi mësarute ñasi'i caquë saiji.

¹⁸ Si'a hue'ña sehuosicohua'i pa'icohua'i quë'rona, huaso coca de'oyerepa necai do'ire de'oquëre pare yëhuoquëni, Maija'quë do'iquëre te'ire, Tito ja're cõni jëjo saoyë, mësaru quë'rona.

¹⁹ Coa ai jerepa si'a hue'ña sehuosicohua'i pa'icohua'ipi ite sahuareña, yëquë ja're cu'i yëquë yo'oye cõcaija'quëni. Jaje pa'ina, yëquë mai Ejaëre de'oye necañu'u cajë coa isi co'amaña tsi'sojë yo'oyere cui'ne yëquë cõcañu'u cuasaye iñoñu'u cajë yo'oyere, cõcaija'quë api.

²⁰ Jaje yo'ojëna, iye yëquë jaiye co'amaña tsi'soyere, de'oyerepa huahuesi'i cajë yo'oyë, yecohua'ipi co'aye cama'pë pa'ijajë cajë. Jaje yo'oyë.

²¹ Jaje pa'ina, yëquë cato de'oyere pase'e yo'oye yëyë, mai Ejaë ña hue'ña, cui'ne pa' ña hue'ñaje.

²² Cui'ne jaohua'i ja're cõni te'e jëjo saoyë, yequëreje Maija'quë do'iquëre. Jaë cato jaiye de'oye yo'oquë yëquëre i yo'oyepi, i nuñerepa pa'iyeye iñoquëpi, cui'ne yureje mësarute, nuñerepa pa'icohua'i a'ë cuasaquë api. Jaje pa'ini jëjo saoyë.

²³ Jaje pa'ina, yecohua'ipi iquei'ni cajë Titore secohua'i pa'ito quëajë'ë. Jaë cato Pablöre tsoquë api, cui'ne i ja're co'amaña nequë api, mësarute cõcasi'i caquë, cajë'ë. Cui'ne Maija'quë do'ijë i ja're cõni saisicohua'ini secohua'i pa'ito cajë'ë. Jaohua'i cato sehuosicohua'i tsi'sini cuasani jëjo daosicohua'i a'ë. Cristore de'oye necaicohua'i a'ë cajë'ë.

²⁴ Jaje pa'ina, si'a hue'ña sehuosicohua'i ñañere cajë, mësaru iohua'ire nuñerepa oiyere oni iñojë'ë. Jaje pa'ina, yëquë mësaru ayere case'eje pa'ye sihuayë, mësarupi jaje yo'ore paja'cohua'i a'ë cuasajë.

Maija'quë Do'ijëre Tsisocaise'e

9

¹ Mësaru cõcañu'u cuasayere asa do'ire, Maija'quë do'ijëre pa'icohua'ire tsi'soni isi ja'ñeta'a mësarute toyaye pañë.

² Si'anë sihuacquë cayë, Macedonia acohua'ire, mësaru Acaya pa'icohua'i, ja'në õmetëcahuë cõcañu'u cajë cui'ñasicohua'ipi pa'ise'ere pa'ijëna, mësaru de'oye cuasayere ñani, jai pa'i Macedonia acohua'ipi mësaru esa ne ëa ju'ijë yo'oyere ñani de'oye yo'oñu'u cajë yo'ose'ere cayë.

³ Jaje pa'iquëta'are Maija'quë do'ijëre jëjo saoyë, iye yo'oye aye, yë'ë mësarute de'oye yo'ocohua'i a'ë case'epi coa case'e pa'ima'quëni caquë. Jaje cani cayë, mësarupi yë'ë cuasaquë case'eje pa'yerepa coa isiye ne de'huasicohua'ipi pa'ijajë caquë cayë.

⁴ Mësarupi ne de'huama'cohua'ipi pa'ijëna, yë'ë ja're yeque Macedonia acohua'ipi cõni sani ñama'cohua'ini caquë cayë. Mësarupi tsi'soyere nema'cohua'ipi pa'ito yëquëre ai huajëya'ye pasipi, mësarute nuñerepa neñë cuasajë sihuajë casi do'ipi, cui'ne mësaruteje jerepa huajëya'ye nësipi.

⁵ Jaje pa'ina, mësarute du'ru sani do'i ñaja'cohua'ire, Maija'quë do'ijëre jëjo saoyë, jaohua'ipi mësaru coa isiñu'u ca nëose'e cõcaijë tsi'so saojajë caquë. Jaje yo'orena, mësaru coa isiyepi ëseye peoyere papi de'oyerepa cuasajë yo'oyere iñoñe pasipi.

⁶ Iyere cui'ne cuasajë'ë: A'ri maña tasiquëpi jare a'ri maña tëaye pa'iji, cui'ne jare jaiye tasiquëpi jare jaiye tëaye pa'iji.

⁷ Jaje pa'ina, pa'i ñape isiye pa'iji, joyo cuasase'e ja'ye, isima'pë pa'ijë'ë co'aye nëi joyopi, panita'a yecohua'ipi cuañejëna. Jaje pa'ina, Maija'quë cato oi ñacaiquë api, sihuacquë isiquëni.

⁸ Jaje pa'ina, Maija'quëpi mësarute si'a mu'seña coa si'a co'amaña jaiye isija'quë api. Mësarupi si'aye mësarute caraye pajë nëaquëna, si'aye de'oye yo'o co'amañare cõcaija'cohua'i a'ë.

⁹ Jaje pa'ina, toyase'e caji:

Co'amaña peocohua'ire ëseye peoyerepa isisiquëre cato,
I nuñe yo'ose'e ti pani huesëji.

¹⁰ Jaje pa'ina, Maija'quë mai ta ja'ñe, cui'ne ai ja'ñe isiquëpi si'aye mësaru ta ja'ñe, cui'ne mëa ja'ñe necaija'quë api. Necaina, mësaru ësema'pë isiyepi jaiye nuñerepa yo'oyere tëaye pasipi.

¹¹ Jaje yo'ojëna, Maija'quë mësarute jaiye co'amaña isija'quë api, peocohua'ire cõcaijajë caquë. Ja tsi'soni jëjo saoyere jai pa'i Maija'quë do'ijëpi de'oji cajë Maija'quëre pëpajacohua'i a'ë.

¹² Jaje pa'ina, iye yëquë Maija'quë do'ijëre cõcai ja'ñe sacaini coa iohua'ire carayese'e cõcai ja'ñere saye pañë, coa iohua'ipi ai jerepa Maija'quëre ai de'oji cajë pëpa ja'ñere sayë.

¹³ Jaje pa'ina, iye mësaru cõcaiyepi mësaru Cristo coca de'oye sehuocaiye iñoquëna, ñajë iohua'ipi Maija'quëre de'oquëre pa'ni cajë sihuaja'cohua'i a'ë.

Sihuañe iohua'ije Maija'quere de'oye yo'oja'cohua'i a'ë, mësarupi iohua'ire cui'ne si'aohua'ire yecohua'ireje ëseye peoyerepa cocaiyere ñajë.

¹⁴ Jaje pa'ina, Maija'quëpi i oiyere mësarute ñnos do'ire cuasajë ai yëjë Maija'quere mësarute secacaija'cohua'i a'ë.

¹⁵ ¡Jaje pa'ina, Maija'quere ai de'oji cayë, iye ai de'oyerepa i isise'ere!

10

Pablo Cristo Jëjo Daoquë Sëte I Tutu Payere Case'e

¹ Yë'ë Pablopi mësarute Cristo a'jiñe yo'oyepi cui'ne i oiyepi cuasaquë, mësarute señë. Yë'ere cayë, mësarujare pa'ini tutu caye caraquëta'a cayë. Jaje pa'iquëta'a so'ore pa'i toyase'eja'a irepa cayeje tutu cayë.

² Jaje ca do'ire mësarute quëayë, yë'ë mësarute ñasi'i caquë sai maca ja yë'ta'api de'oye pa'iyepajë, mësarucohua'ipi pa'i yëyepi yo'oji cacohua'ire cato tuturepa caja'quë a'ë.

³ Jaje pa'ire paji yëquë cato pa'i a'ë. Jaje pa'iquëta'are iye yeja pa'i sañope yo'oyeje pa'yepi yo'oye pa'ñë.

⁴ Mai uihua co'amaña cato, Maija'quë tutu quë'i uihua co'amaña'ë. Si'aye co'a tutu quëco pa pa'i huë'ñare nejo co'amaña'ë. Jaje pa'ina, mai uihuama'pë pa'iyë, iye yeja pa'i uihua co'amañaje pa'yepi.

⁵ Jaje pa'ina, ja uihua co'amañapi, si'aye Maija'quë ta'ñe asaquë yo'oyere, sañope tiñe pa'ye cuasayere nejoñe pa'iji. Cui'ne ja uihua co'amañapi, si'aye mai cuasayere tsi'soni Cristona isiye pa'iji, maipi ñte de'oyerepa sehuo ja'ñere cajë.

⁶ Jaje pa'ina, si'aohua'i mësaruc de'oye sehuocaicohua'ise'e pa'i maca, yëquëpi si'aye de'oye sehuo ma'ñere si'seye tsoe cui'ñasicohua'ipi pa'iyë.

⁷ Mësarucato coa ëmëje'e pa'iyese'e ñañë. Jaje pa'ina, yë'ë nuñerepa Cristo aquere pa'ë asaquë pani, yëquereje nuñerepa Cristo acohua'i a'ë cuasaquë ñasipi.

⁸ Jaje pa'ina, yë'ëpi yëquë yo'oye pa'iquëta'are seña maca mësarute cuañequë yo'osiquë panije, co'ayerepa yo'ore'ni cuasaquë ca'raye pa'ñë. Ejaëpi mësarute nejoñe peoyerepa, jerepa joyo pa'iyere ñese mëocaija'a tutu isiquere me ca'raye'ni.

⁹ Jaje pa'ina, yë'ë toya saose'eja'a mësarute ca quëcosi'i caquë toyase'eje pa'ye ñama'pë pa'ijë'ë.

¹⁰ Pa'iyë, yecohua'i yë'ere ñeje cacohua'i. Pa'i ñato tutu peoquë maca, cui'ne coca canije, ëjaërepa cayeje meñerepa pa'ire cama'quëpi, ja yë'ta'a toya daoyese'e jëaye caquë cui'ne cuañequë cayeje caquë toyaquë api.

¹¹ Jaje cacohua'i maña, iyere yëquë yo'o ja'ñere asani pa'ijajë, yëquë cato jaje pa'ina, yëquë coca case'eje pa'ye, cui'ne so'ore mësarute pa'ijë toyase'eje pa'ye cui'ne yo'oja'cohua'i a'ë, mësarujare pa'i maca.

¹² Nuñerepa caye, yëquë de'ocohua'i a'ë casicohua'ire yëquëpi iohua'ire cuëcue ñajë cui'ne pa'iohua'i a'ë panita'a jerepa pa'iohua'i a'ë cuasajë yo'oma'pë pa'iyë. Jaje pa'ijëta'are me pa'i a'ni yë'ë cuasajë sa'ñe cuëcue ñajë pa'icohua'i cato huesëohua'irepa yo'oyepi yo'ojë pa'iyë.

¹³ Yëquë yo'oye pa'ina, coa ai jerepa pa'iohua'i a'ë cuasajë sa tëto saipe yo'oye paja'cohua'i a'ë. Jaje pa'ina, yëquë co'amaña neja'to Maija'quëpi iye macaja'a nejë'ë, caquë ña nëocaiji. Jaje pa'ina, ipi yëquere mësaruc quë'ro Corinto ti'ajë'ë, caquë ñaquëna, ti'ahuë.

¹⁴ Jaje pa'ina, yëquere nejë'ë, ca nëosi macaja'a yo'oyë. Jerepa yo'oma'pë pa'iyë. Jaje pa'ina, yëquëpi ja'në mësarujare con pa'ima'pë patu co'ara'pi. Jaje pati'ne pa'iota'are yëquëpi du'ru sani mësarute Cristo de'o cocare quëahuë.

15 Cui'ne yēquēre ca nēose'ere sa eta sani yecohua'i nese'ere jioni sihuama'pē pa'iyē, ai jerepa pa'iohua'ipi de'oyerepa nehuē cajē. Coa ai jerepa yēquēre ca nēose'ēja'a yo'oyē, mēsarupi Maija'quēre pa'ire paji cuasa tī'ajēna. Mēsaru ja're pa'ijē jerepa Maija'quē co'amañare neñu'u cuasajē yo'oyē, yēquēre Maija'quē ca nēose'eje pa'ye.

16 Cui'ne cuasayē, mēsarupi. Pa'ire paji cuasa tī'ajēna, mēsaru pa'i yeja Corinto jerepa pa'i yejañaje sani huaso coca quēañu'u cajē. Yecohua'i nese'ere jioni, yēquēpi jerepa pa'iohua'ipi de'oye nehuē, cajē sihuayere coejē, cui'ne yecohua'i Maija'quēre necaiyere nerojai hueña cacaye pañu'u cuasayē.

17 Jerepa pa'i a'ē cuasaye yēquē pani, jerepa pa'i api cuasajē'ē, Ējaēna. Jaē api, jerepa pa'i.

18 Jaje pa'ina, Ija'a co'ye de'oquē a'ē caquē cato neñama'quēpi nuñerepa pa'iquē peoji. Coa Ējaēse'e de'oquē api caquē cato neñasiquēpi nuñerepa pa'iquē api.

11

Pablo Cui'ne Coa Cacohua'i

1 Quēcojē dahuēre asajē'ē, yē'ē caye, a'ri maña cuepe cocaje pa'ye, catoje.

2 De'oji, yē'ē cato mēsarute oi ai ēseyē, Maija'quē oi ēseye ayepi, mēsarute Cristona te'ire huejosi'i ca nēosi do'ire ēseyē. Jaje pa'ina, nomi tsio emēre yo'oma'core pajē pa'iohua'ini, ina isisi'i caquē yo'oyē.

3 Jaje pa'iquēta'are ca'rayē, añapi io ta'ñe cayepi, Evare cosose'eje pa'ye, mēsarute cosocona. Cristore nuñerepa cuasajē sihuayere mēsarupi jeoma'cohua'ini caquē.

4 Jaje ca'raquē ñaquēna, mēsaru, yecohua'ipi daijē yēquē quēase'eje pa'ye quēama'pē coa tīñe pa'i Jesuni quēajēna, coema'pē asayē, mēsaru. Cui'ne ja'nē isi cuañose'eje pa'i joyo peoyere coa tīñe pa'i joyore isi cuañojē, cui'ne mēsaru ja'nē asase'eje pa'ye peoyere tīñe pa'i huaso cocare quēajēna, sehuojē pa'ijacohua'i a'ē, tīñe pa'iyē.

5 Jaje pa'itojē yē'ē cato jaohua'i Jesús jējo saocohua'i a'ē coa cacohua'i huē'ehuēre pa'iyē pañē. Jare cuasayē.

6 Yē'ēpi de'oyerepa coca ca tī'ama'quē pa'itojē, yē'ē ta'ñe asaye cato jaiye a'ē. Ja asayere mēsarute iñohuē, si'aye yēquē yo'ojē pa'iyepi.

7 ¿Co'aye yē'ē yo'ore mēsarute, huaso coca quēa do'ire curi sema'ē, cui'ne mēsarute ñese mēoñere caquē yē'ēpi teaye pa'i maca de'oni yo'ore? Pani, co'aye yo'oye pahuē.

8 Jaje pa'ina, yequē sehuosicohua'i tsisosi curire jiohuē, mēsarute necasi'i caquē.

9 Mēsaru ja're pa'i maca yē'ēre jopo carayere, cocaijē'ē caquē mēsarute sema'ē pa'ē. Paquēna, Maija'quē do'ijē Macedonia daisicohua'ipi coca'ē, co'amaña isijē yē'ēre caraye. Mēsarute josa yo'oye pasi'i cuasahuē, jare jajese'e yo'oquē pa'ija'quē a'ē.

10 Yē'ē cato Cristore pa do'ire nuñerepa cayē. Jaje pa'ina, yē'ē si'a Acaya yeja pa'icohua'ire curiquē sema'ē quēase'ere sihuaye sioye ti peoji.

11 ¿Me yo'oquē jaje caye'ni, mēsaruni oima'ē, jaje caye? Pani Maija'quēpi ñaji, yē'ē mēsarute oiye.

12 Iohua'i yo'oyere itire pa'ē cajē sihuajē maije pa'iohua'i a'ē cañu'u cajē yo'oyere, iohua'i quēco payere jiosi'i caquē yē'ē curi sema'ē yo'oyere yo'oquē pasi'i.

13 Jaohua'i cato Cristo jējo daocohua'irepa peoye coa i jējo daocohua'ije pa'iohua'i de'oni cosojē yo'ocohua'i a'ē.

14 ¿Me yo'ojë jaje yo'oye'ni, ai cuasama'pë? Jare i huati ëjaëpi huiñaëje pa'irepa miaquërepa de'oni yo'oquë api.

15 ¿Jaje yo'oquëre sëte me pañe'ni, ite necaicohua'ijë? Jaje pa'ina, de'o paije pa'iohua'i de'oni yo'ojë cosoyë, paire. Jaje pa'iquëta'are ïohua'i yo'ose'e pa'iyëje sai cuañõñe pa'iji.

Pablo Ai Yo'ose'e Jesús Jëjo Saoquëpi

16 De'oji, tijupë mësarute ca coñë, te'ijë yë'ëre cuepequë caji, cuasacohua'i pani coa asajë'ë, yë'ë mësarute cuepequë cayeje caquëna, yë'ëje a'ri maña casi'i jerepa pa'i a'ë cuasaquë.

17 Iye yë'ë jerepa pa'i a'ë cuasaquë casi'i caye cato cama'ë pa'iyë, mai Ëjaërepa cuañese'epi. Ja cato cayë, coa cuepei cayepi.

18 ¿Jai pai ïohua'i yo'oyere ñajë jerepa pa'iohua'i a'ë cuasajë sihuacohua'i pa'iyë sëte, yë'ëje cui'ne yë'ë yo'oyere ñaquë jerepa pa'i a'ë cuasaquë sihuasi'i!

19 Mësarai ai tañe pa'iohua'ita'a cuepeohua'i cayere quëcojë ai yëjë asayë.

20 Jaje pa'iohua'ipi quëcojë jaohua'ipi jo'ya nerena, mësarai sihuajë coçaiyë, mësarute coa co'acohua'ire ñajë yo'ocohua'ini, coa cosocohua'ini, mësarute coe ëaye ñacohua'ini, yequere tsiana të'cajë yo'ocohua'ini coçaiyë, mësarai.

21 Yëquë paë'ë, ai tutu peocohua'ipi mësarute jaje yo'oye pasicohua'i. Jaje caye huajëya'ye nëicota'are cayë:

Jaje pa'iquëta'are yecohua'ipi jerepa pa'iohua'i a'ë cuasato yë'ë cui'ne jerepa pa'i a'ë cuasasi'i, iyere cuepei cayeje caquë.

22 Jaohua'i hebreo pai a'ë, yë'ëje i a'ë. Jaohua'i Israel pai a'ë, yë'ëje i a'ë. Jaohua'i Abraham tsëcapë acohua'i a'ë, yë'ëje i a'ë.

23 Jaohua'i Cristore necaicohua'i a'ë. Yë'ëje jaohua'i necaiye jerepa Cristore necaiquë a'ë. Jaje pa'ina, jaohua'i neñe jerepa nehuë. Cui'ne jaohua'i si'se cuañose'e jerepa si'se cuañohuë. Cui'ne jaohua'i co cuañose'e jerepa co cuañohuë. Jaje yo'oquë si'anëpi ne ju'iñere paë'ë.

24 Judío paipi cinco pa'ye yë'ëre tseajë treinta y nueve pa'ye si'sehuë, tseañerepa si'se mepi.

25 Toasoñe pa'ye tarapi të'cahuë. Cui'ne te'erepa quëna pëapi jeahuë. Toasoñe pa'ye yë'ë sai yohuëapi ea dutupi. Ea du'ina, duni junì tëjiquë te'e ñami cui'ne te'e mu'se jai tsiayare coa huahuahuë.

26 Si'anë cu'iyese'e yo'oquë ñasiquë a'ë, tsiaya duni jutì'ñe pa'ye, ñaohua'ina huahuo'ñe pa'ye, cajeohua'ipi huati'ñe pa'ye, ti paipi huati'ñe pa'ye, jai daripë acohua'ipi huati'ñe pa'ye, tsio huë'ña acohua'ipi huati'ñe pa'ye, jai tsiayana duni jutì'ñe pa'ye, Maija'quë do'ijë a'ë, coa cacohua'ipi huati'ñe pa'ye yo'ojëna ñaquë tëto saisiquë a'ë.

27 Cui'ne, jaiye jë'joye nëina neñe, cui'ne ai yo'oye tëto saë'ë. Jaje pa'ina, yequere ti caïma'ë tëtosae'ë. Yequere ao peoquëna, cui'ne oco ëa ju'i tëtosae'ë. Yequere ti aïma'quëpi coa paë'ë. Yequere caña peoquëna, sësë ju'i ai yo'oquë paë'ë.

28 Iye cui'ne yequë co'amaña jerepa co cuasaquëna mu'seña ñape yë'ëna dëquëyeje pa'ye tomequëna, si'a huë'ña sehuosicohua'i me pa'iyë'ni cuasaquë co'a ju'i pa'iyë.

29 Jaje pa'ina, yequë te'i tutu peoquë pa'ito yë'ëje i jare conì te'e ai yo'oquë tutu peoquë pa'iyë. Co'ayena ne taosiquë pa'ito yë'ë joyo a'siyerepa oiyë.

30 Jerepa pa'i a'ë cayepi nëiñe pa'ito yë'ë teaye pa'i tutu peoyere ññosi'i, yë'ë cayepi.

31 Jaje pa'ina, Diusu mai Ëjaë Jesucristo pëca ja'quëpi yë'ë caye nuñerepa caji caquë asaji, si'anëpi de'oquëre pa'ni cajë sihuaquëre papi.

³² Yè'è Damascore pa'i maca, romano pa'i ëjaë Aretasre cõcaiquëpi, pa'i ëjaëpi, yè'ère tseaja'cohua'ire jai daripë eta sa'noana soldado paire në'quepi.

³³ Jaje yo'ouna, yecohua'ipi yè'ère do'rohuëna ayani jai daripë tëhuopa etaye ña sa'rojã'a casarena, catihuë, Aretasre.

12

Maija'quë Pablore Ìñose'e

¹ Do'i peoye a'ë, co'ye de'oyerepa yo'oquë a'ë cajë sihuaye. Jaje pa'iquëta'are mësarute quëaye yëyë, yè'ère Èjaë huëo cani ñañeje pa'ye cui'ne yequë mu'seña pa'i ja'ñere ìñose'e.

² Pa'iji, catorce ometëca te'ire Cristo sehuoquëre ma'tëmona, toaso pëpë acona sase'e. Iye yo'ose'ere asaquë a'ë, yè'è. Si'a capë sa cuañosiquë pa'ini, panita'a joyose'e sa cuañosiquë pa'ini huesëyë. Ja cato Maija'quëse'e asaji.

³ Jaje pa'iquëta'are asayë yè'è cato, jaëte si'a capë quë'ire, panita'a joyose'e sasiquë pa'ini huesëyë. Coa Maija'quëse'e asaji.

⁴ Ìte cato Maija'quë tsiona sapi. Saëna, jãrona asapi, ti pa'i asani ì case'eje pa'ye ca tì'añe peoyere pare.

⁵ Yè'è jaëje pa'ire pani, jerepa pa'i api caquë sihuacatì'ñe pa'i a'ë. Yè'èja'a co'ye jerepa pa'i a'ë caquë sihuayeta'a pasi'ì. Jaje pa'iquëta'are sihuasi'i yè'è ne tì'a ma'ñere.

⁶ Jaje pa'iquëta'are, yè'ëpi jerepa pa'i a'ë caquë pani, coa cuepequë caye pa'ñe pa'i a'ë, jãre nuñerepa cãjaquë pa'i do'ire. Jaje pa'iquëta'are iyere yëyë, yecohua'ipi yè'ère jerepa pa'i api cuasama'cohua'ipi, ìohua'i yè'è yëhuose'ere asayepi cui'ne yè'è pa'iyere ñañepi cuecujë.

⁷ Jaiye ìñose'ere paquëta'a pa'ina, yè'ëpi jerepa pa'i a'ë cuasama'quëni caquë, yè'ère josa yo'ojã'core huati ëjaë hua'jo ñacajë pa'ìopi yè'è capëna ai yo'oyere miuje pa'ìore ne nëopi.

⁸ Jaje neina, ai yo'oquë toasõne mai Èjaëre, ja ai yo'oye nejocajjë'ë caquë sei'ë.

⁹ Seina, ìpi capi: “Yè'è më'ère oiyepi tsoe de'oji, yè'è tuture tutu peocohua'ija'a de'oyerepa ìñoñe pa'iji” capi. Jaje pa'ina, sihuayë, yè'è tutu peoyeja'a Cristo tuture ìñoñe pa do'ire.

¹⁰ Jaje pa'ina, sihuayë, tutu peoyere, pëpoyere, co'amaña carayere, huani jëoñu'u cajë yo'oyere, cui'ne Cristo do'ire necai ai yo'oyere. Jaje pa'ina, yè'ëpi tutu peoquë pa'ì maca, ja maca jerepa tutu quë'i pa'iyë.

Corinto Sehuosicohua'ire Pablo Co'a Ju'ìñe

¹¹ Mësarupi cacaima' do'ire, cuepei cayeje cahuë, mësarute. Mësarupi yè'ère de'oquë api cacaiye pa'iji, pani yè'èja'a co'ye. Yè'è mësarute ye'yacohua'ì huë'ehuëre pa'iyë pañë, ìdo'ì peoquë maca pa'inije!

¹² Jaje pa'ita'a, yequë mu'se pa'ì ja'ñe ìñoñepi, pa'ì yo'o tì'a ma'ñe yo'oyepi, jaiye de'o co'amaña mësarù ja're pa'ì dahuëre quëcoquë yo'o ìñose'epi, japi ìñoñuë, Jesús jëjo daoquërepa yè'è pa'iyë.

¹³ Jaje pa'iquëta'are yequë huë'ña sehuosicohua'ipi jerepa de'oyerepa necaise'e payë cuasayë. Mësarù coa mësarute necaiye tayo yo'ose'e pa'ìto iyese'e a'ë: Yè'è carase'e mësarute sëmã'ë paë'ë. Ja tayo yo'oyere ai cuasama'pë sai tãcãiyëje pa'ye de'oye cuasajë oni yejajë'ë, yè'ère.

¹⁴ Mësarute toasõne acore do'ì sai ja'ñere yure ne de'huaquë pa'iyë. Yureje mësarute dëquëyeje pa'ye yo'oma'ë pa'ija'quë a'ë. Mësarù curire pasi'ì caquë yo'oma'ë pa'iyë. Yè'è cato mësaruni caquë yo'oyë. Jaje pa'ina, pëca ja'quëohua'ipi mamajëre ìsija'a curiquë tsi'socohua'ì a'ë, pani mamajëpi pëca ja'quëohua'ire ìsi ja'ñere tsi'soye.

¹⁵ Jaje pa'ina, yè'èpi mésarute ai oina, mésarupi yè'ère a'ri maña oitoje, yè'è de'oye cuasa do'ipi si'aye yè'è curi paye saï saosi'i, cui'ne yè'è tutu mañaje ne saosi'i caquë sihuaquë yo'oyë, mësaru joñoa de'oye pa'iyere caquë.

¹⁶ Nuñerepa cayë, yè'è mésarute dëquëye yo'oma'ë paë'ë. Jaje pa'iquëta'are yecohua'i mësaru acohua'ipi cayë, yequëre coa i ta'ñe cosoyepi yo'oquë se'queoje pa'iona, eo nëopi.

¹⁷ ¿Yè'è mësaru ñato, yè'è yëyere cosoquë nesi'i caquë jaohua'ire jëjo saore?

¹⁸ Titore do'i mésarute sani ñajaquë caquë seni cui'ne i ja're conï yequëre Maija'quë do'iquëre jëjo saohuë, ¿jëjo saosiquëpi Tito sani mésarute i yëyere nesi'i caquë cosoquë yo'ou? ¿Yëquëre te'e joyopi cui'ne nëiñe isiquëna, cayaohua'i si'a yè'quë macarepa yo'oma'pë pate, mësaru ñato?

¹⁹ Yequë mësaru ca'ra'ñe pa'iohua'i a'ë tayo yo'ose'ere, yëquë iti ñasicohua'i ña hue'ñana ca de'huañu'u cajë cayë. Jaje cajë cayë pañë, yëquë cato Maija'quë ña hue'ñana cayë, Cristo acohua'i sëte. Jaje pa'ina, si'aye yëquë cayë cato, mësaru Maija'quë do'ijë joyo pa'iyë jerepa ñese mëi ja'ñere cõcañu'u cajë cayë a'ë.

²⁰ Jaje pa'iquëta'are ca'rayë, mésarute ñasi'i caquë sani tiñe pa'ijëna, ña quëquëyere cui'ne mésarupi yè'ëreje tiñe pa'ina, ñañere. Ca'rayë, te'e cuasaye peoquëna, pëtise'e, te'i payese'e, co'a cocase'e, yecohua'ire cue'cueyese'e, jerepa pa'i a'ë cuasayese'e, cui'ne coa co'a tiyapë pa'iyese'e pa'ima'quëni caquë.

²¹ Jaje pa'ina, cui'ne tijupë do'i ñasi'i caquë saquëna, yè'è Diusupi huajëya'ye nëiñe nema'quëni mësaru yo'oyere ñaquëna, caquë ca'rayë. Ja maca mësaru tsoe hue'ña acohua'ipi tayojëta'a ti jeoma'pë, jai pai si'si yo'ojë coa nomiohua'ire cui'ne ëmëohua'ire yo'ojë pa'iyere, cui'ne ja'në yo'ojë sëo mease'ere jeoma'pë pa'iyere, iño oema'quëni caquë ca'rayë.

Yëhuoye Cui'ne Pëpa Tëjyerepa

13

¹ Iye do'i saise'e pa'ija'coa, yè'è mésarute toasoñe acore do'i saico. Te'ire sañope coca cayë pa'ito ne de'huaye pa'iji, cayaohua'i panita'a toasocohua'i, iti ñasicohua'ipi cajëna.

² Jaje pa'ina, tijupë yure ca coñë, so'ore pa'i. Yè'è ja'në cayaye acore do'i saisi maca mësarure pana ñaquë case'eje ca coñë. Ja'në co'aye yo'ojë pa'isicohua'ire, cui'ne si'aohua'ire cayë. Yè'èpi co'i cosiquë pani, mësaru tayoye coa ñañe pa'ija'quë a'ë.

³ Ja maca jaje yè'èpi canï iñoquëna, mësaru asaja'cohua'i a'ë. Yè'è cayë cato Cristo case'e a'ë. Ja case'epi mësaruna tutu carajaiñe peoji, Cristo tuturepa quë'i coca'ë.

⁴ Jaje pa'iquëta'are Cristore tutu peoquëre quëni huani jeoñeje huani jeohuë. Huani jeosicohua'ita'are Maija'quë tutupi huajëquëre papi pa'iji. Jaje pa'ina, cui'ne yëquëje i tutu peoquë pa'ise'e ayere conï pa'icohua'ije i ja're tsioni pa'i do'ire Maija'quë tutupi pa'ija'cohua'i a'ë, mésarute necaiyere cajë.

⁵ Mësaruja'a ñare pajë co'ye neñajë'ë, nuñerepa yëquë Maija'quë pa'ire paji cuasayere pa'iyë cajë. Neñajëna, Cristopi mësaru ja're conï pa'ima'quë pa'ito coa cacohua'i pa'iyë.

⁶ Jaje pa'ina, cuasayë, mésarupi neñasicohua'i pa'ijë, yëquëreje tayoma'pë de'oyerepa pa'icohua'i a'ë, asa ti'ajajë cajë uteyë.

⁷ Jaje pa'ina, mësarupi co'aye yo'oma'pë pa'ijajë cajë Maija'quëre secacaiyë, mésarute. Yëquëpi jerepa pa'iohua'ipi ne ti'ahuë cajë señe pañë. Coa ai jerepa

yëquë cato, mësarupi de'oye yo'ojajë cajë señë. Yëquëpi tayose'eje pa'iohua'i ña cuañotoje.

⁸ Yëquë cato nuñerepa yo'oyere sañope yo'oma'cohua'i a'ë. Coa ai jerepa nuñerepa yo'oyere ñese cõcaicohua'i a'ë.

⁹ Jaje pa'ina, sihuayë, yëquëpi tutu peocohua'i pa'ijëna, mësarupi tutu quë'iohua'i pa'ito. Jaje pa'ina, mësarupi de'ocohua'irepa pa'iye tì'añere cajë, Maija'quëre si'anë secacaijë pa'icohua'i a'ë.

¹⁰ Jaje pa'ina, yë'ë ja yë'ta'a mësarupi quë'ro saima'në iye toya ja'hua toya saoyë, yë'ë mësarupi quë'ro tì'asi maca, yë'ëre Èjaëpi mësarute nejoma'ë, joyo pa'iyere ñese mësarute mëocaija'a tutu isise'epi, jëayerepa yë'ë cuañequërepa pa'i tutupi mësarute cayere coequë, jaje yo'oyë.

¹¹ De'oji, yure ca tējihuë. De'oye sihuajë pa'ijë'ë. Mësarupi pa'iyepi de'ocohua'irepa pa'iye pönëñere yo'ojë pa'ijë'ë, yë'ë case'ere pa'ijë'ë, cui'ne jo'cua de'oye sa'ñe de'oye yo'ojë pa'ijë'ë. Jaje pa'ijëna, Maija'quë paire oiquëpi, cui'ne jo'cua de'oye pa'iyepi isiquëpi mësarupi ja're pasipi.

¹² Sa'ñe pëpajë sihuajë'ë, si'si peoyere papi.

¹³ Mësarute pëpa saoyë, si'aohua'i Maija'quë do'ijëpi.

¹⁴ De'oji. Mai Èjaë Jesucristo, coa isiyepi, Maija'quë mësarute oiyepi, cui'ne Maija'quë joyo si'anë mësarupi ja're pa'iyepi, si'aohua'ire mësarute pa'ijaquë.

GÁLATAS

Pablo Toyase'e Galacia Sehuosicohua'ire

¹ Yë'ëre Pablöre paipi cani neni jëjo daosiquë peoyë. Coa Jesucristopi, cui'ne Diusu Maija'quëpi, Jesús ju'isiquëre huëosiquëpi jëjo daosiquë a'ë, cui'ne

² si'aohua'i Maija'quë do'ijë yë'ë ja're iño pa'icohua'ije, mësarute yë'ë ja're toyayë, iye ja'hua sehuosicohua'i Galacia yeja pa'icohua'ina.

³ Diusu Maija'quëpi cui'ne Jesucristopi conì, mësaruna coa carajaiñere cui'ne jo'cua de'oye pa'iyere isijajë. Jaje pa'ina,

⁴ yure mai co'a yeja pa'icohua'ini, huasosi'i caquë Jesucristo mai do'ire jucacaji'i, Maija'quë Diusu yëyepi.

⁵ Jaje pa'ina, Maija'quëse'ere de'oquëre pa'ni cajë sihuaye pa'iji. ¡Jaje pa'ijaquë!

Peoji, Yequë Huaso Coca

⁶ Cristo necai do'ipi Maija'quë mësarute soisicohua'ipi, yequë huaso cocare tui huëoni cuasama'topi Maija'quëre tuiye jeorena, ña quëquëyë.

⁷ Nuñerepa cayë, mësarute yequë huaso coca ti peoji. Jaje peoquëta'are mësarute yecohua'ipi ca co'me huesoyë, Cristo huaso cocare tiñe ponañu'ucacohua'ipi.

⁸ Jaje pa'ina, huaso cocare yecohua'ipi tiñe quëacohua'i pani ti nejosicohua'i pa'ijajë. Yë'ëpi tayo tiñe quëaquë pa'itoje nejoñe pa'iji. Panita'a huiñaë ma'tëmo daisiquëpi tiñe quëaquë pa'ito ti nejoñe pa'iji.

⁹ Tsoe ja'në mësarute case'ere ca coñë, yecohua'ipi mësaruru macarepa huaso coca asani de'huase'eje pa'ye quëama'cohua'i pani ti nejosicohua'i pa'ijajë.

¹⁰ Jaje pa'ina, ¿yë'ëni paipi de'oquë api, cajajë caquë yë'ë yo'oye? ¿Panita'a Maija'quëpi de'oji, cajuquë caquë yo'oye? Jaje pa'ina, yë'ëpi paipi de'oquë api cajajë caquë yo'oye pani Jesure necaquë peoyë.

Me De'o U'ni, Pablo Maija'quë Jëjo Saoquë

¹¹ Yë'ë quëaye huaso coca pai cuasase'e pa'ima'ë pa'iji. Jaje pa'ina, Maija'quë do'ijë, mësarupi pai cuasaye a'ë cuasama'pë pa'ijë'ë caquë quëayë.

¹² Jaje pa'ina, paipi yë'ëre iye coca isima'pë pa'ë'ë. Cui'ne paina ye'yema'ë pa'ë'ë. Coa Jesucristopi yë'ëre iye coca ta'ñe asaye necaji'i.

¹³ Ja yë'ta'a judío pai sehuoyere sehuoquë pa'inë, yë'ëpi Maija'quëre sehuocohua'ire tunirojai nejo saosi'i caquë yo'ose'e asahuë, mësaruru.

¹⁴ Jaje pa'ina, judío pai sehuoyere yë'ë jerepa ta'ñe asaquëpi yë'ë cajeohua'ire yë'ë ja'ye ometëca pacohua'ire tëto saisiquë pa'ë'ë, yë'ë aipë case'ere ai de'oye nuñerepa sehuoquë pacacaiquë paja'quë caquë pa'i do'ire.

¹⁵ Jaje pa'ita'are Diusupi ja yë'ëre coama'në sahuapi. Jaje pa'ina, i ai oiyepi soipi, yë'ëre.

¹⁶ Yë'ëre iñopi, i mamaquëre yë'ëpi judío peocohua'ire huaso coca quëajaquë caquë. Jaje yo'osi maca yecohua'ini seni asasi'i caquë yo'oye pahüë.

¹⁷ Cui'ne saima'ë pa'ë'ë, Jerusalénna, Jesús tsoe jëjo daocohua'i ye'yayere ye'yesi'i ñasi'i caquë. Jaje yo'oma'ë, tsoe nëiñe peoyerepa Arabiana sa'ë'ë. Saisiquëpi jeteyo'je Damascona co'ihuë.

¹⁸ Tres ometëca tëto sai maca Jerusalénna sa'ë'ë, Pedrore ñasi'i caquë. Sani i ja're conì quince mu'seña pëahuë.

¹⁹ Jaje pa'iquëta'are ñama'ë paë'ë, yecohua'ire Jesús jëjo saocohua'ire. Coa mai Ëjaë yo'jei Jacobose'ere ñahuë.

²⁰ Care payë, Maija'quë ña hue'ñana, më'ëre yë'ë iye toyaye nuñere pa'ë.

²¹ Ja jeteyo'je saë'ë, Siria yejana cui'ne Ciliciana.

²² Ja maca cato Cristore sehuocohua'i Judea yeja pa'icohua'i yë'ëre pare ñama'cohua'ipi paë'ë.

²³ Coa yecohua'ipi “ja'në maire josa yo'oquë pa'isiquëpi yure Maija'quë pa'iji cuasayere quëaquë cu'iji. Ja'në nejo saosi'i caquë yo'oquë pa'isiquëpi cajë quëayese'e asacohua'i paë'ë.”

²⁴ Jaje pa'ina, yë'ëre de'oye yo'osi do'ire cuasajë Maija'quëre ai de'oji cajë sihuajë paë'ë.

2

Yecohua'i Jesús Jëjo Saocohua'ipi Pablöre Sehuocaiyë

¹ Catorce ometëca pa'i maca tijupë Jerusalenna sai Bernabére cui'ne Titore sahuë.

² Jaro saë'ë, Diusupi yeque yo'oyeque pa'iji caquë ñhouna. Jaro Jerusalénre sehuocohua'i ëjaohua'ise'e tsi'sicohua'ipi paë'ë. Pa'ijëna, yë'ë judío pai peocohua'ire huaso coca quëayere quëahuë, jaohua'ipi asacatena, yë'ë nese'epi cui'ne yë'ë ja neñepi do'i quë'yerepa pa'ijaquë caquë.

³ Cui'ne Tito judío peoquëpi yë'ë ja're coní pa'iquëreje ca'ni tëaye pa'iji cajë cuañeñeje peopi.

⁴ Jaje pa'iquëta'are Maija'quë do'ijë a'ë cacohua'ita'a coa cacohua'ije paë'ë, yëquë ja're coní yahue cacasicohua'ipi. Jaohua'ipi ca'ni tëaye pa'iji cahuë. Icohua'i cato Cristo Jesure tsioni mai de'oye pa'iyere ñani tijupë judío pai yo'oyena cuañese'e jo'yaohua'i pa'iyena ponañu'u cajë cacasicohua'i paë'ë.

⁵ Jaje pa'iquëta'are ti'iohua'i caye asacaiye pahüë, mësarupi nuñerepa huaso cocare de'oyerepa pajë pa'ijajë cajë.

⁶ Huajëye yo'o ja'ñe quëaye pahüë, yo'o ja'ñere quëacohua'ije. Ëjaohua'ire pa'ë, cuasama'ë pa'iyë, jaohua'ipi ëjaohua'i pa'itoje. Maija'quë cato si'aohua'ire cui'ne pa'iohua'ire ñaquë api.

⁷ Huajëye yo'o ja'ñere quëa'ñe pa'iohua'ita'a judío pai peocohua'ire quëaja'quëre Maija'quëpi yë'ëre cuañe nëosiquë api, Pedröre judío paire quëaja'quëre cuañe nëose'ejë pa'ye, cajë asahuë.

⁸ Jaje pa'ina, Maija'quë Pedröre judío paire quëaja'quëre jëjo saoquëpi, yë'ëreje judío pai peocohua'ire quëaja'quëre jëjo saopi.

⁹ Jaje pa'ina, Jacobo, Pedro cui'ne Juan sehuosicohua'i ëjaohua'ire pa'ë cajë ñajëna, pa'icohua'ire papi ñani Maija'quëpi ja yo'o ja'ñe mësarute isipi, cajë jëtëpi yë'ëre cui'ne Bernabére tseani pëpahuë. Jaje yo'ojë ñhohüë, te'e cajeohua'i pa'iyë. Cui'ne ja maca de'oji cahuë, mësarupi sani judío peocohua'ire quëajëna, yëquëpi judío paire quëaye.

¹⁰ Coa iyese'ere cuañehuë, co'amaña peocohua'ire cuasacaijë'ë cajë. Yë'ë ñare paquë nesi'i caquë yo'oquë pa'iyere cuañehuë.

Antioquía Daripëna Pablöp Pedro Tayoyere Yëhuose'e

¹¹ Pedropi Antioquía daripëna daisi maca te'e tsiarepa ñaquë yëhuohüë, ipi tayosiquë pa'iquëna.

¹² Jaje yo'oquë du'ru macarepa judío pai peocohua'i ja're aji'i, Jacobo ja're pa'isicohua'i ja titama'në. Titasi maca aisiquëpi jaohua'i ja're aiñe jëoni cui'ne tsioyëje paquë yo'opi, ca'ni tëaye pa'iji cacohua'i acohua'ini ca'raquë.

13 Ja maca jaje yo'oquëna, ñajë judío paí sehuosicohua'ije Pedro ca'raquë yo'oyena ñani cui'ne yo'ohuë. Yo'ojëna, Bernabéje cui'na ca'raquë yo'opi, jaohua'i yo'oyere ña do'ire.

14 Jaje nuñerepa huaso coca ye'yayeje pa'ye yo'oma'ëna, yë'ëpi ñani si'ahua'i tsi'si sitona si'ahua'i asajëna, Pedroro cahuë: Më'ë judío paíta'a judío peocohua'i ja're paë'ë, judío pa'iyepi pa'ima'ë. Jaje pa'iquëta'are ¿me nesi'quë judío peocohua'ire judío paí pa'iyeyeje pa'ijë'ë cuañequë'ni?

Si'aohua'i Maija'quëre Cuasayepi Huasosicohua'i De'oye

15 Mai cato tsi'nëna judío paíre pa'ë. Co'acohua'i judío paí peocohua'i pa'iyeye pañë.

16 Jaje pa'iquëta'are, mai nuñe pa'icohua'irepa pa'iyeye tì'añe peoji, Moisés cuañese'ere yo'ojë. Coa Jesucristore ire pare cuasayepi tì'añe pa'iji, nuñe pa'icohua'i pa'iyeye. Jaje pa'ina, yëquëje Jesucristoni ire papi cajë asahuë. Cristore ire pare cuasayejá'a nuñe pa'icohua'i pa'iyeye tì'ahuë. Jaje pa'ina, cuañese'ere yo'ojë nuñe pa'icohua'i pa'iyeye tì'añe peoji.

17 Cristona ponëni, i nuñe pa'iyere pañu'u cajë yo'ojë judío peocohua'ije pa'iohua'i, co'acohua'i pa'iyeye asa tì'añë. ¿Jaje pa'ito Jesupi maire co'a de'osicohua'i pa'iyeye nei? Papi, jaje neñe.

18 Jaje pa'ina, cuañese'ere ne tì'ajë, huaso cuañoñe pa'iji caquë ye'yasiquëpi, ja ye'yayere jeosiquëpi tìjupë cui'nare ye'yaquë pani cuañese'ere sañope do'i quë'i de'oji.

19 Jaje pa'ina, yë'ë, cuañese'e yo'oyere jeosiquëpi ju'isiquëje pa'i pa'iyë, Maija'quëni pacacasi'i caquë.

20 Cristo ja're que cuañosiquëpi pa'iyë. Ja yë'ta'a huajëquëpi pa'iyë, Cristopi yë'ëni pa'i do'ipi. Yë'ëpi pa'iyeye pañë. Jaje pa'ina, iye capë huajëquë pa'iyeye cato Maija'quë mamaquëni yë'ëre oi jucacai isiquëni de'hue yë'ëre ñacaija'quë api cuasaquëpi pa'iyë.

21 Jaje pa'ina, Maija'quë paíre oi yo'ose'ere tìrona oañe pañë. Cuañese'e cayere sehuojë yo'oyepi nuñe pa'icohua'i tì'añe pa'ito, Cristo ju'ise'epi do'i peoye patira'pi.

3

Paíre Cuañeñe Panita'a Maija'quë Pa'iji Cuasaye

1 Ina, Gálatas paí airepa huesëohua'i a'ë, mësarú. ¿Nepi mësarute co'a de'huare'ni, nuñerepa cocare sehuoma'pë pa'ija'cohua'ire? Mësarú ña hue'ñana de'oye iñojë quëahuë, Jesús que cuañosiquë ayere.

2 Jaje pa'ina, iyere seina, quëajë'ë: ¿Maija'quë joyo mësarute isi, Moisés cuañese'ere yo'o do'ire, panita'a, Jesure ire pare cuasa do'ire isipi?

3 ¿Airepa huesëohua'ini mësarú, Maija'quë joyopi yo'oquëna, ne huëosicohua'ipi, yure cato paí tutupi nuñerepa pa'iyere ne tì'añu'u cuasacohua'i?

4 ¿Mësarú jaiye ai yo'oyepi coa pa'iyeye? Ja ai yo'oyepi a'ri maña ye'yajajë caquë oiyë.

5 Maija'quëpi i joyore mësaruna isini, paí yo'o tì'a mañere mësarú ja're yo'oni, ¿ique do'ire yo'oquë'ni? ¿Mësarupi cuañese'e cayere sehuo tì'a do'ire yo'oquë? Paíni, mësarupi Maija'quë coca nuñere pa'ë cuasa do'ire yo'oji.

6 Abrahampi Maija'quë pa'iji cuasa do'ire Maija'quëpi ite capi, nuñe pa'iquë api.

7 Jaje pa'ina, Abraham cuasase'eye pa'ye cuasaye pacohua'ipi Abraham tsëcapë acohua'i a'ë.

⁸ Judío paí peocohua'ire necaiquère pare cuasayeja'a nuñe pa'icohua'ire neñe pa'iji cuasa nēopi, Maija'quē. Ja yē'ta'a i toya pēpēna toyama'nē Maija'quēpi Abrahamre ja de'o cocare quēapi: “Si'a paí sihuaja'cohua'ire de'oye necaija'quē a'ë, mē'ēja'a.”

⁹ Abraham jare sihuacohua'ire nesicohua'ipi pa'iyē, i cuasase'eje necaiquère pare cuasacohua'ije.

¹⁰ Si'aohua'i cuañese'ena quēco pacohua'i cato nejo cuañoñere pa'iyē. Jaje pa'ina, toyase'e caji: “Cuañe toya pēpē cayeje si'anē yo'o tì'ama'cohua'i cato nejosicohua'i a'ë.”

¹¹ Tiñarepa quēaji. Jaje pa'iyē sēte te'ije cuañese'e cayere yo'osi do'ipi, nuñe pa'i pa'iyē tì'añe peoji. Jaje pa'ina, toyase'e caji: “Nuñe pa'i cato Maija'quēre necaiquère pare asa do'ipi pa'ija'quē api.”

¹² Jaje pa'iquēta'are Moisés cuañese'e cato caji: “Si'aye cuañese'e cayeje yo'o tì'aquēpi, itì yo'o tì'a do'ija'a pa'ija'quē api.” Jaje pa'ina, Moisés cuañese'e cato necaiquère papi asaye peoye a'ë.

¹³ Cuañese'e cayere si'a yē'quē maca yo'oma'cohua'ipi nejosicohua'i pa'ijēna, Cristopi maire huasopi. Ja do'ire co'aquēje pa'i de'opi, mai do'ire. Jaje pa'ina, toyase'e caji: “Soquē sarahuana sēa deosiquē cato co'aquē api.”

¹⁴ Si'aye Abrahamre Maija'quē ca nēose'ere judío peocohua'ije paja'cohua'i a'ë caquē Jesupi soquē sarahuana jucacaji'i. Jaje pa'ina, i ca nēose'ere i joyore isiye pa'iji, si'aohua'ire Jesucristore de'hue neja'quē api, asajē pa'icohua'ire.

Cuañese'e Pañita'a Ca Nēose'e

¹⁵ Maija'quē do'ijē, mēsarute paí ca nēoni yo'oyena quēaquē iñosi'i: Nājē'ë, paipi yēni yequēna co'amañare isisi'i ca nēoni toya nēo huesose'e, yecohua'ipi nejocaiye peoji, cajē.

¹⁶ De'oji jaje cui'ne yure Maija'quēpi Abrahamre cui'ne i tsēcapē aquēna ca nēopi. Jaje pa'ina, toyase'e mē'ë tsēcapē cama'ë pa'iji, jai paire cayeje, coa te'ire caji mē tsēcapē aquēna. I ca nēosiquē cato Cristo api.

¹⁷ Jaje cani cayē: Maija'quēpi Abrahamre ca nēoni ti jaje yo'o ja'ñere ca huesopi, caquē. Jaje pa'i do'ire Moisés cuañese'e jeteyo'je cuatro ciento treinta ometēca pa'i maca huēose'epi Maija'quē ca nēose'ere do'i peoye neni nejoñe peoji.

¹⁸ Jaje pa'ina, Maija'quēpi coa isisi'i Abrahamre ca nēopi. Jaje pa'iquēta'are Moisés cuañese'ere yo'ojē tì'añe pani Maija'quē coa isisi'i ca nēose'e peora'pi.

¹⁹ Jaje pa'ito, ¿iquere co'ai Moisés cuañese'e pa'iquē'ni? Ja cato Maija'quē yēyere paí tayose'ere iño ja'ñepi pa'iji. Jaje pa'ina, Abraham tsēcapē aquē, i ca nēosiquē Cristo dai macaja'a ja cuañese'e yo'oye paji'i. Cuañese'e cato Maija'quēpi huiñaohua'ina caēna, jaohua'ipi Moisésre isihuē, paina isicaija'quē. Isirena, Moiséspi itì yo'o ja'ñe paire quēapi.

²⁰ Jaje pa'iquēta'are yure cato coa Maija'quēse'e te'i pa'iji itì yo'oquē peoji, itì se quēacaiquēje.

Iti Cuañeñe Do'i Quē'ye

²¹ ¿Jaje pa'ito Moisés cuañese'epi Maija'quē ca nēose'ere sañope caye pa'iquē? Pañi. Jaje pa'ina, cuañese'e yo'oyepi Maija'quē cajeohua'i pa'iyē tì'añe pa'ito, ja cuañeñere sehujōje yo'o do'i tì'ara'huē, nuñe pa'icohua'i pa'iyē.

²² Jaje pa'iquēta'are yure cato Maija'quē toya pēpē caji: cuañese'e tayo yo'o do'ire co'ayepi si'a paí tseasicohua'ipi pa'iyē. Jaje pa'ina, jare Jesucristoni necaiquē api cuasasicohua'ipi de'hue Maija'quē ca nēose'e paye pa'iji.

²³ Ja yè'ta'a Cristore necaiquère pare cuasaye tì'ama'nè cuañese'epi maire co'aye yo'oma'cohua'ini caquè cose'eje pa'ye ñacaiye paji'i. Jaje pa'ina, cosicohua'ipi utejè paè'è, iye cuasayere ìñoñe pa'i macana.

²⁴ Tsire ñacaiyeje maire cuañese'epi ñacai ye'yaquè paji'i, Cristona saja'què. Saèna, Cristoni ìre pare cuasani nuñe pa'icohua'i pa'iyè tì'ajajè caquè, yo'opi.

²⁵ Ja pa'ina, yure necaiquère cuasaye daisi maca cuañese'epi maire necaiye peoji.

²⁶ Jaje pa'ina, mèsaru si'aohua'i Maija'què mamajè a'è, Cristore necaiquère pare cuasa do'ipi.

²⁷ Cristo do'ire oco do cuañosicohua'i cato, Cristo ayere suñasicohua'ipi pa'iyè, ije pa'iohua'i de'ojèna.

²⁸ Jaje pa'ina, peoyè, judío pai. Peoyè, griego pai. Peoyè, jo'ya nesicohua'i. Peoyè, coa pa'icohua'i. Peoyè, èmè. Peoyè, nomio. Jaje pa'ina, Cristo Jesuna tsioni pa'icohua'ipi te'ije pa'iohua'i pa'iyè.

²⁹ Jaje pa'ina, mèsarupi Cristo tsecohua'i pani Abraham tsècapè acohua'i pa'iyè, Maija'què ìte isisi'i ca nèose'ere paja'cohua'ipi.

4

¹ Pèca ja'què co'amaña si'aye paja'quèta'a tsihua'è pani jo'yaèje pa'i pa'iji, si'a co'amaña paja'quèta'a.

² Jaje pa'ina, yecohua'ipi ìte ñacaijè pa'iyè, ì ne'ñe pa'yere. Ñacaijè pa'ijèna, pèca ja'quèpi yureta'a ai de'o tējipi caquè ìna si'aye co'amaña ìsi macaja'a.

³ Jaje pa'ye maije tsije pa'iohua'i pa'i maca iye yeja cuañe tutupi jo'ya nesicohua'ire papi, maire.

⁴ Jaje paquèna, ìti yo'o maca tì'aèna, Diusupi ì mamaquère jèjo daopi. Judío paije pa'i daji'i, nomiona ai de'osiquèpi, Moisés cuañese'ere si'aye yo'oja'quèpi daji'i.

⁵ Jaje daji'i, ja cuañeñe yo'ojè pa'icohua'ini maire huasosi'i caquè Maija'quèpi ì yèhuiohua'ire pajaquè caquè.

⁶ Jaje pa'ina, mèsarupi tsoe ì mamajè a'è cajè asayere ìñosi'i caquè Maija'quèpi ì mamaquè joyore jèjo daopi, mèsaru joñoana. Ja joyo pa do'ire cayè, mai: "yè'è Ja'què."

⁷ Jaje pa'ina, Maija'què mamaquè a'è, mè'è, jo'yaè peoye. Jaje ì mamaquè pa'i do'ire Maija'quèpi ì yèyepi isija'què api, ì ca nèosi co'amaña.

Pablopi Ai Co'a Ju'i Pa'ise'e Maija'quère Sehuocohua'ire

⁸ Ja yè'ta'a Maija'quère asama'nè, mèsaru yeque diusuohua'i pai nese'è jo'ya nesicohua'ipi paè'è. Pa'ijèta'a nuñerepa yeque diusuohua'i peoyè.

⁹ Jaje pa'isicohua'ita'a yureta'a asare payè, Diusuni. Ai tìña casi'i, Diusupi mèsarute ì tsecohua'ire ñaji. Jaje pa'ito ¿me neni cui'naohua'ipi tutu peoyere cui'ne teaye pa'yere cuasa cojè, sehuocaijè jo'ya ne cuañoñe yèye'ni?

¹⁰ Mèsaru ja yè'ta'a Maija'què yèyere yo'o tì'aja'cohua'i a'è cuasajè judío pai yo'oyere mu'se de'huajè, ñañèohua'ire cui'ne ometècare yo'oyè.

¹¹ Jaje yo'ojèna, yè'è ca'rayè, mèsarute ai yo'oquè quèase'epi coa yo'ose'è pa'ima'quèni caquè.

¹² Maija'què do'ijè señe, mèsarute. Yè'èje pa'iohua'i de'ojè'è, jo'yaohua'i peocohua'i, yè'è je'què mèsarujè pa'i de'ohuè, judío pai cuañeñe peoquè. Yè'ère mèsaru ti co'aye yo'oma'cohua'i a'è.

¹³ Tsoe mèsarupi asayè, yè'è ju'i dahuè peoto quèaye pa'ñe pa'ipi mèsarute de'o coca quèahuè, yè'è du'ru macarepa mèsarute quèacore.

14 Yé'è ju'i dahuë cato yé'ère neñañe paji'i. Pa'ina, mēsarū ja ju'i dahuëre yé'ère coejë eto saoye pahuë. Pajë coa ai jerepa Maija'quë huiñaëre necaiyeje panita'a jare Jesucristopi daquëna, necaiyeje pa'yerepa yo'ohuë, mēsarū.

15 Jaje pa'ina, mēsarute cayë, ¿me nei'ni, mēsarū sihuajë pa'ise'e, mēsarū de'oye yo'ose'ere yé'è cocaiye paye? Nuñerepa cayë, mēsarū dutaco pa'ito, mēsarū ñacoare dutani yé'ère isira'huë, yé'ère ai oi do'ire.

16 ¿Jaje yé'è nuñerepa cocare mēsarute casi do'ire mēsarute sañope yo'oquë de'ore? Pani.

17 Jaohua'i mēsarute, ai de'oye ñacañu'u cajë yo'ojëta'a co'aye cuasajë yo'oyë. Iohua'i yëye cato mēsarupi yëquë ja're pa'isicohua'ini, tiohua'ire neñu'u cuasaye a'ë, jeteyo'je mēsarupi iohua'ise'ere de'oye necaijë pa'ijajë cuasajë yo'oye a'ë.

18 Jaje pa'ina, yecohua'ire de'oye cuasajë, mai yëyeje yo'ojajë cajë ñacaiye de'oye a'ë. Jaje pa'ina, yé'è mēsarū ja're pa'i macase'e yecohua'ipi de'oye yo'ojë, si'anë jajese'e de'oye yo'oto de'oji, yé'è peo macajë.

19 Jaje pa'ina, yé'è mamajë, Cristo mēsarute ije pa'iohua'ire de'o macaja'a mēsaruni ai cuasaquë, nomio tsj coa huëoni a'si ju'iñeje pa'ye ai yo'oquë pa'iquë a'ë, tjjupë.

20 Yurepi merepa yé'è jarote mēsarū ja're patira'ye yeque maña quëaja'quëpi. Jaje pa'ina, mēsarute me caye'ni caquë co'a ju'iñë.

Agar Cui'ne Zara Iñoñere Quëaye

21 Moisés cuañese'ere sehuocañu'u cuasacohua'ipi cajë'ë: ¿Mēsarupi cuañese'e cayere asajë pa'icohua'i a'ni?

22 Ñeje toyase'e caji: Caya mamajëre Abraham papi, te'ire i jo'yaona, yequëni i nējore pana papi, jo'yao peocona.

23 I jo'yaona ai de'huasiquë cato iye yeja pai yo'ojë payepi parena, coasiquë paji'i. Nējorepa mamaquë cato, Maija'quë ca nēose'epi tja ja'ñere coasiquë paji'i.

24 Iye caya nomiohua'i iñoñë, Maija'quë maire cayaye cuasa nēose'ere. Jaje pa'ina, iye ai cuasajë asaye paji: Agar, Abraham jo'yaopi Arabia quë'ro acore Sinaí cutihuë ayere iñooco, judío paire, Maija'quë cuañeñe isisi pa'i sito. Iye cuasa nēose'e acohua'i cato jo'yaohua'i pa'ija'cohua'ipi coa cuañeñë.

25 Agar cato Sinaí cutihuëre iñooco, Arabia yeja pa'iconi, yure pa'i Jerusalénre. Ja daripë cato si'a io mamajë con cuañese'epi jo'ya ne cuañosicopi pa'ico.

26 Jaje pa'iquëta'are, ma'tëmo Jerusalén cato jo'yao peoco. Jaje pa'ina, mai io mamajë a'ë.

27 Jaje pa'ina, toyase'e caji: Sihuajë'ë, carao, mamajëre peocopi. Sihuaco cuijë'ë, tsj coaco a'si ju'iñe asama'copi. Jaje pa'ina, jeoco cuañosicopi jai paire mamajëre paja'coa, ëjëre pacore jerepa.

28 Maija'quë do'ijë, mēsarū Isaacje pa'iohua'i a'ë, Diusu ca nēosi mamajë a'ë.

29 Jaje pa'iquëta'are pai yëyepi ai de'huasiquëpi tsoe hue'ña, Maija'quë joyopi yo'oquëna, ai de'osiquëre josa yo'ose'eje pa'ye maire josa yo'oye pa'iji.

30 Jaje pa'iquëta'are toyase'e ñeje caji: Eto saojë'ë, jo'yaore, cui'ne io mamaquëre. Jo'yao mamaquë ja're te'e jo'yao peoco mamaquë co'amaña paye peoji.

31 Jaje pa'ina, Maija'quë do'ijë jo'yao mamajëje pa'iohua'i peoyë, mai. Jo'yao peoco mamajëje pa'iohua'i a'ë.

5

Nuñerepa Jo'yaohua'i Peocohua'i

¹ Jo'yaohua'i peocohua'i pa'ija'cohua'i a'ë caquë Cristopi sai de'huapi. Jaje pa'iyere sête jo'yaohua'i peocohua'i pa'iyere pa'ijë'ë, cui'naohua'ipi cuañese'ere neñu'u cajë yo'ojë jo'yaohua'i pa'iyena ponëma'pë pa'ijë'ë.

² Asajë'ë, yë'ë Pablopipi cayë, mësarute. Mësarupi ca'ni tëaye pa'iji cajë yo'ocohua'i pa'ito, Cristo yo'o do'i mësarute cõcaiyepi peoji.

³ Tijupë ca coñe yëyë, ca'nihuë tëa cuañesiquë pani si'aye Moisés cuañese'e cayere yo'oye pa'iji.

⁴ Jaje pa'ina, mësarupi Moisés cuañese'ere, nuñe pa'icohua'i de'oñu'u cajë, yo'ojë pa'icohua'ipi, Cristore hua saijë cui'ne Maija'quë mësarute oiyepi yo'oyere peocohua'i de'ohuë.

⁵ Jaje pa'ina, mai cato Maija'quë joyoja'a Maija'quë maire necai ja'ñere cuasa do'ipi uteyë, nuñerepa de'ocohua'i pa'ija'cohua'i a'ë, cajë.

⁶ Jaje pa'ina, maipi Cristo Jesús ja're tsioni pa'ito ca'ni tëaye cui'ne pañe cõcaiyepi peoye a'ë. Jaje pa'ina, maipi necaiquëre pare ite cuasajëna, ja cuasayepi paire oicohua'ire necaina, pa'iyepi a'ë, do'i quë'ye.

⁷ Mësarupi de'oye yo'ojë paë'ë. ¿Jaje pa'isicohua'ire nepi mësarute nuñerepa cocare yo'oma'pë ca tãtore'ni?

⁸ Ja cayere cato Maija'quë mësarute soisiquë tse peoji.

⁹ Jaje pa'ina, case'e pa'iji, a'ri o'sa sëpëpi huajëcona co'merena si'a sëpë o'sa huesëyepi pa'iji.

¹⁰ Jaje pa'ina, Ejaëpi mësarute cõcaina, tiñe pa'ye cuasayepi paja'cohua'i a'ë cuasayë. Jaje pa'iquëta'are mësarute josa ca co'me huesoquëre cato Maija'quëpi si'seja'quë api, iquei pa'itojë.

¹¹ Jaje pa'ina, Maija'quë do'ijë, yë'ëpi ja yë'ta'a ca'ni tëayere pa'iji ye'yaquë pa'ito, judío pa'i huajo yëyepi para'huë. Jaje yo'oye pani Cristo cruz ju'isi cocapi sañope iohua'ire yo'oye peora'pi.

¹² Mësarute josa ca co'me huesorojaicohua'ipi, iohua'ija'a co'ye te'ere papi peo hue'ña tëasicohua'i pa'itota'a de'oji!

¹³ Mësarupi cato Maija'quë do'ijë jo'ya nesicohua'i peoyë. Coa de'oye pa'ija'cohua'ini soisicohua'i a'ë. Jaje pa'ina, ëseyepi peo do'ire capë yëyere yo'oma'pë pa'ijë'ë. Coa ai jerepa paire oijë, sa'ñe de'oye necaijë pa'ijë'ë.

¹⁴ Jaje pa'ina, si'aye Moisés cuañese'e iye cayena tomeji: "Më'ëja'a co'ye oiyepi pa'ye oijë'ë, yecohua'i." Ja cayere yo'oni si'aye cuañese'ere sehuo ti'añë.

¹⁵ Jaje pa'iquëta'are mësarupi sa'ñe se co'aye cajë cui'ne sa'ñe cue'cuejë yo'oni, sa'ñe ani huesëyepi pa'ye yo'ojë carajajia'cohua'i a'ë, de'hua ñajë pa'ijë'ë.

Capë Yëyepi Cui'ne Maija'quë Joyo Pa'iyepi

¹⁶ Cayë, mësarute. Maija'quë joyo cuayepi pa'ijë'ë. Jaje pa'ijë mësarupi capë yëyepi yo'oye paja'cohua'i a'ë.

¹⁷ Jaje pa'ina, pa'ise'e yëyepi Maija'quë joyo yëyere sañope yo'oji. Yo'oquëna, cui'ne Maija'quë joyopi sañope yo'oji, capë yëyere. Jaje sa'ñe yo'o do'ire mësarupi yëyepi yo'o ti'añe peoji.

¹⁸ Jaje pa'ina, Maija'quë joyopi mësarute caquë pa'ito, mësarupi ja maca cuañese'ere sehuocaijë pa'iyepi paja'cohua'i a'ë.

¹⁹ Huesëma'pë a'jiñe ña'ñe pa'iji, iti yo'oyena, pa'i co'aye yëyere yo'ocohua'ire. Jaohua'ipi ñeje pa'iyë, huejama'cohua'ipi coa parojaicohua'i pa'iyepi. Tsi'sire yo'ocohua'ipi cui'ne co'ayena sëo measicohua'i pa'iyë.

²⁰ De'huase'ere Maija'quë api cajë secohua'ipi cui'ne dahuë necohua'i pa'iyë. Paire coecohua'ipi te'e cuasama'cohua'ipi cui'ne iohua'i yëyese'e yo'ojajë ësecohua'i cajë pa'iyë. Esa pëtitecohua'i pa'iyë, yecohua'ipi ti

cuasama'cohua'ipi ¿nepi ai jerepa de'oye neñe'ni? cajë yo'ocohua'i pa'iyë. Tìohua'i a'ë cajë tsëcapëase'e huasicohua'i pa'iyë.

²¹ Co'amañare ëa ñajë pëti ëaye cuasacohua'i pa'iyë. Paire huani jeocohua'i pa'iyë. Cono cuepeohua'i pa'iyë, cui'ne jai aohua'ipi jaiye yequeje co'aye yo'ocohua'i pa'iyë. Ja'në case'ere mësarute cayë. Jaje pa'ye yo'ocohua'i cato, Diusu cuañe te'te pa'iyë ti peoji.

²² Jaje pa'iquëta'are, Maija'quë joyo maina neñe iye a'ë: Paire oiye, sihuaye, jo'cua de'oye pa'iyë, yo'o jujama'pë quëcojë yo'oye, yecohua'ire coa ñama'pë de'oye necaiye, de'oye yo'ocaiye, ca nëose'ere de'hue ne tì'añe,

²³ jerepa pa'i a'ë cuasa ma'ñe, cui'ne i yëyere co'ye quëco tì'añe. Jaje pa'iyë cato cuañese'epi sañope yo'oye ti peoji.

²⁴ Jaje pa'ina, Jesucristo tsecohua'i cato ai huanou, co'a ëmë ja're te'e i ëa ñaquë pasi'i caquë pa'ise'e, cui'ne co'aye yëse'e conì que jeosicohua'i a'ë.

²⁵ Jaje pa'ina, yure Maija'quë joyo pa'iyepi pa'ini, ina isinhu'u mai pa'iyëje, ipi cuaja'quëre.

²⁶ Jaje pa'ina, jerepa pa'iohua'i a'ë cuasaye pañu'u, cui'ne ¿nepi jerepa de'oye yo'oye'ni? cuasayeje pañu'u, cui'ne mai acohua'i de'oye yo'oyere ëa ñajë, sa'ñe pëti ëaye ñañeje pañu'u.

6

Sa'ñe Cocaijë'ë

¹ Maija'quë do'ijë, yecohua'ipi co'aye yo'ojë co'a de'osicohua'i pa'ito, mësarù Maija'quë joyopi cuaquëna, pa'icohua'ipi cocaijë'ë, cui'naohua'ipi huëija'cohua'ire. Cocaicohua'i pani jerepa pa'i a'ë cuasama'pë cocaijë'ë. Yo'ojë iti cocaisicohua'ipi cui'ne pa'yena yo'ojë co'a de'oye. Jaje pa'i do'ire pai ñape co'ye mësarù pa'iyere ñajë'ë.

² Mësarù acohua'i ai yo'ojë pa'icohua'ire cocaijë'ë. Jaje yo'ojë Jesucristo cuañese'ere ne tì'aja'cohua'i a'ë.

³ Teaye pa'i macata'a, de'hue yë'ëpi jerepa pa'i a'ë cuasani co'ye ija'a coso huesëji.

⁴ Jaje pa'iquëta'a coa ai jerepa pai ñape ñañe pa'iji, me yë'ë pa'iyë'ni cajë. Si'anë jaje neñañe pa'iji, më pa'iyere. Neñaëna, de'oye yo'oyepi pa'ina, ja yo'ose'ere sihuaye pa'iji. Pani yecohua'i pa'iyena cuëcua ñani.

⁵ Jaje pa'ina, te'ohua'ise'e yo'oye pa'iji, iohua'i ayere.

⁶ Maija'quë coca yo'o ja'ñe ye'ya cuañoquëpi, ite ye'yaquëre i de'oye payepi cocaiye pa'iji.

⁷ Co'ye cosoma'pë pa'ijë'ë. Maija'quëre ti coso tì'añe peoji, ñama'ë pa'ija'quë api cajë. Jaje pa'ina, pai ñape tase'ere quëquëna tëaye pa'iji.

⁸ Jaje pa'ina, paipi i capë yëyere yo'osiquë pani co'ayere tasi do'ire ju'iñere tëaye pa'iji. Jaje cui'ne Maija'quë joyo yëyere yo'osiquë pani de'oyere tasi do'ire ti pani huesëyere tëaye pa'iji, Maija'quë isiyere.

⁹ Jaje pa'iyë sëte, jë'joye peoyerepa de'oyere yo'ojë pañu'u. Jaje pa'ina, maipi yo'o jujama'cohua'i pani tëaja'cohua'i a'ë, ja pa'iyere, iti mu'se tì'aëna.

¹⁰ Jaje pa'i do'ire de'oye yo'o'ñe pa'i sa'rore pa'ito coa ñama'pë si'ahua'ire de'oye necañu'u, mai ai cuasaye ja'ye. Cui'ne ai jerepa de'oye necañu'u, Jesucristore cuasacohua'ire.

Yëhuoye Cui'ne Tëjyerepa Pëpaye

¹¹ Yure yë'ë jëtëre papi jai toya toyayë, mësarupi ñajë'ë caquë.

¹² Mësarute ca'ni tëaye pa'iji cajë ye'yacohua'i cato, paipi de'oye caja'cohua'i a'ë cajë yo'oyë, cui'ne Cristo cruz ju'ise'e ayere quëama'cohua'ipi josa yo'oma'cohua'ini cajë ca'rajë.

¹³ Jaje ca'ni tēaye yo'ocohua'ita'a cuañese'e cayere si'aye yo'o t̄i'lama'cohua'i a'ë. Jaje pa'iohua'ita'a mēsarupi, mēsaru capēre tēani hue'ejēna, sihua'cohua'i a'ë yēquē jerepa pa'iohua'i a'ë cajē mēsarupi iohua'i case'ere sehuocai do'ire.

¹⁴ Jaje pa'ina, yē'ë cato mai Ējaē Jesucristo cruz ju'ise'ere sihuaquē quēayē. Cristo cruz ju'isi do'ipi yē'ere iye yejapi tutu de pase'e juni huesēpi. Ju'ina, yē'ēpi iye yeja yēye ayere yo'oma'quē de'ohuē, ju'isiquēje pa'i.

¹⁵ Cristo Jesús ja're tsioni pa'icohua'ire cato ca'ni tēasicohua'i pa'iye, panita'a pa'cohua'i pa'iye cōcaiye peoji. Iti do'i quē'yerepa cato maipi huajē pa'i pōnēni pa'iye a'ë.

¹⁶ Si'ahua'i jaje yo'ojē pa'icohua'ire Maija'quē oi teaye necaise'ere cui'ne jo'cua de'oye pa'iye isiquēna, de'oye pa'ijē'ë, jaje yo'ocohua'ipi, Maija'quē paipi.

¹⁷ Iye macapi jerepa cato yē'ere josa yo'oma'pē pa'ijē'ë, tsoe mēsarupi ñañē, nuñerepa Jesús jo'yaērepa pa'iyere iñoquē, yē'ë capēre a'si ja'juse'e hue'equēna.

¹⁸ Maija'quē do'ijē, mēsarute si'aohua'ire mai Ējaē Jesucristopi de'oye pa'iye, isijaquē. Jaje pa'ijaquē.

EFESIOS

Pablo Toyase'e Efesios Sehuosicohua'ina

¹ Yë'ë Pablo Maija'quë yëë do'ire Jesucristo jo'yaë pa'iyë, cayë ñeje, ìpi jëjo daosiquë a'ë caquë. Toyayë, iye toya ja'hua Maija'quë acohua'ina, cui'ne Jesucristore sehuocohua'ina caquë, Efeso pa'icohua'ina.

² Maija'quëpi ì jo'cua de'oye pa'iyë ìsiquëna, cui'ne Èjaë Jesucristopi ñacaina, de'oye pa'ijë'ë.

Maire Isise'e Cristo Do'ipi

³ De'oquëre pa'ni cañu'u, Diusure, mai Èjaë Jesucristo pëca ja'quëre, Maipi Cristo ja're conì tsioni pa'i do'ire, si'aye Maija'quë cuañe te'te aye joyo pa'iyë ìsiquëre.

⁴ Diusupi maire ja yë'ta'a yeja de'huama'në Cristo do'ija'a ai oi sahuapi, ì ña hue'ñana ìna ìsisicohua'ipi si'si te'ñaje peocohua'ipi pa'ijajë caquë.

⁵ Jaje pa'ina, ìpi ai oi jaje yo'osi'i cuasa nëose'ejë pa'ye yo'oquë Jesucristo do'ija'a ì mamajëre coa huerosicohua'ire nepi, maire.

⁶ Jaje pa'ina, Maija'quë maire ai de'oyerepa yo'ocaise'ere cuasajë sihuañu'u. ì oi mamaquëre pana tsioni pa'i do'ire de'oyerepa maire necaisiquëre.

⁷ ì ai oi do'ire Diusupi maire ì mamaquë tsie nejosi do'ipi mai co'aye yo'ose'ere sai de'huacai huasopi.

⁸ Jaje pa'ina, Maija'quëpi si'aye mai carajaiñere ì ta'ñe asayepi cui'ne maire oiye yo'oyepi maire ìsipi.

⁹ Isini maire ìse'e jaje yo'osi'i cuasa nëoquë pa'ise'ere, ì yahuese'ere asa tì'añe necajì'i.

¹⁰ Jaje pa'ina, ìti cuasa nëose'ejë pa'ye si'aye yo'o tì'aja'quë api, Diusupi ìti yo'o maca tì'asi maca. Ja maca Diusupi si'a co'amaña ma'tëmo pa'iyë, cui'ne yeja pa'iyë, te'ona tsioja'quë api, Cristopi meñe cuañequë pa'ijaquë caquë.

¹¹ Cristo ja're tsioni pa'i do'ire ì co'amaña ì ja're conì huero pajajë caquë tsoe hue'ñana Diusupi maire ì tsecohua'ire paja'quë a'ë cuasa nëopi, ì yëyeje pa'ye si'aye ìte de'oye ña cuañõñese'e yo'oquëpi. Jaje nepi.

¹² Nequëpi maire sahua nëopi, Cristore du'ru macarepa necaiquë api cuasasicohua'ipi Maija'quë ai jerepa pa'i pa'iyere sihuajë pa'ijajë caquë.

¹³ Jaje pa'ina, de'o coca mësarute huasoyere nuñerepa cocare asa maca tsoe mësaruru Cristo ja're tsiosicohua'i paë'ë. Jaje pa'ijëna, Cristore ìre pare cuasa maca ì isisi'i ca nëosi de'o joyore mësaruna ìsipi.

¹⁴ Ja joyo cato maire Maija'quë du'ru ìsi nëosi joyo a'ë. Ja joyore pani asayë, mai, ì tsecohua'ire huaso tëji maca, si'aye Maija'quë ca nëose'ere paja'cohua'i a'ë cajë, ja maca Maija'quëre sihuaja'cohua'i a'ë, ì jerepa pa'i pa'iyere.

Pabloli Sehuosicohua'ire Secacaiye

¹⁵ Asaquë pa'iyë, mësaruru Èjaë Jesure necaiquëre pare cuasajë pa'icohua'ipi, si'aye Maija'quë tsecohua'ireje oijë pa'iyë.

¹⁶ Jaje pa'ina, yë'ë Maija'quëre së maca mësaruru de'oye yo'oyere cuasaquë si'anë de'oji caquë pëpayë, Maija'quëre.

¹⁷ Jaje pa'ina, mai Èjaë Jesucristo mëñe Diusure secacaiyë, mësaruni ta'ñe asa joyore isija'quë caquë. Isiquëna, mësarupi ì ìñoñe asa tì'ajë cui'ne jerepa nuñe asa tì'ajajë caquë secacaiyë.

18 Señe, cui'ne ipi mësaru cuasayena miañe necaina, mësarute caquë soise'ere utejê pa'iyere nuñerepa asa tî'ajajê caquë, cui'ne Maija'quë i tsecohua'ire isi ja'ñe airepa de'oye a'ni cajê asajajê caquë secacaiyê.

19 Cui'ne airepa jaiye a'ni Maija'quë tutu ja'rujañe ti peoyerepa, maire, ite sehuosicohua'ire yo'ocai tutu, cajê asa tî'ajajê caquë secacaiyê, jare iye tutupi Maija'quë si'a tuturepa yo'o iñopi.

20 Jesucristore ju'isiquëni huëoni i ëja te'tena, jeto Maija'quë cuañe te'tena ño maca,

21 ja maca si'a cuañeñere, si'aye Ejaë pa'iyere, si'a tuture si'a jo'ya ne tutu pa'ise'ere, jerepa pa'ire Cristore nepi, coa si'ayere cayê mamire hue'eyere iye yeja yure pa'iyere cui'ne si'a mu'seña pa'i ja'ñere ëjaëre pare nepi.

22 Neni si'a co'amaña i quëo huë'ehuëna oapi. Jaje pa'ina, Cristona sehuocohua'ireje isipi. Jaje pa'ina, sehuosicohua'i siopë api, Cristo.

23 Jaje pa'ina, sehuosicohua'i cato Cristo capë acohua'i a'ë. Jaje pa'ina, Cristopi si'a sehuosicohua'ire pani huesoji, cui'ne ipi si'a co'amaña Ejaërepa pa'iji.

2

Maija'quë Oi Do'ire Huasosicohua'i Pa'iyë

1 Ja'në mësaru co'aye yo'oyena cui'ne cuañese'e tayo yo'oyena ju'isicohua'ipi paë'ë.

2 Pa'ijê iye yeja pai yo'oyere, iye de'otose'e cuañequë, Maija'quëre sañope yo'ocohua'ire cuaquë yëyere yo'ohuë.

3 Jaje mai si'aohua'i ja'në mai capë yëyere co'ayere yo'ohuë, iye yeja pai coa noni yo'ojê pa'iyere, mai cuasayere. Jaje coa noni yo'ojê pa'i do'ire Maija'quëni nejo cuaño ja'ñe pa'iohua'ipi paë'ë.

4 Jaje pa'iquëta'are, Maija'quë paire teaye ñani cocaiquëpi maire ai oi,

5 ja yë'ta'a mai co'aye yo'oyena ju'isicohua'ipi pa'ijëna, pa'iyere isipi Cristo do'ipi. Jaje pa'ina, mësaru Maija'quë oi de'oye yo'o do'ire huaso cuañosicohua'i pa'iyë.

6 Jaje pa'ina, Maija'quëpi maire ju'isicohua'ini Cristo Jesús ja're huëoni i ja're te'e ñopi, Maija'quë cuañe te'tena.

7 Iye cato yo'opi Cristo Jesús do'ipi maire i ai oiyere, cui'ne i de'oye maire yo'ocaise'ere yequë mu'seña maire iñosi'i caquë.

8 Jaje pa'ina, mësaru Maija'quëpi de'oye oi yo'o do'ire huaso cuañosicohua'i pa'iyë payë, necaiquëre pare ite cuasa do'ipi. Iye mësarupi yo'ojê ti'ase'e peoji, coa Maija'quëpi mësarute isise'e a'ë,

9 cui'ne mësaru yo'o do'ipi etase'e peoji. Jaje pa'ina, te'ijë yë'ëpi nehuë, ca ti'añeje peoji.

10 Maija'quë co'amaña'ë, mai i nesicohua'i a'ë. Jaje pa'ina, Maija'quë tsoe hue'ña ne de'huacaise'eje pa'ye Cristo do'ija'a de'o co'amaña yo'oja'cohua'ire nesicohua'i a'ë.

De'oye Pa'iyë Cristo Do'ipi

11 Cuasajê'ë, ja'në mësarute pai tãase'ere hue'ecohua'ipi judío paipi ca'ni tãama'cohua'ire hue'yose'ere judío pai peo do'ire.

12 Ja'në cato mësaru Cristore peocohua'ipi, Israel pai peocohua'ipi, Maija'quë ca nãose'ere peocohua'ipi, yequë mu'se pa ja'ñere uteye peocohua'ipi. Diusureje peocohua'ipi te'ohua'i iye yejana ne huesësicohua'ipi paë'ë.

13 Jaje pa'iquëta'are yure mësaru Cristo Jesús tsie do'ipi ina tsioni ja'yere pa'iyë, ja'në ite so'ore pa'isicohua'ipi.

14 Cristo api, mai jo'cua de'oye pa'iyē. Ipi judío paire cui'ne judío pa peocohua'ireje te'e tsēcapēna nepi. Tsoe nejopi, ta'tēpo, yecohua'i a'ē cajē pa'ise'e.

15 Jaje pa'ina, Cristo mai tayo do'ire sai de'huani i capēpi Moisés cuañēne coa pa'iyē nepi, caya pa tsēca pa'ise'ere te'e huajē pa tsēcapē pa'ija'quē caquē. Jaje neni jo'cua de'oye pa'iyē nepi.

16 Jaje Cristo i cruz ju'i do'ipi caya tsēca pa'ijē uihuayere nejoni te'e paire nepi. Neni Maija'quē ja're jo'cua de'oye pa'iyē necaji'i, maire.

17 Mēsaru so'ore Maija'quēre pa'icohua'ire cui'ne judío paire, ite ja'ye pa'icohua'ire si'aohua'ire jo'cua de'oye pa'iyere, de'o cocare quēasi'i caquē Cristo daji'i.

18 Jaje pa'ina, yureta'a Cristo do'ija'a si'aohua'i judío cui'ne judío pa peocohua'ijē Maija'quēna tsiojaiñe pa'iji, maipi te'e joyore hue'e do'ire.

19 Jaje pa'ina, mēsaru tjo hua'i peoyē, yecohua'i yejare pa'icohua'ijē pa'iohua'i pa'iyē. Jaje pa'ina, yure mēsaru cato Maija'quē pa ja're conī te'e pa'iyē, Maija'quē do'ijē acohua'i de'osicohua'ipi.

20 Mēsaru jai huē'eje pa'iohua'i a'ē. Jaje pa'iohua'ipi i jējo saocohua'i cui'ne Maija'quēre quēacaicohua'i nesicona, mēne nesicohua'ipi pa'iyē, Jesucristo cato ne huēojē du'ru macarepa oasi quēna pēje pa'i api.

21 Cristona si'a huē'e quēco paco ina tsiosicorepa pa'io, jerepa jaico ai de'oja'co, Ējaērepa de'o huē'erepa pasi'i caco.

22 Jaje cui'ne mēsaruje, si'aohua'i Cristona tsioni pa'ijē, Maija'quē joyo pa'i huē'e pa'iyē.

3

Judío Peocohua'ire Quēaquē Api Pablo

1 Yē'ē Pablo, Jesucristona tseā cuañōsiquē a'ē, mēsaru judío pa peocohua'ini caquē.

2 Jaje pa'ina, Maija'quē mēsarute oi coa isiyere yē'ēpi quēacaijaquē caquē ipi cuañe nēopi cajē asayē, cuasayē.

3 Jaje pa'ina, Diusupi i yahue cuasa nēose'ere yē'ēna quēa iñopi. Jare yē'ēpi i quēase'eje pa'iyē mēsarute a'ri maña quēaquē toyahuē.

4 Yē'ē toyase'ere ñajē mēsaru asa tija'cohua'i a'ē, yē'ēpi Cristo aye yahuese'ere asaquē pa'iyē.

5 Iye cato cayē tsoe acohua'ire i cuasa nēose'e iñoma'ē yahueni pase'ere, jare yure i joyopi i de'ocohua'ire pare jējo saocohua'ina, cui'ne ite quēacaicohua'ina, yo'oyeja'a Maija'quēpi iñopi, si'aye.

6 Iye a'ē, iti yahuese'e cato: Cristo Jesús do'ija'a Maija'quē ca nēose'ere huaso coca quēayeja'a, judío pa peocohua'ipi, judío pa pa ja'ñere te'e cui'neje si'a yē'quē maca pa ja'ñe a'ē, i capē acohua'i pa'i do'ire.

7 Maija'quē yē'ere oi coa isise'eja'a Diusu tutupi iye coca quēacaiquēre nesiquē a'ē, i yēyeje.

8 Yē'ē, Maija'quē tsecohua'i seña maca huē'ehuērepa pa'iquēni, Maija'quēpi coa isipi, judío pa peocohua'ire, jaiye de'o co'amaña cuēcue tija'ñe peoyerepa Cristo payere, de'o coca quēayere.

9 Si'aye co'amaña de'huasiquēpi Diusupi yē'ere i tsoe huē'ña cuasase'ere yahuese'e pase'ere si'aohua'ire quēa iñoja'quēre nepi.

10 Jaje paji'i, yure sehuosicohua'i pa'iyēja'a cuañecohua'ipi cui'ne ējaohua'ipi joñōase'e pa'i huē'ñana Diusu ta'ñe yo'oyere si'aye ña tija'ajē caquē.

11 I cuasa n̄eo huesose'eje pa'ye cui'ne yo'opi, Diosu, mai Ējaē Jesucristo do'ija'a si'aye ne sao maca.

12 Jaje pa'ina, Cristo do'ipi Diosuna de'hue a'jiñe tsiojaiñe payë, asajë mai, ìte de'hue necaiquë api cuasa do'ija'a.

13 Jaje pa'ina, señë, mësarute. Yë'ë mësaruni caquë ai yo'oyere ñani yo'o jujama'pë pa'ijë'ë. Yë'ë ai yo'oye cato mësaru jai do'i quë'iohua'i pa'iyere iñoquë yo'oye a'ë.

Jesús Oiyë

14 Iyere caquë mai Ējaē Jesucristo pëca ja'quë ña hue'ñana do're ja'rüyë,

15 si'a i tsëcapë ma'tëmo pa'icohua'i cui'ne yeja pa'icohua'i i mamire hue'eje pa'iquëna.

16 Do're ja'runi Maija'quëre señë, i de'o co'amañare pare mësaru joyona Maija'quë joyo yo'o do'ipi jerepa pa'yere tuture isijaquë caquë.

17 Cui'ne ìte pa'iji cuasa do'ipi Cristopi mësaru joyore pa'ija'quë pa'ina, Cristo paire oiyena jëayerëpa tsita mesicohua'ipi pa'ijë.

18 Si'a sehuosicohua'i ja're çoni Cristo paire oiyë: je'ñe tëcapë jaiye, tsoaye, huaiñe, cui'ne mëne tsoaye asa tì'aja'cohua'i a'ë caquë señë.

19 Señë, cui'ne mai asaye jerepa tëto saise'ere paire oiyere asa tì'ajajë caquë, jaje asa tì'ajë Diosu oiyepi timësicohua'i pa'ijajë caquë.

20 Yure airepa de'oquëre pa'ni Maija'quë cajë sihuañu'u, i tutupi maija'a yo'oaiquëre pare, si'aye mai pañu'u cajë señe maña, panita'a mai cuasaye maña, jerepa de'oye necai tutu paquëre.

21 De'oquëre pa'ni Diosu, cajë sihuañu'u, sehuosicohua'i Ējaëre, Cristo Jesús do'ipi. Jajese'e si'anë tsoeje ìte sihuajë pañu'u. Jaje pa'ijaquë.

4

Te'ijë Pa'iohua'i Pa'iyë, Te'i Joyopi Pa'i Do'ire

1 Ējaëre tseä cuañosiquëpi señë, mësarute Maija'quë caquë soise'eje pa'ye nuñerepa pa'ijë'ë caquë.

2 Jaje pa'ina, jerepa pa'iohua'i a'ë cuasama'cohuaipi paire oicohua'ipi, pai ñape tiñe cuasayere sañope cama'cohua'ipi quëcocohua'ipi oicohua'i pa'ijë'ë.

3 Jaje pa'ijëna, mësaru jo'cua pa'iyepi necaina, Maija'quë joyopi cocaina, si'anë tsiosicohua'ipi pañu'u cajë de'hua ñajë pa'ijë'ë.

4 Te'e capë cui'ne te'e joyo pa'iji, Maija'quë mësarute te'ore utejë pa'iyena soise'eje pa'ye.

5 Pa'iji, te'e Ējaë. Pa'ico, te'o Maija'quëre cuasaye, te'e oco doye pa'iji.

6 Pa'iji, te'e Diosu si'aohua'i pëca ja'quërepa. Jaëpi pa'iji, si'aye ëmëje'e te'tere pare, si'aohua'ire tsioquë yo'oquë cui'ne si'aohua'ire tsioni pa'iquërepa.

7 Jaje pa'iquëta'are Cristopi mai yo'oja'a tuture pai ñapere i yëyeje pa'ye isipi.

8 Jaje pa'ina, toyase'e caji:

I ma'tëmo mëi maca, te'e i ja're çoni tseä cuañosicohua'ireje sapi.

Saquë i yo'o tuture paina isipi.

9 "Mëji'i" cani, cayë du'ru yejare pana cajesiquëpi mëji'i cajë.

10 Iti cajesiquëpi jare ipi mëji'i ai ëmërepa ma'tëmona, si'aore i pa'iyepi timësi'i caquë.

11 Jare ipi pai ñapere isipi, yo'oja'a tutu, yecohua'ini i jëjo saocohua'ire nepi, yecohua'ini Maija'quë caquëna, asase'ere quëacaicohua'ire nepi, yecohua'ini huaso cocare quëaja'cohua'ire nepi. Yecohua'ini yëi ñamare ñacaiyeje

pa'ye sehuosicohua'ire ñacaicohua'ire nepi. Cui'ne yecohua'ini de'oye ye'yaja'cohua'ire nepi.

¹² Jaje i tsecohua'ire yo'oja'a tutu isipi, i yeyere yo'ojajë caquë. Yo'ojëna, Cristo capë acohua'ipi ai de'ojajë caquë iohua'i necai do'ipi.

¹³ Jaje pa'ina, i ne de'huasicohua'ipi necaiye pa'iji, si'aohua'i te'i cuasayeje pa'ye Maija'quëre cuasajë pa'i macaja'a cui'ne Maija'quë mamaquëre asa ti'a macaja'a. Ja maca yureta'a joyo aiohua'irepa de'oni Cristo ja'iohua'irepa pa'ija'cohua'i a'ë, si'aohua'i.

¹⁴ Ja maca tsije pa'iohua'i pa'iyë paja'cohua'i a'ë. Tsi cato iohua'i cuasase'e esa jeoni yeque cuasayena a'jiñe ponëcohua'i a'ë, tayosi ma'a saicohua'i cosoyena sehuocajë.

¹⁵ Jaje pa'ina, mai cato joyopi paire oiyere nuñerepa cocare cajë ñese ai de'oye pa'iji si'aye pa'iohua'irepa, Cristo sehuosicohua'i siopëna tsioni pa'ijë.

¹⁶ Jaje pa'ina, Cristo do'ipi si'a capë jëayerëpa sa'ñe si'a te'ña tsio huesëji, te'ojë pa'ioyerepa. Jaje tsioni si'a te'ña de'oye yo'ojëna, si'a capë ai de'oji, sa'ñe oiyena.

Huajë Pa'iyë Cristo Do'ipi

¹⁷ Iye a'ë, yë'ë mësarute mai Ejaë mamipi cuañequë caye: Pa'ima'pë pa'ijë'ë, ja yë'ta'api Maija'quëre cuasama'cohua'i pa'iyëje pa'ye. Jaohua'i cato pa'iyë, coa noni do'i peoyere cuasajë pa'iyepi.

¹⁸ Jaje pa'iohua'ipi sëtama'cohua'ijë pa'ye de'oye cuasama'cohua'i a'ë, Satanáspi iohua'ire ñamije pa'ye necai do'ire. De'oye cuasama'cohua'ipi nuñe coca coe do'ire huesësicohua'ipi pa'iyë. Jaje pa'ijë Maija'quë pa'iyë peocohua'ipi pa'iyë.

¹⁹ Jaje pa'ina, huajëya'ye nëiñe peocohua'ipi si'aye co'ayere yëyena dahuëyesicohua'ipi pa'ijë, ja'rujañe peoye, coa si'aye si'si co'amañare yo'ojë pa'iyë.

²⁰ Jaje yo'ojë pa'iyere Cristo mësarute ye'yama'ë paji'i.

²¹ Jaje pa'ina, mësarupi nuñerepa coca paquëni, i cayere asasicohua'i pani, cui'ne i pa'iyere ye'yesicohua'i pani,

²² jeocojë'ë, mësaru tsoe pa'ise'ere, sehuoma'cohua'i pa'ise'ere. Ja tsoe pa'ise'e yëyepi cosoquë co'ayena sayere.

²³ Jeocojëna, si'a mu'seña huajë yeyere cui'ne cuasayere pa'ye pa'iji.

²⁴ Jare pajë huajë pa'iyere pajë'ë, cañare suñañeje pa'ye. Iye huajë pa'iyë cato Maija'quë nuñerepa pa'iyëje, cui'ne Maija'quë de'oyerepa pa'iyëje nese'e a'ë.

²⁵ Jaje pa'ina, ja yë'ta'api cosoma'pë pa'ijë'ë. Coa ai jerepa pai ñape nuñerepa cocapi cajë'ë, paire. ¿Si'aohua'i te'e capë acohua'i me yeque yo'oye'ni?

²⁶ Pëicohua'i pani, ti pëni huesëma'pë pa'ijë'ë, tayoye. Pëtise'e cajë na'ijaima'pë pa'ijë'ë.

²⁷ Huatire sa'ro nëocaima'pë pa'ijë'ë.

²⁸ Co'amaña yahue imaquë pa'isiquë pani jeojë'ë, ja yo'oye. Jeoni co'amaña ne huëojë'ë, më'ë jëtëpi, de'oye co'amaña yecohua'ire carayere isisi'i caquë.

²⁹ Si'si cocare cama'pë pa'ijë'ë. Coa ai jerepa iti asacohua'ire de'oye pa'iyë necaiyere, cui'ne jerepa ñese mëiñe necaiyere cajë'ë.

³⁰ Maija'quë mësaruna i joyore isipi, i tsecohua'irepa iño ja'ñere mësarute huaso tëji mu'serepa. Jaje pa'ina, co'a coca cayepi ne oema'pë pa'ijë'ë, Maija'quë joyore.

³¹ Jeocojĕ'ë, yecohua'ire saisi'i caquë oi joyo pa'iyere: pĕi sañope cuasayere, pĕi sañope yo'oyere, sañope tutu cayere, cui'ne yecohua'ire co'acohua'i a'ë cayere. Coa si'aye yecohua'ire sañope yo'o ayere jeocojĕ'ë.

³² Jeoni sa'ñe oijĕ cōcaijĕ'ë. Cui'ne yecohua'ire saĭ de'huacaijĕ pa'ijĕ'ë, mĕsaru co'aye yo'o do'ire Cristo do'ipi Maija'quë saĭ de'huacaise'eje pa'ye.

5

Maija'quë Mamajĕ Pa'iye

¹ Mĕsaru Diusu oi mamajĕ sĕte ije pa'iohua'i pañu'u cajĕ, yo'ojĕ'ë.

² Cristo maini oi ija'a co'ye Maija'quëna isiquë jucacaiji'i. Ja yo'oye cato de'oye ma'ña sĕñeje pa'ye a'ë, Maija'quëna. Ja yo'oyepi maire ĭ oiyere ĭñoipi. Yureta'a ĭ oiyeje pa'ye yecohua'ire yo'oñu'u. Jare yo'ojĕ pa'ijĕ'ë.

³ Jaje pa'ina, yure Maija'quë acohua'i pa'iye sĕte nomiohua'i paye coca caye ti cama'pĕ pa'ijĕ'ë, cui'ne si'a si'si yo'o cocare cui'ne si'aye pa ĕaye nĕi cocare ti cama'pĕ pa'ijĕ'ë.

⁴ Cui'ne cama'pĕ pa'ijĕ'ë, si'si cocare, coa cayere, cui'ne ca'a cocata'a si'ayere co'aye yo'oyena cuasa huëoyere cama'pĕ pa'ijĕ'ë. Coa ai jerepa mĕsaruse'e, Maija'quëre de'oji cajĕ pĕpaye pa'iji.

⁵ Mĕsarupi tsoe ta'ñe asayĕ, yequë nomiore panita'a yequë ĕmĕre yo'ocohua'ipi, panita'a si'sire yo'ocohua'ipi, panita'a jaiye co'amañare paye yĕcohua'ipi Cristo cui'ne Diusu cuañe te'te cacaye ti peoyĕ. Jaiye co'amañare yĕcohua'i cato paĭ de'huasi Diusuni sĕñeje pa'iohua'i a'ë.

⁶ Iye tayo yo'oyere de'oye a'ë cacohua'ini coso cuañoma'pĕ pa'ijĕ'ë. Jaje yo'ocohua'ire Maija'quĕpi pĕi nejoja'quë api, ĭte sehuocaima'pĕ yo'ocohua'ire.

⁷ Jaje pa'ina, mĕsaru jaohua'ire tsioma'pĕ pa'ijĕ'ë.

⁸ Ja'rĕ mĕsaru nea hue'ñare paë'ë. Yure mai Ējaë ja're tsioni pa'i do'ire mia hue'ñare pa'iyĕ. Jaje pa'i sĕte mia hue'ña paĭ sĕte de'oye pa'iyepi pa'iji.

⁹ Iye miañepi iyere neji: de'oye yo'oyere, nuñerepa cayere cui'ne tayo saima'pĕ pa'iyere.

¹⁰ Maija'quë yĕye yo'oyere ye'yejĕ'ë.

¹¹ Cui'na maca yo'oma'pĕ pa'ijĕ'ë, cōcai ma'ñere, nea hue'ña acohua'i yo'oyere. Coa ai jerepa co'ayere mia hue'ñana eto ĭñojĕ'ë.

¹² Jaje pa'ina, sehuoma'cohua'i yahue yo'oyere cayeque huajĕya'ji, maire.

¹³ Jaje pa'iquĕta'are miañepi yahue yo'ose'ena ju'aquĕna, si'aye tiñarepa ña'ne pa'iji. Jaje pa'ina, si'ayere yahue yo'ose'ere conĭ ĭñoja'quë api, miañepi.

¹⁴ Jaje pa'ina, case'e pa'iji:
Sĕtajĕ'ë, caiquë,
ju'isicohua'i jopopi huĕijĕ'ë,
Cristopi miacaija'quëre.

¹⁵ Jaje pa'iye sĕte de'hua mĕsaru yo'ojĕ pa'iyere ñajĕ pa'ijĕ'ë. Huesĕohua'ije pa'iohua'i pa'ima'pĕ, coa ai jerepa ta'ñerepa asajĕ pa'ijĕ'ë.

¹⁶ De'o co'amañare esa nejĕ'ë, co'a mu'señare pa'i do'ire.

¹⁷ Coa huesĕrepa yo'oma'pĕ pa'ijĕ'ë, du'ru macarepa jere Ējaĕrepa yĕquĕ'ni cuasani, ĭ yĕyere yo'ojĕ'ë.

¹⁸ Cono cuepema'pĕ pa'ijĕ'ë. Ja cato nĕajaiñe peoyerepa coa yo'oyena saye a'ë. Ai jerepa Maija'quë joyopi timĕsicohua'ipi pa'ijĕ'ë.

¹⁹ Pa'ijĕ tsoe jĕjĕñe toyase'epi sehuosicohua'i jĕjĕñepi cui'ne joyo jĕjĕñepi sa'ñe cajĕ pa'ijĕ'ë, cui'ne iye jĕjĕñepi jĕjĕjĕ si'a joyorepapi sihuajĕ Maija'quëre de'oquĕre pa'ni cajĕ pa'ijĕ'ë.

²⁰ Si'anĕ Maija'quëre de'oji, cajĕ pĕpajĕ pa'ijĕ'ë, mai Ējaë Jesucristo mamipi.

Sehuosicohua'i Hu'ë Pa'iyë

- 21 Sa'ñe de'oye sehuojë pa'ijë'ë, Maija'quëre ca'ra do'ipi.
- 22 Nējohua'i ëjëre de'oye sehuocajë pa'ijë'ë, mai Ëjaëre sehuoyeje pa'ye.
- 23 Cristo sehuosicohua'i mëñe siopë api, cui'ne pa'ye ëjëje nomio mëñe siopë api, Cristo sehuosicohua'ire huasoquë api, i capë acohua'ire.
- 24 Jaje pa'ina, Cristore sehuosicohua'i de'oye i cuañeñe sehuojë pa'iyeye pa'ye cui'ne nējoje ëjëre si'aye sehuoco pa'iyë pa'iji.
- 25 Ëjëpi nējore oiye pa'iji, Cristo oi i oiyere iñoquë sehuosicohua'ire jucacaise'eje pa'ye.
- 26 Jaje pa'ina, i tsecore pare nējoje pa'iore pasi'i caquë Maija'quë coca quëa do'ija'a Maija'quë joyo ocopi tsoa topi si'a ite sehuocohua'ire.
- 27 Jaje tsoa topi i ñaquë payere caquë si'si te'ñaje, sēje, cui'ne yeque co'aye ña cuañeñe peocore pani de'oconi i tsecore pasi'i caquë.
- 28 Jaje pa'ye ëjëohua'ipi nējohua'ire oiye pa'iji, iohua'i capëa oiyeje pa'ye. Nējore oiquë cato ija'a co'ye oiyeje pa'ye oiji.
- 29 Co'ye iohua'i capëre coecohua'i peoyë, pai. Coa ai jerepa aojë cui'ne ñacaicohua'i a'ë. Jaje cui'ne Cristoje ite sehuosicohua'ire i capë acohua'ire ñacaiji.
- 30 Jaje pa'ina, mai i capë cui'ne tara acohua'i a'ë.
- 31 Jaje pa'ina, ëmëpi huejaquë pëca ja'quëre cui'ne pëca ja'core jëoñe pa'iji, nējona tsioyere caquë. Ja maca cayahua'i pa'isicohua'ipi tsioni te'ije pa'iohua'i pa'ija'cohua'i a'ë.
- 32 Iye cato yahuese'e a'ë. Jaje me asaye'ni pa'iquëta'are yë'ë cato cayë, Cristopi ite sehuocohua'i ja're tsioni pa'iyë ayere.
- 33 Jaje pa'iquëta'are pai ñape ëmë nējore oiye pa'iji, i capë oiyeje pa'ye, cui'ne nomiopei ëjëre io ëjaëre pare dahuëre ñaco pa'ijaco.

6

Mamajë Cui'ne Pëca Ja'quëohua'i Pa'iyë

- 1 Mai Ëjaëre sehuocohua'i sëte mësarua ja'quëohua'i cuañeñere de'oye sehuojë yo'ojë pa'ijë'ë. Jaje yo'oye nuñere pa'ë.
- 2 Moisés cuañese'epi ca nēose'e pacopi du'ru acopi caco ñeje: “Më'ë ja'quëre cui'ne më'ë ja'core oi ëjaohua'ire ñaquë pajë'ë, jai do'i quë'iohua'ire cuasaquë.
- 3 Jare yo'oquëpi iye yejare ai tsoe sihuaquë de'oye pa'ija'quë api.”
- 4 Cui'ne mësarujë ja'quëohua'ije, mësarua mamajëre pëti ëaye ne huëoma'pë pa'ijë'ë. Coa ai jerepa tayoyese'e nu'ñejë ye'yajë ai de'hua'ijë'ë, mai Ëjaë oi yëhuoye ayepi.
- 5 Jo'yaohua'i iye yeja mësarua ëjaohua'ire de'oye sehuocajë'ë. Cristore necaiyeje pa'ye cuasajë. Ëjaohua'ire ñajë, ca'rajë nuñere papi yo'ojë necaijë'ë.
- 6 Iohua'i mësarute ña macase'e de'oye yo'oyeje pa'ye yo'oma'pë pa'ijë'ë, coa ai jerepa si'a joyorepa de'oye cuasajë nejë'ë, Diosu yëyeje pa'ye, Cristo jo'yaohua'i sëte.
- 7 Mai Ëjaëre necaiyeje pa'ye de'oye cuasajë sihuajë paire co'amaña de'oyerepa necaijë'ë.
- 8 Tsoe mësarupi asayë, pai ñapere iohua'i yo'ose'eje pa'ye jo'yaohua'ire cui'ne jo'yaohua'i peocohua'ire Ëjaëpi isi ja'ñe.
- 9 Ëjaohua'ije de'oye yo'ojë'ë, mësarute necaicohua'ire. Tutu cajë yo'oma'pë pa'ijë'ë. De'hua cuasajë'ë, mësarua cui'ne jaohua'i te'e Ëjaëni ma'tëmo aquëre payere, si'a yë'quë maca si'aohua'ire ñaquëni.

Sehuosicohua'i Joyopi Uihua Co'amaña

¹⁰ Yure cato Maija'quë do'ijë, i tutu jerepa pa'yena tsioni i ja're pa'ijë, tutu quë'iohua'i pa'ijë'ë.

¹¹ Si'aye huati cosoyere, sañope quëco saojë'ë, ocue pa'i macarepa pa'iyere cajë, Diusu uihua ja'ñe isise'epi.

¹² Mai cato uihuama'pë pa'iyë, paini capë cui'ne tara quë'iohua'ini. Mai cato uihuayë, maire meñe cuañe tutu payere, huati cosoye tutu quë'iyere uihuayë, iye mu'seña nea hue'ña huati ëjaohua'i quë'i cuañe tuture. Maija'quë te'tepi sañope uihuayë, co'ayepi maina cacayere ësejë.

¹³ Jaje pa'ina, co'a mu'se tija'ëna, quëcoyere cajë Maija'quë mësaruihuaja'a caña isise'ena suñasicohua'ipi pa'ijë'ë. Jaje pa'ijë quëcosi jeteyo'je taima'cohua'irepa pa'ija'cohua'i.

¹⁴ Soldado uihua tëicare suñañeje pa'ye nuñere pare suñasicohua'ipi ocue pa'i macarepa pa'ijë'ë, cui'neje soldado coti saihuë jëacaicore suñañeje pa'ye nuñerepa yo'oyere suñasicohua'ipi ocue pa'i macarepa pa'ijë'ë.

¹⁵ Cui'ne Maija'quë coca jo'cua pa'iyepi ne de'huasicohua'i pa'ijë'ë, soldado zapato suñase'ejë pa'iohua'i.

¹⁶ Cui'ne mësaruihuaja'quëre pa'iji cuasayere mësarute jëacai cua'arepa pajë'ë, huati hua'jo ñaña toa quë'yepi daina, si'aye ne yayoja'core.

¹⁷ Cui'ne mësaruihuaso cuañose'ere quëna mapëje pa'ioire pajë'ë, siopë jëacaicore pajë cui'ne Maija'quë joyo hua'tiyore Maija'quë cocare isicohua'i pa'ijë'ë.

¹⁸ Cui'ne Maija'quëre seña jeoma'pë si'anë ai sejë pa'ijë'ë, Maija'quë joyo cayeja'a. Yo'o jujahuë cuasama'pë, ocue pa'i macarepa cui'ñasicohua'ipi pa'ijë si'aohua'ire Maija'quë tsecohua'ire secacaijë pa'ijë'ë.

¹⁹ Cui'ne yë'ëreje secacaijë'ë, Maija'quëpi yë'ë ca ja'ñe isiquëna, caquë huaso coca yahuese'ere tiñarepa asa tija'ñe, quëcoquë caji'quëre.

²⁰ Maija'quëpi yë'ëre, iye cocare quëacaijaquë caquë jëjo daosiquë a'ë, jare quëa do'ire, yure yë'ë co cuañosiquë pa'iyë. Secacaijë'ë, yë'ë ca'rama'ë i coca quëacai ja'ñere.

²¹ Tiquico Maija'quë do'iquë, mai oiquëpi, jeoñe peoyerepa mai Ejaë co'amaña cocaiquëpi, si'aye quëasipi, yë'ë iño pa'iyë, cui'ne yë'ë yo'oquë pa'iyëje.

²² Jaje pa'ina, jëjo saoyë, mësaruihuaja'quërona ipi sani iño yëquë pa'iyere quëaquë, mësarute jerepa yëjë de'oye yo'oja'cohua'ire nejaquë caquë.

²³ Diusu Maija'quëpi cui'ne Ejaë Jesucristopi Maija'quë do'ijëre jo'cua pa'iyë sa'ñe oiye isijaquë Maija'quë pa'iji cuasa do'ire.

²⁴ Cui'ne Maija'quëpi i oiye yeque ponama'quëpi de'oye ñacaijaquë si'aohua'i Jesucristore oicohua'ire.

FILIPENSES

Pablo Cosiquëpi Toyase'e

¹ Pablo cui'ne Timoteo Jesucristo jo'yapi toyayë, iye toya ja'hua si'a Maija'quë do'ijëna, Maija'quë acohua'ina Jesure cajë, tsiosicohua'ina ëjaohua'ina, cui'ne co'amaña caracohua'ire cocaicohua'ina, cajë toyayë, Filipos daripë pa'icohua'ina.

² Maija'quëpi cui'ne Ëjaë Jesucristopi conì oi coa isiyepi de'oye jo'cua pa'ijë'ë.

Pablopi Sehuosicohua'ire Secacaiye

³⁻⁵ Du'ru huëosi mu'sepi iye mu'sena, yë'ë ja're te'e de'o coca conì necai do'ire, yë'ë mësarute cuasaye ñape de'oji caquë pëpayë, Maija'quëna. Cui'ne ìte se maca ai sihuaquë mësarute si'aohua'ire secacaiyë.

⁶ Jaje pa'ina, nuñerepa asayë, yë'ë, Maija'quë mësaruna de'o co'amaña ne huëosiquëpi jeoma'ë de'oyerepa ne saoja'quë api, Ëjaë Jesucristo dai macaja'a.

⁷ Jaje pa'ina, mësarupi yë'ë ja're conì Maija'quë coa isiyere pa do'ire, mësarute ai oi jaje cuasaye nuñere pa'ë. Jaje pa'ina, mësarupi yë'ë joyore pa'i do'ire yë'ë ja're pa'iyë, yë'ëpi co sitore pa'ito panita'a Maija'quë huaso cocare co'aye cajëna, yë'ëpi ësequë sañope, iye nuñerepa coca'ë caquë ëjaohua'i ña hue'ñana quëa hue'ñare.

⁸ Yë'ë mësarute, Jesucristo oiyepi ai oiyë. Ja oiyere Maija'quëpi ñaji.

⁹ Jaje pa'ina, mësarute Maija'quëre secacaiyë, mësarupi ai ta'ñe cuasacohua'ipi cui'ne si'aye asa ti'acohua'ipi ai jerepa paire oicohua'ipi,

¹⁰ cui'ne de'oyese'e co'ejë yo'ojajë caquë. Jaje yo'ojë pa'ijë mësarupi si'si peocohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. Pa'ijëna, Cristo dani mësarute sañope caye pasipi.

¹¹ Paquëna, mësarupi Jesucristo necai do'ipi nuñerepa yo'oyere quëisë'eje pa'ye pa'ija'cohua'i a'ë, Maija'quëre de'oquëre pa'ni cajë sihua ja'ñere.

Cristo Api, Yë'ë Pa'iyë

¹² Yë'ë tëtö saise'epi de'o coca jerepa quëaye ponëpi. Jaje mësarupi Maija'quë do'ijëpi iyere asajajë caquë quëayë.

¹³ Jaje pa'ina, si'aohua'i soldado pai ëjaë huë'e pa'icohua'i cui'ne si'aohua'i yecohua'ijë asayë, Cristore tui do'ire tseä cuañosiquë pa'iyë.

¹⁴ Jaje yë'ë tseä cuañosiquë pa'ina, ñajë sehuosicohua'ipi ai jerepa mai Ëjaëna quëcojë Maija'quë cocare ti ca'raye peoyerepa yëjë quëayë.

¹⁵ Yecohua'ipi Cristo coca quëayë, yecohua'ipi quëayere ëa ñajë pëijë, ai jerepa pa'iohua'i a'ë cuasajë. Jaje pa'iquëta'are yecohua'ipi de'oye cuasajë quëayë.

¹⁶ Jaje pa'iquëta'are yecohua'ipi nuñerepa quëama'pë johua'ipi yëyere ti'añu'u cuasajë Cristo coca quëayë. Jaje yo'ojëna, yë'ëpi co sito pa'iquëpi ai co'a ju'ijaquë cajë.

¹⁷ Jaje pa'iquëta'are de'oye cuasajë paire oijë quëacohua'ipi cato asayë, yë'ë iño pa'iyë, Maija'quë coca sañope cacohua'ire ca de'huaja'quëpi.

¹⁸ Jaje pa'ina, yë'ëre iquepi co'aquë'ni si'aye de'oji, Cristo cocare paire oijë quëatojë, panita'a oima'pë coa quëatojë, si'aye sihuayë.

¹⁹ Jaje pa'ina, Mësarupi Maija'quëre secacai do'ipi, cui'ne Jesucristo joyo coca do'ipi cosiquëpi huaso cuañosiquë pa'ija'quë a'ë cuasaquë sihuayë.

²⁰ Jaje pa'ina, yè'è cato coa teaye ca jujani tome huesëma'ë pa'ija'quëpi cayë. Jaje pa'ina, yè'è pa'iyë ña do'ire mësarupi Cristo ai jerepa pa'i api, cuasajajë caquë yo'oquë pa'iyë, yè'è huajëquë pa'i maca cui'ne yè'è ju'isi macajë.

²¹ Jaje pa'ina, yè'è pa'ye a'ë, Cristo cui'ne ju'iñepi coa jerepa de'oyere se ti'añe a'ë.

²² Jaje pa'iquëta'are yè'ëpi capëre huajëquë pa'ini, Ëjaë co'amañare yo'oye pa'iji. Jaje pa'ina, iquepi jerepa de'oquë'ni cuasayë, cui'ne de'oyese'e pa'ina, ñaquë.

²³ Jaje cayaye pa'ina, iquepi jerepa de'oquë'ni, yè'ëre cuasaquëna jëaji, iti yo'o ja'ñe? Jaje pa'iquëta'are yè'ëre cato ai jerepa de'oji, juni sani Ëjaë ja're de'oye pa'iyepi.

²⁴ Jaje pa'iquëta'are, mësarute cato jerepa de'oji, yè'ëpi mësaruru ja're ja yè'ta'a huajëquë pa'iyepi.

²⁵ Jaje pa'ina, nuñerepa cuasayë, yè'ëpi mësaruru ja're conipëaye de'oji, mësaruru Maija'quëre necaiquëre pare cuasayere se mëocasi'i caquë cui'ne Maija'quëre cuasajë ai jerepa sihua ja'ñere caquë.

²⁶ Jaje pa'ina, mësarupi yè'ëre huajëquë pa'ina, tijupë ña cojë ai jerepa Ëjaë Jesucristo necaise'ere, ñajë sihuaja'cohua'i a'ë.

²⁷ Yè'ëpi mësarute sani ñaquëna, pa'iyeye pa'ye pa'ijë'ë, yè'ëpi so'ore pa'itojë, Cristo de'o coca cayeje pa'ye pa'ijë'ë. Jaje pa'ijëna, mësaruru ocue pa'i macarepa tuiyere, te'e cuasayena tsiosicohua'ipi, si'aohua'i te'e sañope, huaso cocare nejocaiyere ësejë uihuayere quëajëna, coca asaye yëyë.

²⁸ Mësarute sañope yo'ocohua'ini ne quëco cuañoma'pë pa'ijë'ë. Jaje pa'ina, mësaruru quëcojë pa'iyepi tiñarepa iñoji, jaohua'i ne huesë hue'ñana saiyere cui'ne mësarupi huaso cuañosicohua'i pa'iyena saiyere iñoji. Ja pa'iyeye cato Maija'quë isiye a'ë.

²⁹ Jaje pa'ina, Cristo do'ire huaso cuañofese'e isiye papi, cui'ne Cristo do'ire, ai yo'o ja'ñeje isipi, mësarute.

³⁰ Yureta'a mësaruru yè'è jare conipë tsiosicohua'ipi te'ere uihuajë pa'iyë, yè'è ja'në uihuaye ñasicohua'ipi cui'ne yureje ja yè'ta'api yè'è uihuaye asajë pa'iyë.

2

Cristo Jerepa Pa'i Pa'iyeye, Jerepa Pa'i A'ë Cuasa Ma'ñe

¹ Jaje pa'ina, mësarupi jerepa yëjë neñere Cristo isiquëna, quëcosicohua'i pani, i oiyepi ca yè'huaquëna, asacohua'i pani, Maija'quë joyopi mësaruru ja're pa'ina, asacohua'i pani mësarupi pa'ire teaye pa'iohua'ire pare ñajë ai oiyere pacohua'i pani,

² mësaruru pa'iyepi sihua ëaye necaiyë, yè'ëre, mësaruru sa'ñe de'oye yo'ojë pa'iyepi, te'e oiyepi, te'e joyopi yo'oquëna pa'iyepi, te'ere cuasajë nejë pa'iyepi.

³ Jaje pa'ina, mësaruru cato mësaruse'e pa ja'ñere cajë neñë cuasayepi, panita'a jerepa pa'iohua'i a'ë cuasayepi yo'oma'pë pa'ijë'ë. Jaje yo'oma'pë ai jerepa pa'iyë cuasama'cohua'ipi, yecohua'ini mësarute jerepa de'ocohua'ire cuasajë ñajë pa'ijë'ë.

⁴ Cui'ne mësaruru de'oye pa'iyese'e cuasajë yo'oma'pë pa'ijë'ë, yecohua'i de'oye pa'iyere cuasajë yo'ojë pa'ijë'ë.

⁵ Jaje pa'ina, Cristo cuasase'eye pa'ye cuasajë pa'ijë'ë, mësarurujë.

⁶ Ñajë'ë, i pa'ise'ere Diosujë pa'ita'a, Diosu yè'ëje pasi'i caquë yo'oye papi.

⁷ Paquë coa ai jerepa yecohua'i co'amaña necaicohua'i maña pa'iyena ini pa'ije pa'i maca de'opi si'aye Ëjaë pa'iyere se jeoni.

⁸ Jaje paije pa'i maca de'oni, jerepa pa'i a'ë cuasama'quëpi i de'oye sehuocai do'ire cruzu huajëya'ye pa'iona, juji'i.

⁹ Jaje pa'ina, Maija'quëpi ite si'aye jerepa pa'ire nequë cui'ne si'a mami jerepa pa'i mamire pare isipi, ite.

¹⁰ Jaje pa'ina, Jesús mamire asajë ma'tëmo pa'icohua'i cui'ne yeja pa'icohua'i cui'ne yeja huë'ehuë te'te pa'icohua'ije, si'aohua'i do're ja'ruja'cohua'i a'ë.

¹¹ Do're ja'runi si'a pai maña Ëjaëre papi caja'cohua'i a'ë, Jesucristore. Jare yo'ojë Maija'quëreje, de'oyerepa yo'o u'ni cajë iñoja'cohua'i a'ë.

¹² De'oji, Maija'quë do'ijë maña, yë'ë mësaruru ja're pa'i yëhuoquëna, si'anë mësaruru Jesús sehuoyeje paye de'oye sehuocaijë yo'ose'eje pa'ye cui'ne yureje ai yëjë yo'ojë'ë, yë'ëpi so'ore pa'itoje. Jaje pa'ina, mësaruru huaso cuañosicohua'i pa'iyere iñojë, ca'rajë jerepa pa'iohua'i a'ë cuasama'pë nejë'ë.

¹³ Coa Maija'quë i yëyeje pa'ye mësaruna de'oye ne ëaye nëñe neñepi yo'oyë.

¹⁴ Jaje pa'ina, ai yo'oyë cajë yahue a'ri coca maña sañope cama'pë, cui'ne sa'ñe pëti coca cama'pë co'amaña nejë'ë.

¹⁵ Yecohua'ipi mësarute tayocohua'ire cui'ne co'aye yo'o do'i quë'iohua'ire ña'ne paja'cohua'ire. Jaje pa'ina, mësaruru Maija'quë mamajërepa ti si'si te'ña peocohua'ipi iye yeja nea jopore papi ma'ñoco miacaiyeje pa'ye miañë, iye co'a pai cui'ne ti nu'ne yo'oye peocohua'i jopopi.

¹⁶ Pa'iyë isi cocare, iohua'ire quëajë pa'i do'ipi. Jaje pa'ijëna, yë'ë Cristo dai mu'se sihuaja'quë a'ë, mësaruru ñaquë. Yë'ë mësarute quëaquë cu'i maca, coa teaye yo'oroja'ñe pahue caquë.

¹⁷ Mësaruru Maija'quëre pa'iji cuasajë coa isiyena yë'ëje cosi'i caquë yë'ë pa'iyepi ai yo'oquë ju'itoje de'oji. Jaje pa'ina, yë'ë mësaruru ja're cõni sihuayë,

¹⁸ sihuacquëna, mësaruru yë'ë ja're cõni sihuaye pa'iji.

Timoteo Cui'ne Epafrodito

¹⁹ Ëjaë Jesupi cõcaina, de'hue esa jëjo saosi'i, Timoteore. Mësaruru pa'iyë asani yë'ëre co'ini quëaquëna, sihuaja'quëre cuasayë.

²⁰ Timoteoje pa'ire peoyë, yequëre. Yë'ë cuasayeje cuasaquë mësarute oi, mësaruru de'oye pa'iyere caquë yo'oquëre.

²¹ Jaje pa'ina, yecohua'i cato iohua'i de'oye pa'iyese'e cuasajë yo'ocohua'ipi pa'iyë, mai Ëjaë Jesucristo yëyere yo'oma'cohua'ipi.

²² Jaje pa'iquëta'are tsoe mësaruru ñahuë, Timoteo yë'ë Maija'quë coca quëa maca, mamaquë pëca ja'quëre cõcayeye pa'ye yo'oquëna.

²³ Jaje pa'ina, yë'ë yo'o ja'ñere du'ru se asani, ja maca esa jëjo saosi'i, mësarute ñaja'quëre.

²⁴ Mai Ëjaëpi cõcaina, yë'ëje mësarute de'hue esa sani ñaja'quë a'ë, cuasayë.

²⁵ Cui'ne yeque ai jerepa de'oji, cuasahuë, Maija'quë do'iquë Epafroditoni jëjo saoyepi. Yë'ë ja're co'amaña nequëni yë'ë ja're te'e sañope yo'oquëni, mësaruru yë'ëre cõcayaja'quëre cajë jëjo daosiquëni cui'naëni jëjo saoja'quë a'ë, cuasayë.

²⁶ Cui'ne ije mësarute si'aohua'ire ña'ne yëji, ai co'a ju'i pa'iji, ju'iji asasicohua'ini ña huasosi'i caquë.

²⁷ Ju'ire paquëna, asahuë, mësaruru. Tirepa juni huesëra'pi, Maija'quëpi teaye ai yo'oquëna, oi jujupi. Ise'ere cuasaquë yo'oye papi, yë'ë cosiquë ai yo'oquëpi ai jerepa oima'quëni caquë, jaje yo'opi.

²⁸ Jaje pa'ina, jaëni esa jëjo saoyë, mësaruru tijupë huajëquëre ñajë sihuajëna, yë'ëje oima'ë pasi'i caquë.

29 Sihujë ite pëpajë'ë, mai Ëjaë do'ire. Jaje cui'ne si'anë yecohua'ireje sihuajë oijë de'oye yo'ojë'ë, ije pa'iohua'ire.

30 Jaje pa'ina, mësarü yë'ëre necani tì'añe peoyere necasi'i caquë yo'oquë ti jutira'pi, Cristo co'amañare necai do'ire.

3

Nuñerepa Pa'iyë

1 Yure cato Maija'quë do'ijë, mai Ëjaëni sihuajë pa'ijë'ë, yë'ë ja'në mësarute toyase'ere toya cotojë, josa te'ere toyaye nëiñe paji, coa ai jerepa ja cato mësarute de'oye ocue pa'i maca pa'iyere çocaiye a'ë cuasaquë toyayë.

2 De'hua ñajë pa'ijë'ë, jo'ya yaijë pa'iohua'ire, co'aye yo'ocohua'ire, ca'ni tēacohua'ire.

3 Jaje pa'ina, mai joñoapi Maija'quëre sejë, cui'ne Cristo Jesús acohua'i pa'iyere sihuacohua'ipi nuñerepa ca'ni tēase'eje pa'iohua'irepa pa'iyë, capë neñepi tì'añe a'ë cuasama'cohua'ipi.

4 Yecohua'i capë nese'ena quëcojë pa'iyë ai jerepa yë'ë cato quëcoquë pa'iyë paquëta'a. Jana quëcoma'ë pa'iyë, ñajë'ë.

5 Yë'ë cato ocho mu'seña coasiquë pa'i maca cuiri ca'nihuë tēa cuañoahuë. Jaje pa'ina, judío paire pa'ë, Benjamín, tēcapë aquë a'ë, hebreo pai mamaquë a'ë, judío pai cuañeñepi yë'ëre fariseore hue'yosiquë pa'ë'ë.

6 Jaje pa'ipi Jesure sehuocohua'ire coyere ësequë ai josa yo'oquëpi, si'aye cuañese'le caye de'oye sehuoquëpi, yecohua'i mañaje ti sañope tayoquë api ca tì'añe peoquërepa pa'ë'ë.

7 Jaje pa'iquëta'are Cristo do'ipi yure cato ti do'i peoye ñañë, ja'në yë'ë itire pa'ë cuasase'ere.

8 Jaje pa'ina, yë'ë Ëjaë Jesucristo pa'iyere jerepa pa'yere asaquë çoni ñato, jerepa do'i peoye pa'iji. Jaje pa'ina, Cristoni jerepa ja'ye tsioni pasi'i caquë si'aye coa co'aye ñañë, nejose'eje pa'ye.

9 Jaje pa'ina, yureta'a cuañese'le cayere yo'oquë nuñerepa pa'iquë pasi'i caquë yo'oma'ë pa'iyë. Coa ai jerepa Cristore ire pare cuasacohua'ire Maija'quë nuñerepa pa'iyë isiyere pasi'i caquë pa'iyë.

10 Yë'ë cato Cristo pa'iyere asa tì'añere yëyë, i ju'isiquëpi huëisi tutupi yë'ëni pa'ina, asayere yëyë. Cui'ne i ai yo'ose'le ayere yo'oye yëyë. Ije pa'i pa'iyere yëyë, paire oi ju'ise'ena tì'aquë.

11 Pai ju'isicohua'i huëni pa'iyere tì'asi'i caquë yo'oyë.

Tì'añu'u, Cajë Yo'oye

12 De'oquërepa pa'iyë si'aye tì'ama'quëpi tì'asi'i caquë yo'oyë jare pajaquë caquë Cristo Jesupi yë'ëre du'ru tì'ani paquëpi.

13 Yë'ë cato Maija'quë do'ijë, ja pa'iyë ja yë'ta'a tì'ama'quë a'ë, tì'asi'i caquë yo'oquëta'a. Jaje pa'ina, tì'asi'i caquë jeteyo'je nëañere huañeyei jeto iti seña hue'ña pa'iyere tutu yo'oyë.

14 Yo'oquë Cristo Jesús ja're tsioni pa'i do'ire Diusu ma'tëmopi soi hue'ñana i coa isiyere paja'quëpi yo'oyë.

15 Si'ahua'i Maija'quë pa'iji cuasayena ai de'osicohua'i cato jaje cuasaye pa'iji. Mësarupi te'le cuasama'pë yequere a'ri maña tìñe cuasaye pa'ito Maija'quëpi iño sëtoja'quë.

16 Jaje pa'iquëta'are te'le cuasayepi te'le nëiñepi pañu'u mai tì'ase'le cato.

17 Maija'quë do'ijë, yë'ë yo'o iñose'ere pe'tejë'ë. Cui'ne ñajë'ë, yëquë mësarute ye'yase'eje pa'iyere pa'icohua'ireje.

18 De'huarepa mësarute cayë: Cristo cruz jucacaise'ere sañope cacohua'i jai pai pa'iyë caquë. Yureje ja yë'ta'api co mea maña se oni toquë cayë:

¹⁹ Jaohua'i cato coa nejo cuañoja'cohua'ipi pa'iyë. Iohua'i diusu cato ëtapë a'ë, cui'ne iohua'ire huajëya'ye nëti'ñe pa'yere yo'ojë jerepa pa'iohua'i a'ë cuasacohua'ipi, iye yeja co'amañase'e cuasacohua'i a'ë.

²⁰ Jaje pa'iquëta'are mai cato ma'tëmo pai a'ë. Jaje pa'ina, utejë pa'iyë, ma'tëmopi Cristo Jesús maire huasoquë daija'quë api cajë.

²¹ Ipi mai capë ju'ico pa'isicore i capë de'ocore paje pa'iore necaija'quë api, si'aye meñe quëco tutupi.

4

Si'anë Sihujë Pa'ijë'ë, Mai Ejaëni Cuasajë.

¹ De'oji, Maija'quë do'ijë maña. Yë'ë yëcohua'i, yë'ë oicohua'i, yë'ë ña ëa ju'icohua'i mësarute a'ë, yë'ë sihuaye, cui'ne yë'ë isi cuañoja'a maroje pa'iohua'i. Jaje pa'iyë sëte ocue pa'i macarepa mai Ejaëre tuijë pa'ijë'ë.

² Evodiare cui'ne Síntiquere señë, sa'ñe yo'ojë cayere jëoni mai Ejaë tsecohua'i sëte te'e de'oye cuasajë pa'ijajë caquë.

³ Jaje pa'ina, më'ere señë, yë'ë yo'oyeje pa'yere nequë pa'iquëna, më'ëpi jaohua'ire Maija'quë do'ijëre cõcaijaquë caquë. Huaso coca yë'ë quëaquëna, jaohua'i yë'ëre de'oyerepa cõcaisicohua'i a'ë, Clemente ja're cõni, cui'ne yecohua'i yë'ëre cõcaicohua'i ja're cõni. Jaje pa'ina, iohua'i mami ti pa'i toya pëpëre pana toyase'epi pa'iji.

⁴ Si'anë mai Ejaëni sihuajë'ë. Tijupë cayë, sihuajë'ë, ini.

⁵ Jaje pa'ina, si'aohua'i mësarute de'o paire pa'ë cajë ñajajë mësarupi quëcojë de'oye yo'ocohua'i pa'ijë'ë. Mai Ejaë ja'yere pa'iji.

⁶ Si'aye tëto saitoje co'a ju'ijë oima'pë pa'ijë'ë. Coa ai jerepa Maija'quëni sejë de'oji cajë pëpajë si'aye mësarute yëyere iñojë'ë, Maija'quëna, ite se maca.

⁷ Jaje yo'ojëna, Maija'quëpi mësarute i jo'cua de'oye pa'iyere isija'quë api, mai asa ti'añe peoyere pare. Isina, iye jo'cua de'oye pa'iyepi mësarute jo'noa cui'ne mësarute cuasajë pa'iyë de'oye ñacasipi, Cristo Jesús do'ipi.

De'oyese'e Cuasajë'ë

⁸ Tëjiyerepa cayë, mësarute. Maija'quë do'ijë, nuñere pare cuasajë'ë, yecohua'ipi Ejaëre ñajëna pa'iyere, itire pare de'oyere pare sihuajë ñañere, de'oye ca cuañoñere. Si'aye de'oyere cuasajë'ë, yecohua'i sihuajë de'oye cacaiyere.

⁹ Jaje pa'ina, yë'ë ye'yase'ere, yë'ë mësarute quëase'ere, yë'ë caquëna, asase'ere cui'ne yë'ë yo'oquëna, ñase'ere jare yo'ojë'ë. Jaje yo'ojëna, Diusu jo'cua de'oye pa'iyë isiquëpi mësarute ja're cõni pasipi.

Filipenses Acohua'ipi Pablöre Cõcaiye

¹⁰ Ai sihuayë, mai Ejaëre, mësarute yë'ëre cuasa huëo cõse'ere caquë. Cama'ë pa'iyë, yë'ëre huañëyesicohua'ipi, cuasa huëohuë caquë. Yë'ë cato cayë, yo'o ti'añepi peoquëna, cõcaiye yëjëta'a pasicohua'ipi cõcai huëohuë caquë.

¹¹ Cama'ë pa'iyë, co'amañapi peoquëna, pa'iyë caquë. Yë'ë cato yë'ë payere sihuajuë pa'iyere ye'yësiquë a'ë.

¹² Co'amaña peoquëna, pa'iyere jaiye co'amaña payere timësiquë pa'iyere, ai ëa ju'iñere, tëto saise'erepa payere, cui'ne peoquëna pa'iyere, coa si'aye tëto sai ye'yësiquë a'ë.

¹³ Jaje pa'ina, coa si'aye quëcoquë ne ti'añe payë, Cristo tutupi cõcaina.

¹⁴ Jaje pa'iquëta'are mësarute de'oye yo'ojë yë'ëre cõcaë'ë, ai yo'oquëna, mësarute co'amañapi.

¹⁵ Macedoniapi du'ru macarepa huaso coca quëa huëoquë sai maca mësaru Filipos acohua'ipi yë'ëre cōcaë'ë, mësaru isiyepi. Yequë hue'ña sehuocohua'i cato cōcaiye pahuë. Tsoe mësarupi asayë, ja yo'ose'e.

¹⁶ Ja yë'ta'a yë'ë Tesalónicare pa'ina, mësaru cayaye jëjo saohuë, curiquë, yë'ëre jopo caraye cōcai ja'ñere.

¹⁷ Coa mësaru isijëna, payese'e co'ema'ë pa'iyë. Coa ai jerepa mësaruje iti cōcaiye ayepi nese'ere, quëise'eje pa'yere pajajë caquë co'ecaiyë.

¹⁸ Si'aye imahuë, mësaru isiye. Caraye peoji, yure ai payë. Mësaru Epafrodito ja're jëjo daose'ena cōni jerepa payë. Mësaru jëjo daose'e, cato huëo së ma'ñare Maija'quëna coa isiyeje pa'ye a'ë, ai yo'ojë ite isiyeje pa'ye a'ë, Maija'quë sihuaquë ña'ñe a'ë.

¹⁹ Yë'ë Diosupi mësarute si'aye caraye isija'quë api, Cristo Jesús do'ipi. I jaiye de'oyere pare payeje pa'ye isisipi.

²⁰ Je'nëna de'oquëre pani Diosu. Maija'quërepa cañu'u, ite. Jaje pa'ijaquë.

Pëpa Tëjiye

²¹ Si'aohua'ire pëpacaijë'ë, Jesucristo do'ipi Maija'quë tsecohua'i de'osicohua'ire. Cui'ne iño yë'ë ja're pa'icohua'ije Maija'quë do'ijë mësarute pëpa saoyë.

²² Si'aohua'i iño pa'icohua'i Maija'quëre pacacaicohua'ipi cui'ne romano pai ëjaë huë'e acohua'ije jaohua'ipi airepa cajë pëpa saoyë, mësarute.

²³ Mai Ejaë Jesucristopi si'aohua'ire mësarute de'oye ñacaija'quë. Jaje pa'ijaquë.

COLOSENSES

Pëpayë

¹ Yë'ë Pablopi Maija'quë yëyepi Jesucristo jëjo saoquë de'osiquëpi, Maija'quë do'iquë Timoteo ja're çoni,

² iye toya ja'hua Cristore asa do'ire Maija'quë do'ijëpi Colosas daripë pa'icohua'ina, Maija'quë tsecohua'ina sehuosicohua'ina cajë toyayë. Maija'quë mësarute oi ì coa isiyepi jo'cua de'oye pa'ijë'ë.

Sehuosicohua'ire Pablo Secacaiye

³ Si'anë mësaruni cajë secacaiyë, Maija'quëna, Jesucristo pëca ja'quëna de'oji cajë.

⁴ Mësarü Jesucristore pa'ire paji cuasajë pa'icohua'ipi. Si'aohua'ire Maija'quë tsecohua'ire oijë pa'iyere quëajëna, asa do'ire pajë señë.

⁵ Jajë mësarü cato yo'oyë, mësarute caquë de'huacaise'e ma'tëmöre pa'iji cajë ute do'ipi. Iye uteye mësarü tì'ahuë, nuñerepa huaso cocare quëajëna, asasi do'ipi.

⁶ Mësarute quëajëna, asasi cocapi ai de'oco si'a hue'ña quëiona, tëayë. Mësarü Maija'quë oiyere asani iye oiyë nuñere pa'ë cajë asasi maca mësarute yo'ose'eje pa'ye yequë paireje yo'oji.

⁷ Iye cocare pare mësarute yëquë oiquë Epafraspi ye'yapi, yëquë ja're co'amaña nesiquëpi cui'ne mësarü Cristore necaiquëre pare ñaquëpi.

⁸ Jaëpi dani yëquëre quëapi, mësarü pa'iyë cui'ne mësarü joñoapi sa'ñe oijë pa'iyere.

⁹ Mësarü pa'iyë quëajëna, asasi maca acohua'ipi, mësarute jeoma'pë Maija'quëre secacaiyë, ìpi si'aye ì yëye, joyo pa'iyë ta'ñe asaye isiquëna asajë pa'ijajë cajë.

¹⁰ Jajë asa tì'acohua'i pa'ijë yureta'a si'aye de'o co'amañase'e quëiñeje pa'ye yo'ojë, Èjaë tsecohua'i sète ì sihuaquë ñañere yo'ojë, cui'ne ai jerepa Maija'quë pa'iyere asa tì'ajë pa'ijë'ë cajë.

¹¹ Jajë pa'ina, cui'ne señë, ìte, mësarute ì de'o tuture papi tutu quë'iohua'ire necaijaquë cajë. Jajë necaina, tutu ìsi cuañosicohua'i pa'ijë, yo'o jujaye peoyerepa dahuëre yo'ojë sihuajë si'aye quëco tì'ajajë cajë.

¹² Jajë quëco tì'acohua'i pa'ijë yureta'a Maija'quëre sihuajë pëpaja'cohua'i a'ë, ì tsecohua'ire ìsi co'amaña ayere çoni mia hue'ñare pana paja'cohua'ire ne de'huasiquëre.

¹³⁻¹⁴ Maija'quëpi maire, nea hue'ñapi jo'yaohua'ire pacohua'ini etoni mai tayose'ere tsie do'ipi saì de'huacani ì oiquërepa ì mamaquë cuañe te'tena ñopi.

Cristo Jucacaisi Do'ipi, Maija'quë Cajeohua'i Pa'iyë

¹⁵ Maija'quë ña cuañoma'quëpi ì mamaquëja'a tìña ña cuañoque daji'i. Ì mamaquë cato si'aye peo'në aquëre papi.

¹⁶ Jaë ja're çoni Maija'quë si'aye iye yeja pa'iyë cui'ne ma'tëmo pa'iyë de'huapi, mai ña tì'a ma'ñe, cui'ne mai ñañe de'huapi. Jajë cui'ne si'aye cuañeñere, meñe cuañe tutu payere, ëjaë pa'iyere, jo'ya ne tutu payere Cristo ja're çoni de'huapi, ì tse pa'i ja'ñere.

¹⁷ Jajë pa'ina, Cristo cato si'a co'amaña peo'në du'ru pa'isiquë api. Jajë pa'ipi ìpi ñacaina, ì tutupi si'aye de'oye ìti pa'i macare pa'iji.

18 Cui'ne yequeje Cristo cato sehuosicohua'i siopë api. Jaje pa'ina, sehuosicohua'ire pa'iyë isiquëpi du'ru pa'iquëre papi si'aye du'ruja'a pasi'i caquë ju'iñeje juni huëji'i.

19 Jaje pa'ina, Maija'quëpi sihuapi, si'aye i pa'iyepi Cristore pa'ina.

20 Jaje pa'ina, Maija'quë Cristo do'ija'a si'a iye yeja pa'icohua'ire cajeohua'i de'osi'i cuasapi, ma'tëmo acohua'ijë pa'iohua'ire, cuasaquë Cristo cruz ju'i do'ija'a cajeohua'ire de'huapi.

21 Ja'në mësaruru joñoapi co'aye cuasajë yo'o do'ire Maija'quë sañope yo'ocohua'ipi tiöhua'i paë'ë, pa'isicohua'ipi. Yure cato Maija'quë cajeohua'i de'ohuë,

22 Cristo ai yo'oquë jucacaisi do'ipi. Iye cato yo'opi mësarupi i ña huë'ñare pana ina isicohua'ipi ti si'si te'ña peocohua'ipi pa'ijëna, pasi'i caquë.

23 Ja ñaquë payere ti'añere cajë mai utejë pa'iyere, huaso coca mësaruru asase'ere ti hua saima'pë, Maija'quë pa'ire paji cuasayere ocue pa'i macarepa cuasajë tuiye pa'iji. Iye cocare si'a huë'ña quëacaiyë, yë'ë Pabloje jare quëacaiquë pa'iyë.

Pablo Sehuosicohua'ire Necaiye

24 Cristo i capë acohua'ire oi ai yo'ose'e carayere, yë'ë capëpi mësaruni caquë ai yo'oquë ne saocai yure cato ai sihuayë.

25 Jaje pa'ina, Maija'quëpi yë'ë sehuosicohua'ire necaija'quëre nepi. Neina, i cuañe nëose'eje pa'ye mësaruru de'oye pa'i ja'ñere caquë si'aye i coca quëacaiquë pa'iyë.

26 Jaje pa'ina, tsoe huë'ña ometëcana yahuese'e pai asa ma'ñe pa'ise'ere yureta'a i tsecohua'ina iñose'ere jare quëayë.

27 Maija'quëpi yë judío pai peocohua'ina, iye pai asa ma'ñe yahuese'ere de'oyere pare iñopi. Ja cato Cristopi mësaruni pa'iyë a'ë. Jaë api, mësaruru utejë pa'iquë de'oquërepa.

28 Yëquëpi Cristo ayere quëayë. Si'aohua'ire de'oyerepa asa ti'ajajë cajë ye'yajë cui'ne yëhuoyë. Jaje yo'ojëna, Cristona tsiosicohua'ipi de'oyerepa pai ñape ai de'osicohua'i pa'ijajë cajë.

29 Jare caquë yë'ë, si'a tuturepa yo'oquë neñë, Cristo cuañe tutu yë'ëre isiyepi.

2

1 Yë'ë cato yëyë, mësarupi yë'ë mësarute caquë jëayerëpa yo'oyere cui'ne Laodicea acohua'ire caquë yo'oyere cui'ne si'ahua'ire yë'ëre ñama'cohua'ire caquë yo'oyere asayere.

2 Jaje pa'ina, mësarupi cui'ne jaohua'ipi coní joñoa quëcoyere pajajë caquë yo'oyë, sa'ñe oiyena tsiosicohua'ipi pa'iji cuasacohua'ipi. Diusu pa'iyë cui'ne Jesucristo pa'iyë yahuese'ere asa ti'ajajë caquë yo'oyë.

3 Jaë api, si'aye ta'ñe cuasaye, cui'ne asa ti'añe paquërepa.

4 Jaje cayë, mësarute, asa ëaye ta'ñe ca cocapi yecohua'ijë cosojë nema'pë pa'ijajë caquë.

5 Jaje pa'ina, yë'ëpi mësaruru ja're coní pa'ima'ë panije, mësaruru ja're coní pa'iyë, yë'ë joyopi. Jaje pa'ina, sihuaquë ñañë, mësaruru, cui'na huë'ña yo'oma'pë pa'iyena Cristo pa'iji cuasayere ocue pa'i macarepa pa'iyere.

Cristo Ja're Huajë Pa'iyë

6 Èjaë Jesucristore mësaruru yëjë pa'iji cuasajë sehuose'eje pa'ye cui'ne ina tsiosicohua'ipi pa'iji cuasajë pa'ijë'ë.

⁷ Ina jëayerepa, pa'ire paji cuasayepi tsita mesicohua'ipi ocue pa'i macarepa i ja're pa'ijë'ë. Mësaruru ye'yese'eje pa'ye Maija'quëre si'anë de'oji cajë pëpajë pa'ijë'ë.

⁸ De'hua ñajë'ë, yo'ojë jo'ya ne cuañoñe, aihua'i ye'yase'ena, pai cuasayena, iye yeja pai yo'oyena. Ja cato cosoye a'ë, cui'ne do'i peoye a'ë. Ja cato Cristo yo'o ma'ñe a'ë.

⁹ Ñajë'ë, si'aye, Maija'quë ayepi Cristoni pa'iji.

¹⁰ Jaje pa'ina, mësaruru Maija'quë pa'iyepi timësicohua'i carajaima'cohua'ipi pa'iyë, Cristona tsioni pa'i do'ire. Jaë cato si'aye mëñe Ejaë api. Cui'ne si'aye mëñe cuañequë api.

¹¹ Cui'ne i ja're mësaruru tsioni pa'i do'ire, noni tsi'nëna co'acohua'i pa'iyere huaso cuañoñe, cui'ni ca'ni tëayeje pa'ye mësarute yo'oquëna. Pai jëñapi capëna tëayeje pa'yepi nëñe papi, mësarute.

¹² Cui'ne mësaruru Maija'quë tutupi ju'isiquëre huëopi cuasajë sehua do'ire mësaruru oco do cuaño maca Cristo ja're ta cuañoñe. Ta cuañosicohua'ipi cui'ne i ja're con huëo cuañoñe, ju'isicohua'ipi.

¹³ Ja'në mësaruru tayo yo'ocohua'ipi, cui'ne ca'ni tëa cuañoñe co'acohua'ipi joña ju'isicohua'i pa'ë. Pa'ijëna, Maija'quëpi Cristo do'ija'a mësarute i ja're con pa'iyë necaji'i. Necai si'aye tayo yo'ose'ere sai de'huacaji'i, Cristo do'ipi.

¹⁴ Mai co'aye yo'o do'ire, jare maipi sañe pa'ise'ere Maija'quëpi cruzuna que jeopi, maire sañope toya nëose'ere peo hue'ñarepa nejoquë.

¹⁵ Jaje yo'oquë Cristo cruzna ju'ise'epi si'aye ëja pa'ise'ere cui'ne maire mëñe cuañecohua'i tutu pa'ise'ere mëñe quëco huesëpi, si'ahua'i ña hue'ñare pana.

Ma'tëmo Co'amañare Co'ejë'ë

¹⁶ Jaje pa'iyë sëte yecohua'ijë mësarute nuñe yo'oma'cohua'i a'ë, cama'pë pa'ijajë mësaruru aiñere, panita'a ucuyere panita'a fiesta mu'señare, ñañëja'a së'ayere, panita'a pëa huajë mu'se ayere.

¹⁷ Si'aye iye cato, itirepa dai ja'ñe pa'ina, pai to'ouje pa'ye a'ë. Ja itirepa cato Cristo a'ë.

¹⁸ Jaje pa'ina, de'hua ñajë'ë, mësarute isija'a co'amañare nejocaijë teaye pa'iohua'i ña cuañocohua'ipi cui'ne huñahua'ire secohua'ipi, mësaruru iohua'i yo'oyena ñajë sehuojëna. Jaohua'i cato ti iohua'ijë ña ma'ñere cui'ne pa'ise'e huëojë cuasayere yëcohua'i a'ë, jerepa pa'iohua'i a'ë cuasacohua'ipi.

¹⁹ Jaohua'i cato Maija'quë cuasa nëose'eje pa'ye yo'oquë pai ñape te'ña te'e capëna tsioquë, aequë ai de'huaquë Cristona, iti siopëna tsioma'cohua'ipi yo'oyë.

²⁰ Mësaruru Cristo ja're ju'isicohua'i a'ë. Jaje pa'ina, iye yeja cuañe tutupi cuañequëna, pa'iyë pañe, mësaruru. ¿Jaje pa'quëta'are mësaruru me yo'ojë ja yë'ta'a iye yeja pai yo'ojë pa'iyere pa'ijë,

²¹ iye yo'oma'pë, aiñe pajë'ë, iye, cui'ne iyere tseama'ë, më'ë jëtëpi caye'ni?

²² Si'aye jaje caye cato, pai cuañejë ye'yaye a'ë, si'aye ja co'amaña cato iti yo'o macana cara ja'ñe a'ë.

²³ Nuñerepa cayë, ja teaye pa'iohua'i pa'ijë cui'ne capë ai jëaye cuañejë yo'oye ai ta'ñe yo'oyerepa ña cuañoji, Maija'quëre ti'añu'u cajë yo'oye. Jaje pa'iquëta'are mai capë yëyere sañope yo'oyere co'ai ma'ñe a'ë.

3

¹ Mësaruru Cristo ja're huëisicohua'i sëte ma'tëmo co'amañare co'ejë'ë, Maija'quë ëja të'huire Cristo ñu'i hue'ña ayere.

² Ma'tëmo ayere ai yëjë pa'ijë'ë, iye yeja co'amañare cuasama'pë.

³ Mësaru cato, tsoe Cristo ja're coní ju'isicohua'i a'ë. Jajë pa'ina, mësaru pa'iyë yure Cristo ja're Maija'quëna yahuese'epi pa'iji.

⁴ Jajë pa'ina, Cristo mësaru pa'iyepi ñai co maca mësaruje i de'oyere pare timësicohua'ipi ñaija'cohua'i a'ë, i ja're coní.

Tsoe Pa'iyë Cui'ne Huajëye Pa'iyë

⁵ Jajë pa'iyë sête si'aye mësaru iye yeja aye yëyere ne huea saojë'ë: yequë nomiore, panita'a yequë ëmëre yo'oyere, ëa ña huesëyere, si'sire yëyere, co'amaña ai tsi'so timëñe cuasayere. Ja cato de'huasi diusure señeje pa'ye a'ë.

⁶ Jajë yo'ocohua'ire Maija'quë pëi nejoñepi daija'coa, ite de'oye sehuo-caima'cohua'ire.

⁷ Ja'në mësaruje jare yo'ojë pa'ahuë'ë.

⁸ Jajë pa'iquëta'are yure mësarupi si'aye iyere jëcojë'ë, pëtire, ëa ña huesëyere, co'ayere yecohua'ire tea ju'ijë tutu cayere, cui'ne mësaru yë'opopi si'si coca cayere.

⁹ Ja'në pa'ise'ere jëosicohua'i sête, yure yecohua'ire cosoye pajë'ë.

¹⁰ Huajë pa'iyena, suñasicohua'ire ja pa'iyepi si'a mu'señapi ponaquë saiji, maire de'huasiquëje pa'iohua'i pa'iyena ite de'oyerepa asa t'i'a macaja'a, yo'o tëjiyere caquë.

¹¹ Jajë pa'ina, huajë pa'iyë pacohua'ire cato peoji, griego pai a'ë, judío pai a'ë, caye peoyë, ca'ni tëacohua'i, tëama'cohua'i, jo'yaohua'i cui'ne jo'ya ne cuañoma'cohua'i. Coa si'a pai te'e pai pa'iyë, Cristo tsecohua'i, ipi si'ahua'ire pa'i do'ire.

¹² Maija'quëpi mësarute ai oi sahuani i pai pa'ijajë caquë soipi. Jajë pa'iyë sête paire teaye ñani oiyena, de'oye necaiyere pana, ai jerepa pa'iyë cuasama'cohua'i pa'iyena, a'jicohua'i pa'iyena, cui'ne yo'o jujama'cohua'i pa'iyena, suñasicohua'irepa pa'ijë'ë.

¹³ Co'aji, quëco jujahuë caye peoyerepa. Sa'ñe de'oye yo'ojë pa'ijë'ë. Cajeipi sañope yo'ose'e paquë pa'ito, i co'aye yo'ose'ere oni yejeje'ë, Ejaërepa mësarute oi sai de'huacaise'eje pa'ye.

¹⁴ Paire oiyena suñasicohua'irepa pa'ijë'ë, ja oiyepi de'oyerepa. Te'ije pa'iohua'i tsioni pa'iyë pa'iji.

¹⁵ Jajë pa'ina, mësarute, Maija'quë jo'cua de'oye pa'iyepi, mësaru joñoa de'oye cuajaquë caquë Maija'quëpi soini te'e capë acohua'ire nepi. Jare de'oji cajë pëpajë pa'ijë'ë.

¹⁶ Jajë pa'ina, si'anë Cristo cocapi mësaru joyo timëse'erepa pa'ijaquë. Pa'ina, yecohua'ire ye'yajë cui'ne yëhuojë'ë, tañe pa'i cocare papi. Mësaru joyore papi i necaise'ere pëpajë sihuajë jëjëjë'ë, tsoe toyase'epi, yure toyase'epi cui'ne joyo etayepi.

¹⁷ Cui'ne coa si'aye mësaru caye panita'a yo'oye pa'ito, mai Ejaë Jesucristore necaiyë cuasajë Jesús do'ija'a Maija'quëre de'oji cajë pëpajë'ë.

Huejasicohua'i Pa'iyë

¹⁸ Nëjohua'i mësaru ëjëohua'ire ëjaohua'ire cuasajë de'oye yo'ojë pa'ijë'ë, ja'ë, Cristore sehuosi nomiohua'i yo'ojë pa'iyë.

¹⁹ Cui'ne mësaru ëjëohua'ijë mësaru nëjohua'ire oijë pajë'ë, co'arepa jëaye tutu caye peoyerepa.

²⁰ Mamajë mësaruje si'aye mësaru ja'quëohua'i caye de'oye sehuocaijë'ë, ja'ë, Maija'quë sihuaquë ñaño.

²¹ Ja'quëohua'i mësaruje mësaru mamajëre de'oye oijë ye'yajë'ë, jerepa de'oye yo'oye yëja'cohua'ire, tea ju'iñeje yo'ojëna, co'a de'ojë.

22 Ējaohua'ire pacohua'i, jo'yaohua'i maña mēsaruje mēsaru ějaohua'ire de'oye sehuocaijē nejjē. Iohua'i ña macase'e iohua'ini de'oye iñoñu'u cajē yo'oma'pē. Coa ai jerepa nuñerepa cuasa joyopi ějaēre pare pa do'ire yo'ojē'ē.

23 Jaje pa'ina, paini necaiyē cuasaye peoyerepa co'amaña nejjē'ē sihuajē, Ējaē Jesure necaiyeje pa'ye cuasajē.

24 Jaje pa'ina, mēsaru nuñerepa Ējaēni Cristore necaisi do'ire, i mēsarute i paye ayere isija'quē api, nesi do'ire. Jare mēsaru tsoe asajē yo'oyē.

25 Jaje pa'iquēta'are, co'aye yo'oquē cato, jare i co'aye yo'ose'eje pa'ye sai cuañoja'quē api. Jaje pa'ina, Maija'quēre cato peoji iquēse'ere de'oye yo'ocasi'i cayeje.

4

1 Mēsaruje ějaohua'i, ma'tēmore mēsaru yo'ose'e caja'quēre mēsaru Ējaēre pare paye sēte jare cuasajē mēsarute necaicohua'ire de'oye nuñerepa yo'ojē'ē.

2 Sētasicohua'ipi pa'ijē si'anēpi Maija'quēre sejjē de'oji cajē ite pēpajē pa'ijē'ē.

3 Cui'ne yēquēreje seccaijē'ē, mai Ējaēpi i coca quēaja'a sa'ro hui'yocaijaquēre, yahuesi cocare Cristo ayere cajē quēaja'quēre, ja cocare yē'ē quēaquē pa'i do'ire tseā cuañosiquē pa'iquē.

4 Sejjē'ē, cui'ne yē'ē i coca quēa maca tiñarepa asaye quēa ja'ñere.

5 Sehuoma'cohua'i ja're pa'ini ñare pajē pa'ijē'ē, si'anē de'oyese'e yo'ojē.

6 Jaje pa'ina, mēsaru coca cayepi saija'iñeje pa'ye de'oyerepa pa'ijaquē cui'ne iohua'i seni asañu'u cajē señere. Pai ñapere de'oyerepa quēajē sehuo-caicohua'i pa'ijē'ē.

Pēpa Tējiye

7 Yēquē oiquērepa Tíquico nuñerepa Maija'quē do'iquēpi, yē'ē ja're de'oyerepa mai Ējaē co'amaña necaiquēpi, mēsarute yē'ē yo'oquē pa'iyē quēaja'quē api.

8 Jaje pa'ina, mēsarute yēquē pa'iyē quēaquē cui'ne Maija'quēre jerepa yējē quēaja'quēni mēsaru quē'rona jējo saoyē.

9 Cui'ne i ja're conī saiji, yēquē oiquērepa, nuñe pa'iquērepa, Maija'quē do'iquē Onésimoje mēsaru aquēje. Jaohua'ipi quēaja'cohua'i a'ē, iño tēto saijē pa'iyē.

10 Aristarcopi yē'ē ja're tseā cuañosiquē pa'iquēpi mēsarute pēpa saoji, cui'ne Marcosje pēpaji, Bernabé mamaēje. Jaēpi mēsaru quē'rona saiquē pa'ito de'oye pēpani ñacaijē'ē, ite.

11 Jesús yequē mami Justo hue'equēje pēpaji, mēsarute. Icohua'i a'ē, judío pai acohua'ipi sehuosicohua'ipi, Maija'quē cuāne te'te ayere yē'ē ja're nesi-cohua'i, jaohua'ipi yē'ere sihua ēaye necaisicohua'i a'ē.

12 Epafraje mēsarute pēpaji, mai Ējaē Jesucristore necaiquēpi. Jaē cato mēsaru aquē api. Jaje pa'ina, mēsaruni cuasaquē si'anēpi Maija'quēre seccaiji, mēsarupi ocue pa'i macarepa pa'ijē Maija'quēna mēsaru pa'iyere isisicohua'ire papi i yēyere yo'ojajē caquē.

13 Yē'ēpi ñaquē a'ē, Epafra mēsarute, cui'ne Laodicea pa'icohua'ire cui'ne Hierápolis pa'icohua'ire ai cuasaquē Maija'quēre sei pa'ina, ñaquē.

14 Cui'ne Lucas yē'ē oiquē paire jujuquēpi cui'ne Demaspi conī mēsarute pēpayē.

15 Laodicea pa'icohua'ire, Maija'quē do'ijēre pēpacaijē'ē, cui'ne Ninfasreje pēpacaijē'ē, io huē'ena sehuosicohua'i tsi'sisicohua'ireje pēpacaijē'ē.

¹⁶ Mēsarupi iye toya ja'o ña tējini jējo saojē'ë, Laodicea sehuosicohua'ina, jaohua'ije ñaja'cohua'ire. Cui'ne mēsarupi ñajē'ë, Laodiceapi yē'ë toya daose'e mēsaru quē'ro tī'acquēna.

¹⁷ Ñeje Arquipore cajē'ë: “Mē'ëre mai Ējaë necaijaquē caquē cuañe nēose'ere de'oyerepa yo'ojē'ë.”

¹⁸ Yē'ë Pablopi pēpaquē iye toya e'que yē'ë jētē carapēpi toyayē, huanēyema'pē pa'ijē'ë, yē'ë cosiquēpi pa'iyē. Maija'quē oi ñacaiyēpi mēsaruni pa'ijaquē.

1 TESALONICENSES

Pablo Cui'ne I Cöcöhua'i Toyaye

¹ Yè'è Pablo cui'ne Silvano cui'ne Timoteo cöni toyayè, iye toya ja'hua. Maija'què do'ijèna, Tesalónica daripè pa'icohua'ina Maija'quèna tsioni cui'ne Jesucristo ja're pa'icohua'ina, Maija'quèpi cui'ne mai Èjaè Jesucristopi cöni coa isiyepi, de'oye pa'ijè'è.

Tesalonicenses Pai Ìño'se'e

² Mèsarute Maija'què huasose'ere cuasajè si'anè Maija'quère seccaiyè, de'oji cajè ite pèpayè.

³ Cui'ne mèsaruru mai Èjaè Jesucristopi si'aye ne tì'acaiye paji cuasajè ocue pa'i macarepa uteyepi cöcaina, si'aye yo'o jujama'pè ai yo'oye pa'itojè quècöhuè. Cui'ne Maija'què pa'ire paji cuasayepi co'amaña nehuè. Cui'ne pa'ire oiyepi pa'ina, yecohua'ire necaè'è. Jare si'anè Maija'què ña hue'ña cuasajè se'ne.

⁴ Maija'què do'ijè, mèsarute Maija'quèpi oi sahuani nesicohua'i a'è cuasajè pa'iyè, yèquè.

⁵ Cui'ne yèquè mèsarute huaso coca quèa maca coa pai yè'ose'e cajè quèaye pahuè. Mèsarupi asayè, yèquè mèsaruru de'oye pa'iyere cajè yo'ose'e, Maija'què joyo tuture papi yo'ojè cui'ne nuñerepa itirepa cocare quèayè cajè quèase'e.

⁶ Quèajèna, mèsarupi yèquè pa'iyere cui'ne Èjaè pa'iyere ye'yehuè, Maija'què coca asa do'ire ai yo'oye pa'itojè. Jaje pa'ina, mèsaruru sihuajè asahuè, Jesús cocare Maija'què joyopi sihuaye isiquèna.

⁷ Jaje yo'ojè mèsaruru de'oye pani ìño'ne tì'ahuè, si'a Macedonia cui'ne Acaya sehuosicohua'ire.

⁸ Mèsaruru què'ro huèose'epi mai Èjaè coca jai saiji, coa si'a hue'ña. Jaje pa'ina, Macedoniase'e cui'ne Acayase'e tì'a'ne papi. Ai jerepa yequè hue'ñaje tì'api. Tì'aquèna, asayè, mèsaruru Maija'què pa'ire paji cuasajè pa'iyere. Jaje pa'ina, yèquè mèsaruru ayere cajè quèaye peoyè.

⁹ Jaje quèaye pajèna, ìohua'ipi quèayè, yèquè mèsaruru què'ro do'i saisi maca mèsaruru yèquère de'oye pèpani, cui'ne pai de'huase'ere Maija'què api cuasase'ere jèni, Maija'què huajèquère pani sehuoni necai huèose'ere.

¹⁰ Cui'ne quèayè, Maija'què mamaquèpi ju'isiquèni huèosiquèpi Èjaè Jesucristo ma'tèmopi co'i cöja'què api cajè mèsaruru utejè pa'iyere. Maire nejo'ne daiye huasoquè api, Jesús.

2

Pablo Tesalonicenses Yo'ose'e

¹ Maija'què do'ijè, mèsarupi tsoe asayè, yèquè mèsaruru què'ro do'i saini coa noni cu'iyè pase'e.

² Jaje pa'ina, mèsarupi tsoe asayè, yèquè ja'nè Filiposna ai yo'ose'e, co'acohua'i a'è cajè josa yo'ojèna. Jaje pa'iquèta'are Maija'quèpi cöcaina, quècojè Maija'què de'o coca quèahuè, mèsarute, jaiye tutu sa'nope yo'oye pa'itojè.

³ Jaje pa'ina, yèquè yèhuojè soiyè cato coa tayose'e peoji. Si'sijè peoji. Cui'ne coa paini coso'nu'u cajè cayeje peoye a'è.

⁴ Coa ai jerepa Maija'quèpi i de'o cocare quèaja'cohua'i a'è caquè ñani sahuani nesicohua'ipi cayè. Paini de'oye yo'o ìño'nu'u cajè yo'oma'pè pa'iyè. Coa ai jerepa Maija'quère pani yèquè jo'noa cuasaye ñaquèni cajè yo'oyè.

⁵ Jaje pa'ina, Maija'quë cui'ne mësaru pa'iyë, yëquë mësarute ëaye asa cuaño cocapi cajë, cui'ne curire tijañu'u cajë yo'oye pañe ñasicohua'i.

⁶ Paipi de'oye yëquëre cajajë cajë co'eye pahuë. Mësarupi panije yecohua'ipi Cristo jëjo daosicohua'i a'ë cajë yo'oye pa'iquëta'are pahuë.

⁷ Jaje pa'iquëta'are coa ai jerepa mësarute oijë de'o pëca ja'co mamajëre ñacaio ai de'huayeje pa'ye yo'ohuë, mësarute.

⁸ Yëquë mësarute ai oë'ë. Jaje pa'ina, coa de'o cocase'e quëaye yëye pahuë, cui'ne yëquë pa'iyëje mësaruna isiye yëhuë, yëquë mësarute ai oi do'ire.

⁹ Maija'quë do'ijë, yëquë pa'iyere cuasajë, ñamiñapi cui'ne mu'señapi co'amaña nehuë. Ja yo'ose'e mësarupi asayë. Mësaru acohua'ipi yëquëni cocañu'u cajë ai yo'oma'cohua'ini cajë yëquëpi nehuë, Maija'quë coca quëa maca.

¹⁰ Mësaru cui'ne Maija'quë pa'iyë, yëquë nuñere papi si'si peoyepi, yecohua'ijë co'aye yo'oyë caye peoyere papi, yo'ojëna, ñasicohua'i.

¹¹ Cui'ne mësarupi asayë, yëquë mësarute pai ñapere jerepa yëjë yo'oye ne huëose'ere cui'ne oicohua'i pa'ijëna, ca yë'huase'ere pëca ja'quë mamajëre yo'oyëje pa'ye.

¹² Jaje yo'ojë cui'ne cuañehuë, mësarute Maija'quëre sehuosicohua'irepa pa'iyere pa'ijë'ë, Maija'quë yëyere yo'ojë. Ipi mësarute soipi, i cuañe te'tere, cui'ne i de'oyere pare i ja're coni paja'cohua'ire cahuë.

¹³ Yëquë quëajëna, asani de'hue Maija'quë cocare pa'ë cajë sehuohuë, mësaru. Pai quëaye a'ë cuasajë sehuoye pahuë, nuñerepa Maija'quë cocare pare iye mësaru sehuose'e. Jaje pa'ina, mësaru sehuose'ere cuasajë Maija'quëre de'oji cajë pëpajë señë. Maija'quë cocarepa sëte mësarute itipi yo'oquë pa'iji, sehuocohua'ire.

¹⁴ Mësaru Maija'quë coca sehudo do'ire ai yo'oyë, mësaru cajeohua'ipi sañope yo'ojëna. Judío pai sehuocohua'ireje iohua'i cajeohua'ipi sañope yo'ojëna, ai yo'ohuë, Cristo Jesús tsecohua'ipi. Jaohua'ire yo'ose'ejë pa'ye yo'oyë, mësaruteje.

¹⁵ Iye judío paipi Ejaë Jesure hua'ë, Maija'quëre quëacaicohua'ire huaise'eje pa'ye, cui'ne yëquëreje pëijë eto saohuë. Maija'quëre cui'ne si'ahua'ire sañope yo'oyë.

¹⁶ Jaje yo'ojë judío paipi ëseyë, Maija'quë coca judío pai peocohua'ire huaso cuañojajë cajë quëayere. Jaje yo'ojë jero sa'na iohua'i co'aye yo'oyere mëoñë. Jaje yo'ojë pa'icohua'ire yureta'a, titapi, Maija'quë iohua'ire ai yo'oyepi sai ja'ñe.

Pablopi Yëji, Tijupë Sani Ñaño Tesalónica Pa'icohua'ire

¹⁷ Maija'quë do'ijë, mësarute jëoni so'ore pa'inije huañeyema'pë pa'ë. Si'anë cuasahuë, ñama'pë pa'inije, ai esa sani ña'ñe nëina.

¹⁸ Yë'ë Pablopi coa si'anëpi sani ñasi'i caquëta'a ti saiye pahuë, Satanáspi, huati ëjaëpi ëse do'ire.

¹⁹ ¿Jaje pa'ina, ique a'ni yëquë uteye, yëquë sihuaye cui'ne yëquë nere pahuë cajë cuasa ja'ñe? Mësaru a'ë, Ejaë Jesucristo dai maca yëquë sihua ja'ñe.

²⁰ Jaje pa'ijë'ë, mësaru a'ë, yëquë de'oyerepa nese'ere ñajë sihua ja'ñe.

3

¹ Mësarute cuasayepi quëcoye peoyena, te'i Atenasna pëasi'i cuasahuë. Cuasani pëaquë

² Timoteore Maija'quë do'iquëre Cristo huasoquë coca quëaquëre jëjo saohuë, jaëpi mësarute tutu isicai cui'ne mësaru Maija'quë pa'ire paji cuasayere jerepa paye necaijaquë caquë.

³ Necaina, mēsaru acohua'ipi te'ije ai yo'oye pa'itoje yo'o jujama'pë pa'ijajë caquë jëjo saohuë. Jaje pa'ina, tsoe mēsarupi asayë, mai jaje ai yo'o ja'ñe pa'ie.

⁴ Iyere mēsarute quëahuë, maire ai yo'oye pa'ija'coa cajë. Mēsaru ja're yëquë pa'i maca, iti case'epi ai yo'oye ti'api, mēsaru asase'eje pa'ye.

⁵ Jaje pa'ina, quëcoyepi peoquëna, Timoteore jëjo saohuë, mēsaru Maija'quëre pa'ire paji cuasajë pa'iyere seni asaja'quëre. Yeque huatipi co'aye yo'oyena ne taouna, yëquë mēsarute quëase'epi do'i peoye pa'ima'quë caquë jëjo saohuë.

⁶ Yure Timoteo mēsaru quë'ropi co'ini quëapi, mēsaru de'oye Maija'quë pa'ire paji cuasajë cui'ne yecohua'ire oijë pa'iyere. Cui'ne quëapi, mēsaru yëquëre yëjë cuasajë pa'iyere. Cui'ne yëquë mēsarute ña ëaquëna, pa'ieje cui'ne mēsaruje yëquëre ña ëaquëna, pa'iyë quëapi.

⁷ Maija'quë do'ijë, yëquë co'a ju'ijë cui'ne ai yo'ojë pa'icohua'ini, mēsaru ocue pa'i macarepa Maija'quë pa'ire paji cuasajë pa'iyere quëaquëna, asani sihuahuë.

⁸ Mēsaru jaje Ëjaëre ocue pa'i macarepa tuiyere asarena, yëquëre huajë pa'i huëose'eje pa'yerepa nëji.

⁹ ¿Jaje pa'ina, me Maija'quëre cajë pëpaye'ni mēsaru necaiyere ai sihuayere yëquë joñoana ta'ye saise'erepa pani Maija'quë ña hue'ñana?

¹⁰ Mu'señapi cui'ne ñamiñapi Maija'quëre señë, jëjo saojë'e cajë, mēsarute sani ñajë mēsarute Maija'quë pa'ire paji cuasaye caraye si'aye ne ti'acañu'u cajë.

¹¹ Maija'quëpi cui'ne mai Ëjaë Jesucristopi cocaijaquë yëquë mēsaru quë'ro do'i sai ja'ñe.

¹² Jare ipi mēsarute paire oiye cui'ne sa'ñe ai oijë pa'ie necaijaquë, yëquë mēsarute oiyeje pa'ye oija'cohua'ire.

¹³ Jare ipi mēsarute, mēsaru joñoana ocue pa'i macarepa cuasajë pa'ie nejaquë. Nequëna, de'ocohua'irepa pa'ijë'e, co'aye yo'o do'i peocohua'ire papi, Maija'quë Diosu ña hue'ñana, mai Ëjaë Jesucristo i tsecohua'i de'ocohua'irepa ja're dai maca.

4

Maija'quë Sihuaquë Ñañere Pa'ie

¹ De'oji, jaje pa'ie sëte Maija'quë do'ijë, Mēsarute mai Ëjaë Jesucristo mamipi cuañejë señë, Maija'quë sihuaquë ñañere, yëquë ye'yase'ere jerepa yo'ojë pa'ijajë cajë. Tsoe mēsarupi jaje pa'iyë.

² Jaje pa'ina, tsoe mēsarupi asayë, mai Ëjaë cuañe tutupi yëquë ye'yajë quëase'e, mēsaru yo'o ja'ñere.

³ Maija'quë sihuaquë ñañe iye a'ë, i tsecohua'irepa pa'ijë yequë nomiore panita'a yequë ëmëre ti yo'oma'pë pa'ie a'ë.

⁴ Pai ñape nëjohua'ire pajë, de'oyerepa pa'ijë, iohua'ire ëjaohua'ire ñajë paye a'ë.

⁵ Maija'quëre sehuoma'cohua'i yo'oyeje pa'ye yo'oma'pë pa'ijë'e, tëto saiperepa ëaye nëiñepi cui'ne co'aye yëyepi airepa pa'i do'ire. Jaje pa'ina,

⁶ Maija'quë do'iquëre ti i paye josa yo'ocaima'pë pa'ijë'e, iye yë'e quëase'e aye. Jaje yo'ocohua'ire, mai Ëjaëpi tuturepa saija'quë api, yëquë mēsarute yo'o ma'ñe a'ë quëase'eje pa'ye.

⁷ Jaje pa'ina, Maija'quë maire soima'ë paji'i, si'sire yo'ojë pa'ija'cohua'ini. Coa ai jerepa ina isisicohua'ipi pa'ija'cohua'ini soipi.

⁸ Jaje pa'ina, iye ye'yayere paipi co'aye a'ë cajë asaye coecohua'i pani, pa*̄*i ti ye'yacohua'ini coema'pë pa'iyë, Maija'quëni coeyë, mësarute i de'o joyo isisiquëni.

⁹ Tsoe Maija'quëpi mësarute sa'ñe oijë pa'iyë ye'yasi do'ire, Maija'quë do'ijëja'a sa'ñe oijë pa'iyë aye toyaye pañë.

¹⁰ Jaje pa'ina, mësaru si'aohua'ire Maija'quë do'ijëre Macedonia pa'icohua'ire oijë pa'iyë. Jaje pa'iquëta'are jero sa'na ai paire oiyepi mësarute pa'ijaquë cajë cuañëñë.

¹¹ Yecohua'ire josa yo'oma'pë de'oye pa'ijë'ë, mësaru co'amañare pase'e nejë. Yëquë cuañese'eje mësaru jëñapi nejë pa'ijë'ë.

¹² Jaje pa'ijëna, sehuoma'cohua'ije mësarute ëjaohua'ire ñaja'cohua'ire, cui'ne mësarute carayeje peoja'core.

Mai Ëjaë Dai Ja'ñe

¹³ Maija'quë do'ijë, sehuoma'cohua'i cato ju'isicohua'i huëiye peoji cuasacohua'ipi ai oiyë. Jaje pa'ina, mësarupi jaohua'i oiyeye ju'isicohua'ire ai oima'cohua'ini caquë, ju'isicohua'ire yo'oye quëasi'i.

¹⁴ Jesús ju'isiquëpi huëji'i, mai asayeje pa'ye, cui'ne pa'ye Maija'quëpi si'aohua'ire Jesure sehuoni ju'isicohua'ire Jesús ja're con*̄*i daja'quë api.

¹⁵ Jaje pa'ina, cayë, mësarute mai Ëjaë ayere ye'yaye sëte. Mai huajëcohua'i Ëjaë dai maca pa'icohua'i ju'isicohua'ire du'ru tëto saiye paja'cohua'i a'ë.

¹⁶ Jare ipi mai Ëjaë ma'tëmopi cuañequë yë'ore papi, tutu quë'ipi, cui'ne huiñaohua'i Ëjaërepa yë'opi, cui'ne Maija'quë duruhuëpi con*̄*i jui maca cajeja'quë api. Ja maca Cristore sehuoni ju'isicohua'ipi du'ru huëija'cohua'i a'ë.

¹⁷ Huëtena, ja maca mai huajëcohua'ipi huëisicohua'i ja're con*̄*i mëijë peo de'otona, siri quë'rona sañope ti'aja'cohua'i a'ë, Ëjaëre pare. Ti'ani i ja're con*̄*i ti pa'ija'cohua'i a'ë.

¹⁸ Jaje pa'ina, iye cocare sa'ñe cajë yo'o jujahuë cuasacohua'ire tutu isijë'ë, jerepa sihuajë yëjë yo'oja'cohua'ire.

5

¹ Iti daija'a mu'se cui'ne it*̄*i tëcahuë toyaye pañë, Maija'quë do'ijë.

² Tsoe mësarupi asayë, mai Ëjaë dai mu'se cato co'amaña imaquë ñami daiyeje pa'ye dasipi.

³ Pa*̄*i de'o*̄*i jo'cua pa'ire payë, si'aye de'o*̄*i ca maca coa nejoñepi ti'asipi, jaohua'ire, nomio ts*̄*i coa huëocon*̄*a, a'si huëoyeje pa'ye. Ja maca jëaye peoji.

⁴ Maija'quë do'ijë, mësaru cato nea hue'ñare pa'ima'pë pa'iyë. Co'amaña ñaë yo'oquëna, ña quëquëyeje pa'ye mai Ëjaë da tita mu'se, ña quëquëye.

⁵ Si'aohua'i mësaru mia hue'ña acohua'i a'ë, mu'se acohua'i a'ë. Ñami cui'ne neañe acohua'i peoyë.

⁶ Jaje pa'ina, mai caiñe peoji, yecohua'i yo'oyeje. Coa ai jerepa sëtasicohua'ipi nuñerepa pa'iyere ñajë pañu'u.

⁷ Jaje pa'ina, caicohua'i caiñë, ñami. Cui'ne cono cuepecohua'i cuepeyë, ñami.

⁸ Jaje pa'iquëta'are mai mu'se acohua'i cato ñare pajë nuñere pare tayo ma'ñere pa'iyë pa'iji. Maija'quë pa'ire paji cuasayena cui'ne paire oiyena suñani, soldado i coti saihuë quëna cañapi suñani jëayeje pa'ye, cui'ne huaso tējisicohua'i pa'i ja'ñere uteyena, soldado quëna mapë puani jëayeje pa'ye jëañu'u.

⁹ Maija'quë nejoja'cohua'ini maire soima'ë paji'i. Coa ai jerepa mai Ëjaë Jesucristo do'ipi huasosicohua'i pa'ijajë caquë soipi.

¹⁰ Jaje pa'ina, Jesucristo mai do'ire jucacaji'i, maipi i ja're coni ju'isicohua'i panije, cui'ne huajëcohua'i pa'inije pa'ijajë caquë.

¹¹ Jaje pa'ina, pai ñape yecohua'ire tutu isicaijë, yo'o jujahuë cuasacohua'ire jerepa yëjë yo'oye necaijë'ë. Noni jaje yo'ojë pa'icohua'i sëte.

Pablo Yëhuose'e Sehuosicohua'ire

¹² De'oji, yure mësarute Maija'quë do'ijëre señë, mësarujare pa'ijë co'amaña nejë. Iyere yo'ojë'ë cajë, cui'ne yëhuojë, mai Ejaë yëyejë yo'ojë mësarute sacohua'ire, mësarupi ëjaohua'ire ñaño pa'iji, caquë.

¹³ Jaje pa'ina, mësarute iohua'i necai do'ire cuasajë ai oijë ëjaohua'ire ñajë pajë'ë. Pai ñape sa'ño de'oye yo'ojë, jo'cua pa'ijë'ë.

¹⁴ Cui'ne Maija'quë do'ijë cuañëñë, mësarute, neñe josa coecohua'ire yëhuojë'ë, caquë. Cui'ne yo'o jujahuë cuasacohua'ire cocaijë'ë, Jesús yo'oyere jerepa yëjë yo'oja'cohua'ire, cui'ne cocaijë'ë, Maija'quëre cuasaye tutu peocohua'ire. Si'aohua'ire de'oye cuasajë dahuëre yo'ojë cocaijë pa'ijë'ë.

¹⁵ De'hua ñajë pa'ijë'ë, te'ijë yequëpi co'aye yo'ouna, cui'ne co'ayepi saisi'i caquë yo'oma'ë pa'ijaquë, coa ai jerepa sa'ño de'oye yo'ojë pa'ijë, cui'ne si'aohua'ire yecohua'ire de'oye yo'oyere cuasajë'ë.

¹⁶ Si'anë sihuacohua'i pa'ijë'ë.

¹⁷ Si'anë Maija'quëre sejë pa'ijë'ë.

¹⁸ Si'aye mësarute daiye Maija'quëna yëye a'ë. Jaje pa'ina, de'oji cajë Maija'quëre pëpajë'ë, Cristo Jesure sehuocohua'i sëte.

¹⁹ Toa yayoyejë pa'ye yo'oma'pë pa'ijë'ë, Maija'quë joyo pa'iyere.

²⁰ Cui'ne coecaima'pë pa'ijë'ë, Maija'quëre quëacaicohua'i caye pa'ito.

²¹ Asani si'aye nuñere pa'ni iti cajë neñani de'oyese'e de'huajë'ë.

²² Si'aye co'aye yo'oma'pë pa'ijë'ë.

²³ Jare ipi Maija'quëpi, jo'cua de'oye pa'iyë paquëpi, mësarute nuñerepa de'ocohua'ire necaijaquë, necani mësarujare pa'iyë si'aye joyo, cuasaye cui'ne capë ti si'si te'te peocohua'ire pare ñacai pajaquë mai Ejaë Jesucristo dai mu'sere caquë.

²⁴ Mësarute soisiquë ti tayoma'quë api. Jaje pa'ina, i case'ejë pa'ye ne tija'quë api.

Pëpa Tëjiye

²⁵ Maija'quë do'ijë, yëquëre Maija'quëre secacaijë'ë.

²⁶ De'oye sihuayepi sihuajë, pëpacaijë'ë, si'a sehuosicohua'ire.

²⁷ Mai Ejaë cuañequërepa do'ipi ca nëoñë, mësarute, iye toya ja'hua si'aohua'ire Maija'quë do'ijëre ña asojë'ë caquë.

²⁸ Mai Ejaë Jesucristopi mësaruna i coa necaiyepi yo'oquëna, pa'ijë'ë.

2 TESALONICENSES

Pablo Cui'ne I Cōcohua'i Toya Cōse'e

¹ Yē'ē Pablo cui'ne Silvano cui'ne Timoteo cōni iye toya ja'hua Tesalónica daripē acohua'ina, Maija'quē Diosuna cui'ne mai Ējaē Jesucristona tsiosicohua'ina toyayē.

² Diosu Maija'quēpi cui'ne mai Ējaē Jesucristopi necaina, jo'cua de'oye pa'ijē'ē, cajē.

Maija'quē Co'ye Yo'ocohua'ire Sai De'huaye

³ Mēsaru Maija'quēre pa'iji cuasayepi ai jerepa ai de'oquēna, cui'ne paire oiyepi jero sa'na ai jerepa oiye pa'ina, Maija'quēre si'anē mēsaruni cuasajē Maija'quēre sejē de'oji cajē pēpayē.

⁴ Cui'ne mēsaru yecohua'ipi jōsa yo'ojēna, neñañere quēcojē Maija'quē pa'ire paji cuasa do'ire pa'iyere, yēquēpi sehuosicohua'i ja're cōni de'oyerepa yo'oye'ni cajē sihuayē, mēsaru pa'iyere.

⁵ Iye yo'oyepi Maija'quē pai ñape yo'ose'ere ca de'huaquēpi nuñerepa yo'oyere. Jaje pa'ina, Maija'quēpi mēsarute de'ocohua'ire pare ēja de'huaji, i cuaeñe te'te cacaja'cohua'ire ja ai yo'o do'ipi.

⁶ Jaje pa'ina, nuñere pa'ē, mēsarute, jōsa yo'osicohua'ire Maija'quēpi ai yo'oyepi iohua'ire sañe.

⁷ Mēsaruni ai yo'osicohua'ini pēa huajēyere isiquē, yēquē ja're cōni. Iye yo'oye cato pa'ija'coa, Ējaē Jesús i huiñaohua'i tutu quē'iohua'i ja're cōni ma'tēmopi toa coro ne'su mēiñeja'a ñai maca.

⁸ Ja maca Maija'quē pa'iye asaye coesicohua'ire, cui'ne Jesús huaso coca asaye coesicohua'ire si'sequē nejosi'quē daija'quē api.

⁹ Ja maca jaohua'i ti nejo cuañoja'cohua'i a'ē, Ējaērepa cui'ne i de'o tuturepa peo hue'ñana, so'ona.

¹⁰ Jaje nejo cuañosicohua'i pa'ija'cohua'i a'ē, mai Ējaē Jesús i tsecohua'ire de'ocohua'ire pare nesi'quē dai maca, ite sehuocohua'i si'aohua'i ite ña quēquējē de'oquēre pa'ni ca maca, cui'ne mēsaruje te'e cōni sihuaja'cohua'i a'ē, yēquē quēajēna, sehuosicohua'ipi.

¹¹ Maija'quēpi mēsarute de'ocohua'irepa pa'ija'cohua'i a'ē caquē soipi. Soisicohua'ipi jare t'ajajē cajē si'anē Maija'quēre secacaiyē. Cui'ne i tutupi si'aye mēsaru de'oye neñe yējē cuasaye, cui'ne mēsaru Maija'quē pa'ire paji cuasa do'ipi co'amaña neñe cōcāni t'ajajuē cajē señe.

¹² Señe, cui'ne Jesucristo mamipi de'oyerepa ca cuaño'se'e pa'ijaquē cajē mēsarute de'oye necai do'ire, cui'ne mēsaruje i do'ire de'oye ca cuañojajē cajē.

2

Ti Co'aquē

¹⁻² Mai Ējaē dai ja'ñere cui'ne mai i ja're tsiojai ja'ñere asacohua'ipi, Ējaē dai mu'se tsoe t'api, yēquē toyase'e a'ē cajēna, asani so'o dai cocare asani panita'a jaje Maija'quē iñopi cayena asani ai cuasa huesēma'pē pa'ijē'ē, cajē mēsarute Maija'quē do'ijēre jaje cuasama'pē cayē.

³ Coso cuaño'ma'pē pa'ijē'ē. Ja yē'ta'a Ējaē dai mu'se t'ama'nē du'ru macarepa cato Maija'quēre ai saño'pe yo'oyepi pa'ija'coa. Pa'ina, ne huesē hue'ña mamaquēre papi co'aquēre papi etaja'quē api, iye yejana.

⁴ Jaëpi ai jerepa pa'i a'ë caquë sañope yo'oja'quë api, si'aye Diusu mami hue'eyere panita'a paï señere. Jaje yo'oquë Maija'quëre se hu'ena cacani ja'runi yë'ë a'ë, Diusu caquë yo'oja'quë api.

⁵ Yë'ë iye ayere tsoe mësarute quëahuë, mësaru ja're pa'i maca, cuasajë'ë.

⁶ Yure mësarupi tsoe asayë, co'aquërepa eta mu'se ja tì'ama'ëna, ì etaye ësequëre.

⁷ Jaje pa'iquëta'are tsoe yo'o huëose'epi pa'iji, co'ayerepa yo'o ja'ñe, yahuese'e pa'ie, coa ite ësequë Maija'quë joyo iye yejapi eta saiyese'e carapi. Ja maca tsoe co'aquëre papi pa'ija'quë api.

⁸ Pa'ina, Ëjaë Jesucristopi dai ì yë'opo tutupi sëco hueaquë, ì dai miañepi ite peo hue'ñarepa nejoja'quë api.

⁹ Iquë co'aquërepa cato Satanás cocaiyepi yo'oquëpi daija'quë api, si'a huati tutu paquëpi, cui'ne paï yo'o tì'a ma'ñe co'a tutupi yo'o iñoquëpi.

¹⁰ Ja tutupi yo'oquë nejo hue'ña saicohua'ire cosoja'quë api, nuñerepa cocare asani huaso cuañoni pa'ie coesicohua'ire.

¹¹ Jaje pa'ina, Maija'quë ësema'ë coa ñaji, jaohua'ire, nuñerepa cocare sehuoye coesicohua'ipi tayose'ere itire pa'ë cajë cosoyere sehuojajë caquë.

¹² Sehuoni co'ayese'e sihuacohua'ipi si'aohua'i nejosicohua'i pa'ijajë caquë.

Sahuasichua'i Pa'ie

¹³ Maija'quë do'ijë, Ëjaë oicohua'irepa, Diusupi mësarute sahuani soipi, mësarupi nuñerepa coca asa do'ipi, cui'ne Maija'quë joyopi, de'ocohua'ire necai do'ipi du'ru huasosicohua'i pa'ie tì'ajajë caquë. Jaje pa'ina, yëquë mësaru do'ire, si'anë Maija'quëre de'oji cajë pépaye pa'iji.

¹⁴ Jaje pa'ina, iyere caquë mësarute yëquë ì huaso coca quëayeja'a soipi, mai Ëjaë Jesucristo de'oyerepa pajajë caquë.

¹⁵ Jaje pa'ie sëte Maija'quë do'ijë, yëquë mësaruna ñajë ye'yase'ere, cui'ne yëquë toya saose'ere huanëyema'pë ocue pa'ì macarepa tuijë'ë.

¹⁶ Mësarute Diusu, Maija'quëpi cui'ne mai Ëjaë Jesucristopi maire oi de'oye necaiquëpi, maire ti ca yë'huaye isisiquëpi, cui'ne de'oyere pare utejë pa'ie isisiquëpi,

¹⁷ Jaëpi mësaru joñoana jerepa yëjë neñe isiquë, mësarute ocue pa'ì macarepa ñacai paquëna, mësaru cayepi, cui'ne mësaru neñepi de'oyerepa pa'ijaquë.

3

Yëquëre Secacajë'ë

¹ De'oji. Maija'quëre do'ijë, yëquëre secacajë'ë, iyere cuasajë, mai cocapi si'a hue'ña esa tì'acquëna, païpi sihuajë sehua ja'ñere mësaru sehuose'eje pa'ie.

² Jai paï yecohua'i Maija'quë pa'iji cuasama'cohua'i pa'ie sëte, secacajë'ë, co'aye yo'oyena dahuëyesicohua'ipi josa yo'oye paja'cohua'ire, yëquëre.

³ Jaje pa'iquëta'are, Maija'quë ì case'eje pa'ie yo'o tì'acquëre papi mësarute ocue pa'ì macarepa paquë ñacaijaquë, co'aye mësaru neñe peoja'core.

⁴ Jaje pa'ina, cuasayë, mai Ëjaëpi cocaina, nejë pa'icohua'ipi, yëquë cuañese'eje sehuojë neja'cohua'i a'ë, jëoñe peoyerepa.

⁵ Jaje pa'ina, mai Ëjaëpi mësarute cocaijaquë Diusu oiyeje pa'ie yecohua'ire oi ja'ñe, cui'ne ai yo'onije, Cristo tutu isiyepi quëcocohua'i pa'ì ja'ñe.

Co'amaña Neñe

⁶ Maija'quë do'ijë, mësarute mai Ëjaë Jesucristo mamipi cuañeñe, co'amaña neñe coe Maija'quë do'iquëpi yëquë ye'yase'eje pa'ie pa'ima'quëre tsiomapë pa'ijë'ë.

⁷ Tsoe mäsarupi asayë, yëquë ye'yase'e tuicohua'i pa'iye. Yëquë mäsaru quë'ro pa'i maca co'amaña nema'pë pa'iye pahuë.

⁸ Cui'ne aoje do'i peoye aïne pahuë. Saijë aë'ë, iti tse acohua'ina. Jaje pa'ina, ñami cui'ne mu'se co'amaña nehuë, mäsaru acohua'ini dëquëyeje pa'ye yo'oyere coejë.

⁹ Mäsarupi yëquëre coçaiye pa'iji cajë seña pa'iquëta'are, co'amañare nehuë, mäsarupi yëquëna ye'yeni nejë pa'i ja'ñere cajë.

¹⁰ Yëquë ja yë'ta'a mäsaru ja're pa'i maca ñeje ye'yahuë: co'amaña neña coequë, aoje aïne pajaquë.

¹¹ Jaje pa'iquëta'are asayë, jaro mäsaru quë'ro acohua'ipi ti co'amaña nema'pë coa pa'ijë, co'amaña necohua'i cayeje pa'ye yecohua'ire quëajë cu'iyë, cajëna.

¹² Jaje pa'ina, jaohua'ire mai Ejaë Jesucristo cuãne tuture papi cuãneñë, co'amaña nejajë iohua'i nese'ere aija'cohua'i.

¹³ Maija'quë do'ijë, de'oye yo'oye jeoma'pë pa'ijë'ë.

¹⁴ Mäsaru acohua'ipi yëquë cajë iye toya saose'ere sehuocaima'cohua'i pa'ito, ñani jaëpi paji cani ite tsioma'pë pa'ijë'ë, ite huajëya'ye nëija'core.

¹⁵ Jaje yo'ojëta'a ite mäsaru pëiquëre pama'pë pa'ijë'ë, coa ai jerepa yo'jeire yëhuoyeje pa'ye yëhuojë'ë, ite.

Tëjiyerepa Case'e

¹⁶ De'oji, mai Ejaëpi mäsaru ja're pa'i, jo'cua pa'iye Ejaëpi mäsarute i pa'iyere isijaquë si'anëpi jajese'e.

¹⁷ Iye me cato yë'ë Pablopi pëpaquë toyayë, yë'ë jëtëpi, iye toya e'quena ñani yë'ë toya saocoa, cuasajajë caquë. Toya tëji hue'ña si'aye yë'ë toya saoye jaje toyaquë a'ë.

¹⁸ Mai Ejaë Jesucristopi de'oye mäsarute si'aohua'ire necaina, pa'ijë'ë. Jaje pa'ijaquë.

1 TIMOTEO

Pablo Toyase'e, Timoteona

¹ Yè'è Pablo, Jesucristo jèjo saokuè a'è, maire huasoquè Diusu cuañeñepi, cui'ne mai Èjaè Jesucristo mai utejè pa'iquèpi.

² Maija'quère pa'ire paji cuasa do'ire yè'è mamaquè a'è, mè'è. Jaje pa'ina, iye toya ja'hua toyayè, Timoteo mè'ère. Maija'quèpi cui'ne mai Èjaè Jesucristopi conì mè'ère de'oye necaijè, teaye ñani oiyere, cui'ne jo'cua de'oye pa'iyere isijajè.

Tayo Ye'yase'ere De'hua Ñaño

³ Nuñerepa ye'yama'pè tayo ye'yacohua'ire mè'èpi, jaje ye'yama'pè pa'ijajè caquè jaohua'ire yèhuojaquè cuasani Efeso daripèna pèajè'è, cuañehuè, yè'è ja yè'ta'a Macedonia saima'nè.

⁴ Aipè coca cõcaiyè paji, Maija'què pa'ire paji cajè asa tì'año. Jaje pa'ina, aipè coca cui'ne aiohua'i pa'ise'e co'ye ye'yama'pè pa'ijajè jaohua'i. Ja cato sa'ño pèti coca caye a'è.

⁵ Yè'è cato, de'o joyore papi, de'oye cuasayere papi, cui'ne Maija'què pa'iji nuñerepa asayepi, paì ñape yecohua'ire oijè pa'ijajè caquè cuañeñè, iye.

⁶ Iyere yecohua'i yo'oma'pè tayo sani coa cocase'e cacohua'i de'ohuè.

⁷ Jaje tayo saicohua'ipi paire Maija'què coca ye'yacohua'i pañu'u, cajè. Yo'ojèta'a huesèyè, iohua'i cayeque. Cui'ne asa tì'ama'pè pa'iyè, iohua'i care payè cajè ye'yayere. Jaje pa'ina, nuñerepa ye'yayè, cuasajè tayoyè.

⁸ Maija'què Moisésre cuañese'e de'oye a'è, itì cayeje pa'ye ye'yato. Tayo ye'yatota'a co'aji.

⁹ Jaje pa'ina, Maija'què cuañese'e de'oye yo'ojè pa'icohua'ini caquè pa'iyè paji. Cuañese'e cato, co'acohua'i asa ja'ñepi pa'iji. Jaohua'i cato Maija'quère sañope yo'ocohua'ipi, cuañese'ere sehuoma'cohua'ipi, si'si yo'ocohua'ipi, yo'o ma'ñere yo'ocohua'ipi, cui'ne Maija'quère Èjaère papi cama'cohua'ipi, coa si'aye Maija'quère tì'añu'u cajè yo'oyere cue'cucocohua'ipi, ja'quèohua'ire huaicohua'ipi, paire huaicohua'ipi,

¹⁰ yèquè nomiore, panita'a yeco èmère yo'ocohua'ipi, èmèohua'ija'a sa'ño yo'ocohua'ipi, paire tseani yecohua'ina isicohua'ipi, cosocohua'ipi cui'ne care payè cajè coa cosocohua'ipi, cui'ne de'o cocare sañope cacohua'i asa ja'ñepi pa'iji, Maija'què cuañese'e.

¹¹ Maija'què de'oquèpi iye de'o cocare huaso cocare pare yè'èpi quèacaijaquè caquè cuañe nèopi.

Maija'què Teaye Ñani Cõcaise'e

¹² De'oji, caquè pèpayè, mai Èjaè Jesucristore, i co'amaña yè'èpi tayoma'è nuñe neja'què api, caquè tutu isiquè, ite necaiquère nesiquère.

¹³ Yè'è cato ja'nè Jesure sañope caquè, sehuosicohua'ire tseaquè, cui'ne co'aye caquè yo'oquè paè'è. Pa'ina, sehuoma'quèpi huesèquè yo'oji cuasani Maija'quèpi yè'ère teaye ñani oi cõcaji'i.

¹⁴ Jaje yo'oni mai Èjaèpi yè'ère jaiye de'oyere isipi, Maija'què pa'ire paji cuasayere cui'ne paire oiyere Cristo Jesús ja're tsioni pa'ijè, mai payere.

¹⁵ Nuñerepa caye a'è, Cristo Jesús co'acohua'ire huasosi'i caquè iye yejana daise'ere, si'aohua'i asaye pa'iji. Jaje pa'ina, yè'ère ai jerepa co'aquèni huasopi.

16 Jaje pa'ina, Maija'quëpi yë'ère teaye ñani oi cocaji'i. Jaje pa'ina, si'aye Jesucristo yo'o juja ma'ñere iñosi'i caquë yë'ère huasopi. Jaje pa'ina, yure yë'ë jeteyo'je ite sehuoja'cohua'ire iñoquë a'ë, ti pa'iye ti'aja'cohua'ire.

17 Jaje pa'ina, Ejaërepa de'oquëre pani ti pani huesë ëjaëre pani sihuajë pañu'u, juni huesëma'quëni, païje ñama'quëni, cui'ne te'i Diusure pani. Jaje pa'ijaquë.

18 Maija'quëre quëacohua'ipi ai tsoe më'ë yo'o ja'ñere case'eje pa'ye de'oye yo'ojaquë caquë cuañeñë, Timoteo yë'ë mamaquë më'ëre. Jaje case'epi cocaina, Maija'quë pa'ire paji cuasaquëni cui'ne de'oyerepa cuasaquëpi de'oyerepa yo'ojë'ë.

19 Yecohua'i iohua'i de'oye cuasajë pa'iye quëayere sehuocaima'pë yo'ojë, iohua'i Maija'quë pa'ire paji cuasayere ne huesoni co'a de'ohuë.

20 Jaje yo'ohuë, Himeneo cui'ne Alejandro. Jaje yo'osicohua'ini yë'ëpi Satanásna isihuë, co'aye cacohua'ipi Maija'quëre co'aye caye pañere ye'yējajë caquë.

2

Maija'quëre Señe Ye'yaye

1 Iyere du'ru macarepa yo'ojë pa'ijë'ë caquë cuañeñë, si'aohua'ire iye yeja pa'icohua'ire secacaijë Maija'quë necaiyere de'oji cajë pëpayere, necaire pajë'ë cajë señere, ai teaye cajë señere.

2 Cui'ne païre cuañecohua'ire cui'ne paï ëjaohua'irejë secacaiye pa'iji, mai sehuosicohua'ipi de'oye josa yo'oma'pëna, sihuajë pa'iyere cajë.

3-4 Jaje pa'ina, Maija'quë maire huasoquëpi si'aohua'i huasosicohua'i pa'ijë i nuñerepa cocare asa ti'ajajë caquë yëquë sëte ai sihuaquë ñaji, mai secacaiye.

5 Te'i api, Maija'quë. Cui'ne te'i api, Jesucristo, paï de'osiquë, maire tïohua'i pa'isicohua'ini Maija'quë ja're conï tsioye necaiquë. Yequë peoji.

6 Jesucristopi si'aohua'ire huasoja'a do'ire juni saicaji'i. Jaje yo'oquë iñopi, i oi necaiyere. Ja iñose'ere si'anë irepa pa'iye asaye pa'iji.

7 Ja coca necaiyere caquë yë'ère coca quëacaiquëre cui'ne i jëjo saoquëre nepi. Judío paï peocohua'ire Maija'quë pa'ire paji cuasayere cui'ne nuñerepa cocare ye'yajaquë caquë. Quëare payë. Cosoye pañë.

8 Yëyë, yë'ë si'a hue'ña pa'icohua'ipi ëmëohua'i Maija'quëre secohua'i pani, de'o jëñapi mëajë, de'o joyore papi, pëti peocohua'ipi, cui'ne yecohua'ire sañope case'e peocohua'ire papi señere.

9 Cui'ne nomiohua'ijë de'oye caña ju'ijajë, nomiohua'irepa ju'iyepi, co'aye ña cuaño ma'ñere, ëja de'ocohua'i pani, tëto saiperepa naña yoni, curi nese'ere jua nëoni cui'ne jaiye yi'yo se'huoni panita'a jai do'i cañare suñani de'ocore pa'ë cajë yo'oma'pë pa'ijë'ë.

10 Coa ai jerepa de'o co'amaña neñepi iñoñe pa'iji, Maija'quëna iohua'i pa'iye isisicohua'i pa'iye.

11 Nomiohua'i cato Maija'quë coca ye'ya hue'ña jo'cuarepa dahuëre ñu'ijë asaye pa'iji.

12 Cui'ne nomiohua'ire ëseyë, jai paï tsi'si sitona ye'yaye. Cui'ne ëseyë, ëmëohua'ire meñe quëcoyeje. Coa ai jerepa de'oye jo'cua asaye pa'iji, nomiohua'i cato.

13 Maija'quëpi ai tsoeje Adánni du'ru de'huapi, ja jeteyo'je de'huapi, Evare.

14 Cui'ne du'ruje Adánpi coso cuañoma'ë paji'i. Nomiohi coso cuañoni co'ayena tóme huesëo.

¹⁵ Jaje pa'iquëta'are nomio huaso cuañoja'coa, iopi mamajëre de'oye ñacai ai de'huacopi, Maija'quë pa'iji cuasacopi paire oicopi, cui'ne de'oyere pare yo'oco pa'icopi.

3

Sehuosicohua'i Èjaohua'i Pa'iyë

¹ Sehuosicohua'i ëjaë pa'iyë yëquë cato de'o co'amaña yo'oyere pare yëji. Nuñerepa cayë.

² Jaje pa'ina, sehuosicohua'i ëjaë cato de'oye pa'iquëre papi pa'iyë pa'iji, sañope yecohua'ijë cayë peoquëpi, te'ore nëjore paquëpi, ta'ñe yo'oquëpi, ta'ñe asaquëpi, de'oyerepa pa'iquëpi, cui'ne paipi i huë'ena saijëna, si'anë de'oye pëpaquëpi, cui'ne de'oye ye'yaquëpi pa'iyë pa'iji.

³ Cono cuépema'quëpi, uihuaye yëma'quëpi, paire de'oye yo'oquëpi, jo'cua de'oye pa'iyë yëquëpi, cui'ne curire oima'quëpi pa'iyë pa'iji.

⁴ De'oyerepa i huë'e pa'icohua'ire cuañequëpi pa'iyë pa'iji. Mamajëpi i cuañeñe de'oye sehuocohua'ipi, cui'ne ite ëjaëre ñajëna, pa'iquëpi.

⁵ Jaje i huë'ere de'oye cuañema'quë pani, ¿me cui'ne Maija'quëre sehuosicohua'ire de'oye ñacaija'quë a'ni, huesëquë pani?

⁶ Jaje pa'ina, co'aji, sehuosicohua'i ëjaë pa'iyë, yure maca sehuosiquëpi. Yure maca sehuosiquëpi coa jerepa pa'i a'ë cuasayese'e timëni yo'oquë huati ne huesë sitona cui'ne ne huesëye pa'i do'ire.

⁷ Cui'ne yequejë sehuoma'cohua'ipi de'oquë api cajë ëjaëre ñaquëpi pa'iyë pa'iji. Jaje pa'ipi huati huaterë nesicona, cuëni dema'ë cui'ne co'aye cama'pëna pa'ija'quë api.

Sehuosicohua'i Cöcaicohua'i Pa'iyë

⁸ Jaje cui'ne sehuosicohua'ire necaicohua'ijë yecohua'ipi ëjaohua'ire ñajëna, pa'icohua'ipi pa'iyë pa'iji, iohua'i ca nëose'ere si'a yë'quë maca yo'ocohua'ipi, cui'ne cono cuépema'cohua'ipi, cui'ne cosojë curiquë nema'cohua'ipi pa'iyë pa'iji.

⁹ Maija'quë iñosi cocare mai sehuoyere de'oye de'huacohua'ipi, pa'iyë pa'iji. Mai cuasa joyopi sañope cayë ti peocohua'ipi.

¹⁰ Du'ru macarepa neñañe pa'iji, jaohua'ire. Neñajëna, caraye peojë, yureta'a sehuosicohua'ire necaicohua'i pa'iyë pa'iji.

¹¹ Cui'ne nëjohua'ijë yecohua'ipi ëjaohua'ire ñajëna, pa'icohua'ipi, cui'ne co'a cocare asani yecohua'ina se quëama'cohua'ipi, ta'ñe yo'ocohua'ipi, cui'ne iohua'i ca nëose'ere si'aye de'oye yo'ocohua'i pa'iyë pa'iji.

¹² Maija'quëre sehuocohua'ire necaiquë cato te'ore nëjore paquëpi, i mamajëre cui'ne i huë'e pa'icohua'ire de'oye cuañequëpi pa'iyë pa'iji.

¹³ Sehuosicohua'ire necaicohua'ipi iohua'i yo'oyere de'oye necohua'i pa'ito, yecohua'ipi de'ocohua'i a'ë caji'cohua'i a'ë. Cajëna, ai jerepa sihuajë quëcojë Cristo Jesús cocare quëacaija'cohua'i a'ë.

Maija'quë Ìnose'ere Mai Sejë Pa'iyë

¹⁴ Esa sani ñaño yëyë, më'ëre. Jaje pa'iquëta'are toyayë, iye.

¹⁵ Yë'ëpi tose nëiquë pa'ito, më'ëpi Maija'quë pai tsëcapëre de'oye yo'oye asasiquëpi de'oye yo'ojaquë caquë toyahuë. Maija'quë huajëquërepa tsëcöhua'ini cayë. Nuñerepa cocare pajë nejocai ma'ñe cajë sañope yo'ocohua'ini.

¹⁶ Mai sehuojë seño jaiyere pa'ë, pai asa ti'a ma'ñe. Cristopi pajë pa'i daji'i, Maija'quë joyopi quëapi, i pa'iyere.

Huiñaohua'ipi ite ai cuasajë ñahuë.
 Si'a yeja pa'icohua'ire quëahuë, i coca.
 Quëajëna, paipi ite sehuohuë.
 Maija'quëpi ite i de'o hue'ñare pana sapi.

4

Maija'quëre Cuasase'ere Jeocoja'cohua'i A'ë

¹ Tiñarepa quëaji, Maija'quë joyopi ñeje: Tëji mu'seña jai pai Maija'quë pa'iji cuasayere jeocoja'cohua'i a'ë, caquë. Coa coso joña ye'yayere tuijë, huatiohua'i ye'yayere ye'yejë.

² Jaje yo'ojë, quëna tarapë ucopi ëo huesose'eje pa'iohua'ipi de'oye pa'iye ti cuasama'cohua'ipi cayere asaja'cohua'i a'ë, nuñarepa pa'ima'cohua'ipi coso paipi ye'yayere.

³ Jaohua'ipi huejaye co'aji, caja'cohua'i a'ë, cui'ne aiñere ëseja'cohua'i a'ë, nuñarepa coca asacohua'ipi de'oji cajë Maija'quëre pëpajë sejë ai ja'ñere de'huase'ere.

⁴ Jaje pa'ina, si'aye Maija'quë de'huase'e de'oye a'ë. Jaje de'oyere maipi coeye co'aji. Jaje pa'ina, coa ai jerepa Maija'quëni de'oji cajë pëpajë itire pajë cui'ne aiñe de'oji.

⁵ Maija'quë cocapi cui'ne mai ite señepi de'oyerepa necaiji.

Jesucristo De'o Jo'yaërepa Pa'iye

⁶ Më'ëpi iyere Maija'quë do'ijëre ye'yaquë, cui'ne më'ëje Maija'quë pa'ire paji cuasayere ani huajëquë pa'i cui'ne më'ëre ye'yase'ere yo'oquë pa'ini, Jesucristo de'o jo'yaërepa pa'ija'quë a'ë, më'ë.

⁷ Jaje pa'ina, ti asacaima'ë pa'ijë'ë, iye yeja aipë coca huesëjë caye. Maija'quë co'amaña necaiyere pare yo'oquë ye'yejë'ë.

⁸ Më'ë tutu quë'i pa'ija'quë caquë ai cuasajë yo'oye a'ri maña cocaiye a'ë. Maija'quëre de'oyerepa pa'iye cato iye yeja pa'iye, cui'ne jeteyo'je pa'i ja'ñeje cocaiye a'ë.

⁹ Iye caye nuñere pa'ë. Jaje pa'ina, si'aohua'i asacaijë sehuoye pa'iji.

¹⁰ Jaje pa'ina, i co'amañare tuturepa yo'ojë nejë pa'iyë, Maija'quë huajëquëre pana quëco pajë, si'aohua'ire ite sehuocohua'ise'ere huasoquëna.

¹¹ Jaje pa'ina, iye cocare cuañequë ye'yaye pa'iji, më'ë.

¹² De'hua ñaquë pa'ijë'ë, më'ëre posëni co'aye cajë cue'cuejë. Jaje pa'ina, më'ë coca cayepi, më'ë yo'oyepi, paire oiyepi, Maija'quë pa'ire paji cuasayepi, cui'ne nuñarepa de'oyese'e yo'oquë pa'iyepi iñojë'ë, sehuosicohua'ire. Iohua'ije më'ë pa'iyeje pa'ija'cohua'ire.

¹³ Ja yë'ta'a yë'ë ti'ama'në Maija'quë toya pëpëre si'a pai sehuosicohua'i asajëna, ñaquë quëajë'ë. Jaohua'ipi jerepa yëjë yo'o jujama'pë pa'ija'cohua'ire. Jaje ye'yajë'ë.

¹⁴ Maija'quëpi quëaquëna, sehuosicohua'i ëjaohua'i jëñapi më'ëna patojë secacaijëna, Maija'quëpi ta'ñe yo'o ja'ñeje isise'ere de'hua ñacai itire yo'ojë'ë.

¹⁵ Jaje pa'ina, iye de'o co'amañase'e yo'oquë pa'ijë'ë, de'oyere yo'oquëpi seña maca de'oquë pa'ina, si'ahua'i ñaja'cohua'ire.

¹⁶ Më'ë pa'iye, cui'ne më'ë yecohua'ire ye'yaye de'hua ñaquë, si'aye ocue pa'i macarepa yo'oquë pa'ijë'ë. Jaje më'ëpi iyere yo'oquë co'ye huaso cuañoquëna, cui'ne më'ë caye asacohua'ije huaso cuañoja'cohua'i a'ë.

5

Sehuosicohua'i De'oye Yo'ojë Pa'iye

¹ Aire tutu cama'ë pa'ijë'ë. Coa ai jerepa më'ë ja'quëre yëhuoyeje pa'ye caquë yëhuojë'ë. Posëohua'ini më'ë yo'je tsire yo'oyeje pa'ye yo'ojë'ë.

² Ai nomiohua'ini më'ë ja'core de'oye yo'oyeje pa'ye yo'ojë'ë. Cui'ne nomi tsini më'ë yo'je tsì nomiohua'ire cuasaquë yo'oyeje pa'ye yo'ojë'ë, co'aye cuasaye peoyepi.

³ Necaicohua'ire peocohua'ini hua'jeohua'ire cõcaijë'ë.

⁴ Jaje pa'iquëta'are hua'jeopi mamajëre cui'ne naje tsire paco pa'ito jaohua'ipi cõcaiye pa'iji, iohua'i tsëcapë acore. Jaje yo'ojë pëca ja'quëohua'ire cui'ne ñecuëohua'ire saija'cohua'i a'ë, ai de'huasi do'i. Jaje cõcaiyere Maija'quë sihuaquë ñaquë api.

⁵ Jaje pa'ina, cõcaicohua'ire peocopi te'o maca nëasicoa, hua'jeorepa. Jaje pa'ioipi Maija'quëpi cõcaija'quë api cuasaco mu'seña cui'ne ñamiña seõ pa'ico. Jaje seõ pa'iconi cõcaiye pa'iji, sehuosicohua'ipi.

⁶ Jaje pa'iquëta'are hua'jeopi si'aye io capë yëyere yo'orojaico cato tsoe ju'isicoa, huajëco pa'icota'a.

⁷ Iyere yo'ojë'ë caquë cuañejë'ë, nuñerepa de'oyese'e yo'ocohua'i pa'ija'cohua'ire.

⁸ Jaje pa'ina, sehuosiquëpi i huë'e acohua'i pa'iyere cuasama'ë, de'oye ñacaima'quë pani, sehuoma'quëre seña maca co'aquë pa'iyere pa'iji. Jaje pa'i pani sehuosiquë a'ë ca tì'añe peoji.

⁹ Hua'jeohua'ire toya pëpëna toyaye pa'iji, sesenta õmetëca pacopi cui'ne te'ire ëjëre pasiconi.

¹⁰ De'oye yo'ocona, yecohua'ipi ñasiconi, mamajëre de'oye ai de'huasiconi, io huë'ena do'i daicohua'ire de'oye pëpaco pa'isiconi, sehuosicohua'ire nëcañoa tsoacaisiconi, ai yo'ocohua'ire cõcaio pa'isiconi, jaje si'aye de'oyese'e nesì'i cato yo'oco pa'isiconi, toyaye pa'iji.

¹¹ Nomi tsipi hua'jeohua'i pa'ito toyama'ë pa'ijë'ë, hua'jeohua'ire toya pëpëna. Iohua'i capë yëyepi pa'ina, huejañu'u cajë yo'ojë Cristore tuiye jëoni,

¹² iohua'i necañu'u ca nëose'ere ne tì'ama'pë jai do'i quë'iohua'i de'ocohua'i a'ë.

¹³ Cui'ne yequeje, huë'ña ñape cu'ijë josaohua'i de'oni, cui'ne co'a coca cacohua'i de'oni coa si'aye yo'ojë ti caye pa'ñe pa'yere carojaicohua'i a'ë.

¹⁴ Jaje pa'i do'ire nomi tsipi hua'jeohua'i pani huejajajë cayë, huejani mamajëre pajë, huë'e ñacaicohua'i pa'ijajë. Pa'ijëna, huatije cue'cuema'ë pa'ija'quëre.

¹⁵ Jaje pa'ina, yecohua'i nomi tsì hua'jeohua'ipi Cristore tuiye jëoni huati ëjaëna pe'te huesëhuë.

¹⁶ Sehuosi nomiopi io tsëcapë acohua'ini hua'jeohua'ire pani cõcaiye pa'iji. Sehuosicohua'ipi cõcaija'cohua'i a'ë cajë uteye peoye. Sehuosicohua'i cato cõcaicohua'ire peocohua'ini cõcaicohua'i a'ë.

¹⁷ Sehuosicohua'i ëjaohua'ire ai oiye pa'iji, sehuosicohua'ire de'oyerepa sacohua'ipi, cui'ne Maija'quë cocase'e quëajë de'oye ye'yacohua'ire.

¹⁸ Jaje pa'ina, Maija'quë toya pëpë caji: “Duruhequë yë'opo sëama'pë pa'ijë'ë, ise'equë ai tsa'cujaquë.” Cui'ne yequeje caji: “Co'amaña nequëre sañe pa'iji, i yo'o do'i.”

¹⁹ Sehuosicohua'i ëjaëre sañope co'aye caye pa'ito asama'ë pa'ijë'ë, cayahua'i panita'a toasõcohua'i i yo'ose'e ñacaicohua'ipi peoto.

²⁰ Ja yë'ta'api co'ayere yo'ojë pa'icohua'ireta'a yëhuo quëcojë'ë, si'aohua'i ña huë'ñana. Yecohua'ijë jaje yo'oye co'aye a'ë cuasajë ca'raja'cohua'ire.

21 Cuañeñë, më'ëre, mai Diusu cui'ne mai Ējaë Jesucristo, cui'ne huiñaohua'i i sahuasicohua'i ña hue'ñana, iye cuañese'ere te'ohua'ise'ere yeque yo'oma'ë, si'aohua'ire si'a yë'quë macarepa yëhuojaquë caquë.

22 Jaje pa'ina, më'ëpi yecohua'ire esarepa patoquë secacaiye pajë'ë, iohua'i co'aye yo'o do'ire sai coñe pa'iji. De'oyerepa cuasani yo'ojë i aye co'ayere yo'oma'quërepa pa'ijë'ë.

23 Ētapë a'si ju'iquë sëte ocose'e ucuma'ë pa'ijë'ë, o'sa conoje a'ri maña ucujë'ë, më'ë ëtapë co'ai ja'ñe.

24 Yecohua'i co'aye yo'oye si'a pai tiñarepa ña'ne pa'iji, ja yë'ta'a iohua'i yo'ose'e ña de'hua hue'ña saima'ë. Yecohua'i co'aye yo'oyere jeteyo'je dahuëre asaye pa'iji.

25 Jaje cui'ne de'oye yo'oye yequere tiñarepa ña cuañoñe pa'iji. Yequere ñama'pë pa'ise'ere jeteyo'je ña'ne pa'iji. Si'anë yahuese'epi pa'i carajaiñe peoji.

6

1 Co'amaña necaija'cohua'ire jo'ya nesicohua'i pani mësarü ëjaohua'ire ca'rajë ñajë'ë, jaohua'ipi co'aye Maija'quë mamire cui'ne i coca mai ye'yayere sañope cama'pë pa'ija'cohua'ire.

2 Panita'a co'amaña necaija'cohua'ire jo'ya nesicohua'ipi sehuosicohua'ini ëjaohua'ire pani jeoma'pë pa'ijë'ë, sehuosicohua'i a'ë cajë, ëjaohua'ire ñajë paye. Maija'quë sehuosicohua'ipi te'e Maija'quë do'ijëpi paire oicohua'ipi, co'amaña ne cuañoñe sëte jerepa de'oye necaiye pa'iji. Jaje caquë iyere ye'yaquë quëajë'ë.

Pa'ye Cui'ne Mai De'oye Cuasaye

3 Yequë paipi mai Ējaë Jesucristo ye'yase'eje pa'ye ye'yama'ë, cui'ne mai nuñerepa Maija'quë sejë yo'oyeje pa'ye ye'yama'ë pani,

4 huesëquëpi ye'yaji, jerepa pa'i a'ë cuasaquëpi. Jaje pa'ipi ju'i dahuëje pa'ye paji, sañope ca ëayere. Jaje pa'ina, japi si'aye co'ayere cuasaye huëoji: yecohua'i payere ëa ñajë pëti ëaye cuasaye, te'e cuasa ma'ñe co'acohua'i a'ë cajë te ju'iñe, coa cacohua'i a'ë cuasaye.

5 Jaje cuasacohua'ipi sa'ñe pëti coca ti jeoma'pë cajë pa'iyë, nuñe cuasama'cohua'i ja're, nuñerepa coca asa ti'ama'cohua'ipi, Maija'quë sehuoni pa'iyë ye'yaye curi neñe a'ë cuasacohua'i ja're. Jaje uihuayë.

6 Jaje pa'iquëta'are, co'amaña pa'ina, cui'ne peoquëna, sihuaquë pa'iquëse'ere, Maija'quë sehuoni pa'iyë ye'yaye, jaiye curi neñeje pa'ye pa'iji.

7 Mai iye yeja dai maca co'amaña peocohua'i daë'ë. Daisicohua'ipi cui'ne mai ju'i maca iye yejapi peocohua'i saija'cohua'i a'ë.

8 Jaje pa'ina, maipi ao maña cui'ne mai ju'i caña pani sihuajë pañu'u.

9 Jaje pa'iquëta'are jaiye curiquë pañu'u, cacohua'i cato jaiye do'i peoyere yëyena quëcoma'pë huati huäterë nesicona cacayë, iohua'ire co'a de'huaquë, de'oye pa'ise'ere nejocaiyena, ti ne huesë hue'ñana sayena.

10 Jaje pa'ina, curiquë oiye cato si'aye co'aye cuasaye huëoye a'ë. Jaje yecohua'i jaiye curiquë yë do'ire Maija'quë pa'ire paji cuasase'e jeoni ai yo'oyena ne huesëni ai yo'ojë pa'iyë.

De'oye Maija'quë Cocare Quëaye

11 Jaje pa'iquëta'are Maija'quë jo'yaë sëte si'aye co'ayere coequëpi nuñerepa yo'oquë pa'ijë'ë, Maija'quë necaiquëpi, pa'ire paji cuasaquëpi, paire oiquëpi, yo'o jujama'quëpi, cui'ne jerepa pa'i a'ë cuasa joyo peoquëpi.

¹² Ti pani huesëjaquë caquë Maija'quëpi më'ëre sahuani soipi. Soisiquëpi Maija'quë pa'iji, mësaruru cuasayere de'oyerepa quëahuë, jai pa' asajëna. Jaje pa'ina, Maija'quë pa'iji cuasayepi de'oye yo'ojë'ë, ti pa'iyere pacohua'ipi.

¹³ Jaje pa'ina, Maija'quë si'a co'amaña pa'iyë isiquë cui'ne Jesucristo Poncio Pilatore de'oyerepa i pa'iyë quëcoquë iñosiquë ña hue'ñana cuañëñë, më'ëre.

¹⁴ Yëhuo quëcoyë peojaquë cani de'oye yë'ë më'ëre cuañëse'e sehuocai yo'ojë'ë. Yeque pönani yo'oma'ë pa'ijë'ë, mai Ejaë Jesucristo dai macaja'a.

¹⁵ Iiti yo'o maca ti'aëna, Maija'quëpi si'aye iyere ne de'hua saoja'quë api, te'i si'aye pa'irepa de'o Diusu tutu quë'ipi, cuañëcohua'i mëñe Ejaëre papi, cui'ne ëjaohua'i mëñe Ejaëpi.

¹⁶ Jaë api, te'i ti ju'ima'quë, pa' tsiojaima'tore mia hue'ñare pa'iquë, te'e pa' macaje ñama'quë, cui'ne ña ti'añeje ti peoquë. i tse pa'ijaquë si'anëpi, Ejaërepa pa'iyë cui'ne i jerepa tutu quë'i pa'iyë! Jaje pa'ijaquë.

¹⁷ Cuañëjë'ë, jaiye iye yeja co'amaña pacohua'ire, jerepa pa'iohua'i a'ë, cuasama'pë pa'ijajë, cui'ne iohua'i co'amañana quëcoma'pë pa'ijajë. Ja cato coa carajaiñe a'ë, coa ai jerepa Maija'quëna quëcojë pa'ijajë, mai pa ja'ñere caquë coa si'aye jaiye isiquëna.

¹⁸ Cuañëjë'ë, cui'ne de'o co'amañare yo'ojë jaiye de'oye yo'oyere, co'amañaje pa'ye paja'cohua'ire, pajë peocohua'ire co'aijajë, iohua'i co'amañapi.

¹⁹ Jaje yo'ojë, jaiye co'amaña tsi'so timëja'cohua'i a'ë, yequë mu'se ti pani huesëyere pa ja'ñere.

Timoteore Ca Tëjiye

²⁰ Timoteo de'hua ñaquë pa'ijë'ë, më'ëre de'oye yo'oja'quë api cuasa nëose'ere. Asama'ë pa'ijë'ë, iye yeja do'i peo coca, ta'ñe asayere pa'ë caye, coa cosoye a'ë.

²¹ Yecohua'i Maija'quëre pa'ire paji cuasacohua'ipi jare ta'ñe asayere pa'ë cajë yo'ojë, tsoe ne huesëhuë, tiñëna.

Maija'quëpi mësarute necaina, de'oye pa'ijë'ë. Jaje pa'ija'quë.

2 TIMOTEO

Pablopi Toya Cose'e Timoteona

¹ Yè'è, Pablo Maija'quë yè do'ipi Jesucristo jèjo saoquë pa'iyè, Cristo Jesuna tsioni pa'iyè tì'añe ca nēose'ere quëaja'quëpi.

² Jaje pa'ina, toyayè, iye toya ja'hua yè'è mamaquë Timoteona, yè'è oiquëna. Diusu Maija'quëpi cui'ne Èjaë Jesucristopi ñacai teaye ñaquë cōcaina, ti se co'a ju'ima'pè de'oye pa'ijè'è caquë.

Cristo Yo'ose'ere Quëaye

³ Mu'seña cui'ne ñamiña seña ñape mè'ère cuasani Maija'quëpi ñacaiji, caquë pèpayè, ìte, de'oye cuasayere papi yè'è necaiquëna, yè'è aipè yo'ojè pa'ise'eje pa'ye.

⁴ Cui'ne huanëyema'è si'anè cuasayè, yè'è jèjo saina, mè'è oi co etoquëna, ñase'ere. Jaje pa'ina, mè'èni ña huajè'ñe nēina, ai cuasaquë pa'iyè.

⁵ Jaje cuasayè, mè'èpi nuñerepa Maija'quë pa'iji cuasaquë yo'ose'ere ñasi do'ire. Jaje cui'ne du'ru macare pajè mè'è ñeco Leoidapi cui'ne mè'è ja'co Eunicepi Maija'quë pa'iji cuasacohua'ipi pa'è'è. Jaje pa'ina, mè'èje cui'ne cuasaquë pa'iji caquë nuñerepa cayè.

⁶ Yè'è jètèpi mè'èna pato maca Maija'quëpi mè'è yo'oja'a tuture isipi. Jaje pa'ina, cuañeñe, mè'ère. Toa ja'jè tsëoñeje pa'ye yo'ojè'è, ìtire.

⁷ Jaje pa'ina, Maija'quë ca'ra joyore isima'è paji'i, maire. Coa ai jerepa tutu què'i joyore paire oiyere cui'ne asare pajè de'oye pa'iyere isipi.

⁸ Jaje pa'ina, mai Èjaë Jesucristo do'ire quëacaijè'è, huajèya'ye peoquëpi. Cui'ne ì do'ire yè'è tseà cuañosiquë pa'ina, ñani huajèya' coema'è pa'ijè'è. Coa ai jerepa huaso coca quëajè ai yo'oyere yè'èje quëaquë pasi'i cuasajè'è, Maija'quë tutu isiyepi.

⁹ Jaje pa'ina, Maija'quëpi huasoni soipi, ì ja're tsioni de'ocohua'irepa pa'ija'cohua'ini. Ja yè'ta'a yeja de'huama'nè maire oji'i, Cristo Jesús necai ja'ñere caquë. Jaje pa'ina, ì cuasase'ere yo'oquë huasopi, maire. Mai neñepi tì'añe pahuë.

¹⁰ I tsoe cuasase'ere yureta'a Jesucristo dani juni huesè tutu pa'ise'ere nejo maca, cui'ne huaso cocapi, ti ju'ima'pè pa'iyena necai maca, ìñopi.

¹¹ Iye coca quëaja'quëre ca nēosiquë a'è. Jaje pa'ina, Jesús jèjo saoquë sète quëaquë, ye'yaquë pa'iyè.

¹² Ja do'ire ai yo'oyè. Jaje ai yo'oquëta'a huajèya'ye peoquëpi yo'oyè, yè'è quëcoquëre paye sète. Jaje pa'ina, asayè, tutu què'ipi yè'ère de'oye ñacaija'quë api, ì ca nēose'ere ne tèji mu'seja'a.

¹³ Yè'è nuñerepa pa'yere ye'ya ñnose'eje pa'ye tuijè'è. Cui'ne Jesucristo ja're tsioni pa'ijè paire oiyere, cui'ne Maija'quë pa'iji cuasajè pa'iyere pa'ijè'è.

¹⁴ Maija'quë joyo maire pa'iquë cōcayepi de'hua ñacaijè'è, de'oye ye'yayere Maija'quë nuñerepa cocare isise'ere necaija'quë api caquë.

¹⁵ Tsoe mè'èpi asayè, si'aohua'i Asia yeja pa'icohua'i yè'ère jècojèna, cui'ne jaohua'i ja're conì Figelo cui'ne Hermogenes jèose'e.

¹⁶ Onesíforo tsècapère mai Èjaëpi oi teaye ñaquë cōcayajaquë. Cosiquë yè'è pa'ina, jaohua'ipi huajèya'ye cosiquëni yo'oma'quëpi cama'è sihua èaye jaiye de'oye yo'o huasopi, yè'ère.

¹⁷ Jaje yo'oquëpi Roma tì'asi maca co'e jujani jèoma'è co'equë tì'api, yè'ère.

18 Jaje pa'ina, mai Ējaēpi ja mu'serepa oi teaye ñacaijaquē Onesíforore. Mē'ē ñaquēna, maire Efeso pa'i maca, cōcaise'eje pa'ye cōcaji'i. Jare mē'ēpi tsoe asayē.

2

De'o Jesucristo Soldado

- 1 Yē'ē mamaquē mē'ē cato Cristo Jesús isi tutupi pa'ijē'ē. Jaje pa'i,
 2 yē'ē jai paire quēaquēna, mē'ē asase'ere ne ti'acohua'ire pana, ta'ñe de'oye yecohua'ire se ye'yaja'cohua'irepa ña cuañocohua'ina cuañe nēojē'ē, ye'yaja'cohua'ire.
 3 Mē'ē yē'ē ai yo'oyeje pa'itoje quēcojē'ē, Jesucristo de'o soldado sēte.
 4 Ti te'ije soldadopi soldado peocohua'i yo'oyere cui'na yo'oma'quē api, jare i ējaērepa cuañese'e de'oyerepa sehuoja'quē caquē.
 5 Jaje cui'ne ca'a yo'oquēpi ca'a yo'ocohua'ire cuañese'ere yo'oma'ē pani ca nēosi co'amaña iñe peoji.
 6 Tsio nequē cato i pa ja'ñere du'ru tēaquē api, ja yē'ta'a yecohua'i pajēna.
 7 Iye yē'ē case'ere cuasaquēna, mai Ējaēpi cōcaina, si'aye asa ti'añe pa'iji.
 8 Huanēyema'ē pa'ijē'ē, Jesucristore ju'isiquēpi huēisiquēre David tsēcapē aquēre. Yē'ē jaē ayere huaso coca quēayē.
 9 Iye de'o coca quēa do'ire ai yo'onije quēcoquē quēayē, paire huani jēoquēre sēayeje quēna meapi sēasiquē pa'inije. Jaje yē'ē pa'iquēta'are de'o coca cato quēna meapi sēa ma'ñe a'ē.
 10 Jaje pa'ina, Cristo Jesuna tsioni pa'ijē Maija'quē sahuasicohua'ipi huasosicohua'i pa'ijē de'oyere pare ti pa'iyere ti'ajajē caquē si'aye ai yo'onije quēcoyē.
 11 Iye nuñerepa caye a'ē.
 Maipi Cristo ja're ju'isicohua'i pani i ja're cōni pa'ija'cohua'i a'ē.
 12 Ai yo'onije ocue pa'i macarepa ite tuisicohua'i pani i ja're cōni cuañeja'cohua'i a'ē.
 Ite ñama'cohua'i a'ē casicohua'i cato ije ñama'quē a'ē caja'quē api.
 13 Mai cato yo'o jujacohua'i a'ē. Jaje pa'iquēta'are i cato yo'o jujama'quē api. I case'eje ne ti'acquē api. ¿Me neni i ca nēose'e necaima'ē pa'iquē'ni?

Co'amaña Nequērepa Pa'iyē

- 14 Iyere huanēyema'ē quēa sētoquē cuañejē'ē. Sa'ñe cama'pē pa'ijajē do'i peo cocare, ca huēoni. Ja sañope caye ti cōcai ma'ñe a'ē. Coa ai jerepa yecohua'i de asacohua'ini co'aye neñe a'ē.
 15 Jaje pa'ina, mē'ē cato co'amaña nequērepa ca'raye peoquēre paje pa'i pasi'i caquē, de'oyerepa Maija'quēre iñosi'i caquē, Maija'quē cocare nuñerepa ye'yajē'ē, tayoye peoyerepa si'aye mē'ē ai cuasaye ja'ye yo'oquē.
 16 Jaje pa'ipi iye yeja do'i peo cocare cama'ē pa'ijē'ē. Jaje cacohua'i cato jero sa'na ai jerepa co'ayena ne huesēyē.
 17 Jaje ne huesēcohua'i ye'yapi ai a'sio jai saiyeje pa'ye yo'oji. Jaje Himeneo cui'ne Fileto ye'yayē,
 18 nuñerepa cocare tayo saicohua'ipi ju'isicohua'i huēiye tsoe tēto saji'i cajē. Jaje cajē nuñerepa de'oye asacohua'ire ca cō'me huesojē yo'oyē.
 19 Jaje caye pa'itoje Maija'quē nesico quēna pēje pa'io jēaco ñu'cuema'cona toyasico pa'iji, ñeje: “Ējaēre papi ñaji, i tsecohua'ire.” Cui'ne yequeje caji: “Si'aohua'i Cristo pai a'ē cacohua'i cato co'aye yo'oyere jēocosicohua'i pa'iyē.”

20 Jai huë'e sa'nahuëre sē'ño curiquëpi cui'ne po curiquëpi de'huasi co'amañase'e pa'ima'coa. Pa'icoa, cui'ne soquë cui'ne ya'o de'huasi co'amañaje. Ja yeque de'oyerepa cato ëjare pase'e ne ja'ñepi pa'iji. Cui'ne yequepi si'a co'amaña coa nerojai ja'ñepi pa'iji, ya'opi, cui'ne soquëpi de'huase'e cato.

21 Ëjaëre pana isisiquëpi ëjare pase'e yo'oja'quë pasi'i cani si'aye co'ayere yo'oma'quërepa pa'iyepa pa'iji. Jaje pa'ipi de'o co'amañare pase'e neñe pa'iji.

22 Posëohua'i co'aye yëyere catijë'ë. Catini nuñerepa pa'ijë'ë, Maija'quë pa'iji cuasayere, paire oiyere cui'ne jo'cua de'oye si'aohua'i ja're pa'iyere. Jaje pa'ipi de'o joñoare papi mai Ëjaëre tsecohua'i ja're conipa'ijë'ë.

23 Cui'ne huesëcohua'ipi, ye'yema'cohua'ipi sa'ñe cajëna, asaquë iohua'i ja're conipa'ijë'ë, më'ëpi tsoe asaquë. Ja cato pëti ëayena saye.

24 Mai Ëjaërepa jo'yaë cato sa'ñe pëti cocare caquë uihuaquë pa'iyepa peoji. Jare yo'oma'ë si'aohua'ire de'oye yo'oquë pa'iyepa pa'iji, de'oye ye'yaquëpi tayocohua'ire quëcoquë de'oye yo'oquëpi.

25 Sañope co'aye cacohua'ire joyore papi oi quëa nu'ñequëpi jerepa pa'i a'ë, cuasama'quëpi Maija'quëpi cocaina, ja'në yo'ose'e jëoni Maija'quëna ponëni nuñerepa cocare asaja'cohua'i a'ë cuasaquëpi.

26 Cui'ne huati tseani i yëye yo'oja'cohua'i a'ë caquë pa'cohua'ipi de'hue ña sëtani jëaja'cohua'i a'ë, caquë utequë pa'iyepa pa'iji.

3

Pai Tëji Mu'seña Yo'oye

1 Tëji mu'seña co'a mu'seña pa'ija'coa. Jare më'ë asaye pa'iji.

2 Ja mu'seña pai cato curi ai oicohua'ipi cui'ne co'ye de'oye pa'iyese'e cuasacohua'i pa'ija'cohua'i a'ë, jerepa pa'i a'ë cuasacohua'ipi. Cui'ne yë'ëpi jerepa de'oye yo'oquë a'ë cajë co'ye iohua'ija'a sihuacohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. Jaje pa'iohua'ipi Maija'quëni sañope caja'cohua'i a'ë. Pëca ja'quëohua'ire sehuocaima'cohua'ipi pa'ija'cohua'i a'ë. Nesi do'ire pëpa toma'cohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. Cui'ne Maija'quëre sehuoyere ti oima'cohua'ipi pa'ija'cohua'i a'ë.

3 Paire oima'cohua'i cui'ne ai yo'ocohua'ire ñani ti cocaima'cohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. Co'a cocaohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. Cui'ne iohua'i yëye quëco ti'ama'cohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. Ti oiye peoyerepa yo'ocohua'ipi si'aye de'oyere ai sañope yo'ocohua'i pa'ija'cohua'i a'ë.

4 Cajehua'i cayeje pa'ye cajë cosocohua'i pa'ija'cohua'i a'ë, cui'ne ti ja'rujaima'cohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. Yë'ë jerepa pa'i a'ë cajë co'ye sihuacohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. Cui'ne Maija'quëni coejë coa iohua'i yëyese'e co'ejacohua'i a'ë.

5 Maija'quëre sehuosicohua'i yo'oyeje pa'ye yo'ojëta'a coa caja'cohua'i a'ë, nuñerepa Maija'quëre sehuosicohua'i pa'i tutu peocohua'ipi.

Jaje pa'iohua'ire tsioma'ë pa'ijë'ë.

6 Jaje yo'ocohua'i acohua'ipi, nomiohua'i co'ayena timësicohua'ipi coa si'aye yëcohua'i pa'i huë'ñana cacarojaijë cajehua'i de'ojëna, tutu peocohua'ipi, si'aye iohua'i yëyere necaija'cohua'i a'ë.

7 Si'anë ye'yëjëta'a ja nomiohua'i ti nuñerepa pa'iyere asa ti'ama'pë pa'ija'cohua'i a'ë.

8 Tsoe huë'ña caya dahuëohua'i Janes cui'ne Jambre sañope Moisésre yo'oa'huë'ë. Jaje cui'ne jaohua'ijë sañope yo'oja'cohua'i a'ë, nuñerepa cocare, co'ayese'e cuasa ëmëohua'i de'osicohua'ipi, Maija'quë pa'iji cuasayere ne huesosicohua'ipi.

⁹ Jaje pa'iquëta'are si'a pai iohua'i yo'oye asa tì'ani huesëohua'ipi yo'oyë, cajë sehuoma'pëna. Ai jerepa yo'oma'pë pa'ija'cohua'i a'ë, Moisésre caya ëmëohua'i sañope yo'o jujajë pa'ise'eje yo'oja'cohua'ipi.

Tëjiyerepa Pablo Timoteore Cuañese'e

¹⁰ Jaje pa'iquëta'are më'ë cato yë'ë ye'ya ñnose'ere, yo'oquë pa'iyë, yë'ë pa'ise'ere, yë'ë nesi'i cuasase'ere, Maija'quë pa'iji cuasase'ere, yë'ë pa'ire oise'ere, yë'ë quëcose'ere, sañope yo'oye pa'itoje,

¹¹ cui'ne yecohua'i josa yo'ojëna, ai yo'onije yë'ë quëcose'ere. Cui'ne më'ëpi asayë, jeto Antioquía, Iconia cui'ne Listra darípëa pa'i maca josa yo'ojëna, ai yo'oquëna, Ëjaëpi si'aye jare nejocani de'oye pa'iyë isise'e.

¹² Nuñerepa cayë, si'aohua'i Jesús ja're tsioni pa'iyë yëcohua'i cato jaje ai yo'oja'cohua'i a'ë, yecohua'ipi josa yo'ojëna.

¹³ Jaje pa'iquëta'are, co'acohua'i cui'ne cosocohua'i cato jero sa'na ai co'ayere yo'ojë yecohua'ire cosocohua'i pa'ija'cohua'i a'ë, coso cuañosicohua'ipi pa'ijë.

¹⁴ Jaje pa'iquëta'are si'aye më'ë iye a'ë, itirepa caquë asa huesëse'ere ocue pa'i macarepa yo'oquë pa'ijë'ë. Më'ëpi asayë, më'ëre ye'yasicohua'ire.

¹⁵ Cuasajë'ë, cui'ne më'ë cato tsihua'ë pa'inëna Maija'quë toya pëpë caye asaquë a'ë. Më'ëre japi de'oye yo'oquëre ye'yaquë cui'ne huasosiquë pa'iyëna saye pa'iji, Cristo Jesuni pa'iji cuasa do'ipi.

¹⁶ Si'a toya pëpë Maija'quëpi quëaquëna, toyasicoa. Jaje pa'ina, Maija'quë cocapi de'oye a'ë, pa'ire ye'yaye, yëhuo quëcoye tayo yo'ocohua'ire, quëa nu'ñeñe cui'ne nuñerepa pa'iyëna ye'yaye.

¹⁷ Jaje pa'ina, cui'ne Maija'quë coca sehuoquëpi si'aye ai ye'yesiquëpi de'oyese'e nequë pa'ija'quë api.

4

¹ Pai ëjaëje pa'irepa dani ju'isicohua'ire cui'ne huajëcohua'ire pai ñape yo'ose'eje caju'quë Jesucristo cui'ne Diusu ña hue'ñana cuañeñë, më'ëre,

² Maija'quë cocare quëajë'ë caquë. Pa'ipi yëjë asa maca cui'ne pa'ipi asaye coe macajë, ai cuañequë quëajë'ë, më'ë caye asacaija'cohua'ire. Tayocohua'ire yo'o ma'ñe a'ë caquë yëhuojë'ë. Quëcoquë ye'yajë'ë, yo'o jujama'ë.

³ Nuñerepa cocare pai asaye coe mu'seña tì'aja'coa. Iohua'i yëyeje pa'iyë ye'yacohua'ini co'ejë asaja'cohua'i a'ë.

⁴ Nuñerepa cocare jeteyo'jena oani, si'aye pai cayere itire pa'ë cajë asaja'cohua'i a'ë.

⁵ Jaje pa'iquëta'are më'ë cato si'anë më'ë pa'iyere ñare paquë de'oyese'e pa'ijë'ë. Ai yo'oye pa'ito quëcojë'ë. Huaso cocare quëaquë pa'ijë'ë, më'ë nesi'i cuasase'ere si'a yë'quë maca nequë.

⁶ Yë'ë cato Maija'quëna yë'ë capë isisiquëpi pa'iyë. Yë'ë ju'ija mu'se ja'yere pa'iji.

⁷ De'oyepi uihuaquë huë'huë tì'ahuë, tëji du'rure pana, Maija'quë pa'iji cuasayere yo'o jujama'ë.

⁸ Jaje pa'ina, yure cato yë'ëre de'oyerepa pa'iyepi uteji maroje pa'io'ipi, ja mu'serepa Ëjaë Jesucristo pai yo'ose'e nuñerepa ca de'huaquëpi isi ja'ñepi. Yë'ëse'ere isiye paja'quë api, si'aohua'ire i co'i coñe ai yëjë uteji pa'icohua'ireje isija'quë api.

Timoteore Quëaye

⁹ Esa dani yë'ëre ñañere caquë yo'ojë'ë.

10 Demaspi iye yeja co'amañare ai yë do'ire yë'ëre jeoconi saji'i, Tesalónica. Crecentepi Galacia yejana saji'i. Cui'ne Titopi Dalmaciana saji'i.

11 Satena, Lucase'e yë'ë ja're cõni pa'iji. Jaje pa'ina, më'ëpi dai Marcore co'eni dajë'ë. Jaëpi de'hue yë'ë co'amaña yo'oye cõcaija'quëre.

12 Cui'ne Tíquico cõni Efeso daripëna jëjo saohuë.

13 Më'ëpi dai dacaijë'ë, yë'ë dëi ju'i cã Troas daripëna Carpo huë'ena jeo daisicore. Toya pëpëa cui'ne cã'nina toyase'eje dacaijë'ë, jare ai cuasayë.

14 Alejandro, quëna de'huaëpi ai co'aye yo'opi, yë'ëre. Ja do'ire Èjaëpi i yo'ose'eje pa'ye saija'quë api.

15 Jaë cato Maija'quë cocare, mai quëayere ai sañope yo'oquë api. Jaje pa'ina, ite de'hua ñajë'ë, më'ëreje co'aye yo'oquë.

16 Èjaohua'i ña huë'ñana yë'ëre sañope cayere quëa maca ti te'i macaje cõcaie papi. Pajë si'aohua'i yë'ëre jeoconi saë'ë. Jaohua'i yo'ose'e Maija'quëpi saima'ë pa'ijaquë cuasaquë señë.

17 Jaje pa'iquëta'are mai Èjaëpi yë'ë ja're pa'i si'aohua'i judío peocohua'ije i huaso cocare yë'ëpi quëaquëna, asaja'cohua'i a'ë caquë yë'ëre cõcai i tuture isipi. Isi maca quëacaë'ë, i coca. Jaje jai yai yë'opona satira'siquëni Èjaëpi huasopi, yë'ëre.

18 Jaje cui'ne ñacaija'quë api, si'aye co'aye yë'ëre nesi'i cayeje. Jaje ñacai paquëpi i cuãne te'tena yë'ëre de'huaja'quë api. De'oquëre pa'ni, Maija'quë. Jaje pa'ijaquë.

Pëpa Tëjiyere, Cui'ne De'oye Pa'i Ja'ñere Cõcaie

19 Pëpayë, Priscare, Aquilare cui'ne Onesíforo tsëcapëre.

20 Erasto, Corintona pëapi, cui'ne Trófimoni ju'ina, Miletona jeo daë'ë.

21 Ja yë'ta'a oco tëcahuë tì'ama'në ai cuasaquë daijë'ë, më'ëpi. Pëpayë, Eubulo, Pudente, Lino, Claudia, cui'ne si'aohua'i mai Èjaë do'ijëreje.

22 Èjaë Jesucristopi më'ë ja're cõni pa'ijaquë Diusupi si'aohua'ire mësarute, de'oye necaina, pa'ijë'ë.

TITO

Pablopi, Titona Toyase'e

¹ Yè'è Pablo, Maija'quère quëacaiquë a'è, Jesucristo jëjo daoquëpi. Maija'quë ì tsecohua'i pa'ija'cohua'ire ña nëosicohua'ire quëaquëna, asani Maija'quë pa'iji cajë mai sehuoyere nuñere pare sehuoni ti pani huesëyere utejë pa'ija'cohua'i a'è caquë jëjo daopi, yè'ère.

² Jajë pa'ina, Maija'quë ti cosoma'quëpi ja pa'i ja'ñere ca nëoa'ji'i, yeja ja pa'i huëoma'në.

³ Maija'quë maire huasoquëpi, yè'ëpi de'hue quëacaija'quë api caquë nesiquëpi yè'è quëaquëna, ì cocare yure ìnopi, maire ì cuasa nëosi maca ti'aëna.

⁴ Yè'è cui'ne mè'è te'e Maija'quère pa'iji cuasa do'ire yè'è mamaquère pa'è, Tito mè'è. Ja do'ire iye toya ja'huana toyaquë cayë. Diusu Maija'quëpi cui'ne Jesucristo mamire huasoquëpi de'oye necaijëna, ai yo'oye peoye jo'cua pa'ijë'è.

Tito Neñe

⁵ Creta saodohuëna mè'ère jëo dai maca jëo daë'è, ne jujase'ere mè'ëpi ne de'hua saoja'quë cui'ne pa'i daripëa ñape sehuosicohua'i ëjaohua'ire neja'quë caquë, yè'è cuañese'eje pa'ye.

⁶ Tayo yo'oquëna, ca quëcoye peoquërepa pa'iye pa'iji, sehuosicohua'i ëjaë. Nëjore te'ore paquëpi cui'ne mamajëre sehuosicohua'ire paquëpi, cui'ne co'aye yo'oma'cohua'ire de'oye sehuocohua'ire paquëpi pa'iye pa'iji.

⁷ Sehuosicohua'i ëjaë cato Maija'quë co'amañare de'oyerepa ñacaija'quëpi pa'iji. Jajë pa'i do'ire nuñerepa de'oye pa'iye pa'iji. Ai jerepa pa'i a'è cuasama'quëpi, jëaquë teni yo'oma'quëpi, cono cuepema'quëpi, huajo yëma'quëpi, cui'ne curiquë ai yè coa cosoquë nema'quëpi pa'iye pa'iji.

⁸ Coa ai jerepa de'oye yo'oquë pa'iye pa'iji, ì huë'ena daicohua'i pa'ito si'anë de'oye pëpaquëpi, de'oye yo'oye yëquëpi, de'oye cui'ne co'aye pa'ito ta'ñe asaquë yo'oquëpi, nuñerepa yo'oquëpi, Maija'quëna ì pa'iye isisiquëpi, cui'ne ì pa'iyere co'ye ñaquëpi pa'iye pa'iji.

⁹ Cui'ne nuñerepa coca ye'yase'ena tsioja'isiquëpi yecohua'i yo'o jujahuë cuasacohua'ire jerepa yëjë yo'o ja'ñena cocaiye pa'iji, de'o cocapi ye'yajë, cui'ne sañope cacohua'irejë quëa ti'añe pa'iji, asaja'cohua'ire mai pa'iye.

¹⁰ Jai pa'i pa'iye, hua saiscohua'ipi maire sañope cacohua'i, ca'ni tëaye pa'iji cajë cuañecohua'i. Jaohua'ipi do'i peo cocapi cajë pa'ire cosoyë.

¹¹ Jajë cosocohua'ire ai ëseye pa'iji, ye'yama'pë pa'ija'cohua'ire, coa curiquëre neñu'u cajë ìohua'i tayo ye'yayepi jai tsëcapëa pa'icohua'ire si'aohua'ire tiñe yo'oyena ye'yacohua'ire.

¹² Jare ìti saodohuë Creta aquëpi, yequë mu'seña pa'i ja'ñe quëaquëpi, ì cajeohua'ire capi: "Creta pa'i cato si'anë coa cosocohua'i a'è, airo pa'i a'è, jai aohua'i a'è cui'ne josaohua'i a'è."

¹³ Jajë cani nuñerepa capi. Jajë pa'i do'ire mè'ëpi jaohua'ire tuturepa yëhuoquë quëajë'è, nuñe pa'iohua'ipi Maija'quère pa'iji cuasajë pa'ija'cohua'ire.

¹⁴ Jajë pa'ijë judío pa'i coa huëoni ca cocare asama'pë cui'ne nuñerepa cocare coejë jëosicohua'i cuañeñere sehuoma'pë pa'ija'cohua'ire.

¹⁵ De'oye cuasajë pa'icohua'ire cato si'a co'amaña de'oyese'e pa'iji. Jajë pa'iquëta'are ëa jayo hue'ecohua'ire, cui'ne de'oye cuasama'cohua'ire cato

ti peoji de'oye cuasaye, si'a iohua'i cuasaye cui'ne iohua'ire neñe quëa joyoje si'sise'e pa'i do'ire.

¹⁶ Jaje pa'iohua'ipi Maija'quëre sehuoyë cayë. Cajëta'are iohua'i yo'oyepi nuñerepa yo'oye peoji. Jaje pa'ina, yecohua'ire coejë ñacohua'i pa'iyë. Hua saisicohua'i pa'iyë, cui'ne te'o macareje de'oye yo'o tija'ama'cohua'i pa'iyë.

2

Ai De'oye Pa'iyere Ye'yaye

¹ Më'ë ye'yayeje si'anë Maija'quë coca cayeje pa'ye pa'ijaquë.

² Aiohua'ije sa tëto saipe yo'oma'cohua'i pa'ijajë, yecohua'ipi ëjaohua'ire ñajëna, pa'ijajë de'oye, cui'ne co'aye ta'ñe asacohua'ipi, Maija'quë pa'iji cuasacohua'ipi, paire oicohua'ipi, cui'ne yo'o jujama'cohua'ipi pa'ijajë quëajë'ë.

³ Jaje cui'ne ai nomiohua'ije yecohua'ipi ëjaohua'ire ñajëna, pa'ijajë, co'a cocare asani yecohua'ina se quëama'cohua'ipi, cono cuepema'cohua'ipi, coa ai jerepa de'oye ye'yacohua'i pa'ijajë yëhuojë'ë.

⁴ Nomi tsj huejasicohua'ire ëjere oiye cui'ne mamajëre de'oye ñajë paye ye'yajajë.

⁵ Jaje pani iñojëna, nomi tsipi ye'yajë co'aye cui'ne de'oye ta'ñe asajë nuñe pa'icohua'ipi, huë'e co'amaña de'oye pacohua'ipi, paire oicohua'ipi, ëjë cuañeñe de'oye sehuocohua'ipi pa'ijajë. Jaje pa'ijëna, yecohua'ije Maija'quë cocare cue'cueye paja'cohua'ire caquë yëhuojë'ë.

⁶ Jaje cui'ne posëohua'ireje yëhuojë'ë, si'anëpi iohua'i yëyere meñe quëco tija'cohua'i pa'ija'cohua'ire.

⁷ Jaje pa'ina, më'ëpi si'aye de'oye pani iñojë'ë, jaohua'ire. Ye'yaquë pani nuñerepa caquë de'oyere papi ye'yajë'ë,

⁸ sañope caye peoyere papi. Jaje nuñere pare caquëna, sañope caye pacohua'ipi asajë quëquëni maire sañope co'aye caye paja'cohua'i a'ë.

⁹ Co'amaña necaicohua'ire yëhuojë'ë, sañope tutu sehuocohua'i pa'ima'pë pa'ijajë iohua'i ëjaohua'ire, coa ai jerepa oijë de'oye sehuojë necaicohua'i pa'ijajë caquë.

¹⁰ Cui'ne maire huasoquë Diusu coca ye'yayere si'aohua'i de'oyere pa'ni cajë ñaja'cohua'ire, yahue co'amaña imama'pë pa'ijajë, mai pa'iyere ñani, nuñerepa yo'ocohua'i a'ë cuasaja'cohua'ire.

¹¹ Maire oiye Diusu iño'ëpi, japi si'a paire huasoye pa'iji.

¹² Jaje pa'ina, japi maire ye'yaji, co'ayere yo'oma'pë nuñese'e yo'ojë Maija'quëre necaiyere. Cui'ne iye yeja pa'i maca ti jecoyere ye'yaji, co'aye mai yëyere.

¹³ Cui'ne japi ye'yaji, mai Diusu, maire huasoquë Jesucristo dai mu'sere i ca nëose'ere utejë pa'iyere.

¹⁴ Jaje pa'ina, mai do'ire jucacaji'i, co'ayere pa'icohua'ini huasosi'i caquë, co'ayere pa'isicohua'ini tsoa toni i paire pare pasi'i, de'o co'amañase'e yëcohua'ire caquë, yo'opi.

¹⁵ Jaje pa'ina, si'aye iyere më'ë ye'yaye pa'iji, quëa sëtoquë, cui'ne yëhuo ñu'ñequë, Ejaërepa cuañequë tutupi, yecohua'ipi më'ëre cue'cueye paja'cohua'ire.

3

Sehuosicohua'i Yo'oye

¹ Pai ëjaohua'ire, cui'ne paire cuañe tutu pacohua'ire, de'oye iohua'i cuañeñe sehuojë pa'ijajë, cui'ne de'o co'amañase'e neñe yëcohua'ipi pa'ijajë caquë quëajë'ë.

² Cui'ne yecohua'ire co'acohua'i a'ë cama'cohua'ipi, uihuaye yëma'cohua'ipi, de'oye paire yo'ocohua'ipi, cui'ne joyore papi teaye pa'iohua'i pa'iyere iñojë, si'aohua'ire de'oye yo'ojajë caquë.

³ Ja'në maije huesëcohua'ipi Maija'quë caye sehuocaima'cohua'ipi, ne huesësicohua'ipi paë'ë. Pa'ijë coa si'aye mai yëye yo'ocohua'ipi tsea cuañosicohua'ipi paë'ë, co'ayena. Jaje co'ayere pa'ijë yecohua'i co'amañare ëa ñajë pëicohua'ipi, cui'ne paire oima'cohua'ipi, sa'ñe coecohua'ipi paë'ë.

⁴ Jaje pa'ijëna, mai Diusu, maire huasoquëpi si'a paire de'oye necaiyere cui'ne paire oiyere iño maca,

⁵ ja maca huasopi, maire. Maipi de'oye yo'osi do'ire huasoye papi. Coa ipi oi teaye ñani huasopi. Jaje huasoquë co'ayere toa toquë, huajë paire nepi. Nequë Maija'quë joyopi huajëye pa'iyë isipi.

⁶ Cui'ne mai Ejaë Jesucristo maire huasoquë do'ipi jaiye isipi, i de'o joyore.

⁷ Maipi co'acohua'i pa'isicohua'ipi i oi do'ipi de'ocohua'i pa'ijë ti pani huesëyere mai utejë pa'iyere pajajë caquë.

⁸ Iye coca nuñere pa'ë. Jaje pa'ina, më'ëre cuañeñë. Iyere ai si'anë cuañequë quëajë'ë, Maija'quë sehuocohua'ipi asajë de'oyese'e nejë pa'ija'cohua'ire. Iye coca si'a paire çocaiye a'ë, cui'ne de'oye a'ë.

⁹ Jaje pa'ina, huesëohua'i cayere aipë cocare cui'ne cuañese'e caye ayere ca huëoni yë'ose'e cajë uihuayere, yo'oma'pë pa'ijë'ë.

¹⁰ Sehuosicohua'ire te'e pa'iyë pajë'ë caquë huahuequë yo'oquë pa'ito soini yëhuojë'ë. Te'e panita'a cayayerëpa yëhuorena, asama'ë pa'ito eto saojë'ë.

¹¹ Eto saoni nuñe cuasama' do'ire ne huesësiquërepa pa'iji, i co'aye yo'oyepi nejoquëna, cuasajë'ë.

Pai Ñape Yo'o Ja'ñe Quëaye

¹² Artemasni panita'a Tiquiconi më'ëre ñaja'quëre jëjo saosi maca esa daijë'ë, Nicópolisna yë'ëre tji'ani ñasi'i caquë. Jarona oco tëcahuë pëasi'i cuasa nëohuë.

¹³ De'oye çocaijë'ë, pai yo'oye asaquë ne de'huaquëre Zenasre cui'ne Apolosre, si'aye caraye peoquëna, ai yo'oma'pë so'o saija'cohua'ire.

¹⁴ Jaje yo'oquëna, mai tsecohua'ijë de'oye yo'oyere ye'yejajë, peocohua'i ai yo'ocohua'ire çocaiye. Ye'yejë yo'ojë de'oye yo'o pai pa'ijajë caquë.

Tëjiyerepa Pëpaquë De'oye Pa'ijë'ë Case'e

¹⁵ Si'aohua'i yë'ë ja're coní pa'icohua'i më'ëre pëpayë. Jaje cui'ne jaro pa'icohua'ire si'aohua'ire pëpacaijë'ë, cajeohua'ire Maija'quëre pa'iji cuasacohua'ire. Maija'quëpi ñacaiyepi si'aohua'ire mësarute pa'ijaquë. Jaje pa'ijaquë.

FILEMÓN

Pablopi Filemónna Toyapi

¹ Cristo Jesús do'ire yè'è Pablo tsẽa cuañosiquè pa'iquèpi Maija'què do'iquè, Timoteo ja're conì toyayè, iye toya ja'hua, mè'èna Filemón yèquè oiquèpi te'e co'amañare nequèna.

² Cui'ne mè'è huè'ena sehuosicohua'i tsi'sisicohua'ireje cajè toyayè. Cui'ne Maija'què do'ico Apiareje cui'ne Arquipore cajè toyayè, te'e yèquè yo'oyeje pa'ye tutu yo'oquereje.

³ Maija'què Diusupì cui'ne Jesucristopi ñacaina, ai yo'oye peoquèna, jo'cua, de'oye pa'ijajè.

Paire Oiyè, Cui'ne Maija'què Pa'iji, Filemón Cuasaye

⁴⁻⁵ Maija'què sehuocohua'ire mè'è ai oiyere cui'ne Jesure necaiquère pare cuasayere yecohua'ipi quèajèna, asaquèpi yè'è Maija'quère señe ñape si'anè mè'è pa'iyere cuasaquè de'oji caquè pèpayè, ite se maca.

⁶ Jaje pa'ina, mè'èpi yèquè cuasayeje pa'ye Maija'què pa'ire paji cuasaquèpi Cristo ja're pa'ijè, jaiye de'oye yo'oye payere nuñerepa asa tì'ajaquè caquè secaiyè.

⁷ Cui'ne ai sihuayè, mè'è Maija'què do'iquèpi paire oiquèpi, sehuosicohua'ire cõcaina, ai oima'pè pa'ijèna, asa huajèquè.

Pablopi Cacaiye Onésimo Pa'iyere Caquè

⁸ Cristo jèjo daoquè a'è caquè mè'è yo'o ja'ñere cuañe tutu paquèta'a,

⁹ yè'è Pablo ai huanoupi Cristo Jesús do'ire tsẽa cuañosiquè pa'iquèpi paire oiyere papi señe yèyè, mè'ère.

¹⁰ Ñño co sitore pa'i quèaquèna, asani Onésimopi sehuoni yè'è mamaquèje pa'i de'osiquèni caquè señe, mè'ère.

¹¹ Ja'nè tsoe Onésimo jo'yaè pa'i maca coa pa'iquè paji'i, yure cato necaiquère papi, mè'ère cui'ne yè'èreje.

¹² Jaje pa'ina, yè'èpi tì'aquèna, sihuayeje pa'ye ite sihuajè'è, cui'naèni mè'è què'rona jèjo saoyè, yure.

¹³ De'o coca quèa do'ire tsẽasiquè pa'ina, yè'ère mè'è cõcatira'si sa'rore, pèani cõcaijaquè cara'huè.

¹⁴ Jaje ca'ñe pa'ita'a pañè, mè'èpi de'oji cuasama'èna yo'oyere coequè. Mè'è yè'ère cõcaiyepi mè'èse'e cuasaquè yo'oye pa'ijaquè caquè. Jèoconi cuañese'èje pa'ye peojaquè,

¹⁵ cuasayè. Yè'èta'a Onésimopi mè'ère jèoconi saji'i, a'ri maña tsoe pa'i sitopi yureta'a tì pa huesojaquè caquè.

¹⁶ Jaje pa'ina, jo'yaèje pa'ire paye peoji, jo'ya nesiquère seña maca pa'i api. Jaje canì cayè, yo'jeije pa'ire papi caquè. Itè yè'è ai yèyè. Cui'ne mè'èpi itè jerepa yèye pa'iji, Èjaè Jesure cuasa do'ire Maija'què do'iquère sète.

¹⁷ Jaje pa'ina, mè'èpi yè'è cajei sète, yè'ère sihuaquè pèpayepi pèpajè'è, ite.

¹⁸ Mè'ère co'aye yo'osiquè pa'ito panita'a, co'amaña do'ire sañe paquè pa'ito yè'èni sejè'è.

¹⁹ Yè'è Pablopi saicasì'i. Yè'è jètèpi toyayè, iye toya e'que, yè'è quèaquèna, sehuosi do'ire, mè'èje yè'ère sañe payè caquè quèa sèto'ñe pa'ita'a pañè.

²⁰ De'oji. Maija'què do'iquè, Cristore cuasaquè sète yè'è case'èje necaijè'è, oi pa'iquèpi quècojaquè, de'oye yo'o huasojè'è.

²¹ De'oye sehuocasipi caquë toyayë, më'ë yo'o ja'ñere asaquë cui'ne asayë, më'ë yë'ë case'e jerepa de'oye yo'o ja'ñere.

²² Cui'ne yequeje cayë, më'ëre. Yë'ë sani pëaja'to necaijë'ë. Uteyë, Maija'quëpi mësarü señere asaquë. Necaina, sani ñasi'i caquë.

Tëjiyerepa Pëpaquë De'oye Pa'ijë'ë, Case'e

²³ Jaro mësarute pëpa saoji, Epafra Cristo do'ire yë'ë ja're conï tseä cuañosiquë pa'iquëpi.

²⁴ Cui'ne Marcos, Aristarco, Demas cui'ne Lucas yë'ë yo'oquëna, cöcaicohua'ipi pëpayë.

²⁵ Jesucristopi ñacaijaquë si'ahua'ire mësarute. Jaje pa'ijaquë.

HEBREOS

Maija'quëpi I Mamaquëja'a Capi

¹ Tsoe hue'ña Maija'quëpi mai aipëre ite quëacaicohua'ija'a ca mu'seña jaiye ca'aji'i, cui'ne jaiye tiñe pa'ye yo'oyeja'a ca'aji'i.

² Jaje ca'quëpi, yure tëji mu'seña maire i mamaquëja'a capi. Si'a co'amaña i ja're de'huasiquë ja're conì, si'aye co'amaña paja'quë ja're conì capi.

³ Jaë api, Maija'quë de'oyere pare miacaiquë. Cui'ne jaë api, Maija'quë pa'iyere maire iñoquë ije pa'i api, cui'ne jaëpi si'a co'amaña i coca tutupi quëco paquërepa. Mai co'aye pa'ise'ere tsoa tonì, jeteyo'je Maija'quë ñu'ico ëja te'tena ja'rupi.

Huiñaohua'ire Jerepa Pa'i Api, Maija'quë Mamaquë

⁴ Huiñaohua'ire jerepa pa'i de'opi, Maija'quë mamaquëpi, iohua'i paye jerepa pa'i mamire isi cuañosi do'ire.

⁵ Maija'quë ti cama'ë paji'i, te'ireje i huiñaëre:
Më'ë a'ë, yë'ë mamaquë.

Yure më'ëre huëoni pa'iyë isihuë.

Te'ireje i huiñaëre cama'ë paji'i.

Yë'ë pasi'i, i pëca ja'quë pa'ina,

Ipi yë'ë mamaquë pa'ija'quë.

⁶ Jaje pa'iquëta'are iye yejana i mamaquëre te'ire isiquë capi:

Si'a i huiñaohua'i ite do're ja'rujë ai de'loquëre papi cajë sihuajë'ë.

⁷ Maija'quëpi i huiñaohua'i ayere capi, ñeje:

Huiñaohua'ire cato tutuje pa'iohua'ire neñë,

cui'ne yë'ëre necaicohua'ini toaje pa'iohua'ire neñë.

⁸ Jaje pa'iquëta'are i mamaquëre capi:

Ina, Diosu, më'ë cuañeñe cato, ti carajaiñe peoji,

më'ë cuañeñe cato nuñere pa'ë.

⁹ De'oyese'e oi, co'ayere më'ë ai coehuë.

Jaje pa'ina, Diosu, më'ëre, më'ë Diosupi ai sihuayere isipi, më'ë cajeohua'ire isiye jerepa.

¹⁰ Cui'ne yequeje capi:

Ina, iti huëo maca më'ëpi Ejaë, yejare nehuë.

Cui'ne më'ëpi ma'tëmoje nehuë.

¹¹ Më'ë de'huase'e cato carajai ja'ñe a'ë. Jaje pa'iquëta'are më'ë cato ti pani huesëja'quë a'ë.

Si'aye ja cato co'a de'o huesë ja'ñe a'ë, ju'i caña yo'oyeje.

¹² Jaje pa'ina, ja yejare cui'ne ma'tëmore më'ëpi ju'i ca ñëoñeje pa'ye ñëoja'quë a'ë.

Cui'ne ju'i ca yeconì suñacaiyeje pa'ye më'ëpi neja'quë a'ë.

Jaje pa'iquëta'are, më'ë cato jare ipi pa'ija'quë a'ë.

Më'ë pa'iyë ti carajaiñe paja'coa.

¹³ Diosu cama'ë paji'i, te'ireje huiñaëre:

Ja'rujë'ë, yë'ë ëja te'tena,

më'ëre sañope yo'ocohua'ire më'ë quëo huë'ehuëna të'ya me macaja'a.

¹⁴ Si'aohua'i huiñaohua'i cato Maija'quëre necaicohua'ipi joñoase'e pa'iyë, huasosicohua'i pa'ija'cohua'ire coçaija'cohua'ire jëjo daosicohua'ipi.

2

Ña Tayoye Pañu'u Huasosicohua'i Pa'iyere

¹ Jaje pa'ina, mai asasi cocare de'huarepa asacajë pañu'u, hua saiye paja'cohua'i.

² Maija'quë cuañeñere huiñaohua'ipi quëase'e nuñerepa coca paji'i. Jaje pa'ina, iti de'oye sehuocaima'pë co'aye tayo yo'osicohua'i si'se cuañoahuë'ë, nuñerepa co'a do'ire.

³ Jaje pa'ito ¿mai me jëaja'cohua'i a'ni, iye maire huasoye jaiyere ña tayosicohua'i pani? Iye huaso cocare mai Ëjaëpi du'ru macarepa paire quëapi. Ja jeteyo'je i quëaye asasicohua'ipi nuñerepa coca'ë cajë asani maireje de quëahuë.

⁴ Cui'ne Maija'quëje i cocare pa'ë caquë iñoquë, pai yo'o ti'a ma'ñere jaiye yo'o iñoopi, jaohuaija'a, i joyo tutu pai ñapere i yëyeje isisi tutupi yo'oquë.

Jesucristo Pajje Pa'i De'ose'e

⁵ Maija'quë huiñaohua'ina isima'ë paji'i, jaohua'ipi ëjaohua'i pa'ijë yequë mu'se pa'ija'a yeja, mai se cacore cuañejajë caquë.

⁶ Jaje pa'iquëta'are yequë hue'ña toyase'ena te'i quëaquë caji:

Ina, Diosu më'ëpi ite huanëyema'ë cuasahuë.

Juni huesë capë hue'ere do'ire më'ëpi ai co'a ju'i cocasi'i caquë yo'ohuë.

⁷ Jaje pa'ina, më'ëpi ite huiñaohua'i huë'ehuë maca pa'ire nehuë, coa nëhui tëcahuë jaje pa'ijaquë caquë:

Jaje pa'isiquëta'are ite de'oyepi ëja de'huani, si'aye më'ë de'huase'e cuañequëre Ëjaëre pare nehuë, më'ëpi.

⁸ Si'aye i quëo huë'ehuëna të'ya meni saoca'ë, më'ëpi.

Jaje Maija'quëpi i quëo huë'ehuëna të'ya meni saopi, ti te'oreje hue'sena oañe papi. Jaje pa'iquëta'are mai ja yë'ta'a ñama'pë pa'iyë, si'a co'amaña ite de'oye sehuocaire.

⁹ Jaje pa'iquëta'are ñañë, Jesuni nëhui tëcahuë huiñaohua'i huë'ehuë maca pa'i pa'ijaquë caquë Maija'quë nesiquëni. Jaëni Diosupi maini oi si'aohua'i do'ire jucacaijaquë cuasa nëopi. Cuasa nëoëna, ai yo'oquë ju'isi do'ire yure de'oyepi ëja de'huasiquëpi si'aohua'ire jerepa pa'i pa'iji. Pa'ina, jaëni ñañë, mai.

¹⁰ Si'aye Maija'quë co'amañase'e pa'iji, ipi quëcoquëna. Jaje pa'ina, Maija'quë cato yëji, si'aohua'i i mamajëpi i de'o co'amañare conï payere. Jaje pa'ina, Jesucristoni iohua'ire huasoquëni de'oquëre pare nepi, i ai yo'o do'ipi.

¹¹ Jaje pa'ina, Jesucristo cui'ne i huasosicohua'i conï si'aohua'i te'ini pëca ja'quëre payë. Jaje pa'ina, Maija'quë mamaquë maire yo'jedohuë hue'yoye ca'rama'ë pa'iji.

¹² Toyase'e jaje pa'ina, caji:

Më'ë pa'iyë ayere casi'i yë'ë yo'je tsire

cui'ne jëjësi'i, jai pai tsi'si sitona më'ëre sihuaquë.

¹³ Cui'ne caji, yequeje:

Maija'quëna yë'ë cato quëcosi'i.

Cui'ne tijupë caji yequeje:

Iye macare pa'iyë, Maija'quë yë'ëre isisi mamajë ja're conï.

¹⁴ Ina isisi mamajë cato te'e capëre, cui'ne te'e tsiere hue'ecohua'i a'ë. Jaje cui'ne Jesuje paina ai de'oni te'e capë cui'ne te'e tsie hue'equë paji'i, pai hue'eyere. Jaje pa'ipi juji'i, i ju'iñepi huati huani jëo tutu jiosi'i caquë.

¹⁵ Jioni ne huasopi, si'a mu'seña ju'iñere ca'ra do'ire tseä cuañosicohua'ije pa'iohua'i pa'isicohua'ire.

¹⁶ Jaje pa'ina, daima'ë paji'i, huiñaohua'ini cōcasi'i caquë. I cato Abraham tsēcāpēni cōcaiyere caquë daji'i.

¹⁷ Ja cōcaiyere caquë maije pa'irepa de'opi, Maija'quë ña hue'ñare pana, de'oyerepa Maija'quë aye yo'oye ñacai Ējaēre papi, teaye ñani cōcaiquēre papi, cui'ne i ai yo'osi do'ipi pai co'aye yo'oyere sai tōcaiquērepa pasi'i caquë.

¹⁸ Jaje pa'ina, neña cuañoquë, ai yo'oquë asasiquēpi, yure maire cōcai cuañoquë pa'ija'quë api, neña cuañojē ai yo'ocohua'ire.

3

Jesupi Moisés Seña Maca Pa'i

¹ Jaje pa'ina, Maija'quë do'ijē mēsaru a'ë, Maija'quë pai acohua'i, i tsecohua'i pa'ijajē caquë soisicohua'i. Jaje pa'iyē sēte Jesús Maija'quë jējo daoquēse'ere, Maija'quēre sejē yo'oye de'oye ñacai Ējaēse'ere cuasajē pa'ijē'ë, Maija'quë pa'iji cuasaye necaiquēse'ere.

² Jaje pa'ina, Moisés si'aye Maija'quë huē'e ñacaiquë pa'i maca, de'oye Maija'quēre sehuoquë yo'o tī'acquë pa'iji. Jaje cui'ne Jesujē si'aye de'oye sehuoquë yo'o tī'api, iyere yo'ojaquë caquë Maija'quë sahuasiquēpi.

³ Jaje pa'iquēta'are Jesuni ai Ējaēre pare ñajē sihuaye pa'iji, Moisésre sihuaye jerepa, huē'e nequë, jē'quë iti huē'e nesiquēpi ai sihua cuañoquë api, iti huē'e jerepa.

⁴ Jaje pa'ina, si'a huē'ña pai nese'epi pa'iji. Jaje pa'iquēta'are Diosu cato tel'ipi si'aye nepi, mai ñajēna pa'iyē.

⁵ Moisés cato de'oyerepa yo'o tī'acquë paji'i, ite necaiquë sēte, si'a Maija'quë huē'e ñacai. I necaiye cato paji'i, Maija'quë yeque mu'seña ca ja'ñere quēa iñoquë yo'oye.

⁶ Jaje pa'iquēta'are Cristo cato Maija'quë mamaquë sēte, de'oyerepa i huē'e yo'o tī'acquë ñacai pa'iji. Ja huē'e cato mai a'ë. Maipi ite tuijē ocue pa'i macarepa mai uteyere sihuajē pa'ini.

Maija'quë Pai Pëa Huajē Ja'ñe

⁷ Jaje pa'ina, Maija'quë de'o joyopi caji, toyase'ena: Yurepi, mēsaru Maija'quë caye asasicohua'i pani,

⁸ Jēa joña nema'pē pa'ijē'ë, tsoe acohua'i Maija'quēre sañope cajē yo'ose'eje pa'ye.

Jeto cuēne yejana Maija'quēre neñasicohua'ijē pa'iohua'i pa'ima'pē.

⁹ Jarona mēsaru aiohua'i yē'ēre neñahuē, tsoe cuarenta ometēca yē'ē yo'oye ñasicohua'ita'a.

¹⁰ Jaje yo'ojēna, jaohua'ire ña jujani yē'ēpi pēi cahuē: Ti yē'ē ye'yaye asaye coejē, “si'anēpi yequese'e cuasajē cu'ijē”

¹¹ Jaje pa'ina, jaohua'ire yē'ēpi pēi ca nēohuē, cacaye paja'cohua'i a'ë, yē'ē jare pēa huajē hue'ñana.

¹² Maija'quë do'ijē, jēa joyo co'acore hue'ema'pē cui'ne Maija'quë huajēquēre pare hua saima'pē pa'ijē'ë, jare de'hua ñajē pa'ijē'ë, mēsaru cuasayere.

¹³ Coa ai jerepa mu'seña ñape pai ñapere sa'ñe yēhuojē ca sētojē'ë ja yē'ta'a Maija'quë coca, iye mu'se caye tēto saima'nē. Jaje yo'ojē'ë, mēsaru acohua'ipi co'ayere coso cuañoni sañope Maija'quēre cajē ne huesēye paja'cohua'ire.

¹⁴ Jaje pa'ina, Cristo payere i ja're coni paja'cohua'i a'ë cani ocue pa'i macarepa, mai du'ru macarepa asase'ena quēco pajē, jeoma'pē tuiye pa'iji.

¹⁵ Jare cuasajē pa'ijē'ë. Iyere ñeje caji: Yurepi mēsaru Maija'quë caye asasicohua'i pani,

Jëa coeye peoyerepa de'oye sehuojë pa'ijë'ë, tsoe acohua'i sañope cajë yo'ose'eje pa'ye peocohua'ipi.

¹⁶ ¿Ne pate'ni, Maija'quë yë'o asasicohua'ita'a jeteyo'je ite sañope cacohua'i de'osicohua'i? Jaohua'i cato si'aohua'i Moisés Egípto yejapi etosicohua'i paë'ë.

¹⁷ ¿Cui'ne ne ja're coní Maija'quë pëi paquë'ni, cuarenta ometëca? Maija'quë cato pëi paji'i, co'aye yo'osicohua'ini, cuene yejana juju tatasicohua'ini.

¹⁸ ¿Cui'ne neni Maija'quë ca nëou'ni, yë'ë pëa huajë hue'ña cacani huajëye peoji? Ja cato capi: Itë ire papi cuasama'pë sehuocaiye pasicohua'ini.

¹⁹ Jaje pa'ina, mai tiñarepa ñañë, jaohua'i caca ti'añe pase'e ite care paji cajë asacaiye pasi do'ire.

4

¹ Maija'quë pëa huajë hue'ñana cacaye ca nëose'e pa'iji. Jaje pa'ina, ca'rajë de'oyerepa ñañu'u, mësaru acohua'ipi tsoe carajaji cajë ja pëa huajëyere ti'añe pama'cohua'ini cajë.

² Jaohua'ire huaso coca quëase'eje pa'ye cui'ne maire quëahuë. Jaje pa'iquëta'are jaohua'ipi Maija'quëre pa'ire paji cuasa ti'añe pahuë. Ja do'ire cocaiye papi, huaso coca asase'e.

³ Jaje pa'iquëta'are mai pa'iji cuasasicohua'i cato pëa huajë hue'ñana caca'ca'cohua'ipi pa'iyë. Ja ayere Maija'quë ñeje ca nëopi:

Ja do'ire jaohua'ire, yë'ëpi pëi ca nëohuë,
cacaye paja'cohua'i a'ë, yë'ë pëa huajë hue'ñana.

Maija'quë cato iye yeja de'hua tējisi macapi pëa huajë huëopi.

⁴ Jaje pa'ina, yequë hue'ña toyase'e caji, ñeje siete mu'se ayere:

Diusu siete mu'se acona pëa huajëpi, si'a co'amaña ne tējini.

⁵ Toyase'e tijupë ca coji:

Yë'ë pëa huajë hue'ñana cacaye paja'cohua'i a'ë.

⁶ Jaje cani caji, ja yë'ta'a yecohua'i cacaye pa'iji, pëa huajë hue'ñana caquë. Du'ru macarepa huaso coca asasicohua'i cato, iohua'i de'oye ite ire papi cuasama'pë sehuocaiye pasi do'ire cacaye pahuë.

⁷ Jaje pa'ina, Maija'quëpi tijupë yequë caca mu'se pa'ijaquë ca nëopi. Iye mu'se iti mu'se a'ë, caquë. Jaje pa'ina, Maija'quë maire caji, David tsoe hue'ña caquë pa'ise'ejaja ja toyase'epi caji, ñeje:

Iye mu'se Maija'quë caye asasicohua'i pani

jëa joña nema'pë de'oye sehuojë pa'ijë'ë.

⁸ Jaje pa'ina, Josuépi Israel paire pëa huajëye isisiquë pa'ito Maija'quë tijupë yequë mu'se pa'i ja'ñere caye pa'rapí.

⁹ Jaje pa'ito ja yë'ta'a pa'iji, Maija'quë pai cacani pëa huajë ja'ye.

¹⁰ Jaje pa'ina, Maija'quë pëa huajë hue'ñana cacaquë cato co'amañare ne tējini pëa huajësi'quë cacaji, Maija'quë co'amaña ne tējini pëa huajëse'eje pa'ye.

¹¹ Jaje pa'ina, mai tutu yo'oye pa'iji, jaro pëa huajë hue'ñana cacañu'u cajë, tsoe ja'në acohua'i Maija'quëre coca nuñere pa'ë cuasama'pë yo'ose'ena tuiye pañu'u.

¹² Maija'quë coca cato pa'iyë a'ë cui'ne tutu quë'ye a'ë, si'a te'ña hua'ti niusico jējēsēñe seña maca jējēsēñe a'ë. Jaje pa'yepi paise'e cuasaye cui'ne mai joña sa'nahuërepa cuasayena jo timeñe a'ë. Jaje yo'oquë mai cuasayere cui'ne mai yo'oñu'u cuasayere tiña macare pana eto iñoñe a'ë, joyo cuasayere.

¹³ Jaje pa'ina, peoji, Maija'quë de'huase'epi ite catiye. Si'aye mai yo'oye tiña macare pare pa'iji, i ña hue'ñare. Jaje pa'ina, ina si'aohua'i yo'ose'e iñoja'quë a'ë.

Jesu Api, Maija'quë Huë'e Ñacaicohua'i Ējaërepa

¹⁴ Jesu api, Maija'quë mamaquë Maija'quë huë'e ñacaicohua'i Ējaërepa, mai mẽne quëco pajë pa'iquë. Jaëpi Maija'quë ña hue'ñare pare cacani pa'iji. Jaje pa'ina, mai ite tì'añu'u cajë yo'oyere jeoma'pë ocue pa'i macarepa yo'ojë pañu'u.

¹⁵ Maija'quë huë'e ñacai Ējaëre papi mai tutu peoye teaye ñani cõcasipi, mai ai yo'oyeje pa'ye si'aye neñañe pa'ina, ai yo'oquë tëto saisiquëpi. Jaje pa'iquëta'are jaë cato co'aye ti yo'oma'ë paji'i.

¹⁶ Jaje pa'iyë sëte quëcojë tsiojañu'u, maire oiquë Diusu ñu'i hue'ñana, ipi maire teaye ñani oi cõcaija'quëre de'oyepi mai ai yo'o maca tì'aëna.

5

¹ Pai ñape Maija'quë huë'e ñacaicohua'i cato ëmëohua'i acohua'ini sahuani isicohua'ipi pa'iyë. Jaohua'i cato Maija'quë ña hue'ñare pana paire cõcaija'cohua'ipi pa'iyë. Cui'ne paì co'aye yo'o do'ire Maija'quëna coa isijë cui'ne hua'ire ëojë secacaija'cohua'ipi.

² Ipi capë tutu peoye asaquëpi Maija'quë huë'e ñacaiquë cato huesëohua'ire cui'ne tayo saicohua'ire yo'o jujama'ë quëcoquë necaiye pa'iji.

³ Jaje pa'ina, i tutu peoquë tayoyere coquë cui'ne paì tayoyere caquë ëoquë seña pa'iji, sai de'hua cuañõñere caquë.

⁴ Jaje pa'ina, te'ije cuasaye peoji, yë'ë a'ë, Maija'quë huë'e ñacai ëjaërepa. Maija'quëpi Aaronre nese'eje pa'ye soini ëjaëre nesiquëre me jaje cuasaye'ni.

⁵ Jaje pa'ina, Cristore Maija'quëpi Ējaëre nepi. I co'ye Maija'quë huë'e ñacai ëjaë pasi'i cani ëjaë de'oma'ë paji'i. Jaje pa'ina, Maija'quëpi capi, ñeje:

Iye mu'se yë'ëpi më'ëre pa'iyë isihuë,

më'ë a'ë, yë'ë mamaquë.

⁶ Yequeje caji, toyase'e ite:

Më'ë a'ë, Maija'quë huë'e ñacai Ējaërepa pani huesëquërepa,

Melquisedecje pa'i.

⁷ Iye yeja Cristo pa'i maca ai teaye tutu caquë Maija'quëre seji'i, otare paque oi, Maija'quëpi jüni huesësicohua'ire huëo tutu paquëre asaquë. Jaje seina, i de'oye sehuocai do'ire Maija'quëpi i seña asacaji'i.

⁸ Cristo Maija'quë mamaquëta'a i ai yo'oyeja'a ye'yepi, Maija'quëre de'oye sehuocaiye.

⁹ Jaje yo'oquë ti de'oquërepa de'oni, si'aohua'ire ite de'oye sehuocaicohua'ire ti pa'iyena huasoquërepa de'opi.

¹⁰ De'ouna, Maija'quëpi ite i huë'e ñacai Ējaëre pare nepi, Melquisedecje pa'ire.

¹¹ Jaiye iye ayere caye pa'iquëta'are airepa jëaji, me quëa tì'añe'ni, mësarupi asaye coëto.

¹² Tsoe mësarü yecohua'ire se ye'yacohua'irepa pati'ñe pa'iohua'ipi ja yë'ta'a a'jiñe mañare Maija'quë coca du'ru ayere ye'yajëna, asacohua'ï maña pa'iyë. Mësarü cui'naohua'ipi tutu peocohua'ï maña co'ï huesëni ojese'e ucucohua'ï maña pa'iyë, tsoe jëayere ati'ñe pa'iohua'ipi.

¹³ Jaje ojese'e ucujë pa'icohua'ï cato tsitu'ujë pa'iohua'ï a'ë, ti co'aye cui'ne de'oye asa tì'ama'cohua'ï a'ë.

¹⁴ Jëa aõ cato aiohua'ï aiñe a'ë, si'aye ta'ñe co'aye cui'ne de'oye asacohua'irepa.

6

¹ Jaje pa'iyē sēte aiohua'i de'oyena ñese sañu'u, mai du'ru macarepa Cristo aye ye'yese'ere se ɔani. Cama'pē pañu'u ju'i hue'ñana sa co'amañare jeoconi ponēñere, cui'ne Maija'quē pa'iji cuasayere.

² Oco doye ye'yayere, sehuosicohua'i siopēana patojē secacaiyere, ju'isicohua'i huēiyere, cui'ne Maija'quē pai ñape yo'ose'e ña tēji ja'ñe ayere.

³ Jaje yo'ojacohua'i pa'iyē, Maija'quēpi nuñerepa jaje yēē cōcaito.

⁴ Te'erepa miañe ñani cui'ne Maija'quē de'o sēñe isiye asasicohua'ipi cui'ne Diusu joyo yo'oye asasicohua'ipi,

⁵ cui'ne Maija'quē coca de'oyerepa asasicohua'ipi, cui'ne yequē mu'seña pa'ija'a tutu asasicohua'ipi,

⁶ cui'naohua'ipi co'ye co'isicohua'i pani tijupē Maija'quēna ponē cōñe peoji, tsoe iohua'ipi Maija'quē mamaquēni tijupē quejē yo'o do'ire. Me ponēñe'ni, si'aohua'i ña hue'ñana ite cue'cuejē yo'oni.

⁷ Jaje yo'ocohua'i cato yejaje pa'iohua'i a'ē. Ocoquēna, si'anē saquēyeje pa'iohua'i a'ē. Jaje pa'ina, ja yejapi iti yeja necohua'ini de'oye mēani quēcacaico pa'ito, Maija'quēpi iote de'oye ñacaija'quē api.

⁸ Jaje pa'iquēta'are yejapi de'oye quēcacaima'o co'ayere cui'ne miure quēico pani co'aye ca cuañojacoa. Jaje pa'ina, toapi si'aye ēo huesoye pa'iji, io mēase'e.

Utejē Pa'iyepi Ocue Pa'i Macarepa Paye

⁹ Jaje mēsarute Maija'quē do'ijē mañare cajēta'a cuasayē mēsaru cato itire pare pa'iyē. Jaje cani cayē, nuñerepa huasosicohua'i pa'i ma'are pa'iyē cajē.

¹⁰ Jaje pa'ina, Maija'quē nuñerepa pa'ipi, mēsaru sehuosicohua'ire oijē cōcaijē iñose'e, cui'ne mēsaru ja yē'ta'a yo'ojē pa'iyē huanēyema'e pasipi.

¹¹ Jaje pa'ina, yēquē cato yēyē, mēsarupi si'anē pai ñape jare jajese'e tēji hue'ñare pana de'oye yo'ocohua'i pa'iyere. Jaje yo'ojē mēsaru uteyere tiñarepa iñoja'cohua'i a'ē.

¹² Coeyē, mēsarupi josaohua'i ponēñē. Yēquē cato yēyē, mēsarupi Maija'quē pa'iji cuasajē yo'o jujama'pē ocue pa'i macarepa tuicohua'ina ñajē iohua'i tuiyeje tuiyere. Maija'quē ca nēose'e paja'cohua'i yo'oyere yo'ojē'ē.

¹³ Abrahamre Maija'quē ca nēo maca ija'a co'ye ca nēo huesēpi, yecohua'i i jerepa pa'iohua'i peoye sēte. Jaje pa'ina, capi:

¹⁴ “Yē'ēpi mē'ēre de'oye ñacaija'quē a'ē cui'ne jai pai pa'ija'cohua'i a'ē, mē'ē tsēcapē acohua'i yē'ēpi necaina.”

¹⁵ Jaje caēna, Abraham quēcopi, jeoma'ē, utequē isi cuañopi, ite ca nēose'ere.

¹⁶ Pa'ipi ca nēcohua'i pani iohua'i seña maca ējaēna ca nēcohua'i a'ē, iohua'i ca nēose'epi care pase'e pa'ijaquē cajē cui'ne ja maca sañope caye carajaiñe pa'iji.

¹⁷ Jaje pa'ina, Maija'quēje i ca nēose'e paja'cohua'ina, i case'ere tiñe ponañe peoyerepa tiñarepa iñosi'i cuasani ti ca nēo huesopi, isire paja'quē a'ē caquē.

¹⁸ Jaje pa'ina, cayaye pa'iji, i ca nēose'ere ti yeque ponañe peoyerepa, cui'ne Maija'quēje cosoye peoyerepa. Japi maire sihuajē ocue pa'i macarepa pa'iyē isiji, ipi ñacaina, pa'iyē co'ejē i ca nēose'e utejē pa'isicohua'ire.

¹⁹ Ja uteyepi maire ocue pa'i macarepa cuasajē pa'iyē necaiji, jai yohuē dēquēcopi sēani jeo dēorena, te'e macare huahuayeje pa'ye. Jaje cui'ne mai joyoje Maija'quē huē'e sa'nahuē ta'tēpo jere pana ja uteyepi se sēasicopi pa'ico Jesús maire ma'a necai caca sitona.

²⁰ Jaje Jesús cacani ti Maija'quē huē'e ñacai Ējaērepa de'opi je'nēna iote pa'ija'quēpi, Melquisedecje pa'ipi.

7

Jesús Cato Melquisedecje Pa'i Api

¹ Iquë Melquisedec cato Salem paì ëjaë paji'i cui'ne Maija'quë ti ëjaërepa huë'e ñacai ëjaërepa paji'i. Jaje pa'ipi Abrahamre yequë paì ëjaohua'ire uihuaquë meñe quëconi co'iquëna, Melquisedecpi sañope tì'ani ìte Maija'quëpi ñacaijaquë capi.

² Ja maca Abrahampi Maija'quë tserë Melquisedecna isipi, ì uihuaquë nese'ere. Maija'quë tse cato si'a jëña pa'ye nesicohua'ipi te'ore Maija'quëna isiye a'ë, jare isipi. Melquisedec canì cayë “Nuñerepa yo'o ëjaë” cajë, Salem caye cato cayë, “Jo'cua de'oye pa'iyë” Jaje pa'ina, jo'cua de'oye pa'iyë ëjaë caye pa'iji, “Salem Èjaë” canì.

³ Pëca ja'quëre, ja'core, ì co'ye aiohua'ire ìte çasi mu'se cui'ne ì ju'ise'e huesëyë, ti quëase'e peoji. Maija'quë mamaquëje pa'i api, Maija'quë huë'e ñacai ëjaë ti de'o huesësiquë api.

⁴ De'oji, yure ñajë'ë, Melquisedec cato ai ëjaërepa paji'i. Jaje pa'ina, mai ai Abrahampi paì ëjaohua'ire uihuaquë se jiose'ere Maija'quë tserë Melquisedecna isipi.

⁵ Jeteyol'je Moisés cuañese'e cato caji coa Leví tsëcapë acohua'ise'e Maija'quë huë'e ñacai ëjaohua'ise'e Maija'quë tse paye pa'iji, paì isi co'amaña. Jaje pa'ina, jaohua'ise'e co'amaña secohua'i a'ë, ìohua'ije pa'iohua'ini, Abraham tsëcapë acohua'ini.

⁶ Jaje pa'iquëta'are Melquisedec cato Leví tsëcapë peoquëta'are Abrahampi Maija'quë ca nëose'e paquëpi, Maija'quë tserë isipi, Melquisedecna. Isiquëna, Melquisedec de'oyerepa caca'aji'i, ìte.

⁷ Jaje pa'ina, de'oye pa'ì ja'ñe, cacaiquë api, jerepa pa'i. Ìti ca cuañoquë cato huë'ehuë maca pa'ì api iye cayere sañope ca tì'añe peoji.

⁸ Maija'quë tserë coa isijëna, pacohua'ì cato ju'icohua'ì a'ë. Jaje pa'iquëta'are Melquisedecre cato toyase'e caji, ja yë'ta'a huajëquëre.

⁹⁻¹⁰ Jaje pa'ina, Melquisedecpi Abrahamre sañope sani tì'a maca cato ja jojoma'cohua'ipi, si'aohua'ì Abraham paì pa'ija'cohua'ipi ì capëre paë'ë. Jaje pa'ina, Abrahampi Melquisedecna saisi maca yure co'amaña secohua'ije si'aohua'ì Leví tsëcapë acohua'ije si'a jëña neni te'ore Maija'quëna isiyere saihuë.

¹¹ Maija'quë huë'e ñacai ëjaohua'ì levitas tsëcapë quëayeja'a Israel paì asahuë, cuañese'e. Jaohua'ì cato Aarón tsëcapë acohua'ì paë'ë. Jaje pa'ina, yure jaohua'ipi cuañese'e sehuojë yo'ocohua'ini nuñe pa'icohua'ire necaicohua'ì pa'ito, Melquisedecje pa'ipi daiye para'pi Aarón tsëcapë peoquëpi. Jaje pa'iquëta'are yure cato yequëpi daji'ì, Maija'quë huë'e ñacai Èjaë.

¹² Jaje pa'ina, Maija'quë ñacaiye yequëni neni cui'ne yeque cuañese'eje ponañe paji'ì.

¹³ Jaje pa'ina, mai Èjaëni toyase'e caji, ñeje: “Yequë Israel paì tsëcapë aquë api. Maija'quë huë'e ñacai ëjaohua'ì de'oma' tsëcapë aquë api.”

¹⁴ Jaje pa'ina, Maija'quë huë'e ñacai ëjaohua'ì pa'ì ja'ñe ca maca, Moisés ti cama'ë pa'isi tsëcapëja'a, mai Èjaë cato daji'ì, Judá tsëcapëja'a. Jaje yo'ose'ere si'aohua'ì mai asayë.

¹⁵⁻¹⁶ Yureta'a paì cuañeñeja'a daima'quëpi, huajëquëpi daji'ì, Maija'quë huë'e ñacai Èjaëre papi, Melquisedecje pa'ipi, ì pa'iyë ti nejo tì'añe peo tuturepa paquëpi, iyepi maire ai tìñarepa asa cuañoñe quëaji.

¹⁷ Jaje pa'ina, daisiquë ayere Maija'quë coca toyase'e caji, ñeje: Më'ë a'ë, Maija'quë huë'e ñacai Èjaërepa ti pani huesëquërepa

Melquisedecje pa'i.

¹⁸ Jaje pa'iyē sēte ja'nē cuāñese'ere tutu peoyere cui'ne coçai ma'ñere cui'nare yo'o co ma'ñe ne huesopi.

¹⁹ Jaje pa'ina, Moisés cuāñese'e cato nuñe pa'icohua'ire ne tija ma'ñe pa'iji, pa'ise'ere. Yure cato ai jerepa de'oyere payē, mai utejē pa'iyē. Japi Maija'quēna tsiojañe necaji'i, maire.

²⁰ Jesure cato Maija'quēpi ca nēo huesopi. Jaje pa'iquēta'are yecohua'i Maija'quē huē'e ñacai ējaohua'ire cato coa hue'yosicohua'i paē'ē, ti ca nēoñe peoye.

²¹ Jaje pa'ina, Ējaēre cato ca nēo huesoquē capi, toyase'ena ñeje.

Ējaē ca huesose'e pōnēne peoji.

Mē'ē a'ē, yē'ē huē'e ñacai Ējaērepa ti pani huesēja'quē.

Melquisedecje pa'i.

²² Jaje pa'ina, Jesu api, iye huajē ca nēose'ere ti carajai ma'ñere de'oyerepa necaiquē, ja'nē ca nēose'e seña maca de'oyerepa.

²³ Jai pai paē'ē, yecohua'i Maija'quē huē'e ñacaicohua'i ju'ijē carajaicohua'i sēte.

²⁴ Jaje pa'iquēta'are Jesús cato ti ju'ima'quē sēte Maija'quē huē'e ñacaiye yequēna se jeocaiye peoji.

²⁵ Jaje pa'i do'ire Maija'quēna tsiojaicohua'ire, ti pani huesēja'cohua'ire huasoji. Cui'ne ti pani huesēquē sēte jaohua'i pa'iyere caquē Diusure secacai pa'iji.

²⁶ Jaje pa'ina, Jesús cato mai yēsiquēre papi, Maija'quē huē'e ñacai Ējaērepa. Jaē cato de'oquē api, ti co'aye peoquē api, cui'ne si'si te'ña mañaje peoquē api. Jaje pa'ipi co'aye yo'ocohua'ire tsioma'quē api. Jaje pa'ini ma'tēmo pa'iyē jerepa pa'ire nesiquē api.

²⁷ Yecohua'i Maija'quē huē'e ñacai ējaohua'i cato si'a mu'señapi nēicohua'ire huajē, du'ru macarepa iohua'i co'aye yo'o do'ire ēojē isijē Maija'quēre seni toni jeteyo'je pai co'aye yo'oyere ēojē isijē secacaicohua'i a'ē. Jaje pa'iquēta'are Jesús cato te'ere papi i capē ai yo'o do'ipi Maija'quēre isi tējipi.

²⁸ Moisés cuāñese'e cato hue'yopi, carajaicohua'ini Maija'quē huē'e ñacai ējaohua'i pa'ija'cohua'ire. Jaje pa'iquēta'are cuāñese'e jeteyo'je Maija'quē ca nēose'epi hue'yopi, Maija'quē huē'e ñacai Ējaēre i mamaquēni, nuñerepa de'oquēni, ti pani huesēquēni.

8

Jesupi Maija'quē Huajē Ca Nēose'ejā'a Cacaiquē Api, Maire

¹ Si'aye yēquē case'e ējarepa iye a'ē. Payē, Maija'quē huē'e ñacai Ējaēre pare, Maija'quē ñu'ico ēja te'tere ñu'ina, jeto ma'tēmore.

² Pai nema' huē'ere pa'iji, iore pani, Maija'quē nesi huē'ere, jarote pa'i Maija'quē huē'e ñacai Ējaē sēte, Maija'quē huē'e ñacai pa'iji.

³ Maija'quē huē'e ñacai ējaohua'i cato, Maija'quēna isise'ere isijē, cui'ne nēicohua'ire huani ēojē seja'cohua'ini nesicohua'ipi pa'iyē. Jaje pa'ina, Jesu-cristoje i isi ja'ñe paye pa'iji.

⁴ Jaje pa'ina, ipi iye yejare pa'iquē pani Maija'quē huē'e ñacai Ējaē de'oye para'pi, tsoe Moisés cuāñese'ejē pa'ye yo'ojē isicohua'ipi Maija'quē huē'e ñacaicohua'i jai pai pa'ito me pa'iquē'ni.

⁵ Iohua'i cato ca'nipi nesi huē'ena Maija'quē ayere necaicohua'i a'ē, ma'tēmo pa'iyē ayere cuasajē yo'o co'amañapi, pai to'ouje pa'yepi. Jaje pa'ina,

Moisés huë'ere ne huëo maca Maija'quëpi capi, ite: “Yë'ë më'ëre jeto ai cutihuë ñose'eje pa'iore nejë'ë.”

⁶ Jaje pa'iquëta'are mai Ëjaë Jesucristo Maija'quë huë'e ñacai Ëjaërepa cato, jaohua'i yo'ose'e seña maca de'oyere pare yo'oquë pa'iji, huajë cuasa nëose'ere. Ja huajë ca nëose'e cato, de'oyere pare isija'a co'amaña quë'ye a'ë. Ja'në ca nëose'e seña maca pa'ye a'ë.

⁷ Du'ru macarepa ca nëose'epi nuñerepa yo'oye pa'ito tijupë yeque ca nëoñe peora'pi.

⁸ Jaje pa'ina, Maija'quëpi nuñe yo'oma'cohua'ire paire ñani capi: Yequë mu'seña Israel paire,

cui'ne Judá tsëcapëre huajëye yo'o ja'ñe ca nëoñe pa'ija'coa.

⁹ Jeto Egípto yejapi mësarú aipëre jëtëna tseani etoni sa maca, ca nëose'eje pa'ye ca nëoñe peosipi:

jaohua'ire cato yë'ë ca nëose'e de'oye sehuocaiye pasi do'ire jecohuë, caji, Ëjaëre papi.

¹⁰ Ja mu'seña tëto sai maca Israel paire yë'ë ca nëo ja'ñe iye a'ë caji, Ëjaërepa. Iohua'i cuasa hue'ñana yë'ë cuañeñere tëocasi'i,

cui'ne iohua'i joñoana toyasi'i, ja maca yë'ë pa'ija'quë a'ë, iohua'i Diosu cui'ne iohua'i pa'ija'cohua'i a'ë, yë'ë pai.

¹¹ Ja maca cato tsí mañaje cui'ne aiohua'ije si'aohua'i yë'ë coca asacohua'ise'e pa'ija'cohua'i a'ë.

Jaje pa'ijëna, mai Ëjaë cocare asajë'ë, cajë yecohua'ipi cajeohua'ipi, panita'a te'e tsëcapë acohua'ipi ye'yañu'u cajë yo'oye peosipi, tsoe yë'ëre ire pani pai ñape asa do'ire.

¹² Cui'ne yë'ëpi iohua'i co'aye yo'ose'ere oni yejecani ti huanëyeja'quë a'ë, cui'nare cuasa coñe peoyerepa.

¹³ Jaje pa'ina, huajëyere Maija'quëpi ca nëoni, du'ru ca nëose'ere ai co'amaña'ë caji. Jaje pa'ina, ai co'amaña cato peo hue'ña esa carajani huesë ja'ñe a'ë.

9

Iye Yeja Maija'quë Huë'e Cui'ne Ma'tëmo Huë'e

¹ Tsoe hue'ña Maija'quë ca nëose'e cato, iye yeja Maija'quë huë'ena Maija'quë sejë yo'o ja'ñe quë'ye paji'i.

² Ja ca'ni huë'e cato ñeje ne de'huasico paji'i, du'ru macarepa tu'rihuëre, de'o hue'ña hue'yo sitore toa tsëoni nëco saihuë, cui'ne Maija'quëre isisi ao, cui'ne mesa paji'i.

³ Cayaye acore capi tëhuosico je te'tere paji'i, yequë tu'rihuë ñeje hue'eco ai de'o hue'ñarepa.

⁴ Jarote paji'i, huëo së ma'ñare ëoco oropi de'o saihuë nesico cui'ne iti ca nëose'e de'hua mahuë, si'a te'ña oropi jasico paji'i. Cui'ne mahuë sa'nahuëre te'e oro ucu duruhuë paji'i. Iona ma'tëmopi tomesi aore ayasicopi paji'i. Cui'ne jarote paji'i, Aarón tse'lequë pa'isi tupë. Ja cato cui'naopi huajëco de'oni joro quë'ico pa'isico paji'i, cui'ne quëna toñana ca nëose'ere toyase'ere ayasico paji'i.

⁵ Cui'ne ja mahuë ëmëje'ere paë'ë, huiñaohua'i capëa quë'iohua'ipi, Maija'quë pa'iyë ññoja'cohua'ire nesicohua'ipi. Iohua'i capëapi mahuë sjo toto si'aore peo hue'ña pë'pëhuë, pai co'aye yo'ose'ere oni yeje hue'ñare. Ja ayere ai jerepa quëaye peoji, yure cato itise'e pa'ijaquë.

⁶ Jaje de'huasicona Maija'quë huë'e ñacaicohua'ipi si'anë jëoñe peoyerepa cacayë, du'ru tu'rihuëna Maija'quëre necaiye yo'ocohua'ipi.

7 Jaje pa'iquëta'are yeco seña maca tu'rihuë cato Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëre pase'e cacaye paji'i, te'e ometëcahuëre te'erepa. Cui'ne j̄arona cacaquë pani saye pa'iji, nëicohua'i tsiere i co'aye yo'o do'ire saiquë, cui'ne pa'i co'aye yo'o do'ire saicasa'i caquë.

8 Iye yo'ose'aja'a, Maija'quë joyopi maire quëaji, ja yë'ta'a du'ru maca tu'rihuëna Maija'quëre seña pa'ito, Maija'quëre ca hue'ñare pana sai ma'api ja yë'ta'a hui'yoma'copi paji'i.

9 Si'aye iye yo'ose'e cato quëaji, iye mu'seña pa'icohua'ini. Jaje pa'ina, j̄arona Maija'quëre isijë, cui'ne nëicohua'ire huaijë ëojë secohua'ire de'oye cuasaye ti necaiye papi.

10 Ja yo'oye cato coa ao aiñese'e, ucuyese'e cui'ne si'si cuya toñese'e ëmëje'ese'e cocaji'i. Jaje pa'ina, Maija'quë si'aye yeque pona macaja'a jaje yo'oye paji'i.

11 Jaje pa'iquëta'are Cristo tsoe daji'i. Jaë api, Maija'quë huë'e ñacai Ejaërepa, si'a de'o co'amaña carajai ma'ñere paquërepa. I ñacai huë'e cato ai de'o huë'ere pa'ë, nuñerepa yo'o huë'e a'ë, pa'i nema' huë'e a'ë, iye yeja huë'ere caye pañë.

12 Cristo Maija'quë huë'ena cacapi, i tsierera isisi'i caquë, cacama'ë paji'i, huequë tsiere, panita'a jo'ya ñama tsiere isisi'i caquë. Jaje pa'ina, te'erepa caca tējipi. Cacanì maire t̄i'acaji'i, huaso cuañoni ti pani huesëyere.

13 Huequë ëmëohua'i tsie cui'ne jo'ya ñama ëmëohua'i tsie cui'ne huequë nomi ts̄i tsie Maija'quëre isi hue'ñana ëosi huata tutu quë'ye paji'i. Jaje pa'ina, itipi co'aye yo'osicohua'ina tsoaru si'sire peocohua'i de'ocohua'ire ne tutu quë'ye pa'iji, ëmëje'ese'e.

14 Jaje pa'iye sëte, je ja'yerepa Cristo tsie tutu paquë'ni! Maija'quë joyopi ti pani huesëquëpi yo'oquëna, ija'a co'ye Maija'quëna isiquë ti si'si te'ña peoquëpi yo'ose'e. Jaje pa'ina, i tsiepi ju'iñena sayere mai cuasayere peo hue'ña tsoa tocaiji, Maija'quë huajëquëre pare de'oye necaijajë caquë.

15 Jesucristo api, huajëye ca nëose'ere yo'oquë, Maija'quë cajeohua'ire paire necaiquë. Jaje pa'ina, i ju'iñepi sai tocaiji, ja'në ca nëose'ere yo'ojë tayose'ere, Maija'quë soisicohua'ipi ti pa'iyere i ca nëose'ere pajajë caquë.

16 Jaje pa'ina, i co'amaña huahueyere ca nëose'epi do'i quë'yerepa pa'ijaquë canì du'ru macarepa iti ca nëosiquëpi ju'isiquë api asayerepa pa'iji.

17 Iti cuasa nëosiquëpi ja yë'ta'a huajëquë pa'ito ca nëose'e do'i peoye pa'iji. Juquëna, do'i quë'ye paji'i.

18 Ja do'ire du'ru macarepa cuasa nëose'epi do'i quë'ye pa'ijaquë cajë tsie casose'epi, huëose'e a'ë.

19 Jaje pa'ina, Moisés si'aohua'ire quëapi, Israel paire cuañese'e cayere. Quëa tējini maja'i naña sëohuë nesicopi catë yoje pa'iona, hisopo tarana huëni huequë cui'ne jo'ya ñama tsiena ocopi co'mesicona co co'i meni cuañese'e toya pëpëna tsiepi sa'cuapi, cui'ne paireje si'aohua'ire tsiepi sa'cuapi.

20 Jaje yo'oquë capi, jaohua'ire: "Iye tsie cato, Maija'quë mësarü yo'o ja'ñere cuañe nëoñere do'i quë'ye neñere iñoñe a'ë."

21 Jaje caquë Moisés, Maija'quë ca'ni huë'eje tsiepi si'a huë'e sa'cuapi cui'ne Maija'quëre necaijë yo'o co'amañaje si'aye tsiepi ne saohuë.

22 Jaje pa'ina, cuañese'e caji: ti si'aye tsie do'ipi de'ocohua'ire neñe pa'iji. Tsie casoye peoto, co'aye yo'osi do'ire sai toñe peoji.

Cristo Ai Yo'ose'epi Co'aye Yo'ose'e Nejocaji'i

23 Iye yeja ayere ma'tëmo co'amañaje pa'ye nëicohua'ire huaijë isi do'ipi tsoa toñe paji'i. Jaje pa'iquëta'are ma'tëmo pa'ija'cohua'ire cato nëicohua'ire huaijë isiye jerepa pa'yepi tsoa toñe pa'iji.

²⁴ Jaje pa'ina, Cristo, paipi ma'tëmo huë'eje pa'iore nesi huë'ena cacaye papi. I cato jare ma'tëmore pana cacapi. Yure jarote pa'i mai do'ire secacai pa'iji, i pëca ja'quë ña huë'ñana.

²⁵ Maija'quë huë'e ñacai ëjaërepa judío pa'i cato de'o huë'ñare pana ometëca ñape cacaquë api, i tsie peoyere isisi'i caquë. Jaje pa'iquëta'are Cristo cato si'anëpi ju'i i tsie isiquë pa'iye paji.

²⁶ Jaje yo'oye pa'ito Cristo yeja de'hua maca aquëpi si'anë jucacai patira'pi. Jaje pa'iquëta'are Cristo cato yure tëji mu'seña pa'i maca dani i ju'i do'ipi si'aye co'aye yo'oyere nejocaji'i.

²⁷ Pa'i ju'iñe je'quë te'erepa ju'iñe pa'iji. Ja jeteyo'je cato iohua'i yo'ose'e ñani ca tëjiyese'e pa'iji.

²⁸ Jaje pa'ye cui'ne Cristoje te'erepa jucacani tëjipi, jai pa'i co'aye yo'o do'ire nejocasi'i caquë. Tijupë ñai co maca cato co'ayere nejocasi'i caquë daiye pasipi, ite utejë pa'icohua'ire huasosi'i caquë daija'quë api.

10

¹ Moisés cuañese'e cato pa'i to'ouje pa'ye paji'i, itirepa dai ja'ñe pa'ina. Jaje pa'ina, itirepa peopi, ja do'ire cuañese'e yo'ocohua'ire de'ocohua'ire pare necaiye peopi, ometëca ñape Maija'quëna tsiojaijë nëicohua'ire huaijë isicohua'ire.

² Jaje pa'ina, cuañese'epi de'ocohua'ire tsoa toñe pa'ito Maija'quëre isijë nëicohua'ire huaiye jeora'huë, co'aye peocohua'ire nëina, asajë.

³ Jaje pa'iquëta'are nëicohua'ire huaijë isijë yo'oye cato cocaji'i, iohua'i co'aye yo'oyere ometëca ñape cuasayere.

⁴ Jaje pa'ina, huequë ëmëohua'i tsie, cui'ne jo'ya ñama tsie, co'aye yo'oyere nejocaiye ti'a ma'ñe paji'i.

⁵ Jaje pa'ina, Cristo iye yejana i caca maca capi, Maija'quëre: Më'ëre isinu'u cajë, nëicohua'ire huaijë yo'oye, cui'ne co'amaña më'ëre isiyë më'ë cato coequë ñañë.

Jaje pa'ina, më'ëpi yë'ëre capëre isihuë.

⁶ Më'ë cato sihuama'ë pa'iyë, co'aye yo'osi do'ire tsoa toñu'u cajë, nëicohua'ire huani ëojë, cui'ne co'amañare isijë yo'oyere.

⁷ Ja maca ñani cahü: “Daiyë, yë'ë më'ë yëyeje pa'ye yo'osi'i caquë.

Jaje toyase'e pa'iji, toya pëpëna yë'ë yo'o ja'ñe ayere.”

⁸ Jaje pa'ina, du'ru macarepa caji, Moisés cuañese'ere yo'ojë co'aye yo'o do'ire nejoñu'u cajë nëicohua'ire huani isijë, cui'ne ëojë yo'ojëta'are Maija'quë coequë sihuama'ë ñaji.

⁹ Casiquëpi jeteyo'je acore caji: “Daiyë, yë'ë më'ë yëyeje yo'osi'i caquë.” Jaje cani caji, si'aye ja'në nëicohua'ire huaijë isijë yo'ose'ere nejoñë caquë. Nejni huajëyere neñë, caquë.

¹⁰ Jaje pa'ina, Jesucristo i capëre ti isi tëjiquë, Maija'quë yëyeje pa'ye jucacai do'ipi, mai Maija'quë tsecohua'i de'ohuë.

¹¹ Maija'quë huë'e ñacai ëjaohua'i judío pa'i acohua'i cato si'a mu'señapi isicohua'i a'ë, te'eje pa'yere, si'anë nëicohua'ire huaijë. Jaje yo'ojëta'are ja yo'oye pa'i co'aye yo'ose'ere nejo ti'ña peoye a'ë.

¹² Jaje pa'iquëta'are Jesucristo cato te'ore pare isi tëjipi, i ju'iñepi. Ja jeteyo'je yure cato Maija'quë ëja te'tere ja'rusiquëpi ñu'iji.

¹³ Jarote pa'i uteji, ite sañope yo'ocohua'ire Maija'quëpi i quëo huë'ehuëna të'ya meni saojaquë caquë.

¹⁴ Te'e i isiyepi Maija'quë tsecohua'ire ti nuñe pa'iohua'ire nepi.

¹⁵ Jaje pa'ina, Maija'quë joyopi jare nuñere pa'ë caquë quëaquë caji, ñeje:

¹⁶ Yë'ëpi ja mu'seña tëto saisi maca paire ñeje yo'oja'quë a'ë, caji, mai Ejaë:

Iohua'i joñoare pana yë'ë cuañeñere ayaja'quë a'ë,
Cui'ne iohua'i cuasa hue'ñana toyaja'quë a'ë, yë'ë cuañeñere.

¹⁷ Cui'ne yequeje caji:

Ti cuasa coñe paja'quë a'ë, iohua'i tayojë co'aye yo'ose'ere.

¹⁸ Jaje pa'ina, yure cato tsoe sai to cuañose'e sête, co'aye yo'o do'ire sai toñu'u cajë isijë yo'oye peoji.

Maija'quëna Tsiojaiñe Pa'iji

¹⁹ Jaje pa'iye sête Maija'quë do'ijë yure cato ca'raye peoyerepa Jesús tsie do'ipi Maija'quë huë'ena i pa'i hue'ñare pana cacaye pa'iji.

²⁰ Jesús ju'i do'ipi huajë ma'a, ti pa'i ma'arepa tsoe tëhuose'ere maire hui'yocaisi ma'aja'a saijë ti'añe pa'iji, i pa'i hue'ñare pana.

²¹ Jaje pa'ina, Jesu api, Maija'quë huë'ere pa'i maire secacai Ejaërepa, Maija'quë huë'e ñacai Ejaë sête.

²² Jaje pa'ina, nuñe pa'i joñoapi pa'ire paji Maija'quëre cuasacohua'ipi, co'aye cuasaye toa tosicohua'ipi, capëje de'o ocore papi toa tosicohua'ipi, ja yë'ta'a co'acohua'ire nëiñe peocohua'ipi, ca'rama'pë Maija'quë quë'rona sa tsiojañu'u.

²³ Jaje pa'ina, Maija'quëpi i ca nëose'ere isire paja'quë api cuasa do'ire, ti jëa coema'pë ocue pa'i macarepa pañu'u, Maija'quëre pa'ire paji cuasajë mai utejë yo'oyere.

²⁴ Jaje pa'ina, co'eñu'u, paire ai oiyepi, cui'ne de'o co'amañare neñepi, ai pa'ija'core.

²⁵ Jaje pa'ina, mai Ejaë dai mu'se jerepa ja'yere pa'iye sête pai ñape yecohua'ire ca sêtoñu'u, de'oye yo'oja'cohua'ire. Jaje pa'ina, si'anë jeoma'pë tsi'siye pañu'u, tsi'sima'cohua'i yo'oyere ye'yema'pë pañu'u.

²⁶ Jaje pa'iquëta'are maipi tsoe nuñerepa pa'iye asasicohua'ita'a ja yë'ta'a co'ayere yëjë yo'ocohua'i pa'ito peoji, yeque mai co'aye yo'o do'ire sai tocaiye.

²⁷ Coa Maija'quëre sañope yo'ocohua'ire nejo hue'ñase'e huajëya'ye pa'iose'e uteye pa'iji, toa coro mëi hue'ñapi pai ñape yo'ose'e ñani nejo hue'ñapi.

²⁸ Ñajë'ë, Moisés cuañese'ere, sehuoma'ë yo'osiquëre, cayaohua'i, panita'a toasocohua'i i yo'oye ñasicohua'ipi. Sañope cacohua'i pa'ito ti oima'pë jaëte huani jeoñe paji'i.

²⁹ Jaje pa'ito jerepa si'se cuañoja'cohua'i a'ë, ja tsiepi Maija'quë tsecohua'ire necaisicohua'ita'a, Maija'quë mamaquëre meñe tsa'cujë, Maija'quë ca nëose'e tsiere coecaisicohua'i cui'ne Maija'quë joyore iohua'ire oi necai joyore sañope casicohua'i. Ja tsie cato huajëye ca nëose'ere do'i quë'yerepa meñe necaiye a'ë.

³⁰ Maipi asayë, Maija'quë case'e: "Pai yo'ose'e nuñerepa ñaquë ne de'huaye cato yë'ë yo'oye a'ë. Yë'ëpi saisi'i." Cui'ne yequeje capi: "Maija'quë i paire ñaquë iohua'i yo'ose'eje pa'ye saija'quë api."

³¹ Ai huajëya'ye pa'ye a'ë, Maija'quë huajëquërepa jëñana tomeñe, jaje pa'iohua'ipi.

³² Mësaruja'a mia hue'ña pa'i coca asasi maca ai yo'oye ai pa'ina, quëco paye pajë quëcose'ere cuasajë'ë.

³³ Jaje quëcojëna, mësaru acohua'ire ai co'aye cajë cui'ne co'aye yo'ohuë, si'a pai ña hue'ñana. Jaje yo'ojëna, yecohua'ipi iti co'aye yo'o cuañocohua'ina se tsioni ai yo'oyere paë'ë.

³⁴ Co cuañsicohua'ire mësarupi teaye ñajë coçaë'ë. Cui'ne mësaru co'amañare peo hue'ña jiootojê sihuajê ñahuë, jeto ma'tëmöre ti carajaima'co'a maña payë, cuasajë quëcojê.

³⁵ Jaje pa'ina, mësaru, Maija'quëpi necaija'quë api cuasajë quëcoyere jeocoma'pë pa'ijë'ë. Ja cuasase'epi mësaru ai pa ja'ñe ti'aja'cohua'i a'ë.

³⁶ Jaje pa'ina, quëcojê pa'ijë'ë, Maija'quë yëyere yo'oñu'u cajë. Jaje yo'ojê mësaru i si'aye i ca nëose'ere paja'cohua'i a'ë.

³⁷ Jaje pa'ina, toyase'e caji:

Esa, ai esa daija'quë api,

Iti daija'quëre casiquëpi, ai tsoe nëima'ë pasipi.

³⁸ Yë'ë tsequë nuñe pa'i cato Maija'quë pa'ire paji cuasa do'ipi pa'ija'quë api, Jaje pa'iquëta'are sihuama'ë pa'iyë, ja'në pa'ise'ena co'iquëre cato.

³⁹ Jaje pa'iquëta'are mai cato ja'në pa'ise'ena co'ijë nejo cuañocohua'i acohua'i peoyë. Mai cato Maija'quë pa'iji cuasa do'ipi joyo pa'iyena ti'acohua'i acohua'i a'ë.

11

Pa'ire Paji Cuasaye

¹ Pa'ire paji cuasaye cato mai uteyere paja'cohua'i a'ë cuasajë pa'iyë a'ë, cui'ne mai ña ma'ñere tsoe ñase'eje pa'ye cuasajë pa'iyë a'ë, ti jëa coema'pë.

² Jaje pa'ina, mai aiohua'i tsoe pa'isicohua'i jaje cuasa do'ipi de'ocohua'irepa ca cuañohuë.

³ Jaje pa'ina, mai pa'ire paji cuasacohua'ipi si'a co'amaña mai ñañe peose'ere Maija'quëpi i yë'ose'epi de'huapi, cuasayë.

⁴ Pa'ire paji cuasa do'ipi Abel ai de'oyere Maija'quëre isipi, Caín isiye jerepa pa'yere. Jaje pa'ina, Maija'quëpi ite nuñe yo'oquëre caquë i isiyere sihuacaji'i. Jaje pa'ina, tsoe ju'isiquëta'a Abel ja yë'ta'a pa'ire paji cuasayeja'a caji.

⁵ Pa'ire paji, cuasa do'ire Enocre ma'tëmona Maija'quëpi ju'ima'quëre huajëquëre sa'aji'i. Saëna, paipi ite co'e juja'ahuë'ë. Jaje pa'ina, toyase'e caji, Enoc ja yë'ta'a ma'tëmona sa cuañoma'në Maija'quë yëyere yo'oquë pa'aji'i.

⁶ Jaje pa'ina, pa'ire paji cuasaye peocohua'i, Maija'quë yëye yo'o ti'añe peoji. Pa'ire paji cuasaye a'ë Maija'quëna tsiojaiñe. Cui'ne, Maija'quëpi ite co'ecohua'ire jaiye de'oyere pare isi ja'ñere ti'añe.

⁷ Maija'quëpi ti ña ma'ñepi pa'ija'coa, yequë mu'se caquë quëaëna. Pa'ire paji cuasa do'ire Noé de'oye sehuoni jai yohuë de'huapi, i tsëcapëre hua-soja'core. Jaje pa'ina, Noé pa'ire paji cuasasi do'ipi huaso cuañopi, iye yeja pa'ise'e ne huesëjëna.

⁸ Pa'ire paji cuasa do'ire Abraham Maija'quë soiye de'oye sehuoni i yeja jeoni, Maija'quë soi hue'ñana saji'i, ite isija yejana. Jarona saiye, cuasama'ë huesërepa sa'aji'i.

⁹ Sani pa'ire paji cuasa do'ipi Maija'quë isisi'i ca nëosi yejare tije pa'ipi ca'nipi nesi huë'ñare pa'aji'i. Pa'isiquëni cui'ne Isaacje cui'ne Jacobje ca'ni huë'ñare pa'ahuë'ë, i isisi'i ca nëose'e pacohua'ipi.

¹⁰ Jaje pa'ina, Abraham Maija'quëpi cuëcueni jëacore pare nesi daripëre utequë pa'aji'i.

¹¹ Pa'ire paji, cuasa do'ire Zara aiopi cui'ne caraopi tutu isi cuañoni ma-maquëre coao, iote isisi'i ca nëosiquëni, care papi caco sehuo do'ire.

¹² Jaje pa'ina, Abraham pani tëji mu'señapi i acohua'ire jai pa'ire paji quëna huë ma'ñoco ja'i pa'ire pare cui'ne jai tsiaya të'tëpa mejahuëje pa'yere pare, cuëcue saoye peoyerepa.

13 Si'aohua'i jaohua'i cato Maija'quë ca nëose'e pama'pë jujua'huë'ë. Jaje pa'iquëta'are pa'ire paji cuasacohua'i sëte so'opi se ñajë, pa'i ja'ñere sihua'ahuë'ë. Jaje pa'ina, iye yejare ñohua'ipi coa pa'iyë, cuasa'ahuë'ë.

14 Jaje cacohua'i cato ñañarepa quëayë, ja yë'ta'a yequë yejare ñohua'i paja yejare co'ejë cu'iyë cajë.

15 Jaje pa'ina, ñohua'i daisi yejare cuasajë cacohua'i pani tsoe co'ira'huë, ñohua'i daisi yejana.

16 Jaje pa'iquëta'are ñohua'i cato ai de'o yejare pare yëhuë, ma'tëmo yejare. Jaje pa'ina, tsoe de'huacaisiconi de'o daripë, ñohua'i pa'ija'to paye sëte Maija'quë huajëya' coema'ë pa'iji, ñohua'i pëca ja'quëre hue'yoto.

17 Pa'ire paji cuasa do'ire Abraham Maija'quëpi neñasi'i caquë caëna, i ca nëosi mamaquëni huani ëoquë isiquë sësi'i caquë yo'opi. I mamaquë te'i macani isire pasi'i caquë yo'opi,

18 Maija'quëpi Isaac do'ija'a jai pa'ire më'ë acohua'ire paja'quë a'ë ca nëosiquëta'are.

19 Jaje pa'ina, Abraham cato coa huesë yo'oye papi. Asaquë yo'opi, Maija'quëpi ju'isicohua'ire huëoquë pa'iyere. Jaje pa'ina, ju'isiquëje pa'ini mamaquëre huajëquëre pa copì.

20 Pa'ire paji cuasa do'ipi Isaac, yequë mu'se Jacob cui'ne Esau de'oye pa'i ja'ñere caca'aji'i.

21 Pa'ire paji cuasa do'ipi Jacob José mamajëre, pai ñapere ñohua'i de'oye pa'i ja'ñere caca'aji'i, i ju'iñe ti'asi maca. Cui'ne i doquë cu'i tupëna jëaye tota paquë nëcaquë Maija'quëre de'oquëre pa'ni caquë sihua'aji'i.

22 Pa'ire paji cuasa do'ipi José i ju'i maca Israel mamajëpi Egítopi yequë mu'se etani saija'cohua'i a'ë capi. Caquë i tara jaje yo'ojë'ë caquë cuañepi.

23 Pa'ire paji cuasa do'ire Egípto pai ëjaëpi tsire huani jëoñe pa'iji cuañese'le pa'itoje, ca'rama'pë tsihua'ëre de'oquë macani ñani oijë Moisésre ja'a coasiquëni pëca ja'quëohua'i toaso ñañëohua'ire yahueni pahuë.

24 Pa'ire paji cuasa do'ipi Moisés posë de'osi maca coepi, Egípto ëjaë maco, mamaquë hue'yo cuañoñe.

25 Coa ai jerepa Maija'quë pai ja're co'aye yo'o cuañoñere yëpi, co'ayere yo'oquë nëhui tëcahuë maca sihuaye pa'iyere coequë.

26 Jaje pa'ina, cuasapi, ai jerepa de'oji, Cristo do'ire Maija'quë tsecohua'i ja're ai yo'oyepi. Jaje pa'ina, Egípto de'o co'amañare do'i peoye ñapi, Maija'quë ite isija'a co'amañare jerepa pa'ye cuasaquë.

27 Pa'ire paji cuasa do'ipi Moisés Egípto pai ëjaë ite pëiñe ca'rama'ë Egítopi etani sani, Maija'quëre ñañeje pa'yerepa i yëyere cuasaquë ocue pa'i macarepa paji'i.

28 Pa'ire paji cuasa do'ipi Moisés Egípto eta huajë mu'se ti'acquëna, sihuaquë cuañepi, eta sa'noana tsiepi tsoajë'ë caquë. Jaje tsoarena, huani jëo huiñaëpi te'ireje Israel pai du'ru mamaquëre pare huaiye paja'quëre capi.

29 Pa'ire paji cuasa do'ipi Israel paije jai Maja'iña yeja jajucore saiyeje pa'ye jëë'ë, yequë je te'tena, ñani cui'ne Egípto paije jënu'u cajë yo'ojë dutu jujua'huë'ë.

30 Pa'ire paji cuasa do'ipi Israel pai siete mu'seña Jericó daripë tëhuopa yërëhueva'a të'ija'ahuë'ë. Të'ijaisi maca tëhuopapi jë'ye darëa'co'ë.

31 Pa'ire paji cuasa do'ipi Rahab co'a nomioje Maija'quë pai a'ë cuasama'cohua'i ju'ijëna, te'e ju'iñe pa'o, Israel pa'ire, yahue peocohua'ire de'oye ñacaisi do'ire.

³² ¿Iquere yeque caja'quë a'ni? Jaje pa'ina, yë'ëpi, Gedeón, Barac, Sanson, Jefté, David, Samuel, cui'ne Maija'quëre quëacohua'i yo'ose'ere quëaquë pa'ito mu'sepi caraja'co pa'ini.

³³ Pa'ire paji cuasa do'ipi yecohua'i yejaña siohuë, nuñerepa de'oye cuañecohua'i de'ohuë, Maija'quë ca nëose'ere isi cuañohuë, jai emu yaiohua'i yë'opojaje si'ñe saohuë.

³⁴ Jai toana u huesëyere yayohuë, hua'tipi huani jeoñu'u cajë yo'ojëna, catihuë. Sëyë huesësicohua'ipi tutu isi cuañoni tutu hue'ejë, yequë yejaña soldado paire iohua'ire sañope yo'ocohua'ire uihua quëco saohuë.

³⁵ Paë'ë, cui'ne nomiohua'ijë cajeohua'i ju'isicohua'ipi cui'naohua'ipi huëtena pasicohua'ijë. Yecohua'ipi ai de'oye pa'iyena juni huëni pa'iyere cajë joye huaso cuañoñe coejë juë'ë, huaijëna, ai yo'ojë.

³⁶ Yecohua'ipi ai yo'ohuë, co'acohua'i a'ë cajëna, si'sejëna, quëna meapi sëajëna, cui'ne co hue'ñana cojëna.

³⁷ Yecohua'ipi, quëna pëapi jea huea cuañohuë, yecohua'ipi jopore paja'a yëto tëa cuañojë, panita'a hua'tipi të'ca tëtëjëna juë'ë. Yecohua'ipi cabra cui'ne yëi ñama ca'nire ju'ijë si'a hue'ña coa cunirojaë'ë, co'amaña peocohua'ipi, ai co'a ju'ijë oicohua'ipi yecohua'ipi josa yo'ojëna, paë'ë.

³⁸ Airepa de'o paini, si'aohua'i iye yeja paipi de'oye yo'oyere carasicohua'ipi coejëna, iohua'i sani pëaja'to peocohua'ipi yeja coñare, cuene yejañare cui'ne ainoare panirojaë'ë.

³⁹⁻⁴⁰ Maija'quë ña hue'ñana pa'ire paji cuasajë de'oye ite yo'o iñosicohua'ita'a i ca nëose'e isi cuañoñe pahuë, Maija'quëpi yequë mu'seña de'oyerepa necaquëna, mai ja're tsioni nuñe pa'icohua'irepa pa'ijajë caquë ña nëosi do'ire.

12

Jesuse'ere Ñajë Tuñu'u

¹ I Maija'quë pa'iji cuasajë yo'o iñosicohua'ipi maire të'ijatena pa'iyë sëte jeocoñu'u, si'aye maire dëquëye josa yo'oyere cui'ne co'ayepi maire hueñere. Jeoconi jeto ñese sai hue'ñase'e se ñajë huë'huëñu'u.

² Jaje pa'ina, maire de'ocohua'ire nequëna, Maija'quë pa'iji cuasaye isiquëna, Jesuse'ere ñajë tuñu'u. Co'acohua'ise'e soquë sarahuana que cuañojë ju'icona, huajëya'ye pai ñajëna, ai yo'oquë ju'i ma'ñe caye papi, ai yo'osi jeteyo'je ai sihuaja'quë cuasa do'ire. Jaje pa'ina, Maija'quë ëja të'tena ja'rupi.

³ Jaje pa'ina, co'acohua'ipi ite co'aye yo'ojëna, si'aye quëcosiquëre pani Jesuni cuasajë tuijë'ë, yo'o jujani jeoñe paja'cohua'i.

⁴ Ja yë'ta'a mësarü tija'ñe pañë, co'ayere yo'oma'pë pañu'u cajë si'anë sañope yo'ojë ju'iñena.

⁵ ¿Mësarü tsoe huañeyete, Maija'quë mësarute i mamajëre sëte yëhuoquë cayere? Ñeje toyase'e caji:

Yë'ë mamaquë coema'ë pa'ijë'ë, më'ë tayoyere nu'ñequë si'seto.

Yëhuoquë yo'oto yo'o jujahuë cama'ë pa'ijë'ë.

⁶ I oicohua'ini Ejaë cato tayoto nu'ñequë api.

Cui'ne i mamajë de'osicohua'ini Ejaë cato si'sequë api.

⁷ Maija'quëpi mësarute mamajëre yo'oyepi yo'oji. Jaje pa'ina, quëcojë'ë, i si'seye. ¿Ique mamaquëpi pëca ja'quëre nu'ñe cuaño'ma'quë pa'iquë'ni?

⁸ Jaje pa'iquëta'are, Maija'quëpi mësarute si'aohua'ire i mamajëre si'seyeje pa'ye si'sema'ë pa'ito mësarü i mamajërepa peoyë, yecohua'i a'ë.

⁹ Cui'ne mai tsi pa'inë, mai tayoyere nu'ñejë, mai iye yeja ja'quëohua'ipi si'sejë pa'ahuë'ë. Yo'ojëna, maipi iohua'ire ëjaohua'ire ñajë ca'rajë de'oye yo'ohuë. ¿Jaje me yo'ojë ai jerepa Maija'quëre ma'tëmo aquëre pare de'oye sehuocaijë yo'o ma'ñeni ti pa'iyere pañu'u cajë?

¹⁰ Iye yeja ja'quëohua'i cato iye yeja nëhui tëcahuë pa'iyere cajë nu'ñejë si'sehuë, iohua'i yëyeje pa'iohua'i pa'ijajë cajë. Jaje pa'iquëta'are Maija'quë cato mai de'oye ti pa'iyere caquë si'seji, ije pa'iohua'ire nesi'i caquë.

¹¹ Si'aye ja'a si'se cuaño maca cato a'siyese'e pa'iji. Pa'ina, de'oye paji cajë coeyë. Jaje pa'iquëta'are jeteyo'je jo'cua de'oye pa'iyere, cui'ne nuñerepa pa'iyere isiji, tayosi do'ire si'sese'epi.

Maija'quë Yë'ore Asaye Coejë Pa'i Do'ire

¹² De'oji yure jaje pa'iye sëte huajë tuture papi mësarü jëñare jë'jose'ere mëñe mëajë'ë, cui'ne mësarü nëca sicu tutu peoyere pi'najë'ë.

¹³ Yo'oni yureta'a nui ma'are pare co'ejë'ë. Co'eni saijë'ë, ja maca do'pë nëcayopi ja'juja'coa. Ja'juni tijupë soto coñe paja'coa.

¹⁴ Maija'quëna isisicohua'ire papi jai pai ja're jo'cua de'oye pa'iyere cajë yo'ojë'ë. Jaje ina isima'cohua'i pani ti te'ijë Maija'quëre ñañe peoji.

¹⁵ De'hua ñajë'ë, mësarü aquëpi, sëje oi jayo hue'equëpi josa yo'oquë jai paire co'a de'huaye peoja'core. Jaje pa'ina, Maija'quë de'oye ñacai isiyere si'aohua'i pañu'u cajë de'oye yo'ojë pa'ijë'ë.

¹⁶ Mësarü acohua'ipi yequë nomiore panita'a yequë ëmëre yo'oma'pë pa'ijajë, panita'a Maija'quë tsere coema'pë pa'ijajë, Esau je'quë hua'i de'hua maca do'ina si'aye maja'yërepa pa'iye peoquë tomeaji'i.

¹⁷ Ja maca Esaupi pëca ja'quëre de'oye pa'i ja'ñere cacaijë'ë caquë seina, cacaiye pa'aji'i, otarepa oi catoje, mësarupi tsoe iye toyase'ere asacohua'i a'ë.

¹⁸ Mësarü cato Sinaí cutihuëje pa'iona, tsiojajima'pë paë'ë, Israel pai tsiojajijë pa'ise'eje pa'yena, toa tsëni nëcasicona, nea hue'ñana ñamije pa'yena, tutu ai juta hue'ñana. Cui'ne

¹⁹ asama'pë paë'ë, duruhuë juiye pisiyeje, cui'ne Maija'quë yë'oje asama'pë paë'ë. Ja yë'o caye asacohua'i cato i cuañëñere quëco tija'ama'pë

²⁰ ai jerepa caye pajë'ë, ca'ahuë'ë, ite. I caye cato paji'i: "Ai cutihuëna tsa'cuquëre cato quëna pëapi jea hueañe paji'i, panita'a uiyopi seso etojaiñe paji'i, nëicohua'ireje huaiye paji'i, jaro tsa'cucohua'ire," capi.

²¹ Jaje pa'ina, Moisésje ja ai huajëya'ye pa'iyere ñaquë quëquëquë capi: "Ai ca'raqüë tsasiyë, yë'ëje."

²² Jaje pa'iquëta'are mësarü cato Sión ai cutihuëna tsiosicohua'ipi pa'iyë, Maija'quë huajëquërepa, pa'i daripëna, ma'tëmo Jerusalénna, cui'ne Maija'quëre sihuañu'u cajë jai pai huiñaohua'i tsi'si sitona,

²³ Maija'quë mamajëpi iohua'i mamire ma'tëmona toya cuañosicohua'i tsi'si sitona, tsiojaë'ë. Mësarü cato tsiojaë'ë, si'aohua'ire iohua'i yo'ose'eje pa'ye ti ca de'huaquë Diosu quë'rona. Pai joñoare Maija'quëpi nuñerepa pa'icohua'ire nesicohua'i quë'rona tsiojaë'ë,

²⁴ huajë ca nëose'e cayere necaisiquë Jesuna cui'ne maire tsoa tosi tsie quë'rona tsiosicohua'ipi pa'iyë, Abel tsie seña maca de'oye maire necaiyena.

²⁵ Jaje pa'ina, coema'pë Maija'quë caye de'oyerepa asañu'u, Maija'quë iye yejapi soiquë caquëna, asacaiye coesicohua'i jëaye pa'ahuë'ë. Jaje pa'ina, ai jerepa jëa tija'ñe peoji, Maija'quë ma'tëmore papi soiquëna, asacaiye coejë yequere asarojaisicohua'i.

²⁶ Ja mu'seña Maija'quëpi caquëna, yeja ñu'cuea'coë. Jaje pa'iquëta'are yure cato caji: "Tijupë iye yeja cui'ne ma'tëmoje ñu'cue coja'coa, yë'ëpi yo'oquëna."

27 Jaje t̄ijup̄e cani caji, si'aye i de'huase'e ñu'cueye pa'iji caqūe, a'jiñe nejoñese'e nejoñe pa'iji, j̄eayere pase'e n̄eaja'core.

28 Maija'qūe cuaeñe te'te maire isiye cato ti nejo ma'ñe a'ë, ja isi do'ire Maija'qūere de'oji caj̄e p̄epaȳe ca'raj̄e, ëjaëre pare ñaj̄e, de'oyerepa ite necañu'u.

29 Maija'qūe cato peo hue'ñarepa ëo huesoqūe api, toaje pa'i api.

13

¿Me Diosu Ȳeye Yo'ocaiye Pa'iqūe'ni?

1 Maija'qūe do'ij̄e s̄ete jeoma'p̄e si'an̄e sa'ñe oij̄e pa'ij̄e'ë.

2 Cui'ne m̄esaru hue'ena daicohua'ire oij̄e de'oye necaiye huan̄eyema'p̄e pa'ij̄e'ë. Jaje yo'oj̄e yecohua'i je'qūe huiñaohua'i a'ë cuasama'p̄e hues̄erepa de'oye iohua'i hue'ena necaij̄e p̄epa'ahūe'ë.

3 Cuasacaij̄e'ë, co cuaeñosicohua'ire, m̄esarupi iohua'i ja're co sitore pa'iyeye pa'ye. M̄esaruje cui'ne yo'o cuaeño'ñe pa'iohua'i s̄ete cuasacaij̄e'ë, co'aye yo'o cuaeñoj̄e ai yo'ocohua'ire.

4 Si'aohua'i huejani pa'iyere ëjarepa ñaj̄e pa'ij̄e'ë. Jaje pa'ina, huejasicohua'i n̄ejo ja're cui'ne ëj̄e ja're yo'oj̄e pa'ij̄e'ë. Jaje pa'ima'cohua'ire Maija'qūepi iohua'i yo'ose'ere saija'qūe api, huejama'cohua'ipi nomiohua'ire yo'orojaicohua'ire, cui'ne n̄ejore paj̄eta'a yeqūe nomiore yo'ocohua'ire.

5 Oima'p̄e pa'ij̄e'ë, curiqūere. M̄esaru payere sihuaj̄e pa'ij̄e'ë. Jaje pa'ina, Maija'qūepi caji, maire: "Te'ohua'ire j̄eo n̄ecoye paja'qūe a'ë, cui'ne j̄eco huesoyeje paja'qūe a'ë."

6 Jaje pa'ina, Maija'qūena qūeco paj̄e caye pa'iji, ñeje: Ëjaëpi ȳe'ere cocaiqūere pa'ë.

Jaje pa'ina, ti ca'raye pañe, paipi ȳe'ere co'aye neñu'u caj̄e yo'oye pa'itoje.

7 Cuasaj̄e'ë, Maija'qūe coca qūej̄e m̄esarute sasicohua'i pa'ise'ere, me jaohua'i pate'ni caj̄e. Ñaj̄e ye'yej̄e iohua'i pa'ise'ere tuij̄e'ë, pa'ire paji cuasaj̄e yo'ose'ere.

8 Jesucristo cato ipi ñamina'a pa'isiqūepi iye mu'seje pa'iji, j̄are ti pani hues̄eji, j̄e'n̄ena.

9 Ao aij̄e ñeje yo'oj̄e'ë, caj̄e cuaeñese'ere si'aye yo'o ti'aj̄e aicohua'ire ja yo'oyepi ti cocaiye paji. Jaje pa'iqūeta'are maire cato ai cocaiji, Maija'qūe maire oiyepi, mai joyona tutu isiqūena pa'iyepi. Jaje pa'ina, sehuosicohua'i ja'n̄e ye'yese'ere j̄eoni tiñe ye'yayena ye'yema'p̄e pa'ij̄e'ë.

10 Mai cato paȳe, tiñe pa'yere Maija'qūena isise'e. Ja cato iye yeja Maija'qūe hūe'e ñacaicohua'i aij̄e peoye a'ë.

11 Maija'qūe hūe'e ñacai ëjaërepa cato pai co'aye yo'o do'ire sai to ja'ñere isisi'i caqūe tsiere de'o hue'ñarepa hue'yo sitona saqūe api. Jaje pa'iqūeta'are n̄eicohua'i ca cato pai darip̄e hue'sena etoni peo hue'ñarepa ëo j̄eone paji'i.

12 Jaje cui'ne Jesuje i tsie do'ipi i paire nesi'i caqūe pai darip̄e hue'sena ai yo'oqūe juji'i.

13 Jaje pa'ina, j̄enaj̄e'ë, Jesús ja're pai darip̄e hue'sena etañu'u. Etani ai yo'oñu'u, i tea j̄uni cuaeñoqūe ai yo'ose'eye pa'ye.

14 Iye yeja mai peoȳe, ti pani hues̄e darip̄erepa. Jaje pa'ina, yeqūe mu'se pa'ija'a darip̄ere co'ej̄e saiȳe.

15 Jesucristo do'ija'a Maija'qūere de'oqūere pa'ni caj̄e sihuaye pa'iji, si'an̄epi. Ite jaje caj̄e sihuaye a'ë, coa isij̄e yo'oyeje pa'ye. Jaje pa'iyeye s̄ete mai ȳe'opopi de'oqūere pa'ni Maija'qūe caj̄e sihuañu'u!

16 Huan̄eyema'p̄e pa'ij̄e'ë, m̄esaru co'amañapi peocohua'ire cocaiyere. Ja'ë, Maija'qūere isij̄e yo'oye. J̄are Maija'qūe sihuaqūe necaiqūe api.

¹⁷ Maija'quë coca mësarute quëacohua'i cuañeñere de'oye sehuocaijë pa'ijë'ë. Jaohua'i a'ë, mësaruru joñoa ñacaijë pa'icohua'i, Maija'quëna iohua'i yo'ose'e quëaja'cohua'i sëte. Jaje pa'ina, mësarupi de'oye sehuocaito sihuajë neja'cohua'i a'ë. Iohua'ipi co'aji cajë oijë neto mësarute iohua'i necaiye ti cocaiye peosipi.

¹⁸ Si'aye nuñerepa yo'oñu'u cajë yo'osicohua'i sëte, tayose'e peoquëna, asajë jo'cua de'oye pa'iyë, nuñerepa yo'ohuë cuasajë. Jaje pa'ina, yëquëre secacaijë'ë, cayë, mësarute.

¹⁹ Maija'quëpi jëjo saoquëna, esa yë'ë sani mësaruru ja're cõni pa'i ja'ñere cajë. Secacaijë'ë, cayë.

De'oye Pa'i Ja'ñere Caquë Pëpa Tëjiye

²⁰ Jo'cua de'oye pa'iyë isi Diosupi yëi ñama Ëjaëre pare, ju'isiquëni huëosiquëpi, mësarute ti ca nëo huesose'e necai tsie do'ipi,

²¹ nuñe pa'icohua'ire, si'aye i yëyere yo'oja'cohua'ire nejaquë. Jaje yo'oquë Jesucristo do'ipi maire i sihuaquë ñañere yo'ojaquë. De'oquëre pa'ni cajë si'anëpi ise'ere sihuajë pañu'u. Jaje pa'ijaquë.

²² Maija'quë do'ijë, yë'ë mësarute yëhuoquë case'ere quëcojë de'oye asacaijë'ë. Nuñerepa caye cato yë'ë mësarute toyasico nëhuicoa.

²³ Asajë'ë, cui'ne Maija'quë do'iquë Timoteo tsoe eta huajëpi, cosiquë pa'isiquë. Ipi yë'ë quë'rona títasiquë pa'ito i ja're cõni sasi'i, mësarute do'i sai maca.

²⁴ Si'aohua'ire, Maija'quë paire cui'ne mësarute Maija'quë coca quëajë ñacaicohua'ireje pëpacaijë'ë.

²⁵ Italia yejapi daicohua'ijë, mësarute pëpa saoyë. Maija'quë oi ñacaiyepi si'aohua'ire mësarute pa'ijaquë. Jaje pa'ijaquë.

SANTIAGO

Tiya Huesësicohua'ini Santiago Toyase'e

¹ Yë'ë Santiago, Maija'quëre cui'ne Ëjaë Jesucristore necaiquëpi pëpayë, Israel doce tsëcapëa acohua'ipi jai hue'ña hua huesëni pa'icohua'ire.

Maija'quë Ta'ñe Asayere Isiye

² Maija'quë do'ijë, jaiye ai yo'oyepi cui'ne co'aye ëayepi mësaruna t̄i'a maca sihuajë'ë.

³ Mësarupi tsoe asayë, ja ai yo'oyepi cui'ne co'aye ëayepi mësarua pa'ire paji cuasayere neña'ne a'ë. Jaje pa'ina, ja neña'nepi quëcocihua'i pa'iyere neji.

⁴ Nequëna, quëcosicohua'i pa'ijë nu'ne pa'icohua'i cui'ne carase'e peocohua'irepa de'oye pa'iyë.

⁵ Mësarua acohua'ipi ta'ñe cuasajë yo'oyere carasicohua'i pani sejë'ë, Maija'quëni. Seto Maija'quëpi isija'quë api, ta'ñe cuasajë yo'oyere. Maija'quë cato si'aohua'ire ta'tëpo ti peoyerepa cui'ne ti ëseye peoyerepa isiquë api.

⁶ Jaje pa'iquëta'are se'ne pa'iji, isire paja'quë api cuasajë ti jëa coeye peoyerepa. Jëa coequë cato jai jaira tutupi ju'aquëna, co'poco ñese sani cui'naopi co'ye daio yo'oyeje pa'i api.

⁷ Jaje pa'i cato ina Maija'quë isija'quë api cuasama'ë pa'ijë'ë,

⁸ iye mu'se yeque cuasasiquëpi ñamina'a yequere cuasaquëpi, ocue pa'i macarepa pa'ima'quë cato.

⁹ Maija'quë do'iquëre teaye pa'ini Maija'quëpi jerepa pa'ire necaina, asaquë sihuaye pa'iji.

¹⁰ Cui'neje jaiye co'amaña paquëni Maija'quëpi teaye pa'ire necaina, asaquë sihuaye pa'iji. Jaiye co'amaña paquë cato taya jorohuë jumuse'eje pa'i api, tsoe quëcoye peoquë api.

¹¹ Jaje pa'ina, jaiye paquëpi i cuasaquë yo'ora'ase'ere jëoni esa ju'iquë api, jorohuë maca jumusico airepa ëse ëoquëna, cuëneni de'oye ña cuañone carajaini me'meni tome'neje pa'ye.

Neña'ne Cui'ne Co'aye Nëi'ne

¹² Neña'ne quëcoquë ta'ima'quëpi sihuaquë api. Jaje pa'ina, neña tējisi maca ti pa'i marore isi cuañoja'quë api, Maija'quëre oicohua'ire isisi'i ca nëose'ere. Ja do'ire sihuaquë api.

¹³ Mësarua aquëpi co'ayere yo'o ëaye nëi'ne pa'ito cuasama'ë pa'ijë'ë, Maija'quëpi co'aye yo'o ëaye nëi'ne neji, cajë. Maija'quë cato co'aye yo'o ëaye nëi'ne asama'quë api. Cui'ne pa'ipi co'ayere yo'ojajë caquë co'ayere yo'o ëaye nëi'ne nema'quë api.

¹⁴ Pa'i cato iohua'ipi co'ayere yë do'ire iohua'i yëyepi quërë saquëna, co'aye yo'oyena taicohua'i a'ë.

¹⁵ Pa'i cuasayepi, pa'i co'ayere yëyepi tsi ëtapëje pa'io de'oni tayo yo'oyere jöyoyeje pa'ye etoco. Etona, tayo yo'oyepi ai de'o huesëni yureta'a juni huesëyere jöyoyeje pa'ye neco.

¹⁶ Coso cuañoma'pë pa'ijë'ë, Maija'quë do'ijë maña.

¹⁷ Si'aye maire de'oyerepa isise'e cato ma'tëmopi Maija'quë isise'e a'ë. Ja isiquë cato si'aye ma'tëmo miacohua'ire de'huasiquë api, ti'ne pa'i pönëma'quë api, cui'ne si'a tëcahuëa tëto saina, cui'neje pa'iquë api.

18 Ise'e te'i jaje yo'osi'i cuasani maire nuñerepa coca quëayere asani sehuojëna, pa'iyere isipi, maipi du'ru macarepa quëise'ejë pa'iohua'i huajë sëcapë huëocohua'i pa'ijajë caquë.

Nuñerepa Pa'iyë

19 Jaje pa'ina, Maija'quë do'ijë maña. Si'aohua'i mësaruru cui'ñasicohua'ire papi yecohua'i cayere esa asajë'ë. Jaje pa'iquëta'are coca cayere esarepa cama'pë pa'ijë'ë. Cui'ne esa pëtitema'pë pa'ijë'ë.

20 Pëtitesiquë cato Maija'quë nuñerepa yo'oyere yo'oma'ë pa'iji.

21 Jaje pa'iyë sëte si'si yo'oye pa'iyë cui'ne jaiye co'ayepi mësarute timë huesoni pa'iyere jëcojë'ë. Jëcoconi teaye pa'iohua'i maña'ë cuasajë de'o coca mësaruru joñoana tase'ere pajë'ë. Ja coca cato mësaruru joñoa huaso tutu paye a'ë.

22 Maija'quë coca asani iti cayeje pa'ye neñe pa'iji. Nema'pë coa Maija'quë cocase'e asajë pa'ini co'ye coso cuañasicohua'i pa'iyë.

23-24 Jaje pa'ina, Maija'quë coca quëayese'e asaquëpi iti asase'ejë pa'ye yo'oma'quë cato tsiña de'huana me pa'i a'ni caquë i tsia ñani se ponëni sai tsoe huñeyeni me pa'i pate'ni cuasayeje pa'i api.

25 Jaje pa'iquëta'are nuñerepa pa'icohua'ire cui'ne tseä cuañoma'cohua'ire ne cocare asani i asase'ere huñeyema'quëpi iti cuañeñere ocue pa'i macarepa yo'o ti'acquë pa'iquëpi sihuaja'quë api, i yo'oyere.

26 Maija'quëre ti'asi'i caquë yo'oquëre pa'ë cuasaquëpi i tsemeñore nau nëcoma'quë pani ija'a co'ye cosoji. Cosoquëna, i Maija'quëre ti'asi'i caquë yo'oyepi ti coçai ma'ñe pa'iji.

27 Jaje pa'ina, Maija'quë pai nuñerepa pa'iyë cato iye a'ë: yëhuiohua'ire coçaiye, hual'jeohua'i ai yo'ojëna, coçaiye, cui'ne iye yeja si'si yo'oyere pu'pema'cohua'irepa pa'iyë a'ë.

2

Si'a Yë'quë Maca Yo'oyere Ye'yaye

1 Mësaruru Maija'quë do'ijëpi mai de'o Ejaëre pare Jesucristore sehuocohua'ipi paire sahuajë te'ohua'ise'ere de'oye yo'oma'pë pa'ijë'ë.

2-3 Jaje pa'ina, yequë mësaruru tsi'si sitona dat'i'ñe pa'i api, te'e jai do'i curi ju'i ca'huaro moñore ju'iquëpi, jai do'i cañare suñasicuëpi daina, cui'ne yequëje curi peoquë teaye pa'ijë ai ju'i care ju'i dat'i'ñe pa'i api. Daina, mësaruru cayë, du'ru daiquëre de'o caña ju'iquëre: "Da ja'rujë'ë, ico de'o ñu'i saihuëna." Jaje cajëta'a yequëni co'amaña peoquëni teaye pa'ini cayë: "më'ë cato ja macare nëcaquë ñajë'ë. Panita'a cayë peo yejana ja'runi ñu'i ñajë'ë."

4 Jaje yo'oni tsoe pai yo'oyere ñaquë ca tëji ëjaëje pa'i de'ohuë. De'oni co'aye cuasayepi sa'ñe mësaruruja'a sahuajë yo'oyë.

5 Yë'ë yëcohua'irepa Maija'quë do'ijë iyere asajë'ë: Maija'quëpi iye yeja co'amaña peocohua'ire sahuani i tsecohua'ire nepi. Jaohua'ipi jaiye co'amaña payeje pa'ye Maija'quë pa'ire paji cuasayere pajë cui'ne ite oicohua'ire isisi'i ca nëosi co'amañare pajajë caquë.

6 Jaje pa'iquëta'are mësaruru co'amaña peocohua'ire teaye pa'iohua'ire co'aye yo'oyë. ¿Jaiye co'amaña pacohua'i pa'i ma'ñe mësaruru ñato mësarute tea ju'iñeje yo'ojë pai ëjaohua'i quë'rona quëre sacohua'i?

7 Cui'ne jaohua'ipi yëquë mësarute de'o hue'yosi mamirepa Jesure co'aye sañope cacohua'i a'ë.

8 Mësaruru Maija'quë coca cuañese'ejë pa'ye më'ë quëno maca pa'iquëre oijë'ë, më'ëja'a co'ye oiyeje pa'ye case'ere si'a yë'quë maca yo'o ti'ani nuñerepa de'oye yo'oyë.

9 Jaje pa'iquëta'are mësarupi paire sahuajë te'ohua'ise'ere de'oye yo'ocohua'i pani co'aye yo'oyë, Maija'quë cuañese'eje pa'ye yo'oma' do'ire.

10 Jaje pa'ina, te'i paipi iye cuañese'ere si'aye de'oye yo'oquëta'a te'o cuañese'ere tayosiquë pani tsoe si'aye tayosiquë pa'iji.

11 Jaje pa'ina, jare ipi Maija'quëpi capi: “Yequë ëmëre, panita'a nomiore yo'oma'pë pa'ijë'ë, huejasicohua'i.” Cui'ne capi: “Paire huani jeoma'pë pa'ijë'ë.” Jaje case'ere asani yequë nomiore, panita'a ëmëre yo'oma'cohua'ipi ja yë'ta'a paire huani jeocohua'i pani tsoe cuañese'ere sehuoma'quë ponëpi.

12 Mësaru si'aye yo'ose'e iñoñe pa'iji, Cristo yëyere yo'oye panita'a co'ayere. Jaje pa'ina, de'hua ñajë'ë, mësaru cuasaye cui'ne neñe.

13 Ai yo'ocohua'ire oima'pë pa'isicohua'ire cato oiye peosipi yecohua'i oisicohua'ise'e de'oye ti'aja'cohua'i a'ë, i Maija'quë pai yo'ose'eje pa'ye ñaquë de'huasipi.

Nema'pë Cocase'e Caye Co'aji

14 Maija'quë do'ijë Maija'quëre pa'iji cuasaquë a'ë. ¿Caquëta'a ja yë'ta'a nese'e ti peoquëre iquere cocaiquë'ni, i cuasaye? ¿Jaje pa'ire i cuasase'epi ite huasoye pa'iquë?

15 Cañu'u, Maija'quë do'iquëni, panita'a Maija'quë do'iconi caña cui'ne mu'se ai ja'ñe caraquëna.

16 Mësaru aquëpi caji: “Señaquë de'oye pa'ijë'ë. Ca'nequë cui'ne si'aye më'ë yëye ai pa'ijë'ë.” Jaje caquëta'a ti isiye paji, ite carayere. ¿Iquere jaje pa'ito coca cocaiquë'ni?

17 Jaje pa'ina, ju'isi co'amañaje pa'ye a'ë, Maija'quë pa'iji cuasayepi coa pa'ini, nese'epi peoto.

18 Te'i paipi ca'ñe pa'i api, ñeje: “De'oji, më'ë cato Maija'quë pa'iji cuasayese'e payë, nese'e peoquëpi. Jaje pa'iquëta'are yë'ë cato nese'ere payë.” Jaje pa'ina, yure yë'ëre iñojë'ë, më'ë Maija'quëre pa'iji cuasayere nese'e peoyepi. Yë'ëpi më'ëre iñosi'i, Maija'quë pa'iji cuasayepi yë'ë nese'ere.

19 Më'ë Maija'quëre te'i pa'iji cuasaquë pa'iye ai de'oji. Jaje cuasani më'ë tayoma'ë pa'iyë. Jaje pa'iquëta'are huatiohua'ije cui'ne cuasayë. Cuasajë ca'rajë tsasijë pa'iyë.

20 Jaje pa'ina, Maija'quëre pa'iji cuasajëta'a nema'pë pa'ito ju'isi co'amaña pa'iji, do'i peoye cuasayepi. Jaje pa'ina, ña sëtajë'ë, huesë pa'ima'ë pa'ija'quë.

21 Ñajë'ë, mai aire Abrahamre Maija'quëpi nuñe pa'iquëre ca huesopi, i mamaquë Isaacre huani jeosi'i caquë yo'osi do'ire.

22 Jaje pa'ina, më'ë ñañë, Abraham i yo'ose'epi Maija'quë pa'iji cuasayere iñose'e. Jaje yo'oquëna, Maija'quë pa'iji cuasayepi coa yo'o jujase'e peoye etapi.

23 Jaje yo'oquëna, Maija'quë coca toyase'e cayepi ti'api: “Abrahampi Maija'quëre pa'ire paji cuasa do'ire Maija'quëpi ite nuñe pa'iquëre pare ca huesopi.” Jaje pa'ina, Maija'quë cajeire hue'yosiquë paji'i, Abraham.

24 Jaje pa'ina, mësaru yure ñañë, Maija'quë pa'iji cuasaquë yo'oquëni nuñe pa'iquëre ca huesoye. Coa Maija'quë pa'iji cuasayese'epi nuñe pa'iquë ca hueso cuañoñe peoji.

25 Jaje pa'ina, Rahab co'a nomiore Maija'quëpi nuñe pa'icore ca huesopi, Josué jëjo saosicohua'ire pëaja'to isico cui'ne yequë ma'aja'a yahue jëjo saosi do'ire.

26 Jaje pa'ina, paipi joyore peoquë pani tsoe ju'isiquë pa'iji. Jaje pa'ye cui'ne Maija'quë pa'iji cuasayepi yo'oye peoto ju'ise'epi pa'iji.

3

Cayere Ye'yaye

¹ De'oji, Maija'quë do'ijë mësarupi tsoe asacohua'i a'ë, yecohua'ire se ye'yacohua'ipi jerepa iohua'i yo'ose'e ña de'hua cuãño ja'ñe pa'iye. Jaje pa'i do'ire mësaru acohua'ipi jai pairepa pa'ima'pë pa'ijë'ë, yecohua'ire se ye'yacohua'i.

² Si'aohua'i tayocohua'ise'e pa'iyë. Jaje pa'iquëta'are te'i paipi i coca cayere ti tayoma'quë pani nuñe pa'iquëre papi jaje pa'i pani, si'aye i pa'iyë nuñerepa ñaquë pa'iquë api.

³ Mai cuãñeñe caballopi de'oye sehuocaijaquë cajë yë'opona quëna tarapëre jua nëocohua'i a'ë. Jaje neni yureta'a si'aëre de'oye po'nejë sacohua'i a'ë.

⁴ Ñajë'ë, cui'ne jai yohuë yo'oyere. Ai tutu jëayerepa ju'aquëta'are iti tayoco a'ricona iti tayoquëpi po'nequëna, i yë hue'ñana saicoa.

⁵ Jaje pa'ye mai tsemeñoje a'rico macata'a jai co'amañare cacao. Jaje pa'iopi a'ri toa macata'a jai airo tsëni ëoyeje pa'yerepa yo'ocoa.

⁶ Jaje pa'ina, tsemeño cato toaje pa'io, co'aye ne tuture timësicoa. Jaje pa'iopi mai capëre pa'io si'a capë co'aye neñe pa'iji, cui'ne si'a mai pa'i ma'aje co'a de'huacoa, mëna tutupi ïoni pa'i do'ire.

⁷ Iye yeja pa'icohua'ire nëicohua'ire, pi'are, añaohua'ire, cui'ne jai tsiaya pa'icohua'ireje, si'aye paipi tseani de'oye ye'yacohua'i a'ë.

⁸ Jaje pa'iquëta'are tsemeño cato ye'ya ti'añe peocoa, nau nëco ti'añe peocoa. Co'acoa. Tsïmaoje pa'iopi si'aye co'a de'huayere timësicoa.

⁹ Jaje pa'ina, iopi Maija'quëre de'oquëre pa'ni cajë sihuajë, cui'ne jare iopi paireje co'acohua'i a'ë cayë, Maija'quëpi ije pa'iohua'ire de'huasicohua'ireje.

¹⁰ Jare iti yë'opopi etaji, de'oye cacaiye, cui'ne yecohua'ire co'aye cayeje. Jaje pa'i ma'ñe a'ë, Maija'quë do'ijë, jaje yo'oye ai co'aji.

¹¹ Te'e oco cojeja'a de'o oco etacona, sëje ocoje cui'na etama'coa.

¹² Maija'quë do'ijë, mësaru ñato ¿Higuerapi hui'yape ne care quëiñe pa'iquë, panita'a cuiya'ipi higuera care quëiñe pa'iquë? Jaje pa'ina, ti peoji, te'e oco cojeja'a de'o oco cui'ne asi oco etaye.

Maija'quë Ta'ñe Asaye Isiye

¹³ Jaje pa'ito, mësaru aquëpi ta'ñe pa'ipi asa ti'asiquë pani iyere i de'oye yo'oquë pa'iyepi cui'ne ja ta'ñe asayepi teaye pa'ire nequëna, nesi co'amañare iñoja'quë.

¹⁴ Jaje pa'iquëta'are mësaru joyore yecohua'i payere ëa ñajë pëiñepi cui'ne ai jerepa pasi'i cuasajë yo'oyepi pa'ina, ta'ñe cuasayë caye cato coa cosoye a'ë, cui'ne ti ta'ñe asayere pare coa cayeje pa'ye neñe a'ë.

¹⁵ Jaje pa'ye pa'ima'coa, Maija'quë ta'ñe asayerepa. Ja asase'e cato iye yeja pai cuasani huëose'e a'ë cui'ne pai capë yëyepi huëose'e a'ë, cui'ne huati huëose'e a'ë.

¹⁶ Jaje pa'ina, yecohua'i payere ëa ñajë pëiñepi cui'ne ai jerepa pa'i pasi'i cuasayepi pa'ito si'aye ne tiya saose'eje pa'yepi pa'iji, coa si'aye co'ayere yo'oyepi.

¹⁷ Jaje pa'iquëta'are Maija'quë ta'ñe asaye isiye cato co'ayena co'me ma'ñe a'ë. Jaje pa'ina, jo'cua pa'iyë, dahuëre pa'iyë, yecohua'i cuasayere meñe ñañe peoye pa'iyë, yecohua'ire teaye ñani coçaiye, jaiye de'o co'amañare neñe, si'a yë'quë maca si'aohua'ire yo'oye, cui'ne nuñerepa pa'icohua'ire neñe a'ë.

¹⁸ Jaje pa'ina, jo'cua de'oye pa'ijajë cajë yo'ocohua'i cato jo'cua de'oye pa'i ja'ñere neñe. Ja yo'ojëna, tase'e mëani quëiñeje pa'ye quëquëna, nuñerepa yo'oyere tēja'cohua'i a'ë.

4

Iye Yeja Ayere Ēa Ñañe

¹ ¿Jeropi daquë'ni, sa'ñe huajo huaiye, cui'ne mësaruja'a sa'ñe pëti coca caye? Ja cato mësaru sa'nahuëpi etapi, co'aye yo'o ëaye nëiñepi mësaru sa'nahuë uihuaquë pa'iyepi.

² Jaje pa'ina, mësaru yëyere ti'ama'pë pa'i do'ire yecohua'i payere ëa ñajë, huani jeojë yo'ojë, mësaru yëyere ti'añu'u cajë yo'ojë uihuayë, mësaru. Mësaru yëye ti'ama'pë pa'iyë. Maija'quëni isijë'ë cajë sema' do'ire.

³ Jaje pa'ina, mësarupi seni isi cuañone pañë, mësaru co'aye yëyere yo'ojë nejañu'u cajë se do'ire.

⁴ Nějore pacohua'ipi yequë nomioni yo'ocohua'ije pa'iohua'i a'ë, mësaru. Huesëye mësaru iye yeja ayere ëa ñajë oicohua'i pani Maija'quëre oima'cohua'i de'ojë, ite sañope yo'ocohua'i pa'iyë. Jaje pa'ina, iye yeja ayere ëa ñajë oicohua'i cato Maija'quë cajeohua'i peoyë, Maija'quëre sañope yo'ocohua'i a'ë.

⁵ Jaje pa'ina, Maire isisi joyopi iye yeja ayere oima'pë pa'ijë'ë, caquë ai oi ësequë ñacaiji, maire. Jaje toyase'e cani coa cama'ë pa'iji, care paji.

⁶ Jaje pa'iquëta'are Diusu maire oi co'aiquë api. Jaje pa'ina, toyase'e caji: "Maija'quë cato teaye pa'iohua'ini oi co'aiquë api, jerepa pa'iohua'i a'ë cuasacohua'ire cato co'aiye paquë api."

⁷ Maija'quëna mësaru pa'iyë isisicohua'irepa pa'ijë ise'ere necaijë'ë, huati yëyere necaima'pë. Jaje yo'ojëna, ña jujani mësarute jeoni hue'huëjaquë api.

⁸ Maija'quëna tsiojaijë'ë, ipi mësaruna tsiojaija'quëre. Co'aye yo'ocohua'i tëno tojë'ë, mësaru jëñare si'si pa'iyë. Maija'quëre oñu'u cajëta'a iye pa'iyë se oijë yo'ocohua'ipi ja si'si pa'iyë tsoa tojë'ë, mësaru joñoare.

⁹ Otare papi oijë ai co'a ju'ijë'ë, mësaru co'aye yo'ose'ere cuasajë. Mësaru sose'epi ota ponëjaquë cui'ne mësaru sihuayepi oiyena ponëja'quë.

¹⁰ Jaje pa'ina, Maija'quë ña hue'ñare pana teaye pa'iohua'i de'ojë'ë, ipi mësarute jerepa pa'iohua'ire neja'quëre.

Yequë Tayoyere Ñaquë Cama'ë Pa'ijë'ë

¹¹ Maija'quë do'ijë, sa'ñe mësaruja'a co'acquë api cama'pë pa'ijë'ë. Jaje pa'ina, Maija'quë do'iquëre co'acquë api caquë cato cuañese'e cayere co'aji caji, ipi cuañese'e meñe ña ëjaë de'oni. Jaje pa'ina, më'ëpi cuañese'e cayere co'aji caquë pani iti cuañese'ere sehuoma'ë pa'i coa më'ëja'a co'ye ñani ca tëji ëjaëje pa'i de'oyë.

¹² Te'i pa'iji, cuañese'e paire isiquë. Jare i api, tayose'e ñani ca tëji ëjaërepa. Cui'ne jare jaëse'e pa'iji, huasoye paquë, cui'ne nejoñe paquë. ¿Jaje pa'ito më'ë iquei macapi më'ë cajei tayoye ñarojai caquë'ni?

Ñamina'a Pa'i Ja'ñe Huesëjë Caye

¹³ De'oji, yure iyere asajë'ë. Yure panita'a ñamina'a ja daripëna sani jarona te'e ometëcahuë pa'ijë co'amaña nejë isijë curi neñu'u, cacohua'i maña.

¹⁴ Ñamina'a mësaru pa'i ja'ñe huesëyë. Mësaru cato picoja'a pa'isicota'a peo hue'ña tiya saiyeje pa'iohua'i a'ë.

¹⁵ Jaje pa'ina, mësaru cato ñeje caye pa'iji: "Ëjaëpi yëna huajëcohua'i pa'ijë iye maña nesi'i panita'a ja yequë co'amañaje nesi'i caye pa'iji."

¹⁶ Jaje pa'iquëta'are mësaru cato si'a tuturepa cacohua'i a'ë, pa'ire payeje nëina. Si'aye jaje jerepa pa'iohua'ire nëina, tutu caye co'aye a'ë.

¹⁷ Jaje pa'ina, de'oye yo'oye asaquëpi ja yë'ta'a de'oye yo'oma'ë pani tsoe co'aye yo'opi.

5

Jaiye Co'amaña Pacohua'ire Quëaye

¹ Iye jaiye co'amaña pacohua'i asajë'ë. Oijë'ë cui'ne cuijë'ë, mësaru ai yo'o ja'ñere asa quëqujë.

² Mësaru jai do'i co'amaña tsoe ja'juse'e a'ë cui'ne de'o ju'i cañaje pu'jupi ani huesose'e a'ë.

³ Mësaru oro cui'ne curiquëje yoco ne huesëse'e a'ë. Jaje yoco ne huesëyepi iñoji, mësaru co'aye yo'oyere. Jaje pa'ina, japi mësaru capëa toa ëoyeje pa'yerepa peo hue'ña ëo huesoja'coa. Mësaru tëji mu'señare pare jaiye co'amaña de'huani teaye payë.

⁴ Mësaru tsiña co'amaña necohua'ire saima'pë pa'ise'epi yure mësarute sañope iñoji. Iñoquëna, Ëjaërepa tutu quë'ipi johua'i nesi do'ire saijë'ë, cayere asapi.

⁵ Iye yeja pa'i maca mësaru de'o hue'ñare pare pa'ijë si'aye mësaru yëyere yo'ojë sihuajë paë'ë, duruhuequë hui'yape jujuyeje pa'ye jujuhuë. Jaje pa'ina, yure mësarute huai mu'seña ti'api.

⁶ Mësarupi huani jëohuë, ti co'aye yo'oma'cohua'ini, co'acohua'i a'ë cajë, mësarute sañope yo'o tutu ti peocohua'ini.

Yo'o Jujahuë Cama'pë Quëcojë Uteye

⁷ De'oji. Maija'quë do'ijë. Mësaru cato yo'o jujahuë cama'pë quëcojë utejë'ë, Ëjaë dai macaja'a, tsio taquë je'quë oco tëcahuëare utequë pa'iquë a'ë, ocosi maca tase'epi mëani quëcona tëasi'i caquë.

⁸ Jaje cui'ne mësaruje quëcojë ocue pa'i macarepa pa'ijë'ë, mai Ëjaë daiye ti'a tëji do'ire.

⁹ Maija'quë do'ijë mësaruja'a sa'ñe jaë do'ire ai yo'oyë cajë pëti coca cama'pë pa'ijë'ë, Maija'quëre nejo cuañoñe pañu'u cani. Tsoe caca sa'rore pa'iji Diusu pai yo'ose'e ñani ca tëji ëjaërepa.

¹⁰ Jaje pa'ina, Maija'quë do'ijë ye'yejë'ë, Maija'quë yëye quëacai do'ire tsoe acohua'i ai yo'ojë quëcose'ere.

¹¹ Ai yo'onije quëcosicohua'ire mai cato cayë: ai sihuacohua'i pa'iyë, jaohua'i cato. Mësarupi Job ai yo'oquë quëcose'e cui'ne tëji hue'ñana Maija'quë ite coçaise'e asacohua'i a'ë. Jaje pa'ina, Maija'quë cato, teaye ñani oi coçaiyepi ini pa'iyë sëte coçaija'quë api.

¹² Maija'quë do'ijë, mësaru cayepi do'i quë'ye pa'ijaquë cajë Maija'quëna se ca co'ijajë care payë cama'pë pa'ijë'ë. Jaje pa'ina, nuñerepa cajë'ë, yecohua'i asajëna. “Jaje pa'iji” casicohua'i pani, jare “jaje pa'iji” case'e pa'ijaquë, cui'ne yecohua'i asajëna, “pañë” casicohua'i pani, jare “pañë” case'e pa'ijaquë. Jaje yo'onita'a mësaru nejo cuañoñe paja'cohua'i a'ë.

Jujucaija'quë Api, Asajë Señe

¹³ Mësaru aquëpi ai yo'oquë pani Maija'quëre seja'quë, mësaru aquëpi sihuaquë pani Maija'quëre sihuaquë jëjëja'quë.

¹⁴ Mësaru aquëpi ju'iquë pani sehuosicohua'i ëjaohua'ini soija'quë, mai Ëjaë mamipi cajë secacaija'cohua'ire, hui'yapepi dojë.

¹⁵ Maija'quëpi ju'iquëre jujuja'quë api. Ta'ñe cuasajë seto ju'iquëpi co'yaja'quë api. Co'aye yo'osiquë pa'itoje i co'aye yo'ose'ere sai de'huacaise'e pasipi.

¹⁶ Jaje pa'ina, tayo yo'ose'ere pai ñape yecohua'ina se quëajë, pai ñape yecohua'ire secacaijë'ë, Maija'quëre si'aohua'i juju cuañosicohua'i pañu'u cajë. Jaje pa'ina, nuñe pa'iquëpi Maija'quëre seña cato ai tutu pa'iji, yecohua'ire coçaiye.

¹⁷ Jaje pa'ina, tsoe aquë Maija'quëre quëacaiquë Elías maije pa'ipi ocoma'o pa'ijaco caquë Maija'quëre sequëna, toaso ometëca cui'ne jopo ocoye pao, iye yeja.

¹⁸ Pacona, cui'naëpi Maija'quëre ocojaco caquë sequëna, oco ocona cui'naopi, yeja de'oye mëaco de'o.

¹⁹⁻²⁰ Maija'quë do'ijë, mësarü aquëpi nuñerepa yo'o ma'are hua saquëna, yequëpi, de'o ma'ana cui'naëni ne co'ya coquë pani jutira'siquëni huasoji, cui'ne jaiye i co'aye yo'orojaise'ere sai de'hua cuañoji.

1 SAN PEDRO

Pedro Toyase'e Si'a Hue'ña Hua Saisicohua'ina

¹ Yè'è Pedropi Jesucristo jèjo daoquèpi iye toya ja'hua toyayè, yequè pai yejañare hua saisicohua'ina caquè toyayè: Ponto, Galacia, Capadocia, Asia cui'ne Bitinia pa'icohua'ina.

² Maija'quèpi mèsarute sahuapi. Sahuasicohua'ini Maija'què joyopi Maija'què tsecohua'ire nepi, mèsarupi Jesucristo cuañeñe de'oye sehuocohua'ipi i tsiepi tosa tosicohua'i pa'ijajè caquè. Jaje pa'ina, Maija'quèpi de'oye ñacaina, jo'cua de'oye pa'ijè'è.

Ti Pani Huesëyere Utejè Pa'iyè

³ De'oquère pa'ni cañu'u, Maija'quère mai Èjaè Jesucristo pèca ja'quère, maire ai oi do'ire tijupè coasicohua'ire nesiquère Jesucristo juni huèisi do'ipi. Jaje pa'ina, iye yo'osi do'ipi de'oyere pare utejè pa'iyere payè, mai.

⁴ Jaje pa'ina, Maija'què mèsarute caquè ma'tèmo de'huacaisi co'amañare ti ne huesè ma'ñere, si'si ne ma'ñere, cui'ne ti me'me tome ma'ñere paja'cohua'i a'è, mèsaru Maija'què cuasa do'ipi.

⁵ Jaje pa'ina, mèsarute Maija'quèpi i tutupi ñacai pa'iji, mèsarupi huasosicohua'i pa'iyere, i ne de'huacaise'ere t'ajajè caquè. Jare tèji mu'señarepa paja'cohua'i a'è.

⁶ Ja do'ire mèsaru ai sihuajè pa'iyè, coa nèhui tēcahuè jaiye neñañe ai yo'oye pa'itoje.

⁷ Jaje pa'ina, mèsaru Maija'què pa'iji cuasayere ai yo'oyepi neñaquèna, do'i què'ye etase'epi, toapi neñasi oro do'iyè jerepa seña maca do'i què'ye etasipi. Oro cato coa carajaiñe a'è. Neñañe pa'ina, itire pase'e etase'epi Jesucristore iñosi maca Jesucristore sihuajè de'oquère pa'ni cayere cui'ne èjaère pa'ni cayere iñoñe pasipi.

⁸ Jesucristore ñama'pè pa'isicohua'ita'a ite ai oiyè, mèsaru. Itè ñama'pè pa'isicohua'ita'a pa'ire paji cuasajè ai de'oyerepa sihuayè, yè'opi ca t'iañe peoyerepa.

⁹ Sihuajè joña huaso cuañoñere t'asi'i cajè t'ahuè, mèsaru pa'ire paji cuasa do'ipi.

¹⁰ Maija'quère quèacaicohua'ipi ai tose hue'ña mèsarute Maija'què oi coa isi ja'ñere huaso cocare toyacaijèta'a huesèhuè. Jaje pa'ina, iquere caquè'ni cuasajè ai co'ehuè, asa t'iañu'u cajè.

¹¹ Cristo joyopi Maija'quère quèacaicohua'ire du'ru quèapi, Cristo ai yo'o ja'ñere cui'ne jeteyo'je i ayere ma'tèmo ayere de'oyerepa pa'i ja'ñere quèapi. Jaje quèaquèna, asajè ¿jequè pa'ija'què a'ni, i? cui'ne ¿je yèhua jaje pa'ija'coa'ni? cajè ai co'ehuè, asañu'u cajè.

¹² Jaje co'ejèna, Maija'quèpi iohua'ire quèapi, iye mèsaru quèaye mèsaru tse peoji caquè. Yecohua'i tse a'è caquè quèapi. Ja cato maini capi. Yure jaje pa'ina, iyere Maija'què huaso cocare mèsarute quèacohua'i quèahuè, ma'tèmo jèjo daosi joyo tutupi yo'oquèna. Iye huaso coca cato huiñaohua'ique ai cuasajè itise'e ña èa ju'iñè.

Maija'quèpi Maire De'ocohua'irepa Pa'iyena Soiye

¹³ Jaje pa'iyè sète mèsaru cuasayere ne de'huajè'è, cuepese'eje pa'iohua'i pa'ima'pè. Jaje pa'ijèna, mèsaruna Jesús ayere iño maca, Maija'què oi cocaiyepi pa'iji, mèsarute. Jare cuasajè pa'ijè'è.

14 Jaje pa'ina, Maija'quë caye de'oye sehuocai mamajë sête, Maija'quëre asama'në yëjê pa'ise'ere pa'ima'pë pa'ijê'ë.

15 Maija'quë mësarute soisiquë ai de'oquë api. Jaje pa'ina, mësaruje de'ocohua'irepa pa'ijê'ë, ije pa'iohua'i.

16 Jaje pa'ina, toyase'e caji: “De'ocohua'irepa pa'ijê'ë, yê'êje pa'iohua'irepa.”

17 Mësarupi Maija'quëre “Ja'quë” cajë secohua'i pani si'anë ini ca'rajë pa'ijê'ë, iye yeja mësarupa'i mu'seña pa' ñape yo'ose'eje pa'ye saiquëni, cui'ne si'a yê'quë maca si'ahua'ire yo'oquëni.

18 Mësarute Maija'quëpi huasopi, mësaruaiohua'i pa'ise'eje pa'ye mësaruje do'i peoyere yo'ojê pa'isicohua'ini. Mësarute huasoni saicaima'ë paji'i, oropi panita'a curipi, ne huesëyere. Iye huaso do'i cato saipi, ti ne huesë ma'ñere papi. Jare mësarupi tsoe asacohua'i a'ë.

19 Cristo tsie do'ipi saicaji'i, mësarute yêi ñama a'si peoquëpi, si'si tēñaje peoquëje pa'ire papi.

20 Cristo cato ja yê'ta'a yeja de'huama'në jaje jucacaija'quëre ca nëosiquë pa'iji. Jaje pa'ipi yure tēji mu'seña mësarude'oye pa'iyere caquë daji'i.

21 Jaje pa'ina, mësaruaiohua'i Maija'quëre ire papi cuasajë sehuoyë, ju'isiquëni huajëquëre huëoni de'oquëre pare iñosiquëre. Jaje pa'ina, yure mësaruaiohua'i pa'ire paji cuasajë ina quëco pajë pa'iyë, cocaija'quë api cuasajë.

22 Nuñerepa cocare mësaruaiohua'i do'ire mësaruaiohua'i joña tsoa tohuë, Maija'quë do'ijere nuñerepa oñu'u cajë. Jaje pa'iyere sête si'a tuterepa pa' ñape yecohua'ire oiye pa'iji, de'o joyore papi.

23 Jaje pa'ina, mësaruaiohua'i cato yure pa' ju'icohua'i mamajë peoyë. Mësaruaiohua'i cato yure Maija'quë coca ti pani huesëyere papi jojosicohua'i a'ë.

24 Jaje pa'ina, toyase'e caji:

Si'a pa'iyere yeja pa'icohua'i tayaje pa'iohua'i a'ë,

Si'aye iohua'i pa'iyepi taya joroje pa'ye a'ë.

Taya cato cueneco. Cuene huesëcona, iti joropi tomeco.

25 Jaje pa'iquëta'are Maija'quë coca cato ti pani huesëye a'ë.

Iye huaso cocare mësarute quëahuë.

2

1 Jaje pa'iyere sête si'aye co'ayere jeocojê'ë, si'aye cosoyere, coa cayere, yecohua'i payere ëa ñañere, cui'ne yecohua'ire co'a coca cayere jeocojê'ë.

2 Jeoconi tsi mañaja'a coasicohua'i oje yëyeje pa'ye mësaruje joyo pa' cocare yëjê'ë, huasosicohua'i ai de'oyere cajë.

3 Mësarupi Ejaë de'oquërepa pa'iyere nuñerepa ña ti'asicohua'i pani jaje yecohua'i pa'ijê'ë.

Cristo Api, Pa'iyere Quë'i Quëna Pë

4 Ejaëna tsio daijê'ë, pa'iyere pa' quëna pëna, pa' jeocosicona. Jaje pa'iquëta'are Maija'quëre cato i sahuasi quëna përe pa'ë, jai do' quë'io.

5 Jaje pa'ina, mësaruaiohua'i ina tsiojaijê pa'iyere quë'i quëna pëa de'ohuë. De'orena, Maija'quëpi joyo huë'e de'huapi, mësarupi. De'huaëna, ise'ere necaija'cohua'i pa'iyë. Pa'ijê Jesucristo do'ija'a ai yo'ojê isiyë, Maija'quë sihuaquë ñañere.

6 Jaje pa'ina, toyase'e caji:

Yê'ë sahuasicore pani, de'o quëna përe pare Siõnna oañë,

Iona quëco paquë cato coa quëco tayohuë caquë co'a ju'iñe pasipi.

⁷ Jaje pa'ina, ja quëna përe iore pao cajë asacohua'ire cato do'i quë'ioyepa asa cuañoji. Jaje pa'iquëta'are, toyase'e cayeje pa'ye pa'iji, jaje asama'cohua'ire cato. Jaje pa'ina, caji, toyase'e ñeje:

Huë'e necohua'i jeocosi quëna pëpi

Yure cato si'a huë'e naupa quëna përepa de'o.

⁸ Cui'ne yecopi caji, ñeje:

Asama'cohua'ipi ja quëna pëna ju'ajëna, iopi ne taoja'coa.

Jaje pa'ina, jaohua'i cato Maija'quë coca sehuoma' do'ire ne huesëja'cohua'i a'ë, i ña nëose'eje pa'ye.

Maija'quë Pai Pa'iyë

⁹ Mësarü cato i sahuasi pai a'ë. Èjaëre pase'ere necaija'a pai a'ë. Si'si peo daripë acohua'i a'ë. Maija'quë tsecohua'ire pa'ë. Jaje mësarü pa'iohua'i a'ë. Jaje pa'ina, mësarute nea hue'ñare pa'ijëna, Maija'quëpi soipi, mia hue'ñana etani Maija'quë de'oyerepa yo'ose'ere yecohua'ina quëajajë caquë.

¹⁰ Ja'në cato mësarü i pai peocohua'i paë'ë. Pa'isicohua'ipi yure cato i pai de'ohuë. Ja'në mësarute Maija'quë teaye ñani cocaiye papi. Yure cato mësarute teaye ñaquë oi cocaiji.

Maija'quëre Necaiyere Cajë Pa'ijë'ë

¹¹ Maija'quë do'ijë, mësarute señë, mësarü capë yëyere sa'ro nëocaima'pë pa'ijë'ë caquë, mai joña sañope uihuayere. Mësarü cato iye yeja acohua'i peoyë. Coa daisicohua'i a'ë.

¹² Jaje pa'ina, de'oyerepa yo'ojë pa'ijë'ë, si'aohua'ire judío pai peocohua'ireje. Jaje mësarupi pa'ijëna, yure mësarute sañope co'aye yo'ocohua'i a'ë casicohua'ipi mësarü de'oye yo'oyere ñani, Maija'quëre de'oquëre papi caja'cohua'i a'ë, iohua'ire Maija'quë huaso mu'se tija'ëna.

¹³⁻¹⁴ De'oji. Maija'quëpi nepi, pai ëjaohua'ire co'aye yo'ocohua'ire si'seja'cohua'ire, de'oye yo'ocohua'ini de'ocohua'i a'ë caja'cohua'ire. Jaje pa'ina, mai Èjaëre oi do'ire si'a pai ëjaëre si'aohua'i jerepa pa'ire sëte de'oye sehuocaiye pa'iji. Jaje cui'ne si'aohua'ire iye yeja pai ëjaohua'ire de'oye sehuocaiye pa'iji.

¹⁵ Jaje pa'ina, Maija'quë cato yëji, mësarupi de'oye yo'ojë pa'ijëna, huesëohua'ipi ta'ñe cuasama'cohua'ipi mësarute sañope ca tija'ne peoyere.

¹⁶ Jo'ya nesicohua'i peoyë, mësarü. Jaje pa'ina, jo'ya nesicohua'i peoyë cajë co'ayere neñu'u cajë yo'oma'pë pa'ijë'ë. Coa ai jerepa Diusu jo'yaohua'i a'ë cuasajë, i yëyere yo'ojë pa'ijë'ë.

¹⁷ Si'aohua'ire paire de'oye yo'ojë'ë, ëjaohua'ire yo'oyeje pa'ye. Maija'quë do'ijëre oijë'ë. Maija'quëre ca'rajë'ë. Pai ëjaëreje de'oye yo'ojë'ë, ëjaëre papi cuasajë.

Cristo Mai Yo'o Ja'ñere Iñoquë Ai Yo'opi

¹⁸ Co'amaña necaicohua'i, mësarü ëjaohua'ire de'oye sehuocaijë pa'ijë'ë. De'ocohua'ise'ere mësarute oicohua'ise'ere de'oye yo'oma'pë pa'ijë'ë. Co'a ëjaohua'ireje de'oye sehuojë yo'ojë'ë.

¹⁹ Jaje pa'ina, de'oye a'ë, mësarü de'oye yo'ojëta'are mësarute yecohua'ipi co'aye yo'ojëna, ai yo'oyere quëcoyë.

²⁰ Jaje pa'iquëta'are mësarupi co'aye yo'ojë si'se cuañojë quëcoto do'i peoji. Jaje pa'iquëta'are mësarü de'oye yo'o do'ire ai yo'ojë quëcoyë pani de'oye a'ë. Do'i pa'iji, Maija'quë ña hue'ña.

²¹ Jare caquë mësarute Diusu soipi, mësarupi Cristo mësarü do'ire ai yo'ose'ere ñani i yo'ose'eje pa'ye mësarujë yo'ojajë caquë.

22 Cristo cato ti te'oreje tayo neñe paquë paji'i, cui'ne paireje cosoma'quë paji'i.

23 Ite co'aye catoje sañope cui'ne co'ayepi cama'quë paji'i. A'si ite yo'o macaje sañope icohua'ire saisi'i cama'quë paji'i. Coa ai jerepa Maija'quëna jeopi, jaëpi pai yo'oyere ña de'huaquëpi, nuñerepa yo'oquëpi ña de'huajaquë caquë.

24 Cristopi si'aye mai co'aye yo'oye hue'oni sani cruzuna que cuañopi, maipi co'aye yo'oyere ju'isicohua'ije pa'ye pa'ijë nuñerepa yo'oyere huajëcohua'i pa'ijajë caquë. I a'si do'ipi mësaru huasosicohua'i pa'iyë.

25 Ja'në mësaru yëi ñama ne huesësicohua'ije pa'iohua'ipi paë'ë. Jaje pa'isicohua'ita'a yure cato Cristona co'irena, ipi yëi ñamare ñacaiquë ñañeje ñaquë mësaru joñoaje ñacaiji.

3

Huejasicohua'i Pa'iyere Quëaye

1-2 Nomiohua'i, mësaruje mësaru ëjëohua'i cuañeñere de'oye sehuojë pa'ijë'ë. Jaje yo'ojëna, mësaru ëjëohua'i sehuoma'cohua'ipi mësaru iohua'ire de'oye ëjaohua'ire ñajë de'oye pa'iyere ñajë sehuoja'cohua'i a'ë, ai yëhuo coca peoye.

3 Mësaru de'ocohua'i ña cuañoñere ëmëje'e capë ëja de'oyere oima'pë pa'ijë'ë, ai de'oye naña yoyere, jai do'i yi'yo se'huañere, panita'a jai do'i caña suñañere.

4 Mësaru de'ocohua'i pa'iyë cato pa'ijaquë mësaru joyopi de'oye cuasayepi, ja'ë tënë ma'ñerepa, a'ji joyopi jo'cua de'oye pa'iyë a'ë, do'i quë'yerepa Maija'quë ña hue'ña.

5 Ai tsoe hue'ña nomiohua'i Maija'quëna iohua'i pa'iyë isisicohua'i cato jaje pa'iyepi ëja de'osicohua'i pa'ahuë'ë. Maija'quëna quëco pacohua'i pa'ahuë'ë. Jaohua'i cato, jaje pa'iohua'ipi iohua'i ëjëohua'ire de'oye sehuocohua'i pa'ahuë'ë.

6 Jaje pa'io pa'aco'ë, Zara. Jaje pa'ioipi io paquë Abrahamre de'oye sehuoco pacopi ca'aco'ë, "Yë'ë ëjaë". Jaje pa'ina, mësarupi ti ca'rama'pë de'oye yo'ocohua'i pani io mamajë pa'iyë.

7 Jaje cui'ne mësaruje ëjëohua'ije mësaru nëjohua'i yëjë cayere de'oye asacohua'i pa'ijë'ë. Pani nomiohua'ipi esa jë'ye duruhuëje pa'iohua'i pa'i do'ire iohua'ire ëjaohua'ire ñajë dahuëre paye. Coa ai jerepa Maija'quë oi mësarute pa'iyë isise'eye pa'ye jaohua'ireje isisi do'ire mësaru de'oye ñajë pajë'ë. Jaje yo'ojëna, mësarute josa ta'tëpoje pa'io pa'iyë pasipi, Maija'quëre se maca.

De'oyere Pare Yo'o Do'ire Ai Yo'ocohua'i Pa'iyë

8 Jaje pa'ito pai ñape sa'ñe de'oye yo'ojë pa'ijë'ë, te'e nëiñena tsiosicohua'ipi sa'ñe Maija'quë do'ijëre oijë. Teaye pa'iohua'ipi de'oye yecohua'ire oijë cōcaicohua'i pa'ijë'ë.

9 Mësarute co'aye yo'ouna, iteje co'ayepi saima'cohua'i pa'ijë'ë, pëi tea ju'iquëna. Iteje pëijë sañope tea ju'iñepi saima'pë pa'ijë'ë. Coa ai jerepa mësarute sañope cacohua'ini de'oyepi cacaijë'ë, Maija'quëpi de'oye pa'iyena de'huaja'cohua'ini soisicohua'i sëte.

10 Jaje pa'ina:

Paipi sihuaquë de'o mu'seña pasi'i cani

I tsemeñore nau nēcoye pa'iji,

Coso coca caye paja'core yë'opopi.

11 Co'aye yo'oyere jeoconi de'oyere yo'ojë pa'ijë'ë.

Jo'cua de'oye pa'iyere co'eni t'iani jare yo'oye pa'iji.

12 Ejaëpi nuiñe pa'icohua'ire ñacai paji.

Cui'ne *iohua'i* *ite* señeje asacai pa'iji.

Jaje pa'iquëta'are co'aye yo'ocohua'ire cato sañope yo'oquë pa'iji.

¹³ ¿Nepi mësarute sañope yo'oja'cohua'i a'ni, mësarupi si'anë de'oyese'e yo'ocohua'i pa'ito?

¹⁴ Jaje pa'iquëta'are mësaru nuñerepa yo'ojë pa'i do'ire ai yo'oni sihuacohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. Ca'rama'pë pa'ijë'ë. Cui'ne co'a ju'ima'pë pa'ijë'ë.

¹⁵ Coa ai jerepa Cristore mësaru joñoa Ejaëre pare pajë'ë. Jaje pa'ina, si'anë cuañesicohua'ipi pa'ijë'ë, mësaru sehuoni utejë pa'iyere paipi seni asañu'u cajë secohua'ire, dahuëre pa'iohua'ipi, ëjaohua'ire ñajë de'oyere papi *iohua'i* sese'ere sehuocaijë'ë.

¹⁶ Jaje pa'ina, mësaru cuasayepi jo'cua pa'ijaquë cani de'oye yo'ojë pa'ijë'ë. Pa'ijëna, mësaru nuñe Cristore sehuocohua'i ëaye pa'iyere co'aye cacohua'ipi *iohua'i* co'aye case'ere cuasajë co'a ju'ija'cohua'i a'ë.

¹⁷ Ai jerepa de'oji, nuñere pare yo'ojë ai yo'oye pa'ito. Jaje Maija'quëpi yë nëoru. Co'ayere yo'o do'ire ai yo'oye cato do'i peoye a'ë.

¹⁸ Mai co'aye yo'o do'ire saicai Cristo ai yo'opi, te'ore pare juni tējiquë. De'oquëpi ai yo'opi, mai co'acohua'i do'ire, maini Maija'quë quë'rona sasi'i caquë. *I* capë cato huahuoni ju'isiquë paji'i. Jaje pa'isiquëta'a *i* joyopi huëoquëna, cui'naëpi huajëquë pani copi.

¹⁹ Ja joyopi sani paire necaise'ere quëapi, tseä cuañosi joñoare.

²⁰ Ja joñoa cato tsoe hue'ña Noé pa'inë Maija'quëre sehuocaima'cohua'i pa'ijë pa'isicohua'i paë'ë. Jai yohuë de'hua maca Maija'quë yo'o jujama'ë *iohua'ire* utequë pa'i maca ja joñoare quëapi. Coa ocho pai maña huaso cuañojë pa'ahuë'ë, ocopi.

²¹ Maire oco doye cato ocho paire huasose'ejë pa'ye a'ë. Jaje pa'ina, Jesucristo juni huëisi do'ipi maire huasoji. Oco doye cato coa iñoñe a'ë, ja huasosicohua'i pa'iyere. Jaje pa'ina, ëmëje'e si'sire tsoa toñere oco doye iñoñe paji. Coa ai jerepa de'oye cuasayere pañu'u cajë Maija'quëre señere iñoji.

²² Maire huasoquë cato ma'tëmona mëni Maija'quë ëja te'tere pa'iji, si'aohua'ire huiñaohua'ire cui'ne cuañe tutu pacohua'ire meñe cuañequëpi.

4

Diusu Isisi Tutu Pa'iyë Ja'ye Ñacaijë Pa'iyë

¹⁻² Cristopi *i* capë ai yo'oquë juji'i. Jaje pa'ina, iye cuasayere pajë'ë. Capëpi ju'isiquë cato co'aye yo'oye tëni saisiquë api. Tëni saisiquëpi si'a *i* iye yeja pa'i maca Maija'quë yëyere yo'oquë pasipi, *i* capë co'aye yëyere yo'oma'ë, jare cuasajë pa'ijë'ë.

³ Teape tsoe mësaru Maija'quëre sehuoma'cohua'i yo'oyere yo'ojë paë'ë, si'aye yo'oyena seo measicohua'ipi, co'ayere yëyere, cuepeyere, jai pai tsi'sini aijë ai pisiye yo'ojë cayere, jaiye cõno ucuyere, cui'ne Maija'quë api cajë co'ayere sejë yo'ojë paë'ë.

⁴ Jaohua'i cato yure mësarute *tiohua'ire* ñañë, mësarupi te'e *iohua'i* ja're cõni co'ayere yo'ojë pa'ima'pëna. Jaje pa'ina, mësarute co'aye cayë.

⁵ Jaje pa'iquëta'are jaohua'i cato *iohua'i* pai ñape yo'ose'ere iñoja'cohua'i a'ë, huajëcohua'ire cui'ne ju'isicohua'ire pai ñape yo'ose'ere saisi'i caquë ña de'huaquëna.

⁶ Jaje pa'ina, ju'isicohua'ire de'o cocare quëapi. Ja cocapi *iohua'i* huajëcohua'i pa'inë yo'ose'ere ña de'huayere caquë, *iohua'i* Diusu pa'iyë isiyepi joyopi pa'ijajë caquë yo'opi.

⁷ Si'a co'amaña carajai mu'seña ti'aji. Jaje pa'ina, mësaru nuñerepa pa'iohua'ipi Maija'quëre señese'e yo'ojë pa'ijë'ë.

⁸ Jaje pa'ina, si'aye jerepa pai ñape sa'ñe oiye pajë'ë. Paire oiye cato jaiye co'aye yo'oyere sai de'huacaiye a'ë.

⁹ Pai ñape yecohua'ire de'oye yo'ojë'ë, mësaru huë'ena daicohua'ire, ësema'pë.

¹⁰ Jaiye tiñe pa'ye Maija'quë isiye de'o co'amaña de'oyerepa necaicohua'i sête pai ñape yecohua'ire necaijë'ë, mësaru isi cuañose'eje pa'ye.

¹¹ Mësaru joyopi cocare caquë pani Maija'quë coca cayeje pa'ye cajuquë, cui'ne yecohua'ini cocaiquë pani Maija'quë isi tutupi cocaijaquë. Jaje pa'ina, si'aye mësaru nerojaiñe cato Jesucristo do'ija'a, Maija'quëre sihuajë de'oquëre pa'ni ca ja'ñere neñe pa'ijaquë. Maija'quëre cato si'a miañe jare i tsese'e a'ë, cui'ne si'a co'amaña jare i tsese'e a'ë, je'nëna. Jaje pa'ijaquë.

Cristore Tuicohua'i Ai Yo'oye

¹² Yë'ë oicohua'i, toa ëoyeje pa'ye jëaye neñañepi mësaruna titaja'coa. Titacona, me neni jaje tiñerepa pa'iquë'ni cuasama'pë pa'ijë'ë.

¹³ Neñañepi pa'ito coa ai jerepa sihuajë'ë, Cristo ai yo'ose'e ayere mësaruje pajë cajë, si'aye i ayere de'oyerepa mësaruja'a iñoquëna, ai sihuaja'cohua'ipi.

¹⁴ Jaje pa'ina, yecohua'ipi Cristore tui do'ire mësarute co'acohua'i a'ë cato mësaru sihuacohua'i pa'iye pa'iji, Maija'quë de'o joyopi mësaru ja're pa'i do'ire.

¹⁵ Paire huani jeoñere, co'amaña yahue iñere, co'aye yo'oyere, yecohua'i yo'oyere coa cacarojaijë ne de'huacaiyere yo'oye peoji, iyere yo'o do'ire ai yo'oquë pani huajëya' ju'iñe pa'iji.

¹⁶ Jaje pa'iquëta'are Cristore tui do'ire ai yo'oquë pani huajëya' ju'iñe peoji. Coa ai jerepa Maija'quëni de'oquëre pa'ni caquë sihuaye pa'iji, ai yo'o do'ire.

¹⁷ Tsoe ti'api, Maija'quë tsëcapëre pani iohua'i yo'ose'e ñaquë sai de'hua maca. Jaje mai yo'ose'ere du'ru ñaquë sai de'huaye huëoto, ¿merepa jaohua'i Maija'quë caye sehuoma'cohua'i yo'o cuañoja'cohua'i a'ni, ai co'acohua'i cui'ne Maija'quë cuañeñe yo'oma'pë tayocohua'i?

¹⁸ Nuñe yo'ocohua'ita'a huaso cuañoñe ai yo'oye pa'iji. Jaje pa'ito, ¿merepa co'aye yo'ocohua'i cui'ne tayocohua'i jëa ti'aja'cohua'i a'ni?

¹⁹ Jaje pa'ina, Maija'quë yëyepi yo'ojë ai yo'ocohua'i cato jare de'oyere yo'ojë pa'iye pa'iji, joñoase'ere Maija'quëna isini pa'ijë, Maija'quë cato maire ne de'huaquëpi, cui'ne i case'eje yo'o ti'aquëpi.

5

Sehuosicohua'ire Yëhuoye

¹ Yë'ëje sehuosicohua'i ëjaë'ë. Jaje pa'ipi Jesucristo ai yo'oquëna, ñasiquëpi yure yëhuoyë, sehuosicohua'i ëjaohua'ire, mësaru quë'ro pa'icohua'ire, yë'ëje iohua'i ja're coní Jesús aye de'oyere pare jeteyo'je paja'quëpi.

² Mësarupi ñacaija'cohua'i a'ë caquë Maija'quë mësaruna isisicohua'i de'oye cuasajë yo'ojë'ë, Maija'quë yëyeje pa'ye. Yo'oma'pë pa'ijë'ë, cuañe nëosi do'ire panita'a curiquëre ai yë do'ipi mësaru yë do'ire sihuajë nejë'ë, co'amaña.

³ Cui'ne mësaru tsecohua'i a'ë cuasama'pë pa'ijë'ë, mësaru ñajë pacohua'ire. Coa ai jerepa iohua'ini de'oye pani iñojë'ë, mësaru pa'iyere ñajë tuija'cohua'ire.

⁴ Jaje mësaru yo'onita'a yëi ñamare ñacaicohua'i Ejaërepa dai maca de'o marore pare isi cuañoja'cohua'i a'ë, ti me'me tomema'coni, cui'ne i ayere de'oyere pare iñoja'coni.

⁵ Jaje cui'ne mësaruje posëohua'ije sehuosicohua'i ëjaohua'i cayere de'oye sehuocohua'i pa'ijë'ë. Si'aohua'i pai ñape yecohua'ire de'oye sehuocaijë dahuëre pa'ijë'ë. Jaje pa'iye pacohua'ire cato Diusupi sañope yo'oquë

api, jerepa pa'iohua'i a'ë cuasacohua'ire. Jaje pa'iquëta'are dahuëre pa'icohua'ire cato de'oye yo'oquë i oiyepi co'aiquë api.

⁶ Jaje pa'iye sëte Maija'quë tutu quë'i Ejaëre pa'ë cuasajë i cuañeñere sehuojë dahuëre pa'ijë'ë, ipi mësarute jerepa tëto saisicohua'ire neja'quëre iti yo'o maca ti'aëna.

⁷ Jaje pa'ina, si'aye mësarute co'a ju'ñe Maija'quëna isijë'ë, mësarute oi ñacaiquëna.

⁸ Ñare pajë pa'ijë'ë, sëtasicohua'ipi. Mësarute sañope yo'oquë huati, jai yaije pa'ipi tē'ijai mësarute co'equë cu'iji, asi'i caquë.

⁹ Sañope ite quëco saojë'ë, Maija'quë pa'iji nuñerepa cuasayepi. Si'a hue'ña Maija'quë do'ijë pa'icohua'ije cui'ne ai yo'oye pa'iquëta'are quëcoyë cuasajë mësarujë quëcojë'ë.

¹⁰ Jaje coa nēhui tēcahuë ai yo'osi jeteyo'je Diusupi mësarute de'ocohua'ire nuñerepa pa'iohua'ire tutu quë'iohua'ire, cui'ne ti'aja'cohua'ire pa'ë asacohua'ire nesipi, maire ai oi Jesucristo ja're tsioni pa'ijë ti carajai ma'ñere de'oyere pare pajajë caquë soisiquëpi.

¹¹ Jaë api, jerepa pa'i de'oquërepa ti carajaima'quërepa. Jaje pa'ijaquë.

Pëpa Tëjyerepa

¹² Maija'quë do'iquë nuñe pa'iquë Silvanona toya cuañohuë, iye nēhui coca maña. Iye toyase'e cato mësarute yēhuoye a'ë, cui'ne care paye a'ë, Maija'quë maire oi coa isise'ere. Jaje pa'ito ocue pa'i macarepa itire tuijë pa'ijë'ë.

¹³ Babilonia sehuosicohua'i pa'icohua'ipi mësarute pëpa saoyë, mësarute soise'eje pa'ye Diusu soisicohua'ipi, cui'ne yë'ë mamaquëje pa'i Marcosje mësarute pëpa saoji.

¹⁴ Pai ñape yecohua'ire yo'jeire oiyepi oijë su'cuajë sihuajë pëpacajë'ë.

Si'aohua'i Jesucristore pacacaicohua'i sëte, ipi ñacaina, jo'cua de'oye pa'ijë'ë. Jaje pa'ijaquë.

2 SAN PEDRO

Pedro Toya Cose'e Hua Saicohua'ina

¹ Yë'ë, Simón Pedropi iye toya ja'hua toyayë, mësaruni caquë, Jesucristo jo'yaëpi i jëjo daoquëpi. Maija'quë nuñerepa yo'oquëpi cui'ne Jesucristo paire huasoquëpi, yëquë cuasayeje pa'ye Maija'quë pa'iji cuasayere de'oyere pare cuasa tì'añe isisicohua'ina toyayë.

² Maija'quë coa isiye cui'ne jo'cua de'oye pa'iyepi mësarute jerepa pa'ijaquë, mai Ëjaë Jesucristore cui'ne Maija'quëre mësaru cuasa tì'a do'ipi.

Cristore Tuicohua'i Yo'oye

³ Maire Maija'quëpi soipi, i jerepa pa'iyepi cui'ne i de'oyerepa yo'oyepi. Jaje pa'ina, Maija'quëpi i tutupi maire isipi, si'aye caraye peoyerepa, nuñerepa de'oyerepa yo'ojë pa'i ja'ñere, ite mai cuasayepi.

⁴ Ja co'amaña do'ija'a jaiye i ca nëose'e ai de'oyere pare jai do'ire maina isipi, maipi iye yeja pai ëaye nëiñepi co'a de'oyena sayere cati saisicohua'ipi pa'ijë i pa'iyeye ayere tì'ani pa'ijajë caquë.

⁵ Jaje pa'ina, mësaru ai seña maca payere cajë tutu yo'oye pa'iji. Jaje pa'ina, mësaru Maija'quë pa'iji cuasayepi de'oyese'e yo'oyere se mëojë'ë. De'oyese'e yo'oyepi ta'ñe cuasayere se mëojë'ë.

⁶ Ta'ñe cuasayepi yëyere co'ye quëco tì'añere se mëojë'ë. Yëyere co'ye quëco tì'añepi yo'o jujama'pë quëcoyere se mëojë'ë. Yo'o jujama'pë quëcoyepi nuñerepa cuasayese'e se mëojë'ë.

⁷ Nuñerepa cuasayepi Maija'quë do'ijëre oiyere se mëojë'ë. Maija'quë do'ijëre oiyepi, si'aohua'ire paire oiyere se mëojë'ë.

⁸ Jaje mësarupi iye co'amañare pajë se mëoto mësaru pa'iyeye do'i quë'ye pasipi, coa pa'iyeye peojë. Cui'ne mësaru Cristore cuasase'ere se mëoñe pa'iji.

⁹ Jaje pa'iquëta'are iye co'amañare peoquë cato ñama'quëje pa'i api. Panita'a ñaco poreije pa'i api. I ja'në co'aye yo'ose'e tsoa toçaise'ere huanëyesiquë api.

¹⁰ Jaje pa'ina, Maija'quë do'ijë, mësarute Maija'quë sahuani i tsecohua'ire nese'ere iñoñu'u cajë ai cuasajë yo'ojë'ë. Mësarupi jaje yo'oni co'aye yo'oyena taiñe ti paja'cohua'i a'ë.

¹¹ Jaje cui'ne maire huasoquë Jesucristo cuañe te'tepi mai cacaja'a eta sa'ro jaicorepa hui'yocaisicopi pa'ija'coa.

¹² Jaje pa'ina, mësarupi ta'ñe cuasajë nuñere pare ocue pa'i macarepa pa'itoje ja yë'ta'api yë'ë cato mësarute ca sëtoquë pasi'i si'aye mësarute ye'yase'ere.

¹³ Jaje pa'ina, yë'ë cato iye nuñere pa'ë cuasayë. Ja yë'ta'a yë'ë huajëquë pa'i maca cato mësarute yëhuo sëtoquë pasi'i caquë.

¹⁴ Jaje pa'iquëta'are mai Ëjaë Jesucristopi yë'ëre quëa iñoopi, më'ë esa iye yeja pa'iyeye jeoja'quë a'ë caquë.

¹⁵ Jaje pa'ina, yë'ë ju'isi jeteyo'je yë'ë ca sëtosi co'amañare si'anë cuasa cuañoñe pa'ijaquë caquë, yë'ë ai cuasaye ja'ye yo'oyë.

Mai Ëjaë De'oyere Ña'ne

¹⁶ Mai Ëjaë Jesucristo daiye cui'ne i tutu quë'irepa pa'iyeye yëquë mësarute quëase'e paise'e coa cuasa huëose'ere quëaye pahüë. Yëquë ñaco care papi jerepa pa'i pa'ina, ñase'ere quëahuë.

¹⁷ Cui'ne yëquëpi ite ñajë cui'ne asahuë, Maija'quëpi Jesure de'loquëre pani, jerepa pa'ini sihuaquë ma'tëmopi de'o yë'orepa “iquë api, yë'ë mamaquë, yë'ë oiquërepa. Ini ai sihuaquë pa'iyë,” caquëna.

¹⁸ Jaje asahuë, ma'tëmopi yë'ose'e Maija'quë caye jutaquëna, jeto de'o cutihuëre Ëjaë ja're cõni pa'i maca.

¹⁹ Jaje cui'ne payë, maire jerepa care paye necai cocajë. Ja cato Maija'quëre quëacaicohua'i toyajë pa'ise'ere cayë, järe mësaru de'oyerepa asacaiye pa'iji, toa tsëo pë ñami miacaiyeje pa'ye mësarute miacaiyere. Jaje miacai pasipi, mësaru joñoana, ñata ma'ñocore papi miacaiye t̃i'a macaja'a.

²⁰ Jaje pa'ina, mësaru cato cuasaye pa'iji. Maija'quë coca toyase'e cato pai quëase'e peoye a'ë.

²¹ Jaje pa'ina, Maija'quëre quëacaicohua'i cato iohua'i cuasayepi huëojë caye pa'ahuë'ë. Coa ai jerepa Maija'quë joyopi quëaquëna, Maija'quë yëyere ca'ahuë'ë.

2

Coa Cosoye Ye'yacohua'ire Quëaye (Jud 4-13)

¹ Israel pai Maija'quëre quëacaicohua'ipi pa'iyë, cacohua'i. Coa cosocohua'i pa'ahuë'ë. Jaje cui'ne mësaru acohua'ije ye'yacohua'ipi coa cosocohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. Jaohua'ipi yahuerëpa iohua'i co'aye cuasayere ye'yacohua'i a'ë nejo cocare. Jaje yo'ojëta'a iohua'ire huasosi ëjaëni coa caquë api caja'cohua'i a'ë. Jaje ca do'ire iohua'ire ai esa nejoñepi t̃itasipi.

² Jai pai jaohua'ire tuija'cohua'i a'ë, iohua'i co'aye yo'oyere ñajë. Jaohua'i do'ire iye de'o cocare, yecohua'ipi co'aye caja'cohua'i a'ë.

³ Jaje pa'ina, ai curiquë yë do'ire mësaru payere sioja'cohua'i a'ë, coa cosoye ye'yayepi yo'ojë. Jaje pa'ina, jaohua'ire cato nejoñepi ti jëa t̃i'añe peoyere papi uteji, tsoe hue'ñana jaje nejoja'cohua'ire ña nëosicohua'ire sëte.

⁴ Diusu i huiñaohua'i tayosi do'i sai de'huacaiye pa'aji'i. Coa ai jerepa iohua'ire cato huëni ai nea hue'ñare pana toa yejana jëcoaj̃ji'i. Jaohua'i cato pai ñape yo'ose'e ña mu'señarepa ca t̃ëjija'cohua'ipi de'huasicohua'ipi pa'iyë.

⁵ Jaje pa'ye cui'ne yeja tsoe hue'ña pa'isicohua'ireje Diusu sai de'huacaiye pa'aji'i, iohua'i tayose'e. Coa ai jerepa ocopi co'je huea'ji'i. Co'je hueacona, coa Noé macase'ere, iti nuiñe pa'iyere quëasiquëse'ere cui'ne i ja're cõni siete pai pa'icohua'ise'ere huasoaj̃ji'i.

⁶ Jaje cui'ne Sodoma cui'ne Gomorra pai daripëaje Diusupi nejoaj̃ji'i, huatase'e ëo huesoquë. Iye cato yo'oa'ji'i, jeteyo'je co'a pai pa'icohua'ipi jaje yo'oye co'aye a'ë cuasajë pa ja'ñere caquë.

⁷ Jaje yo'loquë coa Lotse'ere huasoaj̃ji'i, co'a paipi co'ayere yo'ojëna, ñaquë oi pa'isiquëse'ere. Jaë cato nuñe pa'iquë pa'aji'i.

⁸ Jaje nuñe pa'ipi iohua'i quëno macare pa'i si'a mu'señapi si'aye iohua'i co'aye yo'oyere asaquë cui'ne ñaquë i de'o joyopi ai yo'loquë oi pa'aji'i.

⁹ Jaje mai Ëjaë cato ina isisicohua'ire neñañere pa'ito huasoquë api. Jaje pa'iquëta'are co'acohua'ire cato pai ñape yo'ose'e ña mu'serepa si'seja'cohua'ini paquë api.

¹⁰ Diusupi si'seja'quë api, si'sire yëjë yo'ojë pa'icohua'ire, ëjaohua'i cayere coejë sañope cacohua'ire. Jaje pa'iohua'ipi huajëya'ye peoyerepa cui'ne ai co'a ju'ima'pë iohua'i yëyese'e cuasajë ti ca'rama'pë ëjaohua'ire co'aye cacohua'i a'ë.

¹¹ Jaje pa'iquëta'are huiñaohua'i ai tutu pacohua'ita'a ëjaohua'ire co'aye cama'cohua'i a'ë, Maija'quë ña hue'ña.

12 Jaje pa'iquëta'are jaohua'i cato coa nëtërojaicohua'ije pa'iohua'i a'ë. Asa tì'añe peocohua'i a'ë. Coa ìohua'ire nëiñeje yo'ocohua'i a'ë. Tseani huanì jëoja'cohua'ipi jojosicohua'i a'ë. Jaje pa'iohua'ipi ìohua'i asaye tì'a ma'ñere co'aye a'ë cayë. Ja do'ire nëtërojaicohua'i ju'iñeje pa'ye ai yo'ojë jùnì huesëja'cohua'i a'ë.

13 Yecohua'ire ìohua'i co'aye yo'osi do'ire saì de'hua cuañojë yure cato si'a mu'seña anirojaijë sihuacohua'irepa pa'iyë, cuasayë. Jaohua'i cato si'si a'sioje pa'iohua'i pa'iyë, mësarù ja're conì. Jaje pa'iohua'ipi mësarù ja're conì aò aijë sihuayë cajë yo'oyë, ìohua'ire coso huesose'ere jerepa yo'o huajëjë.

14 Jaje pa'iohua'ipi te'o macareje, nomiore coa ñañe pañë, jare nomi ëayese'epi ñacohua'i a'ë, tayo yo'oyeje ti jë'joma'cohua'i a'ë. Tutu peocohua'ire cato ìohua'i yo'oyepi cosojë co'aye yo'oyena ne taocohua'i a'ë. Ai co'amaña tsi'soni payere cajë ta'ñerepa yo'ocohua'i a'ë, Maija'quë co'aye ca nëosicohua'ipi.

15 Beor mamaquë Balaam co'ayere yo'oquë curiquë nesi'i caquë yo'o ja'ñeje pa'ye yo'oyë, jaohua'i cato.

16 Jaje yo'oquëna, ìte burra ti cama'copi paì yë'ore papi ì tayoquë yo'oyere ca quëcoà'co'ë. Jaje cani ì cuepequë yo'oyere necaiye pa'aco'ë.

17 Iye paì cato oco dea pëpi oco peocoje pa'icohua'i a'ë, cui'ne sirioni tutupi tìrona tutu saoyeje pa'iohua'i a'ë, nea hue'ñare pana ti nejaja'cohua'ire ña nëosicohua'ipi pa'iyë.

18 Jaohua'i cato pa ëaye nëi tutupi ca huëocohua'i a'ë, do'ì peo cocapi cajë. Jaje cajë tayocohua'i quë'ropija'a cati huajësicohua'ini, ìohua'i capë co'aye yëyena capë ëayere sëo mease'ere yo'ojë, cosojë jaohua'ire co'aye yo'oyena ne taocohua'i a'ë.

19 Jaje yo'ojë cayë iye a'ë, de'oyerepa pani huajëye. Jaje cajëta'are ìohua'i si'si pa'iyepi jo'ya nesicohua'ire paì. Jaje pa'ina, si'a paì ìohua'ire yo'o ëaquëna, quëco tì'ama'pë yo'oyere ëjaëre payë. Japi jo'ya nesicohua'ire paquëna, pa'iyë.

20 Jaje pa'ina, maire huasoquë Èjaë Jesucristore asa do'ire iye yeja co'aye pa'iyere cati saicohua'ipi cui'naohua'ini ja'në co'aye yo'ose'epi hue còsicohua'ì pani, ja'në pa'ise'e seña maca co'a hue'ñana cacayë.

21 Ja do'ire ai jerepa de'ora'pi, jaohua'ire nuñerepa pa'ì cocare asama'cohua'ipi pa'ito co'aji. Yure cato Maija'quë de'oyerepa cuañeñere ìohua'ina isipi, ìte asasicohua'ita'a jëoni pa'ijëna.

22 Jaje pa'iquëta'are jaohua'ina tì'api, tsoe case'epi: "Jo'ya yai ì siso oasiconi ani coquë api, cui'ne sese ja'a de'oye tsoa tosicopi ya'o dana cui'naopi cuyacoa."

3

Èjaërepa Daiyere Quëaye

1 Maija'quë do'ijë yë'ë oicohua'i, ico cato yë'ë cayaye acore mësarute toya saocoa. Iye cayaye toya saoyena, mësarù nuñerepa cuasajë pa'iyere yëhuo sëtosi'i cuasahuë.

2 Jaje pa'ina, huanëyema'pë pa'ijë'ë, Maija'quëre quëacaicohua'i de'ocohua'irepa case'ere, cui'ne Èjaërepa huasoquë cuañese'ere, jare ì jëjo daocohua'ì mësarute ye'yase'ere.

3-4 Cuasajë'ë, iyere: Tëji mu'seña cato ìohua'ì yëyeje pa'ye co'ayere yo'ocohua'ìpi daija'cohua'ì a'ë. Jaohua'ìpi cue'cue yë'opi, seja'cohua'ì a'ë: "Me neo'ni, yure Cristo dasi'ì ca nëose'e", mai aipë maña jùju satoje yeja de'hua maca acoje pa'ìopi nëio carajaico iye yeja.

⁵ Jare secohua'ipi cato tsoe hue'ña Maija'quëpi cuañequëna, ma'tëmo ëjacona, cui'ne yejaje oco da'case'e pa'isicopi oco da'caja'a yeja ëjapi. Jare asacohua'ita'a jare asayere coejë jaje cayë.

⁶ Cui'ne tsoe hue'ña yejaje ocopi col'jeni si'aye iote pa'iye nejose'eje asacohua'i a'ë.

⁷ Jaje pa'iquëta'are ma'tëmo cui'ne yeja yure pa'iye cato toana ëo ja'ñepi pa'iji, Maija'quë cuañe do'ipi de'huase'epi. Ja toapi pai ñape yo'ose'e ña tëji mu'serepa co'acohua'ire ëo huesoquë nejoja'quë api.

⁸ Maija'quë do'ijë yë'ë oicohua'i iyeje huanëyema'pë pa'ijë'ë, mai Ëjaëre cato te'e mu'sepi mil ometëcaje pa'ye pa'iji, cui'ne mil ometëcapi te'e mu'seje pa'ye pa'iji.

⁹ Mai Ëjaë yecohua'i cayeje pa'ye i ca nëose'ere yo'o tì'ama'ë tsoe nëima'ë pa'iji. Coa ai jerepa i cato mësaruni cuasaquë dahuëre yo'oji, pai juni huesëyere ësequë. Jaje pa'ina, i cato yëji, si'aohua'i Maija'quëna ponëni co'iyere tiro pa'icohua'ipi.

¹⁰ Jaje pa'iquëta'are ti cuasama'topi tì'aja'coa, Ëjaë mu'se cato, co'amaña ñaë daiyeje pa'ye. Ja macarepa ma'tëmo cato peo hue'ñarepa nejosico pasio ai huajëya'yerepa tutu pisiyepi. Ja macarepa ma'tëmo pa'i co'amaña peo hue'ñarepa ëose'e pasipi, cui'ne iye yeja pa'i co'amañaje peo hue'ñarepa ëose'e pasipi.

¹¹ Jaje si'aye nejo ja'ñese'e pa'iji asacohua'i sëte, ai jerepa ina isisicohua'ipi ise'ere cuasajë necaijë pa'iye pa'iji.

¹² Jaje pa'ina, Diusu yo'oja'a mu'se esa tì'ajaquë cajë tutu yo'ojë'ë, Maija'quë yo'oja'a mu'serepa tì'añere utejë. Ja mu'se cato si'aye ma'tëmo pa'iye cui'ne yeja pa'iye nejo huesose'e pasipi, toa uyepi peo hue'ñarepa ucosi huesoquëna.

¹³ Jaje pa'iquëta'are mai cato huajë ma'tëmore cui'ne huajë yejare utejë pa'iyë. Diusu ca nëose'ere de'oyese'e cui'ne nuñere pase'e pa'ija'tore.

¹⁴ Jaje pa'ina, Maija'quë do'ijë maña iye co'amañare utejë pa'ijë de'oye yo'ojë pa'ijë'ë. Maija'quëpi titani si'si te'ña peocohua'ire cui'ne co'aye yo'ose'e peocohua'ire de'oye ñaja'quëre.

¹⁵ De'hua cuasajë'ë, mai Ëjaë cato maire oi do'ire esa daiye paji, maipi huasosicohua'i pa'ijajë caquë. Jaje cui'ne toyapi, Maija'quë do'iquë mai oiquë Pabloje, Diusu ite ta'ñe asaye isise'eje pa'ye.

¹⁶ I mësarute toya saoye ñape iye ayere mësarute capi. Jare caquë toyase'e ayeta'a yequë cato asa tì'añe jëayeque pa'iji. Pa'ina, jare huesëohua'ipi Maija'quë pa'iji cuasaye carasicohua'ipi tiñe ponañë. Ja ponañeje pa'ye Maija'quë coca toyase'eje tiñe ponacohua'i sëte, iohua'i nejo cuaño ja'ñere jaje yo'oyë.

¹⁷ Ja do'ire Maija'quë do'ijë, yë'ë oicohua'i mësarute cato iye pa'i ja'ñere cuasacohua'ipi de'hua ñajë pa'ijë'ë, mësarute nuñerepa pa'iyere, co'acohua'ipi mësarute iohua'i cosoyepi ne taøjë.

¹⁸ Jaje pa'ina, mësarute cato ai jerepa mai Ëjaë huasoquë Jesucristoni de'oyerepa i pa'iyere asa tì'ajë'ë, i oiyeje pa'ye oiyeña ai de'oja'cohua'i. Jaëpi de'oquërepa yure cui'ne je'nëna ti carajaima'quërepa. Jaje pa'ijaquë.

1 SAN JUAN

Pa'i Cocarepa

¹ Toyayë, mësarute du'ru pa'i huëose'ere pare. Jare yëquëpi asajë cui'ne yëquë ñaco care papi ñahuë. Jaje pa'ina, ñajë yëquë jëñapi itire papihuë, pa'i coca ayere. Ja cato cayë.

² Iye pa'i cocapi yëquëna eta iñopi, pëca ja'quë ja're coní pa'ise'epi. Jare yëquëpi ite quëacaicohua'ipi ñani mësarute quëahuë, ja ti pani huesëyere.

³ Yëquë ñase'ere cui'ne yëquë asase'ere mësarute quëahuë, mësarupi yëquë ja're tsioni pa'ijajë cajë, yëquë Maija'quëna cui'ne i mamaquë Jesucristona tsioni pa'ieje pa'ye.

⁴ Jaje toyayë, mësarute sihuayepi timëse'erepa pa'ijaquë cajë.

Ësëje Pa'i Api, Maija'quë

⁵ Iye coca cato Jesucristo yëquëre ye'yase'e a'ë. Jare mësarute quëahuë. Maija'quë cato ësë miañeje pa'ye miaquë api, ite ti peoji, nea te'te macaje.

⁶ Jaje pa'ina, maipi i ja're tsioni pa'iyë cacohua'ita'a ja yë'ta'a nea hue'ñare pa'ini coa cosoyë, cayepi cui'ne yo'oyepi.

⁷ Jaje pa'iquëta'are maipi Diosu pa'ieje mia hue'ñare pa'icohua'i pani yecohua'ire tsiosicohua'ipi pa'iyë. Jaje pa'ito Jesucristo Diosu mamaquë tsiepi si'aye co'ayere tsoa tocaiji, maire.

⁸ Tayo yo'oye peoyë cacohua'i pani maija'a co'ye cosoyë, nuñerepa pa'iyepi maini peo do'ire jaje cacohua'ipi.

⁹ Jaje pa'iquëta'are tayo yo'oyere cajë oijë Maija'quëna quëato, Maija'quë de'hue necai nuñerepa yo'oja'quë api. Jaje yo'oquë ipi mai co'aye yo'ose'ere sai de'huacai cui'ne si'aye tayo yo'ose'ere tsoa tocaija'quë api.

¹⁰ Maipi tayo yo'oma'cohua'i a'ë cacohua'i pani Maija'quëpi coa cosoquëje pa'iyere neñë. I nuñerepa cocare itire pa'ë cajë cama'pë sehuoma'cohua'ipi.

2

Cristo Maire Cacaquë Api

¹ Maija'quë do'ijë iyere toyayë, mësarupi co'aye yo'oma'pë pa'ijajë caquë. Jaje pa'iquëta'are co'aye tayosicohua'i panije payë, mai do'ire pëca ja'quë ja're ca de'huacaiquëre, Jesucristore nuñe pa'iquëre.

² Jesucristo cato mai tayo yo'oyepi cui'ne si'aohua'i iye yeja pa'icohua'i yo'oyepi sai de'huacaise'e pa'ijaquë caquë jucacaji'i.

³ Jaje pa'ina, Maija'quë cuañese'ere sehuocaicohua'i pani de'hue ite asa ti'acohua'ipi pa'iyë asayë.

⁴ Jaje pa'ina, yë'ëpi ite asa ti'ahuë caquëpi i cuañese'ere sehuoma'quë pani coa cosoquë api, ini nuñerepa cocapi peo do'ire.

⁵ Jaje pa'iquëta'are i cocare asaquë i cuañeñeje yo'oquë pani ite nuñerepa oiquëre papi. Jaje pa'ijë i ja're tsiosicohua'ipi pa'iyë asayë.

⁶ Jaje pa'ina, Maija'quëna tsioni pa'iyë caquë pani, Jesucristo pa'ise'eje pa'ye pa'ie pa'iji.

Huajë Cuañeñe

⁷ Yë'ë oicohua'i, mësaru tsoe du'ru huëo maca asajë pa'isi cocare toyayë, tsoe hue'ña cuañese'ere, huajë cuañeñere toyama'ë pa'iyë. Iye cocare mësarupi asahuë.

⁸ Jaje pa'iquëta'are, huajë cuañeñere toyayë. Jaje pa'ina, Jesuni ñajë, cui'ne mësaruni ñajë nuñerepa cocare ñaño pa'iji. Jaje pa'ina, yure cato ñami pa'ise'epi tëto saina, nuñere papi miacaiji.

⁹ Jaje pa'ina, mia hue'ñare pa'iyë caquëta'a Maija'quë do'iquëre coequë cato ja yë'ta'a nea hue'ñare pa'iji.

¹⁰ Maija'quë do'iquëre oiquë cato mia hue'ñare pa'iji. Jaje pa'ire co'ayepi ite ne taño peoji.

¹¹ Maija'quë do'iquëre coequë cato, nea hue'ñare pa'iji, i sai hue'ñaje huesëquëpi, neañepi ñaco cana tëhuo huesosiquëpi ñama'ë pa'iji.

¹² Tsi maña toyayë, mësarute, mësaru tayo yo'ose'ere Jesucristo do'ipi, sai de'huacaisi do'ire.

¹³ Ja'quëohua'i toyayë, mësarute de'hue asa ti'arena, ja'a huëo maca pa'isiquëre. Toyayë, posëohua'i mësarute, huatireje ñese quëcosi do'ire. Toyahuë, mësarute tsi maña de'hue ja'quëre pare asa ti'asi do'ire.

¹⁴ Toyayë, mësarute ja'quëohua'i, ja'a pa'i huëo maca pa'isiquëni de'hue asa ti'asi do'ire. Toyahuë, mësarute posëohua'i de'hue tutu quë'iohua'i pa'ijë Maija'quë cocapi mësaruni pa'ina, huatire quëcorena.

¹⁵ Jaje pa'ina, oima'pë pa'ijë'ë, iye yejare, cui'ne ite pa'i co'amañare. Jaje pa'ina, iye yejare oito Diusu oiyepi ite peoji.

¹⁶ Si'aye iye yeja ayere paipi ti'año cato Maija'quë ise'e peoji, co'ayere capë yëye, ñaco capi ña ëaye, cui'ne jerepa pa'i a'ë cuasaye, si'aye iye cato yeja aye a'ë.

¹⁷ Jaje pa'ina, iye yeja cato si'a io co'aye yëye coni carajaija'copi pa'ico. Jaje pa'iquëta'are Maija'quë yëyere yo'ocohua'i cato ti pani huesëja'cohua'i a'ë.

Nuñerepa Coca, Cui'ne Cosoye

¹⁸ Huau dohuë, ti'api, tëji mu'señarepa, mësaru ja'në Cristo sañope yo'oquë daija'quë api cajëna, asase'epi. Jaje pa'iyë yure jai pa'i Cristore sañope yo'ocohua'i etahuë. Jaje pa'ina, tëji mu'seña'ë asayë.

¹⁹ Mai ja're pa'isicohua'ipi etahuë, mai acohua'irepa peo do'ire. Jaohua'i yëquë acohua'irepa pani mai ja're patira'huë. Jaohua'i cato etahuë, si'aohua'i mai acohua'ise'e pa'iyë pañere iñojë.

²⁰ Jaje pa'iquëta'are mësarute Cristopi isipi, de'o joyore. Jaje pa'ina, nuñerepa ayere mësaru asacohua'i pa'iyë.

²¹ Jaje pa'ina, mësarute toyama'ë paë'ë, nuñerepa cocare coa caye a'ë cuasacohua'ire toyajeje pa'ye. Mësarupi nuñerepa cocare asa ti'acohua'ire sëte. Jaje pa'ina, mësarupi asayë, nuñerepa cocapi cosoye aye pa'iyë peoji.

²² ¿Jequë a'ni, cosoquë? Cosoquë cato Jesure Cristorepa peoquëni coa caye a'ë caquë api. Jaëpi Cristore sañope yo'oquë, mamaquëre cui'ne pëca ja'quëre coa caye a'ë caquë api, cosoquë cato.

²³ Jaje pa'ina, mamaquëre irepa peoquëni coa cayë caquë cato Maija'quëre peoquëpi pa'iji. Jaje pa'iquëta'are mamaquëre ire papi caquë cato Maija'quëre paquëpi pa'iji.

²⁴ Jaje pa'ina, mësaru ja'a huëo maca asase'epi mësaruni pa'ito mësarupi mamaquëna cui'ne pëca ja'quëna tsiosicohua'ipi pa'ija'cohua'i a'ë.

²⁵ Jaje pa'ina, ti pa'iyere payë, Jesucristo maire ca nëose'ere.

²⁶ Cosocohua'i ayere quëaquë toyahuë, mësarute.

²⁷ Jaje pa'iquëta'are mësaru cato payë, Maija'quë joyore, Jesucristo isisiconi. Jaje pa'ina, yecohua'i ye'yayere asañu'u cajë yo'oma'pë pa'iyë. Maija'quë joyopi mësarute ye'yaquë pa'iji. I ye'yaye cato carajai ma'ñe a'ë, nuñere pa'ë, coso ma'ñe a'ë, iti ye'yajeje pa'ye yo'ojë Jesucristo ja're pa'ijë'ë.

²⁸ Yure jaje pa'ito huau dohuë, Cristona tsiosicohua'ipi pa'ijë'ë, i ñai maca quëcojë ca'raye peoyerepa i dai maca ñaja'cohua'i.

²⁹ Jaje pa'ina, mësarupi Jesucristore nuñe pa'ire papi asacohua'ire sëte, si'aohua'ire nuñe yo'ocohua'ire Maija'quë mamajë a'ë, asayë.

3

Maija'quë Mamajë

¹ Ñajë'ë, Maija'quë maire ai oi yë'ë mamajë a'ë cayere. Care paji, mai i mamajë a'ë. Jaje pa'ina, iye yeja pai mai pa'iye asa ti'añe pañë, Maija'quë pa'iye asa ti'ama'cohua'i sëte.

² Jaje pa'ina, mai cato Maija'quë mamajë a'ë. Jaje pa'iquëta'are Maija'quë do'ijë ja yë'ta'a huesëyë, mai tiñe pa'iohua'i pa'i ja'ñere. Jaje pa'iquëta'are asayë, Jesucristo ñaisi maca ite ñajë maije ije pa'iohua'i pa'i ja'ñere.

³ Jaje pa'ina, si'aohua'i ina uteye pacohua'i cato iohua'ija'a co'ye tsoa toñë, Jesucristoje pa'iohua'irepa, ne'cua peocohua'irepa pañu'u cajë.

⁴ Jaje pa'iquëta'are cuañese'ere tayo yo'oquë pani co'aye yo'oji. Jaje pa'ina, tayoye cato cuañese'ere ne jëyoye a'ë.

⁵ Tsoe mësarupi asayë, Jesucristo ti co'aye yo'oma'quëpi iye yejana daise'e, mai tayo yo'ose'ere nejocasi'i caquë.

⁶ Jaje pa'ina, i ja're tsioni pa'iquë cato tayo yo'oma'quë api. Jaje pa'iquëta'are tayo yo'oquë cato iteje ñama'quë api, cui'ne i pa'iyeje asa ti'ama'quë api.

⁷ Huau dohuë, yecohua'ina coso cuañoma'pë pa'ijë'ë, nuñere pare yo'oquë cato nuñe pa'iquë api, Jesucristo nuñerepa pa'iyeje pa'ye.

⁸ Jaje pa'iquëta'are tayose'ere yo'oquë pa'iquë cato huati tsequë api. Huati cato ja'a huëo maca aquëpi tayose'ere yo'oquë pa'iquë api. Jaje pa'ina, Maija'quë mamaquë huati nese'ere nejosi'i caquë daji'i.

⁹ Maija'quë mamaquë de'osiquë cato tayo yo'oyere yo'oma'quë api, Maija'quë ayepi ini pa'i do'ire. Tsoe Maija'quë mamaquë sëte tayo yo'oma'quë api.

¹⁰ Jaje pa'ina, pai yo'oyena ñani asaye pa'iji, Maija'quë mamajëre, cui'ne huati mamajëre, nuñere pare yo'oma'cohua'ipi, cui'ne yecohua'ire oima'cohua'i cato Diosu tsecohua'i peoyë.

Sañe Oijë Pa'iye

¹¹ Pai ñape yecohua'ire oiye pa'iji ca cocare mësaru du'ru macarepa asasi-cohua'i a'ë.

¹² Cañje pa'iohua'i pa'ima'pë pañu'u, huati aquëpi yo'jeire huani jeose'eje pa'iohua'i. Me yo'oquë yo'jeire huani jeose'e ñani, Cañ yo'oyepi co'aye paji'i. Pa'ina, yo'jei yo'oyepi de'oye paji'i. Ja do'ire huani jeopi.

¹³ Jaje pa'ina, Maija'quë do'ijë, iye yeja acohua'ipi mësarute coecohua'i pa'ito ¿me yo'ojë jaje yo'oye'ni? cajë ai cuasama'pë pa'ijë'ë.

¹⁴ Jaje pa'ina, maipi asajë pa'iye, ja'në ju'iñere pa'isicohua'ipi ti pa'iyena tëto saisicohua'ipi pa'iye, Maija'quë do'ijëre ai oi do'ipi. Jaje pa'iquëta'are Maija'quë do'ijëre oima'quë cato ja yë'ta'a ju'i hue'ñare pa'iji.

¹⁵ Maija'quë do'iquëre coequë cato paire huani jeoquëje pa'i api. Jaje pa'ina, tsoe mësarupi asayë, paire huani jeoñe yëquë cato ti pani huesëye peoquë pa'iyere.

¹⁶ Paire oiye asa ti'añë, Jesucristo maire oi do'ire ai yo'ose'ere asajë. Jaje cui'ne maije Maija'quë do'ijëni oijë ai yo'ocaiye pa'iji, mai pa'iyepi.

17 Jaje pa'iquëta'are iye yeja co'amaña paquëpi, Maija'quë do'iquëpi carajani ai yo'oquëna, coçaima'ë coa ñato co'aji. ¿Jaje pa'ire me Maija'quë oiye i joyore pa'iquë'ni?

18 Huau dohuë maña, jaje pa'ina, coa yë'ose'epi oiye cama'pë pañu'u. Coa ai jerepa nese'ere papi iñoñu'u, mai nuñerepa oiye.

I Ña Hue'ñare Pana Quëcojë Pa'iyë

19 Iyere asajë, nuñerepa acohua'i a'ë cuasajë cui'ne i ña hue'ñare pana mai joñoaje i tsere pa'ë asajë co'a ju'iñe peoyerepa pa'ija'cohua'i a'ë.

20 Jaje pa'ina, mai joyopi co'acohua'i a'ë sañope cayë pa'ito, Maija'quë mai joyo asayë jerepa pa'i sëte jerepa si'aye asaji, mai pa'iyë.

21 Jaje pa'ina, Maija'quë do'ijë, mai joyopi sañope maire cayë peoto co'a ju'iñe peoyerepa Maija'quëna quëcojë pa'iyë.

22 Jaje pa'ijë i yëyere yo'ocohua'ipi, cui'ne i cuañese'ere de'oye sehuocaico-hua'ipi mai yëyere ite seto ipi isija'quë api.

23 Iye a'ë, i cuañeñe. Jesucristo cato Maija'quë mamaquë api asani ite tuiye pa'iji. Cui'ne pai ñape yecohua'ire oijë pa'iyë pa'iji, Jesús cuañese'eje pa'ye.

24 Jaje pa'ina, i cuañese'e sehuocaico-hua'i cato Maija'quë ja're conì pa'iyë, Maija'quëpi iohua'ini pa'ina. Maija'quë joyore maina isisi do'ire asayë, Maija'quëpi mai ja're pa'iyë.

4

Maija'quë Joyo Cui'ne Cristore Sañope Yo'o Joyo

1 De'oji, Maija'quë do'ijë. Iye yeja jai pai Maija'quëre cacaico-hua'i a'ë cajë, coa cosocohua'i pa'iyë. Ja do'ire si'aohua'ire care payë cuasajë asama'pë pa'ijë'ë. Coa ai jerepa iohua'i case'ere neñajë'ë, Maija'quë joyo ayere pa'ni, iye panita'a co'a joyopi cama'quë cajë.

2 Iyena mësarü Maija'quë joyore papi caquëna, cayë asayë pa'iji, iohua'ini Jesucristoni pai capë quë'irepa daji'i, cajëna.

3 Jesucristore jaje cama'quë cato Maija'quë joyore peoquë api. Cristore sañope yo'o joyore hue'equë api. Ja joyopi daija'quë api asahuë, mësarü. Ja joyopi yure tsoe iye yeja paire pa'iji.

4 Huau dohuë, mësarü cato Maija'quë tsecohua'i a'ë. Jaje pa'ina, mësarupi iti cosocohua'ini ñese quëcohuë, iye yeja paire pa'iquëre seña maca tutu quë'ipi mësarü ja're pa'i do'ipi.

5 Jaohua'i ja cosocohua'i cato iye yeja acohua'i a'ë. Jaje pa'ina, iye yeja cocare cayë. Cajëna, iye yeja paipi iohua'ire asacaiyë.

6 Jaje pa'iquëta'are mai cato Maija'quë tsecohua'i a'ë. Jaje pa'ina, Maija'quë pa'iyë asacohua'ipi mai cayere asayë. Maija'quë tsequë peoquë cato mai cayë asayë paji. Jaje yo'oyena, ñañë, Maija'quë joyo hue'equëre.

Diusu Paire Oiquë Api

7 Maija'quë do'ijë, pai ñape yecohua'ire oijë pañu'u. Paire oiye cato Maija'quë tse a'ë. Jaje pa'ina, yecohua'ire oicohua'i cato Maija'quë mamajë a'ë, cui'ne Maija'quë pa'iyë asacohua'i a'ë.

8 Maija'quë cato paire oiquë api. Jaje pa'iquëta'are yecohua'ire oima'quë cato Maija'quë pa'iyere asama'quë api.

9 Jaje pa'ina, iye yejana i mamaquëre te'ire, jaë do'ipi pa'iyë tì'ajajë caquë jëjo dao maca maire Maija'quë oiye iñoopi.

10 Jaje pa'ina, i maire oi yo'ose'e cato iye a'ë, mamaquëre mai co'aye yo'ose'e sai tocaija'quëre jëjo daose'e a'ë, cui'ne Maija'quëre ti oima'cohua'ini maire ipi oise'e a'ë.

¹¹ Maija'quë do'ijë, Maija'quëpi ja jerepa maire oisiquëre sête maije pai ñape yecohua'ire cui'ne oiye pa'iji.

¹² Te'ijë Maija'quëre ñaco care papi ñasiquëje peoji. Jaje pa'iquëta'are maipi de'huerepa yecohua'ire oini asayë, Maija'quëpi mai ja're pa'iji cajë. Jaje pa'ina, maija'a i oiyeipi eta iñoji, ije pa'i yo'ojë.

¹³ Jaje pa'ina, i joyore maina isisi do'ire asayë, i ja're pa'ijëna, ipi mai ja're pa'iji cajë.

¹⁴ Jaje pa'ina, yëquë i mamaquëre ñasicohua'ipi, pëca ja'quëpi mamaquëre jëjo daopi, iye yeja paire huasoquëre cajë quëayë.

¹⁵ Jaje pa'ina, Jesure Maija'quë mamaquëre pare asaquë cato Maija'quë ja're pa'iji. Pa'ina, Maija'quëpi i ja're coní pa'iji.

¹⁶ Jaje pa'ina, i pa'iyere maipi asa tì'ajë i maire oiye oire paye a'ë asajë i oiye sehuohuë. Diusu cato oiquë api. Jaje pa'ina, paire oiquë cato Diusu ja're pa'iji. Pa'ina, Diusupi i ja're pa'iji.

¹⁷ Jaje pa'ina, ta'ñe paire oiye pasicohua'i pani, pai ñape yo'ose'e ña mu'serepa mai co'a ju'ima'pë quëaja'cohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. Jaje pa'ina, mai cato Jesucristoje pa'iohua'i a'ë, iye yeja pa'i maca.

¹⁸ Paire oiye cato ca'raye peoye a'ë. Jaje pa'ina, paire nuñerepa oiyeipi ca'rayere pi'ra eto saoji. Ca'raye pa'ito nuñerepa oiye tì'ama'quë api.

¹⁹ Maija'quëpi maire du'ru macarepa oji'i. Jaje pa'i do'ire maije ite oiye.

²⁰ Jaje pa'ina, paipi “yë'ë oiye, Maija'quëre” caquëpi Maija'quë do'iquëre oima'quë pani coa cosoquë api. Jaje pa'ina, Maija'quë do'iquëre tì'ña ñaquëni oiye pani ¿me Maija'quëre ña cuañoma'quëre oiye pa'iquë'ni?

²¹ Jaje pa'ina, maipi payë, i cuañese'e ñeje cayere: “Maija'quëre oiquë cato Maija'quë do'iquëreje oiye pa'iji.”

5

Pa'ire Paji Cuasayepi Iye Yeja Ayere Ñese Quëcoye.

¹ Si'aohua'i Jesure, Cristore papi asacohua'i cato, Maija'quë mamajëre pa'ë. Jaje pa'ina, pëca ja'quëre oicohua'ipi mamaquëreje oiye.

² Jaje pa'ina, Maija'quëre oijë, i cuañese'ere de'oye sehuocaijë pa'ito, asayë, Maija'quë mamajëreje cui'ne oicohua'i a'ë cajë.

³ Maija'quëre oiye cato i cuañese'ere sehuocaiye a'ë, i cuañeñere sehuocaiye cato ai yo'o ma'ñe a'ë.

⁴ Maija'quë mamaquëpi pa'ito iye yeja aye ñese quëcoye pa'iji. Jaje pa'ina, Maija'quë pa'ire paji cuasayepi si'aye iye yeja aye ñese quëcoye necaji.

⁵ Jaje pa'ina, Jesu api, Maija'quë mamaquë asaquë pa'iquëpi iye yeja aye ñese quëcoquë pa'iji.

Maija'quë Mamaquë Ayere Quëaye

⁶ Iquë Jesús cato i do cuañose'epi, cui'ne i ju'i tsie nejose'epi iñoñe paji'i. Cristo api, maire huasoquë. Coa oco doyese'e pa'iyepi papi, oco dose'e cui'ne i tsie coní paji'i. Maija'quë joyo cato si'aye iyere ñani quëapi, cui'ne nuñerepa ca joyo api.

⁷ Jaje pa'ina, ma'tëmöre toasocohua'i, iye yo'ose'ere ñasicohua'i pa'iyë, Maija'quë, Cocarepa, cui'ne Maija'quë joyo. Iye toasocohua'i cato te'ipi pa'iyë.

⁸ Maija'quë joyopi Jesucristore Maija'quë mamaquë api quëapi, maire. Cui'ne asayë, oco dose'e cui'ne i tsie nejose'ere. Jaje cuasajë'ë, toasone iye vejana iye te'e cuasaye pa'iji, Jesucristo Maija'quë mamaquërepa pa'iyë.

⁹ Paipi quëaquëna, care paji cuasajë asacaicohua'i a'ë, asacaicohua'i sëte. Maija'quë quëaye jerepa do'i quë'ye sëte asacaiye pa'iji, Maija'quë ì ma-maquë ayere quëaye.

¹⁰ Jaje pa'ina, Maija'quë mamaquëre ìre papi caquë asaquë cato ì mamaquë ayere, Maija'quë joyo quëayere ì joyore paji. Jaje pa'iquëta'are Maija'quë case'ere ìre papi cuasama'quë cato Maija'quëni cosoure neji, ì mamaquë ayere asacaima' do'ire.

¹¹ Maire quëase'e cato iye a'ë: Maija'quë maire ti pa'iyere isipi. Jaje pa'ina, ì mamaquëni iye ti pa'iyere pa'iji.

¹² Jaje pa'ina, ì mamaquëre paquëpi ti pa'iyere paji. Jaje pa'iquëta'are Maija'quë mamaquëre peoquë cato ti pa'iyere peoquë api.

Yëhuo Tëjiquë Caye

¹³ Maija'quë mamaquëre ìre papi cajë asani sehuosicohua'ina toyayë, iye, mësarupi ti pa'iyere payë cajë asajajë caquë.

¹⁴ Maipi Maija'quë yëyeje pa'ye seto ìpi asacaiji asayë, mai. Jaje pa'ina, co'a ju'iñe pañë Maija'quëpi necaija'quë api cuasajë.

¹⁵ Jaje pa'ina, Maija'quëpi mai señe asacaiji. Asaye sëte mai ìte sese'e tsoe ti'ani payë asajë pa'iyë.

¹⁶ Pa'iji, tayo yo'ose'epi juni huesëyena sayeje, cui'ne tayo yo'ose'epi ju'iñena sa ma'ñeje pa'iji. Jaje pa'ina, yequëpi, juni huesëye ne ma'ñere Maija'quë do'iquëpi tayo yo'oquëna, ñani Maija'quëre secacaiye pa'iji. Secacaito Maija'quëpi tayosiquëre pa'iyere isija'quë api. Cama'ë pa'iyë, juni huesëye neñere tayo yo'ouna, secacaij'ë caquë.

¹⁷ Si'aye tayo yo'oye co'ayese'e pa'iji. Jaje pa'iquëta'are yeque cato tayose'epi ju'iñena sa ma'ñe a'ë.

¹⁸ Diusuni pëca ja'quëre pacohua'ipi tayo yo'oma'pë pa'iyë, Maija'quë mamaquëpi ñacaina, huatije pu'pema'ëna.

¹⁹ Jaje pa'ina, maipi asayë, iye yeja paì cato johua'i ëjaë huatipi cuañequëna pa'iyere. Jaje pa'iquëta'are mai cato Maija'quë tsecohua'i a'ë asayë.

²⁰ Asayë, cui'ne Maija'quë mamaquëpi dani maire ta'ñe asaye isise'e, nuñerepa Maija'quë pa'iyere asa ti'ajajë caquë. Jaje pa'ina, asayë, mai nuñere pare pa'iyere, ì mamaquë Jesucristoni. Jaë api, nuñerepa Diusu ti pani huesëyere paquë.

²¹ Tsi dohuë, de'hua ñajë pa'ijë'ë, coso diusuohua'ire, yo'ojë sehuoye.

2 SAN JUAN

Nuñerepa Pa'iye Cui'ne Ti Oiyè

¹ Aipi yè'è iye toya ja'hua toyayè, Maija'què sahuasicona, cui'ne iti tsëcapë acohua'ina caquë, yè'è nuñerepa ai oicohua'ina. Yè'èse'e oiyè pañë, cui'ne yè'è oiyèje pa'ye mësarute oiyè, nuñerepa cocare asasicohua'ipi.

² Oiyè, mësarute nuñerepa cocapi yëquë joñoare pa'i do'ire, ja nuñerepa cato mai ja're ti pani huesë ja'ñe a'è.

³ Jaje pa'ina, Maija'quëpi cui'ne Èjaë Jesucristo Maija'quë mamaquëpi conu nuñerepa yo'ojë mësarute oijë i oiyere, jo'cua de'oye pa'iyere, cui'ne teaye pa'iohua'ire ñani coçaiyere isijajë. Isijëna, de'oye pa'ijë'è.

⁴ Mësaru mamajë acohua'ipi Maija'quë maire cuañese'ere nuñere pare pa'ijëna, t'ani ñani yè'è ai sihuahuë.

⁵ Yure jaje pa'ito Maija'quë do'ijë señë, mësarute. Pai ñape yecohua'ire sa'ñe oijë pañu'u. Iye yè'è mësarute toyaye huajë cuañese'e peoji. Tsoe ja'a huëo maca mai asase'e a'è.

⁶ Paire oijë pa'iye cato Maija'quë cuañese'eje pa'ye yo'ojë pa'iye pa'iji. Jaje pa'ina, cuañese'ere tsoe ja'a huëo macana asasicohua'i sète paire oiyere pa'ijë'è.

Coa Cosocohua'i

⁷ Jai pai cosocohua'i iye yeja pa'iyë, Jesucristore nuñerepa paije pa'irepa daji'i cama'cohua'i. Jaje pa'ina, ite jaje cama'cohua'i cato cosocohua'i a'è, cui'ne Cristore sañope yo'ocohua'i a'è.

⁸ Si'aye mësaru nesi do'i sai cuañõñere cajë de'hua ñajë'è, mësaru ai yo'ojë nesi co'amañare nejoñe.

⁹ Cristo ye'yase'ere pa'ima'è, Cristo ye'yase'ere tëto sani yo'oyë caquë cato, Maija'quëre peoquë api.

¹⁰ Jaje pa'ina, mësaru quë'rona daicohua'ipi iye ye'yase'ere dama'cohua'i pa'ito, "daijë'è, huë'ena" cama'pë pa'ijë'è. Cui'ne pëpayeje pajë'è.

¹¹ Jaje yo'ocohua'ire pëpaquë cato iohua'i co'aye yo'o të'huire pa'iji, do'i quë'ye.

Ca Tëji Cocarepa

¹² Jaiye mësarute caquë toyaye payë. Jaje pa'iquëta'are toya ja'huana tintapi toyaye coeyë. Coa ai jerepa mësaru quë'rona sani mësaruni ñaquë cayere yëyë, mai sihuayepi t'ase'erepa pa'ija'co caquë.

¹³ Maija'quë sahuasico mamajëje më'ere pëpa saoyë, më a'yo mamajëje pa'iohua'ipi. Jaje pa'ijaquë.

3 SAN JUAN

Gayore Pëpaye

¹ Aipi yë'ë toyayë, iye toya ja'hua yë'ë cajeirepa Gayona caquë, yë'ë nuñerepa oiquëna.

² Më'ëre Maija'quë do'iquëre secacaiyë, ju'ima'quë caquë, si'aye më'ë yë yo'oye de'oyerepa etaja'quë caquë, më joyo de'oye pa'iyeje pa'ye.

³ Yë'ë ai sihuahuë, Maija'quë do'ijëpi dani më'ë ocue pa'i macarepa nuñere pare pa'i yo'oyere quëajëna, asani.

⁴ Peoji, yeque yë'ë sihuaye iyeje pa'ye. Jaje pa'ina, yë'ë mamajëpi nuñere pare pa'ijëna, asani ai sihuayë.

⁵ Maija'quë do'iquë më'ë nuñerepa yo'oyë, Maija'quë do'ijëre yequë hue'ñapi daicohua'ire më'ë ñama'cohua'ireje cõcai yo'oni.

⁶ Si'aohua'i Maija'quë do'ijë tsi'si sitona më'ë aihua'ire oi yo'oyere quëajëna, asahuë. Jaje pa'ina, se'ñë, më'ëre. Jaohua'ire saijëna, co'amaña caraye pa ja'ñere cõcaijë'ë caquë, Maija'quë sihuaquë ñañere yo'ojë'ë caquë.

⁷ Jaohua'i cato Jesucristore necaiyere cajë sai huëohuë. Jaje pa'ina, Maija'quë do'ijë peocohua'ipi cõcañu'u cato coeyë, iohua'i cõcaiyere ima'ñe.

⁸ Jaje pa'ina, maipi jaohua'ire ñacaiye pa'iji, nuñerepa cocare quëaja'cohua'ire mai cõcai do'ipi.

Diótfrefes Co'aye Yo'ose'e Cui'ne Demetrio De'oye Yo'o Iñose'e

⁹ Maija'quë do'ijë, më'ë quë'ro pa'icohua'ina caquë yë'ëpi toyahuë. Jaje pa'iquëta'are Diótfrefespi yëquë case'ere asacaiye coepi, ipi iohua'i ëjaë pasi'i caquë yo'o do'ire.

¹⁰ Jaje pa'ina, yë'ëpi jaronna saisiquë pani sa'ñope yo'oyere caja'quë a'ë, yëquë yo'o ma'ñere coa cosoquë co'aye sa'ñope caquëre. Jase'e cama'ë cui'ne Maija'quë do'ijëpi ti'acohua'ireje daijë'ë cama'ë yo'oji. Cui'ne yecohua'ipi iohua'i huë'ena saye yëcohua'ireje sama'pë pa'ijë'ë caquë ësequë yo'oji. Cui'ne tsi'sisi hue'ñana eto saoquë yo'oji, iohua'i huë'ena saye yëcohua'ire.

¹¹ Maija'quë do'iquë, co'aye yo'o iñõñere tuima'ë pa'ijë'ë. Coa ai jerepa de'oye yo'oquë pa'ijë'ë. De'oye yo'oquëpi Maija'quë tsequë pa'iji. Co'aye yo'oquë cato Maija'quëre ñama'quë api.

Demetrio De'oyerepa Yo'ose'e

¹² Si'aohua'i Demetriore de'oquë api cayë. Nuñerepa coca cayeje pa'ye pa'iquë api. Yë'ë i pa'iye ñaquëje de'oquë api cacaiyë. Jaje cajëna, më'ëpi nuñerepa cayë caquë asayë.

Ca Tëjyerepa

¹³ Jaiye më'ëre caye pahuë. Jaje pa'iquëta'are coeyë, coa toya ja'huana tintapi toyani jëjo saoye.

¹⁴ Më'ëre pani ñaquë cayere yëyë. Jaje pa'ina, esa ña huajë'ñe nëiji.

¹⁵ Ai cuasama'ë de'oye pa'ijë'ë. Iño pa'icohua'i më'ë cajeohua'ipi më'ëre pëpa saoyë. Jaje cui'ne yë'ëje më'ëre se'ñë, pa'i ñapere yëquë cajeohua'ire yëquë cajeohua'ire jaro pa'icohua'ire pëpacaijë'ë caquë.

SAN JUDAS

Judas Toyase'e Maija'quë Soisicohua'ina

¹ Yë'ë Judaspi, Jacobo yo'jeipi, Jesucristo jo'yaëpi iye toya ja'hua toyayë, Maija'quë soisicohua'ina, ina isisicohua'ina, Jesucristopi ñacaina, pa'icohua'ina.

² Maija'quë jo'cua de'oye pa'iyere, Maija'quë paire oiyere, cui'ne ipi teaye ñani oi cocaiyere ai jerepa isi cuañojë pa'ijajë caquë señë.

Coa Cosoye Ye'yacohua'i

(2 Pe 2.1-17)

³ Maija'quë do'ijë, yë'ë cato ai toyaye yëhuë, huaso coca ayere mësarui cui'ne yë'ë mai payere. Jajë pa'iquëta'are yure cato yequere toyaquë ai señe pa'iji, mësarute. Ai cuasajë yo'ojë'ë, mai huaso coca ye'yayere nejoñe. Iye ye'yayere si'aye Maija'quë i paina isise'epi.

⁴ Tsoe coa cosojë ye'yacohua'ipi yahuerëpa mai ja're conì cacasicohua'ipi pa'iyë. Jaohua'ire cato tsoe toyase'epi quëaji, nejoja'cohua'ire ca nëosicohua'ipi pa'iyë. Jaohua'i cato Maija'quëre sañope yo'ocohua'ipi i de'ococare pare tiñe ponani si'si yo'oyere de'oye a'ë cajë ye'yayë, cui'ne mai paquë, mai Ejaë Jesucristo pa'iji cayere coa cayë a'ë cacohua'ipi.

⁵ Mësarupi tsoe asacohua'i pa'itojë, mësarute cayë yëyë, mësarupi Israel paire Egítopi etosi jeteyo'je, ite ire pare cuasama'cohua'ire nejose'ere cuasajajë caquë.

⁶ Cui'ne huiñaohua'irejë nea hueñare pana cosicohua'ini paji, ti jarote quëna meapi huesicohua'i pani huesëyë. Jaohua'i cato johua'i ocue pa'i macarepa pa'ima'pë, Maija'quë ja're conì pa'i sito jeoconì etasi do'ire. Pai ñape yo'ose'e ña mu'serepa ca huesoja'cohua'ipi pa'iyë.

⁷ Huiñaohua'i yo'ose'eje pa'ye Sodoma cui'ne Gomorra cui'ne io yë'quë maca pa'i daripëaje, nomi yo'oyena ne huesëni pai yo'ojë pa'iyë tëto sani co'aye yo'ojë yaya maca pa'i toana ëo huea cuañoa'huë'ë. Ja yo'ose'e cato si'aohua'ire quëaye a'ë, jajë yo'oma'pë pa'ijë'ë caquë.

⁸ Jajë yo'ose'e asajëta'a iye cosojë ye'yacohua'i, coa huëo caise'eje pa'yere pa'ijë si'si neñë, johua'i capë. Cui'ne si'a ëjaohua'i cui'ne johua'i cuañese'e coejë mai sehuosicohua'i ëjaohua'irejë ca'rama'pë sañope co'ayere cajë pa'iyë.

⁹ Miguel huiñaë ai jerepa tutu quë'iohua'i aquëpi Satanás ja're capi, Moisés capëre ësequë. Esequëta'a Satanásre sañope cama'ë coa i ñeje capi: Mai Ejaëpi sai de'huaye pa'iji, më'ëre.

¹⁰ Jajë pa'iquëta'are iye ëmëohua'i cato johua'i asa ti'ama' co'amañare ai co'aye cayë, cui'ne johua'i coa noni yo'ojë asa ti'añere, ta'ñe asaye peocohua'i nëtërojaicohua'i asayeje pa'ye asayë. Jajë pa'ina, johua'i nejo cuaño ja'ñere yo'ojë pa'iyë.

¹¹ Teayerëpa jaohua'i maña! Caín co'aye yo'ose'eje pa'iohua'i pa'iyë, cui'ne Balaam curi yë do'ire Maija'quë paire sañope yo'ose'eje pa'iohua'i pa'iyë. Cui'ne Coré Maija'quëpi pai ëjaë ca nëosiquëre coequë sañope yo'oque ju'ajil'i. Jajë pa'iohua'i pa'iyë, jaohua'i. Jajë pa'i do'ire ai yo'ojë pa'ija'cohua'i a'ë, teayerëpa.

¹² Mësarui sa'ñe oi do'ire tsi'sini aijë pa'iyere, jaohua'ipi co'aye si'si a'sioje pa'ye iñoñë, mësarui de'oye tsi'sijë pa'iyena, ca'rama'pë mësarui ja're conì aijë, johua'ise'e co'ye cuasa do'ire. Cui'ne oco peo sirijë pa'iohua'i a'ë, cui'ne tutupi siri tutu saouna, ti oco isima'o. Cui'ne ocue ñëa quëi tëcahuëta'a

quëiñe pañeje pa'iohua'i a'ë. Quëima' do'ire ju'isicohua'ije pa'iohua'i pa'iyë. Cui'ne si'a soquë saihuë duta oase'eje pa'iohua'i a'ë, cayayese'e ju'ise'eje pa'iohua'ipi.

¹³ Jaohua'i cato jai tsiaya tuturepa co'poyeje pa'iohua'i a'ë. Jaje pa'iohua'ipi iohua'i si'si yo'oyere ma' oañë, sirije pa'yere. Jaohua'i cato iohua'i saima'a ne huesosi ma'ñoco a'ë. Jaje pa'ina, ti nea hue'ñare pare pani huesëja'cohua'ire ca huesosicohua'i a'ë.

¹⁴ Adánpi huëoni pani dao hue'ña siete aquë paji'i, Enoc. Jaëpi Maija'quëpi quëaquëna, jaohua'i ayere capi, ñeje: “Ñahuë, Ëjaëre jai merepa jai pai ja're i huiñaohua'i ja're daina,

¹⁵ si'a paire tsi'soni iohua'i yo'ose'ere ña de'huasi'i caquë, cui'ne si'aohua'ire co'acohua'ire nejoñe pa'iji ca huesosi'i caquë, jaohua'ipi co'ayere yo'ojë pa'i do'ire, cui'ne Maija'quëre sañope pëijë ca do'ire caquë.”

¹⁶ Jaohua'i cato iohua'i payere cuasajë sihuama'pë oi ëa joyo pajë, coa iohua'i co'aye yëyere yo'ojë pa'iyë. Pa'ijë yecohua'i payere neñu'u cuasajë de'o coca mañapi yecohua'ire cacohua'i a'ë, coa jerepa pa'iohua'i a'ë cuasajë.

Sehuosicohua'ire Yëhuoye

¹⁷ Jaje iohua'i pa'iquëta'are mësarü Maija'quë do'ijë, cuasajë'ë, mai Ëjaë Jesucristo jëjo saocohua'i mësarute case'ere:

¹⁸ “Tëji mu'seña cato pa'ija'cohua'i a'ë, iohua'i yëyeje pa'ye co'ayere pa'icohua'ipi, Maija'quë ayere cue'cue paipi pa'ija'cohua'ipi.”

¹⁹ Maija'quë joyo peocohua'ipi, coa noni iohua'i yëyepi pa'icohua'ipi, cui'ne paire huahuejë yo'ocohua'i a'ë, te'e paire cuasama'pë.

²⁰ Jaje pa'iquëta'are mësarü cato, Maija'quë do'ijë, ocue pa'i macarepa Maija'quë pa'iji cuasayepi se mëojë pa'ijë'ë, Maija'quë joyo yo'oyepi Maija'quëre sejë pa'icohua'ipi.

²¹ Maija'quë oiyere pa'ijë'ë. Jaje pa'ijë Jesucristo daija'a mu'sere utejë pa'ijë'ë. Jaje pa'ijëna, oi teaye maire ñani ti pani huesëyere isija'quë api.

²² Jëa coecohua'ire teaye ñani oijë pa'ijë'ë, nui cocare pare tuijajë cajë.

²³ Paire oijë pa'icohua'ipi eto huasojë'ë, toare pa'icohua'ire Maija'quëre t'ajajë cajë. Jaje pa'iquëta'are de'hua ñajë'ë, iohua'i co'aye pa'iyepi si'si ne tuture pacohua'ire.

²⁴ Yure cato Maija'quëpi mësarute taima'pë pa'ija'cohua'ire ne tutu paji, cui'ne i de'oquërepa ña hue'ñana si'si te'ña peocohua'ipi ai sihuacohua'ire eto nëco tutu paji.

²⁵ Maija'quë cato te'i api, de'oquërepa ta'ñe pa'ipi maire huasoquë, mai Ëjaë Jesucristo yo'o do'ipi. Si'a miañe paquë api, ëjaohua'i mëñe Ëjaëre papi, si'aye i tse'e a'ë cui'ne i api, iti cuañequë, tsoe ja'a huëo macajë, yureje, cui'ne je'nëna jajese'e. Jaje pa'ijaquë.

APOCALIPSIS

Jesucristo Ìñose'e

¹ Iye cato Diusupi Jesucristona ìñose'e a'è, Jesucristopi ì jo'yare quèajaquè caquè, yequè mu'se esa pa'i ja'ñere. Jaje ìñouna, Jesucristopi ì huiñaère jèjo daopi, ì jo'yaè Juanna quèaja'quère.

² Jaje pa'ina, Juanpi ìti si'aye iye co'amaña cui'ne Maija'què cocare Jesucristopi ìtire pa'è caquèna, ñasiquèpi quèaquè pa'iyè.

³ Sihuaquè pa'ija'què api, iye toyase'e ñaquèpi, cui'ne sihuacohua'i pa'ija'cohua'i a'è iye Maija'què ìsisi cocare caquèna, asajè ìño toyase'e cayere sehuocohua'ipi, tsoe tì'a tējiji, ìti yo'oja'a mu'seña.

Juan Toyase'e Siete Sehuosi Tsēcana Caquè

⁴⁻⁵ Yè'è Juanpi toyayè, siete sehuosicohua'i tsēca Asia yeja pa'icohua'ina caquè, mēsarute ìti pa'iquèpi, tsoe pa'isiquèpi cui'ne daija'quèpi cui'ne ì ñu'ì saihuè tìñarepa siete joñoa pa'iyepi cōni, cui'ne Jesucristo ì case'eje ñaquè cacaisiquèpi, ju'isicohua'i aquèpi du'ru huèisiquèpi iye yeja pa'i èjaohua'ire meñe cuañequèpi cōni mēsarute de'oye ñacaiyepi jo'cua de'oye pa'ijè'è. Cristo cato maire oi tayo yo'o tuture nejocajì'i, ì tsiepi.

⁶ Nejoni maire èjaohua'ire cui'ne Maija'què ì pēca ja'quère pare necaico-hua'ire nepi. Jaè api, si'aye miañe paquè, cui'ne si'aye ì tse'e a'è. Jaje pa'ijaquè.

⁷ Sirija'a daija'què api, jare asajè'è. Si'a pa'i ñaja'cohua'i a'è, ìte, cui'ne ìte a'si yo'osicohua'ijè ñaja'cohua'i a'è, cui'ne si'a yeja pa'icohua'ijè ìte ñajè ai cuasajè oija'cohua'i a'è. Jaje pa'ija'coa.

⁸ “Yè'è aè, du'ru aquè, cui'ne tējiquè” caji, Èjaè Maija'què si'a tutu què'ire papi, ìti pa'iquèpi ja'ñè pa'isiquèpi, cui'ne ìti daija'quèpi.

De'o Cristore Ñase'e

⁹ Yè'è, Juan mēsaru a'yè a'è, Maija'què do'ire. Jaje pa'ina, Jesure tsioni pa'ì do'ire mēsaru ja're te'e pa'iyè, Maija'què cuañe te'te pa'iyere, ai yo'oyere, cui'ne ai yo'ojè quèco tuture. Jaje paquèpi Jesucristo case'ere Maija'què cocare quèa do'ire tseasiquèpi Patmos hue'e saodohuère paè'è.

¹⁰ Pa'ina, mai Èjaère pare sihua mu'se tì'aèna, Maija'què joyopi yo'oquèna, joyose'e pa'iquè de'osiquèpi Maija'quère seì paè'è. Pa'ì asahuè, yè'è jeteyo'jepi duruhuè juiyeje pa'yerepa tutu caquèna.

¹¹ “Yè'è a'è, du'ru aquèrepa cui'ne tējiquèrepa. Toyajè'è, te'e toya pèpè mè'è ñañere. Toyani Asia yejana jèjo saojè'è, siete sehuosi tsēcana Èfesona, Esmirnana, Pérgamona, Tiatirana, Sardisna, Filadelfiana, cui'ne Laodiceana.”

¹² Caquèna, ¿nepi jaje caye'ni? caquè co'ye pōnèquè ñahuè, siete pa'ye oropi nesi sotoanoana, toa tsè'ise'epi pa'ina.

¹³ Ja siete pa'ye pa'ì jopore pare pajje pa'ipi, ì quèore paja'a tsoa ju'ì care ju'ì nēcapi. ì coti saihuère paja'a oro tējicapi tēasiquè paji'ì.

¹⁴ Ì naña cato poja'yerepa paji'ì. Yèi ñama nañaje pa'ye, pa'nita'a po sirioje pa'yerepa paji'ì. Cui'ne ì ñaco capi toa ñoaje pa'yerepa paji'ì.

¹⁵ Cui'ne ì quèco cato de'o quènare de'oyerepa aoni toana èose'eje pa'yerepa ye'hue pa'ye paji'ì. Cui'ne ì yè'o cato jai jupo pisiyeje pa'yerepa tutu pisiipi.

¹⁶ Ì èja te'te jètère siete ma'ñocohua'ire papi. Cui'ne ì yè'opopi etapi, hua'ti ñacaje pa'iore papi si'a te'ña jējēsècore papi. Cui'ne ì tsiapi èsè si'a tuturepa miaquèna, ñañeje pa'yerepa miapi.

17 Jare ñani i quëore pana ju'ise'eje pa'i taë'ë. Taiquëta'are ipi yë'ëre, i ëja te'te jëtëpi patoquë capi:

“Ca'rama'ë pa'ijë'ë, yë'ë a'ë du'ru aquë cui'ne tējiquë,

18 iti pa'iquë, ju'isiquë pa'isiquëpi yure ti pani huesëyë. Yë'ëpi pa'iyë, cui'ne ju'iñe isi tutu payë, cui'ne ju'isicohua'i pa'i te'te hui'yoquë.

19 Toyajë'ë, më'ë ñase'ere, yure pa'iyere, cui'ne jeteyo'je pa'i ja'ñere.

20 Iye a'ë, siete ma'ñocohua'i yë'ë jëtë pa'isicohua'ire quëaye, cui'ne siete pa'ye oropi nesi sotoanoa toa tsë'ise'ere quëaye. Siete ma'ñocohua'i cato quëayë, siete huiñaohua'ini, siete tsëca sehuosicohua'i ëjaohua'ini. Cui'ne ja siete pa'ye toa tsë'ise'e cato quëaji, siete sehuosi tsëcapëa pa'iyere.

2

Siete Sehuosi Tsëcapëana Toyase'e: Efeso Sehuosicohua'i Tsëcapëre Quëaye

1 Efeso sehuosicohua'i tsëcapëre quëacai huiñaëna toyajë'ë: ‘Ñeje caji, ëja te'te jëtëre siete ma'ñocore paquëpi, cui'ne siete pa'ye oropi nesi sotoanoa toa tsë'ise'e jopoja'a cu'iquëpi.

2 Yë'ëpi më'ë yo'oye si'aye asayë. Më'ë jëa co'amañare tutu yo'oquë neñe ñañë. Cui'ne më'ë yo'o jujama'ë pa'iyë ñañë. Cui'ne co'a pa'icohua'ire quëco ti'añe paçohua'i pa'ijëna, asayë. Asayë, cui'ne ëjaë jëjo daocohua'i a'ë cajë coa cacohua'ire neñani coa cosocohua'ire ti'ase'e.

3 Më'ë cato jë'joye peoyerepa, cui'ne yo'o jujaye peoyerepa yë'ë do'ire ai ai yo'onije yo'oquë a'ë.

4 Jaje pa'iquëta'are më'ëre te'ore sañope cacore payë. Më'ë du'ru huëo maca yë'ëre oise'eje pa'ye yure oiye pañë.

5 Jaje pa'ina, cuasa ñajajë'ë, më'ë ja'në du'ru macarepa yë'ëre oi pa'ise'ere. Ja maca Maija'quëna ponëni cui'naëpi de'oye yo'ojë'ë, du'ru huëo maca yo'ose'ere. Jaje Maija'quëna ponëma'quë pa'ito më'ëre esa sañope yo'oja'quë a'ë. Sani më'ë toa tsë'isico pa'isicore jioja'quë a'ë.

6 Jaje pa'iquëta'are më'ë yeque de'huerepa de'oye yo'oye payë. Ja cato më'ë nicolaítas pai si'si yo'oyere coequë pa'iyë a'ë. Yë'ëje jaohua'i yo'oyere coeyë.

7 Cajoro hue'equë pani sehuosicohua'i tsëcapëare Maija'quë joyo cayere asajë'ë. Quëcosicohua'irepa etasicohua'ini aoja'quë a'ë, ti pani huesë soquë yë ayere, Maija'quë tsio pa'iconi.’

Esmirnana Quëaye

8 Toyajë'ë, cui'ne Esmirna sehuosicohua'ire quëacai huiñaëna. ‘Ñeje caji, du'ru aquë, cui'ne tējiquë, ju'isiquëpi cui'naëpi pani coquëpi.

9 Yë'ëpi ñañë, si'aye më'ë yo'oye, më'ë ai yo'oye cui'ne më'ë co'amaña peoye. Jaje pa'iquëta'are më'ë cato ma'tëmöre jaiye co'amaña paquë a'ë. Yë'ë asayë, më'ëre judío pai a'ë cacohua'ipi co'aye caye. Jaje pa'iquëta'are jaohua'i cato Maija'quë mamajë peoyë. Coa huati ëjaërepa tsecohua'i a'ë.

10 Ca'rama'ë pa'ijë'ë, më'ë ai yo'o ja'ñere. Jaje pa'ina, mësarua acohua'ire huatipi yo'oquëna, tseani coja'cohua'i a'ë, si'aohua'i mësarupi neña cuañosicohua'i pa'iyere cajë. Ja maca mësarua coa diez mu'seña ai yo'oja'cohua'i a'ë. Mësarua ocue pa'i macarepa pa'ijë'ë, si'aye ai yo'oyepi daitoje. Yë'ëpi mësarute iti pa'isi do'ire ti pa'iyere isija'quë a'ë.

11 Cajaro hue'equë pani asajë'ë, Maija'quë joyo sehuosicohua'i tsëcapëare cayere. Quëcosicohua'i etasicohua'ipi cayaye ju'iñe paja'cohua'i a'ë.’

Pérgamona Quëaye

12 Toyajë'ë, cui'ne Pérgamo sehuosicohua'i tsëcapëre quëacai huiñaëna: ‘Ñeje caji, si'a te'ña jëjësë hua'tiyo paquëpi.

13 Yè'èpi si'aye asayë, mè'è co'amaña yo'oye. Cui'ne asayë, mè'è Satanás cuañe hue'ñare pa'iye. Jaje pa'i hue'ñare pa'iquëta'a mè'è yè'ère ocue pa'i macarepa tuiyë. Yè'ère ire pare cuasaye jeoñe pahuë, mè'è. Jaro Satanás pa'i hue'ñana Antipasre yè'ère quëacaiquëre mësarü aquëre huani jëo mu'señaje.

14 Jaje pa'iquëta'are mè'ère a'ri maña sañope caye payë: Jarote mè'è payë, te'ohua'ise'ere Balaam ye'yaquë pa'ise'ere jëoñe coecohua'ire. Jaëpi Balacre ye'yapi, Israel paire ne taöjaquë caquë. Cui'ne pai de'huasi diusure isisi hua'i aiñe de'oji, cui'ne nomiohua'ire coa yo'oröjainë de'oji cajë'ë caquë, yëhuoquë pa'aji'i.

15 Cui'ne jarote mè'è payë, yecohua'irejë nicolaítas ye'yase'e jëoñe coecohua'ire.

16 Jaje pa'ina, Maija'quëna ponëjë'ë, mè'è Maija'quëna ponëma'quë pa'ito, yè'èpi mè'è quërona esa sani jaohua'ire uihuaja'quë a'ë, yè'è yè'opo eta hua'tiyopi.

17 Cajoro hue'equë pani asajë'ë, Maija'quë joyo sehuosicohua'i tsëcapëare cayere: Si'aye quëcosicohua'i etasicohua'ini aöja'quë a'ë, yahuesi manare pare, joyo tutu isï aorepa. Cui'ne po quëna përe isija'quë a'ë, iti pëna te'e huajë mami pajë ti ñama'coni toyasiconi. Coa iti isisiquëse'e ñañe pasipi.'

Tiatirana Quëaye

18 Toyajë'ë, cui'ne Tiatira sehuosicohua'i tsëcapëre quëacai huiñaëna: 'Ñeje caji, Maija'quë mamaquë, toa ñoare pajë pa'ye ñaco ca hue'equëpi, cui'ne i quëore, broncere de'o quënaire de'oyerepa aose'ejë pa'ye hue'equëpi.

19 Yè'èpi si'aye asayë, mè'è yo'oye. Ñañë, mè'è paire oiye, mè'è Maija'quë pa'iji cuasaye, cui'ne mè'è quëcoye. Cui'ne asayë, mè'è du'ru huëo maca yo'ose'e ai jerepa yure yo'oquë pa'iye.

20 Jaje pa'iquëta'are mè'ère a'ri maña sañope caye payë. Më'èpi jao Jezabelre Maija'quë ayere cayë cacore coa quëcoquë io co'aye yo'oye ñaquëna, yè'è jo'yare io ye'yayepi cosoco ye'yaco nomiohua'ire coa yo'oröjainëna cui'ne pai de'huasi diusuohua'ire isise'ere aiñena.

21 Yè'èpi jaote tsoe maca pa'iye isihuë, iopi cuasa ñajani Maija'quëna ponëjaco caquë. Jaje pa'iquëta'are iopi coeco ponëñe paco. Cui'ne ëmëohua'ire yo'oyejë jëoñe paco.

22 Ja do'ire yè'èpi iote cai saihuëna jëjo oaja'quë a'ë. Cui'ne iote yo'ocohua'ini, ai ai yo'oyepi neja'quë a'ë, io co'aye yo'oyere ña jujani Maija'quëna ponëma'cohua'i pa'ito.

23 Cui'ne io mamajërejë huani jëaja'quë a'ë. Jaje yo'oquëna, si'a sehuosicohua'i tsëcapëa yè'è api si'aye pai cuasaye cui'ne joyo pa'iye ñaquë asaja'cohua'i a'ë. Jaje pa'ina, yè'èpi mësarute pai ñape yo'ose'ejë pa'ye sai de'huaja'quë a'ë.

24 Jaje pa'iquëta'are, mësarute yecohua'ire Tiatira pa'icohua'ire cayë: Mësarü yo'o ja'ñe ai jerepa cuañeñe pañë, ja co'aye ye'yayere tuima'cohua'ire, cui'ne Satanás tsere ta'ñe asayere pa'ë cajë ye'yayere asama'cohua'ire.

25 Jaje pa'iquëta'are mësarü yure payere de'hua ñajë pajë'ë, yè'è dai macaja'a.

26 Quëcosicohua'i etasicohua'ini, yè'è yëyere yo'ojë pa'isicohua'ini, pai yejaña cuañe ëjaohua'ire neja'quë a'ë,

27 yè'è ja'quë yè'ère cuañe ëjaëre nese'ejë pa'ye. Ja maca quëna tarapëpi cajijë jai pai yejaña cuañeja'cohua'i a'ë, ya'o cua'conoa të'ca jo'a saoyejë pa'ye yo'ojë.

28 Cui'ne jaohua'ire cato ñata töme macarepa miacai ma'ñocore pani isija'quë a'ë.

29 Cajaro hue'ecohua'i pani asajë'ë, Maija'quë joyo sehuosicohua'i tsëcapëare cayere.'

3

Sardisna Quëaye

1 Toyajë'ë, cui'ne Sardis sehuosicohua'i tsëcapëre quëacai huiñaëna: 'Ñeje caji, siete Maija'quë joñoa paquëpi, cui'ne siete ma'ñocore paquëpi: Yë'ëpi si'aye asayë, më'ë yo'oye, cui'ne më'ë huajëquërepa pa'iyë caquëta'a ju'isiquëpi pa'iyë.

2 Sëtajë'ë. Sëtani tutu yo'oquë ne huëojë'ë. Ja yë'ta'a iti nëa mañare tsoe carajani tëjiyere më'ë yo'oye Maija'quë ña hue'ñana caraëna, ñahuë.

3 Cuasa ñajajë'ë, më'ëre ye'yase'ere jare pa'ijë'ë, cui'ne ponëjë'ë, Maija'quëna. Jaje më'ëpi sëtama'quë pa'ito, yë'ëpi ñaëje pa'i saija'quë a'ë, më'ë quë'rona më'ë utema'ë pa'i maca.

4 Jaje pa'iquëta'are jaro më'ë pa'i hue'ña Sardis daripëre më'ë payë, te'ohua'i mañare iohua'i ju'i caña si'si nema'cohua'ire. Co'aye yo'oyere yo'oma'cohua'ire cayë. Jaohua'ipi yë'ë ja're coni cu'ija'cohua'i a'ë, poja'i ju'i cañare suñasicohua'ipi do'i quë'iohua'i pa'iyë sëte.

5 Quëcosicohua'i etasicohua'ipi jaje poja'i cañare suña cuañoja'cohua'i a'ë, cui'ne iohua'i mamije pa'i toya pëpëna toyase'ere ni'no jeoma'ë pasi'i, coa ai jerepa yë'ë ja'quë ña hue'ñana, cui'ne i huiñaohua'i ña hue'ñana icohua'i yë'ë tsecohua'i a'ë casi'i.

6 Cajonoa hue'equë pani asajë'ë, Maija'quë joyo sehuosicohua'i tsëcapëare cayere.'

Filadelfia Quëaye

7 Toyajë'ë, cui'ne Filadelfia daripë sehuosicohua'i tsëcapëre quëacai huiñaëna: 'Ñeje caji ti de'oquëpi, cui'ne nuñerepa pa'iquëpi, pai ëjaë David hui'yocore paquëpi, ipi hui'yosiquë pa'ito yecohua'ijë sjo tija'ne peoquëpi, cui'ne ipi siosiquë pa'itoje hui'yo tija'ne peoquëpi.

8 Yë'ëpi si'aye më'ë yo'oye ñañë. Yë'ëpi më'ë ña hue'ñana eta sa'ro hui'yo nëohuë, yecohua'ijë ti sjo tija'ne peoconi. Më'ë a'ri maña tutu hue'equëje de'hue yë'ë case'ere sehooquë de'oye yo'ohuë. Jaje yo'oquë yë'ëre do'i peoquë api caye pahuë, më'ë.

9 Jaje pa'ina, yë'ëpi Satanásre sehuosicohua'i tsëcapë acohua'ire më'ëna sani do're ja'ruja'cohua'ire jëjo saosi'i, judío pai a'ë cajë yë'ë sehuosicohua'ire sañope yo'ocohua'ipi, coa cosocohua'ire. Jaje yo'oquëna, ñajë asa tija'ajajë, yë'ë më'ëre oi payere.

10 Yë'ë cuañese'e si'anë më'ë yo'o jujama'ë yo'o tija'ahuë. Jaje yo'o do'ire më'ëre yë'ëpi ñacasi'i, ai yo'oye peojaquë caquë, si'a iye yeja pa'icohua'ire neña maca tija'asi maca.

11 Esa yë'ë daiyë. De'hua ñaquë pajë'ë, më'ë co'amaña yecohua'ipi më'ëre isi ja'ñe ca nëose'ere sioye paja'cohua'ire.

12 Quëcosicohua'ini yë'ëpi Maija'quë huë'e jëhuopa tupëa nesi'i, jaropi ti etaye paja'cohua'ire, cui'ne iohua'ina toyasi'i yë'ë Diosu mamire i tsecohua'ire pa'ë iñoñere, cui'ne yë'ë Diosu pa'i daripë mamire toyasi'i, huajë Jerusalén ma'tëmo daico mamire, cui'ne yë'ë huajë mamire toyasi'i, iohua'ina.

13 Cajonoa hue'equë pani asajë'ë, Maija'quë joyo sehuosicohua'i tsëcapëare cayere.'

Laodiceana Quëaye

14 Toyajë'ë, cui'ne Laodicea daripë sehuosicohua'i tsëcapëre quëacai huiñaëna: 'Ñeje caji, iti nuñerepa pa'iquëpi, iti ñasiquëpi, nuñerepa iye coca caquëpi, Maija'quëre si'aye ne huëocaisiquëpi, jerepa du'ru aquëpi.

15 Yë'ëpi si'aye ta'ñe asayë, mël'ë yo'oye. Asayë, mël'ë sësëma'quë cui'ne uma'quë pa'ie. De'ora'pi, mël'ëpi sësëquë panita'a uquë pa'ito.

16 Jaje pa'iquëta'are mël'ë cato sësëquëje cui'ne uquëje peoquë a'ë. Mël'ë cato coa quëo ja'iquë a'ë, matu ocoje pa'iohua'ipi coa pa'iyë, de'oye yo'oma'cohua'ipi cui'ne co'aye yo'oma'cohua'ipi. Jaje pa'ina, mël'ëre yël'ë yël'opoja'a siso jëosi'i.

17 Jaje pa'iquëta'are mël'ëpi cayë, jaiye co'amaña paquë a'ë, si'aye de'oye saiji, cui'ne ti carayeje peoji. Jaje caquë mël'ë pa'ie ña sëtama'ë pa'iyë. Mël'ë cato teaye pa'ipi, co'amaña peoquëpi, ñama'quëpi, cui'ne peoyopi pa'iyë, mël'ë.

18 Jaje pa'ina, yëhuoyë, mël'ëre yël'ëna huerojël'ë, toana cua'coni nesi curiquëre pare. Yureta'a ja maca nuñerepa jaiye co'amaña paquë pa'ija'quë a'ë, cui'ne huerojël'ë, yël'ëna poja'i cañare, mël'ë huajëya'ye peoyo pa'iyere pël'pëjaquë. Cui'ne ñaco ca tsa'se ëcoje yël'ëna huerojël'ë, japi neni ñaquë pa'ija'quë.

19 Si'aohua'ire yël'ë oicohua'ire cato, tayojëna, yël'ëpi si'sequë yëhuo nu'ñequë a'ë. Jaje pa'ie sëtë tutu yo'oquë ja'në pa'ise'e jëoni Maija'quëna pönëjël'ë.

20 Ìna, yël'ëpi eta sa'rore nëcaquë soiyë. Jaje soiquëna, asasicohua'i aquëpi yël'ë yël'ore asani hui'yo catu i huë'ena cacani i ja're con i aija'quë a'ë.

21 Quëcosicohua'i etasicohua'ini, yël'ë cuañequë ñu'ico yël'quë macana ñoja'quë a'ë. Yël'ë quëcosiquëpi ja'quë ñu'ico acona ja'ruse'eje pa'ye, i cuañequë ñu'icóna.

22 Cajónoa hue'equë pani asajël'ë, Maija'quë joyopi sehuosicohua'i tsëcapëare cayere.' ”

4

Ma'tëmo Pa'icohua'i Maija'quëre Ti De'oquërepa Caye

1 Ja yo'o tējisi jeteyo'je ñahuë, ma'tëmore eta sa'ro hui'yosicopi pa'ina, yël'ëre du'ru macarepa duruhuë tuturepa juijëna, pisiyeje pa'yere papi casiquëpi capi: "Ìñaona mëjël'ë. Ìñosi'i mël'ëre, iye tëtë sai jeteyo'je pa'i ja'ñere."

2 Jaje ca maca tsoe joyo pa'iquë de'ohuë. Jaje pa'i ñahuë, te'e cuañequë ñu'i sai huë ma'tëmona ñosiconi. Ja ñu'i sai huëre te'i ja'rusiquëpi ñuji'i.

3 Iote ñu'iquë cato miaquërepa paji'i, jaspe hue'yosi quëna pëje pa'irepa poja'icorepa, panita'a cornalina quënaoje pa'irepa. I ñu'i sai huë ëmëje'ere na'ñamequë sël'ise'eje pa'i paji'i, i miañepi ña etojaiñerepa miapi, ña'jo quë'i quënao esmeralda hue'yosi quënaoje pa'yerepa.

4 Jao i cuañequë ñu'i sai huë yërëhuere yequë veinticuatro cuañejë ñu'i saire, veinticuatro aiohua'i ja'rusicohua'ipi ñu'ë'ë, poja'i caña suñasicohua'ipi, cui'ne curi manoare puasicohua'i paë'ë.

5 Joporepa ñu'i sai huëpi mujuë ye'hueyeje cui'ne ai pisiye cui'ne mujuë cayeje etapi, cui'ne ñu'ico tiñare pare siete toa tsëopëa paji'i, toa tsëni nëcase'epi. Ja cato Maija'quë siete joñoapi ña cuañopi.

6 Ñu'ico tiñare pare paji'i. Jairaje pa'iopi ña etojai yeja paji'i. Cuañequë ñu'i sai huë nëico yël'quë macare cuatro pa'iohua'i paë'ë, ñaco ca timësicohua'ipi jeteyo'je cui'ne tiña ña hue'ñaje.

7 Du'ru macarepa aquë cato jai yaije pa'i paji'i. Cayaye aquëpi duruhuëquë ëmëje pa'i paji'i. Toasoñe aquëpi pai tsiaje pa'iore hue'equë paji'i. Cui'ne cajese'e aquëpi jai huihue huëni saiyeye pa'i paji'i.

⁸ Jaohua'i cato pa'i ñape seis jaë capëa hue'ecohua'i paë'ë. Jaje pa'iohua'ipi ñaco case'epi timësicohua'i paë'ë, hue'se cui'ne sa'nahuëje. Jaje pa'iohua'ipi, ñami cui'ne mu'se caye jeoma'pë ñeje cahuë:

De'oquërepa, de'oquërepa, de'oquërepa,

Ëjaë Diusu si'a tuturepa paquë,

tsoe pa'isiquë, yure pa'iquërepa, cui'ne cui'naëpi daija'quëpi pa'iquë.

⁹ Ñaco ca timësicohua'ipi ñu'i saihuë ñu'iquëre pare pëpajë, de'oquëre pa'ni Ëjaërepa ti pani huesëquërepa caye ñape,

¹⁰ veinticuatro aiohua'ipi do're ja'rujë i ña hue'ñana yo'ohuë, ini de'oquëre pa'ni cajë, cui'ne i ñu'ico tiñare pana iohua'i manoare ti pa'iquëre pana isijë jea oejë cahuë ñeje:

¹¹ Më'ë a'ë, yëquë Ëjaë cui'ne yëquë ja'quë.

Më'ëre de'oquëre pa'ë, Ëjaëre pa'ë, si'a tutu quë'ire pa'ë caye pa'iji, si'aohua'i. Më'ëpi yëni si'aye de'huasi do'ire.

5

Yëi Ñama Cui'ne Toya Pëpë

¹ Ja maca ñahuë, ñu'i saihuë ñu'iquëpi i ëja te'tere toya pëpë tunasiconi tse'equë ñu'ina, sa'nahuë cui'ne hue'se toyasiconi. Jaje pa'ioni siete pa'ye ëjaërepa tse a'ë quëayere je'na sëose'ere siosico paji'i.

² Pa'ina, cui'ne ñahuë, te'e huiñaëre tutu quë'ipi tutu ñeje caquëna: “¿Nepi toya pëpë siosicore ini hui'yo ti'aja'cohua'i a'ni?”

³ Jaje pa'iquëta'are ma'tëmo yeja cui'ne yeja huë'ehuë pajje ti peohuë, te'ije toya pëpë hui'yo ti'ani ñaquëje.

⁴ Ja maca yë'ëpi ai oë'ë, toya pëpë hui'yoni ña ti'acquëje peo do'ire ña jujani.

⁵ Jaje oina, aiohua'i aquëpi capi, yë'ëre:

“Oima'ë pa'ijë'ë, ai jerepa tsoe Judá pa'i aquëpi pa'i ëjaë David tsëcapë aquëpi jai yai hue'yosiquëpi, jaëpi quëcopi, si'aye. Jaëpi toya pëpë cui'ne iote siete pa'ye hue'ese'ere ne tëte saoja'quë api.”

⁶ Ja maca ñu'ico tiña macarepa cuatro pa'iohua'i pa'icohua'ipi jopore pare, cui'ne aiohua'i jopore pare yëi ñama nëina, ñahuë. Coa nëji'i. I cato huani jeose'ëje pa'ipi. Jaje pa'ipi siete eyohuëa cui'ne siete ñaco ca hue'equë paji'i. Ja siete ñaco ca cato Maija'quë joña si'a yejaña jëjo saose'e pa'iyepi ña cuañopi.

⁷ Jaë yëi ñamapi sani toya pëpë iji'i, ñu'i saihuë ñu'iquërepa ëja te'te pa'iconi.

⁸ Toya pëpë i maca cuatro pa'iohua'ipi, cui'ne veinticuatro aiohua'ipi do're ja'ruhuë, yëi ñama tiñare pana. Pa'i ñape aiohua'i pahuë, te'e ta'të pëpë cui'ne te'e ucu duruhuë, curi nesiquë. Jana huëo së ma'ñaje pa'ye timëse'ere pahuë. Ja cato Maija'quë acohua'i Maija'quëre sëne paji'i.

⁹ Jaohua'ipi huajë jëjëñere jëjëhuë, ñeje:

Më'ëse'e te'i pa'iyë, toya pëpë ini iote sio saose'e pa'iyë ne hui'yo saoja'quë,

Huahuosiquëpi më'ë tsie do'ipi si'a yequë paire,

Ti coca cacohua'ire, cui'ne si'a yejaña pa'icohua'ire huerocaë'ë, Maija'quëna isisi'i caquë.

¹⁰ Më'ëpi jaohua'ire ëjaohua'ire nehuë, yëquë ja'quëre necaicohua'ire.

Neina, iye yeja cuañecohua'ipa'ija'cohua'i a'ë.

¹¹ Ja jeteyo'je ñahuë. Ñaquë asahuë, jai pa'i huiñaohua'i caye pisiyere. Cuañequë ñu'ico yërehue pa'icohua'i cayere, cui'ne cuatro pa'iohua'i cayere, cui'ne veinticuatro aiohua'i caye pisiyere asahuë. Jai merepa jai pa'i paë'ë, tsi'sisicohua'i.

¹² Jaohua'ipi ai tutu ñeje cahuë:

Yëi ñama te'i pa'iji, huahuosiquëpi.

Jaë cato ai de'oquëre papi, ja do'ire si'aye isiye pa'iji, ite.

Ne ti'a tuture, si'aye payete, ta'ñe asayepi neñere, si'a tuture,

Ëjaë api, cuasajë de'oyerepa sehuoyere, i de'oyerepa nese'ere ñani sihuajë cayere, cui'ne ite oijë de'oji cayere.

¹³ Asahuë, cui'ne si'aye Maija'quë de'huasi co'amañapi ma'tëmopi, yejapi, cui'ne yeja huë'ehuë te'tepi cui'ne jai tsiayapi, ñeje cahuë:

Ñu'i saihuë ñu'iquërepa, cui'ne yëi ñama, si'aye pajajë cajë, de'ocohua'ire pa'ni cuasajë caye,

Ëjaë api, cuasajë de'oyerepa sehuojë yo'oye, i de'oyerepa yo'oyere ñani sihuajë caye, cui'ne si'aohua'i Ëjaërepa de'oye,

Je'nëna jaje pa'ijaquë.

¹⁴ Cajëna, cuatro pa'iohua'ipi sehuojë cahuë:

“Jaje pa'ijaquë.”

Cajëna, veinticuatro aiohua'ipi do're ja'runi ite Ëjaëre pa'ni cajë pëpajë yo'ohuë.

6

Siete Sëase'e

¹ Ja maca ñahuë, yëi ñama du'ru macarepa siete pa'ye sïose'e aconi ne hui'yoquëna. Ja maca asahuë, cuatro pa'iohua'i aquëpi mujuë cayeje caquëna, ñeje:

“Dani ñajë'ë.”

² Caquëna, ñaquëna, po caballopi paji'i. Pa'ina, ite tuiquëpi te'e sa'co saihuë papi. Paquëna, marote ite isipi. Isina, si'aohua'ire quëcoquërepa etapi, si'aohua'ire quëcoquë pa'ija'quëpi.

³ Yëi ñamapi cayaye acore ini ne hui'yo maca cayaye aquë pa'iquëpi capi:

“Dani ñajë'ë.”

⁴ Caquëna, yequë caballopi etapi. Jaë cato maja'iquë paji'i. Ite tuiquëpi iye yeja de'oye pa'iyere sioja'a tuture isi cuañosiquë paji'i. Jaje pa'ipi pai de'oye pa'iyere siouna, sa'ñe huani ju'ija'cohua'i a'ë caquë jai hua'tiyore isi cuañosiquë paji'i.

⁵ Yëi ñamapi toasoñe acore ne hui'yo maca asahuë, toasoñe aquë pa'iquëpi ñeje caquëna:

“Dani ñajë'ë.”

Caquëna, ñahuë, nea caballoni. Ñaquëna, ite tuiquëpi i jëtëre cuëcucore papi.

⁶ Cui'ne asahuë, pa'icohua'i jopore papi yë'ose'e ñeje caquëna:

“Te'e kilo trigo isiye pa'iji, te'e mu'se nesi do'i. Tres kilo cebada isiye pa'iji, te'e mu'se yo'osi do'i. Jaje pa'iquëta'are hui'yape, cui'ne o'sata'a nejoma'pë pa'ijë'ë.”

⁷ Yëi ñamapi cuatro acore hui'yo maca asahuë, cuatro aquë pa'iquëpi ñeje caquëna:

“Dani ñajë'ë.”

⁸ Caquëna, ñaquë ñahuë, së'ñoja'i caballoni. Ite tuiquë cato juni huesëye i mami hue'equë paji'i. Pa'ina, i jeteyo'jeja'a daji'i, ju'isicohua'i pa'i hue'ña ayere quëaquëpi. Jaë juni huesëye hue'equëna, isise'e paji'i, yeja cuatro pa'ye huahuese'e ayere, te'ore cuañeja'a tuture, huajo sa'ñe huaiyepi, ao ëa ju'iñepi, ju'i dahuë neñepi, cui'ne airo acohua'i ai yëcohua'i pa'icohua'ire, paire aicohua'i pa'i ja'ñe neñe cuañeja'quëre.

9 Yēi ñamapi cinco acore hui'yo maca ñahuë, Maija'quëre isijë tēo toto huë'ehuëre Maija'quë coca quëa do'ire huahuosicohua'i joña pa'ijëna.

10 Pa'ijë jaohua'ipi cahuë, ai tutu:

“Èjaërepa de'oquë, më'ë ca nëose'eje pa'ye yo'o tì'aquërepa, ¿je yëhua më'ë yeja pa'icohua'i yëquëre huaisi do'i sai toja'quë a'ni, ìohua'i yo'ose'eje pa'ye ñaquë?”

11 Cajëna, jaohua'ire poja'i ju'i cañare suñacani capi, pëa huajëjë pa'ijë'ë, a'rima tsoe maca, mësarü acohua'ita'a, Cristore necai do'ire ju'ise'eje pa'ye, mësarü ja'i pai huahuo tì'ajajë.

12 Yēi ñamapi seis acore ne hui'yosi maca ñahuë. Ñaquëna, ai tutu yejapi ñu'cueo, cui'ne ëšëjë neaquë de'opi, jutena, oijë suñacoje pa'i neaquërepa. Cui'ne ñañëpi maja'iquërepa tsieje pa'i de'opi.

13 Cui'ne ma'ñocohua'ijë ma'tëmopi yejana tomehuë, soquë huiña ca ai tutuquëna, tomeñeje pa'ye.

14 Ja maca cui'ne ma'tëmoje toya ja'hua maca tuna huesoyeje pa'ye peo hue'ña ne huesëo. Ne huesëcona, si'aye ai cuti, cui'ne saodohuëa tìrose'ena sani huesëpi.

15 Ja maca iye yeja ëjaohua'ipi coñana cacajë catihuë, ai cuti quëna coñana. Ìohua'i ja're conì, jai ëjaohua'i, soldado pai ëjaohua'i, co'amaña pa ëjaohua'i, cuañe tutu pa ëjaohua'i, cui'ne si'aohua'i paire necai jo'yaohua'i, cui'ne jo'yaohua'i peocohua'ijë catihuë.

16 Catijë cahuë, ai cutire, cui'ne quëna pëare:

“Yëquëre tomeço yahuejë'ë, ñu'i saihuë ñu'iquëre pare cui'ne yēi ñama pëi yo'oye ñama'pë pa'ija'cohua'ire.”

17 Jaje cahuë, ìohua'ire si'se mu'sere papi tì'aëna, ¿nepi quëcoye pa'iquë'ni?

7

Israel Pai Acohua'ire Toyase'e

1 Ja jeteyo'je ñahuë, cuatro huiñaohua'ipi pai ñape yeja huë'ehuë te'tere, ëmëje'e te'tere, cui'ne ëšë mëi te'tere, cui'ne ëšë du'i te'tere nëcäjë tutupi iye yejana, jai tsiayana, cui'ne soquë ñëana ju'ama'quëni cajë ëšëjë pa'icohua'ire.

2 Ñahuë, cui'ne yequë huiñaëre ëšë mëi te'tepi daina. Jaë cato Maija'quë huajëquërepa, sëoconi paquë paji'i. Jaëpi ai tutu capi, cuatro huiñaohua'ire, yeja, jai tsiaña, co'a de'huaja'a tutu ìsi cuañosicohua'ire:

3 “Co'aye nema'pë pa'ijë'ë, yeja cui'ne jai tsiaña, cui'ne soquë ñëaje, ja yë'ta'a Maija'quë sahuasicohua'ire ìohua'i tsia tìñare pana toya sëoma'pë pani.”

4-8 Cui'ne ja maca asahuë, ciento cuarenta y cuatro mil pai pa'iyë, si'a Israel pai, ìohua'i tsia tìñare pana toya sëo cuañosicohua'i, cayere.

Doce mil Judá tsëcapëre,

doce mil Ruben tsëcapëre,

doce mil Gad tsëcapëre,

doce mil Aser tsëcapëre,

doce mil Neftalí tsëcapëre,

doce mil Manases tsëcapëre,

doce mil Simeón tsëcapëre,

doce mil Leví tsëcapëre,

doce mil Isacar tsëcapëre,

doce mil Zabulón tsëcapëre,

doce mil José tsëcapëre, cui'ne

doce mil Benjamín tsëcapëre pa'iyë, cayere.

Poja'i Caña Ju'icohua'i

⁹ Ja jeteyo'je ñahuë, jai paire si'a yejaña pa'icohua'ipi pai ñape tsëca tiñe pa'i pai, cui'ne pai ñape tsëca tiñe coca cacohua'ire. Jaohua'ipi ñu'i saihuë tiñare pare, cui'ne yëi ñama tiñare pare, ti pajie cuëcucue ti'añe peoyerepa pa'ë. Jaohua'ipi poja'i caña ju'icohua'ipi iohua'i jëñare sehua ja'oje pa'yere cajijë nëcahuë.

¹⁰ Cajijë nëcajë si'aohua'i cuihuë:

Maire huasoye cato

ñu'i saihuë ñu'iquërepa Maija'quë,

Cui'ne Yëi ñama tse a'ë.

¹¹ Cajëna, ñaquëna, Maija'quë huiñaohua'ipi ñu'i saihuë aiohua'i, cui'ne cuatro pa'iohua'i yërehueja'a nëca të'ijaisicohua'ipi pa'ë. Pa'ijë Maija'quëre de'oquëre pa'ni cajë pëpajë yejare pana tsiapi pu'pe co'i mejë yo'ohuë.

¹² Ñeje cajë:

¡Jaje pa'ija'quë! Je'nëna Maija'quë tse pa'ijaquë, de'oquëre pa'ni cajë sihuaye, i de'oyerepa yo'oyere sihuajë caye, ta'ñe asayepi neñere, de'oye yo'opi cuasajë ite sihuaye,

Ëjaë api, cuasajë de'oyerepa sehuojë yo'oye, si'a ne ti'a tutu paye, cui'ne si'a tutu hue'eye, si'anë.

Jaje pa'ijaquë.

¹³ Ja maca aiohua'i aquëpi yë'ëre seji'i:

“¿Jeropi daisicohua'ipi icohua'i poja'i caña suñasicohua'i pa'iyeni?”

¹⁴ Cajëna, yë'ëpi cahuë:

“Ëjaë më'ëpi ta'ñe asayë.”

Caquëna, ipi capi:

“Icohua'i cato jaiye ai yo'oye tëto saisicohua'i a'ë. Jaje pa'iohua'ipi iohua'i caña joja torena, Yëi ñama tsiepi poja'i cañarepa ne tosicohua'i a'ë.

¹⁵ Jaje pa'iohua'ipi Maija'quë ñu'i saihuë tiñare pare pa'iyë. Pa'ijë mu'señapi, ñamiñapi Maija'quë hu'ere necajë pa'iyë. Pa'ijëna, ñu'i saihuë ñu'iquëre papi iohua'ire ñacai pasipi.

¹⁶ Jaje pa'ina, yure cato ai yo'oye paja'cohua'i a'ë, ao ëaye, oco ëaye, ësë ëoye, cui'ne josa ësë uyeje asama'pë pa'ija'cohua'i a'ë.

¹⁷ Yëi ñama, ñu'i saihuë quëno maca nëiquëpi yëi ñamare ñacaiyeje pa'ye ñacasipi. Jaje yo'oquë pa'iyë isi oco coñana saquë ocaja'quë api. Yo'oquëna, Maija'quëpi iohua'i oise'ere tëno jecajë'quë api.”

8*Siete Aco Siosico Hui'yoye Cui'ne Ma'ña Ëoco, Curi Nesico*

¹ Yëi ñamapi siete aco siosicore ne hui'yo maca ñahuë, ma'tëmopi nëhui tëcahuë jo'cuarepa jeo nëina.

² Ja maca ñahuë, siete huiñaohua'ire Maija'quë tiñare pare nëcajëna. Jaohua'ina siete duruhuëa isise'e paji'i.

³ Ja jeteyo'je yequë huiñaëpi daji'i, huëo së ma'ña curi cua'corore daquëpi. Dani nëcapi, Maija'quëre isijë tëo toto tiña macare pana. Nëcaquëna, jaiye isipi, huëo së ma'ñare curipi nesico Maija'quëre isijë tëo totona tëoquë ëoquëna, cui'ne Maija'quë tsecohua'i señepi te'e mëijaquë caquë.

⁴ Ja ma'ña picopi cui'ne Maija'quë tsecohua'i señepi coní Maija'quë quërona ti'api, huiñaëpi iti ma'ña ëo cua'coro cajiquë nëcaquëna.

⁵ Ja maca huiñaëpi Maija'quëre isijë tëo toto toa tara pa'iyepi huëo së ma'ña cua'corona ayapi. Ayani yejana jeo topi. Jeo to macarepa mujuë caye, ai pisiye, ye'hueye cui'ne yeja ñu'cuyepi paji'i.

Duruhuë Pisiye

⁶ Ja maca siete huiñaohua'ipi siete duruhuëa pacohua'ipi juñu'u cajë ne de'huahuë.

⁷ Ja maca du'ru jui huëo huiñaëpi duruhuë juisi maca sësë pepi, cui'ne toana tsie co'mese'epi yejana tomepe. Ja maca toasoñe pa'ye yeja huahuese'e acopi te'e te'te u huesëpi. U huesëquëna, soquëje te'e u huesëpi, toasoñe acopi te'e te'te, cui'ne si'a taya u huesëpi.

⁸ Cayaye aquëpi huiñaë i duruhuë juisi maca, ai cutihuëje pa'iopi toa tsë'isiconi jai tsiayana jeo dëoyeje ña cuañopi. Ja maca toaso të'huiña, jai tsiaña pa'iyepi te'e të'hui tsie da'ca de'o nëji'i.

⁹ Ja maca jai tsiaña pa'icohua'i jujuhuë, te'e të'hui, toaso të'huiña jai tsiaña pa'icohua'ipi. Cui'ne toaso të'huiña jaiye barco pa'ise'epi, te'e të'hui ne huesëpi.

¹⁰ Toasoñe aquëpi huiñaë juisi maca, ma'tëmopi jai ma'ñoco tomepe. Tomequë toaso të'huiña tsiaña, cui'ne oco coña pa'ise'ena te'e të'hui tome huesopi, toa cañarepa ne'suquëpi.

¹¹ Jaë ma'ñoco cato i mami hue'equë paji'i, Sëjeñe. Jaëpi toaso të'huiña tsiaña, cui'ne oco coña pa'ise'ere tomequë te'e të'hui sëje oco ne huesopi. Ja do'ire jai pai jujuhuë.

¹² Cajese'e aquëpi huiñaë i duruhuë juisi maca, ësëpi co'a de'opi, te'e te'te, toaso të'huiña huahuese'e pa'ise'epi. Ñañë cui'ne ma'ñocohua'i toaso të'huiña huahuese'e pa'ise'epi te'e të'hui co'a de'ohuë. Ja maca toaso të'huiña mu'se cui'ne ñami pa'ye te'e te'te miañe peopi.

¹³ Ja jeteyo'je ñahuë, jai huihuere ma'tëmoja'a huahuarojai tutu caquëna:
 “Teayerepa iye yeja pa'icohua'i maña, merepa neja'cohua'i a'ni, toaso huiñaohua'i duruhuëa juni co maca.”

9

¹ Cinco aquëpi duruhuë jui maca ñahuë, jai ma'ñocopi yejana tomequëna. Jaë ma'ñoconi isihuë, tome huesë coje hui'yocore.

² Ja jeteyo'je tome huesë hue'ñare hui'youna, jaropi pico mëji'i, jai cua'coro toa suasico mëñeje pa'yerepa. Jaro tome huesë cojepi pico etaquë ësëre cui'ne iye de'oto nea hue'ñarepa ne huesopi.

³ Ja picopi etahuë, pu'suje pa'iohua'ipi. Etajë si'a yeja hua huesëhuë. Jaohua'i cato puni a'siye ja'ye a'si tuture isi cuañosicohua'i paë'ë.

⁴ Jaohua'ina cuañese'e paji'i, taya yeja pa'ye, cui'ne yejapi tayaje pa'ye ña cuañoñe, cui'ne soquë ñea nejoñe pa ja'ñere, coa Maija'quë tsecohua'ire pa'ë iñoñere iohua'i tsia tiña macare pana sëoma'cohua'ise'ere ne ja'ñere.

⁵ Jaje pa'iquëta'are paire huani jeoñere pare ësësicohua'i paë'ë. Jaje pa'ina, coa cinco ñañëohua'ire a'si ju'iñe totacohua'i paë'ë. Cui'ne iohua'i totase'e cato puni a'siye ja'ye a'siye paji'i.

⁶ Ja mu'seña cato pai ju'iñere yëja'cohua'i a'ë. Jaje yëjëta'a juni huesëye paja'cohua'i a'ë, ju'iñepi peoquëna.

⁷ Pu'su cato caballo huajo sajë ne de'huase'eje pa'iohua'i paë'ë. Iohua'i siopëre curi maroje pa'ioire pahuë. Iohua'i tsiapi pai tsiaje pa'io paji'i.

⁸ Cui'ne nomiohua'i nañaje pa'ye hue'ehuë. Iohua'i cujire airo yai cujije pa'ye hue'ehuë.

⁹ Cui'ne quëna ju'i cañare suñase'eje pa'iohua'i paë'ë, iohua'i jëa ja'ñere. Cui'ne iohua'i jaë capëapi jai pai caballo quërëcoja'a huajo sajë huë'huëjëna, pisiyeje pa'ye pisipi.

¹⁰ Puni jicomaaje pa'ye hue'ecohua'i paë'ë. Jarote dahuë hue'ecohua'i paë'ë, cinco ñañëohua'ire a'siyere.

11 Pu'suohua'ire cuañe ëjaë cato tome huesë coje huiñaë paji'i. Hebreo coca cato Abadón hue'equë paji'i. Griego coca cato Apolión hue'equë paji'i. Jaje cani iti Nejoquë caye a'ë, paì coca cato.

12 Du'ru macarepa ai yo'oye tëtto saji'i. Jaje pa'iquëta'are ja yë'ta'a cayaye carapi.

13 Seis aquë huiñaë jui maca yë'ose'e pìsiquëna, asahuë, Maija'quë quë'ro oropi nesi totore cuatro pa'i eyohuëapi.

14 Ja caye cato seis aquë huiñaëni duruhuë paquëni capi, ñeje:

“Joye saojë'ë, cuatro huiñaohua'ire sëasicohua'ipi jai ya Efrautes tët'tëpa ñu'icohua'ire.”

15 Ja maca iti case'ejë cuatro huiñaohua'ire joyesicohua'i paë'ë. Jaohua'i cato toasoñe pa'ye huahuese'e paì pa'icohua'ire huaija'cohua'ipi etahuë. Iti hora, mu'se, ñañë, cui'ne ometëcahuë tì'asi maca jare caquë ne de'huasicohua'ipi etahuë.

16 Ja maca de'hue se asahuë, doscientos millones soldado paì pa'iyë, caballore tuijë huajo sacohua'i.

17 Jaje pa'ye ñahuë, cani ñañeje pa'ye caballohua'ire. Iohua'ire tuicohua'i cato coti saihuëare toajë pa'yere papi suñasicohua'i paë'ë, iohua'i jëa ja'ñe. Jaje pa'yepi ma ja'ñe, yeque ña'jo quë'ye cui'ne yeque së'ñoja'iñe paji'i, azufreje pa'ye. Caballohua'i cato airo yai siopëje pa'ye hue'ecohua'i paë'ë. Jaje pa'iohua'i yë'opoapi toa, pico, cui'ne së'ño ja'ñe azufre etapi.

18 Ja maca toasoñe pa'ye huahuese'e paì pa'icohua'i te'e të'hui jujuhuë, caballo yë'opojaja'a toasoñe pa'ye co'ayerëpa: toa, pico, cui'ne së'ño ja'ñe etasi do'ire.

19 Ja caballohua'i cato iohua'i yë'opojare cui'ne iohua'i jicomoare tutu pahuë. Iohua'i jicomoa cato aña siopëaje pa'ye paji'i. Japi paire co'aye nehuë.

20 Jaje pa'iquëta'are ja ju'i dahuëna ju'ima'cohua'i cato co'aye yo'oye jeoma'pë huatìohua'ire tuiyere, de'huase'ere oro, po curi, bronce hue'yosi quëna, cui'ne soquë de'huase'ere señere jeoma'pë paë'ë. Asa ma'ñere, ñama'cohua'ini, cui'ne cu'i ma'ñere seje paë'ë.

21 Cui'ne jeoma'pë paë'ë, paire huani jeañe, paire dahuë neñe, nomiohua'ire coa yo'ojë pa'iyë, cui'ne co'amaña ñañe.

10

Huiñaëpi Toya Pëpë A'riconi Tunasiconi Cajipi

1 Ja maca ñahuë, yequë huiñaëre tutu quë'ipi ma'tëmopi cajequëna, sirìopi ca'nesiquëpi. I siopë cato na'ñamequëpi ca'huaro puasiquë paji'i. Cui'ne i tsia cato mia merepa miaco paji'i, ësëje pa'io. Cui'ne i nëcañoaje toa tsëni nëcase'ejë pa'ye paji'i.

2 A'ri toya pëpë hui'yosiconi cajipi. Cajiquëpi i ëja te'te quëo ja'huapi jai tsiayana se tìtopaquë, i ari te'te quëo ja'huapi yejana tsa'cu papi.

3 Ja maca tutu cuipi, airo yai jaiquërepa cayeje pa'yerepa. I cuisi maca mujuë cayeje pa'yerepa siete yë'o tuturepa cajëna, asahuë.

4 Siete yë'o tuturepa ca tösì maca toyara'huë. Ja case'ere toyasi'i caquë yo'oquëna, ma'tëmopi capi, yë'ëre:

“Coa asajë'ë, më'ëse'e. Toyama'ë pa'ijë'ë, siete yë'o tuturepa case'e.”

5 Ja jeteyo'je ñahuë, jai tsiayana cui'ne yejana tìto pasiquëpi huiñaëpi i ëja te'te jëtëpi ma'tëmona mëne nëoquë

6 ti pani huesëquëre pana, yeja, ma'tëmo, jai tsiaña, cui'ne si'aye iote pa'iyë nesiquëre pana se ca co'ijajì care payë caquë ñeje capi:

“Yeque tsoe ute coñe peoji.

⁷ Siete aquë huiñaë duruhuë jui maca t̄i'asipi, Maija'quë yahue cuasa nëose'e payepi, i jo'ya ite quëacaicohua'ire i ca nëose'eje pa'ye.”

⁸ Ja maca asahuë, ma'tëmopi yë'ë asasi yë'opi ca coquëna, ñeje:

“Sani ijë'ë, a'ri toya pëpë hui'yosiconi jai tsiayana, cui'ne yejana t̄ito paquë huiñaë cajiconi.”

⁹ Caëna, sani huiñaëre sei'ë, a'ri toya pëpëre isijaquë caquë. Seina, ipi capi, yë'ëre:

“Ico, ini aijë'ë, më'ë yë'opo cato payaoje pa'io pasipi. Jaje pa'isicota'a më'ë ètatu'una sējeco ponēja'coa.”

¹⁰ Caëna, huiñaë cajicore ini a'ri toya pëpë aë'ë. Ai maca yë'ëre cato saija'ico payaoje pa'iorepa paji'i. Jaje pa'isicota'a ètatu'una sējecorepa de'opi.

¹¹ Ja maca yë'ëre cahuë:

“Tijupë pai daripëa pa'icohua'ire, cui'ne yequë coca cacohua'ire, cui'ne yequë yejaña pa'icohua'ire, cui'ne pai ëjaohua'ire quëaye pa'iji, Maija'quë cayere.”

11

Caya Quëacaicohua'i

¹ Ja maca yë'ëre catë tarapëje pa'ioni cuëcueja'core isihuë. Isini cahuë:

“Huëni Maija'quë huë'ere ina isi toto saihuëre, cui'ne iote pa'ijë secohua'ire cuëcujë'ë.

² Jaje pa'iquëta'are cuëcuema'ë pa'ijë'ë, hue'se de'otota'a. Jaro cato Maija'quëre sema'cohua'ina isi sito a'ë. Jaohua'ipi si'a de'o daripë tsa'cu huesoja'cohua'i a'ë, cuarenta y dos ñañëohua'ire.

³ Ja maca yë'ëpi cayaohua'ire oicohua'i suñañeje pa'yere suñasicohua'ini jëjo saoja'quë a'ë, yë'ë aye quëaja'cohua'ire mil doscientos sesenta mu'seña.”

⁴ Icohua'i caya quëacohua'i cato si'a yeja Èjaërepa t̄iñare pare nëcajë pa'icohua'i paë'ë. Jaohua'i cato caya olivo soquë ñëa'ë, cui'ne caya sotoña toa tsë'ise'e paji'i.

⁵ Paipi jaohua'ire co'aye yo'oñu'u cajë yo'ocohua'i pa'ito coa yë'opopi toa sëco ëo huesocohua'i a'ë, ti peo hue'ñarepa. Jaje ne huea cuañoñe pa'iji, iohua'ire sañope yo'ocohua'i.

⁶ Jaohua'i cato Maija'quë coca quëa macaja'a ocoye pa ja'ñere ne tutu pacohua'i paë'ë, cui'ne ocoje tsie pona tutu pacohua'ipi yeja paire coa si'aye ai yo'oye necohua'i paë'ë, iohua'i yëyeje pa'ye.

⁷ Jaje pa'iquëta'are iohua'i quëaye saosi maca, tome huesë cojepi nëtë mëoni huajëya'ye pa'ipi jaiquë aipi jaohua'ire quëco huesoni, tseani huani jeapi.

⁸ Huani jeaëna, iohua'i capëa jai daripë ma'ñare jeocose'epi uija'coa, Èjaëre quesì daripëre. Jaro cato Sodoma, cui'ne Egípto hue'yosì daripë a'ë, co'a daripë pa'i do'ire.

⁹ Jaje jeocosi capëapi toaso mu'seña cui'ne jopoja'a uina, si'aohua'i maña ñaja'cohua'i a'ë. T̄i pai, yequë coca cacohua'i, cui'ne yequë daripëa pa'icohua'i, si'a yejaña pa'icohua'i ñajëta'a tama'pë pa'ija'cohua'i a'ë, coe do'ire.

¹⁰ Iye yeja pa'icohua'i cato ai sihuaja'cohua'i a'ë, jaohua'i ju'isi do'ire. Jaje pa'ina, pai ñape sa'ñe co'amaña isija'cohua'i a'ë. Maija'quë coca quëajë iohua'ire josa yo'osicohua'ipi peojëna, jaje sihuaja'cohua'i a'ë.

¹¹ Jaje sihuajëta'are toaso mu'seña joporepa pa'i maca Maija'quëpi cui'naohua'ini huëo copi. Ja maca si'aohua'i iohua'ire ñasicohua'i quëquë huesëhuë.

¹² Ja maca cayaohua'i quëacaicohua'ipi asahuë, tutu ma'tëmopi yë'ose'e ñeje caquëna:

“Mëijë'ë, iñona.”

Si'aohua'i iohua'ire pëicohua'i ñajëna, sirioja'a ma'tëmona mëni huesëhuë.

¹³ Ja maca yeja ñu'cueo. Ñu'cuecona, jai daripëpi diez te'ña huata tomeo. Huata tomecona, siete mil pai jujuhuë. Ja maca huajëcohua'i nëasicohua'ipi quëquë huesëni Maija'quë ma'tëmo pa'iquëre de'oquëre pa'ni cajë yo'ohuë.

¹⁴ Ñeje tëto saji'i, cayaye nejoñe aye. Jaje pa'iquëta'are ja yë'ta'a toasoñe aco tëto saiye carapi, tıtaja'coa.

Siete Duruhuë Acore Juise'e

¹⁵ Siete aquë huiñaë i duruhuë juisi maca asahuë, ma'tëmopi tutu yë'o cajëna, ñeje:

Iye yeja yure cato

Mai Ejaë cui'ne i Cristo cuañeñere pa'iji.

Jaje pa'ina, ipi carajaiñe peyerepa cuañequë pa'ija'quë api.

¹⁶ Ja maca veinticuatro aiohua'ipi Maija'quë ña hue'ñare pare cuañejë ñu'li saire ñu'icohua'ipi Maija'quëre de'oquëre pa'ni cajë iohua'i tsiapi yejare pana në mejë yo'ohuë, ini ai cuasajë.

¹⁷ Ñeje cajë yo'ohuë:

De'oji. Ejaë më'ëre pëpayë,

Si'aye pa'ire pare.

Yure, cui'ne tsoeje pa'iquëre pare,

Jaje pa'ipi yure si'a më'ë tuturepa ini

Cuañe huëoquëre iye yeja.

¹⁸ Iye yeja pai cato më'ëre pë'ë.

Jaje pa'iquëta'are më'ë pëi mu'sere papi ti'api.

Ti'aëna, yure cato ju'isicohua'ire iohua'i yo'ose'eje pa'ye ñaquë ca de'huaja'quë a'ë, më'ë.

Ca de'huaquë më'ë jo'yaohua'ire isija'quë a'ë, de'huacaisi co'amañare.

Jaje më'ë isija'quë a'ë, më'ëre quëacaicohua'ire.

Më'ëna isisicohua'ire, ëjaëre papi cajë nuñerepa sehujë pa'icohua'ire,

Si'ahua'ire, aiohua'ire panita'a tsireje.

Iye yeja paire nejocohua'i pa'isicohua'ire cato më'ëpi nejoja'quë a'ë.

Jaje pa'ina, de'oji, më'ëre cayë.

¹⁹ Ja maca Maija'quë huë'e ma'tëmo pa'icopi hui'yona, jarote paji'i, Maija'quë maire huajëye ca nëose'e de'huase'epi. Ja maca mujuë ye'hueyeje pa'ye, ai pisiye, mujuë ai cayeje pa'ye, yeja ñu'cueye cui'ne sësë carapëa tomeñe paji'i.

12

Nomio Cui'ne Jai Pë'ëje Pa'i Yo'ose'e

¹ Ja maca jaiye ma'tëmopi iñoñere ñahuë. Ñaquëna, te'o nomio ësä miañeje pa'yere ca'nesico paco'ë, ju'i ca ca'neñeje pa'ye. Jaje pa'ioipi ñañëni meñe tsa'cu paco paco'ë, cui'ne doce ma'ñocopi io siopë puasico paco'ë.

² Jaje pa'ioipi tsj etapë paco'ë. Pa'ioipi tsj coa huëoni a'si ju'io, ai cuio.

³ Ja jeteyo'je ñahuë, ma'tëmona yequë ñaiquëna. Ñaiquëna, jai pë'ëje pa'ipi maja'iquëpi, siete siopëa hue'equëpi, diez cajohuëa hue'equëpi, cui'ne iti siopëa ñape maro pu'iñe paji'i.

⁴ Jaje pa'ipi i jicomopi toaso të'huiña ma'ñocohua'i pa'iyere te'e te'te ma'ñocohua'ire yejana ne darëpi. Jaëpi nomio tsì coasi'i caco yo'o tiñare pana nëca dani utepi, coasi maca tsihua'ère asi'i caquë.

⁵ Ja maca nomiopi tsihua'ëni coao, si'a yejaña pa'icohua'ire quëna tarapëpi cajiquë cuañeja'quëni. Jaje pa'iquëta'are io mamaquëre cato sioni Maija'quë quë'rona i ñu'i saihuë quë'rona sahuë.

⁶ Sarena, nomiopi cuene yejana catio. Maija'quë iote caquë necai sitona, iote mil doscientos sesenta mu'seña aojë paja'tona.

⁷ Ja jeteyo'je ai uihuaye paji'i, ma'tëmopi. Pa'ina, huiñaë Miguelpi cui'ne i huiñaohua'i conì jai pë'ëje pa'ire cui'ne i huiñaohua'ire uihuahuë.

⁸ Jaje uihuajë jai pë'ëje pa'ire cui'ne i huiñaohua'ire quëcorena, iohua'i pa'ija'to ma'tëmo peoquëna,

⁹ ja maca jai pë'ëje pa'ire cui'ne i huiñaohua'ire yejana jëo tohuë, tsoe hue'ña añare, huati cui'ne Satanás hue'equëre, si'a yeja paire cosoquëre.

¹⁰ Ja maca asahuë, ma'tëmopi tutu ñeje caquëna:

“Maija'quë do'ijëre ñamiñapi, cui'ne mu'señapi Maija'quë ña hue'ñana sañope caquë pa'isiquëre eto saosi do'ire yureta'a ti'are papi, huaso maca, Maija'quë si'a tutu quë'ire papi cuañe maca, Jesucristo cuañe Èjaërepa pa'i maca.

¹¹ Maija'quë do'ijë, cato Yëi ñama tsiepi cui'ne Maija'quë coca cayeje pa'ye nuñerepa iohua'i pa'ise'epi conì mënare quëcohuë. Jaje pa'ina, iohua'i pa'iyere nejoñe ca'raye pahue. Pajë coa ai jerepa jujunije jujunu'u, cuasahuë.

¹² Sihujë'ë, ma'tëmo pa'icohua'i. Jaje pa'iquëta'are teayerepa yeja pa'icohua'i maña, cui'ne jai tsiaya pa'icohua'i, huati mësaru quë'rona cajepi pëtitesiquëpi ite nejoñe ja'yere pa'ina, ñaquë.”

¹³ Jai pë'ëje pa'ipi yejana jëo tosiquëpi pa'i ña jujani tsihua'ère coasiconi huajo huëopi.

¹⁴ Jaje huajo huëouna, nomiore jai huihue care isihuë, io ja'jëco cuene yejana io quë'rona sai ja'ñere, aña peo hue'ñana so'ona. Jaronna toaso ometëca jopore paja'a aojëna, pa'ija'copi saija'coa.

¹⁵ Jaje pa'ina, aña nomiore io yë'opo siso etosi ocopi tsiaya neni colje me tosi'i caco yo'ocona,

¹⁶ nomiore yejapi coçαιο jai pë'ëje pa'i oco nese'ere peo hue'ñarepa ya'ani nëo hueso.

¹⁷⁻¹⁸ Jaje yo'osi maca jai pë'ëje pa'ipi ai pëti huëopi, nomiore. Jaje pa'ina, io tsëcapëre Maija'quë cuañese'e sehuocohua'ire, Jesucristo quëase'ere nuñerepa coca tuicohua'ire uihuasi'i caquë saji'i.

13

Cayahua'i Huajëya'ye Pa'iohua'i

¹ Jai tsiaya mejahuëre nëcaquë ñahuë, jai tsiayapi huajëya'ye pa'ipi etani tumaquëna, siete siopea, cui'ne diez cajohuëa quë'ipi, cajohuëa ñape maro pu'ñe paji'i, cui'ne i siopeare Maija'quëre cue'cuejë Maija'quë mamire sëose'ere hue'eye paji'i.

² Iquë huajëya'ye pa'i yë'ë ñasiquë cato airo yaije pa'i paji'i. Jaje pa'ipi oso quëoje pa'ye hue'epi, cui'ne i yë'opore jai yai yë'opoje pa'iore hue'epi. Jaje pa'ina, jai pë'ëje pa'ipi i tuture, i cuañequë ñu'i hue'ñare, cui'ne ëjaë cuañequë pa'iyere isipi.

³ Iquë huajëya'ye pa'i siopea acopi te'o jai a'sio ai paji'i. Pa'iona, paipi ñajë ju'ija'quë api cajë ñasicohua'ita'are ja'ju huesësico paco'ë. Jaje pa'ipi co'yasi do'ire paipi ña quëquëni ina tui huëohuë.

⁴ Ja maca jai pē'ēje pa'ire huajēya'ye pa'ire ējaēre papi cuasajē sei'ē, huajēya'ye pa'ire tutu isisi do'ire. Jaje cui'ne iti tutu isi cuañosiquēreje sei'ē, ñeje cajē:

“¿Nepi iquēje pa'iohua'i pa'iyē'ni? ¿Nepi ite uihua tī'añe pa'iquē'ni?”

⁵ Jaiye Maija'quēre sañope caja'a coca isi cuañosiquē paji'i. Jaje pa'ipi cuarenta y dos ñañēohua'ire cuañeja'quē paji'i.

⁶ Jaje pa'ipi ñeje yo'opi: Maija'quēre sañope capi, i de'o hue'ñare co'aye capi, cui'ne ma'tēmo pa'icohua'ireje co'aye capi.

⁷ Cui'ne Maija'quē tsecohua'ire sañope uihuaquē ñese quēco ja'ñe isi cuañosiquē paji'i, cui'ne si'a pai, tsēcāpēa pa'icohua'ire, si'a pai yequē coca cacohua'ire, cui'ne si'a yejaña pa'icohua'ire cuañeja'a tutu isi cuañosiquē paji'i.

⁸ Jaje pa'ini si'aohua'i iye yeja pa'icohua'i iohua'i mami yeja de'huama'nē Yēi ñama ai yo'oquē ju'isiquē pa'iyē toya pēpēna toyama'cohua'ise'e jaēre sei'ē.

⁹ Cajoro hue'ecohua'i pani asajē'ē.

¹⁰ Co hue'ña tseani saja'cohua'ire ña nēosicohua'ire cato jare tseani co hue'ñana saja'cohua'i a'ē. Hua'tipi huaija'cohua'ire ña nēosicohua'ire cato jare hua'tipi huani jeoja'cohua'i a'ē. Jaje pa'ina, Maija'quē tsecohua'i cato quēcocaiyere, cui'ne Maija'quē pa'ire paji cuasayere paye pa'iji, quēco tī'aja'cohua'i.

¹¹ Ja jeteyo'je yequēre huajēya'ye pa'ire ñahuē, yejapi etaquēna. Jaē cato caya cajohuēa hue'equē paji'i, yēi ñama cajohuēaje pa'yere. Jaje pa'ita'a jai pē'ē cayeje pa'ye caquē paji'i.

¹² Jaje pa'ipi du'ru macarepa etasiquē huajēya'ye pa'i tutuje pa'yere paquē paji'i. Jaje pa'ipi du'ru etasiquē ña hue'ñana si'aohua'ire yeja pa'icohua'ire cuañepi, du'ru macarepa etasiquēni ai cuasajē ire papi cajē, jai a'sio aire hue'esiquēpi ja'jusiquēni sejē'ē caquē.

¹³ Cui'ne jaiye pai yo'o tī'a ma'ñe yo'opi. Yo'oquē pai ña hue'ñana ma'tēmopi yejana toa tomeñe ne iñoquē yo'opi.

¹⁴ Du'ru macarepa etasiquē huajēya'ye pa'i ña hue'ñana yo'o iño ja'ñe isise'epi yo'oquē iye yeja pa'icohua'ire cosopi. Cosoquē cuañepi, du'ru etasiquēje pa'ire nejē'ē caquē, hua'ti totasiquēta'a ja yē'ta'a huajēquē pa'iyēje pa'ire.

¹⁵ Maija'quē ēsema'ē pa'ina, cayaye aquē etasiquē huajēya'ye pa'ipi pai de'huasiquēna, tutu isipi, du'ru aquēje pa'ire nesiquēna. Jaje isina, yē'equē, cui'ne coca caquē pa'i, yecohua'ire ite do're ja'rūni sema'cohua'ire huani jeojē'ē, cuañepi.

¹⁶ Yequēje cui'ne yo'opi, si'aohua'ire a'ricohua'ire, jaicohua'ire, jaiye co'amaña pacohua'ire, co'amaña pecohua'ire, de'oye pa'icohua'ire, jo'yaohua'ire, ēja te'te jētēna panita'a tsia tīñare pana toyaye pa'iji, caquē.

¹⁷ Jaje pa'ina, huajēya'ye pa'i mamire, panita'a i mamire cuēcueyere toyama'cohua'i pani co'amaña hueroyeje ti peopi. Cui'ne se yo'oyeje peopi, curiquē nesi'i caquē.

¹⁸ Iye cato ai ta'ñe cuasaye asa tī'añe paji'i. Asa tī'acquēpi cuasarepa caye paji'i, huajēya'ye pa'i mamire cuēcueni toyase'ere. Ja cuēcuese'e cato pai mami cuēcuese'e a'ē. Ja cuēcuese'e cato seiscientos sesenta y seis a'ē.

14

¹ Ñahuë, Yëi ñamare Sión cutihuëre nëina. Jarote i ja're coni paë'ë, ciento cuarenta y cuatro mil pai. Iohua'i tsia tiñarepa Yëi ñama mamipi cui'ne i pëca ja'quë mamipi toyasicohua'ipi.

² Ja jeteyo'je asahuë, ma'tëmopi jai jupo pisiyeje, mujuë ai tutu tē'cana pisiyeje, cui'ne jai pai ta'tēpe pëa ta'tējëna, pisiyeje pa'ye pisiquëna.

³ Jaje pisiquëna, jaohua'ipi huajë jējēñere jējēhuë, iti cuañequë ñu'i saihuë tiñare pana, cuatro pa'iohua'i ña hue'ñana, cui'ne aiohua'i ña hue'ñana. Ja jējēñere cato ja ciento cuarenta y cuatro mil pa'icohua'ise'e ye'yesicohua'i a'ë.

⁴ Icohua'i cato nomiohua'ire yo'oye, si'si de'oye pasicohua'ipi, de'ocohua'ire pa'ë. Jaje pa'iohua'ipi Yëi ñamase'ere tuiyë, coa si'a hue'ña i sai hue'ñaje. Jaohua'i cato yeja pa'icohua'ini huasosicohua'ipi pa'iyë, du'ru quëise'eje pa'yere Maija'quëna, cui'ne Yëi ñamana isisicohua'ipi.

⁵ Icohua'i cato ti coso coca cama'cohua'irepa paë'ë. Jaje pa'ina, jaohua'ire tayocohua'i a'ë ca ti'añe ti peoji.

Toaso Huiñaohua'i Quëase'e

⁶ Ja maca ñahuë, yequë huiñaëre ma'tëmoja'a huahuaquë saina, iye yeja pa'icohua'ire si'aohua'ire yequë paire, ti coca cacohua'ire cui'ne si'a yejaña pa'icohua'ire ti pani huesë cocare quëasi'i caquë.

⁷ Jaje pa'ipi tutu capi, ñeje:

“Maija'quëre ca'rajë'ë. De'oquëre pa'ni cajë sihuajë'ë, ise'ere. Tsoe ti'api, pai ñape yo'ose'e ñaquë sai de'huaja'a mu'se.”

⁸ Ja maca cayaye aquëpi huiñaë capi, ñeje:

“Tsoe nejosicoa, jai Babilonia. Tsoe nejosicoa, pai mañare iye yeja pa'icohua'ire io co'aye yëyepi oca cuepasio.”

⁹ Ja maca toasone aquë huiñaëpi ai tutu capi, ñeje:

“Paipi huajëya'ye pa'ini, cui'ne ije pa'ire de'huasiquëni, de'oquëre pa'ni cuasajë ñajë sihuacohua'ire, cui'ne jëtëna panita'a tsiana i ayere toya cuañosicohua'ire cato,

¹⁰ Maija'quë pëi si'se sëje conore ucuja'cohua'i a'ë, co'ayere pare, i pëi ne de'huase'ere. Jaje ai yo'oja'cohua'i a'ë, toa cui'ne, azufre coni tsë'i sitona Maija'quë huiñaohua'i, cui'ne Yëi ñama ña hue'ñana.

¹¹ Iohua'i tsë'i sitore pana ujë ai yo'ojëna, pico mëiñe je'nëna mëio nëija'coa, si'a mu'señapi, cui'ne si'a ñamiñapi, pëa huajëye ti peojë. Jare jaje pa'ijajë huajëya'ye pa'ire, cui'ne ije pa'ire de'huasiquëre sejë, cui'ne i mamí ayere toya cuañosicohua'ire.

¹² Iye cato Maija'quë pai i cuañese'e sehuocohua'ire, cui'ne Jesure nuñerepa tuicohua'ire yëhuoye a'ë, quëcojë yo'o jujama'pë pa'iyë a'ë.”

¹³ Ja maca asahuë, ma'tëmopi yë'ose'e yë'ëre caquëna:

“Toyajë'ë, iyere: ‘Sihuaye pa'iji, iye macapi seña maca Ejaë ja're tsioni ju'isicohua'i cato.’ Jaje pa'iji caji, Maija'quë joyopi. Jaohua'i cato iohua'i yo'oyere ne tējini pëa huajëja'cohua'i a'ë, iohua'i nese'e ja're coní.”

Yeja Co'amaña Tëaye

¹⁴ Ja maca ñahuë, te'ire Jesuje pa'ipi, Pai Mamaquë hue'yosiquëje pa'ire, poja'i sirio ëmëje'na ja'rusiquëpi ñu'ina. Jaë cato orore pase'e nesi marore pu'iquë paji'i. Jaje pa'ipi hua'ti ca'huarore ai jējësëcore pani cajipi.

¹⁵ Cajiquëna, Maija'quë huë'epi yequë huiñaëpi etapi. Etani ai tutu cuiquë capi, siriore ñu'iquëre:

“Më'ë hua'ti ca'huarore mëne jua co'i meni tējajë'ë. Tsoe ti'api, iti tēja macarepa. Jaje pa'ina, yeja pa'iyë quere huesëpi.”

¹⁶Ja maca siriore ñu'iquëpi i tēacopi yejana meñe jua co'i meni yeja pa'iyere tēapi.

¹⁷Ja jeteyo'je ñaquëna, yequë huiñaëpi Maija'quë huë'e ma'tëmo pa'icopi etani hua'ti ca'huaro ai jējēsēconi cajiquë saji'i.

¹⁸Ja maca yequë huiñaëpi etapi, Maija'quëre isijē tēo toto quē'ropi. Jaë cato toare cñañe tutu paquë paji'i. Jaëpi tutu cuiipi, hua'ti ca'huaro cajiquëre ñeje caquë:

“Mē'ë hua'ti ca'hua jējēsēcopi meñe jua co'i meni cuiya'i jure tējē'ë. Tsoe ya'ji sapi, yeja pa'iyē.”

¹⁹Jaje ca maca huiñaëpi i hua'ti ca'huaropi iye yejana se ya'cue co'ijani cuiya'i jure tēapi, iye yeja cuiya'i tsiña ayere. Tēani ja maca ayapi, jai cua'corona tsa'cu jo'a sao ja'ñere. Ja yo'oye cato iñoji, Maija'quë paire si'se ja'ñere co'ayere papi.

²⁰Jai daripë hue'sena cuiya'i tsa'cu jo'a huesose'e paji'i. Jaro jai cua'coropi tsiere pase'e etapi. Io huaiñe cato caballo yē'opo sēa macare paja'a huaiñe paji'i, cui'ne io jaiyepi paji'i, trecientos kilómetros pa'i jaira.

15

Huiñaohua'ipi Siete Pa'ye Tējiyerepa Ai Yo'o Ja'ñere Paye

¹Ma'tëmore ñaquë ñahuë, yeque jaiye huajëya'ye pa'ye iñoñere: Siete huiñaohua'ipi siete tējiyerepa ai yo'o ja'ñere pajëna, ñahuë. Ja yo'oyepi Maija'quë pëi yo'o tēji ja'ñe paji'i.

²Ñahuë, cui'ne jai jairaje pa'ioipi toapi pa'iyeye pa'iot'a ña etojai yejare, jao jai jairaje pa'io, tsiña de'huaje pa'io, co'sija'ico yē'quë macare nēcahuë, Maija'quë ta'tēpe isise'ere cajicohua'ipi. Jaohua'i cato huajëya'ye pa'ire, cui'ne ije pa'ire de'huasiquëre quēcasicohua'i paë'ë, i ayere toyama'cohua'ipi.

³Jaohua'ipi Moisés Maija'quë jo'yaë jējēse'ere, cui'ne Yēi ñama ayere jējēñere jējēhuë. Iohua'i jējēse'e cato caji:

Si'aye mē'ë de'huase'e de'oyere pa'ë.

Mē'ë ma'a cato nuñere pa'ë.

Cui'ne care paye a'ë.

Mē'ë a'ë, si'a pai Ejaërepa je'nëna.

⁴¿Nepi mē'ëre Ejaëre pare ñajëta'a ca'rama'pë pa'ija'cohua'i a'ni?

¿Nepi mē'ëre de'oquëre pa'ni cajë sihuaye paja'cohua'i a'ni?

Mē'ëse'e te'i pa'iyë, de'oquërepa.

Jaje pa'ina, mē'ë nuñerepa yo'oyere paire iñosi do'ire

Si'a hue'ñapi pai dani mē'ëre de'oquëre pa'ni cuasajë ñajë sihuaja'cohua'i a'ë.

⁵Ja jeteyo'je ñahuë, ma'tëmopi Maija'quë huë'epi maire ca nēose'e de'huasi hue'ñapi huiyoquëna.

⁶Jaro Maija'quë huë'epi siete huiñaohua'i etahuë, siete ai yo'oye neñere pacohua'ipi. Jaohua'i cato poja'i cañare ai miañere suñasicohua'ipi, cui'ne curi nesi tēi cañapi coti saihuëare paja'a tēasicohua'i paë'ë.

⁷Ja jeteyo'je ñahuë, cuatro pa'iohua'i aquëpi siete huiñaohua'ina pai ñapere curipi nesi duruhuëare Maija'quë pëi co'ayerepa si'se ja'ñere timëse'ere isiquëna, Maija'quë ti pani huesëquë tsere.

⁸Maija'quë huë'e cato Maija'quë tuture papi pico, cui'ne i de'oye miañere papi pico timë huesosico paco'ë. Pa'iona, iti huë'e te'ijë cacaye ti peopi, siete huiñaohua'i payepi siete ai yo'oye neñepi tēto saiye pa'to.

16

Siete Pa'ye Ai Yo'oyere Timësi Duruhuëa

¹ Ja maca asahuë, Maija'quë huë'epi tutu yë'ose'e p̄isiquëna, siete huiñaohua'ini ñeje caquë:

“Sani yejana do'ejë'ë, Maija'quë p̄ei si'seyere siete duruhuëa pa'iyere.”

² Jaje ca maca du'ru aquë huiñaëpi i caji duruhuëre yejana dopi. Do maca huajëya'ye pa'i mamire toya cuañosicohua'ipi, cui'ne ije pa'ire de'huasiquëre secohua'ipi ca'mi co'ayere pare ai a'siyere etahuë.

³ Cayaye aquëpi huiñaë i caji duruhuëpi jai tsiayana do maca jai tsiayapi paire huasiquë tsieje pa'yerepa p̄onëpi. Ja do'ire tsiaya pa'icohua'i si'aohua'i juju sahuë.

⁴ Toasoñe aquëpi huiñaë i pa duruhuëpi tsiañana, cui'ne oco eta coñana dosi maca tsie de'opi, oco.

⁵ Ja jeteyo'je asahuë, tsiaya huiñaëpi ñeje caquëna:

“Më'ë nuñerepa pa'i a'ë, pa'i yo'ose'e iohua'i yo'ose'eje pa'ye saiquëpi, Diusu de'oquërepa yure pa'iquë, cui'ne tsoeje pa'isiquë.

⁶ Më'ë ñare paquë jaohua'ire saihuë, më'ë paire cui'ne më'ë coca quëacaicohua'i tsie nejosi do'ire. Jaje pa'ina, më'ëpi yure iohua'ire tsiere ocuahüë, me pasi'ni, jare jaje saïne pa'ito iohua'i yo'osi do'ire.”

⁷ Asahuë, cui'ne Maija'quëre isijë t̄eo saihuëpi ñeje cacona:

“Jaje pa'ijë'ë, Ejaërepa si'aye pa'irepa më'ë cato pa'i ñape yo'ose'ere ñaquë yo'oni nuñerepa yo'oyë, tayoma'ë.”

⁸ Cuatro aquëpi huiñaë i caji duruhuëpi ësëna dopi, paire ëoja'a tuture isiquë. Dosi maca ësëpi si'a toarepa paire ëopi.

⁹ Ja maca si'aohua'ire ai a'si ëo huesoquëta'are iohua'i co'aye yo'oye jeoni Maija'quëna p̄onëma'pë paë'ë. Cui'ne i te de'oquëre pa'ni cayeje p̄ahuë. Coa ai jerepa ini co'aye cahuë, si'aye iye ai yo'oye meñe cuañequëni.

¹⁰ Cinco aquëpi huiñaë i caji duruhuëpi huajëya'ye pa'i ñu'i hue'ñana do maca, i cuañe hue'ñapi nea hue'ñarepa de'o. Ja maca pa'i cato a'si ju'ijë iohua'i tsemeñoana cucuhuë.

¹¹ Jaje ai yo'onije iohua'i co'aye pa'iyere jeoñe p̄ahuë. Pajë coa ai jerepa Maija'quë ma'tëmo aquëni co'aye cahuë, iohua'i a'si ju'i do'ire, cui'ne ja'ju yëma'a a'sire hue'e do'ire.

¹² Seis aquë huiñaëpi i caji duruhuëpi Eufrate jai tsiayana do maca, tsiayapi cuene huesëo, ma'are necaio, ësë mëi hue'ña pa'i pa'i ëjaohua'i daija'a ma'are.

¹³ Ja maca ñahuë, jai pë'ëje pa'i yë'opoja'a, huajëya'ye pa'i yë'opoja'a, cui'ne Maija'quëre quëacaiquëje pa'ita'a coa cosoquë yë'opoja'a toaso joñoa co'acohua'ipi jojoje pa'iohua'ipi etajëna.

¹⁴ Ja joñoa cato co'a huatiohua'i paë'ë. Pa'i yo'o t̄i'a ma'ñere yo'ocohua'i paë'ë. Jaohua'i cato etahuë, iye yeja pa'i ëjaohua'ire si'aohua'ire tsi'soñu'u cajë. Maija'quë si'aye pa'irepa ja're uihuaja'a mu'sere pare cajë yo'ohüë.

¹⁵ Ñajë'ë, yë'ë utema'tore papi daiyë, co'amaña ñaë daiyeje pa'ye. Sihuaquë pasipi. Sëtasiquëpi cui'ne i ju'i caje de'oye ñaquë paquë cato cui'ne huajëya'ye peoyo pa'i ñajëna, cu'iyë paja'quëpi.

¹⁶ Ja maca pa'i ëjaohua'ipi tsi'sisihuë, hebreo coca cato Armagedón hue'yo sitona.

¹⁷ Siete aquë huiñaëpi i caji duruhuëpi peo de'otona do maca ñu'i saihuë quë'ropi Maija'quë huë'e ma'tëmopi ai tutu yë'ose'e p̄isipi, ñeje:

“Tsoe ne saohüë.”

¹⁸ Ja maca jaiye mujuë ye'hueyeje pa'ye p̄isiye cui'ne mujuë t̄e'cayeje pa'ye paji'i. Pa'ina, yejaje tsasipi noni ñu'cuyeje jerepa yeja ñu'cuesi do'ire. Tsoeje pa'i ja jerepa ñu'cuyeje ti ñama'cohua'i a'ë.

¹⁹ Jaje tutu ñu'cueco jai daripë toaso te'ña hua'que saco'ë, cui'ne si'a yejaña jai dari pa'ieje peo hue'ñarepa hua'que tome sapi. Ja maca Maija'quëpi jai daripë Babiloniare i pëi si'se cono da'care i jëjo daose'ere peo hue'ñarepa ocuasi'i cuasapi.

²⁰ Yeja ñu'cue maca si'a saodohuëa, cui'ne ai cuti ne huesë sapi.

²¹ Cui'ne ma'tëmopi jai sësë carapëa aipi paina tomepi, cuarenta kilos dëquëyepi. Ja maca paipi Maija'quëre co'aye cahuë, sësë carapëa do'ire, cui'ne iohua'ire jaiye ai yo'oye pa'i do'ire.

17

Co'a Nomiohua'i Pëca Ja'corepa

¹ Ja maca te'i siete huiñaohua'i aquëpi daji'i, yë'ë quë'rona. Siete duruhuëa pacohua'i aquëpi dani capi, yë'ëre:

“Daijë'ë. Iñosi'i, më'ëre, co'a nomiohua'i pëca ja'core pare iye yeja oco da'ca ëmëje'na ja'rusicopi ñu'icore si'se ja'ñere.

² Iye yeja pa'i ëjaohua'i jaoni yo'ojë pa'ë'ë. Cui'ne iye yeja pa'icohua'ipi io co'aye yo'oyena ucu cuepe huesëhuë.”

³ Ja jeteyo'je Maija'quë joyopi yë'ëre çani ñañeje pa'ye iñoquëna, ñaquëna, huiñaëpi yë'ëre cuene yejana sapi. Saëna, jaronna ñahuë, nomiopi huajëya'ye pa'ini maja'iquëni ja'rusicopi ñu'iona. Ina Maija'quëre cue'cuejë caye toyasi mami quë'i paji'i. Jaje pa'ipi siete siopëa, cui'ne diez cajohuëa hue'equë paji'i.

⁴ Jaõ nomio cato ai maja'icopi nea maja'i toya quë'ioni suñasicopi paco'ë. Oropi ëja de'osico paco'ë, ai de'o quënapa, cui'ne perlaspi. Io jëtëpi oro duruhuëare cajio, coe ëaye pa'ye si'si timësiconi, cui'ne io ëmëohua'i yo'oye timësiconi.

⁵ Io tsia tiñare pare io ayere quëa mamipi toyase'ere hue'eo, ñeje cayere: ËJAOREPA BABILONIA, CO'A NOMIOHUA'I, CUI'NE SI'AYE IYE YEJA CO'AYE PA'IYE PËCA JA'COREPA.

⁶ Ja jeteyo'je de'oyerepa ña ti'aquëna, jaõ cato cuepeco paco'ë, Maija'quë tsecohua'i tsiena, cui'ne Jesure quëacohua'ire huaisicohua'i tsiena. Jare ñani yë'ë ai cuasahuë.

⁷ Jaje ai cuasaquëna, huiñaëpi capi, yë'ëre:

“¿Me yo'oquë ai cuasaquë'ni? Quëasi'i, më'ëre nomio iñoñe ayere pare, pajje asa ma'ñere. Cui'ne huajëya'ye pa'i iore saquë siete siopëa cui'ne diez cajohuëa hue'equë iñoñere pare quëasi'i.

⁸ Më'ë huajëya'ye pa'ire ñasiquë cato tsoe ja'në pa'isiquë api. Jaje pa'ipi yure nejosiquë api. Jaje pa'iquëta'are cui'naëpi mëija'quë api, tome huesë hue'ñapi, ja yë'ta'a ite nejo huesoye ti'ama'ëna. Ja maca yeja pa'icohua'i yeja de'hua maca iohua'i mami pa'i toya pëpëna toya cuañoma'cohua'i cato ai cuasajë huajëya'ye pa'ire ñaja'cohua'i a'ë, ja'në pa'isiquëpi nejosiquëpi, cui'naëpi pani coquëna.

⁹ Iye macare pa'iji, ta'ñe asacohua'ipi de'hue asa ti'añe. Siete siopëa cato quëaji, siete ai cutire, nomio ñu'iñere. Jare cui'ne quëaji, yequeje siete ëjaohua'i pa'iyere.

¹⁰ Jaõhua'i acohua'ipi cinco pa'i ëjaohua'i cuañema'cohua'i de'ohuë. De'orena, te'i jaõhua'i aquëpi yure cuañequë pa'iji. Yequëse'e ja yë'ta'a daiye paji. Jaë tējirepa daisi maca ai tsoe tēcahuë se pani coñe peosipi.

¹¹ Jaë huajëya'ye pa'i tsoe ja'në pa'isiquëpi yure nejosiquë cato ocho aquë api, pa'i ëjaë de'osiquë. Jare ipi siete acohua'i aquë pa'isiquëpi, i nejo cuaño ja'ñena sai saji, jaë cato.

¹² Më'ë diez cajohuëa ñase'e cato quëaji, diez paì ëjaohua'ini ja yë'ta'a cuañe huëoma'cohua'ini. Jaje pa'iquëta'are jaohua'i cato coa te'e nëhui tëcahuë maca huajëya'ye pa'ì ja're cuañe ja'ñere isi cuañoja'cohua'ì a'ë.

¹³ Icohua'ì paì ëjaohua'ì cato te'e jaje yo'oñu'u cuasayere pajë huajëya'ye pa'ina, ìohua'ì tuture cuañe ëjaohua'ì pa'iyere ina isija'cohua'ì a'ë.

¹⁴ Jaohua'ìpi Yëi ñamare sañope uihuaja'cohua'ì a'ë. Jaje uihuajëta'are Yëi ñamapi quëcoja'quë api, ìohua'ìre, ma'tëmo Èjaë sëte, cui'ne paì ëjaohua'ì mëne Èjaë sëte. Ipi Maija'quë soisicohua'ìre, ì sahuasicohua'ìre, cui'ne nuñerepa ise'ere tuicohua'ìre paquë uihuaja'quë api."

¹⁵ Huiñaëpi yequeje capi, yë'ëre:

"Më'ë ñaquëna, co'a nomiopi ñu'isico cato paì pa'iyë a'ë, si'a paì tsëcapëa'ë, tñe coca cacohua'ì a'ë, cui'ne si'a yejaña pa'ìcohua'ì a'ë.

¹⁶ Më'ë diez cajohuëa cui'ne huajëya'ye pa'ini pa'ina, ñase'epi co'a nomiore coeja'cohua'ì a'ë. Jaje coejë jeocorena, peoyo pa'ija'coa. Pa'iona, ìo care aija'cohua'ì a'ë, cui'ne toapi ìote ëoja'cohua'ì a'ë.

¹⁷ Jaje yo'oja'cohua'ì a'ë, Maija'quëpi ìohua'ì joñoana ì yëyeje pa'yere yo'ojajë caquë neina. Jaohua'ìpi huajëya'ye pa'ina, ìohua'ì paì ëjaohua'ì cuañecohua'ì pa'iyere isiñu'u cuasaja'cohua'ì a'ë, te'e, Maija'quë case'e yo'o tì'a macaja'a.

¹⁸ Më'ë ñasi nomio cato ja jai daripëre pa'ë. Iye yeja paì ëjaohua'ìre mëne cuañe daripëre pa'ë."

18

Babilonia Nejo Cuañose'e

¹ Ja jeteyo'je ñahuë, yequë huiñaëre ma'tëmopi cajequëna, ai cuañe tutu quë'ire papi. Cajequëna, ì miañepi yejana miañerepa ju'api.

² Jaëpi ai tutu cuipi, ñeje:

"Tsoe nejosicoa, jai Babilonia. Tsoe nejosicoa, huatiohua'ì huë'ña de'o huesëo, si'si joñoa pa'ì hue'ña de'o, si'a si'siohua'ì cui'ne si'aye coe ëaye pa'ye tsiaro de'o.

³ Si'a yejaña pa'ìcohua'ì ìo co'aye yëyena ucu cuepe huesëhuë. Iye yeja paì ëjaohua'ìpi ìoni yo'ojë paë'ë. Cui'ne iye yeja co'amaña isicohua'ìpi jaiye co'amaña pacohua'ì pönëhuë, ìo yë do'ire paipi coa huerose'epi coa curiquë nejoñere imajë."

⁴ Ja maca asahuë, ma'tëmopi yë'ose'e ñeje pìsiquëna:

"Etajë'ë, ja daripëpi yë'ë tsecohua'ì, cui'na maca ìo co'aye yo'oye yo'oma'pë pa'ija'cohua'ì, cui'ne ìo ai yo'o ja'ñepi mësarute tì'añe paja'core.

⁵ ìo tayo yo'oyepi ma'tëmope pana tìmëse'erepa pa'iji. Ja co'aye yo'oyere Maija'quë huanëyema'ë ñaquë pa'iji.

⁶ ìo yecohua'ìre isise'e ja'ye ìoteje isijë'ë. Paire ìo yo'ose'eje pa'ye co'ye ìona isijë'ë. Isiquë te'ore se cojë'ë. ìo yecohua'ìre ocuasi'ì caco co'mese'eje pa'ye cui'ne yecore se co'me cojë'ë, ìo ucuja'core, ai dacorepa pa'ija'core.

⁷ Èjaore pa'ë caco sihuaco yo'ose'eje pa'ye a'si ju'iñere, cui'ne ai yo'oyere isijë'ë. Jaò cato ìo joyopi cuasaco ñu'ico paì ëjaorepa ñu'iñeje ñu'iñë, iye macare, hual'jeo peoyë, ai yo'oye paja'coa'ë caco.

⁸ Jaje caco ñu'icore te'e mu'sepi ìo ai yo'oye tì'aja'coa, ju'iñe, ai yo'oco oiye, cui'ne aò ëa ju'iñe, cui'ne toana ëo jëo cuañoja'coa. Jaje nejo cuañoja'coa, Èjaërepa Maija'quë tutu quë'ire papi nejoquëna."

⁹ Iye yeja paì ëjaohua'ìpi ìote yo'ojë ìote yëjë pa'isicohua'ìpi ai cuasajë oija'cohua'ì a'ë, ìopi uco pico mëiona, ñajë.

¹⁰ ìote si'seyere ñajë ca'rajë so'ona pëa nëcani jaropi caja'cohua'ì a'ë:

“Ina, teayere pa'ë, jai daripë Babilonia si'a dari maña tēto saiscorepa mē'ere si'seye esarepa tītapi.”

¹¹ Si'a yeja cu'ijë co'amaña isicohua'ipi iote ai cuasajë co'a ju'ijë oija'cohua'i a'ë, iohua'i jaiye co'amaña dajëna, huerocopi peocona.

¹² Iye paji'i, iohua'i pase'e: oro, poja'i curi, ai de'o quëna ca, perlas hue'yosi pëa, ai de'o nea maja'i caña, cui'ne maja'i caña, huëo së soquë nese'e, jai cūjipi de'huase'e, de'o soquëpi nese'e, së'ño ma ja'ñe broncepi nese'e, jëa quënapī nese'e, jëa quëna marmol hue'yosi quëna nese'e,

¹³ Canela, huëo së ma'ña: incienso, mirra, cui'ne jaiye ma'ña, cuiya'i o'sa cono, hui'yape, de'o toase'e pan ne ja'ñe, trigo, huequëohua'ire, yëi ñamare, caballore, caballo quërëye, jo'yaohua'ire paire huerocohua'ije peohuë.

¹⁴ Ja maca jai daripëre caja'cohua'i a'ë, ñeje:

“Më'ë yë'o pa'ise'ere, saija'i ocue ca yure më'ë peoyë. Ti më'ë nejo huesohuë, më'ë de'ocorepa ña cuañose'e, cui'ne më'ë jai co'amaña pase'e.”

¹⁵ Ja jai daripëna co'amañare isijë jaiye curiquë nesicohua'ipi, io si'se cuañonere ca'rajë so'opi ñajë ai cuasajë co'a ju'ijë oija'cohua'i a'ë.

¹⁶ Oijë caja'cohua'i a'ë:

“Teayerepa, teayerepa jai daripë, jai do'i caña nomio suñase'eje pa'iorepa ña cuañohuë, më'ë. Më'ë ju'ico cato nea ma ja'ñe cui'ne maja'i cañarepa, paji'i. Jaje pa'iore ju'icopi oropi, perlaspi, cui'ne de'o quënapī ëja de'osico pa'ë, më'ë.

¹⁷ Jaje pa'isicota'a coa nëhui tëcahuë maca jai co'amaña peo hue'ña ne huesëpi.”

Si'aohua'i jai yohuëa ëjaohua'i cui'ne iti quëhuicohua'i tsiaya cu'i do'ipi curiquë necohua'i so'ona pëa nëcani,

¹⁸ jai daripë uco pico më'ñere ñajë cuihuë:

“Yequë jai daripë cui'ne pa'io peoco.”

¹⁹ Jaje cajë ai cuasajë co'a ju'ijë oijë iohua'i siopëana yeja pa'i ne'ñapi nehuë. Jaje yo'ojë oijë cuihuë:

“Teayerepa, teayerepa, jai daripë, më'ë co'amañare huerojëna, jaiye curiquë pacohua'i de'ohuë, jai yohuëa pacohua'i. Jaje pa'isicota'a coa nëhui tëcahuë maca më'ë peo hue'ña ne huesëhuë.”

²⁰ Ma'tëmo acohua'i cato ai sihuajë'ë, jai daripë peo do'ire. Sihuajë'ë, Maija'quë tsecohua'i, Maija'quë jëjo daocohua'i, cui'ne Maija'quë caye quëacaicohua'i. Maija'quë jate nejonī mësarute co'aye yo'osi do'ire nuñerepa saiquë yo'opi.

²¹ Ja maca huiñaë ai tutu quë'ipi quënaore toacoje pa'ioni ini më'ne mëani jai tsiayana jëo dëoquë capi:

“Ñeje më'ë jai daripë Babilonia jëoco cuañoja'coa'ë. Ja maca më'ere tījupë ña coñe paja'cohua'i a'ë.

²² Tījupë ta'tëpe, pi'cohuëa, cui'ne duruhuëa më'ë ma'añapi pisiquëna, asa coñe paja'cohua'i a'ë. Co'amaña necohua'ije peoja'cohua'i a'ë, më'ere. Jai to'ohuë toaye pisiyeje asa coñe paja'cohua'i a'ë.

²³ Toa tsë'ipë miañeje peoja'coa, më'ere. Cui'ne huejajëna, pai tsi'si hue'ñapi pisiyeje peoja'coa, më'ë co'amaña iye yeja jerepa pa'iohua'i pa'isicohua'ita'are, cui'ne më'ëje iye yeja paire më'ë dahuë yo'oyepi coa cosoco nesicota'are.”

²⁴ Ja jai daripëre paji'i, Maija'quë caye asajë quëacaicohua'i tsie, Maija'quë tsecohua'i tsie, cui'ne si'aohua'i iye yeja pa'icohua'ire huani jëosicohua'i tsie.

19

¹ Ja jeteyo'je asahuë, ma'tëmopi jai pai tutu ñeje cajëna:

¡Aleluya! De'okuere pa'ni Maija'quë cajë ite sihuañu'u, Maija'quë tse a'ë, huasoye, i de'oyerepa, jerepa pa'irepa pa'ie.

² Maija'quë cato pai yo'ose'eje pa'ye ñaquë yo'oni nuñerepa yo'oji, tayoma'ë. Jaje pa'ina, co'a nomiore nejopi.

Iye yeja paire io co'aye yo'oyepi co'a de'huasicore,

I jo'ya mañare huaisi do'ire iote nejopi.

³ Huiñaohua'ipi tijupë ca cohüë:

“¡De'okuere pa'ni Ejaë cajë ite sihuañu'u! Io ucona, pico mëiñe ti jeoñe peoyerepa pa'iona.”

⁴ Ja maca veinticuatro aiohua'ipi cui'ne cuatro pa'iohua'ipi yejare pana në mejë Maija'quë de'okuere pa'ni cuasajë sihuajë yo'ohüë, ñu'i saihüë ñu'iquëre ñeje cajë:

“Jaje pa'ijaquë. De'okuere pa'ni, Ejaë cajë ite sihuañu'u.”

⁵ Ja maca cuañequë ñu'i saihüë quë'ropi yë'ose'e ñeje pisiipi:

De'okuere pa'ni cajë Maija'quëre

Si'aohua'i tsi cui'ne aiohua'ije,

Si'aohua'i ite necaijë,

Ite Ejaëre pare ñajë ca'rajë pa'isicohua'ipi sihuajë'ë.

Yëi Ñama Huejaquëna, Pai Sihuajë Tsi'si Mu'se

⁶ Asahuë, cui'ne jai pai cajëna, pisiyeje pa'ye pisiquëna, jupo tsa'io pisiyeje pisiquëna, cui'ne mujuë të'cayeje pa'ye pisiyeje pisiquëna. Japi pisiipi, ñeje: ¡De'okuere pa'ni Ejaë cajë ite sihuañu'u! Maija'quë si'aye pa'ire papi, Ejaëre papi cuañe huëopi.

⁷ Sihuñu'u, sihuayena daijani ite de'okuere pa'ë më'ë cañu'u.

Tsoe ti'api, Yëi ñama hueja mu'serepa.

Jaje pa'ina, i nëjo tsoe ëja de'osicorepa pa'ico.

⁸ Jaona isihuë, de'o cañarepa si'si peoyere, cui'ne miañere suña ja'ñe.

Ja de'o cañarepa cato quëaji, sehuosicohua'i Maija'quë tsecohua'i nuñerepa yo'ojë pa'iyere.

⁹ Ja maca huiñaëpi yë'ëre capi:

“Toyajë'ë, sihuacohua'i pa'iyë, Yëi ñama hueja maca pa'ija'cohua'ire soisicohua'ipi.”

Yequeje cui'ne capi:

“Iye coca cato Maija'quë nuñerepa cocare pa'ë.”

¹⁰ Jaje caquëna, asani yë'ëpi huiñaë quëo yë'quë macana do're ja'ruhuë, ite, de'okuere pa'ni cuasaquë sihuasi'i caquë. Jaje yo'okuëna, i pi yë'ëre capi:

“Jaje yo'oma'ë pa'ijë'ë. Yë'ëje Maija'quë jo'yaë'ë. Më'ëje pa'i a'ë. Më'ë cui'ne Maija'quë do'ijë coní payë, Jesús ayere quëacaiquëre.”

Jaje pa'ina, Maija'quëni më'ë cato jaje do're ja'ru sihuaquë yo'ojë'ë, mësarupaquë Jesús ayere quëacaiquë cato cui'na ëapi, yë'ëre pa'i ja'ñere quëa joyo.

Caballo Poja'iquëre Tuiquë Ayere Quëaye

¹¹ Ja maca ñahuë, ma'tëmopi hui'yosico pa'iona. Jaropi ñaipi, caballo poja'iquëpi. Ite tuiquë cato iti case'eje yo'okuërepa, cui'ne nuñerepa care paquë hue'equë paji'i, i mami. Jaje pa'ipi nuñerepa cuañequëpi cui'ne nuñerepa huajoje yo'opi.

¹² I ñaco ca cato toa tsëni necase'eje pa'yerepa paji'i. I siopëre jaiye manoa pu'iquë paji'i. Jaje pa'ipi ise'e te'i asa mamire toyase'ere papi, yecohua'ije ti asa ma'ñere.

¹³ Cui'ne tsiepi tsoasi ju'i care ju'i saji'i. I mami cato: Maija'quë coca hue'equëpi.

14 Ini ma'tëmo soldado paipi tuë'ë, de'o caña suñasicohua'ipi, poja'i cañare, cui'ne si'si peoyere ju'icohua'ipi po caballohua'ini tuijë.

15 I yë'opoja'a hua'ti jëjësëcopi etapi, iye yeja pa'icohua'ire nejoja'copi. Jaëpi quëna tarapëpi cajiquë cuañeja'quë api. Jaëpi pai ñape yo'ose'ere saisiipi, cuiya'i da'ca nesi'i caquë tsa'cu jo'aquë yo'oyeje pa'ye. Cui'ne jaëpi ocuaja'quë api, Maija'quë tutu quë'irepa pëi si'seyere.

16 I ju'i care, cui'ne i quësore ñeje toyase'ere hue'epi: "Pai ëjaohua'i mëñe Ëjaërepa, iti meñe cuañequërepa."

17 Ja jeteyo'je ñahuë, huiñaëpi ësäna tsa'cu paquë nëcaquëna. Jaëpi ai tutu cuiipi, si'aohua'ire peo de'oto ja'jëjë cu'icohua'ire ñeje caquë:

"Daijë'ë, tsi'sini, Maija'quë na'iquëna, aone aija'cohua'i.

18 Dani aijë'ë, pai ëjaohua'i ca, soldado pai ëjaohua'i ca, tutu quë'iohua'i ca, caballo ca, iohua'ire tuisicohua'i ca, coa si'aohua'i ca, jo'yaohua'i peo-cohua'i ca, jo'ya ne cuañosicohua'i ca, a'ricohua'i ca, cui'ne jaicohua'i ca, aija'cohua'ipi cuiipi."

19 Ja maca ñahuë, huajëya'ye pa'ire, cui'ne iye yeja pai ëjaohua'ire, iohua'i soldado pai ja're coni pa'ijëna. Jaohua'i cato caballore tuiquëre, cui'ne i soldado paire uihuañu'u cajë tsi'sisicohua'ipi paë'ë.

20 Jaë huajëya'ye pa'i cato tseä cuañosiquë paji'i, coa cosoquë quëaquë ja're coni, i ña hue'ñana jaiye pai yo'o tì'a ma'ñere yo'o iñosiquë ja're. Ja yo'o iñoñeja'a quëaquë paire cosopi, huajëya'ye pa'i mamì toya cuañosicohua'ini, cui'ne ije pa'ire de'huasiquëre sihuajë yo'osicohua'ini. Ja maca, huajëya'ye pa'ire, cui'ne coa cosoquë quëaquë pa'isiquëre tseani ja huajëcohua'ini toa jairana azufre tsëni nëcasiconä, jëo dëo cuañohuë.

21 Yecohua'i cato huani jëo cuañohuë, caballo tuiquë yë'opo eta hua'tiyona. Ja maca si'a ja'jëcohua'i tsi'sini jaohua'i care ocue timë huesëhuë.

20

Mil Ometëca Aye

1 Ja jeteyo'je ñahuë, ma'tëmopi huiñaë tome huesë hue'ña sioconi cui'ne quëna mere tse'equë cajequëna.

2 Jaëpi cajeni jai pë'ëje pa'ire tsoe hue'ña añare, huati jare ipi Satanás hue'equëre quëna mepi sëapi, mil ometëca ñu'ija'quëni.

3 Ja maca ite sëani mil ometëcäja'a paire cosoma'ë pa'ija'quëre tome huesë hue'ñana jëo ttoni sionopi. Sionì eta sa'rona hui'yoye peoji, caquë toya sëo huesopi. Jaje pa'iquëta'are mil ometëca tì'asi maca joye cuañosiquë pa'ija'quë api, a'ri tëcahuë maca pa'ija'quëpi.

4 Ja jeteyo'je ñahuë, paipi cuañejë ñu'i saire ja'rusicohua'ipi ñu'ijëna, pai ñape yo'ose'e ñajë ca de'huaja'a tutu isi cuañosicohua'ire. Ja maca ñahuë, Maija'quë coca case'eje pa'ye, cui'ne Jesús case'eje pa'ye nuñerepa tui do'ire, siopëa tè'ca tète cuañosicohua'i joñoare. Jaohua'i cato huajëya'ye pa'ire, cui'ne ije pa'ire de'huasiquëre de'oquëre pa'ni cuasajë yo'oye pasicohua'i a'ë. Cui'ne i mamije toya cuañoñe pasicohua'i a'ë, iohua'i tsiana, panita'a iohua'i jëtëna. Jaohua'ipi huajëcohua'i pani cojë Cristo ja're mil ometëca cuañehuë.

5 Jaje pa'iquëta'are yecohua'ita'a huëiye pahuë, mil ometëca tëto saisi maca huëija'cohua'ipi. Iye cato du'ru macarepa ju'isicohua'i huëiye a'ë.

6 Sihuacohua'i pa'iyë, Maija'quë tsecohua'ipi, du'ru macarepa ju'isihua'i huëiye huëicohua'i. Jaohua'ire cayaye ju'iñe aco ne hueañe peoji. Coa ai jerepa jaohua'i cato Maija'quëre cui'ne Cristore necaijë pa'ija'cohua'i a'ë. Cui'ne i ja're conì mil ometëca cuañeja'cohua'i a'ë.

Huati Nejo Cuañose'e

⁷ Mil ometëca tēto saisi maca Satanáspi etosiquē pa'ija'quē api.

⁸ Pa'i ja maca si'aohua'ire yeja pa'icohua'ire cosoquē cui'ne Gogre cui'ne Magogre cosoja'quē api. Cosoquē jaohua'i soldado paire jai paire meja asi tsiaya tē'tēpa ñañeje pa'yerepa tsi'soja'quē api, uihuaja'cohua'ire.

⁹ Ja maca jaohua'ipi si'a yejañapi dani si'aore sa tēhuo tē'ijaë'ë, Maija'quē tsecohua'i i oicohua'i pa'i daripēre huañu'u cajë. Jaje yo'ojēta'are ma'tēmopi toa tome ëo huesopi, peo hue'ñarepa.

¹⁰ Ja maca huati paire cososiquēre toa jairana azufre quē'iona jēo dēo cuañopi, huajēya'ye pa'ire, cui'ne coa cosoquē paire quēasiquēre jēo dēo sitona. Jarona ai yo'ojē pa'ija'cohua'i a'ë, mu'señapi, cui'ne ñamiñapi carajaiñe peoyerepa.

Poja'i Ñu'i Saihuëre Pare Ñu'i Pai Ñape Yo'ose'e Ca De'huaye

¹¹ Ja maca ñahuë, poja'i ñu'i saihuëre, cui'ne iote ñu'iquēre. Jaë ña hue'ñare papi yeja cui'ne ma'tēmo catihuë. Catijēta'are ti peopi, tirona se jēani pa'iyeyejē.

¹²⁻¹³ Ja maca ñahuë, ju'isicohua'ire, jaicohua'ire, cui'ne a'ricohua'ire, ñu'i saihuë tiñare pare nēcajēna. Si'aohua'i tsiayana, cui'ne yejana ju'ijē pa'isicohua'i, etasicohua'i paë'ë. Ja maca toya pēpēapi hui'yose'e paji'i. Pa'ina, cui'ne pa'i toya pēpēre paje hui'yosico paji'i. Ja maca ju'isicohua'ipi jare iohua'i yo'ose'eje pa'ye ca tēji cuañohuë, ja toya pēpēana toyase'eje pa'ye.

¹⁴ Ja jeteyo'je juni huesēye cui'ne ju'isicohua'i pa'i hue'ñaje ña coñe peopi, toa jairana jēo dēosi do'ire. Iye toa jaira cato cayaye acore se juni huesē coñe a'ë.

¹⁵ Cui'ne jarona jēo dēo cuañohuë, si'aohua'i pa'i toya pēpēna iohua'i mami toya cuañoma'cohua'i.

21

Huajē Ma'tēmo Cui'ne Huajē Yeja

¹ Ja jeteyo'je ñahuë, huajē ma'tēmore cui'ne huajē yejare. Du'ru pa'isi ma'tēmo cui'ne du'ru yeja, cui'ne jai tsiaya tsoe peopi.

² Ja maca yē'ë Juanpi ñahuë, de'o daripēre pare, huajē Jerusalénre, ma'tēmopi cajecona, Maija'quē pa'i ña hue'ñapi. Nomio io huejaja'quēre caco de'oyere suñani ëja de'ose'eje pa'io paco'ë.

³ Ja maca asahuë, ma'tēmopi tutu yē'ose'e ñeje jutaquēna:

“Maija'quē pa'i hue'ña yure cato pai ja're con pa'iyē a'ë, iohua'i ja're pa'ija'quēpi. Iohua'ipi i pai pa'ija'cohua'i a'ë. Pa'ijēna, Maija'quēpi iohua'i pēca ja'quē pa'ija'quē api.

⁴ Ja maca Maija'quēpi iohua'i oise'e tēno jēocasipi. Ja maca ju'iñe, ai yo'oye, ai cuasajē oiye, a'siye peosipi, tsoe tēto saise'e sēte, ja'nē pa'io pa'ise'e.”

⁵ Ja maca ñu'i saihuë ñu'iquēpi capi:

“Yē'ëpi si'aye huajēyese'e ne saoyē.”

Yequeje capi:

“Toyajē'ë. Iye coca care paye a'ë. Itina quēcojē pa'iyē a'ë.”

⁶ Jaje ca toquē capi, yē'ëre:

“Tsoe ne saohuë. Yē'ë a'ë, du'ru aquērepa cui'ne tējiquē, je'nēna pa'iquē. Oco ëa ju'iquēni yē'ëpi ocuasi'i pa'io oco cojerepa ayere do'i peoyerepa.

⁷ Si'aye quēcósiquē etasipi, yē'ëre i pēca ja'quēre paja'quē api, cui'ne ini yē'ë mamaquēre paja'quē a'ë, si'aye iyere paja'quē api, mamaquē pa'io do'ire.

⁸ Jaje pa'iquēta'are yē'ëre tuiyere yo'o jujacohua'ire, sehuoye jēa coecohua'ire, paire coecohua'ire, huaicohua'ire, yequē nomiohua'ire yo'ocohua'ire, dahuë yo'ocohua'ire, pai nese'ere ëjare pa'ë cuasacohua'ire,

cui'ne coa cosocohua'ire saiye pasipi, toa cui'ne azufre tsë'isi jairana, cayaye acore se juni huesë hue'ñana.”

Huajë Jerusalén

⁹ Ja maca siete huiñaohua'i aquëpi daji'i, siete ucu duruhuëa tëjyerepa ai yo'oye timëse'ere pasiquëpi. Jaëpi dani capi, yë'ère:

“Daijë'ë. Më'ère iñosi'i, Yëi ñama huejaja'core, i nëjore.”

¹⁰ Huëo çani ñañeje pa'ye ñahuë. Ñaquëna, huiñaëpi yë'ère jai cutihuëna sapi. Sani iñopi jai Jerusalén daripëre de'ocore pani, ma'tëmopi Maija'quë quë'ropi cajecona.

¹¹ Ja daripë cato Maija'quë miañe ju'ayepi miaco paco'ë. Io miañe cato de'o quëna pë miañeje pa'ye paji'i, Jaspe hue'yosi quëna miañeje pa'ye, ña etojai quëna huëje pa'ye paji'i.

¹² Ja daripë yërëhueja'a jai ëmë tëhuopa tëhuosico paji'i. Jaje pa'ioni doce eta sa'noa paji'i. Eta sa'noa ñape te'e huiñaë nëcapi. Cui'ne eta sa'noa ñape doce Israel pai tsëca mamire toyase'e paji'i.

¹³ Èsë mëi te'tere toaso eta sa'noa paji'i. Èmëje'e te'tere toaso eta sa'noa, huë'ehuë te'tere toaso eta sa'noa, cui'ne ësë du'i hue'ñare toaso eta sa'noa paji'i.

¹⁴ Jai daripë tëhuopa cato doce quëna pëana quëco paco paji'i. Ja quëna pëana Yëi ñamapi doce jëjo daosicohua'i mamire toyase'e paji'i.

¹⁵ Yë'ë ja're çoni huiñaë coca caquë cato i jëtëre oro tarapëre çatë tarapëje pa'iore cajipi, jai daripë cuëcueja'coni, io eta sa'noa, cui'ne io tëhuopa.

¹⁶ Jai daripë cato si'a yë'quë maca jaico paji'i, jë'ñe tëcapë tsoaye ja'ye si'ao. Huiñaëpi i cuëcucopi jai daripë cuëcuequëna, caya mil cui'ne docientos kilómetros paji'i. Io tsoaye, io mëne tsoaye cui'ne io jë'ñe tëcapëje cui'na ja'yese'e paji'i.

¹⁷ Ja jeteyo'je tëhuopa tsoayere cuëcucopi. Cuëcuequëna, sesenta y cinco metros paji'i. Pai cuëcucueje pa'ioi huiñaëje cuëcucueye sëte jaje paji'i.

¹⁸ Jaspe hue'yosi quëna pëapi nesico paco'ë, tëhuopa. Cui'ne iti daripëpi orore pase'e nesico paco'ë, sa ña etojaicorepa.

¹⁹ Tëhuo pa quëco pa quëna pëa cato coa si'a de'o quëna pëapi ëja de'huase'e paji'i. Iyepi du'ru huëo hue'ña cato, jaspe hue'yosi quëna, cayaye aco zafiro hue'yosi quëna, toasoñe aco ágata hue'yosi quëna, cajese'e aco esmeralda hue'yosi quëna,

²⁰ Cinco aco onice hue'yosi quëna, seis aco cornalina hue'yosi quëna, siete aco crisólitopi hue'yosi quëna, ocho aco berilo hue'yosi quëna, nueve aco topacio hue'yosi quëna, diez aco crisoprasa hue'yosi quëna, once aco jacinto hue'yosi quëna, doce aco amatista hue'yosi quëna paji'i.

²¹ Doce eta sa'noa cato doce perlaspi nese'e paji'i. Pa'ina, te'e perlapi te'e eta sa'ro tëhuocore nesico paji'i. Èja ma'arepa cato orore pase'e nesicopi sa ña etojaicorepa paco'ë.

²² Ja daripë ti peopi, Maija'quëre së huë'e. Me neni pa'ico'ni, jare i Maija'quë si'aye pa'ire papi, cui'ne Yëi ñamapi çoni huë'eje pa'iohua'i pa'ito.

²³ Ja daripë cato ësë, cui'ne ñañë miacaiye peoji. ¿Me neni jaohua'i miacaiye'ni? Tsoe Maija'quëpi de'oyerepa miato, cui'ne i Yëi ñamapi çoni toa tsëopëje pa'ipi miato.

²⁴ Huasosi yejaña pa'icohua'i cato ja daripë miacaiyeja'a cu'ija'cohua'i a'ë. Cui'ne pai ëjaohua'ipi iohua'i de'oyere iona isija'cohua'i a'ë.

²⁵ Io eta sa'noa sjoñe ti peosipi mu'se, cui'ne jaro cato ñamije peosipi.

²⁶ Iona sajë isija'cohua'i a'ë, iye yeja pa'icohua'i Maija'quë de'o necaise'ere iñoñere, cui'ne pai yejaña ëjaërepa cajë de'oyerepa sehuojë pa'iyere.

²⁷ Jaro cato cacaye peoji, si'si nese'e, ai co'ayerepa yo'ocohua'i, panita'a cosocohua'ije. Jaro cato cacaja'cohua'i a'ë, iohua'i mami Yëi ñama tsëco pa'i toya pëpëna toyasicohua'ise'e.

22

¹ Ja maca huiñaëpi iñoopi, co'sija'i tsiayapi pa'iyë isi ocose'ere. Jaje pa'iopi Maija'quë cui'ne Yëi ñama ñu'i hue'ñapi etapi.

² Cui'ne ja eta ñapi jai daripë ëja ma'a jopore pare paji'i. Cui'ne tsiaya tëtëpañare pa'i soquë ñëapi nëcahuë. Te'e ometëcahuë quëicohua'ipi ñañë ñape quëico paji'i. Io ja'o cato yejaña pa'icohua'ire jujuye paji'i.

³ Jaro cato peosipi, co'aye pa'ise'e. Maija'quë cuañë ñu'ico cui'ne Yëi ñama cuañë ñu'ico ja daripëre paji'i. Pa'ina, i jo'yapi ite ñajë sihuaaja'cohua'i a'ë, Ejaëre pare sëte.

⁴ I tsiare pare ñaja'cohua'i a'ë. Ñajë cui'ne i mamire iohua'i tsia tiñare pana toyase'e hue'ēja'cohua'i a'ë.

⁵ Jaro cato peosipi, ñami. Iote pa'icohua'i cato toa tsëo pë miañere co'ema'pë pa'ija'cohua'i a'ë. ¿Me neni co'eye'ni? Jare ipi Maija'quë Ejaëre papi miacai pa'ija'quëre. Cui'ne iohua'ipi Maija'quë ja're conì je'nëna carajaiñe peoyerepa pa'ija'cohua'i a'ë.

Jesucristo Daiye Ja'yere Pa'iji

⁶ Ja maca huiñaëpi capi, yë'ëre:

“Iye coca cato nuñere pa'ë. Cui'ne itina quëco pajë pa'iyere pa'ë. Jare ipi Ejaë Maija'quë i joyore jëjo saopi, ite quëacaicohua'ire yequë mu'se pa'i ja'ñe quëaja'quëpi caquë. Yureta'a i huiñaëre jëjo daopi, i jo'yare quëaja'quëre yure maca esa yo'o huëo ja'ñere.

⁷ iYë'ëpi esa daija'quë a'ë!”

Sihuaquë pa'ija'quë api, iye toya pëpë yequë mu'se yo'o ja'ñere quëayere asaquë yo'oquë pa'iquë cato.

⁸ Yë'ë Juanpi itire ñaquë, cui'ne iyere asahuë. Ja ñaquë asa tējisi maca yë'ëre iñosiquë huiñaë quëo yë'quë macana do're ja'ruhuë, ite ëjaëre papi caquë sihuaquë yo'ose'e caquë.

⁹ Jaje yo'oquëna, ipi capi, yë'ëre:

“Maija'quëre necaiquë a'ë. Më'ëje pa'i a'ë. Cui'ne më'ë ja're acohua'i i coca quëacaicohua'ije pa'i a'ë. Coa si'aohua'i iye toya pëpëna toyase'ere de'oye sehuocohua'ije pa'i a'ë. Maija'quë necaicohua'ipi pani Maija'quëni jaje sihuaquë yo'ojë'ë.”

¹⁰ Cui'ne yequeje capi:

“Iye toya pëpëre tsioma'ë pa'ijë'ë, si'aohua'ipi ñajajë caquë. Yequë mu'se tëtö sai ja'ñere iye toya pëpëna toyase'ere, iti case'e huëo maca ti'a tējiji.

¹¹ Na'i huesësicoa. Jaje pa'ina, coa ñajë'ë, co'aye yo'oquë jare co'ayere yo'oquë pa'ijaquë, si'si nesiquë jare si'si pa'ijaquë. Jaje pa'isiquëta'are de'oquë cato jare de'oquë pa'ijaquë. Maija'quëna i pa'iyë isi huesosiquë cato, jare i ja're pa'i huesëja'quë.

¹² Yë'ëpi esa daija'quë a'ë. Dai dayë, cui'ne isija'a co'amañaje. Pai ñapere isija'quë a'ë, i yo'ose'eje pa'ye.

¹³ Yë'ë a'ë, si'anë pa'iquëpi pa'iyë. Yë'ë a'ë, du'ru aquërepa, cui'ne tējiquërepa, iti huëosiquë cui'ne saoquërepa.”

¹⁴ Sihuacohua'i pa'iyë, iohua'i caña de'oye jojacohua'ipi. Jaohua'ipi pa'i soquë yë ayere de'oye ocueye pa'iji. Cui'ne jai daripë eta sa'noaja'a de'hue cacaye pa'iji.

¹⁵ Jaje pa'iquëta'are, hue'sena pëaja'cohua'i a'ë, tiro yo'ocohua'i cato, paire dahuë necohua'i, yequë nomiore yo'ocohua'i, paire huani jeocohua'i, pai de'huase'ere ëjare pa'ë cajë yo'ocohua'i, cui'ne cosoyere oijë cosocohua'i.

¹⁶ “Yë'ë Jesupi yë'ë huiñaëre jëjo saohuë, sehuosicohua'i tsëcare si'aye quëaja'quëre. Yë'ë a'ë, David tsëcapë aquë. Yë'ë a'ë, ñata tomesi macarepa miacai ma'ñocorepa.”

¹⁷ Maija'quë joyopi cui'ne Yëi ñama nëjopi conì cayë:

“Daijë'ë. Jaje daijë'ë cayere asani cui'neje cajë'ë. Oco ëa ju'iquë pani dani ucujë'ë, pa'iyë isi ocore pare ti curi do'i peoyerepa.”

¹⁸ Yë'ëpi si'aohua'ire du'ru quëa nëoñë, iye toya pëpëna Maija'quë yequë mu'se yo'o ja'ñe toyase'ere asacohua'ire. Jaje pa'ina, paipi iye case'ere ai seña maca se mëocaisiquë pa'ito, Maija'quëpi iteje ai yo'oyere se mëocaija'quë api, iye toya pëpë toyase'e ayepi.

¹⁹ Iye toya pëpë ayere, yequë mu'se pa'i ja'ñere quëaquë toyase'ere a'ri maña nejocatu iti nejocaisiquëreje Maija'quëpi pa'i soquë yë ocueye peoyë. Cui'ne de'o daripëna cacaye peoyë. Iye toya pëpë cato quëaji, ja pa'i oco ayere, cui'ne ja de'oyerepa daripë ayere.

²⁰ Iye yo'o ja'ñe quëasiquëpi caji: “Yë'ëpi esa daija'quë a'ë.” Jaje pa'ija'quë. ¡Daijë'ë, Ëjaë Jesús!

²¹ Mai Ëjaë Jesucristopi mësarute si'aohua'ire i oiyeipi ñacai paja'quë. Jaje pa'ija'quë.